ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

2η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών

του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Digitally signed by SPYRIDON PAPAGRIGORIOU
Date: 2023.11.09 12:27:16 +02'00'

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: 2η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ» ΥΠΟΕΡΓΑ 1-5. ΤΜΗΜΑ 2: "2η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ".

Κ/Ξ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. - ENVECO A.E. - ΕΜΒΗΣ Α.Ε.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (EL08)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – Π4.10

SPYRIDOULA LIAKOU 10/11/2023 17:34	Digitally signed by SPYRIDON PAPAGRIGORIOU Date: 2023.11.09 12:27:49 +02'00'
Για την Αρχή Σχεδιασμού Αν. Προϊστάμενη Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος Σπυριδούλα Λιάκου	Για την Κοινοπραξία «Κ/Ξ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ» Ο Διαχειριστής Σπύρος Παπαγρηγορίου

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	31/01/2023	Αρχική έκδοση
Εκδ. 2 (v.2)	29/05/2023	Δεύτερη έκδοση
Εκδ. 3 (v.3)	30/09/2023	Τρίτη έκδοση

2η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (EL 08)

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ....1
1.1 Εισαγωγή - Γενικός Στόχος της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης....1
1.2 Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης....3
1.2.1 Περιγραφή των Χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος....3
1.2.2 Πρόγραμμα Παρακολούθησης....8
1.2.3 Περιβαλλοντικοί Στόχοι - Εξαιρέσεις....9
1.2.4 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος – Διερεύνηση Προτάσεων Τιμολογιακής Πολιτικής....14
1.2.5 Πρόγραμμα Μέτρων....15
1.3 Εναλλακτικές Δυνατότητες....19
1.4 Υφιστάμενα Περιβαλλοντικά Προβλήματα και Πιέσεις....20
1.5 Εκτίμηση και Αξιολόγηση των Επιπτώσεων....22
1.6 Σύστημα Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων....24
2 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ....25
2.1 Εισαγωγή....25
2.1.1 Αντικείμενο του Έργου....25
2.1.2 Αρχή Σχεδιασμού & Επιτροπή Επίβλεψης....25
2.1.3 Ομάδα Μελέτης....30
2.1.4 Δομή Μελέτης....31
2.2 Σκοπός & Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης....33
2.3 Περιοχή Μελέτης....37
3 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ & ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 2ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ....38
3.1 Σκοπιμότητα & Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης....38
3.1.1 Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά & Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο....38

3.1.2 Σκοπός των Αναθεωρήσεων των Σχεδίων Διαχείρισης....45
3.1.3 Απαιτήσεις και Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης....46
3.2 Διεθνείς, Κοινοτικοί και Εθνικοί Στόχοι Περιβαλλοντικής Προστασίας που αφορούν το Σχέδιο....50
3.2.1 Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal)....50
3.2.2 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον....52
3.2.3 Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη....53
3.2.4 Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα....55
3.2.5 Πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης....56
3.2.6 Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ)....57
3.2.7 Στρατηγική της ΕΕ για την ατμοσφαιρική ρύπανση....59
3.2.8 Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή....61
3.2.9 Εθνική Στρατηγική για την αντιμετώπιση της απερήμωσης....65
3.2.10 Στρατηγική για την προστασία του εδάφους....66
3.2.11 Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την Υγεία» (EU4Health) 2021-2027....67
3.2.12 Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον....68
3.2.13 Υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Οδηγίες άμεσα σχετιζόμενες με την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας....70
3.3 Σχέση του Σχεδίου με άλλα Σχέδια & Προγράμματα....82
3.3.1 Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας....82
3.3.2 Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική....84
3.3.3 Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων ξηρασίας/λειψυδρίας....85
3.3.4 Κλιματική Αλλαγή....87
3.3.5 Βιώσιμη Ανάπτυξη «Ατζέντα 2030»....93
3.3.6 Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021 – 2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027)....94
3.3.7 Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027....98
3.3.8 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων....99
3.3.9 Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)....100
3.3.10 Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Θεσσαλίας....101
3.3.11 Εθνική στρατηγική & σχέδιο δράσης για τη βιοποικιλότητα....104
3.3.12 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια....105
3.3.13 Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό....114
3.3.14 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ)....118
3.3.15 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ)....119

3.4 Σχέση του Σχεδίου και με τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες για τις περιοχές «Natura 2000» 121

4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 126

4.1 Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής 126

4.2 Περιεχόμενο 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας 131

4.2.1 Προσδιορισμός Αρμόδιων Αρχών 133

4.2.2 Καθορισμός Υδατικών Συστημάτων 138

4.2.3 Προστατευόμενες Περιοχές 162

4.2.4 Πρόγραμμα Παρακολούθησης 163

4.2.5 Κατάστασης των Υδατικών Συστημάτων 165

4.2.6 Πιέσεις και Επιπτώσεις 213

4.2.7 Περιβαλλοντικοί Στόχοι 228

4.2.8 Εξαιρέσεις 230

4.2.9 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος – Διερεύνηση Προτάσεων Τιμολογιακής Πολιτικής 238

4.2.10 Πρόγραμμα Μέτρων 245

5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ 333

5.1 Εισαγωγή 333

5.2 Περιγραφή Εναλλακτικών Δυνατοτήτων 334

5.2.1 Σενάριο 1: Μηδενική λύση (do nothing scenario) 334

5.2.2 Σενάριο 2: Κύρια Λύση 341

5.2.3 Σενάριο 3: Εναλλακτική Λύση-3 344

5.2.4 Σενάριο 4: Εναλλακτική Λύση-2 345

5.3 Συγκριτική Αξιολόγηση εναλλακτικών Δυνατοτήτων - Συμπεράσματα 347

6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 365

6.1 Εισαγωγή 365

6.2 Μη Βιοτικά Χαρακτηριστικά 366

6.2.1 Κλιματικά – Μετεωρολογικά Στοιχεία 366

6.2.2 Μορφολογικά – Τοπιολογικά χαρακτηριστικά - Έδαφος 377

6.2.3 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά – Τεκτονική – Σεισμικότητα 381

6.2.4 Υπέδαφος – Φυσικοί Πόροι 391

6.2.5 Υδατικοί Πόροι 392

6.3 Φυσικό Περιβάλλον 398

6.3.1 Προστατευόμενες Περιοχές 398

6.3.2 Χλωρίδα 462
6.3.3 Πανίδα 466
6.4 Ανθρωπογενές Περιβάλλον 472
6.4.1 Δημογραφικά Στοιχεία – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον 472
6.4.2 Δραστηριότητες – Χρήσεις Γης 485
6.4.3 Ιστορικό & Πολιτιστικό Περιβάλλον 504
6.4.4 Τεχνικές Υποδομές 506
6.4.5 Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον 554
6.5 Υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και πιέσεις 561
6.6 Πιθανή Εξέλιξη Περιβαλλοντικών Παραμέτρων σε περίπτωση μη Εφαρμογής του Σχεδίου 565
7 ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ . 567
7.1 Εισαγωγή 567
7.2 Μεθοδολογία Εκτίμησης & Αξιολόγησης Επιπτώσεων 571
7.2.1 Γενικά Στοιχεία 571
7.2.2 Μεθοδολογία του σταδίου προσδιορισμού των περιβαλλοντικών μεταβολών 572
7.2.3 Μεθοδολογία του σταδίου χαρακτηρισμού των πιθανών επιπτώσεων και της αξιολόγησης τους 573
7.3 Προσδιορισμός των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 575
7.3.1 Εισαγωγή 575
7.3.2 Επιπτώσεις Βασικών Μέτρων 575
7.3.3 Επιπτώσεις Συμπληρωματικών Μέτρων 600
7.3.4 Συμπεράσματα 633
7.4 Χαρακτηρισμός και Αξιολόγηση Επιπτώσεων 635
7.4.1 Εισαγωγή 635
7.4.2 Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα 635
7.4.3 Προστατευόμενες Περιοχές και σχετικά Προστατευτέα Αντικείμενα (τύποι φυσικών οικοτόπων και είδη πανίδας συμπεριλαμβανομένης της ορνιθοπανίδας) 637
7.4.4 Ύδατα 651
7.4.5 Ατμόσφαιρα – Κλίμα 652
7.4.6 Έδαφος - Χρήσεις Γης 652
7.4.7 Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους 654
7.4.8 Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία 655
7.4.9 Υλικά Αγαθά- Οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον 656
7.4.10 Πολιτιστική / Αρχαιολογική / Αρχιτεκτονική Κληρονομιά 656

7.4.11 Συνοπτική Αξιολόγηση Επιπτώσεων Σχεδίου Διαχείρισης Ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο Αναφοράς 656

7.5 Σύστημα Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 658

8 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 661

9 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 662

10 ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΜΠΕ 672

11 ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ 673

12 ΒΑΣΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ 674

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι .....ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ NATURA ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.2.5-1: Προκαθορισμένοι Βασικοί Τύποι Μέτρων 17

Πίνακας 2.1.2-1: Ταυτότητα Εθνικής Αρμόδιας Αρχής 26

Πίνακας 2.1.2-2: Ταυτότητα Περιφερειακών Αρμόδιων Αρχών 28

Πίνακας 3.3.12-1: Έργα Προγράμματος Δράσης χωροταξικού σχεδίου Θεσσαλίας 2014-2031 113

Πίνακας 3.3.15-1:Περιοχές Natura που περιλαμβάνονται στις ΕΠΜ 4α και 4β των οποίων η δημόσια διαβούλευση έχει ολοκληρωθεί ανά ΛΑΠ για το ΥΔ της Θεσσαλίας 121

Πίνακας 3.3.15-2:Μέτρα του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ που αφορούν τεχνικά έργα (μέτρα δομικών κατασκευών) και περιοχές Natura που αυτά εκτιμάται κατ' αρχήν ότι χωροθετούνται 124

Πίνακας 4.1-1:Κύριες λεκάνες του ΥΔ Θεσσαλίας 129

Πίνακας 4.2.1-1: Ρόλος αρμόδιων αρχών για τη διαχείριση και προστασία των Υδάτων 136

Πίνακας 4.2.1-2: Λεκάνες Απορροής Ποταμών και Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση 137

Πίνακας 4.2.2-1: Κατηγορίες υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 138

Πίνακας 4.2.2-2: Τύποι επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 138

Πίνακας 4.2.2-3:Χαρακτηριστικά Μεσογειακού τύπου ποταμών, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Απόφαση 2013/480/ΕΚ και την MED GIG 145

Πίνακας 4.2.2-4:Ποτάμια υδατικά συστήματα ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 145

Πίνακας 4.2.2-5: Τύποι φυσικών λιμνών 151

Πίνακας 4.2.2-6: Λιμναία ΥΣ με νέα τυπολογία ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 151

Πίνακας 4.2.2-7: Τύποι τεχνητών λιμνών (ταμιευτήρες) 152

Πίνακας 4.2.2-8: Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου τύπου (ταμιευτήρες) με νέα τυπολογία ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 152

Πίνακας 4.2.2-9: Παράκτια υδατικά συστήματα του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 155

Πίνακας 4.2.2-10: Υπόγεια υδατικά συστήματα ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 155

Πίνακας 4.2.2-11: Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 158

Πίνακας 4.2.2-12: Οριστικώς προσδιορισμένα ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα ανά ΛΑΠ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 160

Πίνακας 4.2.3-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ 162

Πίνακας 4.2.4-1: Κατανομή σταθμών παρακολούθησης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 163

Πίνακας 4.2.4-2: Κατανομή σταθμών παρακολούθησης ΥΥΣ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 164

Πίνακας 4.2.5-1: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 168

Πίνακας 4.2.5-2: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 181

Πίνακας 4.2.5-3: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 187

Πίνακας 4.2.5-4: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των λιμναίων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 193

Πίνακας 4.2.5-5: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 199

Πίνακας 4.2.5-6:Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 205

Πίνακας 4.2.5-7: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Χημική και Ποσοτική κατάσταση 208

Πίνακας 4.2.5-8: Διαφοροποιήσεις στην κατάσταση των ΥΥΣ μεταξύ των προηγούμενων ΣΔΛΑΠ και της 2ης Αναθεώρησης..... 211

Πίνακας 4.2.6-1: Συνολικά ετήσια φορτία BOD_5, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από σημειακές πηγές ρύπανσης στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 215

Πίνακας 4.2.6-2: Συνολικά ετήσια φορτία BOD_5, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από διάχυτες πηγές ρύπανσης στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 216

Πίνακας 4.2.6-3: Στατιστικά στοιχεία υδρομορφολογικών αλλοιώσεων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 217

Πίνακας 4.2.6-4: Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης ποτάμιων και λιμναίων συστημάτων ανά κατηγορία έντασης πίεσης απόληψης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 219

Πίνακας 4.2.6-5: Ο συνολικός αριθμός των επιφανειακών ΥΣ ανά επίπεδο εκτιμώμενης συνολικής πίεσης 221

Πίνακας 4.2.6-6: Στατιστικά στοιχεία εκτίμησης κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)- Πλήθος ΥΣ 225

Πίνακας 4.2.6-7: Στατιστικά στοιχεία εκτίμησης κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ ρεμάτων Αλμυρού- Πηλίου (EL0817) - Πλήθος ΥΣ..... 225

Πίνακας 4.2.6-8: Πίνακας ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης υπόγειων υδατικών συστημάτων στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)..... 226

Πίνακας 4.2.6-9: Πίνακας ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης υπόγειων υδατικών συστημάτων στη ΛΑΠ Αλμυρού – Πηλίου (EL0817) 227

Πίνακας 4.2.7-1: Περιβαλλοντικοί στόχοι με αναφορά στο είδος των μέτρων εφαρμογής για κάθε κατηγορία ύδατος, σε σχέση με το νομικό πλαίσιο εφαρμογής και εξαίρεσης που προβλέπεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ και στο Π.Δ. 51/2007 229

Πίνακας 4.2.8-1: Στόχοι οικολογικής κατάστασης / οικολογικού δυναμικού και χημικής κατάστασης επιφανειακών ΥΣ έως το 2027 231

Πίνακας 4.2.8-2: Στόχοι ποσοτικής και χημικής κατάστασης ΥΥΣ μετά το 2027..... 232

Πίνακας 4.2.8-3: Αριθμός και σχετική έκταση (για ταμιευτήρες, λιμναία, μεταβατικά και παράκτια ΥΣ) ή μήκος (για ποτάμια ΥΣ) που τίθενται ως εξαιρέσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με παράταση προθεσμίας στο ΥΔ08..... 232

Πίνακας 4.2.8-4: Συνοπτική κατάσταση εξαιρέσεων Άρθρου 4.4 για τα ΥΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 234

Πίνακας 4.2.9-1: Περιβαλλοντικό Κόστος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08 242

Πίνακας 4.2.9-2: Κατανομή περιβαλλοντικού Κόστους ανά χρήση ύδατος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08..... 242

Πίνακας 4.2.9-3: Κόστος Πόρου στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08..... 243

Πίνακας 4.2.9-4: Κατανομή Κόστους Πόρου ανά χρήση ύδατος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08 243

Πίνακας 4.2.10-1: Συγκεντρωτικός πίνακας Βασικών Μέτρων..... 254

Πίνακας 4.2.10-2: Συγκεντρωτικός πίνακας Συμπληρωματικών Μέτρων..... 294

Πίνακας 5.2.4-1: Πίνακας συγκριτικής αξιολόγηση εναλλακτικών σεναρίων..... 349

Πίνακας 5.2.4-2: Κύρια σημεία διαφοροποίησης της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ..... 352

Πίνακας 6.2.1-1: Μέση μηνιαία βροχόπτωση στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Καρδίτσα για την περίοδο 1980-2021 367

Πίνακας 6.2.1-2: Μέση ημερήσια θερμοκρασία στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Ζαγορά για την περίοδο 1980-2021 369

Πίνακας 6.2.1-3: Στατιστικά χαρακτηριστικά σχετικής υγρασίας στον σταθμό Αγχίαλος (1980-2020). 370

Πίνακας 6.2.1-4: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης μηνιαίας σχετικής υγρασίας στον σταθμό Λάρισα (1980-2020). 370

Πίνακας 6.2.1-5: Στατιστικά χαρακτηριστικά σχετικής υγρασίας στον σταθμό Τρίκαλα (1990-2010). 371

Πίνακας 6.2.1-6: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Αγχίαλος (1980-2021). 371

Πίνακας 6.2.1-7: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Λάρισα (1980-2021). 371

Πίνακας 6.2.1-8: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Τρίκαλα (1991-2011). 371

Πίνακας 6.2.5-1: Λεκάνες Απορροής Ποταμού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 392

Πίνακας 6.2.5-2: Κατηγορίες υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 394

Πίνακας 6.2.5-3: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Ποσοτική κατάσταση 396

Πίνακας 6.3.1-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγίας 2000/60/ΕΚ 398

Πίνακας 6.3.1-2:Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ενταγμένα στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 399

Πίνακας 6.3.1-3: Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και τα αντίστοιχα ΥΣ 400

Πίνακας 6.3.1-4: Ακτές κολύμβησης στο Υ.Δ.Θεσσαλίας 401

Πίνακας 6.3.1-5: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και αντίστοιχα ΥΣ 404

Πίνακας 6.3.1-6: Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο 406

Πίνακας 6.3.1-7: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 412

Πίνακας 6.3.1-8: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 415

Πίνακας 6.3.1-9: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος εντός του ΥΔ EL08 416

Πίνακας 6.3.1-10: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος εντός του ΥΔ EL08 418

Πίνακας 6.3.1-11: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη 419

Πίνακας 6.3.1-12: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας420

Πίνακας 6.3.1-13: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας εντός του ΥΔ EL08 420

Πίνακας 6.3.1-14: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι 424

Πίνακας 6.3.1-15: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι εντός του ΥΔ EL08 424

Πίνακας 6.3.1-16: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών 426

Πίνακας 6.3.1-17: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών εντός του ΥΔ EL08 427

Πίνακας 6.3.1-18: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι 428

Πίνακας 6.3.1-19: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα 429

Πίνακας 6.3.1-20: GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς 432

Πίνακας 6.3.1-21: GR1420008 - GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου 432

Πίνακας 6.3.1-22: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου 433

Πίνακας 6.3.1-23: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου εντός του ΥΔ EL08 433

Πίνακας 6.3.1-24: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου 435

Πίνακας 6.3.1-25: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων 436

Πίνακας 6.3.1-26: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου 436

Πίνακας 6.3.1-27: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας 437

Πίνακας 6.3.1-28: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού 437

Πίνακας 6.3.1-29: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη 438

Πίνακας 6.3.1-30: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι εντός του ΥΔ EL08 439

Πίνακας 6.3.1-31: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ εντός του ΥΔ EL08 442

Πίνακας 6.3.1-32: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς 443

Πίνακας 6.3.1-33: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας 444

Πίνακας 6.3.1-34: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος εντός του ΥΔ EL08 447

Πίνακας 6.3.1-35: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) 449

Πίνακας 6.3.1-36: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) εντός του ΥΔ EL08 449

Πίνακας 6.3.1-37: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη - Μετέωρα 451

Πίνακας 6.3.1-38: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη -Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα εντός του ΥΔ EL08 452

Πίνακας 6.3.1-39: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Ποταμός Πηνειός - Αντιχάσια Όρη 454

Πίνακας 6.3.1-40: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα455

Πίνακας 6.3.1-41: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο - Κατάρα) εντός του ΥΔ EL08 456

Πίνακας 6.3.1-42: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου 459

Πίνακας 6.3.1-43: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου 462

Πίνακας 6.3.3-1: Σημαντικά είδη πανίδας στην περιοχή μελέτης, κατανομή και πληθυσμός 468

Πίνακας 6.4.1-1: Δημοτικές Ενότητες, Δήμοι και Περιφέρειες εντός του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 472

Πίνακας 6.4.1-2: Πληθυσμιακά στοιχεία του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) για τα έτη 2011 -2021 475

Πίνακας 6.4.1-3: Πληθυσμιακή διάρθρωση του πραγματικού και του παραθεριστικού πληθυσμού για τα έτη 2011 και 2021. 478

Πίνακας 6.4.1-4:Οικονομικά ενεργός μόνιμος πληθυσμός στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 479

Πίνακας 6.4.1-5: Τομεακή Κατανομή της Απασχόλησης στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Δυτ. Θεσσαλίας (EL08)..... 480

Πίνακας 6.4.1-6: Τομεακή Κατανομή της Απασχόλησης στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 481

Πίνακας 6.4.1-7: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 483

Πίνακας 6.4.2-1:Ποσοστιαία κάλυψη χρήσεων γης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 485

Πίνακας 6.4.2-2: Αστικά κέντρα και οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων..... 488

Πίνακας 6.4.2-3: Βιομηχανικές Μονάδες IPPC 494

Πίνακας 6.4.2-4: Βιομηχανικές Μονάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα που εμπίπτουν στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 497

Πίνακας 6.4.2-5: Βιομηχανικές Δραστηριότητες ανά κατηγοριοποίηση ΣΤΑΚΟΔ και ΛΑΠ..... 498

Πίνακας 6.4.2-6: Βιομηχανικές Μονάδες ανά ΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)..... 500

Πίνακας 6.4.2-7: Βιομηχανικές Μονάδες IED 500

Πίνακας 6.4.2-8: Βιομηχανικές Μονάδες SEVESO..... 501

Πίνακας 6.4.2-9: Βιομηχανικές Μονάδες που υπάγονται στη ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β'192) στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08) 501

Πίνακας 6.4.2-10: Λατομεία στη ΛΑΠ Πηνειού..... 503

Πίνακας 6.4.2-11: Λατομεία στη ΛΑΠ Πηλίου 504

Πίνακας 6.4.4-1: Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης 507

Πίνακας 6.4.4-2: Δευτεροβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης 507

Πίνακας 6.4.4-3: Πρωτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης 508

Πίνακας 6.4.4-4: Συγκοινωνιακοί Κόμβοι / Σταθμοί Δικτύου ΟΣΕ εντός του ΥΔ Θεσσαλίας 516

Πίνακας 6.4.4-5: Αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον Αερολιμένα Νέας Αγχιάλου..... 516

Πίνακας 6.4.4-6: Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία χρήσης: 2012 (Πηγή ΕΛΣΤΑΤ)..... 521

Πίνακας 6.4.4-7: Μονάδες ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας..... 523

Πίνακας 6.4.4-8: ΥΣ που επηρεάζονται από ΜΥΗΕ στο ΥΔ EL08..... 527

Πίνακας 6.4.4-9: ΥΔ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (EL08) – ΠΑΡΟΧΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ 530

Πίνακας 6.4.4-10: ΥΔ Θεσσαλιας (EL08) – Πάροχοι Υπηρεσίας Παροχής Ύδατος για Αγροτική Χρήση 531

Πίνακας 6.4.4-11: Κατάταξη αναγνωρισμένων οικισμών στο Υ.Δ. Θεσσαλίας σύμφωνα με την ΚΥΑ 5673/400/97 (192 Β') 534

Πίνακας 6.4.4-12: Εκτίμηση απορριπτόμενου ρυπαντικού φορτίου ανά ΕΕΛ στη ΛΑΠ Πηνειού 545

Πίνακας 6.4.4-13: Εκτίμηση απορριπτόμενου ρυπαντικού φορτίου ανά ΕΕΛ στη ΛΑΠ Αλμυρού - Πηλίου.... 548

Πίνακας 6.4.4-14: Στοιχεία και ρυπαντικά φορτία των δικτύων των οικισμών που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) 550

Πίνακας 6.4.4-15: Στοιχεία και ρυπαντικά φορτία των δικτύων των οικισμών που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ στη ΛΑΠ Αλμυρού Πηλίου (EL0817) 551
Πίνακας 6.4.5-1: Μέσες ετήσιες τιμές για αιωρούμενα σωματίδια PM_{10} 554
Πίνακας 6.4.5-2: Τιμές ορίων για αιωρούμενα σωματίδια PM_{10} 555
Πίνακας 6.4.5-3: Τιμές ορίων για διοξείδιο του θείου, SO_2 556
Πίνακας 6.4.5-4: Τιμές ορίων για διοξείδιο του αζώτου, NO_2 557
Πίνακας 6.4.5-5: Μέσες ετήσιες τιμές για όζον O_3 557
Πίνακας 6.4.5-6: Τιμές ορίων για όζον, O_3 558
Πίνακας 6.4.5-7: Μέσες ετήσιες τιμές για μονοξείδιο του άνθρακα, CO 558
Πίνακας 6.4.5-8: Τιμές ορίων για μονοξείδιο του άνθρακα, CO 559
Πίνακας 6.4.5-9: Τιμές ορίων για το βενζόλιο, C_6H_6 560
Πίνακας 6.4.5-10: Τιμές ορίων για τον μόλυβδο, Pb 560

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 2.2-1: Βασικά στάδια διαδικασίας της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Σχεδίων - Προγραμμάτων 36
Σχήμα 3.1.2-1: Διαχειριστικοί κύκλοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - επιμέρους βήματα εφαρμογής 46
Σχήμα 3.2.1-1: Οι συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας 52
Σχήμα 3.2.3-1: Οι συνιστώσες της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2020 54
Σχήμα 3.3.5-1: Οι 17 στόχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών 94
Σχήμα 4.2.1-1: Απεικόνιση αρμόδιων αρχών για την προστασία των υδάτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο 135
Σχήμα 4.2.5-1: Κατηγορίες ποιοτικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων 165
Σχήμα 4.2.5-2: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 183
Σχήμα 4.2.5-3: Συνολικό μήκος (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 183
Σχήμα 4.2.5-4: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 185
Σχήμα 4.2.5-5: Συνολικό μήκος (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 185
Σχήμα 4.2.5-6: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 189
Σχήμα 4.2.5-7: Συνολική επιφάνεια (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 189
Σχήμα 4.2.5-8: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 191
Σχήμα 4.2.5-9: Συνολική επιφάνεια (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 191

Σχήμα 4.2.5-10: Συνολικός αριθμός (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 195

Σχήμα 4.2.5-11: Συνολική επιφάνεια (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 195

Σχήμα 4.2.5-12: Συνολικός αριθμός (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 197

Σχήμα 4.2.5-13: Συνολική επιφάνεια (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 197

Σχήμα 4.2.5-14: Συνολικός αριθμός (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 201

Σχήμα 4.2.5-15: Συνολική επιφάνεια (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 201

Σχήμα 4.2.5-16: Συνολικός αριθμός (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 203

Σχήμα 4.2.5-17: Συνολική επιφάνεια (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 203

Σχήμα 4.2.6-1: Κατανομή ετήσιων απολήψεων νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 218

Σχήμα 4.2.6-2: Εκτίμηση κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0816), (EL0817) 223

Σχήμα 5.2.4-1: Παρουσίαση εναλλακτικών δυνατοτήτων 346

Σχήμα 5.2.4-1: Άξονες βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων 347

Σχήμα 5.2.4-2: Σχηματική αναπαράσταση της βιωσιμότητας με βάση την επιφάνεια του γραμμοσκιασμένου τριγώνου της πυραμίδας που φέρει ως καθ' ύψος άξονες την περιβαλλοντική, την κοινωνική και την οικονομική διάσταση 348

Σχήμα 6.2.1-1: Κατανομή μέσης μηνιαίας βροχόπτωσης στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Καρδίτσα για την περίοδο 1980-2021 367

Σχήμα 6.2.1-2: Χωρική κατανομή ύψους βροχής (mm) στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 368

Σχήμα 6.2.1-3: Κατανομή μέσης ημερήσιας θερμοκρασίας στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Ζαγορά για την περίοδο 1980-2021 369

Σχήμα 6.2.1-4: Διακύμανση της ταχύτητας ανέμου στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα και Τρίκαλα για την περίοδο 1980-2021 372

Σχήμα 6.2.1-5: Βιοκλιματικός Χάρτης 374

Σχήμα 6.2.1-6: Χάρτης Βιοκλιματικών Ορόφων 375

Σχήμα 6.2.1-7: Χάρτης φυτοκοινωνικών διαπλάσεων 376

Σχήμα 6.2.2-1: Μορφολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας 377

Σχήμα 6.2.5-1: Κατανομή ετήσιων απολήψεων νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 396

Σχήμα 6.4.2-1: Κατανομή χρήσεων γης στη λεκάνη απορροής Πηνειού (EL0816) 490

Σχήμα 6.4.2-2: Κατανομή χρήσεων γης στις υπολεκάνες των υδατικών συστημάτων της λεκάνης απορροής Πηνειού (EL0816) 491

Σχήμα 6.4.2-3: Κατανομή χρήσεων γης στη λεκάνη απορροής Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817) 491

Σχήμα 6.4.2-4: Κατανομή χρήσεων γης στις υπολεκάνες των υδάτινων υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817) 492

Σχήμα 6.4.2-5: Κατανομή εσταυλισμένης κτηνοτροφικής δραστηριότητας ανά είδος ζώου για την ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) 493

Σχήμα 6.4.2-6: Κατανομή κτηνοτροφικών μονάδων ανά κατηγορία για την ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)..... 494

Σχήμα 6.4.2-7: Κατανομή βιομηχανικής δραστηριότητας ανά ΛΑΠ..... 500

Σχήμα 6.4.4-1: Διακίνηση container στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016..... 518

Σχήμα 6.4.4-2: Διακίνηση φορτίων στο Λιμάνι και Πορθμείο Βόλου για τα έτη 2000 – 2015..... 519

Σχήμα 6.4.4-3: Κίνηση τροχοφόρων οχημάτων στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016..... 519

Σχήμα 6.4.4-4: Επιβατική κίνηση στο Λιμάνι Βόλου με Επιβατηγα/Οχηματαγωγά πλοία και Υδροπτέρυγα από & προς Β. Σποράδες και Μυτιλήνη για τα έτη 2000 – 2011..... 520

Σχήμα 6.4.4-5: Διακίνηση Κρουαζιερόπλοιων και διεθνών τουριστών στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016..... 520

Σχήμα 6.4.4-6: Ο ταμιευτήρας Σμοκόβου..... 523

Σχήμα 6.4.4-7: Συγκέντρωση (mg/L) BOD ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08..... 536

Σχήμα 6.4.4-8: Συγκέντρωση (mg/L) N ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08..... 536

Σχήμα 6.4.4-9: Συγκέντρωση (mg/L) P ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08..... 537

Σχήμα 6.4.4-10: Ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων από ΕΕΛ ανά ΛΑΠ..... 548

Σχήμα 6.4.4-11: Ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων από δίκτυα χωρίς ΕΕΛ ανά ΛΑΠ..... 551

Σχήμα 6.4.5-1: Ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στο ΥΔ Θεσσαλίας..... 562

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1.2.1-1: Χάρτης ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)..... 4

Χάρτης 1.2.1-2: Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)..... 5

Χάρτης 1.2.1-3: Χάρτης ταξινόμησης της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)..... 6

Χάρτης 1.2.1-4:Χάρτης ταξινόμησης της ποσοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)..... 7

Χάρτης 4.2.1-1.Διοικητική Διαίρεση Αρμόδιας Αρχής..... 137

Χάρτης 4.2.2-1:Επιφανειακά ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 142

Χάρτης 4.2.2-2: Χάρτης τυπολογίας ποτάμιων ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 148

Χάρτης 4.2.2-3: Τυπολογία ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα και λιμναίων ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 153

Χάρτης 4.2.2-4: Θέση και όρια υπόγειων υδατικών συστημάτων Θεσσαλίας (EL08)..... 157

Χάρτης 4.2.2-5: Εποπτική εικόνα των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 159

Χάρτης 4.2.5-1:Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)..... 175

Χάρτης 4.2.5-2: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 176

Χάρτης 4.2.5-3: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της συνολικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 177

Χάρτης 4.2.5-4: Χημική Κατάσταση ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) 206

Χάρτης 4.2.5-5: Ποσοτική Κατάσταση ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) 206

Χάρτης 4.2.6-1: Σημειακές πιέσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 215

Χάρτης 4.2.6-2: Εκτιμώμενη συνολική ένταση της πίεσης στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08) . 221

Χάρτης 4.2.6-3: Εκτίμηση κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0816), (EL0817) 224

Χάρτης 4.2.8-1: Χάρτης επιφανειακών υδατικών συστημάτων με παράταση προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 233

Χάρτης 4.2.8-2- Χάρτης υπόγειων υδατικών συστημάτων με παράταση προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 235

Χάρτης 6.2.1-1: Χωρική κατανομή μέσης ετήσιας θερμοκρασίας στο ΥΔ Θεσσαλίας 370

Χάρτης 6.2.2-1: Χάρτης Εδαφικών ενώσεων 378

Χάρτης 6.2.3-1: Υδρολιθολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας 382

Χάρτης 6.2.3-2: Οι εφελκυστικές τάσεις που επεκτείνουν το φλοιό της Θεσσαλίας κατά τη διεύθυνση Β-Ν και προκαλούν ρήγματα με διεύθυνση Α-Δ 387

Χάρτης 6.2.3-3: Χάρτης Γεωτεκτονικών Ζωνών 388

Χάρτης 6.2.3-4: Σεισμικότητα στην Ελλάδα 1900- 2009, M > 4 389

Χάρτης 6.2.3-5: Κατανομή επικέντρων των μεγαλύτερων και καταστρεπτικότερων σεισμών του Ελληνικού χώρου (1900 – 2004) 390

Χάρτης 6.2.3-6: Τα έντεκα ρήγματα της Θεσσαλίας και των γύρων περιοχών που έδωσαν ισχυρούς σεισμούς (Μ≥6.0) κατά τους ιστορικούς χρόνους (Πηγή: Παναγιωτόπουλος Δ. και Παπαζάχος Κ., ΑΠΘ, 2008) 391

Χάρτης 6.2.5-1: Λεκάνες Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας 393

Χάρτης 6.2.5-2: Χάρτης ταμιευτήρων στο ΥΔ08 395

Χάρτης 6.3.1-1: Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 399

Χάρτης 6.3.1-2: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 400

Χάρτης 6.3.1-3: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 405

Χάρτης 6.3.1-4: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας – Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα 409

Χάρτης 6.3.1-5: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα 410

Χάρτης 6.3.1-6: Περιοχές Natura στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 414

Χάρτης 6.3.1-7: Άλλες περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 415

Χάρτης 6.3.2-1: Χλωριδικές περιοχές της Ελλάδας (Πηγή: Flora Hellenica) 463

Χάρτης 6.4.1-1: ΥΔ Θεσσαλίας – Περιφερειακές Ενότητες 472

Χάρτης 6.4.2-1: Χάρτης χρήσεων γης ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) 486

Χάρτης 6.4.2-2: Αστικά Κέντρα και οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας..... 488
Χάρτης 6.4.2-3: Θέσεις μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας που λειτουργούν στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας..... 495
Χάρτης 6.4.2-4: Βιομηχανικές μονάδες στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08)..... 502
Χάρτης 6.4.2-5: Χώροι εξόρυξης που απαντώνται στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας . 503
Χάρτης 6.4.4-1: Αυτοκινητόδρομος Α1 509
Χάρτης 6.4.4-2: Τμήμα Εγνατίας Οδού που εμπίπτει εντός του ΥΔ Θεσσαλίας..... 511
Χάρτης 6.4.4-3: Αυτοκινητόδρομος Α3 – Οδός Κεντρικής Ελλάδος 513
Χάρτης 6.4.4-4: Σιδηροδρομικό Δίκτυο στο ΥΔ Θεσσαλίας 515
Χάρτης 6.4.4-5: Χάρτης με σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δικτύου ΔΕΗ 522
Χάρτης 6.4.4-6: Χάρτης ΜΥΗΕ στο ΥΔ08 528
Χάρτης 6.4.4-7: Θέσεις ΕΕΛ που λειτουργούν στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)..... 535
Χάρτης 6.4.4-8: Θέσεις οικισμών με δίκτυα αποχέτευσης που δεν εξυπηρετούνται από ΕΕΛ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 550
Χάρτης 6.4.4-9: Θέσεις ΧΥΤΑ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) 552
Χάρτης 6.4.5-1: Διοξείδιο του θείου (SO2) - Υπερβάσεις ημερήσιας οριακής τιμής 125 μg/m 556

Πίνακας συντομογραφιών

AR	σε κίνδυνο (At Risk)
GIG	Geographical Intercallibration Group (Γεωγραφική Ομάδα Διαβαθμονόμησης)
KTM	Key Type Measure
MED-GIG	Γεωγραφική Ομάδα Διαβαθμονόμησης της Μεσογειακής οικοπεριοχής
PAR	πιθανόν σε κίνδυνο (Probably At Risk)
WFD	Water Framework Directive
WG ECOSTAT	Ομάδα Εργασίας για την Οικολογική Κατάσταση
ΑΑΤ	Ανώτερες Αποδεκτές Τιμές
ΒΤΜ	Βασικός Τύπος Μέτρου
ΓΔΥ	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
ΓΟΕΒ	Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων
ΔΑΟΚ	Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής
ΔΕΥΑ	Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων (νυν ΓΔΥ)
ΕΕΛ	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΜΕΚΑ	Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής
ΕΜΣΥ	Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΣΠΚΑ	Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή
ΕΥΣ	Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΙΤΥΣ	Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα
ΚΚ	Καθοδηγητικό Κείμενο
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΛΑΠ	Λεκάνες Απορροής Ποταμών – Υδρολογικές Λεκάνες των κύριων ποταμών της χώρας (Υποδιαίρεση της ΠΛΑΠ)
Ν	Νόμος
ΟΠΘΣ	Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική

ΟΠΕΚΕΠΕ	Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
ΟΠΥ	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)
Οδηγία	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΑΑ	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
πΓΔΜ	πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΛΑΠ	Περιοχή Λεκανών Απορροής Ποταμών (Ταυτίζεται με το Υδατικό Διαμέρισμα)
ΠΟΑΥ	Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών
ΠΠΠ	Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος
ΣΔΚΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας
ΣΔΛΑΠ/ΣΔ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΣΠΕ	Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας
ΤΟΕΒ	Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδος
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδατικό Σύστημα
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
ΥΥΣ	Υπόγειο Υδατικό Σύστημα
ΥΣ	Υδατικό Σύστημα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΧΥΤΑ	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων

1 ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1.1 Εισαγωγή - Γενικός Στόχος της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης

Η παρούσα μελέτη αποτελεί τη **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της «2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007»** (εφεξής αναφερόμενο ως 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Θεσσαλίας ή 2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης), η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και στην Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. Υ.Α. οικ. 40238/2017, (ΦΕΚ 3759/Β/25.10.2017) και την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (ΦΕΚ 1923/Β` 18.4.2022), με στόχο την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το προτεινόμενο Σχέδιο.

Η **Ευρωπαϊκή Οδηγία – Πλαίσιο** για τη διαχείριση των Υδάτων (**Οδηγία 2000/60/ΕΚ**, στο εξής «Οδηγία» ή «ΟΠΥ») καθορίζει τις **αρχές** και προτείνει **μέτρα για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα**- εισάγοντας για πρώτη φορά την έννοια της «οικολογικής σημασίας» των υδάτων παράλληλα και ανεξάρτητα της όποιας άλλης χρήσης τους. Η εφαρμογή της στοχεύει στην **ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων**, αφού για πρώτη φορά καλύπτονται όλοι οι τύποι και όλες οι χρήσεις του νερού, σε ενιαίο πλαίσιο κοινό για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την Οδηγία καθιερώνονται και εφαρμόζονται κοινές αρχές και κοινά μέτρα για όλα τα Κράτη Μέλη, με θεμελιώδη στόχο **την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων** (συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών επιφανειακών υδάτων, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων). Ειδικότερα, **ο σκοπός της Οδηγίας**, σύμφωνα με το άρθρο 1, είναι «η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και υπόγειων υδάτων, το οποίο να:

- αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων αλλά και των εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων.
- προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων.
- προωθεί την ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος.
- διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων.
- συμβάλλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία.

Στο πλαίσιο αυτό, η Οδηγία απαιτεί **την εκτέλεση πολυάριθμων προπαρασκευαστικών εργασιών, που οδηγούν στην υιοθέτηση Προγραμμάτων Μέτρων, τα οποία εντάσσονται στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών** και της εφαρμογής, αναθεώρησης και ανανέωσής του σε έναν εξαετή κύκλο. Μετά τον πρώτο κύκλο εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης που ολοκληρώθηκε το 2015, ακολουθούν οι επόμενοι δύο κύκλοι εξαετούς διάρκειας, προσδίδοντας χρονικό ορίζοντα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2027.

Η παρούσα μελέτη αφορά στον τρίτο κύκλο εφαρμογής (2η Αναθεώρηση) του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με σκοπό την επίτευξη των στόχων της. Το Σχέδιο Διαχείρισης δίνει πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος, τους περιβαλλοντικούς στόχους γι' αυτά και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση των υδάτων.

Συνεπώς, το Σχέδιο Διαχείρισης δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το παρόν σχέδιο, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας μελέτης, αποτελεί το τρίτο, κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2027 (2η Αναθεώρηση), αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συνεχίζει να συμπληρώνεται δυναμικά από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της επόμενης περιόδου.

Το Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Η **Αρχή Σχεδιασμού** του 2ου αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας είναι η **Γενική Διεύθυνση Υδάτων (ΓΔΥ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)**. Η ΓΔΥ είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ.

Ως περιοχή μελέτης ορίζεται το Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, το οποίο αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του Προγράμματος, στο οποίο διερευνώνται πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων στόχων και μέτρων.

1.2 Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης

1.2.1 Περιγραφή των Χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΥΣ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) αναγνωρίσθηκαν **82 επιφανειακά ΥΣ** και ειδικότερα:

72 Ποτάμια ΥΣ με συνολικό μήκος περίπου 1387,47 Km, εκ των οποίων τα 9 προσδιορίστηκαν ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα ΥΣ και τα 4 ως Τεχνητά ΥΣ.

3 λιμναία ΥΣ εκ των οποίων τα 2, με συνολική επιφάνεια 35,42 Km^2, προσδιορίστηκαν ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα, και το 1 το οποίο αποτελεί ποτάμιο ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρας) με συνολική επιφάνεια 9,92 Km^2.

7 παράκτια ΥΣ με συνολική επιφάνεια 943,39 Km^2, εκ των οποίων όλα έχουν χαρακτηριστεί ως φυσικά.

Όσον αφορά στα ποτάμια ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του 25,00 % του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή», ενώ η χημική κατάσταση του 66,67% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή».

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής και χημικής κατάστασης, ο συνολικός αριθμός των λιμναίων ΥΣ παρουσιάζουν μέτρια οικολογική κατάσταση, ενώ όσον αφορά την χημική κατάσταση το σύνολο των λιμναίων ΥΣ βρίσκεται σε καλή κατάσταση.

Το μοναδικό ποτάμιο ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα του ΥΔ βρίσκεται σε καλή οικολογική κατάσταση, σε αντίθεση με τη χημική του κατάσταση όπου ταξινομείται ως κατώτερη της καλής.

Όσον αφορά στα παράκτια ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του συνολικού πλήθους των παράκτιων ταξινομείται ως «καλή». Όσον αφορά τη χημική κατάσταση, 2 παράκτια ΥΣ (28,57 % του συνολικού πλήθους των παράκτιων ΥΣ) ταξινομούνται σε «καλή» κατάσταση.

ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΥΣ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08) αναγνωρίστηκαν **34 υπόγεια υδατικά συστήματα** εκ των οποίων **3 υπόγεια ΥΣ** αξιολογήθηκαν ότι βρίσκονται σε **κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση** και **10 υπόγεια ΥΣ** αξιολογήθηκαν ότι βρίσκονται σε **κακή ποσοτική κατάσταση**.

Η ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων ΥΣ αποτυπώνεται στους ακόλουθους Χάρτες:

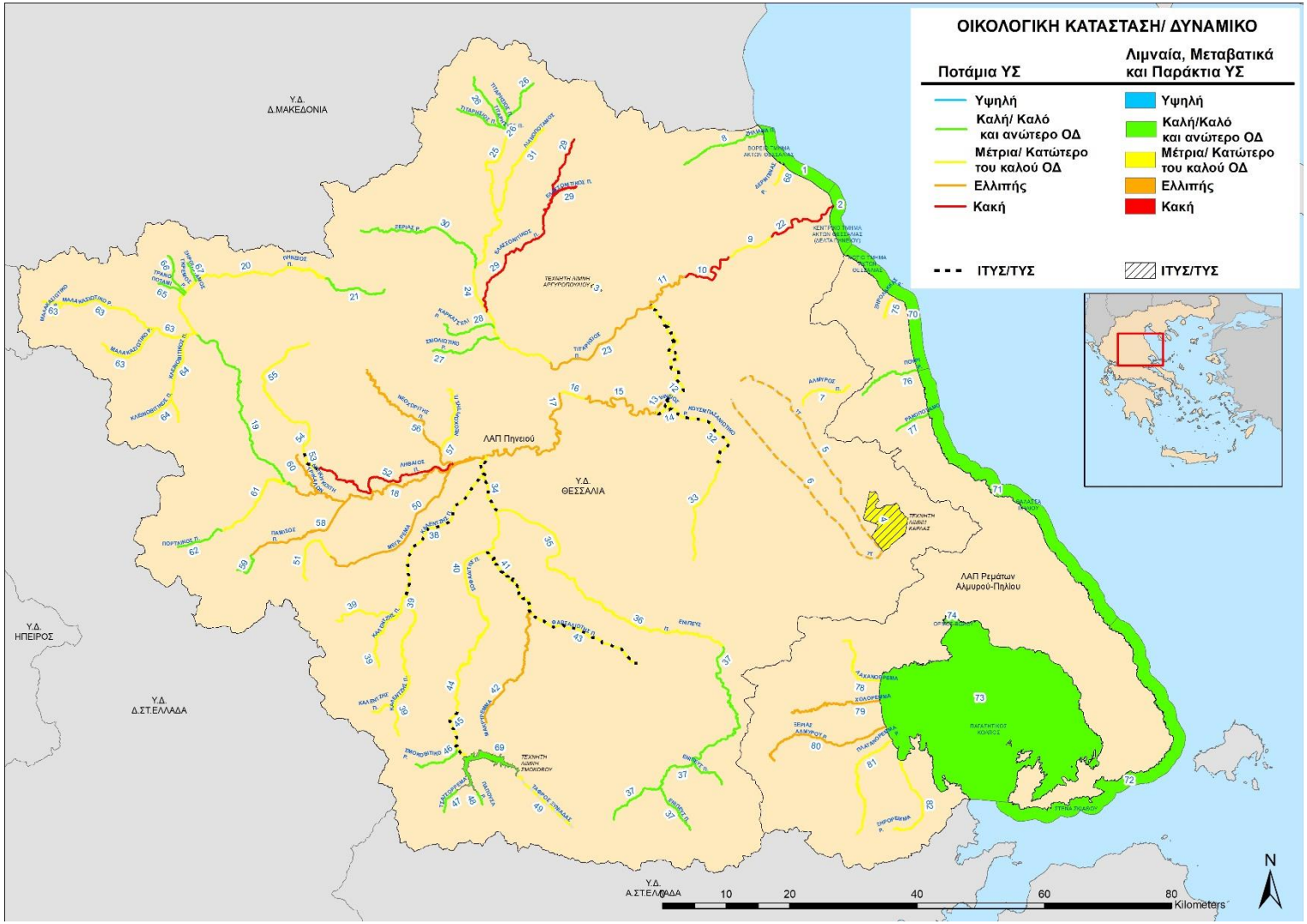

Χάρτης 1.2.1-1: Χάρτης ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

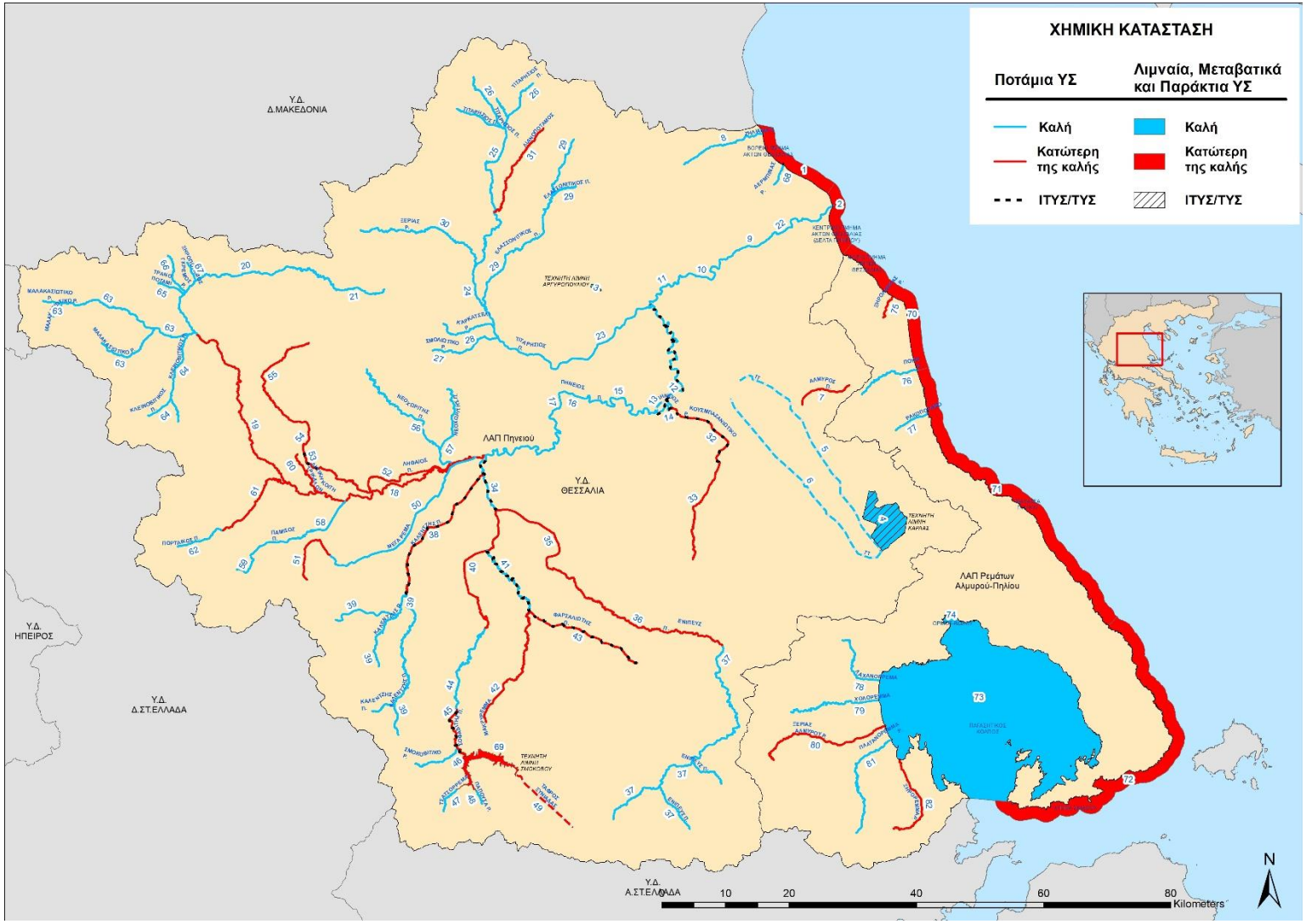

Χάρτης 1.2.1-2: Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Χάρτης 1.2.1-3: Χάρτης ταξινόμησης της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Χάρτης 1.2.1-4:Χάρτης ταξινόμησης της ποσοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, είναι οι ακόλουθες:

1) Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 του ΠΔ 51/2007 (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ).

2) Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.

3) ΥΣ που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης.

4) Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες (Οδηγία νιτρορύπανσης) και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές (Οδηγία αστικών).

5) Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000» (NATURA 2000)

1.2.2 Πρόγραμμα Παρακολούθησης

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προβλέπει την κατάρτιση προγραμμάτων για την παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, ώστε να υπάρχει συνεκτική και συνολική εικόνα της κατάστασης των υδάτων σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού (Υδατικό Διαμέρισμα).

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, του Άρθρου 8 του Νόμου 3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/9-12-03) και του Άρθρου 11 του Προεδρικού Διατάγματος 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/8-3-07), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. οικ. 140384 (ΦΕΚ 2017/Β/9-9-11) Κοινή Υπουργική Απόφαση, με την οποία θεσπίστηκε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας. Με την ΚΥΑ 140384/2011, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την νέα ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444 (ΦΕΚ 5384Β'/19.11.2021), ορίστηκε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στην λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν. 3199/2003 (Α΄ 280).

1.2.3 Περιβαλλοντικοί Στόχοι - Εξαιρέσεις

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Περιοχών Λεκάνης Απορροής (ή Υδατικών Διαμερισμάτων) αποτελεί από μόνο του ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Στη συνέχεια αναφέρονται συνοπτικά οι ειδικότεροι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας που αφορούν την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης.

α) για τα επιφανειακά ύδατα:

α.1) μέτρα που αποσκοπούν στην **πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων** με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.2) μέτρα που αποσκοπούν στην **προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των συστημάτων των επιφανειακών υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 3 για τα τεχνητά και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, **με σκοπό την επίτευξη καλής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων**, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παραγράφων 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.3) μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία και αναβάθμιση όλων των τεχνητών και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων, με σκοπό την επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.4) μέτρα με στόχο την προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας,

α.5) τα μέτρα που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις καθορίζονται σε αρμονία με τις διατάξεις τυχόν ισχυουσών διεθνών συνθηκών που ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα.

β) για τα υπόγεια ύδατα:

β.1) μέτρα ώστε να προληφθεί ή **να περιορισθεί η διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια ύδατα και να προληφθεί η υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.2) μέτρα **προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, ήτοι της διασφάλισης του ισοζυγίου εισροών- εκροών (άντλησης- φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, **με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων,** σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των

παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.3) μέτρα για την αναστροφή κάθε σημαντικής και έμμονης ανοδικής τάσης συγκέντρωσης οιουδήποτε ρύπου, η οποία οφείλεται σε ανθρώπινη δραστηριότητα προκειμένου να μειωθεί προοδευτικά η ρύπανση των υπόγειων υδάτων. Τα μέτρα για την επίτευξη της αναστροφής της τάσης εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα πρότυπα που έχουν καθορισθεί με διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4.

γ) για τις προστατευόμενες περιοχές: πρέπει να έχει επιτευχθεί συμμόρφωση με τα πρότυπα και τους στόχους του Π.Δ. 51/2007.

Για τα μέτρα των κατηγοριών α.2), α.3), β.2) και γ) η καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των αντίστοιχων στόχων όπως είχε οριστεί στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης ήταν το 2021 ή κατά περίπτωση το 2027. Στα πλαίσια της 2ης Αναθεώρησης εξετάζεται η επίτευξη ή μη των παραπάνω στόχων στα χρονικά πλαίσια που είχαν τεθεί και σε περίπτωση μη επίτευξής τους επανακαθορίζονται οι στόχοι και τα χρονικά όρια εφαρμογής τους.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4, είναι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους. Η διαδικασία των εξαιρέσεων, σύμφωνα με το ΚΚ11[1], αποτελεί ένα υπο-τμήμα της συνολικής διαδικασίας σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), και στοχεύει στο να δώσει μια διέξοδο στον διαχειριστή, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα στην κατάσταση ενός υδατικού συστήματος. Η διαδικασία εξαιρέσεων έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση που:

- η κατάσταση του υδατικού συστήματος είναι από μέτρια και κάτω,
- έχει γίνει εκτίμηση της απόστασης μεταξύ υφιστάμενης κατάστασης και στόχων (gap analysis) και έχει οριστεί το «έλλειμμα ποιότητας» για το υδατικό σύστημα,
- έχουν εκτιμηθεί τα αίτια του «ελλείμματος ποιότητας»,
- έχει γίνει εκτίμηση του κόστους για την κάλυψη του «ελλείμματος ποιότητας».

Σημειώνεται ότι ο στόχος της καλής κατάστασης του νερού πρέπει σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΚΚ11 να είναι ο κανόνας. Το ΣΔΛΑΠ πρέπει να δικαιολογεί οποιαδήποτε απόκλιση από τον στόχο αυτό, εφαρμόζοντας και οικονομική ανάλυση, καθορίζοντας τις απαραίτητες προβλέψεις και προτεραιότητες δράσης (δηλ. τα μέτρα) που θα πρέπει να εφαρμοστούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι. Κοινό στοιχείο σε όλες τις πιθανές περιπτώσεις εξαιρέσεων είναι:

[1] *Καθοδηγητικό Κείμενο 11, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο σχετίζεται με την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.*

- οι αυστηρές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και
- η αιτιολόγηση που πρέπει να περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Διαχείρισης.

Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως το 2015» ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

- Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.
- Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)
- Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)
- Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

<u>Παράταση Προθεσμίας (Άρθρο 4.4 της ΟΠΥ)</u>

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μία σειρά από επιφανειακά υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή οικολογική ή/και χημική κατάσταση έως το 2021. Τα επιφανειακά ΥΣ τα οποία η οικολογική τους ή/και η χημική τους κατάσταση είναι κατώτερη της καλής φαίνονται στον ακόλουθο Πίνακα. Πρόκειται συνολικά για 63 ΥΣ, δηλαδή ποσοστό 76,83 % του συνόλου των επιφανειακών ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (συνολικά 82 επιφανειακά υδατικά συστήματα). Από αυτά, 37 ΥΣ βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση / κατώτερο του καλού οικολογικό Δυναμικό, 15 σε ελλιπή και 4 σε κακή, ενώ η χημική κατάσταση σε 30 είναι κατώτερη της καλής.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
Μέτρια/Κατώτερο του Καλού ΟΔ*	37	**Κατώτερη της Καλής**	30
Ελλιπής	15	**Άγνωστη**	-
Κακή	4		
Άγνωστη	-		

**Αφορά ΤΥΣ/ΙΤΥΣ*

Σημειώνεται ότι στο ΥΔ το σύνολο των επιφανειακών ΥΣ έχει ταξινομηθεί, καθώς δεν υπάρχουν επιφανειακά ΥΣ τα οποία δεν ταξινομήθηκαν είτε ως προς την οικολογική είτε ως προς την χημική τους κατάστασή.

Όσον αφορά τα υπόγεια υδατικά συστήματα του Υδατικό Διαμέρισμα διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν 10 υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή ποσοτική ή/και χημική κατάσταση τα

οποία είχαν εξαιρεθεί με παράταση προθεσμίας έως το 2027 από την 1η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ. Πρόκειται για 3 ΥΥΣ με κακή ποσοτική και χημική κατάσταση, καθώς και 7 ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση.

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
Κακή	10	**Κακή**	3

Λιγότερο Αυστηροί Στόχοι (Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ) & Προσωρινή υποβάθμιση (άρθρο 4.6 της ΟΠΥ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας και καθορισμός ειδικών στόχων βάσει του Άρθρου 4.5 της ΟΠΥ, καθώς διαφαίνεται ότι το σύνολο των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα τον στόχο της καλής κατάστασης/καλού δυναμικού.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας λόγω προσωρινής υποβάθμισης, καθώς δεν διαφαίνεται κατά την παρούσα φάση ότι συντρέχουν προβλέψιμοι λόγοι εξαιρετικών περιστάσεων ή μελλοντικών συνθηκών που να οδηγούν σε προσδιορισμό τέτοιων εξαιρέσεων.

Νέες Τροποποιήσεις (άρθρο 4.7 της ΟΠΥ)

Η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα, καθορίστηκε στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και επικαιροποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ.

Έχει καταρτιστεί ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/, βάσει της οποίας αξιολογούνται:

- τα προγραμματιζόμενα έργα ή οι δραστηριότητες που ενδέχεται να δημιουργούν τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά ενός η περισσοτέρων επιφανειακών υδατικών συστημάτων,
- προγραμματιζόμενα έργα που περιλαμβάνουν δραστηριότητες κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων ή υπόγειες εκμεταλλεύσεις που οδηγούν στην μεταβολή της υπόγειας στάθμης και της ποσότητας υπογείων νερών,
- έργα που προγραμματίζονται σε αδιατάρακτες περιοχές δηλαδή σε περιοχές με παρουσία υδατικών συστημάτων με άριστη[2] κατάσταση και αφορούν δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν υποβάθμιση της άριστης κατάστασης επιφανειακών υδάτων σε καλή λόγω απόρριψης ρύπων.

[2] *Υψηλή Κατάσταση με βάση τα στοιχεία των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας και του Προγράμματος Παρακολούθησης της Κατάστασης των Υδάτων της Χώρας.*

Η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7, όπως αυτή επικαιροποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ, είναι η ακόλουθη :

- Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας που ενδέχεται να προκαλέσει μεταβολές στα χαρακτηριστικά ενός η περισσοτέρων ΥΣ με πιθανό αποτέλεσμα αυτό ή αυτά τα ΥΣ να μην δύνανται να πετύχουν τους στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στη μεθοδολογία στη συνέχεια και ο οποίος αποτελεί διακριτό παράρτημα της ΜΠΕ .

- Μετά την υποβολή της ΜΠΕ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και στο πλαίσιο της διαδικασίας συλλογής γνωμοδοτήσεων από αρμόδιες-συναρμόδιες αρχές και υπηρεσίες ο φάκελος τεκμηρίωσης του σχετικού παραρτήματος της ΜΠΕ εξετάζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχομένου του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον στοιχεία από τον φορέα του έργου με έγγραφο το οποίο κοινοποιεί υποχρεωτικά στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

- Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων βάσει των στοιχείων του φακέλου και τυχόν πρόσθετων που ζητήθηκαν και υποβλήθηκαν εισηγείται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 περί εξαιρέσεων των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το υπό εξέταση έργο. Στην περίπτωση που η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων κρίνει ότι το υπό εξέταση έργο, παρόλο που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας για ένα η περισσότερα ΥΣ, δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή των σχετικών ΥΣ σε εξαίρεση του Άρθρου 4.7, τότε η εισήγησή της περί μη υπαγωγής στο Άρθρο 4.7 έχει αρνητικό χαρακτήρα για την υλοποίηση του έργου και δεσμεύει την περιβαλλοντική αρχή .

- Κατά την ως άνω περιγραφείσα διαδικασία η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, ειδικά σε περιπτώσεις σύνθετου έργου ή/και σε περιπτώσεις, όπου η εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων σε ΥΣ χρήζει ειδικής ευρύτερης διερεύνησης.

- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας υπαγωγής ή μη του ή των σχετικών ΥΣ στο Άρθρο 4.7 καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ του έργου ή στην απόφαση μη έκδοσης ΑΕΠΟ, ανάλογα με το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου και η σχετική απόφαση διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 του παρόντος (στο βαθμό που απαιτούνται όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά). Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων βεβαιώνει την υπαγωγή ή όχι στο άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων.

Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης και αφορά σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία δεν έχει κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών

όρων, δεν έχει κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

1.2.4 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος – Διερεύνηση Προτάσεων Τιμολογιακής Πολιτικής

Η ΟΠΥ αναφέρεται στην κατάλληλη ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών νερού και διευκρινίζει τις συνιστώσες του κόστους που θα πρέπει να συνυπολογίζονται στο συνολικό κόστος των Υπηρεσιών Νερού (κοστολόγηση). Στην κοστολόγηση αυτή, λοιπόν, σύμφωνα με την Οδηγία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τρία είδη κόστους:

Χρηματοοικονομικό κόστος, που περιλαμβάνει Λειτουργικά Κόστη, Κόστη Συντήρησης, Κόστη Κεφαλαίου, Κόστη Διοίκησης, Κόστη ανανέωσης έργων και λοιπά κόστη.

Κόστος πόρου, που ορίζεται ως το κόστος ευκαιρίας άλλων εναλλακτικών χρήσεων νερού στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται ένα υδατικό σύστημα πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.

Περιβαλλοντικό κόστος, που ορίζεται με την έκφραση της περιβαλλοντικής ζημιάς ως οικονομικό κόστος.

Το συνολικό κόστος εκτιμήθηκε για κάθε υπηρεσία ύδατος (Ύδρευση-Αποχέτευση, Άρδευση) και σε επίπεδο παρόχου και Υδατικού Διαμερίσματος και είναι το άθροισμα του χρηματοοικονομικού κόστους, του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου αναγόμενο ανά κυβικό μέτρο κατανάλωσης νερού.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων εκτιμάται για το έτος 2020, σε 69,2 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος σε 1,137 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση για το έτος 2020, εκτιμάται σε 18,8 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος σε 0,042 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Το Κόστος Πόρου σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 89,087 εκ € για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων. Το 97,56% του Κόστους Πόρου αποδίδεται στην ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) και το 2,43% στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817). Το μοναδιαίο κόστος Πόρου σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,0173 €/m³.

Στην ΛΑΠ Πηνειού το 99,92% του συνολικού κόστους Πόρου αποδίδεται στη γεωργία ενώ το 0,08% στην οικιακή χρήση. Στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου το 99,64% του Κόστους Πόρου αποδίδεται στην γεωργία ενώ το 0,35% στην οικιακή χρήση, η οποία περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου ύδατος και την αποχέτευση.

Το *περιβαλλοντικό κόστος* σε επίπεδο ΥΔ για την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 1.050.000 €. Το 89,07% του περιβαλλοντικού κόστους αποδίδεται στην ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) και το 10,93% στην ΛΑΠ Αλμυρού-Πηλίου (EL0817). Το μοναδιαίο περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,00020 €/m³.

Στη ΛΑΠ Πηνειού το 97,71% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,89% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού Πηλίου το 77,53% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 19,34% στην οικιακή χρήση.

Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β 1751/2017), οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, από το 2018 και μετά, θα προσδιορίσουν τα κόστη τους, λαμβάνοντας υπόψη, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου που υπολογίστηκε στις προηγούμενες παραγράφους. Σε ότι αφορά την τιμολόγηση θα πρέπει να προσδιορισθούν τα σχετικά τέλη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα ΚΥΑ. Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα απόφαση έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση 2519/2022). Επειδή, όμως, με βάση το σκεπτικό της προαναφερθείσας απόφασης του ΣτΕ οι λόγοι ακύρωσης σχετίζονται με θέματα τιμολόγησης του νερού για διαφορετικές χρήσεις και των επιπέδων ανάκτησης του κόστους του και όχι με τον τρόπο και τη μεθοδολογία προσδιορισμού αυτού καθαυτού του κόστους, στο πλαίσιο του παρόντος Προσχεδίου και των σχετικών υποστηρικτικών κειμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις της απόφασης με αριθ. οικ. 135275/2017 (Β' 1751) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του»).

1.2.5 Πρόγραμμα Μέτρων

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του **Προγράμματος Μέτρων** για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας, είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου και καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Το πρόγραμμα μέτρων διακρίνεται σε **βασικά μέτρα** και σε **συμπληρωματικά μέτρα**.

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες.

- ΟΜΑΔΑ Ι - Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.
- ΟΜΑΔΑ ΙΙ - Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Στη συνέχεια, όπου κρίνεται ότι τα βασικά μέτρα δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εξετάζονται και προτείνονται **συμπληρωματικά μέτρα**, σύμφωνα με τις παρ. 4 & 5 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 5 & 6 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007) στις περιπτώσεις όπου κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν καθορισθεί.

Τα συμπληρωματικά αυτά μέτρα συνήθως διακρίνονται στις εξής κατηγορίες μέτρων:

i. Νομοθετικά μέτρα

ii. Διοικητικά μέτρα

iii.	Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα
iv.	Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση
v.	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων
vi.	Κώδικες Ορθών Πρακτικών
vii.	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων
viii.	Έλεγχος απολήψεων
ix.	Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης
x.	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης
xi.	Έργα δομικών κατασκευών
xii.	Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης
xiii.	Έργα αποκατάστασης
xiv.	Τεχνητός εμπλουτισμός ΥΥΣ
xv.	Εκπαιδευτικά μέτρα
xvi.	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης
xvii.	Λοιπά συμπληρωματικά μέτρα

Σύμφωνα με το κατευθυντήριο κείμενο για τη διαδικασία ενημέρωσης της ΕΕ για την εξέλιξη εφαρμογής της οδηγίας (Βλ. παρ. 10.1.3 του WFD Reporting Guidance 2022)[3],, τα μέτρα ομαδοποιούνται σε 25 κατηγορίες Βασικών Τύπων Μέτρων με συγκεκριμένους καθορισμένους ποσοτικούς στόχους.

Οι Βασικοί Τύποι Μέτρων, αφορούν σε ομάδες μέτρων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μέτρων και στοχεύουν στην αντιμετώπιση ίδιων πιέσεων. Κάθε τύπος μέτρων μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα μέτρα του προγράμματος μέτρων. Επίσης, κάθε μέτρο μπορεί να περιλαμβάνεται σε ένα ή περισσότερους τύπους μέτρων εφόσον το μέτρο είναι πολλαπλού σκοπού.

Για το σκοπό αυτό έχει καταρτιστεί κατάλογος με 25 βασικούς τύπους μέτρων οι οποίες καλύπτουν τα κύρια ζητήματα διαχείρισης νερού, όπως αυτά προέκυψαν από την εφαρμογή του 1ου διαχειριστικού κύκλου. Έτσι, η ενημέρωση της ΕΕ για τη σχετική συμβολή των μέτρων του άρθρου 11.3(α) (Οδηγίες) και των λοιπών άρθρων 11.3 (β-ιβ) –βασικά μέτρα, και του άρθρου 11.4 (συμπληρωματικά μέτρα) στην αντιμετώπιση των πιέσεων για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας γίνεται μέσω αυτών των βασικών τύπων μέτρων.

[3]https://cdr.eionet.europa.eu/help/WFD/WFD_715_2022/Guidance%20documents/WFD%20Descriptive%20Reporting%20Guidance.pdf

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι 25 Βασικοί Τύποι Μέτρων όπως δίνονται στο προαναφερθέν κατευθυντήριο κείμενο της ΕΕ καθώς και 4 επιπλέον Άλλοι Βασικοί Τύποι Μέτρων που δηλώνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων.

Πίνακας 1.2.5-1: Προκαθορισμένοι Βασικοί Τύποι Μέτρων

Α/Α	Περιγραφή Βασικών Τύπων Μέτρων
BTM1	Κατασκευή ή αναβάθμιση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων
BTM2	Μείωση ρύπανσης θρεπτικών ουσιών από τη γεωργία
BTM3	Μείωση ρύπανσης φυτοφαρμάκων από τη γεωργία
BTM4	Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (ιστορική ρύπανση, συμπεριλαμβανομένων των ιζημάτων, των υπόγειων υδάτων, του εδάφους)
BTM5	Βελτίωση της διαμήκους συνέχειας ποτάμιων σωμάτων (πχ ιχθυόδρομοι, αφαίρεση παλαιών φραγμάτων)
BTM6	Βελτίωση υδρομορφολογικών συνθηκών υδατικών συστημάτων, εκτός της διαμήκους συνέχειας (π.χ. αποκατάσταση ποταμών, βελτίωση παράκτιων περιοχών, απομάκρυνση αναχωμάτων, επανασύνδεση ποταμών σε πλημμυρικές περιοχές, βελτίωση υδρομορφολογικών συνθηκών, μεταβατικών και παράκτιων υδάτων κ.λπ.)
BTM7	Βελτιώσεις στο καθεστώς ροής και/ή εφαρμογή οικολογικών ροών
BTM8	Αποδοτικότητα χρήσης ύδατος, τεχνικά μέτρα αποδοτικής χρήσης των υδάτων για την άρδευση, τη βιομηχανία, την ενέργεια και τα νοικοκυριά
BTM9	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τα νοικοκυριά
BTM10	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τη βιομηχανία
BTM11	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τη γεωργία
BTM12	Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη γεωργία
BTM13	Μέτρα προστασίας πόσιμου ύδατος (π.χ. δημιουργία ζωνών προστασίας, ζωνών απομόνωσης κ.λπ)
BTM14	Έρευνα, βελτίωση γνωστικής βάσης με μείωση της αβεβαιότητας
BTM15	Μέτρα για τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας ή για τη μείωση των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας
BTM16	Αναβαθμίσεις ή βελτιώσεις των εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιομηχανικών λυμάτων (συμπεριλαμβανομένων των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων)
BTM17	Μέτρα για τη μείωση των φορτίων ιζημάτων που προέρχονται από τη διάβρωση του εδάφους και την επιφανειακή απορροή
BTM18	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων των χωροκατακτητικών ξένων ειδών και ασθενειών
BTM19	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων αναψυχής, συμπεριλαμβανομένου του ερασιτεχνικού ψαρέματος
BTM20	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των αρνητικών επιπτώσεων της αλιείας και άλλων ενεργειών εκμετάλλευσης /απομάκρυνσης φυτών και ζώων
BTM21	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπανσης από αστικές περιοχές, μεταφορές και δομημένες υποδομές
BTM22	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπανσης από τις δασικές εκτάσεις
BTM23	Μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων

Α/Α	Περιγραφή Βασικών Τύπων Μέτρων
BTM24	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
BTM25	Μέτρα για την καταπολέμηση της οξίνισης
BTM99	Άλλοι Βασικοί Τύποι Μέτρων σε επίπεδο χώρας
BTM 99 (a)	Μέτρα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας, των θεσμών, των πολιτικών και της ανάπτυξης ικανοτήτων
BTM 99 (b)	Ενέργειες για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων επεξεργασίας λυμάτων
BTM 99 (c)	Μέτρα για την πρόληψη της υπερεκμετάλλευσης των υπογείων υδάτων
BTM 99 (d)	Μέτρα ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με θέματα ύδατος

1.3 Εναλλακτικές Δυνατότητες

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης, οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν αντί της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 10717/2006. Οι εναλλακτικές αυτές δυνατότητες εξετάζονται και αξιολογούνται με στόχο να τεκμηριωθεί κατά πόσο τελικά η προτεινόμενη Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης αποτελεί την βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση. Συγκεκριμένα, οι **τέσσερις (4) εναλλακτικές δυνατότητες** που εξετάζονται είναι:

- **Σενάριο 1: Μηδενική λύση (do nothing scenario)** → Με βάση το Σενάριο 1, δεν τίθεται σε εφαρμογή η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας και παραμένουν σε ισχύ τα μέτρα που απορρέουν από την εφαρμογή της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, καθώς και τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων.

- **Σενάριο 2: Κύρια λύση** → Με βάση το Σενάριο 2, που είναι και το προτεινόμενο, εφαρμόζεται η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και το οποίο βασίζεται στα διαθέσιμα επικαιροποιημένα δεδομένα της κατάστασης των υδάτων, σε αποτελέσματα δράσεων που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα, εν δυνάμει κενών του προηγούμενου εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης και πιθανών νέων απαιτήσεων που έχουν προκύψει με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

- **Σενάριο 3: Εναλλακτική λύση-1** → Στο πλαίσιο του Σεναρίου 3, εφαρμόζεται η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων εφαρμόζεται μέρος αυτού και ειδικότερα τα συνολικά προβλεπόμενα στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007, βασικά μέτρα, ενώ δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά στα συμπληρωματικά μέτρα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα και τα οποία απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε αυτά. Το σκεπτικό πίσω από τον προσδιορισμό της συγκεκριμένης εναλλακτικής λύσης είναι η υιοθέτηση μιας «κατ' οικονομία» εφαρμογής της Οδηγίας, όπου σε πρώτο στάδιο οι αναγνωρισθείσες πιέσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ (ποιοτικές και ποσοτικές) αντιμετωπίζονται σε πρώτο στάδιο με εργαλείο τα βασικά μέτρα («οδηγικά» και μη), παρακολουθούνται τα ΥΣ ως προς την ανταπόκρισή τους σε αυτά και αν χρειασθεί σε δεύτερο στάδιο, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο επόμενος διαχειριστικός κύκλος (μετά το 2027), προτείνονται πρόσθετα μέτρα ως συμπληρωματικά των βασικών.

- **Σενάριο 4: Εναλλακτική λύση-2**→ Στο πλαίσιο του Σεναρίου 4 εφαρμόζεται η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά σε συγκεκριμένη δέσμη συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζονται με τη βιώσιμη κάλυψη του ελλείμματος υδατικών πόρων του ΥΔ της Θεσσαλίας.

1.4 Υφιστάμενα Περιβαλλοντικά Προβλήματα και Πιέσεις

Στην ενότητα αυτή γίνεται συνοπτική αναφορά στα σημαντικότερα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και στις ανθρωπογενείς πιέσεις που ασκούνται στους υδατικούς πόρους και αποτελούν τη βάση ανάλυσης και αξιολόγησης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων και των αντίστοιχων προτεινόμενων μέτρων, όπως παρουσιάστηκαν στην 2η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας.

Ως σημαντικότερα διαχειριστικά θέματα νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας αξιολογούνται τα ακόλουθα:

Ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

Οι σημαντικότερες πιέσεις που εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας σχετίζονται κυρίως με την γεωργική δραστηριότητα, την κτηνοτροφία και δευτερευόντως, την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής (εντός και εκτός ΒΙΠΕ).

Συγκεκριμένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις εκτιμώνται ότι καταλαμβάνουν πάνω από το 40% της έκτασης του υδατικού διαμερίσματος και υπολογίζεται ότι επιφέρει ποσοστό περίπου 22% επί του συνολικού Ν που εν δυνάμει καταλήγει στα επιφανειακά του ΥΣ. Καθώς επίσης, το σύνολο των μη εσταυλισμένων μονάδων αιγοπροβάτων και βοοειδών εκτιμάται να επιφέρει σημαντικό ποσοστό επί του συνολικού ρυπαντικού φορτίου.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας απαντώνται οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, ΒΙΠΕ Λάρισας και ΒΙΠΕ Βόλου (κύριο τμήμα και παράρτημα), η ΒΙΟ.ΠΑ Βόλου και η ΒΙΠΕ Καρδίτσας, οι οποίες φιλοξενούν συνολικά γύρω στις διακόσιες πενήντα επιχειρήσεις. Επιπλέον, έχουν καταγραφεί πάνω από τετρακόσιες επιχειρήσεις βιομηχανίας και μεταποίησης που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος οι οποίες χωροθετούνται εκτός των οργανωμένων αυτών περιοχών. Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα, αφορά στην αξιοποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (βιομηχανία τροφίμων).

Στη ΛΑΠ Αλμυρού – Πηλίου απαντάται μικρό σχετικά ποσοστό της κτηνοτροφικής και βιομηχανικής δραστηριότητας ενώ επιπλέον συγκεντρώνονται μικρός αριθμός μονάδων πάχυνσης θαλασσινών ψαριών στον Παγασητικό Κόλπο με τη συνολική τους δυναμικότητα να εκτιμάται περίπου σε 300 tn/y.

Απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες

Με βάση την εικόνα των πιέσεων απολήψεων που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα αλλά και την εξέταση των ισοζυγίων προσφοράς και ζήτησης, συμπεραίνονται τα παρακάτω:

- Πολλά επιφανειακά υδατικά συστήματα βρίσκονται σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι 7 ποτάμια υδατικά συστήματα υφίστανται υψηλή απόληψη και άλλα 13 μεσαία απόληψη σε ετήσια βάση, τα οποία μαζί αποτελούν περίπου άνω του 23% του υδρογραφικού δικτύου της Θεσσαλίας.
- Η υπερεκμετάλλευση αυτή αφορά σε απολήψεις κατά την αρδευτική περίοδο, η οποία, σε μεγάλο βαθμό συμπίπτει με την περίοδο χαμηλών παροχών των ποταμών.

- Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές παροχές σε αρκετά ποτάμια ΥΣ κατά τη θερινή περίοδο, έτσι ώστε είναι αδύνατη η συντήρηση υγιών οικοσυστημάτων και γενικότερων περιβαλλοντικών απαιτήσεων.
- Στις χαμηλές αυτές παροχές αξίζει να σημειωθεί ότι συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών (υπεραντλήσεις από τα μόνιμα υπόγεια αποθέματα), δεδομένου ότι οι θερινές παροχές στα ποτάμια συστήματα της λεκάνης Πηνειού τροφοδοτούνται από εκφορτίσεις υπογείων συστημάτων.
- Η αρδευτική κατανάλωση είναι μικρότερη από τη ζήτηση. Αιτία είναι το μεγάλο κόστος σε περιοχές όπου η άντληση πρέπει να γίνει από μεγάλα βάθη λόγω της μείωσης των υπόγειων αποθεμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η μη άρδευση ή η ελλειμματική άρδευση παραγωγικών εκτάσεων.

Γενικά, στη Θεσσαλία εκτιμάται ότι, υπό τις σημερινές συνθήκες διαθεσιμότητας πόρων, δεν είναι δυνατόν να διατεθούν οι αναγκαίες ποσότητες νερού για την κάλυψη της αρδευτικής ζήτησης χωρίς μεγέθη απολήψεων επιφανειακών και υπόγειων νερών, τα οποία οδηγούν στην επιδείνωση της κατάστασης των ΥΣ και στη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας.

Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις:

Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας συνίστανται σε επεμβάσεις που αφορούν υδροηλεκτρικά φράγματα απολήψεων, με τη συνεπαγόμενη ρύθμιση της ροής κατάντη αυτών, διευθετήσεις τμημάτων ποταμών και λιμνών, απολήψεις από λίμνες και ρύθμιση στάθμης λιμνών καθώς και επεμβάσεις σε ακτές. Οι επεμβάσεις αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 5.3 του παρόντος.

Οι υπόψη επεμβάσεις, μεταβάλλουν ουσιαστικά το χαρακτήρα των υδατικών συστημάτων λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας που αφορά στην εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, αντιπλημμυρικής προστασίας και ναυσιπλοΐας (λιμενικές εγκαταστάσεις). Για αυτό το λόγο τα επιφανειακά συστήματα που υφίστανται τις επεμβάσεις αυτές προσδιορίζονται ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα και παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 4.2.2.3 του παρόντος.

Περιορισμοί – Δεσμεύσεις

Ορισμένες επεμβάσεις, όπως π.χ. ο εκσυγχρονισμός παλαιών αρδευτικών δικτύων αλλά και άλλες απαιτούν διάθεση οικονομικών πόρων που δεν είναι δεδομένοι στο σημερινό περιβάλλον περιορισμένων δημοσίων επενδύσεων.

Ποσοτική διαχείριση υπόγειων υδάτων

Το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας είναι πλούσιο σε υπόγεια νερά. Η γεωλογική δομή έχει συντελέσει στη δημιουργία εκτεταμένων υπόγειων υδροφοριών τόσο στις δύο κύριες πεδινές εκτάσεις (προσχωματικά πεδία) όσο και στους ορεινούς ανθρακικούς όγκους (ασβεστόλιθοι, μάρμαρα) που αναπτύσσονται στην περίμετρο της πεδινής έκτασης και στα πλέον ορεινά.

Μικρότερης επίσης έκτασης υπόγειες υδροφορίες αναπτύσσονται τόσο σε περιφερειακές πεδινές εκτάσεις όπως επίσης και σε ορεινές ή λοφώδεις εκτάσεις όπου οι μικρού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης.

Στο επίπεδο του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και επομένως σε κακή ποσοτική κατάσταση βρίσκονται τα παρακάτω 10 υπόγεια συστήματα:

- EL0800030 Σύστημα πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
- EL0800080 Σύστημα Φυλληΐου – Ορφανών
- EL0800100 Σύστημα Εκκαρας – Βελεσιωτών
- EL0800110 Σύστημα Λάρισας – Κάρλας
- EL0800130 Σύστημα Ταουσάνης – Καλού νερού
- EL0800140 Σύστημα Αλμυρού
- EL0800180 Σύστημα Ναρθακίου – Βρυσίων
- EL0800200 Σύστημα Ξυνιάδος
- EL0800220 Σύστημα κώνου Τιταρήσιου
- EL0800260 Σύστημα υδροφοριών Μακρυχωρίου – Συκουρίου

Επίσης τα συστήματα: πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας, Ταουσάνης – Καλού νερού, Αλμυρού και υδροφοριών άνω ρου Ενιπέα βρίσκονται σε κακή χημική κατάσταση. Στην περίπτωση του υδατικού συστήματος Αλμυρού η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από έντονη υφαλμύρινση λόγω διείσδυσης της θάλασσας.

Από τα ανωτέρω συστήματα που βρίσκονται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης αντλούνται ετησίως περί τα 120-150x$10^6$$m^3$ από τα μόνιμα γεωλογικά αποθέματα. Με βάση τα διαθέσιμα, μακροχρόνια στοιχεία παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης εκτιμάται ότι έχουν αντληθεί περί τα 3 x$10^9$$m^3$ (τρία δισεκατομμύρια) από τα μόνιμα αποθέματα των κύριων κοκκωδών υδροφοριών της λεκάνης του Πηνειού.

Επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού

Όσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα επάρκειας των υδάτινων πόρων, καθώς και ποιοτικά προβλήματα λόγω χημικής επιβάρυνσης των υπόγειων υδροφορέων.

Η ποιότητα του πόσιμου νερού όπως αυτή πιστοποιείται από την εφαρμογή της Οδηγίας ΕΕ 2020/2184 και της αντίστοιχης ΚΥΑ Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829 (ΦΕΚ 3525 Β’/2023) και τις σχετικές εκθέσεις εφαρμογής, με πιο πρόσφατη την έκθεση εφαρμογής της περιόδου 2017-2019, κρίνεται ικανοποιητική, ενώ οι καταγεγραμμένες αστοχίες αφορούν κυρίως σε μικροβιολογικές παραμέτρους παρακολούθησης, για τις οποίες έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα μέτρα ελέγχου και αποκατάστασης. Σπάνιες αστοχίες έχουν καταγραφεί στις παραμέτρους θολότητας (στις περιοχές Αγχιάλου και Βόλου) όπου καταγράφεται η αναγκαιότητα μεσοπρόθεσμων δράσεων αποκατάστασης των αστοχιών, του σιδήρου (Βόλος) των χλωριόντων (Αγριά, Αγχίαλος, Βόλος) και του υδραργύρου (Αγριά) για τα οποία αναφέρεται η αναγκαιότητα αναβάθμισης της παρεχόμενης επεξεργασίας ή και αντικατάστασης της πηγής υδροδότησης.

1.5 Εκτίμηση και Αξιολόγηση των Επιπτώσεων

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας αποτελεί ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του

καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης κατέληξε στα εξής:

1. Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.

2. Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου και στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού κινδύνου.

3. Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών συστήματα, στα οποία εντάσσονται νέα έργα δομικών κατασκευών, αλλά και στα υδατικά συστήματα κατάντη αυτών. Ακόμη, όμως, και στις περιπτώσεις που προτείνονται από το σχέδιο διαχείρισης νέα τεχνικά έργα που τροποποιούν από υδρομορφολογική άποψη επιφανειακά υδατικά συστήματα (π.χ. έργα διευθέτησης και έργα ταμίευσης) αυτά προκύπτουν συνήθως ως αποτέλεσμα σχεδιασμού αντιπλημμυρικής προστασίας ή διασφάλισης υδατικών πόρων για χρήσεις δημοσίου συμφέροντος (ύδρευση και άρδευση). Επομένως στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις μελλοντικών έργων θα πρέπει να συνεκτιμηθούν και συναξιολογηθούν βάσει των αναγκών που αυτά καλύπτουν, των δυνητικών εναλλακτικών λύσεων και των μέτρων αντιμετώπισης και μετριασμού των τυχόν επιπτώσεων. Αυτά συνήθως αποτελούν θέματα που αναλύονται σε βάθος στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου, οπότε θα είναι διαθέσιμη και η τεχνική προμελέτη αυτού.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

1.6 Σύστημα Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Το Σχέδιο Παρακολούθησης που προτείνεται εστιάζει στην παρακολούθηση δεικτών των Βασικών Τύπων Μέτρων και τους καθορισμένους ποσοτικούς στόχους που τίθενται για κάθε έναν από αυτούς, σύμφωνα με το Κατευθυντήριο Κείμενο για τη διαδικασία ενημέρωσης της ΕΕ για την εξέλιξη εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο, καθώς και άλλων συμπληρωματικών δεικτών παρακολούθησης.

2 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1 Εισαγωγή

2.1.1 Αντικείμενο του Έργου

Η παρούσα μελέτη αποτελεί τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της **2ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007** (εφεξής αναφερόμενο ως 2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Θεσσαλίας, ή 2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης), η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και στην Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. Υ.Α. οικ. 40238/2017, (ΦΕΚ 3759/Β/25.10.2017) και την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (ΦΕΚ 1923/Β` 18.4.2022), με στόχο την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το προτεινόμενο Σχέδιο.

Η μελέτη εμπίπτει στα παραδοτέα της του έργου **«2η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08), σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007»**, το οποίο ανατέθηκε από την Γενική Διεύθυνση Υδάτων του ΥΠΕΝ στην **Κοινοπραξία «Κ/Ξ ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. - ENVECO Α.Ε. - ΕΜΒΗΣ Α.Ε.», με διακριτικό τίτλο «Κ/Ξ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ»**, με ημερομηνία σύμβασης 8/3/2022.

Στόχος της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων καθώς και των αμέσως εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ) (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.). Βασικό στοιχείο του Σχεδίου Διαχείρισης είναι το Πρόγραμμα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007), το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων/ σταδίων της Οδηγίας.

2.1.2 Αρχή Σχεδιασμού & Επιτροπή Επίβλεψης

Σύμφωνα με το Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α΄280), όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, για την Προστασία και Διαχείριση των Υδάτων, ο οποίος εναρμονίζει το Εθνικό Δίκαιο προς τις διατάξεις της ως άνω Οδηγίας, ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Οι αρμόδιες αρχές είναι:

Ως **Εθνική Επιτροπή Υδάτων** από 28/03/2023 (ν. 5037/2003 (ΦΕΚ 78/Α/28.03.2023) νοείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας χαράσσει την πολιτική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και ελέγχει την εφαρμογή της.

Η **Γενική Διεύθυνση Υδάτων**, η οποία έχει την αρμοδιότητα κατάρτισης των προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας και του συντονισμού των υπηρεσιών και κρατικών φορέων για κάθε ζήτημα που αφορά στην προστασία και διαχείριση των υδάτων. Η Γραμματεία, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καταρτίζει τα εθνικά προγράμματα προστασίας και διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της χώρας και παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή τους.

Πίνακας 2.1.2-1: Ταυτότητα Εθνικής Αρμόδιας Αρχής

Επίσημη Επωνυμία	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
Ακρωνύμιο	Γ.Δ.Υ.
Νομικό Καθεστώς	Ενιαίος διοικητικός τομέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Διατάξεις Δημιουργίας και Καθορισμού Αρμοδιοτήτων	Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α’ 280) για την Προστασία και Διαχείριση των Υδάτων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ιδίως με τους Ν.4117/2013 (ΦΕΚ Α΄ 29) και Ν.4315/2014 (ΦΕΚ Α΄ 269) Η ΚΥΑ 322/2013 «Οργάνωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 679/Β/22.03.2013), όπως ισχύουν. Π.Δ. 132/2017 (ΦΕΚ 160/Α/23.10.2017) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τα: Π.Δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 114/Α/22-9-2015), Π.Δ. 81/2019 (Α΄ 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» Π.Δ. 84/2019 (Α΄ 123) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείου» Ν.4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133/07-08-2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.» Ν 5037/2023 (ΦΕΚ Α’ 78) για την μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος

Επίσημη Επωνυμία	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
Στοιχεία Επικοινωνίας	
Ταχυδρομική διεύθυνση	Μεσογείων 119
Ταχ. Κωδικός	11526
Πόλη	Αθήνα
Χώρα	Ελλάδα
Ιστοσελίδα	http://www.ypeka.gr/, http://wfdver.ypeka.gr
Σημεία Επαφής	Τηλ: 2131513849, 850, 852 e-mail: ggenvr@ypen.gr

Σε περιφερειακό επίπεδο οι αρμόδιες αρχές είναι:

Το **Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Υ.Α.Δ.)**, το οποίο συνιστάται σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση Υδατικό Διαμέρισμα που εκτείνεται στα διοικητικά όρια μιας ή περισσοτέρων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων. Το Σ.Υ.Α.Δ. συγκροτείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το Σ.Υ.Α.Δ. συγκαλείται με μέριμνα του Προέδρου του. Σε περίπτωση που το Υδατικό Διαμέρισμα ή η λεκάνη απορροής ποταμού ανήκει στην αρμοδιότητα περισσοτέρων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, τα καθήκοντα Προέδρου του Σ.Υ.Α.Δ. ασκούνται από κοινού, από τους Γραμματείς των εν λόγω Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 5037/2023. Το Σ.Υ.Α.Δ. γνωμοδοτεί πριν την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης και εκφράζει τη γνώμη του προς τους Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εφόσον του ζητηθεί, για κάθε θέμα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων. Τέλος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών εξειδικεύονται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων των Σ.Υ.Α.Δ., καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα. Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιείται η σύνθεση του Σ.Υ.Α.Δ., ως προς τον αριθμό και τις ιδιότητες των μελών του.

Οι **Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Μετά από την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως αποτέλεσμα των διοικητικών μεταρρυθμίσεων του σχεδίου «Καλλικράτης», οι Δ/νσεις Υδάτων των τέως κρατικών Περιφερειών υπάγονται πλέον στις αντίστοιχες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Η κάθε Διεύθυνση Υδάτων είναι αρμόδια ιδίως για την προστασία και διαχείριση των υδάτων στην αντίστοιχη Περιφέρεια και ασκεί τις αρμοδιότητες που έχουν απονεμηθεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση που, μετά από αίτημα του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το Σχέδιο Διαχείρισης καταρτίζεται ή τροποποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Υδάτων, κατά την κατάρτιση, τελική επεξεργασία ή αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, η Γενική Διεύθυνση Υδάτων συνεργάζεται με την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επιπλέον, η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά τη διαδικασία κατάρτισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης του Σ.Δ.Λ.Α.Π. μεριμνά για την ανάρτησή του σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

Περαιτέρω εξειδίκευση άσκησης των αρμοδιοτήτων τους καθορίζεται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ΛΑΠ του εν λόγω Υδατικού Διαμερίσματος τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την προστασία και διαχείριση των υδάτων ασκεί η Δ/νση Υδάτων Θεσσαλίας

Πίνακας 2.1.2-2: Ταυτότητα Περιφερειακών Αρμόδιων Αρχών

Επίσημη Επωνυμία	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας
Ακρωνύμιο	Δ.Υ.Θ.
Νομικό Καθεστώς	Οργανική Μονάδα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας Υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διατάξεις Δημιουργίας και Καθορισμού Αρμοδιοτήτων	- Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α' 280) για την Προστασία και Διαχείριση των Υδάτων, όπως τροποιήθηκε και ισχύει, ιδίως με τους Ν.4117/2013 (ΦΕΚ Α΄ 29) και Ν.4315/2014 (ΦΕΚ Α΄ 269). - Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) – Πρόγραμμα Καλλικράτης - Π.Δ. 138/2010 (ΦΕΚ Α' 231) Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας -Ν 5037/2023 (ΦΕΚ Α' 78) για την μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος
Στοιχεία Επικοινωνίας	
Ταχυδρομική διεύθυνση	Φαρσάλων 148
Ταχ. Κωδικός	41 335
Πόλη	Λάρισα
Χώρα	Ελλάδα
Ιστοσελίδα	www.thessaly.gov.gr, http://www.apdthest.gov.gr
Σημεία επαφής	Τηλ.: 2410 613720, 2410 617174 (εσωτ.122), e-mail: dydatonthes@apdthest.gov.gr

Επιπλέον σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ εμπλέκονται σε Περιφερειακό Επίπεδο οι ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού.

Με βάση τα προβλεπόμενα στην από 24/05/2022 απόφαση της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Ύδατος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων του ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ.: ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/51954/274 /24.05.2022) έλαβε χώρα η συγκρότηση και ορισμός μελών Επιτροπών Παρακολούθησης Παραλαβής του έργου παροχής υπηρεσιών «2η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας, υποέργα 1-5». Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής για το Τμήμα 2 έχει ως εξής:

Τμήμα 2:

«2η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08)»

ΌΝΟΜΑ/ΕΠΩΝΥΜΟ/ΚΛΑΔΟΣ/ΒΑΘΜΟΣ ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Τακτικά μέλη	
Λιάκου Σπυριδούλα, ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ με Α΄βαθμό	(Πρόεδρος) Προϊσταμένη Τμήματος στη Δ/νση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
Πλιάκας Θεόδωρος, ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ με Α΄βαθμό	Υπάλληλος στη Δ/νση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
Νικολάρου Χρυσούλα, ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ με Α΄βαθμό	Προϊσταμένη Τμήματος στη Δ/νση Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Ύδατος
Αναπληρωματικά μέλη	
Λάππας Ιωάννης, ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ με Α΄βαθμό	Υπάλληλος στη Δ/νση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
Παπασπυρόπουλος Κωνσταντίνος, ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ με Α΄βαθμό	Υπάλληλος στη Δ/νση Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Ύδατος
Τασόγλου Σπυρίδων, ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ με Α΄βαθμό	Υπάλληλος στη Δ/νση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος

2.1.3 Ομάδα Μελέτης

Για τη σύνταξη της μελέτης συγκροτήθηκε η ακόλουθη ομάδα επιστημόνων:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Σπυρίδων Παπαγρηγορίου	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc, Μηχανικός Υδατικών Πόρων Dipl., Οικονομία Περιβάλλοντος MLitt.
Δημήτρης Καλοδούκας	Πολιτικός Μηχανικός
Γεώργιος Κοτζαγεώργης	Βιολόγος, Περιβαλλοντολόγος PhD
Κωνσταντίνος Κοτσόβουλος	Γεωπόνος
Περλέρος Βασίλειος	Γεωλόγος
Αγγελική Καλλιγοσφύρη	Οικονομολόγος, MSc
Ιωάννης Καραβοκύρης	Πολιτικός Μηχανικός
Κωνσταντίνα Καβούρη	Γεωλόγος MSc
Μιχάλης Μαρουλάκης	Βιολόγος Παν. Αθηνών, Τεχνολόγος- Ιχθυολόγος
Γεώργιος Μπαρμπούτης	Πολιτικός Μηχανικός
Θεοδότη Βέργου	Πολιτικός Μηχανικός, Επιστήμη & Τεχνολογία Υδατικών πόρων MSc
Παναγιώτης Τασιός	Περιβαλλοντολόγος Παν. Αιγαίου
Γεώργιος Καραβοκύρης	Πολιτικός Μηχανικός
Νικόλαος Μαλατέστας	Πολιτικός Μηχανικός
Branislav Todorovic	Μηχανολόγος Μηχανικός, BEng MSc, GIS expert
Ιωάννης Μπάφας	Πολιτικός Μηχανικός
Θεόδωρος Ζαρκαδούλας	Πολιτικός Μηχανικός
Γεώργιος Παρισόπουλος	Πολιτικός Μηχανικός
Γεωργία Παπαδονικολάκη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων ΕΜΠ, Υπ. Διδάκτωρ ΕΜΠ
Μαρίνα Πάσιου-Κεφαλίδου	Πολιτικός Μηχανικός
Άννα-Δέσποινα Βενεδίκη	Πολιτικός Μηχανικός
Ευάγγελος Βασιλείου	Πολιτικός Μηχανικός Παν. Πατρών, MSc Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Γεώργιος Μαρκόπουλος-Σαρίκας	Πολιτικός Μηχανικός
Κορίνα-Κωνσταντίνα Δρακάκη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ
Απόστολος Τζίμας	Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, MSc
Ευάγγελος Ρώμας	Πολιτικός Μηχανικός ΔΠΘ – ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
Χριστίνα Τσιμή	Γεωγράφος, MSc (Res), ΜΔΕ
Αλέξανδρος Ζιώγας	Δρ. Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, ΜΔΕ «Υδατικοί Πόροι και Περιβάλλον»
Πέτρος Κολικονιάρης	Μηχανικός περιβάλλοντος, ΜΔΕ-ΕΜΠ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Αριστέα Μπαλαμάτσια	Γεωλόγος Πανεπιστημίου Αθηνών, ΜΔΕ-ΕΜΠ
Ευαγγελία Ντάκου	Περιβαλλοντολόγος
Ανδρέας Παναγόπουλος	Γεωλόγος, PhD Υδρογεωλογίας
Κωνσταντίνα Πυργάκη	Γεωλόγος MSc Χημεία, Τεχνολογία και Διαχείριση Περιβάλλοντος
Αντώνης Αρβανίτης	Γεωλόγος/Περιβαλλοντολόγος MSc Εφαρμοσμένη Γεωλογία
Κατερίνα Ανδροπούλου	Γεωλόγος

2.1.4 Δομή Μελέτης

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας αποτελείται από τα παρακάτω κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1: Μη Τεχνική Περίληψη

Αποτελεί τη μη τεχνική περίληψη της παρούσας Μελέτης, όπου παρουσιάζονται συνοπτικά τα κύρια σημεία και τα βασικά συμπεράσματα της Μελέτης.

Κεφάλαιο 2: Γενικά Στοιχεία

Αναφέρονται τα εισαγωγικά στοιχεία της παρούσας Μελέτης, δίνονται στοιχεία της Αρχής Σχεδιασμού του Σχεδίου, της ομάδας μελέτης, περιγράφεται ο σκοπός και η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και το Αντικείμενο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Κεφάλαιο 3: Σκοπιμότητα και Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης

Γίνεται αναφορά στη σκοπιμότητα και στους στόχους του Σχεδίου, στους Διεθνείς, Κοινοτικούς και Εθνικούς Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας που αφορούν την 2η Αναθεώρηση του και στη σχέση του με άλλα Σχέδια και Προγράμματα.

Κεφάλαιο 4: Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναλυτική περιγραφή του Αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης με αναφορά στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του, στο περιεχόμενό του και στα μέτρα και έργα – δραστηριότητες που προκύπτουν από την εφαρμογή του.

Κεφάλαιο 5: Εναλλακτικές Δυνατότητες

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται και αξιολογούνται οι εναλλακτικές δυνατότητες και τεκμηριώνονται οι λόγοι επιλογής του προτεινόμενου Σχεδίου Διαχείρισης έναντι άλλων εναλλακτικών λύσεων.

Κεφάλαιο 6: Περιγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης Περιβάλλοντος

Γίνεται περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος και δίνονται πληροφορίες για τα μη βιοτικά χαρακτηριστικά, το φυσικό περιβάλλον και το ανθρωπογενές περιβάλλον, και τις τάσεις εξέλιξης των χαρακτηριστικών αυτών, καθώς και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά.

Κεφάλαιο 7: Εκτίμηση, Αξιολόγηση & Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων του Σχεδίου στο Περιβάλλον

Εκτιμώνται και αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του Σχεδίου Διαχείρισης, προτείνονται μέτρα για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών και προτείνεται σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Κεφάλαιο 8: Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης

Περιγράφονται τα βασικά στοιχεία διεξαγωγής της δημόσιας διαβούλευσης όπως πραγματοποιείται στο πλαίσιο του έργου καθώς επίσης και τα αποτελέσματά της.

Κεφάλαιο 9: Στοιχεία Κανονιστικής Πράξης

Δίνονται στοιχεία της κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του Αναθεωρημένου Σχεδίου.

Κεφάλαιο 10: Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται οι δυσκολίες που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης.

Κεφάλαιο 11: Βασικές Μελέτες και Έρευνες

Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφονται πιθανές αναγκαίες πρόσθετες βασικές μελέτες και έρευνες, οι οποίες θα πρέπει να εκπονηθούν πριν την έγκριση των έργων και δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Αναθεωρημένου Σχεδίου.

Κεφάλαιο 12: Βασικές Βιβλιογραφικές Αναφορές

Παρουσιάζεται κατάλογος βιβλιογραφικών αναφορών.

2.2 Σκοπός & Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Η **Οδηγία 2001/42/ΕΚ (Οδηγία ΣΠΕ**) για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ) είναι ένα σημαντικό βήμα προς τα μπροστά στο ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό δίκαιο. Μεγάλα έργα τα οποία είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον πρέπει να υποβάλλονται σε περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση βάσει της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (Οδηγία ΜΠΕ). Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή γίνεται σε ένα στάδιο όπου συχνά, οι δυνατότητες να γίνουν κάποιες σημαντικές αλλαγές είναι περιορισμένες. Οι αποφάσεις όσον αφορά την τοποθεσία ενός έργου, ή την επιλογή εναλλακτικών λύσεων, μπορεί να έχουν ληφθεί ήδη στο πλαίσιο σχεδίων για έναν ολόκληρο τομέα ή γεωγραφική περιοχή.

Η Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (‘η οδηγία ΣΠΕ’) ήρθε να καλύψει αυτό το κενό, απαιτώντας οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις μιας μεγάλης σειράς σχεδίων και προγραμμάτων να εκτιμώνται έτσι ώστε να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη ενώ ακόμη τα σχέδια είναι πρακτικά υπό εκπόνηση και να υιοθετούνται σε εύθετο χρόνο. Για τα υπό ανάπτυξη σχέδια και την εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων πρέπει να γίνεται διάλογος με φορείς και το κοινό, μέσω ενεργούς διαβούλευσης.

Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση είναι η διαδικασία για την εκτίμηση, την αξιολόγηση και την προληπτική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που προκαλούνται από ορισμένα σχέδια και προγράμματα.

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση αποτελεί σημαντικό υποστηρικτικό εργαλείο, προληπτικού χαρακτήρα, που φιλοδοξεί να επεκτείνει την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κοινού και των φορέων εκπροσώπησής του, σε λειτουργίες και διαδικασίες ανώτερου επιπέδου (σχέδια και προγράμματα). Στην πράξη, η ΣΠΕ είναι μια δυναμική διαδικασία, που στοχεύει στην εκπλήρωση του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης διαμέσου της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης πριν την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων με την θέσπιση των αναγκαίων μέτρων όρων και διαδικασιών για την αξιολόγηση και εκτίμηση των επιπτώσεων, που ενδέχεται να έχουν στο περιβάλλον και να προωθείται έτσι η αειφόρος ανάπτυξη και μια υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Με τη λογική δηλαδή ότι, όταν οι αρχικές αποφάσεις στηρίζονται σε περιβαλλοντικά θεμελιωμένες στρατηγικές, οι ενέργειες που ακολουθούν είναι εξίσου περιβαλλοντικά αποδεκτές, ενισχύεται η πιθανότητα ότι η ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος θα συνυπάρξουν αρμονικά στο πλαίσιο εξειδίκευσης και υλοποίησης σχεδίων και προγραμμάτων.

Κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) θεσμοθετήθηκε με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001. Στο κείμενο της Οδηγίας δεν υιοθετείται ο όρος «Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση», αλλά ο ισοδύναμος όρος της «εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από σχέδια και προγράμματα».

Στην Ελλάδα, η διαδικασία ΣΠΕ θεσπίστηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 για την «εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων

σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. Υ.Α. οικ. 40238/2017, (ΦΕΚ 3759/Β/25.10.2017) και την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (ΦΕΚ 1923/Β` 18.4.2022).

Σχέδια και Προγράμματα

Ορίζονται ως σχέδια ή προγράμματα όλα εκείνα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και οι τροποποιήσεις τους:

- που εκπονούνται ή/και εγκρίνονται από δημόσια αρχή σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή που εκπονούνται από μια δημόσια αρχή προκειμένου να εγκριθούν, μέσω νομοθετικής διαδικασίας, από το Κοινοβούλιο ή την Κυβέρνηση, και

- που απαιτούνται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων και ειδικότερα Νόμων, Π.Υ.Σ., Π.Δ., Υ.Α. και Αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών, καθώς και Πράξεων που εκδίδουν τα αρμόδια προς τούτο όργανα ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σχέδια και Προγράμματα τα οποία υποβάλλονται σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Με βάση το πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ καθορίζεται υποχρεωτική η υποβολή σε ΣΠΕ για σχέδια ή προγράμματα εθνικού, περιφερειακού, νομαρχιακού ή τοπικού χαρακτήρα, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ειδικότερα:

- για τα σχέδια και προγράμματα που εκπονούνται για έναν ή περισσότερους από τους τομείς γεωργίας, δασοπονίας, αλιείας, ενέργειας, βιομηχανίας, μεταφορών, διαχείρισης αποβλήτων, **διαχείρισης υδάτινων πόρων**, τηλεπικοινωνιών, τουρισμού, πολεοδομικού ή χωροταξικού σχεδιασμού ή χρήσης γης και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων. Τα προαναφερόμενα σχέδια και προγράμματα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 11 της ΚΥΑ.

- για όλα τα σχέδια και προγράμματα τα οποία στο σύνολό τους ή εν μέρει εφαρμόζονται σε περιοχές του εθνικού σκέλους του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (Ε.Ζ.Δ.) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.)) και τα οποία ενδέχεται να τις επηρεάσουν σημαντικά. Προκειμένου να κριθεί αν πρέπει να υποβληθούν σε διαδικασία Σ.Π.Ε., πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου του άρθρου 5 της ΚΥΑ.

Σε διαδικασία Σ.Π.Ε. υποβάλλονται επίσης τα σχέδια ή προγράμματα που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ, μόνον όταν η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή κρίνει με γνωμοδότησή της, σύμφωνα με τη διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου του άρθρου 5 της ΚΥΑ, ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)

Το πρώτο βήμα της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι η εκπόνηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία αποτελεί το κύριο εργαλείο για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεωρήσεων στην εκπόνηση και υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, αφού διασφαλίζει την ταυτοποίηση, περιγραφή και αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών τους επιπτώσεων και τη λήψη τους υπόψη στην εν λόγω διεργασία.

Πρόκειται για τεκμηριωμένη μελετητική εργασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου ή προγράμματος, η οποία διεξάγεται αντιπαραβάλλοντας τα βασικά στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος, περιλαμβανόμενων των τάσεων που εκτιμώνται για το μέλλον, με τα βασικά στοιχεία του σχεδίου ή προγράμματος, ιδίως δε εκείνα που συνδέονται με την πιθανότητα δημιουργίας περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Βασικές απαιτήσεις για την ΣΜΠΕ, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η διερεύνηση και αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων, όπου τεκμηριώνεται η επιλογή της πρότασης για το σχέδιο ή πρόγραμμα.
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας διαβούλευσης.
- Η διαμόρφωση ενός προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης του σχεδίου ή προγράμματος.

Βασικοί πόλοι της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Οι βασικοί πόλοι της διαδικασίας Στρατηγικής περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι:

- Η Αρχή Σχεδιασμού, η οποία εκπονεί το σχέδιο ή πρόγραμμα και η οποία είναι υπεύθυνη για την έναρξη της διαδικασίας ΣΠΕ και της εκπόνησης της ΣΜΠΕ
- Η Αρμόδια Αρχή, η οποία είναι η περιβαλλοντική αρχή της πολιτείας (Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ ή οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων), η οποία ασκεί την αρμοδιότητα ελέγχου και έγκρισης της ΣΜΠΕ, ανάλογα με τον τύπο του σχεδίου ή του προγράμματος.
- Οι Δημόσιες Αρχές, οι φορείς δηλαδή της Πολιτείας που ασκούν γνωμοδοτικό ρόλο, ως προς επιμέρους στοιχεία είτε του επηρεαζόμενου περιβάλλοντος είτε του σχεδίου ή προγράμματος.
- Το κοινό, το οποίο καλείται να συμμετάσχει στη διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ και να εκφράσει απόψεις και παρατηρήσεις, που θα ληφθούν υπόψη κατά το τελικό στάδιο αποφάσεων.

Στο Σχήμα, στη συνέχεια, παρουσιάζονται σχηματικά τα στάδια της διαδικασίας της ΣΠΕ.

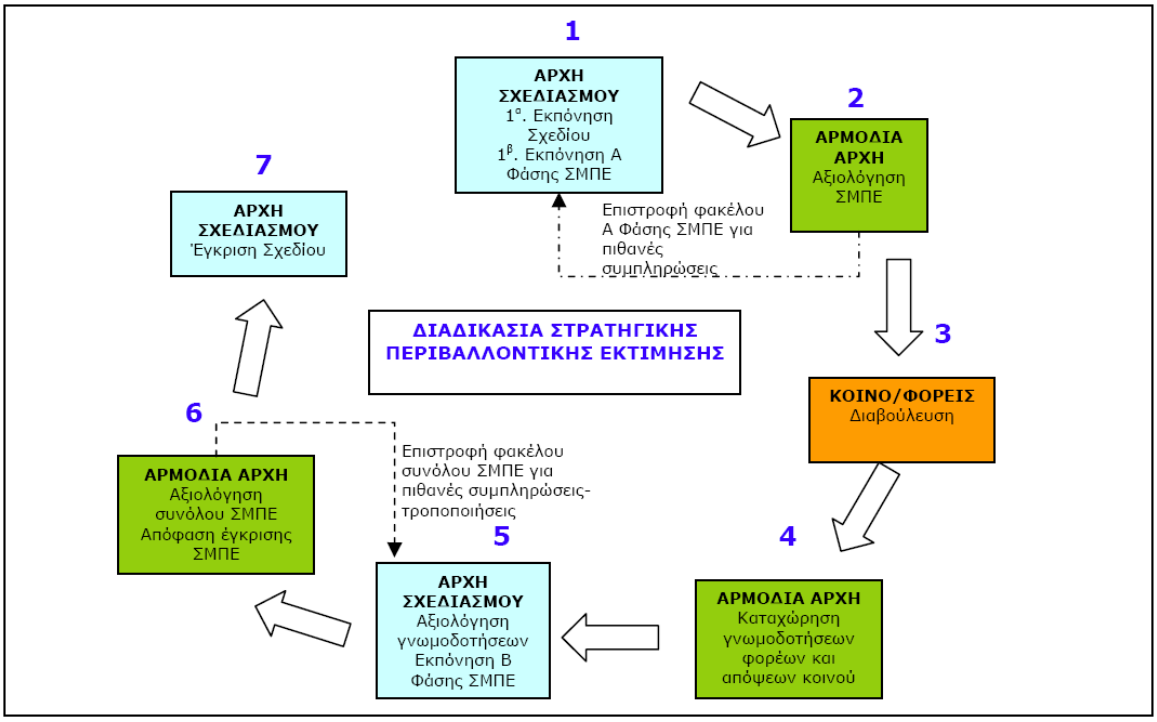

Σχήμα 2.2-1: Βασικά στάδια διαδικασίας της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Σχεδίων - Προγραμμάτων

Βασικά στάδια διαδικασίας της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Σχεδίων - Προγραμμάτων

Ρόλος της διαδικασίας διαβούλευσης

Σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων αποτελούν οι διαβουλεύσεις. Οι διατάξεις περί διαβουλεύσεων της οδηγίας και της ΚΥΑ υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να δίνουν την ευκαιρία στις αρχές και το κοινό να εκφράζουν τη γνώμη τους για την περιβαλλοντική μελέτη και το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα. Οι διαβουλεύσεις μπορεί μερικές φορές να οδηγήσουν σε κάποιες σημαντικές νέες πληροφορίες ή απόψεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχέδιο ή πρόγραμμα, με στόχο τη μείωση ή πρόληψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η αναθεώρηση της μελέτης. Σε κάθε περίπτωση, οι διαβουλεύσεις, οι γνωμοδοτήσεις των φορέων και οι απόψεις του κοινού θα πρέπει κατ΄ αρχήν να επικεντρώνονται στην περιβαλλοντική διάσταση του Σχεδίου ή Προγράμματος και όχι στο Σχέδιο ή Πρόγραμμα κάθε αυτό.

Ολοκλήρωση της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Η έγκριση της ΣΜΠΕ αποτελεί μια περιεκτική διοικητική πράξη, δεσμευτική για την Αρχή Σχεδιασμού, στην οποία τίθενται αναλυτικοί όροι και προϋποθέσεις για τη μορφή που θα πρέπει να λάβει το πρόγραμμα, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό οι αναγκαίες δράσεις αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων. Η έγκριση της ΣΜΠΕ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση του Σχεδίου ή προγράμματος.

2.3 Περιοχή Μελέτης

Στην παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως περιοχή μελέτης ορίζεται το Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, το οποίο αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και του Προγράμματος Μέτρων αυτής, όπου αναμένονται τυχόν περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου και την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων στόχων και μέτρων.

3 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ & ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 2ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

3.1 Σκοπιμότητα & Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης

3.1.1 Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά & Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια συνολική και καινοτόμο προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων και συνιστά το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο που εισάγεται στον τομέα των υδάτων, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών (ποταμών και λιμνών), των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείρισή τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Επιπλέον, επαναπροσδιορίζει την έννοια της Λεκάνης Απορροής Ποταμού, η οποία περιλαμβάνει επίσης τα δέλτα, τις εκβολές ποταμών και τα παράκτια οικοσυστήματα.

Παράλληλα, αντιμετωπίζονται συνολικά όλες οι χρήσεις και υπηρεσίες ύδατος, συνυπολογίζοντας την αξία του νερού για το περιβάλλον, την υγεία, την ανθρώπινη κατανάλωση και την κατανάλωση σε παραγωγικούς τομείς. Η Οδηγία ενισχύει και διασφαλίζει τη συμμετοχή του κοινού με τη δημιουργία συστηματικών και ουσιαστικών διαδικασιών διαβούλευσης. Παράλληλα, προωθεί την αειφόρο και ολοκληρωμένη διαχείριση των διασυνοριακών λεκανών απορροής ποταμών. Στο ίδιο πλαίσιο, η Οδηγία 2000/60/ΕΚ δημιουργεί και εισάγει νέες προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από τις πλημμύρες και την ξηρασία.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας έχει εναρμονισθεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, με τις ακόλουθες νομοθετικές διατάξεις:

1. Τον Ν. 3199/09.12.2003 (ΦΕΚ 280/Α/2003) για την «προστασία και διαχείριση των υδάτων εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σχετικές τροποποιήσεις έλαβαν χώρα με τις διατάξεις των Ν.5037/2023 (ΦΕΚ 58/Α/28-03-2023), Ν.4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α/20-02-2018), Διόρθωση Σφάλματος (ΦΕΚ 94/Α/29-06-2017), Ν. 4423/2016 (ΦΕΚ 182/Α/27-09-2016), Ν.4378/2016 (ΦΕΚ 55/Α/05-04-2016), Ν.4315/2014 (ΦΕΚ 269/Α/24-12-2014), Ν.4254/2014 (ΦΕΚ 85/Α/07-4-2014), Ν.4117/2013 (ΦΕΚ Α-29/05-02-2013), Ν.3734/2009 (ΦΕΚ 8/Α/28-01-2009), Ν.3621/2007 (ΦΕΚ 279/Α/20-12-2007), Ν.3587/2007 (ΦΕΚ 152/Α/10-07-2007) και Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162/Α/02-08-2006).

   Σημειώνεται ότι οι κύριες από τις ως άνω τροποποιήσεις του έγιναν:

   - ✓ με τον Νόμο 4117/04.02.2013 (ΦΕΚ 29/Α/2013) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις (Α΄ 249)" και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» και
   - ✓ με τον Νόμο 4315/24.12.2014 (ΦΕΚ 269/Α/2014) «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα - Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις», με τον Ν. 4423/2016 (ΦΕΚ 182/Α/2016) «Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και άλλες διατάξεις», άρθρο 53, το οποίο αφορά στη σύσταση του Συμβουλίου Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το 2018 με το Νόμο 4519/ (ΦΕΚ 25/Α/20.2.2018) «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις».

- ✓ η τελευταία τροποποίηση έγινε το 2023 με τον Νόμο 5037/28.03.2023 (ΦΕΚ Α΄78) «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

2. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 51/08.03.2007 (ΦΕΚ 54/Α/2007) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000", κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Άρθρου 15, παράγραφος 1 του Νόμου 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σημειώνεται ότι οι τροποποιήσεις του ΠΔ 51/2007 έγιναν με τρεις (3) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις το 2010, 2011, 2013 [ΚΥΑ υπ' αριθμ. 51354/2641/Ε103/10 (ΦΕΚ 1909 Β/08-12-2010) περί τροποποίησης του παραρτήματος ΙΧ του ΠΔ 51/2007, ΚΥΑ υπ' αριθμ. 48416/2037/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 2516/Β/2011) περί τροποποίησης του άρθρ. 12 του ΠΔ 51/2007, ΚΥΑ υπ' αριθμ.. οικ.178960/16 (ΦΕΚ 1635 Β/09-06-2016) περί τροποποίησης του Παραρτήματος ΙΙΙ του ΠΔ 51/2007], με τον Ν.4117/2013(ΦΕΚ 29/Α/2013) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις (Α΄ 249)» περί τροποποίησης του άρθρ. 8 του ΠΔ 51/2007 και τον Ν. 5037/2023 (ΦΕΚ 58/Α/28-03-2023) «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Αποφάσεις:

3. Η ΚΥΑ 47630/16.11.2005 (ΦΕΚ 1688/Β/2005) «Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας», με την οποία συγκροτήθηκαν οι Διευθύνσεις Υδάτων των 13 Περιφερειών της χώρας, όπως αυτή ισχύει μετά το Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού Προεδρικά Διατάγματα περί Οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας.

4. Η ΚΥΑ 49139/24.11.2005 (ΦΕΚ 1695/Β/2005), «Οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την ΚΥΑ 322/21.03.2013 (ΦΕΚ 679/Β/2013) «Οργάνωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

5. Η Υ.Α. με αριθ. 26798/22.06.2005 (ΦΕΚ 895/Β/2005) «Τρόπος λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων».

6. Η Υ.Α. με αριθ. 34685/06.12.2005 (ΦΕΚ 1736/Β/2005) «Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Η πλέον πρόσφατη συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων έγινε με την Απόφαση υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/35389/690 ΥΑ (ΦΕΚ 2213/Β/13-06-2018).

7. Η Απόφαση υπ' αριθμ. οικ. 706/16.07.2010 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β/2010) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», σε εφαρμογή του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007, όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1572/Β΄/2010 και όπως αυτή ισχύει μετά την έγκριση των Πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.

8. Η ΚΥΑ 140384/19.08.2011 (ΦΕΚ 2017/Β/2011) «Ορισμός Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στη λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν.3199/2003».

9. Η ΚΥΑ 146896/27.10.2014 (ΦΕΚ 2878/Β/2014 και ΦΕΚ 3142/Β/2014_διορθώσεις σφαλμάτων) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις ΚΥΑ οικ.101123/10.07.2015 (ΦΕΚ 1435/Β/2015) και οικ.170766/22.01.2016 (ΦΕΚ 69/Β/2016) και την ΚΥΑ υπ' αριθμ. οικ. 140424/06-03-2017 (ΦΕΚ 814/Β/2017) και ισχύει, και με την οποία αντικαταστάθηκαν οι ΚΥΑ 43504/05.12.2005 (ΦΕΚ 1784/Β/2005) και ΚΥΑ 150559/10.06.2011 (ΦΕΚ 1440/Β/2011).

10. Η Απόφαση οικ. 909 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, με την οποία εγκρίθηκε το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ ΥΔ Θεσσαλίας (ΦΕΚ 2561/Β/25.09.2014).

11. Οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, όπως αυτοί ισχύουν.

12. Η με αριθ. Ε.Γ.: οικ. 897/2017 (ΦΕΚ 4682/Β/29.12.2017) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με θέμα: «Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

13. Το ΠΔ 132/2017 (ΦΕΚ 160/Α/2017) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας», το οποίο καθορίζει τους Στρατηγικούς σκοπούς της ΕΓΥ και τη διάρθρωσή της (Κεφ.Ζ).

14. Το ΠΔ 29/2022 (ΦΕΚ 77/Α/2022) Τροποποίηση του ΠΔ 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)» (Α' 160) Τροποποίηση του ΠΔ 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)» (Α' 160).

Άμεσα συναφές με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είναι και το θεσμικό πλαίσιο, με το οποίο ενσωματώθηκε, στο Εθνικό δίκαιο, η ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των υδάτων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα VI της Οδηγίας (Μέρος Α) και τυχόν άλλες διατάξεις του Εθνικού δικαίου που σχετίζονται με θέματα προστασίας και διαχείρισης υδατικών πόρων:

- Η ΚΥΑ 8600/416/Ε103/23.02.2009 (ΦΕΚ 356/Β/2009) σχετικά με την «ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ "σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ" όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 18 της ΚΥΑ 145116/8.3.2011 «Καθορισμός μέτρων, όρων και

διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 354/Β/2011) και με την Υ.Α. οικ. 191002/2013 (2220/Β` 9.9.2013) και ισχύει.

- Η ΚΥΑ Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829/2023 (ΦΕΚ 3525/Β/25.5.2023) «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)».

- Η ΚΥΑ Π/112/1057/2016/1-2-2016 (ΦΕΚ 241/Β/9-2-2016) περί «θέσπισης απαιτήσεων προστασίας της υγείας του πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2013/51/ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013».

- Η ΚΥΑ 172058/2016, (ΦΕΚ 354/Β/2016) «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012.

- Ο Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986), με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» και η μεταγενέστερη σχετική διάταξη Ν.3010/2002 (ΦΕΚ Α' 91) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/61/ΕΚ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» για την ενσωμάτωση της οδηγίας 97/11/ΕΚ "περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" αλλά και της οδηγίας 96/61/ΕΚ "σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης".

- Ο Ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και Λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 92Α/07-05-2020) όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 4951/2022 (ΦΕΚ 129Α/04-07-2022) και τον Ν. 4964/2022 (ΦΕΚ 150Α/30-07-2022).

- Ο Ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 129Α/23-07-2021).

- Η Π.Υ.Σ. 39/2020 «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.)» (ΦΕΚ 185/Α/29-09-2020

- Ο Ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Φ.Ε.Κ. 105/Α` 27.5.2022).

- Ο Ν.4258/14.04.2014 (ΦΕΚ 94/Α/2014) για τη «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» και εκδόθηκε η ΚΥΑ 140055/2017 με «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 428/Β/2017).

- Η ΚΥΑ 80568/4225/05.07.1991 (ΦΕΚ 641/Β/1991) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων» για την εναρμόνιση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 86/278/ΕΟΚ οδηγίας "σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία".

- Η ΚΥΑ 5673/400/05.03.1997 (ΦΕΚ 192/Β/1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» και οι τροποποιητικές αυτής αποφάσεις Υ.Α. 19661/1982/2.8.1999 (ΦΕΚ 1811/Β/1999) και Υ.Α. 48392/939/28.3.2002 (ΦΕΚ 405/Β/2002), σχετικά με την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ "για την επεξεργασία αστικών λυμάτων" και την τροποποιητική αυτής Οδηγία 98/15/ΕΚ.

- Η ΚΥΑ 16190/1335/19.05.1997 (ΦΕΚ Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» για την εναρμόνιση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ "για την προστασία από τη νιτρορύπανση".

- Η ΚΥΑ 19652/1906/05.09.1999 (ΦΕΚ 1575/Β/1999) «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης- Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 16190/1335/1997 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» (ΦΕΚ 519/Β/1997) Τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 5 και 8 της απόφασης αυτής» (ΦΕΚ 1575/Β/1997), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 20419/2522/2001 (ΦΕΚ 1212/Β/2001), την ΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 (ΦΕΚ 1132/Β/2008), την ΥΑ 106253/2010 (ΦΕΚ 1843/Β/2010), την ΥΑ 190126/2013 (ΦΕΚ 983/Β/2013), την ΥΑ 147070/2014 (ΦΕΚ 3224/Β/2014), την ΥΑ 1420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015), την ΥΑ 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855/Β/2021) και ισχύει.

- Ο Ν. 4036/27.01.2012 (ΦΕΚ Α' 8) «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις» για την έγκριση και έλεγχο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προς εφαρμογή των Κ 1107/2009, Κ 396/2005 και της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

- Η ΥΑ 1420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ 2001/118518/2015, (ΦΕΚ 2359/Β/2015) «Τροποποίηση της αριθ. 1420/82031 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» και την 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855/Β/2021) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης».

- Η ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/38552/265/2019 Πρόγραμμα Δράσης περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως ευπρόσβλητες ζώνες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της οικ. 19652/1906/1999 κοινή υπουργική απόφαση (Β'1575), όπως ισχύει, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. (ΦΕΚ 1496/Β/3-5-2019)

- Η ΚΥΑ 3252/99092/29.09.2017 (ΦΕΚ Β' 3452/04.10.2017) «Αρμοδιότητες που ασκούν οι Περιφέρειες για θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και καθορισμός περιπτώσεων για τις οποίες γνωμοδοτούν τα Περιφερειακά Γνωμοδοτικά Συμβούλια Εγγειοβελτιωτικών Έργων».

- Η ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε103/01.09.2010 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» και η τροποποιητική αυτής ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 (ΦΕΚ 415/Β/2012).

- Η ΚΥΑ 33318/3028/11.12.1998 (ΦΕΚ 1289/Β/1998) «καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και την τροποποίηση αυτής ΚΥΑ ΗΠ 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ 645/Β/2008) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας".

- Ο Ν. 4964/2022 (ΦΕΚ 150/Α/2022) «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις.

- Η Κ.Υ.Α. 50743/11-12-2017: Αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου Περιοχών Δικτύου NATURA 2000 (ΦΕΚ 4432/Β/2017).

- Η ΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 (ΦΕΚ 1450/Β/2013) «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) » του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

- Η ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/36530/398/2020 «Τροποποίηση του άρθρου 13 και του παραρτήματος VI της αριθ. 146896/2014 κοινής υπουργικής απόφασης «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις» (Β΄ 2878/2014 και Β΄ 3142/2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.» - ΦΕΚ 1562/Β/24-4-2020

- Η ΚΥΑ 113278 ΦΕΚ 4973/Β/11-11-2020 Προδιαγραφές και απαιτήσεις για τους εξοπλισμούς (συσκευές ή διατάξεις) επεξεργασίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που παρέχεται στα εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης κτιρίων.

- Η ΚΥΑ 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ Β' 1108/21.07.2010) «Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 177772/924/2017 (ΦΕΚ Β΄/2140 22.06.2017).

- Ο Ν. 3983/2011 (ΦΕΚ Α΄ 144/17.06.2011) "Εθνική Στρατηγική για τη προστασία και διαχείριση του θαλασσίου περιβάλλοντος" και η υπ' αριθμ. 1175/2012 (ΦΕΚ Β΄2939) Απόφαση του Αναπληρωτή ΥΠΕΚΑ «Έγκριση περιβαλλοντικών στόχων και δεικτών για τα θαλάσσια ύδατα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 3983/2011», η υπ' αριθμ. 126635/2016 Απόφαση του Αν. Υ.Π.ΕΝ. (ΦΕΚ Β΄3799/25.11.2016) «Έγκριση των προγραμμάτων παρακολούθησης για τη συνεχή εκτίμηση των θαλασσίων υδάτων του άρθρου 11 του Ν.3983/2011», καθώς και η ΚΥΑ οικ. 126856/2017 (ΦΕΚ Β΄ 11/11-1-2017) «Ορισμός αρμόδιων φορέων για την παρακολούθηση για την παρακολούθηση της ποιότητας των θαλασσίων υδάτων και καθορισμός των υποχρεώσεών τους, σύμφωνα με το άρθρο 19, παρ. 1 του ν.3983/2011».

Άμεσα συναφείς είναι και οι διατάξεις που αναφέρονται σε μεταγενέστερες ή θυγατρικές Οδηγίες, που συμπληρώνουν την Οδηγία 2000/60/ΕΚ:

- Η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2009 (ΦΕΚ 2075/Β/2009), σχετικά με τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, με την οποία ενσωματώθηκε η Θυγατρική Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 17 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 182314/1241/16 (ΦΕΚ 2888/Β/2016).

- Η ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/24.11.2010 (ΦΕΚ 1909/Β/2010) «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 "σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου", καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ οικ.170766/2016 (ΦΕΚ 69/Β/2016), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/39/ΕΚ και ισχύει.

- Η ΚΥΑ 38317/1621/Ε103/06.09.2011 (ΦΕΚ 1977/Β/2011) «Τεχνικές προδιαγραφές και ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων των αναλυτικών μεθόδων για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/90/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 32ηςΙουλίου 2009 «για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

- Η Υ.Α. 1811/22.12.2011 (ΦΕΚ 3322/Β/2011) «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της

παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄ 2075)».

- Η ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί από την ΚΥΑ οικ.191002/2013 (ΦΕΚ Β΄ 2220) και ισχύει.

- Η ΥΑ 146896/17.10.2014 (ΦΕΚ 2878 Β') «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις».

- Η ΥΑ 145026/10.01.2014 (ΦΕΚ 31 Β') «Σύσταση Διαχείριση και Λειτουργία Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ) από Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα».

- Η Εγκύκλιος Δ1(δ)/Γ.Π. οικ. 16518/27-2-2018 Εγκύκλιος μας «Παρακολούθηση ποιότητας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΑΔΑ :6ΞΛΨ465ΦΥΟ-ΔΟΜ)

- Ο Ν. 4483/2017 (ΦΕΚ Α' 107/31-7-2017) «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) - Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. - Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας - Μητρώο Πολιτών και άλλες διατάξεις.

- Ο Ν. 5037/2023 (ΦΕΚ 78/Α/28-03-2023) «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

3.1.2 Σκοπός των Αναθεωρήσεων των Σχεδίων Διαχείρισης

Η διαδικασία επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι κυκλική διαδικασία, η οποία βασίζεται κάθε φορά σε βελτιωμένα δεδομένα και περισσότερη κατανόηση των διαδικασιών που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (όπως αποτυπώνεται στο παρακάτω Σχήμα). Μετά τον πρώτο εξαετή κύκλο εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης που έληξε το 2015, ακολούθησε ο δεύτερος κύκλος (1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ) που έληξε το 2021 και ακολουθεί ο τρίτος κύκλος (2η αναθεώρηση των ΣΛΔΑΠ) ίδιας διάρκειας, προσδίδοντας χρονικό ορίζοντα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2027.

Συνεπώς, το Σχέδιο Διαχείρισης δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το υπό μελέτη σχέδιο αποτελεί τον τρίτο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2027, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συμπληρώνεται από τα δεδομένα

που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της περιόδου μετά το 2027.

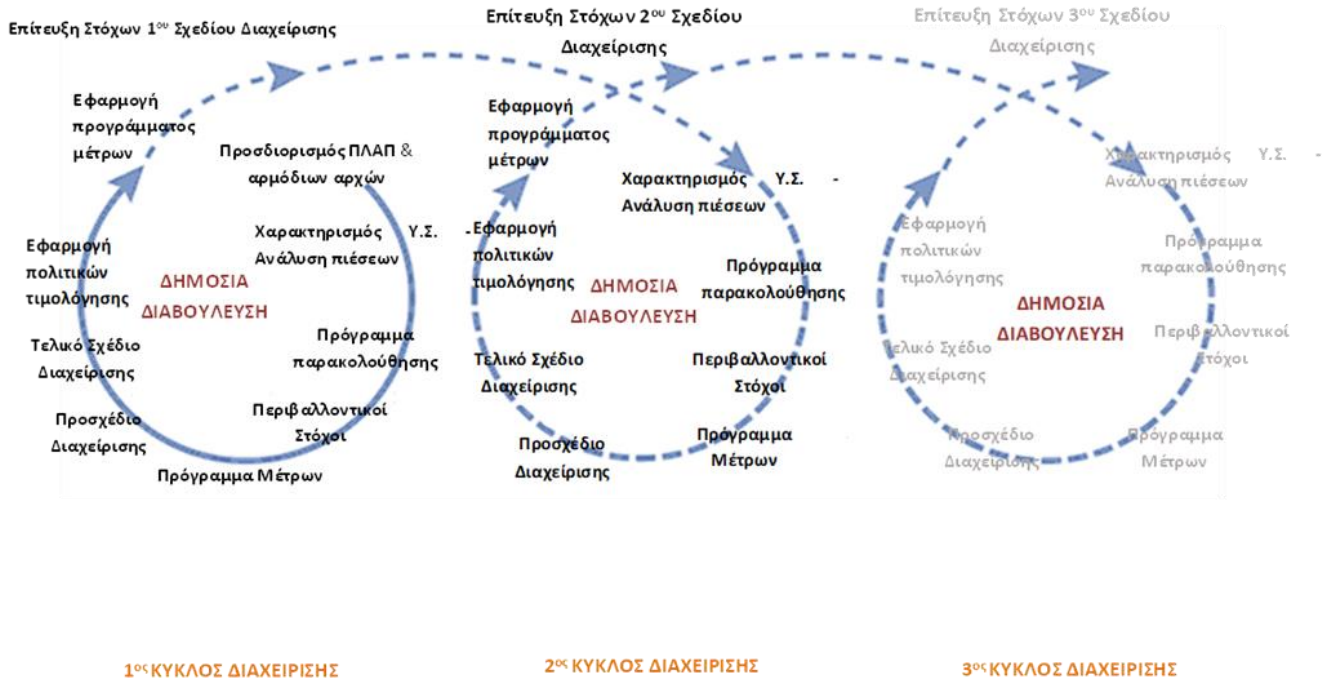

Σχήμα 3.1.2-1: Διαχειριστικοί κύκλοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - επιμέρους βήματα εφαρμογής

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η οριστική 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης διαμορφώνεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης του άρθρου 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007) και μετά την ολοκλήρωση της έγκρισης της παρούσας ΣΜΠΕ, προκειμένου να συμπεριλάβει τους όρους και περιορισμούς που θα προκύψουν κατά την διαδικασία έγκρισής της. Το Τελικό Σχέδιο Διαχείρισης της 2ης Αναθεώρησης θα οριστικοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την εγκριτική απόφαση της παρούσας ΣΜΠΕ.

3.1.3 Απαιτήσεις και Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ θέτει την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και τους οικολογικούς στόχους στο επίκεντρο μιας προσέγγισης με βάση την ενοποιημένη διαχείριση των υδάτων σε κλίμακα Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται κατάλληλος προγραμματισμός εφαρμογής με το σχεδιασμό και συντονισμό επιμέρους δράσεων ώστε η τελική έκβαση να είναι η «καλή κατάσταση» (ή το «καλό δυναμικό») των υδατικών συστημάτων.

Η εφαρμογή της Οδηγίας περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες συνιστώσες:

15. Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης και προκαταρκτική ανάλυση χάσματος

16. Οργάνωση των περιβαλλοντικών στόχων
17. Κατάρτιση Προγραμμάτων Παρακολούθησης
18. Ανάλυση χάσματος
19. Κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων
20. Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ της Χώρας
21. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων
22. Αξιολόγηση Προγράμματος Μέτρων
23. Διαβούλευση με το κοινό, ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Σε σχέση με την εφαρμογή των επιμέρους απαιτήσεων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, έχουν ολοκληρωθεί, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ενέργειες:

- Έχουν προσδιορισθεί και καταγραφεί, με την Απόφαση 706/16-07-2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02-09- 2010 & ΦΕΚ 1572/Β΄/28-09-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», οι επιμέρους Λεκάνες Απορροής Ποταμών και τα Υδατικά Διαμερίσματα (περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών) όπως αυτή ισχύει μετά την έγκριση των Πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.

- Έχουν καταρτισθεί, εγκριθεί και υποβληθεί στην ΕΕ[4] τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών όλων (και των 14) των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας για την περίοδο 2009-2015 και η 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ για τη περίοδο 2015-2021. Τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

- Έχει διαμορφωθεί και λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας[5], το οποίο περιλαμβάνει πάνω από τα 2000 σημεία παρακολούθησης της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών που καταρτίζονται στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης, για κάθε ένα από τα Υδατικά της Διαμερίσματα της Χώρας, αφορούν στην περίοδο 2021-2027. Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών , πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

[4] *http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/wfdart13*

[5] *http://nmwn.ypeka.gr/*

1. Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων.

2. Επανεξέταση και ενημέρωση των τυπο-χαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς και της αξιολόγησης/ταξινόμησης της κατάστασης/δυναμικού των επιφανειακών (οικολογική, χημική), συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών, και των υπόγειων (ποσοτική, ποιοτική) υδατικών συστημάτων, με βάση τα νέα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.

3. Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ).

4. Επικαιροποίηση του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων όπως έχουν περιληφθεί στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, καθώς και των επιπτώσεών τους.

5. Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών ενωσιακών Οδηγιών.

6. Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων.

7. Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών.

8. Εκτίμηση της προόδου σε σχέση με την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας, όπως είχαν καθορισθεί στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας.

9. Αναθεώρηση των Προγραμμάτων Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων για κάθε ΥΔ, όπως περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα/πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007).

10. Επικαιροποίηση της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων νερού (συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης με τις αναμενόμενες νέες κατευθύνσεις της ΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β’ 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού. (Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα απόφαση έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση 2519/2022). Επειδή, όμως, με βάση το σκεπτικό της προαναφερθείσας απόφασης του ΣτΕ οι λόγοι ακύρωσης σχετίζονται με θέματα τιμολόγησης του νερού για διαφορετικές χρήσεις και των επιπέδων ανάκτησης του κόστους του και όχι με τον τρόπο και τη μεθοδολογία προσδιορισμού αυτού καθαυτού του κόστους, στο πλαίσιο του παρόντος Προσχεδίου και των σχετικών υποστηρικτικών κειμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις της απόφασης με αριθ. οικ. 135275/2017 (Β' 1751) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων).

11. Καταγραφή των μέχρι σήμερα διακρατικών συνεργασιών και προώθηση της υλοποίησης κοινών ή συμβατών Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών στις διακρατικές λεκάνες απορροής, σύμφωνα τις κατευθύνσεις από τη ΓΔΥ.

12. Αναθεώρηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για τον εντοπισμό, περιγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας.

13. Πληροφόρηση του κοινού και προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του, καθώς και δημοσιοποίηση και δημόσια διαβούλευση των Προσχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007.

Κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην ΕΕ σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, μέσω και του ηλεκτρονικού συστήματος WISE (Water Information System for Europe), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας δεν μπορεί παρά να είναι θετικές, σε μια εποχή κατά την οποία οι υδατικοί πόροι της χώρας αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Η εφαρμογή τους θα προσφέρει τις βάσεις για την στήριξη μιας σταθερής πολιτικής διαχείρισης υδάτων, που θα οδηγήσει στην αποτελεσματική προστασία και στην ορθολογική χρήση των πολύτιμων υδατικών μας πόρων.

3.2 Διεθνείς, Κοινοτικοί και Εθνικοί Στόχοι Περιβαλλοντικής Προστασίας που αφορούν το Σχέδιο

Το Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και για διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας αποτελεί ένα σχέδιο με στόχους περιβαλλοντικά προσανατολισμένους, αφού ο κύριος στόχος του είναι η ολοκληρωμένη και αειφόρος διαχείριση των υδατικών πόρων.

Παράλληλα, τόσο η Διεθνής όσο και η Κοινοτική Πολιτική στα θέματα του Περιβάλλοντος έχει αναγνωρίσει τα τελευταία χρόνια ότι η ουσιαστική προστασία και αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών αρχών εντός των υπόλοιπων θεματικών πολιτικών (π.χ. γεωργία, απασχόληση, ανταγωνισμός, μεταφορές, ενέργεια κ.λπ.)

Συνεπώς, όπως διαφαίνεται και στις επόμενες παραγράφους, οι Διεθνείς, Κοινοτικοί και Εθνικοί Στόχοι των διαφόρων πολιτικών που περιγράφονται στη συνέχεια συνάδουν σε μεγάλο βαθμό με τους στόχους του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.

3.2.1 Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal)

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία εγκαινιάζει νέα αναπτυξιακή στρατηγική για την ΕΕ, η οποία αποσκοπεί στη μετατροπή της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής της σημερινής και των μελλοντικών γενεών, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου το 2050 και όπου η οικονομική ανάπτυξη θα είναι αποσυνδεδεμένη από τη χρήση των πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της ΕΕ, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία επιβεβαιώνει τη φιλοδοξία της Επιτροπής να καταστήσει την Ευρώπη την πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050[6].

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να μειωθούν οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, αναβαθμίζοντας τον τρέχοντα στόχο μας για το 2030, που προβλέπει μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 40 %. Τον Δεκέμβριο του 2020 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε αυτόν τον δεσμευτικό στόχο.

[6] *https://www.eea.europa.eu/policy-documents/com-2019-640-final*

Με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [COM(2019) 640 final] παρουσιάζεται ένας αρχικός χάρτης πορείας των βασικών πολιτικών και μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, κατά το επόμενο διάστημα για τους παρακάτω τομείς:

Σχεδιασμός μιας δέσμης πολιτικών που επιφέρουν βαθύ μετασχηματισμό

- Αύξηση του επιπέδου φιλοδοξίας της ΕΕ για το κλίμα για το 2030 και το 2050
- Εφοδιασμός με καθαρή, προσιτή και ασφαλή ενέργεια
- Κινητοποίηση της βιομηχανίας για καθαρή και κυκλική οικονομία
- Οικοδόμηση και ανακαίνιση κτιρίων με αποδοτικό τρόπο ως προς την κατανάλωση ενέργειας και πόρων
- Επιτάχυνση της μετάβασης στη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα
- Από «το αγρόκτημα στο πιάτο»: σχεδιασμός ενός δίκαιου, υγιεινού και φιλικού προς το περιβάλλον συστήματος τροφίμων
- Διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας
- Φιλοδοξία μηδενικής ρύπανσης για ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες

Ενσωμάτωση της βιωσιμότητας σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ

- Επιδίωξη πράσινης χρηματοδότησης και πράσινων επενδύσεων και διασφάλιση δίκαιης μετάβασης
- Οικολογικός προσανατολισμός των εθνικών προϋπολογισμών και αποστολή των σωστών μηνυμάτων όσον αφορά τις τιμές
- Κινητοποίηση της έρευνας και προώθηση της καινοτομίας
- Ενεργοποίηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης
- Πράσινος όρκος: «Μη βλάπτειν»

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία παρέχει ένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης των πόρων με τη μετάβαση σε μια καθαρή, κυκλική οικονομία την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη μείωση της ρύπανσης.

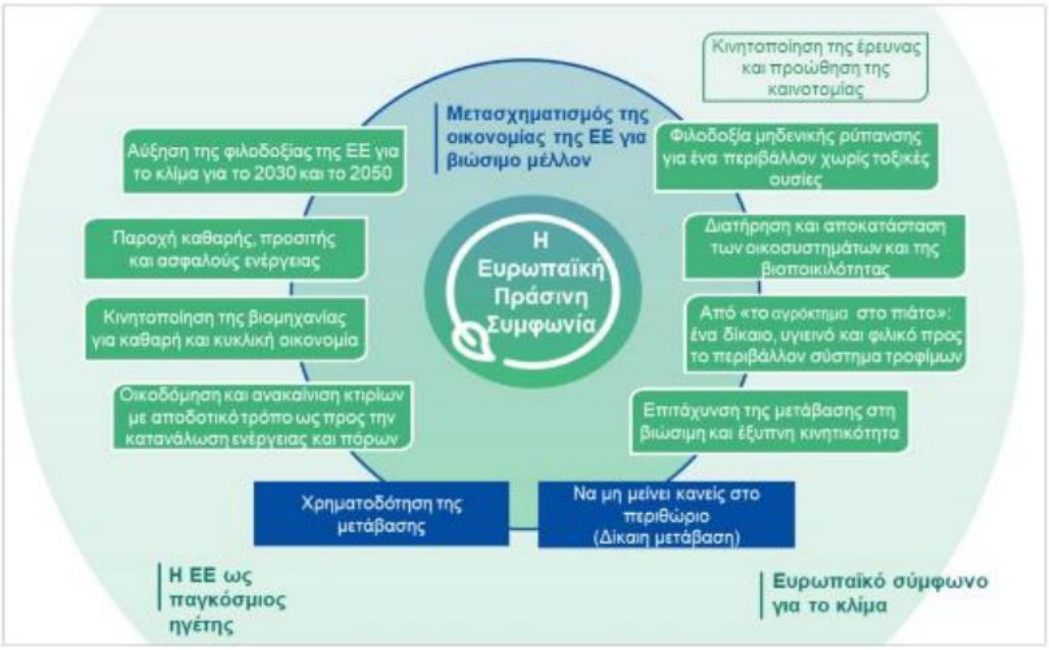

Σχήμα 3.2.1-1: Οι συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Επίσης, ενέκρινε πρωτοποριακές προτάσεις για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων οικοσυστημάτων και την επαναφορά της φύσης στην Ευρώπη, από τη γεωργική γη και τις θάλασσες έως τα δάση και το αστικό περιβάλλον ως το 2050 και προτείνει τη μείωση της χρήσης και του κινδύνου των χημικών φυτοφαρμάκων κατά 50 % έως το 2030.

Οι πολιτικές και οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας συνάδουν απόλυτα με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας.

3.2.2 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον

Τα προγράμματα δράσης για το περιβάλλον είναι νομικά δεσμευτικά πλαίσια που κατευθύνουν τη χάραξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Στις 4 Οκτωβρίου 2019, το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα για ένα μελλοντικό 8ο ΠΔΠ, καλώντας την Επιτροπή να παρουσιάσει ένα φιλόδοξο και εστιασμένο πρόγραμμα για την περίοδο 2021-2030. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε στις 14 Οκτωβρίου 2020 πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030.

Το 8ο ΠΔΠ αποσκοπεί στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης κατά τρόπο δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς, με μακροπρόθεσμο στόχο για το 2050 την «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας» όπως θεσπίστηκε με το 7ο ΠΔΠ. Το 7ο πρόγραμμα έληξε στα τέλη του 2020, ενώ το επόμενο θα διαρκέσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030.

Στις 10.3.2022 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το περιβαλλοντικό πρόγραμμα της ΕΕ έως το 2030 ***για την επιτάχυνση της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη, καθαρή, κυκλική οικονομία της ευημερίας***. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικύρωσε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2021

σχετικά με το 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον με στόχο την χάραξη της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής έως το 2030 και την ευθυγράμμισή της με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Σύμφωνα με το 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, οι στόχοι των έξι θεματικών προτεραιοτήτων που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030 είναι οι εξής:

- μετριασμός της κλιματικής αλλαγής για την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030
- προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- προώθηση μιας οικονομίας της ευημερίας που θα επιστρέφει στον πλανήτη περισσότερα από όσα παίρνει
- επιδίωξη μηδενικής ρύπανσης, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις επιβλαβείς χημικές ουσίες
- προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας
- σημαντική μείωση των κύριων περιβαλλοντικών πιέσεων που σχετίζονται με το αποτύπωμα υλικών και κατανάλωσης της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω των στόχων περιορισμού που έχουν τεθεί για το 2030.

Οι Στόχοι προτεραιότητας του 8ου ΠΔΠ συνάδουν απόλυτα με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας. Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί στην ουσία «προϊόν» του Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον βάσει της εξειδίκευσης αυτού μέσω της πολιτικής για την προστασία και αειφόρο διαχείριση των υδάτων.

3.2.3 Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Με την ανακοίνωση [COM(2019) 650 final][7] της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις 19.12.2019, ανακοινώθηκε η «Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2020», η οποία βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία αποτελεί τη νέα στρατηγική της Ευρώπης για την ανάπτυξη.

Όπως αναλύθηκε και σε προηγούμενη ενότητα της παρούσας ΣΜΠΕ, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θέτει τη βιωσιμότητα – με κάθε έννοια του όρου – και την ευημερία των πολιτών στο επίκεντρο της δράσης μας. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται ο συνδυασμός τεσσάρων παραμέτρων: περιβάλλον, παραγωγικότητα, σταθερότητα και δικαιοσύνη. Στο επίκεντρο της νέας αναπτυξιακής στρατηγικής της Ευρώπης υπάρχουν τέσσερις συμπληρωματικές παράμετροι.

1. Η προσπάθεια για μετάβαση σε μια φιλική προς το περιβάλλον και κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλοι θα μπορούν να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που θα προκύψουν.

[7] *https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-holistic-approach-sustainable-development_el*

2. Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και βιώσιμων λύσεων, μέσω των οποίων η Ευρώπη μπορεί να βρεθεί στην πρώτη γραμμή της μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης και να καταστεί παγκόσμιος ηγέτης σε έναν ολοένα και περισσότερο ψηφιοποιημένο κόσμο.
3. Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής της Ένωσης για να διασφαλίσει ότι όλα τα οικονομικά μέσα είναι έτοιμα και άμεσα διαθέσιμα στην περίπτωση που προκύψουν σημαντικοί δυσμενείς οικονομικοί κραδασμοί.
4. Η διασφάλιση ότι η μετάβαση θα είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς και θα δίνει προτεραιότητα στον άνθρωπο.

Σχηματικά οι συνιστώσες της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη αποτυπώνονται στο σχήμα που ακολουθεί:

Πηγή: [COM(2019) 650 final]

Σχήμα 3.2.3-1: Οι συνιστώσες της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2020

Η εφαρμογή της στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι ένα κοινό εγχείρημα που θα απαιτήσει συνδυασμένη δράση και δέσμευση εκ μέρους όλων των ευρωπαϊκών φορέων. Οι προτεραιότητες που καθορίζει η Επιτροπή στη σχετική ανακοίνωση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών και στρατηγικών, όπως αυτές ορίζονται στα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης των κρατών μελών και στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα προτείνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις, οι οποίες θα εγκριθούν στη συνέχεια από τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο.

Οι συνιστώσες της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη συνάδουν με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας.

3.2.4 Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα

Το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE), όπως θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013, είναι το μόνο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που καλύπτει συγκεκριμένα την ανάληψη δράσης για το περιβάλλον και το κλίμα και καλύπτει την περίοδο 2021 – 2027.

Ο κανονισμός επιδιώκει:

- να συμβάλλει στη στροφή προς μια οικονομία βιώσιμη, κυκλική, ενεργειακά αποδοτική, βασισμένη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή·

- να προστατεύσει, να αποκαταστήσει και να βελτιώσει την ποιότητα του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων του αέρα, των υδάτων και του εδάφους·

- να ανακόψει και να αντιστρέψει την απώλεια βιοποικιλότητας και να αντιμετωπίσει την υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της εφαρμογής και της διαχείρισης του δικτύου Natura 2000.

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων που παρουσιάζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (και στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, ενώ αποτελεί κομμάτι της απάντησης της ΕΕ στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης που παρατίθενται στην ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα έχει τρεις ειδικούς σκοπούς:

1. Την ανάπτυξη, την επίδειξη και την προώθηση καινοτόμων τεχνικών, μεθόδων και προσεγγίσεων για την επίτευξη των σκοπών της νομοθεσίας και πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα, καθώς και τη συμβολή στη γνωσιακή βάση και στην εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, ιδίως σε σχέση με τη φύση και τη βιοποικιλότητα, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης του δικτύου Natura 2000.

2. Την υποστήριξη της ανάπτυξης, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και της επιβολής της συναφούς πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, και ιδίως ενισχύοντας τις ικανότητες των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών.

3. Να δράσει ως καταλύτης για την ανάπτυξη σε μεγάλη κλίμακα επιτυχημένων τεχνικών και πολιτικών λύσεων για την εφαρμογή της συναφούς νομοθεσίας και πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα, με την αναπαραγωγή αποτελεσμάτων, την ενσωμάτωση σχετικών σκοπών σε άλλες πολιτικές και πρακτικές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, την κινητοποίηση επενδύσεων και τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις του Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα συνάδουν με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας.

3.2.5 Πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης («Copernicus») είναι μη στρατιωτικό πρόγραμμα υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, βασιζόμενο στις υφιστάμενες εθνικές και ευρωπαϊκές υποδομές, ενώ διασφαλίζει και τη συνέχεια με τις δραστηριότητες που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της παγκόσμιας παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES) [Κανονισμός 377/2014].

Το Copernicus απαρτίζεται από τα ακόλουθα σκέλη: (α) το σκέλος υπηρεσιών για την παροχή πληροφοριών στους ακόλουθους τομείς: παρακολούθηση της ατμόσφαιρας, παρακολούθηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, παρακολούθηση της ξηράς, παρακολούθηση της αλλαγής του κλίματος, διαχείριση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, και ασφάλεια· (β) το διαστημικό σκέλος, που διασφαλίζει βιώσιμη διαστημική επισκόπηση για τους σημειούμενους στο στοιχείο α) τομείς υπηρεσιών· και (γ) το επιτόπιο σκέλος, που διασφαλίζει συντονισμένη πρόσβαση σε παρατηρήσεις δι' εναέριων, θαλάσσιων και επίγειων εγκαταστάσεων για τους σημειούμενους στο στοιχείο α) τομείς υπηρεσιών].

Σήμερα, δύο από τους επτά δορυφόρους του Copernicus που βρίσκονται σε τροχιά —Sentinel 2A και 2B— είναι ειδικά επιφορτισμένοι με την παρακολούθηση της ξηράς. Παρέχουν απεικόνιση υψηλής χωρικής και χρονικής ανάλυσης κάθε 5 ημέρες με συνεχή κάλυψη ολόκληρης της περιοχής στην οποία εκτείνονται οι 39 χώρες του ΕΟΠ[8] και πέραν αυτής, ενώ παράλληλα στηρίζουν την παρακολούθηση της γεωργίας, της δασοκομίας, της χρήσης της γης και της αλλαγής της εδαφικής κάλυψης, καθώς και των παράκτιων και εσωτερικών υδάτων. Παρέχουν ακόμα και βιοφυσικά δεδομένα, όπως το επίπεδο της χλωροφύλλης στα φύλλα και η περιεκτικότητα αυτών σε νερό.

Η οδηγία για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση (INSPIRE) βοηθά τη χάραξη πολιτικής όσον αφορά τις πολιτικές και τις δραστηριότητες που ενδέχεται να έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στο περιβάλλον [Οδηγία 2007/2, τελευταία τροποποίηση από τον κανονισμό 976/2009]. Η INSPIRE βασίζεται σε υποδομές χωρικών πληροφοριών που δημιουργούνται από τα κράτη μέλη, έχουν καταστεί συμβατές μεταξύ τους βάσει κοινών κανόνων εφαρμογής και συμπληρώνονται με μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η υποδομή INSPIRE εφαρμόζεται στις πληροφορίες που συνδέονται με ένα γεωγραφικό πλαίσιο, όπως περιβαλλοντικές παρατηρήσεις, στατιστικές κ.λπ., οι οποίες τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή από τις δημόσιες αρχές ή εξ ονόματός τους, και οι οποίες αφορούν περιοχές επί των οποίων ένα κράτος μέλος έχει ή ασκεί δικαιοδοτικά δικαιώματα και καλύπτουν θέματα όπως τα διοικητικά σύνορα, οι παρατηρήσεις της ποιότητας του αέρα, των υδάτων, των εδαφών, η βιοποικιλότητα, η χρήση γης, τα δίκτυα μεταφοράς, η υδρογραφία, το υψόμετρο, η γεωλογία, η κατανομή του πληθυσμού ή των ειδών, τα ενδιαιτήματα, οι βιομηχανικοί τόποι ή ακόμη οι ζώνες φυσικών κινδύνων. Η INSPIRE αποσκοπεί στη διασφάλιση συντονισμού μεταξύ των χρηστών και των παρόχων πληροφοριών, ώστε να είναι δυνατός ο συνδυασμός και η διάδοση των πληροφοριών που προέρχονται από διάφορους τομείς.

[8] Τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ και η Αλβανία, η Βόρεια Μακεδονία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Ελβετία, η Ισλανδία, το Κοσσυφοπέδιο (βάσει του ψηφίσματος 1244/99 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ), το Λιχτενστάιν, το Μαυροβούνιο, η Νορβηγία, η Σερβία και η Τουρκία.

3.2.6 Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ)

Η γεωργική πολιτική της ΕΕ – γνωστή ως Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) - αποτελεί ένα σύνολο κανονισμών και μηχανισμών που ελέγχουν τις περισσότερες πτυχές της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων μέσα στην ΕΕ. Στοχεύει στην υποστήριξη του αγροτικού εισοδήματος, ενθαρρύνοντας την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας για μία ολοένα και πιο απαιτητική αγορά, δίνοντας συγχρόνως νέες ευκαιρίες ανάπτυξης, όπως οι ανανεώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειες.

Η πρώτη ΚΓΠ τέθηκε σε ισχύ το 1962, όταν η κοινωνία και η γεωργία της Ευρώπης ήταν κατεστραμμένη μετά από χρόνια πολέμου. Η πρώτη ΚΓΠ, έδινε έμφαση στην ενθάρρυνση της αγροτικής παραγωγικότητας προκειμένου να εξασφαλιστεί η παροχή τροφίμων σε προσιτές τιμές. Ήδη από την δεκαετία του 1970, η επιτυχία του στόχου αυτού ήταν προφανής, μιας και η παραγωγή αυξήθηκε σημαντικά. Αυτό όμως δημιούργησε υψηλό δημοσιονομικό κόστος και πλεόνασμα στην παραγωγή και παράλληλα, υποστηρίζοντας την βιομηχανικού τύπου παραγωγή, οδήγησε σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, που είχαν ως αποτέλεσμα την ερήμωση της υπαίθρου, την ρύπανση και την υπερ-εκμετάλλευση των φυσικών πόρων.

Για να εδραιωθεί ο ρόλος της ευρωπαϊκής γεωργίας στο μέλλον, η ΚΓΠ εξελίχθηκε με την πάροδο των ετών ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες και στις απαιτήσεις και ανάγκες των πολιτών.

Οι πρώτες σημαντικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ συμφωνήθηκαν το 1992. Στόχος της δεύτερης ΚΑΠ ήταν να περιοριστεί η σπάταλη πρακτική της παραγωγής γεωργικών πλεονασμάτων και να ανοιχτεί η ευρωπαϊκή γεωργία στις παγκόσμιες αγορές. Το 1999, έγινε αντιληπτό ότι η παραγωγή αγροτικών προϊόντων δεν θα πρέπει να αποτελεί το μόνο μέλημα της ΚΑΠ μιας και το περιβάλλον, η προστασία του τοπίου και του αγροτικού πολιτισμού είναι επίσης άρρηκτα συνδεδεμένα με τις καθημερινές πρακτικές των αγροτών. Επομένως, η ΚΑΠ διαιρέθηκε σε δύο «πυλώνες». Ο πρώτος αποτέλεσε την πλέον παλιά πολιτική δομή δεκαετιών που κατευθυνόταν προς την παραγωγή άφθονων (και φτηνών) τροφίμων. Ο δεύτερος πυλώνας κατευθύνθηκε προς τη συνειδητοποίηση της νέας ευθύνης των αγροτών. Οι αγρότες θα μπορούσαν πλέον να λαμβάνουν απ' ευθείας πληρωμές για την υιοθέτηση πρόσθετων αγρο-οικολογικών πρακτικών σε μειονεκτούσες περιοχές, ή για επενδύσεις στην αγροτική υποδομή. Αφιερώθηκε, επίσης, στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και την πολυ-λειτουργικότητα της γεωργικής δραστηριότητας: οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις δεν ήταν πλέον μόνο για την παραγωγή προϊόντων, ήταν επίσης φύση και χώρος για αναψυχή.

Με την επόμενη μεταρρύθμιση του 2003, η ΚΓΠ αποσυνδέθηκε από την άμεση υποστήριξη στους παραγωγούς. Το μεγαλύτερο μέρος των επιδοτήσεων δεν αφορούσε πλέον τις παραχθείσες ποσότητες, τα στρέμματα υπό καλλιέργεια ή τον αριθμό των εκτρεφόμενων ζώων. Η τελευταία μεταρρύθμιση του 2008 -που ονομάστηκε και «έλεγχος υγείας»- έδωσε περαιτέρω ώθηση στην αποσύζευξη από το άμεσο σύστημα πληρωμών, αυξάνοντας επίσης τους πόρους που διατέθηκαν στον δεύτερο πυλώνα.

Στη συνέχεια με την Ανακοίνωση της ΕΕ με τίτλο «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος (COM(2010)672, 18/11/2010)» προσιορίστηκαν οι προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπίσει η γεωργία και η κοινή γεωργική πολιτική στα επόμενα χρόνια. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε μια ισχυρή και ποιοτική αγροτική παραγωγή, στην προστασία των φυσικών πόρων και τη διατήρηση του αγροτικού τομέα σε όλες τις περιοχές.

Η ΚΓΠ 2023-27 τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2023. Η στήριξη προς τους γεωργούς και τους ενδιαφερόμενους φορείς της υπαίθρου στις 27 χώρες της ΕΕ βασίζεται στο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-27 και στις επιλογές που περιγράφονται λεπτομερώς στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, τα οποία εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Τα εγκεκριμένα σχέδια έχουν σχεδιαστεί για να συμβάλουν σημαντικά στις φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα[9].

Η νέα ΚΓΠ έχει ως στόχο:

- να παράσχει πιο στοχευμένη στήριξη σε μικρότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- να ενισχύσει τη συμβολή της γεωργίας στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα
- να προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη ώστε να προσαρμόσουν τα μέτρα στις τοπικές συνθήκες

Τρεις από τους δέκα ειδικούς στόχους της ΚΓΠ αφορούν άμεσα το περιβάλλον και το κλίμα – συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, τη διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας. Εν συνόλω, οι στόχοι της ΚΓΠ θα καλύπτουν τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας (περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική).

Οι κυριότερες πτυχές της νέας πολιτικής είναι οι εξής:

- νέα «πράσινη αρχιτεκτονική» βασιζόμενη στα περιβαλλοντικά πρότυπα που πρέπει να τηρούν οι γεωργοί και πρόσθετα εθελοντικά μέτρα,

- πιο στοχευμένες άμεσες ενισχύσεις και παρεμβάσεις υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης, υποκείμενες σε στρατηγικό σχεδιασμό,

- προσέγγιση με βάση τις επιδόσεις, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις για τις επιδόσεις **τους.**

Η νέα ΚΓΠ περιλαμβάνει υψηλότερες φιλοδοξίες όσον αφορά δράσεις για το περιβάλλον και το κλίμα θέτοντας νέες υποχρεώσεις και κίνητρα για τους γεωργούς, για παράδειγμα:

- διατήρηση των πλούσιων σε άνθρακα εδαφών μέσω της προστασίας των υγροβιότοπων και των τυρφώνων,

- πρόβλεψη οικολογικών προγραμμάτων που θα συμπεριλάβουν οι χώρες της ΕΕ στα σχέδια που εκπονούν με σκοπό τη στήριξη ή/και την παροχή κινήτρων στους γεωργούς ώστε να εφαρμόζουν, εκτός από τις υποχρεωτικές απαιτήσεις, γεωργικές πρακτικές ευνοϊκές για το κλίμα και το περιβάλλον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέσουν το 25 % των άμεσων ενισχύσεων τους σε αυτά τα προγράμματα

Οι σκοποί και οι φιλοδοξίες της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής συνάδουν με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας.

[9] *https://www.consilium.europa.eu/el/policies/cap-introduction/cap-future-2020-common-agricultural-policy-2023-2027/#objectives*

3.2.7 Στρατηγική της ΕΕ για την ατμοσφαιρική ρύπανση

Στο εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η διαμόρφωση θεματικής στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση, με σκοπό την επίτευξη «επιπέδων ποιότητας του αέρα που δεν θα έχουν ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον». Η επιλεγείσα στρατηγική στοχεύει στη διασφάλιση της εφαρμογής των ποιοτικών προτύπων για τον ατμοσφαιρικό αέρα και τη χάραξη στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Το 2005 εκδόθηκε ανακοίνωση με θέμα «Θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση», στην οποία καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην ΕΕ και προτείνονται ενδεδειγμένα μέτρα για την επίτευξή τους. Στην επιλεγείσα στρατηγική καθορίζονται υγειονομικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι, καθώς και στόχοι μείωσης των εκπομπών για τους κυριότερους ρύπους. Με τον καθορισμό στόχων που είχαν καθοριστεί έως το 2020, σκοπός είναι η προστασία των πολιτών της ΕΕ από την έκθεση σε σωματίδια και όζον στην ατμόσφαιρα και των οικοσυστημάτων της Ευρώπης από την όξινη βροχή, το πλεόνασμα θρεπτικού αζώτου και το όζον. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων μέχρι το 2020, είχαν καθοριστεί μειώσεις των εκπομπών συγκεκριμένων ρύπων (SO2, NOx, VOCs, αμμωνίας και πρωτογενών ΑΣ2,5) σε σχέση με τις εκπομπές του 2000.

Το πρόγραμμα «Καθαρός αέρας για την Ευρώπη» του 2013 επιβεβαίωσε τον στόχο να επιτευχθεί το ταχύτερο δυνατόν πλήρης συμμόρφωση με τα ισχύοντα πρότυπα ποιότητας του αέρα σε όλη την ΕΕ και έθεσε στόχους για το 2020 και το 2030. Οι νέοι στόχοι της πολιτικής που αφορά τον ατμοσφαιρικό αέρα για το 2030 είναι η μείωση των επιπτώσεων στην υγεία κατά 52% και της έκτασης των οικοσυστημάτων που υπερβαίνει τα όρια ευτροφισμού στο 35%. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη των στόχων περιλαμβάνουν:

- Αναθεώρηση της οδηγίας για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών
- Πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού των υφιστάμενων ελέγχων και πηγών: βιομηχανικές εκπομπές, οικολογικός σχεδιασμός και κινητά μηχανήματα εκτός των οδικών.
- Εκτιμάται μείωση από 57% για τις VOC έως 72% για τα NOx
- Πρόταση οδηγίας για τις μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης.
- Εκτιμάται μείωση της ρύπανσης λόγω NOx, SO2 και PM
- Μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας από τη γεωργία
- Έλεγχος των εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές
- Λήψη άλλων μέτρων, εκτός των ρυθμιστικών
- Ενεργός συμμετοχή του γεωργικού τομέα
- Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι προσπάθειες της πολιτικής της ΕΕ βασίζονται σε τρεις κύριους πυλώνες.

1. Ο πρώτος πυλώνας περιλαμβάνει τα πρότυπα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που καθορίζονται στις οδηγίες για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα για το τροποσφαιρικό όζον, τα αιωρούμενα σωματίδια, τα οξείδια του αζώτου, τα επικίνδυνα βαρέα μέταλλα και ορισμένους άλλους ρύπους.
2. Ο δεύτερος πυλώνας αποτελείται από εθνικούς στόχους μείωσης των εκπομπών που καθορίζονται στην οδηγία για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών όσον αφορά τους σημαντικότερους διασυνοριακούς ατμοσφαιρικούς ρύπους: τα οξείδια του θείου, τα οξείδια του αζώτου, την αμμωνία, τις πτητικές οργανικές ενώσεις και τα αιωρούμενα σωματίδια. Οι εθνικοί στόχοι μείωσης των εκπομπών αναθεωρήθηκαν πρόσφατα, ώστε να συμπεριλάβουν νέα όρια που πρέπει να τηρούνται το 2020 και 2030, καθώς και έναν πρόσθετο ρύπο, τα λεπτά σωματίδια (ΑΣ2,5).
3. Ο τρίτος πυλώνας περιλαμβάνει πρότυπα εκπομπών για τις κυριότερες πηγές ρύπανσης, από τις εκπομπές των οχημάτων και των πλοίων έως την ενέργεια και τη βιομηχανία.

3.2.7.1 Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρική Ρύπανσης

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση (182/Β/2021) εγκρίθηκε το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρική Ρύπανσης βάσει του οποίου προβλέπονται μέτρα για τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων για τα έτη 2020 έως 2029 και από το 2030 και μετά, για τους ρύπους διοξειδίου του θείου (SO_2), οξειδίων του αζώτου (NOx), πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC), αμμωνίας (NH3) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ2,5)[10].

Οι στόχοι του προγράμματος στον τομέα της ενέργειας είναι οι ακόλουθοι:

1. Αύξηση του μεριδίου ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή
2. Απόσυρση λιγνιτικών μονάδων παραγωγής και διασύνδεση αυτόνομων νησιωτικών συστημάτων
3. Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης
4. Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών
5. Αύξηση του μεριδίου του φυσικού αερίου στη βιομηχανία και στον οικιακό - τριτογενή τομέα

Το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Σχέδιο δεν αναμένεται να επηρεάζεται άμεσα από τους στόχους της προαναφερόμενης πολιτικής και αντίστοιχα δεν επηρεάζει άμεσα την ποιότητα του αέρα της περιοχής μελέτης.

[10] Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» της περιόδου 2021-2027, ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΑ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» (ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ), Μάρτιος 2022

3.2.8 Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

3.2.8.1 Πράσινη Βίβλος

Η ΕΕ διαθέτει σαφές πλαίσιο που κατευθύνει τις πολιτικές της για την ενέργεια και το κλίμα έως το 2020. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται διάφοροι στόχοι πολιτικής, όπως η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και η υποστήριξη της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και των θέσεων εργασίας μέσα από την εφαρμογή προσέγγισης που αποτελεί συγκερασμό υψηλής τεχνολογίας, αποδοτικότητας σε θέματα κόστους και αποδοτικής χρήσης πόρων. Οι προαναφερόμενοι στόχοι πολιτικής θα υλοποιηθούν μέσα από τρεις πρωταρχικούς στόχους, ήτοι τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας. Πρόσθετοι στόχοι καθορίζονται για την ενέργεια που χρησιμοποιείται από τον τομέα των μεταφορών.

Οι βασικές διαπιστώσεις που προκύπτουν από το κείμενο της Πράσινης Βίβλου, όπως αυτό δημοσιεύτηκε με την με αριθμό [COM(2013) 169 final/27.03.013] Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΒΛΟΣ - Πλαίσιο για τις πολιτικές που αφορούν το κλίμα και την ενέργεια με χρονικό ορίζοντα το έτος 2030», συνοψίζονται παρακάτω:

- Έως το 2030, θα χρειαστεί να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 40% στην ΕΕ για να καταστεί δυνατόν να επιτευχθεί μείωση στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 80-95% έως το 2050, με βάση τον διεθνώς συμφωνημένο στόχο να περιορισθεί η αύξηση της θερμοκρασίας στην ατμόσφαιρα σε λιγότερο από 2 βαθμούς Κελσίου.

- Η αύξηση των μεριδίων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι βελτιώσεις στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και η συγκρότηση καλύτερων και εξυπνότερων υποδομών ενέργειας αποτελούν «αναμφιβόλως θετικές» επιλογές για τον μετασχηματισμό του συστήματος ενέργειας της ΕΕ.

- Για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα σενάρια πολιτικής στον ενεργειακό χάρτη πορείας για το 2050 κάνουν λόγο για μερίδιο περίπου 30% το 2030.

- Για τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού συστήματος απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις, με ή χωρίς απαλλαγή από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, πράγμα που θα έχει αντίκτυπο στις τιμές της ενέργειας κατά την περίοδο έως το 2030.

Το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Σχέδιο δεν αναμένεται να επηρεάζεται άμεσα από τους στόχους της προαναφερόμενης πολιτικής και αντίστοιχα δεν επηρεάζει άμεσα τις ως άνω παραμέτρους στο εύρος της περιοχής μελέτης.

3.2.8.2 Ευρωπαϊκός Νόμος για το Κλίμα

Ο νέος νόμος για το κλίμα επιταχύνει τον στόχο μείωσης των εκπομπών για το 2030 από 40% σε τουλάχιστον 55% - ποσοστό που μπορεί να ανέλθει στην πράξη στο 57%. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε το νόμο για το κλίμα, μετατρέποντας έτσι την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία για μια κλιματικά ουδέτερη ΕΕ έως το 2050 σε νομική υποχρέωση. Ο νέος νόμος θα παρέχει στους Ευρωπαίους πολίτες και στις επιχειρήσεις τη νομική ασφάλεια και σαφήνεια που χρειάζονται για να προγραμματίσουν κατάλληλα την πορεία τους σε αυτή τη μετάβαση. Μετά το 2050, η ΕΕ θα επιδιώξει να πετύχει αρνητικό ισοζύγιο εκπομπών.

Ο ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα πραγματεύεται επίσης τα αναγκαία βήματα για την επίτευξη του στόχου του 2050:

- Η Επιτροπή προτείνει να θεσπιστεί μια πορεία σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου την περίοδο 2030-2050, με σκοπό τη μέτρηση της προόδου και την εξασφάλιση προβλεψιμότητας για τις δημόσιες αρχές, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

- Έως τον Σεπτέμβριο του 2023, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη συνέπεια των ενωσιακών και των εθνικών μέτρων με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας και με την πορεία της περιόδου 2030-2050.

- Η Επιτροπή θα έχει την εξουσία να εκδίδει συστάσεις προς τα κράτη μέλη των οποίων οι δράσεις δεν συνάδουν με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, τα δε κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις συστάσεις αυτές ή να εξηγούν τους λόγους για τους οποίους δεν το έπραξαν.

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές προσαρμογής για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τον περιορισμό της ευπάθειας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

3.2.8.3 Στρατηγική της ΕΕ προς την Κλιματική Αλλαγή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τον Φεβρουάριο του 2021 [COM (2021) 82 final] μια νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η οποία χαράζει την πορεία προς την προετοιμασία για τις αναπόφευκτες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Με βάση τη στρατηγική του 2013 για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στόχος των σημερινών προτάσεων είναι η μετατόπιση της εστίασης από την κατανόηση του προβλήματος στην ανάπτυξη λύσεων, καθώς και η μετάβαση από τον σχεδιασμό στην υλοποίηση.

Ο σκοπός της στρατηγικής αυτής είναι να υλοποιηθεί το όραμα με βάση το οποίο η Ένωση θα καταστεί ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή έως το 2050, καθιστώντας την προσαρμογή πιο έξυπνη, πιο συστημική και ταχύτερη, και επιταχύνοντας τη διεθνή δράση. Αυτό συνεπάγεται βελτιωμένες γνώσεις και δεδομένα σε ολόκληρο τον κύκλο πολιτικής, υποστήριξη της χάραξης πολιτικής και της διαχείρισης των κλιματικών κινδύνων σε όλα τα επίπεδα, καθώς και επιτάχυνση της δράσης για την προσαρμογή σε όλα τα επίπεδα. Με τη νέα στρατηγική, η Επιτροπή κάνει το καθήκον της προκειμένου να εξοπλίσει την Ευρώπη ώστε να καταστεί πιο ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. Με την πλήρη υλοποίηση των δράσεων της στρατηγικής, η Ευρώπη θα είναι σε πολύ καλύτερη θέση να αντιμετωπίσει της επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ήδη από το 2030. Αυτό απαιτεί τη διάδοση της ευαισθητοποίησης και του σχεδιασμού για την προσαρμογή σε κάθε επιμέρους τοπική αρχή, εταιρεία και νοικοκυριό, την επαρκή πρόοδο της υλοποίησης της προσαρμογής για όσους επηρεάζονται, καθώς και παγκόσμια πρωτοπορία σε τομείς όπως οι κλιματικές υπηρεσίες, η διασφάλιση ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή ή λύσεις που βασίζονται στη φύση.

Οι επιμέρους στόχοι για την επίτευξη του σκοπού της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή είναι:

1. Πιο έξυπνη προσαρμογή: Βελτίωση των γνώσεων και διαχείριση της αβεβαιότητας.

- Επέκταση των ορίων των γνώσεων για την προσαρμογή

- Περισσότερα και καλύτερα δεδομένα για τους κινδύνους και τις απώλειες που σχετίζονται με το κλίμα

- Ανάδειξη της στρατηγικής Climate-ADAPT σε έγκυρη ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την προσαρμογή

2. Πιο συστημική προσαρμογή: Υποστήριξη της ανάπτυξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα και όλους τους τομείς

- Βελτίωση των στρατηγικών και των σχεδίων για την προσαρμογή
- Ενίσχυση της τοπικής, ατομικής και δίκαιης ανθεκτικότητας
- Ενσωμάτωση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή στα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια
- Προώθηση λύσεων για την προσαρμογή οι οποίες βασίζονται στη φύση

3. Ταχύτερη προσαρμογή: Επιτάχυνση της προσαρμογής σε όλα τα επίπεδα

- Επιτάχυνση της εφαρμογής λύσεων για την προσαρμογή
- Μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα
- Κάλυψη του χάσματος που σχετίζεται με την προστασία του κλίματος
- Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της βιωσιμότητας των γλυκών υδάτων

3.2.8.4 Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας και παρουσιάζεται σε αυτό ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το έτος 2030.

Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας, καθιστώντας το κείμενο αναφοράς έως το 2030.

Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι, ενώ έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων. Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.

Το ΕΣΕΚ αναδεικνύει τις προτεραιότητες και τις αναπτυξιακές δυνατότητες που έχει η χώρα μας σε θέματα ενέργειας και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και έχει ως στόχο να αποτελέσει το βασικό εργαλείο διαμόρφωσης της εθνικής πολιτικής για την Ενέργεια και το Κλίμα την επόμενη δεκαετία, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και τους στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Ειδικότερα, το ΕΣΕΚ θέτει για το έτος 2030:

α) αρχικά για τα θέματα της Κλιματικής Αλλαγής και των εκπομπών σημαντικά υψηλότερο κεντρικό στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με μείωση που ανέρχεται σε πάνω από 42% σε σχέση με τις εκπομπές του έτους 1990 και σε πάνω από 56% σε σχέση με τις εκπομπές του έτους 2005, επιτυγχάνοντας να ξεπεράσει ακόμη και τους κεντρικούς ευρωπαϊκούς στόχους, ενώ αξίζει να επισημανθεί ότι στο αρχικό σχέδιο

ΕΣΕΚ οι στόχοι αυτοί ήταν σημαντικά χαμηλότεροι και κατέληγαν σε μείωση κατά 33% και 49% αντίστοιχα. Οι νέοι αυτοί στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου είναι επίσης απαραίτητοι για να γίνει δυνατή η μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικής ουδετερότητας έως το έτος 2050, καθώς η Ελληνική Κυβέρνηση έχει ως στόχο να συμμετέχει αναλογικά στη δέσμευση για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία σε επίπεδο ΕΕ.

β) για τις ΑΠΕ, σημαντικά υψηλότερο στόχο σε σχέση με το μερίδιο συμμετοχής στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, αφού τίθεται πλέον στόχος για μερίδιο συμμετοχής κατ' ελάχιστον στο 35%, αντί του 31% που είχε τεθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ, και επίσης σημαντικά υψηλότερο και από τον κεντρικό Ευρωπαϊκό στόχο για τις ΑΠΕ που είναι στο 32%.

γ) για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, επίσης σημαντικά πιο φιλόδοξο στόχο σε σύγκριση με το αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ και υψηλότερο επίσης και από τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό στόχο. Ειδικότερα, τίθεται ως ποσοτικός στόχος η τελική κατανάλωση ενέργειας το έτος 2030 να είναι χαμηλότερη από αυτή που είχε καταγραφεί κατά το έτος 2017, εκπληρώνοντας απόλυτα τον σχετικό Ευρωπαϊκό δείκτη για το μέτρο της φιλοδοξίας του ΕΣΕΚ.

Στόχο του ΕΣΕΚ αποτελεί, επίσης, το πρόγραμμα για τη δραστική και οριστική μείωση του μεριδίου λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή, την απολιγνιτοποίηση δηλαδή, με εμπροσθοβαρές χρονικό πρόσημο κατά την επόμενη δεκαετία και την πλήρη απένταξη του από το εγχώριο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το έτος 2028.

3.2.8.5 Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) θέτει τους γενικούς στόχους, τις κατευθυντήριες αρχές και τα μέσα υλοποίησης μιας σύγχρονής αποτελεσματικής και αναπτυξιακής στρατηγικής προσαρμογής, στο πλαίσιο που ορίζεται από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες και τη διεθνή εμπειρία.

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή απαιτεί μια ολοκληρωμένη, διεπιστημονικού χαρακτήρα προσέγγιση με διατομεακά μέτρα, τα οποία θα βασίζονται σε συγκεκριμένους θεσμούς εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, από τους οποίους και θα υλοποιούνται.

Αναλυτικότερα οι κατευθυντήριες αρχές της ΕΣΠΚΑ είναι:

- Συμβατότητα: οι διάφορες πολιτικές και μέτρα δεν θα πρέπει να έρχονται σε σύγκρουση με άλλες στρατηγικές και προτεραιότητες της γενικότερης περιβαλλοντικής πολιτικής της χώρας και των τομεακών πολιτικών.

- Επιστημονική ορθότητα και πληρότητα: οι πολιτικές και τα μέτρα θα πρέπει να τεκμηριώνονται επιστημονικά με βάση τα σύγχρονα δεδομένα, όπως αυτά προκύπτουν από δόκιμες επιστημονικές διεργασίες στην Ελλάδα και διεθνώς. Νέα δεδομένα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των όποιων πολιτικών και μέτρων.

- Συμμετοχή και διαβούλευση: σημαντική παράμετρος για την επιτυχή ολοκλήρωση της στρατηγικής προσαρμογής είναι η συμμετοχή και διαβούλευση όλων των εμπλεκομένων μερών, της διοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας, των παραγωγικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών.

- Κοινωνική αποδοχή: η όσο το δυνατόν υιοθέτηση μέτρων και πολιτικών με μικρό οικονομικό/ κοινωνικό κόστος, άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων και δίκαιη κατανομή του κόστους μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.

- Ανάπτυξη: σχεδιασμός που να τεκμηριώνει, έστω μακροπρόθεσμα, αναπτυξιακές προοπτικές. Οι πολιτικές προσαρμογής οφείλουν να στοχεύουν στους τομείς δραστηριότητας που είναι περισσότερο ευάλωτοι στην κλιματική αλλαγή.

Βασικοί στόχοι της ΕΣΠΚΑ είναι:

1. Βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων μέσω της απόκτησης πληρέστερων πληροφοριών και επιστημονικών δεδομένων σχετικών με την προσαρμογή,

2. Προώθηση της ανάπτυξης και εφαρμογής περιφερειακών/τοπικών σχεδίων δράσης σε συμφωνία με την παρούσα στρατηγική,

3. Προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς με έμφαση στους πιο ευάλωτους,

4. Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής,

5. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας.

3.2.9 Εθνική Στρατηγική για την αντιμετώπιση της απερήμωσης

Οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη διαδικασία της απερήμωσης έχουν θέσει σε εγρήγορση την παγκόσμια κοινότητα, όπως προκύπτει από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση της απερήμωσης, η οποία υπογράφηκε το 1994. Η Ελλάδα κύρωσε με το Ν. 2468/1997 τη σχετική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, συγκροτώντας αρμόδια Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (Απόφαση 96990/9361-1996), και καταρτίζοντας και εγκρίνοντας με την ΚΥΑ 99605/3719 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης που προβλέπει την ανάληψη πρωτοβουλιών στις απειλούμενες περιοχές (πρόληψη για το 60%, αντιμετώπιση για το 35% της έκτασης).

Το Σχέδιο προβλέπει γενικά μέτρα και ειδικές δράσεις στους τομείς Γεωργίας, Δασών, Κτηνοτροφίας, Άγριας πανίδας και Υδατικών Πόρων.

Οι βασικοί άξονες δράσης της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της απερήμωσης είναι:

- Προστασία των δασών από πυρκαγιές και καταστροφικές εκχερσώσεις καθώς και έγκαιρη αποκατάσταση της καταστρεφόμενης από τις πυρκαγιές δασικής βλάστησης.

- Προστασία των υδατικών πόρων από την υπερκατανάλωση και τη ρύπανση. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στον τομέα της γεωργίας με πρόνοια για την εφαρμογή αρδευόμενης γεωργίας μόνο σε περιπτώσεις εξασφαλισμένης αειφόρου επάρκειας υδατικών πόρων, με παράλληλο εκσυγχρονισμό των αρδευτικών συστημάτων και λαμβανομένων υπόψη και των αναγκών της πρόληψης της αλάτωσης των εδαφών.

- Προστασία των αγροτικών γαιών και βοσκοτόπων από την εντατική εκμετάλλευση λαμβάνοντας υπόψη τα όρια της βιοϊκανότητάς τους και με πρόνοια για άσκηση της γεωργίας μόνο σε εδάφη με μικρές κλίσεις.

- Προστασία υγροτόπων και δασικών εκτάσεων από πιέσεις για οικοδομική, βιομηχανική και τουριστική χρήση, καθώς και αναθεώρηση του συστήματος γεωργικών και κτηνοτροφικών επιδοτήσεων οι οποίες δεν εξασφαλίζουν την αειφόρο ανάπτυξη.

- Ενίσχυση της έρευνας, ανταλλαγής πληροφοριών και εκπαίδευσης, και οργάνωση μηχανισμών παρακολούθησης με την επιλογή κατάλληλων δεικτών.

Το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης βρίσκεται σε πλήρη σύμπνοια με τις προβλέψεις και προτάσεις του προαναφερόμενου Σχεδίου και της Σύμβασης για την Απερήμωση. Μέτρα που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο Σχέδιο, όπως μέτρα για τις σημειακές και τις διάχυτες πηγές απορρίψεων, για απαγόρευση της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, αλλά και μέτρα για πρόληψη της σημαντικής διαρροής ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις, βρίσκονται στο πνεύμα των μέτρων που προτείνονται και από το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης.

3.2.10 Στρατηγική για την προστασία του εδάφους

Η στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030, όπως ανακοινώθηκε με την Ανακοίνωση της Επιτροπής στις 17.11.2021 [COM(2021) 699 final] «Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030 Αποκομίζοντας τα οφέλη του υγιούς εδάφους για τους ανθρώπους, τα τρόφιμα, τη φύση και το κλίμα» καθορίζει το πλαίσιο και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία και την αποκατάσταση τους εδάφους και τη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης τους. Θέτει το όραμα και τους στόχους για την επίτευξη υγιών εδαφών έως το 2050, με συγκεκριμένες δράσεις έως το 2030. Ανακοινώνει επίσης έναν νέο νόμο για την υγεία του εδάφους έως το 2023, ώστε να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας.

Η νέα στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος έως το 2030 αποτελεί βασικό παραδοτέο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030. Θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η υγεία του εδάφους είναι απαραίτητη για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, την καθαρή και κυκλική οικονομία και την ανάσχεση της απερήμωσης και της υποβάθμισης του εδάφους. Είναι επίσης απαραίτητη για την αναστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, την παροχή υγιεινών τροφίμων και τη διαφύλαξη της ανθρώπινης υγείας.

Η στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι έως το 2050

- όλα τα εδαφικά οικοσυστήματα της ΕΕ είναι υγιή και πιο ανθεκτικά και, επομένως, μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν της ζωτικής σημασίας υπηρεσίες τους

- να υπάρχει μηδενική καθαρή δέσμευση γης και η ρύπανση του εδάφους να μειωθεί σε επίπεδα που να μην είναι πλέον επιβλαβή για την υγεία των ανθρώπων ή τα οικοσυστήματα

- η προστασία των εδαφών, η βιώσιμη διαχείρισή τους και η αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εδαφών να αποτελούν κοινό πρότυπο

Η στρατηγική περιλαμβάνει πολλές σημαντικές δράσεις

- υποβολή ειδικής νομοθετικής πρότασης για την υγεία του εδάφους έως το 2023, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για το έδαφος και η επίτευξη καλής υγείας του εδάφους έως το 2050

- η βιώσιμη διαχείριση του εδάφους να καταστεί η νέα κανονικότητα, προτείνοντας ένα σύστημα στους ιδιοκτήτες γης για δωρεάν εξέταση των εδαφών τους, προωθώντας τη βιώσιμη διαχείριση του εδάφους μέσω της ΚΓΠ και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών

- εξέταση του ενδεχομένου να προταθούν νομικά δεσμευτικοί στόχοι για τον περιορισμό της αποστράγγισης των υγροτόπων και των οργανικών εδαφών και την αποκατάσταση των διαχειριζόμενων και αποστραγγιζόμενων τυρφώνων για τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- διερεύνηση των ρευμάτων εδαφών εκσκαφής και αξιολόγηση της ανάγκης και των δυνατοτήτων θέσπισης νομικά δεσμευτικών διατάξεων για «διαβατήριο εδάφους εκσκαφής» για την τόνωση της κυκλικής οικονομίας και την ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης καθαρού εδάφους

- αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εδαφών και των μολυσμένων χώρων

- πρόληψη της απερήμωσης με την ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της απερήμωσης και της υποβάθμισης της γης

- αύξηση της έρευνας, των δεδομένων και της παρακολούθησης του εδάφους

- κινητοποίηση της απαραίτητης συμμετοχής της κοινωνίας και των δημοσιονομικών πόρων

Συνεπώς, η στρατηγική αυτή είναι συμπληρωματική και συνυφασμένη με τη στρατηγική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και με το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης. Μέτρα που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο Σχέδιο, όπως μέτρα για τις σημειακές και τις διάχυτες πηγές απορρίψεων, για απαγόρευση της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, για προώθηση και υλοποίηση έργων διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύος, αλλά και μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων αποτελούν μέτρα τα οποία σχετίζονται με την προστασία και αποκατάσταση των εδαφών.

3.2.11 Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την Υγεία» (EU4Health) 2021-2027

Το πρόγραμμα EU4Health εγκρίθηκε για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και για την ενίσχυση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων στην ΕΕ. Η πανδημία ανέδειξε τον εύθραυστο χαρακτήρα των εθνικών συστημάτων υγείας. Το πρόγραμμα EU4Health θα συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των

μακροπρόθεσμων υγειονομικών προκλήσεων δημιουργώντας ισχυρότερα, ανθεκτικότερα και πιο προσβάσιμα συστήματα υγείας.

Το EU4Health, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/522EL, αποφέρει ενωσιακή προστιθέμενη αξία και συμπληρώνει τις πολιτικές των κρατών μελών για την επιδίωξη τεσσάρων γενικών στόχων που αποτελούν τις φιλοδοξίες του προγράμματος και δέκα ειδικών στόχων που αποτελούν τους τομείς παρέμβασης:

- Βελτίωση και ενίσχυση της υγείας

✓ Προώθηση της υγείας και πρόληψη των ασθενειών, ιδίως του καρκίνου

✓ Διεθνείς πρωτοβουλίες και συνεργασία στον τομέα της υγείας

- Προστασία των ανθρώπων

✓ Πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας

✓ Συμπλήρωση της εθνικής αποθεματοποίησης βασικών προϊόντων αναγκαίων για την αντιμετώπιση κρίσεων

✓ Δημιουργία αποθέματος ιατρικού, υγειονομικού και υποστηρικτικού προσωπικού

- Πρόσβαση σε φάρμακα, σε ιατροτεχνολογικά προϊόντα και σε αναγκαία για την αντιμετώπιση κρίσεων προϊόντα

✓ Διασφάλιση της πρόσβασης, της διαθεσιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας αυτών των προϊόντων

- Ενίσχυση των συστημάτων υγείας

✓ Ενίσχυση των δεδομένων υγείας, των ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών, και του ψηφιακού μετασχηματισμού της υγειονομικής περίθαλψης

✓ Ενίσχυση της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη

✓ Ανάπτυξη και εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για την υγεία και λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων

✓ Ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ των εθνικών συστημάτων υγείας

3.2.12 Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον

Η Στρατηγική της ΕΕ για το θαλάσσιο περιβάλλον εμπεριέχεται στην Οδηγία 2008/56/ΕΚ για τον καθορισμό κοινοτικού πλαισίου δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (Οδηγία - Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική - ΟΠΣΘ). Η Οδηγία αυτή θεσπίζει πλαίσιο και κοινούς στόχους για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, από τώρα έως το 2020.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να χαράξουν τις δικές τους στρατηγικές σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες ώστε να επιτευχθεί μια ικανοποιητική οικολογική κατάσταση στα θαλάσσια ύδατα της δικαιοδοσίας τους. Οι στρατηγικές αυτές αποσκοπούν στη διασφάλιση της προστασίας και αποκατάστασης των ευρωπαϊκών θαλάσσιων οικοσυστημάτων και στη διασφάλιση της οικολογικής βιωσιμότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το θαλάσσιο περιβάλλον. Οι δράσεις που πρέπει να ακολουθηθούν για την εφαρμογή της Οδηγίας αυτής είναι:

- Αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης των υδάτων και τον αντίκτυπο των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων:

✓ ανάλυση των θεμελιωδών χαρακτηριστικών των υδάτων (φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά, τύποι ενδιαιτημάτων, ζωικοί και φυτικοί πληθυσμοί, κλπ.)

✓ ανάλυση των επιπτώσεων και των κύριων πιέσεων που δέχονται τα ύδατα, εξαιτίας κυρίως ανθρωπογενών δραστηριοτήτων (μόλυνση από τοξικά προϊόντα, ευτροφισμός, ασφυξία ή έμφραξη των ενδιαιτημάτων εξαιτίας κατασκευών, εισαγωγή μη ενδημικών ειδών, ζημιές από τις άγκυρες των πλοίων, κλπ)

✓ οικονομική και κοινωνική ανάλυση της χρησιμοποίησης των υδάτων, καθώς και ανάλυση του κόστους της υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

- Προσδιορισμός της «ικανοποιητικής οικολογικής κατάστασης» των υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη π.χ. βιολογική ποικιλομορφία, παρουσία μη αυτοχθόνων ειδών, κατάσταση της υγείας των αποθεμάτων, τροφικό δίκτυο, ευτροφισμό, αλλαγές στις υδρογραφικές συνθήκες και συγκεντρώσεις μολυσματικών προσμείξεων, ποιότητα των αποβλήτων ή ηχορύπανση. Με βάση την αξιολόγηση των υδάτων, τίθενται στόχοι και δείκτες με στόχο την επίτευξη της ικανοποιητικής οικολογικής κατάστασης.

- Εκπόνηση προγράμματος συγκεκριμένων μέτρων για την υλοποίηση των στόχων. Κατά την εκπόνηση των μέτρων πρέπει να συνεκτιμώνται οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτών.

- Εκπόνηση προγραμμάτων παρακολούθησης.

Τα στοιχεία των στρατηγικών επανεξετάζονται κάθε έξι χρόνια, ενώ συντάσσονται ενδιάμεσες εκθέσεις ανά τριετία.

Η κοινοτική προσέγγιση εγγυάται επίσης τη συνάφεια μεταξύ τομέων και με τις άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως είναι η κοινή αλιευτική πολιτική ή η ευρωπαϊκή ναυτιλιακή πολιτική.

Η οδηγία (ΕΕ) 2017/845 τροποποιεί την ΟΠΘΣ, αντικαθιστώντας το παράρτημα ΙΙΙ όσον αφορά τους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εκπόνηση των θαλάσσιων στρατηγικών. Σκοπός της τροποποίησης είναι να συνδέσει καλύτερα τα στοιχεία του οικοσυστήματος, τις ανθρωπογενείς πιέσεις και επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον με τα 11 χαρακτηριστικά της ΟΠΘΣ και με την απόφαση (ΕΕ) 2017/848 της Επιτροπής όσον αφορά την ΚΠΚ των θαλάσσιων υδάτων (αναφέρεται ανωτέρω).

Το 2020, η Επιτροπή ενέκρινε έκθεση σχετικά με τον πρώτο κύκλο εφαρμογής της ΟΠΘΣ. Παρόλο που το σύστημα προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος της ΕΕ είναι από τα πλέον εξελιγμένα συστήματα σε

παγκόσμιο επίπεδο, η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πρέπει να βελτιωθεί προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αντιμετωπίζει ζητήματα όπως την υπεραλίευση και τις μη βιώσιμες αλιευτικές πρακτικές, τα πλαστικά απορρίμματα, την παρουσία υπερβολικά μεγάλων ποσοτήτων θρεπτικών ουσιών, τον υποβρύχιο θόρυβο καθώς και άλλες μορφές μόλυνσης.

3.2.12.1 Εθνική στρατηγική για την προστασία και τη διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος

Με το Ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις» ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/56/ΕΚ.

Καθορίζεται το πλαίσιο για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που αποσκοπούν στην επίτευξη ή τη διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το θαλάσσιο περιβάλλον το αργότερο έως το έτος 2020. Τα μέτρα αυτά: α) εξασφαλίζουν την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, προλαμβάνουν την επιδείνωσή του ή, όταν αυτό είναι δυνατόν, αποκαθιστούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, σε περιοχές όπου αυτά έχουν υποστεί αρνητικές επιδράσεις, β) προλαμβάνουν και μειώνουν τις εναποθέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, με στόχο τη σταδιακή εξάλειψη της για να εξασφαλίσουν ότι δεν θα υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις ή κίνδυνοι για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την ανθρώπινη υγεία ή τις νόμιμες χρήσεις της θάλασσας.

Για τη διαχείριση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, οι θαλάσσιες στρατηγικές ακολουθούν την οικοσυστημική προσέγγιση, που εξασφαλίζει ότι η συνολική πίεση των δραστηριοτήτων αυτών παραμένει σε επίπεδα που είναι συμβατά με την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν και την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών από τη σημερινή και τις μελλοντικές γενεές. Η Εθνική Στρατηγική για την προστασία και τη διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος συντελεί στη συνοχή των περιβαλλοντικών παραμέτρων και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ενσωμάτωσής τους στις διάφορες πολιτικές, συμφωνίες και νομοθετικά μέτρα που σχετίζονται με το θαλάσσιο περιβάλλον.

Η Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον σχετίζεται άμεσα και αλληλοσυμπληρώνονται με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά αφού και οι δύο έχουν κοινούς στόχους. Πολλά από τα μέτρα που προτείνονται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας συντελούν και στην επίτευξη στόχων της Οδηγίας - Πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, όπως μέτρα για μείωση σημειακής και διάχυτης ρύπανσης, για την ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών, κ.λπ.

3.2.13 Υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Οδηγίες άμεσα σχετιζόμενες με την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά αποτελεί μια Οδηγία «ομπρέλα» όλων των θεσμικών ρυθμίσεων που σχετίζονται με τους υδατικούς πόρους. Καθιστά αναγκαία την ανάλυση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από σειρά οδηγιών, την συσχέτιση και συνδυασμό των δράσεων εφαρμογής τους, τη διαμόρφωση ενιαίας «λίστας» μέτρων, τη συνεκτίμηση αναμενόμενων κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διαμόρφωση σχεδίου προτεινόμενων δράσεων - μέτρων.

Μία σειρά οδηγιών της Ε.Ε (πέραν της ίδιας της ΟΠΥ) σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, την επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ, την προστασία των ΥΣ από πιθανή ρύπανση και δρουν συμπληρωματικά ως προς αυτήν. Οι Οδηγίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

I. Οδηγία 2020/2184/ΕΕ (η οποία κατήργησε την οδηγία 98/83/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την 2015/1787/ΕΕ), , σχετικά με την **ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης**.

II. Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της **ποιότητας των γλυκών υδάτων** που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης **ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή**

III. Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της ποιότητας των **υδάτων κολυμβήσεως**

IV. Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την **επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων**

V. Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη **νιτρορύπανση** γεωργικής προέλευσης

VI. Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των **φυσικών οικοτόπων** καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000)

VII. Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την **προστασία των υπόγειων νερών** από την ρύπανση και την υποβάθμιση

VIII. Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (**SEVESO III**).

IX. Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις **περιβαλλοντικές επιπτώσεις** από έργα και δραστηριότητες

X. Οδηγίες 86/278/ΕΟΚ, 2018/853/ΕΕ και ο Κανονισμός 2018/1010/ΕΕ, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την **χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία**

XI. Οδηγία 2009/128/ΕΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την 2019/782/ΕΕ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 περί **προϊόντων Φυτοπροστασίας**

XII. Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (**Industrial Emmissions Directive - IED**)

XIII. Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των **κινδύνων πλημμύρας**

XIV. Οδηγία 2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΕ για τις **ουσίες προτεραιότητας**

Οι παραπάνω Οδηγίες έχουν τα δικά τους προγράμματα και μέτρα εφαρμογής, αλλά παράλληλα λαμβάνονται υπόψη σε διάφορα στάδια εφαρμογής της ΟΠΥ και συνεπώς στην Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων. Η ενσωμάτωση των Οδηγιών αυτών στο Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων επιτυγχάνεται:

α) μέσω πρόβλεψης ειδικών στόχων, για τις περιπτώσεις υδατικών συστημάτων που σχετίζονται με τις προστατευόμενες περιοχές του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΟΠΥ (Παράρτημα V του Π.Δ. 51/2007), ή

β) στον σχεδιασμό του Προγράμματος Παρακολούθησης των ΥΣ, ή

γ) μέσω πρότασης συγκεκριμένων μέτρων βάσει του Άρθρου 11 της ΟΠΥ, έχοντας πρώτα αξιολογήσει την μέχρι τώρα εφαρμογή τους στο Υδατικό Διαμέρισμα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι στόχοι των παραπάνω Οδηγιών, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη στη 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας και επίσης τα επιπρόσθετα μέτρα που εντάχθηκαν στα βασικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων -όπου κρίθηκε αναγκαίο- για την βελτιστοποίηση της εφαρμογής των επιμέρους Οδηγιών και την περαιτέρω συνάφειά τους με τους στόχους της ΟΠΥ.

3.2.13.1 Οδηγία 2020/2184/ΕΕ (η οποία κατήργησε την οδηγία 98/83/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την 2015/1787/ΕΕ), σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

Η ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία περί της ποιότητας του νερού προς πόση, εκδόθηκε το 2020 (Οδηγία 2020/2184/ΕΕ) καταργώντας την οδηγία 2015/1787/ΕΕ η οποία με τη σειρά της τροποποιούσε την οδηγία 98/83/ΕΚ, και από την 25η Μαΐου 2023 ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ υπ΄ αριθμ. Δ1 (δ)/ΓΠ οικ. 27829/15-5-2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3525/Β΄/25-5-2023), "Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)"

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι στην περίπτωση των περιοχών που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση αφορούν:

- στη διασφάλιση ότι υπό το εφαρμοζόμενο καθεστώς επεξεργασίας νερού, το πόσιμο νερό που δίδεται στην κατανάλωση καλύπτει τις απαιτήσεις της Οδηγίας για το πόσιμο νερό 2020/2184/ΕΕ,

- στη διασφάλιση της αναγκαίας προστασίας των συγκεκριμένων προστατευόμενων περιοχών με σκοπό να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας του νερού άντλησης, προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο της παρεχόμενης επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου νερό.

Τα ΥΣ που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

Παράλληλα, στο Πρόγραμμα Μέτρων προτείνονται μέτρα που σχετίζονται άμεσα με την προστασία, εξασφάλιση και επάρκεια πόσιμου νερού.

3.2.13.2 Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητας των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή

Οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται από την σχετική Οδηγία είναι **η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών** που ανήκουν σε:

- ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα,
- είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών και αναγνωρίζονται από τη σχετική Οδηγία είναι η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Η οδηγία των υδάτων για οστρακοειδή καταργείται το 2013 και μετά την κατάργησή της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι στις περιοχές αυτές θα παρέχεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως με την σχετική Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας (Παράρτημα Ι, μέρος Α) καθώς και για τους ειδικούς ρύπους (Παράρτημα Ι, μέρος Β) καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ.

Τα ΥΣ που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική προστασία και τα οποία συμπεριελήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

3.2.13.3 Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της ποιότητας των υδάτων κολυμβήσεως

Η ποιότητα των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σε εφαρμογή της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης» στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας». Από το 2010 η χώρα μας εφαρμόζει την Οδηγία 2006/7/ΕΚ «σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης», η οποία έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο με την υπ΄αριθμ. 8600/416/Ε103/23-2-2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ 356/Β/26-2-2009) και καταργεί την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ.

Στόχος του Προγράμματος είναι η διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής οργανώνει και συντονίζει το εν λόγω Πρόγραμμα Παρακολούθησης.

Ο στόχος της Οδηγίας επιτυγχάνεται με την τήρηση των καθοριζόμενων προτύπων ποιότητας του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 8600/416/Ε103/2009, καθώς και με τη λήψη διαχειριστικών μέτρων που να κρίνονται ως κατάλληλα με στόχο την αύξηση του αριθμού των υδάτων κολύμβησης που χαρακτηρίζονται «εξαιρετικής ποιότητας» ή «καλής ποιότητας».

Τα ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ύδατα αναψυχής και τα οποία συμπεριελήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

3.2.13.4 Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων

Το νομοθετικό πλαίσιο που εξετάζεται σε σχέση με τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς στόχους των ευαίσθητων περιοχών, αφορά στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την «επεξεργασία των αστικών λυμάτων», η οποία εναρμονίζεται στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β’ 192). Το 1999 συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών με την ΚΥΑ 19661/1982/2-8-99 και την αναγνώριση 34 ευαίσθητων περιοχών. Ο κατάλογος των ευαίσθητων περιοχών συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 48392/939/2002 με την προσθήκη δυο παράκτιων περιοχών στο Σαρωνικό και Θερμαϊκό κόλπο.

Ο γενικότερος στόχος της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για αστικά απόβλητα είναι η προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος από τις δυσμενείς επιπτώσεις της διάθεσης των αστικών λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων των τομέων του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ 5673/400/1997.

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της ΚΥΑ 5673/400/1997 (Παράρτημα ΙΙ.Α) αναγνωρίζονται ευαίσθητες περιοχές, που αφορούν σε επιφανειακά ΥΣ που εμπίπτουν σε μία από τις εξής ομάδες:

α) φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός ή όπου μπορεί, στο εγγύς μέλλον, να παρουσιασθεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα και

β) επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από εκείνη που προβλέπουν οι συναφείς διατάξεις της οδηγίας 75/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 1975 περί της απαιτούμενης ποιότητος των υδάτων επιφανείας που προορίζονται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος στα κράτη μέλη αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα.

Η αναγνώριση ευαίσθητων περιοχών είναι απαραίτητη για τη λήψη μέτρων για την αποφυγή της περαιτέρω υποβάθμισης του υδάτινου περιβάλλοντος που προκαλείται από θρεπτικά.

Καθώς η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ δεν θέτει ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους για την ποιότητα των ευαίσθητων περιοχών, το επίπεδο συμμόρφωσης με τις διατάξεις της Οδηγίας ελέγχεται με βάση τον προαναφερθέντα γενικό στόχο.

Ο γενικός περιβαλλοντικός στόχος για τις ευαίσθητες περιοχές θα επιτευχθεί με τον έλεγχο των εκροών από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων δυναμικότητας μεγαλύτερη από 10.000 ι.π. που εκβάλουν σε αναγνωρισμένους ευαίσθητους αποδέκτες, που θα πρέπει και να τηρούν τις καθοριζόμενες από την Οδηγία προδιαγραφές για την ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων του Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 5673/400/1997.

Τα ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

3.2.13.5 Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης

Το νομοθετικό πλαίσιο που εξετάζεται σε σχέση με τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς στόχους των ευαίσθητων περιοχών αφορά στην Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, η οποία εναρμονίζεται στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 16190/1335/1997 «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης». Σε εφαρμογή των διατάξεων της ως άνω ΚΥΑ αναγνωρίζονται ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση ζώνες, εντός των οποίων τα ύδατα παρουσιάζουν υψηλές συγκεντρώσεις νιτρικών αλάτων.

Οι γενικοί στόχοι της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για τη νιτρορύπανση είναι:

i. η μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προκαλείται άμεσα ή έμμεσα από νιτρικά γεωργικής προέλευσης και

ii. η πρόληψη της περαιτέρω ρύπανσης αυτού του είδους.

Οι στόχοι επιτυγχάνονται καθορίζοντας ευπρόσβλητες ζώνες και με την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων δράσης σε αυτές. Οι ευπρόσβλητες ζώνες αναγνωρίζονται με τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 16190/1335/1997 και ειδικότερα:

α) κατά πόσον η περιεκτικότητα σε νιτρικά ιόντα των γλυκών επιφανειακών υδάτων, ιδιαίτερα δε εκείνων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για τη λήψη πόσιμου ύδατος, υπερβαίνει ή θα μπορούσε να υπερβαίνει, εάν δεν ληφθούν μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 5, την περιεκτικότητα που καθορίζεται στην οδηγία 75/440/ΕΟΚ, ήτοι σε όρους συγκεντρώσεων νιτρικών την συγκέντρωση των 50 mg/l στο 95% των δειγμάτων.

β) κατά πόσον τα υπόγεια ύδατα περιέχουν ή θα μπορούσαν να περιέχουν περισσότερα από 50 mg/l νιτρικών ιόντων εάν δεν ληφθούν μέτρα.

γ) κατά πόσον φυσικές λίμνες γλυκού νερού, άλλοι χώροι γλυκού νερού, εκβολές ποταμών, παράκτια και θαλάσσια ύδατα διαπιστώνεται ότι είναι ή ότι μπορεί να γίνουν ευτροφικά στο προσεχές μέλλον εάν δεν ληφθούν μέτρα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» θεσπίστηκε επίσης με την αρ. 85167/820/20-3-2000 Υπουργική Απόφαση ο ‘‘Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την προστασία των νερών από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης’’ (ΦΕΚ Β 477/6-4-2000), ο οποίος καταργήθηκε στη συνέχεια με από την Υ.Α. 1420/82031/2015, (ΦΕΚ 1709/Β/17.8.2015) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης». Ο πλέον πρόσφατος και εν ισχύ Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής δημοσιεύτηκε με την υπ’ αριθμ. Υ.Α. 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855/Β` 20.10.2021) Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Άρθρο 10§1).

Τα ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ευπρόσβλητες ζώνες και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

3.2.13.6 Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000)

Η οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ) έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 33318/3028/1998 και αποσκοπεί στην προστασία των ειδών της άγριας ζωής και των φυσικών ενδιαιτημάτων τους. Τα κράτη μέλη ορίζουν Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και διαμορφώνουν προγράμματα διαχείρισης που να συνδυάζουν τη μακροπρόθεσμη προστασία των περιοχών αυτών με κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες των κατοίκων, ώστε να εφαρμοστεί στις ζώνες μία στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης.

Ο στόχος της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την προστασία ειδών ειδικής σημασίας, σύμφωνα με την οποία αναγνωρίζονται οι προστατευόμενες περιοχές του προγράμματος Natura 2000 είναι να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των οικοσυστημάτων, που αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010) η οποία καλεί τα κράτη - μέλη να διατηρήσουν όχι μόνο τους πληθυσμούς άγριων πουλιών, αλλά και επαρκή έκταση και ποικιλία βιοτόπων για να επιτευχθεί η προστασία τους. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον ορισμό των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και ιδίως για τη διατήρηση των αποδημητικών πτηνών, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία της φυσικής κληρονομιάς όλων των Ευρωπαϊκών κρατών.

Ο στόχος της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την προστασία των πτηνών, σύμφωνα με την οποία αναγνωρίζονται οι προστατευόμενες περιοχές του προγράμματος Natura 2000 είναι να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των ειδών και τη βελτίωση των σχετικών οικοτόπων, για τη διαβίωση και την αναπαραγωγή των ειδών των πτηνών που συγκαταλέγονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας και αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα.

Αναφορικά με τον καθορισμό μέτρων προστασίας των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, στις 23 Φεβρουαρίου 2012 εκδόθηκε ΚΥΑ με θέμα «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β΄ 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.».

Σκοπός της παραπάνω απόφασης είναι η τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ1495Β΄) ώστε, με τη θέσπιση ειδικών μέτρων, όρων, διαδικασιών και παρεμβάσεων να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση των ειδών και των ενδιαιτημάτων/οικοτόπων της άγριας ορνιθοπανίδας στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Όταν μία προστατευόμενη περιοχή Natura 2000 αποτελεί τμήμα ενός Υδατικού Συστήματος ή όταν ένα υδατικό σύστημα ανήκει σε μία περιοχή Natura 2000, θα πρέπει να τηρούνται οι περιβαλλοντικοί στόχοι που τίθενται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ως πρόσθετοι των απαιτήσεων που σχετίζονται με την προστασία και βελτίωση της κατάστασης του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των προστατευόμενων οικοσυστημάτων και ειδών.

Αν και ο στόχος για την αποκατάσταση ή τη διατήρηση ικανοποιητικής κατάστασης των περιοχών Natura 2000 είναι υποχρεωτική από τις σχετικές Οδηγίες για τους οικοτόπους και τα πτηνά, δεν έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία για την επίτευξη αυτού του στόχου. Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ ωστόσο θεσπίζει ως προθεσμία το έτος 2015, η οποία ισχύει και για τις προστατευόμενες περιοχές Natura 2000. Αν η προστατευόμενη περιοχή αποτελεί υδατικό σύστημα ή μέρος ενός Υδατικού Συστήματος, η προθεσμία για την επίτευξη της καλής κατάστασης μπορεί να παραταθεί, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οι περιοχές NATURA -οι οποίες περιλαμβάνουν είδη και οικοτόπους που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με υδάτινους πόρους- συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ, στο πλαίσιο της 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

3.2.13.7 Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση

Η οδηγία 2006/118/ΕΚ θεσπίζει ειδικά μέτρα, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως:

α) κριτήρια για την αξιολόγηση της καλής χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, και

β) κριτήρια για τον εντοπισμό και την αναστροφή σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων και κριτήρια για τον καθορισμό σημείων εκκίνησης για την αναστροφή των τάσεων.

Η οδηγία συμπληρώνει επίσης τις διατάξεις για την πρόληψη ή τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων σε υπόγεια ύδατα που περιέχονται ήδη στην οδηγία 2000/60/ΕΚ και αποσκοπεί να προλάβει την υποβάθμιση της κατάστασης όλων των συστημάτων υπογείων υδάτων.

Με βάση την Οδηγία 2006/118/ΕΚ δημοσιεύθηκε η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/2009 για τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση (ΦΕΚ Β΄ 2075).

Σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ. αριθ. 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β’ 2075) με στόχο την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης των συστημάτων υπόγειων υδάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, της ανωτέρω Απόφασης, καθορίστηκαν από το ΥΠΕΝ (π.ΥΠΕΚΑ) με την ΥΑ 1811/2011 «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ. αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 ΚΥΑ (Β’ 2075)», οι ανώτερες αποδεκτές τιμές για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης στα υπόγεια ύδατα. Οι συγκεντρώσεις αναφέρονται σε επιτρεπτές συγκεντρώσεις που δεν αφορούν χημικές επιβαρύνεις που οφείλονται σε αυξημένες φυσικές τιμές υποβάθρου λόγω γεωλογικών αιτιών. Στις περιπτώσεις αυτές για κάθε

υδατικό υπόγειο σύστημα θα δοθούν νέες αυξημένες τιμές κατωφλίου που καθορίζονται από τις μέσες αυξημένες φυσικές τιμές του υποβάθρου.

Με την Οδηγία 2014/80/ΕΕ τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ της άνωθεν Οδηγίας που αφορά στην προστασία των υπόγειων υδάτων από την ρύπανση και την υποβάθμιση.

3.2.13.8 Οδηγία 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου («SEVESO III»)

Η Επιτροπή της ΕυρωπαϊκήςΈνωσης εξέδωσε το 1982 την Κοινοτική Οδηγία 82/501/ΕΚ, γνωστότερη ως Οδηγία Seveso με την οποία καθόριζε μέτρα και περιορισμούς για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, όπως πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές τοξικών και επικινδύνων αερίων σε βιομηχανικές δραστηριότητες. Σήμερα η Οδηγία αυτή έχει αναθεωρηθεί και ισχύει η Κοινοτική Οδηγία 96/82/ΕΚ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», γνωστότερη ως Οδηγία Seveso II, η οποία μαζί με την τροποποίηση της (2003/105/ΕΚ) είχαν διευρυμένο πεδίο εφαρμογής.

Η Οδηγία 2012/18/ΕΕ (Seveso III) καταργεί από την 1η Ιουνίου 2015 της προαναφερόμενη Οδηγία. Όπως και προηγούμενη, η νέα Οδηγία αποσκοπεί στην πρόληψη και περιορισμό των συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, σε εγκαταστάσεις όπου μπορεί να λάβουν χώρα μεγάλα ατυχήματα σχετιζόμενα με επικίνδυνες ουσίες μέσω σχεδίων έκτακτης ανάγκης, σχεδιασμού χρήσεων γης και επιθεωρήσεων.

Στην Ελλάδα η Οδηγία Seveso III (Οδηγία 2012/18/ΕΕ) ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία το 2016 με την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμό 172058 (ΦΕΚ 354 Β/17-2-2016).

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας είναι σήμερα καταγεγραμμένες συνολικά 5 εγκαταστάσεις Seveso (βλ. Πίνακα 6.4.2 9).

3.2.13.9 Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από έργα και δραστηριότητες

Η Οδηγία 2011/92/ΕΕ εναρμόνισε τις αρχές εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων με την καθιέρωση ελάχιστων απαιτήσεων (για τον τύπο των έργων που πρέπει να υποβάλλονται σε εκτίμηση, τις κύριες υποχρεώσεις του κυρίου του έργου, το περιεχόμενο της εκτίμησης και τη συμμετοχή των αρμοδίων αρχών και του κοινού), και συμβάλλει στην υψηλή προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Προκάτοχος της εν λόγω Οδηγίας αποτέλεσε η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ. Η Οδηγία 2014/52/ΕΕ τροποποιεί την Οδηγία 2011/92/ΕΕ. Οι εν λόγω Οδηγίες δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμη στο εθνικό δίκαιο.

Στην Ελλάδα, το Σεπτέμβριο του 2011 ψηφίστηκε ο Νόμος 4014 (ΦΕΚ 209/Α/21-09-2011) για την «περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», σύμφωνα με το άρθρο 1 του οποίου τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων η κατασκευή ή λειτουργία δύναται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες (Α και Β) ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Με την Υπουργική Απόφαση 1958 (ΦΕΚ 21/Β/13-01-2012) και τις τροποποιήσεις της [Υ.Α. 20741/2012, (ΦΕΚ 1565/Β/8.5.2012), Υ.Α. οικ.166476/2013, (ΦΕΚ 595/Β/14.3.2013), Υ.Α. Οικ: 65150/1780/2013, (ΦΕΚ 3089/Β/4.12.2013), Υ.Α. οικ.173829/2014, (ΦΕΚ 2036/Β/25.7.2014), Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016, (ΦΕΚ

2471/Β/10.8.2016), Υ.Α. οικ. 92108/1045/Φ.15/2020 (ΦΕΚ 3833/Β` 9.9.2020)] γίνεται η κατάταξη των δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α'209/2011)».

3.2.13.10 Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία

Τον Ιούνιο 1986 εκδόθηκε η Οδηγία 86/278/ΕΟΚ «Σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία». Στόχος της Οδηγίας είναι η κανονιστική ρύθμιση της χρήσης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία ώστε να αποφεύγονται τυχόν επιβλαβείς επιπτώσεις στο έδαφος, τη βλάστηση, τα ζώα και τον άνθρωπο, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ορθή χρήση της. Η λάσπη προέρχεται από σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται τα οικιακά ή αστικά λύματα και από άλλους σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται λύματα των οποίων η σύνθεση είναι παρόμοια με τη σύνθεση των αστικών και οικιακών λυμάτων ή λάσπη που προέρχεται από σηπτικούς βόθρους ή άλλους σταθμούς καθαρισμού.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας πραγματοποιήθηκε το 1991 με την έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 80568/4225/91 (ΦΕΚ 641/Β/7-08-1991) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για την χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων», η οποία αντικαταστάθηκε με την .ΚΥΑ αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630 (ΦΕΚ 2692/Β/21.04.2023) «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους - Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1986 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία», όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 και αντικατάσταση της υπ’ αρ. 80568/4225/1991 (Β’ 641) κοινής υπουργικής απόφασης.».

3.2.13.11 Οδηγία 2009/128/ΕΚ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/201491/44/ΕΟΚ περί προϊόντων Φυτοπροστασίας

Η Οδηγία 2009/128/ΕΚ στοχεύει στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων και κατά συνέπεια στη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεών τους στον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον. Καθορίζει το πλαίσιο εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων. εισάγοντας πολλές καινοτόμες για την χώρα και την Ε.Ε. διατάξεις, με σκοπό την παραγωγή ασφαλών τροφίμων για τον καταναλωτή, την προστασία του περιβάλλοντος και του ανθρώπου. Ασχολείται με την ασφάλεια των παραγόμενων στην χώρας μας γεωργικών νωπών και μεταποιημένων προϊόντων άμεσα ή έμμεσα.

Η άμεση επίδραση προκύπτει από: α) τον έλεγχο και ορθή λειτουργία των ψεκαστικών μηχανημάτων για μείωση του κινδύνου ύπαρξης υπολειμμάτων στα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα, β) την εφαρμογή νέας τεχνολογίας και στρατηγικών για τη μείωση της διασποράς ψεκαστικού νέφους το οποίο πολλές φορές αποτελεί το αίτιο επιμόλυνσης γειτονικών μη ψεκασμένων με γ.φ., καλλιεργειών και γ) την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, όπως είναι η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία στην πρωτογενή παραγωγή, η ιχνηλασιμότητα χρήσης των γ.φ. μέσω καταγραφών και η αντικατάσταση των περισσότερο επικίνδυνων γ.φ. για τον άνθρωπο και το περιβάλλον με άλλα χαμηλού κινδύνου.

Η Οδηγία 2009/128/ΕΕ εναρμονίζεται στο Εθνικό Δίκαιο με τον Ν. 4036/2012 (ΦΕΚ 8/Α/2012) «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με τελευταία τροποποίηση τον Ν. 4859/2021 (ΦΕΚ 228/Α` 27.11.2021).

3.2.13.12 Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Industrial Emissions Directive - IED)

Η **Οδηγία IED** που βρίσκεται σε ισχύ από τις 6 Ιανουαρίου 2011, αφορά στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης από διάφορες βιομηχανικές πηγές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τη νέα οδηγία επιδιώκεται η απλοποίηση και η καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας από τις εθνικές αρχές και τη μείωση του περιττού οικονομικού και διοικητικού φόρτου.

Η IED δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο για την αδειοδότηση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές: (1) της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αδειοδότηση, (2) την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, (3) την ευελιξία, (4) τις επιθεωρήσεις και (5), τη δημόσια συμμετοχή.

Οι βιομηχανικές δραστηριότητες που επηρεάζει η εφαρμογή της είναι αυτές με ισχυρό δυναμικό ρύπανσης (π.χ. ενεργειακές βιομηχανίες, παραγωγή και επεξεργασία μετάλλων, βιομηχανία ορυκτών προϊόντων, χημική βιομηχανία, διαχείριση αποβλήτων, κτηνοτροφία κ.λπ.).

Η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία IED επιτεύχθηκε με την ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010».

Στο ΥΔ Θεσσαλίας έχουν καταγραφεί 14 βιομηχανικές εγκαταστάσεις και Στο Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ08), εντοπίζονται τρείς (3) μονάδες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της με αρ. ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β’192).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κεντρικής αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος (Τμήμα Βιομηχανιών, Διεύθυνση ΕΑΡΘ, ΥΠΕΝ), όλες οι υπόχρεες εγκαταστάσεις έχουν αναθεωρήσει και αναπροσαρμόσει την περιβαλλοντική τους άδεια (ΑΕΠΟ) σε συμμόρφωση με την οδηγία. Η χώρα καταρτίζει και υποβάλλει κανονικά σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της τις Αναφορές PRTR.

3.2.13.13 Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας

Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας» έχει ως βασικό στόχο να βοηθήσει τα Κράτη Μέλη στην πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των πλημμυρών. Η νέα αυτή Οδηγία προβλέπει, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, μια διαδικασία διαχείρισης του κινδύνου πλημμυρών, η οποία υλοποιείται σε τρία στάδια:

Προκαταρκτική εκτίμηση των κινδύνων πλημμύρας για τις λεκάνες απορροής ποταμών και προσδιορισμός περιοχών με σοβαρή πιθανότητα πλημμύρας (2011)

Εκπόνηση χαρτών επικινδυνότητας και κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αυτές, στους οποίους θα αποτυπώνονται οι αρνητικές συνέπειες των πλημμυρών (σε πληθυσμό, εγκαταστάσεις, κ.λπ.) (2013)

Σχέδια διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αυτές, με μέτρα για τη μείωση της πιθανότητας πλημμύρας και τον περιορισμό των πιθανών της επιπτώσεων. Τα σχέδια αυτά θα καλύπτουν μεν όλες τις φάσεις του κύκλου διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας αλλά θα εστιάζονται ιδίως στην πρόληψη (όπως πρόληψη των ζημιών από πλημμύρες, με την αποφυγή κατασκευής οικιών και βιομηχανιών σε περιοχές που απειλούνται σήμερα ή που θα απειληθούν στο μέλλον από πλημμύρες ή προσαρμογή των μελλοντικών αναπτυξιακών προγραμμάτων στους κινδύνους πλημμύρας), την προστασία (με την λήψη μέτρων μείωσης της πιθανότητας πλημμυρών ή/και περιορισμού των επιπτώσεων των πλημμυρών σε συγκεκριμένες τοποθεσίες όπως π.χ. με αποκατάσταση κατακλυζόμενων περιοχών και υγροτόπων) και την ετοιμότητα (π.χ. μέσω της παροχής οδηγιών στο κοινό σχετικά με το τι πρέπει να κάνει σε περίπτωση πλημμύρας) (2017)

Τα τρία αυτά στάδια θα επαναλαμβάνονται σε εξαετείς κύκλους, ώστε να εξασφαλιστεί η συνεκτίμηση των μακροπρόθεσμων εξελίξεων.

Στην Ελλάδα, με την ΚΥΑ 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ1108/Β/21-07-2010) ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2007/60/ΕΚ. Έχει ολοκληρωθεί επίσης εντός του 03/2012 η έκθεση προκαταρκτικής αξιολόγησης κινδύνων πλημμύρας για τις λεκάνες απορροής ποταμών και το προσδιορισμό των περιοχών με σοβαρή πιθανότητα πλημμύρας.

Με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ δημιουργείται το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, το οποίο επεκτείνει και συντονίζεται στενά με την Οδηγία Πλαίσιο (2000/60/ΕΚ) για τα Νερά, όσο αφορά την κλίμακα αναφοράς, και τα μέτρα στα σχέδια διαχείρισης τα οποία αλληλοσυμπληρώνονται.

3.3 Σχέση του Σχεδίου με άλλα Σχέδια & Προγράμματα

Η υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ε.Ε. σε σχέση με τη διαχείριση των υδάτων εκφράζεται σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου με τη θέσπιση των τριών βασικών Οδηγιών:

- της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ) σχετικά με το πλαίσιο κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων
- της Οδηγίας για τις Πλημμύρες 2007/60/ΕΚ, σχετικά με την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και
- της Οδηγίας για τη Θαλάσσια Στρατηγική 2008/56/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση και προστασία των θαλάσσιων υδάτων.

Σημαντική πρόκληση, όσον αφορά στη διαχείριση των υδάτων, αποτελεί η προετοιμασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κλιματική αλλαγή, η οποία αναμένεται να προκαλέσει αύξηση των πιθανοτήτων εμφάνισης ακραίων φαινομένων, όπως οι πλημμύρες και οι ξηρασίες.

Η περιβαλλοντική πολιτική για τα ύδατα παρέχει στις ευρωπαϊκές χώρες ένα κοινό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων προβλημάτων από την κλιματική αλλαγή, βασισμένο στη διαχείριση σε επίπεδο λεκανών απορροής και θεσπίζει έναν μηχανισμό που στοχεύει στην προετοιμασία και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ο σχεδιασμός για την ξηρασία και τις πλημμύρες αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του μηχανισμού αυτού.

3.3.1 Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας

Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ αφορά στη θέσπιση κοινοτικού πλαισίου για την αξιολόγηση και την διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, με στόχο τη μείωση των αρνητικών τους συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία και ζωή, στο περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά, την οικονομική δραστηριότητα και τις υποδομές. Η Οδηγία αυτή συμπληρώνει την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ για την ολοκληρωμένη προστασία και την αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων και θα πρέπει τα μέτρα που θα λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των πλημμυρών να εναρμονίζονται με αυτή. Επιπλέον, αναφέρεται σε οποιοδήποτε τύπο πλημμύρας ανεξάρτητα από την προέλευσή του, την περιοχή όπου εκδηλώνεται και την αιτία που την προκάλεσε.

Ο συντονισμός των δύο Οδηγιών αποτελεί την ολοκληρωμένη διαχείριση της λεκάνης απορροής ποταμών. Έτσι, στους Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας περιγράφονται όχι μόνο οι δυνητικές αρνητικές συνέπειες που συνδέονται με τις πλημμύρες, αλλά περιλαμβάνονται και οι προστατευόμενες περιοχές που αναφέρονται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα και ενδέχεται να πληγούν (προστατευόμενες περιοχές του Παραρτήματος V (παρ. Α παρ. 1, 3 και 5) του άρθρου 19 του ΠΔ 51/2007). Τέλος τα στάδια εφαρμογής που ορίζει η Οδηγία 2007/60/ΕΚ, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται κάθε 6 έτη συγχρονισμένα με τα βήματα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Με την Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41377/329 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 2685/Β/6-7-2018) εγκρίθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού

Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) και η αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 της απόφασης έγκρισης σκοπός του ΣΔΚΠ στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) είναι να παρέχονται οι ενδεδειγμένες λύσεις, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της περιοχής, για την πρόληψη, τη μείωση των κινδύνων επέλευσης ζημιών από πλημμύρες στην υγεία και στο περιβάλλον, στην πολιτιστική κληρονομιά και στην οικονομική δραστηριότητα καθώς και στην αποκατάσταση των ζημιών από πλημμύρες και να διασφαλίζεται ο αναγκαίος συντονισμός, μέσω κοινών συνεργιών με την αντίστοιχη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007, όπως ισχύει.

Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Λεκάνης Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), καταρτίσθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις, τους όρους και τη διαδικασία των άρθρων 6, 7, 8 και 9 της υπ' αριθμ. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και με την ουσιαστική συμμετοχή του κοινού και των φορέων εκπροσώπησης του τόσο κατά το στάδιο εκπόνησης όσο και κατά το στάδιο της οριστικής διαμόρφωσης του, καθώς και σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) αναλύει και εξειδικεύει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 και 7 και του παραρτήματος της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 31822/1542/2010, όπως τροποποιήθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση 177772/924/2017 (άρθρα 7 και 8 και Παράρτημα Οδηγίας 2007/60/ΕΚ) τους ακόλουθους τομείς:

i. Γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

ii. Τα πορίσματα της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, υπό μορφή συνοπτικού χάρτη, των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), στο οποίο οριοθετούνται οι ζώνες οι οποίες προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 (παρ. 5 και 6) της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης και οι οποίες υπάγονται στο παρόν Σχέδιο.

iii. Τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας και τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν από τους Χάρτες αυτούς.

iv. Περιγραφή των κατάλληλων στόχων διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας.

v. Τα αναγκαία Μέτρα και οι προτεραιότητες για την επίτευξη των κατάλληλων στόχων διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας και αυτών που λαμβάνονται στο πλαίσιο των κοινών υπουργικών αποφάσεων υπ' αριθμ. Η.Π. 11014/703/2003, Η.Π. 72508/2016 και 107017/2016 όπως τροποποιήθηκε με την 40238/2017 κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και του π.δ. 51/2007, όπως ισχύει.

vi. Σύνοψη για την πληροφόρηση του κοινού και για τη διαβούλευση με αυτό για τα μέτρα και τις δράσεις που αναλαμβάνονται.

vii. Κατάλογο των αρμόδιων αρχών του εν λόγω Υδατικού Διαμερίσματος και τις διαδικασίας συντονισμού με τις ρυθμίσεις του ν. 3199/2003 και του π.δ. 51/2007.

3.3.2 Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική

Η Οδηγία 2008/56/ΕΚ για τη Θαλάσσια Στρατηγική, στοχεύει στην αειφόρο χρήση των Ευρωπαϊκών θαλασσών (Βόρεια Θάλασσα, Βαλτική, Μαύρη Θάλασσα, Μεσόγειος), στη διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και στην προστασία των βασικών πόρων από τους οποίους εξαρτώνται οι κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη θάλασσα.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο γενικός αυτός στόχος, η Οδηγία 2008/56/ΕΚ:

- καλεί τα Κράτη Μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες θαλάσσιες στρατηγικές, ώστε να επιτύχουν ή να διατηρήσουν την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2020 και

- καθορίζει τους κοινούς στόχους, ωστόσο η επιλογή των κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων επαφίεται στα επί μέρους Κράτη-Μέλη σε αναγνώριση της ποικιλίας καταστάσεων, προβλημάτων και αναγκών στις επί μέρους θαλάσσιες περιοχές, θέτοντας ως προτεραιότητα την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Τα Κράτη Μέλη που μοιράζονται μια θαλάσσια περιοχή καλούνται να αναπτύξουν από κοινού στρατηγικές με συντονισμό των δράσεων και σε συνεργασία με τρίτες χώρες της περιοχής. Όσο είναι δυνατόν τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να συνεργασθούν στα πλαίσια υφισταμένων περιφερειακών συνθηκών συνεργασίας, όπως π.χ. η Συνθήκη της Βαρκελώνης για τη Μεσόγειο[11].

Με την ενσωμάτωση της Οδηγίας στο Εθνικό Δίκαιο με το Ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις» ξεκίνησε η εφαρμογή της με την ανάθεση του πρώτου έργου από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ, με αντικείμενο μεταξύ άλλων, (α) την προκαταρκτική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλασσίων υδάτων καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναπτύσσονται σε αυτά, (β) τον καθορισμό των ποιοτικών προτύπων της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης και (γ) τον καθορισμό δέσμης στόχων προσανατολισμού προς την επίτευξη της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης. Το έργο ολοκληρώθηκε εντός του 2012 και η σχετική έκθεση μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης υποβλήθηκε στην ΕΕ σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

Στο πλαίσιο του έργου δράσεις που πραγματοποιήθηκαν είναι:

- Τον Νοέμβριο του 2016 θεσμοθετήθηκαν με Υπουργική απόφαση τα προγράμματα παρακολούθησης για την συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων.

[11] Για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου, η οποία εφαρμόζεται μέσω του Μεσογειακού Προγράμματος δράσης (Mediterranean Action Plan) και διαμορφώνει πολιτικές και στρατηγικές για την προστασία της βιοποικιλότητας και του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος. Σε αναγνώριση της σημασίας της κλιματικής αλλαγής για την περιοχή της Μεσογείου, το 2008 τα κράτη της Σύμβασης της Βαρκελώνης υπέγραψαν το Πρωτόκολλο για μια Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης της Μεσογείου, θέτοντας ως προτεραιότητα την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η διακήρυξη του Marrakesh, που υιοθετήθηκε από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης τον Νοέμβριο του 2009, επισημαίνει την ανάγκη για άμεση δράση προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι σοβαρές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα οικοσυστήματα και στους πόρους.

- Τον Ιανουάριο του 2017 με Κοινή Υπουργική απόφαση ορίστηκαν οι αρμόδιοι φορείς για την παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων της χώρας.

- Τον Απρίλιο του 2017 ξεκίνησε η δημόσια διαβούλευση για την κατάρτιση των προγραμμάτων των μέτρων για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων της χώρας

- Τον Ιούνιο του 2017, πραγματοποιήθηκε με Υπουργική απόφαση η τροποποίηση της σύνθεσης για την συγκρότηση της Εθνικής Επιτροπής για την Θαλάσσια Περιβαλλοντική Στρατηγική.

- Με την αριθμ. οικ. 142569 ΥΑ (ΦΕΚ 4728/Β/29.12.2017) εγκρίνονται τα προγράμματα μέτρων για την επίτευξη ή τη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στα θαλάσσια ύδατα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του ν. 3983/2011 (Α΄ 144), κατ' εφαρμογή της παραγράφου 9 του άρθρου 12 του ίδιου νόμου.

Μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης των προγραμμάτων των μέτρων ακολουθεί η επικαιροποίηση α) της αρχικής αξιολόγησης για κάθε θαλάσσια περιοχή και β) της αναλυτικής δέσμης περιβαλλοντικών στόχων και δεικτών.

Ακολουθεί η επικαιροποίηση των προγραμμάτων των μέτρων για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των υδάτων των θαλάσσιων υποπεριοχών της χώρας.

Η εφαρμογή της Οδηγίας για την Θαλάσσια Στρατηγική σε συνδυασμό με την υλοποίηση της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα, διαμορφώνουν ένα πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας του υδατικού πλούτου και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων της χώρας.

3.3.3 Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων ξηρασίας/λειψυδρίας

Η διαχείριση της ξηρασίας και η αντιμετώπιση της λειψυδρίας, με έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου, είναι αντικείμενα που έχουν μελετηθεί από ομάδες εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μεμονωμένους ερευνητές. Σε αναφορές της ΕΕ12,13 παρουσιάζονται οι οργανωτικές, μεθοδολογικές και επιχειρησιακές συνιστώσες της διαχείρισης, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των μέτρων αντιμετώπισης, καθώς και η συμβατότητα των μέτρων με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Οδηγίας-Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα Ύδατα. Ειδικότερα, για την επιλογή των μέτρων εξετάζονται παράγοντες, όπως το θεσμικό και νομικό πλαίσιο, η εκτίμηση του ρίσκου και της τρωτότητας, η συμμετοχή των ενδιαφερομένων (stakeholders) στη διαχείριση, καθώς και η ετοιμότητα της κοινωνίας μέσω του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού. Τέλος, έχουν καταγραφεί και αξιολογηθεί συγκεκριμένες πρακτικές και μέτρα που εφάρμοσαν χώρες της Μεσογείου, όπως η Ισπανία, η Κύπρος, η Αίγυπτος, η Γαλλία, η Τυνησία και η Παλαιστίνη.

[12] *Mediterranean water scarcity & drought working group (MED WS&D WG), Technical report on water scarcity and drought management in the Mediterranean and the Water Framework Directive, 2007*

[13] *Water Scarcity Drafting Group, Water scarcity management in the context of WFD, MED Joint Process WFD /EUWI, June 2006.*

Η κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας πραγματοποιήθηκε κατά τη σύνταξη του 1ου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής και η επικαιροποίησή του εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Μέτρων της 1ης

Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής το Μέτρο M08B0308 «Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας».

Το μέτρο δεν έχει εφαρμοστεί για το ΥΔ 08 και διατηρείται στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Μέτρων του προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ για τις ΛΑΠ του ΥΔ EL08.

Στη συνέχεια παρατίθενται μέτρα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της ξηρασίας και λειψυδρίας και τα οποία είχαν προταθεί στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας. Πολλά από αυτά διατηρήθηκαν κατά την 1η Αναθεώρηση και επαναπροτείνονται στο πλαίσιο του παρόντος προσχεδίου.

- Υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού σε Μεγάλες ΔΕΥΑ όπως οι ΔΕΥΑ Λάρισας, Τρικάλων, Καρδίτσας, Βόλου, Φαρσάλων, Τυρνάβου και Αλμυρού.

- Προώθηση τεχνολογιών αποτελεσματικής διαχείρισης του νερού στη βιομηχανία.

- Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου και προγράμματος μέτρων για την κατ’ οίκον εξοικονόμηση νερού.

- Ενίσχυση δράσεων περιορισμού των απωλειών στα συλλογικά δίκτυα άρδευσης.

- Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan) από τις ΔΕΥΑ.

- Έργα Αποκατάστασης / Ενίσχυσης υφιστάμενου δικτύου ύδρευσης.

- Δράσεις εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων του ΥΔ - Έλεγχοι Διαρροών.

- Τοποθέτηση συστημάτων καταγραφής απολήψεων σε γεωτρήσεις.

- Καταγραφή απολήψεων επιφανειακού νερού για ύδρευση, άρδευση και λοιπές χρήσεις από μεγάλους καταναλωτές.

- Δημιουργία ενιαίου μητρώου αδειοδοτημένων απολήψεων νερού μέσα από τη διαδικασία έκδοσης αδειών χρήσης νερού.

- Καθορισμός κριτηρίων για τον προσδιορισμό ορίων συνολικών απολήψεων ανά ΥΣ.

- Απαγόρευση κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κ.λπ.) για νέες χρήσεις νερού καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων νερού:

- Σε περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση

- Εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων

- Προώθηση εθελοντικών συμφωνιών με μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες και μεγάλους καταναλωτές (ΔΕΥΑ, συλλογικά αρδευτικά δίκτυα, βιομηχανίες) που καταναλώνουν πολύ νερό ή προκαλούν ρύπανση στα υδατικά συστήματα για υιοθέτηση πρωτοβουλιών και κωδίκων ορθής συμπεριφοράς.

- Επί τόπου επιθεωρήσεις σε αδειοδοτημένες απολήψεις (μεγάλοι καταναλωτές) τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο.

- Τοποθέτηση λειτουργικής βάνας στις αρτεσιανές γεωτρήσεις

- Κατασκευή έργων ενίσχυσης της ύδρευσης της μείζονος περιοχής Βόλου, Α΄ Φάση

- Ταμιευτήρας Ν. Λάρισας στη θέση Αγιόκαμπος Λιβαδότοπος.

- Ύδρευση ανατολικής πλευράς Ν. Καρδίτσας από τη λίμνη Σμοκόβου.

- Φράγμα Υδροληψίας και Λιμνοδεξαμενή Ξεριά, Δ. Αλμυρού, Ν. Μαγνησίας.

- Αξιοποίηση Φράγματος Παναγιώτικο - ΕΕΝ και Δίκτυα Μεταφοράς Νερού (από Μηλίνα μέχρι Τρίκερι).

- Φράγμα Κακλιτζορέματος, Ν. Λάρισας στη θέση Δίλοφος.

- Φράγμα Ναρθακίου «Λουτζιακόρεμα», Ν. Λάρισας.

- Φράγμα Δελερίων, Ν. Λάρισας.

- Κατασκευή έργων μεταφοράς και διανομής νερού λίμνης Κάρλας, Ν. Μαγνησίας.

- Φράγμα Αγιονερίου, Ν. Λάρισας.

- Φράγμα Ληθαίου, Ν. Τρικάλων.

- Φράγμα συγκέντρωσης νερού στο Ρέμα Μαυροματί, Δήμου Σούρπης, Ν. Μαγνησίας.

- Έργο Γυρτώνης

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα χρήσης και διαχείρισης νερού.

- Ολοκλήρωση Έργων Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm^3 από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού

- Κατασκευή σύγχρονων δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού

3.3.4 Κλιματική Αλλαγή

Η μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΜΕΚΑ, 2011) κατέδειξε ότι οι μεταβολές στη συχνότητα και ένταση των ακραίων φαινομένων θα είναι μια από τις κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής για τον ελλαδικό χώρο με επακόλουθες αρνητικές επιδράσεις στην ευπάθεια των κοινωνιών και οικοσυστημάτων λόγω της έκθεσής τους σε νέας έντασης περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Πιο συγκεκριμένα, η καλοκαιρινή ξηρασία αναμένεται να αυξηθεί ακόμα περισσότερο οδηγώντας σε επιμήκυνση των περιόδων ξηρασίας και σε πιέσεις στα υδατικά αποθέματα περιοχών με ήδη αυξημένη ευπάθεια. Παράλληλα, οι υψηλής έντασης βροχοπτώσεις αναμένεται να γίνουν πιο συχνές στα επόμενα 70 χρόνια, με συνέπεια στις αστικές περιοχές οι ξαφνικές πλημμύρες να γίνονται όλο και πιο συχνές[14] λόγω των έντονων τοπικών βροχοπτώσεων.

Τον Δεκέμβριο του 2014, το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (νυν Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας / ΥΠΕΝ), το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών και η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας που αφορούσε εκτός των άλλων και στην σύνθεση του κειμένου της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ). Έτσι η Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΜΕΚΑ), με την στήριξη της ΤτΕ και την κατ΄αρχήν συνεισφορά της Δ/νσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ, συνέταξαν σχέδιο ΕΣΠΚΑ, που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση (από 24/11/2015 έως 08/12/2015), τα αποτελέσματα της οποίας αξιολογήθηκαν από άτυπη ομάδα στην οποία μετείχαν μέλη της ΕΜΕΚΑ, της ΤτΕ καθώς και στελέχη της Δ/νσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας.

Στο πλαίσιο αυτό το 2016 το Υπουργείο Περιβάλλοντος και ενέργειας συνέταξε την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή[15], η οποία θέτει τους γενικούς στόχους, τις κατευθυντήριες αρχές και τα μέσα υλοποίησης μιας σύγχρονής αποτελεσματικής και αναπτυξιακής στρατηγικής προσαρμογής στο πλαίσιο που ορίζεται από την σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τη διεθνή εμπειρία. Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή καθορίζει δράσεις και μέτρα ανά τομέα που επηρεάζεται από την κλιματική αλλαγή. Για τους υδατικούς πόρους οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Δράση 1. Δημιουργία γεωπύλης (geo-portal) ενσωμάτωσης πληροφορίας σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους. Σκοπός της δράσης είναι η συγκέντρωση του συνόλου της πληροφορίας (δεδομένα, μελέτες, περιγραφική πληροφορία) που αφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους και τη διάθεση της πληροφορίας στο διαδίκτυο.

Δράση 2. Έργα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους που αφορούν στα ακόλουθα:

- Άνοδος της στάθμης της θάλασσας /Παράκτιες ζώνες. Εκτίμηση επιπτώσεων σε παράκτιες περιοχές από άνοδο της στάθμης της θάλασσας ή/και διάβρωση ακτών και υποστήριξη φορέων για σχεδιασμό και υλοποίηση κατάλληλων έργων

- Μείωση (ποσοτική και ποιοτική) της απόδοσης των υδροληπτικών έργων. Η ποσοτική μείωση της απόδοσης των παράκτιων υδροληπτικών έργων (κύριο μέτρο αποτροπής ή μείωσης της υφαλμύρυσης). Αντιμετώπιση: Η αποφυγή ή ο περιορισμός του φαινομένου, συνίσταται στη μείωση

[14] *ΕΟΠ, 2015. Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές 2015: Συνθετική έκθεση. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, Κοπεγχάγη*

[15] http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=crbjkilcLlA%3d&tabid=303&language=el-GR

ή ολική διακοπή των αντλήσεων των παράκτιων υδροφορέων, αλλά και των απολήψεων επιφανειακού νερού που εκβάλλει στη θάλασσα.

- Μεταβολή του επιπέδου βάσης της απορροής. Η μεταβολή του επιπέδου βάσης της απορροής, που είναι μια μεταβολή του καθεστώτος διαβρώσεων και αποθέσεων, σχετίζεται με το διαβρωτικό ή αποθετικό καθεστώς των ανάντη κλάδων του υδρογραφικού δικτύου. Αντιμετώπιση: Οι επιπτώσεις μπορούν να εντοπιστούν και να ποσοτικοποιηθούν με τη χρήση ειδικών μοντέλων, για διάφορα σενάρια του φαινομένου.

- Μεταβολή του φαινομένου βάρους κατασκευών. Η είσοδος της θάλασσας στην ενδοχώρα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του επιπέδου της υπόγειας υδροφορίας, με μεταβολή του φαινόμενου βάρους των κατασκευών (άνωση). Οι αυξομειώσεις της στάθμης και της άνωσης με παράκτια έργα, θα προκαλέσει καταπόνηση των θεμελιώσεων. Αντιμετώπιση: Η μελέτη του φαινομένου, όπως προηγουμένως

- Προληπτικά μέτρα Μελέτη τρωτότητας υπόγειων υδατικών συστημάτων και συστημάτων. Απαιτείται σύνταξη χαρτών τρωτότητας, εσωτερικής ή φυσικής τρωτότητας (naturalorintrinsicvulnerability) και ειδικής ή ολοκληρωτικής τρωτότητας (specificorintegratedvulnerability).

- Μελέτη υδρογραμμάτων πηγαίων εκφορτίσεων. Κατασκευή, ανάλυση και μελέτη υδρογράμματος βασικών πηγαίων εκφορτίσεων. Βασικό μέλημα η εκτίμηση της διαθέσιμης παροχής την ξηρή περίοδο του έτους.

- Αντιδιαβρωτική προστασία εδαφών. το φαινόμενο είναι αρκετά συχνό και ενοχλητικό από τους κυματισμούς και τις μικροκαταστροφές του ερπυσμού, μέχρι και της μεγάλης κλίμακας ολισθήσεις, καταπτώσεις, καθιζήσεις και άλλες μορφές εδαφικής αστάθειας

- Ερημοποίηση. Οι παράγοντες που προκαλούν το φαινόμενο της ερημοποίησης είναι: το κλίμα, η φυσιογραφία, η γεωλογία, το έδαφος, η Υδρολογία και Υδρογεωλογία, καθώς και οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες όπως για παράδειγμα η γεωργική υπερεκμετάλλευση, η υπερβόσκηση. Η Ελλάδα όπως και οι υπόλοιπες χώρες της λεκάνης της Μεσογείου αντιμετωπίζει υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης του εδάφους (εκτιμάται σε τουλάχιστον 35% του χερσαίου χώρου). Περιοχές υψηλού κινδύνου θεωρούνται τα νησιά του Αιγαίου, η Κρήτη, ένα μέρος της Θεσσαλίας, η Ανατολική Στερεά Ελλάδα και η Ανατολική Πελοπόννησος

- Διατήρηση οικολογικής παροχής. Κάθε υδατικό σύστημα επιτελεί ένα συγκεκριμένο ρόλο στη διατήρηση του οικοσυστήματος και επηρεάζεται από την έλλειψη της οικολογικής παροχής: μια συγκεκριμένη παροχή που συνεχίζει τη ροή της όταν υπάρχει διακοπή της φυσικής απορροής για συγκεκριμένους λόγους και δεν πάει, τουλάχιστον στο σύνολό της, «χαμένη» στη θάλασσα. Αντιμετώπιση: Η αναγκαιότητα (σωστής) εκτίμησης της οικολογικής παροχής, με τα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής, καθίσταται πλέον επιτακτική. Το κενό, στην Ελλάδα, καλύπτεται προσωρινώς από την ΚΥΑ για τις ΑΠΕ.

- Αρδευτικό νερό. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα αναφέρονται στη μείωση της προσφοράς και στο αρδευτικό νερό. Αν αυτό συνδυαστεί με την αύξηση των θερμοκρασιών, επαπειλείται εντατικοποίηση της άρδευσης και μεγαλύτερη διάρκεια αρδεύσεων.

- Αρδευτικά δίκτυα. Τα αρδευτικά δίκτυα, όπου αυτά υπάρχουν, εμφανίζουν σημαντικές υδατικές απώλειες λόγω παλαιότητας, κακής, ελλιπούς ή ανύπαρκτης συντήρησης, τύπου κατασκευής κλπ. (αντικατάσταση φθαρμένων τμημάτων ή αλλαγή αρδευτικής μεθόδου, ακόμα και αλλαγή καλλιεργειών). Αντιμετώπιση: Σε συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς θα πρέπει να ενεργοποιηθεί ένα μεγάλο πρόγραμμα επισκευής αρδευτικών δικτύων, επέκτασης χρήσης αρδευτικών δικτύων, διερεύνησης δυνατότητας επιλογής ποικιλιών που απαιτούν λιγότερο νερό, επιλογή ποικιλιών που ευδοκιμούν εκτός θέρους, κατάργησης δωρεάν χορήγησης αρδευτικού νερού, άρδευσης με επαναχρησιμοποιούμε- να νερά, τοποθέτησης υδρομετρητή στην κεφαλή αναγκαστικώς λειτουργουσών ιδιωτικών αρδευτικών γεωτρήσεων και έλεγχος απολήψεων με βάση προηγηθείσα μελέτη της περιοχής.

- Επιστρεφόμενη αρδευτική ροή Πρόκειται για πρόβλημα που εντοπίζεται σε περιοχές άρδευσης με νερό που αντλείται από την ίδια περιοχή που αρδεύεται, ιδιαιτέρως όταν η άρδευση είναι συχνή. Μετά από κάθε άντληση – άρδευση, ένα υπόλοιπο αρδευτικού νερού επιστρέφει στον υδροφόρο ορίζοντα, έχοντας υποστεί τέσσερις διαδικασίες ρύπανσης, Αν ληφθεί υπ' όψη ότι οι ταχύτητες του υπόγειου νερού στα πορώδη μέσα είναι της τάξης των μερικών μέτρων ή δεκάδων μέτρων κατ' έτος, γίνεται αντιληπτό ότι, μετά από κάποιες αρδεύσεις, το αρδευτικό νερό είναι σοβαρώς ρυπασμένο. Αντιμετώπιση: Εναλλαγή χρήσης αρδευτικού νερού, όπου είναι δυνατό, μερικώς ή στο σύνολό του.

- Υδρευτικά δίκτυα Οι απώλειες νερού από τα υδρευτικά δίκτυα των πόλεων είναι σημαντικές. Αυτό οφείλεται στην παλαιότητα μεγάλων τμημάτων των δικτύων. Ένα άλλο πρόβλημα στο θέμα αυτό είναι η αντικατάσταση των τμημάτων των δικτύων που αποτελείται από σωλήνες αμιαντοτσιμέντου για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας. Αντιμετώπιση: Συνεργασία Περιφερειών και ΟΤΑ, συνιστάται επισκευή φθαρμένων τμημάτων και αντικατάσταση τμημάτων αμιαντοσωλήνων υδρευτικών δικτύων.

- Εμφιαλωμένα νερά Εμφιαλωμένα νερά είναι πόσιμα νερά τα οποία πρέπει να τηρούν ποιοτικές προδιαγραφές. Οι ζώνες περιμετρικής προστασίας υδροληψιών και εγκαταστάσεων εμφιαλώσεως νερού αποτελούν καθημερινή πρακτική, για δεκαετίες, στις ανεπτυγμένες χώρες και πριν απ' όλες, στην Ευρώπη. Ο λόγος της ύπαρξής τους είναι η αποφυγή ρύπανσης του υπόγειου νερού, με το οποίο υδρεύονται ομάδες πληθυσμών, από ανθρώπινες δραστηριότητες. Οι ζώνες αυτές, μετά από ειδική υδρογεωλογική μελέτη, καθορίζονται ως Ζώνη I (άμεσης προστασίας – direct protection zone,) Ζώνη II (βιολογικής προστασίας – biological protection zone), Ζώνη III (χημικής προστασίας – chemical protection zone). Καθορίζεται, επίσης, η Γραμμή Χ Ημερών για τους βασικούς παθογόνους μικροοργανισμούς (pathogenic microorganisms), ανάλογα με την ταχύτητα κίνησης του κάθε μικροοργανισμού.

- Διασυνοριακά νερά. Το θέμα αφορά επιφανειακά (κυρίως) και υπόγεια νερά με την Ελλάδα να βρίσκεται σε θέση κατάντη (Έβρος, Στρυμόνας, Νέστος, Αξιός), με εξαίρεση την περίπτωση του Αώου, όπου η Ελλάδα βρίσκεται ανάντη. Τα προβλήματα εντοπίζονται στον ποσοτικό τομέα (έλλειψη νερού ή πλημμυρικές παροχές) και στον ποιοτικό τομέα (χημισμός και ρύπανση νερού). Στα υπόγεια νερά έχουν εντοπισθεί περιοχές ενδιαφέροντος στην Ήπειρο (υδρογεωλογική λεκάνη των πηγών Χειμάρρας, κυρίως, ευρισκόμενη στην Ελλάδα), στις Πρέσπες (διαφυγές υπόγειων νερών, μαζί με τα επιφανειακά) και αλλού.

- Αφαλατώσεις Σήμερα, το πρόβλημα ύδρευσης στα νησιά αντιμετωπίζεται, επικουρικώς, με τη χρήση μικρών μονάδων αφαλάτωσης, που όμως εμφανίζουν σημαντικά προβλήματα, όπως το υψηλό κόστος αγοράς και συντήρησης, η ενεργοβόρος λειτουργία τους, η διάθεση του αλμόλοιπου και οι οργανοληπτικοί χαρακτήρες του αφαλατωμένου νερού, που επιβάλλουν την ανάμιξή του με το υπόγειο νερό πριν από την είσοδό του στο υδρευτικό δίκτυο.

Δράση 3. Εξοικονόμηση νερού – Αποτελεσματική χρήση του νερού – Μείωση της άντλησης των υδροφόρων οριζόντων. Αφορά κυρίως περιοχές όπου παρατηρείται έλλειψη νερού τόσο το χειμώνα, όσο και το καλοκαίρι. Και περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- Μέτρο 1. Προώθηση της εξοικονόμησης νερού σε όλους τους τομείς και τις χρήσεις, ιδίως σε περιοχές αντιμετωπίζουν ελλείψεις και υποστήριξη της ανακύκλωσης των όμβριων υδάτων.

- Μέτρο 2. Ενθάρρυνση της επεξεργασίας αποβλήτων και χρήσης ανακυκλωμένου νερού στη φυτική παραγωγή ή σε χώρους πράσινου, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν ελλείψεις.

- Μέτρο 3. Βελτίωση της αποδοτικότητας στον τομέα της ενέργειας με όρους υδατικής απόληψης και κατανάλωσης και μελλοντικών υδροηλεκτρικών ενεργειακών σταθμών.

- Μέτρο 4. Βελτιστοποίηση του υφιστάμενου υδατικού αποθέματος στον γεωργικό τομέα και δημιουργία τεχνητών ταμιευτήρων σε συμφωνία με περιβαλλοντικούς περιορισμούς, επιπροσθέτως των μέτρων βελτίωσης για την υδατική χρήση.

- Μέτρο 5. Ενθάρρυνση αλλαγής καταναλωτικών προτύπων και νοοτροπιών ιδιωτών

Δράση 4. Ανάπτυξη των δραστηριοτήτων και των χρήσεων γης που είναι συμβατές με τους τοπικούς διαθέσιμους υδάτινους πόρους. Αυτό περιλαμβάνει προσδιορισμό σεναρίων δυνητικής προσαρμογής για δραστηριότητες που περιέχουν βαριές υδατικές καταναλώσεις, σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ελλείψεις, βελτιστοποιώντας τα υδατικά αποθέματα, αναπτύσσοντας αποδοτικές γεωργικές δραστηριότητες και μειώνοντας την αδιαπερατότητα των εδαφών, επομένως προωθώντας την κατείσδυση του νερού. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- Μέτρο 1. Προσδιορισμός των σεναρίων δυνητικής προσαρμογής για τις δραστηριότητες που χρησιμοποιούν μεγάλες ποσότητες νερού σε περιοχές που ήδη αντιμετωπίζουν ελλείψεις.

- Μέτρο 2. Βελτιστοποίηση των υφιστάμενων μεθόδων αποθήκευσης νερού και δημιουργία νέων, εάν απαιτείται, ιδίως με την αντικατάσταση αντλήσεων κατά τη διάρκεια των περιόδων χαμηλής ροής.

- Μέτρο 3. Ορθολογική χρήση του νερού σε δραστηριότητες όπως ο γεωργικός τομέας, ο τουρισμός κλπ.

- Μέτρο 4. Βελτίωση του δυναμικού κατείσδυσης στα εδάφη, ώστε να χρησιμοποιείται και το νερό της βροχής.

Δράση 5. Ένταξη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον υδατικό σχεδιασμό και την υδατική διαχείριση, ιδιαιτέρως στα επόμενα προγράμματα παρέμβασης υπηρεσιών υδάτων (2013-2018) και προγράμματα ανάπτυξης της υδατικής διαχείρισης (2016-2021). Η δράση αυτή έχει ως στόχο να ενσωματώνονται οι

αναμενόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τα μέτρα προσαρμογής που απαιτούνται στα εργαλεία σχεδιασμού διαχείρισης των υδάτων σε κλίμακα υδρογραφικής λεκάνης.

Δράση 6. Αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργεια. Εφόσον το "καύσιμο" των υδροηλεκτρικών έργων είναι το νερό, σκοπός της παρούσας δράσης είναι η μελέτη, και αξιολόγηση των επιπτώσεων λόγω επικείμενης μείωσης της επιφανειακής απορροής στα υδροηλεκτρικά έργα της χώρας, τόσο από οικονομικής πλευράς (μείωση παραγόμενης ενέργειας), όσο και από κοινωνικοοικονομικής (μείωση διαθέσιμου νερού για γεωργική χρήση) και περιβαλλοντικής πλευράς (διατήρηση οικολογικής παροχής).

Δράση 7. Εκπαιδευτικά προγράμματα που να αφορούν την επίδραση των κλιματικών αλλαγών στους υδατικούς πόρους.

Η διαμόρφωση του προγράμματος μέτρων λαμβάνει πλήρως υπόψη και ενσωματώνει δράσεις που περιλαμβάνονται στη Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

Το 2022 ψηφίστηκε ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος 4936 (ΦΕΚ 105/Α` 27.5.2022) σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας και της κλιματικής ανθεκτικότητας της χώρας και τη διασφάλιση της σταδιακής μετάβασης της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα έως το έτος 2050, με τον πλέον περιβαλλοντικά βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

Σημειώνεται ότι στο Σχέδιο Ξηρασίας που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του 1ου ΣΔΛΑΠ περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα δύο μελέτες που εκπονήθηκαν ειδικά για το θέμα της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής και για τα ΥΔ Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δ. Στερεάς Ελλάδας.

Η μία μελέτη ασχολείται με την συνιστώσα της κλιματικής αλλαγής για την εκτίμηση των επιπτώσεων αυτής στις μετεωρολογικές μεταβλητές βροχόπτωση, θερμοκρασία και εξατμισοδιαπνοή. Για το ΥΔ Θεσσαλίας τα αποτελέσματα της μελέτης υποδεικνύουν ότι για την μεσοπρόθεσμη μελλοντική περίοδο 2030-2050, η μέση ετήσια βροχόπτωση για το ακραίο σενάριο παρουσιάζει μείωση 2,48% δηλαδή από 639,79 mm στα 624,22 mm. Για την μακροπρόθεσμη περίοδο 2070-2100 προβάλλεται μια σαφής μείωση της βροχόπτωσης και για τρία κλιματικά σενάρια και ειδικότερα για το ακραίο σενάριο μείωση 5,31% στα 605,8 mm. Τα αποτελέσματα για την θερμοκρασία παρουσιάζουν μικρότερες ποσοστιαίες μεταβολές κάτω του 1% και για τις δύο επιλεγμένες περιόδους.

Η δεύτερη μελέτη υπό τον τίτλο «Μελέτη επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στις καλλιέργειες και στις ανάγκες αρδευτικού νερού για τις καλλιέργειες αυτές σε Θεσσαλία, Ήπειρο και Δυτική Στερεά Ελλάδα» ασχολείται με την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στις καλλιέργειες. Από τα αποτελέσματα προέκυψε ότι αναμένεται αύξηση 8,8% – 16,0% και 14,3% – 24,8% στις ανάγκες για άρδευση το μήνα Ιούλιο τις περιόδους 2040 – 2059 και 2080 – 2099, αντίστοιχα, σε σχέση με τις ανάγκες για άρδευση της περιόδου 1958 – 2010, με τις ακραίες τιμές να αναμένονται στους Νομούς της Ηπείρου και στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

3.3.5 Βιώσιμη Ανάπτυξη «Ατζέντα 2030»

Η υιοθέτηση της Agenda 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) με τους 169 υπο-στόχους (targets) τους, τον Σεπτέμβριο του 2015, από όλα τα κράτη-μέλη του ΟΗΕ, αποτελεί ορόσημο για τη διεθνή κοινότητα καθώς για πρώτη φορά τέθηκαν διεθνώς «οικουμενικοί» στόχοι, τους οποίους καλούνται να υλοποιήσουν όλες οι χώρες από κοινού, τόσο ανεπτυγμένες όσο και αναπτυσσόμενες. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να πρωτοστατήσει στην υλοποίησή τους. Ειδικότερα, τα κύρια στοιχεία της νέας στρατηγικής προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι:

- Η απάντηση της ΕΕ στην υλοποίηση του Θεματολογίου με ορίζοντα το 2030, θα περιλαμβάνει δύο άξονες εργασίας: ο πρώτος είναι η ενσωμάτωση των στόχων για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο ευρωπαϊκό πολιτικό πλαίσιο και στις τρέχουσες προτεραιότητες της Επιτροπής και ο δεύτερος είναι η έναρξη του προβληματισμού για την περαιτέρω ανάπτυξη του πιο μακροπρόθεσμου οράματος για τον στόχο των τομεακών πολιτικών μετά το 2020.

- Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τα μέσα που διαθέτει, συμπεριλαμβανομένων των μέσων για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίσει ότι οι υφιστάμενες και οι νέες πολιτικές θα λαμβάνουν υπόψη τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: τον κοινωνικό, τον περιβαλλοντικό και τον οικονομικό.

- Για να δημιουργηθεί ένας δυναμικός χώρος που θα συνενώνει τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η Επιτροπή θα θέσει σε λειτουργία μια πολυσυμμετοχική πλατφόρμα που θα εξυπηρετεί την παρακολούθηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την υλοποίηση των ΣΒΑ σε όλους τους τομείς.

- Η Επιτροπή θα υποβάλλει εκθέσεις για την πρόοδο της ΕΕ όσον αφορά την υλοποίηση του Θεματολογίου με ορίζοντα το 2030 και θα ξεκινήσει τις εργασίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του οράματος με προοπτική πέραν του 2020.

Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (2016-2030) φαίνονται στο ακόλουθο σχήμα.

Πηγή: https://unric.org (TRANSFORMING OUR WORLD: THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT (A/RES/70/1) UNITED NATIONS / sustainabledevelopment.un.org):

Σχήμα 3.3.5-1: Οι 17 στόχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών

3.3.6 Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021 – 2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Το νέο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021-2027 συγχρηματοδοτεί από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους έργα και δράσεις σε καίριους τομείς της οικονομίας και σε κάθε Περιφέρεια της χώρας, μέσω των Προγραμμάτων τα οποία προβλέπονται στην αρχιτεκτονική του.

Το ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας με τη συνδρομή σημαντικών πόρων που προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσω της υλοποίησης του ΕΣΠΑ επιδιώκεται η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της χώρας που συνετέλεσαν στην εμφάνιση της οικονομικής κρίσης αλλά και των προβλημάτων, οικονομικών και κοινωνικών, που αυτή δημιούργησε. Επίσης, το ΕΣΠΑ 2021-2027 καλείται να συνδράμει στην επίτευξη των εθνικών στόχων έναντι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στόχος της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης:

- έξυπνης, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία,
- βιώσιμης, χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, και
- χωρίς αποκλεισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας.

Οι βασικοί στόχοι και οι αντίστοιχες κύριες επιλογές πολιτικής του ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι οι ακόλουθοι:

⇨ ΣΠ1. Μια εξυπνότερη Ευρώπη: Προώθηση καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού για (20% των συνολικών πόρων)

- Επιχειρηματικότητα
- Ψηφιακός μετασχηματισμός
- Διασύνδεση επιχειρήσεων
- Υποστήριξη δημοσίων υπηρεσιών

⇨ ΣΠ2. Μια πιο πράσινη Ευρώπη: Προώθηση καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων (27% των συνολικών πόρων)

- Τομέας ενέργειας
- Αντιμετώπιση κινδύνων καταστροφών
- Μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης
- Υδάτινοι πόροι

⇨ ΣΠ3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη: Ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών (8% των συνολικών πόρων)

- Οδικές μεταφορές
- Σιδηροδρομικές μεταφορές
- Θαλάσσιες μεταφορές
- Εναέρια κυκλοφορία
- ΑμΕΑ

⇨ ΣΠ4. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη: Επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά (30% των συνολικών πόρων)

- Ανθρώπινο δυναμικό
- Εκπαίδευση
- Κοινωνική Αλληλεγγύη
- Υγειονομική κάλυψη

⇨ ΣΠ5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της: Προώθηση βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών (6% των συνολικών πόρων)

- Βιώσιμη ανάπτυξη
- Αστικές περιοχές
- Αγροτικές και νησιωτικές περιοχές

⇨ Ειδικός Στόχος Δίκαιη Μετάβαση: Στοχευμένες δράσεις για την απεξάρτηση από το λιγνίτη στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, τη Μεγαλόπολη και τα νησιά (7% των συνολικών πόρων)

- Καθαρή ενέργεια
- Έξυπνη αγροτική παραγωγή
- Βιώσιμος τουρισμός
- Βιοτεχνία – βιομηχανία – εμπόριο
- Τεχνολογία- εκπαίδευση

Το βασικό νομοθετικό κείμενο που ορίζει τη διαχείριση κει εφαρμογή του πλαισίου ανάπτυξης είναι ο Νόμος ΕΣΠΑ 4914/2022-21.03.22 (ΦΕΚ/Α/61)«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027», τα βασικά χαρακτηριστικά του οποίου είναι τα παρακάτω:

- ❑ Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

- ❑ Αντιμετώπιση επιμέρους δυσλειτουργιών προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, με βασικές επιδιώξεις:

- αποτελεσματική διάχυση κοινοτικών πόρων,
- ελαχιστοποίηση καθυστερήσεων στις διαδικασίες παραγωγής έργων, και έγκαιρη ωρίμανση έργων,
- μείωση γραφειοκρατίας
- εφαρμογή συνεκτικής πολιτικής υποστήριξης ειδικών ομάδων δικαιούχων

❑ Διατήρηση σε σημαντικό βαθμό των διατάξεων εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου για το ΕΣΠΑ 2014-2020 (Ν.4314/2014)

❑ Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των απαιτήσεων και των απλουστεύσεων των Κανονισμών που αφορούν στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) της περιόδου 2021-2027

Σύμφωνα με τον Νόμο 4914/2022, το νέο ΕΣΠΑ περιλαμβάνει τα εξής Προγράμματα:

Α. Τομεακά Προγράμματα:

1. Ανταγωνιστικότητα: Το πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης.

2. Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Το πρόγραμμα στοχεύει κυρίως στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, καθώς και της προσβασιμότητας.

3. Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή: Το πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» έχει σχεδιαστεί και οραματίζεται να μας οδηγήσει σε: «Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας», συμβάλλοντας στην επίτευξη του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής.

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας στους θεματικούς τομείς: α) Του Περιβάλλοντος (Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, Διαχείριση υγρών - στερεών αποβλήτων και προώθηση κυκλικής οικονομίας, Προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, προστασία από την αέρια ρύπανση και τις δυσμενείς επιπτώσεις της ηχορύπανσης) και β) Της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και της Ενέργειας (Αντιπλημμυρική προστασία, πρόληψη – μετριασμός και αντιμετώπιση επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, Εξοικονόμηση – Ενεργειακή Αποδοτικότητα, Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, Προώθηση παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ).

4. Μεταφορές: Όραμα του προγράμματος αποτελεί η διασφάλιση ασφαλούς, ομαλής και οικονομικά αποτελεσματικής λειτουργίας του τομέα μεταφορών και την ενίσχυση της ανάπτυξης προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

5. Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή: Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού.

6. Πολιτική Προστασία: Κύρια στρατηγική του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας.

7. Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων: Κεντρικός στρατηγικός στόχος του προγράμματος είναι η διαμόρφωση και συνεχής εξασφάλιση των κατάλληλων οργανωτικών και λειτουργικών συνθηκών που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής του ΕΣΠΑ 2021-2027 και των επιμέρους Προγραμμάτων.

8. Δίκαιη Μετάβαση (με χρηματοδοτική στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)

9. Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα (που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΘΑΥ): Το ρρόγραμμα έχει ως όραμα τη: «Μετάβαση σε μια βιώσιμη, ανταγωνιστική, γαλάζια και παράλληλα φιλική προς το περιβάλλον οικονομία, με έμφαση στη λήψη αποφάσεων που βασίζεται στη γνώση, την εισαγωγή καινοτομίας και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία».

Β. Περιφερειακά Προγράμματα: Δεκατρία (13) πολυτομεακά και πολυταμειακά Περιφερειακά Προγράμματα (ΠεΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, τα οποία λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ).

Στους στρατηγικούς στόχους και δράσεις των Περιφερειακών προγραμμάτων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

⇨ Προώθηση της αειφορίας, της ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης των φυσικών πόρων – Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

- Δράσεις Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης ενέργειας δημόσιου κτιριακού αποθέματος
- Έργα προστασίας από την κλιματική αλλαγή και διαχείρισης καταστροφών
- Δράσεις ενίσχυσης υδρευτικών αναγκών & μείωσης απωλειών ύδατος
- Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων
- Παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και την αστική κινητικότητα

<u>Κύριες αλλαγές ως προς το ΕΣΠΑ 2014-2020</u>

- Αύξηση 2,2 δισ. € για τα 13 ΠΕΠ από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (από 5,9 σε 8,1 δισ. €)
- Διακριτό πρόγραμμα για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό με ενισχυμένους πόρους και νέα Διαχειριστική Αρχή
- Διακριτό πρόγραμμα για την Πολιτική Προστασία και νέα Διαχειριστική Αρχή
- Διακριτό Πρόγραμμα για τη Δίκαιη Μετάβαση και νέα Διαχειριστική Αρχή
- Διακριτό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον, Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια
- Νέο Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα με δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων

- Ενίσχυση και αναβάθμιση του Προγράμματος Τεχνικής Υποστήριξης για τη θεματική και διαχειριστική ικανότητα των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης

- Βελτιστοποίηση πλαισίου διαχείρισης και συντονισμού για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα

Οι προβλέψεις του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021-2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027) συνάδουν και ενισχύουν με αυτές που προβλέπονται από την 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

3.3.7 Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) 2023-2027 έλαβε έγκριση και τυπικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 21 Νοεμβρίου 2022, με την ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 21.11.2022 «σχετικά με την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης».

Το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών περιοχών της Χώρας. Μέσω των παρεμβάσεων του επιχειρεί να σηματοδοτήσει την στροφή σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο για την Ελληνική Γεωργία αλλά και το σύνολο του αγρο-διατροφικού τομέα, που:

α) εδράζεται στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίκαιο γεωργικό εισόδημα στον παραγωγό,

β) είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις – προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, με μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος της γεωργίας παρέχοντας παράλληλα στον καταναλωτή ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα.

Σηματοδοτεί, σε συνέργεια με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ και τους πόρους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών.

Βασικός στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027, είναι η υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των τομέων της Γεωργίας και των τροφίμων, με τη διασφάλιση βιώσιμων αγροτικών εισοδημάτων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καθώς και με την ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι **περιβαλλοντικοί και κλιματικοί στόχοι του Στρατηγικού Σχεδιασμού** είναι:

- Η συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- Η ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων όπως το νερό, ο αέρας, το έδαφος και

- Η προστασία της βιοποικιλότητας

⇨ <u>Παρεμβάσεις για το κλίμα και το περιβάλλον</u>.

(α) παροχή ενισχύσεων σε παραγωγούς για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους και την απώλεια εισοδήματος, που δημιουργούν οι αυξημένες δεσμεύσεις/γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζουν, με στόχο το περιβάλλον και το κλίμα.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι παρεμβάσεις για:

- την προστασία της άγριας ορνιθοπανίδας,
- την προστασία του αγροτικού τοπίου,
- τη μείωση της χρήσης φυτοπροστατευτικών μέσω της εφαρμογής ενναλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας,
- την προστασία των γενετικών πόρων στη γεωργία και στην κτηνοτροφία,
- τη μετάβαση σε βιολογικές πρακτικές καλλιέργειας και εκτροφής,
- τη διατήρηση της δάσωσης γεωργικών γαιών (μόνο ανειλημμένες υποχρεώσεις από την προγραμματική περίοδο 2014-2022).

(β) η παροχή ενισχύσεων στους παραγωγούς των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (ANCs) καθώς και των περιοχών με ειδικά μειονεκτήματα (Παρέμβαση Π3-71), με στόχο αφενός τη διατήρηση του γεωργικού εισοδήματος στις περιοχές αυτές, αφετέρου στη συνέχιση της άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας που συμβάλλει στην προστασία από τη διάβρωση των εδαφών, στην προστασία της βιοποικιλότητας και στη διατήρηση του αγροτικού τοπίου.

(γ) Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις με στόχο το περιβάλλον και το κλίμα: Στην ενότητα αυτή εντάσσονται:

- επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την εξοικονόμηση νερού, την εξοικονόμηση ενέργειας, την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, την απόκτηση εξοπλισμού προστασίας από φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα
- δημόσιες επενδύσεις για την ορθολογική διαχείριση των υδάτων (κατασκευή ταμιευτήρων για την συγκράτηση των υδάτων, εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων για τη μείωση των απωλειών) καθώς και
- οι επενδύσεις για την πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση έναντι αβιοτικών ζημιογόνων αιτίων, συμπεριλαμβανομένων των δασικών πυρκαγιών.

3.3.8 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων

Σκοπός της θέσπισης του Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων είναι:

α) Η θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης (εφεξής ΕΣΔ) σχετικά με:

- Την κατάρτιση στην ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων,
- Τη διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων,
- Την ενημέρωση του κοινού για τα γεωργικά φάρμακα
- Την επιθεώρηση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων,
- Τα ειδικά μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού,
- Τα ειδικά μέτρα για τη μείωση της χρήσης των γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές,
- Τα ειδικά μέτρα για το χειρισμό και την αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και τη διαχείριση των συσκευασιών τους και του εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου
- Την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

β)Ο καθορισμός των στόχων του ΕΣΔ και των δεικτών μέτρησης αυτών και

γ) Η σύσταση Κέντρου Τεκμηρίωσης ΕΣΔ, με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος.

Τα μέτρα του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων δεν έρχονται σε αντίθεση με αυτά που προβλέπονται από την 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

3.3.9 Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)

Το νέο δεκαετές Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) εγκρίθηκε την 31η Αυγούστου 2020 από το Υπουργικό Συμβούλιο και καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους, τα μέτρα και τις δράσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο.

Οι βασικοί στόχοι του ΕΣΔΑ είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Ταφή των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) ποσοστού 10% κβ των παραγομένων ΑΣΑ το έτος 2030, πέντε χρόνια νωρίτερα από την κοινοτική υποχρέωση (2035)
- ✓ Παύση της ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων και αποκατάσταση των παράνομων χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης (ΧΑΔΑ) μέχρι το 2022
- ✓ Αύξηση του ποσοστού της ανακύκλωσης στο 55% το έτος 2025 και στο 60% το έτος 2030 (συμπεριλαμβανομένων και των βιοαποβλήτων)

- ✓ Χωριστή συλλογή οργανικών αποβλήτων (καφέ κάδος) και ανάπτυξη σχετικών υποδομών σε όλη την επικράτεια μέχρι το 2022

Ειδικότερα οι βασικές κατευθύνσεις / στόχοι του νέου υπό έγκριση ΕΣΔΑ αφορούν:

α) Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων

β) Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των παραγόμενων ΑΣΑ τουλάχιστον σε ποσοστό 55 % κατά βάρος μέχρι το 2025 και 60% κατά βάρος μέχρι το 2030.

γ) Χαμηλά ποσοστά ταφής, κάτω του 10%, μέχρι το 2030.

δ) Επεξεργασία των υπολειπόμενων σύμμεικτων αποβλήτων σε σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ).

ε) Δημιουργία δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης από υπολείμματα επεξεργασίας αποβλήτων ή/και από εναλλακτικά καύσιμα.

Επιπλέον, βασική προτεραιότητα παραμένει και για το νέο ΕΣΔΑ, η επιδίωξη της παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης όλων των υφιστάμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) μέχρι το 2022. Προς την κατεύθυνση αυτή η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχει αναπτύξει ολοκληρωμένο σχεδιασμό κλεισίματος και αποκατάστασης των ΧΑΔΑ ούτως ώστε το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης διάθεσης να έχει εξαλειφθεί μέχρι τις αρχές του 2021 και η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ να έχει ολοκληρωθεί το 2022.

Οι προβλέψεις και στόχοι του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων δεν έρχονται σε αντίθεση με τα μετρά της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

3.3.10 Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Θεσσαλίας

Σύμφωνα με την «Επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας» (ιούλιος 2016), για την οποία έχει εκδοθεί η υπ'αρ.οικ.37040/22-07-16 ΚΥΑ για την Έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του σχεδίου «Αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας», ισχύουν τα παρακάτω:

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. Περιλαμβάνεται, επίσης, σχέδιο Πρόληψης για τη Δημιουργία Αποβλήτων.

Στόχοι για τα Α.Σ.Α.

Η Αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας έχει ως βασικό στόχο την ενίσχυση της διαλογής στην πηγή και την ανακύκλωση σε όλα τα είδη των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια, καθώς και την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, σταθεροποιώντας την παραγωγή αποβλήτων στα σημερινά επίπεδα. Οι ποσοτικοί και ποσοστιαίοι στόχοι για την διαχείριση των ΑΣΑ, με χρονικό ορίζοντα το 2020, αποτυπώνονται στον επόμενο πίνακα και αφορούν το σύνολο της Περιφέρειας Θεσσαλίας αθροιστικά. Ειδικότερα:

- ✓ Το 50% των ΑΣΑ θα ανακτάται με προδιαλογή σε όλες τις Π.Ε. της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ενώ μέσω επεξεργασίας θα ανακτάται ένα επιπλέον 24%.
- ✓ Στις ηπειρωτικές Π.Ε., το 50% των υπολειπόμενων σύμμεικτων ΑΣΑ θα οδηγείται σε μονάδες επεξεργασίας και από εκεί ένα 26% ή λιγότερο θα οδηγείται για διάθεση-ταφή.
- ✓ Στην Π.Ε. Σποράδων, κατά μέγιστο το 50% των υπολειπόμενων σύμμεικτων ΑΣΑ θα οδηγείται προς ταφή χωρίς να έχει προηγηθεί επεξεργασία.
- ✓ Στις μονάδες επεξεργασίας των ηπειρωτικών Π.Ε. θα πρέπει να γίνεται επιπλέον ανάκτηση με στόχο να καλύπτονται οι συνολικοί στόχοι ανάκτησης της Περιφέρειας.

Στόχοι για τα Α.Ε.Ε.Κ.

Στο πλαίσιο της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010, οι ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση των αποβλήτων από κατασκευές, εκσκαφές και κατεδαφίσεις, εξαιρουμένων των κατηγοριών 17 05 04 του ΕΚΑ είναι οι ακόλουθοι:

1) μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2012, η επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση άλλων υλικών αποβλήτων και αξιοποίηση πρέπει να ανέλθει κατ' ελάχιστον στο 30 %, ως προς το συνολικό βάρος των παραγομένων ΑΕΚΚ στη χώρα.

2) μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2015, η επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση άλλων υλικών αποβλήτων και αξιοποίηση πρέπει να ανέλθει κατ' ελάχιστον στο 50 %, ως προς το συνολικό βάρος των παραγομένων ΑΕΚΚ στη χώρα.

3) μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2020 η επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση άλλων υλικών αποβλήτων και αξιοποίηση πρέπει να ανέλθει κατ' ελάχιστον στο 70 %, ως προς το συνολικό βάρος των παραγομένων ΑΕΚΚ στη χώρα.

Οι στόχοι αυτοί είναι δεσμευτικοί και ισχύουν για το σύνολο των παραγόμενων ΑΕΚΚ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Στόχοι για την ιλύ

Τα μέτρα που προτείνονται στο ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας είναι τα εξής:

- ✓ Μεγάλες και μεσαίες ηπειρωτικές ΕΕΛ: Δημιουργία πέντε (5) κεντρικών μονάδων επεξεργασίας για τη χρήση της ιλύος ως καυσίμου ή άλλου μέσου παραγωγής ενέργειας ή τη χρήση της επ΄ ωφελεία της γεωργίας / δασοπονίας / ανάπλασης τοπίου ή σύνδεση με τις Μονάδες Επεξεργασίας ΑΣΑ

- ✓ Μικρές ηπειρωτικές ΕΕΛ: Σύνδεση με τις 5 κεντρικές μονάδες επεξεργασίας ή συνεπεξεργασία με ζωικά υποπροϊόντα, γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα και Οργανικό Κλάσμα ΑΣΑ σε μικρές αποκεντρωμένες μονάδες παραγωγής ενέργειας ή παραγωγής προϊόντος κατάλληλου για χρήση στη γεωργία / δασοπονία / ανάπλαση τοπίου. Μικρές ΕΕΛ με δυναμικότητα <1.500 ικ μπορούν να διαθέτουν τη ιλύ για την καθημερινή εδαφοκάλυψη των ΧΥΤΑ αναμεμειγμένη με χώμα, ή με απλή κομποστοποίηση σε εμπλουτισμό εδαφών

- ✓ Νησιωτικές ΕΕΛ: Συνεπεξεργασία με ζωικά υποπροϊόντα, γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα και Οργανικό Κλάσμα ΑΣΑ σε μικρές αποκεντρωμένες μονάδες παραγωγής ενέργειας ή παραγωγής προϊόντος κατάλληλου για χρήση στη γεωργία / δασοπονία / ανάπλαση τοπίου. Μικρές ΕΕΛ με δυναμικότητα <1.500ικ μπορούν να διαθέτουν τη ιλύ για την καθημερινή εδαφοκάλυψη των ΧΥΤΑ αναμεμειγμένη με χώμα, ή με απλή κομποστοποίηση σε εμπλουτισμό εδαφών ή να συνδέονται με εγγύς ηπειρωτικές ή μεγάλες νησιωτικές περιοχές.

- ✓ Ιλύς τουριστικών μονάδων: Αξιοποίηση εντός των ορίων των μονάδων για λίπανση, προώθηση σε αστικές ΕΕΛ προς περεταίρω επεξεργασία ή προώθηση στις μονάδες αξιοποίησης της ιλύος αστικών λυμάτων - Ιλύς των βιομηχανικών κλάδων: Προώθηση στις μονάδες αξιοποίησης της ιλύος αστικών λυμάτων

<u>Στόχοι για τα γεωργικά απόβλητα</u>

Στόχος του ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας, είναι η αξιοποίηση των γεωργικών αποβλήτων και των αποβλήτων δασοκομίας μέσω της παραγωγής ενέργειας και της συνεπεξεργασίας τους με άλλα είδη αποβλήτων. Τα προτεινόμενα μέτρα περιλαμβάνουν:

- ✓ Συνεπεξεργασία των γεωργικών αποβλήτων στις αποκεντρωμένες μονάδες κομποστοποίησης οργανικού και τη Μ.Ε.Α.. Τα γεωργικά απόβλητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη ή ως υλικό δομής στις μονάδες κομποστοποίησης που προβλέπονται στο παρόν ΠΕΣΔΑ. Οι αντίστοιχοι κωδικοί ΕΚΑ θα πρέπει να προβλέπονται κατά την αδειοδότηση των μονάδων, ενώ πρέπει να τονιστεί ότι η επεξεργασία τους θα πρέπει να γίνεται μόνο εφόσον επαρκεί η δυναμικότητα της μονάδας και δεν επηρεάζεται αρνητικά η ποιότητα του παραγόμενου κόμποστ.

- ✓ Προώθηση ιδιωτικών πρωτοβουλιών για την αξιοποίηση γεωργικών αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας. Τα γεωργικά απόβλητα μπορούν να επεξεργαστούν για την παρασκευή πέλλετς ή να απορροφηθούν από υφιστάμενες/μελλοντικές εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου. Για την παρασκευή πέλλετς (pellets) κατάλληλα θεωρούνται τα γεωργικά απόβλητα με χαμηλή υγρασία όπως τα κλαδέματα. Αντιθέτως για μονάδες παραγωγής βιοαερίου είναι κατάλληλα τα απόβλητα με υψηλή υγρασία (όπως π.χ. αποσυρόμενα φρούτα).

- ✓ Δημιουργία μικρών εγκαταστάσεων παραγωγής πέλλετς και προώθηση ανάπτυξης υποδομών ενεργειακής αξιοποίησης των πέλλετς (σόμπες, ενεργειακά τζάκια, λέβητες).

<u>Στόχοι για τα βιομηχανικά απόβλητα</u>

- ✓ Ανακύκλωση ή άλλου είδους ανάκτηση των βιομηχανικών αποβλήτων, συνδιαχείριση με άλλα είδη αποβλήτων και ενεργειακή αξιοποίηση.

- ✓ Η τήρηση του ηλεκτρονικού μητρώου παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων που προβλέπεται να αναπτυχθεί από το ΥΠΕΝ, από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων της Περιφέρειας με σκοπό να διασφαλιστεί η καταγραφή και παρακολούθηση των παραγόμενων ποσοτήτων και των διαφόρων ρευμάτων βιομηχανικών αποβλήτων.

- ✓ Όλα τα απόβλητα που οδηγούνται στους Χ.Υ.Τ.Α. της Περιφέρειας θα πρέπει να καταγράφονται κατά κωδικό ΕΚΑ, ώστε να είναι εφικτή η παρακολούθηση των εισερχόμενων βιομηχανικών αποβλήτων.

- ✓ Για τα μη επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα, για τα οποία δεν είναι δυνατή η περαιτέρω αξιοποίησή τους, θα πρέπει να εξεταστεί, η δυνατότητα δημιουργίας ξεχωριστών κυττάρων εντός των υφιστάμενων ΧΥΤ ή νέων ΧΥΤ βιομηχανικών αποβλήτων από τις ΒΙΟΠΑ/ΒΙΠΕ (όπως αναφέρεται και στο ΕΣΔΑ). Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατεύθυνση του ΕΣΔΑ, ότι για την εξυπηρέτηση των ιδίων αναγκών των παραγωγών που πρέπει να διαθέσουν βιομηχανικά απόβλητα άνω των 10 χιλ. τόνων ετησίως σε ΧΥΤ, θα πρέπει να κατασκευάζονται ιδιωτικοί ΧΥΤ. Για μικρές ποσότητες ετησίως, η διάθεση των ΒΑ σε υφιστάμενους ΧΥΤ αστικών αποβλήτων είναι δυνατή, εφόσον αυτά προσομοιάζουν ή είναι συμβατά με τα αστικά και εφόσον δεν τίθενται ζητήματα κορεσμού έως το 2020.

  Για τη διάθεση επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων, θα πρέπει να αξιοποιηθούν τα δίκτυα που θα δημιουργηθούν σε εθνικό επίπεδο.

3.3.11 Εθνική στρατηγική & σχέδιο δράσης για τη βιοποικιλότητα

Η διατήρηση του βιολογικού μας πλούτου, σε εθνικό επίπεδο, αποτελεί τόσο βασική υποχρέωση, όσο και σημαντική συμβολή της Ελλάδας, ως Κράτος-Μέλος της ΕΕ, στις Πανευρωπαϊκές και Παγκόσμιες προσπάθειες αποτροπής της απώλειας της βιοποικιλότητας. Με αυτά τα δεδομένα και σε ανταπόκριση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 6 της Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα, της οποίας η Ελλάδα είναι συμβαλλόμενο μέλος, συντάχθηκε η παρούσα Εθνική Στρατηγική και ένα Σχέδιο Δράσης υλοποίησής της για τα επόμενα 15 χρόνια.

Πλαίσιο για τη χάραξη της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα αποτελούν:

1. οι επιστημονικές διαπιστώσεις για τον πλούτο, τις αξίες και τις απειλές της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα,

2. το νομικό πλαίσιο που δεσμεύει την ελληνική πολιτεία - εθνικό, διεθνές και Κοινοτικό - συμπεριλαμβανομένου και αυτού που εναρμονίζει στο δίκαιο της χώρας μας διεθνείς και περιφερειακές συμβάσεις και ευρωπαϊκές οδηγίες,

3. γ. το στρατηγικό πλαίσιο, όπως οριοθετείται από διάφορα εθνικά, κοινοτικά και διεθνή κείμενα, τα οποία η χώρα μας έχει αποδεχθεί,

4. δ. το σύνολο των γενικών αρχών που θεωρούνται εκ των προτέρων αποδεκτές, καθώς προκύπτουν από ηθικές επιταγές, τις εθνικές μας ανάγκες και δυνατότητες, καθώς και από τις αντίστοιχες επιστημονικές προσεγγίσεις,

5. ε. η ενσωμάτωση της διατήρησης και της αειφορικής χρήσης της βιοποικιλότητας σε ένα Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο, στ. η διατήρηση, η αποκατάσταση και η ενδυνάμωση των δράσεων ενίσχυσης της βιοποικιλότητας σε όλη την επικράτεια, και

6. ζ. η μακροπρόθεσμη διατήρηση της λειτουργίας, προσαρμογής και εξέλιξης της βιοποικιλότητας και η ισότιμη κατανομή των ωφελειών της.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα της Ελλάδας αποτελεί, την ολοκλήρωση μιας μακράς πορείας που ξεκινάει το 1999, πέντε χρόνια μετά την κύρωση με νόμο (ν. 2204/1994) της Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα από τη χώρα μας, και ολοκληρώθηκε το 2014.

Τα μέτρα που προβλέπονται από την 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Θεσσαλίας, είναι συμβατά και ενισχύουν την Εθνική στρατηγική & σχέδιο δράσης για τη βιοποικιλότητα.

3.3.12 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Με την υπουργική απόφαση 25292/2003 εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας» (ΦΕΚ Β΄1484), το οποίο αναθεωρήθηκε το 2018 με την Υπουργική Απόφαση Αριθμ. Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/69722/1108/11-10-2028 (ΦΕΚ 269/ΑΑΠ/15-11-2018).

Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο στοχεύει σε:

1. ενίσχυση του ρόλου της Περιφέρειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει,

2. προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης της Περιφέρειας, σύμφωνα με τις φυσικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές της,

3. διατήρηση της βιοποικιλότητας, την ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, την πρόληψη της ρύπανσης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής,

4. περιορισμό της διάσπαρτης δόμησης, τη χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων και την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ των χρήσεων,

5. ανάπτυξη της μεταφορικής και των λοιπών υποδομών ανάλογα με τις ανάγκες της Περιφέρειας και των επιμέρους ενοτήτων.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σύμφωνα με το εγκεκριμένο πλαίσιο προσδιορίζονται οι εξής ευρύτερες ζώνες με ομοιογενή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά:

1. <u>Ευρύτερη Ζώνη εντατικής γεωργίας</u>

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει περιοχές γεωργικής γης Α’ προτεραιότητας, κυρίως πεδινές με υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα καθώς και διάσπαρτη, κυρίως σταυλισμένη, κτηνοτροφία.

2. Ευρύτερη Ζώνη αγροτικών δραστηριοτήτων

Η ζώνη περιλαμβάνει περιοχές με λιγότερο πεδινό χαρακτήρα από τη ζώνη 1, και με αυξημένη παρουσία κτηνοτροφίας. Ειδικές περιπτώσεις που εντάσσονται σε αυτή τη ζώνη είναι οι θαλάσσιες περιοχές ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών.

3. Ευρύτερη Ζώνη τουρισμού και δεύτερης κατοικίας

Η ζώνη περιλαμβάνει δύο τμήματα, το νησιώτικο και το ηπειρωτικό, και χαρακτηρίζεται από αυξημένη παρουσία μαζικού τουρισμού και δεύτερης κατοικίας, με προοπτική περαιτέρω ενίσχυσης και με νέες ανταγωνιστικές και αειφορικές μορφές τουριστικής ανάπτυξης.

4. Ευρύτερη Ζώνη αναπτυσσόμενου ορεινού τουρισμού

Η ζώνη περιλαμβάνει ορεινές και ημιορεινές περιοχές, περιμετρικά της Θεσσαλίας, με αξιόλογο φυσικό περιβάλλον και ήδη υπαρκτές τάσεις ανάπτυξης ορεινού και συναφών εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

5. Ευρύτερη Ζώνη ανάπτυξης Βιομηχανίας

Η ζώνη αυτή διαφέρει από τις προηγούμενες κατά το ότι επικαλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος της με άλλες ζώνες. Αποτελείται από δύο ανεξάρτητα τμήματα, η σύνδεση των οποίων δεν υπάρχει, αν και διακρίνονται στοιχειωδώς αντίστοιχες τάσεις.

6. Ευρύτερη Ζώνη ΑΠΕ

Η ζώνη αυτή επίσης επικαλύπτεται με άλλες ζώνες, και έχει πιο σύνθετο γεωγραφικό χαρακτήρα. Περιλαμβάνει μια ευρεία ζώνη αιολικού δυναμικού και ταυτόχρονα με δυνατότητα χωροθέτησης μικρών υδροηλεκτρικών έργων, στη δυτική Θεσσαλία, με γεωγραφική συνέχεια προς τις όμορες Περιφέρειες. Επίσης περιλαμβάνει μικρότερες περιοχές αιολικού δυναμικού στην ορεινή περιμετρική ζώνη της Περιφέρειας και συγκεκριμένα στο νότιο Όλυμπο, την Όσσα, το νότιο Πήλιο και την Όθρυ.

Σύμφωνα με το Πλαίσιο ο Θεσσαλικός κάμπος, είναι και πρέπει να παραμείνει, μία από τις σημαντικότερες γεωργικές περιοχές της Χώρας, στις οποίες υπάρχουν οι προϋποθέσεις άσκησης «αποτελεσματικής γεωργίας». Η αειφόρος διαχείριση του φυσικού αυτού πόρου, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα όχι μόνο περιφερειακής αλλά και εθνικής σημασίας.

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης του ως άνω στόχου αναφέρονται τα παρακάτω:

- Χρειάζεται να προχωρήσει η κατηγοριοποίηση της Γεωργικής γης ως προς την παραγωγικότητά της, σύμφωνα με τα κριτήρια της με αριθμό 168040/3-9- 2010 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1528/Β΄/7-9-2010) όπως εκάστοτε ισχύει. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης κοινής υπουργικής απόφασης, αυτός θα πρέπει να γίνεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες διαθέτουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και γνώσεις, και κατόπιν να ενσωματώνεται στα σχέδια χρήσεων γης (ΤΧΣ, ΓΠΣ κ.λπ.). Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθείται και για τον καθορισμό ορίου κατάτμησης (δεδομένου ότι το μέτρο σχετίζεται κατά κανόνα με το βέλτιστο μέγεθος του γεωργικού κλήρου κάθε περιοχής) με εξαίρεση περιπτώσεις όπου συντρέχουν συγκεκριμένοι πολεοδομικοί λόγοι που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εν λόγω σχεδίων (όπως σε περιοχές προς πολεοδόμηση).

- Προωθείται ο περιορισμός/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, με εξαίρεση χρήσεις και δραστηριότητες σχετικές και συμβατές με τη γεωργία. Ειδικότερα σε περιοχές γεωργικής γης Α΄ προτεραιότητας, χρήσεις υποστηρικτικές της γεωργίας, όπως γεωργικές αποθήκες (πλην ίσως silos), θερμοκήπια, υδατοδεξαμενές, αντλητικές εγκαταστάσεις, κ.λπ. θεωρούνται κατ΄ αρχήν συμβατές και δεν πρέπει να περιορίζονται - απαγορεύονται ακόμη και σε περιοχές που έχουν καθοριστεί από τον χωρικό σχεδιασμό ως περιοχές ανάπτυξης «αστικών» χρήσεων ή και μελλοντικών οικιστικών αναπτύξεων (ΠΠΑΙΠ/ΠΕΡΠΟ). Επίσης θα πρέπει να επιτρέπονται βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας – τυποποίησης προϊόντων που έχουν σχέση με την τοπική παραγωγή, τηρώντας πάντως στην περίπτωση αυτή τις κατευθύνσεις της ενότητας Γ, παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

- Η "επιλογή" των τμημάτων της γεωργικής γης που θα κριθεί απαραίτητο να αλλάξουν χρήση θα πρέπει να γίνεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθορίζουν την ποιότητα κάθε περιοχής. Για οποιαδήποτε δραστηριότητα (αγροτική, βιομηχανική, οικιστική, κλπ.) θα πρέπει να ζητείται οπωσδήποτε γνωμοδότηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ανεξάρτητα από το μέγεθος του έργου ή της μονάδας που θα κατασκευαστεί.

- Η αντιμετώπιση του ιδιοκτησιακού προβλήματος με σταδιακή καθιέρωση μέτρων που θα καθιστούν ασύμφορη την κατοχή της γεωργικής γης Α΄ προτεραιότητας από μη κατ’ επάγγελμα αγρότες. Στόχος είναι η μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων των προγραμματισμένων/ προτεινόμενων επενδύσεων στον τομέα και κατά συνέπεια θα πρέπει να ελέγχεται συνεχώς η αποτελεσματικότητα των μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση. Παράλληλα συνιστάται η δημιουργία "τράπεζας αγροτικής γης" που θα διαχειρίζεται εκτάσεις που δεν ανήκουν σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

- Η εφαρμογή μεθόδων και η υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών όπως τα προγράμματα απονιτρορύπανσης, ο προσδιορισμός ζωνών καλλιέργειας βαμβακιού με κριτήριο την εφαρμογή αγροτοπεριβαλλοντικών δράσεων, και άλλα. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε περιοχές όπου για πολλά χρόνια κυριαρχεί η καλλιέργεια του βαμβακιού.

- Η υλοποίηση των έργων που θα καλύψουν τις ανάγκες της Περιφέρειας και θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση των υδατικών πόρων, σύμφωνα με τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής, π.χ μικρής κλίμακας, άμεσης απόδοσης έργα, όπως μικρά και μεσαία φράγματα, λιμνοδεξαμενές και λοιπά έργα με στόχο την συγκράτηση των επιφανειακών νερών και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων, καθώς και ειδικότερα έργα με τη μορφή διευθέτησης χειμάρρων – φυτοκομικών έργων, που διασφαλίζουν παράλληλα τις ορεινές περιοχές (με έντονες κλίσεις) από φαινόμενα κατολισθήσεων και απόπλυσης του εδάφους, και τις αντίστοιχες πεδινές από πλημμύρες.

- Η λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης του νερού κατά την άρδευση και ιδίως αυτών που αφορούν τον τρόπο ποτίσματος και την κάλυψη με συλλογικά αρδευτικά δίκτυα όλης της γεωργικής γης Α΄ προτεραιότητας. Προτεραιότητα πρέπει να έχουν οι περιοχές μέσα στις οποίες λειτουργούν ήδη συλλογικά αρδευτικά δίκτυα καθώς και αυτές που αρδεύονται συστηματικά από ιδιωτικά έργα.

- Η εφαρμογή γενικότερα των μέτρων που προβλέπονται από το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδατικών πόρων.

- Η ενεργητική προσαρμογή του γεωργικού τομέα στους κανόνες του ανταγωνισμού της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης αγοράς μέσω της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών, της προώθησης της

«συμβολαιακής γεωργίας» με ποιοτικές προδιαγραφές και γενικά μέσω της μεταστροφής του ενδιαφέροντος απ' την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας.

- Η προστασία και η προώθηση των επωνύμων/τοπικών προϊόντων ποιότητας, που θα ωφελήσει πολλαπλά και την εθνική αλλά και την τοπική οικονομία ιδιαίτερα στην προσπάθεια ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και προβληματικές περιοχές της περιφέρειας. Επιβάλλεται η λήψη μέτρων αποτροπής της αλλαγής χρήσης, στις ιδιοκτησίες/μικροπεριοχές, όπου παράγονται τα παραπάνω προϊόντα.

- Η υποστήριξη της παραγωγής "Βιολογικών" προϊόντων (περιλαμβανομένων των κτηνοτροφικών), κατά προτεραιότητα στις εκτεταμένες περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος, όπως είναι οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000. Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να επιδιωχθεί η καθιέρωση μεθόδων συμβατών/φιλικών προς το περιβάλλον.

- Η στήριξη ομάδων παραγωγών για την οργάνωση εμπορικών δικτύων και την προώθηση της τοπικής παραγωγής στις διεθνείς αγορές.

- Η υποστήριξη σύνδεσης μεταποίησης και υπηρεσιών και διασύνδεση της αγροτικής παραγωγής με τα ερευνητικά κέντρα.

Τίθενται οι <u>εξής προτεραιότητες για την αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς</u>:

- Η εκπόνηση και η ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών που υπάγονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 3937/2011 της Βιοποικιλότητας και η προώθηση της θεσμοθέτησης των Φυσικών Πάρκων.

- Ενσωμάτωση σε όλα τα Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών που υπάγονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων στα οικοσυστήματα και τα είδη της αντίστοιχης περιοχής από τις κλιματικές αλλαγές.

- Εξασφάλιση της καλής λειτουργίας των Κέντρων Ενημέρωσης για το περιβάλλον, που υπάρχουν ήδη και προώθηση δημιουργίας νέων.

- Ορεινές περιοχές με το εντυπωσιακό τους ανάγλυφο, τα δάση, τα λιβάδια και οι άλλες αξίες τους συνιστούν φυσικούς πόρους που πρέπει και αυτοί να διαχειρίζονται με γνώμονα τη διατήρησή τους, όταν δεν εντάσσονται σε περιοχές που διέπονται από ειδικό καθεστώς προστασίας. Η διάσταση των δασών ως οικοτόπων και ενδιαιτημάτων πανίδας και χλωρίδας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύνταξη των διαχειριστικών μελετών τους, τόσο για αυτά καθαυτά τα είδη της πανίδας και της χλωρίδας όσο και για τις προοπτικές αξιοποίησης των δασών για τον τουρισμό και τον πρωτογενή τομέα και τη συμβολή τους στις γενικότερες φυσικές αξίες της περιοχής (π.χ.αισθητική του τοπίου, αντιδιαβρωτικές και υδατοαποθηκευτικές λειτουργίες στις λεκάνες απορροής κλπ.).

- Διαφύλαξη του γενετικού αποθέματος και των τοπικών ποικιλιών, μέσα από την προστασία περιοχών καλλιέργειάς τους.

- Εφαρμογή των μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

- Εφαρμογή των μέτρων και κατευθύνσεων των Σχεδίων Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας, σε εφαρμογή της κοινής υπουργικής απόφασης 31822/1542/Ε103.

- Λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη της ρύπανσης των θαλασσών και την οργάνωση κατάλληλου συστήματος αντιμετώπισης της ρύπανσης.

- Συνέχιση της παρακολούθησης της ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Θεσσαλίας σύμφωνα με το σχετικό πρόγραμμα και το Μητρώο ταυτοτήτων του ΥΠΕΝ.

- Με στόχο την πρόληψη και την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή προβλέπονται οι εξής οριζόντιες κατευθύνσεις:

  ≠ ενίσχυση της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών και τεχνολογιών για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, προώθηση των ΑΠΕ και της Συμπαραγωγής Ενέργειας σε όλους τους τομείς (δημόσια διοίκηση, κατοικία, βιομηχανία, μεταφορές), και μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σύμφωνα με τις Εθνικές δεσμεύσεις που απορρέουν έναντι των σχετικών Διεθνών και Ευρωπαϊκών Πολιτικών για την κλιματική αλλαγή. Για την εκπλήρωση των στόχων αυτών απαιτείται:

    - Η εκμετάλλευση κάθε πλεονεκτήματος που απορρέει από την εφαρμογή και εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό τομέα, στα δημόσια κτίρια στα οποία παρατηρούνται σημαντικές απώλειες και στη βιομηχανία.

    - Η απ’ ευθείας εκμετάλλευση ανταγωνιστικών μορφών ΑΠΕ με βάση την τεχνολογία αλλά και τη θέση κάθε έργου και δραστηριότητας.

    - Η παροχή κινήτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και συνεπώς της μείωσης των απαιτήσεων ενέργειας του οικιακού τομέα. Αυτό μπορεί να γίνει με δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης των υπαρχόντων κτιρίων και με θεσμοθέτηση χρήσης των βασικών αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού σε νέα κτίρια.

    - Η υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών στη διανομή ηλεκτρικού ρεύματος, όπως η αναβάθμισή τους σε ευφυή ενεργειακά δίκτυα με δυνατότητες εξοικονόμησης κόστους τόσο στον καταναλωτή όσο και στον προμηθευτή δίδοντας τη δυνατότητα ‘online’ παρακολούθησης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και τη δυνατότητα προγραμματισμού καταναλώσεων.

    - Η δυνατότητα δημιουργίας υποδομών ικανών να υποστηρίξουν νέες τεχνολογίες στις μεταφορές, όπως η ηλεκτροκίνηση, μέσω πρόβλεψης μονάδων φόρτισης σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο.

    - Η πρόβλεψη για την ανάπτυξη συστημάτων συνδιαχείρισης σε τοπικό επίπεδο - επίπεδο γειτονιάς κ.α.

    - Η ενίσχυση της συμπαραγωγής ενέργειας -θερμότητας κατά τις παραγωγικές διαδικασίες που προκύπτουν ενεργειακές εκροές και η βελτίωση της αποδοτικής χρήσης ενεργειακών εκροών

βάση συστημάτων διανομής σε τοπική κλίμακα (Βιομηχανική Συμβίωση στον τομέα της Ενέργειας).

≠ Υιοθέτηση σε περιφερειακό επίπεδο Σχεδίου Αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο οποίο θα τεθούν οι στόχοι και θα εξειδικευθούν τα μέτρα αντιμετώπισης και το οποίο θα πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει:

- Δράσεις για τη βελτίωση του κλίματος στις αστικές περιοχές, ιδιαίτερα της πόλης της Λάρισας, με έμφαση στη μελέτη του φαινομένου εμφάνισης της θερμικής αστικής νησίδας.
- Δράσεις - έργα για την αντιμετώπιση της διάβρωσης – ερημοποίησης, όπως μέτρα προστασία από εκδήλωση πυρκαγιάς κ.α..
- Εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη θαλάσσια βιοποικιλότητα με έμφαση στα χωροκατακτητικά ξενικά είδη και διαμόρφωση προγράμματος μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπισή τους.
- Αύξηση/αναβάθμιση του αστικού και περιαστικού-πρασίνου με την επιλογή ειδών που συνεισφέρουν στη βελτίωση της ατμόσφαιρας του αστικού περιβάλλοντος.
- Πρόγραμμα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης των πολιτών και των παραγωγικών φορέων για τις πρακτικές και τις τεχνολογίες για τη μείωση των εκπομπών και των μακροπρόθεσμων ωφελειών.

≠ Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, κατά προτεραιότητα στις περιοχές που είναι προστατευόμενες και για τις οποίες εκκρεμεί η εκπόνηση σχεδίου προστασίας τους. Διευκρινίζεται ότι οι περιορισμοί θα πρέπει να αφορούν χρήσεις ασύμβατες με τον χαρακτήρα των περιοχών αυτών και όχι δραστηριότητες που ασκούνται παραδοσιακά χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και είναι συμβατές με τον εν λόγω χαρακτήρα.

≠ Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης στον υπόλοιπο περιαστικό και αγροτικό χώρο και ενίσχυση της συγκέντρωσης των παραγωγικών μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς.

Η προβλεπόμενη Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων λοιπής τεχνικής υποδομής στο εγκεκριμένο Πλαίσιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων Τεχνητές Λίμνες, Λιμνοδεξαμενές, Αρδευτικά Δίκτυα.

Το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας είναι ελλειμματικό σε νερό, με αποτέλεσμα οι υδατικοί πόροι να υφίστανται υπερεκμετάλλευση, σε βαθμό που μεγάλο μέρος του κάμπου κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή, μη αναστρέψιμη περιβαλλοντική υποβάθμιση. Η κατάσταση αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά, αφού τα εκτελούμενα ή προγραμματισμένα σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα έργα, εξασφαλίζουν επάρκεια νερού κατά την περίοδο αιχμής.

Για την αντιμετώπιση του ελλείμματος νερού που παρατηρείται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, προωθείται η υλοποίηση των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης νερού, της προστασίας των περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών, των περιοχών NATURA και της ορνιθοπανίδας, καθώς επίσης και της προστασίας των μνημείων της περιοχής, με την εκτέλεση ικανού αριθμού έργων μικρής κλίμακας που θα διασφαλίζουν την επάρκεια νερού.

Σημαντικά θεωρούνται και τα μικρότερα άμεσης απόδοσης έργα που συμβάλλουν στη συγκράτηση των ορεινών εδαφών και την αντιπλημμυρική προστασία των πεδινών περιοχών.

Τονίζεται ότι, η αύξηση των αποθεμάτων θα έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα μόνο σε συνδυασμό με την ύδρευση.

Στους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που έχουν τεθεί κατά την περιβαλλοντική έγκριση του Πλαισίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

i. Για την προστασία της αγροτικής γης στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Να αποτρέπεται η υποβάθμιση, η αλλαγή χρήσης και ο κατακερματισμός της αγροτικής γης και ιδιαίτερα της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (ΑΓΥΠ).
- Οι δραστηριότητες που επιτρέπεται να χωροθετηθούν σε ΑΓΥΠ είναι αυτές που συνάδουν με τον χαρακτήρα της, κατά τα εκάστοτε προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία.
- Έως και την έκδοση των κοινών υπουργικών αποφάσεων οριοθέτησης περιοχών ΑΓΥΠ, απαιτείται η γνωμοδότηση των οικείων Περιφερειακών Επιτροπών Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (ΠΕΧΩΠ) των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ως προς το χαρακτηρισμό αγροτικών εκτάσεων ως ΑΓΥΠ και το επιτρεπτό της χωροθέτησης δραστηριοτήτων εντός αυτών.

ii. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- Οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των αποσκοπούντων στην προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος, θα πρέπει να είναι συμβατό με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων που αφορούν περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ή με τις δράσεις για τις προστατευόμενες περιοχές του Εθνικού Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών.
- Τα έργα και δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας.
- Ο έλεγχος της συμβατότητας των έργων και δράσεων που προβλέπονται στο Σχέδιο με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας θα διεξάγεται από την αρμόδια Δ/νση Υδάτων, κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης γι' όσα εξ αυτών απαιτείται η τήρησή της, ή προ της έγκρισής τους για τα υπόλοιπα.
- Να αποδίδεται προτεραιότητα στις κατευθύνσεις και στα έργα και δράσεις του Σχεδίου που αφορούν την ορθολογική χρήση και διαχείριση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων καθώς και στην αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισής τους.
- Κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας του υδατορεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο εντός των οικισμών.
- Να παρακολουθείται η ποιότητα των υδάτινων αποδεκτών που δέχονται απορροές υγρών αποβλήτων.

- Να εντατικοποιηθούν οι δράσεις που αφορούν τη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

iii. Για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η προβλεπόμενη αποπεράτωση και άμεση λειτουργία όλων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.

- Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, και να ληφθεί μέριμνα για τη διαχείριση λυμάτων οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό μικρότερο των 2000 κατοίκων.

- Να προωθηθούν κατάλληλα έργα και δράσεις με στόχο την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με την εκάστοτε εν ισχύ νομοθεσία.

iv. Για τη διαχείριση των στερεών και επικινδύνων αποβλήτων να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Για τη διαχείριση των αποβλήτων, όπως αυτά ορίζονται στην Οδηγία Πλαίσιο 2008/98/ΕΚ και στο ν. 4042/2012 όπως εκάστοτε ισχύει, να εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

- Να προωθούνται κατά προτεραιότητα έργα και δράσεις ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων.

- Ειδικότερα για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων να εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων

- Να προωθούνται κατά προτεραιότητα έργα και δράσεις που ενθαρρύνουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων, στο έδαφος ή στα ύδατα.

- Να ολοκληρωθούν τα εκκρεμούντα έργα αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ).

v. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων και δράσεων του Σχεδίου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Κατ' ελάχιστον θα πρέπει να εξασφαλίζεται συμβατότητα των έργων με το εθνικό και τα τοπικά σχέδια μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον εθνικό ενεργειακό σχεδιασμό, καθώς και με το εθνικό σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τα αντίστοιχα περιφερειακά σχέδια προσαρμογής.

vi. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας να τηρούνται τα ακόλουθα:

- Στο πλαίσιο των δράσεων εφαρμογής του Σχεδίου, θα πρέπει να εξετάζονται οι πιθανότητες ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον και να εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης τους.

- Να ενθαρρύνεται η εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης σε παραγωγικές μονάδες και έργα υποδομής.

- Να παρακολουθούνται τα επίπεδα εκπομπής ατμοσφαιρικών ρύπων και θορύβου, καθώς και ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, στις μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας, και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα όταν τα επίπεδα αυτά προσεγγίζουν ή υπερβαίνουν τις θεσμοθετημένες οριακές τιμές.

- Να ολοκληρωθούν οι υποδομές υγείας, πρόνοιας, έρευνας, εκπαίδευσης, ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης αποβλήτων, μεταφορών και υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως αυτές προβλέπονται στις στρατηγικές κατευθύνσεις εξειδίκευσης του χωρικού προτύπου ανάπτυξης του Σχεδίου.

Στον πίνακα που ακολουθεί σημειώνονται έργα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Δράσης του χωροταξικού σχεδίου 2014-2031 και σχετίζονται με το υπό μελέτη Σχέδιο.

Πίνακας 3.3.12-1: Έργα Προγράμματος Δράσης χωροταξικού σχεδίου Θεσσαλίας 2014-2031

Άρθρο 17: Πρόγραμμα Δράσης Χωροταξικού Σχεδίου 2014-2031 **Ενέργεια – Έργο**	Προτεραιότητα		
	Α	Β	Γ
Χαρακτηρισμός της Γεωργικής γης βάσει των κριτηρίων της με αριθμό 168040/3-9-2010 κοινής υπουργικής απόφασης όπως ισχύει	+		
Δημιουργία "τράπεζας αγροτικής γης" για τη διαχείριση των εκτάσεων που δεν ανήκουν σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες			+
Εφαρμογή μεθόδων και υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών		+	
Υλοποίηση έργων για την κάλυψη του υδατικού ελλείμματος της Περιφέρειας και την αναβάθμιση των υδατικών πόρων		**+**	
Λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης του νερού κατά την άρδευση	**+**		
Δημιουργία συστήματος διαχείρισης των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας		**+**	
Αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και προώθηση της «συμβολαιακής γεωργίας»	+		
Άρθρο 17 , Υποδομές **Ενέργεια – Έργο**			
Επανασύσταση της Λίμνης Καλλιπεύκης που θα λειτουργήσει ως πόλος τουρισμού – αναψυχής		+	
Εφαρμογή μεθόδων και υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών		+	
Υλοποίηση έργων για την κάλυψη του υδατικού ελλείμματος της Περιφέρειας και την αναβάθμιση των υδατικών πόρων	**+**		
Λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης του νερού κατά την άρδευση	**+**		
Δημιουργία συστήματος διαχείρισης των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας		**+**	
Αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και προώθηση της «συμβολαιακής γεωργίας»	**+**		
Κατασκευή των δικτύων άρδευσης/ύδρευσης του φράγματος Σμοκόβου	**+**		
Κατασκευή δικτύων άρδευσης ώστε να αξιοποιηθεί ο ταμιευτήρας της Κάρλας	**+**		
Ολοκλήρωση των φραγμάτων - ταμιευτήρων: Πύλης, Νεοχωρίου, Ληθαίου, Αχλαδοχωρίου, Γριζάνου και Διάσελου στην ΠΕ Τρικάλων, Αγιονερίου Ελασσόνας, Γυρτώνης, Δελερίων και Σκοπιάς	**+**		
Επανασύσταση της λίμνης Καλλιπεύκης (Ασκορίδας)		**+**	
Κατασκευή μικρών και μεσαίων φραγμάτων, λιμνοδεξαμενών κλπ, επιπρόσθετων έργων για τη συγκρότηση των ορεινών εδαφών και την αντιπλημμυρική προστασία των πεδινών περιοχών	**+**	**+**	
Εκσυγχρονισμός και επέκταση των συλλογικών δικτύων άρδευσης		**+**	
Δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδατικών πόρων και των συλλογικών δικτύων της περιφέρειας		**+**	
Θεσμοθέτηση μέτρων και κινήτρων τέτοιων ώστε το σύνολο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων	**+**		

Άρθρο 17: Πρόγραμμα Δράσης Χωροταξικού Σχεδίου 2014-2031 Ενέργεια – Έργο	Προτεραιότητα		
	Α	Β	Γ
να αρδεύονται μέσω συλλογικών δικτύων			
Ολοκλήρωση των προγραμματισμένων – ένταξη νέων έργων δικτύων αποχέτευσης και Ε.Ε.Λ. για την κάλυψη των αναγκών - των οικιστικών κέντρων 4ου επιπέδου - των παραλιακών οικισμών - των οικισμών που βρίσκονται στις λεκάνες απορροής των τεχνιτών λιμνών (Πλαστήρα, Σμοκόβου, Κάρλας) - των οικισμών που βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τις όχθες του Πηνειού ποταμού - των περιοχών συγκέντρωσης ρυπογόνων δραστηριοτήτων (βιομηχανία-εσταυλισμένη κτηνοτροφία)	+	+	
Εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Θεσσαλίας και προώθηση των έργων που αυτό προτείνει	+		
Σχεδιασμός για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων		+	

3.3.13 Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό

Το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο (ΕΕΣ) για το Πόσιμο Νερό (ΑΡ.ΠΡΩΤ. ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/27758/181/21-3-2022, ΑΔΑ:ΨΩΛΘ4653Π8-9ΝΚ) είναι ένα κείμενο πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ειδικότερα της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων. Εκπονήθηκε με σκοπό την εκπλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου για το πόσιμο νερό, που σχετίζεται με τον ειδικό στόχο 2.5 της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Εκπονήθηκε με ευθύνη του αρμόδιου φορέα πολιτικής (της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας) και με την υποστήριξη της ΜΟΔ Α.Ε.

Κύριο στοιχείο της μεθοδολογίας για την κατάρτιση του ΕΕΣ πόσιμου νερού και των αντίστοιχων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Σχεδίων (ΠΕΣ) πόσιμου νερού αποτέλεσε η ευρεία διαβούλευση που οργανώθηκε με όλους τους άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενους φορείς (ΔΕΥΑ, Δήμους παρόχους ύδρευσης, διαδημοτικούς Συνδέσμους Ύδρευσης, Ένωση ΔΕΥΑ, Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, αρμόδια Γενική Διεύθυνση Υδάτων ΥΠΕΝ, Δ/νσεις Υδάτων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Διαχειριστικές Αρχές ΠΕΠ, ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ και Προγράμματος «Α. Τρίτσης», Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Τομέα Περιβάλλοντος & ΥΠΥΜΕ), με συντονισμό από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων ΥΠΕΝ. Στόχος ήταν να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση, τα προβλήματα, οι ανάγκες και συνακόλουθα τα απαιτούμενα έργα στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με την Οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 της Επιτροπής και όπως αναδιατυπώθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η διαβούλευση πραγματοποιήθηκε μεσούσης της πανδημίας COVID19 και για τον λόγο αυτό οι συσκέψεις έγιναν με τη χρήση εργαλείων τηλεδιασκέψεων.

Συμμετείχαν ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, 123 ΔΕΥΑ, 156 Δήμοι πάροχοι, Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ αε) και 8 Διαδημοτικοί Σύνδεσμοι Ύδρευσης. Επίσης, συμμετείχαν εκπρόσωποι της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκαίων έργων περιλάμβανε τα ακόλουθα βήματα:

Αποστολή ερωτηματολογίου σε όλους τους παρόχους ύδρευσης για την καταγραφή πιθανών προβλημάτων επάρκειας και ποιότητας πόσιμου νερού, απωλειών στα δίκτυα και αναγκών αντικατάστασης τους αλλά και των αναγκαίων έργων για την άρση των προβλημάτων ή για την αντιμετώπιση νέων αναγκών.

ii. Πραγματοποίηση τηλεδιασκέψεων ανά διοικητική περιφέρεια της χώρας για όλες τις περιφέρειες με συμμετοχή των παρόχων ύδρευσης (ΔΕΥΑ, Δήμων, διαδημοτικών Συνδέσμων ύδρευσης) αλλά και όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο με στόχο την ενημέρωση τους για το υπό εκπόνηση Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο και τα κριτήρια του σχετικού αναγκαίου πρόσφορου όρου 2.5.

iii. Υποβολή προτάσεων αναγκαίων έργων ύδρευσης εκ μέρους των παρόχων μέσω τυποποιημένου ηλεκτρονικού αρχείου στο οποίο όπου περιγραφόταν συνοπτικά το έργο, η σκοπιμότητα, ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός, ο προϋπολογισμός του και ο εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης, το επίπεδο ωριμότητας και το εκτιμώμενο κόστος ωρίμανσης, η τυχόν υποβολή πρότασης για ένταξη του σε άλλο χρηματοδοτικό μέσο (ΕΣΠΑ ή Α. Τρίτσης) κλπ.

iv. Διαβούλευση με τις Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ και τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για επιβεβαίωση ότι τα προτεινόμενα έργα δεν είναι ήδη σε φάση υλοποίησης και ότι καταρχήν είναι συμβατά με τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ.

v. Συνεργασία με την Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ, την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ και την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΥΜΕ για την ταυτοποίηση των έργων ύδρευσης που προγραμματίζεται να υλοποιηθούν μέσω του ΠΕΚΑ 2021-2027 και των έργων εθνικής σημασίας που προγραμματίζουν να υλοποιήσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΠΥΜΕ αντίστοιχα.

vi. Συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» για την καταγραφή έργων ύδρευσης που έχουν ενταχθεί στο εν λόγω Πρόγραμμα και δεν έχουν δαπάνες ως την 1.1.2021.

vii. Προσδιορισμός και ταυτοποίηση μέσω συνεργασίας με την ΕΥΣΕ των ενταγμένων έργων ύδρευσης, που με βάση το σχέδιο δράσης των Διαχειριστικών Αρχών της 30.6.2021, χαρακτηρίζονται ως phasing ή μεταφερόμενα.

viii. Προκαταρκτική διερεύνηση σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑ της κάλυψης των απαιτήσεων των κριτηρίων του αναγκαίου πρόσφορου όρου 2.5 μέσω του Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για το πόσιμο νερό.

Στο κείμενο του ΕΕΣ πόσιμου νερού, πέρα από την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στην οποία δίνονται μεταξύ άλλων το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στην χώρα, τα δημογραφικά δεδομένα και οι υδρευτικές ανάγκες παρουσιάζονται επίσης:

i. Τα κριτήρια ιεράρχησης των αναγκών με στόχο την προτεραιοποίηση των προτεινόμενων για την επόμενη προγραμματική περίοδο έργων ύδρευσης.

ii. Η παρουσίαση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Σχεδίων (ΠΕΣ). Για καθεμιά από τις διοικητικές περιφέρειες της χώρας περιλαμβάνονται δεδομένα που αφορούν στην κατάσταση των υδάτων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ, στην ποιότητα και στην επάρκεια του παρεχόμενου νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, δημογραφικά δεδομένα, στοιχεία για τα έργα που υλοποιούνται στην παρούσα προγραμματική περίοδο καθώς και για τα έργα που προέκυψαν από τη διαβούλευση ως προγραμματιζόμενα για την επόμενη και η ιεράρχησή τους σύμφωνα με τα προαναφερόμενα κριτήρια. Επίσης αξιολογείται η συμμόρφωση με την Οδηγία 98/83/ΕΚ ανά Περιφέρεια αλλά και για όλη την Ελλάδα.

iii. Οι προγραμματιζόμενες Οριζόντιες Δράσεις του ΕΕΣ. Πρόκειται για δράσεις που αφορούν όλες τις Περιφέρειες και θεωρούνται απαραίτητες για την προετοιμασία εφαρμογής της νέας Οδηγίας 2020/2184/ΕΕ,

καθώς και για τον καλύτερο προγραμματισμό των απαιτούμενων έργων ύδρευσης στη νέα προγραμματική περίοδο. Τέτοιες δράσεις είναι η εκπόνηση των προβλεπόμενων από το θεσμικό πλαίσιο Master Plans και Σχεδίων Ασφάλειας Νερού για όσο γίνεται περισσότερους παρόχους ύδρευσης, ο εξοπλισμός εργαστηρίων ελέγχων παραμέτρων ποιότητας των παρόχων, η ψηφιοποίηση δικτύων, καμπάνιες ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης κοινού κ.α.

iv. Πληροφορίες για το καθεστώς τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών ύδρευσης και για τη δυνατότητα κάλυψης του κόστους των απαιτούμενων επενδύσεων στον τομέα της ύδρευσης και αποχέτευσης μέσω των τελών χρήσης.

v. Ο Μηχανισμός Παρακολούθησης & Υποστήριξης της Εφαρμογής του ΕΕΣ του πόσιμου νερού.

vi. Σχέδιο δράσης (εν είδει οδικού χάρτη) με βασικές ενέργειες για την εφαρμογή και παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου.

Σύμφωνα με το ΕΕΣ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας οι ανάγκες του πληθυσμού για ύδρευση καλύπτονται κατά κύριο λόγο από υπόγεια υδατικά συστήματα. Εξαίρεση αποτελεί η πόλη της Καρδίτσας η οποία υδρεύεται από την τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, ενώ η πόλη του Βόλου εξυπηρετείται σε ένα ποσοστό και από μονάδες αφαλάτωσης.

- Πολλά Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα (ΕΥΣ) βρίσκονται σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι 9 Υδατικά Συστήματα υφίστανται υψηλή απόληψη και άλλα 7 υφίστανται μεσαία απόληψη σε ετήσια βάση, τα οποία μαζί αποτελούν περίπου το 20% του υδρογραφικού δικτύου της Θεσσαλίας.

- Στο ΥΥΣ του κώνου Τιταρήσιου τα τελευταία χρόνια έχει επέλθει διατάραξη του ισοζυγίου και παρατηρείται μόνιμη διαχρονική πτώση στάθμης. Στο σύστημα αυτό τοποθετούνται και οι κύριες απολήψεις για την ύδρευση της πόλης της Λάρισας.

- Προβλήματα λόγω υπερεκμετάλλευσης, εντοπίζονται στα κοκκώδη υπόγεια υδατικά συστήματα της Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας, Λάρισας-Κάρλας, Ταουσάνης-Καλού Νερού, Μακρυχωρίου-Συκουρίου και Αλμυρού. Οι έντονες υπεραντλήσεις συνδέονται και με τη δυσκολία επαναπλήρωσης των αντλούμενων ποσοτήτων λόγω γεωλογικών αιτίων.

- Τα περισσότερα ΥΥΣ της Περιφέρειας Θεσσαλίας βρίσκονται σε καλή ποιοτική κατάσταση. Προβλήματα με αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών, θειικών, χλωρίου καθώς και τοπικές υπερβάσεις ιχνοστοιχείων απαντώνται στα ΥΥΣ της Πεδιάδας νοτιοδυτικής Θεσσαλίας Τσαουσάνης-Καλού Νερού, άνω ρου Ενιπέα και Αλμυρού κύρια από την αγροτική δραστηριότητα και αστικοποίηση.

- Στα ΥΥΣ Ποταμιάς, Δαμασίου Τιτάνου, Λάρισας-Κάρλας, Ξυνιάδος, Τιταρίσιου, Μακρυχωρίου-Συκουρίου και Αλμυρού συναντώνται τοπικής σημασίας υπερβάσεις νιτρικών και αμμωνιακών αλάτων ως αποτέλεσμα διάχυτων και σημειακών εστιών ρύπανσης.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας τόσο το Υπουργείο Υγείας όσο και οι πάροχοι δεν ανέφεραν σοβαρά προβλήματα που σχετίζονται με την ποιότητα του πόσιμου νερού. Από τους τακτικούς ελέγχους των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης εντοπίστηκαν μόνο σημειακά προβλήματα παραμετρικών τιμών της Οδηγίας 98/83/ΕΚ σε μικρό

αριθμό δειγμάτων. Η ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας πληροί τους όρους της Οδηγίας 98/83/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787. Στο μεγαλύτερο ποσοστό των Ζωνών Παροχής Νερού (ΖΠΝ), η συμμόρφωση της ποιότητας του παρεχόμενου νερού με τις απαιτήσεις της Οδηγίας ανέρχεται στο 100%. Σε μικρό ποσοστό των ΖΠΝ και σε μικρό ποσοστό των ελέγχων παρουσιάστηκαν υπερβάσεις των παραμετρικών τιμών των ενδεικτικών παραμέτρων παρακολούθησης, όπως τα χλωριόντα, τα κολοβακτηριοειδή και ο σίδηρος. Επίσης οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής της Περιφέρειας Θεσσαλίας έχουν επισημάνει την ανάγκη αντικατάστασης των σωλήνων ύδρευσης των δικτύων, κυρίως λόγω της παλαιότητας τους, του υλικού κατασκευής τους (σε πολλές περιπτώσεις αμίαντος) και των συχνών θραύσεων τους και γενικότερα την ανάγκη αναβάθμισης των συστημάτων υδροδότησης.

Με βάση τις απαντήσεις των παρόχων πόσιμου νερού εντοπίζονται προβλήματα επάρκειας λόγω πιέσεων (απολήψεις και υπεραντλήσεις) κυρίως στην υδρολογική λεκάνη Πηνειού.

Ως κύρια ανάγκη αναδεικνύεται η αντικατάσταση εξωτερικών και εσωτερικών δικτύων ύδρευσης λόγω παλαιότητας και υλικού κατασκευής (αμίαντος), καθώς και οι υποδομές υδροληψίας/υδροδότησης σε Λάρισα, Καρδίτσα, Αγιά και στο Δήμο Ρ. Φεραίου. Αναφορικά με τα Νέα Έργα Ύδρευσης, διακρίνεται κυρίως η ανάγκη για έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού και νέων εξωτερικών δικτύων σε αντίθεση με τη πολύ μικρή συμμετοχή έργων υδροληψίας. Η κατανομή αυτή των προϋπολογισμών των νέων έργων αντικατοπτρίζει κατά κύριο λόγο την επαρκή κάλυψη των οικισμών της περιφέρειας σε ποσότητες πόσιμου νερού και ταυτόχρονα την ανάγκη για την κατάλληλη επεξεργασία τους ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητά τους.

Στην κατηγορία Έργα Αναβάθμισης/Αντικατάστασης Υποδομών, αποτυπώνονται κυρίως έργα βελτιωτικού χαρακτήρα όσον αφορά αντικαταστάσεις και αναβαθμίσεις των εσωτερικών και εξωτερικών δικτυών λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού τους καθώς και έργα τηλεμετρίας και ελέγχου διαρροών έργων η αναγκαιότητα των οποίων συνάδει με τις διατυπωμένες από τους παρόχους μεγάλες απώλειες των υφιστάμενων δικτύων.

Στην 1η προτεραιότητα εμπίπτουν έργα δημιουργίας νέων υποδομών όλων των κατηγοριών (υδροληψία, επεξεργασία, αφαλάτωση, δίκτυα) τα οποία συμπληρώνουν/επεκτείνουν το υφιστάμενο υδρευτικό σύστημα των εξυπηρετούμενων Δήμων προκειμένου να εξασφαλιστεί η επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού όπου υπάρχει πρόβλημα.

Από τα 161εκ., τα 100εκ. αφορούν 10 έργα: 36εκ. ΔΕΥΑ Αγιάς (φράγμα και αναβάθμιση εσωτερικού δικτύου), 23εκ. ΔΕΥΑ Βόλου (έργα υδροληψίας και αναβάθμισης εξωτερικού δικτύου), 5εκ. ΔΕΥΑ Ελασσόνας (αναβάθμιση εξωτερικού δικτύου), 12εκ. ΔΕΥΑ Λάρισας (έργα υδροληψίας και γεωτρήσεις), 17εκ. ΔΕΥΑ Φαρσάλων (έργα υδροληψίας), 6εκ. Δήμος Αλοννήσου (έργα αναβάθμισης εξωτερικού δικτύου) και 6εκ. Δήμος Νοτίου Πηλίου (αναβάθμιση εξωτερικού δικτύου).

Στην 2η προτεραιότητα εμπίπτουν έργα που αφορούν αναγκαίες αναβαθμίσεις ή αντικαταστάσεις πεπαλαιωμένων ή ακατάλληλης ποιότητας υποδομών ύδρευσης όλων των κατηγοριών (υδροληψία, επεξεργασία, αφαλάτωση, δίκτυα) καθώς και την εγκατάσταση νέων συστημάτων αυτοματοποίησης και ελέγχου δικτύων. Τα έργα αυτά αφενός εκσυγχρονίζουν το υφιστάμενο υδρευτικό σύστημα των εξυπηρετούμενων Δήμων προκειμένου να εξασφαλιστεί η επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού, ενώ αναβαθμίζουν τη λειτουργία τους με σκοπό να περιοριστούν απώλειες και να βελτιστοποιηθεί η όλη λειτουργία.

Στην 3η προτεραιότητα εμπίπτουν συστήματα τηλεμετρίας και εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στους παρόχους για την παρακολούθηση και διατήρηση της λειτουργικής και οικονομικής βιωσιμότητας των συστημάτων.

3.3.14 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ)

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ (ΦΕΚ 2505/Β/4-11-2011) αφορά στην κατηγοριοποίηση τεσσάρων επιμέρους κλάδων της υδατοκαλλιέργειας:

1. Υδατοκαλλιέργεια θαλασσινών ειδών (πλην της Οστρακοκαλλιέργειας)
2. Οστρακοκαλλιέργεια
3. Υδατοκαλλιέργεια ειδών γλυκών υδάτων
4. Καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ εξετάζει το πλαίσιο χωροθέτησης σε 2 επίπεδα:

- χωροθέτηση και χωροταξική οργάνωση των μονάδων στο θαλάσσιο χώρο
- χωροθέτηση και χωροταξική οργάνωση των κύριων παραγωγικών δραστηριοτήτων, συνοδών και υποστηρικτικών εγκαταστάσεων στο χερσαίο χώρο.

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ. προσδιορίζει και κατηγοριοποιεί περιοχές κατάλληλες για ανάπτυξη Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.), με βάση τα χαρακτηριστικά τους και το βαθμό ανάπτυξης της Υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας. Οι συγκεκριμένες περιοχές υποδεικνύουν την καταλληλότητα των περιοχών για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών. Από χωροταξική άποψη αποτελούν ευρύτερες περιοχές αναζήτησης θέσεων για υποδοχείς (ΠΟΑΥ ή ΠΑΪΜ) και μεμονωμένες μονάδες.

Οι εν λόγω περιοχές κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες:

α) Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες που χρήζουν παρεμβάσεων βελτίωσης, εκσυγχρονισμού των υποδομών, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος.

β) Περιοχές με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης των θαλάσσιων Υδατοκαλλιεργειών.

γ) Δυσπρόσιτες περιοχές με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των θαλάσσιων Υδατοκαλλιεργειών.

6) Περιοχές με ιδιαίτερη ευαισθησία, ως προς το φυσικό περιβάλλον, στις οποίες απαιτείται προσαρμογή των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων Υδατοκαλλιέργειας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου και του περιβάλλοντος.

ε) Περιοχές σημειακών χωροθετήσεων.

Το πρότυπο χωροθέτησης μονάδων θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας περιλαμβάνει την εγκατάσταση μονάδων εντός περιοχών ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.) και την εγκατάσταση μεμονωμένων μονάδων.

Ειδικότερα, η εγκατάσταση των μονάδων θα γίνεται:

1. εντός των Π.Α.Υ.:

    I. σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), όπως προσδιορίζεται στο αρθ. 10του Ν. 2742/1999 (όπως ισχύει),

    II. σε Περιοχές Άτυπων Συγκεντρώσεων Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.), οι οποίες αποτελούν μεταβατικό στάδιο προς την κατεύθυνση οργάνωσης Π.Ο.Α.Υ.,

    III. μεμονωμένα,

2. σε μεμονωμένες θέσεις (μεμονωμένες μονάδες), εντός ή εκτός Π.Α.Υ. για τις οποίες θα ισχύουν συγκεκριμένα κριτήρια.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας απαντάται ένας αριθμός ιχθυοκαλλιεργειών. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία στην περιοχή μελέτης είναι εγκατεστημένες 9 μονάδες. Οι υδατοκαλλιέργειες αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας τόσο ως πιέσεις προς τα ΥΣ όσο και ως προστατευόμενες περιοχές για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική προστασία βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτό σημαίνει ότι οι στόχοι προστασίας των ΥΣ στις περιοχές αυτές ορίζονται έτσι ώστε να προστατεύεται ο ρόλος τους ως οικονομικής σημασίας ΥΣ, αλλά παράλληλα οι περιοχές αυτές πρέπει να παρακολουθούνται από τους φορείς των ΠΟΑΥ (βάσει του Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ) ώστε να διαπιστώνονται και αντιμετωπίζονται προβλήματα υποβάθμισης των ΥΣ που σχετίζονται με την ιχθυοκαλλιεργητική δραστηριότητα.

3.3.15 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ2464/Β/3-12-2008) είχε ως στόχο να εκπληρώσει την αναγκαιότητα θέσπισης σαφών κανόνων χωροθέτησης των έργων ΑΠΕ. Ο σκοπός του Πλαισίου επιμερίζεται σε τρεις αλληλένδετους στόχους:

- διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου
- καθιέρωση κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον
- δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών για την ενέργεια και το περιβάλλον

Οι στόχοι αυτοί εξειδικεύονται σε ειδικότερους στόχους ανά κατηγορία ΑΠΕ. Ειδικότερα για τα μικρά υδροηλεκτρικά (ΜΥΗΕ) (μέχρι 15 MW), τα οποία σχετίζονται άμεσα με το υπό εξέταση από την παρούσα μελέτη Σχέδιο, οι ειδικοί στόχοι είναι οι εξής:

- εντοπισμός ΥΔ με εκμεταλλεύσιμο υδραυλικό δυναμικό,
- προσδιορισμός περιοχών ασυμβατότητας/ αποκλεισμού μέσα στις οποίες πρέπει να αποκλεισθεί η χωροθέτηση ΜΥΗΕ και των συνοδευτικών τους έργων,
- εκτίμηση φέρουσας ικανότητας υποδοχέων (υδατορευμάτων) ΜΥΗΕ,
- καθορισμός κριτηρίων και κανόνων ένταξης των ΜΥΗΕ στο φυσικό, πολιτιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής εγκατάστασης.

Μεγάλη πυκνότητα εκμεταλλεύσιμου δυναμικού παρουσιάζουν τα υδατικά διαμερίσματα της Ηπείρου, της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής, Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης, και της Δυτικής και Βόρειας Πελοποννήσου.

Ως ‘φέρουσα ικανότητα’ του υποδοχέα, σε σχέση με τις εγκαταστάσεις ΜΥΗΕ, θεωρείται η μέγιστη δυνατότητα εγκατάστασης τέτοιων έργων στην ίδια ‘γραμμή’ ύπαρξης υδροδυναμικού, δηλαδή στο ίδιο υδατορεύμα. Στο πλαίσιο του ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ προσδιορίστηκαν κανόνες χωροθέτησης των ΜΥΗΕ, που σχετίζονται με την ‘φέρουσα ικανότητα’ του υποδοχέα- υδατορεύματος και προσδιορίσθηκαν κατηγορίες ζωνών αποκλεισμού εντός των οποίων απαγορεύεται η εγκατάσταση ΜΥΗΕ, για θεσμικούς ή λειτουργικούς λόγους:

- Οριοθετημένες αρχαιολογικές Ζώνες Προστασίας Α και τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και τα άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5. ββ) του άρθρου 50 του Ν. 3028/02.
- Περιοχές απολύτου Προστασίας και Προστασίας της Φύσης των παρ. 1 και 2 του άρθρου 19 του Ν. 1650/86 (Α’ 160).
- Πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης, τα αισθητικά δάση, που δεν περιλαμβάνονται στην πιο πάνω περίπτωση.
- Οικότοποι προτεραιότητας του Εθνικού Καταλόγου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 της Οδηγίας 92/43, όπως ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 33318/3028/11-12-98.
- Παραδοσιακοί οικισμοί και οι περιοχές ιστορικών τμημάτων πόλεων.
- Οριοθετημένες λατομικές και οι μεταλλευτικές-εξορυκτικές ζώνες, που λειτουργούν επιφανειακά.
- Άλλες περιοχές ή ζώνες, που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου απαγορεύεται ρητά η εγκατάσταση ΜΥΗΕ.

Οι πιο πάνω ζώνες αποκλεισμού, ισχύουν για τα κυρίως και για τα συνοδά έργα των εγκαταστάσεων. Οι αποστάσεις εγκατάστασης των ΜΥΗΕ από τις πιο πάνω ζώνες αποκλεισμού, καθορίζονται κατά περίπτωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3.4 Σχέση του Σχεδίου και με τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες για τις περιοχές «Natura 2000»

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) αποτελεί την επιστημονική μελέτη τεκμηρίωσης για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) και του Σχεδίου Διαχείρισης (ΣΔ) των προστατευόμενων περιοχών. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) έχει αναθέσει την εκπόνηση 23 ΕΠΜ και ΣΔ για τις 446 περιοχές του δικτύου Natura 2000 της χώρας, μοιρασμένων σε 11 ομάδες περιοχών, οι οποίες είναι σε εξέλιξη με χρονοδιάγραμμα παράλληλο με αυτό του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ. Το έργο των ΕΠΜ προβλέπει την οριοθέτηση και θεσμοθέτηση διαβαθμισμένων ζωνών προστασίας των περιοχών Natura 2000 και αντίστοιχους όρους και περιορισμούς στις χρήσεις γης και στην άσκηση δραστηριοτήτων, με πολλαπλά οφέλη τόσο ως προς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος όσο και προς την ανάπτυξη της χώρας. Τα Σχέδια Διαχείρισης θα επιτρέψουν τη θέσπιση κανόνων άσκησης των επιτρεπόμενων ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στις περιοχές της μελέτης.

Σε σχέση με την περιοχή του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ έχει ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση των ΕΠΜ 04α και 04β οι οποίες περιλαμβάνουν τις περιοχές Natura που φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 3.3.15-1:Περιοχές Natura που περιλαμβάνονται στις ΕΠΜ 4α και 4β των οποίων η δημόσια διαβούλευση έχει ολοκληρωθεί ανά ΛΑΠ για το ΥΔ της Θεσσαλίας

Κωδικός περιοχής Natura	Ονομασία περιοχής Natura	ΛΑΠ του ΥΔ στην οποία εμπίπτει η περιοχή Natura
ΕΠΜ 4β		
GR1420001	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ – ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ*	EL0816 (Πηνειού)
GR1420003	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΟΣΣΑΣ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1420004	ΚΑΡΛΑ- ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ- ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ- ΝΕΟΧΩΡΙ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1420005	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΕΜΠΩΝ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420006	ΟΡΟΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1420007	ΟΡΟΣ ΟΣΣΑ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420008	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ, ΟΡΟΣ ΓΟΔΑΜΑΝΙ ΚΑΙ ΚΟΙΛΑΔΑ ΡΟΔΙΑΣ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420009	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΖΑΡΚΟΥ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420010	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420011	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420012	ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420013	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420014	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	EL0816 (Πηνειού)
GR1420015	ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ	EL0816 (Πηνειού)

Κωδικός περιοχής Natura	Ονομασία περιοχής Natura	ΛΑΠ του ΥΔ στην οποία εμπίπτει η περιοχή Natura
GR1430001	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ – ΣΠΗΛΑΙΑ ΜΑΛΑΚΙ ΚΑΙ ΣΚΕΠΟΝΙ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1430002	ΚΟΥΡΙ ΑΛΜΥΡΟΥ- ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ*	EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1430006	ΟΡΟΣ ΟΘΡΥΣ, ΒΟΥΝΑ ΓΚΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΑΛΑΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1430007	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ ΠΡΩΗΝ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
GR1430008	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ*	EL0816 (Πηνειού) & EL0817 (Αλμυρού – Πηλίου)
ΕΠΜ 4β		
GR1440003	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ – ΣΠΗΛΑΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΤΡΥΠΑ	EL0816 (Πηνειού)
GR1440005	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ	EL0816 (Πηνειού)

Οι προαναφερθείσες ΕΠΜ περιλαμβάνουν προτάσεις διαχειριστικών μέτρων που σχετίζονται με την προστασία των υδάτων και των υδατικών συστημάτων, επιφανειακών και υπόγειων. Στη συνέχεια παρατίθενται όλα τα σχετικά με τα ύδατα όπως δημοσιοποιήθηκαν κατά τη διαβούλευση των δύο ΕΠΜ. Σε ορισμένες περιπτώσεις καταγράφονται επαναλήψεις παρόμοιων προτεινόμενων διαχειριστικών μέτρων λόγω της συμπερίληψης αντίστοιχων μέτρων σε περισσότερες από μια ΕΠΜ.

- Μέτρα: MD_ELBA14208_ CF10_01 & MD_ELBA14215_ CF10_01 & MD_ELBA14215_ CF10_02 & MD_ELBA14209_ CF10_02 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Πηνειού».
- Μέτρο: MD_ELBA14207_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Ξηρόλακκα».
- Μέτρο: MD_ELBA14215_ CF10_05 – «Καθορισμός αιγιαλού και παραλίας».
- Μέτρα: MD_ELBA14215_ CB07_01 & MD_ELBA14214_ CB07_01 & MD_ELBA14213_ CB07_01 & MD_ELBA14209_ CB07_01 & MD_ELBA14211_ CB07_01 & MD_ELBA14211_ CB07_02 – «Μελέτη και εκτέλεση φυτοτεχνικών έργων για την αποκατάσταση της παραποτάμιας βλάστησης».
- Μέτρο: MD_ELBA14204_ CI03_01 &MD_ELBA14101_ CI03_01 – «Απομάκρυνση ξενικών ψαριών».
- Μέτρα: MD_ELBA14204_ CF10_01 & MD_ELBA14308_ CF10_02 & MD_ELBA14214_ CF10_01 & MD_ELBA14405_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης».
- Μέτρο: MD_ELBA14308_ CF12_01 – «Λιμενική μελέτη αγκυροβολίων σκαφών υπεράνω λιβαδιών Ποσειδώνιας».
- Μέτρο: MD_ELBA14308_ CS03_02 – «Χαρτογράφηση θαλάσσιων τύπων οικότοπων (Μελέτες βάσης)».

- Μέτρο: MD_ELBA14213_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Τιταρήσιου».
- Μέτρο: MD_ELBA14213_ CF10_01 – «Εξασφάλιση της ελευθεροεπικοινωνίας των υδρόβιων οργανισμών κατά μήκος του Πηνειού».
- Μέτρο: MD_ELBA14209_ CG04_01 – «Μείωση λαθραλιείας».
- Μέτρο: MD_ELBA14209_ CS03_01 – «Παρακολούθηση προστατευτέου αντικειμένου (Μελέτες βάσης)».
- Μέτρο: MD_ELBA14211_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Ενιππέα και Κουσμπασανιώτικου».
- Μέτρο: MD_ELBA14211_ CF10_02 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Φαρσαλιώτη».
- Μέτρο: MD_ELBA14306_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης υδατορεμάτων».
- Μέτρο: MD_ELBA24302_ CF10_01 – «Ελευθεροεπικοινωνία υδρόβιων οργανισμών κατά μήκος του Αγραφιώτη ποταμού».
- Μέτρο: MD_ELBA14405_ CF10_01 – «Προσδιορισμός όχθης και παρόχθιας ζώνης Αγραφιώτη & Καριτσιώτη».

Όλα τα ανωτέρω μέτρα εφόσον εγκριθούν αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στην προστασία τόσο των επιφανειακών όσο και των υπογείων υδάτων, καθώς σχετίζονται με δράσεις συναφείς με αυτές που προτείνονται μέσω του ΣΔΛΑΠ, όπως:

- ✓ Προστασία παρόχθιων και παράκτιων ζωνών
- ✓ Διαχείριση αλλαγής χρήσης γης για οικοδόμηση και ανάπτυξη υποδομών καθώς και διαχείριση των αλλαγών στα υδρολογικά και παράκτια συστήματα
- ✓ Αποκατάσταση οικοτόπων σε περιοχές που επηρεάστηκαν από ανθρωπογενείς δραστηριότητες
- ✓ Δράσεις για την προστασία των ενδιαιτημάτων και την απομάκρυνση ξενικών ειδών που τα ανταγωνίζονται.
- ✓ Αντιμετώπιση επιπτώσεων τεχνητών φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των ποταμόδρομων ιχθύων ανάντη ή κατάντη
- ✓ Ενίσχυση των βάσεων δεδομένων που αφορούν το προστατευτέο αντικείμενο

Αυτό είναι αναμενόμενο αφού τόσο τα ΣΔΛΑΠ όσο και οι ΕΠΜ έχουν ως πρωταρχικό και κύριο στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, του υδατικού στην πρώτη περίπτωση και του βιοτικού στη δεύτερη. Η εξαιρετικά στενή σχέση αλληλοεξάρτησης μεταξύ του αβιοτικού περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσονται οι υδατικοί πόροι και όλα τα υδατικά συστήματα που μελετώνται στο ΣΔΛΑΠ και του βιοτικού περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσονται οι φυσικοί τύποι οικοτόπων και τα είδη χλωρίδας και πανίδας, δηλαδή όλα τα προστατευτέα αντικείμενα που μελετώνται στις ΕΠΜ διαμορφώνουν κοινή συνισταμένη προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος στις δύο κατηγορίες μελετών και σχεδίων (ΣΔΛΑΠ και ΕΠΜ) σε στρατηγικό επίπεδο που είναι αδιαμφισβήτητη. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι οι ΕΠΜ σε πολλές περιπτώσεις

«δανείζονται» μέτρα από το εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ κατά το χρόνο εκπόνησής τους (στην περίπτωσή μας αυτό της 1ης αναθεώρησης).

Η μόνη περίπτωση που θα μπορούσε να εξετασθεί περαιτέρω η συσχέτιση προτεινόμενων μέτρων από το υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ με τις προτεινόμενες από τις ΕΠΜ ρυθμίσεις και δράσεις αφορά μέτρα που περιλαμβάνουν την υλοποίηση έργων υδραυλικού χαρακτήρα (κατηγορία συμπληρωματικών μέτρων δομικών κατασκευών) εντός προστατευόμενων περιοχών που καλύπτουν οι ΕΠΜ. Παρόλο που τα μέτρα αυτά, προτεινόμενα από το υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ, είναι βέβαιο ότι θα συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης, ποιοτικής (χημικής ή/και οικολογικής) ή ποσοτικής των υδατικών συστημάτων, επιφανειακών ή/και υπογείων, σε περιπτώσεις που αυτά χωροθετούνται εντός προστατευόμενων περιοχών είναι δυνατό να είναι αναγκαίο να ληφθούν ειδικά μέτρα κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση ή τη λειτουργία αυτών.

Στην περίπτωση του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ αυτά παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας ΧΧ-2)

Πίνακας 3.3.15-2:Μέτρα του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ που αφορούν τεχνικά έργα (μέτρα δομικών κατασκευών) και περιοχές Natura που αυτά εκτιμάται κατ' αρχήν ότι χωροθετούνται

Κωδικός Μέτρου	Όνομα Μέτρου	Περιοχή Natura	Παρατήρήσεις
Μ08Σ1106	Φράγμα Αγιονερίου, Ν. Λάρισας	GR1420014	
Μ08Σ1108	Φράγμα Πύλης, Ν. Τρικάλων	GR1440002	
Μ08Σ1112	Φράγμα Νεοχωρίτη, Ν. Τρικάλων	GR1440005	Προς υλοποίηση Έχει ενταχθεί σε ΣΔΙΤ
Μ08Σ1114	Φράγμα –Λιβαδότοπος- Πουρνάρι Αμπελάκια	GR1420007	Προς υλοποίηση Ενταγμένο στο ΠΑΑ 2014-2020 / έχει δημοπρατηθεί
Μ08Σ1115	Φράγμα Αγιόκαμπου	GR1420006	Προς υλοποίηση Ενταγμένο στο ΠΑΑ 2014-2020 / έχει δημοπρατηθεί
Μ08Σ1116	Ταμιευτήρας Κοιλάδας	GR1420011	

Κωδικός Μέτρου	Όνομα Μέτρου	Περιοχή Natura	Παρατήρήσεις
Μ08Σ1117	Ταμιευτήρας Αγ. Αναργύρων Κρανώνα	GR1420011	
Μ08Σ1118	Φράγμα Μπελμά	GR1420007	
Μ08Σ1121	Ταμιευτήρας Κερασούλας Τρικάλων	GR1440005	
Μ08Σ1126	Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. m^3 από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού	GR2110002 GR2130013 GR2110006	

Όπως είναι εύλογο στην παρούσα φάση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι αδύνατο να προταθούν συγκεκριμένα μέτρα, προληπτικά ή μετριασμού για τις πιθανές επιπτώσεις των έργων αυτών σε ευαίσθητα οικοσυστήματα ή είδη, λόγω της μη ύπαρξης στοιχείων τεχνικού σχεδιασμού αυτών ούτε καν σε επίπεδοι προκαταρκτικό. Είναι βέβαιο ότι αυτό θα αντιμετωπισθεί με επάρκεια και πληρότητα στη φάση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία βάσει του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου θα συνοδεύεται υποχρεωτικά από Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, περιλαμβάνοντας και τη Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων του άρθρου 6.3 της Οδηγία των οικοτόπων. Η παράλληλη υποχρέωση υλοποίησης εργασιών πεδίου για την λεπτομερή καταγραφή ευαίσθητων – προστατευόμενων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος διασφαλίζει πλήρως τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων πληροφοριών για την ολοκληρωμένη μελέτη όλων των επιμέρους περιβαλλοντικών και τεχνικών παραμέτρων στη ΜΠΕ.

Αυτό που μόνο θα μπορούσε να προταθεί στην παρούσα φάση στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης είναι να καταβληθεί προσπάθεια στο πλαίσιο του μελλοντικού τεχνικού σχεδιασμού προτεινόμενων από το υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ έργων που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών να διερευνηθεί εξαντλητικά κάθε δυνατότητα εναλλακτικού σχεδιασμού του έργο και πιθανής χωροθέτησής τους σε πρώτο επίπεδο εκτός προστατευόμενων περιοχών και αν αυτό δεν είναι τεχνικά δυνατό υιοθέτησης τεχνικών και μεθόδων που θα είναι περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον.

Τέλος, προτείνεται στο πλαίσιο της ΜΠΕ να ακολουθηθούν τα προβλεπόμενα στην από 28/9/2021 με κωδικό C(2021) 6913 final Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα *«Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 — Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».*

4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

4.1 Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής

Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2010 & ΦΕΚ 1572/Β/2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι σαράντα-έξι (46) Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε δεκατέσσερις (14) Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007).

Ως «Λεκάνη απορροής ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρευμάτων, χειμάρρων, ποταμών, και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ή υδατικό διαμέρισμα EL08 σύμφωνα με την κωδική του αρίθμηση) αποτελεί ένα από τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) διοικητικά εκτείνεται στο μεγαλύτερο μέρος της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ενώ περιλαμβάνει ένα σημαντικό τμήμα της Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και ένα πολύ μικρό τμήμα των Περιφερειών Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Περιλαμβάνει Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας περιλαμβάνει διοικητικά το Νομό Λάρισας, σχεδόν στο σύνολό του, πολύ μεγάλο μέρος των Νομών Μαγνησίας, Τρικάλων και Καρδίτσας και μικρά τμήματα των Νομών Πιερίας, Γρεβενών και Φθιώτιδας.

Η συνολική έκταση του διαμερίσματος είναι 13136,57 km^2.

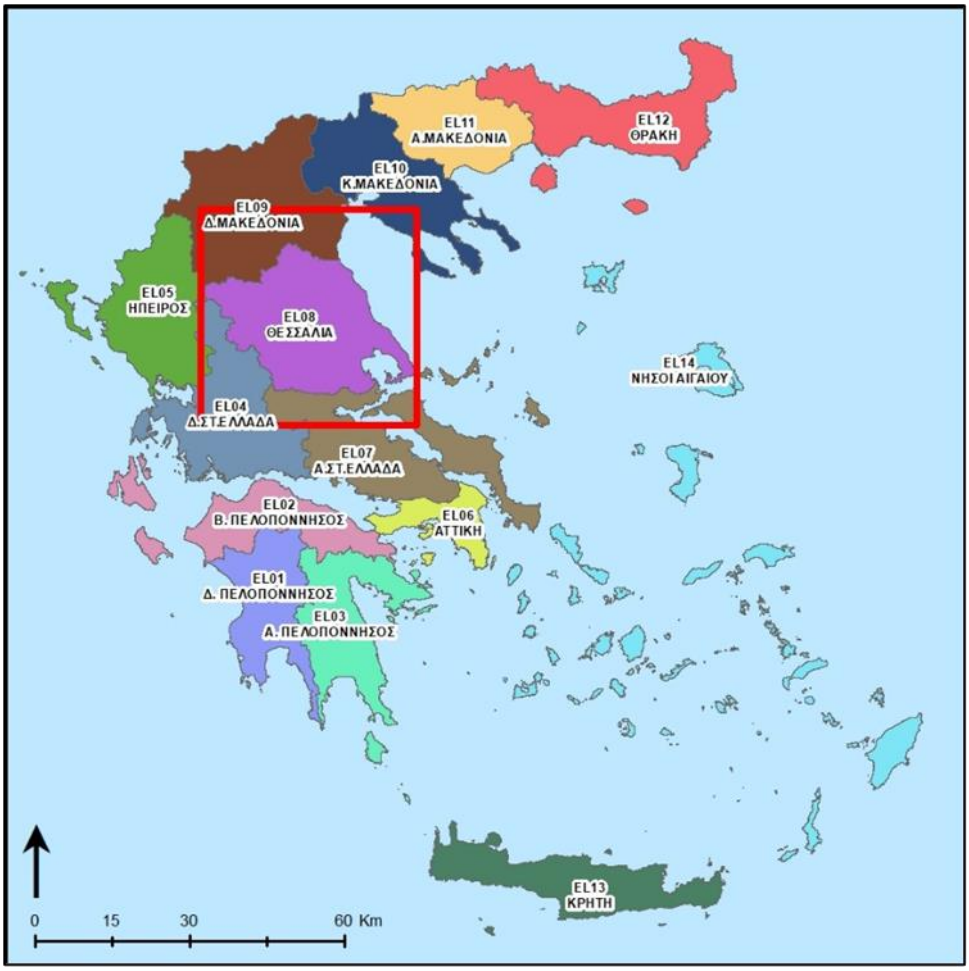

Χάρτης 4.1-1: Θέση, όρια και κύριες λεκάνες του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Το διαμέρισμα παρουσιάζει απλή γεωμορφολογική εικόνα, με τα ορεινά τμήματά του περιμετρικά και τα πεδινά στις κεντρικές περιοχές. Υπάρχουν πέντε ορεινοί όγκοι, μεταξύ των οποίων ο Όλυμπος, με υψόμετρο 2.917 m, το υψηλότερο όρος στην Ελλάδα. Το Θεσσαλικό Πεδίο που αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα του υδατικού διαμερίσματος, είναι τεκτονικό βύθισμα που περιβάλλεται από τις οροσειρές Ολύμπου-Καμβουνίων στα βόρεια, Πίνδου στα δυτικά, Όθρυος στα νότια και Πηλίου-Όσσας στα ανατολικά. Το μέσο υψόμετρο του διαμερίσματος είναι 285 m.

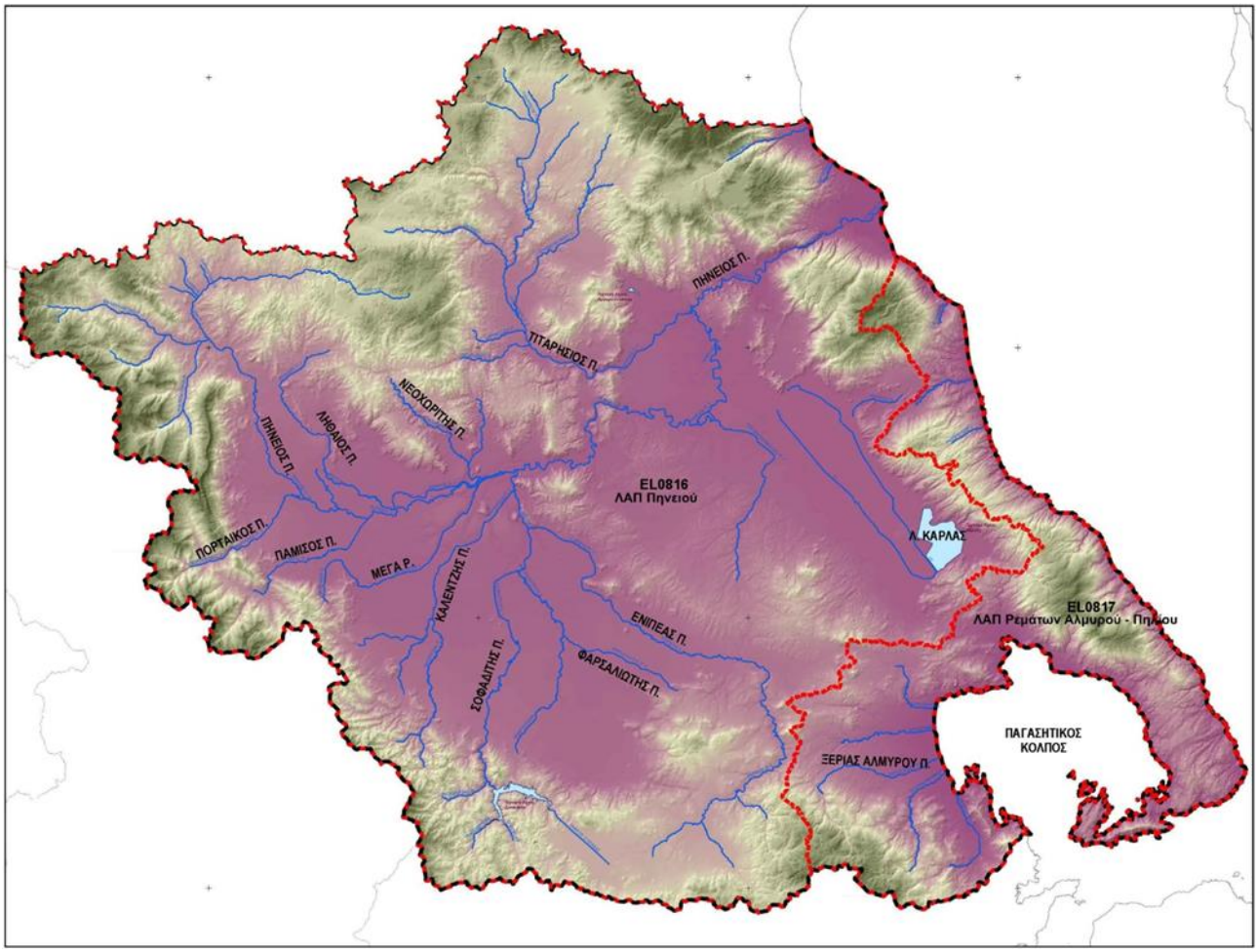

Χάρτης 4.1-2: Θέση, όρια και κύριες λεκάνες του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Όσον αφορά στο **κλίμα** της περιοχής, το ΥΔ διαιρείται σε τρεις περιοχές: την ανατολική παράκτια και ορεινή με μεσογειακό κλίμα, την κεντρική πεδινή με ηπειρωτικό κλίμα και τη δυτική ορεινή με ορεινό κλίμα. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται από 16 ως 17°C. Το ετήσιο θερμομετρικό εύρος ξεπερνά τους 22°C. Οι πιο θερμοί μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος και οι πιο ψυχροί ο Ιανουάριος, ο Φεβρουάριος και ο Δεκέμβριος. Το ύψος των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων στο διαμέρισμα είναι σχετικά μεγάλο στα δυτικά, στη συνέχεια μειώνεται στο πεδινό τμήμα και αυξάνεται πάλι στο ορεινό ανατολικό τμήμα. Οι τιμές της ετήσιας βροχόπτωσης κυμαίνονται από 350 mm στο πεδινό τμήμα έως και 1.200 mm στα ορεινά. Οι πιο βροχεροί μήνες είναι η περίοδος από τον Οκτώβριο ως τον Ιανουάριο, ενώ οι πιο ξηροί ο Ιούλιος και Αύγουστος. Οι χιονοπτώσεις είναι συνηθισμένες, ιδιαίτερα στα ορεινά του διαμερίσματος και γίνονται πιο έντονες από τα νότια προς τα βόρεια και από τα ανατολικά προς τα δυτικά. Η μέση ετήσια σχετική υγρασία κυμαίνεται από 63% μέχρι 70%.

Το ΥΔ Θεσσαλίας περιλαμβάνει δύο κύριες υδρολογικές λεκάνες: του Πηνειού και των ρεμάτων Αλμυρού - Πηλίου.

Πίνακας 4.1-1:Κύριες λεκάνες του ΥΔ Θεσσαλίας

Υδατικό Διαμέρισμα	Κωδικός Λεκάνης	Ονομασία Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ)	Έκταση (km²)
Θεσσαλία (EL08)	EL0816	Πηνειού	11061,64
	EL0817	Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου	2074,93

Χάρτης 4.1-3: Λεκάνες Απορροής Ποταμού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL16)

Ο ποταμός Πηνειός, που πηγάζει από την Πίνδο, διασχίζει όλη τη Θεσσαλική Πεδιάδα και καταλήγει στο Αιγαίο Πέλαγος. Έχει μήκος 262 km περίπου και σε αυτόν συμβάλλουν όλα σχεδόν τα ποτάμια υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού. Οι κυριότεροι παραπόταμοί του είναι προς τα νότια ο Ενιπέας (132 km), ο Φαρσαλιώτης (38 km), ο Σοφαδίτης (56 km) και ο Καλέντζης (58 km), προς τα δυτικά-νοτιοδυτικά ο Πάμισος (25 km) , και ο Πορταϊκός (24 km), και στο βόρειο μέρος ο Ληθαίος (63 km), ο Νεοχωρίτης (27 km) και ο Τιταρήσιος (96 km).

Επιπλέον, στη ΛΑΠ Πηνειού περιλαμβάνονται σημαντικές λίμνες όπως η Τεχνητή Λίμνη Κάρλας (34.9 km²), η Τεχνητή Λίμνη Σμοκόβου (9.9 km²) και η Τεχνητή Λίμνη Αργυροπουλίου (0.5 km²).

Επισημαίνεται ωστόσο ότι η υπολεκάνη του π. Ταυρωπού (Μέγδοβα), ανάντη του φράγματος Πλαστήρα, έκτασης 161 km², αν και υδρολογικά ανήκει σε αυτή του Αχελώου, από διαχειριστική σκοπιά εντάσσεται σε αυτή του Πηνειού (δηλαδή στο Υδατικό Διαμέρισμα 08), καθώς το σύνολο, πρακτικά, των υδατικών πόρων της εκτρέπονται προς την πλευρά της Θεσσαλίας.

Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL17)

Στη ΛΑΠ του Αλμυρού – Πηλίου του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας, δεν υπάρχουν μεγάλοι ποταμοί αλλά ένα σύνολο ρεμάτων που καταλήγουν επί το πλείστον στον Παγασητικό κόλπο.

Ο **πληθυσμός** του διαμερίσματος, με βάση τα απογραφικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, το 1991 ήταν 730.945 κάτοικοι και το 2001 ήταν 750.445 κάτοικοι, παρουσιάζοντας αύξηση 2.7%. Με βάση τα στοιχεία της απογραφής 2011, η εκτίμηση του πληθυσμού είναι 726.728 κάτοικοι, μία αξιόλογη μείωση της τάξης του 3,6%. Αντίστοιχα, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, ο πληθυσμός του ΥΔ ανήλθε σε 686.845 παρουσιάζοντας μια μείωση της τάξης του 5,5% σε σχέση με τον πληθυσμό του 2011.

Τα κύρια **αστικά κέντρα** είναι το Αγρίνιο (46.899 κάτοικοι), το Μεσολόγγι (12.785 κάτοικοι), η Ναύπακτος (13.415 κάτοικοι) και η Λευκάδα (8.673 κάτοικοι) σύμφωνα με απογραφή του 2011.

Στο διαμέρισμα υπάρχει η μεγαλύτερη πεδινή περιοχή της χώρας η οποία καλλιεργείται σε μεγάλο βαθμό παράγοντας το 14,2% των πρωτογενών προϊόντων της χώρας. Τα κύρια αγροτικά προϊόντα είναι το βαμβάκι και τα σιτηρά, ενώ σημαντική είναι και η παραγωγή ελαιόλαδου, αραβοσίτου, μήλων και άλλων οπωροφόρων καρπών καθώς και μηδικών καλλιεργειών. Όσον αφορά την επίσης ιδιαιτέρως ανεπτυγμένη κτηνοτροφία, κυρίαρχη είναι η προβατοτροφία και η αγελαδοτροφία με την παραγωγή των ανάλογων προϊόντων.

Όσον αφορά το δευτερογενή τομέα, αυτός είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος και συγκεντρωμένος κατά κύριο λόγο στις ΒΙ.ΠΕ. Λάρισας και Βόλου, ένω, όσον αφορά τον τριτογενή τομέα της θεσσαλικής οικονομάς, αυτός στηρίζεται κατά κύριο λόγο στο εμπόριο και στις μεταφορές. Επίσης η περιοχή αποτελεί σημαντικό και ολοένα αναπτυσσόμενο τουριστικό πόλο, διαθέτοντας σημαντικά μνημεία όλων των εποχών (Όλυμπος, παραδοσιακοί οικισμοί Πηλίου, Αμπελάκια, Μετέωρα, ορεινές περιοχές και κέντρα ανάπτυξης της νεότερης ελληνικής ιστορίας), σημαντικά τοπία και αξιόλογες αλλά περιορισμένης μέχρι σήμερα προσπελασιμότητας ακτές.

Εντός του υδατικού διαμερίσματος έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν σημαντικά έργα υποδομής, όπως το αρδευτικό φράγμα Σμοκόβου, που χρησιμοποιείται και για την παραγωγή ενέργειας, μεγάλα αρδευτικά δίκτυα σε όλη την έκταση της Θεσσαλικής Πεδιάδας, σημαντικοί οδικοί άξονες (τμήμα του ΠΑΘΕ, Ε65), τμήμα του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνας – Θεσσαλονίκης και ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος Θεσσαλίας, ο λιμένας Βόλου και το στρατιωτικό αεροδρόμιο Λάρισας και ο Κρατικός Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου.

Όσον αφορά τις **χρήσεις νερού** η σημαντικότερη ζήτηση αντιστοιχεί στις αρδεύσεις και, κατά δεύτερο λόγο, το πόσιμο νερό. Οι ζητήσεις της βιομηχανίας και της κτηνοτροφίας είναι πολύ μικρότερες.

4.2 Περιεχόμενο 2ης **Αναθεώρησης** Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με σκοπό την επίτευξη των στόχων της. Το Σχέδιο Διαχείρισης δίνει πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος, τους περιβαλλοντικούς στόχους γι' αυτά και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση των υδάτων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.).

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, διενεργήθηκαν οι εξής ενέργειες:

I. Καθορισμός και καταγραφή αρμόδιων αρχών και προσδιορισμός περιοχής άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

II. Εκπόνηση συνοπτικών κειμένων γενικής επισκόπησης των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων κάθε ΛΑΠ.

III. Μεθοδολογία/ προδιαγραφές για τον προσδιορισμό των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων.

IV. Μεθοδολογία/ προδιαγραφές και κριτήρια προσδιορισμού των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

V. Μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) για τα Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ)

VI. Μεθοδολογία προσδιορισμού της οικολογικής παροχής για ποτάμια υδατικά συστήματα

VII. Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα.

VIII. Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες αναφορές και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων.

IX. Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων.

X. Οριστικός Προσδιορισμός των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων.

XI. Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών.

XII. Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των ''εξαιρέσεων'' από την επίτευξη των στόχων και κατάλογος προγραμματισμένων και νέων έργων/δραστηριοτήτων/τροποποιήσεων.

XIII. Οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος και προσδιορισμός του υφιστάμενου βαθμού ανάκτησης κόστους για τις υπηρεσίες ύδατος (ύδρευση, άρδευση και αποχέτευση).

XIV. Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους και ειδικές φόρμες Παρακολούθησης Εφαρμογής των μέτρων.

XV. Εκπόνηση Προσχεδίου Διαχείρισης.

XVI. Εκπόνηση μελέτης με το σχέδιο οργάνωσης της διαβούλευσης, το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα και το πρόγραμμα εργασιών καθώς και τα μέτρα και τις μεθόδους διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς και Όργανα και το κοινό.

XVII. Κατάρτιση ερωτηματολογίων επί του Προσχεδίου Διαχείρισης και προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για την υποβολή γραπτών σχολίων.

Στη συνέχεια, περιγράφονται αναλυτικά τα κύρια στοιχεία της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.

4.2.1 Προσδιορισμός Αρμόδιων Αρχών

Σύμφωνα με το Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α΄280), όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, για την Προστασία και Διαχείριση των Υδάτων, ο οποίος εναρμονίζει το Εθνικό Δίκαιο προς τις διατάξεις της ως άνω Οδηγίας, ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Οι αρμόδιες αρχές σε κεντρικό επίπεδο είναι:

1. Η **Εθνική Επιτροπή Υδάτων,** η οποία από 28/03/2023 (ν. 5037/2003 (ΦΕΚ 78/Α/28.03.2023) νοείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας χαράσσει την πολιτική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και ελέγχει την εφαρμογή της.

2. Η **Γενική Διεύθυνση Υδάτων**, η οποία έχει την αρμοδιότητα κατάρτισης των προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας και του συντονισμού των υπηρεσιών και κρατικών φορέων για κάθε ζήτημα που αφορά στην προστασία και διαχείριση των υδάτων. Η Γραμματεία, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καταρτίζει τα εθνικά προγράμματα προστασίας και διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της χώρας και παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή τους.

Επιπλέον σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εκτός του Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εμπλέκονται σε Εθνικό Επίπεδο τα ακόλουθα Υπουργεία: Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπ. Οικονομικών, Υπ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπ. Υγείας, , Υπ. Εσωτερικών.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, σε περιφερειακό επίπεδο οι αρμόδιες αρχές είναι:

1. Τα **Συμβούλια Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (Σ.Υ.Α.Δ.)**, το οποίο συνιστάται σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα που εκτείνεται στα διοικητικά όρια μιας ή περισσοτέρων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τα οποία αποτελούν όργανα κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων. Το Σ.Υ.Α.Δ. εκφράζει τη γνώμη του προς τους Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εφόσον του ζητηθεί, για κάθε θέμα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων.

2. Οι **Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Η κάθε Διεύθυνση Υδάτων είναι αρμόδια ιδίως για την προστασία και διαχείριση των υδάτων στην αντίστοιχη Περιφέρεια και ασκεί τις αρμοδιότητες που έχουν απονεμηθεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση που, μετά από αίτημα του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το Σχέδιο Διαχείρισης καταρτίζεται ή τροποποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Υδάτων, κατά την κατάρτιση, τελική επεξεργασία ή αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, η Γενική Διεύθυνση Υδάτων συνεργάζεται με την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επιπλέον, η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά τη διαδικασία κατάρτισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης του Σ.Δ.Λ.Α.Π. μεριμνά για την ανάρτησή του σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

Περαιτέρω εξειδίκευση άσκησης των αρμοδιοτήτων τους καθορίζεται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την προστασία και διαχείριση των υδάτων ασκεί η Δ/νση Υδάτων Θεσσαλίας.

Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ εμπλέκονται σε Περιφερειακό Επίπεδο οι ΟΤΑ Α’ και Β’ Βαθμού.

Η Κρατική Διοίκηση επιφορτίζεται με την ευθύνη χάραξης της στρατηγικής προστασίας και διαχείρισης και οι αιρετές περιφέρειες κυρίως με την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού. Πιο συγκεκριμένα, η αρμοδιότητα για τον καθορισμό των μέτρων για την προστασία των υδάτων ασκείται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ενώ ο έλεγχος τήρησης αυτών, όπως και ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων, ο έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων, ο έλεγχος των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα ύδατα ασκείται από την Περιφέρεια και τους Δήμους.

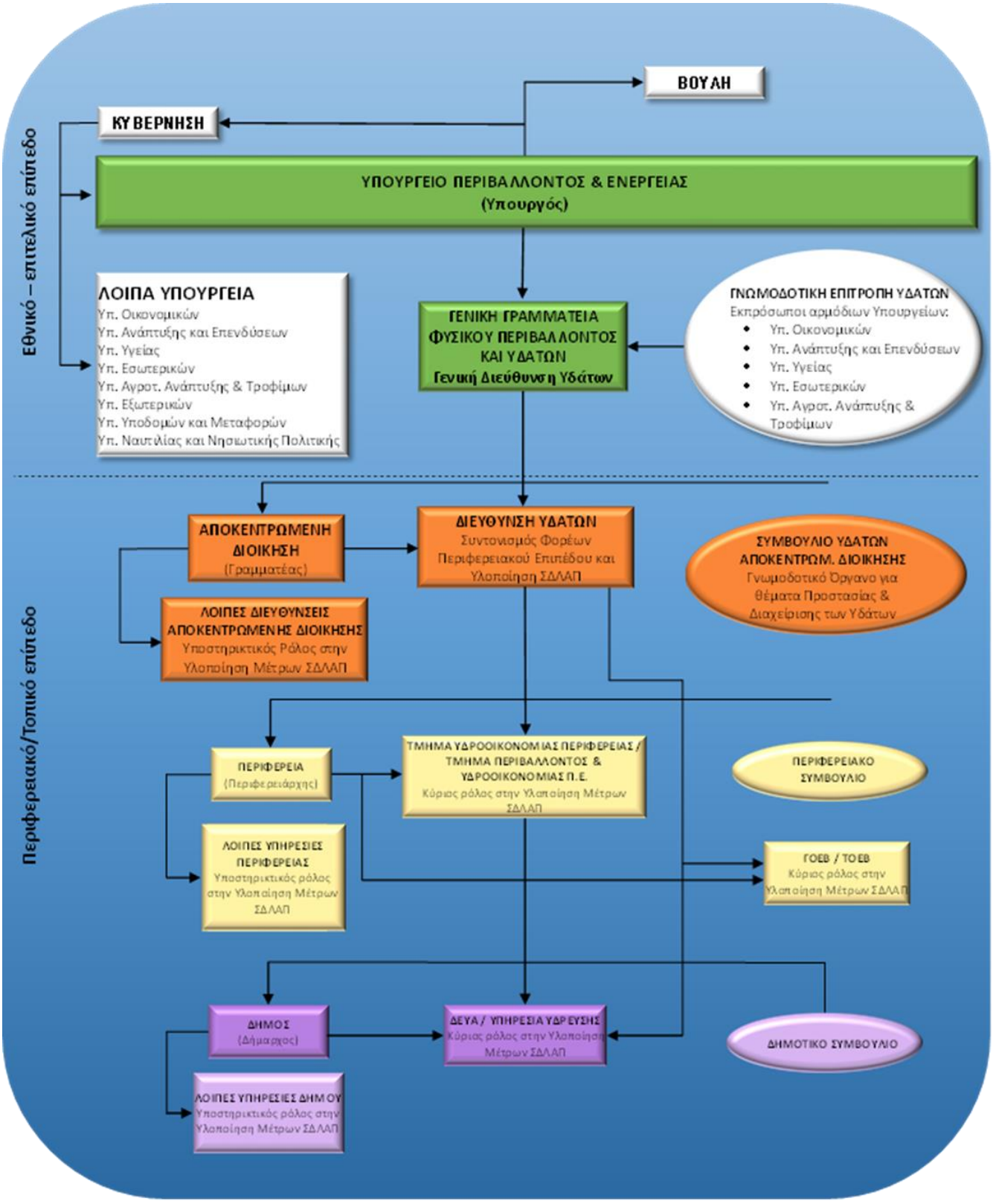

Σχήμα 4.2.1-1: Απεικόνιση αρμόδιων αρχών για την προστασία των υδάτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

Στον παρακάτω πίνακα δίδεται μια εποπτική εικόνα της φύσης του ρόλου που διαδραματίζει κάθε αρμόδια αρχή ανά θεματικό αντικείμενο στο πλαίσια της διαχείρισης και προστασίας των υδάτων.

Πίνακας 4.2.1-1: Ρόλος αρμόδιων αρχών για τη διαχείριση και προστασία των Υδάτων

Αρχή	Ρόλοι												
	Ανάλυση πιέσεων και επιπτώσεων	Οικονομική ανάλυση	Παρακολούθηση επιφανειακών υδάτων	Παρακολούθηση υπόγειων υδάτων	Αξιολόγηση κατάστασης επιφανειακών υδάτων	Αξιολόγηση κατάστασης υπόγειων υδάτων	Κατάρτιση ΣΔΛΑΠ	Κατάρτιση ΠΜ	Εφαρμογή μέτρων	Συμμετοχή του κοινού	Επιβολή κανονισμών	Συντονισμός εφαρμογής	Υποβολή στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθηνση Υδάτων του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β	Β
Διεύθυνση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης	Β	Β	Σ	Σ	Σ	Σ	Β	Β	Β	Β	Β	Β	
Υπ. Εξωτερικών	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
ΥΠΑΑΤ	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Υπ. Υποδομών και Μεταφορών	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Υπ. Υγείας	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Υπ. Εσωτερικών	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	-	Σ	-	-
Δήμοι	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	Σ		-	-
Περιφέρειες	-	-	-	-	-	-	-	-	Σ	Σ	Σ	-	-

Β	Βασικός Ρόλος
Σ	Συμπληρωματικός Ρόλος
-	Κανένας ρόλος

Συναρμοδιότητες

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. οικ. 706/16.07.2010 Απόφαση (ΦΕΚ Β΄1383/02.09.2010), της πρώην Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, και ειδικότερα στο Παράρτημα ΙΙ αυτής, όπως αυτή διορθώθηκε με το ΦΕΚ Β΄1572/28.09.2010 και ισχύει, ορίστηκαν οι αρμόδιες, τότε κρατικές, Περιφέρειες ανά Λεκάνη Απορροής Ποταμού σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα της χώρας. Έτσι και για τις δύο ΛΑΠ (Πηνειού και Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου) του ΥΔ Θεσσαλίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 μόνη αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση είναι η Α.Δ. Θεσσαλίας - Στ. Ελλάδας όπως παρουσιάζεται στο Χάρτη που ακολουθεί..

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται επικαιροποιημένο απόσπασμα του Παραρτήματος ΙΙ της πιο πάνω Απόφασης, σύμφωνα με τον Ν.3852/2010.

Πίνακας 4.2.1-2: Λεκάνες Απορροής Ποταμών και Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Κωδικός ΛΑΠ	Ονομασία ΛΑΠ	Περιφέρειες που εκτείνονται γεωγραφικά εντός των ορίων των Λεκανών Απορροής Ποταμού	Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση (σύμφωνα με ΦΕΚ Β' 1383, 1572/2010 και Ν.3852/2010)	Παρατηρήσεις
EL0816	Πηνειού	Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδας, Ηπείρου, Δ. Μακεδονία, Κ. Μακεδονία	Θεσσαλίας - Στ. Ελλάδας	-
EL0817	Αλμυρού - Πηλίου	Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδας	Θεσσαλίας - Στ. Ελλάδας	-

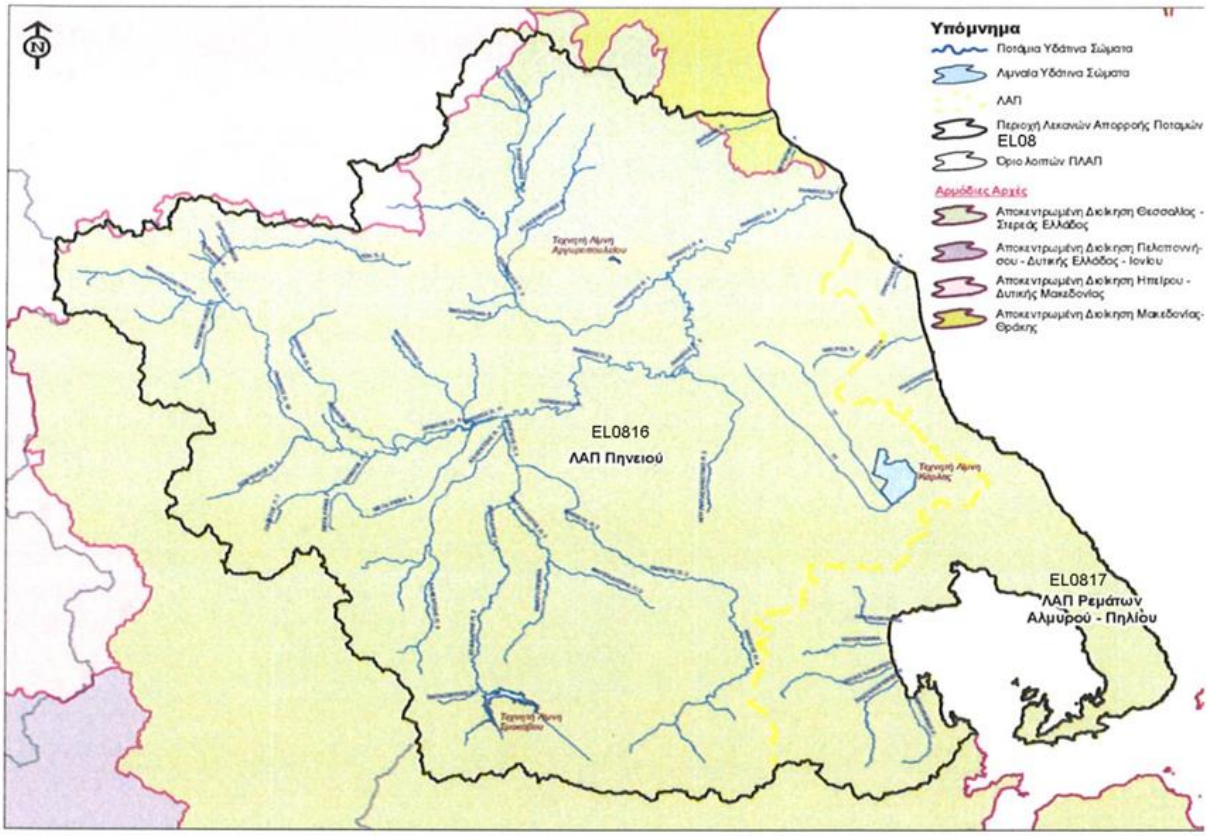

Χάρτης 4.2.1-1.Διοικητική Διαίρεση Αρμόδιας Αρχής

4.2.2 Καθορισμός Υδατικών Συστημάτων

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών σωμάτων και υπόγειων υδατικών συστημάτων, η ταξινόμηση των ΥΣ ποιοτικά (επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ) και ποσοτικά (υπόγεια ΥΣ) και παρουσιάζονται οι προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με το Άρθρο 6 της ΟΠΥ.

Στους ακόλουθους Πίνακες περιλαμβάνονται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για τις κατηγορίες και τους τύπους των υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 4.2.2-1: Κατηγορίες υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)	ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ
Ποτάμια ΥΣ	64	8	72
Λιμναία ΥΣ	3	0	3
Μεταβατικά ΥΣ	0	0	0
Παράκτια ΥΣ	2	5	7
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΣ	69	13	82
Υπόγεια ΥΣ	28	6	34
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	**97**	**19**	**116**
Ιδιαιτέρως τροποποιημένα και τεχνητά υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ/ΤΥΣ)	16		16
Υδατικά συστήματα που συνδέονται με προστατευόμενες περιοχές	89	14	103

Πίνακας 4.2.2-2: Τύποι επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)	ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ
Ποτάμια υδατικά συστήματα	**64**	**8**	**72**
Τύπος R-M1	12	3	15
Τύπος R-M2	34	2	36
Τύπος R-M3	16	0	16
Τύπος R-M4	0	0	0
Τύπος R-M5	2	3	5
Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες)	**1**	**0**	**1**
Τύπος L-M5/7	0	0	0
Τύπος L-M8	1	0	1
Τύπος GR-SR	0	0	0
Λιμναία υδατικά συστήματα	**2**	**0**	**2**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)	ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ
Τύπος GR-DNL	0	0	0
Τύπος GR-SNL	1	0	1
Τύπος GR-VSNL	0	0	0
Τύπος GR-SR (Τ.Λ. Κάρλα)	1	0	1
Μεταβατικά υδατικά συστήματα	**0**	**0**	**0**
Τύπος TW 1	0	0	0
Τύπος TW 2	0	0	0
Παράκτια υδατικά συστήματα	**2**	**5**	**7**
Τύπος IIIE	2	5	7

4.2.2.1 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα (ΥΣ)

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 2, παρ. 1) ο χαρακτηρισμός και καθορισμός των επιφανειακών υδάτων στοχεύει αρχικά στην αναγνώριση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων και την κατάταξή τους σε 4 κατηγορίες:

Ποταμοί: Συστήματα εσωτερικών υδάτων τα οποία ρέουν, κατά το πλείστον στην επιφάνεια του εδάφους αλλά το οποίο μπορεί για ένα μέρος της διαδρομής του να ρέει υπογείως.

Λίμνες: Συστήματα στάσιμων εσωτερικών υδάτων

Μεταβατικά ύδατα: Συστήματα επιφανειακών υδάτων πλησίον του στομίου ποταμών τα οποία είναι εν μέρει αλμυρά λόγω της γειτνίασής τους με παράκτια ύδατα αλλά τα οποία μπορεί να επηρεάζονται ουσιαστικά από ρεύματα γλυκού νερού.

Παράκτια: τα επιφανειακά ύδατα που βρίσκονται στην πλευρά της ξηράς μίας γραμμής της οποίας βρίσκεται σε απόσταση ενός ναυτικού μιλίου προς τη θάλασσα από το πλησιέστερο σημείο της γραμμής βάσης από την οποία μετράται το εύρος των χωρικών υδάτων και τα οποία κατά περίπτωση εκτείνονται μέχρι του απώτερου ορίου των μεταβατικών υδάτων.

Εκτός των παραπάνω κατηγοριών, τα Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων διακρίνονται ως προς το βαθμό επέμβασης των ανθρώπων σε αυτά, σε:

1. Φυσικά υδατικά συστήματα.

2. Τεχνητά υδατικά συστήματα (ΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων που δημιουργείται με δραστηριότητα του ανθρώπου» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 8 Οδηγίας).

3. Ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων του οποίου ο χαρακτήρας έχει μεταβληθεί ουσιαστικά λόγω φυσικών αλλοιώσεων από τις δραστηριότητες του ανθρώπου και το οποίο ορίζεται από το κράτος μέλος» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 9 Οδηγίας). Για παράδειγμα τα υδατικά συστήματα μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ιδιαίτερα τροποποιημένα λόγω διευθετήσεων για τη ναυσιπλοΐα, της δημιουργίας φραγμάτων για την αποθήκευση ή συλλογή υδάτων και της δημιουργίας φραγμάτων και τάφρων για προστασία από τις πλημμύρες.

Όσον αφορά τα ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών Υδατικών Συστημάτων (ΙΤΥΣ και ΤΥΣ), στα πλαίσια της 2ης αναθεώρησης των ΣΔΔΛΑΠ, πραγματοποιήθηκε η αξιολόγηση του συνόλου των ΕΥΣ της χώρας ως προς τις υδρομορφολογικές τους αλλοιώσεις και στην συνέχεια εφαρμόστηκε η κοινή σε επίπεδο χώρας μεθοδολογία διάκρισης των ΙΤΥΣ και ΤΥΣ που περιγράφεται στο Κείμενο Κατευθύνσεων «Μεθοδολογία Προσδιορισμού και Κριτήρια Αξιολόγησης Υδρομορφολογικών Αλλοιώσεων» (ΓΔΥ, 2016).

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), έγινε επαναπροσδιορισμός, όπου κρίθηκε απαραίτητο, των υδατικών συστημάτων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης, στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) προσδιορίσθηκαν συνολικά **82 επιφανειακά υδατικά συστήματα**.

Στο Σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται όλα τα ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος, ενώ το σύνολο των επιφανειακών υδατικών συστημάτων παρουσιάζεται στις ακόλουθες ενότητες, βάση της τυπολογίας που οριστικοποιήθηκε στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Ελλάδας.

Χάρτης 4.2.2-1:Επιφανειακά ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Υπόμνημα Χάρτη-4.2.2-1:

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
1	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας	22	EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1	43	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2	64	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
2	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_	23	EL0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1	44	EL0816R000206230N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2	65	EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
3	EL0816L0000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ	24	EL0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2	45	EL0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	66	EL0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.
4	EL0816L0000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	25	EL0816R000202013N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3	46	EL0816R000206232N	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.	67	EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
5	EL0816R0000000062A	1Τ	26	EL0816R000202014N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4	47	EL0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ	68	EL0816R000301061N	ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.
6	EL0816R0000000064A	7Τ	27	EL0816R000202108N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.	48	EL0816R000206234N	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.	69	EL0816RL00206201H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ
7	EL0816R0000000163N	ΑΜΥΡΟΣ Π.	28	EL0816R000202209N	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.	49	EL0816R000206235A	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	70	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
8	EL0816R000101001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.	29	EL0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.	50	EL0816R000208040N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 1	71	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
9	EL0816R0000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	30	EL0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	51	EL0816R000208041N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2	72	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
10	EL0816R0000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	31	EL0816R000202512N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ	52	EL0816R000210042N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1	73	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
11	EL0816R0000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	32	EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	53	EL0816R000210045H	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2	74	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
12	EL0816R0000200015H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5	33	EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2	54	EL0816R000210046N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3	75	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.
13	EL0816R0000200016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	34	EL0816R000206023H	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1	55	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4	76	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
14	EL0816R000200017H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	35	EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2	56	EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.	77	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
15	EL0816R000200020N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8	36	EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3	57	EL0816R000210144N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	78	EL0817R000701068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ
16	EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9	37	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4	58	EL0816R000212048N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1	79	EL0817R000901069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ
17	EL0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10	38	EL0816R000206124H	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1	59	EL0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2	80	EL0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
18	EL0816R000200039N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11	39	EL0816R000206125N	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2	60	EL0816R000214050N	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	81	EL0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
19	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12	40	EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1	61	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1	82	EL0817R001501072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.
20	EL0816R000200056N	ΙΩΝ Π. 1	41	EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1	62	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2			
21	EL0816R000200060N	ΙΩΝ Π. 2	42	EL0816R000206228N	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ	63	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.			

4.2.2.1.1 Ποτάμια ΥΣ

Το τυπολογικό σχήμα που ακολουθείται για τα Μεσογειακά ποτάμια παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4.2.2-3:Χαρακτηριστικά Μεσογειακού τύπου ποταμών, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Απόφαση 2013/480/ΕΚ και την MED GIG

Τύπος	Χαρακτηρισμός Ποταμού	Λεκάνη Απορροής (km²)	Γεωλογία	Καθεστώς ροής
R-M1	Μικρά μεσογειακά ρέματα	<100	Μικτή (εκτός από πυριτικά)	Έντονα εποχικό
R-M2	Μεσαία μεσογειακά ρέματα	100-1000	Μικτή (εκτός από πυριτικά)	Έντονα εποχικό
R-M3	Μεγάλα μεσογειακά ρέματα	1000-10000	Μικτή (εκτός από πυριτικά)	Έντονα εποχικό
R-M4	Ορεινά μεσογειακά ρέματα		Μη πυριτικό υπόβαθρο	Έντονα εποχικό
R-M5	Εποχικά ρέματα		-	Περιοδικό

Σε εθνικό επίπεδο τα χαρακτηριστικά Μεσογειακού τύπου ποταμών, όπως παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα, παρέμειναν ίδια όπως και στην 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, συμπεριλαμβανομένου και του τύπου R-L2, ο οποίος αφορά σε ποτάμια ΥΣ με λεκάνη απορροής μεγαλύτερη από 10.000 Km2. Ο συγκεκριμένος τύπος είναι ιδιαίτερα σπάνιος στην Ελλάδα και αφορά κυρίως στα τελευταία τμήματα διασυνοριακών ποταμών. Προκειμένου να προκύψει η αναγκαία ποσότητα δεδομένων για τη διαβαθμονόμηση του τύπου αυτού, η άσκηση διαβαθμονόμησης έγινε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) εντοπίζονται **72 ποτάμια ΥΣ**, τα οποία χαρακτηρίστηκαν βάσει της νέας Τυπολογίας και σχηματίζουν ένα υδρογραφικό δίκτυο με μήκος 1001,49 km. Σημειώνεται ότι **9 από αυτά προσδιορίστηκαν ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα ΥΣ και 4 αναγνωρίζονται ως Τεχνητά ΥΣ**. Στο πλαίσιο της 2ης αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ έχουν χαρακτηριστεί ως ΙΤΥΣ επιπλέον 5 ποτάμια ΥΣ: ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1, ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1, ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1, ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2 και ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5. Στον Πίνακα και στο Χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζονται ο τύπος καθώς και αριθμητικά μεγέθη για όλα τα ποτάμια ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος, ανά Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ). Στον Πίνακα και στο Χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζονται ο τύπος καθώς και αριθμητικά μεγέθη για όλα τα ποτάμια ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος, ανά Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ).

Πίνακας 4.2.2-4:Ποτάμια υδατικά συστήματα ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία**	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km²)	Αθροιστική Λεκάνη Απορροής (km²)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm³)	Τύπος ΥΣ
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)								
1	1Τ	EL0816R000000062A	ΤΥΣ	37,9	275,2	275,20	48,31	R-M2
2	7Τ	EL0816R000000064A	ΤΥΣ	36,2	187,54	187,54	16,41	R-M2
3	ΑΜΥΡΟΣ Π.	EL0816R000000163N	ΦΥΣ	9,5	121,61	121,61	21,88	R-M2
4	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.	EL0816R000101001N	ΦΥΣ	14,8	170,01	170,13	41,18	R-M2
5	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	EL0816R000200003N	ΦΥΣ	8	26,42	9.331,38	2521,30	R-M3
6	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	EL0816R000200004N	ΦΥΣ	11,8	120,95	9.304,96	2387,05	R-M3

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία**	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km²)	Αθροιστική Λεκάνη Απορροής (km²)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm³)	Τύπος ΥΣ
7	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	EL0816R000200005N	ΦΥΣ	10,2	63,57	9.184,00	2365,68	R-M3
8	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5*	EL0816R000200015H	ΙΤΥΣ	27,5	177,05	7.227,56	1942,17	R-M3
9	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	EL0816R000200016A	ΤΥΣ	2,3	0,17	0,18	0,03	R-M1
10	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	EL0816R000200017H	ΙΤΥΣ	6,6	7,12	7.050,50	1924,66	R-M3
11	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8	EL0816R000200020N	ΦΥΣ	20,6	125,05	6.450,82	1825,21	R-M3
12	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9	EL0816R000200021N	ΦΥΣ	4,2	8,34	6.325,76	1813,29	R-M3
13	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10	EL0816R000200022N	ΦΥΣ	29,8	320,28	6.317,42	1853,96	R-M3
14	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11	EL0816R000200039N	ΦΥΣ	42,2	32,13	2.786,27	1133,36	R-M3
15	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12	EL0816R000200053N	ΦΥΣ	36	187,54	1.434,47	767,01	R-M3
16	ΙΩΝ Π. 1	EL0816R000200056N	ΦΥΣ	37	216,69	944,37	496,84	R-M2
17	ΙΩΝ Π. 2	EL0816R000200060N	ΦΥΣ	11,9	104,37	104,38	42,35	R-M2
18	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1	EL0816R000201002N	ΦΥΣ	13,9	130,6	9.461,99	2549,00	R-M3
19	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1	EL0816R000202006N	ΦΥΣ	23	254,68	1.892,87	323,62	R-M3
20	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2	EL0816R000202007N	ΦΥΣ	36,5	547,33	1.638,19	311,07	R-M3
21	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3	EL0816R000202013N	ΦΥΣ	17,6	89,24	281,27	51,13	R-M2
22	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4	EL0816R000202014N	ΦΥΣ	33,4	192,02	192,02	16,56	R-M2
23	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.	EL0816R000202108N	ΦΥΣ	12,5	87,35	87,36	17,22	R-M1
24	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.	EL0816R000202209N	ΦΥΣ	10,3	48,18	48,19	7,83	R-M1
25	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.	EL0816R000202310N	ΦΥΣ	43,9	353,99	354,00	62,64	R-M2
26	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	EL0816R000202411N	ΦΥΣ	26,1	146,88	146,88	37,29	R-M2
27	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ	EL0816R000202512N	ΦΥΣ	18,2	173,15	173,15	28,86	R-M2
28	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	EL0816R000204018H	ΙΤΥΣ	16,7	384,08	592,38	99,08	R-M2
29	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2	EL0816R000204019N	ΦΥΣ	16,9	208,29	208,30	23,13	R-M2
30	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1*	EL0816R000206023H	ΙΤΥΣ	11,5	99,49	3.210,86	632,47	R-M3
31	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2	EL0816R000206036N	ΦΥΣ	25	221,99	1.138,95	231,45	R-M3
32	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3	EL0816R000206037N	ΦΥΣ	29,3	349,87	916,95	170,45	R-M2
33	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4	EL0816R000206038N	ΦΥΣ	66,5	567,08	567,08	139,56	R-M2
34	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1*	EL0816R000206124H	ΙΤΥΣ	25,5	147,63	605,65	167,66	R-M2
35	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2	EL0816R000206125N	ΦΥΣ	63,3	457,93	458,01	61,37	R-M2
36	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1	EL0816R000206226N	ΦΥΣ	25,8	137,68	1.366,76	272,29	R-M3
37	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1*	EL0816R000206227H	ΙΤΥΣ	17,7	35,81	719,89	109,73	R-M2
38	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ	EL0816R000206228N	ΦΥΣ	25	166,43	166,44	27,09	R-M2
39	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2*	EL0816R000206229H	ΙΤΥΣ	20,3	517,62	684,07	104,38	R-M2
40	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2	EL0816R000206230N	ΦΥΣ	19,3	26,92	509,19	139,66	R-M2
41	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	EL0816R000206231H	ΙΤΥΣ	10,6	33,03	482,27	142,67	R-M2
42	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.	EL0816R000206232N	ΦΥΣ	8,8	80,22	80,24	33,48	R-M1
43	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ	EL0816R000206233N	ΦΥΣ	5	88	88,01	38,40	R-M1
44	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.	EL0816R000206234N	ΦΥΣ	2,3	38,56	38,57	9,94	R-M1
45	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	EL0816R000206235A	ΤΥΣ	12,2	167,95	167,95	28,59	R-M2
46	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 1	EL0816R000208040N	ΦΥΣ	32,5	159,44	237,57	75,36	R-M2
47	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2	EL0816R000208041N	ΦΥΣ	11,4	78,1	78,13	22,71	R-M1
48	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1	EL0816R000210042N	ΦΥΣ	30,2	160,47	740,62	163,39	R-M2

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία**	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km²)	Αθροιστική Λεκάνη Απορροής (km²)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm³)	Τύπος ΥΣ
49	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2	EL0816R000210045H	ΙΤΥΣ	3,9	5,2	265,54	66,13	R-M2
50	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3	EL0816R000210046N	ΦΥΣ	3,1	51	260,33	65,61	R-M2
51	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4	EL0816R000210047N	ΦΥΣ	25,6	209,32	209,33	104,69	R-M2
52	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.	EL0816R000210143N	ΦΥΣ	27,3	209,58	314,61	73,72	R-M2
53	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	EL0816R000210144N	ΦΥΣ	12,3	105,02	105,03	17,89	R-M5
54	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1	EL0816R000212048N	ΦΥΣ	19,6	93,05	248,06	131,87	R-M2
55	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2	EL0816R000212049N	ΦΥΣ	5,5	154,91	155,00	112,57	R-M2
56	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	EL0816R000214050N	ΦΥΣ	9	93,41	93,41	17,43	R-M1
57	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1	EL0816R000216051N	ΦΥΣ	16,1	164,97	302,56	208,49	R-M2
58	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2	EL0816R000216052N	ΦΥΣ	8,4	137,54	137,58	134,48	R-M2
59	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.	EL0816R000218054N	ΦΥΣ	43,8	343,83	509,83	341,12	R-M2
60	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.	EL0816R000218155N	ΦΥΣ	20,3	165,89	165,96	175,90	R-M5
61	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ	EL0816R000220057N	ΦΥΣ	4,8	48,4	48,40	23,93	R-M1
62	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.	EL0816R000222058N	ΦΥΣ	7,3	40,56	40,56	13,89	R-M1
63	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	EL0816R000224059N	ΦΥΣ	3,3	24,5	24,50	7,05	R-M1
64	ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.	EL0816R000301061N	ΦΥΣ	3,7	29,17	28,97	6,41	R-M1
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)								
65	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.	EL0817R000101065N	ΦΥΣ	4,3	25,97	25,98	5,86	R-M1
66	ΠΟΥΡΙ Ρ.	EL0817R000301066N	ΦΥΣ	11,8	87,21	87,21	15,42	R-M1
67	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ	EL0817R000501067N	ΦΥΣ	6,1	33,8	33,80	6,89	R-M1
68	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ	EL0817R000701068N	ΦΥΣ	12,5	131,96	131,97	17,01	R-M5
69	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ	EL0817R000901069N	ΦΥΣ	18,2	118,6	118,60	15,62	R-M5
70	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.	EL0817R001101070N	ΦΥΣ	24,3	160,09	160,10	37,77	R-M2
71	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.	EL0817R001301071N	ΦΥΣ	22,3	94,8	94,62	22,24	R-M5
72	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.	EL0817R001501072N	ΦΥΣ	16,4	150,37	150,38	24,22	R-M2

** Διαφορές στην κωδικοποίηση των ποτάμιων ΥΣ σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, λόγω αλλαγής του χαρακτηρισμού των ΥΣ από Φυσικά σε ΙΤΥΣ και αντίστροφα*

*** **ΦΥΣ:** Φυσικό ΥΣ, **ΙΤΥΣ:** Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, **ΤΥΣ:** Τεχνητό ΥΣ*

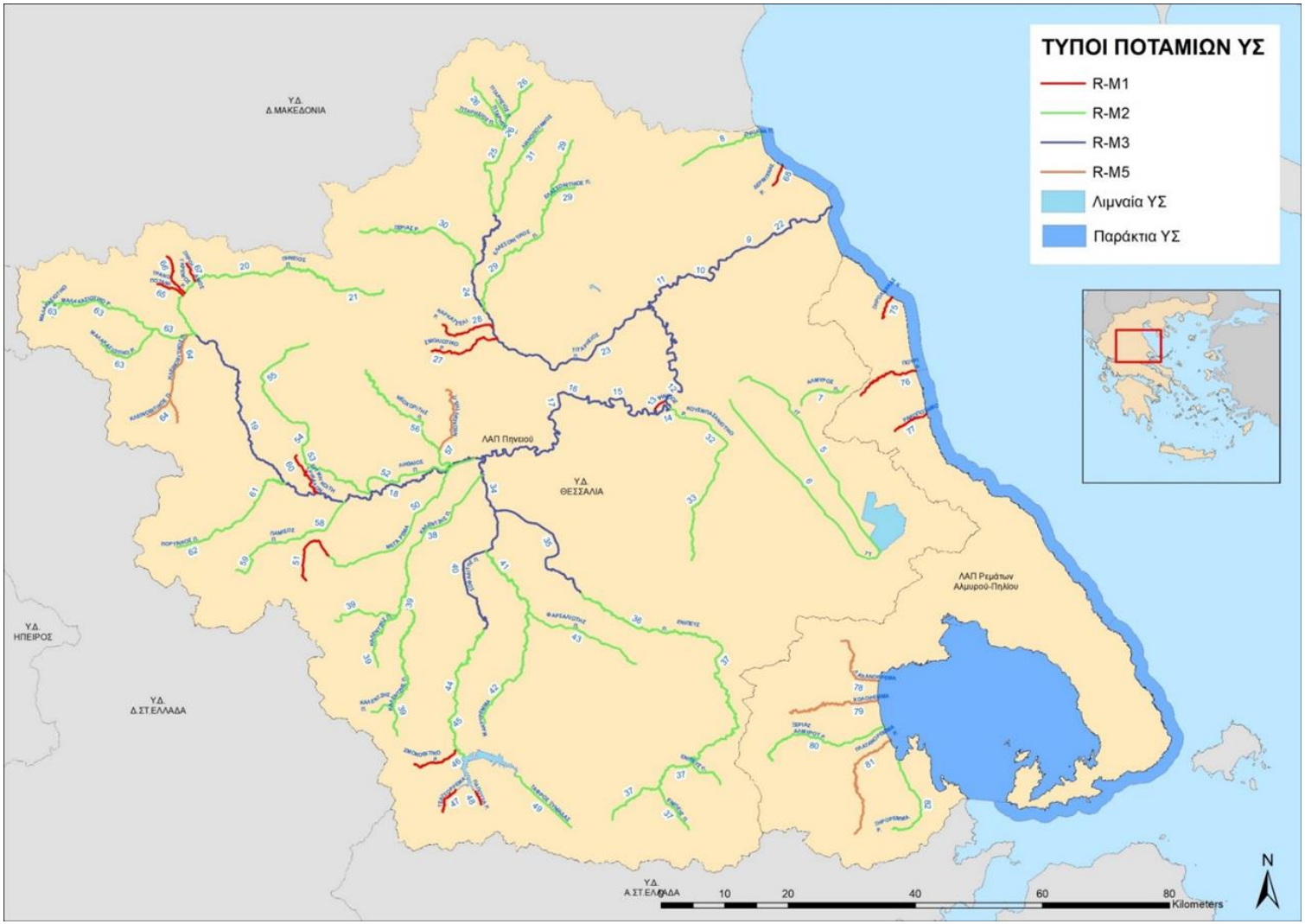

Χάρτης 4.2.2-2: Χάρτης τυπολογίας ποτάμιων ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Υπόμνημα Χάρτης 4.2.2-2:

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
5	EL0816R000000062A	1Τ	29	EL0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.	53	EL0816R000210045H	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2
6	EL0816R000000064A	7Τ	30	EL0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	54	EL0816R000210046N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3
7	EL0816R000000163N	ΑΜΥΡΟΣ Π.	31	EL0816R000202512N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ	55	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
8	EL0816R000101001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.	32	EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	56	EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.
9	EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	33	EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2	57	EL0816R000210144N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
10	EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	34	EL0816R000206023H	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1	58	EL0816R000212048N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1
11	EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	35	EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2	59	EL0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2
12	EL0816R000200015H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5	36	EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3	60	EL0816R000214050N	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
13	EL0816R000200016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	37	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4	61	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
14	EL0816R000200017H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	38	EL0816R000206124H	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1	62	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
15	EL0816R000200020N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8	39	EL0816R000206125N	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2	63	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
16	EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9	40	EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1	64	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
17	EL0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10	41	EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1	65	EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
18	EL0816R000200039N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11	42	EL0816R000206228N	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ	66	EL0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.
19	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12	43	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2	67	EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
20	EL0816R000200056N	ΙΩΝ Π. 1	44	EL0816R000206230N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2	68	EL0816R000301061N	ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.
21	EL0816R000200060N	ΙΩΝ Π. 2	45	EL0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	75	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.
22	EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1	46	EL0816R000206232N	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.	76	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
23	EL0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1	47	EL0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ	77	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
24	EL0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2	48	EL0816R000206234N	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.	78	EL0817R000701068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ
25	EL0816R000202013N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3	49	EL0816R000206235A	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	79	EL0817R000901069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ
26	EL0816R000202014N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4	50	EL0816R000208040N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 1	80	EL0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
27	EL0816R000202108N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.	51	EL0816R000208041N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2	81	EL0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
28	EL0816R000202209N	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.	52	EL0816R000210042N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1	82	EL0817R001501072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.

4.2.2.1.2 Λιμναία υδατικά συστήματα

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) εντοπίζονται **3 λιμναία ΥΣ**, εκ των οποίων **2 από αυτά αποτελούν Φυσικά λιμναία υδατικά συστήματα** με συνολική επιφάνεια 35,42 Km², ενώ **1 προσδιορίστηκε ως Ποτάμιο ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (Ταμιευτήρας)** με συνολική επιφάνεια 9,92 Km².

Τυπολογία - Φυσικά λιμναία υδατικά συστήματα

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται όλες οι τυπολογικές παράμετροι και τα όρια διάκρισης των τύπων φυσικών λιμνών, χωρίς να υπάρχουν αλλαγές σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 4.2.2-5: Τύποι φυσικών λιμνών

Τύπος	Γνωρίσματα Λίμνης	Υψόμετρο (m)	Επιφάνεια (km^2)	Μέσο Βάθος (m)	Γνωρίσματα μίξης
GR-DNL	Φυσικές λίμνες, βαθιές	0 - 1.000	> 0.5	> 9	Θερμές μονομεικτικές
GR-SNL	Φυσικές λίμνες, ρηχές	0 - 1.000	> 0.5	3 - 9	Πολυμεικτικές
GR-VSNL	Φυσικές λίμνες, πολύ ρηχές	0 - 1.000	> 0.5	< 3	Πολυμεικτικές

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) εντοπίζονται 2 λιμναία ΥΣ, εκ των οποίων και τα δύο χαρακτηρίζονται ως ΙΤΥΣ, τα οποία παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί και το Χάρτη 4.2.2-3. Σε σχέση με την 1η αναθεώρηση δεν υπάρχει κάποια αλλαγή.

Πίνακας 4.2.2-6: Λιμναία ΥΣ με νέα τυπολογία ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία*	Έκταση (km^2)	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km^2)	Αθροιστική Λεκάνη Απορροής (km^2)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm^3)	Τύπος ΥΣ
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)									
1	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ	EL0816L0000000001H	ΙΤΥΣ	0,49	4,46	20,41	20,41	2,61	GR-SNL
2	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	EL0816L0000000002H	ΙΤΥΣ	34,92	29,7	434,15	1.018,15	69,15	GR-SR
ΦΥΣ: Φυσικό ΥΣ, ΙΤΥΣ: Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, ΤΥΣ: Τεχνητό ΥΣ									

Τυπολογία - Ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (Ταμιευτήρες)

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται όλες οι τυπολογικές παράμετροι και τα όρια διάκρισης των τύπων για ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα, χωρίς να υπάρχουν αλλαγές σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 4.2.2-7: Τύποι τεχνητών λιμνών (ταμιευτήρες)

Τύπος	Γνωρίσματα Λίμνης	Υψόμετρο (m)	Κατακρημνίσματα (mm) και θερμοκρασία (°C) (ετήσιες μέσες τιμές	Επιφάνεια (km^2)	Μέσο Βάθος (m)	Λεκάνη Απορροής (km^2)	Αλκαλικό-τητα (meq/l)
L-M5/7	Ταμιευτήρες, βαθείς, μεγάλοι, πυριτικοί, «υγρές» περιοχές	< 1.000	> 800 ή/και < 15	> 0.5	> 15	< 20.000	<1
L-M8	Ταμιευτήρες, βαθείς, μεγάλοι, ασβεστολιθικοί	< 1.000	-	> 0.5	> 15	< 20.000	>1
GR-SR	Ταμιευτήρες, ρηχοί	< 1.000	-	> 0.5	< 15	-	-

Στον τύπο GR-SR κατατάσσονται οι τεχνητές λίμνες μέσου βάθους < 15 m: Τ.Λ. Στράτου, Τ.Λ. Πουρνάρι ΙΙ, Τ.Λ. Λευκογείων, Τ.Λ. Αδριανής, Τ.Λ. Κάρλας και Τ.Λ. Κερκίνη. Στον τύπο αυτό, αναλόγως του μέσου βάθους τους, μπορούν να ενταχθούν και οι λιμνοδεξαμενές των νησιών του Αιγαίου. Με αυτό τον τρόπο συγκεντρώνεται ικανοποιητικός αριθμός λιμνοχρονιών (lake years) από μεγάλο τροφικό εύρος για τη διατύπωση των κατάλληλων συνθηκών αναφοράς και ορίων ταξινόμησης.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) εντοπίζεται 1 ποτάμιο ΙΤΥΣ λιμναίου τύπου που παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί και το Χάρτη 13, ανά ΛΑΠ. Σε σχέση με την 1η αναθεώρηση δεν υπάρχει κάποια αλλαγή.

Πίνακας 4.2.2-8: Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου τύπου (ταμιευτήρες) με νέα τυπολογία ανά ΛΑΠ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία*	Έκταση (km^2)	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km^2)	Αθροιστική Λεκάνη Απορροής (km^2)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm^3)	Τύπος ΥΣ
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)									
1	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ	EL0816RL00206201H	ΙΤΥΣ	9,92	18,3	74,46	369,01	96,04	L-M8
ΦΥΣ: Φυσικό ΥΣ, ΙΤΥΣ: Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, ΤΥΣ: Τεχνητό ΥΣ									

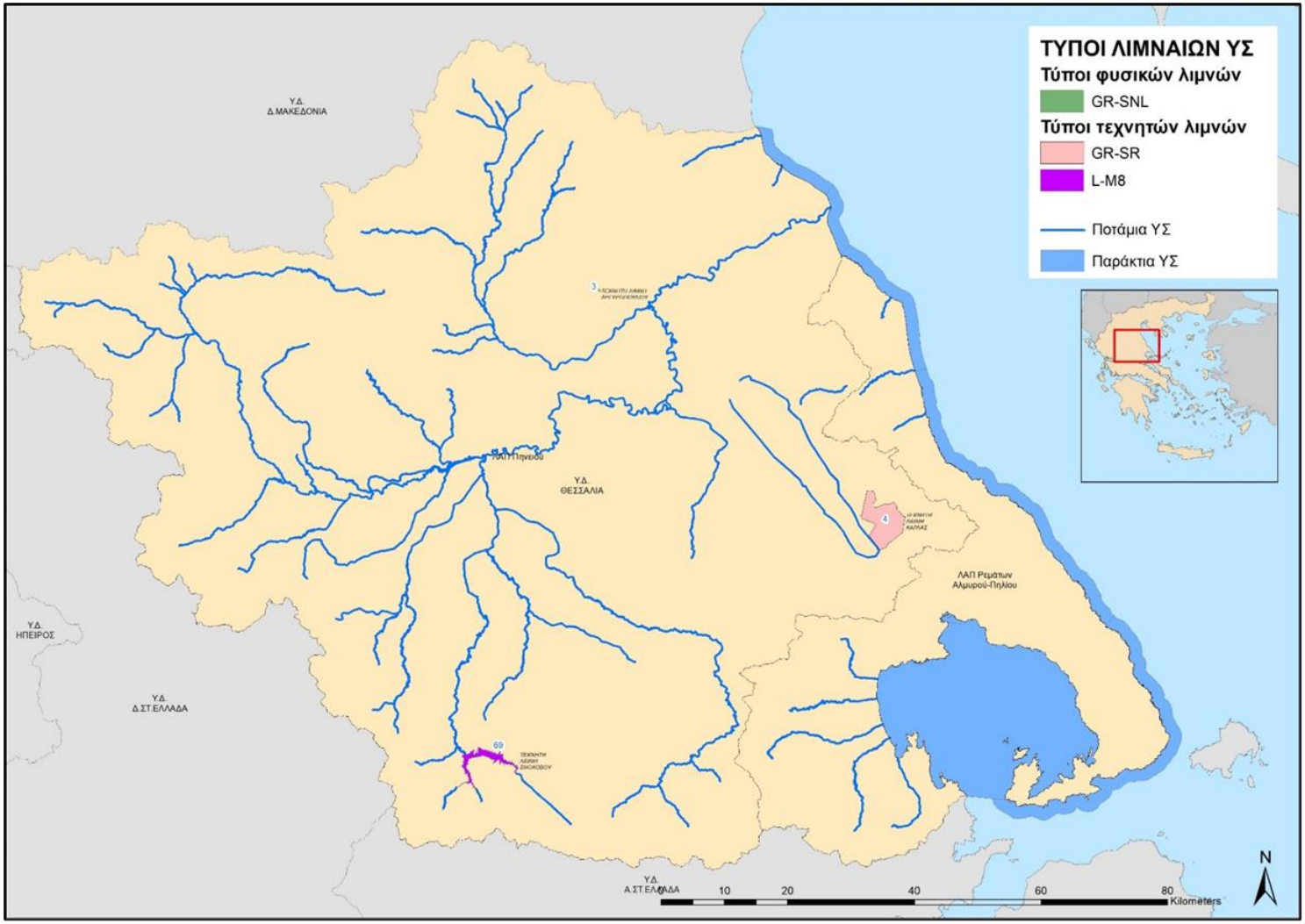

Χάρτης 4.2.2-3: Τυπολογία ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα και λιμναίων ΥΣ ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Υπόμνημα Χάρτη 4.2.2-3:

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
3	EL0816L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ
4	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
69	EL0816RL00206201H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ

4.2.2.1.3 Παράκτια ΥΣ

Οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των παράκτιων ΥΣ βάσει βιολογικών ποιοτικών στοιχείων αναγνωρίζουν μόνο ένα τύπο παράκτιων ΥΣ που καλύπτει την περιοχή της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου, τον τύπο IIIE που δεν επηρεάζεται από τις εισροές γλυκών νερών με υψηλές αλατότητες >37,5. Έτσι το σύνολο των παράκτιων ΥΣ της χώρας κατατάσσονται σε ένα τύπο, όπως ακριβώς συνέβη και στους προηγούμενους κύκλους εκπόνησης των ΣΔΛΑΠ.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) προσδιορίσθηκαν 7 παράκτια ΥΣ που παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα ανά ΛΑΠ. Σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ η μόνη διαφορά αφορά τον αποχαρακτηρισμό του Όρμου Βόλου ως ΙΤΥΣ, οπότε πλέον όλα τα παράκτια ΥΣ χαρακτηρίζονται ως φυσικά. Σύμφωνα με την τυπολογία που υιοθετήθηκε ανήκουν όλα σε έναν (1) τύπο, στον τύπο IIIE.

Πίνακας 4.2.2-9: Παράκτια υδατικά συστήματα του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία**	Έκταση (km²)	Περίμετρος (km)	Τύπος ΥΣ
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)						
1	ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΚΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	EL0816C0001N	ΦΥΣ	28,2	37,36	IIIE
2	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΚΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ)_	EL0816C0002N	ΦΥΣ	19,88	25,09	IIIE
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)						
3	ΝΟΤΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΚΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	EL0817C0003N	ΦΥΣ	46,28	59,02	IIIE
4	ΘΑΛΑΣΣΑ ΠΗΛΙΟΥ	EL0817C0004N	ΦΥΣ	104,56	155,35	IIIE
5	ΣΤΕΝΑ ΣΚΙΑΘΟΥ	EL0817C0005N	ΦΥΣ	117,15	172,47	IIIE
6	ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	EL0817C0006N	ΦΥΣ	623,96	248,40	IIIE
7	ΟΡΜΟΣ ΒΟΛΟΥ*	EL0817C0007H	ΦΥΣ	3,35	18,06	IIIE

** Διαφορές στην κωδικοποίηση των ποτάμιων ΥΣ σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, λόγω αλλαγής του χαρακτηρισμού των ΥΣ από Φυσικά σε ΙΤΥΣ και αντίστροφα*
*** **ΦΥΣ:** Φυσικό ΥΣ, **ΙΤΥΣ:** Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, **ΤΥΣ:** Τεχνητό ΥΣ*

4.2.2.2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

Στα πλαίσια της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) επανεξετάσθηκαν τα αρχικά οριοθετημένα ΥΥΣ. και συνυπολογίζοντας όλα τα υποσυστήματα ο αριθμός των ΥΥΣ τροποποιείται από 33 σε συνολικά 34.

Στον παρακάτω Πίνακα και στο Χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) κατά την 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 4.2.2-10: Υπόγεια υδατικά συστήματα ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Όνομα ΥΥΣ	Κωδικός ΥΥΣ	Έκταση (x10⁶ m²)
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)			
1	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΖΙΑΚΑ	EL0800010	219,34
2	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΛΑΙΟΣΑΜΑΡΙΝΑΣ – ΒΟΥΛΑΣ	EL0800020	75,61
3	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	EL0800030	1.261,70

Α/Α	Όνομα ΥΥΣ	Κωδικός ΥΥΣ	Έκταση (x10^6 m^2)
4	ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	EL0800040	116,91
5	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΑΝΙΑΣ – ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	EL0800050	124,88
6	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ	EL0800060	86,70
7	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΑΜΑΣΙΟΥ – ΤΙΤΑΝΟΥ	EL0800070	382,87
8	ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΥΛΛΗΪΟΥ – ΟΡΦΑΝΩΝ	EL0800080	37,12
9	ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΚΑΡΑΣ – ΒΕΛΕΣΙΩΤΩΝ	EL0800100	42,38
10	ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΑΡΙΣΑΣ – ΚΑΡΛΑΣ	EL0800110	578,44
11	ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΛΥΜΠΟΥ – ΟΣΣΑΣ	EL0800120	94,86
12	ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΟΥΣΑΝΗΣ – ΚΑΛΟΥ ΝΕΡΟΥ	EL0800130	922,28
13	ΣΥΣΤΗΜΑ ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ – ΒΡΥΣΙΩΝ	EL0800180	98,06
14	ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΑΣΙΩΝ – ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	EL0800190	532,58
15	ΣΥΣΤΗΜΑ ΞΥΝΙΑΔΟΣ	EL0800200	146,05
16	ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΑΣΣΩΝΑΣ – ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	EL0800210	45,19
17	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΩΝΟΥ ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΥ	EL0800220	309,76
18	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΩΝΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ – ΠΟΡΤΑΪΚΟΥ – ΠΑΜΙΣΟΥ	EL0800230	819,83
19	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΑΣΙΩΝ – ΦΑΡΚΑΔΩΝΑΣ	EL0800240	854,14
20	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ – ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	EL0800250	1.150,08
21	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ – ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ	EL0800260	113,71
22	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΟΣΣΑΣ (Α)	EL0800271	40,38
23	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΟΣΣΑΣ (Β)	EL0800272	608,15
24	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΝΩ ΡΟΥ ΕΝΙΠΕΑ	EL0800290	494,07
25	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΞΥΝΙΑΔΑΣ – ΚΕΔΡΟΥ	EL0800300	314,98
26	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΛΑΤΗΣ – ΡΕΝΤΙΝΑΣ	EL0800310	600,07
27	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟΥ ΡΕΜΑΤΟΣ	EL0800320	439,26
28	ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΒΟΛΩΝ Π.ΠΗΝΕΙΟΥ	EL0800330	74,39
	ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)		
29	ΛΟΦΩΔΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΛΜΥΡΟΥ – ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ	EL0800090	251,80
30	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΛΜΥΡΟΥ	EL0800140	268,55
31	ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΚΑΡΛΑΣ	EL0800150	375,80
32	ΣΥΣΤΗΜΑ ΌΘΡΥΟΣ	EL0800160	505,86
33	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΗΛΙΟΥ	EL0800170	589,56
34	ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ – ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	EL0800280	127,90

Χάρτης 4.2.2-4: Θέση και όρια υπόγειων υδατικών συστημάτων Θεσσαλίας (EL08)

4.2.2.3 Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ) και Τεχνητά Υδατικά Συστήματα (ΤΥΣ)

Η μεθοδολογία αυτή αξιοποιείται μεταξύ άλλων και στον αρχικό προσδιορισμό ΙΤΥΣ. Η μεθοδολογία του προσδιορισμού των ΙΤΥΣ και ΤΥΣ παρουσιάζεται λεπτομερώς στο σχετικό κατευθυντήριο κείμενο που είναι διαθέσιμο στη σχετική ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/.

Στην παρούσα 2η Αναθεώρηση πραγματοποιήθηκε επανεξέταση του προσδιορισμού ΙΤΥΣ-ΤΥΣ για όλα τα ΥΣ σε συνδυασμό με την αξιολόγηση της υδρομορφολογικής κατάστασης των ΥΣ και την εφαρμογή της σχετικής εγκεκριμένης μεθοδολογίας αξιολόγησης υδρομορφολογικών αλλοιώσεων.

Σε σχέση με τον προηγούμενο διαχειριστικό κύκλο (1η Αναθεώρηση), έπειτα από συναξιολόγηση των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης βιολογικών ποιοτικών στοιχείων του ΕΔΠ ως προς την δυνατότητα των ΥΣ να επιτύχουν την καλή οικολογική κατάσταση, προσδιορίστηκαν πέντε νέα ποτάμια ΙΤΥΣ. Συγκεκριμένα προσδιορίστηκαν ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα τα ποτάμια υδατικά συστήματα: Καλέντζης Π. 1 (EL0816R000206124H), Φαρσαλιώτης Π. 1 (EL0816R000206227H), Φαρσαλιώτης Π. 2 (EL0816R000206229H) λόγω διευθετήσεων και απολήψεων, καθώς και το ποτάμιο υδατικό σύστημα Ενιπεύς Π. 1 (EL0816R000206023H) και Πηνειός Π. 5 (EL0816R000200015H), ως κατάντη φραγμάτων με σημαντικές απολήψεις και αδυναμία επίτευξης της καλής οικολογικής κατάστασης.

Επιπρόσθετα, αποχαρακτηρίστηκε από ΙΤΥΣ το παράκτιο ΥΣ Όρμος Βόλου (EL0817C0007N), διότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ΕΔΠ χαρακτηρίζεται σε καλή οικολογική κατάσταση.

Επομένως, ακολουθώντας τη μεθοδολογία προσδιορισμού ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων, **στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) προέκυψαν 12 ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα και 4 τεχνητά υδατικά συστήματα σε σύνολο 82 υδατικών συστημάτων.**

Στον Πίνακα και στο Χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζεται ο αριθμός και η κάλυψη των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων. Το ποσοστό κάλυψης για τα λιμναία, ταμιευτήρες και τα παράκτια υδατικά συστήματα αναφέρεται επί της συνολικής επιφάνειας ανά κατηγορία ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το ποσοστό κάλυψης για τα ποτάμια υδατικά συστήματα αναφέρεται επί του συνολικού μήκους των ποτάμιων υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 4.2.2-11: Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Κατηγορία ΥΣ	Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα		Τεχνητά Υδατικά Συστήματα	
	Αριθμός Υδατικών Συστημάτων	Κάλυψη (%)	Αριθμός Υδατικών Συστημάτων	Κάλυψη (%)
Λιμναία Υδατικά Συστήματα	2	100	0	0
Ποτάμια Υδατικά Συστήματα (κατά μήκος ποταμών – ρεμάτων)	9	10,1	4	6,4
Ποτάμια Υδατικά Συστήματα (ταμιευτήρες)	1	100	0	0
Παράκτια Υδατικά Συστήματα	0	0	0	0

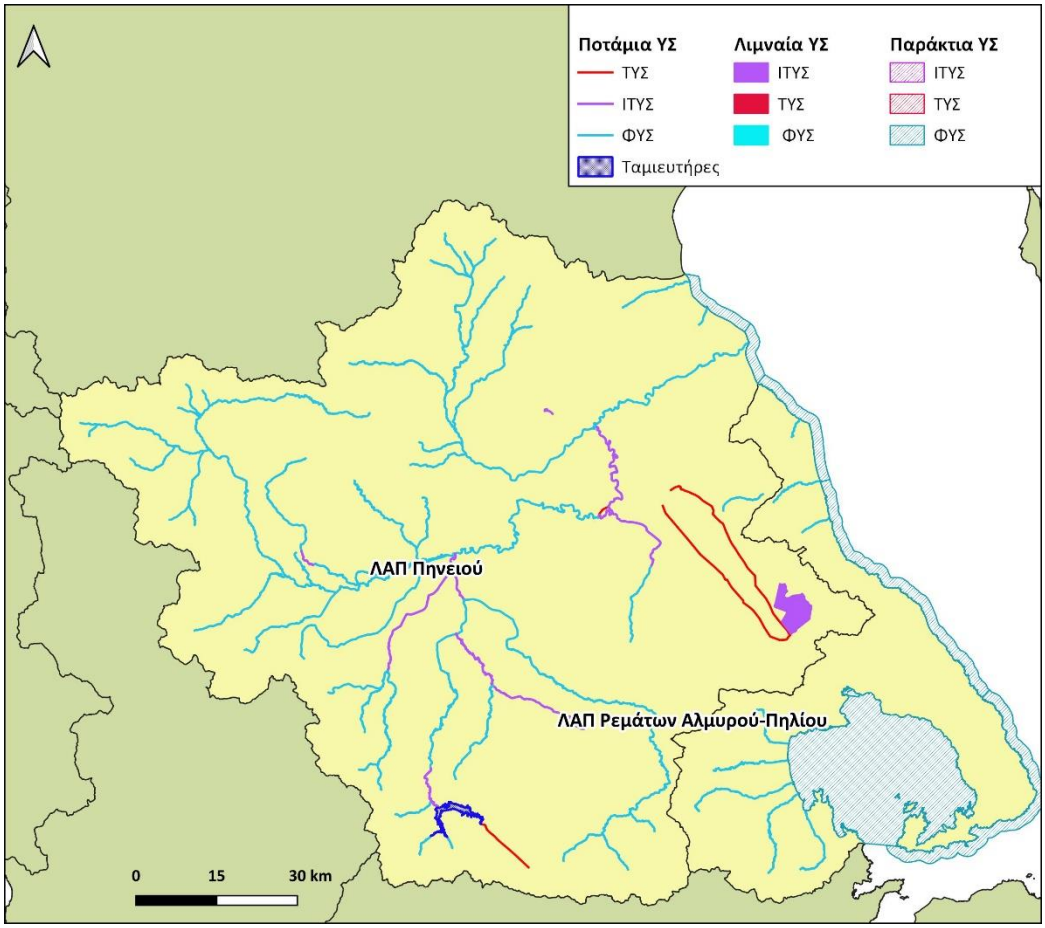

Χάρτης 4.2.2-5: Εποπτική εικόνα των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα που προσδιορίσθηκαν οριστικά ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), τα βασικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και η «καθορισμένη χρήση ύδατος» (δραστηριότητα) του άρθρου 4(3)(α) της ΟΠΥ στην οποία εμπίπτει κάθε υδατικό σύστημα.

Πίνακας 4.2.2-12: Οριστικώς προσδιορισμένα ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα ανά ΛΑΠ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ – ΜΗΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ /ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	«ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ» ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4(3)(α) της ΟΠΥ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)							
ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	EL0816L000000002H	RL	34,93 km^2	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Αποθήκευση ύδατος: Άρδευση, Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ	EL0816RL00206201H	RL	9,92 km^2	Καλό και ανώτερο οικολογικό δυναμικό	Κατώτερη της καλής χημικής κατάσταση	Αποθήκευση ύδατος: Άρδευση, παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, υδροδότηση	ΙΤΥΣ
ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	EL0816R000206231H	R	10,63 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Κατώτερη της καλής χημική κατάσταση	Αναψυχή	ΙΤΥΣ
ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ	EL0816L000000001H	L	0,49 km^2	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Αποθήκευση ύδατος: Άρδευση, Αναψυχή	ΙΤΥΣ
ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2	EL0816R000210045H	R	3,87 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Κατώτερη της καλής χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5	EL0816R000200015H	R	27,54 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	EL0816R000200017H	R	6,62 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Αποθήκευση ύδατος: Άρδευση, Ρύθμιση του ύδατος, προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	EL0816R000204018H	R	16,74 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Κατώτερη της καλής χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1	EL0816R000206023H	R	11,53 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Άρδευση, Ρύθμιση του ύδατος, προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1	EL0816R000206124H	R	25,53 km	Κατώτερο του καλού	Κατώτερη της καλής	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΥΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ – ΜΗΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ /ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	«ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ» ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4(3)(α) της ΟΠΥ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
				οικολογικό δυναμικό	χημική κατάσταση		
ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1	EL0816R000206227H	R	17,74 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Καλή χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2	EL0816R000206229H	R	20,27 km	Κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό	Κατώτερη της καλής χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΙΤΥΣ
7Τ	EL0816R000000064A	R	36,16 km	Ελλιπής οικολογική κατάσταση	Καλή χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΤΥΣ
1Τ	EL0816R000000062A	R	37,89 km	Ελλιπής οικολογική κατάσταση	Καλή χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΤΥΣ
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	EL0816R000200016A	R	2,33 km	Ελλιπής οικολογική κατάσταση	Καλή χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΤΥΣ
ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	EL0816R000206235A	R	12,16 km	Μέτρια οικολογική κατάσταση	Κατώτερη της Καλής χημική κατάσταση	Προστασία από πλημμύρες	ΤΥΣ

4.2.3 Προστατευόμενες Περιοχές

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Κράτη Μέλη εξασφαλίζουν τη δημιουργία μητρώου όλων των περιοχών που κείνται στο εσωτερικό κάθε ΥΔ, οι οποίες έχουν χαρακτηρισθεί ως χρήζουσες ειδικής προστασίας βάσει των ειδικών διατάξεων της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων τους ή τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται από το νερό. Το μητρώο αυτό, που καλείται Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΠΠ), περιλαμβάνει όλα τα υδατικά συστήματα που προσδιορίζονται από το Παράρτημα V του ΠΔ 51/2007.

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV.

Πίνακας 4.2.3-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ

Α/Α	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας
1	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7
2	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία
3	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ
4	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και
5	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει την οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.

Οι προστατευόμενες περιοχές του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) παρουσιάζονται στην ενότητα 6.3.1 της παρούσας μελέτης.

4.2.4 Πρόγραμμα Παρακολούθησης

Η ταξινόμηση της οικολογικής, χημικής και συνολικής κατάστασης των επιφανειακών στην αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ βασίστηκε στα αποτελέσματα του εθνικού δικτύου παρακολούθησης υδάτων. Το δίκτυο σταθμών παρακολούθησης στους οποίους λαμβάνονται δείγματα των αξιολογούμενων παραμέτρων καθορίστηκε βάση της ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444 (ΦΕΚ 5384Β'/19.11.2021). Στο ΥΔ Θεσσαλίας λειτούργησαν συνολικά 63 σταθμοί επιφανειακών υδάτων εκ των οποίων 27 εποπτικοί και 36 επιχειρησιακοι σταθμοί. Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τον αριθμό των σταθμών ανά κατηγορία ΥΣ, τύπο παρακολούθησης και ομάδα παρακολουθούμενων παραμέτρων.

Πίνακας 4.2.4-1: Κατανομή σταθμών παρακολούθησης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Κατηγορία Σταθμού	Οικολογική και χημική παρακολούθηση		Μόνο Οικολογική παρακολούθηση	
	Εποπτικοί	Επιχειρησιακοί	Εποπτικοί	Επιχειρησιακοί
Ποταμών	8	23	12	11
Λιμνών*	2	1	0	0
Παράκτιων	3	1	2	0
Σύνολο	**13**	**25**	**14**	**11**

**Στην κατηγορία σταθμών σε λίμνες εντάσσονται 1 εποπτικός σταθμός σε ταμιευτήρα.*

Δίκτυο Παρακολούθησης ΥΥΣ

Τα δεδομένα παρακολούθησης ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης προέρχονται από την Αναθεώρηση του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των σταθμών παρακολούθησης και των υπόχρεων Φορέων για τη λειτουργία τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 4 του ν. 3199/2003 (Α' 280) (ΦΕΚ 5384 19/11/2021 - Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444). Φορέας παρακολούθησης των παραμέτρων για τα υπόγεια ύδατα είναι το ΕΑΓΜΕ.

Σημαντικά στοιχεία που συλλέχθηκαν και αξιοποιούνται στα πλαίσια της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ προέρχονται από :

- Έργο REXUS: MANAGING RESILIENT NEXUS SYSTEMS THROUGH PARTICIPATORY SYSTEMS DYNAMICS MODELLING. European Union's Horizon 2020 research and innovation programme, grant agreement No 101003632. Περίοδος Υλοποιησης: 2021-2024. https://www.lenses-prima.eu/
- Έργο LENSES: LEarning and action alliances for Nexus EnvironmentS. PRIMA programme supported by the European Union, grant agreement No 2041. Περίοδος Υλοποιησης: 2021-2024.https://rexusproject.squarespace.com/
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ-ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ (AGROCLIMA)». «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2011», Συμπράξεις Παραγωγικών και

Ερευνητικών Φορέων σε Εστιασμένους Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς Τομείς, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Περίοδος Υλοποίησης: 2013-2015.

Στοιχεία για παραπάνω μας παραχωρήθηκαν από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων.

Για το ΥΔ08 διατίθενται τέλος στοιχεία πιεζομετρικών μετρήσεων από το 1972 οι οποίες προέρχονται από το αρχικό δίκτυο παρακολούθησης της SOGREAH που συνέχισε να παρακολουθείται μέσω της ΥΕΒ. Τα τελευταία χρόνια η παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης έχει περιορισθεί στο τμήμα του Ν. Λαρίσης από τη Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας. Στην παρούσα φάση έγινε επικαιροποίηση των δεδομένων στάθμης από τον Ιανουάριο 2017 μέχρι και τέλη του 2021.

Πίνακας 4.2.4-2: Κατανομή σταθμών παρακολούθησης ΥΥΣ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Κατηγορία Σταθμού	Ποιοτική (χημική) και ποσοτική παρακολούθηση	
	Εποπτικοί	Επιχειρησιακοί
Στάθμη Υπογείων Υδάτων	67	23
Παροχή Πηγών	10	-

4.2.5 Κατάστασης των Υδατικών Συστημάτων

4.2.5.1 Ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων

Η ταξινόμηση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί τη διαδικασία προσδιορισμού της ποιοτικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται κάθε υδατικό σύστημα μέσω της αξιοποίησης δεδομένων παρακολούθησης. Ο προσδιορισμός της ποιότητας κάθε σώματος έχει κομβική σημασία στην πορεία εφαρμογής της Οδηγίας καθώς αποτελεί το επόμενο βήμα της ανάλυσης πιέσεων και εκτίμησης των επιπτώσεων και συνδέει τις εκτιμηθείσες αναλύσεις με την πραγματική κατάσταση, όπως αυτή αποτυπώνεται στα προγράμματα παρακολούθησης που έχουν εφαρμοσθεί. Επίσης αποτελεί το αναγκαίο σκαλοπάτι για τον ορθό σχεδιασμό ή/και επιλογή μέτρων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας.

Η ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων γίνεται με βάση τα ποιοτικά στοιχεία, τα οποία καθορίζονται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (βλ. παρακάτω Σχήμα). Τα ποιοτικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται διαφέρουν ανάλογα με την κατηγορία του υδατικού συστήματος, δηλαδή αν πρόκειται για ποτάμιο, λιμναίο, μεταβατικό ή παράκτιο σύστημα. Για τα ιδιαιτέρως τροποποιημένα και τεχνητά υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ/ΤΥΣ) χρησιμοποιείται η έννοια του καλού οικολογικού δυναμικού, αντί της καλής οικολογικής κατάστασης.

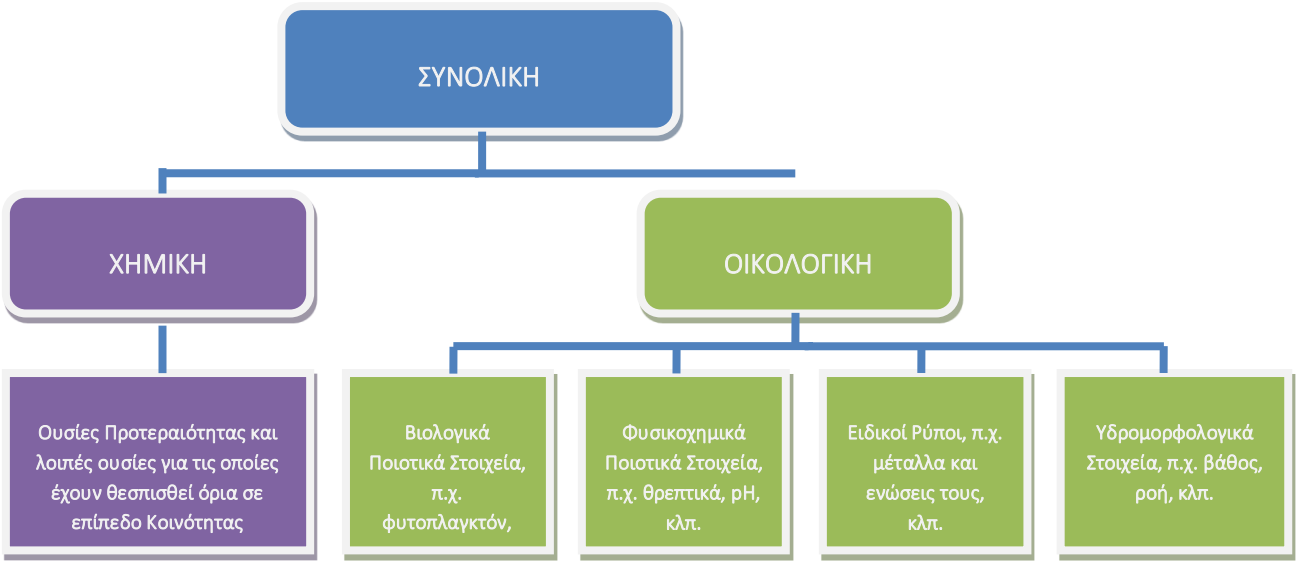

Σχήμα 4.2.5-1: Κατηγορίες ποιοτικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων

Οι αναλυτικές μεθοδολογίες για την ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (ποταμών, λιμνών και μεταβατικών/παράκτιων) είναι διαθέσιμες στη σχετική ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/.

Σύμφωνα με την Οδηγία η ποιοτική κατάσταση ενός επιφανειακού Υδατικού Συστήματος καθορίζεται από δύο βασικούς επιμέρους συντελεστές: την οικολογική κατάσταση και τη χημική κατάσταση. Στόχος της ΟΠΥ για τα επιφανειακά υδατικά συστήματα είναι η καλή κατάσταση.

Ως «καλή κατάσταση επιφανειακών υδάτων» ορίζεται η κατάσταση επιφανειακού υδατικού σώματος που χαρακτηρίζεται τουλάχιστον «καλή», τόσο από οικολογική όσο και από χημική άποψη.

Ως «καλή οικολογική κατάσταση» ορίζεται η κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων το οποίο ταξινομείται κατ' αυτό τον τρόπο σύμφωνα με το Παράρτημα V της Οδηγίας.

Ως «καλή χημική κατάσταση επιφανειακών υδάτων» ορίζεται η χημική κατάσταση που απαιτείται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά ύδατα, δηλαδή η χημική κατάσταση που έχει επιτύχει ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων, στο οποίο οι συγκεντρώσεις ρύπων δεν υπερβαίνουν τα πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα IX και δυνάμει της παραγράφου 7 του άρθρου 16, καθώς και δυνάμει άλλων συναφών κοινοτικών νομοθετημάτων που θεσπίζουν ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα σε κοινοτικό επίπεδο.

Τέλος, η διαδικασία ταξινόμησης της συνολικής κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων βασίζεται στην συναξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης και της χημικής κατάστασης. Στην τελική ταξινόμηση της συνολικής κατάστασης επικρατεί ο κανόνας του (one out all out), κατά τον οποίο η αξιολόγηση βασίζεται στην χαμηλότερη τιμή ανάμεσα στην οικολογική και χημική κατάσταση.

Βάσει αναλυτικής εκτίμησης, ανάλυσης και αξιολόγησης των πιέσεων και των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών στα ΥΣ και βάσει αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης των ΥΣ, γίνεται η ταξινόμηση της οικολογικής και χημικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ.

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται στις ακόλουθες ενότητες ανά κατηγορία ΕΥΣ. Όσον αφορά την γενικότερη εικόνα των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης των ΕΥΣ καταγράφεται ελαφρά επιδείνωση σε ότι αφορά την οικολογική κατάσταση, με περισσότερα ΥΣ σε μέτρια κατάσταση σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση. Παράμετροι που εκτιμάται ότι συμβάλλουν στην επιδείνωση αυτή είναι, μεταξύ άλλων, οι εξής:

Α) Η αύξηση του αριθμού των Βιολογικών Ποιοτικών Στοιχείων που παρακολουθούνται συστηματικά (με ευρεία πλέον συμμετοχή των ψαριών), η οποία λόγω εφαρμογής της πολύ αυστηρής αρχής υποχρεωτικής υιοθέτησης της δυσμενέστερης αξιολόγησης (one out all out) μεταξύ των διαφορετικών Βιολογικών Ποιοτικών Στοιχείων, αυξάνει τις πιθανότητες συνολικής δυσμενούς ταξινόμησης.

Β) Η δυσκολία στην υλοποίηση του προγράμματος λόγω covid ή άλλων προβλημάτων, οδήγησε στην συλλογή περιορισμένων δεδομένων κυρίως σε ότι αφορά την παρακολούθηση παραμέτρων που επηρεάζουν την οικολογική κατάσταση. Αφενός δεν υπάρχουν καθόλου αποτελέσματα από ορισμένους σταθμούς κατά την περίοδο 2018-2021, αφετέρου σε πολλές περιπτώσεις η συχνότητα των δειγματοληψιών ειδικά σε επιχειρησιακούς σταθμούς είναι μικρότερη από την αναμενόμενη. Αυτό επηρεάζει δυσμενώς τόσο την ταξινόμηση που προκύπτει σε ΕΥΣ που παρακολουθούνται, ενισχύοντας το ρόλο χειρότερων αποτελεσμάτων σε μικρότερο του αναμενομένου αριθμό δειγματοληψιών, όσο και αυτή που προκύπτει σε ΕΥΣ που δεν παρακολουθούνται (ταξινόμηση με εφαρμογή ομαδοποίησης), αυξάνοντας κατ΄ αρχήν τον ίδιο τον αριθμό των

ΕΥΣ που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, των οποίων η ταξινόμηση επηρεάζεται από ΕΥΣ που παρακολουθούνται και έχουν πιθανώς αξιολογηθεί δυσμενέστερα για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Στο ίδιο πλαίσιο, λόγω της αύξησης του αριθμού των ΕΥΣ των οποίων η οικολογική κατάσταση ταξινομείται με ομαδοποίηση ή κρίση ειδικού, η αξιοπιστία της ταξινόμησης φέρεται μειούμενη.

Σε ότι αφορά την ταξινόμηση της χημικής κατάστασης η εικόνα από πλευράς διαθεσιμότητας αποτελεσμάτων παρακολούθησης σε εύρος σταθμών είναι καλύτερη από αυτή της 1ης Αναθεώρησης, παρόλο που σε πολλές περιπτώσεις καταγράφεται ταξινόμηση με ελλιπή δεδομένα λόγω μικρότερης συχνότητας μετρήσεων.

Ειδικά στην περίπτωση των παράκτιων ΥΣ οι ελλείψεις στην εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης κατέστησαν αναπόφευκτη τη σημαντική αύξηση της ταξινόμησης ΕΥΣ με κρίση ειδικού, άρα με μικρότερη αξιοπιστία.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, ανά ΛΑΠ, του Υδατικού Θεσσαλίας (EL08). Στις στήλες του εν λόγω Πίνακα καταγράφονται, για κάθε υδατικό σύστημα, ο κωδικός του, το όνομά του, η οικολογική, η χημική και η συνολική κατάσταση, για την 2η Αναθεώρηση άλλα και σε σύγκριση με τα προηγούμενα ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον καταγράφεται εάν είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο ή τεχνητό (ΙΤΥΣ/ΤΥΣ) και εάν περιλαμβάνει προστατευόμενες περιοχές. Επίσης αναφέρεται και το επίπεδο εμπιστοσύνης των αποτελεσμάτων της οικολογικής και χημικής ταξινόμησης («0» = Δεν υπάρχουν πληροφορίες, «1» = Χαμηλή εμπιστοσύνη, «2» = Μέτρια εμπιστοσύνη, «3» = Υψηλή εμπιστοσύνη). Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση της οικολογικής και χημικής κατάστασης, καθώς και τα αποτελέσματα αυτής περιγράφονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες, ταξινόμηση Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων».

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης για την οικολογική, τη χημική και τη συνολική τους κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων αποτυπώνονται στους Χάρτες που ακολουθούν μετά τον πίνακα αποτελεσμάτων.

Πίνακας 4.2.5-1: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ).	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΚΑΤ(2) (Η,Α)	ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)			ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ)					ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Δεύτερη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ)				
								ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ.	ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ.
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)																				
1	EL0816C00001N	EL0816C00001N	GR0816C00001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας	C		X	ΥΨΗΛΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΥΨΗΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
2	EL0816C00002N	EL0816C00002N	GR0816C00002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_	C		X	ΥΨΗΛΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΥΨΗΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
3	EL0816L0000000001H	EL0816L0000000001H	GR0816L0000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ	L	H	X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ
4	EL0816L0000000002H	EL0816L0000000002H	GR0816L0000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	L	H	X	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΚΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ
5	EL0816R0000000052A	EL0816R0000000052A	GR0816R0000000052A	1Τ	R	A	X	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΛΛΙΠΗΣ
6	EL0816R0000000064A	EL0816R0000000064A	GR0816R0000000064A	7Τ	R	A	X	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ
7	EL0816R0000000163N	EL0816R0000000163N	GR0816R0000000163N	ΑΜΥΡΟΣ Π.	R		X	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
8	EL0816R0001010001N	EL0816R0001010001N	GR0816R0001010001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ
9	EL0816R0002000003N	EL0816R0002000003N	GR0816R0002000003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
10	EL0816R0002000004N	EL0816R0002000004N	GR0816R0002000004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	R		X	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΚΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΚΗ
11	EL0816R0002000005N	EL0816R0002000005N	GR0816R0002000005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	R		X	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΛΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ
12	EL0816R0002000015H	EL0816R0002000015N	GR0816R0002000015N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5***	R	H	X	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΛΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΟΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΤΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ
13	EL0816R0002000016A	EL0816R0002000016A	GR0816R0002000016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	R	A	X	ΚΑΛΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΕΛΛΙΠΗΣ

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας — Γενική Διεύθυνση Υδάτων

2η Ανοδεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΕΛ.08)

Δείκτης χαρτή	Κοινότητες	Κοινότητες (Πρώτη Ανοδεώρηση)	Ονομασία	Κατ (1)	Κατ² (Η/Α)	Σημειώσεις πρόσληψης	Οικ/τικά	Χημικά	Σημειώσεις	Βιολογικά (Πρώτη Ανοδεώρηση)	Βιολογικά	Χημικά	Σημειώσεις	Οικ/τικά	Βιολογικά (Πρώτη Ανοδεώρηση)	Βιολογικά	Χημικά	Σημειώσεις	Οικ/τικά
21	EL08146R0002020608N	GR0814R0002020608N	ΚΟΥΝΙ.2	R	X		ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ		ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ*	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΚΑΝΗ*	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ
22	EL08146R0002010022N	GR0814R0002010022N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.1	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΨΗ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ
23	EL08146R0002020208N	GR0814R0002020208N	ΤΙΤΑΡΗΣΟΣΓΙ.1	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ
24	EL08146R0002020207N	GR0814R0002020207N	ΤΙΤΑΡΗΣΟΣΓΙ.2	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
25	EL08146R0002020213N	GR0814R0002020213N	ΤΙΤΑΡΗΣΟΣΓΙ.3	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
26	EL08146R0002020214N	GR0814R0002020214N	ΤΙΤΑΡΗΣΟΣΓΙ.4	R	X		ΚΑΝΗ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ
27	EL08146R0002021208N	GR0814R0002021208N	ΖΙΝΟΜΟΠΤΙΚΟ Ρ.	R	X		ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ
20	EL08146R0002020056N	GR0814R0002020056N	ΙΟΝΙΤ.1	R	X		ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
19	EL08146R0002020053N	GR0814R0002020053N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.12	R	X		ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ
18	EL08146R0002020089N	GR0814R0002020089N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.11	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ
17	EL08146R0002020022N	GR0814R0002020022N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.10	R	X		ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ
16	EL08146R0002020021N	GR0814R0002020021N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.9	R	X		ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
15	EL08146R0002020020N	GR0814R0002020020N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.8	R	X		ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ
14	EL08146R0002020017N	GR0814R0002020017N	ΓΗΝΕΟΣΓΙ.6	R	H		ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ

Κατάταξη VE (Πρώτο ΣΑΜΑΠ)			Σημειώσεις πρόσληψης	Κατάταξη VE (Πρώτη Ανοδεώρηση ΣΑΜΑΠ)				Κατάταξη VE (Δεύτερη Ανοδεώρηση ΣΑΜΑΠ)			
Οικ/τικά	Χημικά	Σημειώσεις		Οικ/τικά	Βιολογικά (Πρώτη Ανοδεώρηση)	Χημικά	Σημειώσεις	Οικ/τικά	Βιολογικά	Χημικά	Σημειώσεις
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)
ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)
ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΝΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)
ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΝΗ		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΟΣΙΤΗ	ΚΑΝΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΚΑΝΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας — Ενιαίο Δελτίο Ανεμογεννητριών

Σχεδιάγραμμα Ανοδειώσεων ΖΑΜΑΠ (Ελ. 08)

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΥΣΞΕΙΣ ΧΑΡΤΗ	ΚΟΛΛΙΚΟΣΥΣ.	ΚΟΛΛΙΚΟΣΥΣ (Πρωτο ΣΑΜΑΠ)	ΚΟΛΛΙΚΟΣΥΣ (Πρωτη Αλοβειρηση ΣΑΜΑΠ).	ΟΝΟΜΑΥΣ.	ΚΑΤ (1)	ΚΑΤ² (Η-Α)	ΣΥΝΔΕΣΗΜΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕ ΕΝΕΣΤΗΚΟΣΕΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΑΜΑΠ)			ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτη Αλοβείρηση ΣΑΜΑΠ)				ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Δεύτερη Αλοβείρηση ΣΑΜΑΠ)			
								ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΧΗ-ΥΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΒΑΘΕΥΟΣ ΒΑΠΤΙΖΜΕΝΕ ΟΙΚΟΔ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗ-ΥΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΒΑΘΕΥΟΣ ΒΑΠΤΙΖΜΕΝΕ ΟΙΚΟΔ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗ-ΥΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ .
41	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6ΖΖΗ	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6ΖΖΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6ΖΖΝ	ΩΑΡΣΑΛΩΠΗΣΓΙ. 1***	R	H	X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΚΑΤΩΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ
40	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ζ6Ν	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ζ6Ν	Σ.ΟΩΡΑΜΤΗΣΓΙ.1	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
39	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ612ΣΝ	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ612ΣΝ	ΚΑΜΕΝΤΖΗΣΓΙ.2	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΤΩΣΤΕΗΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ
38	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ612ΗΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ612ΗΝ	ΚΑΜΕΝΤΖΗΣΓΙ.1***	R	H	X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΚΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΚΑΤΩΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ
37	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο8Ν	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο8Ν	ΕΝΙΠΕΥΣΓΙ.4	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΚΑΤΩΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΨΗ*	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΨΗ
36	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο3ΖΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο3ΖΝ	ΕΝΙΠΕΥΣΓΙ.3	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
35	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο3ΕΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο3ΕΝ	ΕΝΙΠΕΥΣΓΙ.2	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
34	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο2ΗΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ6Ο2ΝΝ	ΕΝΙΠΕΥΣ.1***	R	H		ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΚΑΤΩΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ
33	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ4Ο1ΣΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ4Ο1ΣΝ	ΚΟΥΩΝΙΤΑΣΑΝΟΠΤΙΚΟ Ρ.2	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
32	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ4Ο1ΣΗ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ4Ο1ΣΗ	ΚΟΥΩΝΙΤΑΣΑΝΟΠΤΙΚΟ Ρ.1	R	H	X	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΚΑΤΩΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ**	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ
31	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ25ΙΖΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ25ΙΖΝ	ΤΤΙΑΡΗΣΙΟΣΓΙ.- ΓΙΑΡΑΠΟΤΙΑΥΛΟΣ ΑΝΑΝΟΠΟΤΑΥΛΟΣ	R		X	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΕΜΠΙΗΣΕ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΠΕΗ ΤΗΣ ΚΑΨΗΣ****	ΧΟΡΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
30	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ411Ν	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ411Ν	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	R		X	ΚΑΨΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ
29	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ23ΟΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ23ΟΝ	ΕΑΛΣΣΟΝΤΙΚΟΣΓΙ.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΚΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΚΑΚΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΚΗ
28	ΕΛΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ2ΟΣΝ	ΓΡΟΣ16ΡΟΟΟΖΟ2ΟΣΝ	ΚΑΡΚΑΤΣΕΑΡ.	R		X	ΚΑΨΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΑΠΝΩΣΤΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΨΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ

Σελ. 170

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας — Ενιαίο Δωδεκάνησο
Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων Αναθεώρηση (Ε.Σ.Δ.Α.)

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΥΣΤΕΡΝΑ	ΚΟΛΑΚΕΥΣΕ	ΚΟΛΑΚΕΥΣΕ ΥΣ (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΑΑΠ).	ΚΟΛΑΚΕΥΣΕ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΑΑΠ)	ΟΝΟΜΑ ΥΣ.	ΚΑΤ (1)	ΚΑΤ² (Η/Α)	ΣΥΝΔΕΣΗ ΙΝΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΕΝΕΣΤΩΣΑ ΠΟΣΕΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΑΑΠ)				ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΑΑΠ)						
								ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΧΗΛΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΛΗΜΑΤΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΛΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΛΗΜΑΤΗΣ ΧΗΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΧΗΛΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΛΗΜΑΤΗΣ ΧΗΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ .
42	EL0816R0000206228N	GR0816R0000206228N	ΛΜΑΡΨΡΒΛΝΛ	R		X	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΞΕ	ΕΜΠΗΞΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΕΜΠΗΞΕ
43	EL0816R0000206229H	GR0816R0000206229N	ΟΑΡΣΕΑΝΟΠΗΞΠ. 2***	R	H	X	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΚΑΨΗ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ****	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ
44	EL0816R0000206230N	GR0816R0000206230N	ΣΟΦΡΑΠΗΞΠ.2	R		X	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΜΕΤΡΙΑ
45	EL0816R0000206231H	GR0816R0000206231H	ΣΟΦΡΑΠΗΞΠ.3	R	H	X	ΕΜΠΗΞΕ	ΚΑΨΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΚΑΤΙΟΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝ**	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ****	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ
46	EL0816R0000206232N	GR0816R0000206232N	ΣΛΝΟΚΟΒΠΤΚΟΡ.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ
47	EL0816R0000206233N	GR0816R0000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΒΛΑ	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ
48	EL0816R0000206234N	GR0816R0000206234N	ΓΛΑΤΟΛΖΑΡ.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ
49	EL0816R0000206235A	GR0816R0000206235A	ΤΑΔΡΡΟΣΞΥΝΙΑΑΑΣ	R	A	X	ΚΑΨΗ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ
50	EL0816R0000208040N	GR0816R0000208040N	ΝΕΓΑΡΕΒΛΝΛ1	R		X	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΕΜΠΗΞΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΜΠΗΞΕ	ΕΜΠΗΞΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΨΗ	ΕΜΠΗΞΕ
51	EL0816R0000208041N	GR0816R0000208041N	ΝΕΓΑΡΕΒΛΝΛ2	R		X	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ****	ΜΕΤΡΙΑ
52	EL0816R0000210042N	GR0816R0000210042N	ΛΗΘΑΛΟΣΓΙΛ.1	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΕΜΠΗΞΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΞΕ	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΚΑΨΗ
53	EL0816R0000210045H	GR0816R0000210045H	ΛΗΘΑΛΟΣΓΙΛ.2	R	H	X	ΕΜΠΗΞΕ	ΚΑΨΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΕΜΠΗΞΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΚΑΤΙΟΠΕΡΟ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝ**	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ
54	EL0816R0000210046N	GR0816R0000210046N	ΛΗΘΑΛΟΣΓΙΛ.3	R		X	ΕΜΠΗΞΕ	ΑΠΝΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΞΕ	ΚΑΨΗ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ****	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
55	EL0816R0000210047N	GR0816R0000210047N	ΛΗΘΑΛΟΣΓΙΛ.4	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΨΗ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΨΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΨΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΚΑΤΙΟΠΕΡΗ ΤΗΞ ΚΑΨΗΞ****	ΧΟΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ

Σελ. 17/1

Σημαντική Μελέτη Γεωμορφολογικών Εντυπώσεων

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας — Ενιαία Διεύθυνση Υδάτων

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΣΣΑΡΤΗΣΗ	ΚΟΛΛΗΣΗ Υ.Σ.	ΚΟΛΛΗΣΗ Υ.Σ. (Πρώτη Αναβάθμιση ΣΑΛΑΤΙ).	ΚΟΛΛΗΣΗ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΑΛΑΤΙ)	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΚΑΤ² (ΗΛΑ)	ΣΥΝΔΕΣΗ ΗΛΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΕΝΕΣΤΗΡΙΟΧΕΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ2 (Πρώτο ΣΑΛΑΤΙ)				ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ2 (Πρώτη Αναβάθμιση ΣΑΛΑΤΙ)				ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ2 (Δεύτερη Αναβάθμιση ΣΑΛΑΤΙ)			
								ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΧΗΛΙΚΗ	ΑΠΟΣΤΗ	ΕΜΠΗΧΕ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΑΠΤΙΣΜΕ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΛΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΑΠΤΙΣΜΕ ΧΗΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΤΙΚΗ	ΧΗΛΙΚΗ	ΒΑΘΟΥΣ ΒΑΠΤΙΣΜΕ ΧΗΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ .
69	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ6Ζ0ΙΗ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ6Ζ0ΙΗ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟΟΟΟΟ3Η	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΥΛΥΝΗ ΖΥΛΟΚΟΣΟΥ	RL	H	X	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΚΑΛΗ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΟΙΚΑ ΑΝΟΖΠΕΡΟ	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΟΖΙΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΟΖΙΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ
68	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ8Ο1Ο6ΙΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ8Ο1Ο6ΙΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ8Ο1Ο6ΙΝ	ΔΕΡΥΛΠΙΝΑΣΕΡ.	R			ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΛΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
67	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ24Ο5Ν	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ24Ο5Ν	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ24Ο5Ν	3ΗΡΟΠΟΤΑΥΛΟΣ	R		X	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
66	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ22Ο5ΘΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ22Ο5ΘΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ22Ο5ΘΝ	ΓΚΡΘΛΥΟΣΕΡ.	R		X	ΚΑΛΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
65	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ22Ο05ΖΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ22Ο05ΖΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ22Ο05ΖΝ	ΤΡΑΝΟΓΤΟΤΑΥΛΙ	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΥψΗΛΟ (3)	ΧΟΡΕΣΤΟΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ
64	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ218Σ5Ν	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ218Σ5Ν	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ218Σ5Ν	ΚΛΕΝΟΒΠΙΚΟΣΓΙ.	R		X	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ
63	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ218Ο5ΑΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ218Ο5ΑΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ218Ο5ΑΝ	ΛΥΑΛΑΚΑΖΙΟΠΙΚΟΡ.	R		X	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ
62	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ216Ο5Ζ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ216Ο5Ζ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ216Ο5Ζ	ΓΟΡΡΤΑΙΚΟΣΓΙ.2	R		X	ΚΑΛΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ
61	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ216Ο5ΙΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ216Ο5ΙΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ216Ο5ΙΝ	ΓΟΡΡΤΑΙΚΟΣΓΙ.1	R		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΖΙΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ
60	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2140ΣΟΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2140ΣΟΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ2140ΣΟΝ	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΠΤΗ ΤΡΙΚΑΥΟΝ	R		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΛΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΤΟΖΙΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ
59	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΓΛΑΥΛΙΚΟΣΓΙ.2	R		X	ΚΑΛΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ
58	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ212Ο4ΘΝ	ΓΛΑΥΛΙΚΟΣΓΙ.1	R		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ
57	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2101444Ν	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2101444Ν	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ2101444Ν	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣΕΓΙ.- ΓΛΑΡΑΠΟΤΑΥΛΟΣ	R		X	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥψΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
56	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2101428Ν	ΕΛΟΣ16ΡΚΟΟΟ2101428Ν	ΓΡΟΣ16ΚΟΟΟ2101428Ν	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣΕΓΙ.	R		X	ΕΜΠΗΣΕ	ΑΠΝΟΖΤΗ	ΕΜΠΗΣΕ	ΕΜΠΗΣΕ	ΥψΗΛΟ (3)	ΕΜΠΗΣΕ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΜΠΗΣΕ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΕΜΠΗΣΕ

Σελίδα 69 από 72 — Αναθεωρημένη Σχεδιαγραμμή Αναβαθμίσεων (ΕΛΟΣ17)

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ).	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΚΑΤ(2) (HA)	ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)			ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ.Σ. (Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ)					ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Υ.Σ. (Δεύτερη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ)				
								ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΧΗΜΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗ.Μ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ.	ΟΙΚ/ΠΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗ.Μ. ΚΑΤΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ.
70	EL0817C00003N	EL0817C00003N	GR0817C00003N	Νότιο τμήμα οικτών Θεσσαλίας	C		X	ΥΨΗΛΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΥΨΗΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
71	EL0817C00004N	EL0817C00004N	GR0817C00004N	Θάλασσα Πηλίου	C		X	ΥΨΗΛΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΥΨΗΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
72	EL0817C00005N	EL0817C00005N	GR0817C00005N	Στενά Σκιάθου	C		X	ΥΨΗΛΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΥΨΗΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
73	EL0817C00006N	EL0817C00006N	GR0817C00006N	Παγασητικός Κόλπος	C		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ
74	EL0817C00007N	EL0817C00007H	GR0817C00007H	Όρμος Βόλου***	C		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ
75	EL0817R0001010065N	EL0817R0001010065N	GR0817R0001010065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ
76	EL0817R0003010066N	EL0817R0003010066N	GR0817R0003010066N	ΓΟΥΡΙΩΤΙΚΟΣ Ρ.	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
77	EL0817R0005010067N	EL0817R0005010067N	GR0817R0005010067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟΣ	R		X	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
78	EL0817R0007010068N	EL0817R0007010068N	GR0817R0007010068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ	R		X	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
79	EL0817R0009010069N	EL0817R0009010069N	GR0817R0009010069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ	R		X	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ
80	EL0817R0011010070N	EL0817R0011010070N	GR0817R0011010070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.	R		X	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΕΛΛΙΠΗΣ
81	EL0817R0013010071N	EL0817R0013010071N	GR0817R0013010071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.	R		X	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΟ (2)	ΜΕΤΡΙΑ
82	EL0817R0015010072N	EL0817R0015010072N	GR0817R0015010072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.	R		X	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ****	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΜΕΤΡΙΑ

(1) ***C***: *Παράκτια υδατικά συστήματα (Coastal water body)*
R: *Ποτάμια υδατικά συστήματα (River water body) – RL:Ταμιευτήρες (Ποτάμια ΙΤΥΣ)*
L: *Λιμναία υδατικά συστήματα (Lake water body)*

***T**: Μεταβατικά υδατικά συστήματα (Transitional water body)*

*(2) **H**: Heavily Modified Water Body - Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ (ΙΤΥΣ), **A**: Artificial Water Body - Τεχνητό ΥΣ (ΤΥΣ)*

**Η ταξινόμηση έχει προκύψει με βάση την διαδικασία της ομαδοποίησης*

***Η ταξινόμηση του οικολογικού δυναμικού του συγκεκριμένου ΙΤΥΣ έχει προκύψει με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού σε ΙΤΥΣ*

**** Διαφορές στην κωδικοποίηση των ποτάμιων ΥΣ σε σχέση με την 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, λόγω αλλαγής του χαρακτηρισμού των ΥΣ από Φυσικά σε ΙΤΥΣ και αντίστροφα*

*****Η ταξινόμηση έχει προκύψει με κρίση ειδικού (ΚΕ)*

****** Προσθήκη νέου ΥΣ*

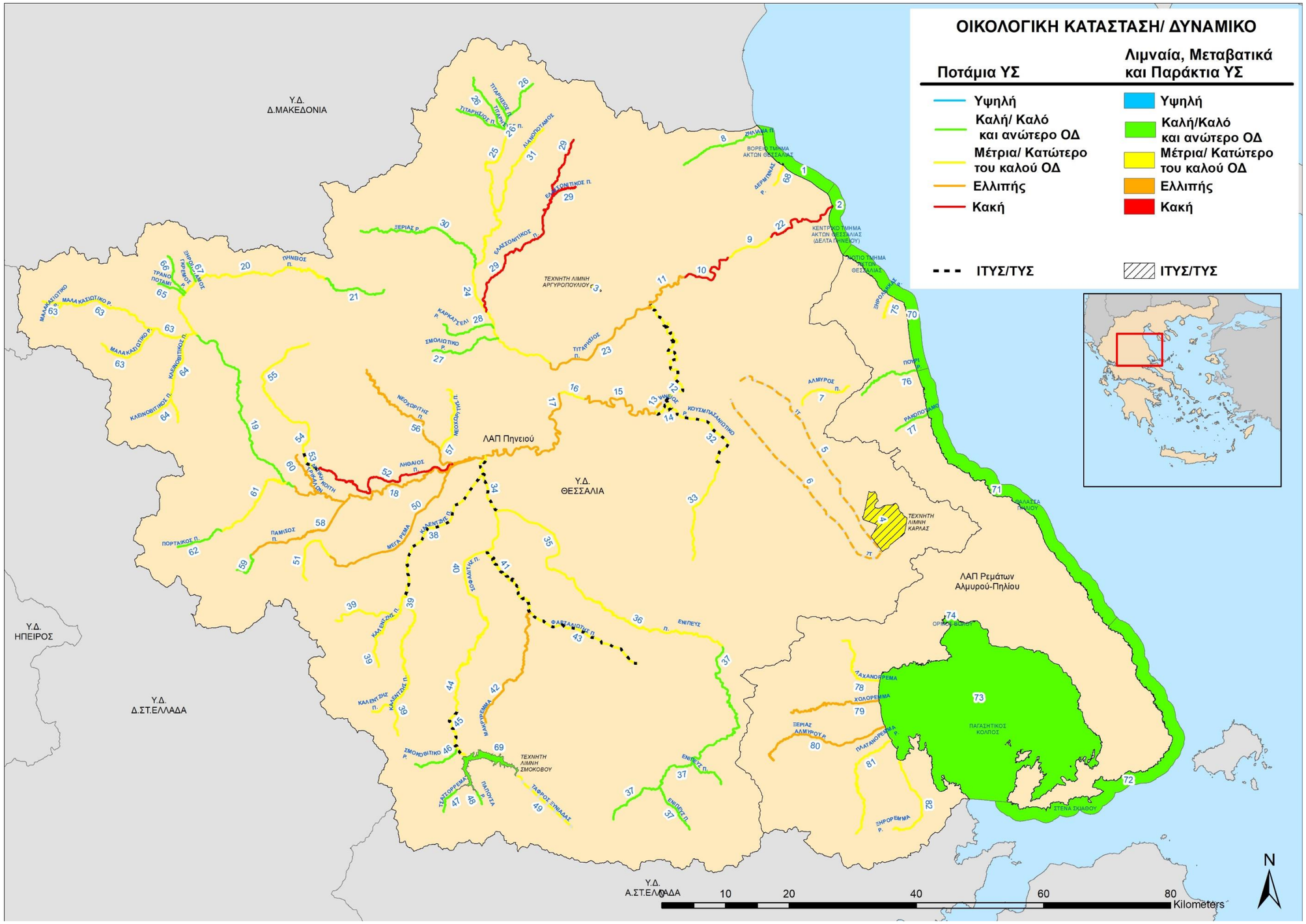

Χάρτης 4.2.5-1: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

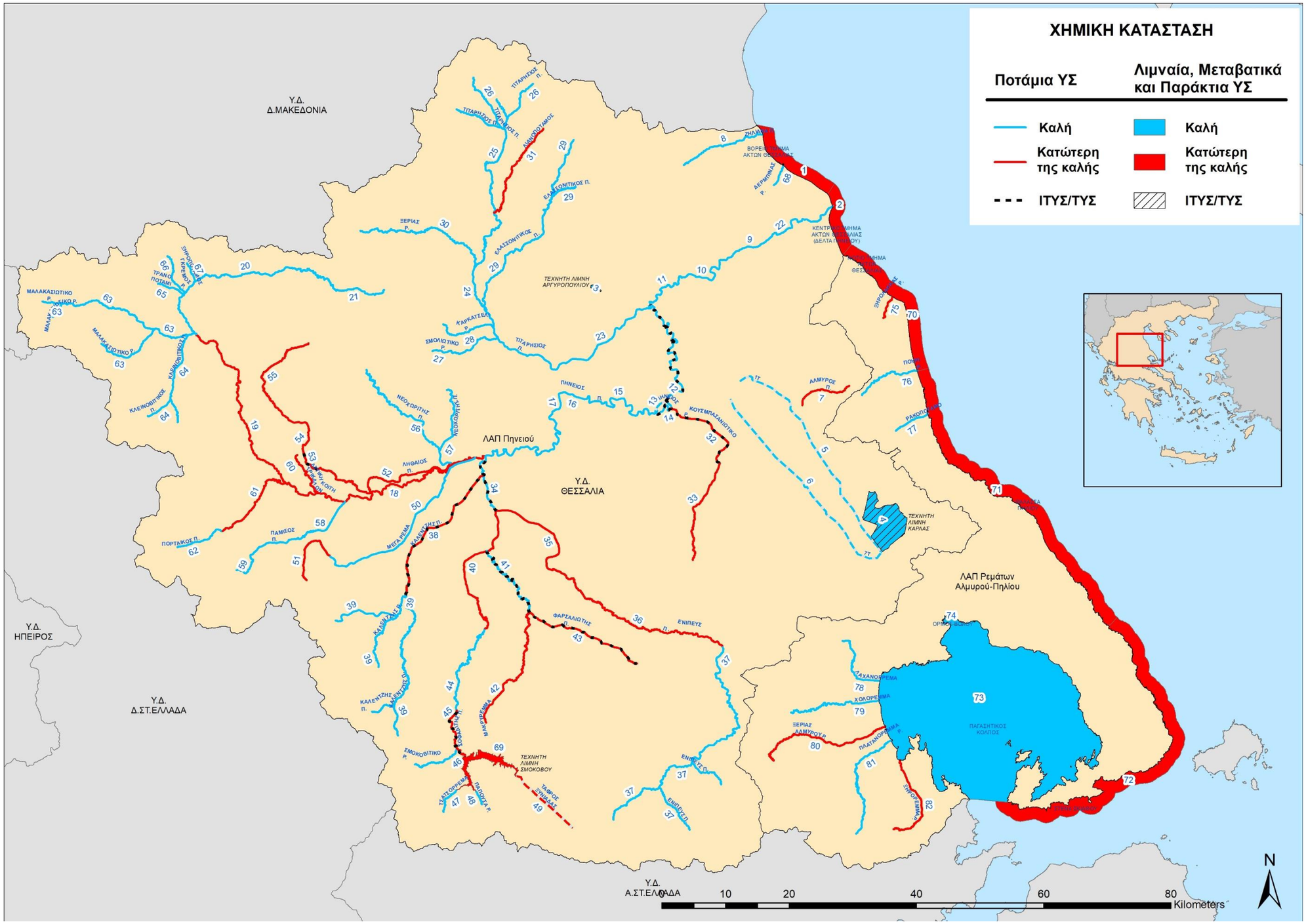

Χάρτης 4.2.5-2: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

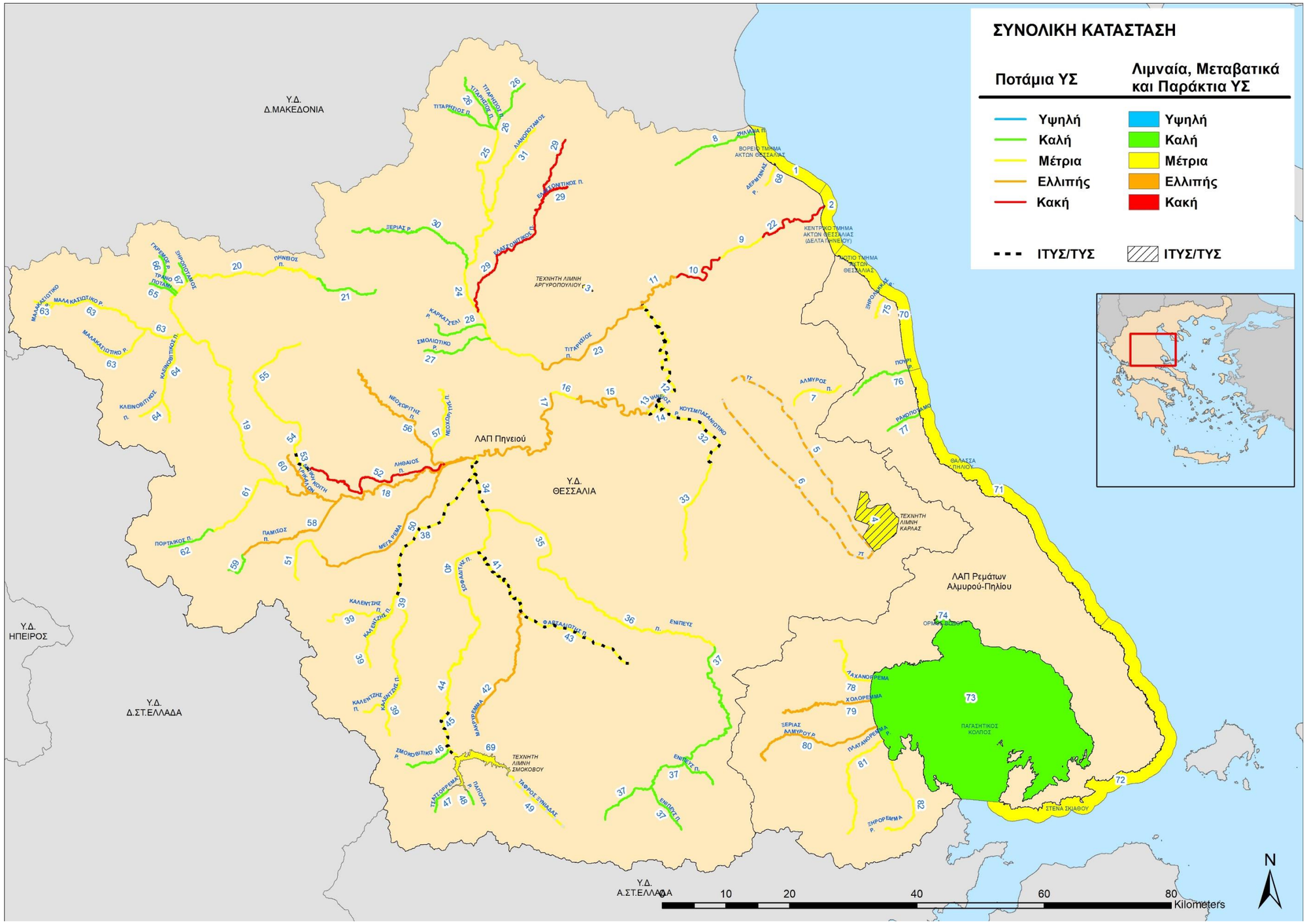

Χάρτης 4.2.5-3: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης της συνολικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Υπόμνημα Χαρτών-4.2.5-1,2,3:

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
1	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας	22	EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1	43	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2	64	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
2	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_	23	EL0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1	44	EL0816R000206230N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2	65	EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
3	EL0816L0000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ	24	EL0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2	45	EL0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	66	EL0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.
4	EL0816L0000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	25	EL0816R000202013N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3	46	EL0816R000206232N	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.	67	EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
5	EL0816R0000000062A	1Τ	26	EL0816R000202014N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4	47	EL0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ	68	EL0816R000301061N	ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.
6	EL0816R0000000064A	7Τ	27	EL0816R000202108N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.	48	EL0816R000206234N	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.	69	EL0816RL00206201H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ
7	EL0816R000000163N	ΑΜΥΡΟΣ Π.	28	EL0816R000202209N	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.	49	EL0816R000206235A	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	70	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
8	EL0816R000101001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.	29	EL0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.	50	EL0816R000208040N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 1	71	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
9	EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	30	EL0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	51	EL0816R000208041N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2	72	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
10	EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	31	EL0816R000202512N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ	52	EL0816R000210042N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1	73	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
11	EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	32	EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	53	EL0816R000210045H	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2	74	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
12	EL0816R000200015H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5	33	EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2	54	EL0816R000210046N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3	75	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.
13	EL0816R000200016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7	34	EL0816R000206023H	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1	55	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4	76	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.
14	EL0816R000200017H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	35	EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2	56	EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.	77	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
15	EL0816R000200020N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8	36	EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3	57	EL0816R000210144N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	78	EL0817R000701068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ
16	EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9	37	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4	58	EL0816R000212048N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1	79	EL0817R000901069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ
17	EL0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10	38	EL0816R000206124H	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1	59	EL0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2	80	EL0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
18	EL0816R000200039N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11	39	EL0816R000206125N	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2	60	EL0816R000214050N	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	81	EL0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
19	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12	40	EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1	61	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1	82	EL0817R001501072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.
20	EL0816R000200056N	ΙΩΝ Π. 1	41	EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1	62	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2			
21	EL0816R000200060N	ΙΩΝ Π. 2	42	EL0816R000206228N	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ	63	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.			

4.2.5.1.1 Εκτίμηση της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), εξαιρουμένων των ταμιευτήρων (οι οποίοι θεωρούνται ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου τύπου και περιλαμβάνονται στην παράγραφο 4.2.5.1.2), παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 4.2.5-2: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ			ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)				ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)				ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ			
			Αριθμός	% Αριθμού	Μήκος (km)	% Μήκους	Αριθμός	% Αριθμού	Μήκος (km)	% Μήκους	Αριθμός	% Αριθμού	Μήκος (km)	% Μήκους
ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ														
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	Υψηλή												
		Καλή	16	25,00%	256,81	20,20%	2	25,00%	17,86	15,42%	18	25,00%	274,67	19,80%
		Μέτρια	31	48,44%	599,50	47,14%	4	50,00%	55,51	47,92%	35	48,61%	655,01	47,21%
		Ελλιπής	13	20,31%	315,56	24,82%	2	25,00%	42,47	36,67%	15	20,83%	358,03	25,80%
		Κακή	4	6,25%	99,77	7,85%					4	5,56%	99,77	7,19%
		Άγνωστη												
	ΧΗΜΙΚΗ	Καλή	43	67,19%	859,18	67,57%	5	62,50%	70,82	61,13%	48	66,67%	930,00	67,03%
		Κατώτερη της καλής	21	32,81%	412,45	32,43%	3	37,50%	45,03	38,87%	24	33,33%	457,47	32,97%
		Άγνωστη												

Ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 72 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08):

- 18, δηλαδή ποσοστό 25%, βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση. Από αυτά, 3 ΥΣ (ή το 16,67%) ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, και 15 ΥΣ (ή το 83,33%) ταξινομήθηκαν μέσω ομαδοποίησης.

- 35, δηλαδή ποσοστό 48,61% σε μέτρια οικολογική κατάσταση / κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό. Από αυτά, 5 ΥΣ (ή το 14,29%) ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, 20 ΥΣ (ή το 57,14%) ταξινομήθηκαν μέσω ομαδοποίησης, 1 ΥΣ (ή το 2,9%) ταξινομήθηκε με κρίση ειδικού και 9 ΥΣ (ή το 25,71%) είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα και ταξινομήθηκαν με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παραδοτέο «Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού σε ΙΤΥΣ».

- 15, δηλαδή ποσοστό 20,83% σε ελλιπή οικολογική κατάσταση. Από αυτά, 14 ΥΣ (ή το 93,33%) ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, και 1 ΥΣ (ή το 6,67%) ταξινομήθηκε με κρίση ειδικού

- 4, δηλαδή ποσοστό 5,56% σε κακή οικολογική κατάσταση, εκ των οποίων όλα ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής οικολογικής κατάστασης / καλού οικολογικού δυναμικού αντιστοιχεί το 19,80% του συνολικού μήκους των ποτάμιων ΥΣ, αντίστοιχα στην κατηγορία της μέτριας οικολογικής κατάστασης / κατώτερο του καλού οικολογικού δυναμικού το 47,21%, στην κατηγορία της ελλιπής οικολογικής κατάστασης / οικολογικού δυναμικού το 25,80% και τέλος στην κατηγορία της κακής οικολογικής κατάστασης το 7,19%.

Τα αποτελέσματα της οικολογικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και το συνολικό μήκος των ποτάμιων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

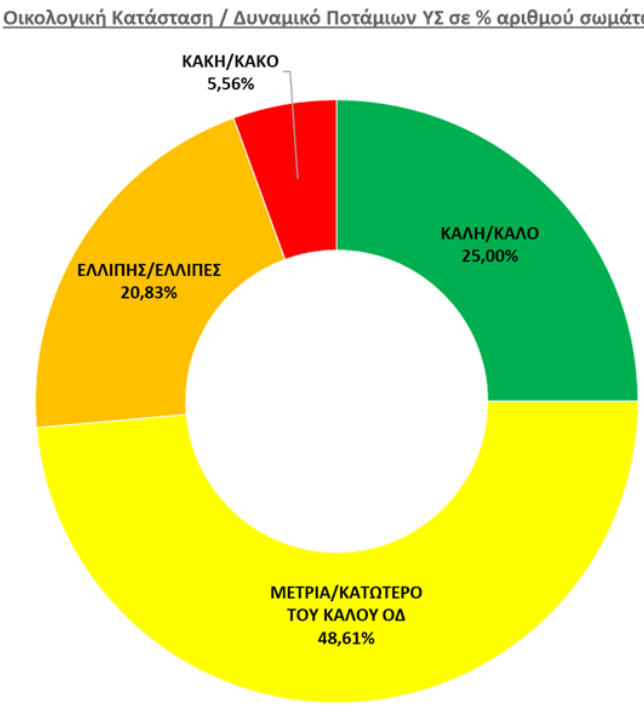

Σχήμα 4.2.5-2: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

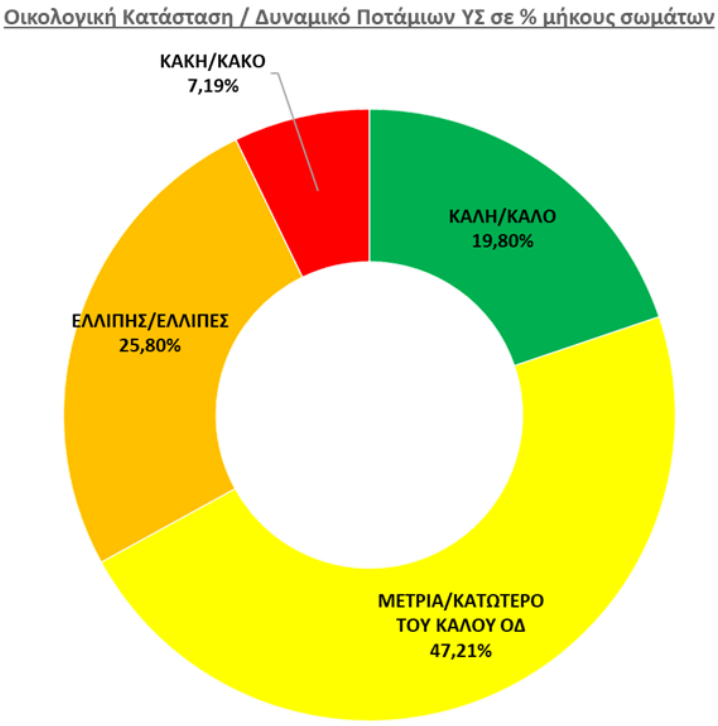

Σχήμα 4.2.5-3: Συνολικό μήκος (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Ταξινόμηση της χημικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, από τα 72 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08):

- 48, δηλαδή ποσοστό 66,67%, βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση (από τα οποία τα 4 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα και 3 είναι τεχνητά). Από αυτά, 19 ΥΣ (ή το 39,58%) ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, 27 ΥΣ (ή το 56,25%) ταξινομήθηκαν μέσω ομαδοποίησης και 2 ΥΣ (ή το 4,17%) ταξινομήθηκαν μέσω κρίσης ειδικού.

- 24, δηλαδή ποσοστό 33,33%, βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση (από τα οποία τα 5 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα και 1 είναι τεχνητό). Από αυτά, 9 ΥΣ (ή το 37,50%) ταξινομήθηκαν μέσω αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, και 15 ΥΣ (ή το 62,50%) ταξινομήθηκαν μέσω κρίσης ειδικού.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 67,03% του συνολικού μήκους των ποτάμιων υδατικών συστημάτων, αντίστοιχα στην κατηγορία της κατώτερης της καλής κατάστασης αντιστοιχεί το 32,97% .

Τα αποτελέσματα της χημικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και το συνολικό μήκος των ποτάμιων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

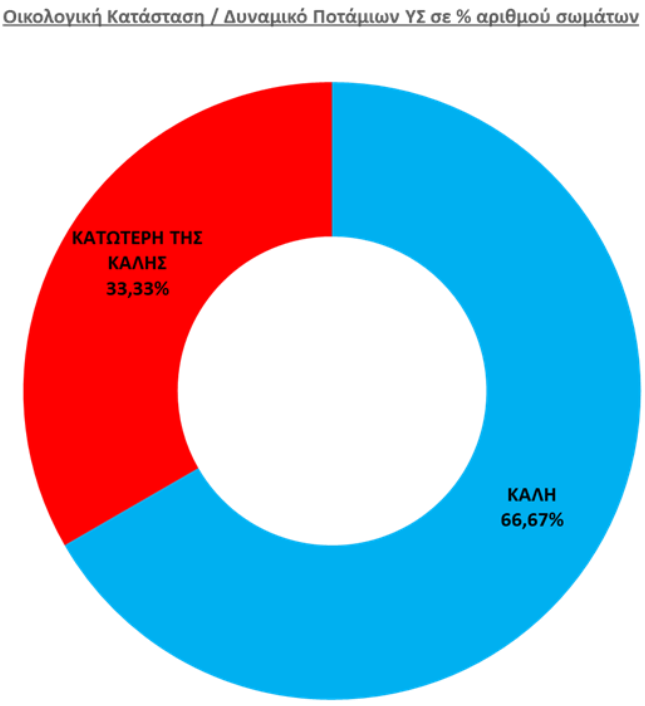

Σχήμα 4.2.5-4: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

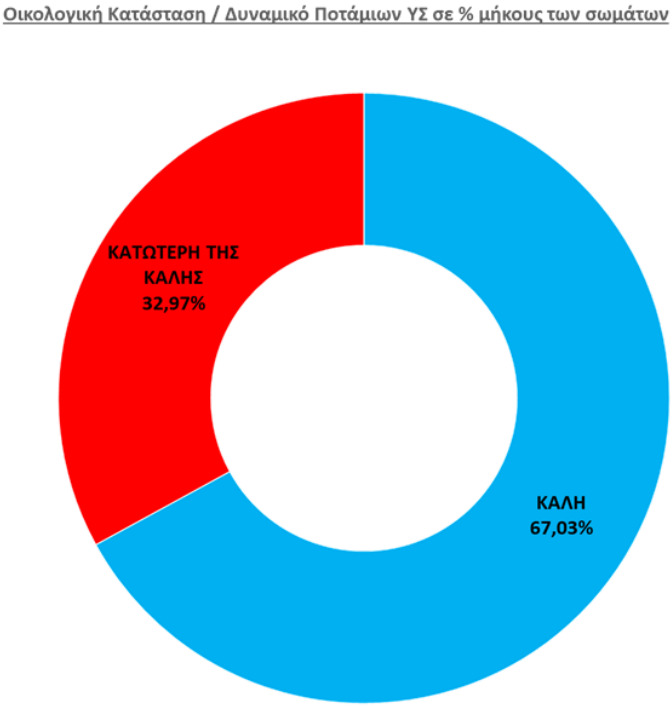

Σχήμα 4.2.5-5: Συνολικό μήκος (%) ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

4.2.5.1.2 Εκτίμηση της κατάστασης των λιμναίων υδατικών συστημάτων

Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των λιμναίων υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), και των ταμιευτήρων (οι οποίοι θεωρούνται ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα)

Ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες)

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 4.2.5-3: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ			ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)				ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)				ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ			
			Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης
ΠΟΤΑΜΙΑ ΙΤΥΣ ΛΙΜΝΑΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΕΣ)														
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ	Καλό και ανώτερο	1	100,00%	9,92	100,00%					1	100,00%	9,92	100,00%
		Μέτριο												
		Ελλιπές												
		Κακό												
		Άγνωστο												
	ΧΗΜΙΚΟ	Καλή												
		Κατώτερη της καλής	1	100,00%	9,92	100,00%					1	100,00%	9,92	100,00%
		Άγνωστη												

Ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, το μοναδικό ποτάμιο ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρας) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), βρίσκεται σε καλό και ανώτερο οικολογικό δυναμικό και έχει ταξινομηθεί βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης..

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής οικολογικής κατάστασης / καλού οικολογικού δυναμικού αντιστοιχεί το 100% της συνολικής επιφάνειας των ποτάμιων ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος.

Τα αποτελέσματα της οικολογικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και την συνολική επιφάνεια των ποτάμιων ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

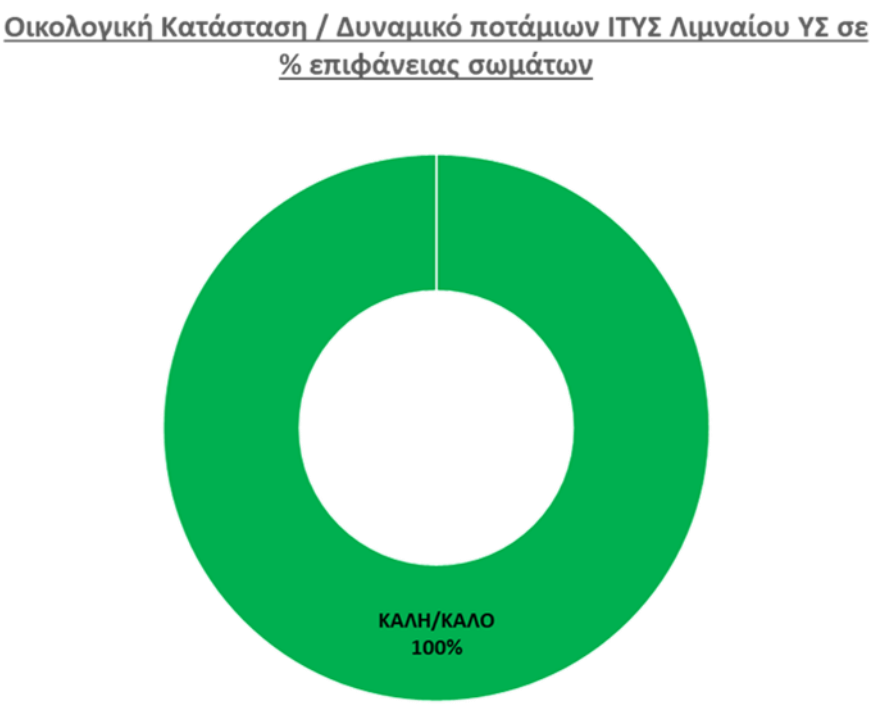

Σχήμα 4.2.5-6: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

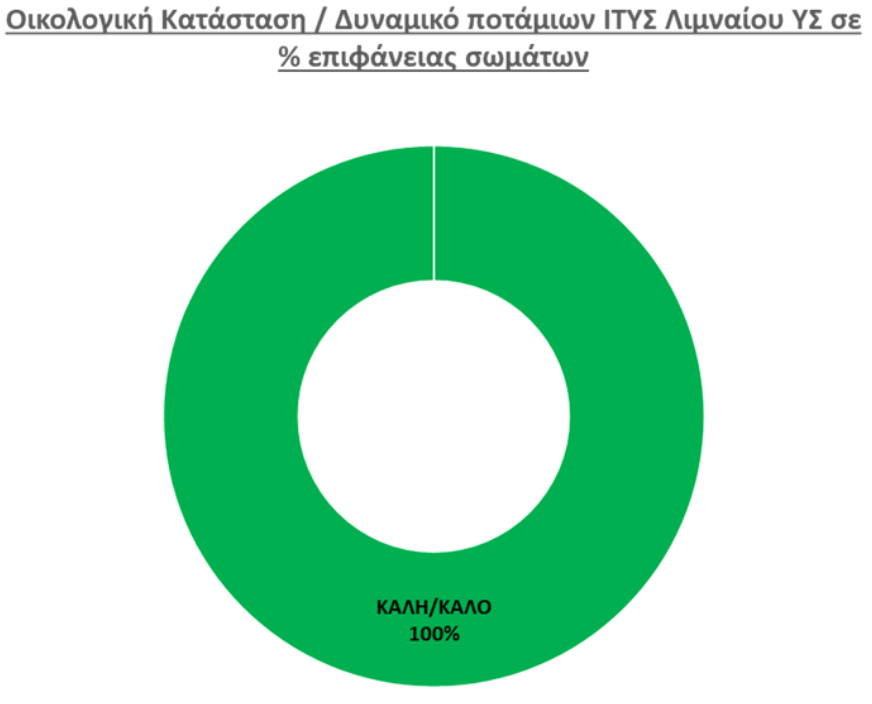

Σχήμα 4.2.5-7: Συνολική επιφάνεια (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Ταξινόμηση της χημικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, το μοναδικό ποτάμιο ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρας) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), βρίσκεται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση και έχει ταξινομηθεί βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης..

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της κατώτερης της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 100% της συνολικής επιφάνειας των ποτάμιων ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος.

Τα αποτελέσματα της χημικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και την συνολική επιφάνεια των ποτάμιων ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

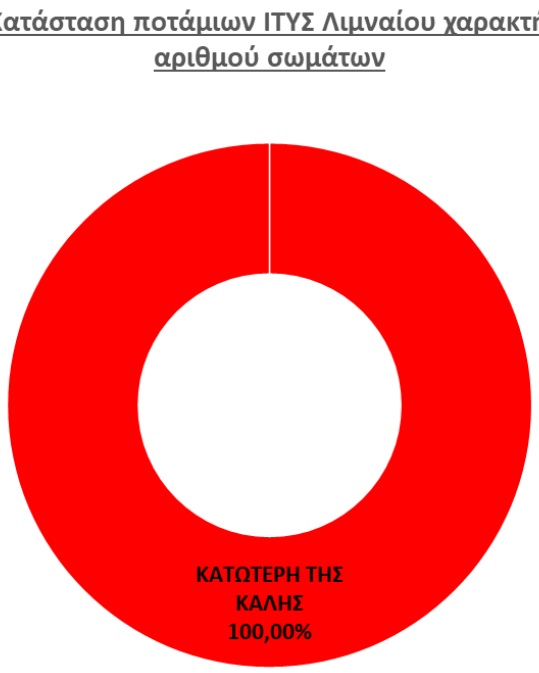

Σχήμα 4.2.5-8: Συνολικός αριθμός (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

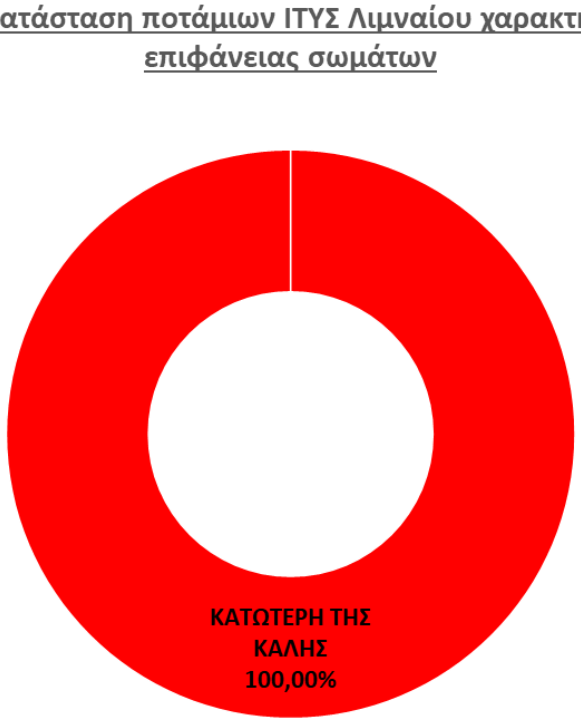

Σχήμα 4.2.5-9: Συνολική επιφάνεια (%) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Φυσικά Λιμναία ΥΣ

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των Λιμναίων ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 4.2.5-4: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των λιμναίων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ			ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)				ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)				ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ			
			Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης
ΛΙΜΝΑΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ														
ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΜΝΑΙΩΝ ΥΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	Υψηλή												
		Καλή												
		Μέτρια	2	100,00%	35,42	100,00%					2	100,00%	35,42	100,00%
		Ελλιπής												
		Κακή												
		Άγνωστη												
	ΧΗΜΙΚΗ	Καλή	2	100,00%	35,42	100,00%					2	100,00%	35,42	100,00%
		Κατώτερη της καλής												

Ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης

Όλα τα λιμναία ΥΣ, συνολικά δύο, στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08 είναι χαρακτηρισμένα ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα και ταξινομήθηκαν με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού σε ΙΤΥΣ» σε κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό αντιστοιχεί το 100% της συνολικής επιφάνειας των λιμναίων υδατικών συστημάτων.

Τα αποτελέσματα της οικολογικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και την συνολική επιφάνεια των Λιμναίων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

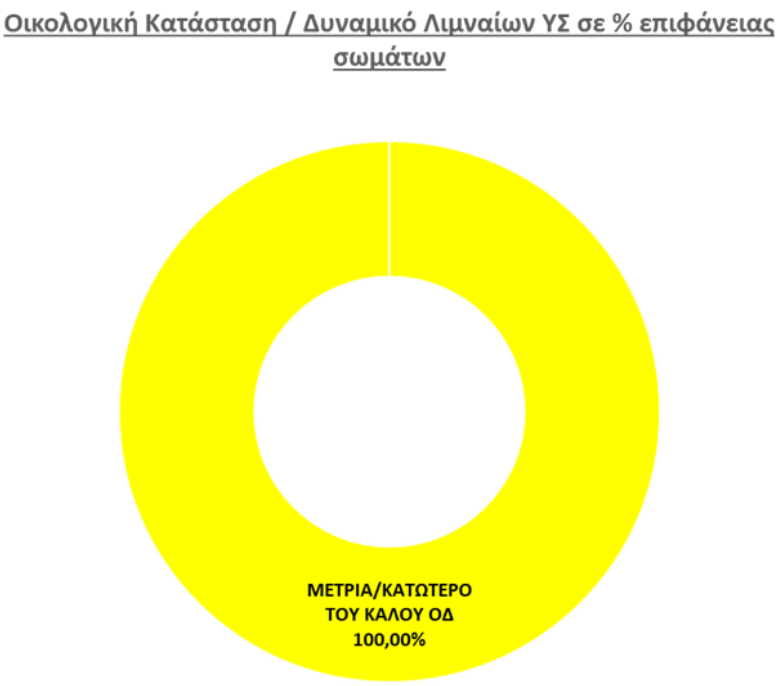

Σχήμα 4.2.5-10: Συνολικός αριθμός (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

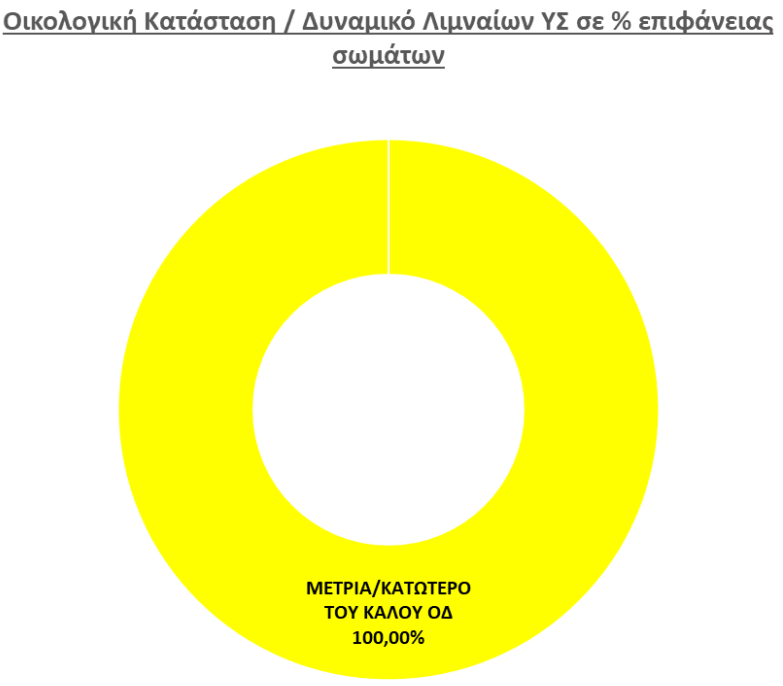

Σχήμα 4.2.5-11: Συνολική επιφάνεια (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Ταξινόμηση της χημικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης και τα 2 λιμναία ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση. Η ταξινόμηση έχει προκύψει για το ένα ΥΣ με βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης και για το άλλο ΥΣ με κρίση ειδικού.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 100% της συνολικής επιφάνειας των λιμναίων ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα.

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και την συνολική επιφάνεια των Λιμναίων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

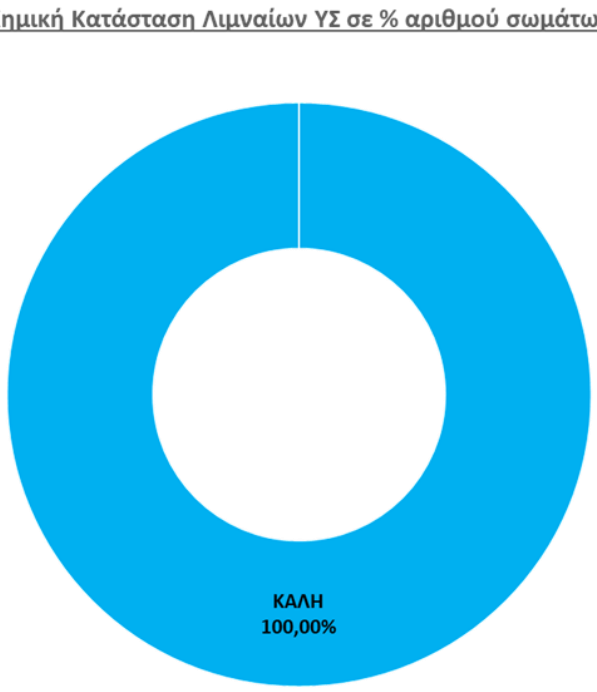

Σχήμα 4.2.5-12: Συνολικός αριθμός (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

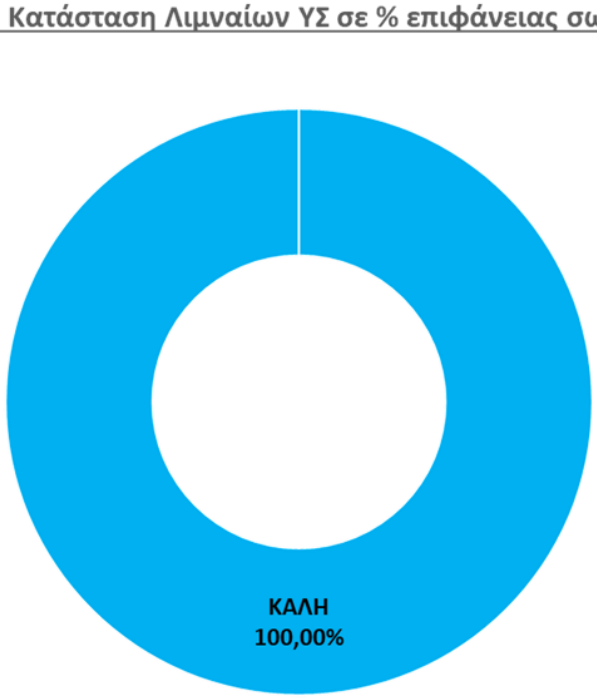

Σχήμα 4.2.5-13: Συνολική επιφάνεια (%) λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

4.2.5.1.3 Εκτίμηση της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 4.2.5-5: Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ			ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)				ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)				ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ			
			Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km²)	% Έκτασης
ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ														
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ	Υψηλή												
		Καλή	2	100,00%	48,09	100,00%	5	100,00%	895,30	100,00%	7	100,00%	943,39	100,00%
		Μέτρια												
		Ελλιτής												
		Κακή												
		Άγνωστη												
	ΧΗΜΙΚΗ	Καλή					2	40,00%	627,32	70,07%	2	28,57%	627,32	66,50%
		Κατώτερη της καλής	2	100,00%	48,09	100,00%	3	60,00%	267,98	29,93%	5	71,43%	316,07	33,50%
		Άγνωστη												

Ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, όλα τα παράκτια ΥΣ, συνολικά 7, στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση. Απο αυτά, 5 ΥΣ (ή το 71,43%) ταξινομήθηκαν μέσω ομαδοποίησης και τα υπόλοιπα 2 ΥΣ βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής οικολογικής κατάστασης αντιστοιχεί το 100% της συνολικής επιφάνειας των παράκτιων υδατικών συστημάτων του υδατικού διαμερίσματος.

Τα αποτελέσματα της οικολογικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και τη συνολική επιφάνεια των παράκτιων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

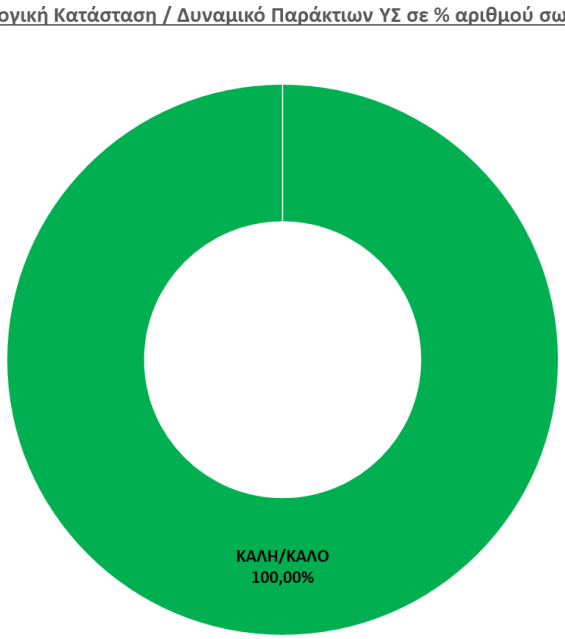

Σχήμα 4.2.5-14: Συνολικός αριθμός (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

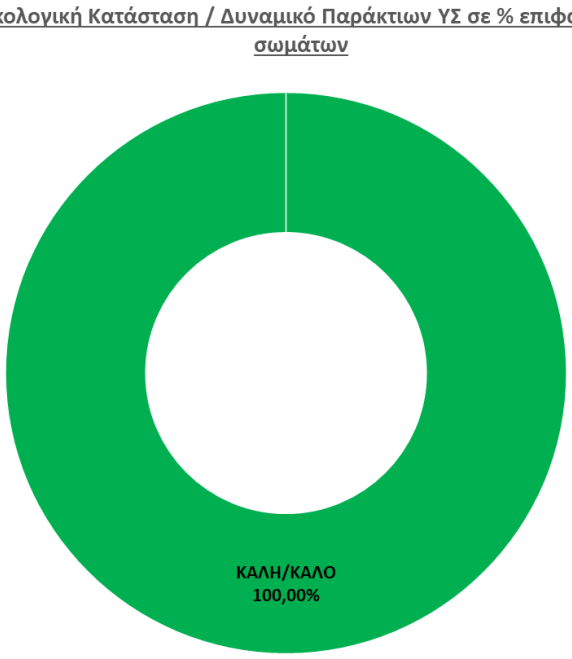

Σχήμα 4.2.5-15: Συνολική επιφάνεια (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Ταξινόμηση της χημικής κατάστασης

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, από τα 7 παράκτια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

- 2, δηλαδή ποσοστό 28,57%, βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και όλα έχουν ταξινομηθεί βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης..

- 5, δηλαδή ποσοστό 71,43%, βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση και όλα έχουν ταξινομηθεί με κρίση ειδικού.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 66,50% της συνολικής επιφάνειας των παράκτιων ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα, αντίστοιχα στην κατηγορία της κατώτερης της καλής χημικής κατάστασης το 33,50%.

Τα αποτελέσματα της χημικής κατάστασης ως προς τον συνολικό αριθμό και τη συνολική επιφάνεια των παράκτιων ΥΣ παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα

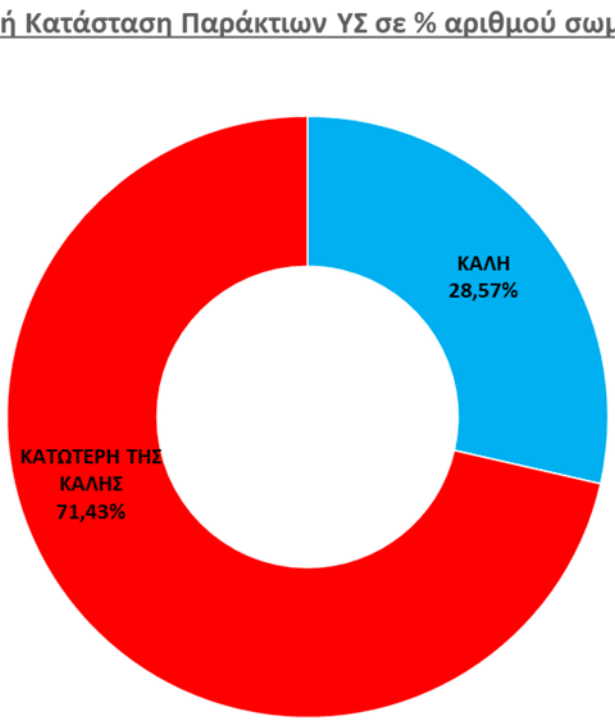

Σχήμα 4.2.5-16: Συνολικός αριθμός (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

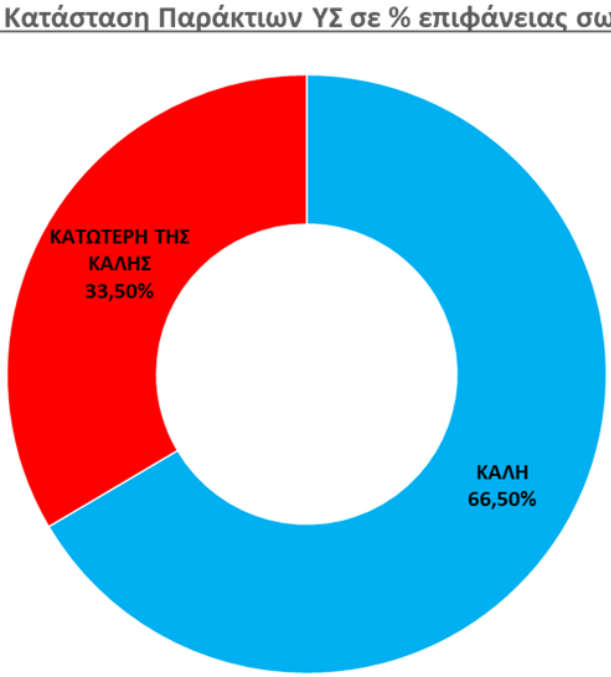

Σχήμα 4.2.5-17: Συνολική επιφάνεια (%) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

4.2.5.2 Ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων

Ο τελικός χαρακτηρισμός της κατάστασης ενός ΥΥΣ εξαρτάται τόσο από την αξιολόγηση της χημικής όσο και της ποσοτικής του κατάστασης. Η καλή χημική κατάσταση των υδάτων έχει ως σκοπό την προστασία των υπόγειων υδάτων, από την υποβάθμιση και τη ρύπανση, ενώ η καλή ποσοτική κατάσταση εξασφαλίζει τους διαθέσιμους υδατικούς πόρους και τη μη εξάντληση του υδροφορέα.

Για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης ενός συστήματος υπόγειων υδάτων ή μιας ομάδας συστημάτων υπόγειων υδάτων, χρησιμοποιήθηκαν οι Ανώτερες Αποδεκτές Τιμές (ΑΑΤ) για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης, όπως αυτές ορίζονται σύμφωνα με τις αποφάσεις Υ.Α.1811/ΦΕΚ 3322/30-12-2011 και ΚΥΑ 182314/1241 ΦΕΚ2888/12-9-2016.

Κατά την αξιολόγηση της κατάστασης των ΥΥΣ εκτός των σημείων του Δικτύου Παρακολούθησης συναξιολογήθηκαν: α) οι παλαιότερες μετρήσεις στις οποίες βασίστηκε η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, β) οι πιέσεις, σημειακές και διάχυτες, που εκτιμήθηκαν στην έκταση του ΥΥΣ και, γ) όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα όπως, στοιχεία του ΕΜΣΥ, στοιχεία προγράμματος ΣΑΜΥ ΙΙ του ΕΑΓΜΕ, αντλήσεις για κάλυψη αναγκών, ισοζύγια, παροχές πηγών, διακύμανση αντλήσεων, μετρήσεις στάθμης, επάρκεια ύδατος κ.α.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, καθώς και με τα αποτελέσματα αυτής δίνεται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων».

4.2.5.2.1 Εκτίμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον ακόλουθο Πίνακα και Χάρτες..

Πίνακας 4.2.5-6:Αποτελέσματα αξιολόγησης της κατάστασης των ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ			ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)				ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)				ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ			
			Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης	Αριθμός	% Αριθμού	Έκταση (km^2)	% Έκτασης
ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ														
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΣ	ΠΟΙΟΤΙΚΗ	Καλή	26	92,85%	8399,81	79,36%	5	83,33%	1850,92	87,33%	31	93,94%	10250,73	80,69%
		Κακή	2	7,41%	2183,98	20,64%	1	16,67%	268,55	12,67%	3	9,09%	2452,53	19,31%
		Άγνωστη												
	ΠΟΣΟΤΙΚΗ	Καλή	19	70,37%	7074,29	66,84%	5	83,33%	1850,92	87,33%	24	70,59%	8925,21	70,26%
		Κακή	9	33,33%	3509,5	33,16%	1	16,67%	268,55	12,67%	10	30,30%	3778,05	29,74%
		Άγνωστη												

Χάρτης 4.2.5-4: Χημική Κατάσταση ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Χάρτης 4.2.5-5: Ποσοτική Κατάσταση ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

Από τα 34 υπόγεια ΥΣ, 3 υπόγεια ΥΣ κρίθηκε ότι έχουν κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση και 10 υπόγεια ΥΣ κρίθηκε ότι έχουν κακή ποσοτική κατάσταση. Στους Πίνακες που ακολουθούν δίδεται η κατάσταση και τα στοιχεία ταξινόμησης για κάθε ένα ΥΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) όπως προέκυψαν κατά τη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ ανά ΛΑΠ, ενώ παρουσιάζονται και οι διαφοροποιήσεις της ποσοτικής και ποιοτικής (χημικής) κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) από τα προηγούμενα ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 4.2.5-7: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Χημική και Ποσοτική κατάσταση

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Χημική κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Αυξημένες τιμές στοιχείων λογω φυσικού υποβάθρου	Αυξημένες τιμές στοιχείων ανθρωπογενούς επίδρασης	Κύριες Πιέσεις	Θαλάσσια διείσδυση	Μητρώο προστατευόμενων περιοχών άρθρου Α7	Παρατηρήσεις
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)										
1	EL0800010	Κόζιακα	Καλή	Καλή			Γεωργία (τοπικά)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
2	EL0800020	Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας	Καλή	Καλή	-		Γεωργία (τοπικά)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
3	EL0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας	Κακή	Κακή	Mn, Fe, Al	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3, Cl και SO_4	Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
4	EL0800040	Σαραντά-πορου	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
5	EL0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας	Καλή	Καλή	-		Γεωργία (τοπικά)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
6	EL0800060	Ποταμιάς	Καλή	Καλή	Fe, Al		Γεωργία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
7	EL0800070	Δομασίου – Τιτάνου	Καλή	Καλή	Fe , Mn		Γεωργία (τοπικά)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
8	EL0800080	Φυλληΐου – Ορφανών	Καλή	Κακή	Fe, Mn	Όχι	Γεωργία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
9	EL0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών	Καλή	Κακή	-	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία (τοπικά), Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
10	EL0800110	Λάρισας – Κάρλας	Καλή	Κακή	Fe, Mn, Al, Τοπικά αυξημένες τιμές Cl και SO4 φυσικής προέλευσης.	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
11	EL0800120	Ολύμπου –Όσσας	Καλή	Καλή	-		Γεωργία	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
12	EL0800130	Ταουσάνης – Καλού Νερού	Κακή	Κακή		Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
13	EL0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων	Καλή	Κακή	Fe, Mn	Όχι	Γεωργία, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΝΑΙ	
14	EL0800190	Χασίων – Αντιχασίων	Καλή	Καλή	-		Τοπικά Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Χημική κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Αυξημένες τιμές στοιχείων λογω φυσικού υποβάθρου	Αυξημένες τιμές στοιχείων ανθρωπογενούς επίδρασης	Κύριες Πιέσεις	Θαλάσσια διείσδυση	Μητρώο προστατευόμενων περιοχών άρθρου Α7	Παρατηρήσεις
15	EL0800200	Ξυνιάδος	Καλή	Κακή	Fe, Mn, Al	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία, Βιομηχανία Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
16	EL0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης	Καλή	Καλή	-		Γεωργία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
17	EL0800220	Κώνου Τιταρήσιου	Καλή	Κακή	Fe, Mn	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
18	EL0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταϊκού – Παμισού	Καλή	Καλή	Fe, Mn, Al		Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
19	EL0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
20	EL0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου	Καλή	Καλή	-		Γεωργία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
21	EL0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου	Καλή	Κακή	-	Όχι	Γεωργία, Βιομηχανία Υπεράντληση	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
22	EL0800271	Μαυροβουνίου –Όσσας (Α)	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
23	EL0800272	Μαυροβουνίου –Όσσας (Β)	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
24	EL0800290	Άνω Ρου Ενιπέα	Καλή	Καλή	-	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
25	EL0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
26	EL0800310	Ελάτης – Ρεντίνας	Καλή	Καλή	-		-	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
27	EL0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος	Καλή	Καλή	-		Γεωργία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
28	EL0800330	Εκβολών Πηνειού	Καλή	Καλή	NH_4, Cl, EC		Γεωργία, Βιομηχανία	Στη παράκτια ζώνη	ΟΧΙ	
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)										
29	EL0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου	Καλή	Καλή	Fe		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Χημική κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Αυξημένες τιμές στοιχείων λογω φυσικού υποβάθρου	Αυξημένες τιμές στοιχείων ανθρωπογενούς επίδρασης	Κύριες Πιέσεις	Θαλάσσια διείσδυση	Μητρώο προστατευόμενων περιοχών άρθρου Α7	Παρατηρήσεις
30	EL0800140	Αλμυρού	Κακή	Κακή	Fe, Mn, Al	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3 και Cl	Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία, Υπεράντληση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
31	EL0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας	Καλή	Καλή	Fe, Mn, Cl	Όχι	Γεωργία, Βιομηχανία	ΝΑΙ	ΟΧΙ	
32	EL0800160	Όρθρυος	Καλή	Καλή	Cl		Γεωργία, Βιομηχανία	Τοπικά στο ανατολικό τμήμα	ΟΧΙ	
33	EL0800170	Πηλίου	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Βιομηχανία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	
34	EL0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας	Καλή	Καλή	-		Γεωργία, Αστικοποίηση, Βιομηχανία	Τοπικά στο νότιο τμήμα	ΟΧΙ	

Πίνακας 4.2.5-8: Διαφοροποιήσεις στην κατάσταση των ΥΥΣ μεταξύ των προηγούμενων ΣΔΛΑΠ και της 2ης Αναθεώρησης

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	1ο Σχέδιο Διαχείρισης		1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης		2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης	
		Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)							
EL0800010	Κόζιακα	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800020	Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή
EL0800040	Σαραντάπορου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800060	Ποταμιάς	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800070	Δομασίου – Τιτάνου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800080	Φυλληΐου – Ορφανών	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800110	Λάρισας – Κάρλας	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800120	Ολύμπου –Όσσας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800130	Ταουσάνης – Καλού Νερού	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή
EL0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800190	Χασίων – Αντιχασίων	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800200	Ξυνιάδος	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800220	Κώνου Τιταρήσιου	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	1ο Σχέδιο Διαχείρισης		1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης		2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης	
		Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
EL0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταΐκού – Παμισού	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Κακή
EL0800270	Μαυροβουνίου –Όσσας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800290	Άνω Ρου Ενιπέα	Κακή	Καλή	Κακή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800310	Ελάτης – Ρεντίνας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800330	Εκβολών Πηνειού	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)							
EL0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800140	Αλμυρού	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή	Κακή
EL0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800160	Όρθρυος	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800170	Πηλίου	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή
EL0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή	Καλή

4.2.6 Πιέσεις και Επιπτώσεις

Ως ανθρωπογενείς πιέσεις στα υδατικά συστήματα, ορίζεται το σύνολο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν τα υδατικά συστήματα της περιοχής, στην οποία αναπτύσσονται. Οι πιέσεις αυτές χαρακτηρίζονται ως σημαντικές εφόσον αποτελούν αιτία για τα ΥΣ να κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Όλες οι πηγές ρύπανσης διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

- Σημειακές πηγές ρύπανσης
- Διάχυτες πηγές ρύπανσης
- Έργα ρύθμισης της ροής νερού και υδρομορφολογικές αλλοιώσεις
- Απολήψεις ύδατος
- Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων
- Μεταβολή στάθμης υπόγειου νερού ή του όγκου
- Άλλα είδη ανθρωπογενών πιέσεων
- Επιβάρυνση των υδάτων από άλλες πηγές

Τα βασικά στάδια της ανάλυσης των ανθρωπογενών πιέσεων είναι τα εξής:

- Ο προσδιορισμός των κύριων δραστηριοτήτων και των πιέσεων
- Ο προσδιορισμός των δυνητικά σημαντικών πιέσεων
- Ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση των επιπτώσεων και
- Η αποτίμηση της πιθανότητας μη επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων έως το 2021

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία-αποτελέσματα της ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων που έχει πραγματοποιηθεί, για τις ανάγκες της 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ, και αναλυτικά παρατίθενται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα», κατ' εφαρμογή του μεθοδολογικού κειμένου «Επικαιροποίηση μεθοδολογίας ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα» για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08).

4.2.6.1 Σημειακές πηγές ρύπανσης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται όλες οι σημειακές πηγές ρύπανσης που εν δυνάμει απορρίπτουν συμβατικούς ρύπους και μη συμβατικούς στο Υδατικό Διαμέρισμα. Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των εν λόγω πιέσεων περιλαμβάνει:

- Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)
- Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη
- Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες
- Βιομηχανικές μονάδες
- Κτηνοτροφικές μονάδες
- Υδατοκαλλιέργειες – Ιχθυοκαλλιέργειες
- Διαρροές από ΧΑΔΑ και ΧΥΤΑ

Από τις ανωτέρω επιμέρους πηγές ρύπανσης εκτιμώνται οι τελικές ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων BOD, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από σημειακές προς ΕΥΣ και ΥΥΣ σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος.

Στον χάρτη και τον πίνακα που ακολουθούν παρουσιάζεται το σύνολο των σημειακών πηγών ρύπανσης για το για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL 08) και τα εν δυνάμει απορριπτόμενα φορτία από σημειακές πηγές ρύπανσης προς ΕΥΣ και ΥΥΣ σε επίπεδο ΥΔ αντίστοιχα.

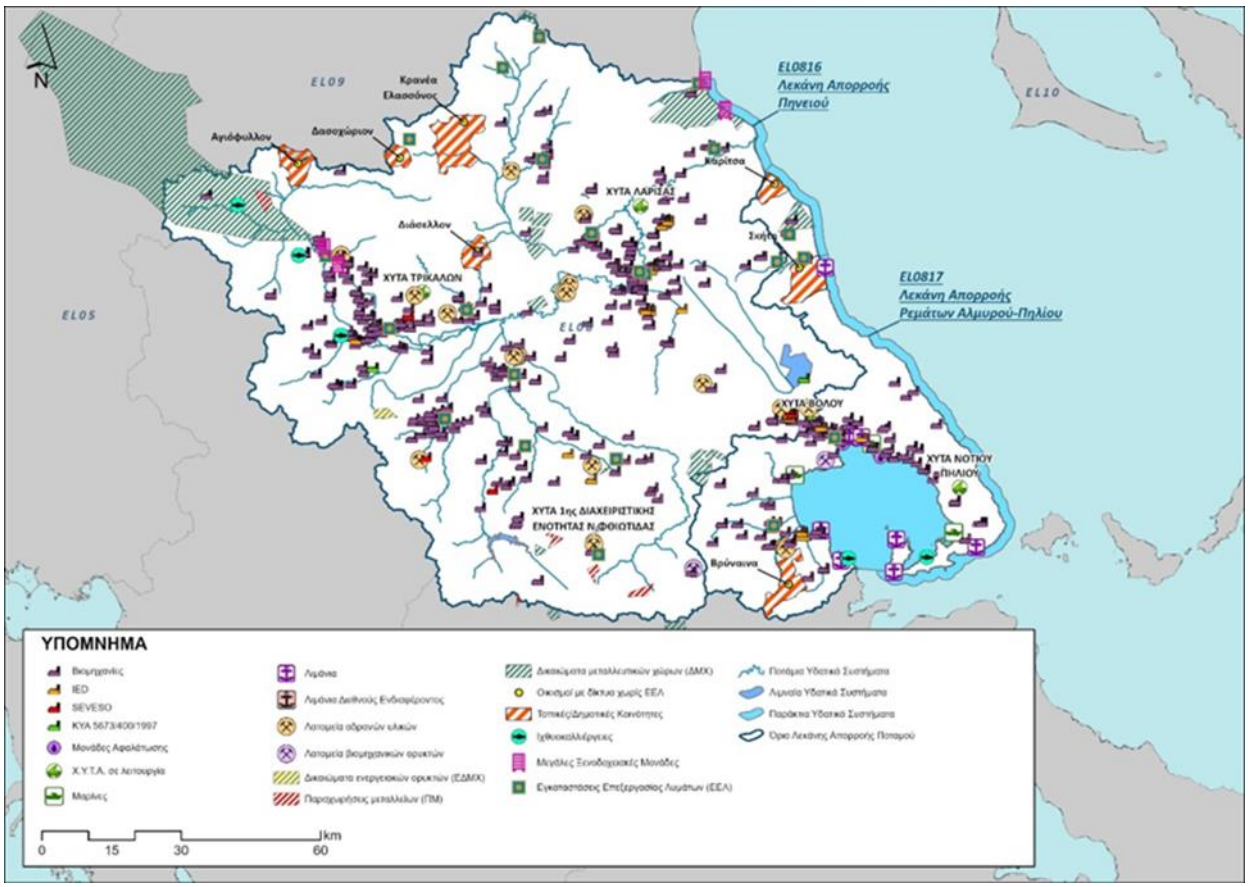

Χάρτης 4.2.6-1: Σημειακές πιέσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Πίνακας 4.2.6-1: Συνολικά ετήσια φορτία BOD_5, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από σημειακές πηγές ρύπανσης στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Ρυπαντικό φορτίο (tn/y)	Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)	Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη	Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες	Βιομηχανικές μονάδες	Κτηνοτροφικές μονάδες	Ιχθυοκαλλιέργειες	Σύνολο
BOD5	361,15	115,93	0,72	1.024,71	350,64	10,39	1.863,54
TN	382,12	39,28	0,35	317,57	155,77	55,64	950,74
TP	79,87	8,18	0,21	49,37	57,79	7,64	203,07

4.2.6.2 Διάχυτες πηγές ρύπανσης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται όλες οι διάχυτες πηγές ρύπανσης που παράγουν συμβατικούς ρύπους (BOD, N, P) στο Υδατικό Διαμέρισμα. Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των εν λόγω πιέσεων περιλαμβάνει:

- Γεωργικές δραστηριότητες
- Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ
- Κτηνοτροφία (ποιμενική)
- Επιβάρυνση των υδάτων από άλλες πηγές (κατηγορίες χρήσεων γης που συνδέονται με τη φυσική ρύπανση των ΥΣ, όπως τα δάση, οι βοσκότοποι, δρόμοι κ.λπ.). Έχει διαπιστωθεί ότι εκτός από τις ανθρωπογενείς πιέσεις, διάχυτη ρύπανση παράγεται και λόγω ατμοσφαιρικών αποθέσεων καθώς και από φυσικές χρήσεις γης όπως βοσκοτόπια ή τα δάση.

Από τις ανωτέρω επιμέρους πηγές ρύπανσης προκύπτουν οι τελικές ετήσιες ποσότητες επιφανειακών ρυπαντικών φορτίων BOD, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από σημειακές προς ΕΥΣ και ΥΥΣ σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος.

Σημειώνεται ότι η εκτίμηση των φορτίων που δυνητικά καταλήγουν στους αποδέκτες της ποιμενικής κτηνοτροφίας περιλαμβάνει δυο κατηγορίες ζώων, βοοειδή και αιγοπρόβατα, και αφορά μόνο τις μονάδες που είναι χωρικά εντός των ζωνών, από 50μ μέχρι 150μ εκατέρωθεν του επιφανειακού ΥΣ, που έχουν οριστεί στην μεθοδολογία με βάση την κλίση του εδαφολογικού χάρτη.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα εν δυνάμει απορριπτόμενα φορτία από διάχυτες πηγές ρύπανσης προς ΕΥΣ και ΥΥΣ σε επίπεδο ΥΔ αντίστοιχα.

Πίνακας 4.2.6-2: Συνολικά ετήσια φορτία BOD_5, N και P που εν δυνάμει απορρίπτονται από διάχυτες πηγές ρύπανσης στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ	Ετήσιο BOD (τόνοι/ έτος)	Ετήσιο N (τόνοι/ έτος)	Ετήσιο P (τόνοι/ έτος)
ΑΣΤΙΚΗ	3.936,14	1.124,61	234,29
ΓΕΩΡΓΙΚΗ		40.023,19	29.078,00
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ	61.468,07	17.886,89	3.585,57
ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ		2.780,40	200,04
ΣΥΝΟΛΑ	65.404,21	61.815,09	33.097,90
Σύνολο στα επιφανειακά ΥΣ	914,95	926,27	70,39
Σύνολο στα υπόγεια ΥΣ	4.776,52	3.006,79	1.363,91

4.2.6.3 Υδρομορφολογικές πιέσεις

Η εκτίμηση των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων που προκαλούνται από τεχνικά έργα στα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) πραγματοποιήθηκε στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα». με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται αναλυτικά στο Κείμενο Κατευθύνσεων που έχει διαμορφωθεί με τίτλο «Μεθοδολογία προσδιορισμού και κριτήρια αξιολόγησης υδρομορφολογικών αλλοιώσεων», το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΓΔΥ.

Οι πιέσεις που προκύπτουν από τα ανωτέρω αξιολογούνται με βάση τη προτεινόμενη μεθοδολογία και για κάθε ΥΣ χαρακτηρίζονται ως Αμελητέα, Ανεκτή, Μέτρια, Ισχυρή, και Σημαντική ανάλογα με το μέγεθος της πίεσης που δέχονται. Σημειώνεται ότι τα ΥΣ με Ισχυρή και Σημαντική υδρομορφολογική αλλοίωση εξετάστηκαν περαιτέρω για τον προσδιορισμό τους ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα ΥΣ.

Διευκρινίζεται ότι οι υδρομορφολογικές παρεμβάσεις στα Τεχνητά ΥΣ ουσιαστικά αφορούν παρεμβάσεις που προκύπτουν από την ίδια τη φύση και τους σκοπούς των σωμάτων αυτών και δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα αξιολόγηση.

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται μία εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία έντασης της πίεσης υδρομορφολογικών αλλοιώσεων. Το ποσοστό κάλυψης για τα ποτάμια υδατικά συστήματα κατά μήκος ποταμών και ρεμάτων αναφέρεται επί του συνολικού μήκους των ποτάμιων υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08). Για τους ταμιευτήρες, που θεωρούνται ποτάμια υδατικά συστήματα σε αυτό το διαχειριστικό κύκλο, το ποσοστό κάλυψης λαμβάνεται επί της συνολικής έκτασης των ταμιευτήρων του υδατικού διαμερίσματος. Τέλος, το ποσοστό κάλυψης για τα λιμναία, τα μεταβατικά και τα παράκτια υδατικά συστήματα αναφέρεται επί της συνολικής επιφάνειας των αντίστοιχων ΕΥΣ στο σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 4.2.6-3: Στατιστικά στοιχεία υδρομορφολογικών αλλοιώσεων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Ένταση Υδρομορφο-λογικής αλλοίωσης	Αριθμός Ποτάμιων Συστημάτων (Ποταμοί-Ρέματα)	Κάλυψη (%)	Αριθμός Ποτάμιων ΙΤΥΣ Λιμναίου Χαρακτήρα (Ταμιευτήρες)	Κάλυψη (%)	Αριθμός Λιμναίων Συστημάτων	Κάλυψη (%)	Αριθμός Παράκτιων Συστημάτων	Κάλυψη (%)
Χαμηλή	25	35,3	0	0,0	0	0,0	6	99,6
Μέτρια	34	48,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Υψηλή	13	16,5	1	100,0	2	100,0	1	0,4

4.2.6.4 Απολήψεις Ύδατος

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται στοιχεία για τις συνολικές ετήσιες απολήψεις νερού για όλες τις δραστηριότητες και χρήσεις. Οι αναλυτικοί υπολογισμοί των αναγκών και απολήψεων ύδατος έχουν γίνει στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα», με βάση το μεθοδολογικό κείμενο «Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα». Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των δραστηριοτήτων και χρήσεων που εξετάστηκαν περιλαμβάνει:

- Πόσιμο νερό (Ύδρευση και Τουρισμός)
- Άρδευση
- Νερό κτηνοτροφίας
- Νερό βιομηχανίας

Από τις ανωτέρω επιμέρους κατηγορίες προκύπτουν οι συγκεντρωτικές εκτιμώμενες απολήψεις ύδατος που πραγματοποιούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08). Από αυτές, το μεγαλύτερο μέρος προορίζεται για άρδευση (1119,1 hm³), ένα σημαντικό μέρος για ύδρευση (90,5 hm³), ενώ σαφώς μικρότερες είναι οι εκτιμώμενες απολήψεις για την κτηνοτροφία (5,7 hm³) και την βιομηχανία (11,8 hm³).

Η κατανομή των διαφόρων χρήσεων στις απολήψεις που πραγματοποιούνται στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί.

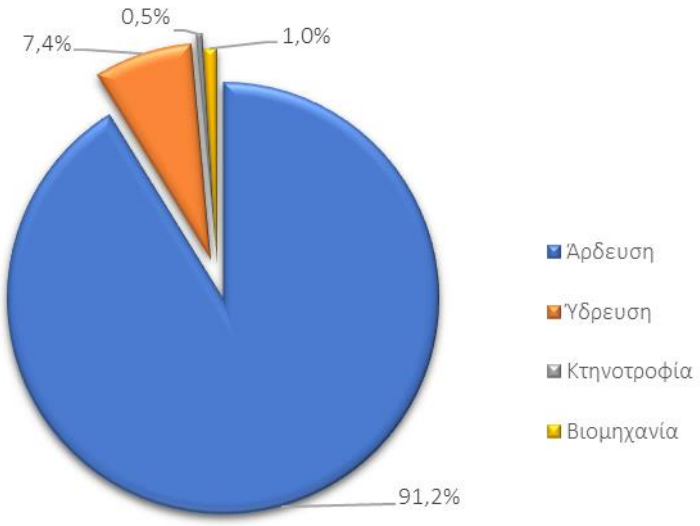

Σχήμα 4.2.6-1: Κατανομή ετήσιων απολήψεων νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Από αυτές εκτιμάται ότι περίπου 332,7 hm³ (27%) αφορούν απολήψεις από επιφανειακά υδατικά συστήματα και περίπου 894,4 hm³ (73%) από υπόγεια ύδατα. Στις απολήψεις από επιφανειακά ύδατα δεν συμπεριλαμβάνεται η απόληψη των περίπου 128,5 hm³ από την Τεχνητή Λίμνη του Ταυρωπού (ΥΔ04) για την κάλυψη υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών του ΥΔ08 (23,0 και 105,5 hm³ αντίστοιχα). Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι συνολικές εκτιμώμενες απολήψεις ανά Λεκάνη Απορροής και ανά χρήση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08).

4.2.6.4.1 Απολήψεις από επιφανειακά υδατικά συστήματα

Στον παρακάτω Πίνακα δίνεται μία εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης ποτάμιων και λιμναίων συστημάτων ανά κατηγορία έντασης της πίεσης απόληψης. Το ποσοστό κάλυψης για τα ποτάμια υδατικά συστήματα κατά μήκος ποταμών και ρεμάτων αναφέρεται επί του συνολικού μήκους των ποτάμιων υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08). Για τους ταμιευτήρες οι οποίοι θεωρούνται ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα, το ποσοστό κάλυψης λαμβάνεται επί της συνολικής έκτασης των ταμιευτήρων του υδατικού διαμερίσματος. Τέλος, το ποσοστό κάλυψης για τα λιμναία υδατικά συστήματα αναφέρεται επί της συνολικής επιφάνειας των λιμναίων υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08). Σημειώνεται ότι όλα τα λιμναία υδατικά συστήματα βρίσκονται εντός της Λεκάνης Απορροής του Πηνειού (EL0816).

Πίνακας 4.2.6-4: Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης ποτάμιων και λιμναίων συστημάτων ανά κατηγορία έντασης πίεσης απόληψης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Ένταση Απόληψης	Αριθμός Ποτάμιων ΥΣ (Ποταμοί-Ρέματα)	Κάλυψη (%)	Αριθμός Ποτάμιων ΥΣ (Ταμιευτήρες)	Κάλυψη (%)	Αριθμός Λιμναίων ΥΣ	Κάλυψη (%)
Χαμηλή	52	76,6	0	0,0	1	1,4
Μέτρια	13	15,0	0	0,0	1	98,6
Υψηλή	7	8,4	1	100,0	0	0

4.2.6.5 Απολήψεις από υπόγεια υδατικά συστήματα

Στην υδρολογική λεκάνη του Πηνειού (EL0816) συναντώνται 28 υπόγεια υδατικά συστήματα, στα 9 από τα οποία πραγματοποιούνται υπεραντλήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα σταδιακή μείωση των μονίμων υπογείων αποθεμάτων. Τα κύρια και εντονότερα προβλήματα, ως προς τις ποσότητες υπερεκμετάλλευσης, εντοπίζονται στα κοκκώδη υπόγεια υδατικά συστήματα της Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας (EL0800030), Λάρισας - Κάρλας (EL0800110), Ταουσάνης - Καλού Νερού (EL0800130), Μακρυχωρίου - Συκουρίου (EL0800260). Οι έντονες υπεραντλήσεις συνδέονται και με τη δυσκολία επαναπλήρωσης των αντλούμενων ποσοτήτων λόγω γεωλογικών αιτίων. Στο υπόγειο υδατικό σύστημα του κώνου Τιταρήσιου (EL0800220) τα τελευταία χρόνια έχει επέλθει διατάραξη του ισοζυγίου και παρατηρείται μόνιμη διαχρονική πτώση στάθμης. Παλαιότερα πριν το 2000, οι κύριες απολήψεις για την ύδρευση της Λάρισας ήταν από το Σύστημα Κώνου – Τιταρήσιου. Σήμερα οι απολήψεις από το εν λόγω σύστημα έχουν μειωθεί. Οι κύριες απολήψεις για την ύδρευση της Λάρισας τοποθετούνται πλέον στο καρστικό Σύστημα Δαμασίου - Τιτάνου (EL0800070). Τοπικές υπεραντλήσεις παρατηρούνται επίσης και στο κοκκώδες σύστημα της Ξυνιάδος (EL0800200).

Στην υδρολογική λεκάνη των ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817) συναντώνται 6 υπόγεια υδατικά συστήματα από τα οποία μόνο το κοκκώδες σύστημα του Αλμυρού (EL0800140) βρίσκεται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης. Στα υπόλοιπα υπόγεια υδατικά συστήματα δεν παρατηρούνται προβλήματα υπερεκμετάλλευσης, πέραν τοπικών μόνο προβλημάτων και οι απολήψεις αποτελούν μικρό μόνο ποσοστό της μέσης ετήσιας φυσικής τροφοδοσίας τους. Στο υδατικό σύστημα του Αλμυρού οι υπεραντλήσεις έχουν ως αποτέλεσμα (τοπικά) την θαλάσσια διείσδυση και την ποιοτική υποβάθμισή του.

Η ανάλυση των υφιστάμενων δεδομένων αντλήσεων παρουσιάζεται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα», καθώς και στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων».

4.2.6.6 Λοιπές πιέσεις

Οι λοιπές πιέσεις περιλαμβάνουν επιγραμματικά:

- Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες (ορυχεία, μεταλλεία)
- Μονάδες αφαλάτωσης

- Λιμάνια - Μαρίνες - Ναυσιπλοΐα
- Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων
- Μεταβολή υπόγειας στάθμης και ποσότητας υπογείων νερών εξαιτίας υπογείων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων

Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες (ορυχεία, μεταλλεία)

Στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), καταγράφονται εννιά (9) θέσεις εξορυκτικών δραστηριοτήτων (λατομεία βιομηχανικών υλικών) και πέντε (5) μεταλλεία. Οι εν λόγω μονάδες, παρουσιάζεται να σχετίζονται με ΕΥΣ του ποταμού Ενιπέα, του Φαρσαλιώτη, του Καλέντζη, του Τιταρήσιου, του Πηνειού κ.λπ..

Μονάδες αφαλάτωσης

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) απαντώνται τρεις (3) μονάδες αφαλάτωσης ΛΑΠ Αλμυρού-Πηλίου (EL0816).

Λιμάνια - Μαρίνες - Ναυσιπλοΐα

Στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), εντοπίζεται ένα (1) λιμάνι Διεθνούς Ενδιαφέροντος, το λιμάνι του Βόλου.

Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων

Στην περιοχή του Υ.Δ. Θεσσαλίας δεν έχει εφαρμοσθεί τεχνητός εμπλουτισμός παρά το γεγονός ότι σε αρκετές περιοχές έχουν συνταχθεί υδρογεωλογικές μελέτες που προτείνουν την εφαρμογή του.

Μεταβολή υπόγειας στάθμης και ποσότητας υπογείων νερών εξαιτίας υπογείων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων

Στο Υδατικό Διαμέρισμα δεν σημειώνονται μεταβολές της υπόγειας στάθμης και της ποσότητας νερών εξαιτίας υπόγειων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπόγειων έργων.

4.2.6.7 Συγκεντρωτικά στοιχεία πιέσεων

Η ένταση των συνολικών πιέσεων στα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08) παρουσιάζεται στον παρακάτω Χάρτη.

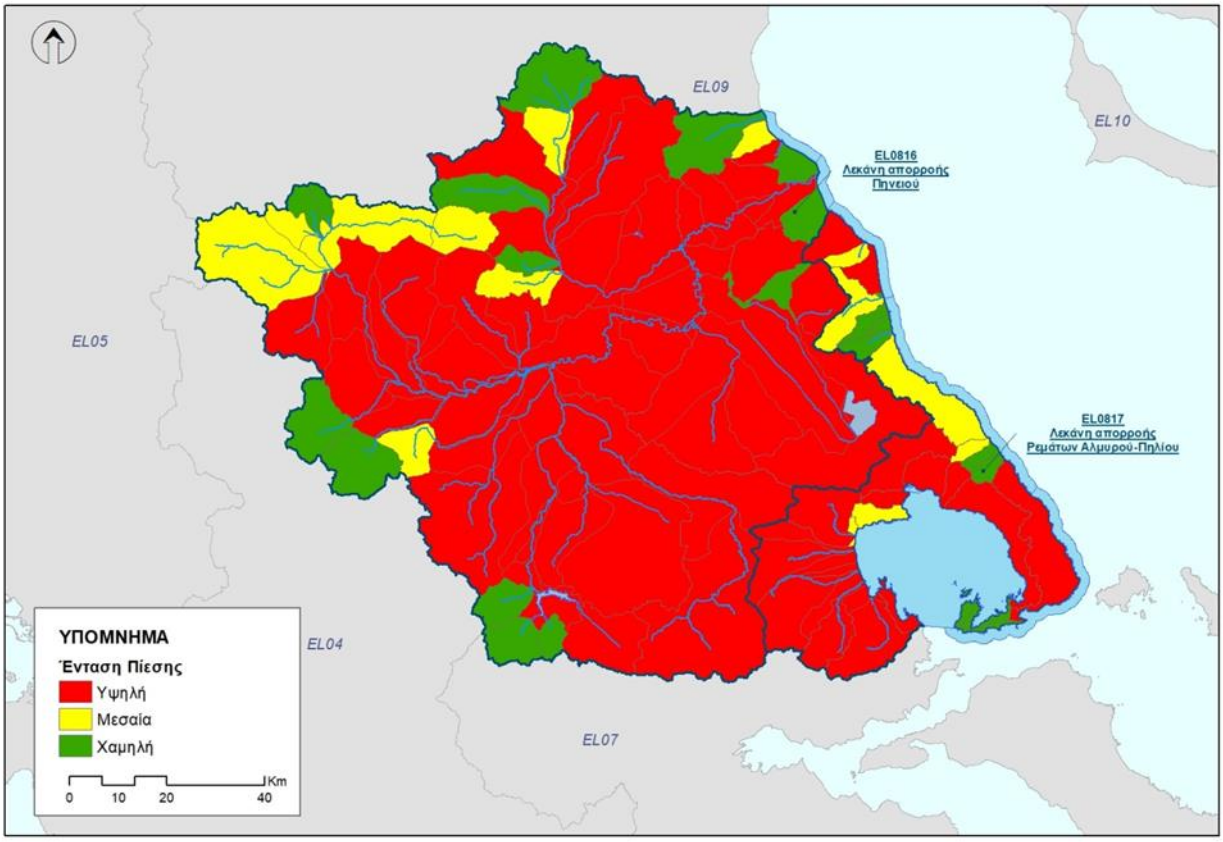

Χάρτης 4.2.6-2: Εκτιμώμενη συνολική ένταση της πίεσης στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08)

Συνολικά στην παρακάτω εικόνα απεικονίζονται ο αριθμός των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ανά επίπεδο εκτιμώμενης συνολικής πίεσης. Σημειώνεται ότι το 82% του ΥΣ που έχει υψηλή πίεση είναι λόγω του πλήθους των βιομηχανικών μονάδων που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας.

Πίνακας 4.2.6-5: Ο συνολικός αριθμός των επιφανειακών ΥΣ ανά επίπεδο εκτιμώμενης συνολικής πίεσης

ΥΨΗΛΗ	ΜΕΣΑΙΑ	ΧΑΜΗΛΗ
• 51 Ποτάμια ΥΣ • 3 Λιμναία ΥΣ • 6 Παράκτια ΥΣ	• 9 Ποτάμια ΥΣ • 1 Παράκτια ΥΣ	• 12 Ποτάμια ΥΣ

4.2.6.8 Εκτίμηση των επιπτώσεων

4.2.6.8.1 Εκτίμηση πιθανότητας επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας στα επιφανειακά υδατικά συστήματα

Βασικό αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης των πιέσεων αποτελεί η κατάταξη των ΥΣ σε κατηγορίες ανάλογα με την πιθανότητα επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, με στόχο τη βελτιστοποίηση του σχεδιασμού των προγραμμάτων παρακολούθησης και του προγράμματος μέτρων.

Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων και το χαρακτηρισμό των ΥΣ με βάση την πιθανότητα επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας συναξιολογούνται ανά υδατικό σύστημα τα ακόλουθα:

- Η ένταση της πίεσης από πηγές ρύπανσης και απολήψεις: υψηλή (Η), μεσαία (Μ), χαμηλή (L)
- Τα διαθέσιμα δεδομένα και τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης
- Κρίση του μελετητή, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.

Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία, όπως έχει εγκριθεί στο πλαίσιο της παρούσας 2ης αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, και περιγράφεται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Επικαιροποίηση μεθοδολογίας ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα για τα Υδατικά Διαμερίσματα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08)», τα υδατικά συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) κατατάσσονται σε σχέση με την πιθανότητα επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η κατάταξη γίνεται στις ακόλουθες κατηγορίες, όσον αφορά στην εκτίμηση του κινδύνου μη επίτευξης των στόχων: σε κίνδυνο (At Risk -**AR**), πιθανόν σε κίνδυνο (probably at risk - **PAR**),πιθανόν όχι σε κίνδυνο (probably not at risk - **PNR**), όχι σε κίνδυνο (not at risk -**NR**).

Στο Σχήμα και στον Χάρτη που ακολουθούν, απεικονίζονται στατιστικά στοιχεία από την εκτίμηση επίτευξης ή μη επίτευξης των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ανά κατηγορία υδατικού συστήματος.

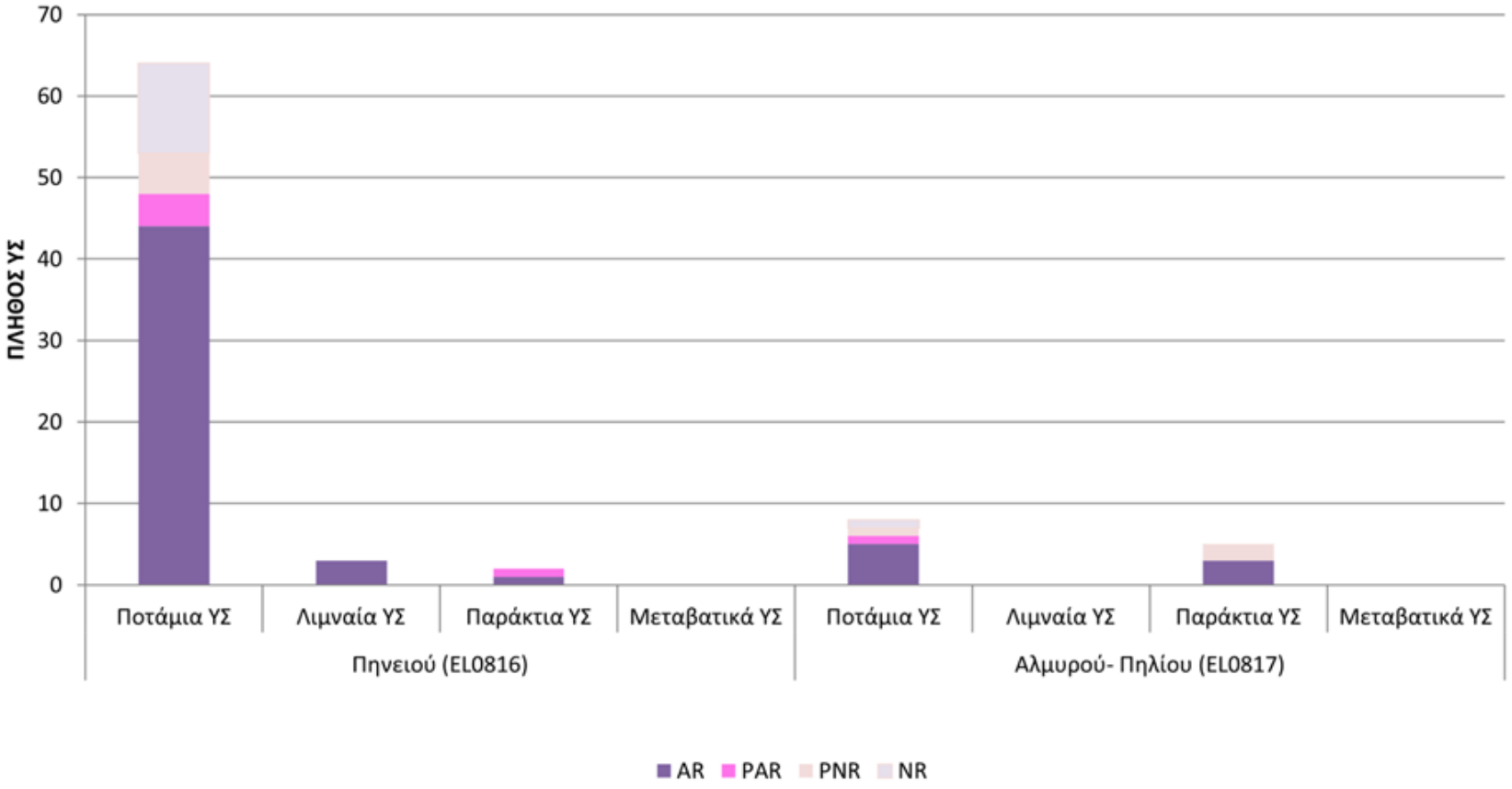

Σχήμα 4.2.6-2: Εκτίμηση κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0816), (EL0817)

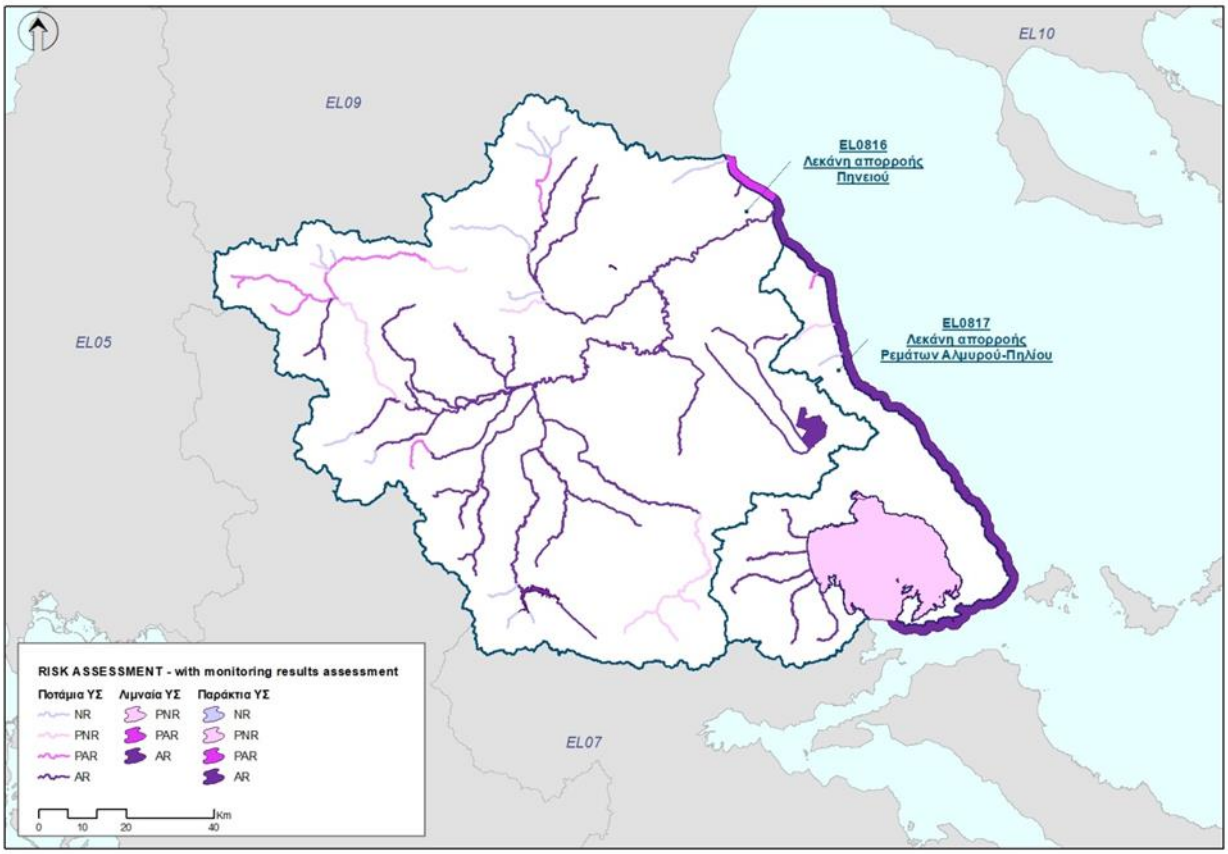

Χάρτης 4.2.6-3: Εκτίμηση κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0816), (EL0817)

Στους Πίνακες που ακολουθούν, αναφέρονται συνοπτικά στοιχεία από την εκτίμηση επίτευξης στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ επιφανειακών υδατικών συστημάτων και το πλήθος των ΕΥΣ ανά ΛΑΠ.

Πίνακας 4.2.6-6: Στατιστικά στοιχεία εκτίμησης κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)- Πλήθος ΥΣ

Κατηγορίες εκτίμησης κινδύνου [16]									
NR		PNR		PAR		AR		Σύνολο	
Είδος ΥΣ	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ
Ποτάμια ΥΣ	11	17,2%	5	7,8%	4	6,3%	44	68,8%	64
Λιμναία ΥΣ	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	100,0%	3
Παράκτια ΥΣ	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%	2
Μεταβατικά ΥΣ	0		0		0		0		0
Σύνολο	**11**	**15,9%**	**5**	**7,2%**	**5**	**7,2%**	**48**	**69,6%**	**69**

Πίνακας 4.2.6-7: Στατιστικά στοιχεία εκτίμησης κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ ρεμάτων Αλμυρού- Πηλίου (EL0817) - Πλήθος ΥΣ

Κατηγορίες εκτίμησης κινδύνου [1]									
NR		PNR		PAR		AR		Σύνολο	
Είδος ΥΣ	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ	Ποσοστό πλήθους ΥΣ (%)	Πλήθος ΥΣ
Ποτάμια ΥΣ	1	12,5%	1	12,5%	1	12,5%	5	62,5%	8
Λιμναία ΥΣ	0		0		0		0		0
Παράκτια ΥΣ	0	0,0%	2	40,0%	0	0,0%	3	60,0%	5
Μεταβατικά ΥΣ	0		0		0		0		0
Σύνολο	**1**	**7,7%**	**3**	**23,1%**	**1**	**7,7%**	**8**	**61,5%**	**13**

4.2.6.8.2 Εκτίμηση των επιπτώσεων στα υπόγεια υδατικά συστήματα

Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL0816)

Στην υδρολογική λεκάνη Πηνειού (EL0816) έχουν οριοθετηθεί 28 υπόγεια υδατικά συστήματα, η κατάσταση των οποίων δίνεται στον παρακάτω πίνακα που ακολουθεί.

[16] *Όσον αφορά στην εκτίμηση του κινδύνου μη επίτευξης των στόχων διακρίνονται οι ακόλουθες κατηγορίες: σε κίνδυνο (At Risk -AR), πιθανόν σε κίνδυνο (probably at risk - PAR), πιθανόν όχι σε κίνδυνο (probably not at risk - PNR), όχι σε κίνδυνο (not at risk -NR)*

Από τα υπόγεια υδατικά συστήματα της ΛΑΠ τα 19 είναι σε καλή ποσοτική κατάσταση και τα 9 σε κακή ποσοτική κατάσταση, τα 26 είναι σε καλή ποιοτική κατάσταση και τα 2 σε κακή ποιοτική κατάσταση.

Πίνακας 4.2.6-8: Πίνακας ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης υπόγειων υδατικών συστημάτων στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

Α/Α	Κωδικός	Ονομασία	Ποσοτική κατάσταση	Τάση πτώσης στάθμης	Χημική κατάσταση	Ποιοτικά προβλήματα	Τάση ρύπων
1	EL0800010	Κόζιακα	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
2	EL0800020	Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
3	EL0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας	Κακή	Ναι	Κακή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3, Cl και SO_4	Τοπική
4	EL0800040	Σαραντάπορου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
5	EL0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
6	EL0800060	Ποταμιάς	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
7	EL0800070	Δαμασίου – Τιτάνου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
8	EL0800080	Φυλληΐου – Ορφανών	Κακή	Ναι	Καλή	Όχι	Όχι
9	EL0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών	Κακή	Ναι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Όχι
10	EL0800110	Λάρισας – Κάρλας	Κακή	Ναι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές Cl και SO_4 φυσικής προέλευσης. Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Τοπική
11	EL0800120	Ολύμπου – Όσσας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
12	EL0800130	Ταουσάνης – Καλού Νερού	Κακή	Ναι	Κακή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Τοπική
14	EL0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων	Κακή	Ναι	Καλή	Όχι	Όχι
14	EL0800190	Χασίων – Αντιχασίων	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
15	EL0800200	Ξυνιάδος	Κακή	Ναι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Τοπική
16	EL0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
17	EL0800220	Κώνου Τιταρήσιου	Κακή	Ναι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Τοπική
18	EL0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταΐκού – Παμισού	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
19	EL0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
20	EL0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
21	EL0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου	Κακή	Ναι	Καλή	Όχι	Όχι
22	EL0800271	Μαυροβουνίου – Όσσας (Α)	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι

Α/Α	Κωδικός	Ονομασία	Ποσοτική κατάσταση	Τάση πτώσης στάθμης	Χημική κατάσταση	Ποιοτικά προβλήματα	Τάση ρύπων
23	EL0800272	Μαυροβουνίου – Όσσας (Β)	Καλή	Όχι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Όχι
24	EL0800290	Άνω Ρου Ενιπέα	Καλή	Όχι	Καλή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3	Όχι
25	EL0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
26	EL0800310	Ελάτης – Ρεντίνας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
27	EL0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
28	EL0800330	Εκβολών Πηνειού	Καλή	Όχι	Καλή	Τοπικές επιβαρύνσεις NH4, Cl και λόγω φυσικού υποβάθρου	Όχι

Λεκάνη Απορροής Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)

Στην υδρολογική λεκάνη Αλμυρού – Πηλίου (EL0817) έχουν οριοθετηθεί 6 υπόγεια υδατικά συστήματα, η κατάσταση των οποίων δίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Αλμυρού – Πηλίου είναι σε καλή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση εκτός του ΥΥΣ Αλμυρού (EL0800140) που βρίσκεται σε κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση.

Πίνακας 4.2.6-9: Πίνακας ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης υπόγειων υδατικών συστημάτων στη ΛΑΠ Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)

Α/Α	Κωδικός	Ονομασία	Ποσοτική κατάσταση	Τάση πτώσης στάθμης	Χημική κατάσταση	Ποιοτικά προβλήματα	Τάση ρύπων
1	EL0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
2	EL0800140	Αλμυρού	Κακή	Ναι	Κακή	Τοπικά αυξημένες τιμές NO_3 και Cl	Τοπική
3	EL0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
4	EL0800160	Όρθρυος	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
5	EL0800170	Πηλίου	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
6	EL0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι

4.2.7 Περιβαλλοντικοί Στόχοι

Ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες της εφαρμογής της ΟΠΥ καθώς και των διαδικασιών εφαρμογής της. Η ΟΠΥ θέτει συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς στόχους τόσο για τα επιφανειακά όσο και για τα υπόγεια Υ.Σ., καθώς και για τις προστατευόμενες περιοχές του Άρθρου 6 αυτής.

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, πέραν των αναφορών σε επιθυμητές καταστάσεις και των ειδικών απαιτήσεων σε όρους παραμετρικών τιμών ρύπων, σχετίζονται και με τη χρονική στιγμή κατά την οποία θα επιτευχθούν. Ο απόλυτος, από άποψη επιθυμητού αποτελέσματος, χρόνος επίτευξης των στόχων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ήταν το έτος 2015, δηλαδή το έτος ολοκλήρωσης του πρώτου εξαετούς διαχειριστικού κύκλου. Ωστόσο, η ίδια η Οδηγία αναγνώριζε εγγενείς αδυναμίες που οδηγούν στην απομάκρυνση από το στόχο αυτό και στον καθορισμό μελλοντικών οροσήμων και την ολοκλήρωσή τους. Το 2027 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των γενικών και ειδικών περιβαλλοντικών στόχων, με την επιφύλαξη των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και όπως αυτό προσαρμόζεται στο Προεδρικό Διάταγμα 51/2007 σχετικά με τους περιβαλλοντικούς στόχους, για την αποτελεσματική εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων που περιλαμβάνονται στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού.

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα με αναφορά στο είδος των μέτρων εφαρμογής για κάθε κατηγορία ύδατος, σε σχέση με το νομικό πλαίσιο εφαρμογής και εξαίρεσης που προβλέπεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ και στο Π.Δ. 51/2007.

Πίνακας 4.2.7-1: Περιβαλλοντικοί στόχοι με αναφορά στο είδος των μέτρων εφαρμογής για κάθε κατηγορία ύδατος, σε σχέση με το νομικό πλαίσιο εφαρμογής και εξαίρεσης που προβλέπεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ και στο Π.Δ. 51/2007

Κατηγορία υδάτων	Είδος μέτρου εφαρμογής	Περιβαλλοντικός Στόχος	Νομικό Πλαίσιο εφαρμογής	Νομικό Πλαίσιο εξαίρεσης
Επιφανειακά	Προληπτικά	Μη υποβάθμιση	▪ Άρθρο 12 (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §6,7,8 (Π.Δ. 51/2007)
	Προστασίας, αναβάθμισης, αποκατάστασης	Επίτευξη καλής κατάστασης, πλην των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών συστημάτων.	▪ Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007)
	Προστασίας, αναβάθμισης	Επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού ή καλή χημική κατάσταση για τα Ιδιαιτέρως τροποποιημένα ή τα τεχνητά συστήματα.	▪ Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007)
	Αντιρρυπαντικά	Προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας. Παύση ή σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών.	▪ Άρθρο 16 §1, 8 (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)	▪ Άρθρο 1 (Οδηγία 2000/60/ΕΚ) ▪
Υπόγεια	Προληπτικά	Περιορισμός διοχέτευσης ρύπων και μη υποβάθμιση του συστήματος	▪ Άρθρο 12 (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §6,7,8 (Π.Δ. 51/2007) ▪ Άρθρο 12 §4.1 (Π.Δ. 51/2007)
	Προστασίας, αναβάθμισης, αποκατάστασης	Διασφάλιση του ισοζυγίου εισροών – εκροών (άντλησης – φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015	▪ Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007) ▪ Άρθρο 12 §4.1 (Π.Δ. 51/2007)
	Αναστροφής κάθε ανοδικής τάσης ρύπων ανθρώπινης δραστηριότητας	Προοδευτική μείωση της ρύπανσης	▪ Άρθρο 14 (Π.Δ. 51/2007)	▪ Άρθρο 4 §,6,7,8 (Π.Δ. 51/2007)

4.2.8 Εξαιρέσεις

Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4, είναι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους. Η διαδικασία των εξαιρέσεων, σύμφωνα με το ΚΚ11[17], αποτελεί ένα υποτμήμα της συνολικής διαδικασίας σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), και στοχεύει στο να δώσει μια διέξοδο στον διαχειριστή, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα στην κατάσταση ενός υδατικού συστήματος. Σημειώνεται ότι ο στόχος της καλής κατάστασης του νερού πρέπει σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΚΚ11 να είναι ο κανόνας.

Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 της Οδηγίας περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

i. Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.

ii. Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)

iii. Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)

iv. Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

Σημειώνεται εδώ ότι με βάση το ΚΚ20[18] έχει συμφωνηθεί ότι ο ορισμός ενός υδατικού συστήματος ως ΤΥΣ ή ΙΤΥΣ δεν συνιστά ούτε συμβατικό στόχο ούτε εξαίρεση. Τα ΤΥΣ και ΙΤΥΣ αποτελούν κατηγορίες υδατικών συστημάτων με δική τους ταξινόμηση και δικούς τους στόχους. Συνδέονται δε με τις εξαιρέσεις στο ότι απαιτούν συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές προϋποθέσεις για να έχει νόημα ο χαρακτηρισμός τους ως ΤΥΣ - ΙΤΥΣ.

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τους στόχους της κατάστασης για τα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ. Οι στόχοι που τίθενται για τα ΥΣ λαμβάνουν υπόψη την αξιολόγηση της κατάστασης των ΥΣ του ΥΔ, την αποδοτικότητα του προτεινόμενου Προγράμματος Μέτρων και τη δυνατότητας που δίνει η Οδηγία για παρεκκλίσεις υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

[17] Καθοδηγητικό Κείμενο 11, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο σχετίζεται με την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

[18] Καθοδηγητικό Κείμενο 20, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο αναφέρεται στις εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Ο παρακάτω Πίνακας συνοψίζει τους στόχους που έχουν τεθεί ως το 2027 για τα 82 που συνολικά απαρτίζουν το ΥΔ. Συγκεκριμένα :

- Για 25 ΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης
- Για 1 ΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση του καλού οικολογικού δυναμικού
- Για 45 ΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης έως το 2027
- Για 11 ΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού έως το 2027
- Για 52 ΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής χημικής τους κατάστασης
- Για 30 ΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης έως το 2027

Πίνακας 4.2.8-1: Στόχοι οικολογικής κατάστασης / οικολογικού δυναμικού και χημικής κατάστασης επιφανειακών ΥΣ έως το 2027

ΣΤΟΧΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΣ
Μη υποβάθμιση καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης	26
Μη υποβάθμιση καλής χημικής κατάστασης	52
Επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης/δυναμικού	56
Επίτευξη καλής χημικής κατάστασης	30
Καθορισμός οικολογικής κατάστασης	0
Καθορισμός χημικής κατάστασης	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.4	63
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.5	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.6	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.7	0

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι συνολικά 63 ΕΥΣ υπάγονται στο Άρθρο 4.4 για παράταση προθεσμίας.

Ο Πίνακας που ακολουθεί συνοψίζει τους στόχους που έχουν τεθεί για τα 34 ΥΥΣ του ΥΔ. Συγκεκριμένα ::

- Για 24 ΥΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής ποσοτικής κατάστασης
- Για 10 ΥΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027
- Για 31 ΥΥΣ ο στόχος είναι η διατήρηση της καλής χημικής κατάστασης
- Για 3 ΥΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027

Πίνακας 4.2.8-2: Στόχοι ποσοτικής και χημικής κατάστασης ΥΥΣ μετά το 2027

ΣΤΟΧΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΥΣ
Μη υποβάθμιση καλής ποσοτικής κατάστασης	24
Μη υποβάθμιση καλής χημικής κατάστασης	31
Επίτευξη καλής ποσοτικής κατάστασης	10
Επίτευξη καλής χημικής κατάστασης	3
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.4	10
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.5	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.6	0
Υπαγωγή στο Άρθρο 4.7	0

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι συνολικά 10 ΥΥΣ υπάγονται στο Άρθρο 4.4 για παράταση προθεσμίας.

4.2.8.1 Παράταση Προθεσμίας (Άρθρο 4.4 της ΟΠΥ)

Με βάση τα παραπάνω, για όλα τα συστήματα τα οποία δεν ταξινομήθηκαν ως προς την κατάστασή τους (άγνωστη) ή βρίσκονται σε οικολογική ή/και χημική κατάσταση κατώτερη της καλής, προτιμάται η ένταξή τους στην εξαίρεση της παράτασης προθεσμίας (Άρθρο 4.4) με ορίζονται επίτευξης στόχου το 2027. Σημειώνεται ότι στο ΥΔ το σύνολο των επιφανειακών ΥΣ έχει ταξινομηθεί, καθώς δεν υπάρχουν επιφανειακά ΥΣ τα οποία δεν ταξινομήθηκαν είτε ως προς την οικολογική είτε ως προς την χημική τους κατάστασή.

Στον παρακάτω Πίνακα συνοψίζονται για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και για κάθε κατηγορία υδατικών συστημάτων, ο αριθμός τους ο οποίος τίθεται ως εξαιρέσεις του Άρθρου 4.4, καθώς και το μήκος ή η έκτασή τους σε σχέση με το συνολικό μήκος ή έκταση των αντίστοιχων υδατικών συστημάτων στο σύνολο του υδατικού διαμερίσματος. Επιπλέον, στο χάρτη που ακολουθεί, φαίνεται μια εποπτική εικόνα για το σύνολο των επιφανειακών συστημάτων που τίθενται σε παράταση προθεσμίας.

Πίνακας 4.2.8-3: Αριθμός και σχετική έκταση (για ταμιευτήρες, λιμναία, μεταβατικά και παράκτια ΥΣ) ή μήκος (για ποτάμια ΥΣ) που τίθενται ως εξαιρέσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με παράταση προθεσμίας στο ΥΔ08

Κατηγορία ΥΣ	Αριθμός ΥΣ / Συνολικός Αριθμός στο ΥΔ	% των ΥΣ της κατηγορίας στο ΥΔ	Μήκος ή Επιφάνεια ΥΣ / Συνολικό Μήκος ή Επιφάνεια στο ΥΔ	% του Μήκους ή της Επιφάνειας των ΥΣ της Κατηγορίας ΥΣ στο ΥΔ
Ποτάμια (υδατορεύματα)	55/72	76,39 %	1148,81 / 1387,47 km	82,80 %
ΙΤΥΣ λιμναίου τύπου (ταμιευτήρες)	1/1	100 %	9,92 / 9,92 km^2	100 %
Λιμναία	2/2	100 %	35,42 / 35,42 km^2	100 %
Παράκτια	5/7	71,43 %	316,07 / 943,39 km^2	33,50 %
Σύνολο στο ΥΔ	63/82	76,83 %	-	-

Όλα τα ανωτέρω υδατικά συστήματα τίθενται με παράταση έως το 2027 επειδή βρίσκονται σε οικολογική ή/και χημική κατάσταση κατώτερη της καλής.

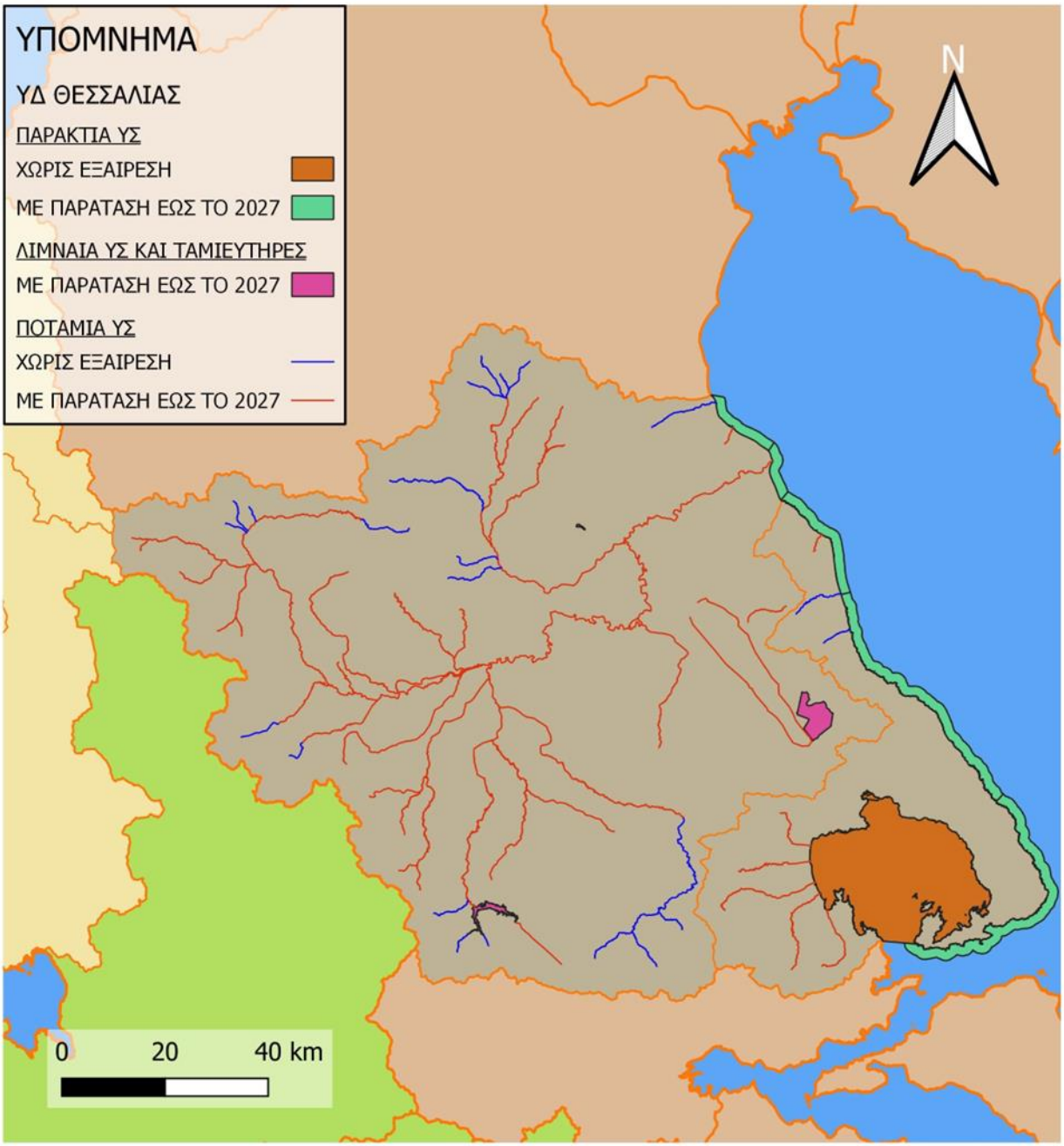

Χάρτης 4.2.8-1: Χάρτης επιφανειακών υδατικών συστημάτων με παράταση προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Για την προστασία και αποκατάσταση των ΥΥΣ το Πρόγραμμα Μέτρων περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων για τα οποία υπάρχει μεγάλη εμπιστοσύνη σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής τους μέχρι το 2027. Ωστόσο δεν υπάρχει η ίδια εμπιστοσύνη για τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων ως το 2027 λόγω των μακροχρόνιων αντλήσεων και της αφαίρεσης μεγάλων ποσοτήτων ύδατος από τα μόνιμα αποθέματα των ΥΥΣ. Η αναπλήρωση των βαθέων αυτών υδροφοριών απαιτεί πέραν της μείωσης των αντλήσεων μια παρατεταμένη χρονική περίοδο ώστε τα νερά της τροφοδοσίας να αναπληρώσουν τα υπόγεια αποθέματα και η επίτευξη της αποκατάστασής των προσδιορίζεται σε χρονικό ορίζοντα πέραν του 2027. Ο σημαντικός επίσης χρόνος απόπλυσης των ρυπαντών από τα υλικά του υδροφορέα, ακόμα και μετά από την εξάλειψη των πιέσεων δεν επιτρέπει την επίτευξη του στόχου αυτού μέχρι το 2027.

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) για τα οποία προτείνεται η ένταξή τους στην εξαίρεση της παράτασης προθεσμίας (Άρθρο 4.4), παρουσιάζονται συνοπτικά στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4.2.8-4: Συνοπτική κατάσταση εξαιρέσεων Άρθρου 4.4 για τα ΥΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

	ΛΟΓΟΙ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ	ΕΞΑΙΡΕΣΗ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΣ	Ορίζοντας επίτευξης στόχου
		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ		
Ποσοτική Κατάσταση ΥΥΣ	Φυσικές Συνθήκες	Άρθρο 4.4 / Παράταση Προθεσμίας	Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες	10	Μετά το 2027
Χημική Κατάσταση ΥΥΣ	Φυσικές Συνθήκες	Άρθρο 4.4 / Παράταση Προθεσμίας	Φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες	3	Μετά το 2027

Για 10 από τα συνολικά 34 (ποσοστό 29,41%) υπόγεια υδατικά συστήματα προτείνεται εξαίρεση από την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/ΕΚ/60 σε εφαρμογή του Άρθρου 4.4 για παράταση προθεσμίας συγκεκριμένα έως το 2027, το οποίο από πλευράς έκτασης αντιπροσωπεύει το 29,69% (3778,05 από τα 12723,26 km²) της συνολικής έκτασης των ΥΥΣ του υδατικού διαμερίσματος. Στο χάρτη που ακολουθεί φαίνεται μια εποπτική εικόνα για τα ΥΥΣ που τίθενται σε παράταση.

Χάρτης 4.2.8-2- Χάρτης υπόγειων υδατικών συστημάτων με παράταση προθεσμίας για την επίτευξη καλής κατάστασης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

4.2.8.2 Λιγότερο Αυστηροί Στόχοι (Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08) **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας και καθορισμός ειδικών στόχων βάσει του Άρθρου 4.5 της ΟΠΥ, καθώς διαφαίνεται ότι το σύνολο των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα το στόχο της καλής κατάστασης/καλού δυναμικού.

4.2.8.3 Προσωρινή υποβάθμιση (άρθρο 4.6 της ΟΠΥ)

Στην ΟΠΥ ορίζεται ότι υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα υποβάθμισης της κατάστασης ενός σώματος για περιορισμένο χρονικό διάστημα δεν θεωρείται παράβαση των περιβαλλοντικών στόχων. Οι περιπτώσεις που επιτρέπεται κάτι τέτοιο είναι:

- εξαιρετικές περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια,
- εξαιρετικές περιστάσεις που απορρέουν από ανωτέρα βία,
- περιστάσεις ατυχημάτων

και δεν θα μπορούσαν ευλόγως να είχαν προβλεφθεί.

Όσον αφορά τα ακραία πλημμυρικά φαινόμενα, είναι πιθανό ότι οι πλημμύρες χαμηλής πιθανότητας (κατά την έννοια των σεναρίων ακραίων πλημμυρών της Οδηγίας για την πλημμυρική διακινδύνευση 2007/60/ΕΚ) θα θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στις προβλέψεις του άρθρου 4.6. Ενδεχομένως δε (σύμφωνα με το ΚΚ20) και πλημμυρικά γεγονότα με μέση πιθανότητα (περίοδο επαναφοράς μεγαλύτερη των 100 ετών) να μπορούν υπό προϋποθέσεις να ενταχθούν σε αυτήν την κατηγορία εάν τα αποτελέσματά τους δεν θα μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί.

Τέλος, όσον αφορά τις παρατεταμένες ξηρασίες, επισημαίνεται ότι τα Κράτη - Μέλη θα προβούν στα εξής:

1. Προσδιορισμό του όρου παρατεταμένη ξηρασία σε αντίθεση με την απλή ξηρασία.
2. Διαχωρισμό των επιπτώσεων των ξηρασιών.

Το Καθοδηγητικό Κείμενο για τις εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους (ΚΚ20) δίνει καθοδήγηση ως προς τον προσδιορισμό δεικτών ξηρασίας, οι οποίοι διαφοροποιούν την παρατεταμένη ξηρασία από την κοινή ξηρή υδρολογική περίοδο.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας λόγω προσωρινής υποβάθμισης, καθώς δεν διαφαίνεται κατά την παρούσα φάση ότι συντρέχουν προβλέψιμοι λόγοι εξαιρετικών περιστάσεων ή μελλοντικών συνθηκών που να οδηγούν σε προσδιορισμό τέτοιων εξαιρέσεων.

4.2.8.4 Νέες Τροποποιήσεις (άρθρο 4.7 της ΟΠΥ)

Στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών καθορίστηκε η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα.

Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/. Η μεθοδολογία αυτή επικαιροποιήθηκε στα πλαίσια της 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ.

Η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7, όπως αυτή επικαιροποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ, ορίζεται ως ακολούθως:

- Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας που ενδέχεται να προκαλέσει μεταβολές στα χαρακτηριστικά ενός η περισσοτέρων ΥΣ με πιθανό αποτέλεσμα αυτό ή αυτά τα ΥΣ να μην δύνανται να πετύχουν τους στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στη μεθοδολογία στη συνέχεια και ο οποίος αποτελεί διακριτό παράρτημα της ΜΠΕ[19].

- Μετά την υποβολή της ΜΠΕ[20] στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και στο πλαίσιο της διαδικασίας συλλογής γνωμοδοτήσεων από αρμόδιες-συναρμόδιες αρχές και υπηρεσίες ο φάκελος τεκμηρίωσης του σχετικού παραρτήματος της ΜΠΕ[21] εξετάζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχομένου του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον στοιχεία από τον φορέα του έργου με έγγραφο το οποίο κοινοποιεί υποχρεωτικά στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

- Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων βάσει των στοιχείων του φακέλου και τυχόν πρόσθετων που ζητήθηκαν και υποβλήθηκαν εισηγείται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 περί εξαιρέσεων των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το υπό εξέταση έργο. Στην περίπτωση που η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων κρίνει ότι το υπό εξέταση έργο, παρόλο που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας για ένα η περισσότερα ΥΣ, δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή των σχετικών ΥΣ σε εξαίρεση του Άρθρου 4.7, τότε η εισήγησή της περί μη υπαγωγής στο Άρθρο 4.7 έχει αρνητικό χαρακτήρα για την υλοποίηση του έργου και δεσμεύει την περιβαλλοντική αρχή[22].

- Κατά την ως άνω περιγραφείσα διαδικασία η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, ειδικά σε περιπτώσεις σύνθετου έργου ή/και σε περιπτώσεις, όπου η εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων σε ΥΣ χρήζει ειδικής ευρύτερης διερεύνησης.

- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας υπαγωγής ή μη του ή των σχετικών ΥΣ στο Άρθρο 4.7 καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ[23] του έργου ή στην απόφαση μη έκδοσης ΑΕΠΟ, ανάλογα με το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου και η σχετική απόφαση

[19] Η της δήλωσης υπαγωγής του έργου σε ΠΠΔ

[20] Ομοίως

[21] Ομοίως

[22] Η εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της τα οποία περιλαμβάνουν τις ερωτήσεις 1 και 2 του διαγράμματος ροής της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 4.7 δηλαδή τα σημεία (α) – (δ) του διαγράμματος των επόμενων σελίδων. Για τα λοιπά θέματα γνωμοδοτούν οι καθ΄ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

[23] Ή στον κατάλογο των εφαρμοζόμενων ΠΠΔ

διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων.

Δεν καθορίστηκαν ΥΣ. τα οποία δυνάμει των προβλέψεων του άρθρου 4.7 αποτελούν εξαίρεση λόγω νέων τροποποιήσεων που προέρχονται από έργα.

4.2.9 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος – Διερεύνηση Προτάσεων Τιμολογιακής Πολιτικής

4.2.9.1 Προσδιορισμός υπηρεσιών ύδατος, παρόχων και χρηστών

Υπηρεσίες ύδατος

Η οικονομική ανάλυση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) εφαρμόζεται στις υπηρεσίες ύδατος και είναι οι εξής:

1. Υπηρεσία παροχής νερού ύδρευσης,
2. Υπηρεσία αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων,
3. Υπηρεσία παροχής ύδατος για αγροτική χρήση.

Οι υπηρεσίες αυτές δύναται να παρέχονται στα δημόσια, δημοτικά και ιδιωτικά οργανωμένα συλλογικά δίκτυα παροχής υπηρεσιών ύδατος (επεξεργασμένου ή ανεπεξέργαστου), καθώς και στις εκτός οργανωμένων συλλογικών δικτύων (μεμονωμένες) υδρογεωτρήσεις

Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 5038/2023, πάροχοι υπηρεσιών ύδατος»: οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 3 του ν. 4972/2022 (Α'181), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δίκαιου και λοιποί φορείς του Δημοσίου, ιδίως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.), η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), η Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ», η Εταιρεία Παγίων «ΕΥΑΘ», ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ Α.Ε.), οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού και οι Σύνδεσμοι ύδρευσης Ο.Τ.Α. του Κεφαλαίου Β' του Ένατου Μέρους του ν.3463/2006 (Α' 114), οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος, είτε προς άλλους φορείς, είτε προς τελικούς χρήστες.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), η οικονομική ανάλυση εφαρμόζεται στους ενεργούς παρόχους του υδατικού διαμερίσματος ανά υπηρεσία ύδατος, όπως υφίστανται και λειτουργούν κατά την εκπόνηση του παρόντος διαχειριστικού σχεδίου.

Χρήσεις Υπηρεσιών ύδατος

Οι χρήσεις για τις οποίες εφαρμόζεται η οικονομική ανάλυση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) είναι:

1. ύδρευση – οικιακή,
2. βιομηχανική,
3. αγροτική,
4. λοιπές χρήσεις.

Η ανάλυση στις χρήσεις γίνεται με βάση την διαθεσιμότητα της πληροφορίας όσον αφορά, αφενός, την κατανάλωση νερού στις ανωτέρω χρήσεις, αφετέρου, τα επιμέρους στοιχεία κόστους και εσόδων που απαιτούνται για τον εκτίμηση του ποσοστού ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστος όπως αυτά καταγράφονται στα οικονομικά στοιχεία που τηρούνται από τους παρόχους ανάλογα με μορφή τους (π.χ. ΤΟΕΒ, ΔΕΥΑ, Δήμος).

4.2.9.2 Εκτίμηση κόστους υπηρεσιών ύδατος

Χρηματοοικονομικό κόστος

Το χρηματοοικονομικό κόστος είναι η οικονομική αποτίμηση του κόστους για όλα τα έργα, τις υποδομές και τις διαδικασίες που είναι απαραίτητες για τις υπηρεσίες ύδατος, καθώς και στις υπηρεσίες παροχής αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων. Το χρηματοοικονομικό κόστος περιλαμβάνει το κόστος κεφαλαίου, το λειτουργικό κόστος, το κόστος συντήρησης και το κόστος διοίκησης.

Περιβαλλοντικό κόστος

Το περιβαλλοντικό κόστος σύμφωνα με τον ν. 5037/2023, είναι το κόστος της απόκλισης της κατάστασης των υδάτων από την καλή κατάσταση, η οποία απαιτείται για τη βιώσιμη χρήση του υδατικού πόρου σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007.

Το Περιβαλλοντικό Κόστος προκύπτει όταν υφίσταται έστω και μια από τις ακόλουθες συνθήκες στη ΛΑΠ:

(α) επιφανειακά ΥΣ με οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής, β) επιφανειακά ΥΣ με χημική κατάσταση κατώτερη της καλής, γ) επιφανειακά ΥΣ με οικολογική ή/και χημική κατάσταση άγνωστη, και δ) υπόγεια ΥΣ με κακή χημική κατάσταση που δεν οφείλεται σε φυσικά αίτια.

Κόστος πόρου

Το κόστος πόρου σύμφωνα με τον ν. 5037/2023,, είναι το κόστος άλλων εναλλακτικών χρήσεων του ύδατος, οι οποίες είναι αναγκαίες αν το Υδατικό Σύστημα (ΥΣ) χρησιμοποιείται πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.

Κόστος Πόρου προκύπτει όταν υφίσταται έστω και μια από τις ακόλουθες συνθήκες στη ΛΑΠ:

(α) υπόγεια ΥΣ με "Κακή" ποσοτική κατάσταση, (β) ελλιπής κάλυψη των αναγκών νερού των κύριων ανθρωπογενών χρήσεων, ειδικά όταν αυτή δεν οφείλεται σε σπατάλη των υδατικών πόρων, αλλά σε κακή διαχείρισή τους.

4.2.9.3 Το χρηματοοικονομικό κόστος υπηρεσιών ύδατος και η ανάκτηση του στο Υδατικό Διαμέρισμα

Υπηρεσία παροχής νερού ύδρευσης και υπηρεσία αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων

Στην υπηρεσία παροχής νερού ύδρευσης και στην υπηρεσία αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, η συνολική εξουσιοδοτημένη κατανάλωση εκτιμάται σε 60,8 εκ. κ.μ. εκ των οποίων τα 53 εκ. κ.μ. αφορούν την οικιακή χρήση.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων εκτιμάται για το έτος 2020, σε 69,2 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος σε 1,137 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Τα συνολικά έσοδα των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων), για το έτος 2020, εκτιμώνται σε 65,6 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο έσοδο για τις δυο υπηρεσίες σε 1,079 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Η χρήση ύδρευση (οικιακή) είναι η κύρια χρήση όλων των παρόχων στην οποία υπάρχει συστηματική καταγραφή των εσόδων τους. Για το 2020, τα έσοδα για την χρήση ύδρευση (οικιακή) για το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) υπολογίζονται σε 47,96 εκ. €. Στις λοιπές χρήσεις (βιομηχανική, αγροτική και λοιπές) η καταγραφή των εσόδων δεν είναι συστηματική ενώ σε ορισμένους παρόχους τα έσοδα αυτών των χρήσεων, όπου υπάρχουν, καταγράφονται στην χρήση ύδρευση (οικιακή). Αντίθετα το χρηματοοικονομικό κόστος δεν καταγράφεται διακριτά ανά χρήση ύδατος.

Το επίπεδο ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστους για το σύνολο των παρόχων του ΥΔ (με πλήρη και με ελλιπή/μη διαθέσιμα στοιχεία) εκτιμάται στο 94,8%.

Εκτιμώνται 9,8 εκ. κ.μ. απολήψεις από ιδιωτικές γεωτρήσεις από το δίκτυο της υπηρεσίας ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων οι οποίες αφορούν την βιομηχανική χρήση. Το χρηματοοικονομικό κόστος των ιδιωτικών γεωτρήσεων καλύπτεται εξ' ολοκλήρου (100%) από τον κάτοχο της γεώτρησης. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των παρόχων νερού ύδρευσης (περιλαμβανομένων και των παρόχων με ελλιπή ή χωρίς διαθέσιμα στοιχεία) και των ιδιωτικών γεωτρήσεων, το επίπεδο ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστους της υπηρεσίας ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL04) εκτιμάται σε 95,4%.

Υπηρεσία παροχής νερού για αγροτική χρήση

Στην υπηρεσία παροχής νερού για αγροτική χρήση, η συνολική εξουσιοδοτημένη κατανάλωση από ατομικά και συλλογικά δίκτυα καλλιεργητών, εκτιμάται σε 440,4 εκ. κ.μ.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση για το έτος 2020, εκτιμάται σε 18,8 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος σε 0,042 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Τα συνολικά έσοδα της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση για το έτος 2020, εκτιμώνται σε 15,3 εκ. € και το μέσο μοναδιαίο έσοδο σε 0,035 €/κ.μ. εξουσιοδοτημένης κατανάλωσης.

Το επίπεδο ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστους για το σύνολο των παρόχων του ΥΔ (με πλήρη και με ελλιπή/μη διαθέσιμα στοιχεία) εκτιμάται στο 81,7%.

Οι απολήψεις από ιδιωτικές γεωτρήσεις στην υπηρεσία της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση εκτιμώνται σε 608,5 εκ. κ.μ. οι οποίες αφορούν αγροτική χρήση και κτηνοτροφία. Το χρηματοοικονομικό κόστος των ιδιωτικών γεωτρήσεων καλύπτεται εξ’ ολοκλήρου (100%) από τον κάτοχο της γεώτρησης. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των παρόχων νερού αγροτικής χρήσης (περιλαμβανομένων και των παρόχων με ελλιπή ή χωρίς διαθέσιμα στοιχεία) και των ιδιωτικών γεωτρήσεων, το επίπεδο ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστους της υπηρεσίας παροχής νερού αγροτικής χρήσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) εκτιμάται σε 97,9%.

4.2.9.4 Περιβαλλοντικό κόστος και κόστος πόρου

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του υπολογισμού για το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου. Λεπτομερής περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού του δίνεται στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Οικονομική Ανάλυση των χρήσεων ύδατος».

Εκτίμηση Περιβαλλοντικού κόστους

Το συνολικό περιβαλλοντικό κόστος για την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 1.050.000 €. 89,07% του περιβαλλοντικού κόστους αποδίδεται στην ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) και το 10,93% στην ΛΑΠ Αλμυρού-Πηλίου (EL0817). Το μοναδιαίο περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,0002 €/m³.

Πίνακας 4.2.9-1: Περιβαλλοντικό Κόστος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08

ΛΑΠ	Συνολικό Περιβαλλοντικό Κόστος (€)	Μοναδιαίο Περιβαλλοντικό κόστος (€/m³)
Πηνειού (EL0816)	935.232,00 €	0,00020
Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	114.768,00 €	0,00024
Σύνολο ΥΔ EL08	**1.050.000,00 €**	**0,00020**

Η κατανομή του περιβαλλοντικού κόστους ανά χρήση στο σύνολο στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08 παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 4.2.9-2: Κατανομή περιβαλλοντικού Κόστους ανά χρήση ύδατος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08

Περιβαλλοντικό Κόστος	Οικιακή χρήση	Γεωργία	Κτηνοτροφία	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	17.687,69 €	913.814,45 €	1.544,39 €	2.185,46 €
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	4.421,92 €	228.453,61 €	386,10 €	546,37 €
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	1,89%	97,71%	0,17%	0,23%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m³)	**0,00007**	**0,00021**	**0,00007**	**0,00007**
ΛΑΠ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	22.201,00 €	88.978,96 €	373,75 €	3.214,29 €
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	5.550,25 €	22.244,74 €	93,44 €	803,57 €
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	19,34%	77,53%	0,33%	2,80%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m³)	**0,00019**	**0,00026**	**0,00019**	**0,00019**

Στη ΛΑΠ Πηνειού το 97,71% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,89% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού Πηλίου το 77,53% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 19,34% στην οικιακή χρήση.

Εκτίμηση Κόστους Πόρου

Το Κόστος Πόρου σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 89,087 εκ € για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων. Το 97,56% του Κόστους Πόρου αποδίδεται στην ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) και το 2,43% στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817). Το μοναδιαίο κόστος Πόρου σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,0173 €/m³.

Πίνακας 4.2.9-3: Κόστος Πόρου στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08

ΛΑΠ	Συνολικό Κόστος Πόρου (€)	Μοναδιαίο Κόστος Πόρου (€/m³)
Πηνειού (EL0816)	86.916.900,00 €	0,01862
Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	2.171.032,00 €	0,00451
Σύνολο ΥΔ EL08	**89.087.932,00 €**	**0,01730**

Η κατανομή του Κόστους Πόρου ανά ΛΑΠ και ανά χρήση σε επίπεδο ΥΔ παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4.2.9-4: Κατανομή Κόστους Πόρου ανά χρήση ύδατος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL08

Κόστος Πόρου	Οικιακή χρήση	Γεωργία	Κτηνοτροφία	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	67.342,26 €	86.847.713,34 €	763,69 €	1.080,70 €
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	16.835,57 €	21.711.928,34 €	190,92 €	270,17 €
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	0,08%	99,92%	0,00%	0,00%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m³)	**0,00028**	**0,01986**	**0,00004**	**0,00004**
ΛΑΠ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	7.639,11 €	2.163.318,26 €	7,77 €	66,86 €
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	1.909,78 €	540.829,56 €	1,94 €	16,71 €
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	0,35%	99,64%	0,00%	0,00%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m³)	**0,00006**	**0,00630**	**0,00000**	**0,00000**

Στην ΛΑΠ Πηνειού το 99,92% του συνολικού κόστους Πόρου αποδίδεται στη γεωργία ενώ το 0,08% στην οικιακή χρήση. Στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου το 99,64% του Κόστους Πόρου αποδίδεται στην γεωργία ενώ το 0,35% στην οικιακή χρήση, η οποία περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου ύδατος και την αποχέτευση.

4.2.9.5 Περιβαλλοντικά τέλη

Σύμφωνα με τους κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης ύδατος, οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, θα προσδιορίσουν τα κόστη τους, λαμβάνοντας υπόψη, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου που υπολογίστηκε στις προηγούμενες παραγράφους. Σε ότι αφορά την τιμολόγηση θα πρέπει να προσδιορισθούν τα σχετικά τέλη.

Για το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), έως και για το έτος χρήσης 2021, έχουν εκδοθεί οι ακόλουθες αποφάσεις που αφορούν τον ορισμό του Περιβαλλοντικού Κόστους και του Κόστους Πόρου:

1. ΛΑΠ: EL0816/0817 - Αρ. Πρωτ: 213/10921 / 07-02-2019 (Έτος χρήσης 2019)

Περιβαλλοντικό κόστος (€) ανά κυβικό μέτρο νερού και ανά χρήση ύδατος				
Περιβαλλοντικό κόστος	Οικιακή χρήση*	Γεωργία**	Κτηνοτροφία***	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	-	0,0001	0,0026	0,0026
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	-	0,0002	0,0011	0,0013

Κόστος Πόρου (€) ανά κυβικό μέτρο νερού και ανά χρήση ύδατος				
Κόστος Πόρου	Οικιακή χρήση*	Γεωργία**	Κτηνοτροφία***	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,002	0,024	0,002	0,002
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,00001	0,00001	0,00001	0,00001

Περιβαλλοντικό Τέλος (€) ανά κυβικό μέτρο νερού και ανά χρήση ύδατος				
Περιβαλλοντικό Τέλος	Οικιακή χρήση*	Άρδευση**	Κτηνοτροφία***	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,002	0,0241	0,0046	0,0046
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,00001	0,00021	0,00111	0,00131

** Η οικιακή χρήση περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου ύδατος και την αποχέτευση*

*** Η γεωργία περιλαμβάνει τις υποκατηγορίες "2.1 Άρδευση" , "2.3 Υδατοκαλλιέργειες", "2.4 Αντιπαγετική προστασία" και "2.5 Λοιπές χρήσης ύδατος που εξυπηρετούν αγροτικές δραστηριότητες της βασικής κατηγορίας "2. Αγροτική χρήση" του παραρτήματος Ι της υπ' αρ. 146896/14 ΚΥΑ.*

****Η κτηνοτροφία περιλαμβάνει και την πτηνοτροφία*

2. ΛΑΠ: EL0816/0817 - Αρ. Πρωτ: 211012 / 12-11-2020 (Έτος χρήσης 2021)

Περιβαλλοντικό κόστος (€) ανά κυβικό μέτρο νερού και ανά χρήση ύδατος				
Περιβαλλοντικό κόστος	Οικιακή χρήση*	Γεωργία**	Κτηνοτροφία***	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	-	0,0001	0,0026	0,0026
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	-	0,0002	0,0011	0,0013

Κόστος Πόρου (€) ανά κυβικό μέτρο νερού και ανά χρήση ύδατος				
Κόστος Πόρου	Οικιακή χρήση*	Γεωργία**	Κτηνοτροφία***	Βιομηχανία
ΛΑΠ ΠΗΝΕΙΟΥ (EL0816)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,002	0,024	0,002	0,002
ΛΑΠ ΡΕΜΑΤΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ-ΠΗΛΙΟΥ (EL0817)				
Ετήσιο Μοναδιαίο κόστος (€/m³)	0,00001	0,00001	0,00001	0,00001

** Η οικιακή χρήση περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου ύδατος και την αποχέτευση*

*** Η γεωργία περιλαμβάνει τις υποκατηγορίες "2.1 Άρδευση" , "2.3 Υδατοκαλλιέργειες", "2.4 Αντιπαγετική προστασία" και "2.5 Λοιπές χρήσης ύδατος που εξυπηρετούν αγροτικές δραστηριότητες της βασικής κατηγορίας "2. Αγροτική χρήση" του παραρτήματος Ι της υπ' αρ. 146896/14 ΚΥΑ.*

****Η κτηνοτροφία περιλαμβάνει και την πτηνοτροφία*

****Η κτηνοτροφία περιλαμβάνει και την πτηνοτροφία*

4.2.10 Πρόγραμμα Μέτρων

4.2.10.1 Βασικά Μέτρα

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την Παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες.

I. Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.

II. Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Στη συνέχεια περιγράφονται κάθε μία από τις παραπάνω ομάδες βασικών μέτρων.

I. Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.

Τα Μέτρα της κατηγορίας αυτής ουσιαστικά αναφέρονται στην τήρηση των προβλέψεων των σχετικών με την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος Κοινοτικών Οδηγιών:

<u>Μέτρα για τα Ύδατα Κολύμβησης (Οδηγία 2006/7/ΕΚ)</u>

Με στόχο την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουομένων η Οδηγία 76/160/ΕΟΚ θέτει ποιοτικά όρια υπό την μορφή υποχρεωτικών τιμών για συγκεκριμένους μικροβιολογικούς δείκτες. Η Οδηγία αυτή αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ με βασικές τροποποιήσεις, σε σχέση με την προγενέστερη Οδηγία, που σχετίζονται με την υιοθέτηση νέων μικροβιολογικών δεικτών για την παρακολούθηση των υδάτων κολύμβησης, και με την ενσωμάτωση μιας ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση των υδάτων κολύμβησης, όπως αυτή απορρέει από την υποχρέωση σύνταξης ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Συγκεκριμένα το Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης έχει ως στόχο την περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, την αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης και την αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων.

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την Κ.Υ.Α 46399/1352/1986, 8600/416/Ε103/2009.

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν:

- Συνέχιση της παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ (ΒΟ11), με φορείς υλοποίησης της δράσης την ΓΔΥ και τις Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατ' αντιστοιχία.

- Επικαιροποίηση του Μητρώου Ακτών Κολύμβησης (ΒΟ12), με φορείς υλοποίησης της δράσης την ΓΔΥ και τις Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατ' αντιστοιχία.

<u>Μέτρα για την Προστασία των άγριων πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ), και οικοτόπων (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ)</u>

Με στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, καθώς και τη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση, έχει σχεδιαστεί με βάση τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ για την προστασία των φυσικών τύπων οικοτόπων

και 2009/147/ΕΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (που αντικατέστησε την προγενέστερη Οδηγία 79/409/ΕΟΚ) ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο, επονομαζόμενο «Natura 2000».

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τις ακόλουθες ΚΥΑ: ΚΥΑ 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β΄1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, το Δίκτυο Natura 2000 αποτελείται από τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και από τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 2009/147/ΕΚ (πρώην 79/409/ΕΚ). Ενώ οι ΕΖΔ χαρακτηρίζονται και εντάσσονται στο δίκτυο όπως περιγράφεται ανωτέρω, οι ΖΕΠ εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000 μετά το χαρακτηρισμό τους από τα Κράτη Μέλη. Η διαχείριση των περιοχών αμφότερων των κατηγοριών υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2, 3, 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Η διαχείριση των ΖΕΠ υπόκειται επιπροσθέτως στις διατάξεις του άρθρου 4 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Ο κατάλογος των Ελληνικών ΖΕΠ δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010 ως παράρτημα στη νέα ενσωμάτωση της Οδηγίας 79/4009/ΕΟΚ (η οποία κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ). 239 Ελληνικοί Τόποι Κοινοτικής Σημασίας χαρακτηρίστηκαν ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης με το Ν3937/2011 (ΦΕΚ60/Α/31-3-2011). Η αναθεώρηση του εθνικού καταλόγου πραγματοποιήθηκε με την Κ.Υ.Α. 50743/2017 «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (ΦΕΚ Β' 4432/17).

Βάσει του Νόμου 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 92/Α/07.05.2020), οι 446 περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίστηκαν ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας. Σύμφωνα με τον Νόμο 4685/2020, για την προστασία και τη διατήρηση των περιοχών προστασίας της βιοποικιλότητας (καθώς και των Εθνικών Πάρκων) καταρτίζονται σχέδια διαχείρισης και εκδίδονται προεδρικά διατάγματα, κατόπιν της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Τα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνουν: αα. τους στόχους διατήρησης και την πιθανή ιεράρχηση προτεραιοτήτων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, ββ. διαχειριστικές δράσεις, παρεμβάσεις και μέτρα που είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί η ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου. Οι σχετικές δράσεις και τα σχετικά μέτρα δύναται να εξειδικεύονται για επιμέρους στοιχεία του προστατευτέου αντικειμένου ανάλογα με τις οικολογικές τους απαιτήσεις, τον βαθμό διατήρησής τους και τις πιέσεις ή απειλές που αντιμετωπίζουν, γγ. την εξειδίκευση των όρων και περιορισμών άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων που είναι απαραίτητα για την ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου καθώς και, όπου είναι αναγκαίο, τις ειδικότερες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν για την εξειδίκευση ή/και οριστικοποίηση του περιεχομένου προτεινόμενων διαχειριστικών δράσεων και μέτρων και δδ. τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση, καθώς και τα κατάλληλα προγράμματα παρακολούθησης του προστατευτέου αντικειμένου και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Διαχείρισης. Στα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνονται σχέδια δράσης, στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

Για τη συντριπτική πλειοψηφία των περιοχών του δικτύου Natura 2000 της χώρας δεν έχουν θεσμοθετηθεί σχέδια διαχείρισης και επομένως δεν έχουν ακόμη προβλεφθεί ειδικά μέτρα για την επίτευξη των στόχων των δύο αυτών βασικών οδηγιών για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας κοινοτικής σημασίας.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) έχει αναθέσει την εκπόνηση 23 Ειδικών Περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) και σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης (ΣΔ) για τις 446 περιοχές του δικτύου Natura 2000 της χώρας, μοιρασμένων σε 11 ομάδες περιοχών. Το έργο προβλέπει την οριοθέτηση και θεσμοθέτηση διαβαθμισμένων ζωνών προστασίας των περιοχών Natura 2000 και αντίστοιχους όρους και περιορισμούς στις χρήσεις γης και στην άσκηση δραστηριοτήτων, με πολλαπλά οφέλη τόσο ως προς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος όσο και προς την ανάπτυξη της χώρας.

Οι ΕΠΜ θα υποδείξουν τις ζώνες και τις επιτρεπόμενες ειδικές χρήσεις εντός των ορίων τους, σε συνάρτηση με τα προστατευόμενα είδη και οικοτόπους κάθε ομάδας περιοχών λαμβάνοντας υπόψη τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής. Τα Σχέδια Διαχείρισης θα εξειδικεύουν τις ρυθμίσεις λειτουργιών και δράσεων στις περιοχές της μελέτης με γνώμονα τη διατήρηση των σημαντικών στοιχείων βιοποικιλότητάς τους.

Η δημόσια διαβούλευση των ΕΠΜ, η οποία διενεργείται από τους μελετητές των ΕΠΜ, φιλοξενείται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας https://ypen.gov.gr/diavouleusi.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων των Οδηγιών 2009/147/ΕΚ και Οδηγία 92/43/ΕΟΚ αφορούν:

- Κατάρτιση /θεσμοθέτηση Σχεδίων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 που εξαρτώνται άμεσα από το νερό, με ειδική αναφορά σε θέματα διαχείρισης υδάτων (ΒΟ21), με φορείς υλοποίησης το ΥΠΕΝ και τις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

- Παρακολούθηση/αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των εξαρτώμενων από το νερό οικοτόπων και ειδών στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (ΒΟ22), με φορείς υλοποίησης το ΥΠΕΝ και τις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Μέτρα για το Πόσιμο Νερό (Οδηγίες 98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ, 2020/2184)

Η Οδηγία 80/778/ΕΟΚ καθόριζε τις απαιτήσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνεται η ποιότητα του πόσιμου νερού και αναθεωρήθηκε με την Οδηγία 98/83/ΕΚ, η οποία αποσκοπεί στην προστασία της υγείας του κοινού με την καθιέρωση κριτηρίων υγιεινής και καθαριότητας στα οποία πρέπει να ανταποκρίνεται το πόσιμο νερό στην Κοινότητα ανεξάρτητα από την προέλευσή του (εξαιρουμένων των φυσικών μεταλλικών νερών και των θεραπευτικών νερών).

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την Κ.Υ.Α. Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/Β/2001) η οποία τροποποιήθηκε με την υγειονομική διάταξη ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ 38295/2007 (ΦΕΚ 630/Β).

Η Οδηγία 2015/1787/ΕΕ τροποποιεί τα παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού της ανθρώπινης κατανάλωσης. Τα εν λόγω παραρτήματα ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τα προγράμματα παρακολούθησης για όλα τα ύδατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και τις προδιαγραφές για τη μέθοδο ανάλυσης των διαφόρων παραμέτρων.

Στις 16-12-2020 εκδόθηκε η οδηγία 2020/2184/ΕΕ η οποία κατήργησε την οδηγία 2015/1787/ΕΕ η οποία με τη σειρά της τροποποιούσε την οδηγία 98/83/ΕΚ στα παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ αυτής, και η οποία νέα οδηγία έχει ως στόχο την προστασία της ανθρώπινης υγείας από τις δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στη μόλυνση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, μέσω της εξασφάλισης ότι είναι υγιεινό και καθαρό, καθώς και η βελτίωση της πρόσβασης σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Επιπρόσθετα ορίζει το πλαίσιο σχετικά με την διενέργεια εκτίμησης κινδύνου λεκανών απορροής των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

Η Οδηγία 2020/2184 ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την ΚΥΑ υπ΄ αριθμ. Δ1 (δ)/ΓΠ οικ. 27829/15-5-2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3525/Β΄/25-5-2023), "Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)"

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν:

- Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Οδηγίας 2020/2184/ΕΕ (ΒΟ31), με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Υγείας.

<u>Μέτρα για την Πρόληψη -Έλεγχο ρύπανσης (Οδηγία 2010/75/ΕΕ)</u>

Σκοπός της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση του ελέγχου της ρύπανσης που προκαλούν ορισμένες ρυπογόνες δραστηριότητες, με έμφαση στην πρόληψη της ρύπανσης στην πηγή δημιουργίας των ρύπων, ώστε να αποφεύγονται οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα και οι απορρίψεις στα νερά και το έδαφος ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό, να ελαχιστοποιούνται προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του (IPPC).

Η Οδηγία 2010/75/ΕΕ η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103 (ΦΕΚ 1450/Β΄/2013) αντικατέστησε την Οδηγία 2008/1/ΕΚ και την προγένεστερη σχετική Οδηγία 96/61/ΕΚ.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας περιλαμβάνουν:

- Τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εντάσσονται στις διατάξεις της Οδηγίας (ΒΟ51), με φορέα υλοποίησης την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση ΠΕΧΩΣ).

<u>Μέτρα για την Προστασία από Νιτρορύπανση (Οδηγίες 91/676/ΕΟΚ)</u>

Η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ αποσκοπεί αφενός στη μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προκαλείται έμμεσα ή άμεσα από νιτρικά ιόντα γεωργικής προέλευσης και αφετέρου στην πρόληψη της περαιτέρω ρύπανσης. Ο εντοπισμός των περιοχών ξηράς στις οποίες απορρέουν ύδατα που υφίστανται ρύπανση από αζωτούχες ενώσεις (ευπρόσβλητες ζώνες) είναι το απαραίτητο πρώτο στάδιο, το οποίο ακολουθείται από την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων δράσης που στοχεύουν στη μείωση της νιτρορύπανσης τα οποία περιλαμβάνουν κώδικες ορθών γεωργικών πρακτικών. Τα προγράμματα δράσης επιπλέον καθορίζουν κανόνες σχετικούς με τον περιορισμό της εφαρμοζόμενης ποσότητας λιπάσματος βάσει εδαφολογικών, κλιματικών, βροχομετρικών, αρδευτικών συνθηκών, τη χρήση του εδάφους και των γεωργικών πρακτικών, καθώς και βάσει

της ισορροπίας μεταξύ των προβλεπόμενων αναγκών των καλλιεργειών σε άζωτο και της ποσότητας αζώτου που διατίθενται για τις καλλιέργειες από το έδαφος και από τη λίπανση.

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την Κ.Υ.Α. 16190/1335/1997 (ΦΕΚ 519/Β). Ο καθορισμός ευπρόσβλητων ζωνών έγινε διαδοχικά με τις αποφάσεις 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/5-8-1999, την ΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 (ΦΕΚ 1132/Β/2008), την ΥΑ 106253/2010 (ΦΕΚ 1843/Β/2010), την ΥΑ 190126/2013 (ΦΕΚ 983/Β/2013) και την ΥΑ 147070/2014 (ΦΕΚ 3224/Β/2014) Επίσης έχουν εκδοθεί η ΚΥΑ ΥΠΕΝ/38552/265/2019 (ΦΕΚ 1496/Β/3-5-2019) Πρόγραμμα Δράσης περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως ευπρόσβλητες ζώνες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της οικ. 19652/1906/1999 κοινή υπουργική απόφαση (Β'1575), όπως ισχύει, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και η Υ.Α. 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855/Β` 20.10.2021) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Άρθρο 10§1)

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας περιλαμβάνουν:

- Συστηματική παρακολούθηση των επιπέδων των νιτρικών στα ΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση (ΒΟ61), με φορείς υλοποίησης την ΓΔΥ και το ΥΠΑΑΤ.

<u>Μέτρα για τα Προϊόντα Φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014)</u>

Σκοπός είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων, η προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και η βελτίωση της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της εναρμόνισης των κανόνων, σχετικών με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων και παράλληλα τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Η Οδηγία 91/44/ΕΟΚ θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τις δραστικές ουσίες που περιέχονται στα προϊόντα αυτά. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 που ενσωματώθηκε στο Νόμο 4036/27.1.2012 και αντικατέστησε την Οδηγία, τροποποιείται κάθε φορά που προστίθεται νέα δραστική ουσία, θεσπίζει κανόνες για την αδειοδότηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων υπό εμπορική μορφή, καθώς και για τη διάθεσή τους στην αγορά, τη χρήση και τον έλεγχό τους μέσα στην Κοινότητα. Ορίζει επίσης κανόνες για την έγκριση των δραστικών ουσιών, αντιφυτοτοξικών και συνεργιστικών, που περιέχουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Το άρθρο 19 του Ν. 4625/2019 (ΦΕΚ Α 139 - 31.08.2019) «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες επείγουσες διατάξεις» περιλαμβάνει την τροποποίηση του Παραρτήματος Ε του νόμου 4036/2012, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/782 (Άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2019/782/ΕΕ).

Η Οδηγία 2009/128 εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1833/Β΄/2013).

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 στοχεύει στη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 178/2002, (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και (ΕΚ) αριθ. 396/2005, της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των

αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΟΚ, 76/894/ΕΟΚ και 2009/470/ΕΚ. Ο συγκεκριμένος Κανονισμός εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκτυο με το Π.Δ. 27/2016 (ΦΕΚ 41/Α΄/2016).

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας περιλαμβάνουν:

- Ορθολογική χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΒΟ71), με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Μέτρα για την Αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων (Οδηγία 2012/18/ΕΕ)

Με την Οδηγία 82/501/ΕΚ (Seveso I) καθορίστηκαν μέτρα και περιορισμοί για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης (πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές τοξικών και επικινδύνων αερίων σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις). Η εν λόγω Οδηγία αποτέλεσε ένα πρώτο πλαίσιο ρυθμίσεων που τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την έκδοση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ (Seveso II). Με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ (Seveso III) τροποποιείται και εν συνεχεία καταργείται η Οδηγία 96/82/ΕΚ. Η αλλαγή κρίθηκε απαραίτητη για την προσαρμογή στον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων.

Η κύρια προσέγγιση της νέας Οδηγίας παραμένει ίδια με την Οδηγία Seveso II σχετικά με την πρόληψη και τον περιορισμό των συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον σε εγκαταστάσεις όπου μπορούν να λάβουν χώρα μεγάλα ατυχήματα σχετιζόμενα με επικίνδυνες ουσίες. Ωστόσο με την εφαρμογή της παρέχονται στο κοινό ενισχυμένα δικαιώματα. Έτσι αποκτούν ευκολότερη πρόσβαση σε πληροφορίες αναφορικά με τους κινδύνους που θα μπορούσαν να προκύψουν από τις πλησιέστερες βιομηχανικές εγκαταστάσεις καθώς και με τους τρόπους αντίδρασης σε περιπτώσεις ατυχήματος. Δίνεται έμφαση σε θέματα που αφορούν α) την πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη λόγω έλλειψης σωστής ενημέρωσης ή αποκλεισμού από τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, β) τη δημόσια διαβούλευση για έργα, σχέδια και προγράμματα που σχετίζονται με μονάδες που καλύπτονται από τη νομοθεσία, γ) την επιθεώρηση των διάφορων εγκαταστάσεων, δ) την εξασφάλιση μέσω αλλαγών στον σχεδιασμό των χρήσεων γης, της εγκατάστασης των νέων μονάδων σε ασφαλή απόσταση από τις υφιστάμενες.

Η Οδηγία 2012/18/ΕΕ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την υπ’ αριθμ. ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354/Β΄/2016).

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας περιλαμβάνουν:

- Τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας (ΒΟ81), με φορέα υλοποίησης την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση ΠΕΧΩΣ).

Μέτρα για την επεξεργασία Αστικών Λυμάτων (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ)

Στόχος της Οδηγίας είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξέργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των παραπροϊόντων τους (ιλύς), ορίζοντας την ελάχιστη αναγκαία τεχνική υποδομή (δίκτυα αποχέτευσης και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων) που πρέπει να διαθέτουν οι οικισμοί ανάλογα με τον ισοδύναμο πληθυσμό τους και τον αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ πραγματοποιήθηκε με την Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β). Συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών ο οποίος συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 48392/939/2002 (ΦΕΚ 405/Β/3-4-2002).

Η Οδηγία 98/15/ΕΚ τροποποίησε το παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ όσον αφορά ορισμένες απαιτήσεις για απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές που παρουσιάζεται ευτροφισμός και έχρηζαν διευκρίνισης.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) δεν εντοπίζονται θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν:

- Παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 15 και άρθρο 17 της Οδηγίας.
- Ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας (ΒΟ101) με φορείς υλοποίησης την Περιφέρεια, τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.
- Ενίσχυση δράσεων ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων επεξεργασίας και αποχέτευσης λυμάτων (ΒΟ102), με φορέα υλοποίησης την Περιφέρεια.

<u>Οδηγία για τις ουσίες προτεραιότητας (2008/105/ΕΚ, 2013/39/ΕΕ)</u>

Η Οδηγία 2008/105/ΕΚ καθόρισε τα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις «ουσίες προτεραιότητας» σε εφαρμογή του Άρθρου 16 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Η Οδηγία καθορίζει τον κατάλογο των ουσιών που θεωρούνται «ουσίες προτεραιότητας» (ΟΠ) οι οποίες αποτελούν κίνδυνο για το υδατικό περιβάλλον και προσδιορίζει ποιες από αυτές χαρακτηρίζονται ως «επικίνδυνες ουσίες».

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ τα προσδιοριζόμενα ΠΠΠ για τις ΟΠ αποτελούν κριτήρια για τον έλεγχο της επίτευξης του στόχου της «καλής χημικής κατάστασης» των επιφανειακών υδάτων. Επιπλέον, βάσει του Άρθρου 16 τα Κράτη Μέλη καλούνται να λάβουν μέτρα για την μείωση της παρουσίας των ΟΠ τους στα επιφανειακά νερά.

Οι «επικίνδυνες ουσίες» είναι ουσίες ή ομάδες ουσιών οι οποίες είναι τοξικές, σταθερές και επιρρεπείς σε βιο-συσσώρευση ή άλλες ουσίες των οποίων η παρουσία στο νερό προκαλεί ανάλογο βαθμό ανησυχίας. Για τις ουσίες αυτές τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ειδικά μέτρα που θα στοχεύουν στην παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών ή διαρροών (Άρθρο 16, Οδηγία 2000/60/ΕΚ).

Το Μέρος Α του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ περιλαμβάνει οριακές τιμές που αφορούν τη μέση και μέγιστη ετήσια συγκέντρωση για 33 ΟΠ, στα εσωτερικά και άλλα επιφανειακά ύδατα. Ο σχετικός πίνακας συμπληρώνει το Παράρτημα Χ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Επιπλέον η Οδηγία 2008/105 καθορίζει τον κατάλογο επικίνδυνων ουσιών ενσωματώνοντας και καταργώντας τις Οδηγίες 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 86/280/ΕΟΚ.

Η Οδηγία 2008/105/ΕΚ τροποποιήθηκε το 2013 από την Οδηγία 2013/39/ΕΕ η οποία συμπλήρωσε τον κατάλογο των ΟΠ προσθέτοντας 12 επιπλέον ουσίες /ομάδες ουσιών. Αντίστοιχα αναθεωρήθηκαν τα ΠΠΠ που αφορούν την συγκέντρωση των ουσιών στο νερό και καθορίστηκαν επιπλέον ΠΠΠ για την παρουσία των ουσιών στη σάρκα υδρόβιων οργανισμών.

Οι Οδηγίες 2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΕ εναρμονίστηκαν στο εθνικό δίκαιο με την ΥΑ ΗΠ 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β/2010) και την ΥΑ 170766/2016 (ΦΕΚ 69/Β/2016) αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ολοκληρώθηκε η κατάρτιση του μητρώου πηγών ρύπανσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 της με αρ. 51354/2641/Ε103/2010 ΚΥΑ (Β' 1909), βάσει του άρθρου 5 και άρθρου 10 του Π.Δ. 51/2007.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν σε:

- Συνέχιση παρακολούθησης κάθε ουσίας που βρίσκεται υπό επιτήρηση, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο κατάλογο της με αρ. 2015/495/ΕΕ Εκτελεστικής Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως εκάστοτε ισχύει, μέσω του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 6γ της με αρ. 170766/2016 Υπουργικής Απόφασης.

II. Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων:

Οι κατηγορίες αυτές βασικών μέτρων σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών

1. Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)
2. Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)
3. Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)
4. Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού
5. Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ
6. Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων
7. Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων
8. Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις
9. Μέτρα για την αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια ύδατα
10. Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες
11. Μέτρα για πρόληψη ρύπανσης από διαρροές τεχνικών εγκαταστάσεων, ατυχήματα/ακραία φυσικά φαινόμενα

Στη συνέχεια παρουσιάζεται συγκεντρωτικός πίνακας με τα προτεινόμενα βασικά της Ομάδας αυτής μέτρα του προγράμματος μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και τις αντίστοιχες κατηγορίες μέτρων (Πίνακας 4.2.10-1).

Πίνακας 4.2.10-1: Συγκεντρωτικός πίνακας Βασικών Μέτρων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
M08B0204 Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος) επί των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)	Το μέτρο αυτό προτείνεται στα πλαίσια εφαρμογής των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος και του προσδιορισμού των διαδικασιών για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος για τις διάφορες χρήσεις ύδατος. Για την υλοποίηση των ως άνω απαιτείται η εκπαίδευση και κατάρτιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Ειδικότερα κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία και υλοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού προγράμματος και υλικού για την ενημέρωση, κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων το οποίο θα επωμιστεί την εφαρμογή των ως άνω κανόνων και διαδικασιών. Το υλικό θα περιλαμβάνει ενδεικτικά, έντυπο και ψηφιακό υλικό, ημερίδες ενημέρωσης και τεχνικής κατάρτισης κ.λπ.		Συνεχιζόμενο Μέτρο (τροποποίηση τίτλου και περιγραφής)	ΥΠΕΝ (Γενική Διεύθυνση Υδάτων)
M08B0301 Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Σύνταξη Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης για τον εντοπισμό υδατικών πόρων που θα καλύψουν τις ανάγκες ύδρευσης σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, την έγκαιρη υιοθέτηση των κατάλληλων μέτρων προστασίας και το σχεδιασμό των απαραίτητων εξωτερικών υδραγωγείων σε προκαταρκτικό επίπεδο. Τα Σχέδια (Masterplan) θα εκπονηθούν από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος για ύδρευση. Τα Σχέδια αυτά θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις προβλέψεις των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ για την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και των προγραμμάτων μέτρων, ενώ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι ενδεχόμενοι Κίνδυνοι Πλημμύρας όπως έχουν αποτυπωθεί στα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Για να διασφαλίζεται η συνάφεια με τα προαναφερθέντα Σχέδια Διαχείρισης, κατά την εκπόνησή τους, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των οικείων Δ/νσεων Υδάτων.	Τροποποίηση/ Εξειδίκευση μέτρου WD08B090	M08B0301 Συνεχιζόμενο Μέτρο (τροποποίηση περιγραφής)	Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος ύδρευσης (ΔΕΥΑ, Δήμοι κ.λπ.) /Αποκ. Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)
M08B0302	Μέτρα για την προώθηση	Το μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιμέρους δράσεις:	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του	M08B0302	Πάροχοι υπηρεσιών

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών	της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	**1. Καταγραφή των απωλειών για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης, έλεγχος και μείωση των διαρροών.** Ο έλεγχος των διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης αποσκοπεί στον εντοπισμό των διαρροών για την αποφυγή μεγάλης απώλειας ύδατος. Ο έλεγχος των διαρροών αποτελεί τεχνικό μέσο για τη διαχείριση της ζήτησης ύδατος και αποσκοπεί στην εξοικονόμησή του. Σε πρώτη φάση θα πραγματοποιηθεί εκτίμηση των επιπέδων διαρροών νερού από τους φορείς υπηρεσιών ύδατος για ύδρευση, με χρήση της μεθόδου αξιολόγησης του δείκτη διαρροών υποδομών (ILI) ή άλλης κατάλληλης μεθόδου που θα καθορισθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα αποτελέσματα της εκτίμησης των επίπεδων διαρροών νερού και οι δυνατότητες βελτιώσεων στην μείωση των διαρροών ύδατος, θα αποστέλλονται στην ΓΔΥ του ΥΠΕΝ, με κοινοποίηση στην αρμόδια Δ/νση Υδάτων Η εκτίμηση αυτή θα πραγματοποιηθεί κατά προτεραιότητα από τους παρόχους που παρέχουν κατ' ελάχιστον 10 000 m^3 ανά ημέρα ή εξυπηρετούν τουλάχιστον 50.000 άτομα. Μετά την εκτίμηση των επιπέδων διαρροών θα ακολουθεί σχεδιασμός και υλοποίηση μέτρων για την μείωση αυτών. **2. Εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού.** Με ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών ύδατος για ύδρευσης θα γίνει προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού και διαχείρισης διαρροών των δικτύων ύδρευσης. **3. Έργα ενίσχυσης δυναμικότητας δικτύων ύδρευσης** Σε περιοχές όπου είναι αδύνατη η εξεύρεση καλύτερων εναλλακτικών πηγών υδροδότησης με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, να γίνεται χρήση υφιστάμενων έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων (πχ. έργα αποθήκευσης επιφανειακού ύδατος όπως φράγματα και	μέτρου WD08B120	Συνεχιζόμενο Μέτρο (τροποποίηση περιγραφής)	ύδατος ύδρευσης/ Περιφέρεια/Απ οκ. Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		λιμνοδεξαμενές), ακόμα και αν η αρχικά καθορισμένη χρήση τους είναι η αρδευτική ή άλλη χρήση. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να ολοκληρωθούν τυχόν συνοδά έργα για την κάλυψη της ζήτησης υδρευτικών αναγκών και να κατασκευαστούν τα απαραίτητα έργα επεξεργασίας ύδατος. **4. Έργα αποκατάστασης/ενίσχυσης/επέκτασης/αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης** Αφορά στην αποκατάσταση παλαιών/φθαρμένων αγωγών ύδρευσης, στην επέκταση του δικτύου και στην ενίσχυση του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης για την κάλυψη αυξημένης ζήτησης σε υδρευτικές ανάγκες. Τα έργα αυτά, που στοχεύουν στην αποτελεσματική κάλυψη της αυξανόμενης υδρευτικής ανάγκης σε οικισμούς και δήμους, αποτελούν πρώτης προτεραιότητας έργα στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας. Σε πρώτη φάση θα πρέπει να αξιολογηθεί η αποδοτικότητα των εξωτερικών υδραγωγείων από τους παρόχους Υπηρεσιών Ύδατος προκειμένου να τεκμηριωθεί αν χρήζει αποκατάσταση ή ενίσχυση, ή αντικατάσταση και τα αποτελέσματα της ως άνω αξιολόγησης να κοινοποιηθούν στη Δ/νση Υδάτων για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στο ΥΔ από την Περιφερειακή Ομάδα Εργασίας, όπως αυτή ισχύει.			
M08B0303 Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων	Το εν λόγω μέτρο υλοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο κυρίως μέσω του υπομέτρου 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022. Το μέτρο συνεχίζεται μέχρι το 2027 με το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-1.1."Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων" και μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-1.1 "Ανειλημμένα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων που στοχεύουν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας". Οι δράσεις που υποστηρίζονται αποσκοπούν: (α) στη μείωση απωλειών και στην εφαρμογή μεθόδων άρδευσης υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. κλειστά δίκτυα σε συνδυασμό με	Τροποποίηση / Εξειδίκευση μέτρου WD08B070	M08B0303 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής του μέτρου)	ΥΠΑΑΤ, ΕΥΔ/ΠΑΑ, ΕΥΔ/ΠΕΠ, Περιφέρειες

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
	της Οδηγίας (Άρθρο 4)	στάγδην άρδευση) με αντικατάσταση υπαρχόντων πεπαλαιωμένων δικτύων άρδευσης. Τα έργα αυτά συμβάλλουν άμεσα στην αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του ύδατος στη γεωργία. (β) στη χρήση για άρδευση εναλλακτικών πηγών ύδατος (π.χ. ανακυκλωμένα /επαναχρησιμοποιούμενα ύδατα). Επιπλέον στο μέτρο περιλαμβάνονται δράσεις που απαιτούνται για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των απολήψεων ύδατος. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν την αντικατάσταση μη ορθολογικής άρδευσης από ιδιωτικές υδροληψίες (απόληψη από υπόγεια ή/και επιφανειακά υδατικά συστήματα) από συλλογικά ολοκληρωμένα έργα, η διαχείριση των οποίων βασίζεται στον προγραμματισμό των αρδεύσεων στη μείωση των απωλειών και στην ακριβέστερη γνώση της ποσότητας του ύδατος που καταναλώνεται. Βασικοί στόχοι των ανωτέρω δράσεων ή/και έργων είναι οι ακόλουθοι: • η επίτευξη εξοικονόμησης ύδατος και • η αξιοποίηση ύδατος από υφιστάμενους ταμιευτήρες ύδατος.			
M08B0304 Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Το εν λόγω μέτρο υλοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο μέσω έργων και δράσεων που εντάχθηκαν στη δράση 4.1.2. του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014 -2022. Συνεχίζεται μέχρι το 2027 με το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-2.2 . Αφορά σε επενδύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της αποθήκευσης του ύδατος σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι βασικές αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής αφορούν στα ακόλουθα: • Ποσοστό εξοικονόμησης ύδατος (δυνητικό και πραγματικό) μεγαλύτερο από τα οριζόμενα στο εγκεκριμένο πρόγραμμα.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B070	M08B0304 Συνεχιζόμενο μέτρο	Ιδιώτες /ΥΠΑΑΤ/Περιφέρεια

<table>
<tr><th>ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ</th><th>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ</th><th>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</th><th>ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</th><th>ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ</th><th>ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Εκμετάλλευση που βρίσκεται σε περιοχή της Οδηγίας 91/676 για την προστασία των υδάτων από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης.
• Εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος σε υδροβόρες καλλιέργειες.
Η επένδυση άρδευσης επηρεάζει ύδατα των οποίων η κατάσταση έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>M08B0305
Καθορισμός ανωτάτων και κατωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες</td><td>Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)</td><td>Για τον καθορισμό ανώτατων ορίων αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα, για κάθε είδος καλλιέργειας του Υδατικού Διαμερίσματος, ισχύουν τα αναφερόμενα στον κάτωθι Πίνακα. Τα όρια αυτά λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης ιδιωτικών υδροληψιών από τις Δ/νσεις Υδάτων των Α.Δ.

Ειδικά για τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που χαρακτηρίζονται ως κακής ποσοτικής κατάστασης και υπάρχει ανάγκη πρόσθετων περιορισμών, συστήνεται να καθοριστεί με ενέργειες της ΔΑΟΚ της οικείας Περιφέρειας/ Περιφερειακής Ενότητας, η ελάχιστη δυνατή δόση άρδευσης ανά είδος καλλιέργειας.

Καθαρές ανάγκες και αρδευτική κατανάλωση των κύριων καλλιεργειών του ΥΔ08 (m³/έτος)
<table>
<tr><th>Είδος Καλλιέργειας</th><th>Καθαρές απαιτήσεις (m³/στρ)</th><th colspan="3">Κατανάλωση αρδευτικού ύδατος από ιδιωτική υδροληψία (μεταφορά και διανομή με σωληνωτό δίκτυο)</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>εφαρμογή στον αγρό με μικροάρδευση (Β.Α.85,5%)</th><th>εφαρμογή στον αγρό με τεχνητή βροχή (Β.Α.80.75 %)</th><th>εφαρμογή στον αγρό με επιφανειακές μεθόδους (Β.Α.70.0 %)</th></tr>
<tr><td>Χειμερινά σιτηρά</td><td>59</td><td></td><td>73</td><td></td></tr>
</table></td><td>Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B170</td><td>M08B0305 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου)</td><td>Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων), ΔΑΟΚ Περιφέρειας</td></tr>
</table>

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)

Αραβόσιτος	359		445		
Ρύζι	675			964	
Βαμβάκι	296		366		
Ζαχαρότευτλα	283		350		
Καπνός	254		315		
Μηδική	424		525		
Τεχνητοί λειμώνες	241		298		
Λοιπές αροτραίες	200		248		
Μποστανικά	374		463		
Πατάτες	327		405		

Είδος Καλλιέργειας	**Καθαρές απαιτήσεις (m^3/στρ)**	**Κατανάλωση αρδευτικού ύδατος από ιδιωτική υδροληψία (μεταφορά και διανομή με σωληνωτό δίκτυο)**		
		εφαρμογή στον αγρό με μικροάρδευση (Β.Α.85,5%)	**εφαρμογή στον αγρό με τεχνητή βροχή (Β.Α.80.75 %)**	**εφαρμογή στον αγρό με επιφανειακές μεθόδους (Β.Α.70.0 %)**
Κηπευτικά υπαίθρου	428	500	530	
Σπαράγγια	385	450	476	
Βιομ. Τομάτα	296		366	
Εσπεριδοειδή	345	404		
Ελιές	298	349		
Λοιπές δενδρώδεις	394	461		
Αμπέλια	345	404		

Τα ανωτέρω όρια άρδευσης ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με νομοθετήματα που τυχόν ορίζουν ειδικό καθεστώς προστασίας των υδάτων της περιοχής. Επίσης δύναται να τροποποιούνται με τις κανονιστικές πράξεις επιβολής μέτρων και

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		περιορισμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ.3 του ν.3199/2003 όπως ισχύει. Για την αδειοδότηση συλλογικών έργων άρδευσης απαιτείται εγκεκριμένη γεωργοτεχνική μελέτη ή κατ' ελάχιστο σύνταξη Γεωργοτεχνικής Έκθεσης Αρδευτικών Αναγκών των καλλιεργειών.			
M08B0308 Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Το μέτρο αφορά στην επικαιροποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας που έχει ήδη υλοποιηθεί από τη Δ/νση Υδάτων με στόχο: • Την ένταξη νεότερων βροχομετρικών /μετεωρολογικών στοιχείων στην ανάλυση των φαινομένων λειψυδρίας /ξηρασίας • Τη επανεξέταση των προτεινόμενων δεικτών ξηρασίας /λειψυδρίας λαμβάνοντας υπόψη τα νεότερα δεδομένα μετρήσεων αλλά και τις κρίσιμες σχετικές υποδομές (πχ φράγματα) • Τη διαμόρφωση του πλαισίου παρακολούθησης των απαιτούμενων δεικτών και των ενεργειών που θα πρέπει να υλοποιούνται ανά φορέα ανάλογα με τις αρμοδιότητες του σε περιπτώσεις ξηρασίας. Αναλυτικότερα, το σχέδιο, μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει: α) Καταγραφή ακραίων φαινομένων ξηρασίας που παρατηρήθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν και εκτίμηση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, θεσμικών και κοινωνικών επιπτώσεών τους,	-	M08B0308 Συνεχιζόμενο μέτρο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων), ΥΠΕΝ (ΓΔΥ)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		καθώς και των εφαρμοσθέντων πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης. β) Υπολογισμό δεικτών ξηρασίας, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΕ και τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής, όπως υδρολογικό καθεστώς, μετεωρολογικές συνθήκες, περιβαλλοντική κατάσταση, κοινωνικές συνθήκες, οικονομικές επιπτώσεις κλπ., ενώ θα καθορισθούν και διαβαθμίσεις των τιμών του δείκτη αυτού για τον χαρακτηρισμό των φαινομένων. γ) Αξιολόγηση της επικινδυνότητας από μελλοντικά φαινόμενα λειψυδρίας και ξηρασίας (από φυσικές ή ανθρωπογενείς αιτίες) και των πιθανών επιπτώσεων τους. δ) Προσδιορισμό και πρόταση εναλλακτικών πηγών για διάφορες χρήσεις ύδατος και ‘‘στρατηγικών υδατικών αποθεμάτων’’, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε κρίσιμες περιπτώσεις φαινομένων ξηρασίας. ε) Προτάσεις για τη δημιουργία ευέλικτου και αποτελεσματικού μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης για φαινόμενα ξηρασίας, λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες που θα έχουν καθορισθεί. στ) Προσδιορισμό μέτρων, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόληψη, καθώς και για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία. ζ) Εκτίμηση της πιθανής επίδρασης των φαινομένων της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Το Σχέδιο εγκρίνεται και ενεργοποιείται όποτε κριθεί αναγκαίο με απόφαση του Γραμματέα της Α.Δ.			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
M08B0401 Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Αντικείμενο του Μέτρου είναι η προστασία των υπόγειων υδατικών συστημάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω του καθορισμού ζωνών ασφαλείας για τα ΥΥΣ- σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 (Άρθρο 8:Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης). i. Πιο συγκεκριμένα, για τα μεμονωμένα σημεία υδροληψίας από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) καθώς και τα πεδία υδροληψιών, τα οποία λειτουργούν πάροχοι υπηρεσιών ύδατος και από τα οποία αντλούνται ύδατα με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και σε ποσότητες άνω των 10 m^3 ημερησίως, ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα, οι πάροχοι διενεργούν εκτίμηση κινδύνου λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για τα εν λόγω σημεία/πεδία προβλέπεται η εκτίμηση κινδύνου η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: α) χαρακτηρισμό των λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) για σημεία υδροληψίας, περιλαμβανομένων: i) ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας· ii) χαρτογράφηση των ζωνών ασφαλείας, εφόσον έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες (ΣΑΝ, προσωρινές ζώνες) σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. β) ταυτοποίηση των πηγών κινδύνου και των επικίνδυνων συμβάντων στις λεκάνες απορροής για τα σημεία υδροληψίας και εκτίμηση του κινδύνου που μπορεί να ενέχουν για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης·η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου αξιολογεί πιθανούς κινδύνους που ενδεχομένως θα προκαλούσαν υποβάθμιση της ποιότητας του	Τροποποίηση / Εξειδίκευση των μέτρων WD08B100 και WD08B130	M08B0401 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων της Οδηγίας 2020/2184/ΕΕ)	Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος ύδρευσης, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων ως προς το συντονισμό υλοποίησης του μέτρου, Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		νερού σε βαθμό που θα μπορούσε να συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία·και γ) κατάλληλη παρακολούθηση στα επιφανειακά ή στα υπόγεια ύδατα ή σε αμφότερα στις λεκάνες απορροής για σημεία υδροληψίας ή στο ακατέργαστο νερό, των σχετικών παραμέτρων, ουσιών ή ρύπων. **ii)** Έως τις 12/7/2027, θα πρέπει να έχουν καθοριστεί ζώνες ασφαλείας των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Οδηγία 2184/2020. **iii)** Μέχρι τον καθορισμό των ζωνών ασφαλείας, ισχύουν **ζώνες προστασίας** για τα σημεία υδροληψίας. α) Γενικά, οι ζώνες προστασίας των σημείων ή πεδίων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν πάροχοι υπηρεσιών ύδατος ύδρευσης, καθορίζονται κατόπιν εκπόνησης ειδικών υδρογεωλογικών μελετών, οι οποίες θα είναι σύμφωνες με τις προδιαγραφές που έχουν δημοσιευθεί από την ΓΔΥ. β) Για τις περιπτώσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί τα προβλεπόμενα στο σημείο iii.α, ορίζονται **προσωρινές ζώνες προστασίας** ως εξής: • **Ζώνη απόλυτης προστασίας Ι** (η ζώνη αυτή προστατεύει το άμεσο περιβάλλον της υδροληψίας από ρύπανση και χαρακτηρίζεται ως ζώνη πλήρους απαγόρευσης): 10-20 m περιμετρικά του έργου υδροληψίας ανάλογα με τις τοπικές μορφολογικές συνθήκες. • **Ζώνη ελεγχόμενης προστασίας ΙΙ** (η ζώνη αυτή προστατεύει την υδροληψία από μικροβιολογική κυρίως ρύπανση (ζώνη των 50 ημερών) και από ρύπανση που προέρχεται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή έργα που είναι επικίνδυνα λόγω γειτνίασης με την υδροληψία): Ορίζεται καταρχάς και κατ’			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		ελάχιστο, ανάλογα με το είδος της υπόγειας υδροφορίας ως ακολούθως: ✓ Καρστικά συστήματα: 1000m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 500m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης. ✓ Ρωγματώδη συστήματα: 500m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 300m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης. ✓ Κοκκώδη συστήματα ελεύθερης ροής: περίμετρος ακτίνας 500m. ✓ Κοκκώδεις υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υδροφορίες: περίμετρος ακτίνας 500m. Στην περίπτωση, που η ζώνη προστασίας ΙΙ χωροθετείται σε μεικτό γεωλογικό υπόβαθρο, η Δ/νση Υδάτων καθορίζει το γεωλογικό σύστημα που θα την εντάξει, λαμβάνοντας υπόψη τα γεωλογικά στοιχεία της περιοχής, ενώ δύναται να ζητήσει και τη σύνταξη υδρογεωλογικής έκθεσης. • <u>Ζώνη προστασίας ΙΙΙ – επιτηρούμενη</u> (η ζώνη αυτή περιλαμβάνει την Ι και την ΙΙ ζώνη και αναπτύσσεται σε όση απόσταση φθάνει η λεκάνη τροφοδοσίας της υπόγειας υδροφορίας από την οποία τροφοδοτείται το υδροληπτικό έργο. **iv)** Για τα σημεία υδροληψίας/πεδία υδροληψίας ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης που δεν υπάγονται στο σημείο (i), δεν απαιτείται ο καθορισμός Προσωρινών Ζωνών Προστασίας, αλλά η λήψη μέτρων προστασίας. Τα μέτρα προστασίας των εν λόγω σημείων/πεδίων υδροληψίας καθορίζονται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δραστηριοτήτων ή κατά την έκδοση άδειας εκτέλεσης των έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κατόπιν γνωμοδότησης της αρμόδιας Δ/νσης Υδάτων της Α.Δ. και της			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		Υπηρεσίας Υγείας της αρμόδιας Π.Ε.. Σε περίπτωση που τα σημεία αυτά εντάσσονται σε δίκτυα ύδρευσης κατόπιν σχετικής συμφωνίας με τον ιδιώτη, τότε υπάγονται στην περίπτωση (i) και καθορίζονται ζώνες προστασίας. **v)** Νέες Δραστηριότητες που απαγορεύονται ανά ζώνη: • Ζώνη προστασίας I (άμεσης προστασίας). Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται αυστηρά η οποιαδήποτε δραστηριότητα εκτός των απαραίτητων εργασιών για τη λειτουργία και συντήρηση των υδροληπτικών έργων. • Ζώνη προστασίας II (ελεγχόμενη). Στη ζώνη αυτή δεν επιτρέπονται η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων. Ειδικότερα, αναφέρονται οι δραστηριότητες που εμπίπτουν: ✓ Στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/70/ΕΥΡΑΤΟΜ για την ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ΠΔ122/2013 ΦΕΚ Α’ 177 ✓ Στις διατάξεις της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ, ΚΥΑ172058 ΦΕΚ/354/Β2016 «για την αντιμετώπιση κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό. ✓ Στις διατάξεις της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, ΗΠ/29407/3508/02 (ΦΕΚ 1572/16-12-2002) «Μέτρα και όροι για την			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		υγειονομική ταφή αποβλήτων» και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό με εξαίρεση τις περιπτώσεις υγειονομικής ταφής που αφορούν σε απόβλητα που χαρακτηρίζονται «αδρανή» («απόβλητα που δεν αποσυντίθενται ούτε καίγονται όπως το χαλίκι, η άμμος και η πέτρα») υπό την έννοια των νομοθετημάτων αυτών. ✓ Στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος ρύπανσης), ΚΥΑ 36060/1155/Ε103/13 (ΦΕΚ 1450 Β/14-6-2013) «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες», και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό όλων των κατηγοριών της ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ/37674/2016 (ΦΕΚ 2471Β) για την περιβαλλοντική κατάταξη των έργων, όπως κάθε φορά ισχύει. Πλέον των ανωτέρω, τα έργα και οι δραστηριότητες που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ εξειδικεύονται ενδεικτικά στο Παράρτημα V του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης. Η εξειδίκευση αυτή μπορεί με Απόφαση του Γραμματέα της ΑΔ να τροποποιείται. Κατ’ εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί στη ζώνη ΙΙ, η εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα V του παρόντος. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εν λόγω δραστηριότητας απαιτείται (πέραν των			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας), η γνωμοδότηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και οι γνωμοδοτήσεις της αρμόδιας Υπηρεσίας Υγείας της οικείας Περιφέρειας/Περιφερειακής Ενότητας και του οικείου Δήμου, κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Η ειδική υδρογεωλογική μελέτη θα περιλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου με τις αντίστοιχες αναλύσεις ευαισθησίας και αβεβαιότητας με αναλυτική περιγραφή των βημάτων και των πρωτογενών δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί. Σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, δύναται να ζητηθεί η γνώμη του ΣΥΑΔ από τον Γραμματέα της Α.Δ.. Στη συνεδρίαση του ΣΥΑΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.1β του αρ.6 του Ν.3199/2003, είναι σκόπιμο να μετέχουν και εκπρόσωποι από την αρμόδια Υπηρεσία Υγείας της οικείας Περιφέρειας/Περιφερειακής Ενότητας και από τον οικείο Δήμο. **vi)** Οι υφιστάμενες δραστηριότητες εντός της Ζώνης Προστασίας ΙΙ που εμπίπτουν στο σημείο (ν) ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των Περιβαλλοντικών όρων/δεσμεύσεων και δύνανται να τροποποιηθούν κατάλληλα για την εξασφάλιση της προστασίας του σημείου υδροληψίας (εξειδίκευση του είδους και της συχνότητας του προγράμματος παρακολούθησης, βελτιστοποίηση της επεξεργασίας των εκροών κλπ). Στην περίπτωση αιτήματος αδειοδότησης νέας υδροληψίας που αφορά στη χρήση πόσιμου ύδατος, στην όμορη περιοχή της οποίας βρίσκονται εγκατεστημένες δραστηριότητες, όπως αναφέρονται στο			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		σημείο (v), τότε το νέο υδροληπτικό έργο χωροθετείται κατάλληλα έτσι ώστε να τηρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος μέτρου. **vii)** Εφόσον η επέκταση /τροποποίηση υφιστάμενων δραστηριοτήτων εντός της Ζώνης Προστασίας ΙΙ συνδέεται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ εξετάζονται βάσει του σημείου (v).			
M08B0402 Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών πόσιμου ύδατος και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	α. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία νέων δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων. Ειδικότερα αναφέρονται οι δραστηριότητες που εμπίπτουν: • Στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/70/ΕΥΡΑΤΟΜ για την ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ΠΔ122/2013 ΦΕΚ Α’ 177 • Στις διατάξεις της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ, ΚΥΑ 172058 ΦΕΚ/354/Β2016 «για την αντιμετώπιση κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό. • Στις διατάξεις της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, ΗΠ/29407/3508/02 (ΦΕΚ 1572/16-12-2002) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή αποβλήτων» και των διάδοχων κάθε φορά νομοθετημάτων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στο αντικείμενο αυτό με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αφορούν σε απόβλητα που χαρακτηρίζονται «αδρανή» β. Για τις λοιπές δραστηριότητες εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B140	M08B0402 Συνεχιζόμενο μέτρο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		ρύπανσης), ανεξάρτητα εάν υπάγονται σε αυτήν ή όχι και εξετάζεται ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της δραστηριότητας η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος παρακολούθησης της κατάστασης του ΥΥΣ μέσω γεωτρήσεων. γ. Τα έργα και οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στο σημείο (α) εξειδικεύονται ενδεικτικά στο Παράρτημα V του παρόντος. Η εξειδίκευση αυτή μπορεί με Απόφαση του Γραμματέα της ΑΔ να τροποποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7.3 του ΠΔ 51/2007. δ. Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί η εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα V του παρόντος. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εν λόγω δραστηριότητας απαιτείται (πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας), η γνωμοδότηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και η γνωμοδότηση της Υπηρεσίας Υγείας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Η ειδική υδρογεωλογική μελέτη θα περιλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου με τις αντίστοιχες αναλύσεις ευαισθησίας και αβεβαιότητας με αναλυτική περιγραφή των βημάτων και των πρωτογενών δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί. Σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, δύναται να ζητηθεί η γνώμη του ΣΥΑΔ από τον Γραμματέα της Α.Δ.. Στη συνεδρίαση του ΣΥΑΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.1β του αρ.6 του Ν.3199/2003, είναι σκόπιμο να μετέχουν και εκπρόσωποι από την αρμόδια Υπηρεσία Υγείας της οικείας Περιφέρειας/Περιφερειακής Ενότητας. ε. Οι υφιστάμενες δραστηριότητες ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των Περιβαλλοντικών όρων/δεσμεύσεων, που δύνανται να τροποποιηθούν κατάλληλα για την εξασφάλιση της προστασίας			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		του ΥΥΣ (εξειδίκευση του είδους και της συχνότητας του προγράμματος παρακολούθησης, βελτιστοποίηση της επεξεργασίας των εκροών κλπ). στ. Εφόσον η επέκταση / τροποποίηση υφιστάμενων δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο σημείο (α) συνδέεται με ρυπαντικά φορτία που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στο σημείο (δ).			
M08B0403 Προστασία υδροληπτικών έργων ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Αντικείμενο του Μέτρου είναι η προστασία των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω του καθορισμού ζωνών ασφαλείας για τα ΕΥΣ, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην Οδηγία 2020/2184/ΕΕ (Άρθρο 8:Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης). Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται η εκτίμηση κινδύνου η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: α) χαρακτηρισμό των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας, περιλαμβανομένων: i) ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας· ii) χαρτογράφηση των ζωνών ασφαλείας, εφόσον έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες (ΣΑΝ, προσωρινές ζώνες) σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Μέχρι τον λεπτομερή καθορισμό των εν λόγω ζωνών ασφαλείας, μια καταρχήν προσέγγιση καθορισμού προσωρινών ζωνών είναι η ακόλουθη: • Ζώνη Ι: Άμεσης προστασίας πέριξ των έργων υδροληψίας – ζώνη απαγόρευσης εύρους 20 μ. • Ζώνη ΙΙ: Ζώνη προστασίας πέριξ των ορίων των ποτάμιων ΕΥΣ που συμβάλλουν ανάντη του σημείου υδροληψίας – ελεγχόμενη ζώνη. Ορίζεται ως ακολούθως: ✓ Για πρανή με κλίση <3% εύρος ζώνης 100 m. ✓ Για πρανή με κλίση 3-10% εύρος ζώνης 200 m.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B125	M08B0403 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής του μέτρου συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων της Οδηγίας 2020/2184/ΕΕ)	Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος ύδρευσης (ΔΕΥΑ, Δήμοι κ.λπ.), / Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		✓ Για πρανή με κλίση >10% εύρος ζώνης 300 m. Εφόσον έχουν οριστεί τα όρια πλημμύρας με Τ=100 στα ΣΔΚΠ της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ λαμβάνεται για τη Ζώνη ΙΙ το μεγαλύτερο εξ αυτών όριο. • Ζώνη ΙΙΙ: Ευρύτερη ζώνη που αντιστοιχεί στη λεκάνη απορροής του σημείου υδροληψίας - επιτηρούμενη ζώνη. Για τις ανωτέρω προσωρινές ζώνες ορίζονται τα ακόλουθα: Στη Ζώνη Ι: Απαιτείται ειδική σήμανση και περίφραξη προστασίας των έργων υδροληψίας. Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται αυστηρά η οποιαδήποτε δραστηριότητα εκτός των απαραίτητων εργασιών για τη λειτουργία και συντήρηση των υδροληπτικών έργων. Στη Ζώνη ΙΙ: Η εγκατάσταση νέων ή η επέκταση υφιστάμενων δραστηριοτήτων που δύνανται να επηρεάσουν την ποιότητα του ύδατος που προορίζεται για ύδρευση, επιτρέπεται και ρυθμίζεται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση από την αρμόδια αρχή μετά από τη γνώμη της Δ/νσης Υδάτων και της Υπηρεσίας Υγείας της Περιφερειακής Ενότητας και γνωμοδότηση του αρμόδιου παρόχου υπηρεσιών ύδατος. Στη Ζώνη ΙΙΙ: Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, νέων ή επέκτασης υφιστάμενων δραστηριοτήτων ζητείται επιπλέον των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία γνωμοδοτήσεων και η γνωμοδότηση του αρμόδιου παρόχου υπηρεσιών ύδατος. Έως τον καθορισμό των ζωνών ασφαλείας, σε περίπτωση αιτημάτων για υλοποίηση νέων έργων ή νέων δραστηριοτήτων που είτε χωροθετούνται εντός της υδρολογικής λεκάνης απορροής του επιφανειακού ΥΣ, είτε διαθέτουν τα απόβλητά τους εντός αυτής, οι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότησή τους Υπηρεσίες, οφείλουν να εξετάσουν την επίδρασή τους στην ποιότητα του επιφανειακού ΥΣ που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Απαγορεύεται η απευθείας διάθεση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων στα εν λόγω ΕΥΣ ανάντη των σημείων υδροληψίας, σε			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		αποστάσεις από αυτά που καθορίζονται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου επεξεργασίας των αποβλήτων, μετά από γνώμη της οικείας Δ/νσης Υδάτων. Για τα ΕΥΣ από τα οποία προγραμματίζεται η απόληψη νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σχετικού έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων, ο κύριος του έργου θα καταθέτει στις αρμόδιες Υπηρεσίες προτάσεις για: • την οριοθέτηση των προσωρινών ζωνών προστασίας του ύδατος του επιφανειακού ΥΣ και • τον καθορισμό των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων σε κάθε ζώνη.			
M08B0501 Περιορισμοί, όροι και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος σε: α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν Δήμοι,	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού	α) Στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) που **έχει προσδιορισθεί ότι βρίσκονται σε κακή ποσοτική κατάσταση** είναι δυνατή η εκτέλεση νέου έργου απόληψης υπόγειου ύδατος η αύξηση απόληψης υφισταμένου, στις εξής περιπτώσεις: i) για χρήσεις ύδρευσης, που προορίζονται για πόση-διατροφή ii) για λοιπές χρήσεις οι οποίες βάσει του Σχεδίου Διαχείρισης δεν αποτελούν κύρια πίεση για την ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ: ▪ με ανώτατη ποσότητα 10 m^3/ημέρα ή/και 3.650 m^3/ετησίως ή ▪ μέχρι ποσοστού αύξησης 15% της υφιστάμενης απολήψιμης ποσότητας ύδατος άπαξ iii) για λοιπές χρήσεις οι οποίες δεν αναφέρονται στο σημείο ii και εξετάζονται από το Συμβούλιο Υδάτων της	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B210	M08B0501 Συνεχιζόμενο μέτρο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
Σύνδεσμοι Δήμων, Δ.Ε.Υ.Α, Διαδημοτικές Ε.Υ.Α. και Εταιρείες Ύδρευσης, γ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων δ) ΥΥΣ παράκτιας ζώνης με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτου προελεύσεως		Αποκεντρωμένης Διοίκησης με βάση περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια . β) Στην **προσωρινή ζώνη προστασίας ΙΙ** των έργων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν πάροχοι υπηρεσιών νερού για ύδρευση, μέχρι τον καθορισμό των οριστικών ζωνών προστασίας, είναι δυνατή η έκδοση άδειας εκτέλεσης νέου έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή επέκτασης υφισταμένου για υδρευτική χρήση. Μετά τον καθορισμό των οριστικών ζωνών προστασίας των έργων υδροληψίας για άντληση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης είναι δυνατό, με Απόφαση του Συντονιστή της Α.Δ., να ορίζονται πρόσθετες επιτρεπόμενες χρήσεις ύδατος. γ) **Εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων** απαγορεύεται η χορήγηση άδειας εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων εκτός των ακόλουθων περιπτώσεων: i) όταν το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναγκών του συλλογικού αρδευτικού δικτύου. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου και όχι σε μεμονωμένο χρήστη και δεν τίθενται άλλες προϋποθέσεις ii) στην περίπτωση αίτησης από μεμονωμένο χρήστη για αγροτική χρήση και λοιπές χρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 8 της ΚΥΑ 146896/2014, όπως ισχύει, η άδεια θα χορηγείται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει βεβαίωση με σχετική τεκμηρίωση (στην οποία θα τεκμηριώνεται ο λόγος εξαίρεσης και η χρονική διάρκεια για την οποία απαιτείται η αξιοποίηση του εν λόγω έργου) από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου ότι			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		δεν καλύπτεται από το δίκτυο η οποία θα κοινοποιείται στην εποπτεύουσα υπηρεσία του φορέα διαχείρισης. iii) Σε περίπτωση που το συλλογικό δικτύου, λόγω προβλημάτων μακροχρόνιας διοικητικής λειτουργίας δεν καλύπτει τις ανάγκες των παραγωγών, η άδεια θα χορηγείται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου ότι δεν καλύπτεται από το δίκτυο, η οποία θα κοινοποιείται στην εποπτεύουσα υπηρεσία του φορέα διαχείρισης. δ) **ΥΥΣ παράκτιας ζώνης με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτου προελεύσεως.** Α. Στα παράκτια ΥΥΣ που παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης ανεξαρτήτως της περιοχής επέκτασης του φαινομένου εκτός των ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού (EL0800330), Όρθρυος (EL0800160} και Σύστημα υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας (EL0800280) που εμπίπτουν στα Συμπληρωματικά Μέτρα Μ08Σ0806 και Μ08Σ0807 και μέχρι την ακριβή οριοθέτηση των ζωνών υφαλμύρινσης, με βάση τις Ειδικές Υδρογεωλογικές Μελέτες που θα πρέπει να συνταχθούν, απαγορεύεται η κατασκευή νέων έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων στα ΥΥΣ (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις ύδατος καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος, εντός των κάτωθι παράκτιων ζωνών: • Για τα καρστικά ΥΥΣ συστήματα: 300 m • Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 200 m • Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 100 m Οι ανωτέρω αποστάσεις μετρώνται από την ακτή (όπως αυτή απεικονίζεται στο οικείο ΣΔΛΑΠ) και αποσκοπούν στον περιορισμό			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		της επέκτασης της υφαλμύρινσης στα αντίστοιχα υπόγεια υδατικά συστήματα. Οι εν λόγω αποστάσεις συνιστούν τις καταρχήν ζώνες απαγόρευσης, οι οποίες θα οριστικοποιηθούν από την εκπόνηση των κατά περίπτωση Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών, δεδομένου ότι οι ζώνες αυτές δεν είναι στατικές αλλά δυναμικές. Στο πλαίσιο των μελετών αυτών θα καθορίζεται ο μηχανισμός, η εξέλιξη και η επέκταση του φαινομένου, αλλά και τα μέτρα σταδιακής αποκατάστασης της ποιοτικής κατάστασης των ΥΥΣ. Α1. Για το σύνολο των ανωτέρω προσωρινών ζωνών κατ' εξαίρεση, μπορεί να δίνεται άδεια μόνο για ύδρευση, ενώ οι περιπτώσεις άλλων εξαιρέσεων, πλην των αναφερόμενων στο Α2, δύνανται να εξετάζονται κατόπιν γνωμοδότησης του ΣΥΑΔ. Α2. Επιτρέπεται η χορήγηση αδειών εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενων στα ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, για τις χρήσεις που αναφέρονται σε εκείνες τις περιπτώσεις που αφορούν σε γεωτρήσεις υδατοκαλλιεργειών για άντληση υπόγειου ύδατος με ποιότητα που προσεγγίζει αυτή του θαλασσινού, υδροληψίες αφαλάτωσης, πλήρωσης κολυμβητικών δεξαμενών, κάλυψης τουριστικών και βιομηχανικών/βιοτεχνικών /αγροτοβιομηχανικών χρήσεων οι οποίες βρίσκονται σύμφωνα με τις κάτωθι αποστάσεις από την ακτογραμμή: • Για τα καρστικά ΥΥΣ συστήματα: 150 m • Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 100 m • Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 50 m			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		Τα αναφερόμενα στα σημεία Α1 και Α2 θα επανεξεταστούν κατά την εκπόνηση των Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών, με τις οποίες θα οριστικοποιηθούν οι ζώνες υφαλμύρινσης. Β. Σε αποστάσεις μεγαλύτερες των περιγραφόμενων στο σημείο (Α) (ανάλογα του είδους των ΥΥΣ) για την περίπτωση του ελέγχου αντλήσεων λόγω ενδείξεων υφαλμύρινσης, εξετάζεται η κατασκευή νέου έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων στα ΥΥΣ (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για όλες τις χρήσεις ύδατος, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος με την εκπόνηση Ειδικής Υδρογεωλογικής Μελέτης. Ειδικότερα για τις ανωτέρω περιπτώσεις Α και Β ισχύουν τα ακόλουθα: **Υφιστάμενες αδειοδοτημένες υδροληψίες σε ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης:** Υποβάλλεται κατά τη διαδικασία ανανέωσης/τροποποίησης της άδειας χρήσης και τουλάχιστον μία φορά ανά εξαετία χημική ανάλυση από εργαστήριο που τηρεί τα Πρωτόκολλα δειγματοληψίας και ανάλυσης του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων (nmwn.ypeka.gr) και η οποία θα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των παραμέτρων της ηλεκτρικής αγωγιμότητας του ύδατος, της περιεκτικότητας σε ολικά διαλυμένα στερεά, ιόντων χλωρίου και νατρίου. Στην περίπτωση εκείνη κατά την οποία δεν είναι δυνατή η δειγματοληψία από το ανωτέρω εργαστήριο θα υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο Υπεύθυνη Δήλωση που θα αναφέρει την ακριβή θέση της δειγματοληψίας. **Υφιστάμενες μη αδειοδοτημένες υδροληψίες σε ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης που βρίσκονται σε διαδικασία αδειοδότησης χρήσης ύδατος:**			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		Σε περίπτωση χορήγησης της άδειας χρήσης ύδατος από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων τίθεται όρος για την υποβολή της παραπάνω χημικής ανάλυσης εντός διμήνου από την έκδοσή της σύμφωνα με την προαναφερόμενη διαδικασία δειγματοληψίας και ανάλυσης. **Αιτήματα έκδοσης αδειών εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενης χρήσης για τις ζώνες απαγόρευσης και ελέγχου:** Η έκδοση της άδειας εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενης χρήσης εξετάζεται με συνεκτίμηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων του ΥΥΣ για την ικανοποίηση της αιτούμενης χρήσης, χωρίς περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασής του, μέσω της αξιολόγησης των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών στην περιοχή της αιτούμενης χρήσης, με τη διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια: η αίτηση χορήγησης άδειας εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενης χρήσης, θα πρέπει να συνοδεύεται από Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη που συντάσσεται με ευθύνη του αιτούντος την άδεια, στην οποία θα περιγράφονται και θα αξιολογούνται οι επικρατούσες τοπικά υδρογεωλογικές συνθήκες. Στην Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη θα πραγματοποιείται οπωσδήποτε συλλογή και αξιολόγηση των ποιοτικών στοιχείων του ΥΥΣ της περιοχής ενδιαφέροντος σε απόσταση έως και 500 m περιμετρικά του σημείου υδροληψίας λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων και τα διαθέσιμα στοιχεία της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων και του ΕΜΣΥ. Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την πληρότητα της Ειδικής Υδρογεωλογικής Μελέτης και αποφασίζει τη χορήγηση ή μη της προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία άδειας εκτέλεσης έργου. Μετά την εκτέλεση του έργου ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει στη Δ/νση Υδάτων την απαιτούμενη από το Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ 146896/2014, όπως ισχύει, Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του			

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		έργου με τεχνική του περιγραφή, επικαιροποίηση των εκτιμήσεων που είχαν διατυπωθεί στην αρχική Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη και το προτεινόμενο πρόγραμμα εκμετάλλευσης του έργου. Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου και αν τεκμηριώνεται ότι από την εκμετάλλευσή του δεν προκύπτει επιδείνωση των συνθηκών κακής κατάστασης, χορηγεί την άδεια χρήσης ύδατος με σαφή καθορισμό του προγράμματος εκμετάλλευσης του έργου (απολήψιμοι όγκοι, παροχές και πρόγραμμα απολήψεων κλπ), με γνώμονα την αποτροπή περαιτέρω επιβάρυνσης της κατάστασης του ΥΥΣ. Αν από την Υδρογεωλογική Έκθεση του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ 146896/2014 όπως ισχύει δεν επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις της αρχικής Ειδικής Υδρογεωλογικής Μελέτης ή αν προκύψουν ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι από την εκμετάλλευση του έργου είναι πιθανόν να προκύψει περαιτέρω επιβάρυνση της κατάστασης του ΥΥΣ, τότε δεν επιτρέπεται η χορήγηση της άδειας χρήσης ύδατος. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων διατηρεί τη δυνατότητα πρόσθετων ελέγχων, ειδικότερων προϋποθέσεων και περιοριστικών μέτρων (όπως μείωση της ετήσιας ποσότητας ύδατος των αντλήσεων, επιβολή μέτρων τεχνικής φύσεως. Επισημαίνεται ότι οι προβλέψεις του μέτρου δεν αφορούν την αντικατάσταση υφιστάμενου έργου υδροληψίας όταν δεν υπάρχει αύξηση της απολήψιμης ποσότητας ύδατος. Σε περιπτώσεις αντικατάστασης έργου υδροληψίας με αύξηση του βάθους ανόρυξης, εντός των παράκτιων ζωνών με προβλήματα υφαλμύρινσης (σημείο δ) απαιτείται η σύνταξη υδρογεωλογικής έκθεσης όπου θα εξετάζονται οι επιπτώσεις της αλλαγής του βάθους της γεώτρησης στις τοπικές υδρογεωλογικές συνθήκες και θα τεκμηριώνεται ότι η αλλαγή αυτή δεν θα προκαλέσει επέκταση του φαινομένου της υφαλμύρινσης.			
M08B0601	Μέτρα για τον έλεγχο και την	Ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων αποτελεί βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής ή	Συνέχιση Μέτρου WD08B220	M08B0601	Περιφέρεια, Δήμοι,

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
Διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρινσης	αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ	ποιοτικής υποβάθμισης των ΥΥΣ που προκαλούνται από πιέσεις στα υπόγεια ύδατα, όπως υπεραντλήσεις, ρυπάνσεις, κ.λπ.. Η εφαρμογή του τεχνητού εμπλουτισμού αποσκοπεί στην ποσοτική ενίσχυση και την ποιοτική αναβάθμιση των ΥΥΣ. Σημαντική είναι επίσης η συμβολή του στον περιορισμό και τη σταδιακή απώθηση του μετώπου θαλάσσιας διείσδυσης σε παράκτιους υδροφόρους ορίζοντες. Η αποτελεσματικότητα των τεχνητών εμπλουτισμών καθορίζεται από σειρά παραγόντων όπως ο προσδιορισμός της αποθηκευτικής ικανότητας των υδροφόρων οριζόντων, η διαθεσιμότητα ύδατος εμπλουτισμού σε ικανή ποσότητα για τις ανάγκες της εφαρμογής και σε ποιότητα συμβατή σύμφωνα τα ποιοτικά πρότυπα της ΥΑ 1811/ ΦΕΚ 3322Β/30-12-2011 για τις ΑΑΤ για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα και επιθυμητά καλύτερη από την ποιότητα του ύδατος του εμπλουτιζόμενου υπόγειου υδατικού συστήματος. Οι αναφερόμενες διαδικασίες τεχνητών εμπλουτισμών βασίζονται στην αξιοποίηση φυσικών υδάτων καλής ποιότητας και δεν σχετίζονται με τον τεχνητό εμπλουτισμό που προβλέπεται στην ΚΥΑ 145116/08.03.2011 (ΦΕΚ Β΄ 354). Για την εφαρμογή τεχνητού εμπλουτισμού απαιτείται και η εκπόνηση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν ολοκληρωθεί και δημοσιοποιηθεί από την ΓΔΥ.		Συνεχιζόμενο μέτρο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)
M08B0701 Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Για τη διατήρηση αλλά και αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων είναι απαραίτητη η εντατικοποίηση των ελέγχων ρύπανσης των υδάτων από σημειακές πηγές απορρίψεων (αστικά, βιομηχανικά, κτηνοτροφικά απόβλητα, κ.λπ.). Το μέτρο αυτό είναι οριζόντιο για όλα τα έργα και τις δραστηριότητες που δρουν ως σημειακές πηγές απορρίψεων. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στις δραστηριότητες που αναγνωρίστηκαν ότι	-	M08B0701 Συνεχιζόμενο μέτρο	Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		ασκούν σημαντική πίεση ανά ΛΑΠ και ανά Π.Ε. ή/και σε αυτές που χωροθετούνται εντός ζώνης προστασίας ΙΙ πόσιμου ύδατος των μέτρων M08B0401 και M08B0403. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων προσδιορίζουν πρόγραμμα δειγματοληπτικών ελέγχων σε ετήσια βάση.			
M08B0702 Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και ανάπτυξη εργαλείων για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Το μέτρο αφορά στον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και στην ανάπτυξη των απαραίτητων εργαλείων που θα υποστηρίζουν τις αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχές στον καθορισμό ορίων εκπομπών για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων σε ΕΥΣ. Στο πλαίσιο υλοποίησης του μέτρου, θα καθοριστούν οι προδιαγραφές και θα δημιουργηθούν τα απαραίτητα εργαλεία (συμπεριλαμβανομένης πιλοτικής εφαρμογής), τα οποία θα αξιοποιούν τα δεδομένα των «Εργαλείων Διαχείρισης», του «Μητρώου Πηγών Ρύπανσης», της ανάλυσης των σημειακών πιέσεων για την περεταίρω εξειδίκευσή τους, σε επίπεδο ΛΑΠ, με στόχο τον καθορισμό ορίων εκπομπής για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλους ρύπους που επηρεάζουν τα επιφανειακά ύδατα και θεσπίζονται με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 και 170766/2016, όπως ισχύουν και λοιπές ουσίες. Κατά τη διαδικασία αυτή θα ληφθούν υπόψη: i. Τα Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος που έχουν θεσπισθεί με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 και 170766/2016. ii. Τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.	-	Νέο μέτρο προς αντικατάσταση των M08B0702 & M08B1102	ΥΠΕΝ (Γενική Διεύθυνση Υδάτων), Περιφέρειες

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		iii. Η ελάχιστη παροχή του ποταμού και οι μέγιστες παροχές των υγρών αποβλήτων από τις διάφορες βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες (συμπεριλ. ΕΕΛ). iv. Ο χαρακτήρας ευαισθησίας της περιοχής. v. Το παραγόμενο ημερήσιο και παραγόμενο ετήσιο ρυπαντικό φορτίο της δραστηριότητας. vi. Η συγκέντρωση των παραγόμενων από τη δραστηριότητα ρύπων. vii. Η συσχέτιση με περιοχές προστασίας ως προς το πόσιμο νερό. Οι Οριακές Τιμές Εκπομπών θα αποτελούν τις μέγιστες απορριπτόμενες τιμές ανά ΛΑΠ, τις οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν σε κάθε περίπτωση τα υγρά απόβλητα των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων (συμπεριλ. ΕΕΛ) που αναπτύσσονται εντός της λεκάνης απορροής.			
M08B0704 Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Η ίδρυση νέων μονάδων, η μετεγκατάσταση ή και επέκταση υφιστάμενων μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει να ακολουθεί τον κανόνα της μη υποβάθμισης της κατάστασης του Υδατικού Συστήματος στο οποίο ανήκουν, με βάση τα όρια της μισθωμένης ή προς μίσθωση θαλάσσιας έκτασης Ο καθορισμός των παραμέτρων παρακολούθησης στις μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας, με στόχο την προστασία και τη διατήρηση της κατάστασης των ΥΣ, πραγματοποιήθηκε από την ΓΔΥ κατόπιν συνεργασίας με όλους τους συναρμόδιους φορείς, σε εφαρμογή του Βασικού M08B0704 της 1ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ και παρατίθεται στο Παράρτημα IV του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης.	-	M08B0704 Συνεχιζόμενο μέτρο	ΥΠΕΝ, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια
M08B0705	Μέτρα για τις σημειακές & διάχυτες	Το μέτρο αφορά στον εντοπισμό, την καταγραφή και τον καθορισμό ζωνών προστασίας καταβοθρών καθώς και όρων και περιορισμών δραστηριοτήτων σε αυτές.	-	M08B0705 Συνεχιζόμενο μέτρο	Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
Καταγραφή και κατάρτιση κανόνων προστασίας καταβοθρών	πηγές απορρίψεων	Για τον καθορισμό των ζωνών προστασίας συντάσσονται ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν ήδη καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΓΔΥ. Με το μέτρο αυτό αντιμετωπίζεται η ρύπανση καρστικών υπόγειων υδατικών συστημάτων τα οποία πέραν της διάλυσης των ρύπων δεν έχουν μηχανισμό αυτοκαθαρισμού. Μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω, ορίζονται καταρχήν τα ακόλουθα: Ζώνη απόλυτης προστασίας 20 m περιμετρικά της καταβόθρας η οποία οριοθετείται με ειδικές κατασκευές (περιφράξεις, φραγμούς, σήμανση κλπ). Στην κλειστή λεκάνη των καταβοθρών που επικοινωνούν υδραυλικά με ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστασίας πόσιμου ύδατος επιτρέπεται η διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων/υγρών αποβλήτων δραστηριοτήτων βάσει της κείμενης νομοθεσίας και εφόσον τηρούνται τα όρια που αναφέρονται στους Πίνακες 3, 4 και 6 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 145116/2011. Στην κλειστή λεκάνη καταβοθρών που δεν επικοινωνούν υδραυλικά με ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστασίας πόσιμου ύδατος επιτρέπεται η διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων/υγρών αποβλήτων δραστηριοτήτων με βάση τη κείμενη νομοθεσία. Εφόσον έχουν οριστεί τα όρια πλημμύρας με Τ=100 στα ΣΔΚΠ της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ ισχύουν οι όροι και οι περιορισμοί που αναφέρονται στο οικείο ΣΔΚΠ.			Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση Υδάτων)
M08B0801 Βιολογική γεωργία	Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων	Με το Μέτρο παρέχεται στήριξη για τη μετατροπή ή τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα. Το μέτρο περιλαμβάνει δύο υπομέτρα: 1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής 2. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B320.	M08B0801 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου)	ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Συστημάτων ποιότητας Βιολογικής παραγωγής και

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		Το Μέτρο περιλαμβάνει τους ακόλουθους άξονες: α) Μέσω της δράσης με κωδ. Π3-70-2.1 του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, στηρίζονται οι παραγωγοί για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία). β) Μέσω της παροχής άμεσων ενισχύσεων στους ήδη βιοκαλλιεργητές με την αξιοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου του Οικολογικού Σχήματος με κωδ. Π1-31.9 του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, γίνεται στήριξη για τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας. Δικαιούχοι είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που διαθέτουν το απαραίτητο πιστοποιητικό από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης με τον οποίο είναι συμβεβλημένοι. Οι παραγωγοί πρέπει να διαθέτουν αγροτεμάχια ή/και βοσκοτόπους ή/και εκτροφές, οι οποίες είναι ενταγμένες στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας/κτηνοτροφίας.			γεωγραφικών ενδείξεων)
M08B0803 Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ	Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων	Το Μέτρο συνεχίζεται μέχρι το 2027 μέσω των ακόλουθων αξόνων: **Α.** Αύξηση της υποχρεωτικότητας των πρακτικών προστασίας των υδάτων, με την αξιοποίηση νέων κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης **Β.** Παροχή άμεσων ενισχύσεων στους παραγωγούς με την αξιοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου του Οικολογικού σχήματος με κωδ. Π1-31.2 του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027: «Επέκταση της εφαρμογής περιοχών οικολογικής εστίασης». Με το εν λόγω σχήμα το 10% της αρόσιμης γης δεν καλλιεργείται πλέον και ως εκ τούτου συμβάλλει στην προστασία λιμνών, ρεμάτων και τάφρων. **Γ.** Θα υπάρξει ένας ακόμη κύκλος εφαρμογής της δράσης 10.1.04. του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014-2022 «Μείωση της ρύπανσης ύδατος από γεωργική δραστηριότητα». Η δράση θα εφαρμοστεί σε Ζώνες	-	M08B0803 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου)	ΥΠΑΑΤ/ΟΠΕΚΕΠΕ

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		ευπρόσβλητες στην νιτρορύπανσης. Οι πρακτικές που επιλέγονται θα είναι: • Αγρανάπαυση γεωργικής έκτασης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης. • Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης. • Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης. Παρυδάτια ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αρδευόμενα αγροτεμάχια που εφάπτονται με επιφανειακά ύδατα (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες κ.ά.). Η δέσμευση αφορά κατά περίπτωση στις αροτραίες και δενδρώδεις καλλιέργειες των ευπρόσβλητων σε νιτρορύπναση ζωνών της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» και περιοχών σημαντικών υγροτόπων.			
M08B0902 Προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογι-κες αλλοιώσεις	Για τους ταμιευτήρες που αποτελούν ΥΣ του παρόντος ΣΔΛΑΠ θα εκπονηθεί μελέτη προκειμένου να οριστεί το μέγιστο εύρος διακύμανσης της στάθμης τους. Στην μελέτη αυτή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη: • Οι περιοδικές μεταβολές της ζώνης αποξήρανσης και επαναπλημμύρισης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαβίωση των υδρόβιων οργανισμών, της παρόχθιας βλάστησης και της εξαρτώμενης πανίδας. • Οι απαιτήσεις σε αποθήκευση ύδατος, το οποίο προορίζεται για χρήσεις (λαμβάνοντας υπόψη και τη δυνατότητα εξασφάλισης αποθεμάτων ασφαλείας για χρήση σε περίοδο ξηρασίας)	-	M08B0902 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου)	Κύριος έργου, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων, Φορείς υλοποίησης του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, Φορείς Προστατευόμενων περιοχών, άλλοι

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		• Η διασφάλιση κατά το δυνατόν των επιθυμητών χρήσεων στην παρόχθια ζώνη. • Η αποφυγή δημιουργίας ανθυγιεινών και αντιαισθητικών συνθηκών λόγω της δημιουργίας υδατοσυλλογών στη ζώνη επάλλαξης, στις οποίες εγκαθίστανται σηπτικές συνθήκες ή ευνοείται η ανάπτυξη εντόμων. Η μελέτη θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει και τα ακόλουθα ζητήματα: • την πληρέστερη και ταχύτερη δυνατή αποστράγγιση της ζώνης επάλλαξης κατά τις περιοδικές μεταβολές στάθμης, • το μη υποβιβασμό της στάθμης χαμηλότερα από την κατωτάτη στάθμη και την κατά το δυνατόν συντομότερη ανάκαμψη του ΥΣ σε περίπτωση που η στάθμη του υποβιβαστεί κάτω από την κατωτάτη.			επιστημονικοί φορείς)
M08B0905 Προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης φερτών υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογι-κες αλλοιώσεις	Το μέτρο σκοπεύει να αντιμετωπίσει με ορθολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ένα από τα κύρια προβλήματα αυθαίρετων χρήσεων και παρεμβάσεων σε ΥΣ σε όλη τη χώρα, με στόχο την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων που αυτά υφίστανται. Για το σκοπό αυτό υλοποιούνται τα παρακάτω: **Α)** Προσδιορισμός περιοχών συγκέντρωσης φερτών κατά μήκος της ευρείας κοίτης των ΥΣ και της παρόχθιας ζώνης των λιμνών. **Β)** Εκτίμηση διαθέσιμων ποσοτήτων αδρανών ανά περιοχή. **Γ)** Οικολογική αξιολόγηση ανά περιοχή με έμφαση στους τύπους φυσικών οικοτόπων (δομή, κατάσταση διατήρησης), στα είδη χλωρίδας (ποώδη, θαμνώδη και δενδρώδη με έμφαση στα	Συνέχεια Μέτρου WD08B360	M08B0905 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση περιγραφής μέτρου)	ΓΔΥ/Περιφέρεια / Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
		δενδρώδη σε καλή κατάσταση διατήρησης) και στα ενδιαιτήματα ειδών πανίδας. **Δ)** Ιεράρχηση περιοχών συγκέντρωσης ως προς τη δυνατότητα απόληψης υλικών, λαμβάνοντας υπόψη τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των ΥΣ και την προαναφερθείσα οικολογική αξιολόγηση. Οι αρμόδιες Περιφέρειες θα καθορίσουν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τους οικείους Δήμους, τις ΛΑΠ για τις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση τέτοιων μελετών. Η μελέτη θα γίνει με ευθύνη της ΓΔΥ και της αρμόδιας Περιφέρειας. Στόχος του μέτρου είναι η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων, ποταμών και λιμνών με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση αυτού του πόρου και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά υδατικά συστήματα και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση. Κατά την υλοποίηση του μέτρου θα λαμβάνεται υπόψη το οικείο ΣΔΚΠ σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.			
M08B0907 Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών	Στόχο του παρόντος μέτρου αποτελεί η εφαρμογή των επιμέρους μέτρων μετριασμού στα ΙΤΥΣ για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του ΚΟΔ με βάση τη προσέγγιση της μεθόδου της Πράγας. Τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται για το ΥΔΧΧ, αφορούν σε παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην Ελληνική Βιβλιοθήκη μέτρων μετριασμού των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων όπως έχει	-	Νέο μέτρο, σε συνέχεια του υλοποιημένου μέτρου M08B0904 της 1ης Αναθεώρησης	Ορίζονται κατά περίπτωση από τον Πίνακα του Παραρτήματος Ι

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)
Συστήματα	υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρο-μορφολογικες αλλοιώσεις	καταρτιστεί και εξειδικευτεί στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν στα ακόλουθα: • Διερεύνηση δυνατότητας εφαρμογής διατάξεων υποβοήθησης της μετανάστευσης ιχθύων. • Μέτρα για την διασφάλιση της περιβαλλοντικής ροή κατάντη φραγμάτων. • Παρεμβάσεις αναβάθμισης παρόχθιων οικοτόπων. • Κατευθύνσεις για την οικολογικά βελτιστοποιημένη συντήρηση των έργων που σχετίζονται με τα ΙΤΥΣ. • Μέτρα αποκατάστασης της φυσικοχημικής αλλοίωσης. Τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται για το ΥΔ08 με βάση την Ελληνική Βιβλιοθήκη μέτρων μετριασμού παρουσιάζονται αναλυτικά στο Πίνακα του Παραρτήματος Ι του Σχεδίου Διαχείρισης.			
(*) Ο πρώτος φορέας είναι ο προτεινόμενος φορέας Υλοποίησης. Οι υπόλοιποι αποτελούν υποστηρικτικούς φορείς για την υλοποίηση του μέτρου. Η λίστα των φορέων υλοποίησης που παρουσιάζεται στο παρόν δεν είναι εξαντλητική ή δεσμευτική.					

4.2.10.2 Συμπληρωματικά Μέτρα

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά, «Συμπληρωματικά» μέτρα είναι τα μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΟΠΥ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν περαιτέρω συμπληρωματικά μέτρα με σκοπό την πρόσθετη προστασία ή βελτίωση των υδάτων που καλύπτονται από την Οδηγία μεταξύ άλλων κατ' εφαρμογή των οικείων διεθνών συμφωνιών περί των οποίων το άρθρο 1.

Στο μέρος Β του παραρτήματος VI της Οδηγίας παρατίθεται ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος κατηγοριών συμπληρωματικών μέτρων που τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να θεσπίσουν, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, ως τμήμα του προγράμματος μέτρων:

i. Νομοθετικά μέτρα
ii. Διοικητικά μέτρα
iii. Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα
iv. Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση
v. Έλεγχοι εκπομπής ρύπων
vi. Κώδικες Ορθών Πρακτικών
vii. Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων
viii. Έλεγχος απολήψεων
ix. Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης
x. Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης
xi. Έργα δομικών κατασκευών
xii. Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης
xiii. Έργα αποκατάστασης
xiv. Τεχνητός εμπλουτισμός ΥΥΣ
xv. Εκπαιδευτικά μέτρα
xvi. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης
xvii. Λοιπά μέτρα

Στο πρόγραμμα μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνονται 58 συμπληρωματικά μέτρα.

Στον Πίνακα 4.2.10-3 αναφέρονται τα συμπληρωματικά μέτρα για την επίτευξη Καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος.

Στα συμπληρωματικά μέτρα συμπεριλαμβάνονται δέσμες μέτρων εντός και εκτός του ΥΔ Θεσσαλίας για τη βιώσιμη κάλυψη του ελλείμματος υδατικών πόρων, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

Από την ανάλυση που έγινε στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά και της κατάρτισης των Προσχεδίων Διαχείρισης (2η Αναθεώρηση) των δύο ΥΔ, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας, προέκυψαν ή επιβεβαιώθηκαν τα ακόλουθα συνοπτικά συμπεράσματα για τις δύο διαχειριστικές λεκάνες Αχελώου στο Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και Πηνειού στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας:

Λεκάνη απορροής Αχελώου

- Κανένα από τα υπόγεια υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Αχελώου δεν αντιμετωπίζει προβλήματα υπερεκμετάλλευσης.
- Τα επιφανειακά υδάτινα σώματα της ΛΑΠ Αχελώου δεν αντιμετωπίζουν επίσης προβλήματα υπερβολικής εκμετάλλευσης, παρόλο που η άρδευση γίνεται κατά κύριο λόγο με επιφανειακά νερά.
- Το ποτάμιο σύστημα του Αχελώου, ειδικά στο μέσο ρου, είναι ρυθμισμένο για λόγους παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας (Κρεμαστά, Καστράκι και Στράτος).
- Το σύστημα ποτάμιων, μεταβατικών και παράκτιων υδάτινων σωμάτων στον κάτω ρου – εκβολές του Αχελώου, αποτελεί ευρεία περιοχή εξαιρετικά σημαντική οικολογικά (σύμπλεγμα Natura, Ramsar).
- Το νερό δεν είναι περιοριστικός παράγοντας στη ΛΑΠ Αχελώου για την περαιτέρω ανάπτυξη της γεωργίας, τουλάχιστον σε ότι αφορά την πρωτογενή διαθεσιμότητά του.

Το υδατικό δυναμικό της λεκάνης του ποταμού Αχελώου σε διάφορες θέσεις εξέτασής του κατά μήκος του ποταμού φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα :

Πίνακας 4.2.10 - 2: Υδατικό δυναμικό της λεκάνης π. Αχελώου σε θέσεις κατά μήκος του ποταμού (1980-2021) σε δισεκατομμύρια κυβικά ανά έτος

Θέση	Μέσος ετήσιος όγκος απορροής (10^9 m^3)
Μεσοχώρα	0,79
Συκιά	1,48
Αυλάκι	1,67
ΥΗΣ Κρεμαστών	3,39
ΥΗΣ Καστρακίου	3,72
ΥΗΣ Στράτου	3,84
Εκβολές	4,31

Τα 250 εκ. κυβικά (ποσότητα πιθανή για μεταφορά από Αχελώο σε λεκάνη Πηνειού) αναλογεί:

- Στο ύψος του Φράγματος Συκιάς στο 17% του μέσου ετήσιου όγκου απορροής.
- Στην θέση του φράγματος του Στράτου (κατάντη της οποίας ευρίσκεται η συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτικών χρήσεων) στο 6,5% του μέσου ετήσιου όγκου απορροής.
- Στις εκβολές του Αχελώου στο 5,8% του μέσου ετήσιου όγκου απορροής.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ ο συνολικός ωφέλιμος όγκος των ταμιευτήρων Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου (Ι και ΙΙ) ισούται με 3, 7 δισεκατομμύρια κυβικά, ποσότητα σχεδόν ίση με τον μέσο ετήσιο όγκο απορροής του Αχελώου κατάντη του Στράτου, ενώ η μέση ποσότητα που «φεύγει» για όλες τις χρήσεις (υδροηλεκτρική, αρδευτική, υδρευτική, οικολογική παροχή) από τον Στράτο για την περίοδο από το Μάιο έως και τον Σεπτέμβριο κάθε έτους είναι περίπου 2,5 δισεκατομμύρια κ.μ.

Όπως προαναφέρθηκε το γλυκό νερό που δέχονται τα μεταβατικά νερά και τα υγροτοπικά συστήματα των εκβολών Αχελώου είναι απολύτως ρυθμισμένο από το σύστημα των 3 φραγμάτων (Κρεμαστά, Καστράκι και Στράτος Ι και ΙΙ) με τρόπο ώστε:

Α) Τη θερινή περίοδο (κρίσιμη από οικολογική άποψη) η παροχή του Αχελώου κατάντη του Στράτου είναι πολλαπλάσια από αυτή που θα δεχόταν ο ποταμός αν ήταν στην παλαιότερη φυσική του κατάσταση (εκτιμάται τουλάχιστον σε 5 φορές περισσότερες), χωρίς, δηλαδή, φράγματα και ταμιευτήρες που μέσω υδροηλεκτρικών σταθμών παράγουν ενέργεια κυρίως κατά τη θερινή περίοδο αυξάνοντας σημαντικά τις παροχές του ποταμού. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον κάτω ρου του Αχελώου σχετίζονται, δηλαδή, με τα φράγματα και την τεχνητή ρύθμιση της ροής και όχι με απολήψεις.

Β) Τη χειμερινή περίοδο η παροχή Αχελώου είναι τόσο μεγάλη ώστε δεν τίθεται θέμα ελλειμματικής τροφοδοσίας των φυσικών συστημάτων λόγω πενίας γλυκού νερού.

Τα όποια προβλήματα ποιότητας, όπως πολλές μελέτες έχουν αναδείξει και όπως ο ίδιος ο Φορέας Διαχείρισης των υγροτοπικών περιοχών δηλώνει, οφείλονται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες και πρακτικές στην πεδιάδα του Αχελώου και στις ίδιες τις λιμνοθάλασσες με προεξάρχουσες τη γεωργία και την κτηνοτροφία, αλλά και τις αστικές πιέσεις. Επίσης στο ίδιο πλαίσιο θα πρέπει να σημειωθεί ότι δραστηριότητες εντός και πέριξ των λιμνοθαλασσών (ιχθυοκαλλιεργητικές, γεωργικές, αστικές) επηρεάζουν απολύτως το ισοζύγιο γλυκού και αλμυρού νερού εντός αυτών, ανάλογα με τις προτεραιότητες της κάθε μιας και της ισορροπίας που διαμορφώνεται.

Σε ότι αφορά στο νερό που καταλήγει στη θάλασσα στην περίπτωση του Αχελώου η θερινή παροχή στην εκβολή είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την θεωρητικά αναμενόμενη, λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς ρύθμισης από τα μεγάλα φράγματα. Η «ρύθμιση» που επιτυγχάνεται μέσω των 3 φραγμάτων (Κρεμαστά, Καστράκι και Στράτος) δεν υπάρχει αμφιβολία ότι διαφοροποιεί την παλαιότερη φυσική κατάσταση, κατά κύριο λόγο στον κάτω ρου του Αχελώου σε ότι αφορά τη θερινή παροχή του ποταμού, την ποσότητα φερτών, την ελεύθερη μετακίνηση ειδών ιχθυοπανίδας και την εποχιακή κατάκλυση πολύ μεγάλων σε έκταση περιοχών, οι οποίες σήμερα στην πλειονότητά τους καλλιεργούνται. Για τη λειτουργία των συγκεκριμένων έργων έχει εκδοθεί Κοινή Υπουργική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΚΥΑ οικ.129264/23-5-2007), όπως ισχύει, η οποία προβλέπει ειδικά μέτρα, όρους και προϋποθέσεις για τη λειτουργία τους, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές ανάγκες σε όλες τις κατάντη του Στράτου περιοχές.

<u>Λεκάνη Απορροής Πηνειού</u>

- Σημαντικός αριθμός των υπογείων υδατικών συστημάτων (10 ΥΥΣ από τα 33 στο σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος) βρίσκεται σε κακή ποσοτική κατάσταση που έχει συμβάλλει σε πολλές περιπτώσεις και στην ποιοτική υποβάθμισή τους.
- Πολλά ποτάμια επιφανειακά υδάτινα σώματα βρίσκονται επίσης σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης. Η υπερεκμετάλλευση αυτή αφορά σε απολήψεις κατά την αρδευτική περίοδο, η οποία, σε μεγάλο βαθμό, συμπίπτει και με την περίοδο χαμηλών παροχών των ποταμών. Σαν αποτέλεσμα, παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές, σε ορισμένες περιπτώσεις, θερινές παροχές σε

ποτάμια σώματα. Στις χαμηλές αυτές παροχές συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών, δεδομένου ότι οι θερινές παροχές στα ποτάμια σώματα της λεκάνης Πηνειού τροφοδοτούνται από εκφορτίσεις υπογείων σωμάτων. Εκτιμάται ότι η συνολική θερινή υπεραπόληψη από τα επιφανειακά σώματα είναι της τάξης των 240 hm³ ανά έτος.

- Η μέση ετήσια ποσότητα υπερεκμετάλλευσης από τους υπόγειους υδροφορείς εκτιμήθηκε με βάση τα μακροχρόνια δεδομένα μετρήσεων στάθμης που υπάρχουν για την περιοχή περί τα 120-150 hm3 ετησίως. Η μείωση των αντλήσεων κατά την ποσότητα αυτή ανά έτος θα σταθεροποιήσει θεωρητικώς την υπόγεια στάθμη στα σημερινά επίπεδα. Για να αρχίσουν να επανακάμπτουν σταδιακά οι υπόγειοι υδροφορείς απαιτείται περαιτέρω μείωση των αντλήσεων με συνολική μείωση περί τα 260 hm³ ανά έτος.

- Αθροιστικά, εκτιμάται ότι η συνολική ποσότητα υπογείων υδάτων που έχουν αφαιρεθεί από τα μόνιμα υπόγεια υδατικά αποθέματα της λεκάνης του Πηνειού από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 έως σήμερα, με βάση τα υφιστάμενα μακροχρόνια δεδομένα μετρήσεων στάθμης, ανέρχεται τουλάχιστον σε 3.000 hm³. Εκτιμήθηκε, ότι, εφόσον διακοπεί η παραπάνω υπεράντληση των 300 εκατ. m³ ανά έτος, θα απαιτηθούν 50-60, περίπου, έτη για την σταδιακή αναπλήρωση των αποθεμάτων.

- Με βάση τα επικαιροποιημένα στοιχεία αναγκών και διαθεσιμότητας υδατικών πόρων στο πλαίσιο των εργασιών της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, το μέσο ετήσιο ποσοτικό έλλειμμα εκτιμάται σε 511 εκ. κ.μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρδευόμενες εκτάσεις σε επίπεδο ΥΔ ανέρχονται σε 2,8 εκ. στρέμματα περίπου (ΟΠΕΚΕΠΕ 2021). Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα συγκριτικά στοιχεία 1ης και 2ης Αναθεώρησης προκύπτει μείωση της μέσης ετήσιας ανά τυπικό στρέμμα απαίτησης κατά 4% περίπου (από 524 σε 503 m³/στρ./έτος). Λαμβάνοντας υπόψη ότι και στις δύο αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ οι μέσες ετήσιες ανά τυπικό στρέμμα απαιτήσεις «ενσωματώνουν» την ίδια περίπου ποσότητα ελλειμματικής άρδευσης ~75 εκ. κ. μ., είναι φανερό ότι η μείωση του 4% προκύπτει από συνδυασμό παραμέτρων που δύναται να αφορούν εξοικονόμηση στη μεταφορά μέσω μείωσης απωλειών, εξοικονόμηση στην άρδευση λόγω υιοθέτησης καλύτερων πρακτικών άρδευσης, καθώς και αλλαγές σε καλλιέργειες.

- Μετά την εφαρμογή σειράς μέτρων, τα οποία έχουν ήδη σε πολλές περιπτώσεις ορατά αποτελέσματα και τα οποία σχετίζονται

  α) με τη μείωση κατανάλωσης αρδευτικού νερού μέσω μείωσης απωλειών (αντικατάσταση ανοικτών δικτύων με κλειστά) και εξορθολογισμού μεθόδων άρδευσης με ποσότητα στόχο για άρδευση καλλιεργειών – τυπικό στρέμμα (κυβικά/στρέμμα/έτος): 450 από 503 (ποσοστό μείωσης στόχος 10,54%) και

  β) με την αύξηση των διαθέσιμων πόρων στο ΥΔ της Θεσσαλίας λόγω ανάπτυξης νέων έργων ταμίευσης, λιμνοδεξαμενών, καθώς και εφαρμογής τεχνητού εμπλουτισμού σε υπόγεια ΥΣ

  παραμένει σημαντικό έλλειμμα διαθέσιμων υδατικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών στο ΥΔ της Θεσσαλίας που υπολογίζεται σε 175 εκ. κ.μ. ανά έτος.

- Η διερεύνηση και ανάλυση που έλαβε χώρα στο πλαίσιο τόσο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ όσο και της παρούσας 2ης Αναθεώρησης δεν αφήνει περιθώρια για σημαντικές περαιτέρω δυνατότητες αύξησης της διαθεσιμότητας υδατικών πόρων μέσω νέων έργων ταμίευσης που δεν έχουν μέχρι σήμερα αναφερθεί εντός της Θεσσαλίας και δεν έχουν συμπεριληφθεί ως μέτρα στη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας.

- Αντίστοιχα η διερεύνηση και ανάλυση που έλαβε χώρα στο πλαίσιο τόσο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ όσο και της παρούσας 2ης Αναθεώρησης δεν αφήνει περιθώρια για σημαντικές περαιτέρω δυνατότητες μείωσης της μέσης ανάγκης άρδευσης κάτω από τα 450 κυβικά ανά στρέμμα, ακόμη και αν περιορισθούν

στο ελάχιστο οι απώλειες στη μεταφορά αρδευτικού νερού και υιοθετηθούν στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση (επιτρεπόντων των τύπων των καλλιεργειών) μέθοδοι άρδευσης.

Πρόταση Πρόσθετων Συμπληρωματικών Μέτρων

Με βάση τα παραπάνω και προκειμένου να καταστεί δυνατή η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά περί επίτευξης ή διατήρησης της καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, χωρίς να υπονομεύεται η επίτευξη ή διατήρηση της καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και προκειμένου να συνεχίσουν να εξυπηρετούνται με βιώσιμο τρόπο οι υφιστάμενες χρήσεις γης και ύδατος και στα δύο Υδατικά Διαμερίσματα, προτείνεται να περιληφθεί στα ΣΔΛΑΠ των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και ειδικότερα στα Προγράμματα Συμπληρωματικών Μέτρων αυτών ομάδα μέτρων που επιτρέπουν υπό προϋποθέσεις τη μεταφορά 250 εκ. κ.μ. σε ετήσια βάση από τη λεκάνη του Αχελώου στη λεκάνη του Πηνειού και από το Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του παρόντος προσχεδίου ΣΔΛΑΠ προτείνεται η ένταξη της δυνατότητας μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. ανά έτος από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού στα προγράμματα συμπληρωματικών μέτρων των δύο ΣΔΛΑΠ (Δυτικής Στερεάς και Θεσσαλίας) ως ομάδα τεσσάρων διακριτών μέτρων: το πρώτο μέτρο αφορά την εκπόνηση – επικαιροποίηση μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ταμίευσης στον Αχελώο που θα εξυπηρετεί τη μεταφορά νερού στον Πηνειό (ταμιευτήρας Συκιάς) και τα λοιπά τρία μέτρα αφορούν την υλοποίηση των τεχνικών έργων για τη μεταφορά των νερών του Αχελώου και την αξιοποίησή τους στο ΥΔ Θεσσαλίας. Τα τρία αυτά μέτρα είναι υπό την αίρεση επιτυχούς ολοκλήρωσης του πρώτου προαναφερθέντος μέτρου και επομένως είναι δυνατό να ενεργοποιηθούν και υλοποιηθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών και δράσεων επανανασχεδιασμού και επιτυχούς αδειοδότησης του έργο της Συκιάς.

Κατά συνέπεια τα τρία μέτρα της ομάδας που αφορούν την υλοποίηση τεχνικών έργων (φράγμα και ταμιευτήρας Συκιάς, σήραγγα Πετρωτού-Δρακότρυπας και δίκτυα διανομής επιφανειακού νερού στη Θεσσαλία) δύνανται να ενεργοποιηθούν μόνον όταν ολοκληρωθούν επιτυχώς και εγκριθούν τα εξής:

α) οι τεχνικές μελέτες (υδραυλικές, γεωτεχνικές, τοπογραφικές και τυχόν άλλες αναγκαίες) σε επίπεδο προμελέτης για τον ανασχεδιασμό του έργου του ταμιευτήρα της Συκιάς στη βάση των αναγκών μεταφοράς 250 εκ. κ. μ.,

β) νέα μελέτη κόστους – οφέλους επί του ανασχεδιασμένου έργου, καθώς και

γ) η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που θα περιλαμβάνει τόσο Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) όσο και την μελέτη-ειδική έκθεση διερεύνησης της ανάλυσης συμβατότητας του ανασχεδιασμένου έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/ΕΚ) βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του ΥΠΕΝ.

Η ΜΕΟΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει εργασίες πεδίου σύμφωνα με τις εν ισχύ προδιαγραφές που έχουν εκδοθεί με ΥΑ κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011 έτσι ώστε η ΔΕΕ να αναλύσει, εκτιμήσει και αξιολογήσει επιπτώσεις στις εξής περιοχές του δικτύου Natura:

- GR2110002 ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΙΔΑ),
- GR2130013 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ και

- GR2110006 ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ

Η επανεξέταση της συμβατότητας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ κρίνεται αναγκαία για να εκτιμηθούν οι νέες συνθήκες που διαμορφώνουν νέα προγραμματιζόμενα έργα ταμίευσης στη ΛΑΠ Αχελώου ή και έργα που έχουν εν τω μεταξύ αδειοδοτηθεί και υλοποιούνται στη ΛΑΠ Αχελώου μετά τα πρώτα ΣΔΛΑΠ της περιόδου 2013-2014.

Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί κατά την εκπόνηση της ΜΠΕ και των εντασσόμενων σε αυτή ειδικών συνοδευτικών μελετών (ΜΕΟΑ, ΔΕΕ και έκθεση του άρθρου 4.7) στις συνεργιστικές επιπτώσεις από άλλα έργα ταμίευσης, υφιστάμενα ή αδειοδοτημένα στη ΛΑΠ Αχελώου και ιδιαίτερα στο τμήμα του άνω ρου αυτού.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να τονισθεί ότι τόσο οι τεχνικές μελέτες όσο και οι μελέτες αδειοδότησης θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη νομολογία που έχει παραχθεί για τα έργα ταμίευσης και μεταφοράς νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό μετά από σειρά σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα τελευταία 20 χρόνια.

Πίνακας 4.2.10-2: Συγκεντρωτικός πίνακας Συμπληρωματικών Μέτρων

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M08Σ0201 Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος.	Διοικητικά Μέτρα	Το έργο αφορά στην ανάπτυξη βάσης δεδομένων για την συλλογή και παρακολούθηση των απαιτούμενων πληροφοριών από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην υλοποίηση του Προγράμματος Μέτρων και στην λήψη συμβουλευτικών υπηρεσιών για το σκοπό αυτό από εξειδικευμένο προσωπικό. Η παροχή των συμβουλευτικών υπηρεσιών ενδεικτικά θα αφορά: α) την παρακολούθηση της υλοποίησης των μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος, β) τη σύνταξη μελετών και κανονιστικών αποφάσεων, γ) την διαμόρφωση κειμένων, δ) τον συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών στην υλοποίηση των μέτρων, ε) την καταγραφή και ανάλυση δεδομένων που αφορούν μέτρα/δράσεις του ΣΔΛΑΠ, στ) την σύνταξη μεθοδολογικών κειμένων και τεχνικών προδιαγραφών για την υλοποίηση μέτρων του ΣΔΛΑΠ ζ) ενέργειες για την συλλογή/ ενημέρωση βασικών στοιχείων και δεδομένων που χρησιμοποιούνται κατά την κατάρτιση του ΣΔΛΑΠ, η) την υποστήριξη σε θέματα αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και την συμμετοχή σε ομάδες εργασίας που θα συσταθούν στο πλαίσιο των αναγκών της Διεύθυνσης Υδάτων. Στο πλαίσιο του έργου αυτού θα συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων, θα δίνονται κατευθύνσεις για τις απαιτούμενες ενέργειες για την ολοκλήρωση της υλοποίησης τους και θα αξιολογούνται τα μέτρα ως προς την αποτελεσματικότητάς τους.	-	M08Σ0201 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση Υδάτων)	650.000
M08Σ0202 Διενέργεια στοχευμένων	Διοικητικά Μέτρα	Από τα στοιχεία χρονοσειρών μετρήσεως στάθμης που διαθέτει η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας (πρώην Φορέας Διαχείρισης Περιοχής Οικοανάπτυξης Κάρλας Μα.Κε.Βε.) προκύπτει ότι η κατώτερη οικολογική στάθμη του	-	M08Σ0202 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0816L000000002H (ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ)	Διεύθυνση Υδάτων, Μονάδα Διαχείρισης	100.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
ελέγχων και δράσεων για την τήρηση της κατώτερης οικολογικής στάθμης του ταμιευτήρα της Κάρλας		ταμιευτήρα της Κάρλας, όπως αυτή προσδιορίζεται στην ΑΕΠΟ της κατασκευής και λειτουργίας του έργου στην παρ. 41 της ενότητας δ. της ΚΥΑ 112839/18-12-2000 «Τροποποίησης – Συμπλήρωσης – Κωδικοποίησης των περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του έργου: «Επαναπλημμυρισμού της πρώην λίμνης Κάρλας στους Νομούς Λαρίσης και Μαγνησίας» και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τα «Έργα μεταφοράς και διανομής νερού λίμνης Κάρλας στους Ν. Μαγνησίας και Λάρισας» δεν τηρείται. Το μέτρο περιλαμβάνει τη διενέργεια στοχευμένων δράσεων και ελέγχων: Α) Ως προς τη μέτρηση της στάθμης 1 φορά το μήνα τους μήνες από Νοέμβριο έως Μάρτιο και 1 φορά την εβδομάδα από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο Β) Ως προς τις εισερχόμενες και εξερχόμενες ποσότητες ύδατος από τον ταμιευτήρα σε συνεχή βάση μετά από τοποθέτηση κατάλληλου εξοπλισμού μέτρησης όπου αυτός δεν υπάρχει. Γ) Ως προς την ανάληψη δράσεων για τη μείωση ή διακοπή παροχής ύδατος από τον ταμιευτήρα όταν η στάθμη προσεγγίζει το κατώτατο όριο. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να συντονισθούν από τη Διεύθυνση Υδάτων και να υλοποιηθούν από τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς.				Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας, Δ/νση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας	
M08Σ0203 Ανάληψη στοχευμένων δράσεων για την τήρηση μιας συνεχούς και ελάχιστης παροχής νερού, καθ' όλη τη	Διοικητικά Μέτρα	Είναι αναγκαία η διενέργεια στοχευμένων ελέγχων και δράσεων για την τήρηση μιας συνεχούς και ελάχιστης παροχής ύδατος, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην τάφρο 7Τ, μέσω της οποίας τροφοδοτείται και ο ταμιευτήρας της Κάρλας, όπως ορίζεται και στο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Χαρακτηρισμός της Χερσαίας, Υδάτινης και Θαλάσσιας Περιοχής Κάρλας – Μαυροβούνιου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου Ν. Μαγνησίας και Ν. Λάρισας ως Περιφερειακό Πάρκο», το οποίο βρίσκεται σε	-	M08Σ0203 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0816L000000002H (ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ), EL0816R000000064A (7Τ)	Διεύθυνση Υδάτων, Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας, Δ/νση Τεχνικών	50.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
διάρκεια του έτους στην τάφρο 7Τ, μέσω της οποίας τροφοδοτείται και ο ταμιευτήρας της Κάρλας		φάση τελικής διαμόρφωσης, της περιοχής «Κάρλας – Μαυροβούνιο – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου», η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 125400 / 728 / 19 – 02 – 2003 απόφαση του Γενικού Δ/ντη Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τη διατήρηση της ιχθυοπανίδας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης της Απόφασης Αυτεπιστασίας του Φορέα Διαχείρισης που εντάσσεται στο Υποέργο 1: «Δράσεις για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας» της πράξης "Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας της Περιοχής Οικοανάπτυξης Κάρλας-Μαυροβουνίου-Κεφαλόβρυσου-Βελεστίνου" στον ταμιευτήρα της Κάρλας καταγράφηκε το σπάνιο μεταναστευτικό είδος Σαρδελομάνα (Alosa fallax). Η Σαρδελομάνα προστατεύεται από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ (ως ζωικό είδος κοινοτικού ενδιαφέροντος) και εντάσσεται στον κατάλογο των ειδών του Ελληνικού Κόκκινου βιβλίου (2009) ως "Ανεπαρκώς γνωστά". Είναι ανάδρομο είδος, δηλαδή μεταναστεύει για αναπαραγωγή από τη θάλασσα στο σύστημα του Πηνειού Ποταμού και μέσω τάφρων καταλήγει στο σύστημα του Ταμιευτήρα της Κάρλας. Κάτω από το πρίσμα της επιβίωσης ενδημικών και άλλων σημαντικών ειδών ιχθυοπανίδας και της προστασίας ενδιαιτημάτων που τα φιλοξενούν, θα πρέπει να διασφαλίζεται η συνεχής επικοινωνία του ταμιευτήρα της Κάρλας με τον Πηνειό ποταμό, μέσω των τάφρων. Η ελάχιστη παροχή ύδατος θα προσδιορισθεί μετά από ειδική μελέτη που θα εκπονήσει η ΜΔΠΠ Θεσσαλίας., λαμβάνοντας υπόψη αφενός υδρολογικά και βιολογικά κριτήρια και συνεκτιμώντας αφετέρου τις τρέχουσες ανάγκες σε νερό ανθρωπογενών χρήσεων. Η μελέτη θα πρέπει να καταλήξει σε συγκεκριμένες προτάσεις δράσεων, οι οποίες θα αξιολογηθούν από τη Διεύθυνση Υδάτων και θα οριστικοποιηθούν από αυτή με τη μορφή συγκεκριμένου				Έργων της Περιφέρειας	

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		προγράμματος δράσης, την ευθύνη συντονισμού εφαρμογής του οποίου θα έχει η ίδια, σε συνεργασία με τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς.					
M08Σ0204 Ενσωμάτωση μέτρων Ελληνικής Βιβλιοθήκης Μέτρων Μετριασμού (μέτρα ΚΟΔ) στις ΠΠΔ έργων και δραστηριοτήτων	Διοικητικά μέτρα	Το προτεινόμενο μέτρο αποτελεί πρόταση τροποποίησης των κανονιστικών πράξεων καθορισμού των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) έργων και δραστηριοτήτων των ομάδων 2- Υδραυλικά έργα, 3 – Λιμενικά έργα, 8 – Υδατοκαλλιέργειες, 10 – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Μεμονωμένοι Σταθμοί Αποθήκευσης Ενέργειας, ούτως ώστε να συμπεριλάβουν τα ειδικά μέτρα μετριασμού επιπτώσεων από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε ΥΣ που ορίζονται στην Ελληνική Βιβλιοθήκη Μέτρων Μετριασμού. Η Ελληνική Βιβλιοθήκη Μέτρων Μετριασμού προέκυψε ως προσαρμογή της Ευρωπαϊκής Βιβλιοθήκης Μέτρων Μετριασμού στις ιδιαίτερες συνθήκες της χώρας, στο πλαίσιο εφαρμογής του βασικού μέτρου της 1ης Αναθεώρησης M08B0904 – Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΥΣ	ΥΠΕΝ (ΓΔΥ, ΔΙΠΑ)	0
M08Σ0205 Θεσμοθέτηση περιβαλλοντικής παροχής στο κατάντη του φράγματος Γυρτώνης τμήμα του ποτάμιου ΥΣ Πηνειός Π.5	Διοικητικά μέτρα	Το προτεινόμενο μέτρο προσδιορίστηκε ως μέτρο μετριασμού για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) στο ποτάμιο ΥΣ Πηνειός Π.5. Περιλαμβάνει την εκπόνηση μελέτης για τον υπολογισμό της περιβαλλοντικής ροής στο κατάντη του φράγματος Γυρτώνης τμήμα του ποτάμιου ΥΣ Πηνειός Π.5. Για τον υπολογισμό της περιβαλλοντικής ροής λαμβάνεται υπόψη η «Εθνική Μεθοδολογία για τον προσδιορισμό της οικολογικής παροχής ποτάμιων υδατικών συστημάτων» η οποία προέκυψε από την υλοποίηση του μέτρου M08B0903 της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ. Το αποτέλεσμα της μελέτης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων του έργου.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5 (EL0816R0002000 15H)	Φορέας λειτουργίας του έργου	10.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		Το μέτρο εφαρμόζεται σε συνδυασμό με το συμπληρωματικό μέτρο M08Σ0803.					
M08Σ0206 Υποστηρικτικό πρόγραμμα διαχείρισης μη αξιολογημένων αιτημάτων χορήγησης άδειας χρήσης ύδατος	Διοικητικά μέτρα	Το μέτρο αφορά στην υλοποίηση προγράμματος παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στην Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την ολοκλήρωση αξιολόγησης μεγάλου όγκου συσσωρευμένων αιτημάτων χορήγησης άδειας χρήσης ύδατος σε υφιστάμενες γεωτρήσεις.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	οριζόντιο	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Διεύθυνση Υδάτων	20.000
M08Σ0207 Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου καθορισμού των όρων προστασίας των εσωτερικών υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Προσωρινή ρύθμιση για νέα έργα στα υδατικά συστήματα εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται ως ύδατα αναψυχής στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ	Διοικητικά μέτρα	Το μέτρο αναφέρεται στην έκδοση των απαραίτητων κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες θα περιέχουν τα βασικά κριτήρια προσδιορισμού των υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα εσωτερικά ύδατα και θα καθορίζουν τους όρους, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων σε εκείνα. Μέχρι τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου και την εξειδίκευση των προαναφερθέντων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων στα υδατικά συστήματα εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως ύδατα αναψυχής, η Δ/νση Υδάτων μπορεί να επιτρέπει την εγκατάσταση έργων υδροληψίας και ΜΥΗΕ στις περιοχές αυτές, εφόσον τεκμηριωθεί ότι δεν επηρεάζεται η κατάσταση του υδατικού συστήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και συναξιολογηθεί η σκοπιμότητα του έργου σε σχέση με τις υφιστάμενες ή/και προγραμματιζόμενες δραστηριότητες αναψυχής. Η εγκατάσταση νέων Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων και λοιπών έργων υδροληψίας που δεν υφίσταται η ανωτέρω τεκμηρίωση αναστέλλεται προσωρινά. Η αναστολή δεν αφορά σε έργα ύδρευσης.	Συνέχεια Μέτρου WD08B350	M08B0901 Συνεχιζόμενο μέτρο	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1 (EL0816R00020100 2N), ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2 (EL0816R00020000 3N), ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3 (EL0816R00020000 4N), ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4 (EL0816R00020000 5N)	ΥΠΕΝ (Γενική Διεύθυνση Υδάτων), Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	0

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M08Σ0401 Προώθηση εθελοντικών συμφωνιών με μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες και μεγάλους καταναλωτές (ΔΕΥΑ, συλλογικά αρδευτικά δίκτυα, βιομηχανίες) που καταναλώνουν πολύ νερό ή προκαλούν ρύπανση στα υδατικά συστήματα για υιοθέτηση πρωτοβουλιών και κωδίκων ορθής συμπεριφοράς	Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση	Συνεννόηση με μεγάλους καταναλωτές (ΔΕΥΑ, συλλογικά αρδευτικά δίκτυα, βιομηχανίες) που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες υπόγειου ύδατος (>300.000 m³/έτος) και προκαλούν πίεση (ποιοτική ή ποσοτική) στα υπόγεια υδατικά συστήματα για λήψη πρωτοβουλιών ορθής υδατικής συμπεριφοράς.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S050 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	M08Σ0401 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0800030 (Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας), EL0800110 (Λάρισας – Κάρλας), EL0800130 (Τσαουσάνης – Καλού Νερού), EL0800140 (Αλμυρού), EL0800260 (Μακρυχωρίου – Συκουρίου)	ΥΠΕΝ/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια/ ΔΕΥΑ/ ΤΟΕΒ	20.000
M08Σ0501 Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν σε Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Στα πλαίσια της προστασίας των επιφανειακών υδατικών συστημάτων διενεργούνται περιοδικοί έλεγχοι και δειγματοληψίες σε εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης. Οι ΟΤΑ Α' βαθμοί και ΔΕΥΑ σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών, θα καταγράψουν/αποτυπώσουν τις θέσεις εκβολής δικτύων ομβρίων που καταλήγουν σε επιφανειακά υδατικά συστήματα και θα κοινοποιήσουν τα αποτελέσματα στις οικείες Δ/νσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία του περιβάλλοντος και των υδάτων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες περιβαλλοντικής υγιεινής των οικείων Π.Ε. θα διενεργούν τους ελέγχους και θα	-	M08Σ0501 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	Δήμοι /ΔΕΥΑ, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)/ ΥΠΕΝ (Γενική Διεύθυνση Υδάτων)	120.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		κοινοποιούν τα αποτελέσματα στις Δ/νσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Προτεραιότητα θα δοθεί στις εκβολές δικτύων που καταλήγουν σε υδατικά συστήματα που βρίσκονται σε κίνδυνο (AR) και πιθανόν σε κίνδυνο (PAR). Οι Δ/νσεις Υδάτων σε συνεννόηση με τις υπηρεσίες που διενεργούν τους ελέγχους, μπορούν να αλλάζουν τις προτεινόμενες θέσεις δειγματοληψίας ανάλογα με τα αποτελέσματα παλαιοτέρων ετών και τυχόν αλλαγές στις χρήσεις γης. Οι χημικές αναλύσεις και οι δειγματοληψίες θα ακολουθούν τα πρωτόκολλα δειγματοληψιών που εφαρμόζονται για το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης. Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών θα κοινοποιούνται στην Γενική Διεύθυνση Υδάτων.					
M08Σ0503 Έλεγχοι τήρησης των ορίων διάθεσης από βιομηχανικές μεταποιητικές και κτηνο-πτηνοτροφικές μονάδες εντός λεκάνης απορροής του ΥΔ τουλάχιστον 2 φορές τον χρόνο	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Οι αυστηρότεροι έλεγχοι, αναφορικά με τα όρια διάθεσης, στις μονάδες αυτές μπορούν να αποτρέψουν υπερβάσεις, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της κατάστασης.	-	Μ08Σ0503 Συνεχιζόμενο μέτρο	Για τα Επιφανειακά ΥΣ με κατώτερη της καλής είτε οικολογικής είτε χημικής κατάστασης	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	200.000
M08Σ0504 Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης τεχνικών και κανονιστικών μέτρων για την προστασία των υπογείων υδάτων της περιοχής	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Προτείνεται η διερεύνηση της ποιοτικής υποβάθμισης των υπογείων υδάτων της περιοχής με χρώμιο και άλλα ιχνοστοιχεία. Θα εξετασθεί τόσο η πιθανή φυσική προέλευσή τους (αυξημένη τιμή φυσικού υποβάθρου), όσο και η σύνδεσή τους με ανθρώπινες δραστηριότητες (βιομηχανία, γεωργία, κλπ). Διατύπωση προτάσεων εναλλακτικής υδροδότησης των οικισμών με καλής ποιότητας υπόγειο νερό.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S070 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ0504 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0800140 (Αλμυρού)	ΥΠΕΝ/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	90.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Κιλελέρ (Στεφανοβίκειο κ.λπ.) από την παρουσία ολικού και εξασθενούς χρωμίου.							
M08Σ0505 Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος με στόχο την παρακολούθηση σημειακών απορρίψεων σε ΕΥΣ σχετιζόμενων με συγκεκριμένους ρύπους σύμφωνα με τα αποτελέσματα κατάρτισης του Μητρώου Ρυπαντών	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Στο πλαίσιο της προστασίας των επιφανειακών υδατικών συστημάτων διενεργείται συστηματική παρακολούθηση σε απορρίψεις που δύναται να επηρεάζουν συγκεκριμένα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα, τα οποία με βάση τα αποτελέσματα από την κατάρτιση του Μητρώου Ρυπαντών, υφίστανται σημαντικές πιέσεις από τις απορρίψεις δραστηριοτήτων που είτε οδηγούν σε κακή χημική κατάσταση ή το εκτιμώμενο ποτάμιο φορτίο είναι υψηλό σε σχέση με την ικανότητα των υδατικών συστημάτων να μεταφέρουν ρύπους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση στα ΕΥΣ μπορεί να οφείλεται και σε δραστηριότητες στις ανάντη υπολεκάνες, κρίθηκε αναγκαία η πρόταση ενός ετήσιου ειδικού προγράμματος παρακολούθησης που θα εκτίνεται γεωργαφικά και σε αυτές με στόχο την παρακολούθηση της ποιότητας των αντίστοιχων ΕΥΣ. Το ειδικό πρόγραμμα παρακολούθησης θα περιλαμβάνει: (Α) τη συστηματική παρακολούθηση με δώδεκα (12) δειγματοληψίες ετησίως, για συγκεκριμένους ρύπους (ουσίες προτεραιότητας ή/και οι ειδικοί ρύποι) στα ΕΥΣ των οποίων η χημική κατάσταση χαρακτηρίζεται ως «κατώτερη της καλής» ή μεταφέρουν υψηλό φορτίο ρύπων και τέσσερις (4) δειγματοληψίες ετησίως στα ανάντη υδατικά συστήματα. Σημειώνεται πως σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει σαφώς από την ανάλυση των πιέσεων η αιτία της ρύπανσης προτείνεται παρακολούθηση σε τρεις θέσεις στο ΕΥΣ με χημική κατάσταση «κατώτερη της καλής». (Β) τη συστηματική παρακολούθηση με	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ. (EL0817R001101070N), ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ (EL0817R000901069N), Όλα τα ποτάμια και λιμναία ΕΥΣ της ΛΑΠ Πηνειού	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων), ΥΠΕΝ (Γενική Διεύθυνση Υδάτων)	400.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		δώδεκα (12) δειγματοληψίες ετησίως, για συγκεκριμένους ρύπους (ουσίες προτεραιότητας ή/και οι ειδικοί ρύποι) σε όλες τις αναγνωρισμένες σημειακές απορρίψεις των επηρεαζόμενων ΕΥΣ (βιομηχανικές και εξορυκτικές δραστηριότητες, ΕΕΛ, κλπ.), όπως αυτές αναγνωρίστηκαν κατά την κατάρτιση των πιέσεων και του μητρώου ρυπαντών. Οι χημικές αναλύσεις και οι δειγματοληψίες θα πραγματοποιηθούν με ευθύνη της Δ/νσης Υδάτων Θεσσαλίας, από διαπιστευμένα εργαστήρια και θα ακολουθούν τα πρωτόκολλα που εφαρμόζονται για το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης. Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών θα κοινοποιούνται στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων.					
M08Σ0506 Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά συστήματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ	Έλεγχοι εκπομπών ρύπων	Προτείνεται η διερεύνηση της ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στην περιοχή των υφιστάμενων ΧΥΤΑ σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται σχετικά προγράμματα παρακολούθησης στην ΑΕΠΟ ή κρίνεται ότι τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης χρήζουν ενίσχυσης με βάση στοιχεία χημισμού των όμορων υδατικών συστημάτων.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08S090	Προσαρμογή βασικού μέτρου M08B0703	ΠΗΝΕΙΟΣ Π.4 (EL0816R000200005N), ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. (EL0816R000210143N), ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π.2 (EL0816R000206229H), Σύστημα Πηλίου (EL0800170), Σύστημα Μαυροβουνίου-Κάρλας (EL0800150)	Φορείς Λειτουργίας ΧΥΤΑ, Φορείς Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης με συντονισμό από την Διεύθυνση Υδάτων	0
M08Σ0801 Έλεγχος ποιοτικής κατάστασης	Έλεγχος απολήψεων	Ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων στα ΥΥΣ που παρουσιάζουν αυξημένες τιμές στις συγκεντρώσεις ορισμένων στοιχείων (π.χ. χλωριόντα) που αποδίδονται στο	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο	M08Σ0801 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0800150 (Σύστημα Μαυροβουνίου-	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση	10.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
αδειοδοτούμενων υδροληπτικών έργων σε συστήματα με υψηλές τιμές φυσικού υποβάθρου (χλωριόντα)		φυσικό υπόβαθρο. Ο ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης του υπόγειου ύδατος γίνεται ώστε να διαπιστώνεται η πιθανή επέκταση της ζώνης που χαρακτηρίζεται από υψηλές συγκεντρώσεις λόγω φυσικού υποβάθρου αλλά και η πιθανή αύξηση ή μείωση των συγκεντρώσεων του στοιχείου που την προκαλεί. Οι Διευθύνσεις Υδάτων με την αξιολόγηση των στοιχείων που θα προκύπτουν από τους ετήσιους ποιοτικούς ελέγχους, θα έχουν την δυνατότητα να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ανάλογα με την πιθανή επιδείνωση ή την βελτίωση της κατάστασης.	WD08S140 του πρώτου ΣΔΛΑΠ		Κάρλας), EL0800160 (Σύστημα Όρθρυος), EL0800280 (Σύστημα υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας), EL0800330 (Σύστημα Εκβολών π. Πηνειού) και EL0800110 (Σύστημα Λάρισας-Κάρλας, στο νότιο τμήμα)	Υδάτων)/ Περιφέρεια	
M08Σ0802 Έλεγχος αρτεσιανών γεωτρήσεων	Έλεγχος απολήψεων	Αν κατά τη διάνοιξη γεώτρησης ή φρέατος απαντηθούν αρτεσιανές συνθήκες, ο κύριος του υδροληπτικού έργου θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι η αρτεσιανή ροή θα σταματήσει ή θα ελεγχθεί. Εάν η ροή δεν μπορεί να ελεγχθεί, ο υπεύθυνος για την εκτέλεση του υδροληπτικού έργου θα πρέπει να συμβουλευτεί τη Δ/νση Υδάτων και να συμμορφωθεί με τις οδηγίες που θα του δοθούν. Τεχνικά μέσα για τον έλεγχο της εκροής των αρτεσιανών γεωτρήσεων περιλαμβάνουν βάνες ή σωλήνες εξισορρόπησης της πίεσης κ.α. Τα ανωτέρω θα πρέπει να αποτελούν μέρος των αδειών εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων. Στις υφιστάμενες αρτεσιανές γεωτρήσεις στις οποίες δεν έχουν ληφθεί μέτρα πρέπει να τοποθετηθεί βάνα ή σωλήνας	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S130 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	M08Σ0802 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	Κύριος υδροληπτικού έργου, Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	0

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		εξισορρόπησης ώστε να αποφευχθεί η συνεχής εκροή του υποπίεση υδροφορέα.					
M08Σ0803 Υλοποίηση προγράμματος υδρομετρήσεων σε ΕΥΣ με υψηλή πίεση απόληψης	Έλεγχος απολήψεων	Το μέτρο προβλέπει την συστηματική (με έμφαση την θερινή περίοδο) και σε πραγματικό χρόνο παρακολούθηση της απορροής ή/και στάθμης σε ΕΥΣ με υψηλή πίεση απόληψης, με την εγκατάσταση τηλεμετρικών/καταγραφικών σταθμών σε επιλεγμένες θέσεις στα κάτωθι ΕΥΣ που χαρακτηρίζονται από υψηλή πίεση απόληψης: ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1 (EL0816R000206023H), ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1 (EL0816R000206227H), ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ (EL0816R000206228N), ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2 (EL0816R000206229H), ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2 (EL0816R000206230N), ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3 (EL0816R000206231H) σε θέση κατάντη της Τεχνητής Λίμνης Σμοκόβου (EL0816RL00206201H), ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5 (EL0816R000200015H), ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ (EL0816R000206235A) Στόχος του μέτρου είναι η δυνατότητα ελέγχου τήρησης της οικολογικής παροχής σε φυσικά ΥΣ ή της περιβαλλοντικής ροής σε ΙΤΥΣ και η δυνατότητα αξιολόγησης των απολήψιμων διαθέσιμων ανά ΥΣ. Η εξειδίκευση των θέσεων εγκατάστασης των σταθμών και της συχνότητας των μετρήσεων θα γίνεται κατόπιν ειδικής μελέτης εφαρμογής η οποία θα εγκρίνεται από την Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1, ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1, ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ, ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2, ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2, ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3, ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5, ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	250.000
M08Σ0804 Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος παρακολούθησης υπόγειας στάθμης (επανασύσταση παλαιού δικτύου	Έλεγχος απολήψεων	Το μέτρο προβλέπει την επανασύσταση του παλιού δικτύου παρακολούθησης της Δ/νσης Υδάτων Θεσσαλίας (πρώην Π.Δ.Ε.Β.). Η διατήρηση των ίδιων θέσεων παρακολούθησης της στάθμης των υπόγειων υδάτων είναι απαραίτητη για την ορθή αξιολόγηση των τάσεων της ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ. Η εξειδίκευση των θέσεων εγκατάστασης των σταθμών και της συχνότητας των μετρήσεων θα γίνεται κατόπιν ειδικής μελέτης	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	EL0800020 Σύστημα Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας, EL0800030 Σύστημα πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας, EL0800060 Σύστημα Ποταμιάς, EL0800070	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	350.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
παρακολούθησης της Δ/νσης Υδάτων Θεσσαλίας)		εφαρμογής η οποία θα εγκρίνεται από την Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.			Σύστημα Δαμασίου–Τιτάνου, EL0800080 Σύστημα Φυλλήϊου–Ορφανών, EL0800100 Σύστημα Εκκαρας–Βελεσιωτών, EL0800110 Σύστημα Λάρισας–Κάρλας, EL0800130 Σ.ύστημα Ταουσάνης–Καλού νερού, EL0800140 Σύστηαμ Αλμυρού, EL0800180 Σ.ύστημα Ναρθακίου–Βρυσίων, EL0800220 Σύστημα κώνου Τιταρήσιου, EL0800230 Σύστημα κώνου Πηνειού–Πορταϊκού–Παμισού, EL0800260 Σύστημα υδροφοριών Μακρυχωρίου-Συκουρίου		
M08Σ0805 Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος ποιοτικής και ποσοτικής	Έλεγχος απολήψεων	Το μέτρο προβλέπει την δημιουργία δικτύου παρακολούθησης στο ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού το οποίο δέχεται ισχυρές πιέσεις λόγω ανάπτυξης υδροβόρων καλλιεργειών. Προτείνεται η συστηματική παρακολούθηση της στάθμης και της αγωγιμότητας του ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού μέσω τριών τουλάχιστον γεωτρήσεων και η παρακολούθηση βασικών φυσικοχημικών	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Εκβολές Πηνειού (EL0800330), Πηνειός Π.1 (EL0816R0002010 02N)	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	120.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
παρακολούθησης στο ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού (EL0800330) και της ποιοτικής παρακολούθησης του ΕΥΣ Πηνειός Π.1 (EL0816R000201002 N)		παραμέτρων (θερμοκρασία, αγωγιμότητα, pH) στο ΕΥΣ Πηνειός Π.1, με σκοπό τον εντοπισμό φαινομένων διείσδυσης του θαλάσσιου μετώπου. Η εξειδίκευση των θέσεων εγκατάστασης των σταθμών και της συχνότητας των μετρήσεων θα γίνεται κατόπιν ειδικής μελέτης εφαρμογής η οποία θα εγκρίνεται από την Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.					
M08Σ0806 Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330)	Έλεγχος απολήψεων	Σε συνέχεια του βασικού μέτρου M08B0501, ειδικά για το Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330), οι αποστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο δ.Α. του μέτρου, σχετικά με την χορήγηση αδειών εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενων στα ΥΥΣ ,πλην της ύδρευσης, με προβλήματα υφαλμύρινσης, , διαμορφώνονται οι κάτωθι αποστάσεις από την ακτογραμμή: • Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 800μ • Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 800μ	-		ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	0
M08Σ0807 Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Όρθρυος (EL0800160 } και Σύστημα υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας (EL0800280)	Έλεγχος απολήψεων	Σε συνέχεια του βασικού μέτρου M08B0501, ειδικά για τα Συστήματα Όρθρυος (EL0800160} και υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας (EL0800280), οι αποστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο δ.Α. του μέτρου, σχετικά με την χορήγηση αδειών εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και επέκτασης υφιστάμενων στα ΥΥΣ, πλην της ύδρευσης, με προβλήματα υφαλμύρινσης, , διαμορφώνονται οι κάτωθι αποστάσεις από την ακτογραμμή: • Για τα καρστικά ΥΥΣ: 1000μ • Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 400μ • Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 200μ	-		ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/Δνση Υδάτων	0
M08Σ0808	Έλεγχος	Επιπρόσθετα των περιορισμών-απαγορεύσεων που	-		ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Οριζόντιο	Αποκεντρωμένη	0

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία της ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ	απολήψεων	προβλέπονται στα Μέτρα M08B0401, M08B0501, M08Σ0806 και M08Σ0807, ορίζονται και οι παρακάτω προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων σε ΥΥΣ του ΥΔ04. Η Δ/νση Υδάτων καθορίζει με λεπτομέρεια τους όρους και τις προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων ή αντικατάστασης υφιστάμενων υδροληπτικών έργων με βάση τα στοιχεία που διαθέτει από τα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης, τα στοιχεία του ΕΜΣΥ και στοιχεία που προκύπτουν από μελέτες και διερευνητικές εργασίες που υλοποιούνται ή/και κοινοποιούνται σε αυτή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και της εφαρμογής το προγράμματα μέτρων των ΣΔΛΑΠ. Μέχρι την οριστικοποίηση αυτών των ειδικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 (παρ. 6) και του άρθρου 11 (παρ. 3) του Ν. 3199/2003, όπως ισχύει, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα: Για την ανόρυξη νέων γεωτρήσεων/πηγαδιών προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία υφιστάμενων έργων υδροληψίας, και να μην επηρεάζεται η λειτουργία όλων των υδροληψιών τηρούνται οι ακόλουθες αποστάσεις Α. Για την ανόρυξη νέων γεωτρήσεων θα πρέπει να τηρούνται οι κάτωθι αποστάσεις από νόμιμα σημεία υδροληψίας: 1. Απόσταση γεώτρησης από νόμιμα υφιστάμενη γεώτρηση: σε κοκκώδη ΥΥΣ 100μ. σε ρωγματώδη και καρστικά ΥΥΣ 200μ. 2. Απόσταση νέας γεώτρησης/πηγαδιού/τάφρου από νόμιμα υφιστάμενο πηγάδι/τάφρο/γεώτρηση 100 μ. 3. Απόσταση γεώτρησης ή πηγαδιού/τάφρου από νόμιμα υφιστάμενα έργα υδροληψίας παρόχων υπηρεσιών άρδευσης (συλλογικών αρδευτικών δικτύων) 350μ και 200 μ αντίστοιχα. Β. Δεν επιτρέπεται η ανόρυξη υδροληπτικών έργων εντός των ορίων οικισμών και των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, πλην των				Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		υδροληψιών που προορίζονται για ύδρευση, άρδευση πρασίνου κοινόχρηστων χώρων και πυρόσβεσης. Γ. Δεν επιτρέπεται η ανόρυξη υδροληπτικών έργων σε απόσταση μικρότερη των 10μ. από τις φυσικές όχθες υδατορεμάτων. Δ. Η ελάχιστη απαιτούμενη συνεχόμενη έκταση για ανόρυξη γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) είναι τέσσερα (4) στρέμματα, ενώ για τάφρο ή πηγάδι τρία (3) στρέμματα. Για ανθοκήπια, θερμοκήπια και φυτώρια η ελάχιστη έκταση για εγκατάσταση είναι δύο (2) στρέμματα **και επί πλέον απαιτείται η ύπαρξη εγκαταστάσεων θερμοκηπίου ή** φυτωρίου **ή άλλη προέγκριση του σχεδίου ή άδεια εγκατάστασης φυτωρίου και πρόσθετα άλλα δικαιολογητικά κατά τη κρίση της Δ/νσης Υδάτων.** Τα παραπάνω μέτρα και περιορισμοί ισχύουν για αιτήσεις που κατατίθενται μετά την έκδοση του παρόντος και δύναται να αλλάζουν με Απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ν.3199/2003.					
M08Σ0901 Μελέτη διαχείρισης του ύδατος Τ.Λ. Ταυρωπού	Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης	Κατάρτιση μελέτης Διαχείρισης του ύδατος της Τ.Λ. Ταυρωπού η οποία θα περιλαμβάνει σε πρώτη φάση καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης με μια πλήρη αποτύπωση του τρόπου διανομής του ύδατος καθώς και όλων των εκτάσεων που αυτό καλύπτει στους Δήμους καταλήγοντας σε προτάσεις για τον ορθό τρόπο αδειοδότησης της χρήσης του ύδατος του ταμιευτήρα και για τις εργασίες αντικατάστασης των δικτύων μεταφοράς του ύδατος από τον ταμιευτήρα.	-	M08Σ0901 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0415RL0021200 1H (Τ.Λ. ΤΑΥΡΩΠΟΥ)	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	150.000
M08Σ1001 Εκπόνηση μελετών επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για όλες τις	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησι-μοποίησης	Το μέτρο αφορά στη διερεύνηση των δυνατοτήτων κάλυψης μέρους των αρδευτικών αναγκών των καλλιεργειών με νερό επαναχρησιμοποίησης. Στα πλαίσια αυτά περιλαμβάνεται η εκπόνηση μελετών αξιοποίησης του ύδατος επαναχρησιμοποίησης και κατά προτεραιότητα για τις υφιστάμενες ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας. Οι μελέτες αυτές	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD08B030	M08Σ1001 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, (Διεύθυνση Υδάτων), Δ/νσεις	60.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
υφιστάμενες ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας		θα περιλαμβάνουν την οριοθέτηση της αρδευτικής περιμέτρου με βάση το διατιθέμενο προϊόν επαναχρησιμοποίησης και τον προσανατολισμό της αγροτικής ανάπτυξης της περιοχής. Η αρδευτική περίμετρος οριοθετείται βάσει δύο βασικών σεναρίων. Με ταμίευση ή χωρίς. Επιπλέον περιλαμβάνεται η πρόβλεψη των απαραίτητων χαρακτηριστικών όπως μέγεθος αρδευτικής μονάδας, πίεση στομίων υδροληψίας, απαιτούμενες γενικές και ειδικές παροχές, ώστε να δίνεται από το αρχικό επίπεδο η εικόνα εφαρμοσιμότητας. Σε περίπτωση που η άρδευση δεν αποτελεί βέλτιστη λύση θα προτείνεται εναλλακτική χρήση του ύδατος επαναχρησιμοποίησης (αστική, πυρόσβεση, εμπλουτισμός κλπ.).				Αγροτικής Ανάπτυξης	
Μ08Σ1101 Φράγμα Κακλιτζορέματος, Ν. Λάρισας στη θέση Δίλοφος.	Έργα δομικών κατασκευών	Φράγμα ύψους 44 m με μήκος στέψης 292 m και Α.Σ.Υ. +383. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 1.700.000 m³, για ύδρευση. Με βάση τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, η περιβαλλοντική παροχή είναι ίση με 3 l/s.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S240 (Ανήκει στα «δρομολογημένα» έργα του 1ου ΣΔΛΑΠ)	Μ08Σ1101 Συνεχιζόμενο μέτρο *Ενταγμένο – Αντ. Τρίτσης	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΔΕΥΑ Φαρσάλων	8.250.000
Μ08Σ1102 Φράγμα Ναρθακίου «Λουτζιακόρεμα», Ν. Λάρισας.	Έργα δομικών κατασκευών	Φράγμα λιθόρριπτο με κεντρικό αργιλικό πυρήνα ύψους 28 m με μήκος στέψης 245,50 m και Α.Σ.Υ. +261. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 530.000 m³. Ύδρευση.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S250 (Ανήκει στα	Μ08Σ1102 Συνεχιζόμενο μέτρο *Ενταγμένο –	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε	ΔΕΥΑ Φαρσάλων	6.024.193

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
			«δρομολογημένα» έργα του 1ου ΣΔΛΑΠ)	Αντ. Τρίτσης	καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
M08Σ1103 Φράγμα Δελερίων, Ν. Λάρισας.	Έργα δομικών κατασκευών	1.Φράγμα ύψους 60 m με μήκος στέψης 338 m και Α.Σ.Υ. +384. Η ασφαλής ετήσια απόληψη από τον ταμιευτήρα εκτιμάται περί τα 6,1 εκατ. κυβ. μ. Άρδευση 13.000 στρ. Περιβαλλοντική παροχή ίση με 55 l/s. 2. Μελέτη για τα τροφοδοτούμενα από τον ταμιευτήρα αρδευτικά δίκτυα	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S260 (Ανήκει στα «δρομολογημένα» έργα του 1ου ΣΔΛΑΠ)	M08Σ1103 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ	21.200.000
M08Σ1106 Φράγμα Αγιονερίου, Ν. Λάρισας.	Έργα δομικών κατασκευών	1.Φράγμα ύψους 48 m με μήκος στέψης 195 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 13,7 εκατ. κυβ.μ. ΑΣΥ +250. Άρδευση 20.000 στρ. στις περιοχές Ελασσόνας και Τσαριτσάνης. Η προβλεπόμενη από τους περιβαλλοντικούς όρους οικολογική παροχή είναι ίση κατ' ελάχιστον με 0,204 m^3/s, και αποτελεί την τιμή της μέσης απορροής των μηνών Ιουλίου-Αυγούστου σύμφωνα με την ΜΠΕ του έργου. Η κατασκευή του φράγματος έχει σταματήσει το 2006	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S280 (Ανήκει στα «δρομολογημένα» έργα του 1ου	M08Σ1106 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να	Περιφέρεια	90.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		λόγω εξάντλησης της τότε προβλεπόμενης χρηματοδότησης για το έργο. Έχει κατασκευασθεί η σήραγγα εκτροπής και ο υπερχειλιστής. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 8 εκατ. m^3. 2. Επικαιροποίηση της μελέτης	ΣΔΛΑΠ)		ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
Μ08Σ1108 Φράγμα Πύλης, Ν. Τρικάλων	Έργα δομικών κατασκευών	1.Φράγμα χωμάτινο με κεντρικό αργιλικό πυρήνα ύψους 71 m, μήκους στέψης 325 m, και ωφέλιμο όγκος ταμιευτήρα 36 εκατ. κυβ.μ. ΑΣΥ +326. Άρδευση 80-100.000 στρ. Ελάχιστη οικολογική παροχή 0,30 m^3/s. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 40 εκατ. κυβ. μ. 2. Οριστική Μελέτη για το φράγμα	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1108 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	105.000.000
Μ08Σ1109 Φραγμα Καλούδα	Έργα δομικών κατασκευών	1.Έργο με κύριο σκοπό την ύδρευση του Δήμου Λάρισας που εκτιμάται ότι έχει ετήσιες ανάγκες της τάξης των 15-20 εκατ. κ.μ Φράγμα ύψους 46 m με μήκος στέψης 199 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 30-32 * 10^6 m^3. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 20 εκατ.m^3. 2.Προμελέτη και Οριστική Μελέτη για το φράγμα	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1109 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται	ΥΜΕ/ Περιφέρεια	20.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
					* (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
Μ08Σ1110 Χαμηλό Φράγμα Ταμίευσης Μουζακίου	Έργα δομικών κατασκευών	1.Έργο με κύριο σκοπό την άρδευση. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 20 εκατ.m³. 2.Οριστική Μελέτη για το φράγμα.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1110 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΜΕ/ Περιφέρεια	39.000.000
Μ08Σ1111 Φράγμα Ενιπέα (Παλαιοδερλί) και αρδευτικό δίκτυο	Έργα δομικών κατασκευών	1.Έργο με κύριο σκοπό την άρδευση. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 50 εκατ. m³ 2. Προμελέτη και Οριστική Μελέτη φράγματος και δικτύων	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1111 Συνεχιζόμενο μέτρο (τροποποίηση τίτλου) *Ενταγμένο - ΣΔΙΤ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	185.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ08Σ1112 Φράγμα Νεοχωρίτη, Ν. Τρικάλων	Έργα δομικών κατασκευών	1.Οριστική Μελέτη για φράγμα και δίκτυα 2.Φράγμα ύψους 56,5 m από την κοίτη και 74,5 m από τη θεμελίωση. Φράγμα αυχένα με ύψος 19,5 m από την κοίτη και 26 m από τη θεμελίωση. Μήκος στέψης 280 m και στέψη φράγματος αυχένα 110 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 32 ΄ 106 m³. ΑΣΥ στα +192,50. Φράγμα για την άρδευση 70.000-80.000 στρ. και την ύδρευση 11 οικισμών. Οικολογική παροχή 0,958 m³/s. Ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση με 20 εκατ. κ. μ.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1112 Συνεχιζόμενο μέτρο *Ενταγμένο - ΣΔΙΤ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	45.000.000
Μ08Σ1113 Φράγματα Καλό Νερό και Αγ. Αντώνιος	Έργα δομικών κατασκευών	1.Οριστική Μελέτη για φράγματα και δίκτυα 2. Φράγματα με ταμιευτήρες συνολικής χωρητικότητα 2,50 εκ. m³	-	Μ08Σ1113 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ	20.000.000
ΜΣ081114 Φράγμα – Λιβαδότοπος -	Έργα δομικών κατασκευών	1.Φράγμα με ταμιευτήρα χωρητικότητας 2,3 εκ. m³ για άρδευση έκτασης περίπου 5.000 στρ. στις κοινότητες Πουρνάρι – Αμπελάκια.	-	Μ08Σ1114 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της	ΥΠΑΑΤ	7.500.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Πουρνάρι Αμπελάκια		2. Οριστική Μελέτη δικτύων		*Ενταγμένο – ΠΑΑ 2014-20 (Δημοπρατήθηκε)	ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
ΜΣ081115 Φράγμα Αγιόκαμπου	Έργα δομικών κατασκευών	1.Φράγμα με ταμιευτήρα χωρητικότητας 4,4εκ. m^3 στον Δήμο Αγιάς. 2. Οριστική Μελέτη δικτύων άρδευσης.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S190 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1115 Συνεχιζόμενο μέτρο *Ενταγμένο – ΠΑΑ 2014-20 (Δημοπρατήθηκε)	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ	20.000.000
ΜΣ081116 Ταμιευτήρας Κοιλάδας	Έργα δομικών κατασκευών	1.Ταμιευτήρας με χωρητικότητα 1,5 εκ. m^3 2. Οριστική Μελέτη Δικτύων	-	Μ08Σ1116 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας	Περιφέρεια	9.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
					υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
ΜΣ081117 Ταμιευτήρας Αγ. Αναργύρων Κρανώνα	Έργα δομικών κατασκευών	1.Ταμιευτήρας με χωρητικότητα 1,5 εκ. m^3 2. Οριστική Μελέτη Δικτύων	-	Μ08Σ1117 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ/ Περιφέρεια	6.000.000
ΜΣ081118 Φράγμα Μπελμά	Έργα δομικών κατασκευών	Ταμιευτήρας χωρητικότητας 5,0 εκ. m^3, στον Δήμο Αγιάς.	-	Μ08Σ1118 Συνεχιζόμενο μέτρο *Αναμένεται έγκριση ΑΕΠΟ.	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από	Περιφέρεια	16.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
					έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
ΜΣ081121 Ταμιευτήρας Κερασούλας Τρικάλων	Έργα δομικών κατασκευών	1. Ταμιευτήρας με χωρητικότητα 12 εκ. m³ 2. Επικαιροποίηση Μελέτης 3. Οριστική Μελέτη Δικτύων	-	Μ08Σ1121 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ	62.000.000
ΜΣ081122 Ρουφράκτης Τιτάνου	Έργα δομικών κατασκευών	Επικαιροποίηση Οριστικής Μελέτης και περιβαλλοντική αδειοδότηση. Ταμιευτήρας με χωρητικότητα 6 εκ. m³ και κατασκευή ρουφράκτη.	-	Μ08Σ1122 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική	ΥΜΕ/ Περιφέρεια	30.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
					αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
Μ08Σ1123 Έργα ταμίευσης στις πεδινές εκτάσεις της ΛΑΠ Πηνειού.	Έργα δομικών κατασκευών	Το μέτρο περιλαμβάνει τη μελέτη και κατασκευή έργων συνολικής ωφέλιμης ταμίευσης περίπου 20 hm³ είτε με τη μορφή φραγμάτων είτε εξωποτάμιων λιμνοδεξαμενών οι οποίες θα τροφοδοτούνται και με άντληση. Απαιτείται κατ' αρχήν η εκπόνηση Αναγνωριστικής-Προκαταρκτικής Μελέτης για την αξιολόγηση των υφιστάμενων σχετικών μελετών τοπικών έργων και τον εντοπισμό των θέσεων των ταμιευτήρων στις πεδινές εκτάσεις της ΛΑΠ Πηνειού. Εν συνεχεία εκπόνηση Προμελέτης – Οριστικής Μελέτης για κάθε θέση.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1123 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΥΜΕΔΙ/ Περιφέρεια	100.000.000
Μ08Σ1124 Κατασκευή σύγχρονων δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στην ΛΑΠ Πηνειού	Έργα δομικών κατασκευών	Το μέτρο αυτό αφορά έργα μεταφοράς και διανομής ύδατος που απαιτούνται για την αξιοποίηση σε αρδευτική χρήση της ποσότητας ύδατος που θα συγκεντρώνεται από τους ταμιευτήρες που θα δημιουργηθούν σε εκτέλεση των παραπάνω συμπληρωματικών μέτρων που αφορούν έργα ταμίευσης .	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD04S410 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Μ08Σ1124 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	300.000.000
Μ08Σ1125	Έργα δομικών	Τα αντλιοστάσια έχουν αντιπλημμυρική και αρδευτική λειτουργία	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Επιφανειακά και	Περιφέρεια,	9.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Ανακαίνιση αντλιοστασίων Α1,Α2,Α3 και Α4 του ΓΟΕΒ στραγγιστικών έργων Θεσσαλίας	κατασκευών	και ηλικία άνω των 50 ετών. Απαιτείται αντικατάσταση των αντλητικών συγκροτημάτων με νέα μειωμένης ενεργειακής κατανάλωσης, αντικατάσταση των θυροφραγμάτων και των μηχανισμών ανύψωσής τους, αντικατάσταση του ΗΜ εξοπλισμού, επισκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων, τοποθέτηση πυροσβεστικών μέσων, εγκατάσταση συστήματος τηλεχειρισμού.			Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	
M08Σ1126 Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού	Έργα δομικών κατασκευών	Το έργο του ταμιευτήρα της Συκιάς ως έργο ταμίευσης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και πιθανώς για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας χρήζει επανασχεδιασμού αφού οι σχετικές τεχνικές μελέτες του είχαν εκπονηθεί περισσότερα από 20 χρόνια πριν με στόχο την εξυπηρέτηση ταμίευσης και μεταφοράς πολλαπλάσιων ποσοτήτων νερού (πάνω από 1 δις. κ.μ. ετησίως). Το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση και έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες όλων των μελετών που είναι αναγκαίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του ταμιευτήρα, ήτοι τεχνικών μελετών σε επίπεδο προμελέτης, μελέτης κόστους οφέλους καθώς και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που περιλαμβάνει τόσο ΜΕΟΑ και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων όσο και ειδική έκθεση συμβατότητας του έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά. Ειδικότερα το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση και έγκριση των εξής: α) τεχνικών μελετών (υδραυλικές, γεωτεχνικές, τοπογραφικές και τυχόν άλλες αναγκαίες) σε επίπεδο προμελέτης για τον ανασχεδιασμό του έργου του ταμιευτήρα της Συκιάς στη βάση των αναγκών μεταφοράς 250 εκ. κ. μ., β) μελέτης κόστους – οφέλους επί του ανασχεδιασμένου έργου, καθώς και	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	750.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		γ) Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που θα περιλαμβάνει τόσο Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) όσο και την μελέτη-ειδική έκθεση διερεύνησης της ανάλυσης συμβατότητας του ανασχεδιασμένου έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/ΕΚ) βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του ΥΠΕΝ. Η ΜΕΟΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει εργασίες πεδίου σύμφωνα με τις εν ισχύ προδιαγραφές που έχουν εκδοθεί με ΥΑ κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011 έτσι ώστε η ΔΕΕ να αναλύσει, εκτιμήσει και αξιολογήσει επιπτώσεις στις εξής περιοχές του δικτύου Natura: - GR2110002 ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΙΔΑ), - GR2130013 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ και - GR2110006 ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ Η επανεξέταση της συμβατότητας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ κρίνεται αναγκαία για να εκτιμηθούν οι νέες συνθήκες που διαμορφώνουν νέα προγραμματιζόμενα έργα ταμίευσης στη ΛΑΠ Αχελώου ή και έργα που έχουν εν τω μεταξύ αδειοδοτηθεί και υλοποιούνται στη ΛΑΠ Αχελώου μετά τα πρώτα ΣΔΛΑΠ της περιόδου 2013-2014. Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί κατά την εκπόνηση της ΜΠΕ και των εντασσόμενων σε αυτή ειδικών συνοδευτικών μελετών (ΜΕΟΑ, ΔΕΕ και έκθεση του άρθρου 4.7) στις συνεργιστικές επιπτώσεις από άλλα έργα ταμίευσης, υφιστάμενα ή αδειοδοτημένα στη ΛΑΠ Αχελώου και ιδιαίτερα στο τμήμα του άνω ρου αυτού. Τόσο οι τεχνικές μελέτες όσο και οι μελέτες αδειοδότησης θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη νομολογία που έχει παραχθεί για τα έργα ταμίευσης και μεταφοράς νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό μετά από σειρά σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα τελευταία 20 χρόνια.					

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M08Σ1127 Υλοποίηση ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς	Έργα δομικών κατασκευών	Το μέτρο αφορά τις εργασίες και δράσεις (μελετητικές, κατασκευαστικές και άλλες) που είναι αναγκαίες για την κατασκευή και λειτουργία του ανασχεδιασμένου φράγματος και ταμιευτήρα της Συκιάς και προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου M08Σ1126 «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού».	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S401 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	100.000.000
M08Σ1128 Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού	Έργα δομικών κατασκευών	Τα έργα αυτά αφορούν την ολοκλήρωση των εργασιών στη σήραγγα Πετρωτού-Δρακότρυπας, για τη μεταφορά νερού από τον ανασχεδιασμένο ταμιευτήρα Συκιάς στο χαμηλό αναρυθμιστικό φράγμα Μουζακίου (λεκάνη του π. Πάμισου). Προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου M08Σ1126 «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού».	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S402 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	70.000.000
M08Σ1129 Μελέτη και Κατασκευή δικτύων	Έργα δομικών κατασκευών	Τα έργα αυτά αφορούν έργα μεταφοράς και διανομής νερού που απαιτούνται για την αξιοποίηση σε αρδευτική χρήση στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας της μεταφερόμενης ποσότητας νερού των	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και	120.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού		250 hm³ από τον Αχελώο, υποκαθιστώντας μη βιώσιμες απολήψεις-αντλήσεις υπόγειων νερών μέσω γεωτρήσεων . Προϋπόθεση ενεργοποίησής του είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου μέτρου της ομάδας συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζεται με μεταφορά νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό, ήτοι του μέτρου Μ08Σ1126 «Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού».	WD08S403 του πρώτου ΣΔΛΑΠ		ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)	Δικτύων	
Μ08Σ1301 Λήψη μέτρων βελτίωσης της συνέχειας για την ιχθυοπανίδα στο ποτάμιο ΥΣ Σοφαδίτης Π.3	Έργα αποκατάστασης	Το προτεινόμενο μέτρο προσδιορίστηκε ως μέτρο μετριασμού για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) στο ποτάμιο ΙΤΥΣ ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π.3 (EL0816R000206231H). Περιλαμβάνει την εκπόνηση μελέτης για την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων βελτίωσης της συνέχειας για τους ιχθύες στο κατάντη του φράγματος Σμοκόβου ποτάμιο ΙΤΥΣ Σοφαδίτης Π.3. Για την επιλογή των μέτρων βελτίωσης της συνέχειας για την ιχθυοπανίδα λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά μέτρα της Ελληνικής Βιβλιοθήκης Μέτρων Μετριασμού όπως: - Βελτίωση της συνέχειας προς τα ανάντη για τους οργανισμούς (π.χ. ράμπες, περάσματα ιχθύων, κανάλι παράκαμψης, ανελκυστήρες ιχθύων) - Βελτίωση της συνέχειας προς τα κατάντη για τους οργανισμούς (π.χ. στρόβιλοι με μικρότερη βλάβη στους ιχθύες, πλέγματα ιχθύων) - Σύλληψη, μεταφορά και απελευθέρωση ιχθύων Τα αποτελέσματα της μελέτης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων του ταμιευτήρα Σμοκόβου.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π.3 (EL0816R000206231H)	Φορείς διαχείρισης του έργου	0

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		Το μέτρο εφαρμόζεται σε συνδυασμό με το συμπληρωματικό μέτρο M08Σ0803.					
M08Σ1302 Μέτρα αποκατάστασης τεχνητής λίμνης Αργυροπουλίου	Έργα αποκατάστασης	Το μέτρο περιλαμβάνει το σύνολο των μέτρων μετριασμού που προτείνονται για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) στο λιμναίο ΥΣ Τεχνητή Λίμνη Αργυροπουλίου, όπως περιγράφονται στη συνέχεια: - Διαχείριση παρόχθιων/αβαθών οικοτόπων - Διαχείριση βλάστησης - Μέτρα διατήρησης της διακύμανσης στάθμης σε επίπεδα κατάλληλα για την διατήρηση παρόχθιας βλάστησης και πανίδας - Αύξηση εισροών - Προστασία λιμναίας περιοχής, σήμανση με σημαδούρες ή στύλους - Οικολογικά βελτιστοποιημένη εισροή αντλησιοταμίευσης Επιπρόσθετα, προτείνεται η παρακολούθηση των βιολογικών ποιοτικών στοιχείων και της χημικής κατάσταση του ΕΥΣ Τεχνητή Λίμνη Αργυροπουλίου μέσω της ένταξης νέου σταθμού στο Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης. Η εφαρμογή του μέτρου εξειδικεύεται περαιτέρω με την εκπόνηση τεχνικών μελετών με ευθύνη του φορέα διαχείρισης του έργου.	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ (EL0816L00000001H)	Φορέας διαχείρισης του έργου	100.000
M08Σ1401 Τεχνητός Εμπλουτισμός Καρστικού Ασβεστολιθικού Συστήματος Τιταρησίου –	Τεχνητός εμπλουτισμός ΥΥΣ	Το αντικείμενο περιλαμβάνει σε πρώτη φάση την ολοκλήρωση της υδρογεωλογικής μελέτης και τη μελέτη των έργων τεχνητού εμπλουτισμού του καρστικού υπόγειου υδροφορέα Δαμασίου-Τιτάνου από τις απορροές του ποταμού Τιταρήσιου.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S310 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	M08Σ1401 Συνεχιζόμενο μέτρο	Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης	Περιφέρεια	340.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Πηνειού ποταμού στην Περιοχή Τυρνάβου.					και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται * (σχετική αναφορά στο τέλος του πίνακα)		
M08Σ1501 Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων	Εκπαιδευτικά μέτρα	Το παρόν μέτρο αφορά: (i) στην υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης τόσο για υφιστάμενους γεωργούς όσο και για νέους γεωργούς πρώτης εγκατάστασης. Προγράμματα κατάρτισης θα πραγματοποιούνται με τη μορφή σειράς μαθημάτων, εργαστηρίων, μαθημάτων μέσω διαδικτύου. Θα προσφέρονται προγράμματα κατάρτισης με ειδική θεματολογία που θα εξυπηρετούν τους στόχους της νέας προγραμματικής περιόδου όπως αρδεύσεις και εξοικονόμηση ύδατος, ορθή χρήση φυτοφαρμάκων, αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, πολλαπλή συμμόρφωση και εξειδικευμένα προγράμματα σε διάφορους κλάδους παραγωγής, (ii) στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης που αποσκοπούν στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με την γεωργία στοχεύοντας στη μεταφορά γνώσεων προς τους δικαιούχους σχετικά με την επαγγελματική τους ενασχόληση. Η ενημέρωση θα γίνεται μέσω εκθέσεων, συναντήσεων, παρουσιάσεων και μέσω έντυπων ή ηλεκτρονικών εντύπων. Επιπρόσθετα θα πραγματοποιούνται δράσεις επίδειξης για παρουσίαση νέων τεχνολογιών άρδευσης, βελτιωμένων αρδευτικών συστημάτων, νέων πρακτικών καλλιέργειας και προστασίας καλλιεργειών. Οι επιδείξεις θα πραγματοποιούνται είτε σε αγροκτήματα ή σε άλλο κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο..	-	M08Σ1501 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	ΕΥΔ/ΠΑΑ, ΥΠΑΑΤ, Περιφέρεια	331.500
M08Σ1502 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση	Εκπαιδευτικά μέτρα	Προτείνεται η διαρκής εκστρατεία ενημέρωσης των καταναλωτών και η έμφαση στη σημασία της ορθολογικής διαχείρισης του πόρου και η συνεχής ενημέρωση των χρηστών	-	M08Σ1502 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	ΥΠΕΝ (Ειδική Γραμματεία Υδάτων),	100.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
του κοινού σε θέματα νερού		ύδατος και του κοινού για τις τρέχουσες κάθε φορά συνθήκες του ισοζυγίου ύδατος και την αναγκαιότητα των μέτρων που τίθενται κάθε φορά σε ισχύ. Ένα πρόσφορο μέσο για την ενημέρωση των καταναλωτών αποτελεί η διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων. Πραγματοποίηση ημερίδων για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με την αποδοτική χρήση του ύδατος, την αποτροπή της ρύπανσης που προκαλείται από διάφορες δραστηριότητες και την προώθηση της χρήσης του ανακυκλωμένου ύδατος.				ΔΕΥΑ/Δήμοι Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	
M08Σ1503 Ενίσχυση δράσεων περιβαλλοντικών προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Εκπαιδευτικά μέτρα	Τα εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολεία έχουν διπλή σκοπιμότητα, καθώς από τη μια άμεσος στόχος είναι η μεταφορά μηνυμάτων - τρόπων εξοικονόμησης ύδατος στο σπίτι - προστασία υδάτων από την ρύπανση και από την άλλη μακροπρόθεσμος στόχος είναι η σταδιακή αλλαγή στη νοοτροπία των αυριανών πολιτών όσον αφορά στη σωστή χρήση του ύδατος. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων θα προετοιμάσει το εκπαιδευτικό υλικό και οι Δ/νσεις Υδάτων σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα επιμεληθούν τη διανομή του υλικού στους εκπαιδευτικούς με σχετική υποστήριξή τους όπου κριθεί αναγκαίο από την ΕΓΥ και τις οικείες Δ/νσεις Υδάτων.	-	M08Σ1503 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	ΥΠΕΝ (Ειδική Γραμματεία Υδάτων) και ΥΠΕΘ, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	100.000
M08Σ1601 Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας για τη μείωση της κατανάλωσης ύδατος	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Επιδιώκεται η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διεργασιών, με στόχο μεταξύ άλλων και την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το μέτρο 16 του ΠΑΑ 2014-2020, προβλέπει ενισχύσεις στα πλαίσια συνεργασιών ομάδων παραγωγών με λοιπούς φορείς (συμβούλους, ερευνητές, λοιπούς παράγοντες αλυσίδας τροφίμων και innovation brokers) για την επίτευξη των στόχων: 1. Μείωση της κατανάλωσης ύδατος μέσω της υιοθέτησης προηγμένων αρδευτικών συστημάτων, και την υιοθέτηση της	-	M08Σ1601 Συνεχιζόμενο μέτρο	Οριζόντιο	ΥΠΑΑΤ (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης - ΕΥΔ ΠΑΑ) Περιφέρεια	200.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		γεωργίας ακριβείας 2. Τη μείωση του κόστους των εισροών που συνεπάγεται τόσο οικονομικό όφελος όσο και περιβαλλοντικό όφελος (μείωση της χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, υιοθέτηση νέων ποικιλιών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις τοπικές εδαφολογικές, υδρολογικές και κλιματικές συνθήκες, την αξιοποίηση των ΑΠΕ για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων)					
M08Σ1603 Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για τον κατ' αρχήν προσδιορισμό ΥΣ κατάντη φραγμάτων ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Το συγκεκριμένο μέτρο στοχεύει στη συλλογή στοιχείων μέσω ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης σε ΥΣ κατάντη φραγμάτων που θα πρέπει να εμπλουτίσουν το γνωστικό πεδίο ως προς τα εξής: 1. Ποιο από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ είναι περισσότερο ευαίσθητο σε υδρομορφολογικές αλλαγές ρύθμισης, μείωσης ή διακοπής της ροής λόγω φράγματος; 2. Ποια είναι η κρίσιμη απόσταση κατάντη του φράγματος για κάθε ένα από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη καλής κατάστασης; 3. Ποιες είναι οι κρίσιμες παράμετροι, δράσεις, παρεμβάσεις για τα ΥΣ κατάντη φραγμάτων που στοιχειοθετούν το καλό οικολογικό δυναμικό; Προτείνεται το μέτρο να εφαρμοσθεί στα αμέσως κατάντη των φραγμάτων Σμοκόβου και Ταυρωπού ΥΣ σε 4 σημεία δειγματοληψίας, τέσσερις δειγματοληψίες ανά έτος και για χρονική διάρκεια τριών ετών. Θα διενεργούνται και δειγματοληψίες ιζημάτων.	-	M08Σ1603 Συνεχιζόμενο μέτρο	EL0816R0002062 31H (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3)	ΥΠΕΝ (Ειδική Γραμματεία Υδάτων)/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Δ/νση Υδάτων)	180.000

M08Σ1605 Ανάπτυξη δικτύου υδρομετρικών σταθμών	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Το μέτρο περιλαμβάνει: α) την εγκατάσταση νέων τηλεμετρικών/καταγραφικών σταθμών σε επιλεγμένες θέσεις επί των ΕΥΣ του ΥΔ, σε θέσεις πηγαίων απορροών και σε θέσεις μέτρησης της στάθμης φυσικών λιμνών ή ταμιευτήρων, β) την αποκατάσταση της λειτουργίας των υφιστάμενων υδρομετρικών υποδομών για την καταγραφή της παροχής με συστηματικό τρόπο, γ) την ανάπτυξη συστήματος συγκέντρωσης όλης της υδρομετρικής πληροφορίας στο ΥΔ για όλους τους φορείς που καταγράφουν παροχές ή/και στάθμες ή την αξιοποίηση υφιστάμενων συστημάτων συγκέντρωσης υδρομετεωρολογικής πληροφορίας. Επισημαίνεται ότι στην παρούσα φάση η καταγραφή της παροχής πραγματοποιείται με συστηματικό τρόπο σε ελάχιστες θέσεις στο ΥΔ. Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση της υδρομετρικής πληροφορίας στο ΥΔ για τη βέλτιστη εκτίμηση των φυσικοποιημένων απορροών στα ΕΥΣ, των οικολογικών/περιβαλλαντικών παροχών, των αρδευτικών απολήψεων και την πληρέστερη εκπόνηση μελετών διαχείρισης υδάτινων πόρων ή μελετών που σχετίζονται με το υδάτινο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, αναφέρονται οι κάτωθι θέσεις: Α) Αναβάθμισης υφιστάμενων σταθμών σε τηλεμετρικούς: Πηνειός: 1) Γέφυρα Σαρακήνας στο πέρας του άνω του Πηνειού, Γέφυρα Μεσδανίου κατάντη της συμβολής του Πηνειού με τον Πάμισο, 2) Γέφυρα Αλή Εφέντη ανάντη της συμβολής του Πηνειού με τον Ενιπέα, 3) Αμυγδαλιά μεταξύ της συμβολής Πηνειού-Ενιπέα και της Λάρισας, 4) Γέφυρα Αλκαζάρ και 5) Γέφυρα Γιαννούλη εντός της πόλης της Λάρισας, 6) Γέφυρα Γόννων και 7) Αγία Παρασκευή στο κάτω ρου του Πηνειού για την εκτίμηση πηγαίων απορροών Ενιπέας: 8) Σκοπιά, 9) Γέφυρα Κακλόμπαση (Αμπελιά) στο άνω και μέσο ρου του Ενιπέα Πορταϊκός: 10) Γέφυρα Πύλης (ΔΕΗ) Πάμισος: 11) Γέφυρα Καραϊσκάκη-Μουζάκι (ΔΕΗ) Ληθαίος: 12) Πόλη Τρικάλων στην πεζογέφυρα αγάλματος Ασκληπιού Τιταρήσιος: 13) Γέφυρα Μεσοχωρίου στο μέσο ρου του Τιταρήσιου Β) Εγκατάστασης νέων υδρομετρικών τηλεμετρικών σταθμών: Πηνειός: 14) Πυργετός στις εκβολές του Πηνειού Ενιπέας: 15) Θέση ανάντη της συμβολής του Ενιπέα με τον Πηνειό, 16) Θέση στην ανακουφιστική τάφρο διοχέτευσης πλημμυρικών παροχών	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Οριζόντιο	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων), ΓΔΥ	1.200.000

		κατάντη του Αλή Εφέντη Φαρσαλιώτης: 17) Θέση ανάντη της συμβολής του Φαρσαλιώτη με τον Ενιπέα Καλέντζης: 18) Θέση ανάντη της συμβολής του Καλέντζη με τον Ενιπέα Σοφαδίτης: 19) Θέση κατάντη του φράγματος Σμοκόβου, 20) Θέση στη σήραγγα Λεονταρίου, 21) Μέτρηση στάθμης στον ταμιευτήρα Σμοκόβου Μέγας: 22) Θέση ανάντη της συμβολής της αρδευτικής τάφρου του Μέγα με τον Πηνειό Πλαστήρας: 23) Θέση στην αρδευτική τάφρο όπου διοχετεύονται οι εκροές του ταμιευτήρα Πλαστήρα, 24) Μέτρηση στάθμης στον ταμιευτήρα Πλαστήρα Ληθαίος-Νεοχωρίτης: 25) Θέση ανάντη της συμβολής του συστήματος Ληθαίου-Νεοχωρίτη με τον Πηνειό Τιταρήσιος: 26) Γέφυρα Δαμασίου ή σε άλλη θέση στο κάτω ρου του Τιταρήσιου, 27) Πηγές Μάτι Τυρνάβου Ρέματα Αλμυρού: 28) Θέση στο ρέμα Χολόρεμα ή άλλο ΕΥΣ για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών της απορροής των ρεμάτων Αλμυρού Γ) Ένταξη υφιστάμενων τηλεμετρικών σταθμών στο υδρομετρικό δίκτυο: Πηνειός: 29) Ρουφράκτης Γυρτώνης (ΕΥΔΕ Θεσσαλίας), 30) Τέμπη (ΕΛΚΕΘΕ), 31) Νομή (ΕΛΚΕΘΕ) Λίμνη Κάρλα: 32) Μέτρηση στάθμης (ΕΛΚΕΘΕ) Η ακριβής εξειδίκευση των θέσεων εγκατάστασης των σταθμών και η ανάπτυξη του συστήματος συλλογής των δεδομένων (ή η αξιοποίηση υφιστάμενου συστήματος) προτείνεται να πραγματοποιηθεί κατόπιν ειδικής μελέτης εφαρμογής η οποία θα εγκρίνεται από την Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αξιοποιώντας υπάρχουσες μελέτες. Ενδεικτικά, αναφέρεται η μελέτη αξιολόγησης των υφιστάμενων υδρομετρικών εγκατάστασεων και προτάσεων για την ανάπτυξη υδρομετρικού δικτύου που πραγματοποιήθηκε για όλη τη χώρα στα πλαίσια του ερευνητικού έργου «Δίκτυο Ανοιχτής Πληροφορίας Υδροσυστημάτων (OpenHi.net)» (https://www.itia.ntua.gr/el/projinfo/194/) που αποτελεί υποέργο για την ανάπτυξη της εθνικής ερευνητικής υποδομής «Ελληνικό					

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης, Πρόγνωσης και Τεχνολογίας των Θαλασσών και των Επιφανειακών Υδάτων» (HIMIOFoTS). Το κόστος του μέτρου περιλαμβάνει: α) την εγκατάσταση τηλεμετρικών σταθμών στις προαναφερόμενες θέσεις (με εκτίμηση 30.000 ευρώ ανά σταθμό), β) το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των σταθμών στη διάρκεια του επόμενου διαχειριστικού κύκλου (κατ' εκτίμηση 1.000 ευρώ ανά έτος ανά σταθμό άρα 6.000 ευρώ για όλο το διαχειριστικό κύκλο), γ) την ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος συλλογής δεδομένων (ή το κόστος αξιοποίησης υφιστάμενου συστήματος), δ) την εκπόνηση της αναφερόμενης μελέτης. Σε περίπτωση εγκατάστασης λιγότερων τηλεμετρικών σταθμών ή αξιοποίησης συμβατικών σταθμών μέτρησης στάθμης στις υφιστάμενες θέσεις το κόστος μειώνεται αναλογικά. Σε περίπτωση που η μελέτη καταδείξει ως προτιμότερη την αξιοποίηση υφιστάμενου συστήματος συλλογής υδρομετεωρολογικών δεδομένων (π.χ. Υδροσκόπιο, OpenHi) το κόστος θα προσαρμοστεί αναλόγως.					
M08Σ1606 Περιφερειακό Πρόγραμμα παρακολούθησης σε ΕΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας που ταξινομούνται με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Το μέτρο περιλαμβάνει την εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης: α) βιολογικών ποιοτικών στοιχείων, β) γενικών φυσικοχημικών παραμέτρων, γ) ειδικών ρύπων και δ) ουσιών προτεραιότητας στα υδατικά συστήματα των ΛΑΠ του ΥΔ για τα οποία τα υφιστάμενα δεδομένα δεν είναι επαρκή για την ταξινόμησή τους (με έμφαση στα ΥΣ με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης, λόγω ταξινόμησης μέσω ομαδοποίησης/ κρίσης ειδικού και υψηλής ή μέτρια ένταση πίεσης), το οποίο θα λειτουργήσει συμπληρωματικά του ΕΔΠ. Τα ΕΥΣ που προτείνονται να ενταχθούν στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Παρακολούθησης είναι: <u>Ποτάμια ΥΣ:</u>	-	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	EL0816R000000163N (ΑΜΥΡΟΣ Π.), EL0816R000200003N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2), EL0816R000200017H (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6), EL0816R000200021N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9), EL0816R000200060N (ΙΩΝ Π. 2), EL0816R000202013N (ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3),	Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)	440.000 €

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		EL0816R0000001 63N (ΑΜΥΡΟΣ Π.), EL0816R000200003N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2), EL0816R000200017H (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6), EL0816R000200021N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9), EL0816R000200060N (ΙΩΝ Π. 2), EL0816R000202013N (ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3), EL0816R000202108N (ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.), EL0816R000202512N (ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ), EL0816R000204019N (ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2), EL0816R000206036N (ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2), EL0816R000206227H (ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1), EL0816R000206230N (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2), EL0816R000206231H (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3), EL0816R000208041N (ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2), EL0816R000210047N (ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4), EL0816R000220057N (ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ), EL0816R000301061N (ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.), EL0817R000101065N (ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.), EL0817R000301066N (ΠΟΥΡΙ Ρ.), EL0817R000701068N (ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ), EL0817R001501072N (ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.) Λιμναία ΥΣ: EL0816L0000000001H (ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ) Η εφαρμογή του μέτρου θα γίνεται υπό την εποπτεία της Δ/νσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εφαρμόζονται από τους φορείς υλοποίησης του ΕΔΠ.			EL0816R000202108N (ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.), EL0816R000202512N (ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ), EL0816R000204019N (ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2), EL0816R000206036N (ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2), EL0816R000206227H (ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1), EL0816R000206230N (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2), EL0816R000206231H (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3), EL0816R000208041N (ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2), EL0816R000210047N (ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4), EL0816R000220057N (ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ), EL0816R00030106		

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (*)	ΚΟΣΤΟΣ (€)
					1N (ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.), EL0817R000101065N (ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.), EL0817R000301066N (ΠΟΥΡΙ Ρ.), EL0817R000701068N (ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ), EL0817R001501072N (ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.), EL0816L000000001H (ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ)		

(*) Ο πρώτος φορέας είναι ο προτεινόμενος φορέας Υλοποίησης. Οι υπόλοιποι αποτελούν υποστηρικτικούς φορείς για την υλοποίηση του μέτρου. Η λίστα των φορέων υλοποίησης που παρουσιάζεται στο παρόν δεν είναι εξαντλητική ή δεσμευτική.

Υπόμνημα

* Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται	
Επιφανειακά ΥΣ:	**Υπόγεια ΥΣ:**
ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
1Τ	Φυλλήΐου – Ορφανών
7Τ	Εκκαρας – Βελεσιωτών
ΑΜΥΡΟΣ Π.	Λάρισας – Κάρλας
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2	Ταουσάνης – Καλού Νερού
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3	Ναρθακίου – Βρυσίων
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	Ξυνιάδος
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5	Κώνου Τιταρήσιου
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6	Μακρυχωρίου – Συκουρίου
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8	
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9	
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10	
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11	
ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1	
ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1	
ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2	
ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.	
ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1	
ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2	
ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1	
ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2	
ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3	
ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1	
ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2	
ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1	
ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1	
ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ	
ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2	
ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2	
ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	
ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 1	
ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2	
ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1	
ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2	
ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3	
ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4	
ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.	
ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1	
ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	
ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1	
ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.	

* Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα της ΛΑΠ Πηνειού που βρίσκονται σε καθεστώς χρόνιας υπεραπόληψης και αναμένεται να ωφεληθούν από έργα ταμίευσης που προτείνονται	
Επιφανειακά ΥΣ:	**Υπόγεια ΥΣ:**
ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.	
ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ	
ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ	
ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.	
ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.	
ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.	

5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

5.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης, οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν αντί της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 10717/2006. Οι εναλλακτικές αυτές δυνατότητες εξετάζονται και αξιολογούνται με στόχο να τεκμηριωθεί κατά πόσο τελικά η προτεινόμενη Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης αποτελεί την βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση. Συγκεκριμένα, οι **τέσσερις (4) εναλλακτικές δυνατότητες** που εξετάζονται είναι:

- **Σενάριο 1: Μηδενική λύση (do nothing scenario)** → Με βάση το Σενάριο 1, δεν τίθεται σε εφαρμογή η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας και παραμένουν σε ισχύ τα μέτρα που απορρέουν από την εφαρμογή της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, καθώς και τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων.

- **Σενάριο 2: Κύρια λύση** → Με βάση το Σενάριο 2, που είναι και το προτεινόμενο, εφαρμόζεται το πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και το οποίο βασίζεται στα διαθέσιμα επικαιροποιημένα δεδομένα της κατάστασης των υδάτων, σε αποτελέσματα δράσεων που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα, εν δυνάμει κενών του προηγούμενου εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης και πιθανών νέων απαιτήσεων που έχουν προκύψει με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

- **Σενάριο 3: Εναλλακτική λύση-1** → Στο πλαίσιο του Σεναρίου 3, εφαρμόζεται η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων εφαρμόζεται μέρος αυτού και ειδικότερα τα συνολικά προβλεπόμενα στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007, βασικά μέτρα, ενώ δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά στα συμπληρωματικά μέτρα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα και τα οποία απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε αυτά. Το σκεπτικό πίσω από τον προσδιορισμό της συγκεκριμένης εναλλακτικής λύσης είναι η υιοθέτηση μιας «κατ' οικονομία» εφαρμογής της Οδηγίας, όπου σε πρώτο στάδιο οι αναγνωρισθείσες πιέσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ (ποιοτικές και ποσοτικές) αντιμετωπίζονται σε πρώτο στάδιο με εργαλείο τα βασικά μέτρα («οδηγικά» και μη), παρακολουθούνται τα ΥΣ ως προς την ανταπόκρισή τους σε αυτά και αν χρειασθεί σε δεύτερο στάδιο, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο επόμενος διαχειριστικός κύκλος (μετά το 2027), προτείνονται πρόσθετα μέτρα ως συμπληρωματικά των βασικών.

- **Σενάριο 4: Εναλλακτική λύση-2**→ Στο πλαίσιο του Σεναρίου 4 εφαρμόζεται η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά σε μη ώριμα έργα δομικών κατασκευών (τρίτη δέσμη μέτρων).

5.2 Περιγραφή Εναλλακτικών Δυνατοτήτων

5.2.1 Σενάριο 1: Μηδενική λύση (do nothing scenario)

Το Σενάριο αυτό συνεπάγεται τη μη εφαρμογή της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και η χώρα θα περιορισθεί στην υλοποίηση των μέτρων που απορρέουν από την εφαρμογή της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και στην τήρηση Ευρωπαϊκών Οδηγιών, οι οποίες έχουν εναρμονιστεί στην Εθνική νομοθεσία και ήδη εφαρμόζονται αυτόνομα και ανεξάρτητα από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ή θα εφαρμοστούν μελλοντικά. Επίσης περιλαμβάνει την εφαρμογή συναφών σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και διαχείριση του υδάτινου περιβάλλοντος. Οι απαιτήσεις αυτές αναλύονται στις παραγράφους 3.2 και 3.3 της παρούσας μελέτης και συνοπτικά αφορούν στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Κοινοτικές και Εθνικές Θεματικές Στρατηγικές: • **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal):** Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία παρέχει ένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης των πόρων με τη μετάβαση σε μια καθαρή, κυκλική οικονομία την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη μείωση της ρύπανσης. Παράλληλα ενέκρινε πρωτοποριακές προτάσεις για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων οικοσυστημάτων και την επαναφορά της φύσης στην Ευρώπη ως το 2050 και προτείνει τη μείωση της χρήσης και του κινδύνου των χημικών φυτοφαρμάκων κατά 50 % έως το 2030. Φιλοδοξία της ΕΕ, μέσω αυτής της "Συμφωνίας" είναι να καταστήσει την Ευρώπη την πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050[24], με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. • **8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον έως το 2030:** Το βασικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο για το περιβάλλον, συμπυκνώνεται στο Έβδομο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον «Περιβάλλον 2020 – Ευημερία εντός των ορίων του Πλανήτη», το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Νοεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του 7ου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (OJ L 354, 28.12.2013). Το 8ο ΠΔΠ αποσκοπεί στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης κατά τρόπο δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς, με μακροπρόθεσμο στόχο για το 2050 την «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας» όπως θεσπίστηκε με το 7ο ΠΔΠ. Το 7ο πρόγραμμα έληξε στα τέλη του 2020, ενώ το επόμενο θα διαρκέσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικύρωσε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο

[24] https://www.eea.europa.eu/policy-documents/com-2019-640-final

	του 2021 σχετικά με το 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον με στόχο την χάραξη της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής έως το 2030 και την ευθυγράμμισή της με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. • **Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη:** Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ (15-16 Ιουνίου 2001) ενέκρινε τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οποία πρότεινε η Επιτροπή [COM (2001) 264], όπως αυτή επικαιροποιήθηκε με την ανακοίνωση [COM(2019) 650 final][25] της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις 19.12.2019. Η νέα στρατηγική βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία αποτελεί τη νέα στρατηγική της Ευρώπης για την ανάπτυξη και η οποία βασίζεται στη συντονισμένη ανάπτυξη όλων των κοινών πολιτικών, στη θέσπιση στόχων προτεραιότητας για τον περιορισμό της αλλαγής του κλίματος και σε μέτρα εφαρμογής και παρακολούθησης της στρατηγικής. • **Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα:** Αποτελεί το παράλληλο Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (το «πρόγραμμα LIFE»), όπως θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, το οποίο καταργεί τον κανονισμού 1293/2013. Είναι το μόνο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που καλύπτει συγκεκριμένα την ανάληψη δράσης για το περιβάλλον και το κλίμα και καλύπτει την περίοδο 2021 – 2027. Το εν λόγω Πρόγραμμα αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων που παρουσιάζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (και στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, ενώ αποτελεί κομμάτι της απάντησης της ΕΕ στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης που παρατίθενται στην ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη. • **Πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης:** Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης («Copernicus») είναι μη στρατιωτικό πρόγραμμα υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, βασιζόμενο στις υφιστάμενες εθνικές και ευρωπαϊκές υποδομές, ενώ διασφαλίζει και τη συνέχεια με τις δραστηριότητες που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της παγκόσμιας παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES) [Κανονισμός 377/2014]. • **Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ):** Η γεωργική πολιτική της ΕΕ – γνωστή ως Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) - αποτελεί ένα σύνολο κανονισμών και μηχανισμών που ελέγχουν τις περισσότερες πτυχές της παραγωγής,

[25] *https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-holistic-approach-sustainable-development_el*

	επεξεργασίας και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων μέσα στην ΕΕ. Η νέα ΚΓΠ 2023-27 τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2023. Τα εγκεκριμένα σχέδια έχουν σχεδιαστεί για να συμβάλουν σημαντικά στις φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα[26].. • **Στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση:** Στο εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η διαμόρφωση θεματικής στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση, με σκοπό την επίτευξη «επιπέδων ποιότητας του αέρα που δεν θα έχουν ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον». Το πρόγραμμα «Καθαρός αέρας για την Ευρώπη» του 2013 επιβεβαίωσε τον στόχο να επιτευχθεί το ταχύτερο δυνατόν πλήρης συμμόρφωση με τα ισχύοντα πρότυπα ποιότητας του αέρα σε όλη την ΕΕ και έθεσε στόχους για το 2020 και το 2030. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση (182/Β/2021) εγκρίθηκε το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρική Ρύπανσης βάσει του οποίου προβλέπονται μέτρα για τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων. • **Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τον Φεβρουάριο του 2021 [COM (2021) 82 final] μια νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η οποία χαράζει την πορεία προς την προετοιμασία για τις αναπόφευκτες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Με βάση τη στρατηγική του 2013 για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στόχος των σημερινών προτάσεων είναι η μετατόπιση της εστίασης από την κατανόηση του προβλήματος στην ανάπτυξη λύσεων, καθώς και η μετάβαση από τον σχεδιασμό στην υλοποίηση. Σε εθνικό επίπεδο, τον Απρίλιο του 2016 καθορίστηκε η «Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (ΕΣΠΚΑ), πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. Εν συνεχεία το 2022 ψηφίστηκε ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος 4936 (ΦΕΚ 105/Α` 27.5.2022) σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας και της κλιματικής ανθεκτικότητας της χώρας και τη διασφάλιση της σταδιακής μετάβασης της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα έως το έτος 2050, με τον πλέον περιβαλλοντικά βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

[26] *https://www.consilium.europa.eu/el/policies/cap-introduction/cap-future-2020-common-agricultural-policy-2023-2027/#objectives*

	• **Απερήμωση:** Οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη διαδικασία της απερήμωσης έχουν θέσει σε εγρήγορση την παγκόσμια κοινότητα, όπως προκύπτει από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση της απερήμωσης, η οποία υπογράφηκε το 1994. Η Ελλάδα κύρωσε με το Ν. 2468/1997 τη σχετική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, συγκροτώντας αρμόδια Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (Απόφαση 96990/9361-1996), και καταρτίζοντας και εγκρίνοντας με την ΚΥΑ 99605/3719 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης. Το Σχέδιο προβλέπει γενικά μέτρα και ειδικές δράσεις στους τομείς Γεωργίας, Δασών, Κτηνοτροφίας, Άγριας πανίδας και Υδατικών Πόρων • **Στρατηγική για την προστασία του εδάφους:** Η στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030, όπως ανακοινώθηκε με την Ανακοίνωση της Επιτροπής στις 17.11.2021 [COM(2021) 699 final] «Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030 Αποκομίζοντας τα οφέλη του υγιούς εδάφους για τους ανθρώπους, τα τρόφιμα, τη φύση και το κλίμα», καθορίζει το πλαίσιο και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία και την αποκατάσταση τους εδάφους και τη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης τους. Θέτει το όραμα και τους στόχους για την επίτευξη υγιών εδαφών έως το 2050, με συγκεκριμένες δράσεις έως το 2030. Ανακοινώνει επίσης έναν νέο νόμο για την υγεία του εδάφους έως το 2023, ώστε να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας. Η νέα στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος έως το 2030 αποτελεί βασικό παραδοτέο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, ενώ θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. • **Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την Υγεία» (EU4Health) 2021-2027:** Το πρόγραμμα EU4Health (θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/522EL) εγκρίθηκε για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και για την ενίσχυση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων στην ΕΕ. Η πανδημία ανέδειξε τον εύθραυστο χαρακτήρα των εθνικών συστημάτων υγείας. Το πρόγραμμα EU4Health θα συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων υγειονομικών προκλήσεων δημιουργώντας ισχυρότερα, ανθεκτικότερα και πιο προσβάσιμα συστήματα υγείας.. • **Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον:** Η Στρατηγική της ΕΕ για το θαλάσσιο περιβάλλον εμπεριέχεται στην Οδηγία 2008/56/ΕΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2017/845, για τον καθορισμό κοινοτικού πλαισίου δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία - πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική - ΟΠΣΘ). Με το Ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος» ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/56.

	Άλλα σχετικά Εθνικά Σχέδια και Προγράμματα: • Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας • Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων ξηρασίας/λειψυδρίας • Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Δυτικής Ελλάδας • Βιώσιμη Ανάπτυξη «Ατζέντα 2030» • Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021 – 2027 (ΕΣΠΑ) • Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027 • Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων • Εθνική στρατηγική & σχέδιο δράσης για τη βιοποικιλότητα • Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό • Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) • ΠΕΣΔΑ Δυτικής Ελλάδας • ΠΕΣΔΑ Στερεάς Ελλάδας • ΠΕΣΔΑ Ιονίων Νήσων • Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας • Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας • Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων • Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ) • Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ) • Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 • Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ιονίων Νήσων 2014-2020

Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών - Οδηγικά Μέτρα που σχετίζονται με την ΟΠΥ	• Οδηγία 2015/1787 και Οδηγία 2184/2020 (αντικατέστησε την 98/83/ΕΚ), σχετικά με την **ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης**. • Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της **ποιότητος των γλυκών υδάτων** που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης **ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή** • Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της ποιότητος των υδάτων κολυμβήσεως • Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την **επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων** • Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη **νιτρορύπανση** γεωργικής προέλευσης • Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των **φυσικών οικοτόπων** καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000) • Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την **προστασία των υπόγειων νερών** από την ρύπανση και την υποβάθμιση • Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (**SEVESO III**). • Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις **περιβαλλοντικές επιπτώσεις** από έργα και δραστηριότητες • Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την **χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία** • Οδηγία 2009/128/ΕΚ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/201491/44/ΕΟΚ περί **προϊόντων Φυτοπροστασίας** • Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (**Industrial Emmissions Directive - IED**) • Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των **κινδύνων πλημμύρας** • **Οδηγία** 2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΕ **για τις ουσίες προτεραιότητας**

Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 και σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών. Τα βασικά μέτρα της Ομάδας αυτής σχετίζονται με την οριζόντια εφαρμογή δράσεων σε ομάδες, συνήθως, υδατικών συστημάτων με σκοπό την επίτευξη ή την διατήρηση της καλής κατάστασης σε αυτά και διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: • Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις • Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες Στο πρόγραμμα μέτρων της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνονται συνολικά 36 βασικά μέτρα.
Εφαρμογή Συμπληρωματικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.5 και το Παράρτημα VIII – Τμήμα Β του ΠΔ 51/2007 τα οποία προτείνονται προς εφαρμογή στο ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και αφορούν ειδικότερα στις ακόλουθες κατηγορίες: • Διοικητικά μέτρα • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπών ρύπων

	• Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων • Έλεγχος απολήψεων • Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης • Έργα δομικών κατασκευών • Έργα αποκατάστασης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης Στο πρόγραμμα μέτρων της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνονται συνολικά 46 συμπληρωματικά μέτρα.

5.2.2 Σενάριο 2: Κύρια Λύση

Το Σενάριο αυτό, το οποίο είναι και το προτεινόμενο, συνδέεται με την εφαρμογή σε όλη του την έκταση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας. Με βάση το σενάριο αυτό, εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, με έμφαση στο Πρόγραμμα Μέτρων, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και συνοπτικά στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Αφορά στην εφαρμογή όλων των υφιστάμενων σχεδίων και προγραμμάτων, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή των προνοιών της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔ και της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ	Επιπρόσθετα, σε εφαρμογή της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης γίνονται αποδεκτά τα ακόλουθα: • Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων. • Λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων. • Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ).

	• Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών ενωσιακών Οδηγιών. • Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων. • Επικαιροποίηση της ανάλυσης πιέσεων στα υπόγεια και επιφανειακά ΥΣ λόγω ανθρωπογενών χρήσεων, δράσεων και λειτουργιών, καθώς και επαναξιολόγηση των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών ως προς την πιθανότητα των ΥΣ να πετύχουν το στόχο της καλής κατάστασης. • Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών. • Εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β' 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού. Περιλαμβάνεται επίσης η εφαρμογή του αναθεωρημένου Προγράμματος Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων για το ΥΔ, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007) όπως εξειδικεύεται στη συνέχεια.
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών- Οδηγικά Μέτρα που σχετίζονται με την ΟΠΥ	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη δέσμη μέτρων αποτελεί μέρος του προβλεπόμενου στο άρθρο 12 του ΠΔ 51/2007, Προγράμματος Μέτρων και ειδικότερα καλύπτει τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 (α) αυτού.
Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 και σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών. Τα βασικά μέτρα της Ομάδας αυτής σχετίζονται με την οριζόντια εφαρμογή δράσεων σε ομάδες, συνήθως, υδατικών συστημάτων με σκοπό την επίτευξη ή την διατήρηση της καλής κατάστασης σε αυτά και διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: • Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)

	• Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις Στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνονται συνολικά 20 βασικά μέτρα.
Εφαρμογή Συμπληρωματικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.5 και το Παράρτημα VIII – Τμήμα Β του ΠΔ 51/2007 τα οποία προτείνονται προς εφαρμογή στο ΥΔ Θεσσαλίας και αφορούν ειδικότερα στις ακόλουθες κατηγορίες: • Διοικητικά μέτρα • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπών ρύπων • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων • Έλεγχος απολήψεων • Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης • Έργα δομικών κατασκευών • Έργα αποκατάστασης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

	Στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνονται 58 συμπληρωματικά μέτρα, από τα οποία τα 4 αφορούν στη βιώσιμη κάλυψη του υδατικού ελλείμματος και την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας στα ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας.

5.2.3 Σενάριο 3: Εναλλακτική Λύση-3

Το Σενάριο αυτό, αποτελεί την 1η εναλλακτική λύση, που συνδέεται με την εφαρμογή σε όλη του την έκταση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας. Με βάση το σενάριο αυτό, εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, με έμφαση στο Πρόγραμμα Βασικών Μέτρων, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και συνοπτικά στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών- Οδηγικά Μέτρα που σχετίζονται με την ΟΠΥ	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Κύριας Λύσης.

Στην εναλλακτική λύση-2 δεν εφαρμόζονται τα 58 συμπληρωματικά μέτρα που έχουν προταθεί σε εφαρμογή του άρθρου 12.5 του ΠΔ 51/2007.

5.2.4 Σενάριο 4: Εναλλακτική Λύση-2

Το Σενάριο αυτό, αποτελεί την 2η εναλλακτική λύση, που συνδέεται με την εφαρμογή σε όλη του την έκταση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας. Με βάση το σενάριο αυτό, εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας, με έμφαση στο Πρόγραμμα Μέτρων, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων δεν υλοποιείται μέρος αυτού που αφορά σε μη ώριμα έργα δομικών κατασκευών (τρίτη δέσμη μέτρων). Η εν λόγω λύση συνοπτικά έχει ως ακολούθως:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Αφορά στην εφαρμογή όλων των υφιστάμενων σχεδίων και προγραμμάτων, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών- Οδηγικά Μέτρα που σχετίζονται με την ΟΠΥ	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη δέσμη μέτρων αποτελεί μέρος του προβλεπόμενου στο άρθρο 12 του ΠΔ 51/2007, Προγράμματος Μέτρων και ειδικότερα καλύπτει τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 (α) αυτού.
Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Κύριας Λύσης.
Εφαρμογή Συμπληρωματικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.5 και το Παράρτημα VIII – Τμήμα Β του ΠΔ 51/2007 τα οποία προτείνονται προς εφαρμογή στο ΥΔ Θεσσαλίας και αφορούν ειδικότερα στις ακόλουθες κατηγορίες: • Διοικητικά μέτρα • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπών ρύπων • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων • Έλεγχος απολήψεων • Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης • Έργα δομικών κατασκευών

	• Έργα αποκατάστασης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης Στη προτεινόμενη εναλλακτική λύση εφαρμόζονται 44 συμπληρωματικά μέτρα, εκ των οποίων τα 4 αφορούν στη βιώσιμη κάλυψη του υδατικού ελλείμματος και την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας στα ΥΣ του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας, από τα συνολικά 58 που προτείνονται στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Στο Σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται διαγραμματικά οι τέσσερις εναλλακτικές δυνατότητες που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων όπως αυτή δύναται να καθορίζεται μέσω του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος

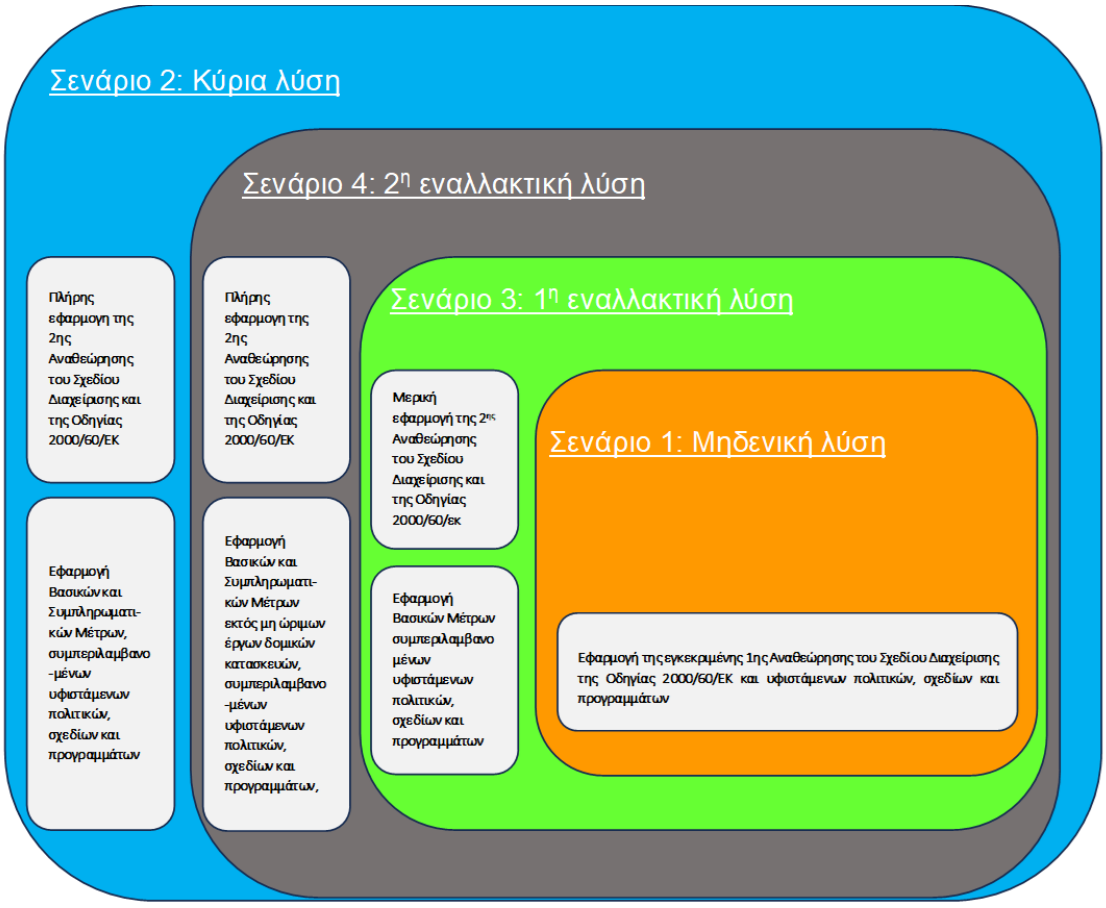

Σχήμα 5.2.4-1: Παρουσίαση εναλλακτικών δυνατοτήτων

5.3 Συγκριτική Αξιολόγηση εναλλακτικών Δυνατοτήτων - Συμπεράσματα

Στη συνέχεια αξιολογούνται οι προαναφερθείσες εναλλακτικές λύσεις, σε σύγκριση με την κύρια λύση (προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης) έχοντας ως βάση αξιολόγησης κριτήρια περιβαλλοντικά, κοινωνικά, αναπτυξιακά και οικονομικά.

Στο σχήμα 5.3-2 παρατίθεται μια σχηματική αναπαράσταση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης. Η πυραμίδα του σχήματος έχει ως τρεις βασικούς άξονες της βάσης της τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας, κάθε μία από τις οποίες μπορεί να αξιολογείται και να βαθμολογείται ανεξάρτητα από την άλλη σε κλίμακα που έχει επιλεγεί. Τα χαρακτηριστικά της κλίμακας κάθε διάστασης είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους, μπορεί να είναι ποιοτικά ή ποσοτικά και δεν απαιτείται να ανάγονται υποχρεωτικά σε ποσοστά επί τοις εκατό. Το μέγεθος της επιφάνειας του τριγώνου που προκύπτει από την ένωση των σημείων βαθμολόγησης κάθε διάστασης (περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική) εκφράζει τη βιωσιμότητα κάθε πρότασης. Όσο μικρότερη είναι η επιφάνεια του τριγώνου τόσο μεγαλύτερο είναι το επίπεδο της βιωσιμότητας που εκφράζει.

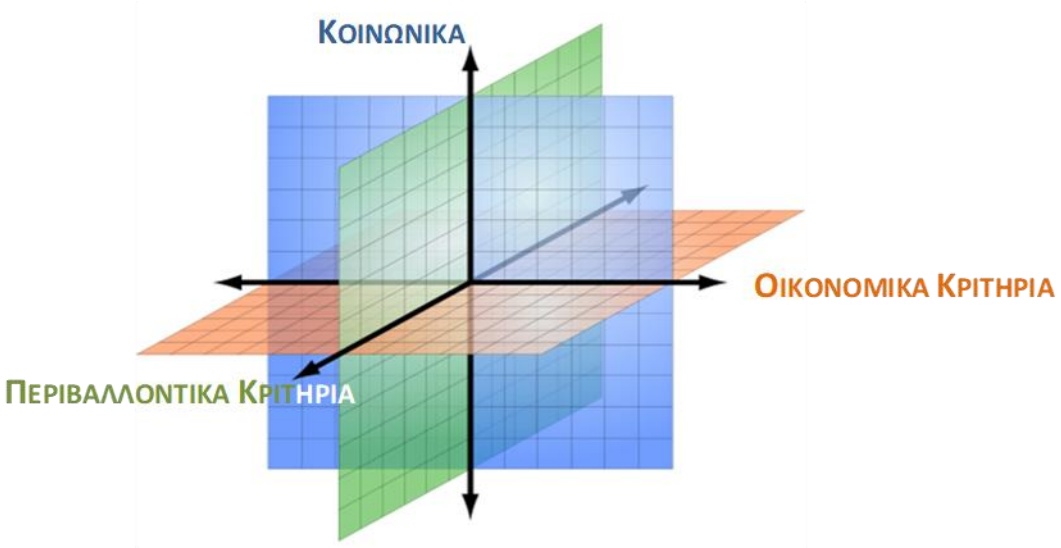

Σχήμα 5.2.4-1: Άξονες βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων

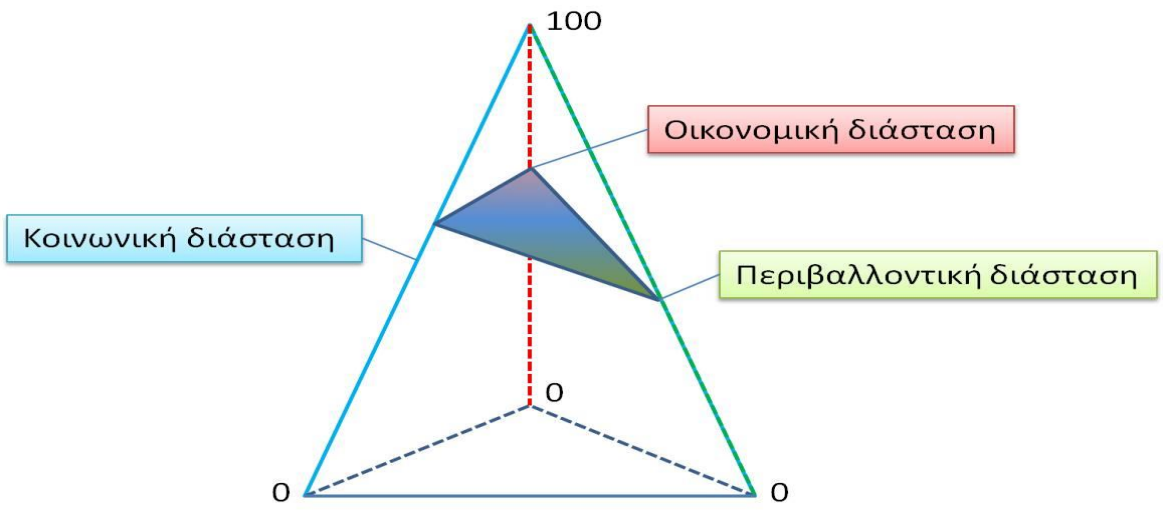

Σχήμα 5.2.4-2: Σχηματική αναπαράσταση της βιωσιμότητας με βάση την επιφάνεια του γραμμοσκιασμένου τριγώνου της πυραμίδας που φέρει ως καθ' ύψος άξονες την περιβαλλοντική, την κοινωνική και την οικονομική διάσταση

Στις σύγχρονες κοινωνίες είναι πλέον ευρέως αντιληπτό ότι η αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος και η οικονομική ανάπτυξη, και συνεπώς η κοινωνική ευημερία, είναι αλληλένδετα. Η εφαρμογή των Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών στοχεύουν στην ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, μέσω της συνολικής προστασίας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και των συνδεόμενων με αυτά οικοσυστημάτων, μέσω της σωστής διάγνωσης των προβλημάτων και των πιέσεων και τη λήψη κατάλληλων μέτρων. Παράλληλα, η υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης σχετίζονταιι και με πολλούς άλλους στόχους Ευρωπαϊκών και Εθνικών Στρατηγικών, όπως για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, Στρατηγικές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, την απερήμωση, την προστασία του εδάφους, την ανθρώπινη υγεία, το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και με πλήθος άλλων Οδηγιών άμεσα σχετιζόμενων με το Σχέδιο.

Ακολουθεί πίνακας με συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών σεναρίων εφαρμογής του Αναθεωρημένου Σχεδίου στον οποίο παρουσιάζονται οι εν δυνάμει επιπτώσεις στις παρακάτω περιβαλλοντικές παραμέτρους:

- Ατμόσφαιρα – Κλίμα
- Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα
- Τοπίο – Μορφολογικές Αλλοιώσεις
- Ύδατα
- Έδαφος – Χρήσεις Γης
- Πληθυσμός – Ανθρώπινη Υγεία
- Πολιτιστική Κληρονομιά
- Υλικά Αγαθά

Η Αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με την ακόλουθο τρόπο βαθμολόγησης:

- Ένταση επίπτωσης: Θετική – Μεγάλη (+++)
- Ένταση επίπτωσης: Θετική – Μέτρια (++)
- Ένταση επίπτωσης: Θετική – Χαμηλή (+)
- Ένταση επίπτωσης: Καμία (0)
- Ένταση επίπτωσης: Αρνητική – Χαμηλή (-)
- Ένταση επίπτωσης: Αρνητική – Μέτρια (--)
- Ένταση επίπτωσης: Αρνητική – Μεγάλη (---)

Πίνακας 5.2.4-1: Πίνακας συγκριτικής αξιολόγηση εναλλακτικών σεναρίων

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ			
		Μηδενική Λύση	Κύρια Λύση	Εναλλακτική Λύση-1	Εναλλακτική Λύση-2
1. Ατμόσφαιρα, Κλίμα	Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις, καθώς το προτεινόμενο Σχέδιο αφορά στη διαχείριση των υδατικών πόρων.	0	0	0	0
2. Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα	Η μηδενική λύση έχει αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν επαρκεί για την προστασία των υδάτινων πόρων, οι οποίοι σχετίζονται άμεσα με τα οικοσυστήματα, από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις. Τόσο η κύρια όσο και οι εναλλακτικές λύσεις παρέχουν προστασία στα οικοσυστημάτα και αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στην κατάστασή τους. Επιπρόσθετα μέσω της κύριας λύσης αναμένονται μεγαλύτερης έκτασης θετικές επιπτώσεις στην κατάσταση των οικοσυστημάτων και κατ' επέκταση στην βιοποικιλότητα της περιοχής, λόγω της υλοποίησης των επιπλέον συμπληρωματικών μέτρων που προτείνονται.	--	+++	++	++
3. Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους	Η μηδενική λύση έχει αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν επαρκεί για την προστασία υδρομορφολογικών αλλοιώσεων των υδατικών συστημάτων, από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις. Τόσο η κύρια όσο και οι εναλλακτικές λύσεις παρέχουν προστασία στα υδατικά συστήματα, ιδιαίτερα αυτά που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών. Οι όποιες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις έχουν τοπικό χαρακτήρα και	-	++	++	++

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ			
		Μηδενική Λύση	Κύρια Λύση	Εναλλακτική Λύση-1	Εναλλακτική Λύση-2
	συνδέονται με την δυνατότητα υλοποίησης τεχνικών έργων.				
4. Ύδατα	Η μηδενική λύση έχει αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν επαρκεί για την προστασία των υδατικών πόρων, από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις. Τόσο η κύρια όσο και οι εναλλακτικές λύσεις προστατεύουν ποσοτικά και ποιοτικά τα υδατικά συστήματα και αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στην κατάστασή τους. Επιπρόσθετα μέσω της κύριας λύσης αναμένονται μεγαλύτερης έκτασης θετικές επιπτώσεις, λόγω της υλοποίησης των επιπλέον συμπληρωματικών μέτρων που προτείνονται.	--	+++	++	++
5. Έδαφος - Χρήσεις Γης	Η μηδενική λύση έχει αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν επαρκεί για την προστασία του εδάφους, από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις. Τόσο η κύρια όσο και οι εναλλακτικές λύσεις έχουν θετικές επιπτώσεις κυρίως στην ποιοτική σύσταση του εδάφους λόγω της φύσης των μέτρων που αποσκοπούν στη πρόληψη, στην μείωση της ρύπανσης ή στην αποκατάσταση εδαφών. Επιπρόσθετα μέσω της κύριας λύσης αναμένονται μεγαλύτερης έκτασης θετικές επιπτώσεις, λόγω της υλοποίησης των επιπλέον συμπληρωματικών μέτρων που προτείνονται.	--	+++	++	+++

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ			
		Μηδενική Λύση	Κύρια Λύση	Εναλλακτική Λύση-1	Εναλλακτική Λύση-2
6. Πληθυσμός-Ανθρώπινη Υγεία	Η μηδενική λύση έχει αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν επαρκεί για την προστασία των υδάτινων πόρων, οι οποίοι σχετίζονται με την υγεία και την διαβίωση του πληθυσμού, από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανθρωπογενείς πιέσεις. Τόσο η κύρια όσο και οι εναλλακτικές λύσεις αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις, καθώς προωθούν την αποδοτική και αειφόρο χρήση του νερού άλλα και προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. Επιπρόσθετα μέσω της κύριας λύσης αναμένονται μεγαλύτερης έκτασης θετικές επιπτώσεις, λόγω της υλοποίησης των επιπλέον συμπληρωματικών μέτρων που προτείνονται.	---	+++	++	+++
7. Πολιτιστική κληρονομιά	Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις, καθώς το προτεινόμενο Σχέδιο αφορά στη διαχείριση των υδατικών πόρων.	0	0	0	0
8. Υλικά Αγαθά - Οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον	Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου της συγκεκριμένης παραμέτρου.	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		**-10**	**+14**	**+10**	**+12**

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα είναι εμφανές ότι η επιλογή της Μηδενικής λύσης κρίνεται δυσμενέστερη της Κύριας λύσης. Ενώ και οι Εναλλακτικές λύσεις αν και έχουν θετικές επιπτώσεις μειονεκτούν σε σχέση με την Κύρια λύση.

Σε περίπτωση επιλογής του Σεναρίου 1, στο οποίο δεν τίθεται σε εφαρμογή η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και σε σχέση με άλλα συναφή περιβαλλοντικά προβλήματα που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται με άλλα κύρια περιβαλλοντικά μέσα, καθώς και με την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, θα μείνει ως έχει. Οι δράσεις και ενέργειες που περιγράφονται στην προηγούμενη αναθεώρηση δεν συμπεριλαμβάνουν τις μεταβολές στις ανθρωπογενείς πιέσεις ή την κατάσταση των Υδάτινων Συστημάτων σε σχέση με την σημερινή κατάσταση ή αλλαγές / βελτιώσεις στα μεθοδολογικά εργαλεία όπως είναι η αξιολόγησης των πιέσεων και επιπτώσεων στα ΥΣ και η ταξινόμηση των ΙΤΥΣ, με αποτέλεσμα την αδυναμία επίτευξης των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Αυτό θα διατηρήσει ή θα οδηγήσει σε συνθήκες μη αειφορικής χρήσης των υδατικών πόρων στο ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, με συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον (περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας, προστατευόμενες περιοχές, τοπίο κ.λπ.), όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς η προστασία και αειφόρος διαχείριση των υδατικών πόρων εξασφαλίζει την επάρκεια καλής ποιότητας και επαρκής ποσότητας νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (πόσιμο νερό) και για παραγωγικές δραστηριότητες. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι πιο σημαντικές διαφοροποιήσεις που εντοπίζονται στο Προσχέδιο ΣΔΛΑΠ της παρούσας 2ης Αναθεώρησης σε σχέση με το εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ της 1ης Αναθεώρησης.

Πίνακας 5.2.4-2: Κύρια σημεία διαφοροποίησης της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	Οι διαφοροποιήσεις στις αρμόδιες αρχές που προκύπτουν από τον ν. 5037/2023 παρουσιάζονται συνοπτικά στη διπλανή στήλη του πίνακα.	Ως Εθνική Επιτροπή Υδάτων από 28/03/2023 (ν. 5037/2003 (ΦΕΚ 78/Α/28.03.2023) νοείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων. Η Γενική Διεύθυνση Υδάτων του ΥΠΕΚΑ υποβάλλει Ετήσια Έκθεση σχετικά με την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και διαχείριση των υδάτων, η οποία δημοσιοποιείται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και διαβιβάζεται στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής για τη συμπερίληψή της στην ετήσια έκθεση κατάστασης περιβάλλοντος της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Το Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Υ.Α.Δ.), συνιστάται σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα που εκτείνεται στα διοικητικά όρια μιας ή περισσοτέρων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων. Το Σ.Υ.Α.Δ. εκφράζει τη γνώμη του προς τους Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εφόσον του ζητηθεί, για κάθε θέμα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ – ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ	Τα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα και η τυπολογία τους δεν διαφοροποιούνται με μία εξαίρεση που καταγράφεται στη διπλανή στήλη του πίνακα.	Στο ΥΔ Θεσσαλίας δεν προκύπτουν διαφοροποιήσεις ως προς τον αριθμό και την τυπολογία των Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων (ΕΥΣ) σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες, ταξινόμηση Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων».

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ	Επανεξετάζεται ο αριθμός των ΥΥΣ με βάση τα νεότερα στοιχεία που προέκυψαν από το δίκτυο παρακολούθησης ή/και επιμέρους ειδικές μελέτες που έχουν υλοποιηθεί από την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ έως σήμερα.	Στο ΥΔ Θεσσαλίας δεν προκύπτουν διαφοροποιήσεις ως προς τον αριθμό των Υπογείων Υδατικών Συστημάτων (ΥΥΣ) σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ. Στα πλαίσια της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης επανεξετάσθηκε το οριοθετημένο ΥΥΣ Υδροφοριών Μαυροβουνίου-Όσσας (EL0800270) στα υποσυστήματα ΥΥΣ Υδροφοριών Μαυροβουνίου-Όσσας Α (EL0800271) και στο ΥΥΣ Υδροφοριών Μαυροβουνίου-Όσσας Β (EL0800272) Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων» .
ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΙΤΥΣ) ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΤΥΣ)	Τα Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα ΥΣ που έχουν καθοριστεί στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ επανεξετάζονται με βάση Α) τη μεθοδολογία που έχει καθοριστεί από τη ΓΔΥ και Β) τα στοιχεία του Δικτύου Παρακολούθησης	Σε σχέση με τον προηγούμενο διαχειριστικό κύκλο, έπειτα από συναξιολόγηση των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης βιολογικών ποιοτικών στοιχείων του ΕΔΠ ως προς την δυνατότητα των ΥΣ να επιτύχουν την καλή οικολογική κατάσταση, προσδιορίστηκαν πέντε νέα ποτάμια ΙΤΥΣ. Συγκεκριμένα προσδιορίστηκαν ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα τα ποτάμια υδατικά συστήματα: Καλέντζης Π. 1 (EL0816R000206124H), Φαρσαλιώτης Π. 1 (EL0816R000206227H), Φαρσαλιώτης Π. 2 (EL0816R000206229H) λόγω διευθετήσεων και απολήψεων, καθώς και το ποτάμιο υδατικό σύστημα Ενιπεύς Π. 1 (EL0816R000206023H) και Πηνειός Π. 5 (EL0816R000200015H), ως κατάντη φραγμάτων με σημαντικές απολήψεις και αδυναμία επίτευξης της καλής οικολογικής κατάστασης. Επιπρόσθετα, αποχαρακτηρίστηκε από ΙΤΥΣ το παράκτιο ΥΣ Όρμος Βόλου (EL0817C0007N), διότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ΕΔΠ χαρακτηρίζεται σε καλή οικολογική κατάσταση. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο σχετικό Κείμενο Τεκμηρίωσης.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	Επανεξετάζεται το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με βάση: Τις νέες περιοχές Natura 2000 που έχουν προταθεί από το ΥΠΕΝ με βάση τις προβλέψεις των Οδηγιών για τα πτηνά (2009/147/ΕΚ) και για τους οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) Τα αποτελέσματα παρακολούθησης των Ακτών Κολύμβησης και τις προβλέψεις της Οδηγίας περί υδάτων κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) Λοιπές οδηγίες για την προστασία των υδάτων με αυστηρότερους στόχους όπως οι Οδηγίες για το πόσιμο ύδωρ (80/778/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/83/ΕΚ), για τα οστρακοειδή (2006/113/ΕΚ), περί ιχθύων γλυκού ύδατος (2006/44/ΕΚ), για την προστασία από νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ) και για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).	Επικαιροποιήθηκαν περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση Επικαιροποιήθηκαν περιοχές Natura. Επικαιροποιήθηκαν στοιχεία σχετικά με ακτές κολύμβησης. Τα σχετικά αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών»..

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΠΙΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Η αξιολόγηση των πιέσεων και των επιπτώσεων γίνεται με βάση την επικαιροποιημένη κοινή μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου «2η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας» - Υποέργα 1-5, με Κωδικό ΟΠΣ 5050807 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», με κωδικό πράξης (MIS 5050807) του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ), Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, Γενική Διεύθυνση Υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τα νεότερα στοιχεία που προέκυψαν από την έγκριση του ΣΔΛΑΠ της 1ης Αναθεώρησης. Επίσης λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα που προέκυψαν στο πλαίσιο της υλοποίησης Α) του μέτρου ‘‘Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές)" της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ και Β) του μέτρου ‘‘Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ" της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ.	Οι διαφοροποιήσεις που προκύπτουν προέρχονται κυρίως από τα νεότερα δεδομένα που είναι διαθέσιμα και αφορούν την πληρέστερη εικόνα των καλλιεργούμενων εκτάσεων, την εγκατάστασης νέων δραστηριοτήτων, την καλύτερη αποτύπωση των δραστηριοτήτων στο ΥΔ. Οι πιέσεις και τα φορτία που προκύπτουν από τις καταγραφείσες πιέσεις συνδέονται με τα Υδατικά Συστήματα ώστε να βελτιστοποιηθεί η σύνδεση των μέτρων με αυτές. Η γενική εικόνα που προκύπτει είναι αυτή της επιδείνωσης σε ότι αφορά σημειακές πηγές ρύπανσης (βιομηχανίες, κυρίως μεταποιητικές μονάδες πρωτογενούς τομέα), με ανίχνευση σχετικών ουσιών προτεραιότητας σε ευρύτερη κλίμακα λόγω βελτίωσης των δυνατοτήτων ανάλυσης. Επίσης η λεπτομερής καταγραφή που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της κατάρτισης του μητρώου πηγών ρύπανσης ενίσχυσε την ανάλυση εκτίμησης και αξιολόγησης των πιέσεων. Για τη συλλογή σχετικών πρωτογενών στοιχείων προτείνονται ειδικά συμπληρωματικά μέτρα διερευνητικής παρακολούθησης. Σε ότι αφορά γενικά φορτία διάχυτης ρύπανσης από γεωργία και θρεπτικά η εικόνα είναι αυτή της βελτίωσης. Τα σχετικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στο αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα».

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	Η βασική μεθοδολογική προσέγγιση για την ταξινόμηση των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση. Εξαίρεση σε αυτό αποτελούν τα ποτάμια Ιδιαίτερα Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα για τα οποία εφαρμόζεται η μεθοδολογία της Πράγας όπως αυτή εξειδικεύεται στο τεύχος που προκύπτει από την εφαρμογή του μέτρου του μέτρου ‘‘Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ'' της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ	Όσον αφορά την γενικότερη εικόνα των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης των ΕΥΣ καταγράφεται ελαφρά επιδείνωση σε ότι αφορά την οικολογική κατάσταση, με περισσότερα ΥΣ σε μέτρια κατάσταση σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση. Παράμετροι που εκτιμάται ότι συμβάλλουν στην επιδείνωση αυτή είναι, μεταξύ άλλων, οι εξής: Α) Η αύξηση του αριθμού των Βιολογικών Ποιοτικών Στοιχείων που παρακολουθούνται συστηματικά (με ευρεία πλέον συμμετοχή των ψαριών), η οποία λόγω εφαρμογής της πολύ αυστηρής αρχής υποχρεωτικής υιοθέτησης της δυσμενέστερης αξιολόγησης (one out all out) μεταξύ των διαφορετικών Βιολογικών Ποιοτικών Στοιχείων, αυξάνει τις πιθανότητες συνολικής δυσμενούς ταξινόμησης. Β) Η ύπαρξη σημαντικών προβλημάτων σε ότι αφορά την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης κυρίως σε ότι αφορά την παρακολούθηση παραμέτρων που επηρεάζουν την οικολογική κατάσταση. Αφενός δεν υπάρχουν καθόλου αποτελέσματα από ορισμένους σταθμούς κατά την περίοδο 2018-2021, αφετέρου σε πολλές περιπτώσεις η συχνότητα των δειγματοληψιών ειδικά σε επιχειρησιακούς σταθμούς είναι μικρότερη από την αναμενόμενη. Αυτό επηρεάζει δυσμενώς τόσο την ταξινόμηση που προκύπτει σε ΕΥΣ που παρακολουθούνται, ενισχύοντας το ρόλο χειρότερων αποτελεσμάτων σε μικρότερο του αναμενομένου αριθμό δειγματοληψιών, όσο και αυτή που προκύπτει σε ΕΥΣ που δεν παρακολουθούνται (ταξινόμηση με εφαρμογή ομαδοποίησης), αυξάνοντας κατ΄ αρχήν τον ίδιο τον αριθμό των ΕΥΣ που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, των οποίων η ταξινόμηση επηρεάζεται από ΕΥΣ που παρακολουθούνται και έχουν πιθανώς αξιολογηθεί δυσμενέστερα για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Στο ίδιο πλαίσιο, λόγω της αύξησης του αριθμού των ΕΥΣ των οποίων η οικολογική κατάσταση ταξινομείται με ομαδοποίηση ή κρίση ειδικού, η αξιοπιστία της ταξινόμησης φέρεται μειούμενη. Σε ότι αφορά την ταξινόμηση της χημικής κατάστασης η εικόνα από πλευράς διαθεσιμότητας αποτελεσμάτων παρακολούθησης σε εύρος

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
		σταθμών είναι καλύτερη από αυτή της 1ης Αναθεώρησης, παρόλο που σε πολλές περιπτώσεις καταγράφεται ταξινόμηση με ελλιπή δεδομένα λόγω μικρότερης συχνότητας μετρήσεων. Ειδικά στην περίπτωση των παράκτιων ΥΣ οι ελλείψεις στην εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης κατέστησαν αναπόφευκτη τη σημαντική αύξηση της ταξινόμησης ΕΥΣ με κρίση ειδικού, άρα με μικρότερη αξιοπιστία. Τα σχετικά αποτελέσματα της ταξινόμησης παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες, ταξινόμηση Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων».

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	Η μεθοδολογία ταξινόμησης της κατάστασης των ΥΥΣ δεν διαφοροποιείται σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ με επιμέρους βελτιώσεις, συμπληρώσεις σε σχέση με τις ΑΑΤ λόγω φυσικού υποβάθρου και τον προσδιορισμό των τάσεων. Η Ταξινόμηση των ΥΥΣ γίνεται με βάση τα νεότερα στοιχεία του δικτύου παρακολούθησης.	Η αναθεώρηση περιλαμβάνει αποτύπωση της κατάστασης των ΥΥΣ με βάση τα νεότερα στοιχεία παρακολούθησης. Κατά τη 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ τροποποιήθηκε η μέθοδος καθορισμού νέων αυξημένων ΑΑΤ λόγω αυξημένων τιμών φυσικού υποβάθρου σε ορισμένα ΥΥΣ, λόγω ύπαρξης περισσότερων δεδομένων παρακολούθησης. Επίσης με βάση και τα νέα δεδομένα του δικτύου παρακολούθησης, γίνεται προσέγγιση της διάγνωσης - αξιολόγησης τάσεων με στόχο την πρόβλεψη, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/118/ΕΚ, των σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων ρύπανσης στις συγκεντρώσεις ρυπαντικών ουσιών. Με βάση τα υφιστάμενα, μη συνεχή δεδομένα, στη χώρα μας, εξετάζεται η διάγνωση τάσης, σε ΥΥΣ που βρίσκονται σε κίνδυνο, στο σύνολο των διαχειριστικών περιόδων ώστε να εξασφαλίζεται μια πιο μακροχρόνια σειρά δεδομένων έστω και με ενδιάμεσα κενά μετρήσεων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων»

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΔΑΤΟΣ	Για την οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος ακολουθούνται οι προβλέψεις της νέας ΚΥΑ οικ. 135275/22.05.17 «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα απόφαση έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση 2519/2022). Επειδή, όμως, με βάση το σκεπτικό της προαναφερθείσας απόφασης του ΣτΕ οι λόγοι ακύρωσης σχετίζονται με θέματα τιμολόγησης του νερού για διαφορετικές χρήσεις και των επιπέδων ανάκτησης του κόστους του και όχι με τον τρόπο και τη μεθολογία προσδιορισμού αυτού καθαυτού του κόστους, στο πλαίσιο του παρόντος Προσχεδίου και των σχετικών υποστηρικτικών κειμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις της απόφασης με αριθ. οικ. 135275/2017 (Β' 1751) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του»	Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης «Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος».
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	Κατά την 2η Αναθεώρηση ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων και των εξαιρέσεων γίνεται με βάση τις νέες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΕ	Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των “εξαιρέσεων” από την επίτευξη των στόχων».

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΣΔΛΑΠ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΔΛΑΠ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ	Η μεθοδολογική προσέγγιση για τη σύνταξη του προγράμματος μέτρων δεν άλλαξε. Κατά τη σύνταξή του ελήφθησαν υπόψη εισηγήσεις και σχόλια των στελεχών των αρμόδιων Διευθύνσεων Υδάτων (Ηπείρου και Ιονίων νήσων), καθώς και η αξιολόγηση της εφαρμογής μέτρων του ΣΛΑΠ της 1ης Αναθεώρησης και των προβλημάτων που παρουσιάσθηκαν.	Ως νέα από πλευράς είδους συμπληρωματικών μέτρων μπορούν να χαρακτηρισθούν μέτρα διοικητικού χαρακτήρα και αποκατάστασης που σχετίζονται με την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ, καθώς και μέτρα στοχευμένης διερευνητικής παρακολούθησης που προτείνονται μετά την υλοποίηση του μέτρου ‘‘Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές)''. Το νέο πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων παρουσιάζεται αναλυτικά στο Κείμενο Τεκμηρίωσης «Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους».

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, στην 2η Αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου έχουν σημειωθεί αλλαγές στον αριθμό των ΕΥΣ άλλα και στον χαρακτηρισμό τους. Στην παρούσα αναθεώρηση συνολικά 63 ΕΥΣ βρίσκονται σε συνολική κατάσταση κατώτερη της καλής/κατώτερο του ΚΟΔ σε σύγκριση με την προηγούμενη Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης όπου ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 31 (επιπλέον υπήρχαν 20 ΕΥΣ σε άγνωστη κατάσταση). Επίσης έχει αυξηθεί ο αριθμός των ΥΣ που ταξινομούνται με χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης [μέτριο (1) ή χωρίς στοιχεία (0)] τόσο για την οικολογική όσο και για την χημική τους κατάσταση σε σχέση με την προηγούμενη αναθεώρηση.

Από τα συνολικά 36 βασικά μέτρα που περιλαμβάνει η εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, 17 μέτρα δεν συμπεριλαμβάνονται στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, εκ των οποίων τα 10 είτε υλοποιηθήκαν είτε βρίσκονται σε εφαρμογή, ενώ 7 δεν έχουν εφαρμοστεί. Σημειώνεται ότι τα μέτρα M04B0703 και M04B0901 της 1ης Αναθεώρησης περιλαμβάνονται στα συμπληρωματικά μέτρα του αναθεωρημένου προγράμματος μέτρων. Τα υπόλοιπα 19 από τα 36 βασικά μέτρα, προτείνονται και στην 2η Αναθεώρηση με την πλειονότητα αυτών (συνολικά 15) να βρίσκονται σε εφαρμογή ή προς υλοποίηση. Στα βασικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, πέρα των 19 μέτρων που συνεχίζονται από το πρόγραμμα μέτρων της 1ης Αναθεώρησης, έχει προταθεί το M08B0907 – "Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα". Στόχο του εν λόγω μέτρου αποτελεί η εφαρμογή των επιμέρους μέτρων μετριασμού στα ΙΤΥΣ για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του ΚΟΔ με βάση τη προσέγγιση της μεθόδου της Πράγας, όπως αυτή εφαρμόστηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του σχετικού μέτρου M08B0904 της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Όσον αφορά τα συμπληρωματικά μέτρα, από τα συνολικά 46 μέτρα που περιλαμβάνει η εγκεκριμένη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, για 10 μέτρα που δεν προτείνεται η συνέχισή τους, είτε έχουν υλοποιηθεί είτε βρίσκονται σε φάση υλοποίησης. Για τα 36 μέτρα της 1ης Αναθεώρησης που διατηρούνται στην 2η Αναθεώρηση δεν έχουν ακόμα εφαρμοστεί. Σημειώνεται ότι για λίγες περιπτώσεις που αφορούν έργα δομικών κατασκευών έχουν γίνει βήματα για την ωρίμανση των έργων. Επιπρόσθετα προτείνονται στην 2η Αναθεώρηση 22 νέα μέτρα, που αναμένεται να έχουν κατά κύριο λόγο μέση ή μεγάλη συμβολή στην ουσιαστική βελτίωση και διατήρηση της καλής κατάστασης των υδατικών συστημάτων, ενώ όπως προαναφέρθηκε, συμπεριλαμβάνονται στα συμπληρωματικά μέτρα του αναθεωρημένου προγράμματος μέτρων και τα δύο βασικά μέτρα της 1ης Αναθεώρησης M08B0703 και M08B0901, με τους κωδικούς M08Σ0506 και M08Σ0207 αντίστοιχα. Τα νέα μέτρα της 2ης Αναθεώρησης (εκτός των δύο βασικών που τροποποιήθηκαν ως συμπληρωματικά) είναι τα ακόλουθα:

- M08Σ0204 – "Ενσωμάτωση μέτρων Ελληνικής Βιβλιοθήκης Μέτρων Μετριασμού (μέτρα ΚΟΔ) στις ΠΠΔ έργων και δραστηριοτήτων"*

- M08Σ0205 – "Θεσμοθέτηση περιβαλλοντικής παροχής στο κατάντη του φράγματος Γυρτώνης τμήμα του ποτάμιου ΥΣ Πηνειός Π.5"

- M08Σ0206 – "Υποστηρικτικό πρόγραμμα διαχείρισης μη επεξεργασμένων αιτημάτων χορήγησης αδειών χρήσης ύδατος"*

- M08Σ0505 – "Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος με στόχο την παρακολούθηση σημειακών απορρίψεων σε ΕΥΣ σχετιζόμενων με συγκεκριμένους ρύπους σύμφωνα με τα αποτελέσματα κατάρτισης του Μητρώου Ρυπαντών"*

- Μ08Σ0803 – "Υλοποίηση προγράμματος υδρομετρήσεων σε ΥΣ με υψηλή πίεση απόληψης"*

- Μ08Σ0804 – "Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος παρακολούθησης υπόγειας στάθμης (επανασύσταση παλαιού δικτύου παρακολούθησης της Δ/νσης Υδάτων Θεσσαλίας)"

- Μ08Σ0805 – "Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος ποιοτικής και ποσοτικής παρακολούθησης στο ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού (EL0800330) και της ποιοτικής παρακολούθησης του ΕΥΣ Πηνειός Π.1 (EL0816R000201002N)"

- Μ08Σ0806 – "Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330)" *

- Μ08Σ0807 – "Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Όρθρυος (EL0800160 } και Σύστημα υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας"*

- Μ08Σ0808 – "Ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία της ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ" *

- Μ08Σ1125 – "Ανακαίνιση αντλιοστασίων Α1, Α2, Α3 και Α4 του ΓΟΕΒ στραγγιστικών έργων Θεσσαλίας"

- Μ08Σ1126 – "Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού " *

- Μ08Σ1127 – "Υλοποίηση ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς" (*εφόσον υλοποιηθεί το Μ08Σ1126*)

- Μ08Σ1128 – " Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm^3 από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού" (*εφόσον υλοποιηθεί το Μ08Σ1126*)

- Μ08Σ1129 – "Μελέτη και Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού" (*εφόσον υλοποιηθεί το Μ08Σ1126*)

- Μ08Σ1301 – " Λήψη μέτρων βελτίωσης της συνέχειας για την ιχθυοπανίδα στο ποτάμιο ΥΣ Σοφαδίτης Π.3" *

- Μ08Σ1302 – " Μέτρα αποκατάστασης τεχνητής λίμνης Αργυροπουλίου"

- Μ08Σ1605 – " Ανάπτυξη δικτύου υδρομετρικών σταθμών"

- Μ08Σ1606 – " Περιφερειακό Πρόγραμμα παρακολούθησης σε ΕΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας που ταξινομούνται σε άγνωστη κατάσταση ή με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης"

** με βραχυπρόθεσμο χρόνο υλοποίησης (έως 2027)*

Με βάση την πρόοδο εφαρμογής των μέτρων της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης του Διαχειριστικού Σχεδίου, συμπεραίνεται ότι η κατάρτιση του προγράμματος μέτρων θα πρέπει να συμβαδίζει με τις σημερινές οικονομικές δυνατότητες άλλα και τις δυνατότητες των φορέων υλοποίησης. Παράλληλα, τα μέτρα θα πρέπει να σχεδιάζονται βάσει των πιέσεων και της κατάστασης / χαρακτηρισμού των ΥΣ όπως αυτά διαμορφώνονται στις σημερινές συνθήκες.

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας πέρα από την μεγάλη σημασία του ως πρόγραμμα στρατηγικού επιπέδου, το οποίο στοχεύει στην προστασία και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, αποτελεί και δεσμευτική θεσμική υποχρέωση της χώρας, ως σημαντικό και ουσιαστικό βήμα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του αντίστοιχου ελληνικού θεσμικού πλαισίου εναρμόνισής της. Συνεπώς, η μη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του αποτελεί αθέτηση και μη συμμόρφωση με το περιβαλλοντικό Κοινοτικό κεκτημένο και με τις επιπτώσεις που αυτό συνεπάγεται (π.χ. χρηματικές κυρώσεις για τη χώρα).

Επιπρόσθετα και δεδομένου ότι η χώρα μας έχει πλήρως ενσωματώσει το σχετικό κοινοτικό δίκαιο στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο, η μη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων θα συνιστά μη τήρηση νόμου από την πλευρά της Διοίκησης και επομένως παραβίαση του Συντάγματος.

Η επιλογή της μηδενικής λύσης (Σενάριο 1) δεν διασφαλίζει έναντι της διατήρησης της κατάστασης των υδάτινων σωμάτων και της μη υποβάθμισης της καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης/δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης. Κατά συνέπεια είναι πιθανό κατά τη διάρκεια του τρέχοντος Διαχειριστικού Κύκλου να προκληθεί υποβάθμιση των υδάτινων σωμάτων, καθώς τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας μέσω του Σεναρίου 1 δεν επαρκούν. Επιπρόσθετα η μη εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία ταξινόμησης των υδατικών συστημάτων για τα οποία απαιτούνται πρόσθετα στοιχεία από το πρόγραμμα παρακολούθησης, το οποίο εφόσον δεν θα υιοθετηθεί η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης δεν θα μπορέσει να εφαρμοστεί.

Με βάση τα παραπάνω, η λύση αυτή κρίνεται ως δυσμενέστερη της Κύριας Λύσης και απορρίπτεται.

Βάσει της εναλλακτικής λύσης-1 (Σενάριο 3), υιοθετούνται και προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπιση των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα υδατικά σώματα/ συστήματα, τα οποία είναι παρεμβατικά στις ανθρωπογενείς αυτές πιέσεις – δραστηριότητες και τα οποία δυνητικά θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν δραστικά και άμεσα την υποβάθμιση των ΥΣ.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, η εναλλακτική λύση συνεπάγεται μεν μέτρα τα οποία δυνητικά θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν δραστικά και άμεσα την υποβάθμιση των ΥΣ, αλλά το γεγονός αυτό εμπεριέχει μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας λόγω της μη ισχυρής συσχέτισης - σε πολλές περιπτώσεις - της κατάστασης των ΥΣ με τις αιτίες υποβάθμισης αυτών.

Βάσει της εναλλακτικής λύσης-2 (Σενάριο 4), εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας, με έμφαση στο Πρόγραμμα Μέτρων, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης, όμως σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων δεν υλοποιείται μέρος αυτού που αφορά σε συγκεκριμένη δέσμη συμπληρωματικών μέτρων που σχετίζονται με τη βιώσιμη κάλυψη του ελλείμματος υδατικών πόρων του ΥΔ της Θεσσαλίας. Τα μέτρα αυτά αφορούν έργα δομικών κατασκευών (συνολικά 13 μέτρα), τα οποία χαρακτηρίζονται σε γενικό επίπεδο ως λιγότερο ώριμα από αυτά των δρομολογημένων και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν κατά την παρούσα φάση ενταχθεί σε κάποιο χρηματοδοτικό πλαίσιο. Η υλοποίηση των προαναφερθέντων υπολογίζεται να επιφέρει τη μείωση των βιώσιμων αποθεμάτων από υπόγεια κατά 25 εκατομμύρια κυβικά ανά έτος, το καθαρό όφελος των εν λόγω έργων εκτιμάται σε 120,2 εκατομμύρια κυβικά ανά έτος.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έργα αυτά, σύμφωνα με το προσχέδιο, μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του ελλείμματος που υφίσταται στο ΥΔ Θεσσαλίας, η μη εφαρμογή τους οδηγεί στην περαιτέρω επιδείνωση του ελλείματος άρα και κατά συνέπεια στην υποβάθμιση των υδάτινων σωμάτων.

Συνεπώς, οι εναλλακτικές λύσεις, θέτουν εν αμφιβόλω τόσο την επίτευξη των προσδιορισμένων Περιβαλλοντικών Στόχων για τα υδατικά συστήματα τα οποία έχει προταθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και χρονικός ορίζοντας επίτευξης των στόχων έως το 2027 ή μετά (63 επιφανειακά και 10 υπόγεια υδατικά συστήματα), όσο και την μη υποβάθμισης της καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης/δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων. Σημειώνεται ότι στα υδάτινα αυτά σώματα περιλαμβάνονται περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που υφίστανται σημαντικές ανθρωπογενείς πιέσεις.

Μέσω της προτεινόμενης Κύριας λύσης (**Σενάριο 2**) προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη και μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Η κύρια λύση οδηγεί στην επίτευξη των προσδιορισμένων Περιβαλλοντικών Στόχων για το σύνολο των υδατικών συστημάτων (82 επιφανειακά και 34 υπόγεια υδατικά συστήματα) του Υδατικού Διαμερίσματος με καταληκτικό χρονικό ορίζοντα το 2027 για 82 επιφανειακά και 21 υπόγεια υδατικά συστήματα, και χρονικό ορίζοντα μετά το 2027 για 13 υπόγεια υδατικά συστήματα, εκπληρώνοντας πλήρως τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Η εφαρμογή των προβλεπόμενων συμπληρωματικών μέτρων, τόσο των οριζόντιων όσο και των στοχευμένων σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα, τα οποία σχετίζονται με έλεγχο εκπομπών ρύπων, έλεγχο απολήψεων, έργα αποκατάστασης ή/και δομικών κατασκευών κ.α., κρίνεται απαραίτητη καθώς εκπληρώνει το πνεύμα και την ουσία της Οδηγίας Πλαίσιο στο σύνολό της.

Το προτεινόμενο, μέσω της 2ης Αναθεώρησης, Σχέδιο Διαχείρισης (**Κύρια Λύση**), για όλους τους παραπάνω λόγους, ακολουθεί μία ορθολογική προσέγγιση, πάντα με κύριο γνώμονα την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και την άρτια εφαρμογή της, αλλά συνάμα την ανάγκη για κοινωνική συναίνεση, λαμβάνοντας υπόψη και την υφιστάμενη γενική οικονομική-κοινωνική κατάσταση στην Ελλάδα. Η προσέγγιση αυτή κρίνεται ότι είναι η πιο ισορροπημένη λύση περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά και κοινωνικοοικονομικά.

6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

6.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία ανασκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης – Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας – με στόχο τον προσδιορισμό των βασικών παραμέτρων του περιβάλλοντος που συνθέτουν την περιοχή μελέτης, των σημαντικών χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος που χρήζουν ειδικής προστασίας, των σημαντικών πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες στα ύδατα και τις τάσεις εξέλιξης όλων των παραπάνω. Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος αναλύεται βάσει των εξής ενοτήτων:

- Μη βιοτικά χαρακτηριστικά
- Φυσικό Περιβάλλον
- Ανθρωπογενές περιβάλλον

Το κεφάλαιο αυτό καταλήγει σε μία σύνοψη των υφιστάμενων περιβαλλοντικών προβλημάτων και πιέσεων, στον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την προτεινόμενη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου και στην πιθανή εξέλιξη των περιβαλλοντικών παραμέτρων σε περίπτωση μη εφαρμογής του Σχεδίου.

6.2 Μη Βιοτικά Χαρακτηριστικά

6.2.1 Κλιματικά – Μετεωρολογικά Στοιχεία

Το κλίμα του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας παρουσιάζει ποικιλία λόγω της γεωγραφικής του θέσης και της πολυμορφίας του. Οι κλιματικές περιοχές καθορίζονται από το ανάγλυφο, δηλαδή από τον προσανατολισμό, το υψόμετρο και την έκθεση στους ανέμους. Το Υδατικό Διαμέρισμα κλιματολογικά διαιρείται σε τρεις περιοχές: 1) την παράκτια όπου επικρατεί το μεσογειακό κλίμα, 2) την πεδινή με ηπειρωτικό κλίμα και 3) τη ορεινή με ορεινό κλίμα.

Ειδικότερα, τα γενικά χαρακτηριστικά του κλίματος της περιοχής ανά εποχή είναι τα εξής:

- Χειμώνας: Ήπιος έως έντονος με εμφανή επηρεασμό από βόρειες ψυχρές μάζες.
- Άνοιξη: Ήπια χαρακτηριστικά κλίματος με σχετική μείωση των βροχών και χαμηλές θερμοκρασίες.
- Καλοκαίρι: Σημαντική αύξηση της ξηρασίας με ανάλογη μείωση των βροχοπτώσεων και αντίστοιχη αύξηση της θερμοκρασίας.
- Φθινόπωρο: Επίσης ήπια χαρακτηριστικά κλίματος με σχετική αύξηση των βροχοπτώσεων και αντίστοιχη αύξηση της υγρασίας.

Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται από 16 ως 17°C, ενώ στα πιο ορεινά περί των 2°C πιο κάτω. Οι πιο θερμοί μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος και οι πιο ψυχροί ο Ιανουάριος, ο Φεβρουάριος και ο Δεκέμβριος. Το ύψος των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων στην περιοχή είναι σχετικά μεγάλο στα δυτικά, στη συνέχεια μειώνεται στο πεδινό τμήμα και αυξάνεται πάλι στο ορεινό ανατολικό τμήμα. Οι τιμές της ετήσιας βροχόπτωσης κυμαίνονται από 350 mm στο πεδινό τμήμα έως και 1.200 mm στα ορεινά. Οι πιο βροχεροί μήνες είναι από τον Οκτώβριο έως τον Ιανουάριο, ενώ οι πιο ξηροί οι Ιούλιος και Αύγουστος. Οι χιονοπτώσεις είναι συνηθισμένες, ιδιαίτερα στα ορεινά της περιοχής, και γίνονται πιο έντονες από τα νότια προς τα βόρεια και από τα ανατολικά προς τα δυτικά. Οι περισσότερες χιονοπτώσεις παρατηρούνται τους μήνες Φεβρουάριο και Ιανουάριο. Η μέση ετήσια νέφωση κυμαίνεται από 4 ως 5 βαθμίδες, με τις ψηλότερες τιμές να εμφανίζονται στα δυτικά και τις χαμηλότερες στα ανατολικά. Η μέση ετήσια σχετική υγρασία κυμαίνεται από 63% μέχρι 70%. Στην περιοχή μελέτης εμφανίζεται ξηρή περίοδος 4 έως 5 μηνών στα ανατολικά, η οποία όμως μειώνεται βαθμιαία σε 2 έως 4 μήνες στα κεντρικά-δυτικά πεδινά και 1 έως 2 μήνες στα δυτικά ορεινά. Η επικρατούσα φορά των ανέμων ποικίλει (βορειοδυτικοί και νότιοι στο Βόλο, ανατολικοί στη Λάρισα, δυτικοί στα Τρίκαλα).

6.2.1.1 Υετός

Από τις εργασίες επικαιροποίησης των εργαλείων διαχείρισης που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, παρήχθησαν οι ημερήσιες χρονοσειρές επιφανειακής κατακρήμνισης της περιόδου 1980-2021 αξιοποιώντας πρωτογενή δεδομένα από 40 βροχομετρικούς σταθμούς εντός του Υδατικού Διαμερίσματος.

Στον πίνακα και στο γράφημα που ακολουθούν παρουσιάζεται η διακύμανση της μέσης μηνιαίας βροχόπτωσης στους βροχομετρικούς σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Καρδίτσα.

Πίνακας 6.2.1-1: Μέση μηνιαία βροχόπτωση στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Καρδίτσα για την περίοδο 1980-2021

Σταθμός	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
ΛΑΡΙΣΑ	44.47	37.36	46.39	36.18	37.5	43.38	21.18	34.2	24.51	20.86	12.52	39.24	33.15
ΤΡΙΚΑΛΑ	74.04	71.8	72.89	59.99	74.4	76.24	43.87	39.52	29.95	16.78	19.39	47.34	52.18
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	68.53	64.26	70.57	67.03	50.06	68.32	46.45	39.66	16.06	16.88	11.53	52.02	47.61
ΑΓΧΙΑΛΟΣ	52.36	41.51	73.8	46.37	43.89	49.58	27.84	32.45	21.88	25.98	10.85	46.23	39.4

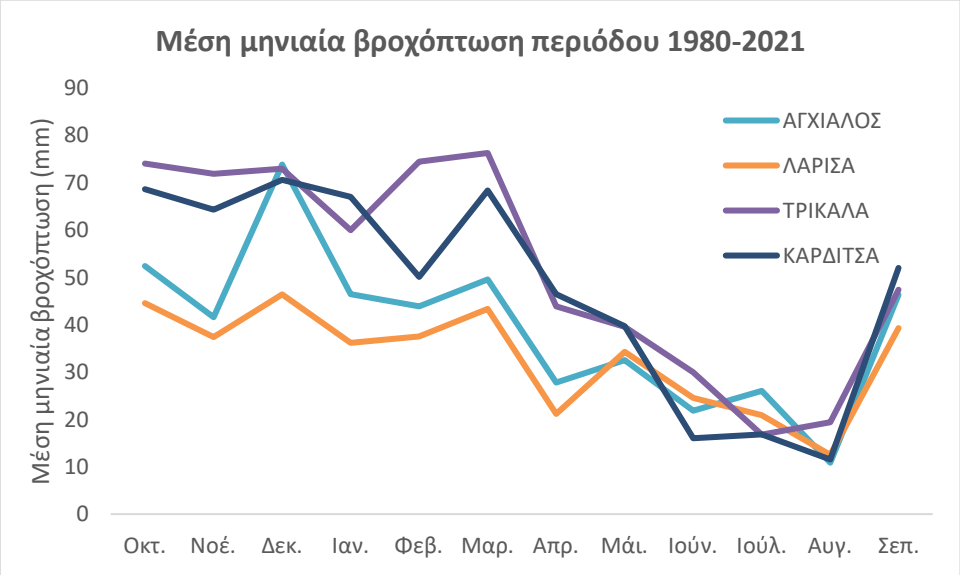

Σχήμα 6.2.1-1: Κατανομή μέσης μηνιαίας βροχόπτωσης στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Καρδίτσα για την περίοδο 1980-2021

Στο χάρτη που ακολουθεί, παρουσιάζεται η χωρική κατανομή της βροχόπτωσης στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

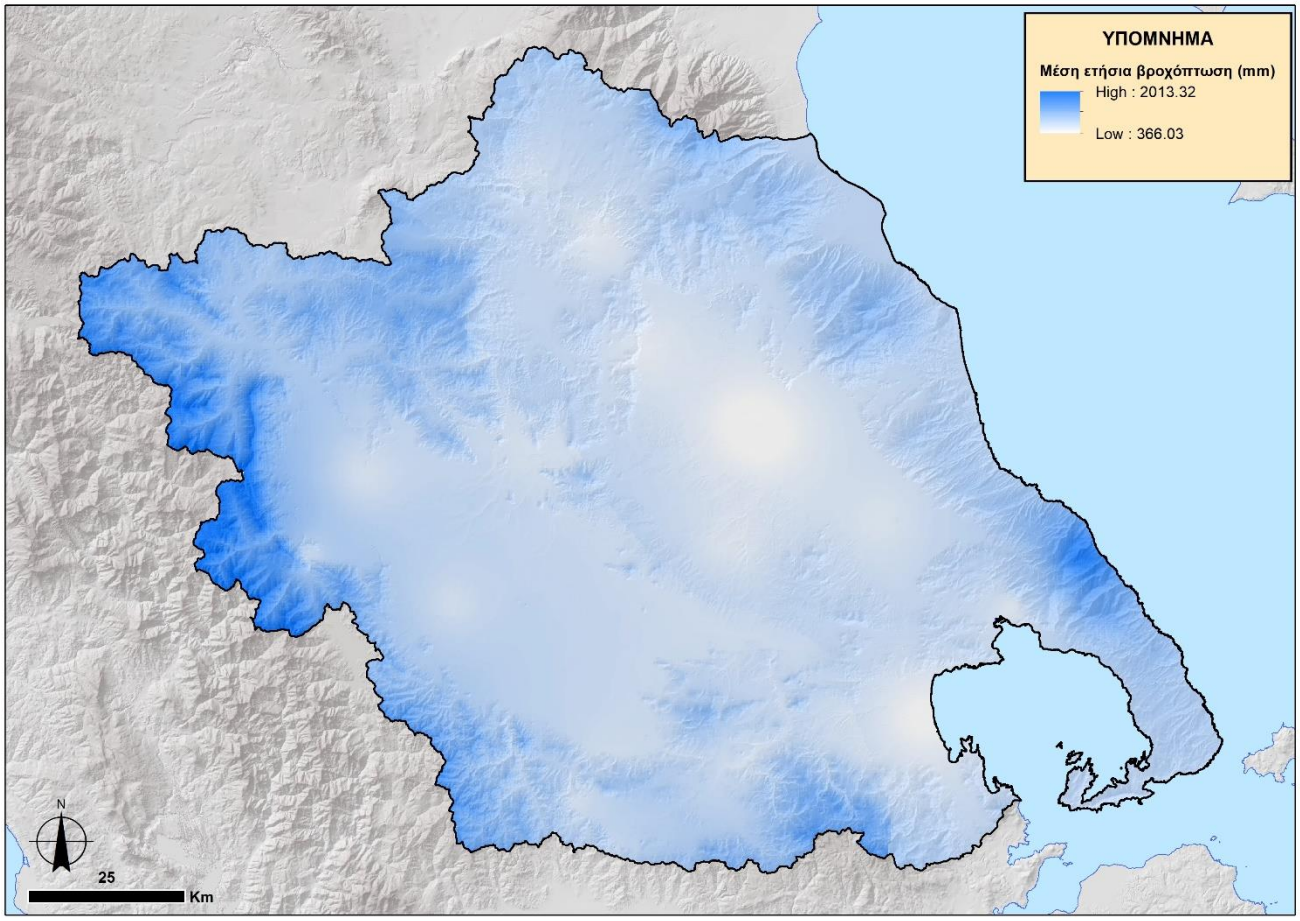

Σχήμα 6.2.1-2: Χωρική κατανομή ύψους βροχής (mm) στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Παρατηρείται ότι η χωρική μεταβλητότητα της κατακρήμνισης είναι πολύ σημαντική, καθώς στα χαμηλά κεντρικά τμήματα η μέση ετήσια τιμή ανέρχεται στα επίπεδα των 350-400 mm, στα ορεινά δυτικά τμήματα, όπως και σε μικρό τμήμα του Πηλίου, φτάνει έως τα 2000 mm. Γενικά πάντως, το μεγαλύτερο τμήμα του Υδατικού Διαμερίσματος δέχεται μέτριες βροχοπτώσεις, της τάξης των 500-600 mm.

6.2.1.2 Θερμοκρασία

Για την ανάλυση των δεδομένων θερμοκρασίας στο πλαίσιο των εργασιών επικαιροποίησης των εργαλείων διαχείρισης, χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από 12 σταθμούς, οι οποίοι καλύπτουν το σύνολο του ΥΔ.

Στον πίνακα και στο γράφημα που ακολουθούν παρουσιάζεται η διακύμανση της μέσης ημερήσιας θερμοκρασίας στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Ζαγορά.

Πίνακας 6.2.1-2: Μέση ημερήσια θερμοκρασία στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Ζαγορά για την περίοδο 1980-2021

Σταθμός	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
ΛΑΡΙΣΑ	17.3	12.53	7.59	6.47	8.81	11.66	15.79	21.09	25.73	28.28	27.87	23.14	17.23
ΤΡΙΚΑΛΑ	16.55	11.62	7.23	6.02	8.36	11.25	15.32	20.28	24.82	27.51	27.19	22.55	16.6
ΖΑΓΟΡΑ	15.06	11.62	7.7	6.04	7.38	9.62	13.16	18.11	22.19	24.64	24.51	19.97	15.04
ΑΓΧΙΑΛΟΣ	17.4	12.51	8.22	7.06	8.39	11.19	14.96	20.55	25.56	28.09	27.63	22.81	17.07

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες παρουσιάζονται στα χαμηλά επίπεδα από τη θάλασσα, όπως είναι η Αγχίαλος και η Λάρισα, ενώ πιο χαμηλές θερμοκρασίες παρουσιάζονται σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο, όπως είναι η Ζαγορά.

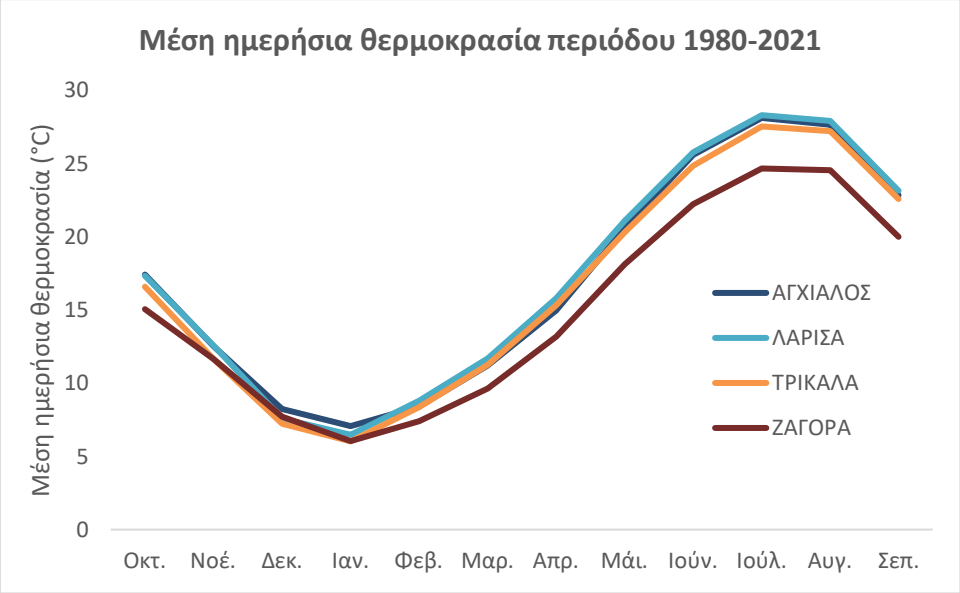

Σχήμα 6.2.1-3: Κατανομή μέσης ημερήσιας θερμοκρασίας στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα, Τρίκαλα και Ζαγορά για την περίοδο 1980-2021

Η χωρική κατανομή της μέση ετήσιας θερμοκρασίας παρουσιάζεται στο χάρτη που ακολουθεί.

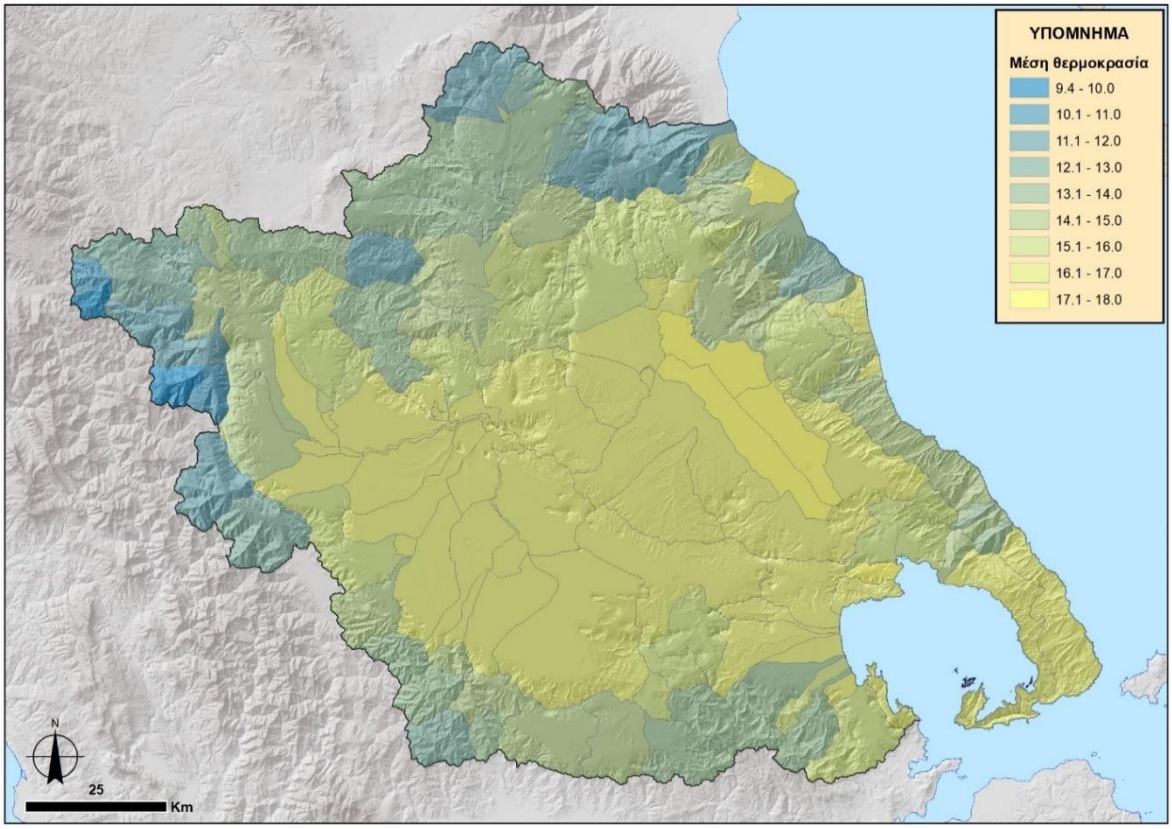

Χάρτης 6.2.1-1: Χωρική κατανομή μέσης ετήσιας θερμοκρασίας στο ΥΔ Θεσσαλίας

6.2.1.3 Σχετική Υγρασία

Στοιχεία για την σχετική υγρασία λήφθηκαν από τους τρεις σταθμούς της ΕΜΥ Αγχίαλος, Λάρισα και Τρίκαλα.

Τα βασικά στατιστικά χαρακτηριστικά για την σχετική υγρασία με βάσει αυτούς τους σταθμούς παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 6.2.1-3: Στατιστικά χαρακτηριστικά σχετικής υγρασίας στον σταθμό Αγχίαλος (1980-2020).

	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	69.7	75.9	76.4	74.4	72.7	70.8	67.2	60.7	52.4	49.6	51.9	59.6	65.3
Τυπ. αποκ.	6.0	4.6	5.9	6.3	5.1	5.3	5.5	5.8	4.5	4.9	5.7	6.9	10.6

Πίνακας 6.2.1-4: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης μηνιαίας σχετικής υγρασίας στον σταθμό Λάρισα (1980-2020).

	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	69.8	79.4	81.9	79.2	74.6	70.4	66.0	57.9	47.9	46.0	50.1	58.4	65.3
Τυπ. αποκ.	5.9	4.7	4.7	5.7	5.8	6.5	5.7	5.6	5.5	5.5	5.4	5.9	13.5

Πίνακας 6.2.1-5: Στατιστικά χαρακτηριστικά σχετικής υγρασίας στον σταθμό Τρίκαλα (1990-2010).

	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	70.2	79.0	80.8	77.8	72.0	64.6	61.4	55.5	48.5	49.8	53.1	59.4	64.7
Τυπ. αποκ.	6.4	5.3	4.6	6.3	7.5	6.2	5.4	4.4	3.7	5.4	5.6	6.2	12.2

6.2.1.4 Άνεμος

Μετρήσεις ταχύτητας ανέμου πραγματοποιούνται σε τρεις σταθμούς της ΕΜΥ, Αγχίαλος, Λάρισα και Τρίκαλα.

Τα βασικά στατιστικά χαρακτηριστικά για την ταχύτητα ανέμου με βάσει αυτούς τους σταθμούς παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 6.2.1-6: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Αγχίαλος (1980-2021).

	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	2.73	2.6	2.99	3	3.14	3.11	2.84	2.85	3.11	3.1	3.1	3.08	2.97
Τυπ. αποκ.	0.56	0.55	0.57	0.71	0.58	0.54	0.45	0.43	0.44	0.35	0.35	0.54	0.29

Πίνακας 6.2.1-7: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Λάρισα (1980-2021).

Λάρισα	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	1.42	1.01	1.12	1.22	1.7	1.98	1.95	2.02	2.26	2.29	2.08	1.88	1.75
Τυπ. αποκ.	0.39	0.35	0.47	0.56	0.41	0.42	0.4	0.45	0.48	0.46	0.38	0.34	0.25

Πίνακας 6.2.1-8: Στατιστικά χαρακτηριστικά μέσης ταχύτητας ανέμου (m/s) στον σταθμό Τρίκαλα (1991-2011).

Τρίκαλα	Οκτ.	Νοέ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Έτος
Μέση τιμή	1.29	1.28	1.5	1.5	1.78	2.18	2.3	2.46	2.44	2.03	1.81	1.75	1.86
Τυπ. αποκ.	0.44	0.49	0.61	0.52	0.61	0.63	0.71	0.48	0.59	0.55	0.53	0.65	0.33

Στο γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διακύμανση της ταχύτητας του ανέμου στους σταθμούς της ΕΜΥ, Αγχίαλος, Λάρισα και Τρίκαλα.

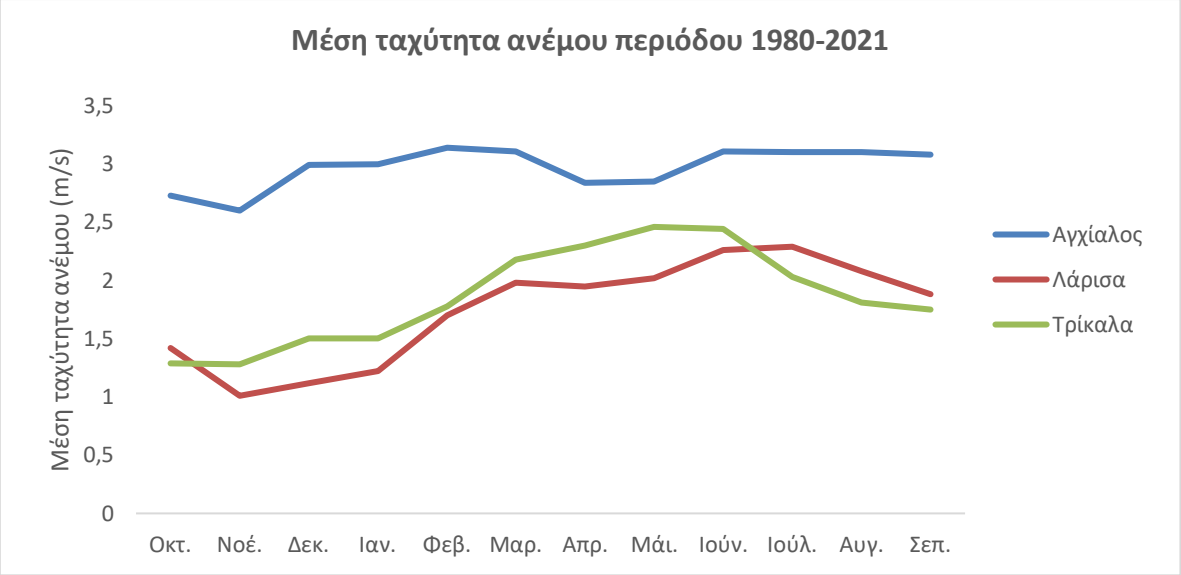

Σχήμα 6.2.1-4: Διακύμανση της ταχύτητας ανέμου στους σταθμούς Αγχίαλος, Λάρισα και Τρίκαλα για την περίοδο 1980-2021

6.2.1.5 Βιοκλίμα

Η σύνθεση των κλιματικών παραγόντων που έχουν πρωταρχική σημασία για τα έμβια όντα και ιδιαίτερα για τη φυσική βλάστηση και η συσχέτισή της με αυτά, αποτελεί τη διερεύνηση του βιοκλίματος. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη συσχέτιση των κλιματικών παραγόντων με τα φυτά και τη φυσική βλάστηση, καθώς τα φυτά είναι οι μόνοι ζωντανοί οργανισμοί που είναι αυτότροφοι και επομένως έρχονται σε άμεση επαφή με τους παράγοντες του περιβάλλοντος, τους οποίους και αντικατοπτρίζουν. Η φυσική βλάστηση αποτελεί τη βιολογική έκφραση του περιβάλλοντος και πρώτα απ' όλα του κλίματος. Η έννοια του «βιοκλιματικού ορόφου» ανταποκρίνεται στην κατακόρυφη διαδοχή του βιοκλίματος.

Τα στοιχεία του κλίματος που είναι σημαντικά για τα έμβια όντα και για τα φυτά είναι η θερμότητα και το νερό (υγρασία), τα οποία εκφράζουν έμμεσα και άλλους παράγοντες όπως η ηλιακή ενέργεια, η εξάτμιση κ.λπ.

Η διαδοχή των διαπλάσεων από τα αείφυλλα πλατύφυλλα μέχρι τις αλπικές διαπλάσεις είναι γνωστή ως «ζώνες βλαστήσεως», αλλά προτιμάται ο όρος «όροφος βλαστήσεως» από γεωγραφική άποψη γιατί ανταποκρίνεται καλύτερα στην έννοια της κατακόρυφης διαδοχής. Αντίστοιχα και η έννοια του «βιοκλιματικού ορόφου» ανταποκρίνεται στην κατακόρυφη διαδοχή του βιοκλίματος στην οποία και η κατακόρυφη διαδοχή της βλαστήσεως.

Οι βιοκλιματικοί όροφοι έχουν καθοριστεί από τον Emberger στο χώρο του μεσογειακού κλίματος και ισχύουν μόνο γι' αυτό το κλίμα. Για το χαρακτηρισμό του κλίματος χρησιμοποιούνται συνήθως οι παράγοντες θερμοκρασία και υδατικές συνθήκες είτε για τον υπολογισμό αριθμοδεικτών (κλιματικοί ή βιοκλιματικοί δείκτες), είτε για την απεικόνιση σχετικών κλιματικών διαγραμμάτων. Τέτοιες μαθηματικές εκφράσεις ή αριθμοί ονομάζονται κλιματικοί ή βιοκλιματικοί δείκτες αντίστοιχα, ανάλογα με το αντικείμενο που εκφράζουν.

Στο Χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζεται ο βιοκλιματικός χάρτης της ευρύτερης περιοχής μελέτης, ο οποίος έχει συνταχθεί μετά από μελέτη των γεωγραφικών συνθηκών, του ανάγλυφου (οροσειρές και κατεύθυνσή τους, ορεινοί όγκοι, έκθεση κλιτύων, υψόμετρα, κλειστά λεκανοπέδια, λεκάνες απορροής και κοιλάδες, πεδιάδες) και των ορίων των φυσικών κλιμακικών διαπλάσεων, οι οποίες εκφράζουν ιδιαίτερες βιοκλιματικές συνθήκες. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η οριογράφηση των βιοκλιματικών ορόφων και των χαρακτήρων του μεσογειακού βιοκλίματος και συγχρόνως γίνεται η σύνδεση και συσχέτιση των μετεωρολογικών-κλιματικών στοιχείων με τη φυσική βλάστηση. Σύμφωνα λοιπόν με το Χάρτη που ακολουθεί η περιοχή μελέτης έχει **χαρακτήρα έντονο έως ασθενή μεσο-μεσογειακό** και **υπο-μεσογειακό** στα βορειοδυτικά. Επίσης, σύμφωνα με το Σχήμα 6.2.1-6 (χάρτης βιοκλιματικών ορόφων), ο **βιοκλιματικός όροφος της περιοχής είναι ημίξηρος με χειμώνες ψυχρούς στα κεντρικά προς ανατολικά, υγρός με χειμώνες ψυχρούς έως δριμείς στα δυτικά και ύφυγρος με χειμώνες ψυχρούς έως δριμείς στα βόρεια**.

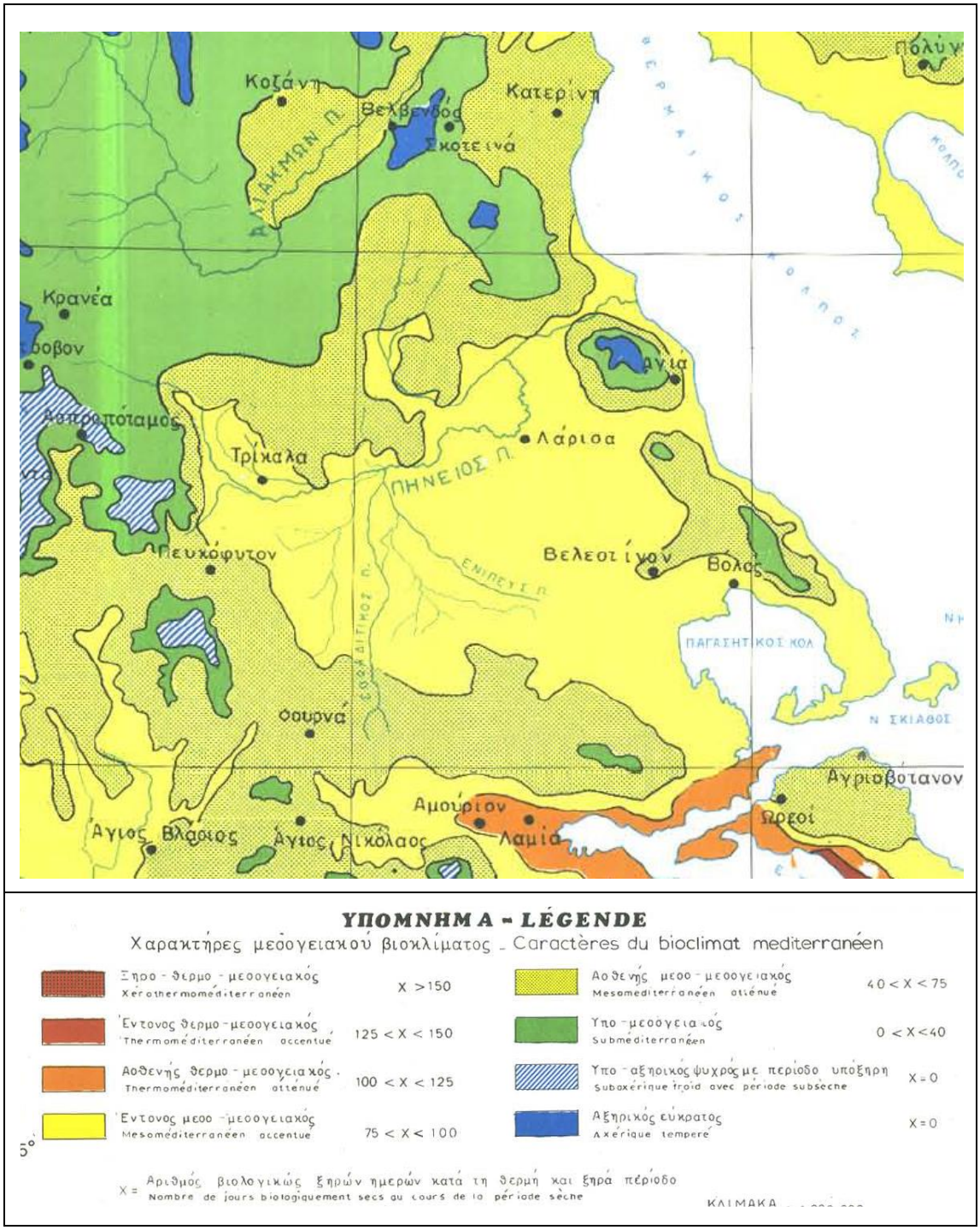

Σχήμα 6.2.1-5: Βιοκλιματικός Χάρτης

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας)

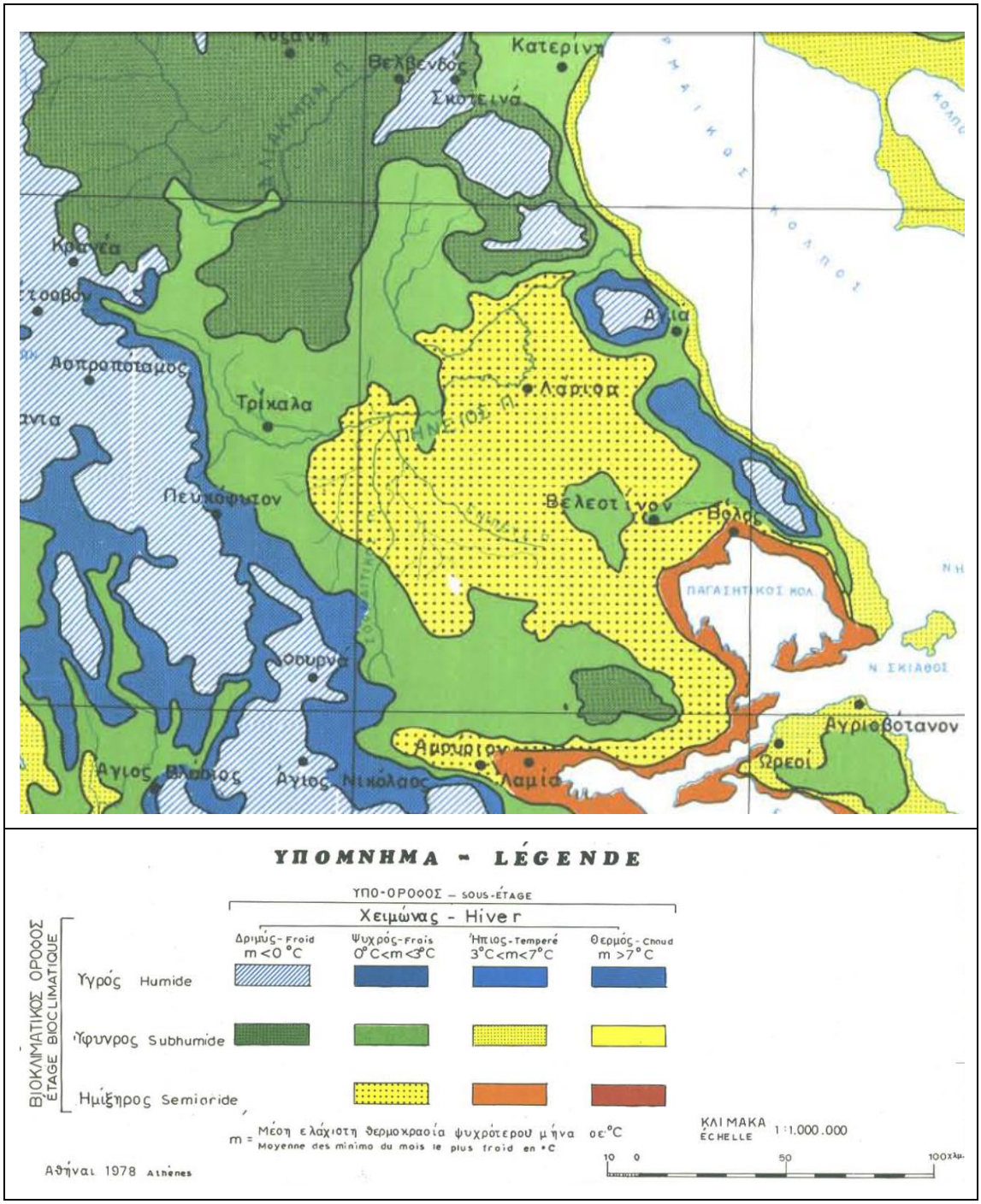

Σχήμα 6.2.1-6: Χάρτης Βιοκλιματικών Ορόφων

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας)

Στο Χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζεται ο χάρτης φυτοκοινωνικών διαπλάσεων της περιοχής, στον οποίο φαίνεται πως κυρίαρχο είδος στην περιοχή **είναι η υπομεσογειακή διάπλαση (*Ostryo Carpinion*)** και οι διαπλάσεις **θερμόφιλων υποηπειρωτικών φυλλοβόλων δρυών**. Σε μικρότερο ποσοστό απαντούν και **ορομεσογειακή διάπλαση Οξυάς – υβριδογενούς Ελάτης** και η **Μεσογειακή διάπλαση Αριάς (*Quercion ilicis*) τύπος βαλκανικός και Ανατολικής Μεσογείου**.

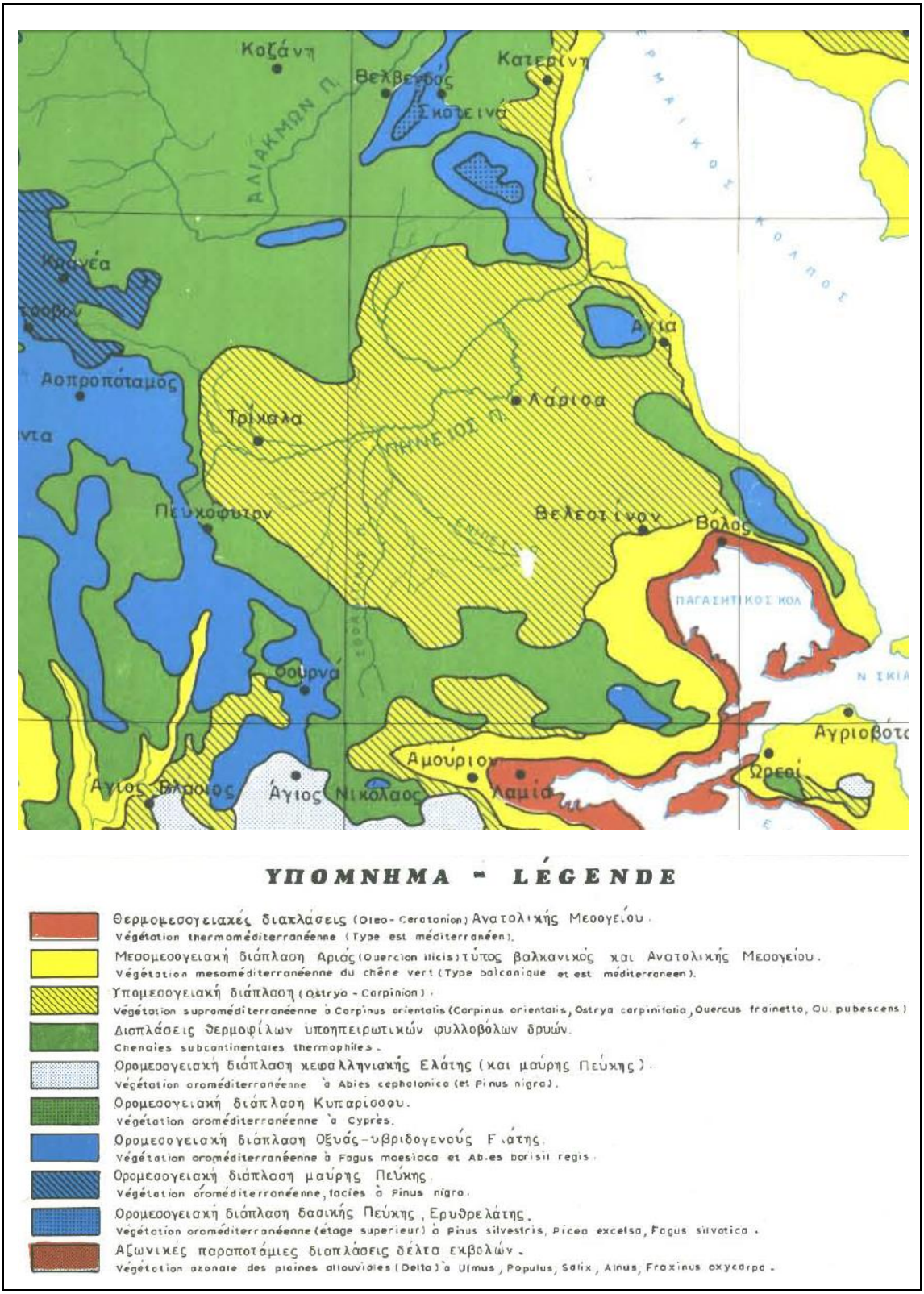

Σχήμα 6.2.1-7: Χάρτης φυτοκοινωνικών διαπλάσεων

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας

6.2.2 Μορφολογικά – Τοπιολογικά χαρακτηριστικά - Έδαφος

6.2.2.1 Μορφολογία - Τοπογραφία

Το διαμέρισμα παρουσιάζει απλή γεωμορφολογική εικόνα, με τα ορεινά τμήματά του περιμετρικά και τα πεδινά στις κεντρικές περιοχές. Υπάρχουν πέντε ορεινοί όγκοι, μεταξύ των οποίων ο Όλυμπος, με υψόμετρο 2.917 m, το ψηλότερο στην Ελλάδα. Το πεδινό τμήμα σε ανατολική και δυτική περιοχή από τα χαμηλά Χαλκηδόνια Όρη. Το Θεσσαλικό Πεδίο που αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα του υδατικού διαμερίσματος, είναι τεκτονικό βύθισμα που περιβάλλεται από τις οροσειρές Ολύμπου - Καμβουνίων στα βόρεια, Πίνδου στα δυτικά, Όθρυος στα νότια και Πηλίου-Όσσας στα ανατολικά. Το μέσο υψόμετρο του διαμερίσματος είναι 285 m.

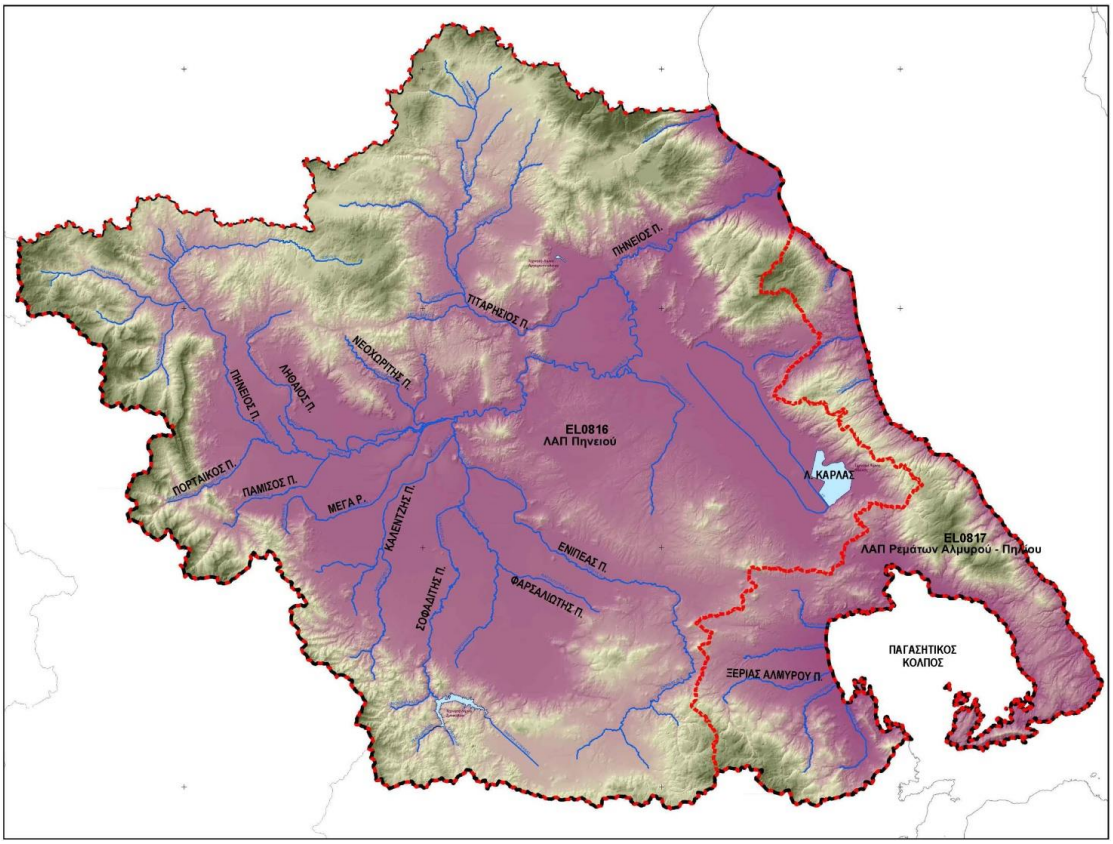

Σχήμα 6.2.2-1: Μορφολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

6.2.2.2 Έδαφος

Στο ακόλουθο χάρτη παρουσιάζεται ο χάρτης των εδαφικών ενώσεων στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας, ενώ στη συνέχεια γίνεται μία αναφορά στον κάθε τύπο εδάφους που αναφέρεται στον χάρτη και στην ευαισθησία του ως προς την ερημοποίηση και την εδαφοπονική ή μη χρήση γης.

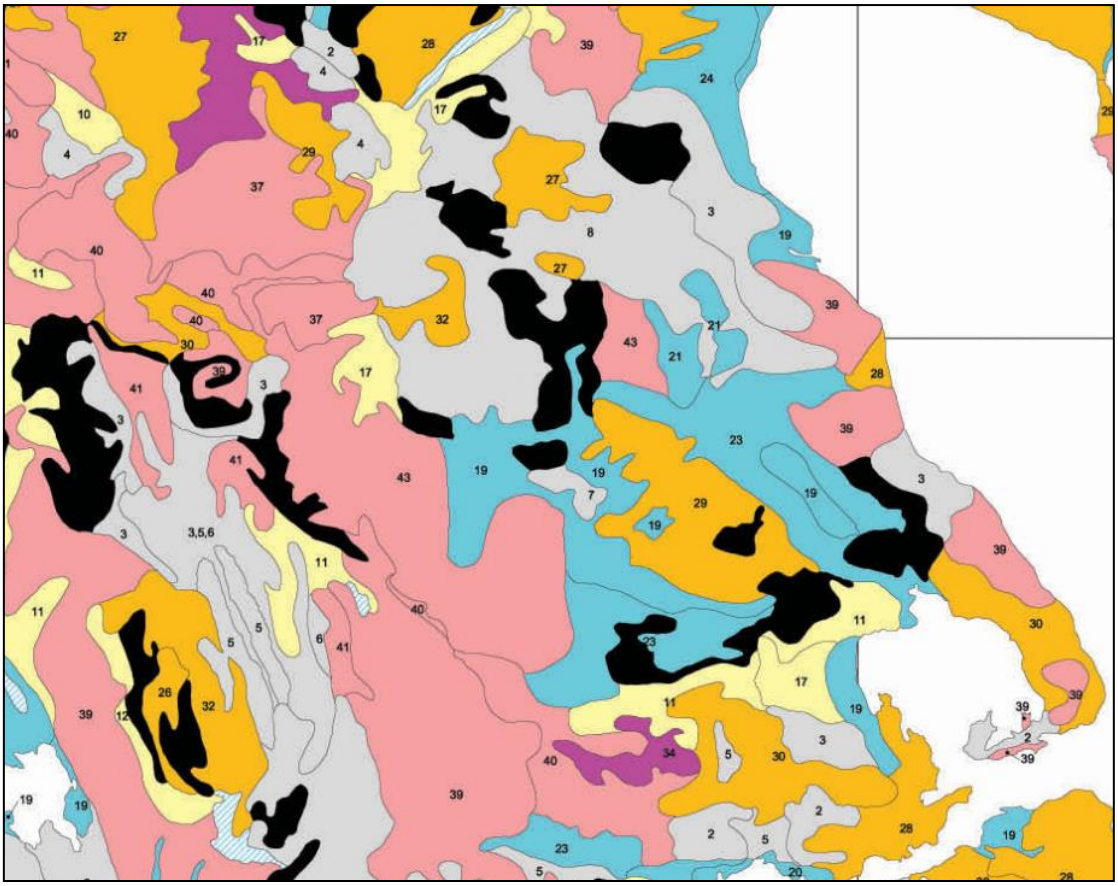

Χάρτης 6.2.2-1: Χάρτης Εδαφικών ενώσεων

(Πηγή: Χάρτης Εδαφικών Ενώσεων της Ελλάδος, Εθνική Επιτροπή κατά της Ερημοποίησης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2004)

Βράχοι:

1. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Leptosol (LPca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Calcaric Eutric και Dystric Leptosols. Μητρικό Υλικό: Διάφορα πετρώματα. Ποιότητα: Χαμηλότατη. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Άγρια φύση. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ασθενείς

Leptosols (LP):

2. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Leptosol (LPca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Carcaro-leptic Regosol, Calcaro-petric Cambisol; Rock outcrops. Μητρικό Υλικό: Ασβεστόλιθος. Ποιότητα: Χαμηλότατη. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Αγρια φύση. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ασθενείς.

3. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Leptosol (LPca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Carcaro-leptic Regosol, Calcarochromic Cambisol, Calcaro-petric Regosol, Calcic Kastanozem, Rhode-chromic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Ασβεστόλιθος. Ποιότητα: Χαμηλή, Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτρια.

4. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Leptosol (LPeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Lepto-eutric Regosol, Vertic Cambisol (Bv), Vertic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Βασικά πυριγενή και μεταμορφωσιγενη. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δασός ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

5. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Leptosol (LPeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Regosol, Lepto-eutric Regosol. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δασός, άγρια φύση. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

6. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutrlc Leptosol (LPeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Lepto-eutric Regosol, Eutric Cambisol, Haplic Phaeozem. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

7. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Dystric Leplosol (LPeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Distro-petric Regosol, Haplic Acrisol, Dystric Cambisol. Μητρικό Υλικό: Όξινα Πυριγενή & μεταμορφωμένα πετρώματα. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

8. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Leptosol (LPeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Dystric Leptosol, Haplic Phaeozem, Eutric Cambisol, Dystic Cambisol; Eutro-petric Regosol. Μητρικό Υλικό: Γρανίτες, Σχιστόλιθοι. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

Regosols (RG):

10. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Regosol (RGca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Vertic Cambisol, Eutric Leptosol, Vertic Luvisol (Lv). Μητρικό Υλικό: Βασικά πετρώματα. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Πολύ Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

11. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Regosol (RGeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Cambisol, Eutric Leptosol; Haplic Phaeozem. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Φυλλίτες. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

12. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Regosol (RGeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Cambisol, Haplic Acrisol, Haplic Phaeozem, Chromic Luvisol, Eutric Leptosol. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Φυλλίτες. Ποιότητα: Χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

17. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Regosol (RGca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Calcaric Cambisol, Chromic Luvisol, Rhodic Luvisol, Chromic Vertisol, Calcaric Fluvisol. Μητρικό Υλικό: Τριτογενείς και Τεταρτογενείς ασβεστούχες χαλικώδεις αποθέσεις, Ποιότητα: Μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή και γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

Fluvisols (FL):

19. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Fluvisol (FLca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Haplic Calcisol, Calcaric Cambisol, Inclusions of Solonchak σε μερικές περιπτώσεις. Μητρικό Υλικό: Ολόκαινο αλλούβια. Ποιότητα: Πολύ υψηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Χαμηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Πολύ ισχυροί.

23. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Fluvisol (FLca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Chromic Vertisol, Pellic Vertisol, Haplic Luvisol, Calcic Kastanozem. Μητρικό Υλικό: Ολόκαινο αλλούβιο,τεταρτογενείς αναβαθμοί. Ποιότητα: Πολύ υψηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Χαμηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Πολύ ισχυροί, μέτριοι.

24. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Fluvisol (FLca), Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Fluvi-calcaric Gleysol, Inclusions of Gleic Solonchalk. Μητρικό Υλικό: Πρόσφατο αλλούβιο, Ποιότητα: Πολύ υψηλή Ευαισθησία Ερημοποίησης: Χαμηλή . Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Πολύ ισχυροί.

Cambisols (CM):

26. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcarochromic Cambisol (CMcrca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Calcaric Regosol, Calcaric Leptosol, Rhodic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Ασβεστόλιθος. Ποιότητα: Μέτρια χαμήλη. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

27. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Cambisol (CMca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Haplic Calcisol, Calcaric Regosol, Rhodic Luvisol, Chromic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Ασύνδετες τριτογενείς αποθέσεις. Ποιότητα: Υψηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτριο. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή και γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

28. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaric Cambisol (CMca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Haplic Calcisol, Calcaric Regosol, Rhodic Luvisol, Chromic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Ασβεστούχα κροκαλοπαγή. Ποιότητα: Μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

29. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calcaro-vertic Cambisol (CMvtca). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Haplic Calcisol, Calcichromic Vertisol, Calcic Kastanozem. Μητρικό Υλικό: Τριτογενείς & τεταρογενείς ασβεστούχοι αναβαθμοί. Ποιότητα: Υψηλή -μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή και γεωργία. . Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

30. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Eutric Cambisol (CMeu). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Regosol, Eutric Leptosol, Chromic Luvisol. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, σχιστόλιθοι, φυλλίτες. Ποιότητα: Μέτρια-χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχομένη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

32. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Dystric Cambisol (CMdy). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Dystric Regosol, Haplic Acrisol, Haplic Luvisol, Eutric Lithosol. Μητρικό Υλικό: Γρανίτες, Διορίτες, Φλύσχης, Γνεύσιοι, Σχιστόλιθοι. Ποιότητα: Μέτρια χαμηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Υψηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

Vertisols (VR):

34. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Calci-chromic Vertisol (VRcroc), Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Calcaro-vertic Cambisol, Pellic Vertisol, Calcaric Fluvisol. Μητρικό Υλικό: Τριτογενείς και Τεταρτογενείς ασύνδετες ασβεστούχες αποθέσεις. Ποιότητα: Υψηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Χαμηλή. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Ελεγχομένη γεωργία και βόσκηση. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

Luvisols (LV):

37. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Rhodic Luvisol (LVro),). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Cambisol, Eutric Regosol. Μητρικό Υλικό: Τεταρτογενή κροκαλοπαγή, πλειστόκαινες αποθέσεις, Ποιότητα: Υψηλή - μέτρια Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Ελεγχομένη γεωργία και βόσκηση, δάσος. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

39. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Chromic Luvisol (LVcr). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Cambisol, Haplic Phaeozem, Eutric Regosol, Orthic Acrisol, Eutric Leptosol. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Γνεύσιος. Ποιότητα: Μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Ισχυροί.

40. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Vertic Luvisol (LVvt). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Vertic Cambisol, Eutric Regosol, Eutric Leptosol. Μητρικό Υλικό: Βασικά πυριγενή πετρώματα. Ποιότητα: Μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

41. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Haplic Luvisol (LVha). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Haplic Acrisol, Dystric Cambisol, Eutric Leptosol, Dystric Leptosol (Id), Haplic Phaeozem. Μητρικό Υλικό: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Γνεύσιος, Φυλλίτες. Ποιότητα: Μέτρια. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Δασός ελεγχόμενη βοσκή. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

43. Κύρια Τυπολογική Μονάδα: Chromic Luvisol (LVcr). Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες: Eutric Cambisol, Eutric Fluvisol. Μητρικό Υλικό: Τεταρτογενείς αναβαθμοί και μη άσβεστουχο αλλούβια. Ποιότητα: Υψηλή. Ευαισθησία Ερημοποίησης: Μέτρια. Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις: Γεωργία. Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις: Μέτριοι.

6.2.3 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά – Τεκτονική – Σεισμικότητα

6.2.3.1 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά

Το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας περιλαμβάνει δύο υδρολογικές λεκάνες, του Πηνειού και των Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου. Στην περιοχή αυτή συναντώνται οι γεωλογικοί σχηματισμοί των γεωτεκτονικών ζωνών

Πελαγονικής, Υποπελαγονικής, Υπερπινδικής (Κόζιακα) και Πίνδου. Οι γεωτεκτονικές ζώνες παρουσιάζονται στον χάρτη που ακολουθεί στην επόμενη ενότητα.

Στο χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζεται ο υδρολιθολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

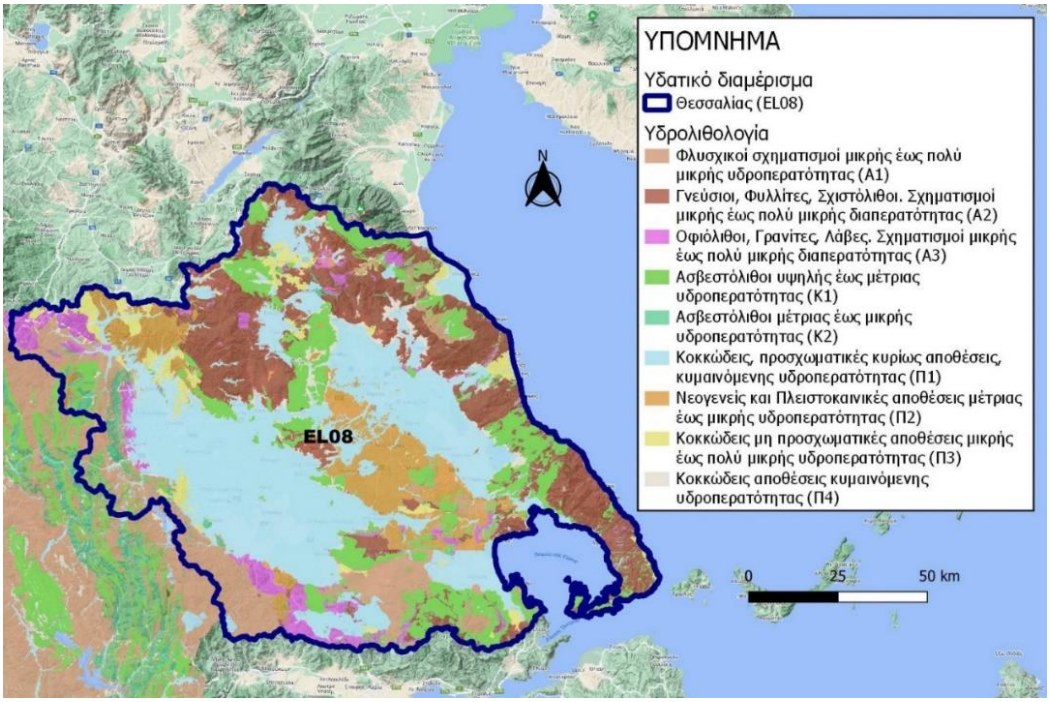

Χάρτης 6.2.3-1: Υδρολιθολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL0816)

Στη ΛΑΠ του Πηνειού συναντώνται οι παρακάτω γεωτεκτονικές ζώνες και τεκτονικά παράθυρα: Ζώνη Πίνδου και Ενότητα Κόζιακα στα Δυτικά όρια της λεκάνης, Μαλιακή Ζώνη στα Νότια όρια, Ηωελληνικό τεκτονικό κάλυμμα και Πελαγονική Ζώνη στην Ανατολική και Βόρεια Θεσσαλία, Ενότητα Αμπελακίων, Ενότητα Ολύμπου-Όσσας και Ενότητα Κρανιάς– Ελασσόνας στα Ανατολικά και οι Σχηματισμοί της Μεσοελληνικής Αύλακας στα Δυτικά και Βορειοδυτικά. Στους παραπάνω σχηματισμούς έχουν αποτεθεί στα βυθίσματα των λεκανών νεογενείς σχηματισμοί (κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, αργίλους και μάργες κλπ) και τεταρτογενείς αποθέσεις (αλλουβιακές αποθέσεις, υλικά αναβαθμίδων, κώνοι κορημάτων - πλευρικά κορήματα και παράκτιοι σχηματισμοί). Οι νεογενείς αποθέσεις συναντώνται στους λόφους μεταξύ ανατολικής και δυτικής πεδιάδας της Θεσσαλίας και στην περιοχή Σαρανταπόρου. Οι τεταρτογενείς αποθέσεις καταλαμβάνουν το κατ' εξοχή πεδινό τμήμα του συνόλου της Θεσσαλίας. Η κοκκομετρία των υλικών γενικά μειώνεται με την απομάκρυνση από τους κύριους κώνους των ποταμών και χειμάρρων που εκβάλλουν στην πεδινή ζώνη και αποτελούνται από αδρομερή υλικά.

Το πάχος των τεταρτογενών αποθέσεων της πεδιάδας ποικίλει κατά τόπους και μπορεί να ξεπεράσει κατά πολύ τα 400m.

Το κύριο υδρογεωλογικό ενδιαφέρον στην ΛΑΠ Πηνειού επικεντρώνεται στις τεταρτογενείς αποθέσεις οι οποίες φιλοξενούν υψηλού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες και δευτερευόντως στα καρστικά συστήματα που αναπτύσσονται στην περίμετρο των πεδινών εκτάσεων.

Η πεδιάδα της Θεσσαλίας διαχωρίζεται σε δύο κύρια αυτοτελή υδρογεωλογικά κοκκώδη συστήματα: της δυτικής και της ανατολικής πεδιάδας.

Αναπτύσσονται επίσης τοπικής σημασίας υδροφορίες στους μεταμορφωμένους γνευσιακούς σχηματισμούς της περιοχής, η υδροφορία των οποίων εκφορτίζεται μέσω σημαντικών πηγών, οι οποίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες (Πήλιο, Μαυροβούνι, Όσσα, Χάσια, Κάτω Όλυμπος)

Η δυναμικότητα των υπογείων υδροφορέων ποικίλει μεταξύ πολύ μεγάλων ορίων, τόσο στα αλλούβια, όσο και στις καρστικές περιοχές. Αυτή εξαρτάται στα μεν αλλούβια από την κοκκομετρία και την δυνατότητα τροφοδοσίας τους, στους δε καρστικούς υδροφορείς από το βαθμό καρστικοποίησης και την έκταση της υδρογεωλογικής λεκάνης που τους αντιστοιχεί. Τέλος στις υδροφορίες των διερρηγμένων πετρωμάτων σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν τόσο το ύψος βροχής όσο και ο βαθμός τεκτονικής καταπόνησης των σχηματισμών και το πάχος του μανδύα αποσάθρωσης.

Λεκάνη Απορροής ρεμάτων Αλμυρού - Πηλίου (EL0817)

Στη ΛΑΠ του ρεμάτων Αλμυρού - Πηλίου συναντώνται οι γεωλογικοί σχηματισμοί των παρακάτω γεωτεκτονικών ζωνών: η Μαλιακή Ζώνη, το Ηωελληνικό τεκτονικό Κάλυμμα, η Πελαγονική Ζώνη η Ενότητα Αμπελακίων και η Ζώνη της Πίνδου, η οποία αναπτύσσεται σε μικρή έκταση στα δυτικά της ΛΑΠ.

Ασύμφωνα πάνω στους παραπάνω σχηματισμούς έχουν αποτεθεί στα βυθίσματα των λεκανών νεογενείς σχηματισμοί (κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, αργίλους και μάργες κλπ) και τεταρτογενείς αποθέσεις (αλλουβιακές αποθέσεις, υλικά αναβαθμίδων, κώνοι κορημάτων - πλευρικά κορήματα και παράκτιοι σχηματισμοί). Οι αποθέσεις αυτές συναντώνται στην πεδινή περιοχή του Βόλου και του Αλμυρού.

Οι υπόγειες υδροφορίες της ΛΑΠ αναπτύσσονται τόσο στους ανθρακικούς σχηματισμούς και είναι επηρεασμένες από τη διείσδυση της θάλασσας, όπως επίσης στους κοκκώδεις σχηματισμούς των τεταρτογενών αποθέσεων (πεδιάδα Αλμυρού και πεδινή περιοχή Βόλου), το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας.

Τοπικής σημασίας υδροφορίες αναπτύσσονται στα οφιολιθικά και μεταμορφωμένα πετρώματα των γνευσιοσχιστόλιθων που εκφορτίζονται μέσω πηγών.

Στις επόμενες παραγράφους δίνονται εν συντομία οι γεωλογικοί σχηματισμοί ανά γεωτεκτονική ενότητα.

Εξωτερικές γεωτεκτονικές ζώνες

ΖΩΝΗ ΠΙΝΔΟΥ

Η στρωματογραφική διάρθρωση, των σχηματισμών της ζώνης αυτής, στην περιοχή του υδατικού διαμερίσματος της Θεσσαλίας περιλαμβάνει τη σειρά των :

- Ραδιολαριτών με ενστρώσεις πηλιτών και ασβεστολίθων,

- τα στρώματα ψαμμιτών του πρώτου φλύσχη,
- τους ανωκρητιδικούς ασβεστολίθους ,
- τα μεταβατικά στρώματα και τέλος
- τα ψαμμιτοπηλιτικά στρώματα με κροκαλοπαγή του δεύτερου φλύσχη.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΙΑΚΑ

Η ενότητα αυτή ανήκει στην Υπερπινδική υποζώνη και αντιπροσωπεύει την ανατολική παρυφή της ζώνης της Πίνδου. Αποτελείται από δύο σειρές σχηματισμών την σειρά Κόζιακα με πελαγικούς ασβεστολίθους με πυριτιολίθους, ωολιθικούς και λατυποπαγείς και την σειρά Θυμιάματος που περιλαμβάνει :

- ένα σύνολο φλυσχοειδών σχηματισμών
- ασβεστόλιθους πελαγικούς με παρεμβολές πηλιτών και
- χονδρόκοκκους ψαμμίτες

Εσωτερικές γεωτεκτονικές ζώνες και τεκτονικά παράθυρα

ΜΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει τριαδικούς και ιουρασικούς σχηματισμούς βαθειάς θάλασσας, που αποτελούνται από :

- Υπερβασικά πετρώματα,
- Ασβεστόλιθους με πυριτόλιθους και δολομίτες,
- Ηφαιστειοϊζηματογενής σειρά από αργιλικούς – μαργαϊκούς ασβεστόλιθους,
- Διαβάσες, και εναλλαγές
- Ψαμμιτών και πηλιτών

ΗΩΕΛΛΗΝΙΚΟΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΚΑΛΥΜΜΑ

Περιλαμβάνει σύμπλεγμα πολυφασικών μεταμορφωμένων οφιολιθικών πετρωμάτων και μεταϊζημάτων, επωθημένο, πάνω σε μια εντονότατα κατά θέσεις διαβρωμένη περιοχή της Προανωκρητιδικής Πελαγονικής σειράς.

ΠΕΛΑΓΟΝΙΚΗ ΖΩΝΗ

Η ζώνη αυτή διακρίνεται σε Πελαγονική ζώνη μη μεταμορφωμένων σχηματισμών που γεωγραφικά κατέχει το δυτικό περιθώριο του Πελαγονικού υβώματος και συμπίπτει με την άλλοτε υποπελαγονική ζώνη του J. UBOUIN

(1959) ή ζώνη ή Σειρά της Ανατολικής Ελλάδος (Σχιστολιθική διάπλαση με οφιολίθους) του C.RENZ (1940) και σε Πελαγονική ζώνη μεταμορφωμένων σχηματισμών που εμφανίζεται στην Ανατολική και Βόρεια Θεσσαλία και συμπίπτει με την άλλοτε Πελαγονική ζώνη του J.AUBOUIN (1959) ή Πελαγονική μάζα του C.RENZ (1940).

Η Πελαγονική ζώνη μη μεταμορφωμένων σχηματισμών στην περιοχή της Θεσσαλίας, αποτελείται από:

- Κλαστικούς σχηματισμούς (κυρίως λεπτόκοκκοι έως χονδρόκοκκοι ψαμμίτες και σχιστοψαμμίτες),
- Κλαστικούς σχηματισμούς, εκρηξιγενή πετρώματα και ασβεστολίθους και δολομίτες και τέλος
- Επωθημένες μεγάλες μάζες οφιολιθικών πετρωμάτων πάνω στους προηγούμενους σχηματισμούς που συνοδεύονται από ιζήματα βαθιάς θάλασσας.

Η Πελαγονική ζώνη των μεταμορφωμένων σχηματισμών ευρίσκεται επωθημένη επάνω σε σχηματισμούς της ενότητας Αμπελάκια και περιλαμβάνει σχιστολίθους, γνεύσιους, μάρμαρα.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ (ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΥΑΝΟΣΧΙΣΤΟΛΙΘΩΝ)

Κυριαρχούν κυανοσχιστόλιθοι, γνευσιοσχιστόλιθοι – γνεύσιοι και πρασινίτες. Κατά θέσεις φέρουν ενστρώσεις αδροκρυσταλλικών μαρμάρων και είναι επωθημένοι μετά το Μέσο Ηώκαινο επάνω σε σχηματισμούς της ενότητας Ολύμπου – Όσσας

ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΛΥΜΠΟΥ – ΟΣΣΑΣ

Αποτελεί τεκτονικό παράθυρο και υπόκειται της Ενότητας Αμπελακίων και της Πελαγονικής ζώνης. Συνίσταται από κρυσταλλικούς ασβεστολίθους και δολομίτες που προς τα πάνω περνάνε κανονικά σε μεταμορφωμένα ιζήματα φλύσχη.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΡΑΝΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

Αποτελεί τεκτονικό παράθυρο και υπόκειται της Πελαγονικής ζώνης. Συνίσταται από κρυσταλλικούς ασβεστολίθους και δολομίτες ολικού πάχους 1.900μ.

<u>Μεταλπικοί σχηματισμοί</u>

ΜΕΣΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΛΑΣΣΙΚΗ ΑΥΛΑΚΑ

Τα μολασσικά ιζήματα της μεσοελληνικής αύλακας αποτελούν μια ασυνεχή σειρά ολικού πάχους άνω των 5.000μ., αρχομένη από το Ανώτερο Ηώκαινο και περατούμενη το Μέσο Μειόκαινο (Βουρδιγάλιο) και προήλθαν από τα υλικά διάβρωσης των οροσειρών της Πίνδου που ευρίσκετο στο δυτικό περιθώριο της αύλακας αυτής και της Πελαγονικής οροσειράς που κατείχε το ανατολικό της περιθώριο.

Τα ιζήματα αυτά περιλαμβάνουν εναλλασσόμενα θαλάσσια, λιμναία και ποταμοχειμμάρια ιζήματα και διακρίνονται σε :

- Σχηματισμός Κρανιάς: συνιστά τη βάση των μολασσικών ιζημάτων της Μεσοελληνικής αύλακας. Αποτελείται από κροκαλοπαγή, κροκαλολατυποπαγή, ψαμμίτες, ψαμμούχες μάργες και κυανές μάργες (Ανώτερο Ηώκαινο).

- Σειρά Ριζώματος: αποτελείται από κυανές έως μελανές ιλιούχες μάργες (Ανώτερο Ηώκαινο).

- Σειρά Επταχωρίου: αποτελείται από κροκαλοπαγή, ψαμμίτες και ψαμμούχες μάργες (Μέσο – Ανώτερο Ολιγόκαινο).

- Σειρά Πενταλόφου – Μετεώρων: αποτελείται από έναν κατώτερο ορίζοντα πολύμικτων κροκαλοπαγών και έναν ανώτερο ορίζοντα κροκαλοπαγών με ενστρώσεις ψαμμιτών και μαργών πάνω στα οποία έχουν κτιστεί τα Μοναστήρια των Μετεώρων (Ανώτερο Ολιγόκαινο – Ακουϊτάνιο).

- Σειρά Φανουρίου : αποτελείται από κυανές έως πρασινόχροες ιλιούχες μάργες με ενστρώσεις κροκαλοπαγών και ψαμμιτών (Ακουϊτάνιο – Βουρδιγάλιο).

- Σειρά Τρικάλων : αποτελείται από κυανές έως φαιοκίτρινες ιλιούχες μάργες με ψαμμιτικές ενστρώσεις και οργανογενείς ασβεστολίθους (Βουρδιγάλιο).

Οι ανώτεροι σχηματισμοί αναπτύσσονται στο ΒΔ τμήμα του Υδατικού διαμερίσματος

<u>Νεογενείς και τεταρτογενείς σχηματισμοί</u>

Οι σχηματισμοί αυτοί καταλαμβάνουν κυρίως τη πεδινή Θεσσαλία και αποτελούνται από :

- Νεογενή και πλειοπλειστοκαινικά ιζήματα. Πρόκειται για λιμναίες και ποταμοχερσαίες αποθέσεις και αποτελούνται από κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, αργίλους και μάργες που ενίοτε περιέχουν στρώματα λιγνίτη. Συναντώνται στους λόφους μεταξύ ανατολικής και δυτικής πεδιάδας της Θεσσαλίας στην περιοχή Σαρανταπόρου και Αλμυρού.

- Πρόσφατες τεταρτογενείς αποθέσεις που καταλαμβάνουν το κατ' εξοχή πεδινό τμήμα του συνόλου της Θεσσαλίας. Αποτελούνται από υλικά ποικίλης κοκκομετρίας ποταμοχειμαρρώδους ποτάμιας ή και λιμναίας προέλευσης. Η κοκκομετρία των υλικών γενικά μειώνεται με την απομάκρυνση από τους κύριους κώνους των ποταμών και χειμάρρων που εκβάλλουν στην πεδινή ζώνη και αποτελούνται από αδρομερή υλικά. Προς τα εσωτερικά και των δύο πεδιάδων (ανατολικής, δυτικής,) οι αποθέσεις γίνονται πλέον λεπτόκκοκες με μεγαλύτερη συμμετοχή λεπτομερούς άμμου, πηλού, και αργιλοϊλυωδών σχηματισμών.

Οι κώνοι των χειμάρρων που αναπτύσσονται στα κράσπεδα της πεδιάδος ποικίλουν βέβαια σε μέγεθος και συχνότητα. Στη δυτική πεδιάδα διακρίνεται ιδιαίτερα η ζώνη ανάπτυξης των αδρομερών υλικών στον ενιαίο πρακτικά κώνο των ποταμών Πηνειού, Πορταϊκού και Πάμισου, ο κώνος του Σοφαδίτη και σε μικρότερη έκταση οι κώνοι του Ενιππέα, Καλέντζη και Νεοχωρίτη όπως επίσης και στην πεδιάδα του Αλμυρού.

Στην ανατολική πεδιάδα ο Πηνειός που τη διασχίζει, εισερχόμενος από το δυτικό τμήμα μέσω των στενών Καλαμακίου (όπου αναπτύσσονται μάρμαρα της Πελαγονικής Ζώνης) δεν μεταφέρει ποιά αδρομερή υλικά. Η μόνη κύρια πηγή τροφοδοσίας της ανατολικής πεδιάδας με χονδρόκοκα υλικά είναι ο Τιταρησίος στο βόρειο δυτικό τμήμα.

Το πάχος των τεταρτογενών αποθέσεων της πεδιάδος ποικίλει κατά τόπους και μπορεί να ξεπεράσει κατά πολύ τα 400 μ. εξαρτώμενο από τη σύνθετη γεωμετρία του υπόβαθρου εξαιτίας του τεκτονισμού. Η δυτική λεκάνη είναι αρχαιότερη και το υπόβαθρό της έχει βυθιστεί περισσότερο σε σχέση με την ανατολική που ακολούθησε μεταγενέστερα.

6.2.3.2 Τεκτονική

Από τα διαθέσιμα σεισμολογικά και γεωλογικά στοιχεία καθώς και από γνωστά γεωτεκτονικά μοντέλα στην ευρύτερη περιοχή της Καρδίτσας (λεκάνη της Θεσσαλίας) ασκούνται εφελκυστικές δυνάμεις με αποτέλεσμα ο φλοιός της Θεσσαλίας να επεκτείνεται (τεντώνεται) κατά τη διεύθυνση βορρά-νότου με ταχύτητα περίπου 1 εκατοστό το χρόνο (1 cm/yr) (Παναγιωτόπουλος Δ. και Παπαζάχος Κ., ΑΠΘ, παρουσίαση στο 1ο Αναπτυξιακό Συνέδριο της Καρδίτσας, 2008, σχετικά με την «Ενεργό Τεκτονική της Θεσσαλίας και τη Σεισμικότητα της Καρδίτσας»). Συνέπεια της παραμόρφωσης αυτής είναι η διάρρηξη του φλοιού και η δημιουργία δύο συστημάτων ρηγμάτων τα οποία έχουν διευθύνσεις ανατολής-δύσης. Το ένα σύστημα με τα μεγαλύτερα ρήγματα βρίσκεται κατά μήκος της νότιας Θεσσαλίας και το άλλο κατά μήκος του Πηνειού ποταμού. Το μεγαλύτερο γνωστό ρήγμα της Θεσσαλίας είναι αυτό των Σοφάδων με μήκος περίπου 50 χιλιόμετρα.

Στο χάρτη που ακολουθεί παριστάνονται οι τεκτονικές τάσεις (βέλη με δύο κατευθύνσεις) στη Θεσσαλία και τις γύρω περιοχές που έχουν προσδιορισθεί τόσο με σεισμολογικές μεθόδους όσο και με γεωλογικές-νεοτεκτονικές μεθόδους (Mountrakis et al., 2006).

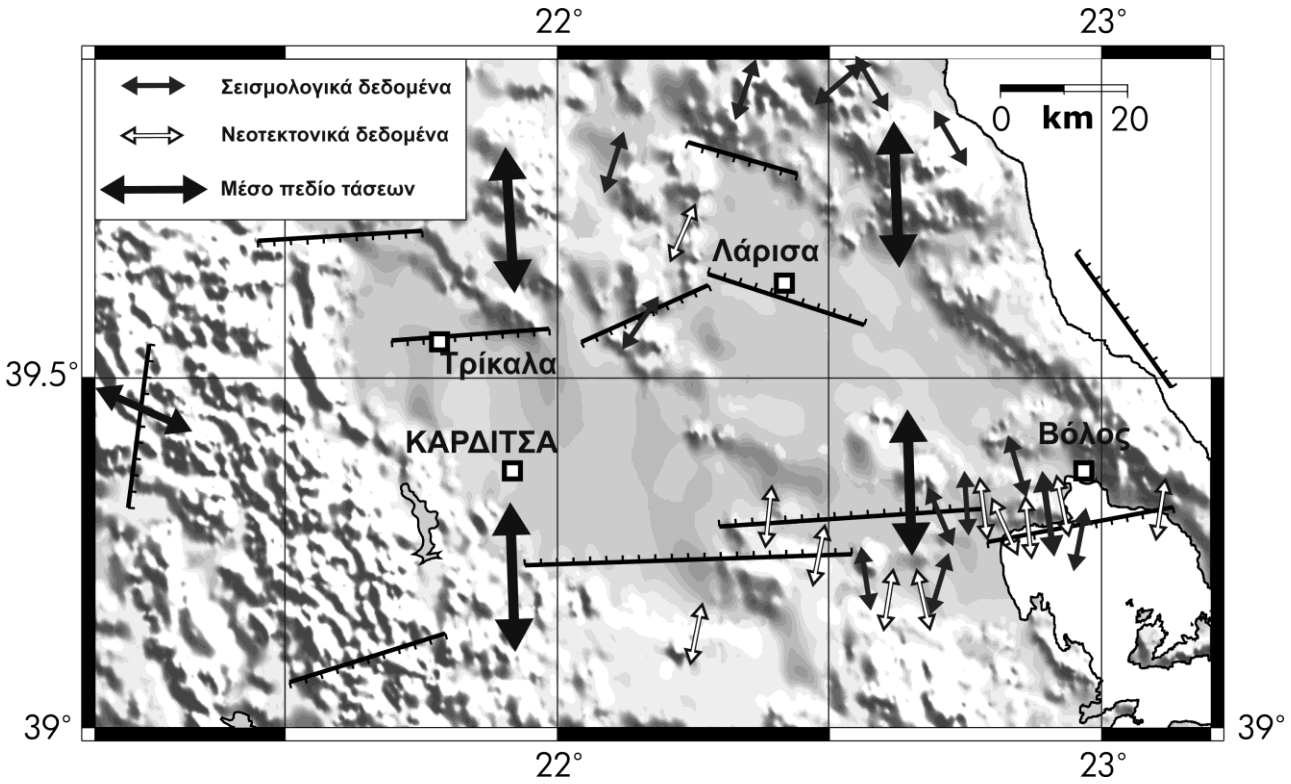

Χάρτης 6.2.3-2: Οι εφελκυστικές τάσεις που επεκτείνουν το φλοιό της Θεσσαλίας κατά τη διεύθυνση Β-Ν και προκαλούν ρήγματα με διεύθυνση Α-Δ

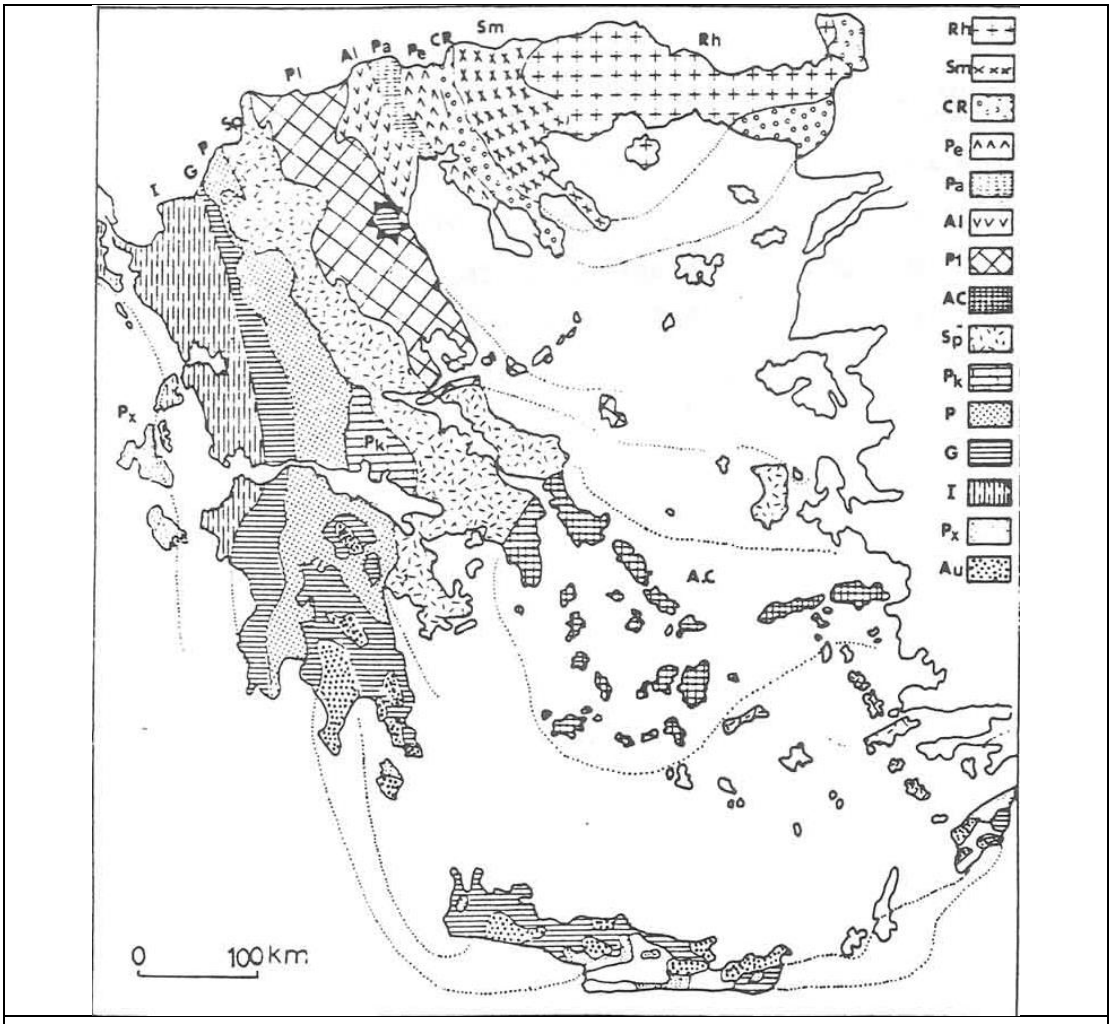

Γεωτεκτονικό σχήμα των Ελληνίδων ζωνών. (Κατά Mountrakis et al. 1983)	
Rh: Μάζα της Ροδόπης	Sm: Σερβομακεδονική μάζα
CR: Περιροδοπική ζώνη	PI: Πελαγονική ζώνη
(Pe: Ζώνη Παιανίας, Pa: Ζώνη Πάικου, Al: Ζώνη Αλμωπίας) : **Ζώνη Αξιού**	
Ac: Αττικό-Κυκλαδική ζώνη	Sp: Υποπελαγονική ζώνη
Pk: Ζώνη Παρνασσού – Γκιώνας	P: Ζώνη Πίνδου
G: Ζώνη Γαβρόβου – Τρίπολης	I: Ιόνιος ζώνη
Px: Ζώνη Παξών ή Προαπούλια	Au: Ενότητα "Ταλέα όρη - πλακώδεις ασβεστόλιθοι" πιθανόν της Ιονίου ζώνης

Χάρτης 6.2.3-3: Χάρτης Γεωτεκτονικών Ζωνών

6.2.3.3 Σεισμικότητα

Στο ΥΔ Θεσσαλίας υπάρχει σημαντική σεισμική δραστηριότητα στις νότιες - ανατολικές περιοχές του ΥΔ, όπως φαίνεται από τον χάρτη που ακολουθεί, στον οποίο παρουσιάζονται οι σεισμοί που καταγράφηκαν στην Ελλάδα την περίοδο 1900 –2009 με M>4 (ISC, NOA). Τα διαφορετικά χρώματα αντιστοιχούν σε διαφορετικά εστιακά βάθη. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης παρατηρείται συγκέντρωση σεισμικών συμβάντων, η πλειοψηφία των οποίων είναι μικρού εστιακού βάθους (μέχρι 40 km - κόκκινο χρώμα).

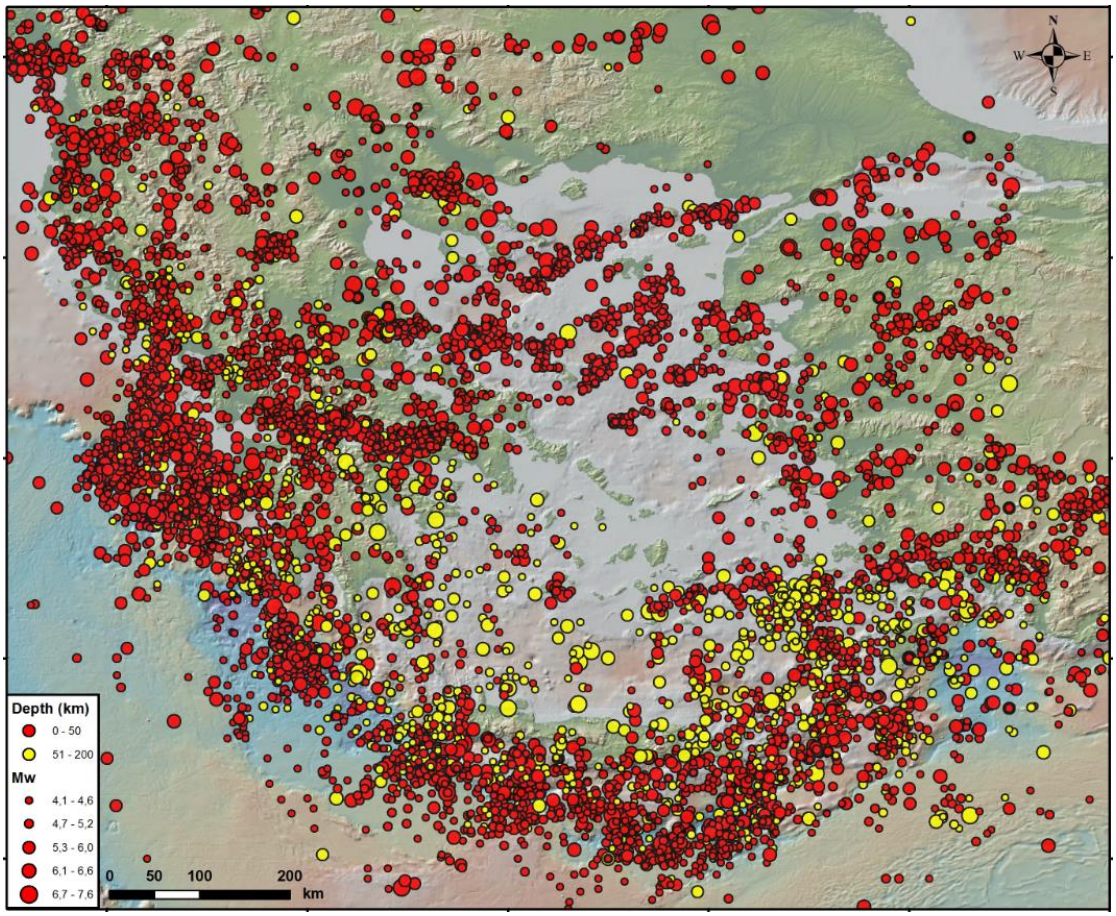

Χάρτης 6.2.3-4: Σεισμικότητα στην Ελλάδα 1900- 2009, M > 4

(Πηγή: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Γεωλογίας, Τομέας Γεωφυσικής και Γεωθερμίας)

Στον χάρτη που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των επίκεντρων των μεγαλύτερων και καταστρεπτικότερων σεισμών του Ελληνικού χώρου την περίοδο 1900 – 2004. Παρατηρούμε ότι στην περιοχή μελέτης (κόκκινο περίγραμμα) έχουν καταγραφεί έξι μεγάλοι σεισμοί στο διάστημα αυτό, σε περιοχές όπως ο Βόλος, η Ζαγορά και η Καρδίτσα.

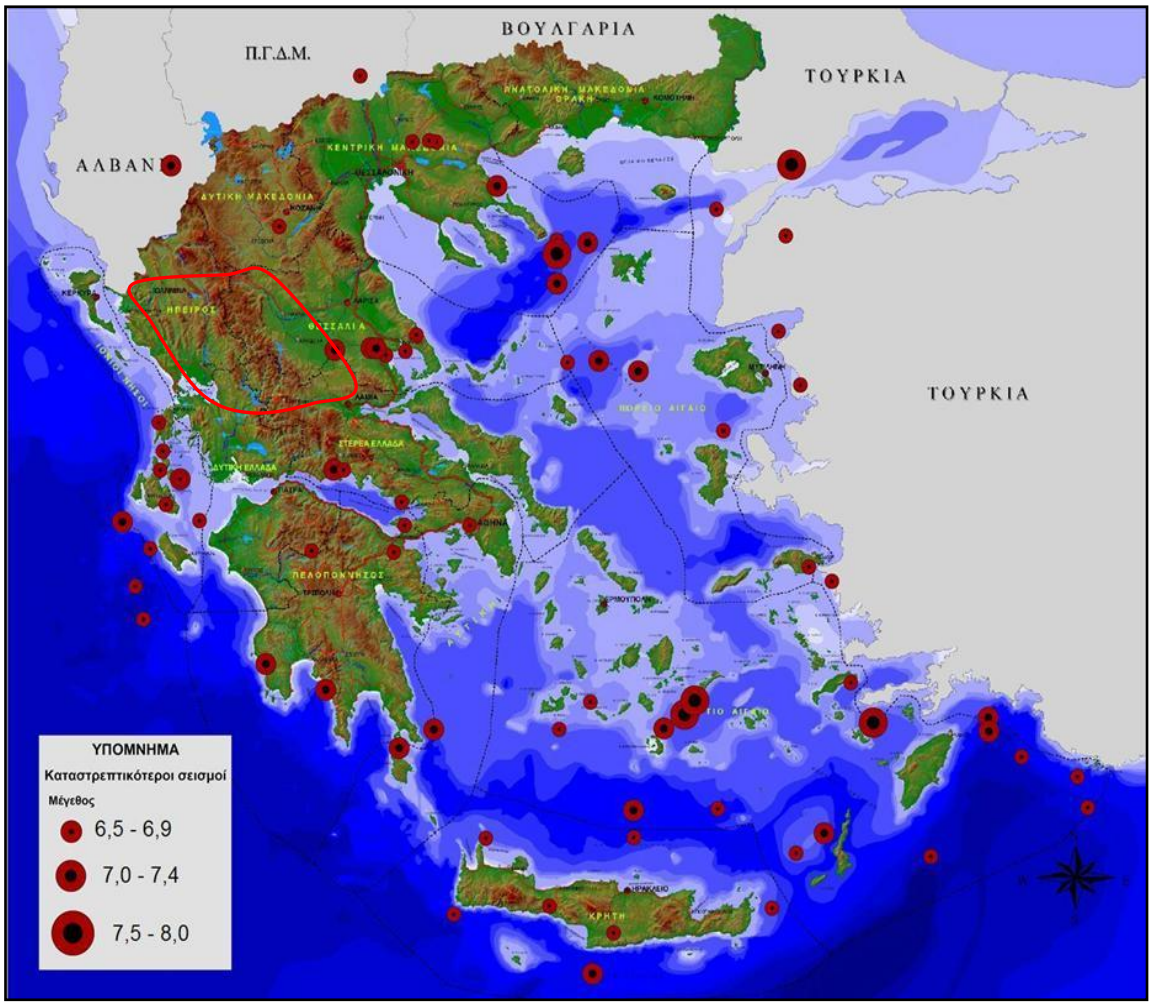

Χάρτης 6.2.3-5: Κατανομή επικέντρων των μεγαλύτερων και καταστρεπτικότερων σεισμών του Ελληνικού χώρου (1900 – 2004)

Συγκεκριμένα, οι σεισμοί που παρατηρήθηκαν στην περιοχή καθώς και τα ρήγματα που παρουσιάζονται εντός αυτής παρουσιάζονται στο χάρτη που ακολουθεί (Παναγιωτόπουλος Δ. και Παπαζάχος Κ., ΑΠΘ, 2008).

Α/Α	Όνομα Ρήγματος	L	ζ	θ	λ	Έτη και μεγέθη σεισμών
1	Μετέωρα	26	90	43	-90	1544(6.4), 1665(6.0), 1787(6.0)
2	Τρίκαλα	25	89	43	-90	1621(6.0), 1674(6.0), 1735(6.4)
3	Πηνειάς	22	69	43	-90	1661(6.2)
4	Λάρισα	26	291	47	-88	1668(6.0), 1731(6.0), 1781(6.2), 1941(6.3)
5	Ελασσόνα	18	109	47	-88	1766(6.1)
6	Κεραμίδι	26	327	50	-82	1905(6.4), 1911(6.0), 1930(6.1)
7	Άγραφα	26	76	50	-82	1514(6.0), 1566(6.4), 1966(6.2)
8	Σοφάδες	52	271	47	-88	1954(7.0)
9	Φάρσαλα	42	269	47	-88	1743(6.6), 1773(6.4), 1957(6.8)
10	Ν. Αγχίαλος	30	82	43	-90	1864(6.0), 1955(6.2), 1980(6.5)
11	Άρτα	26	11	49	-87	1967(6.4)

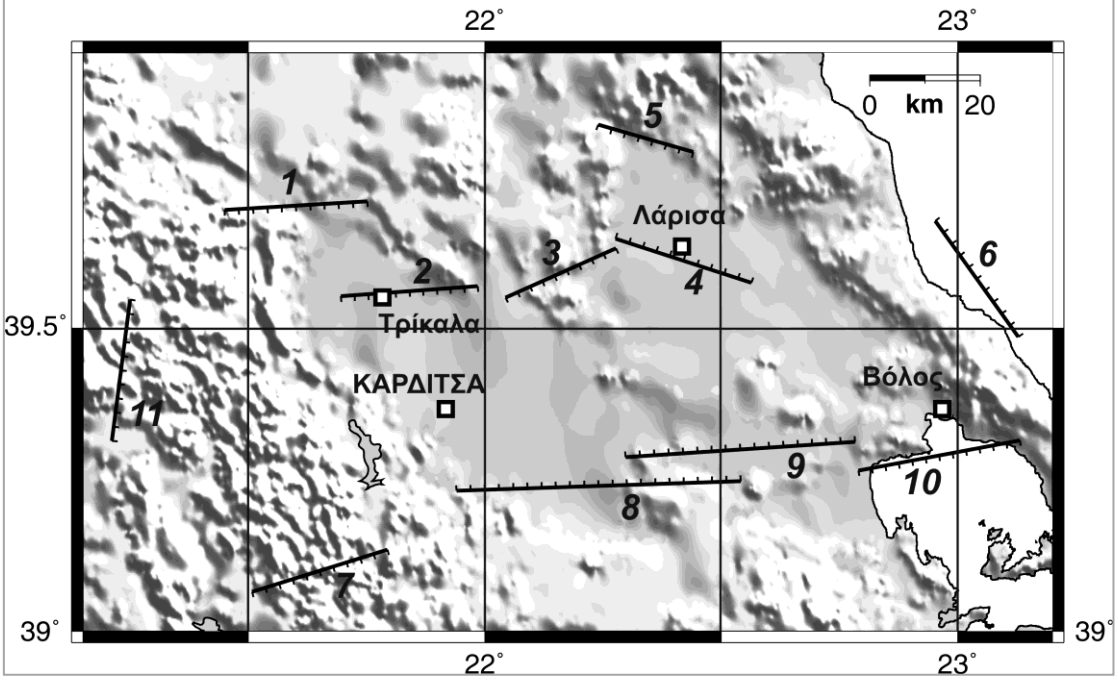

Χάρτης 6.2.3-6: Τα έντεκα ρήγματα της Θεσσαλίας και των γύρων περιοχών που έδωσαν ισχυρούς σεισμούς (Μ≥6.0) κατά τους ιστορικούς χρόνους (Πηγή: Παναγιωτόπουλος Δ. και Παπαζάχος Κ., ΑΠΘ, 2008)

6.2.4 Υπέδαφος – Φυσικοί Πόροι

Οι γεωλογικές συνθήκες που επικρατούν στην εξεταζόμενη περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας θεωρούνται ιδιαίτερα ευνοϊκές για τον σχηματισμό πλούσιων υπεδαφικών φυσικών πόρων[27].

[27] *ΣΜΠΕ του ΠΕΠ Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου Προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013, Μάρτιος 2003*

6.2.4.1 Λατομικά ορυκτά

Στην περιοχή μελέτης υπάρχουν σημαντικές μαρμαροφόρες περιοχές κυρίως κατά μήκος των ορεινών όγκων του ανατολικού τμήματος. Ιδιαίτερη συγκέντρωση παρατηρείται στο Πήλιο (παραθαλάσσια περιοχή Σαρακίνικου Λαύκου) και γενικότερα στο Ν. Μαγνησίας που κατατάσσεται στις πλέον μαρμαροπαραγωγικές περιοχές σε επίπεδο χώρας. Εξόρυξη μαρμάρου γίνεται στο Ν. Μαγνησίας (περιοχές Λαύκου, Καναλίων, Βένετου, Νεοχωρίου (Εξόρυξη σχιστόλιθου, η γνωστή Πηλιορείτικη πλάκα), Καλαμακίου, Κεραμιδίου, Σούρπης, Πτελεού, Λαμπινούς, Ν. Αγχιάλου, Κερασιάς και Συκής), στο Ν. Λάρισας (περιοχές Κοκκινοπηλού Ολύμπου, Γόνων, Αμπελείας, Καρυάς και Τυρνάβου), στο Ν. Τρικάλων (περιοχή Κεραμιδίου) και στο Ν. Καρδίτσας (περιοχή Βλοχού). Επίσης, εξόρυξη βιομηχανικών ορυκτών γίνεται στις περιοχές Ανάβρας, Σέσκλου, Ν. Ιωνίας του Ν. Μαγνησίας και Λογγά Ν. Τρικάλων. Η περιοχή μελέτης δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στον τομέα των μεταλλικών ορυκτών. Είναι ενδεικτικό ότι στις περιοχές που παραχωρήθηκαν για εκμετάλλευση μετά από αξιολόγηση του ΙΓΜΕ, δεν παρουσιάζεται σήμερα άξια λόγου δραστηριότητα. Σε ότι αφορά τέλος στην εξόρυξη αδρανών, έχουν ήδη καθοριστεί λατομικές περιοχές ανά νομό.

6.2.4.2 Τύρφη - Λιγνίτης

Στον τομέα των ενεργειακών ορυκτών η περιοχή μελέτης διαθέτει αξιοποιήσιμα κοιτάσματα λιγνίτη, ορυκτού, στις περιοχές Δομένικου και Αμουρίου Ελασσόνας του Ν. Λάρισας.

6.2.4.3 Γεωθερμία

Στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται επίσης γεωθερμικά πεδία, ανατολικά των Σοφάδων Ν. Καρδίτσας (γεωθερμική περιοχή σύμφωνα με δεδομένα γεωτρήσεων). Η αξιοποίηση των πεδίων αυτών ενδέχεται να δώσει ενέργεια, ήπιας μορφής, για την κάλυψη τοπικών αναγκών.

6.2.5 Υδατικοί Πόροι

Η περιγραφή των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων παρουσιάστηκαν αναλυτικά στο κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία για τις ΛΑΠ και τα ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος.

Η συνολική έκταση του διαμερίσματος 13.136,57 km^2. Η καταγραφή και η οριοθέτηση των Λεκανών Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) παρουσιάζονται στον Πίνακα και στο Χάρτη που ακολουθούν αντίστοιχα. Επισημαίνεται ότι η υπολεκάνη του π. Ταυρωπού (Μέγδοβα), ανάντη του φράγματος Πλαστήρα, έκτασης 161 km^2, αν και υδρολογικά ανήκει σε αυτή του Αχελώου, από διαχειριστική σκοπιά εντάσσεται σε αυτή του Πηνειού (δηλαδή στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας), καθώς το σύνολο, πρακτικά, των υδατικών πόρων της εκτρέπονται προς την πλευρά της Θεσσαλίας.

Πίνακας 6.2.5-1: Λεκάνες Απορροής Ποταμού στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Υδατικό Διαμέρισμα	Κωδικός Λεκάνης	Ονομασία Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ)	Έκταση (km^2)
Θεσσαλία (EL08)	EL0816	Πηνειού	11061,64
	EL0817	Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου	2074,93

Χάρτης 6.2.5-1: Λεκάνες Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

6.2.5.1 Υδατικά Συστήματα

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης, στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) προσδιορίσθηκαν συνολικά 82 επιφανειακά και 34 Υπόγεια υδατικά συστήματα. Στον ακόλουθο Πίνακα περιλαμβάνονται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για τις των υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 6.2.5-2: Κατηγορίες υδατικών συστημάτων ανά ΛΑΠ στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)	ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)	ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ
Ποτάμια ΥΣ	64	8	72
Λιμναία ΥΣ	3	0	3
Μεταβατικά ΥΣ	0	0	0
Παράκτια ΥΣ	2	5	7
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΣ	69	13	82
Υπόγεια ΥΣ	28	6	34
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	**97**	**19**	**116**

6.2.5.2 Ανάπτυξη υδατικών έργων στο Υδατικό Διαμέρισμα

Στο ΥΔ Θεσσαλίας δεν εντοπίζονται σημαντικά σε μέγεθος φράγματα και ταμιευτήρες, με την εξαίρεση του φράγματος Σμοκόβου, το οποίο εξυπηρετεί αρδευτικές ανάγκες, ενώ χρησιμοποιείται και για παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Επιπρόσθετα υπάρχει η τεχνητή λίμνη Κάρλας, η οποία χρησιμοποιείται προς το παρόν για αντιπλημμυρική προστασία του Πηνειού, άλλα δημιουργήθηκε και για μελλοντική άρδευση παραλίμνιων. Επιπλέον εντοπίζεται και η τεχνητή λίμνη Αργυροπουλίου, η οποία εξυπηρετεί την άρδευση παραλίμνιων περιοχών μέσω τοποθετημένου θυροφράγματος ελέγχου.

Τα έργα αυτά παρουσιάζονται στον ακόλουθο χάρτη.

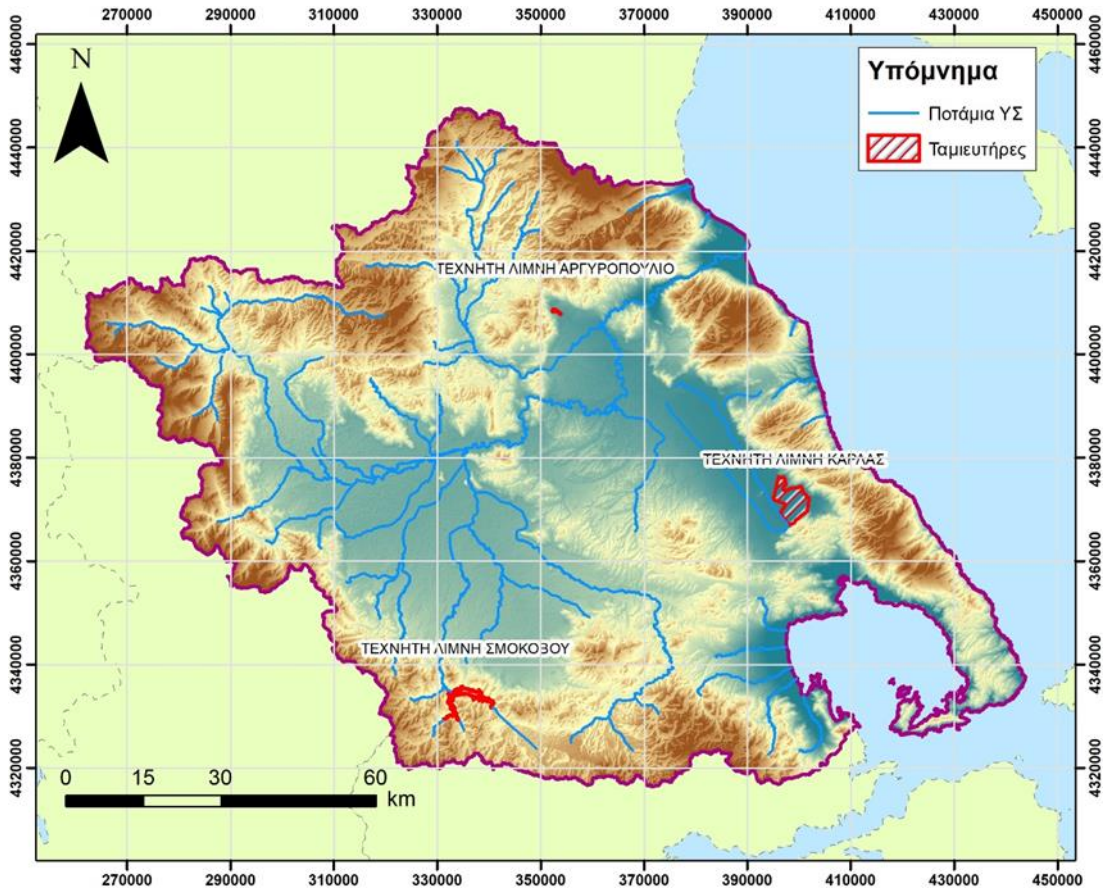

Χάρτης 6.2.5-2: Χάρτης ταμιευτήρων στο ΥΔ08

6.2.5.3 Διαθεσιμότητα Υδατικών Πόρων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία για τις συνολικές ετήσιες απολήψεις νερού για όλες τις δραστηριότητες και χρήσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας. Από αυτές, το μεγαλύτερο μέρος προορίζεται για άρδευση (91,2%), ένα σημαντικό μέρος για ύδρευση (7,4%), ενώ σαφώς μικρότερες είναι οι εκτιμώμενες απολήψεις για την κτηνοτροφία (1,0%) και την βιομηχανία αντίστοιχα (0,5%).

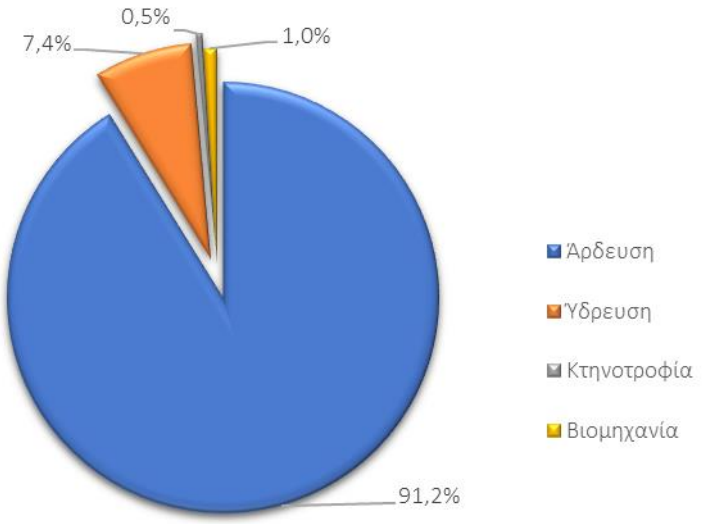

Σχήμα 6.2.5-1: Κατανομή ετήσιων απολήψεων νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Από αυτές εκτιμάται ότι περίπου 27% αφορούν απολήψεις από επιφανειακά υδατικά συστήματα και περίπου 73% από υπόγεια ύδατα. Στις απολήψεις από επιφανειακά ύδατα δεν συμπεριλαμβάνεται η απόληψη των περίπου 128,5 hm³ από την Τεχνητή Λίμνη του Ταυρωπού (ΥΔ04) για την κάλυψη υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών του ΥΔ08 (23,0 και 105,5 hm³ αντίστοιχα).

Επιπλέον, στην υδρολογική λεκάνη του Πηνειού συναντώνται 28 υπόγεια υδατικά συστήματα, στα 9 από τα οποία πραγματοποιούνται υπεραντλήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα σταδιακή μείωση των μονίμων υπογείων αποθεμάτων.

Στην υδρολογική λεκάνη του Αλμυρού-Πηλίου συναντώνται 6 υπόγεια υδατικά συστήματα από τα οποία μόνο το κοκκώδες σύστημα του Αλμυρού (EL0800140) βρίσκεται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης. Στο υδατικό σύστημα του Αλμυρού οι υπεραντλήσεις έχουν ως αποτέλεσμα την θαλάσσια διείσδυση σε μεγάλη απόσταση από την ακτή και την ποιοτική υποβάθμισή του.

Στα υπόλοιπα υπόγεια υδατικά συστήματα δεν παρατηρούνται προβλήματα υπερεκμετάλλευσης, πέραν τοπικών μόνο προβλημάτων και οι απολήψεις αποτελούν μικρό μόνο ποσοστό της μέσης ετήσιας φυσικής τροφοδοσίας τους. Στον πίνακα που ακολουθεί δίδονται η ποσοτική κατάσταση των ΥΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) όπως προέκυψαν κατά την 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 6.2.5-3: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Ποσοτική κατάσταση

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση	Θαλάσσια διείσδυση	Μητρώο προστατευόμενων περιοχών άρθρου Α7
1	EL0800010	Κόζιακα	Καλή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
2	EL0800020	Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας	Καλή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
3	EL0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
4	EL0800040	Σαραντά-πορου	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Α/Α	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση	Θαλάσσια διείσδυση	Μητρώο προστατευόμενων περιοχών άρθρου Α7
5	EL0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας	Καλή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
6	EL0800060	Ποταμιάς	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
7	EL0800070	Δομασίου – Τιτάνου	Καλή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
8	EL0800080	Φυλληΐου – Ορφανών	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
9	EL0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών	Κακή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
10	EL0800110	Λάρισας – Κάρλας	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
11	EL0800120	Ολύμπου –Όσσας	Καλή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
12	EL0800130	Ταουσάνης – Καλού Νερού	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
13	EL0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων	Κακή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
14	EL0800190	Χασίων – Αντιχασίων	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
15	EL0800200	Ξυνιάδος	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
16	EL0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
17	EL0800220	Κώνου Τιταρήσιου	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
18	EL0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταΐκού – Παμισού	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
19	EL0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
20	EL0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
21	EL0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου	Κακή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
22	EL0800271	Μαυροβουνίου –Όσσας (Α)	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
23	EL0800272	Μαυροβουνίου –Όσσας (Β)	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
24	EL0800290	Άνω Ρου Ενιπέα	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
25	EL0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
26	EL0800310	Ελάτης – Ρεντίνας	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
27	EL0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
28	EL0800330	Εκβολών Πηνειού	Καλή	Στη παράκτια ζώνη	ΟΧΙ
29	EL0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
30	EL0800140	Αλμυρού	Κακή	ΝΑΙ	ΟΧΙ
31	EL0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας	Καλή	ΝΑΙ	ΟΧΙ
32	EL0800160	Όρθρυος	Καλή	Τοπικά στο ανατολικό τμήμα	ΟΧΙ
33	EL0800170	Πηλίου	Καλή	ΟΧΙ	ΟΧΙ
34	EL0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας	Καλή	Τοπικά στο νότιο τμήμα	ΟΧΙ

Η εξέταση των ισοζυγίων της Θεσσαλίας έχει οδηγήσει στα παρακάτω συμπεράσματα:

Το σημερινό καθεστώς εκμετάλλευσης των υδάτινων πόρων στη Θεσσαλία έχει οδηγήσει σε υπεραντλήσεις των υπογείων νερών, έτσι ώστε εκτός από τους ανανεώσιμους πόρους να μειώνονται και τα μόνιμα υπόγεια αποθέματα. Λόγω της στενής σχέσης μεταξύ υπόγειων και επιφανειακών νερών οι υπεραντλήσεις αυτές έχουν ως επίπτωση και τη μείωση της επιφανειακής ροής.

Οι απαιτήσεις του περιβάλλοντος δεν καλύπτονται σε ό,τι αφορά τόσο στα υπόγεια νερά όσο και στα επιφανειακά. Στα τελευταία, ιδιαίτερα έντονη είναι η ανεπάρκεια θερινής ροής για τη συντήρηση υγιών οικοσυστημάτων.

Η αρδευτική κατανάλωση είναι μικρότερη από τη ζήτηση. Αιτία είναι το μεγάλο κόστος σε περιοχές όπου η άντληση πρέπει να γίνει από μεγάλα βάθη λόγω της μείωσης των υπόγειων αποθεμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η μη άρδευση ή η ελλειμματική άρδευση παραγωγικών εκτάσεων.

6.3 Φυσικό Περιβάλλον

6.3.1 Προστατευόμενες Περιοχές

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV.

Πίνακας 6.3.1-1: Κατηγορίες Προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Α/Α	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας
1	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7
2	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία
3	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ
4	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και
5	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει την οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.

6.3.1.1 Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) τα ΥΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευομένων Περιοχών στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα. Πρόκειται για επτά ΥΥΣ: το ΥΥΣ Κόζιακα (EL0800010), το ΥΥΣ Παλιοσαμαρίνας-Βούλας (EL0800020), το ΥΥΣ Κρανιάς-Ελασσώνος (EL0800050), το ΥΥΣ Δαμασίου-Τιτάνου (EL0800070), ΥΣΣ Εκκάρας-Βελεσιωτών (EL0800100), το ΥΥΣ Κάτω Ολύμπου-Όσσας (EL0800120) και το ΥΥΣ Ναρθακίου-Βρυσίων (EL0800180) της ΛΑΠ Πηνειού. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας (EL08), στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση, προστέθηκε το ΕΥΣ Τεχνητή Λίμνη Σμοκόβου, το οποίο σύμφωνα με την επικαιροποιημένη ΑΕΠΟ (Αρ. πρωτ.: 3756/211674/ΠΕ2016 - 08/10/2019) του έργου «Ύδρευση ανατολικής πλευράς Νομού Καρδίτσας από τη λίμνη Σμοκόβου», θα υδροδοτεί τμήμα της ανατολικής πλευράς της Π.Ε. Καρδίτσας. Σημειώνεται ότι η τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, η οποία ανήκει στο γειτονικό Υδατικό Διαμέρισμα Δ. Στερεάς Ελλάδας (EL04), συμβάλλει στην ύδρευση της Καρδίτσας και των γύρω Δήμων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Τα ΥΥΣ, τα οποία αποτελούν τις προστατευόμενες περιοχές πόσιμου ύδατος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, παρουσιάζονται γραφικά και στον ακόλουθο χάρτη.

Πίνακας 6.3.1-2:Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ενταγμένα στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Υδρολογική Λεκάνη Πηνειού		
Σύστημα Κόζιακα	EL0800010	Ύδρευση Δήμων Τρικκαίων, Πύλης, Καλαμπάκας, Μουζακίου
Σύστημα Παλιοσαμαρίνας-Βούλας	EL0800020	Ύδρευση Δήμων Τρικκαίων, Φαρκαδόνας
Σύστημα Κρανιάς-Ελασσώνος	EL0800050	Ύδρευση Δήμου Ελασσόνας
Σύστημα Δαμασίου-Τιτάνου	EL0800070	Ύδρευση Δήμων Ελασσόνας, Τυρνάβου, Λαρισαίων, Φαρκαδόνας, Παλαμά
Σύστημα Εκκάρας-Βελεσιωτών	EL0800100	Ύδρευση Δήμου Δομοκού
Σύστημα Κάτω Ολύμπου-Όσσας	EL0800120	Ύδρευση Δήμων Τεμπών, Αγιάς
Σύστημα Ναρθακίου-Βρυσίων	EL0800180	Ύδρευση Δήμων Δομοκού, Φαρσάλων
Υδρολογική Λεκάνη Αλμυρού-Πηλίου		
-	-	-

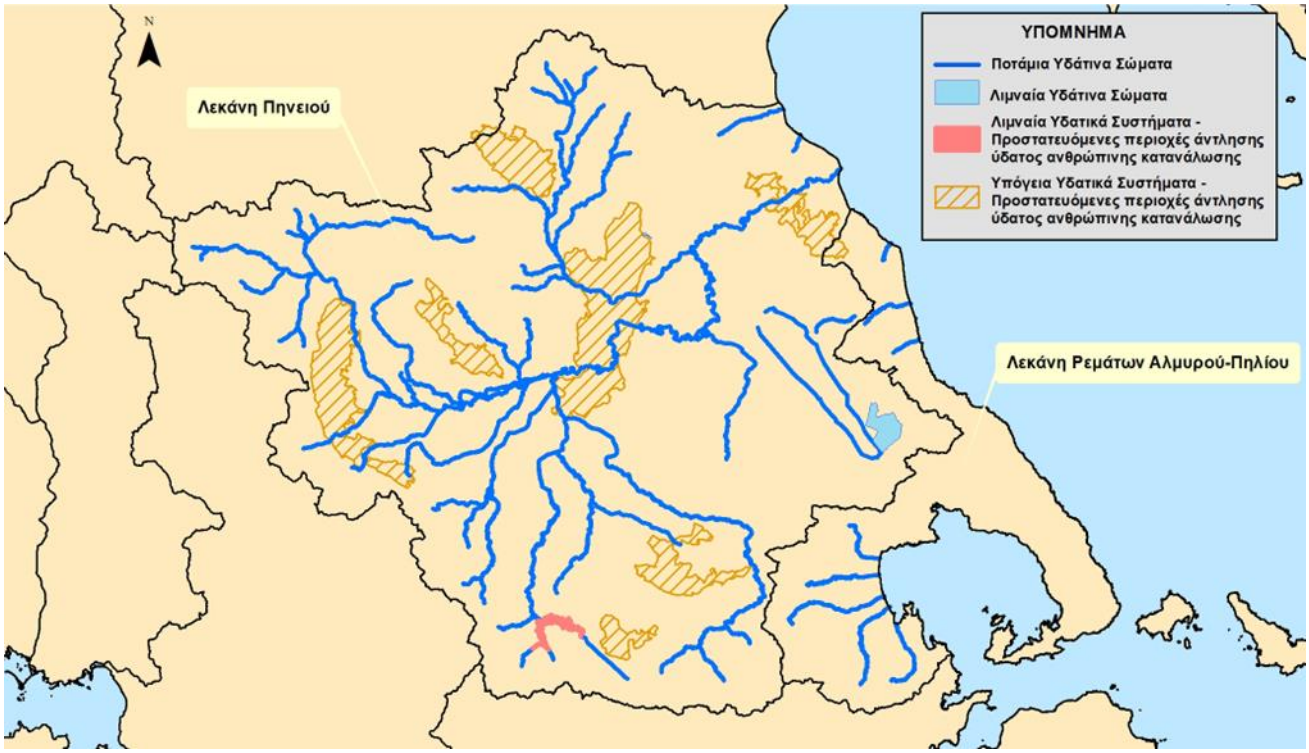

Χάρτης 6.3.1-1: Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

6.3.1.2 Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), ο εντοπισμός και οριοθέτησή των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας έλαβε χώρα στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής

των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας με την αξιοποίηση, κατά κύριο λόγο, πληροφοριών σχετικά με τη θέση, τη δυναμικότητα και το είδος υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων.

Συνεκτιμώντας το μέγεθος και το είδος των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων καταρτίστηκε ο κατάλογος των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08). Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση. Στον πίνακα και τον χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή αυτών των περιοχών, καθώς και τα υδατικά συστήματα στα οποία εμπίπτουν.

Πίνακας 6.3.1-3: Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και τα αντίστοιχα ΥΣ

Α/Α	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου ΥΣ	Ονομασία αντίστοιχου ΥΣ
1	Πορταϊκός Ποταμός	Τμήμα του Πορταϊκού Ποταμού, μήκους 16km περίπου, με πέρας τη συμβολή του με τον Πηνειό (Λεκάνη Απορροής Πηνειού)	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
2	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)	Τμήμα των ακτών Θεσσαλίας στην ευρύτερη περιοχή των εκβολών του Πηνειού	EL0816C0002N	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΚΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ)

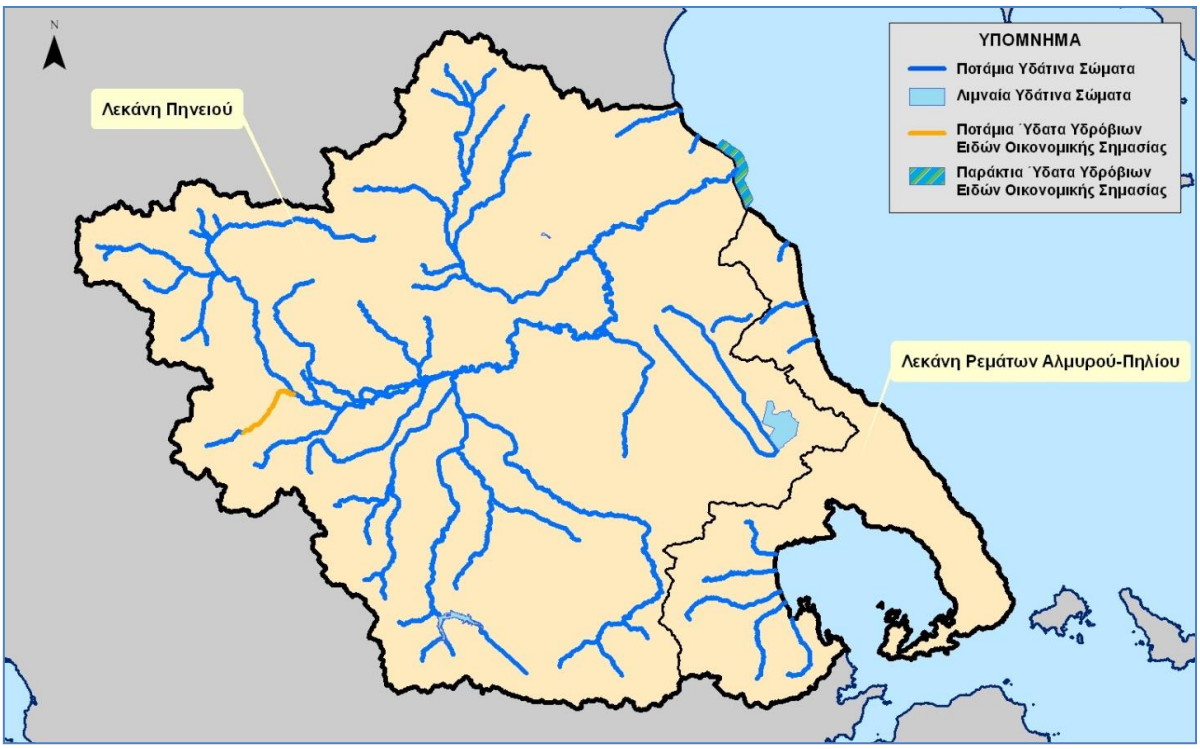

Χάρτης 6.3.1-2: Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Οι προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της «ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων» και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

6.3.1.3 Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής

Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης

Σύμφωνα με το Μητρώο Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης της Ελλάδας, στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) το 2022 έχουν καθοριστεί 68 περιοχές νερών κολύμβησης (ΠΝΚ) σε παράκτια υδατικά συστήματα. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση έχουν προστεθεί 3 νέες ακτές κολύμβησης. Οι περιοχές νερών κολύμβησης και τα αντίστοιχα παράκτια ΥΣ στα οποία εντοπίζονται παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6.3.1-4: Ακτές κολύμβησης στο Υ.Δ.Θεσσαλίας

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου ΥΣ	Όνομα Παράκτιου ΥΣ
1	GRBW089046031	Πλαταμώνας 1	ΠΙΕΡΙΑΣ	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
2	GRBW089046032	Νέοι Πόροι	ΠΙΕΡΙΑΣ	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
3	GRBW089046033	Νέος Παντελεήμονας – Σκοτίνα	ΠΙΕΡΙΑΣ	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
4	ELBW089046068	Νέος Παντελεήμονας*	ΠΙΕΡΙΑΣ	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
5	GRBW089097001	Κόκκινο Νερό	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
6	GRBW089097002	Κουτσουπιάς	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
7	GRBW089097003	Στρίτζος – Αλεξανδρινή	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_
8	GRBW089097004	Πλατιά Άμμος	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
9	GRBW089097005	Καλύβι	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
10	GRBW089097006	Παλιουριά	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
11	GRBW089097007	Στόμιο	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_
12	GRBW089097008	Σωτηρίτσα – Βελίκα	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
13	GRBW089097009	Αγιόκαμπος	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0817C0004N,EL0817C0003N	Θάλασσα Πηλίου, Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου ΥΣ	Όνομα Παράκτιου ΥΣ
14	GRBW089101067	Νέα Μεσαγγάλα 1	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0816C0001N	Βόρειο τμήμα ακτών Θεσσαλίας
15	GRBW089101068	Νέα Μεσαγγάλα 2	ΛΑΡΙΣΑΣ	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)_
16	GRBW089104010	Αλμυρός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
17	GRBW089104012	Άγιος Ιωάννης Τσιγγελίου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
18	GRBW089104014	Νηές 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
19	GRBW089104015	Αμαλιάπολη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
20	GRBW089105016	Χρυσή Ακτή Παναγιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
21	GRBW089105017	Κάτω Λεχώνια – Άγιος Μηνάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
22	GRBW089105018	Πλάκες	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
23	GRBW089105019	Ξενία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
24	GRBW089105020	Πευκάκια – Δημοτική Ακτή Βόλου	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
25	GRBW089105021	Αμαρυλλίς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
26	GRBW089105022	Αμφανών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
27	GRBW089105023	Πλατανίδια	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
28	GRBW089105024	Κάτω Λεχώνια – Πούντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
29	GRBW089105025	Σουτραλί Αγριάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
30	GRBW089105026	Νέα Αγχίαλος 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
31	GRBW089105027	Αλυκές	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
32	GRBW089105028	Άναυρος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0007N	Όρμος Βόλου
33	GRBW089105029	Νέα Αγχίαλος 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
34	GRBW089105030	Άγιος Γεώργιος Κυνηγών	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
35	ELBW089105066	Κριθαριά*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
36	ELBW089105067	Μαμιδάκη*	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
37	GRBW089106034	Άγιος Ιωάννης 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
38	GRBW089106035	Νταμούχαρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
39	GRBW089106036	Πλάκα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου ΥΣ	Όνομα Παράκτιου ΥΣ
40	GRBW089106037	Μυλοπόταμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
41	GRBW089106038	Χορευτό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
42	GRBW089106039	Λιμνιώνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
43	GRBW089106040	Άγιοι Σαράντα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
44	GRBW089106041	Ανάληψη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
45	GRBW089106042	Παπά Νερό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
46	GRBW089106043	Άγιος Ιωάννης 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
47	GRBW089107044	Καλά Νερά 2	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
48	GRBW089107045	Μικρό	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
49	GRBW089107046	Καλά Νερά 1	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
50	GRBW089107047	Παλτσή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
51	GRBW089107048	Κάλαμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
52	GRBW089107049	Αγία Μαρίνα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
53	GRBW089107050	Καστρί	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
54	GRBW089107051	Μαραθιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
55	GRBW089107052	Συκιά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
56	GRBW089107053	Αμποβός	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
57	GRBW089107054	Λυρή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
58	GRBW089107055	Πλατανιάς	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
59	GRBW089107056	Ηρώο Μηλίνας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
60	GRBW089107057	Μύλος - Αγία Κυριακή	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
61	GRBW089107058	Κορόπη - Μπούφα	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
62	GRBW089107059	Χόρτο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
63	GRBW089107060	Πράσινη Άμμος	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
64	GRBW089107061	Ποτιστικά	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0005N	Στενά Σκιάθου
65	GRBW089107062	Λεφόκαστρο	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
66	GRBW089107063	Καλλιφτέρη	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Κωδικός Παράκτιου ΥΣ	Όνομα Παράκτιου ΥΣ
67	GRBW089107064	Μαλάκι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0006N	Παγασητικός Κόλπος
68	GRBW089108066	Καμάρι	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

Περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών

Στο πλαίσιο κατάρτισης του μητρώου προστατευόμενων περιοχών στην υπό μελέτη περιοχή, ως προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων θεωρούνται οι περιοχές που διαθέτουν μοναδικά ή σπάνια χαρακτηριστικά που τις καθιστούν κατάλληλες για δραστηριότητες αναψυχής, συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών δραστηριοποιούμενων στις ανωτέρω δραστηριότητες ή/και διαθέτουν σταθερές υποδομές απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών.

Προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο ΥΔ Θεσσαλίας θεωρούνται τα ακόλουθα τμήματα του Πηνειού:

1. Το τμήμα του ποταμού μεταξύ των οικισμών Βρυότοπος Αμπελώνα και Παραπόταμος στο οποίο γίνονται διαδρομές με ράφτινγκ υψηλής δυσκολίας (3ου, 4ου και 5ου βαθμού - αθλητικό επίπεδο) και καγιάκ.

2. Η κοιλάδα των Τεμπών όπου γίνονται διαδρομές με ράφτινγκ μικρής δυσκολίας (1ου και 2ου βαθμού), κανόε-καγιάκ και χοτ ντογκ.

3. Το τμήμα του ποταμού κατάντη των Τεμπών και συγκεκριμένα από τη θέση Πενταγέφυρο στον οικισμό Ομόλι μέχρι την εκβολή του ποταμού στη θάλασσα. Στην περιοχή αυτή γίνονται διαδρομές κανόε-καγιάκ μικρής δυσκολίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα υδατικά συστήματα που αντιστοιχούν στις προαναφερθείσες προστατευόμενες περιοχές εσωτερικών υδάτων αναψυχής. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του σχήματος που ακολουθεί. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Πίνακας 6.3.1-5: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας και αντίστοιχα ΥΣ

Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Νερών	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος
Ποταμός Πηνειός	EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3
	EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
	EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2

Χάρτης 6.3.1-3: Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

6.3.1.4 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών

Ευαίσθητες Περιοχές

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), βάση της Υ.Α. 19661/1982/1999 (ΦΕΚ 1811Β'/29.09.1999), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/136843/22 (ΦΕΚ-7215 Β/31-12-22), δεν εντοπίζονται θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.

Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ)

Σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), ως ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες, εμπίπτουν η θεσμοθετημένη περιοχή «Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο» (EL0816NI01) έκτασης περίπου 11376 km2, όπως καθορίστηκε με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999 και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 147070/02.12.14, (ΦΕΚ 3224 Β), με την προσθήκη της περιοχής «Αλμυρού Μαγνησίας». Σημειώνεται ότι ένα μικρό τίμημα της περιοχής «Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο», έκτασης περίπου 26km^2, εμπίπτει στο ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Για τις ευπρόσβλητες ζώνες εκπονήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας, Προγράμματα Δράσης, για τα οποία πλέον ισχύει το γενικό Πρόγραμμα Δράσης για την επικράτεια όπως περιγράφεται στην ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/38552/265(ΦΕΚ 1496 Β/3-5-2019).

Επίσης βρίσκεται σε ισχύ και έχει υποχρεωτική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο η ΥΑ 1848/278812/2021 (ΦΕΚ 4855 Β' / 2021) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» η οποία αντικατέστησε την ΥΑ 20211420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015).

Οι ευπρόσβλητες ζώνες και τα υδατικά συστήματα που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα και Χάρτη. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Πίνακας 6.3.1-6: Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο

Κωδικοποίηση	Όνομα
Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
EL0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10
EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
EL0817R000701068N	ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ
EL0817R000901069N	ΧΟΛΟΡΕΜΜΑ
EL0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
EL0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
EL0816R000000064A	7Τ
EL0816R000000062A	1Τ
EL0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
EL0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2
EL0816R000200016A	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 7
EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2
EL0816R000202108N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.
EL0816R000202209N	ΚΑΡΚΑΤΣΕΛΙ Ρ.
EL0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.
EL0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.
EL0816R000202512N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ
EL0816R000206235A	ΤΑΦΡΟΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ
EL0816R000206234N	ΠΑΠΟΥΣΑ Ρ.
EL0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ
EL0816R000206232N	ΣΜΟΚΟΒΙΤΙΚΟ Ρ.
EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1
EL0816R000206228N	ΜΑΚΡΥΡΕΜΜΑ
EL0816R000210042N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 1
EL0816R000214050N	ΔΥΤΙΚΗ ΚΟΙΤΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.
EL0816R000210144N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
EL0816R000208040N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ
EL0816R000212048N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 1
EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
EL0816R000222058N	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.
EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.

Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1
EL0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3
EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2
EL0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2
EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
EL0816R000200056N	Ίων Π. 1
EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
EL0816R000200060N	Ίων Π. 2
EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2
EL0816R000208041N	ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2
EL0816R000202013N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3
EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
EL0816R000206125N	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 2
EL0816R000206124H	ΚΑΛΕΝΤΖΗΣ Π. 1
EL0816R000210045H	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 2
EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
EL0816R000200017H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6
EL0816R000200015H	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 5
EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3
EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4
EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3
EL0816R000206230N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π 2.
EL0816R000206023H	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 1
EL0816R000210046N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 3
EL0816R000200039N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 11
EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9
EL0816R000200020N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 8
EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1
EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2
EL0816R000202014N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 4
EL0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1
EL0817R001501072N	ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.
Λιμναία Υδάτικα συστήματα	
EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
EL0816RL00206201H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ
EL0816L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ

Κωδικοποίηση	Όνομα
Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	
EL0800010	Κόζιακα
EL0800020	Παλαιοσαμαρίνας – Βούλας
EL0800030	Πεδιάδα νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
EL0800040	Σαραντάπορου
EL0800050	Κρανιάς – Ελασσόνας
EL0800060	Ποταμιάς
EL0800070	Δομασίου – Τιτάνου
EL0800080	Φυλληΐου – Ορφανών
EL0800100	Εκκαρας – Βελεσιωτών
EL0800110	Λάρισας – Κάρλας
EL0800120	Ολύμπου – Όσσας
EL0800130	Ταουσάνης – Καλού νερού
EL0800180	Ναρθακίου – Βρυσίων
EL0800190	Χασίων – Αντιχασίων
EL0800200	Ξυνιάδος
EL0800210	Ελασσώνας – Τσαρίτσανης
EL0800220	Κώνου Τιταρήσιου
EL0800230	Κώνου Πηνειού – Πορταϊκού – Παμισού
EL0800240	Χασίων – Φαρκαδώνας
EL0800250	Κάτω Ολύμπου – Σαραντάπορου
EL0800260	Μακρυχωρίου – Συκουρίου
EL0800270	Μαυροβουνίου – Όσσας
EL0800290	Άνω Ρου Ενιπέα
EL0800300	Ξυνιάδας – Κέδρου
EL0800310	Ελάτης – Ρεντίνας
EL0800320	Μαλακασιώτικου ρέματος
EL0800330	Εκβολών Πηνειού
EL0800090	Αλμυρού – Βελεστίνου
EL0800140	Αλμυρού
EL0800150	Μαυροβουνίου – Κάρλας
EL0800160	Όρθρυος
EL0800170	Πηλίου
EL0800280	Νέας Αγχιάλου – Νέας Ιωνίας

Χάρτης 6.3.1-4: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας – Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

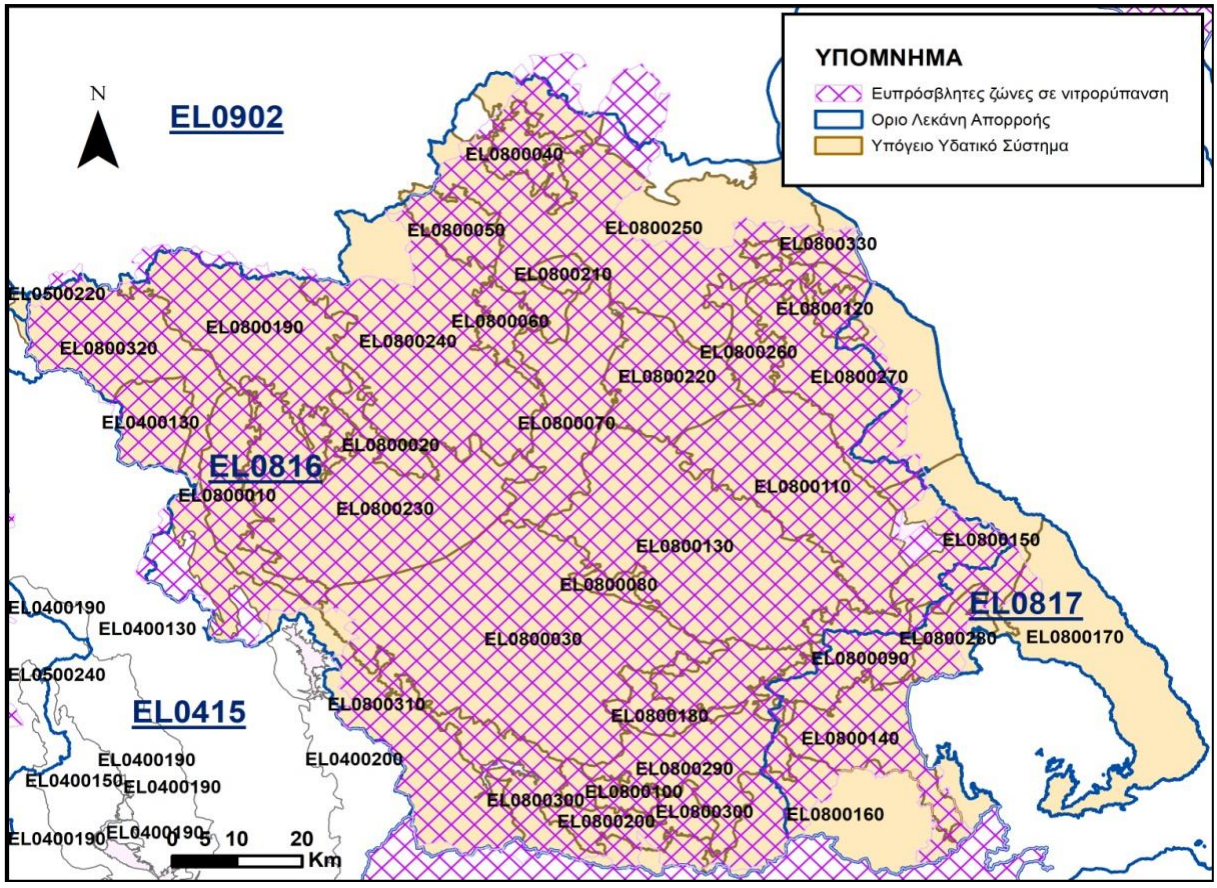

Χάρτης 6.3.1-5: Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

Περιοχή Πηνειού – Θεσσαλικό Πεδίο

Η περιοχή Πηνειός – Θεσσαλικό Πεδίο χαρακτηρίζεται ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1572/Β', με την τροποποίηση στην ΚΥΑ 24838/1400/Ε103/2008, ΦΕΚ Β' 1132 και την τροποποίηση ΚΥΑ 147070/02.12.14, ΦΕΚ 3224 Β). Η συνολική έκταση της ανέρχεται σε 11375,88 km^2 και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (Χ:340185,55 - Υ: 4384146,50) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Τμήμα της περιοχής, έκτασης 11.148,22 km^2, ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 10374,37 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 773,84 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (25,58km^2 και 201,9 km^2 αντίστοιχα) ανήκει στη λεκάνη Αχελώου (EL0415) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Η Θεσσαλική πεδιάδα χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μεγάλης ποικιλίας εδαφών, αρκετά από τα οποία είναι παραγωγικά με υψηλές αποδόσεις. Τα περισσότερα εδάφη αρδεύονται με δίκτυα υπό πίεση.

Οι κυριότεροι λόγοι που συνέβαλαν στην αύξηση κατανάλωσης των αζωτούχων καθώς και των φωσφορικών λιπασμάτων, ειδικά για την περίοδο από τα μέσα της δεκαετίας του 70 μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 80,

σχετίζονται με την επέκταση των αρδευομένων καλλιεργειών (κυρίως καλαμπόκι, βαμβάκι και οπωροκηπευτικά) σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος λιπάσματος, λόγω επιδότησης.

Επιπρόσθετα, οι υπόγειοι υδροφορείς της Θεσσαλίας έχουν υποστεί έντονη υπερεκμετάλλευση. Η ανόρυξη γεωτρήσεων στη Θεσσαλία από το 1980 μέχρι το 1995 παρουσιάζει πολύ μεγάλη αύξηση. Ως αποτέλεσμα, παρατηρείται δραματική πτώση στάθμης του υπό πίεση υδροφόρου ορίζοντα και η σχεδόν σε ετήσια βάση εξάντληση του επιφανειακού ελεύθερου υδροφόρου, που σε συνδυασμό με την αυξημένη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, οδηγεί σε συνεχή ποιοτική υποβάθμιση των υπόγειων υδάτων.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 25638/2905/2001 (ΦΕΚ 1422Β) («Πρόγραμμα δράσης για το Θεσσαλικό πεδίο»), για τη διατήρηση της περιεκτικότητας των υδάτων σε νιτρικά σε χαμηλό επίπεδο (μικρότερο του 50 ppm), ορίζονται τα ακόλουθα:

- Δίνονται σαφείς οδηγίες για τη χρήση, τη μεταφορά και την αποθήκευση χημικών αζωτούχων λιπασμάτων. Ειδικότερα, δίδεται μια αναλυτική προσεγγιστική μέθοδος υπολογισμού της ενδεδειγμένης αζωτούχας λιπαντικής αγωγής για τις κυριότερες καλλιέργειες του Θεσσαλικού κάμπου η οποία λαμβάνει υπόψη της τα δεδομένα του εδαφολογικού χάρτη των γεωργικών εκτάσεων της Θεσσαλίας καθώς και τη μέχρι τώρα ακολουθούμενη καλλιεργητική πρακτική.

- Δίνονται οι προδιαγραφές για την ασφαλή διάθεση των υγρών και στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων.

- Απαιτείται ο επακριβής προσδιορισμός της ποσότητας και των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ύδατος για όλες τις γεωτρήσεις έτσι ώστε να τεθούν οι βάσεις για την επιλογή του τρόπου και του ρυθμού εφαρμογής του αρδευτικού ύδατος σε κάθε τύπο εδάφους και καλλιέργειας.

- Ενίσχυση δραστηριοτήτων που προσανατολίζονται αφενός σε μείωση των εισαγομένων ρύπων στο σύστημα και αφ' ετέρου στη δημιουργία συνθηκών κατάλληλων για την μεγαλύτερη διαλυτοποίηση του εντός του συστήματος, όπως είναι:

  - ο τεχνητός εμπλουτισμός των υδροφορέων με συνεχή παρακολούθηση,

  - η αμειψισπορά, η αγρανάπαυση και άλλες μέθοδοι διαδοχικών καλλιεργειών,

  - η υπό όρους διάθεση αζωτούχων υγρών αποβλήτων.

- Εκτέλεση προγράμματος εκπαίδευσης - ενημέρωσης των γεωργών.

- Δημιουργία μηχανισμών κινήτρων και αντικινήτρων για την ορθή εφαρμογή του προγράμματος

6.3.1.5 Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων

Στους χάρτες και τους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται γραφικά οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών, που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) και για τις οποίες η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης του νερού είναι σημαντικός παράγοντας για την προστασία τους. Σε σχέση με την 1η Αναθεώρηση δεν έχει υπάρξει κάποια διαφοροποίηση.

Στις περιοχές προστασίας περιλαμβάνονται οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 που έχουν οριοθετηθεί βάσει της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και της 2009/147/ΕΚ, η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (ΖΕΠ ή Special Protection Areas – SPA). Συνολικά στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) απαντώνται 27 περιοχές του δικτύου Natura 2000, εκ των οποίων 11 έχουν χαρακτηριστεί ως ΕΖΔ, 14 έχουν χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ, ενώ 2 περιοχές έχουν χαρακτηριστεί ως ΕΖΔ και ΖΕΠ. Στον πίνακα και τον χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζονται οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 6.3.1-7: Περιοχές δικτύου Natura 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]
1	GR1250001	ΟΡΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ*	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Πηνειού	188,67
2	GR1250003	ΟΡΟΣ ΤΙΤΑΡΟΣ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	54,18
3	GR1420001	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ – ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	127,19
4	GR1420003	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΟΣΣΑΣ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	192,40
5	GR1420004	ΚΑΡΛΑ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ - ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΝΕΟΧΩΡΙ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	469,91
6	GR1420005	ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΕΜΠΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Πηνειού	13,63
7	GR1420006	ΟΡΟΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	369,44
8	GR1420007	ΟΡΟΣ ΟΣΣΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	238,47
9	GR1420008	ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΣ, ΟΡΟΣ ΓΟΔΑΜΑΝΙ ΚΑΙ ΚΟΙΛΑΔΑ ΡΟΔΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	250,08
10	GR1420009	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΖΑΡΚΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	42,93
11	GR1420010	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	4,62
12	GR1420011	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	959,05
13	GR1420012	ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	48,03
14	GR1420013	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	96,85
15	GR1420014	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	72,41
16	GR1420015	ΔΕΛΤΑ ΠΗΝΕΙΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	33,31
17	GR1430001	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ – ΣΠΗΛΑΙΑ ΜΑΛΑΚΙ ΚΑΙ ΣΚΕΠΟΝΙ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	314,78
18	GR1430002	ΚΟΥΡΙ ΑΛΜΥΡΟΥ - ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ*	ΕΖΔ (SAC)	Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	1,00
19	GR1430006	ΟΡΟΣ ΟΘΡΥΣ, ΒΟΥΝΑ ΓΚΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΑΛΑΙΟΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	312,34
20	GR1430007	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ ΠΡΩΗΝ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού -	126,69

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]
		ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ		Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	
21	GR1430008	ΟΡΟΣ ΠΗΛΙΟ*	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού - Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου	357,11
22	GR1440001	ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	201,79
23	GR1440002	ΚΕΡΚΕΤΙΟ ΟΡΟΣ (ΚΟΖΙΑΚΑΣ)	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	506,37
24	GR1440003	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ – ΣΠΗΛΑΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΤΡΥΠΑ	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	618,37
25	GR1440005	ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	718,60
26	GR1440006	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΚΟΖΙΑΚΑ	ΖΕΠ (SPA)	Πηνειού	198,09
27	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ - ΚΑΤΑΡΑ)*	ΕΖΔ (SAC)	Πηνειού	72,56

** Οι περιοχές αυτές δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας*

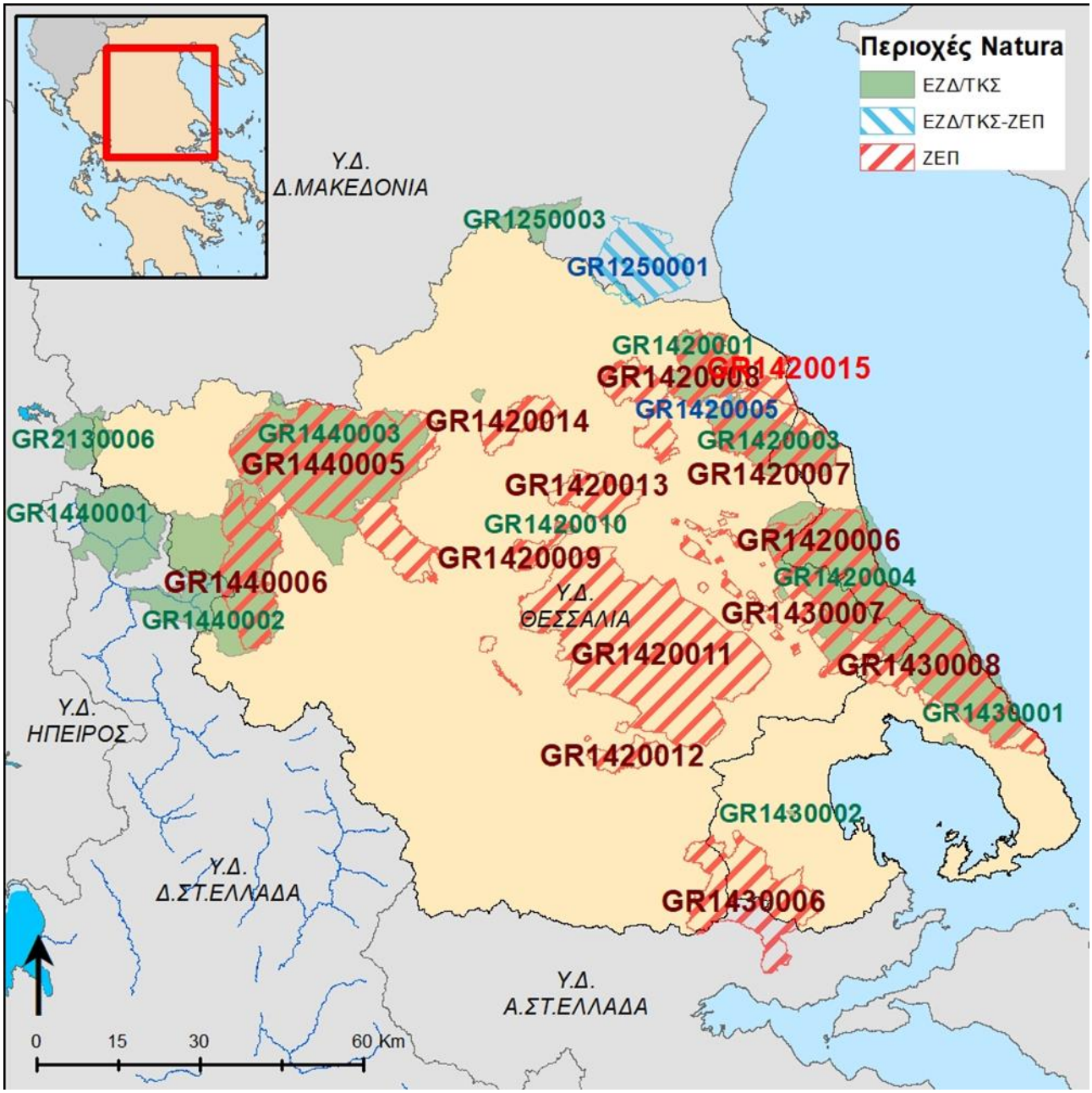

Χάρτης 6.3.1-6: Περιοχές Natura στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Άλλες περιοχές που είναι προστατευόμενες από την εθνική νομοθεσία και βρίσκονται στα όρια της υπό μελέτη Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού είναι τα Εθνικά Πάρκα οι Περιοχές Οικοανάπτυξης και περιοχές Ramsar. Πιο συγκεκριμένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) απαντώνται συνολικά ένας Εθνικός Δρυμός και μία περιοχή Προστασίας Οικοτόπων, όπως αυτά παρουσιάζονται στους πίνακες και τα σχήματα που ακολουθούν.

Πίνακας 6.3.1-8: Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Α/Α	Ονομασία Περιοχής
1	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΚΑΡΛΑΣ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ – ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ (Π.Π.Ο.Ε.ΚΑ.ΜΑ.ΚΕ ΒΕ)
2	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ

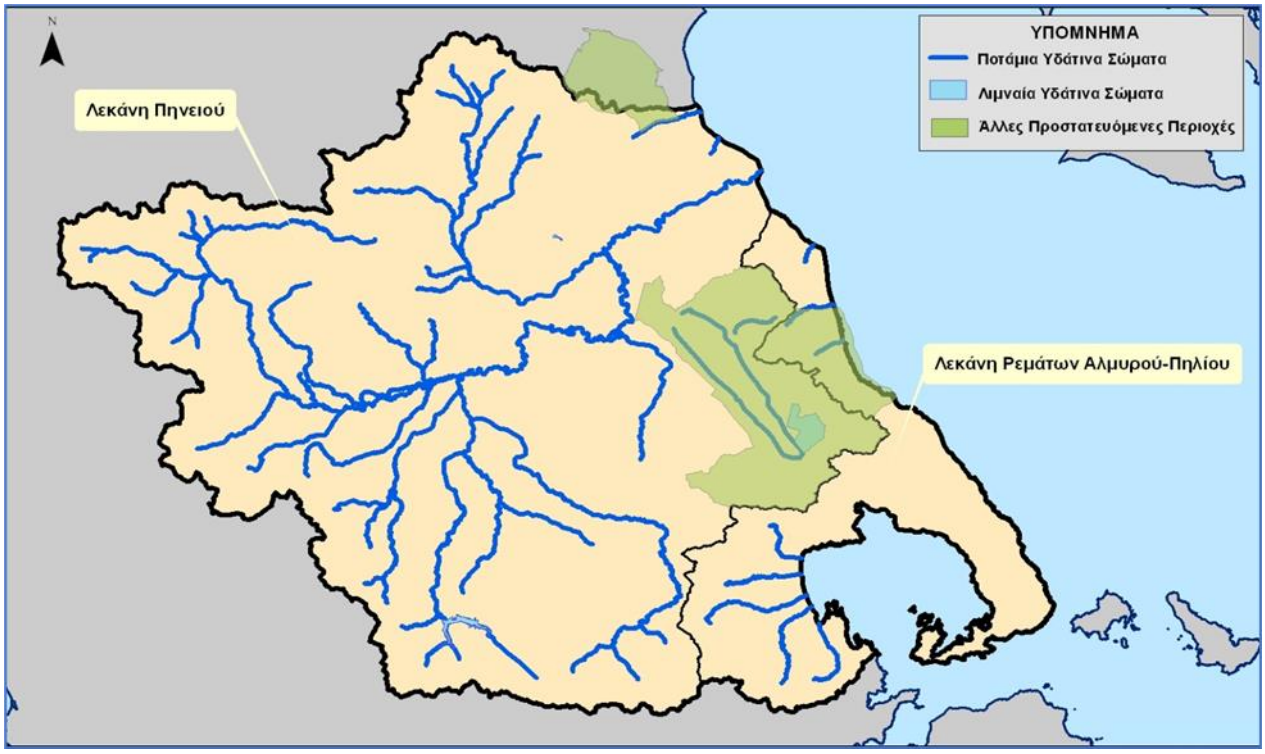

Χάρτης 6.3.1-7: Άλλες περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

6.3.1.5.1 Περιγραφή περιοχών Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ – 2009/147/ΕΕ)

Στη συνέχεια ακολουθούν σύντομες περιγραφές των περιοχών Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Τα στοιχεία που αναφέρονται προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τα Δελτία των περιοχών. Η περιγραφή της κάθε περιοχής συνοδεύεται και από πίνακα στον οποίο παρουσιάζονται τα ΥΣ που εμπίπτουν στο σύνολό τους ή μερικώς στην περιοχή. Στις περιοχές που αποτελούν Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation – SAC) παρουσιάζεται και πίνακας με την κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στον πίνακα αυτό με έντονα στοιχεία σημειώνονται οι τύποι οικοτόπων που έχουν στενότερη σχέση με το νερό.

Περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος

Η περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 188,67 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 13,96 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (174,71 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 193 m, το μέγιστο στα 2891 m και το μέσο στα 1518,92 m.

Στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1250001 - Όρος Όλυμπος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-9: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250001 - Όρος Όλυμπος εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4060	Αλπικά και υποαλπικά χέρσα εδάφη	1,97	15,76%
6170	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	32,17	40,97%
6230	*Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	2,32	9,11%
8140	Πλούσιοι σε είδη λειμώνες με Nardus, σε πυριτικό υπόστρωμα της ορεινής περιοχής (και υποορεινής περιοχής, στην ηπειρωτική Ευρώπη)	1,06	6,17%
8210	Βαλκανικοί λιθώνες	13,48	1,47%

Το όρος Όλυμπος αποτελείται κυρίως από δολομιτικούς ασβεστόλιθους και μάρμαρα του Ανώτερου Τριάσιου (ανατολικές κλιτύες, 200-2000 m), του Παλαιόκαινου ή του Κρητιδικού (δυτικές και νότιες κλιτύες, 1200-2000 m) και του Ιουρασικού (σύμπλεγμα Μύτικα, 2000-2917 m). Γνεύσιοι υπάρχουν στις δυτικές κλιτύες σε μια ζώνη από τα 700 m ως τα 1100 m και φλύσχης του Ηώκαινου στις βορειοδυτικές κλιτύες (Πέτρα, 600-1200 m). Η κυριαρχία των ασβεστολίθων επηρεάζει σημαντικά το κλίμα και την εμφάνιση της βλάστησης. Βασικά χαρακτηριστικά του όρους Όλυμπος, καθώς είναι ασβεστολιθικό βουνό, είναι οι βαθιές κοιλάδες και οι πλαγιές με απότομη κλίση (κοιλάδα Ενιπέα). Η υψηλότερη κορυφή, ο Μύτικας (2917 m), με τις γειτονικές κορυφές Στεφάνι, Σκάλα, Σκολιό σχηματίζουν την εντυπωσιακή οροσειρά του Ολύμπου. Οι ασβεστόλιθοι κάνουν το κλίμα ξηρότερο καθώς αυξάνουν τη θερμοκρασία και απορροφούν τα κατακρημνίσματα. Υπάρχουν λίγα γηραιά δέντρα του είδους *Taxus baccata* (ύψους 15 m) δίπλα στην Ιερά Μονή Αγ. Διονυσίου (δάσος φυλλοβόλων πλατύφυλλων σε υψόμετρο 850 m).

Το όρος Όλυμπος είναι ένα ιστορικό μνημείο (τόπος κατοικίας των 12 θεών της Ελληνικής μυθολογίας). Η ποικιλία των μικροκλιμάτων είναι υπεύθυνη για την αναστροφή των ζωνών βλάστησης και για την αναρχία της κατανομής τους. Τα υψηλότερα δασοόρια στην Ευρώπη παρατηρούνται σε αυτό το βουνό (*Pinus heldreichii* στα 2500 m). Η μεγάλη συγκέντρωση σπάνιων φυτών και ζώων καθιστά την περιοχή έναν πραγματικό φυσικό παράδεισο για τη διατήρηση σπάνιας πανίδας και χλωρίδας (*Jancaea heldreichii* για παράδειγμα) της Ελλάδας και της Ευρώπης. Στην κορυφή του βουνού υπάρχει η ζώνη του πυρήνα του Εθνικού Δρυμού των 4000 ha που

εγκαθιδρύθηκε το 1938. Υπάρχει ένα Κύριο Σχέδιο (Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης, 1988) από τη Διεύθυνση Δασών της Κατερίνης, που προτείνει την επέκταση της περιοχής του πυρήνα στα 7.150 ha και έναν πυρήνα μαζί με τη ζώνη προστασίας 17.420 ha. Με απόφαση του Γραφείου του Διεθνούς Συντονιστικού Συμβουλίου του Προγράμματος για τον Άνθρωπο και τη Βιόσφαιρα (MAB, UNESCO), ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου αναγνωρίζεται ως μέρος του Διεθνούς Δικτύου των Αποθεμάτων της Βιόσφαιρας (15/12/1981). Σχετικά με την πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη των ασπονδύλων *Thersamonia thersamon, Erymnis marloyi, Heodes ottomanus* που αναφέρονται από τον Heath (1981) στο Threatened Rhopalocera (butterflies) of Europe. Council of Europe, του ασπόνδυλου *Trichius sexualis* που αναφέρεται από τον Speight (1989) στο Saproxylic invertebrates and their concervation. Council of Europe, των ασπονδύλων *Syrichtus tesselum, Clossiana dia* που περιλαμβάνονται στο Προεδικό Διάταγμα 67/1981 και του θηλαστικού *Pitymys subterraneus* που αναφέρεται στο Corine biotopes project 1988. Technical handbook vol. 1. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 56 taxa είναι ελληνικά ενδημικά (από τα οποία τα 21 είναι αποκλειστικά ενδημικά της περιοχής), 5 taxa προστατεύονται από τη σύμβαση της Βέρνης ή/και την κοινοτική νομοθεσία (EC Environment Legislation, 1992), 19 taxa (*Aethionema saxatile ssp. oreophilum, Anthemis cretica ssp. columnae, Aquilegia ottonis ssp. amaliae, Astragalus lacteus, Athamanta densa, Centaurea grbavacensis, Crepis pawlowskii, Dactylorhiza kalopissii, Festuca koritnicensis, Galium degenii, Inula ensifolia, Omphalodes luciliae ssp. scropulorum, Onosma heterophyllum, Oxytropis purpurea, Poa dolosa, Rosa arvensis, Scrophularia heterophylla, Trachelium jaquinii ssp. rumelianum, Viola delphinantha*) περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data, 18 taxa (*Arctostaphylos uva-ursi, Coeloglossum viride, Dactylorhiza saccifera, Dactylorhiza sambucina, Dianthus viscidus, Gentiana asclepiadea, Gentiana verna ssp. balcanica, Jovibarba heuffelii, Lactuca intricata, Lilium chalcedonicum, Lilium martagon, Ophrys ferrum - equinum ssp. ferrum - equinum, Orchis pallens, Paronychia rechingeri, Poa thessala, Saxifraga glabella, Sorbus chamaemespilus, Viola tricolor ssp. macedonica*) προστατεύονται από Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), 16 taxa (*Alchemilla viridiflora, Carlina acaulis ssp. simplex, Galium parisiense, Gentianella crispata, Gnaphalium roeseri ssp. pichleri, Hieracium pilosius, Kernera saxatilis, Linaria alpina, Ornithogalum refractum, Poa media, Saxifraga adscendens ssp. discolor, Sedum stefco, Sedum tuberiferum, Silene chromodonta, Silene saxifraga, Veronica thessalica*) είναι σπάνια στην Ελλάδα ή/και η περιοχή της Β. Ελλάδας αποτελεί το ακραίο όριο εξάπλωσής τους, 62 taxa είναι ενδημικά της Βαλκανικής (*Abies borisii-regis, Achillea ageratifolia ssp. aizoon, Achillea holosericea, Amelanchier cretica, Anthyllis aurea, Arabis bryoides, Arenaria conferta ssp. conferta, Arenaria cretica, Asperula aristata ssp. nestia, Astragalus mayeri, Aubrieta scardica, Aurinia corymbosa, Campanula spatulata ssp. spatulata, Carum graecum ssp. graecum, Carum rupestre, Carum strictum, Centaurea pindicola, Cerastium banaticum ssp. speciosum, Cerastium decalvans, Cirsium tymphaeum, Colchicum doerfleri, Crocus veluchensis, Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx, Dianthus integer ssp. minutiflorus, Dianthus stenopetalus, Erysimum microstylum, Euphorbia amygdaloides ssp. heldreichii, Euphorbia capitulata, Euphorbia glabriflora, Galium anisophyllon ssp. plebeium, Galium hellenicum, Galium intricatum, Geocaryum pindicolum, Helleborus cyclophyllus, Herniaria parnassica ssp. parnassica, Hieracium cymosum ssp. heldeichianum, Hieracium parnassi, Hypericum rumeliacum ssp. rumeliacum, Iris reichenbachii, Lamium bifidum ssp. balcanicum, Laserpitium siler ssp. laeve, Linum flavum ssp. albanicum, Linum hirsutum ssp. spathulatum, Malcolmia orsiniana ssp. angulifolia, Marrubium thessalum, Myosotis alpestris ssp. suaveolens, Paronychia macedonica, Pedicularis brachyodonta ssp. moesiaca, Pinus heldreichii, Saxifraga porophylla ssp. grisebachii, Scrophularia aestivalis, Scrophularia laciniata, Sesleria tenerrima, Sideritis scardica, Silene radicosa ssp. radicosa, Stachys plumosa, Thesium parnassi, Thymus boissieri, Trifolium pignantii, Verbascum graecum, Veronica glauca ssp. peloponnesiaca, Viola frondosa)* και 11 taxa *(Centaurea affinis ssp. affinis, Geranium macrostylum, Gnaphalium hoppeanum ssp. magellense, Erigeron epiroticus, Lamium garganicum ssp. striatum, Ornithogalum oligophyllum, Saxifraga sempervivum, Silene parnassica, Silene roemeri, Thymus leucotrichus, Thymus longicaulis ssp. chaubardii*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται στην Τουρκία ή την Ιταλία).

Περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος

Η περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 54,18 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,14 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (54,04 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 672 m, το μέγιστο στα 1837 m και το μέσο στα 1341,75 m.

Στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1250003 - Όρος Τίταρος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-10: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1250003 - Όρος Τίταρος εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	**Όνομα**		
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	2,20	0,85%
6230	*Πλούσιοι σε είδη λειμώνες με Nardus, σε πυριτικό υπόστρωμα της ορεινής περιοχής (και υποορεινής περιοχής, στην ηπειρωτική Ευρώπη)	6,46	0,91%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	14,19	0,01%

Το γεωλογικό υπόστρωμα της περιοχής αποτελείται από μεταμορφωμένα πετρώματα (οφθαλμοειδείς γνεύσιους, σχιστόλιθους, αμφιβολίτες). Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής καλύπτεται από υποβαθμισμένα δάση οξυάς. Υπάρχουν, επίσης, τεχνητές συστάδες μαύρης πεύκης σε φτωχά εδάφη και σε εγκαταλελειμμένες γεωργικές εκτάσεις. Λιβάδια (ξηρά και υπαλπικά) απαντούν στο δυτικό τμήμα της περιοχής.

Η περιοχή είναι σημαντική μόνο για ένα μικρό δάσος οξυάς (*Asperulo-Fagetum*) και για τα υπαλπικά λιβάδια που υπάρχουν εκεί. Επιπλέον, στην περιοχή απαντάται το φυτικό είδος *Dactylorhiza kalopissii*, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στους καταλόγους WCMC και European Red Data list.

Περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη

Η περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 127,19 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 12 m, το μέγιστο στα 1583 m και το μέσο στα 779,73 m.

Στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-11: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420001 - Κάτω Όλυμπος - Καλλιπεύκη

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	7,46	100,00%
5110	Σταθεροί σχηματισμοί με Buxus sempervirens των ασβεστολιθικών βραχωδών κλιτύων (Berberidion p.)	0,07	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	4,49	100,00%
9150	Ασβεστόφιλα δάση οξυάς (Cephalanthero-Fagion)	20,92	100,00%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	8,33	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	2,56	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	12,39	100,00%
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**0,91**	**100,00%**
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	8,55	100,00%
9530	*Μεσογειακά δάση πεύκης με ενδημικά είδη μαύρης πεύκης	5,74	100,00%

Ο Κάτω Όλυμπος καταλαμβάνει τους πρόποδες των βουνών Όλυμπος και Όσσα. Η περιοχή περιλαμβάνει δύο ξεχωριστές εκτάσεις. Το μεγαλύτερο τμήμα περιλαμβάνει οικοτόπους, όπως βοσκότοπους, εκτεταμένα δάση ελάτης και οξυάς, απότομα φαράγγια με παλαιά δάση καστανιάς και δάση μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*). Το μικρότερο τμήμα βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού Καλλιπεύκη και σε αυτό, ο κυρίαρχος τύπος οικοτόπου είναι τα δάση από *Ilex aquifolium* (9380). Το κλίμα είναι μεταξύ του μεσογειακού (στα χαμηλά υψόμετρα) και του ηπειρωτικού (στα μεγάλα υψόμετρα). Από γεωλογική άποψη, ο Κάτω Όλυμπος αποτελείται από σερπεντίνη, γνεύσιο, αμφιβολίτη, κ.λπ. Σε μια ορεινή περιοχή όπως ο Κάτω Όλυμπος, η βλάστηση που αναπτύσσεται είναι πάντα πιο ετερογενής απο ότι είναι σε περιοχές με απλούστερη γεωλογική δομή. Αυτές οι διαφορές είναι ιδιαίτερα εμφανείς στα μεγάλα υψόμετρα.

Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με μεγάλη αισθητική και οικολογική αξία. Η μεγάλη ποικιλία βιοτόπων και η τοπογραφία έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη πλούσιας χλωρίδας και πανίδας όπως επίσης και την εμφάνιση μιας ποικιλίας οικοτόπων. Η περιοχή παρουσιάζει μεταβαλλόμενο τοπίο με εκτεταμένο κλειστό δάσος, γυμνή βοσκόμενη γη και μία μίξη από βοσκότοπους, δασάκια και μικρούς αγρούς. Όσον αφορά στην πανίδα, η αξία της περιοχής φαίνεται από την ύπαρξη του ασπόνδυλου *Onthiphagus furcotus* που αναφέρεται από τους Koomen & van Helsdingen (1993) στο Listing of biotopes according to their significance for invertebrates, Council of Europe και του ασπόνδυλου *Charaxes jasius* που περιλαμβάνεται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών σημαντικών φυτικών taxa. Μεταξύ αυτών, 2 taxa είναι αποκλειστικά ενδημικά της περιοχής, 3 taxa (*Astragalus lacteus, Crepis pawlowskii, Linum aroanicum*) περιλαμβάνονται στους καταλόγους WCMC ή/και European Red Data, 4 taxa (*Convolvulus boissieri ssp. parnassicus, Dactylorhiza sambucina, Narcissus poeticus ssp. radiiflorus, Orchis pallens*) προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα (67/1981), ένα taxon (*Carlina acaulis ssp. simplex*) είναι σπάνιο στην Ελλάδα, 5 taxa (*Centaurea pindicola, Cerastium banaticum ssp. speciosum, Galium hellenicum, Peucedanum longifolium, Silene radicosa ssp. radicosa*) είναι ενδημικά της Βαλκανικής και 2 taxa (*Geranium macrostylum, Ornithogalum oligophyllum*) είναι υποβαλκανικά (η εξάπλωσή τους επεκτείνεται και στην Τουρκία).

Περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας

Η περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 192,38 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 121,24 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 71,14 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0517).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1965 m και το μέσο στα 906,37 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-12: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας

Κωδικός Natura	Ποτάμια υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420003	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-13: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420003 - Αισθητικό Δάσος Όσσας εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	9,66	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πουοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	26,94	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	4,91	100,00%
9130	Δάση οξυάς με Asperulo-Fagetum	46,30	100,00%
9180	*Δάση σε χαράδρες από Tilio-Acerion	0,85	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	3,23	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	16,49	100,00%
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	5,20	99,73%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	26,27	100,00%
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**0,50**	**100,00%**

Η περιοχή περιλαμβάνει το δασικό σύμπλεγμα της βορειοανατολικής πλευράς του Όρους Όσσα. Ξεκινά από το επίπεδο της θάλασσας και φτάνει στην υψηλότερη κορυφή, τον Προφήτη Ηλία (1980 m). Η κορυφή είναι γυμνή και βραχώδης και ο υφιστάμενος τύπος βλάστησης ανήκει στην *Astragalo-Daphnion*. Στα χαμηλότερα υψόμετρα, ο κύριος τύπος βλάστησης είναι τα αείφυλλα πλατύφυλλα. Εδώ απαντούν τα περισσότερα σχετικά είδη που βλαστάνουν στην Ελλάδα όπως *Acer sp., Quercus sp., Corrylus sp., Arbutus sp., Erica sp., Fraxinus sp., Phillyrea sp., Ulmus sp., Cornus sp.* κ.λπ. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα, η ανθρώπινη επίδραση είναι έντονη καθώς ο έλεγχος και το κλάδεμα του είδους *Castanea sativa* έχει οδηγήσει στη δημιουργία καθαρών ομάδων του είδους (καστανοπερίβολα), ιδιαίτερα σε τμήματα του δάσους που ανήκουν στις τοπικές κοινότητες. Τα δέντρα χρησιμοποιούνται κυρίως για τη συλλογή κάστανων και λιγότερο για το ξύλο τους. Όπου η ανθρώπινη επίδραση δεν είναι τόσο έντονη, η *Castanea* αναπτύσσεται μαζί με *Tilia* σε τυπική *Tilio-Castanetum* στα 300 - 500 m (περιγράφεται από τον τύπο οικοτόπου 9180 και χαρακτηρίζεται από το είδος *Tilia tormentosa*). Το επόμενο βλαστητικό επίπεδο φτάνει έως τα 650 m και αντιστοιχεί στην κοινωνία *Quercetum-montanum* με είδη *Quercus,* κυρίως *Q. conferta, Q. sessiliflora* και *Q. pubescens*. Τα δάση δρυός βρίσκονται και σε υψόμετρα 200-300 m, σε υγρές περιοχές της Όσσας. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα (650 - 1600 m) απαντά ψυχρόφιλη, υγρόφιλη βλάστηση. Το κυρίαρχο δασικό είδος είναι η οξιά και συγκεκριμένα το είδος *Fagus moesiaca* μαζί με *F. sylvatica* και *F. orientals* στα ψηλότερα και χαμηλότερα υψόμετρα αντίστοιχα. Στην Όσσα, όπως και στην υπόλοιπη ανατολική Θεσσαλία, τα όρια της *Fagion moesiacae* δεν είναι η γραμμή σχηματισμού των θερινών νεφών (όπως για παράδειγμα στην Αλβανία). Περιορισμένοι σχηματισμοί του είδους *Fagus* απαντούν σε ρεματιές ακόμα και στο χαμηλό υψόμετρο των 280 m. Το αμιγές δάσος οξιάς γίνεται μικτό στη ζώνη των 1000 - 1450 m, όπου δέντρα *Fagus* βρίσκονται μαζί με έλατα (*Abies borisii-regis*). Υπάρχει επίσης δάσος *Abies cephallonica* (το ενδημικό ελληνικό έλατο), το οποίο καλύπτει μικρό τμήμα της περιοχής (κωδικός CORINE

42.18, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ). Το ελατοδάσος είχε υποχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια εξαιτίας της υπερβολικής εκμετάλλευσής του, αλλά τελευταία έχει αρχίσει η αυτο-επανεγκατάστασή του. Πάνω από τα όρια της δασικής βλάστησης βρίσκεται η υπαλπική ζώνη με μεγάλη ποικιλία ειδών. Στην Όσσα απαντούν, επίσης, το είδος *Carpinus orientalis*, δάση στις ρεματιές με *Aesculus orientalis*, καθώς και σχηματισμοί *Pteridium aquilinum* και *Berberis cretica*. Σε χαμηλά ποσοστά απαντούν επίσης πλατύφυλλα είδη των γενών *Acer, Sorbus, Fraxinus* και παραποτάμια βλάστηση κατά μήκος των ρεμάτων. Η Όσσα, η οποία χαρακτηρίζεται από τις κοινωνίες *Quercion cerris* και *Fagetalia*, θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα απαντά το υποείδος *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* (πάνω από τα 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα νότια από τα όρη Οξιά και Πήλιο). Το υποείδος *F. sylvatica ssp. orientalis* αποτελεί συγγενικό υποείδος και οι ενδιάμεσες μορφές (που συχνά αποκαλούνται *F. moesiaca*) απαντούν εκεί όπου τα δύο υποείδη συναντώνται (στη βαλκανική χερσόνησο). Η τυπική *F. sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές, πάνω από τα 1000 m, ενώ οι ενδιάμεσες μορφές που ομοιάζουν με *F. sylvatica ssp. orientalis* απαντούν κάτω από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), τρία υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica, ssp. moesiaca* και *ssp. Orientalis* και όλα απαντούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), δύο υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*, και τα δύο απαντούν στην Ελλάδα. Το είδος *Fagus moesiaca* θεωρείται ως ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Το αισθητικό δάσος της Όσσας είναι ένας πραγματικός βοτανικός κήπος. Οι ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και ειδικότερα το υψηλό ποσοστό βροχόπτωσης, αποτέλεσμα των ανατολικών ανέμων, συμβάλλουν στη δημιουργία του υπέροχου δασικού συμπλέγματος της Όσσας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης το τοπίο και η γεωμορφολογία της περιοχής καθώς τοπικά δημιουργούνται άφθονοι ιδιαίτεροι οικότοποι που οδηγούν σε αυξημένη ποικιλότητα των βλαστητικών τύπων στη χλωρίδα και την πανίδα. Το έδαφος είναι πολύ καλό για δασοκομία. Η παραγωγικότητά του θεωρείται χαμηλή και ακατάλληλη για γεωργικές ή κτηνοτροφικές χρήσεις. Το δασικό σύμπλεγμα παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία οικοτόπων και φυτικών ειδών. Παρατηρείται εναλλασσόμενο τοπίο με εκτεταμένα κλειστά δάση οξιάς και ελάτης στις ανατολικές πλαγιές και ορεινά μικρά λιβάδια, ενώ η κορυφή είναι γυμνός βράχος. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας αποτελείται βασικά από παρθένα και μικτά δάση πλατύφυλλων και πλατύφυλλων - κωνοφόρων. Στην περιοχή φύονται ορισμένα ενδημικά είδη φυτών της Ελλάδας: *Silene multicaulis genistifollia, Teucrium chamaedrys olympicum* (σπάνιο), και ορισμένα ενδημικά της Βαλκανικής όπως το *Lamium garganicum ssp.striatum*. Εκτός από το βοτανικό της ενδιαφέρον που βασίζεται στη παρουσία ενδημικών ή/και σπάνιων ειδών και στην ποικιλία ανώτερων και κατώτερων φυτών, η εξεταζόμενη περιοχή προστατεύεται ως Ειδική Ζώνη Προστασίας (Special Protected Area, SPA). Επίσης αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA) σύμφωνα με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ η οποία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2009/147/ΕΚ, και αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη πουλιών. Για κάποια από αυτά η Όσσα είναι μία από τις 5 σημαντικότερες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή και μία από τις 100 ή λιγότερες περιοχές εξάπλωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας χαρακτηρίζεται επίσης από την παρουσία μεγάλων θηλαστικών όπως τα *Canis aureus, Canis lupus, Sus scrofa* και άλλα τα οποία προστατεύονται όλα από διεθνείς συμβάσεις και την Ελληνική Νομοθεσία. Υπάρχουν επίσης σημαντικά αμφίβια και ερπετά. Τέλος, η πανίδα της περιοχής είναι πλούσια σε είδη ασπόνδυλων. Χαρακτηριστικά υπάρχουν 4 είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 11 ενδημικά: τα *Maladera krueperi, Leptusa casalei, Albaniola thessalica, Tapinopterus thessalicus, Duvalius roseni, Duvalius zaimisi, Ampedus vignai, Langelandia thessalica*, είναι ενδημικά Κολεόπτερα και τα *Poecilimon thessalicus*, και *Dolichopoda annae* είναι ενδημικά Ορθόπτερα. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι α) Ασπόνδυλα: *Platycnemis pennipes*: Σύμφωνα με τους Van Tol, J. & Verdonk M.J. (1988) είναι κινδυνεύον είδος. *Spialia phlomidis, Heodes alciphron*: Ο J.S.Dadrowski τα θεωρεί σπάνια είδη. *Agrodiaetus admetus*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81. *Parnassius mnemosyne*:

Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και στο Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης και συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ασπονδύλων του CORINE. Τέλος, θεωρείται από τους Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Aesalus scarabaeoides*: Μνημονεύεται από τους Speight M.C.D. (1989) και Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Rhysodes sulcatus*: Θεωρείται κινδυνεύον και ενδιαφέρον είδος από τους Speight M.C.D. (1989), Koomen P., van Helsdingen P.J. (1993) και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Έρευνα Ασπόνδυλων (European Invertebrate Survey) (1991). β) Σπονδυλωτά: Felis sylvestris: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης, στην CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. *Glis glis, Sciurus vulgaris*: Προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81 και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης. *Muscardinus avellanarius*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα ΙΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης. *Capreolus capreolus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα ΙΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης. *Canis aureus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Canis lupus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος όπως και στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN (1988). Επίσης περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα ΙΙ, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης, στη Σύμβαση CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. γ) Φυτά: *Aesculus hippocastanum*: Ενδημικό μεσογειακό είδος που φύεται στην Ευρώπη ιθαγενώς μόνο στη Βαλκανική (Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία). Στην εξεταζόμενη περιοχή υπάρχουν λίγα εντοπισμένα δέντρα. Απαιτείται η φύτευση δενδριλίων για να επιβιώσει το είδος. *Androsace villosa*: Πρόκειται για είδος που συναντάται σποραδικά στα βουνά της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης σε υψόμετρο 1800 – 2200 m σε σταθερές σάρες και ασβεστολιθικά βράχια. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος που εξαπλώνεται στην Βαλκανική χερσόνησο και στην Ανατολία. Τα ενδημικά είδη της Ελλάδας *Centaurea ossea, Allium heldreichii* και τα ενδημικά της βαλκανικής *Gallium degenii* και *Astragalus lacteus* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Περιλαμβάνονται επίσης στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλουμένων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως σπάνια. Τα ενδημικά είδη *Viola athois* και *Erobium absinthoides* προστατεύονται από την Σύμβαση της Βέρνης και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλουμένων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως τρωτά. Το *Festuca koritniensis* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου και χαρακτηρίζεται σπάνιο (IUCN 1993). Το είδος *Viola tricolor ssp. macedonica* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου (Ελλάδα, Αλβανία). *Astragalus mayeri, Crocus veluchensis, Crataegus heldreichii, Silene radicosa ssp. radicosa, Crocus cvijicii, Sideritis scardica, Lamium garganticum ssp. striatum, Scrophularia aestivalis, Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx, Dianthus integer ssp. minutiflorus, Carum graecum ssp. graecum, Dianthus viscidus, Colchicum doerfleri, Carum srictum*: Ενδημικά είδη της Βαλκανικής. Το είδος *Marrubium thessalum* είναι ενδημικό της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας και της Ν. Αλβανίας. Το *Carlina frigida* είναι ενδημικό της Βαλκανικής που εξαπλώνεται στην Ελλάδα και πιθανά στην Ν. Γιουγκοσλαβία και Αλβανία.

Περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι – Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι

Η περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 469,91 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 438,17 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 211,38 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 226,79 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (31,73 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1.053 m και το μέσο στα 375,64 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-14: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420004	GR0816R000000062A	1Τ
	EL0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
	Λιμναία Υδατικά συστήματα	
	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
	Παράκτια Υδατικά συστήματα	
	EL0817C0004N	ΘΑΛΑΣΣΑ ΠΗΛΙΟΥ

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-15: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420004 - Κάρλα - Μαυροβούνι εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		**Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]**	**Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]**
Κωδικός	**Όνομα**		
1110	**Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**
1120	*** Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae)**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**
1170	**Ύφαλοι**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	**Όνομα**		
3140	**Σκληρά ολιγομεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών (Characeae)**	**3,21**	**100,00%**
6110	***Καρστικοί ασβεστούχοι λειμώνες (Alysso-Sedion albi)**	**19,38**	**100,00%**
6220	*Ψευδοστέππες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (Thero-Brachypodietea)	0,58	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	16,95	100,00%
9280	Δάση οξυάς με Quercus frainetto	12,20	100,00%
9320	**Δάση ελιάς και χαρουπιάς**	**13,25**	**100,00%**
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	11,83	99,65%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	133,27	100,00%
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**2,00**	**99,78%**
92D0	**Θερμομεσογειακές παραποτάμιες στοές (Nerio-Tamariceteae), παραποτάμιες στοές της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (Securinegion tinctoriae)**	**0,02**	**100,00%**

Η περιοχή περιλαμβάνει το Μαυροβούνι, τμήμα του ταμιευτήρα ύδατος στην περιοχή της τέως Λίμνης Κάρλας (Ν. Λάρισας και Μαγνησίας) και την πηγή Κεφαλόβρυσο στο Βελεστίνο Μαγνησίας. Το Μαυροβούνι (39.000 ha, μέγιστο υψόμετρο 1054 m) εκτείνεται μεταξύ της Όσσας και του Πηλίου και ανήκει στους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας. Τα πετρώματά του είναι κυρίως σχιστόλιθοι και σε μικρότερο βαθμό ασβεστόλιθοι. Αδρομερώς, η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου 2% της περιοχής, η χερσαία περίπου 96% και ο ταμιευτήρας καλύπτει 2%. Η βορειοανατολική πλευρά του καταλήγει σε απότομους γκρεμούς στο Αιγαίο Πέλαγος. Στο ανώτερο τμήμα του καλύπτεται από δρυοδάση (κυρίως *Quercus conferta*) και στο κατώτερο από δάση οξιάς και καστανιάς. Τα μακκί καλύπτουν το κατώτερο τμήμα. Η ανατολική πλευρά του βουνού είναι

πολύ πυκνή και κυριαρχείται από αριά (*Quercus ilex*). Οι θαμνώνες του πουρναριού και της αγριελιάς έχουν υποβαθμιστεί εξαιτίας της υπερβόσκησης (η περιοχή είναι βοσκοτόπι για μεγάλους αριθμούς κτηνοτροφικών ζώων). Το Μαυροβούνι περιλαμβάνει επίσης φαράγγια, βραχώδεις σχηματισμούς, ποολίβαδα, φρύγανα και καλλιεργημένες εκτάσεις. Ένας σημαντικός αριθμός ρεμάτων διατρέχει το βουνό, τα περισσότερα από τα οποία ξηραίνονται το καλοκαίρι. Οι όχθες των ρεμάτων καλύπτονται από πλατάνια, σκλήθρα, λεύκες και ιτιές. Ο ταμιευτήρας τροφοδοτείται από τα ύδατα του Πηνειού. Ωστόσο, βιομηχανικά απόβλητα και γεωργικές απορροές καταλήγουν επίσης στον ταμιευτήρα. Τα ύδατα του πιθανόν είναι ευτροφικά και έχει παρατηρηθεί ταχεία αύξηση των καλαμώνων. Η πηγή Κεφαλόβρυσο έχει υποστεί τις συνέπειες των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων. Η έκτασή της έχει μειωθεί, η φυσική της βλάστηση και ίσως τα ενδημικά της ψάρια έχουν εξαφανισθεί. Σήμερα, χρησιμοποιείται ως λίμνη για την εκτροφή εμπορικών (π.χ. πέστροφα) και άλλων ψαριών. Οι καλαμώνες (*Phragmites australis*) που απαντούν στον ταμιευτήρα αλλά δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι αποτελούν έναν επιπρόσθετο τύπο οικοτόπου.

Η οικολογική αξία της περιοχής φαίνεται από τα ακόλουθα στοιχεία: 1. Διαθέτει ποικιλία γεωμορφολογικών σχηματισμών, καθώς περιλαμβάνει ένα βουνό, ένα ταμιευτήρα- υγρότοπο και μια πηγή, καθώς και μεγάλη ποικιλία τύπων οικοτόπων. 2. Διαθέτει σημαντική ποικιλία ερπετών, αμφιβίων, θηλαστικών και ψαριών τα περισσότερα από τα οποία προστατεύονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και είναι "είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος". 3. Ύπαρξη εκτεταμένων και ικανοποιητικά διατηρημένων δασών φυλλοβόλων πλατύφυλλων δασών. 4. Μεγάλη ποικιλία πουλιών και κυρίως αρπακτικών στο Μαυροβούνι. 5. Ο ταμιευτήρας στην τέως Λίμνη Κάρλα συγκεντρώνει σημαντική ποικιλία μεταναστευτικών και διαχειμαζόντων πουλιών, υδρόβιων, παρυδάτιων και αρπακτικών. Ορισμένα από αυτά προσπαθούν να επανεγκατασταθούν στον υγρότοπο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: Το *Damasonium alisma* είναι ένα τρωτό είδος για την Ελλάδα (IUCN, 1993). Ο σκίουρος (*Sciurus vulgaris*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Π.Δ. 67/81) και τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα ΙΙΙ). Το *Apodemus mystacinus* είναι ενδημικό είδος και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως σπάνιο.

Περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών

Η περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 13,63 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 9 m, το μέγιστο στα 535 m και το μέσο στα 171,16 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-16: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420005	EL0816R000200003N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-17: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420005 - Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πουοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	**Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους**	**0,37**	**100,00%**
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	0,69	100,00%
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	0,05	100,00%
92A0	**Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba**	**0,15**	**100,00%**
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**0,55**	**100,00%**
92D0	**Θερμομεσογειακές παραποτάμιες στοές (Nerio-Tamariceteae), παραποτάμιες στοές της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (Securinegion tinctoriae)**	**0,03**	**100,00%**

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μία εκτεταμένη κοιλάδα του ποταμού Πηνειού με υψηλές και απότομες βραχώδεις πλαγιές, δασωμένες κλιτύες, παραποτάμιο δάσος και μακκί. Το αξιόλογο αισθητικό δάσος με τις φυσικές πηγές της Αγίας Παρασκευής βρίσκεται μεταξύ των ορέων του Κάτω Ολύμπου και της Όσσας. Από γεωλογική άποψη, η περιοχή αποτελείται από πετρώματα σερπεντινικά, γνευσιακά, σχιστολιθικά και ανθρακικά.

Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με μεγάλη αισθητική και οικολογική αξία. Υπάρχει ακόμη μεγάλος αριθμός παρυδάτιων πτηνών και πληθυσμών κοινών ειδών ψαριών. Στην περιοχή απαντάται ένα ελληνικό ενδημικό φυτικό είδος.

Περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι

Η περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 369,32 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 145,68 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 223,64 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1053 m και το μέσο στα 395,68 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι παρουσιάζονται στον που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-18: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420006 - Όρος Μαυροβούνι

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420006	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
	EL0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
	EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
	Λιμναία Υδατικά Συστήματα	
	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ

Το Μαυροβούνι εκτείνεται μεταξύ της Όσσας και του Πηλίου και ανήκει στους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας. Τα πετρώματά του είναι κυρίως σχιστόλιθοι και σε μικρότερο βαθμό ασβεστόλιθοι. Αδρομερώς, η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου 2% της περιοχής, η χερσαία περίπου 96% και ο ταμιευτήρας της Κάρλας καλύπτει 2%. Η ΒΑ πλευρά του καταλήγει σε απότομους γκρεμούς στο Αιγαίο Πέλαγος. Στο ανώτερο τμήμα του καλύπτεται από δρυοδάση (κυρίως *Quercus conferta*) και στο κατώτερο από δάση οξιάς και καστανιάς. Τα μακκί καλύπτουν το κατώτερο τμήμα. Η ανατολική πλευρά του βουνού είναι πολύ πυκνή και κυριαρχείται από αριά (*Quercus ilex*). Οι θαμνώνες του πουρναριού και της αγριελιάς έχουν υποβαθμιστεί εξαιτίας της υπερβόσκησης (η περιοχή είναι βοσκοτόπι για μεγάλους αριθμούς κτηνοτροφικών ζώων). Το Μαυροβούνι περιλαμβάνει επίσης φαράγγια, βραχώδεις σχηματισμούς, ποολίβαδα, φρύγανα και καλλιεργημένες εκτάσεις. Ένας σημαντικός αριθμός ρεμάτων διατρέχει το βουνό, τα περισσότερα από τα οποία ξηραίνονται το καλοκαίρι. Οι όχθες των ρεμάτων καλύπτονται από πλατάνια, σκλήθρα, λεύκες και ιτιές. Σημειώνεται ότι ο τύπος οικοτόπου 5420 αφορά κυρίως τα είδη *Cistus salvifolius, C. creticus, C. monspeliensis, Thymus capitatus, Ballota acetabulosa, Sarcopoterium spinosum* και *Genista acanthoclada*. Επιπλέον, οι καλαμώνες (*Phragmites australis*) που απαντούν στον ταμιευτήρα της Κάρλας αλλά δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι αποτελούν έναν επιπρόσθετο τύπο οικοτόπου.

Η οικολογική αξία της περιοχής φαίνεται από τα ακόλουθα στοιχεία: 1. Διαθέτει ποικιλία γεωμορφολογικών σχηματισμών, καθώς περιλαμβάνει ένα βουνό, ένα ταμιευτήρα- υγρότοπο και μια πηγή, καθώς και μεγάλη ποικιλία τύπων οικοτόπων. 2. Διαθέτει σημαντική ποικιλία ερπετών, αμφιβίων, θηλαστικών και ψαριών τα περισσότερα από τα οποία προστατεύονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και είναι "είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος". 3. Ύπαρξη εκτεταμένων και ικανοποιητικά διατηρημένων δασών φυλλοβόλων πλατύφυλλων δασών. 4. Μεγάλη ποικιλία πουλιών και κυρίως αρπακτικών στο Μαυροβούνι. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: Το *Damasonium alisma* είναι ένα τρωτό είδος για την Ελλάδα (IUCN, 1993). Ο σκίουρος (*Sciurus vulgaris*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Π.Δ. 67/81) και τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα ΙΙΙ). Το *Apodemus mystacinus* είναι ενδημικό είδος και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως σπάνιο.

Περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα

Η περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 238,45 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 154,41 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 84,04 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1965 m και το μέσο στα 806,12 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-19: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420007 - Όρος Όσσα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420007	EL0817R000101065N	ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.

Η περιοχή περιλαμβάνει το δασικό σύμπλεγμα της βορειοανατολικής πλευράς του Όρους Όσσα. Ξεκινά από το επίπεδο της θάλασσας και φτάνει στην υψηλότερη κορυφή, τον Προφήτη Ηλία (1980 m). Η κορυφή είναι γυμνή και βραχώδης και ο υφιστάμενος τύπος βλάστησης ανήκει στην *Astragalo-Daphnion*. Στα χαμηλότερα υψόμετρα, ο κύριος τύπος βλάστησης είναι τα αείφυλλα πλατύφυλλα. Εδώ απαντούν τα περισσότερα σχετικά είδη που βλαστάνουν στην Ελλάδα όπως *Acer sp., Quercus sp., Corrylus sp., Arbutus sp., Erica sp., Fraxinus sp., Phillyrea sp., Ulmus sp., Cornus sp.* κ.λπ. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα, η ανθρώπινη επίδραση είναι έντονη καθώς ο έλεγχος και το κλάδεμα του είδους *Castanea sativa* έχει οδηγήσει στη δημιουργία καθαρών ομάδων του είδους (καστανοπερίβολα), ιδιαίτερα σε τμήματα του δάσους που ανήκουν στις τοπικές κοινότητες. Τα δέντρα χρησιμοποιούνται κυρίως για τη συλλογή κάστανων και λιγότερο για το ξύλο τους. Όπου η ανθρωπογενής επίδραση δεν είναι τόσο έντονη, η *Castanea* αναπτύσσεται μαζί με *Tilia* σε τυπική *Tilio-Castanetum* στα 300 - 500 m (περιγράφεται από τον τύπο οικοτόπου 9180 και χαρακτηρίζεται από το είδος *Tilia tormentosa*). Το επόμενο βλαστητικό επίπεδο φτάνει έως τα 650 m και αντιστοιχεί στην κοινωνία *Quercetum-montanum* με είδη *Quercus*, κυρίως *Q. conferta, Q. sessiliflora* και *Q. pubescens*. Δάση δρυός με πλατύφυλλη δρυ (τύπος οικοτόπου 9280) απαντούν στην *Quercion ilicis* στις πλαγιές προς την πλευρά της θάλασσας και στην *Ostryo-carpinion orientalis* σε περιοχές μακριά από τη θάλασσα. Τα δάση δρυός βρίσκονται και σε υψόμετρα 200 - 300 m σε υγρές περιοχές της Όσσας. Σε μεγαλύτερα υψόμετρα (650 – 1600 m) απαντά ψυχρόφιλη, υγρόφιλη βλάστηση. Το κυρίαρχο δασικό είδος είναι η οξιά και συγκεκριμένα το είδος *Fagus moesiaca* μαζί με *F. sylvatica* και *F. orientals* στα ψηλότερα και χαμηλότερα υψόμετρα αντίστοιχα. Στην Όσσα, όπως και στην υπόλοιπη ανατολική Θεσσαλία, τα όρια της *Fagion moesiacae* δεν είναι η γραμμή σχηματισμού των θερινών νεφών (όπως για παράδειγμα στην Αλβανία). Περιορισμένοι σχηματισμοί του είδους *Fagus* απαντούν σε ρεματιές ακόμα και στο χαμηλό υψόμετρο των 280 m. Το αμιγές δάσος οξιάς γίνεται μικτό στη ζώνη των 1000 - 1450 m, όπου δέντρα *Fagus* βρίσκονται μαζί με έλατα (*Abies borisii-regis*). Υπάρχει επίσης δάσος *Abies cephallonica* (το ενδημικό ελληνικό έλατο), το οποίο καλύπτει μικρό τμήμα της περιοχής (κωδικός CORINE 42.18, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ). Το ελατοδάσος είχε υποχωρήσει τα προηγούμενα χρόνια εξαιτίας της υπερβολικής εκμετάλλευσής του αλλά τελευταία έχει αρχίσει η αυτο-επανεγκατάστασή του. Πάνω από τα όρια της δασικής βλάστησης βρίσκεται η υποαλπική ζώνη με μεγάλη ποικιλία ειδών. Στην Όσσα απαντούν, επίσης, το είδος *Carpinus orientalis*, δάση στις ρεματιές με *Aesculus orientalis*, καθώς και σχηματισμοί *Pteridium aquilinum* και *Berberis cretica*. Σε χαμηλά ποσοστά απαντούν επίσης πλατύφυλλα είδη των γενών *Acer, Sorbus, Fraxinus* και παραποτάμια βλάστηση κατά μήκος των ρεμάτων. Η Όσσα, η οποία χαρακτηρίζεται από τις κοινωνίες *Quercion cerris* και *Fagetalia*, θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα απαντά το υποείδος *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* (πάνω από τα 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα νότια από τα όρη Οξιά και Πήλιο). Το υποείδος *F. sylvatica ssp. orientalis* αποτελεί συγγενικό υποείδος και οι ενδιάμεσες μορφές (που συχνά αποκαλούνται *F. moesiaca*) απαντούν εκεί όπου τα δύο υποείδη συναντώνται (στη βαλκανική χερσόνησο). Η

τυπική *F. sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές, πάνω από τα 1000 m, ενώ οι ενδιάμεσες μορφές που ομοιάζουν με *F. sylvatica ssp. orientalis* απαντούν κάτω από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), τρία υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica, ssp. moesiaca* και *ssp. Orientalis* και όλα απαντούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), δύο υποείδη *Fagus sylvatica* έχουν ταυτοποιηθεί, *ssp. sylvatica* και *ssp. orientalis*, και τα δύο απαντούν στην Ελλάδα. Το είδος *Fagus moesiaca* θεωρείται ως ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Το αισθητικό δάσος της Όσσας είναι ένας πραγματικός βοτανικός κήπος. Οι ευνοϊκές περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και ειδικότερα το υψηλό ποσοστό βροχόπτωσης, αποτέλεσμα των ανατολικών ανέμων, συμβάλλουν στη δημιουργία του υπέροχου δασικού συμπλέγματος της Όσσας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης το τοπίο και η γεωμορφολογία της περιοχής καθώς τοπικά δημιουργούνται άφθονοι ιδιαίτεροι οικότοποι που οδηγούν σε αυξημένη ποικιλότητα των βλαστητικών τύπων στη χλωρίδα και την πανίδα. Το έδαφος είναι πολύ καλό για δασοκομία. Η παραγωγικότητά του θεωρείται χαμηλή και ακατάλληλη για γεωργικές ή κτηνοτροφικές χρήσεις. Το δασικό σύμπλεγμα παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία οικοτόπων και φυτικών ειδών. Παρατηρείται εναλλασσόμενο τοπίο με εκτεταμένα κλειστά δάση οξιάς και ελάτης στις ανατολικές πλαγιές και ορεινά μικρά λιβάδια, ενώ η κορυφή είναι γυμνός βράχος. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας αποτελείται βασικά από παρθένα και μικτά δάση πλατύφυλλων και πλατύφυλλων - κωνοφόρων. Στην περιοχή φύονται ορισμένα ενδημικά είδη φυτών της Ελλάδας: *Silene multicaulis genistifollia*, *Teucrium chamaedrys olympicum* (σπάνιο), *Allium heldreichii* (ενδημικό της Βαλκανικής). Εκτός από το βοτανικό της ενδιαφέρον που βασίζεται στη παρουσία ενδημικών ή/και σπάνιων ειδών και στην ποικιλία ανώτερων και κατώτερων φυτών, η εξεταζόμενη περιοχή προστατεύεται ως Ειδική Ζώνη Προστασίας (Special Protected Area, SPA). Επίσης αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA) σύμφωνα με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ η οποία αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2009/147/ΕΚ, και αποτελεί καταφύγιο για πολλά είδη πουλιών. Για κάποια από αυτά η Όσσα είναι μία από τις 5 σημαντικότερες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή και μία από τις 100 ή λιγότερες περιοχές εξάπλωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιοχή είναι σημαντική για τη διατροφή και το πέρασμα αρπακτικών πτηνών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα: *Gyps fulvus, Accipited brevipes, Aquila heliaca, Falco biarmicus, Ficedula semitorquata, Emveriza hortulana*. Το δασικό σύμπλεγμα Όσσας χαρακτηρίζεται επίσης από την παρουσία μεγάλων θηλαστικών όπως τα *Canis aureus, Sus scrofa* και άλλα τα οποία προστατεύονται όλα από διεθνείς συμβάσεις και την Ελληνική Νομοθεσία. Υπάρχουν επίσης σημαντικά αμφίβια και ερπετά. Τέλος, η πανίδα της περιοχής είναι πλούσια σε είδη ασπόνδυλων. Χαρακτηριστικά υπάρχουν ορισμένα είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και ορισμένα είναι ενδημικά. Τα *Maladera krueperi, Leptusa casalei, Albaniola thessalica, Tapinopterus thessalicus, Duvalius roseni, Duvalius zaimisi, Ampedus vignai, Langelandia thessalica* είναι ενδημικά Κολεόπτερα και τα *Poecilimon thessalicus* και *Dolichopoda annae* είναι ενδημικά Ορθόπτερα.

Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι α) <u>Ασπόνδυλα:</u> *Platycnemis pennipes*: Σύμφωνα με τους Van Tol, J. & Verdonk M.J. (1988) είναι κινδυνεύον είδος. *Spialia phlomidis, Heodes alciphron*: Ο J.S.Dadrowski τα θεωρεί σπάνια είδη. *Agrodiaetus admetus*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/81. *Parnassius mnemosyne*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, και στο Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης και συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ασπονδύλων του CORINE. Τέλος, θεωρείται από τους Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Aesalus scarabaeoides*: Μνημονεύεται από τους Speight M.C.D. (1989) και Koomen P. & van Helsdingen P.J. (1993) ως κινδυνεύον είδος. *Rhysodes sulcatus*: Θεωρείται κινδυνεύον και ενδιαφέρον είδος από τους Speight M.C.D. (1989), Koomen P., van Helsdingen P.J. (1993) και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Έρευνα Ασπόνδυλων (European Invertebrate Survey) (1991). β) <u>Σπονδυλωτά</u>: Felis sylvestris: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης της Βέρνης, στην CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. *Glis glis, Sciurus vulgaris*: Προστατεύονται από το

Προεδρικό Διάταγμα 67/81 και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Muscardinus avellanarius*: Προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Capreolus capreolus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. *Canis aureus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος. Επίσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Canis lupus*: Αναφέρεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως τρωτό είδος όπως και στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN (1988). Επίσης περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II, IV και V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης, στη Σύμβαση CITES 1973 και στον Κατάλογο Απειλούμενων Θηλαστικών του Corine. γ) Φυτά: *Aesculus hippocastanum*: Ενδημικό μεσογειακό είδος που φύεται στην Ευρώπη ιθαγενώς μόνο στη Βαλκανική (Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία). Στην εξεταζόμενη περιοχή υπάρχουν λίγα εντοπισμένα δέντρα. Απαιτείται η φύτευση δενδριλίων για να επιβιώσει το είδος. *Androsace villosa*: Πρόκειται για είδος που συναντάται σποραδικά στα βουνά της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης σε υψόμετρο 1800 – 2200 m σε σταθερές σάρες και ασβεστολιθικά βράχια. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος που εξαπλώνεται στην Βαλκανική χερσόνησο και στην Ανατολία. Τα ενδημικά είδη της Ελλάδας *Centaurea ossea, Allium heldreichii* και τα ενδημικά της βαλκανικής *Gallium degenii* και *Astragalus lacteus* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Περιλαμβάνονται επίσης στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλουμένων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως σπάνια. Τα ενδημικά είδη *Viola athois* και *Erobium absinthoides* προστατεύονται από την Σύμβαση της Βέρνης και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/1981). Επίσης περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της IUCN 1993 και στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλουμένων Φυτών και Ζώων (European Red List of Globally Threatened Species) και χαρακτηρίζονται ως τρωτά. Το *Festuca koritniensis* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου και χαρακτηρίζεται σπάνιο (IUCN 1993). Το είδος *Viola tricolor ssp. macedonica* είναι ενδημικό της Βαλκανικής Χερσονήσου (Ελλάδα, Αλβανία). *Astragalus mayeri, Crocus veluchensis, Crataegus heldreichii, Silene radicosa ssp. radicosa, Crocus cvijicii, Sideritis scardica, Lamium garganticum ssp. striatum, Scrophularia aestivalis, Dianthus haematocalyx ssp. haematocalyx, Dianthus integer ssp. minutiflorus, Carum graecum ssp. graecum, Dianthus viscidus, Colchicum doerfleri, Carum srictum*: Ενδημικά είδη της Βαλκανικής. Το είδος *Marrubium thessalum* είναι ενδημικό της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας και της Ν. Αλβανίας. Το *Carlina frigida* είναι ενδημικό της Βαλκανικής που εξαπλώνεται στην Ελλάδα και πιθανά στην Ν. Γιουγκοσλαβία και Αλβανία.

Περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς

Η περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 250,08 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 12 m, το μέγιστο στα 1583 m και το μέσο στα 659,61 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-20: GR1420008 - Κάτω Όλυμπος, Όρος Γοδαμάνι Και Κοιλάδα Ροδιάς

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420008	EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000200004N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 3

Η περιοχή περιλαμβάνει το νότιο τμήμα του Κάτω Ολύμπου και την κοιλάδα Ροδιάς. Το δυτικό τμήμα του Κάτω Ολύμπου κυριαρχείται από χορτολίβαδα και θάμνους, ενώ οι ανατολικές περιοχές είναι καλά δασωμένες. Ο Κάτω Όλυμπος καταλαμβάνει τους πρόποδες των βουνών Όλυμπος και Όσσα. Η περιοχή περιλαμβάνει οικοτόπους, όπως βοσκότοπους, εκτεταμένα δάση ελάτης και οξυάς, απότομα φαράγγια με παλαιά δάση καστανιάς και δάση μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*). Το κλίμα είναι μεταξύ του μεσογειακού (στα χαμηλά υψόμετρα) και του ηπειρωτικού (στα μεγάλα υψόμετρα). Από γεωλογική άποψη, ο Κάτω Όλυμπος αποτελείται από σερπεντίνη, γνεύσιο αμφιβολίτη, κ.λπ. Σε μια ορεινή περιοχή όπως ο Κάτω Όλυμπος, η βλάστηση που αναπτύσσεται είναι πάντα πιο ετερογενής απο ότι είναι σε περιοχές με απλούστερη γεωλογική δομή. Αυτές οι διαφορές είναι ιδιαίτερα εμφανείς στα μεγάλα υψόμετρα.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή και ως πέρασμα των αρπακτικών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Gyps fulvus, Accipited brevipes, Falco biarmicus, Falco naumanni, Ficedula semitorquata, Emveriza hortulana*. Η περιοχή περιλαμβάνει δάση με υψηλή αισθητική και οικολογική αξία. Η μεγάλη ποικιλία βιοτόπων και η τοπογραφία έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη πλούσιας χλωρίδας και πανίδας όπως επίσης και την εμφάνιση μιας ποικιλίας οικοτόπων. Η περιοχή παρουσιάζει μεταβαλλόμενο τοπίο με εκτεταμένο κλειστό δάσος, γυμνή βοσκόμενη γη και μία μίξη από βοσκότοπους, δασάκια και μικρούς αγρούς.

Περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου

Η περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 41,69 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL16) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 695 m και το μέσο στα 286,71 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-21: GR1420008 - GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420009	EL0816R000200022N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 10
	EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9

Πρόκειται για μία απότομη ορεινή περιοχή όπου κυριαρχεί η θαμνώδης βλάστηση. Το γειτονικό φαράγγι και η κοιλάδα περιλαμβάνουν παρόχθια δάση. Τα Στενά Καλαμακίου είναι ένα φαράγγι το οποίο διασχίζει ο ποταμός Πηνειός στην περιοχή των Τρικάλων, με ένα παρόχθιο δάσος ανάμεσα από γυμνούς λόφους. Η περιοχή

διαθέτει επίσης ενδιαφέρον τοπίο και ενδιαφέρουσα γεωμορφολογία. Η βλάστηση είναι τυπική αυτού του είδους οικοσυστήματος. Χαρακτηρίζεται από είδη φυτών, όπως τα *Salix alba, Alnus glutinosa, Ulmus campestris, Populus alba* (και πολλά υβρίδια του γένους *Populus*), *Vitex agnus castus, Tamarix sp., Rubus sp.* Υπάρχουν επίσης μεμονωμένα είδη δέντρων των ειδών *Platanus orientals* και *Fraxinus angustifolia*. Η περιβάλλουσα περιοχή χρησιμοποιείται κυρίως ως βοσκοτόπι.

Η περιοχή είναι σημαντική για αρπακτικά που διαβιούν μόνιμα και για είδη ανοικτά των ανοικτών περιοχών. Είδος ενδιαφέροντος: *Falco biarmicus*. Τα στενά Καλαμακίου, ένα φαράγγι του Πηνειού ποταμού, περιβάλλονται από γυμνούς λόφους που χρησιμοποιούνται για την κτηνοτροφία. Παρόλο που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το φαράγγι είναι ένα αξιόλογο παρόχθιο οικοσύστημα. Τοποθετείται στην κεντρική Θεσσαλική πεδιάδα, μια προβληματική περιοχή λόγω της υψηλούς ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Εντούτοις, είναι σημαντικής αξίας περιοχή λόγω της άγριας πανίδας και χλωρίδας και χρήζει προστασίας.

Περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου

Η περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 42,93 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 695 m και το μέσο στα 286,71 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420009 - Στενά Καλαμακίου Και Όρη Ζάρκου παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-22: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου

Κωδικός Natura	**Ποτάμια Υδατικά Συστήματα**	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR1420010	EL0816R000200021N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1420010 - Στενά Καλαμακίου, που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-23: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1420010 - Στενά Καλαμακίου εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους	0,17	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
5420	**Φρύγανα Sarcopoterium spinosum**	**0,77**	**100,00%**
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	1,19	100,00%
92A0	**Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba**	**0,0007**	**100,00%**
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**0,19**	**100,00%**

Τα Στενά Καλαμακίου είναι ένα φαράγγι το οποίο διασχίζει ο ποταμός Πηνειός στην περιοχή των Τρικάλων, με ένα παρόχθιο δάσος ανάμεσα από γυμνούς λόφους. Η περιοχή διαθέτει επίσης ενδιαφέρον τοπίο και ενδιαφέρουσα γεωμορφολογία. Η βλάστηση είναι τυπική αυτού του είδους οικοσυστήματος. Χαρακτηρίζεται από είδη φυτών, όπως τα *Salix alba, Alnus glutinosa, Ulmus campestris, Populus alb*a (και πολλά υβρίδια του γένους *Populus*), *Vitex agnus castus, Tamarix sp., Rubus sp.* Υπάρχουν επίσης μεμονωμένα είδη δέντρων των ειδών *Platanus orientals* και *Fraxinus angustifolia*. Η περιβάλλουσα περιοχή χρησιμοποιείται κυρίως ως βοσκοτόπι. Ένα μικρό τμήμα της περιοχής, η έκταση γύρω από τους λόφους, καλλιεργείται.

Τα στενά Καλαμακίου, ένα φαράγγι του Πηνειού ποταμού, περιβάλλονται από γυμνούς λόφους που χρησιμοποιούνται για την κτηνοτροφία. Παρόλο που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το φαράγγι είναι ένα αξιόλογο παρόχθιο οικοσύστημα. Τοποθετείται στην κεντρική Θεσσαλική πεδιάδα, μια προβληματική περιοχή λόγω της υψηλούς ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Εντούτοις, είναι σημαντικής αξίας περιοχή λόγω της άγριας πανίδας και χλωρίδας της και χρήζει προστασίας. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική λόγω της παρουσίας σπάνιων ειδών πτηνών και ψαριών. Ειδικότερα, οι παρόχθιοι γκρεμοί γύρω από το φαράγγι είναι σημαντικοί για σπάνια αρπακτικά πτηνά. Η περιοχή αυτή περιλαμβάνεται στις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Παρουσιάζει, επίσης, υψηλό ενδημισμό όσον αφορά στα ψάρια: 5 ενδημικά υποείδη, 4 ελληνικά ενδημικά και της Νότιας Πρώην Γιουγκοσλαβίας. Τα ενδημικά είδη του Πηνειού ποταμού είναι γενικά τρωτά και τοπικά απειλούμενα, εντούτοις, στην περιοχή ο κίνδυνος ρύπανσης έχει σχετικά αμβλυνθεί. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι τα ακόλουθα: 1) *Leuciscus cephalus vardarensis*: Ενδημικό υποείδος των ποταμών Αώου, Πηνειού, Αλιάκμονα, Αξιού και Γαλλικού. Προστατεύεται από τη γενικότερη νομοθεσία αλιείας. Περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας ως γενικά ασφαλές αλλά τοπικά τρωτά είδη. 2) *Alburnus alburnus thessalicus*: Ενδημικά υποείδη της Θεσσαλίας. Σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο, οι πληθυσμοί του είναι τρωτοί. 3) *Alburnoides bipunctatus thessalus*: Ενδημικό υποείδος της Ελλάδας (ποταμοί Πηνειός, Αλιάκμονας, Αξιός, Λουδίας) και της νότιας πρώην Γιουγκοσλαβίας. Το είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). 4) *Silurus glanis*: Το είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). 5) *Hyla arborea*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρείται απειλούμενο (CORINE-Biotopes project 1988). Προστατεύεται επίσης από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). 6) *Lacerta trilineata, Podarcis erhardii, Podarcis taurica*: Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης και θεωρούνται απειλούμενα (CORINE-Biotopes project 1988). Προστατεύονται επίσης από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). 7) *Cyrtodactylus kotschyi, Coluber najadum*: Προστατεύονται από την

ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. 8) *Natrix natrix*: Προστατεύεται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/81. 9) *Falco tinnunculus, Muscicapa striata, Sitta neumayer, Athene noctua*: Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Σύμβαση της Βέρνης. 10) *Remiz pendulinus*: Η περιοχή, σύμφωνα με το Corine, είναι μια από τις 5 πιο σημαντικές περιοχές για το είδος. Περιλαμβάνεται επίσης στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. 11) *Ablepharus kitaibelii, Hemidactylus turcicus, Martes martes, Mustela nivalis*: Προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Περιλαμβάνεται επίσης στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης. 12) *Meles meles*: Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης.

Περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου

Η περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 959,05 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 65 m, το μέγιστο στα 725 m και το μέσο στα 197,5 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-24: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420011	EL0816R000204019N	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2
	EL0816R000206227H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1
	EL0816R000000064A	7Τ
	EL0816R000204018H	ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 1
	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2
	EL0816R000206036N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2
	EL0816R000206037N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 3
	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4
	EL0816R000206226N	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 1

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumanii*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι τα αναπαραγόμενα: *Buteo rufinus, Nycticorax nycticorax, Egretta alba, Ardea cinerea, Ciconia ciconia, Burhinus oedicnemu, Bubo bubo, Merops apiaster, Coracias garrulus, Melanocorypha calandra* και από τα διαχειμάζοντα τα *Falco columbarius* και *Otis tarda*.

Περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων

Η περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 48,03 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 113 m, το μέγιστο στα 533 m και το μέσο στα 241,02 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων παρουσιάζονται Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-25: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420012 - Περιοχή Φαρσάλων

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420012	EL0816R000206229H	ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 2

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumanii*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι το αναπαραγόμενο: *Buteo rufinus*.

Περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου

Η περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 96,85 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 57 m, το μέγιστο στα 545 m και το μέσο στα 105,6 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-26: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420013 - Περιοχή Τυρνάβου

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420013	EL0816R000202006N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 1

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια σημαντική περιοχή για την αναπαραγωγή του παγκοσμίως απειλούμενου *Falco naumanii*. Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι το αναπαραγόμενο: *Buteo rufinus*.

Περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας

Η περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 72,41 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 160 m, το μέγιστο στα 554 m και το μέσο στα 257 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-27: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420014 - Περιοχή Ελασσόνας

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1420014	EL0816R000202007N	ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 2
	EL0816R000202310N	ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΙΚΟΣ Π.

Η εξεταζόμενη περιοχή είναι μια τυπική γεωργική περιοχή με αρδευόμενες και μη αρδευόμενες καλλιέργειες. Την περιοχή διαβρέχουν δύο ποτάμια: ο Ελασσονίτικος και ο Βούλγαρης.

Μία σημαντική αποικία του είδους *Falco naumanni* (Κιρκινέζι) εντοπίζεται στην περιοχή, ενώ στα γειτνιάζοντα ποτάμια εντοπίζεται μία αποικία των ειδών *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς) και *Riparia riparia* (Οχθοχελίδονο). Άλλα είδη ενδιαφέροντος είναι τα είδη *Ciconia nigra* (Μαυροπελαργός), *Coracias garrulus* (Χαλκοκουρούνα) και *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος). Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Apus apus* (Σταχτάρα), *Buteo buteo* (Γερακίνα), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Delichon urbica* (Σπιτοχελίδονο), *Egretta alba* (Αργυροτσικνιάς), *Egretta garzetta* (Λευκοτσικνιάς), http://filotis.itia.ntua.gr/species/d/5700/*Hippolais pallida elaeica* (Ωχροστριτσίδα), *Hirundo rustica* (Χελιδόνι), *Lanius minor* (Γαϊδουροκεφαλάς).

Περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού

Η περιοχή GR1420015 – Δέλτα Πηνειού χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 33,31 km^2.

Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 30,47 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (2,84 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 47 m και το μέσο στα 4 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-28: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1420015 - Δέλτα Πηνειού

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR14200015	EL0816R000201002N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 1
	Παράκτια Υδατικά Συστήματα	
	EL0816C0002N	Κεντρικό τμήμα ακτών Θεσσαλίας (Δέλτα Πηνειού)

Η περιοχή αποτελείται από έναν κύριο κλάδο του Πηνειού ποταμού, τα παρόχθια δάση τα οποία έχουν συσταθεί στις όχθες του και τις παρακείμενες καλλιέργειες. Περιλαμβάνει επίσης τις εκβολές με τα παραποτάμια δάση, έλη, τις μικρές λίμνες, τους αμμόλοφους και την παράκτια ζώνη.

Η περιοχή αυτή είναι πολύ σημαντική για υδρόβια είδη, όπως τα είδη *Ardea purpurea* (Πορφυροτσικνιάς), *Ixobrychus minutus* (Μικροτσικνιάς), *Tachybaptus ruficollis* (Νανοβουτηχτάρι), *Fulica atra* (Φαλαρίδα), *Anas platyrhynchos* (Πρασινοκέφαλη), *Haematopus ostralegus* (Στρειδοφάγος) και *Alcedo atthis* (Αλκυόνα) που αναπαράγονται σε σημαντικούς αριθμούς. Είναι επίσης σημαντική για τα αρπακτικά πουλιά όπως τα είδη

Milvus migrans aegypticus (Τσίφτης Αιγυπτιακός), *Accipiter brevipes* (Σαΐνι), *Aquila pomarina* (Κραυγαετός), τα οποία φωλεάζουν στην περιοχή. Επιπλέον, τα είδη που προτιμούν περιοχές που συνδυάζουν τα γεωργικά με τα δασικά ενδιαιτήματα, όπως τα είδη *Ciconia nigra* (Μαυροπελαργός), *Coracias garrulus* (Χαλκοκουρούνα) και *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος) μπορεί να αναπαράγονται σε σημαντικούς αριθμούς. Τέλος, η περιοχή είναι σημαντική για τους επισκέπτες κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όπως τα είδη *Gavia arctica* (Λαμπροβούτι) και *Sterna sandvicensis* (Χειμωνογλάρονο).

Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Actitis hypoleucos* (Ποταμότριγγας), *Apus melba* (Σκεπαρνάς), *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς), *Burhinus oedicnemus* (Πετροτριλίδα), *Calandrella brachydactyla* (Μικρογαλιάντρα), *Caprimulgus europaeus* (Γυδοβυζάχτρα), *Charadrius alexandrinus* (Θαλασσοσφυριχτής), *Charadrius dubius* (Ποταμοσφυριχτής), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Circus aeruginosus* (Καλαμόκιρκος), *Columba oenas* (Φασσοπερίστερο), *Coturnix coturnix* (Ορτύκι), *Cygnus olor* (Κύκνος), *Dendrocopos medius* (Μεσοτσικλητάρα), *Dendrocopos syriacus* (Βαλκανοτσικλητάρα), Egretta alba (Αργυροτσικνιάς), *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός), *Falco biarmicus feldeggi* (Χρυσογέρακο), *Hippolais olivetorum* (Λιοστριτσίδα), *Hippolais pallida elaeica* (Ωχροστριτσίδα), *Lanius collurio* (Αητόμαχος), *Larus audouinii* (Αιγαιόγλαρος), *Motacilla flava beema* (Κιτρινοσουσουράδα), *Muscicapa striata neumanni* (Σταχτομυγοχάφτης), Oriolus oriolus oriolus (Συκοφάγος), *Otus scops* (Γκιώνης), *Pandion haliaetus* (Ψαραητός), *Phalacrocorax carbo sinensis* (Κορμοράνος), *Picus canus canus* (Σταχτοτσικλητάρα), *Sterna albifrons* (Νανογλάρονο), *Sterna hirundo* (Ποταμογλάρονο), *Streptopelia turtur* (Τριγώνι), *Vanellus vanellus* (Καλημάνα).

Περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη - Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι

Η περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 314,78 km^2.

Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 292,03 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 25,26 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 266,77 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (22,75 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1604 m και το μέσο στα 724,75 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-29: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη

Κωδικός Natura	Παράκτια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430001	EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-30: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430001 - Όρος Πήλιο και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη – Σπήλαια Μαλάκι και Σκεπόνι εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
1170	**Ύφαλοι**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**	**Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία**
1210	**Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας**	**0,20**	**74,71%**
1240	**Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά Limonium spp.)**	**0,45**	**67,76%**
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	0,55	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	133,79	100,00%
9260	Δάση καστανιάς	36,46	100,00%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	3,28	100,00%
9280	Δάση οξυάς με Quercus frainetto	0,20	100,00%
9340	Δάση αριάς Quercus ilex	20,63	99,91%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	6,87	100,00%
92C0	**Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)**	**1,71**	**99,68%**

Το όρος Πήλιο (μέγιστο υψόμετρο 1627 m, Πουριανός Σταυρός) βρίσκεται στην ανατολική Θεσσαλία και εκτείνεται μεταξύ του Αιγαίου Πελάγους ανατολικά και του Παγασητικού κόλπου προς τον νότο. Τα όρια της περιοχής καθορίζονται από την ισοϋψή των 400 - 500 m στον νότο πάνω από την πόλη του Βόλου και τον Παγασητικό κόλπο με νότιο όριο το ρέμα Πλατανόρεμα και από την ισοϋψή των 500 m προς τον βορρά φτάνοντας μέχρι τα σύνορα Πηλίου-Μαυροβουνίου, ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές πέφτουν στο Αιγαίο. Η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου το 6% της περιοχής. Το Πήλιο έχει έντονο ανάγλυφο και η μορφολογία του χαρακτηρίζεται και από τη γειτνίασή του με το Αιγαίο. Το κλίμα είναι μεσογειακό με λίγες ή καθόλου ημέρες παγετού και 3 έως 4 ξηρούς μήνες ετησίως. Οι νότιες πλαγιές έχουν ξηρότερο κλίμα (ετήσια

βροχόπτωση 504 mm στον σταθμό του Βόλου), ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές και οι κορυφές είναι υγρότερες (ετήσια βροχόπτωση 920 mm στον σταθμό του Πουρίου), γεγονός το οποίο αντανακλάται και στη βλάστηση των αντίστοιχων περιοχών. Τα πετρώματα του μεγαλύτερου τμήματος της εξεταζόμενης περιοχής (περίπου το 70%) είναι σχιστόλιθοι (φυλλίτες και γνεύσιος), ενώ στο νοτιοανατολικό τμήμα υπάρχουν σερπεντίνες και τρεις θέσεις με ασβεστόλιθους (περίπου 30% της περιοχής). Οι ζώνες της βλάστησης είναι: *Fagion moesiacae* (*Fagetalia*) από τα 1600 ως τα 1000 m στον νότο και μέχρι τα 600 m ανατολικά, *Quercion frainetto* (παραμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 400 m νότια και μέχρι τα 300 m ανατολικά, *Quercion ilicis* (ευμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 250 m νότια και μέχρι τη θάλασσα ανατολικά, ενώ στα σύνορα με το νότιο Μαυροβούνι το *Q. ilicis* αντικαθίσταται από *Ostryo-Carpinion orientalis*, από τα 500 m μέχρι τη θάλασσα ανατολικά. Στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται το πυκνό δάσος οξιάς (*Fagus moesiaca*), με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης, που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα. Ο δασικός οικότοπος χαρακτηρίζεται από τα είδη *Luzula sylvatica, Festuca drymeia, Silene multicaulis ssp. genistifolia, Solidago virgaurea, Orthilia secunda, Calaminthe grandiflora* και *Euphorbia heldreichii* (για την περιγραφή του χρησιμοποιήθηκε ο κωδικός 9110, αν και αυτός αντιστοιχεί στον κωδικό Corine 41.11, δηλαδή *Luzulo-Fagenion* με *Fagus sylvatica*). Στον βορρά σχηματίζονται δάση με *Quercus frainetto* (περιγράφονται από τον κωδικό 9280 και πρόκειται για αμιγή δάση όπως περιγράφονται από τον κωδικό Corine 41.75). Τα δάση καστανιάς (*Castanea sativa*) βρίσκονται κυρίως στις ανατολικές πλαγιές και στον νότο κάτω από το δάσος οξιάς. Στο ανατολικό τμήμα, πάνω από το Αιγαίο, και στο νότιο τμήμα κάτω από τα δάση, η βλάστηση είναι μακκία με *Quercus ilex* (*Adrachno-Quercetum ilicis*, κωδικός Corine 32.313) που χαρακτηρίζεται από *Erica arborea* (σχηματισμοί ψηλότερων θάμνων, με *Arbutus unedo, Pyrus amygdaliformis, Phillyrea latifolia, Quercus coccifera*, κ.λπ.) και από *Erica manipuliflora* (σχηματισμοί χαμηλότερων θάμνων). Η μακκία φτάνει μέχρι τις βραχώδεις ακτές ή μέχρι τους ελαιώνες. Σε λίγες, μη διαταραγμένες περιοχές το *Quercus ilex* σχηματίζει δάσος πάνω από τη μακκία βλάστηση, αλλά στις περισσότερες περιοχές η χρήση της γης για βόσκηση ή τις φωτιές εμποδίζουν τον σχηματισμό δάσους. Στις δυτικές και στις νότιες πλαγιές πάνω από τον Βόλο, όπου επίσης η γη χρησιμοποιείται για βόσκηση υπάρχει ψευδομακκία με *Quercus coccifera* και *Juniperus oxycedrus* (κωδικός Corine 32.7). Εκτάσεις με φρύγανα *E. manipuliflora, Cistus salvifolius* και *Sarcopoterium spinosum* (*garrigue*) σχηματίζονται στο νότιο τμήμα του βουνού. Όλο το Πήλιο διατρέχεται από ρέματα, κυρίως παροδικής ροής, με παρόχθια δάση με πλατάνια (*Platanus orientalis*) και σκλήθρα (*Alnus glutinosa*, κωδικός Corine 44.514). Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί με λεύκα (*Populus tremula*, κωδικός Corine 41D3) και με ιτιά (*Salix caprea*). Τα παράλια στο Αιγαίο είναι δαντελωτά και σχηματίζουν πολλούς κολπίσκους και όρμους. Οι βραχώδεις ακτές, συχνά γκρεμνώδεις ή με θαλάσσια σπήλαια, εναλλάσσονται με τις αμμώδεις παραλίες. Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή, με εξαίρεση τον κεντρικό ορεινό όγκο στα μεγάλα υψόμετρα και τις απότομες ακτές στο Αιγαίο, αλλά είναι πιο έντονη στο νότιο τμήμα που είναι περισσότερο προσβάσιμο. Υπάρχουν γραφικά χωριά που συνδέονται με αραιό οδικό δίκτυο (σε πολλά τμήματα υποτυπώδες) και καλλιέργειες. Οι πιο εκτεταμένα καλλιεργούμενες περιοχές βρίσκονται κυρίως πάνω από τον Παγασητικό και στις πλαγιές που βλέπουν στο Αιγαίο και μικρότερες στο κεντρικό τμήμα, αλλά πάντα σε εντοπισμένες περιοχές ανάμεσα στη φυσική βλάστηση. Κυρίως καλλιεργούνται οπωροφόρα, μηλιές (που αποτελούν μία κύρια πηγή εισοδήματος) αλλά και αχλαδιές, κερασιές, ροδακινιές, καρυδιές και αμυγδαλιές. Υπάρχουν επίσης αμπέλια και ελαιώνες. Η χρήση της γης ακολουθεί βασικά τον παραδοσιακό τρόπο, ακόμα και όταν είναι εντατική και εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι καλλιέργειας, λόγω του αναγλύφου της περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα υπάρχει το είδος *Fagus sylvatica* (σε υψόμετρα μεγαλύτερα από 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα φτάνοντας νότια μέχρι την Οξιά και το Πήλιο). Η *Fagus sylvatica ssp. orientalis* είναι ένα στενό συγγενικό υποείδος και απαντούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ των δύο υποειδών (που συχνά αναφέρονται ως *Fagus moesiaca*) στα σημεία που συναντώνται τα δύο υποείδη (π.χ. στην Βαλκανική). Η τυπική *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές (πάνω από τα 1000 m), ενώ ενδιάμεσες μορφές με μεγάλη ομοιότητα με την *Fagus sylvatica ssp. orientalis* απαντούν σε

υψόμετρα χαμηλότερα από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), έχουν αναφερθεί τρία υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα (Gr), *ssp. sylvatica, ssp. moesiaca και ssp. orientalis.* Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), έχουν αναφερθεί δύο υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα, *ssp. sylvatica και ssp. orientalis*. Η *Fagus moesiaca* θεωρείται ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Η ποιότητα και η σημασία της περιοχής "Ορος Πήλιο" καθορίζονται από οικολογικές, οικονομικές, ιστορικές και αισθητικές παραμέτρους. Η οικολογική αξία έγκειται στην ποικιλία βιοτόπων με καλή έως άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης που υποστηρίζουν πλούσιες σε είδη κοινωνίες. Η περιοχή συνδυάζει την πυκνή δασική βλάστηση -φυλλοβόλα και παραποτάμια δάση- και την αναπτυγμένη μακκία με τους παράκτιους και θαλάσιους βιοτόπους του Αιγαίου. Η χλωρίδα του Πηλίου είναι πλούσια σε κοινά είδη (γεγονός γνωστό από την αρχαιότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά τα φαρμακευτικά βότανα) αλλά συμπεριλαμβάνει και ενδημικά και σπάνια είδη. Αξιοσημείωτα τοπικά ενδημικά φυτά είναι τα *Soldanella pelia* -ενδημική του Πηλίου- και *Dianthus haematocalyx ssp. pruinosus*, -στενοενδημικό είδος που βρίσκεται μόνο σε χαμηλά υψόμετρα κοντά στο Πήλιο- και τα *Centaurea attica ssp. drakiensis* και *Viola rausii* που είναι ενδημικά της ανατολικής Θεσσαλίας. Είδη υγρών βιοτόπων, αρκετά σπάνια στην Ελλάδα, είναι τα *Populus tremula*, *Salix caprea* και *Carex punctata*. Η πανίδα είναι ενδιαφέρουσα. Εχουν καταγραφεί πολλά είδη ασπονδύλων, μεταξύ αυτών ενδημικά και σπάνια είδη, όπως το *Lucanus cervus*. Επιπλέον, η περιοχή φιλοξενεί σπάνια και προστατευόμενα είδη αμφιβίων και ερπετών. Τέλος, τα θαλάσσια σπήλαια στο Αιγαίο αποτελούν καταφύγια και τόπο αναπαραγωγής για ένα σημαντικό πληθυσμό της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*). Η οικονομική αξία της περιοχής συνίσταται σε δύο πλουτοπαραγωγικές πηγές: την καλλιέργεια, κυρίως μήλων και ελιάς αλλά και άλλων οπωροφόρων και ανθών και τον τουρισμό. Οι δύο αυτές δραστηριότητες υποστηρίζουν τα χωριά και τις τοπικές κοινότητες και αποτελούν πόλο έλξης για τους νέους. Το Πήλιο και η γύρω περιοχή κατοικούνται συνεχώς από τα αρχαία χρόνια. Η ιστορία και η πολιτιστικής τους παράδοση, με ρίζες που κρατάνε από πολύ παλιά και τα ίχνη τους βρίσκονται στη μυθολογία, εξελίσσονται ενεργά μέχρι σήμερα. Στα γραφικά χωριά διατηρείται η τοπική παραδοσιακή αρχιτεκτονική που αποτελεί κομμάτι του φυσικού περιβάλλοντος. Η σπάνια αισθητική αξία της περιοχής συνίσταται σε αυτή την αρμονία ανθρώπινης παρουσίας και περιβάλλοντος και στο συνδυασμό του καταπράσινου βουνού με τα γαλανά αιγαιακά παράλια.Συμπερασματικά, η περιοχή είναι ένας τόπος όπου διατηρείται σε καλή κατάσταση το φυσικό περιβάλλον και ταυτόχρονα συντηρείται ένας σημαντικός αριθμός κατοίκων. Για το λόγο αυτό αποτελεί ιδανικό υποψήφιο για την εφαρμογή της αειφόρου ανάπτυξης. Χρειάζεται σφαιρικός σχεδιασμός, με ευαισθησία στη διατήρηση της φύσης που θα λαμβάνει ωστόσο υπόψη τον άνθρωπο ως μέρος του περιβάλλοντος για να εξασφαλιστεί η συνέχεια της ζωής στο Πήλιο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D είναι: α) <u>Φυτά:</u> Τα ακόλουθα ενδημικά είδη προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) και συμπεριλαμβάνονται στον κατάλολογο απειλουμένων ειδών της IUCN (1993): *Alkanna pelia* (σπάνιο), *Campanula incurva* (σπάνιο). Η *Centaurea attica ssp. drakiensis* προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Η *Siphonostegia syriaca* συμπεριλαμβάνεται στον κατάλολογο απειλουμένων ειδών της IUCN (1993) με τον χαρακτηρισμό «σπάνιο» στην Ελλάδα, ενώ η κατάσταση διατήρησής του σε παγκόσμιο επίπεδο είναι άγνωστη. *Veronica urticifolia* (σπάνιο, IUCN) προστατεύεται από το την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Τα είδη *Crocus veluchensis, Sideritis raeseri ssp. raeseri, Dianthus viscidus, Dianthus gracilis ssp. gracilis, Crocus sieberi ssp. sublimis, Digitalis laevigata, Erysimum pusillum ssp. microstylum, Helleborus cyclophyllus* είναι ενδημικά των Βαλκανίων. Η *Campanula trichocalycina* (=*Asyneuma trichocalycinum*) είναι ένα είδος με εξάπλωση στη βαλκανική χερσόνησο, τη Σικελία και την Ιταλία και είναι μάλλον σπάνιο στην Ελλάδα όπου απαντά σε μερικές διάσπαρτες τοποθεσίες. Η *Euphorbia amygdaloides ssp. heldreichii* είναι υποείδος ενδημικό της Ελλάδας και της νότιας Αλβανίας. Το *Lilium chalcedonicum* (= *Lilium heldreichii*) είναι ένα ορεινό είδος ενδημικό της Ελλάδας και της νότιας Αλβανίας με πληθυσμούς που έχουν φθίνουσες τάσεις. Το *Silene fabaria* είναι ένα είδος της κεντρικής Ελλάδας και του Αιγαίου που εμφανίζεται εκτός Ελλάδας μόνο στην Ανατολία. Το είδος *Sideritis scardica* είναι ενδημικό της

βόρειας Ελλάδας και της νότιας Γιουγκοσλαβίας. Το υποείδος *Anthemis cretica ssp. cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων (στο υποείδος αυτό συμπεριλαμβάνονται σήμερα είδη *A. panachaica* και *A. meteorica* που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο απειλουμένων φυτών της IUCN ως σπάνια και προστατεύονται από το Π.Δ. 67/81. Η *Carlina frigida* είναι είδος ενδημικό των Βαλκανίων που απαντά στην νότια και κεντρική Ελλάδα και μάλλον εξαπλώνεται και στην Αλβανία και τη νοτιο-δυτική Γιουγκοσλαβία. Το *Ornithogalum oligophyllum* είναι είδος της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ανατολίας. β) Ασπόνδυλα: Τα είδη *Chrysomela gypsophilae* και *Agrodiaetus admetus admetus* προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα Φ.Ε.Κ. 67/81). Το είδος *Syricthus tesselum* (=*Muschampia tesselum*), που προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81), θεωρείται σημαντικό και εύτρωτο (Koomen & van Helsdingen, 1993; Dabrowski). Το είδος *Pieris krueperi*, ένα σπάνιο είδος των *Pieridae* (Dabrowski), προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81). Τα είδη *Erynnis marloyi, Gegenes nostradamus* θεωρούνται σπάνια είδη της οικογένειας *Hesperidae* (Dabrowski). Τα είδη *Thersamonia thersamon*, *Heodes alciphron, Scolitantides orion, Everes alcetas, Everes argiades* θεωρούνται σπάνια είδη των *Lycaenidae* (Koomen & van Helsdingen, 1993; Dabrowski). Το είδος *Pieris ergane* προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81), θεωρείται σημαντικό και απειλούμενο είδος στην Ευρώπη και συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο απειλουμένων ασπονδύλων του Corine 1991. γ) Θηλαστικά: *Capreolus capreolus*: συμπεριλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Σπονδυλοζώων της Ελλάδας χαρακτηριζόμενο ως εύτρωτο είδος. Επίσης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα III της Σύμβασης της Βέρνης και στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. *Meles meles, Martes foina, Lepus europaeus, Sus scrofa*: προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης (Παράρτημα III). *Erinaceus concolor*: προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/81).

Περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ

Η περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 1 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 69 m, το μέγιστο στα 96 m και το μέσο στα 82,54 m.

Στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-31: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1430002 - Κουρί Αλμυρού - Άγιος Σεραφείμ εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6220	*Ψευδοστέππες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (Thero-Brachypodietea)	0,01	100,00%
9310	Δάση με Quercus brachyphylla της Κρήτης	0,04	100,00%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πουοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
9350	Δάση βαλανιδιάς Quercus macrolepis	0,94	100,00%

Η περιοχή περιλαμβάνει ένα πεδινό μικτό δρυοδάσος κοντά στον Αλμυρό Μαγνησίας. Στη σύνθεση του δρυοδάσους (περιγράφεται με τον κωδικό 9350) συμμετέχουν 3 είδη δρυός: *Quercus macrolepis*, *Q. pubescens* και *Q. penduculiflora*. Μικρό τμήμα του δάσους χρησιμοποιείται ως χώρος αναψυχής. Η σπουδαιότητα της περιοχής στηρίζεται στο σπάνιο αυτό πεδινό δρυοδάσος (Αισθητικό δάσος) στο Κουρί.

Περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς

Η περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 312,34 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 232,48 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 82,18 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 150,30 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (79,86 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (EL07).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 157 m, το μέγιστο στα 1725 m και το μέσο στα 985,16 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-32: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430006 - Όρος Όθρυς, Βουνά Γκούρας και Φαράγγι Παλαιοκερασιάς

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430006	EL0817R001101070N	ΞΕΡΙΑΣ ΑΛΜΥΡΟΥ Ρ.
	EL0817R001301071N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.
	EL0816R000206038N	ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 4

Η περιοχή περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του Όρους Όθρυς, τα βουνά Γκούρας και το φαράγγι της Παλαιοκερασιάς. Πρόκειται για μια ορεινή περιοχή, με πολλά απρόσιτα φαράγγια, γκρεμούς και βραχώδεις περιοχές που καλύπτονται από εκτεταμένα δάση δρυός, θάμνους και μακκία βλάστηση περιφερειακά στα υψηλότερα υψόμετρα, όπου κυριαρχούν τα χορτολίβαδα και τα δάση ελάτης. Συστάδες ώριμων αείφυλλων δέντρων δρυός (*Quercus ilex* και *Quercus coccifera*) απαντούν τοπικά, ενώ υπάρχει και μία μοναδική, μεγάλη έκταση με αρκουδοπούρναρο (*Ilex aquifolium*) σε ένα ψηλό οροπέδιο στο βορειοανατολικό τμήμα της περιοχής.

Είναι σημαντική περιοχή κυρίως για αναπαραγόμενα αρπακτικά πουλιά και είδη των φυλλοβόλων δασών. Τα αξιόλογα είδη περιλαμβάνουν τα: *Ciconia nigra, Gyps fulvus, Circaetus gallicus, Aquila chrysaetos, Hieraaetus fasciatus, Falco biarmicus, Falco peregrinus, Dendrocopos medius*. Τα ανοιχτά δρυοδάση δυτικά της περιοχής αποτελούν ενδιαιτήματα τροφοληψίας Κιρκινεζιών στο τέλος της αναπαραγωγικής περιόδου.

Περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας

Η περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 126,69 km^2.

Το σύνολο της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 126,45 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 0,24 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 40 m, το μέγιστο στα 543 m και το μέσο στα 94 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-33: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1430007 – Περιοχή Ταμιευτήρων Πρώην Λίμνης Κάρλας

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1430007	EL0816R000000062A	1T
	EL0816R000000064A	7T
	Λιμναία Υδατικά Συστήματα	
	EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ

Η λίμνη Κάρλα ήταν μία από τις πιο σημαντικές λίμνες της Ελλάδα στο παρελθόν. Το 1964, ένα χρόνο πριν ολοκληρωθεί η αποστράγγισή της, περισσότερα από 430.000 υδρόβια πουλιά καταμετρήθηκαν, αριθμός ρεκόρ. Μετά από πολλά χρόνια πλήρους αποστράγγισης, η περιοχή της πρώην λίμνης έχει πλημμυρίσει εν μέρει, δημιουργώντας ιδανικά ενδιαιτήματα για πολλά υδρόβια είδη. Η γύρω περιοχή είναι καλλιεργήσιμη γη.

Ο ανασχηματισμός ενός μέρους της λίμνης Κάρλας έχει δημιουργήσει ένα καταφύγιο για πολλά είδη. Πιο συγκεκριμένα στην περιοχή εντοπίζονται αποικίες των ειδών *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς), *Egretta garzetta* (Λευκοτσικνιάς), *Nycticorax nycticorax* (Νυχτοκόρακας) και *Ardeola ralloides* (Κρυπτοτσικνιάς), καθώς και φωλιές των ειδών *Plegadis falcinellus (Χαλκόκοτα)*, *Platalea leucorodia* (Χουλιαρομύτα), *Himantopus himantopus* (Καλαμοκανάς) (η μεγαλύτερη συγκέντρωση στην Ελλάδα, περισσότερα από 500 ζεύγη), *Haematopus ostralegus* (Στρειδοφάγος), *Glareola pratincola* (Νεροχελίδονο). Επιπλέον, τα είδη *Tachybaptus ruficollis* (Νανοβουτηχτάρι), *Podiceps cristatus* (Σκουροβουτηχτάρι) και *Podiceps nigricollis* (Μαυροβουτηχτάρι) φωλεάζουν σε σημαντικούς αριθμούς, μαζί με *Anas platyrhynchos* (Πρασινοκέφαλη), *Aythya nyroca* (Βαλτόπαπια), *Anas acuta* (Ψαλίδα)*, Anas strepera* (Καπακλής), *Aythya ferina* (Γκισάρι) και *Tadorna tadorna* (Βαρβάρα). Άλλα σπάνια είδη περιλαμβάνουν τα *Buteo rufinus* (Αετογερακίνα), *Ardea purpurea* (Πορφυροτσικνιάς) και *Melanocorypha calandra* (Γαλιάντρα).

Άλλα αξιόλογα είδη ορνιθοπανίδας που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα ακόλουθα: *Anas clypeata* (Χουλιαρόπαπια)*, Anas crecca* (Κιρκίρι), *Anas penelope* (Σφυριχτάρι), *Apus apus* (Σταχτάρα), *Aquila clanga* (Στικταητός), *Aythya fuligula* (Μαυροκέφαλη), *Burhinus oedicnemus* (Πετροτριλίδα), *Buteo buteo* (Γερακίνα), *Calandrella brachydactyla* (Μικρογαλιάντρα), *Calidris ferruginea* (Δρεπανοσκάληθρα), *Calidris minuta* (Νανοσκαλήθρα), *Caprimulgus europaeus* (Γυδοβυζάχτρα), *Charadrius dubius* (Ποταμοσφυριχτής), *Chlidonias hybridus* (Μουστακογλάρονο), *Chlidonias leucopterus* (Αργυρογλάρονο), *Chlidonias niger* (Μαυρογλάρονο), *Ciconia ciconia* (Λευκοπελαργός), *Circus aeruginosus* (Καλαμόκιρκος), *Circus cyaneus* (Βαλτόκιρκος), *Coturnix coturnix* (Ορτύκι), *Cygnus olor* (Κύκνος), *Delichon urbica* (Σπιτοχελίδονο), *Dendrocopos medius medius*

(Μεσοτσικλητάρα), *Dendrocopos syriacus* (Βαλκανοτσικλητάρα), *Egretta alba* (Αργυροτσικνιάς), *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός), *Falco columbarius* (Νανογέρακο), *Falco peregrinus brookei* (Πετρίτης), *Fulica atra* (Φαλαρίδα), *Hippolais pallida elaeica* (Ωχροστριτσίδα), *Hirundo rustica* (Χελιδόνι), *Ixobrychus minutus (Μικροτσικνιάς), Lanius collurio* (Αητόμαχος), *Lanius minor* (Γαϊδουροκεφαλάς), *Lanius senator* (Κοκκινοκέφαλος), *Larus melanocephalus* (Μαυροκέφαλος γλάρος), *Merops apiaster* (Μελισσοφάγος), *Motacilla flava beema* (Κιτρινοσουσουράδα), *Muscicapa striata neumanni* (Σταχτομυγοχάφτης), *Netta rufina* (Φερεντίνι), *Oenanthe hispanica* (Ασπροκώλα), *Oenanthe isabellina* (Αμμοπετρόκλης), *Phalacrocorax carbo sinensis* (Κορμοράνος), *Philomachus pugnax* (Μαχητής), *Pluvialis apricaria albifrons* (Βροχοπούλι), *Recurvirostra avosetta* (Αβοκέττα), *Streptopelia turtur* (Τριγώνι), *Tringa erythropus* (Μαυρότριγγας), *Tringa glareola* (Λασπότριγγας), *Vanellus vanellus* (Καλημάνα).

Επιπλέον, αξιόλογα αμφίβια – ερπετά που εντοπίζονται στην περιοχή είναι τα είδη *Emys orbicularis* (Βαλτοχελώνα) και *Testudo marginata* (Κρασπεδωτή χελώνα).

Περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο

Η περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 356,74 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) και επιμερίζεται σε 28,36 km^2 στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) και σε 328,38 km^2 στη λεκάνη Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1622 m και το μέσο στα 685 m.

Στην περιοχή GR1430008 - Όρος Πήλιο δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Το όρος Πήλιο (μέγιστο υψόμετρο 1627 m, Πουριανός Σταυρός) βρίσκεται στην ανατολική Θεσσαλία και εκτείνεται μεταξύ του Αιγαίου Πελάγους ανατολικά και του Παγασητικού κόλπου προς τον νότο. Τα όρια της περιοχής καθορίζονται από την ισοϋψή των 400 - 500 m στον νότο πάνω από την πόλη του Βόλου και τον Παγασητικό κόλπο με νότιο όριο το ρέμα Πλατανόρεμα και από την ισοϋψή των 500 m προς τον βορρά φτάνοντας μέχρι τα σύνορα Πηλίου-Μαυροβουνίου, ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές πέφτουν στο Αιγαίο. Η θαλάσσια περιοχή καλύπτει περίπου το 6% της περιοχής. Το Πήλιο έχει έντονο ανάγλυφο και η μορφολογία του χαρακτηρίζεται και από τη γειτνίασή του με το Αιγαίο. Το κλίμα είναι μεσογειακό με λίγες ή καθόλου ημέρες παγετού και 3 έως 4 ξηρούς μήνες ετησίως. Οι νότιες πλαγιές έχουν ξηρότερο κλίμα (ετήσια βροχόπτωση 504 mm στον σταθμό του Βόλου), ενώ οι βορειοανατολικές πλαγιές και οι κορυφές είναι υγρότερες (ετήσια βροχόπτωση 920 mm στον σταθμό του Πουρίου), γεγονός το οποίο αντανακλάται και στη βλάστηση των αντίστοιχων περιοχών. Τα πετρώματα του μεγαλύτερου τμήματος της εξεταζόμενης περιοχής (περίπου το 70%) είναι σχιστόλιθοι (φυλλίτες και γνεύσιος), ενώ στο νοτιοανατολικό τμήμα υπάρχουν σερπεντίνες και τρεις θέσεις με ασβεστόλιθους (περίπου 30% της περιοχής). Οι ζώνες της βλάστησης είναι: *Fagion moesiacae* (*Fagetalia*) από τα 1600 ως τα 1000 m στον νότο και μέχρι τα 600 m ανατολικά, *Quercion frainetto* (παραμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 400 m νότια και μέχρι τα 300 m ανατολικά, *Quercion ilicis* (ευμεσογειακή ζώνη) μέχρι τα 250 m νότια και μέχρι τη θάλασσα ανατολικά, ενώ στα σύνορα με το νότιο Μαυροβούνι το *Q. ilicis* αντικαθίσταται από *Ostryo-Carpinion orientalis*, από τα 500 m μέχρι τη θάλασσα ανατολικά. Στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται το πυκνό δάσος οξιάς (*Fagus moesiaca*), με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης, που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα. Ο δασικός οικότοπος χαρακτηρίζεται από τα είδη *Luzula sylvatica, Festuca drymeia, Silene multicaulis ssp. genistifolia, Solidago virgaurea, Orthilia secunda, Calaminthe grandiflora* και *Euphorbia heldreichii* (για την περιγραφή του χρησιμοποιήθηκε ο κωδικός 9110, αν και αυτός αντιστοιχεί στον κωδικό Corine 41.11, δηλαδή *Luzulo-Fagenion* με *Fagus sylvatica*). Στον βορρά σχηματίζονται δάση με *Quercus frainetto* (περιγράφονται από

τον κωδικό 9280 και πρόκειται για αμιγή δάση όπως περιγράφονται από τον κωδικό Corine 41.75). Τα δάση καστανιάς (*Castanea sativa*) βρίσκονται κυρίως στις ανατολικές πλαγιές και στον νότο κάτω από το δάσος οξιάς. Στο ανατολικό τμήμα, πάνω από το Αιγαίο, και στο νότιο τμήμα κάτω από τα δάση, η βλάστηση είναι μακκία με *Quercus ilex* (*Adrachno-Quercetum ilicis*, κωδικός Corine 32.313) που χαρακτηρίζεται από *Erica arborea* (σχηματισμοί ψηλότερων θάμνων, με *Arbutus unedo, Pyrus amygdaliformis, Phillyrea latifolia, Quercus coccifera*, κ.λπ.) και από *Erica manipuliflora* (σχηματισμοί χαμηλότερων θάμνων). Η μακκία φτάνει μέχρι τις βραχώδεις ακτές ή μέχρι τους ελαιώνες. Σε λίγες, μη διαταραγμένες περιοχές το *Quercus ilex* σχηματίζει δάσος πάνω από τη μακκία βλάστηση, αλλά στις περισσότερες περιοχές η χρήση της γης για βόσκηση ή τις φωτιές εμποδίζουν τον σχηματισμό δάσους. Στις δυτικές και στις νότιες πλαγιές πάνω από τον Βόλο, όπου επίσης η γη χρησιμοποιείται για βόσκηση υπάρχει ψευδομακκία με *Quercus coccifera* και *Juniperus oxycedrus* (κωδικός Corine 32.7). Εκτάσεις με φρύγανα *E. manipuliflora, Cistus salvifolius* και *Sarcopoterium spinosum* (*garrigue*) σχηματίζονται στο νότιο τμήμα του βουνού. Όλο το Πήλιο διατρέχεται από ρέματα, κυρίως παροδικής ροής, με παρόχθια δάση με πλατάνια (*Platanus orientalis*) και σκλήθρα (*Alnus glutinosa*, κωδικός Corine 44.514). Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί με λεύκα (*Populus tremula*, κωδικός Corine 41D3) και με ιτιά (*Salix caprea*). Τα παράλια στο Αιγαίο είναι δαντελωτά και σχηματίζουν πολλούς κολπίσκους και όρμους. Οι βραχώδεις ακτές, συχνά γκρεμνώδεις ή με θαλάσσια σπήλαια, εναλλάσσονται με τις αμμώδεις παραλίες. Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή, με εξαίρεση τον κεντρικό ορεινό όγκο στα μεγάλα υψόμετρα και τις απότομες ακτές στο Αιγαίο, αλλά είναι πιο έντονη στο νότιο τμήμα που είναι περισσότερο προσβάσιμο. Υπάρχουν γραφικά χωριά που συνδέονται με αραιό οδικό δίκτυο (σε πολλά τμήματα υποτυπώδες) και καλλιέργειες. Οι πιο εκτεταμένα καλλιεργούμενες περιοχές βρίσκονται κυρίως πάνω από τον Παγασητικό και στις πλαγιές που βλέπουν στο Αιγαίο και μικρότερες στο κεντρικό τμήμα, αλλά πάντα σε εντοπισμένες περιοχές ανάμεσα στη φυσική βλάστηση. Κυρίως καλλιεργούνται οπωροφόρα, μηλιές (που αποτελούν μία κύρια πηγή εισοδήματος) αλλά και αχλαδιές, κερασιές, ροδακινιές, καρυδιές και αμυγδαλιές. Υπάρχουν επίσης αμπέλια και ελαιώνες. Η χρήση της γης ακολουθεί βασικά τον παραδοσιακό τρόπο, ακόμα και όταν είναι εντατική και εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι καλλιέργειας, λόγω του αναγλύφου της περιοχής. Όσον αφορά στην Οξιά, σύμφωνα με τον Strid A. (Mountain Flora of Greece, 1:51, 1986) στην Ελλάδα υπάρχει το είδος *Fagus sylvatica* (σε υψόμετρα μεγαλύτερα από 1000 m στην ηπειρωτική Ελλάδα φτάνοντας νότια μέχρι την Οξιά και το Πήλιο). Η *Fagus sylvatica ssp. orientalis* είναι ένα στενό συγγενικό υποείδος και απαντούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ των δύο υποειδών (που συχνά αναφέρονται ως *Fagus moesiaca*) στα σημεία που συναντώνται τα δύο υποείδη (π.χ. στην Βαλκανική). Η τυπική *Fagus sylvatica ssp. sylvatica* απαντά στις δυτικές και κεντρικές περιοχές (πάνω από τα 1000 m), ενώ ενδιάμεσες μορφές με μεγάλη ομοιότητα με την *Fagus sylvatica ssp. orientalis* απαντούν σε υψόμετρα χαμηλότερα από τα 1000 m. Επιπλέον, σύμφωνα με το Med-Checklist (3:225), έχουν αναφερθεί τρία υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα (Gr), *ssp. sylvatica, ssp. moesiaca και ssp. orientalis.* Σύμφωνα με το Flora Europaea, (1:72), έχουν αναφερθεί δύο υποείδη της *Fagus sylvatica* που απαντούν στην Ελλάδα, *ssp. sylvatica και ssp. orientalis*. Η *Fagus moesiaca* θεωρείται ενδιάμεση μορφή μεταξύ των δύο υποειδών.

Παρά τις πολλαπλές ανθρώπινες επεμβάσεις, το όρος Πήλιο είναι ακόμα καταφύγιο για πολλά σπάνια είδη αρπακτικών πουλιών όπως είναι τα Σπιζαετός (*Hieraaetus fasciatus*) και Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*). Οι Φιδαετός (*Circaetus gallicus*) και Σφηκιάρης (*Pernis apivorus*) απαντώνται συχνά στην περιοχή, ενώ φωλεάζει και ένας σημαντικός πληθυσμός Μαύρων Πελαργών (*Ciconia nigra*). Πολύ σημαντική είναι και η παρουσία δύο ειδών σπουργιτιού: του Δρυομυγοχάφτη (*Ficedula semitorquata*) του οποίου η αναπαραγωγή περιορίζεται στην κεντρική και τη βόρεια Ελλάδα και του Γερακοτσιροβάκου (*Sylvia nisoria*) το οποίο μέχρι τώρα είχε καταγραφεί μόνο στην βόρεια Ελλάδα κατά την περίοδο αναπαραγωγής.

Περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος

Η περιοχή GR1440001 – Ασπροπόταμος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 201,79 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,60 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (201.19 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 805 m, το μέγιστο είναι 2095 m και το μέσο στα 1388 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR1440001 – Ασπροπόταμος το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440001 - Ασπροπόταμος, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-34: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440001 - Ασπροπόταμος εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6170	Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	17,61	0,52%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	25,22	1,26%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	118,89	0,16%

Η περιοχή περιλαμβάνει μεικτά δάση, ποταμούς με παρόχθια βλάστηση και υποαλπικά λιβάδια. Περιλαμβάνει τις σπουδαιότερες πηγές του Αχελώου που είναι ένας από τους μεγαλύτερους σε μήκος ποταμούς της Ελλάδας. Ο Ασπροπόταμος σχηματίζεται από δύο ποταμούς που συγκλίνουν σε ένα κεντρικό ρέμα (το σύστημα έχει σχήμα Υ) το οποίο εκβάλει τελικά, εκτός των ορίων της περιοχής, στον ποταμό Αχελώο. Κυρίαρχα είδη δέντρων είναι τα *Abies borisii-regis* και *Quercus cerris*. Υπάρχουν αμιγή δάση με *Abies borisii-regis*, τύπος οικοτόπου που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι), ενώ στα όρια της εξάπλωσής τους η οξιά και η ελάτη σχηματίζουν μεικτά δάση. Τα αμιγή δάση με *Quercus cerris* καταλαμβάνουν μικρότερη έκταση, ο τύπος οικοτόπου περιγράφεται στο CORINE με κωδικό 41.7512, χωρίς όμως την παρουσία της *Q. frainetto*, και δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι). Υπάρχουν επίσης αναδασωμένες εκτάσεις με *Pinus nigra* ssp. *pallasiana*. Η γεωμορφολογία της περιοχής χαρακτηρίζεται από υψηλή ποικιλότητα κλίσεων και εκθέσεων. Άλλοι τύποι οικοτόπων στην περιοχή είναι οι ασβεστολιθικοί βράχοι της Πίνδου με είδη της φυτοκοινωνίας *Gallion degenii*, της ένωσης *Achilea clavenae* και *Minuartia stellata* var. *epirota* (*Quarel* 1967, κωδικός 8219) και οι ασβεστολιθικοί βραχώδεις οικότοποι με λιθώνες με βλάστηση χαρακτηριστική της κεντρικής Πίνδου με *Geranium aristatum*. Σημείωση σχετικά με τη βιογεωγραφική περιοχή: Η περιοχή, η οποία βρίσκεται στην κεντρική Πίνδο (Τριγκιά 2204 m) και χαρακτηρίζεται από την παρουσία αλπικών και υποαλπικών λιβαδιών (*Darpho-Festucetalia*, *Nardus* ποολίβαδα), μπορεί να θεωρηθεί τμήμα της αλπικής ζώνης. Επίσης, μέρος της περιοχής που χαρακτηρίζεται από την παρουσία *Quercion cerris* και *Fagetalia* θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπο-ηπειρωτικής ή ηπειρωτικής βιογεωγραφικής ζώνης.

Η σπουδαιότητα της περιοχής έγκειται στο ότι περιλαμβάνει ευρεία ποικιλία οικοτόπων σε πολύ καλή κατάσταση. Το παρόν επίπεδο συντήρησης των οικοτόπων αλλά και οι δυνατότητες διατήρησής τους, είναι αξιοσημείωτα αφού τόσο τα δάση όσο και τα ποτάμια γενικά δε διαταράσσονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και προστατεύονται αποτελεσματικά. Τα δάση οξιάς, ελάτης και βελανιδιάς διατηρούν τη δομή και τη λειτουργία τους σε άριστο επίπεδο. Ενδεικτική της σπουδαιότητας της περιοχής όσον αφορά στη βιοποικιλότητα είναι η παρουσία πολλών φυτικών και ζωικών ειδών τα οποία είναι ενδημικά ή απειλούμενα και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία και από Διεθνείς συμβάσεις. Τέλος, ένα ακόμα στοιχείο της σπουδαιότητας της περιοχής είναι η υψηλή αισθητική της αξία. Σημαντικά φυτικά είδη: Τα ακόλουθα φυτικά είδη που απαντώνται στην περιοχή περιλαμβάνονται στον Κατάλογο απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), *Thessium brachyphyllum* (Σπάνιο), *Barbarea sicula* (Εύτρωτο), *Scutellaria rupestris ssp. adenotricha* (φυτό με περιορισμένη στην Ελλάδα που απαντά σε ακόμα μικρότερους πληθυσμούς στη Νότια Αλβανία). Τα φυτά αυτά προστατεύονται και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Pincuicula crystallina* ssp. *histiflora* προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βέρνης (1992, στον κατάλογο παρατίθεται το είδος *P. crystallina*, που ενδεχομένως αναφέρεται στο τυπικό υποείδος *Pincuicula crystallina* ssp. *crystallina*). Τα είδη *Helictotrichon aetolicum* και *Geranium humbertii* (= *G. subcaulescens*) προστατεύονται και από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Viola eximia* περιλαμβάνεται στους καταλόγους της IUCN (1993) στην κατηγορία των απειλούμενων φυτών και χαρακτηρίζεται ως σπάνιο. Τα είδη *Anthyllis vulneraria* ssp. *pindicola*, *Anthylis vulneraria* ssp. *bulgarica*, *Astragalus creticus* ssp. *rumelicus*, *Dianthus integer* ssp. *minutiflorus*, *Cerastium decalvans*, *Geocarycum pindicolum*, *Helleborus cyclophyllus*, *Scabiosa taygetea* ssp. *taygetea*, *Nepeta spruneri*, *Sesleria tenerima*, *Viola aetolica*, *Sideritis raeseri* ssp. *raeseri* (= *Sideritis sicula* ssp. *raeseri*), *Carum graecum* ssp. *graecum*, *Erysimum pusillum* ssp. *microstylum*, Dianthus viscidus, Dianthus haematocalyx ssp. pindicola, Campanula spatulata ssp. spatulata και Poa thessala είναι ενδημικά των Βαλκανίων. Το Erysimum cephalonicum είναι είδος ενδημικό των βουνών της Βόρειας, Δυτικής και Κεντρικής Ελλάδας και της Αλβανίας. Το είδος *Carlina frigida* είναι ενδημικό των Βαλκανίων και βρίσκεται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα και πιθανώς στην Αλβανία και τη Νοτιοδυτική Γιουγκοσλαβία. Το είδος *Erigepon epiroticus* βρίσκεται σε μέρος της Νοτειοδυτικής Βαλκανικής και τοπικά στην Ιταλία. Το είδος *Anthemis cretica* ssp. *cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων. Το είδος αυτό περιλαμβάνει τα είδη *A. panachaica* και *A. meteorica* τα οποία περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνια και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Saxifraga marginata* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το *Acantholimon echinus* ssp. *lycaonicum* είναι είδος με κατανομή στην Ελλάδα και τη Δυτική Ανατολία. *Festuca polita*: είδος με κατανομή στην Ελλάδα και τη Δυτική Τουρκία. *Geranium macrostylum*: είδος με κατανομή στην Ανατολική Μεσόγειο: Αλβανία, Νότια Γιουγκοσλαβία, Δυτική και Κεντρική Ανατολία, Ελλάδα. *Lamium garganicum* ssp. *garganicum*: κατανέμεται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα, και στη Νότια Ιταλία. *Ornithogalum oligophylum*: κατανέμεται στη Βαλκανική και την Ανατολία. *Valantia aprica*: Ενδημικό των Βαλκανίων (Ελλάδα - Αλβανία). Σημαντικά είδη θηλαστικών που απαντώνται στην περιοχή: *Martes foina*: είναι είδος «Κοινοτικού Ενδιαφέροντος» και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Τα είδη *Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά ερπετά: Τα είδη *Vipera ammodytes*, *Lacerta viridis*, *L. trilineata*, *Coronella austriaca* και *Podacris muralis* είναι είδη «Κοινοτικού Ενδιαφέροντος» και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Columber gemonensis* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά ασπόνδυλα: Τα είδη *Zygoera viciae*, *Z. brisae*, *Z. lonicerae*, *Z. ephialtes* και *Lycaeides argyrognomon* θεωρούνται σπάνια (Heath J., 1981).

Περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)

Η περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 506,37 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 394,22 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (112,15 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 117 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2200 m και το μέσο στα 944,43 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-35: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440002	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.
	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-36: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440002 - Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
6170	Ασβεστούχοι αλπικοί λειμώνες	45,17	42,22%
6510	Πεδινοί λειμώνες σανού (κοφτολίβαδα) (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	1,79	58,40%
8140	Βαλκανικοί λιθώνες	4,46	77,22%
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	7,09	76,37%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	189,59	61,38%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	121,28	96,05%

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	9,42	89,14%

Το Κερκέτιο όρος (Κόζιακας) βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της κεντρικής Πίνδου. Χαρακτηρίζεται από γυμνές και βραχώδεις ράχες και κορυφές αλλά και από δασωμένα φαράγγια και δάση ελάτης. Η βλάστηση της περιοχής περιλαμβάνει φρύγανα, ξηρά ασβεστολιθικά λιβάδια, ξηρά πυριτικά λιβάδια και αυτόχθονα δάση κωνοφόρων. Είναι χαρακτηριστική και ενδιαφέρουσα η βλάστηση και η χλωρίδα των βραχωδών οικοτόπων όπως οι λιθώνες, οι εκτεθειμένες βραχώδεις επιφάνειες και οι απότομοι γκρεμοί. Κατά μήκος των ποταμών συνεχούς ροής υπάρχουν δάση *Platanus orientalis* με *Alnus glutinosa*, *Salix capra*, *Salix alba*, *Salix incana* και *Salix sp*. Ο κυρίαρχος τύπος βλάστησης είναι τα δάση ελάτης με το είδος *Abies borissi-regis* το οποίο σχηματίζει αμιγή δάση με άριστη δομή. Κατά τόπους, σε μικρή έκταση, το έλατο σχηματίζει μικτά δάση με οξιά. Τόσο τα μικτά όσο τα αμιγή δάση ελάτης περιγράφονται με τον κωδικό 9270 ο οποίος, ωστόσο, αντιστοιχεί σε μικτά δάση οξιάς-ελάτης. Τα υπαλπικά λιβάδια χαρακτηρίζονται από βλάστηση *Junipero-Daphnion*. Υπάρχουν επίσης στεππόμορφα ποολίβαδα (6173). Τέλος, η προτεινόμενη περιοχή περιλαμβάνει το Πανεπιστημιακό Δάσος στο Περτούλι, το οποίο χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς σκοπούς και βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησης. Σημείωση σχετικά με τη βιογεωγραφική περιοχή: Η περιοχή, η οποία βρίσκεται στην κεντρική Πίνδο (Κερκέτιον, 1901 m), μπορεί να θεωρηθεί τμήμα της αλπικής ζώνης. Επίσης, μέρος της περιοχής που χαρακτηρίζεται από την παρουσία *Quercion cerris* και *Fagetalia* θα μπορούσε να θεωρηθεί τμήμα της υπό-ηπειρωτικής ή ηπειρωτικής βιογεωγραφικής ζώνης.

Το Κερκέτιο όρος είναι μία περιοχή με καλά διατηρημένους φυσικούς οικοτόπους, από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι τα δάση ελάτης και βελανιδιάς καθώς και οι βραχώδεις οικότοποι. Οι οικότοποι αυτοί αποτελούν ενδιαιτήματα ενδημικών ή απειλούμενων και σπάνιων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας - κυρίως της ορνιθοπανίδας και της πανίδας των θηλαστικών. Το βουνό έχει σημαντικούς πληθυσμούς μεγάλων αρπακτικών, κυρίως γυπών, και έχει χαρακτηριστεί ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Οι σημαντικοί πληθυσμοί θηλαστικών που απαντούνται είναι εν μέρει αποτέλεσμα της διαχείρισης της περιοχής ως καταφύγιο θηραμάτων και ως περιοχή ελεγχόμενης θήρευσης. Τα ζώα εκτρέφονται και προστατεύονται από φυσικές και ανθρωπογενείς απειλές (π.χ. κυνήγι). Τρία είδη που αποτελούν θηράματα έχουν εισαχθεί και εκτρέφονται στην περιοχή: ένα είδος ελαφιού (*Dama dama*), ένα είδος φασιανού (*Phasianus colchicus*) και ένα είδος πέρδικας. Η οικολογική ποιότητα και η ισορροπία της περιοχής, όπως διαμορφώνονται από τη διαχείρισή της, είναι εύθραυστες και για αυτό απαιτείται συνεχής συντήρηση από το Δασαρχείο. Παρόλα αυτά, είναι σημαντικό ότι το φυσικό περιβάλλον προστατεύεται και συντηρείται αποτελεσματικά ενώ ταυτόχρονα αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την περιοχή, προσελκύοντας επισκέπτες χειμώνα (κυρίως για θήρευση) και καλοκαίρι. Σημαντικά είδη ζώων: Τα ασπόνδυλα *Kirinia climene*, *Heodes alciphron*, *Eumedonia eumedon*, *Strymonida w-album* και *Closiana dia* θεωρούνται απειλούμενα και σημαντικά είδη στην Ευρώπη (Heath 1981, Dabrowski). Το είδος *Closiana dia* προστατεύεται επίσης από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Syricthus tesselum* (*Muschampia tesselum*) θεωρείται σημαντικό και απειλούμενο είδος (*Heath* 1981, *Dabrowski, Koomen & van Helsdingen* 1993, CORINE 1988, IUCN 1993). Επίσης προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Gonepteryx rhamni*, *Columber gemonensis*, *Glis glis*, *Mustela nivalis*, Sciurus *vulgaris, Triturus alpestris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα ερπετά *Elaphe longissima* και *Coronella austriaca* θεωρούνται απειλούμενα και σημαντικά είδη: συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των

απειλούμενων ειδών του CORINE και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Vipera ammodytes* και *Felis silvestris* περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Τα είδη *Lacerta viridis*, *L. trilineata* και *Podacris muralis* περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Σημαντικά είδη φυτών: Τα είδη *Nepeta spruneri, Anthyllis vulneraria* ssp. *bulgarica, Dianthus viscidus, Sideritis raeseri* ssp. *raeseri* (*Sideritis sicula* ssp. *raeseri*), *Carum graecum* ssp. *graecum*, *Campanula spatulata* ssp. *spatulata* και *Poa thessala* είναι ενδημικά της Βαλκανικής. Το είδος *Carlina frigida* είναι ενδημικό των Βαλκανίων και απαντάται στη Νότια και Κεντρική Ελλάδα, και πιθανώς εκτείνεται στην Αλβανία και στη Νοτιοδυτική Γιουγκοσλαβία. Το είδος *Orphioglossum vulgatum* απαντά στις εύκρατες περιοχές του βόρειου ημισφαιρίου, αλλά στην Ελλάδα είναι σπάνιο και βρίσκεται σε διασκορπισμένους πληθυσμούς. Το είδος *Geranium humpertii* (*G. sudcaulescens*) προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα ενδημικά είδη *Lithospermum goulaudriorum* και *Allium heldreichii* περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993) και χαρακτηρίζονται ως "Σπάνια". Επίσης, προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81).

Περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη – Μετέωρα - Σπήλαιο Μελισσότρυπα

Η περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη -– Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 618,37 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 614,86 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (3,51 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 101 m, το μέγιστο στα 1406 m και το μέσο στα 593,77 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη -– Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-37: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη - Μετέωρα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440003	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
	EL0816R000200056N	ΊΩΝ Π. 1
	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
	EL0816R000200060N	ΊΩΝ Π. 2

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR1440003 - Αντιχάσια Όρη -– Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα, που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-38: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR1440003 - Αντιχάσια Όρη -Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km²]	Πoooστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
3280	Οι ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή: Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από Salix και Populus alba κατά μήκος των οχθών τους	0,36	100,00%
6220	*Ψευδοστέππες με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (Thero-Brachypodietea)	43,57	100,00%
9110	Δάση οξυάς της Luzulo-Fagetum	2,82	100,00%
9280	Δάση οξυάς με Quercus frainetto	13,65	100,00%
91M0	Παννωνικά – βαλκανικά δάση τούρκικης δρυός – κοινής δρυός	336,12	99,03%
92C0	Δάση ανατολικής πλάτανου (Platanion orientalis)	7,74	100,00%

Η περιοχή περιλαμβάνει το σύμπλεγμα των ορέων Αντιχάσια και την περιοχή της Καλαμπάκας στα νότια και έχει δασώδεις λόφους και μια κοιλάδα που σχηματίζεται από τους ποταμούς Λιθαίο και Μουργκά. Το μητρικό πέτρωμα συνίσταται κυρίως από ασβεστόλιθο και φλύσχη. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μωσαϊκότητα. Οι δασικοί οικότοποι, η δενδρώδης μακκία και η θαμνώδης βλάστηση κατανέμονται σε δασικές περιοχές, που η καθεμία βρίσκεται κάτω από διαφορετικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Όσον αφορά στη βλάστηση, υπάρχουν ξηρά πυριτικά λιβάδια, πλατύφυλλα φυλλοβόλα δάση και πολύ υγρά παρόχθια δάση με *Platanus orientalis, Salix alba, Alnus glutinosa* και θάμνους. Το κυρίαρχο είδος δέντρου στο φυλλοβόλο δάσος είναι το *Querqus flainetto*, που συχνά αναμειγνύεται με *Q. cerris* (κωδικός Corine 41.762) ή με *Q. pubescens* (κωδικός Corine 41.733) ή και με *Q. cessiliflora*. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ένα μεγάλο μέρος της περιοχής που καλυπτόταν με δάση βελανιδιάς στο παρελθόν, η βλάστηση είναι τώρα υποβαθμισμένη και η περιοχή καλύπτεται από ποώδη βλάστηση, ενώ κατά τόπους αποκαλύπτεται το μητρικό πέτρωμα. Η καλλιεργήσιμη γη, με δημητριακά και αμπέλια, είναι εκτεταμένη. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της Καλαμπάκας είναι οι θεαματικοί σχηματισμοί των απότομων, γυμνών βράχων των Μετεώρων. Σημειώνεται ότι τα όρη Αντιχάσια (Μετερίζια 1382 m - Οξιά 1416 m) χαρακτηρίζονται από τις ζώνες βλάστησης των *Quercion cerris* και *Fagetalia* και μπορούν να θεωρηθούν ως τμήμα της υπό-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία ποικιλίας πολύ καλά διατηρημένων δενδρωδών και δασικών οικοτόπων. Ένα εξέχον γνώρισμα της περιοχής που την καθιστά σημαντική, τόσο από οικολογική όσο και από επιστημονική άποψη, είναι η βιοποικιλότητά της. Ενδεικτικός της βιοποικιλότητας είναι ο μεγάλος αριθμός ενδημικών και απειλούμενων ειδών που προστατεύονται από τη διεθνή και την ελληνική νομοθεσία. Ειδικότερα χαρακτηρίζεται ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Εκτός του ότι η περιοχή φιλοξενεί το μεγαλύτερο πληθυσμό του γύπα *Neophron pecnopteros* στην Ελλάδα, έχουν παρατηρηθεί

και μεγάλοι πληθυσμοί άλλων ειδών αρπακτικών πουλιών (οι πληθυσμοί των αετών και της κουκουβάγιας είναι υψηλοί). Όσον αφορά στα άλλα είδη, υπάρχουν θηλαστικά σε μεγάλους πληθυσμούς καθώς και πολλά είδη ερπετών. Επίσης, έχει παρατηρηθεί η παρουσία σημαντικών ασπόνδυλων. Η χλωρίδα δεν έχει ακόμα μελετηθεί εκτενώς. Ωστόσο, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας δύο στενοενδημικών ειδών, της *Centaurea kalabakensis* (σε πολύ μικρούς πληθυσμούς - μόνο στα Μετέωρα) και της *Centaurea lactiflora* (επίσης μικρός πληθυσμός - περιορισμένος στην περιοχή γύρω από το χωριό Κονίσκος, βορειοανατολικά της Καλαμπάκας). Επίσης σημαντικά στοιχεία που κάνουν ενδιαφέρουσα τη μελέτη της χλωρίδας είναι η γεωμορφολογία της περιοχής, ειδικότερα οι βράχοι των Μετεώρων, καθώς και η δομή της βλάστησης. Εκτός από την οικολογική της αξία η περιοχή έχει και μεγάλη αισθητική και πολιτιστική αξία. Οι μοναδικοί βραχώδεις σχηματισμοί των Μετεώρων έχουν χαρακτηρισθεί ως Τόπος Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritge Site, UNESCO). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί η ιστορική σημασία της περιοχής (εκκλησιαστική παράδοση - βυζαντινή τέχνη - αγιογραφία), η οποία είναι στενά συνδεδεμένη με τις μονές που είναι χτισμένες στις κορυφές των βράχων, αφού τα Μετέωρα υπήρξαν και αποτελούν ακόμα σημαντικό θρησκευτικό κέντρο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D: α) Φυτά: Το είδος *Anthemis cretica ssp. cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων. Το είδος αυτό περιλαμβάνει τα είδη *A. panachaica* και *A. meteorica* τα οποία περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνια και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). β) *Θηλαστικά:* Το είδος *Tadarida teniotis teniotis* περιλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ζώων του CORINE (1991). Τα είδη *Talpa romana, Glis glis argenteus, Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Felis sylvestris* θεωρείται είδος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Canis lupus* είναι επίσης είδος της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (Παράρτημα ΙΙ). γ) Αμφίβια - Ερπετά: Τα είδη *Triturus alpestris, Columber gemonensis, Lacerta viridis, L. trilineata, Coronella austriaca* και *Podacris muralis* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Η *Coronella austriaca* περιλαμβάνεται και στον κατάλογο CORINE των απειλούμενων ερπετών. Η *V. ammodytes* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Rana ridibunda* περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. δ) Ασπόνδυλα: Τα ακόλουθα λεπιδόπτερα θεωρούνται απειλούμενα στην Ευρώπη (Heath J., 1981 - Dabrowski): *Spialia phlomides, Erynnis marloyi, Iolana iolas, Lasiomatta petropolitana και Maculinea arion*. Η *Maculinea arion* θεωρείται σπάνιο και σημαντικό είδος (Koomen & van Helsdingen, 1973) και περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), χαρακτηριζόμενο ως «Εύτρωτο» και στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Stylurus flavipes* είναι σπάνιο και σημαντικό είδος που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη και χρειάζεται προστασία είδος (Koomen & van Helsdingen, 1993 - van Tol & Verdouk, 1988 - Collins N.M. & Wells N.M., 1987) και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα

Η περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 718,60 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 718,47 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,13 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 122 m, το μέγιστο στα 1406 m και το μέσο στα 621,72 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-39: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440005 - Ποταμός Πηνειός - Αντιχάσια Όρη

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440005	EL0816R000200053N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 12
	EL0816R000200056N	΄ΙΩΝ Π. 1
	EL0816R000200060N	΄ΙΩΝ Π. 2
	EL0816R000210047N	ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4
	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.
	EL0816R000210143N	ΝΕΟΧΩΡΙΤΗΣ Π.
	EL0816R000224059N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ
	EL0816R000220057N	ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ
	EL0816R000222058N.	ΓΚΡΕΜΟΣ Ρ.

Η περιοχή περιλαμβάνει το σύμπλεγμα των ορέων Αντιχάσια και την περιοχή της Καλαμπάκας στα νότια και έχει δασώδεις λόφους και μια κοιλάδα που σχηματίζεται από τους ποταμούς Λιθαίο και Μουργκά. Το μητρικό πέτρωμα συνίσταται κυρίως από ασβεστόλιθο και φλύσχη. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μωσαϊκότητα. Οι δασικοί οικότοποι, η δενδρώδης μακκία και η θαμνώδης βλάστηση κατανέμονται σε δασικές περιοχές, που η καθεμία βρίσκεται κάτω από διαφορετικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Όσον αφορά στη βλάστηση, υπάρχουν ξηρά πυριτικά λιβάδια, πλατύφυλλα φυλλοβόλα δάση και πολύ υγρά παρόχθια δάση με *Platanus orientalis, Salix alba, Alnus glutinosa* και θάμνους. Το κυρίαρχο είδος δέντρου στο φυλλοβόλο δάσος είναι το *Querqus flainetto*, που συχνά αναμειγνύεται με *Q. cerris* (κωδικός Corine 41.762) ή με *Q. pubescens* (κωδικός Corine 41.733) ή και με *Q. cessiliflora*. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ένα μεγάλο μέρος της περιοχής που καλυπτόταν με δάση βελανιδιάς στο παρελθόν, η βλάστηση είναι τώρα υποβαθμισμένη και η περιοχή καλύπτεται από ποώδη βλάστηση, ενώ κατά τόπους αποκαλύπτεται το μητρικό πέτρωμα. Η καλλιεργήσιμη γη, με δημητριακά και αμπέλια, είναι εκτεταμένη. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της Καλαμπάκας είναι οι θεαματικοί σχηματισμοί των απότομων, γυμνών βράχων των Μετεώρων. Σημειώνεται ότι τα όρη Αντιχάσια (Μετερίζια 1382 m - Οξιά 1416 m) χαρακτηρίζονται από τις ζώνες βλάστησης των *Quercion cerris* και *Fagetalia* και μπορούν να θεωρηθούν ως τμήμα της υπό-ηπειρωτικής και ηπειρωτικής βιογεωγραφικής περιοχής.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία ποικιλίας πολύ καλά διατηρημένων δενδρωδών και δασικών οικοτόπων. Ένα εξέχον γνώρισμα της περιοχής που την καθιστά σημαντική, τόσο από οικολογική όσο και από επιστημονική άποψη, είναι η βιοποικιλότητά της. Ενδεικτικός της βιοποικιλότητας είναι ο μεγάλος αριθμός ενδημικών και απειλούμενων ειδών που προστατεύονται από τη διεθνή και την ελληνική νομοθεσία. Ειδικότερα χαρακτηρίζεται ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Important Bird Area, IBA). Εκτός του ότι η περιοχή φιλοξενεί το μεγαλύτερο πληθυσμό του γύπα *Neophron pecnopteros* στην Ελλάδα, έχουν παρατηρηθεί και μεγάλοι πληθυσμοί άλλων ειδών αρπακτικών πουλιών (οι πληθυσμοί των αετών και της κουκουβάγιας είναι υψηλοί). Όσον αφορά στα άλλα είδη, υπάρχουν θηλαστικά σε μεγάλους πληθυσμούς καθώς και πολλά είδη ερπετών. Επίσης, έχει παρατηρηθεί η παρουσία σημαντικών ασπόνδυλων. Η χλωρίδα δεν έχει ακόμα μελετηθεί εκτενώς. Ωστόσο, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας δύο στενοενδημικών ειδών, της *Centaurea kalabakensis* (σε πολύ μικρούς πληθυσμούς - μόνο στα Μετέωρα) και της *Centaurea lactiflora* (επίσης μικρός πληθυσμός - περιορισμένος στην περιοχή γύρω από το χωριό Κονίσκος, βορειοανατολικά της Καλαμπάκας). Επίσης σημαντικά στοιχεία που κάνουν ενδιαφέρουσα τη μελέτη της χλωρίδας είναι η γεωμορφολογία της περιοχής, ειδικότερα οι βράχοι των Μετεώρων, καθώς και η δομή της βλάστησης. Εκτός από την οικολογική της αξία, η περιοχή έχει και μεγάλη αισθητική και πολιτιστική αξία. Οι

μοναδικοί βραχώδεις σχηματισμοί των Μετεώρων έχουν χαρακτηρισθεί ως Τόπος Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritge Site, UNESCO). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί η ιστορική σημασία της περιοχής (εκκλησιαστική παράδοση - βυζαντινή τέχνη - αγιογραφία), η οποία είναι στενά συνδεδεμένη με τις μονές που είναι χτισμένες στις κορυφές των βράχων, αφού τα Μετέωρα υπήρξαν και αποτελούν ακόμα σημαντικό θρησκευτικό κέντρο. Άλλα σημαντικά είδη με αξιολόγηση D: α) Φυτά: Το είδος *Anthemis cretica ssp. cretica* (*Anthemis meteorica*) το οποίο περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN με το χαρακτηρισμό σπάνιο και προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). β) Θηλαστικά: Το είδος *Tadarida teniotis teniotis* περιλαμβάνεται στον κατάλογο απειλούμενων ζώων του CORINE (1991). Τα είδη *Talpa romana, Glis glis argenteus, Mustela nivalis* και *Sciurus vulgaris* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Τα είδη *Felis sylvestris* και *Canis lupus* είναι είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος και το μεν πρώτο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το δε δεύτερο στο Παράρτημα II της Οδηγίας. γ) Αμφίβια - Ερπετά: Τα είδη *Triturus alpestris*, *Columber gemonensis, Lacerta viridis, L. trilineata, Coronella austriaca* και *Podacris muralis* προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Η *Coronella austriaca* περιλαμβάνεται και στον κατάλογο CORINE των απειλούμενων ερπετών. Η *V. ammodytes* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81). Το είδος *Rana ridibunda* περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. δ) Ασπόνδυλα: Τα ακόλουθα λεπιδόπτερα θεωρούνται απειλούμενα στην Ευρώπη (Heath J., 1981 - Dabrowski): *Spialia phlomides, Erynnis marloyi, Iolana iolas, Lasiomatta petropolitana* και *Maculinea arion*. Η *Maculinea arion* θεωρείται σπάνιο και σημαντικό είδος (Koomen & van Helsdingen, 1973) και περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), χαρακτηριζόμενο ως «Εύτρωτο» και στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Το είδος *Stylurus flavipes* είναι σπάνιο και σημαντικό είδος που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη και χρειάζεται προστασία είδος (Koomen & van Helsdingen, 1993 - van Tol & Verdouk, 1988 - Collins N.M. & Wells N.M., 1987) και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα

Η περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 198,09 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 191,46 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (6,63 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 117 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1899 m και το μέσο στα 753,65 m.

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-40: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην περιοχή GR1440006 - Κορυφές Όρους Κόζιακα

Κωδικός Natura	Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
	Κωδικοποίηση	Όνομα
GR1440006	EL0816R000216051N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 1
	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2
	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.

Το Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της κεντρικής Πίνδου. Χαρακτηρίζεται από γυμνές και βραχώδεις ράχες και κορυφές αλλά και από δασωμένα φαράγγια και δάση ελάτης. Η βλάστηση της περιοχής περιλαμβάνει φρύγανα, ξηρά ασβεστολιθικά λιβάδια, ξηρά πυριτικά λιβάδια, δάση *Quercus frainetto*, αυτόχθονα δάση κωνοφόρων, λιθώνες, εκτεθειμένες βραχώδεις επιφάνειες και απότομους γκρεμούς.

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή των αρπακτικών. Είδος ενδιαφέροντος: *Falco biarmicus*.

Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα)

Η περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 72,56 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 16,56 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Πηνειού (EL0816) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (51,07 km^2 και 4,93 km^2 αντίστοιχα) εμπίπτει στα Υδατικά Διαμερίσματα Ηπείρου (EL05) και Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 824 m, το μέγιστο στα 1823 m και το μέσο στα 1403,89 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08), δεν εμπίπτουν υδατικά συστήματα.

Η κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα), που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ακολουθεί στον Πίνακα που ακολουθεί (BIOMAP).

Πίνακας 6.3.1-41: Κατανομή σημαντικών οικοτόπων στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο - Κατάρα) εντός του ΥΔ EL08

Τύπος Οικοτόπου		Έκταση εντός περιοχής Natura [km^2]	Ποσοστό έκτασης Τ.Ο. εντός ΥΔ [%]
Κωδικός	Όνομα		
4090	Ορεινά και Μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	12,70	4,03%
5210	Σχηματισμοί με Αρκεύθους	6,23	3,68%
9130	Δάση οξυάς με Asperulo-Fagetum	15,79	21,82%
9270	Ελληνικά δάση οξυάς με Abies borisii-regis	1,54	13,49%
9530	*Μεσογειακά δάση πεύκης με ενδημικά είδη μαύρης πεύκης	14,30	62,09%
62A0	Ξηρές χλοώδεις διαπλάσεις της ανατολικής Μεσογείου (Scorzoneratalia villosae)	2,57	1,33%
95A0	Υπερορεινά μεσογειακά πευκοδάση	12,74	24,53%

Το σημαντικότερο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι το ότι αποτελεί το φυσικό όριο μεταξύ της βόρειας και της νότιας Πίνδου, αλλά και το κυριότερο πέρασμα από την Ήπειρο στη Θεσσαλία. Εκτός από τις περιοχές του Μετσόβου και του Ανήλιου, στην περιοχή περιλαμβάνονται δύο κορυφές του όρους Ζυγός (ΝΑ του Μετσόβου), η Βουλγαρίς (1821 m) και ο Θανασάκης (1820 m) καθώς και ένα τμήμα της λεκάνης απορροής του ποταμού Αώου (περίπου 1300 m). Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι αν και η Βουλγαρίς και ο Θανασάκης έχουν θεωρηθεί από πολλούς ερευνητές ως ξεχωριστά όρη (το πρώτο με την ονομασία Άσπρα Λιθάρια και το δεύτερο με την ονομασία Ζυγός), στην ουσία και τα δύο ανήκουν στην οροσειρά Ζυγός. Η γραμμή που ορίζεται από τις χαράδρες του Ανήλιου και Μαλακασίου φαίνεται να αποτελεί το όριο μεταξύ της νότιας και της βόρειας Πίνδου. Οι παλαιοί βοτανικοί αλλά και οι κάτοικοι της περιοχής υποστηρίζουν αυτήν την τελευταία άποψη. Από γεωλογική άποψη, η περιοχή αποτελείται από φλύσχεις και σερπεντίνες (περιδοτίτες), αλλά και πολλές πηγές. Ένα φράγμα έχει κατασκευαστεί από τη ΔΕΗ στα ΒΔ όρια της περιοχής, χρησιμοποιώντας τη ροή των Πηγών Αώου, πιθανώς μεταβάλλοντας ορισμένα χαρακτηριστικά της περιοχής. Το χιονοδρομικό κέντρο πάνω από το Μέτσοβο, δεν είναι πολύ μεγάλο και καλύπτει κυρίως τις ανάγκες της Ηπείρου σχετικά με τα χειμερινά σπορ.

Η περιοχή του Μετσόβου - Ανήλιου - Κατάρας - Πηγών Αώου παρουσιάζει χλωριδικές και φυτογεωγραφικές σχέσεις τόσο με τη νότια όσο και με τη βόρεια Πίνδο. Τα φυτικά taxa είναι ως επί το πλείστον ενδημικά της ευρύτερης περιοχής της οροσειράς της Πίνδου συμπεριλαμβανομένης και της Ν. Αλβανίας. Μόνο λίγα αναγράφονται στο Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 (αξιολόγηση D), αν και όλα πρέπει να θεωρηθούν ως σπάνια, που πρέπει άμεσα να προστατευθούν, λόγω της φυλογενετικής και φυτογεωγραφικής τους σημασίας για την Ελληνική χλωρίδα. Τα φυτικά είδη που περιλαμβάνονται στα "Άλλα Σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας" έχουν λάβει αξιολόγηση D, για τους εξής λόγους: Ενδημικά των Βαλκανίων: *Orobanche rechingeri* που εμφανίζεται στην Κεντρική και Νοτιοδυτική Ελλάδα και στη ΝΔ Ανατολία, και είναι το μοναδικό γνωστό ενδημικό σε σερπεντίνη μεταξύ των παρασιτικών φυτών της Ευρώπης που περιλαμβάνονται στο Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η παρουσία της καστανής αρκούδας *Ursus arctos* και άλλων ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΕC, δείχνει την ποιότητα και τη σημασία της πανίδας αυτού του τόπου. Η αρκούδα είναι εξαιρετικά απειλούμενο είδος στην Ελλάδα (τοποθετείται στα "Κινδυνεύοντα" σύμφωνα με το ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων) μολονότι είναι λιγότερο απειλούμενο στη χώρα μας από ότι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μεταξύ των σημαντικών ειδών αυτού του τόπου είναι ο δενδρομυωξός *Dryomys nitedula* (με αξιολόγηση Α) που αναφέρεται στο ελληνικό Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων στην κατηγορία κινδύνου "Σπάνιο". Ορισμένα taxa είναι ενδημικά των Βαλκανίων (αυτά είναι η σαύρα *Algyroides nigropunctatus* και το τρωκτικό *Dryomys nitedula wingei*) και αυτός είναι ένας από τους λόγους που αυτά τα taxa σημειώνονται με αξιολόγηση D. Τα υπόλοιπα taxa που σημειώνονται με D, καθώς και το *A. nigropunctatus* προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Εξαίρεση είναι ο λαγός *Lepus europaeus*, του οποίου η αξιολόγηση με D οφείλεται στη γενική σπανιότητα του είδους στην Ελλάδα και στο γεγονός ότι παρουσιάζει το νοτιοδυτικό όριο της εξάπλωσής του στη βορειοδυτική Ελλάδα. Πολλά είδη που απαντώνται στην περιοχή αξιολογούνται με C γιατί προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Το *Natrix tessellata* επιπλέον σημειώνεται με D επειδή αναφέρεται στο εγχειρίδιο του Προγράμματος CORINE-Biotopes. Τα υπάρχοντα δεδομένα δείχνουν ότι σε αυτόν τον τόπο υπάρχει μια αξιοσημείωτη πανίδα, χαρακτηριστική των λιβαδιών και δασών της βόρειας Ελλάδας. Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή και αξιολογούνται με C προστατεύονται από τη Σύμβαση της Βέρνης. Ορισμένα σημαντικά ασπόνδυλα είδη με αξιολόγηση D προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Το είδος *Saturnia pyri* προστατεύεται από την Ερυθρή λίστα της IUCN και την European Red List of Globally Threatened Animals and Plants και περιέχεται στο "Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates".

6.3.1.5.2 Περιγραφή άλλων περιοχών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος

Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου (Π.Π.Ο.Ε.Κα.Μα.Κε Βε)

Ο Φορέας Διαχείρισης της Περιοχής Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου (Π.Π.Ο.Ε.Κα.Μα.Κε Βε) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και συστάθηκε το 2003 με την ΚΥΑ 126885/3051 (ΦΕΚ1141Β/11.08.03) βάσει του νόμου 2742/1999 όπως τροποποιήθηκε από τον 3044/2002 (ΦΕΚ 197/27-08-02, άρθρο 13, παράγραφος 1).

Σκοπός της δημιουργίας του Φορέα είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε τμήματα της περιοχής φύσης της περιοχής Κάρλας – Μαυροβούνιου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου. Ειδικότερα, η περιοχή ευθύνης του Φορέα περιλαμβάνει το όρος Μαυροβούνι το οποίο βρίσκεται στη Βορειοανατολική περιοχή της Θεσσαλίας, την περιοχή επιρροής του έργου επαναδημιουργίας της λίμνης ''Κάρλα'' που περιλαμβάνει ουσιαστικά τη περιοχή επαναπλημμυρισμού και την περιοχή άμεσης γειτνίασής της και την ευρύτερη πεδινή και λοφώδη περιοχή που συνδέεται και σχετίζεται άμεσα με τη λίμνη και αφορά πρακτικά τη λεκάνη απορροής της.

Στη Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κα.Μα.ΚεΒε περιλαμβάνονται και περιοχές που ανήκουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Natura 2000. Πρόκειται για τις περιοχές «Κάρλα – Μαυροβούνι – Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι» (ΕΖΔ με κωδικό GR1420004), «Όρος Μαυροβούνι» (ΖΕΠ με κωδικό GR1420006), «Περιοχή ταμιευτήρων πρώην Λιμν. Κάρλας» (ΖΕΠ με κωδικό GR1430007) και «Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου» (ΖΕΠ με κωδικό GR1420011) οι οποίες έχουν ενταχθεί και στον εθνικό κατάλογο του Δικτύου NATURA 2000 (άρθρο 9, παρ. 6 ν. 3937/2011).

Το Π.Δ. οριοθέτησης της περιοχής ευθύνης του Φορέα έχει συνταχθεί αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμα καθώς βρίσκεται για υπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία.

Σύμφωνα με το ανωτέρω σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, εντός των ορίων της περιοχής Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών καθορίζονται ζώνες Α, Β (Β1 και Β2) και Γ:

- Ζώνη Α - Περιοχή Προστασίας της Φύσης: τμήμα του όρους Μαυροβούνι Θεσσαλίας,
- Ζώνη Β1 - Ορεινού Οικοσυστήματος και Θαλάσσιας Ζώνης: τμήμα του όρους Μαυροβούνι Θεσσαλίας και τις ακτές του, καθώς και τμήμα του όρους Πηλίου,
- Ζώνη Β2 - Λιμναίων και Παραλιμναίων Οικοσυστημάτων: Λίμνη Κάρλα, λοιπές Λίμνες «Ταμιευτήρες» και η ευρύτερη περιοχή αυτών,
- Ζώνη Γ - Ελεγχόμενων Δραστηριοτήτων: το υπόλοιπο της Λεκάνης Απορροής της λίμνης Κάρλας και των λοιπών Λιμνών «Ταμιευτήρων».

Στην Περιοχή Προστασίας της Φύσης (Ζώνη Α), σκοπός είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος ή η αποκατάστασή του και η αποτελεσματική προστασία του με την ταυτόχρονη διατήρηση των βασικών ανθρωπογενών δραστηριοτήτων όπως μελισσοκομία, δασοπονία, βόσκηση, γεωργία, ήπιες μορφές τουρισμού, συλλογή βοτάνων.

Οι Ζώνες Β1 και Β2 έχουν επίσης ως στόχο τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και την αποτελεσματική προστασία του, εντός των ορίων τους όμως επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες επιπλέον αυτών της Ζώνης Α.

Στη Ζώνη Γ ο βαθμός προστασίας είναι ηπιότερος ενώ ο κύριος σκοπός της είναι ο έλεγχος των χρήσεων γης, των δραστηριοτήτων και των έργων που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της Περιοχή Προστασίας. Παράλληλα, στην ίδια Ζώνη, υποστηρίζονται δραστηριότητες με στόχο την ήπια ανάπτυξη της περιοχής καθώς και την ανάπτυξη εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ. (ΦΕΚ1979Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας προσωπικού (ΦΕΚ802Β/3-7-2006), κανονισμός οικονομικής διαχείρισης και κανονισμός για την εκτέλεση έργων, ανάθεση, παρακολούθηση, παραλαβή μελετών και υπηρεσιών, προμήθεια, παράδοση, παραλαβή αγαθών, υλικών και προϊόντων, σύναψη και εκτέλεση σχετικών συμβάσεων του Φορέα (ΦΕΚ 1979Β/31-12-2004).

Δεν έχει εκπονηθεί Σχέδιο Διαχείρισης και δεν έχει εκδοθεί Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα.

Η έκταση της Περιοχής Προστασίας εμπίπτει στις λεκάνες απορροής Πηνειού (EL0816) και Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08).

Τα υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3.1-42: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στην Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών Κάρλας - Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου

Ποτάμια Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	**Όνομα**
EL0816R000000064A	7Τ (αποστραγγιστική τάφρος)
EL0816R000000062A	1Τ(αποστραγγιστική τάφρος)
EL0816R000000163N	ΆΜΥΡΟΣ Π.
EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.
EL0817R000501067N	ΡΑΚΟΠΟΤΑΜΟ
Λιμναία Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	**Όνομα**
EL0816L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑΣ
Παράκτια Υδατικά συστήματα	
Κωδικοποίηση	**Όνομα**
EL0817C0004N	Θάλασσα Πηλίου
EL0817C0003N	Νότιο τμήμα ακτών Θεσσαλίας

Εθνικός Δρυμός Ολύμπου

Ο Όλυμπος βρίσκεται στα σύνορα Μακεδονίας-Θεσσαλίας και ειδικότερα στα όρια των Νομών Πιερίας και Λάρισας. Ο Μύτικας, η υψηλότερη κορυφή του, απέχει σε ευθεία απόσταση 263 χιλιόμετρα από την Αθήνα

και 78 χιλιόμετρα από τη Θεσσαλονίκη. Είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας και η πρώτη περιοχή για την οποία εφαρμόστηκε πριν από 70 χρόνια ειδικό καθεστώς προστασίας στη χώρα μας με την κήρυξή του ως Εθνικού Δρυμού το 1938, βάσει του από 09-06-1938 Β.Δ. «Περί ιδρύσεως Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» (ΦΕΚ Α' 248). Σκοπός της κήρυξης αυτής ήταν «… η διατήρηση στο διηνεκές του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, δηλαδή της άγριας χλωρίδας, της πανίδας και του φυσικού τοπίου, καθώς και των πολιτιστικών και άλλων αξιών της…». Ακόμα η ανακήρυξη του Δρυμού έγινε με σκοπό την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας παράλληλα με την περιβαλλοντική εκπαίδευση του κοινού και την ανάπτυξη του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή.

Ο Όλυμπος χαρακτηρίζεται από τεράστια οικολογική, αισθητική και ιστορική αξία. Η ποικιλία των μικροκλιμάτων και των αξιόλογων γεωλογικών σχηματισμών που κυριαρχούν στο σύνολο του ορεινού όγκου συντέλεσαν στην μεγάλη συγκέντρωση σπάνιων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας καθιστώντας την μια από τις περιοχές με την σημαντικότερη βιολογική ποικιλότητα στην Ευρώπη.

Επίσης, ο Όλυμπος είναι μία από τις δύο περιοχές της Χώρας μας (η δεύτερη είναι το φαράγγι της Σαμαριάς στην Κρήτη) που αναγνωρίζεται ως μέρος του Διεθνούς Δικτύου των Αποθεμάτων της Βιόσφαιρας της UNESCO (MAB) ενώ και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συμπεριλάβει τον Όλυμπο στις «Σημαντικές για την Ορνιθοπανίδα Περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου είναι ένα Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ο οποίος συστήθηκε με το Ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197/Α/27-8-2002) «Μεταφορά συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.», (σύμφωνα με τους Ν. 1650/15-10-1986 (ΦΕΚ 160/Α/18-10-1986) για «την προστασία του περιβάλλοντος» και Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207/Α/7-10-1999) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»).με σκοπό τη διαχείριση και προστασία της περιοχής «Εθνικός Δρυμός Ολύμπου».

Έχουν εγκριθεί οι κανονισμοί λειτουργίας του Φορέα και συγκεκριμένα: κανονισμός οικονομικής διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης (ΦΕΚ 1965/Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου (Δ.Σ.) του Φορέα Διαχείρισης (ΦΕΚ 1965/Β/31-12-2004), κανονισμός λειτουργίας υπηρεσιών και προσωπικού (ΦΕΚ 617/Β/10-5-2005) και κανονισμός εκτέλεσης έργων, ανάθεσης, παρακολούθησης και παραλαβής μελετών και υπηρεσιών, προμήθειας, παράδοσης και παραλαβής αγαθών, υλικών προϊόντων και σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων (ΦΕΚ 694/Β/24-5-2005).

Ένα νέο Προεδρικό Διάταγμα χαρακτηρισμού του Εθνικού Πάρκου Ολύμπου βρίσκεται υπό έκδοση. Συγκεκριμένα από τις 13 Σεπτεμβρίου 2011 μέχρι τις 13 Οκτωβρίου 2011 τέθηκε σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Χαρακτηρισμός της χερσαίας περιοχής του όρους Ολύμπου ως Εθνικού Πάρκου, καθορισμός ζωνών προστασίας αυτού, χρήσεων, όρων και περιορισμών».

Σκοπός του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος είναι η προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης και του τοπίου ως φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου σε χερσαία τμήματα της περιοχής του όρους Όλυμπος, που διακρίνονται για τη μεγάλη βιολογική, οικολογική, ιστορική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και παιδαγωγική τους αξία, με το χαρακτηρισμό της ως Εθνικό Πάρκο. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διατήρηση και διαχείριση των σπανίων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας που απαντώνται στη συγκεκριμένη περιοχή και η θεσμοθέτηση διαδικασιών και μέτρων για την εξασφάλιση της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης στο πλαίσιο της αειφόρου διαχείρισης της περιοχής.

Σύμφωνα με το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος η προστατευόμενη περιοχή του Ολύμπου καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του βουνού, συμπεριλαμβανομένων των κύριων κορυφών που κυριαρχούν και χαρακτηρίζονται ως ένας από τους πιο αξιόλογους γεωλογικούς σχηματισμούς της Ελλάδας.

Το τμήμα της προς θεσμοθέτηση περιοχή που βρίσκεται στο υπό μελέτη ΥΔ περιλαμβάνει μέρος της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) δυνάμει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «περί της διατηρήσεων των αγρίων πτηνών», με την ονομασία «Όρος Όλυμπος» – GR 1250001» του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «NATURA 2000».

Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, βάσει του Ν. 1650/86 «για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 3937/2011 «διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» προτείνεται για χαρακτηρισμό ως «ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ – ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ». Εντός της περιοχής του Εθνικού Δρυμού οριοθετούνται και χαρακτηρίζονται δύο (2) Περιοχές Προστασίας της Φύσης, οι Ζώνες Α και Β, και η Περιμετρική Ζώνη Γ:

- η Ζώνη Α περιλαμβάνει τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού, ο οποίος έχει χαρακτηρισθεί και ως απόθεμα βιόσφαιρας,
- η Ζώνη Β περιλαμβάνει σημαντικούς οικοτόπους και ενδιαιτήματα ειδών πανίδας και καθώς και ενδημικά είδη χλωρίδας και
- η Ζώνη Γ περιβάλλει τις Ζώνες Α και Β και ταυτίζεται με τα εξωτερικά όρια του Εθνικού Πάρκου.

Τα μέτρα προστασίας κλιμακώνονται από την Ζώνη Α προς τη Γ με φθίνουσα αυστηρότητα, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες του ευαίσθητου οικοσυστήματος και του τοπίου όσο και τις ανάγκες της κοινωνίας της περιοχής για βιώσιμη ανάπτυξη. Ειδικότερα:

Στην Περιοχή Προστασίας Α' (Ζώνη Α' - ΠΥΡΗΝΑΣ) διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία του, ώστε να ακολουθήσει τη φυσική του εξέλιξη χωρίς ανθρώπινες επεμβάσεις.

Στην Περιοχή Προστασίας Β' (Ζώνη Β') διαχειριστικός στόχος είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και η αποτελεσματική προστασία και διαχείρισή του. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται να εκτελούνται ορισμένα έργα και εργασίες μικρής κλίμακας, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται ήπιες δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας.

Στην Περιοχή Προστασίας Γ' (Ζώνη Γ') διαχειριστικός στόχος είναι η διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας σε συνάρτηση με τις ασκούμενες παραδοσιακού χαρακτήρα δραστηριότητες των κατοίκων, με παράλληλη παροχή δυνατοτήτων οικοτουριστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή αυτή επιτρέπεται να εκτελούνται έργα και εργασίες, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα.

Μικρό τμήμα του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου που βρίσκεται στο υπό μελέτη ΥΔ ανήκει στις ζώνες Β και Γ.

Τέλος, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, το μοναδικό υδατικό σύστημα του υπό μελέτη ΥΔ που βρίσκεται στα όρια του Εθνικού Δρυμού είναι ο παταμός Ζηλιάνα που αποτελεί το όριο της Ζώνης Γ προς τα Νότια - Νοτιοανατολικά.

Πίνακας 6.3.1-43: Υδατικά συστήματα που εμπίπτουν στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου

Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	
Κωδικοποίηση	Όνομα
EL0816R000101001N	ΖΗΛΙΑΝΑ Π.

6.3.2 Χλωρίδα

Η χλωρίδα της Θεσσαλίας είναι πλούσια και παρουσιάζεται πολύ σημαντική ποικιλομορφία. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Θεσσαλία απαντώνται τμήματα 3 από τις 13 χλωριδικές περιοχές της Ελλάδος. Πρόκειται για τις περιοχές EC (θεσσαλική πεδιάδα, Μαγνησία, βόρειος Μαλλιακός κόλπος), NC (ΒΑ Θεσσαλία) και Spi (Δυτ. Θεσσαλία, Πίνδος) (Strid & Tan 1997). Οι διάφοροι τύποι χλωρίδας, και τα είδη που τις απαρτίζουν σχηματίζουν χαρακτηριστικές φυτοκοινωνιολογικές ενώσεις στενά συνδεδεμένες με τα κυριότερα ορεογραφικά συμπλέγματα και τις λεκάνες απορροής της περιοχής.

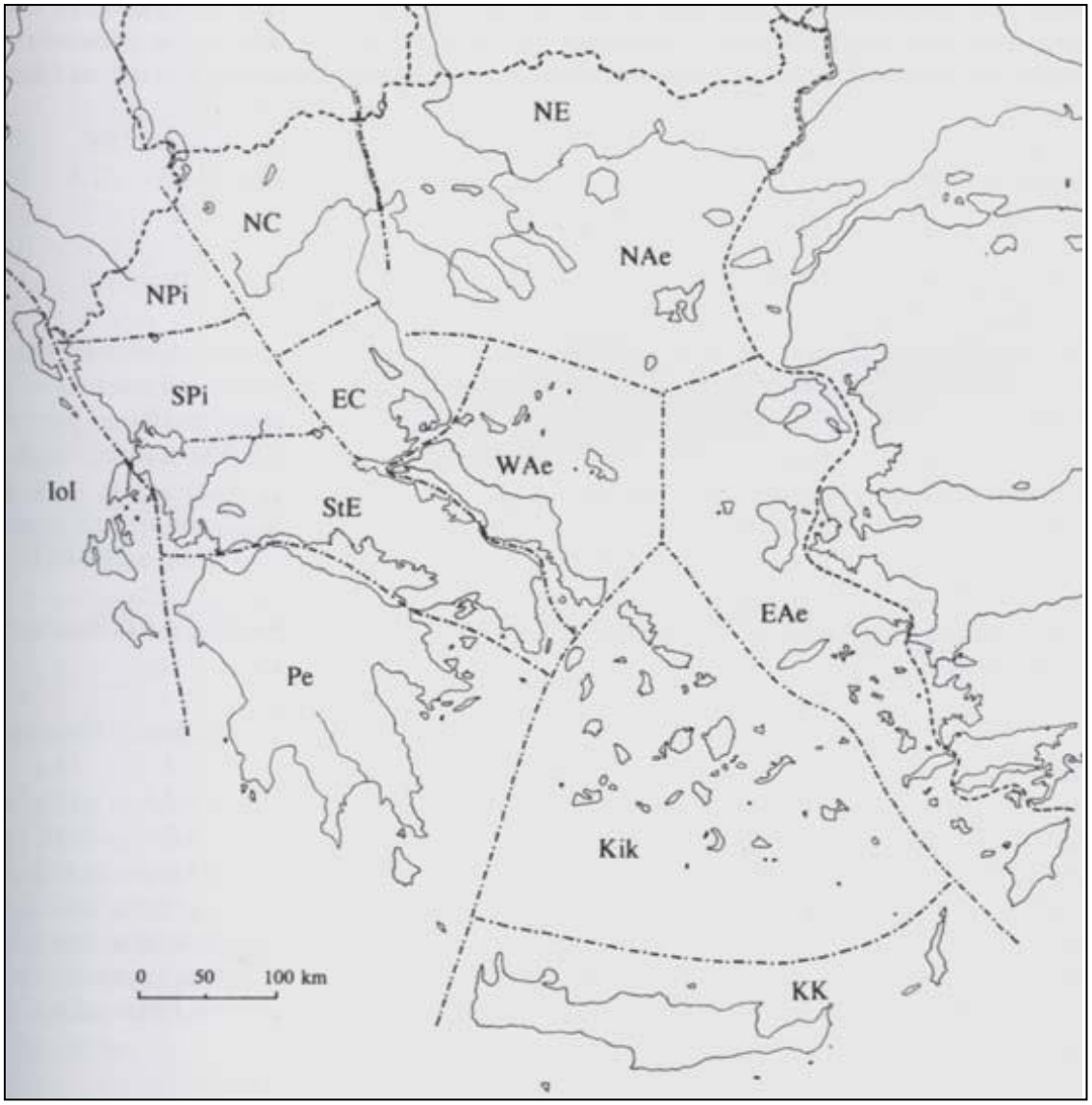

Χάρτης 6.3.2-1: Χλωριδικές περιοχές της Ελλάδας (Πηγή: Flora Hellenica)

Π.Ε. Λάρισας

Στην περιοχή Μαυροβουνίου-Κάρλας, υφίσταται δασική χλωρίδα στα ανώτερα υψόμετρα του Μαυροβουνίου. Πρόκειται κυρίως για δρυοδάση (*Quercus confetra*), και σε υψηλότερες θέσεις δάση οξιάς *Fagus moesiaca*. Υπάρχουν επίσης δάση καστανιάς *Castanea sativa*, αλλά στο μεγαλύτερο μέρος τους αποτελούν εμβολιασμένους με τοπικές ποικιλίες καστανεώνες. Στα χαμηλά υψόμετρα εμφανίζονται αείφυλλα πλατύφυλλα με κύριο εκπρόσωπο το πουρνάρι *Quercus coccifera*, σε αρκετά υποβαθμισμένους θαμνώνες λόγω υπερβόσκησης. Σε αρκετά ρέματα της περιοχής, τα οποία ως επί το πλείστον είναι χειμαρρικού τύπου, επικρατούν τα πλατάνια *Platanus orientalis*, οι λεύκες Populus tremula, τα σκλήθρα *Alnus glutinosa* και οι ιτιές *Salix caprea*. Στα πολύ χαμηλά υψόμετρα επικρατεί η φρυγανική χλωρίδα με κύριους εκπροσώπους τα *Cistus salvifolius*, *C. monspliensis, Thymus capitatus, Ballota acetabulosa,* και *Sarcopoterium spinosum*. Στους δύο ταμιευτήρες που βρίσκονται σήμερα στην περιοχή της λίμνης Κάρλας επικρατεί ο οικότοπος των καλαμιών *Phragmites australis*.

Στην περιοχή του Κάτω Ολύμπου εμφανίζεται σε χαμηλά υψόμετρα η διάπλαση των αειφύλλων πλατυφύλλων κυρίως αποτελούμενη από είδη δρυός, που ακολουθείται από εκτεταμένα δάση καστανιάς (*Castanea sativa*) , ως επί το πλείστον καστανεώνες που απαρτίζονται από εμβολιασμένα από τοπικές ποικιλίες άτομα του φυσικού δάσους (άγρια υποκείμενα). Σχηματίζονται επίσης συστάδες μαύρης πεύκης (*Pinus nigra*). Σε μεγαλύτερα υψόμετρα εμφανίζεται η υβριδογενής ελάτη (*Abies borissi regis*) σε μίξη με την οξιά (*Fagus moesiaca*) , ή σε αμιγείς συστάδες. Τα στενά του ποταμού ανάμεσα στον Κάτω Όλυμπο και την Κορακόπετρα σχηματίζουν την κοιλάδα Ροδιάς, όπου απαντώνται χαμηλή χλωρίδα, βοσκότοποι και ελαιώνες.

Η περιοχή της Όσσας περιλαμβάνει στα χαμηλότερα υψόμετρα μέχρι τα 300 m πληθώρα ειδών απαρτιζόμενη από αειφύλλα πλατυφύλλα και φυλλοβόλα αγγειόσπερμα με κυριότερους εκπροσώπους είδη κουμαριάς (*Arbutus sp*.), φυλικιού (*Phyllirea Sp.),* σφενδάμου (*Acer Sp.*), ρεϊκιού (*Erica Sp.),* δρυός (*Quercus Sp.),* φράξου (*Fraxinus sp.*) , φτελιάς (*Ulmus Sp.*), κρανιάς (*Cornus Sp.)* και φουντουκιάς (*CorylluS Sp*.).

Σε μεγαλύτερα υψόμετρα (300-500 m) κυριαρχεί η καστανιά (*Castanea sativa*), αποκλειστικά στη διαχειριστική μορφή των καστανεώνων, η οποία αναπτύσσεται σε συνύπαρξη με τη φλαμουριά (*Tilia Sp*.). Σε υψόμετρα από 500-650 m υφίσταται η ζώνη της δρυός με κυριότερους εκπροσώπους τα είδη *Quercus frainetto*, *Q. pubescens* και Q. *dellechampii*. Από τα 650-1600 m αρχικά απαντώνται δάση οξιάς (κυρίως *Fagus moesiaca*), ενώ από τα 1000-1450 m η οξιά σχηματίζει μικτά δάση με την υβριδογενή ελάτη (*Abies borissi regis*). Η ελάτη σχηματίζει και αμιγή δάση μέχρι τα 1600 m περίπου. Το ελατοδάσος βρισκόταν σε κακή κατάσταση και είχε υποχωρήσει σημαντικά τα τελευταία χρόνια, λόγω συνεχών και σημαντικών υπερκαρπώσεων και μόνο πρόσφατα έχει αρχίσει να αναλαμβάνει. Στην περιοχή 1600-1980 m άνω των δασο-ορίων υπάρχουν υπο-αλπικά λιβάδια με χλωρίδα της ένωσης *Astragalo-Daphnion*. Στους χείμαρρους και στις κοιλάδες που σχηματίζουν κατά θέσεις συναντώνται ο γαύρος (*Carpinus orentalis*) , η σορβιά (*Sorbus Sp*.) και η ιπποκαστανιά (*Aesculus hippocastanum*) σπανιότερα. Σε υποβαθμισμένες χορτιβριθείς εκτάσεις επικρατεί η φτέρη (*Pteridium aquilinum*). Στην Όσσα απαντώνται επτά ενδημικά της ελληνικής χλωρίδας τα: *Ephedra major procera, Silene multicaulis genistifolia, Teucrium chamaedrys olympicum, Allium heldreichii, Cenaturea ossea, Viola anthois και Erobium absinthoides*. Στις παρυφές της Όσσας βρίσκεται το παραποτάμιο δάσος της Κοιλάδας Τεμπών. Πρόκειται για μία εκτεταμένη κοιλάδα του ποταμού Πηνειού με δασωμένες κλιτείς, παραποτάμιο δάσος που χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία του ανατολικού πλάτανου *Platanus orientalis*, και την ύπαρξη της διάπλασης των αειφύλλων πλατυφύλλων.

Η περιοχή των στενών Καλαμακίου περιλαμβάνει ένα τυπικό φαράγγι που διασχίζεται από τον Πηνειό ποταμό. Η χλωρίδα που παρατηρείται είναι τυπική παραμεσογειακών οικοσυστημάτων. Χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ειδών ιτιάς *Salix alba*, σκλήθρου *Alnus glutinosa*, φτελιάς *Ulmus campestris*, λεύκης *Populus alba* (περιλαμβανομένων και υβριδίων *Populus*), λιγαριάς *Vitex agnus castus*, αρμυριθκιού *Tamarix Sp.,* βάτων *Rubus Sp*. κ.ά. Υπάρχουν επίσης διάσπαρτα δέντρα πλατάνου *Platanus orientalis* και φράξου *Fraxinus angustifolia*. Η περιβάλλουσα περιοχή χρησιμοποιείται κυρίως ως βοσκότοπος.

Π.Ε. Μαγνησίας

Στην περιοχή του Πηλίου υπάρχει πολύ σημαντική βιοποικιλότητα και πληθώρα φυτοκοινωνιών. Στα χαμηλά υψόμετρα του Ν, ΝΑ Πηλίου κυριαρχεί η ζώνη *Quercion ilicis-Adrachno-Quercetum ilicis* που χαρακτηρίζεται από την παρουσία αειφύλλωνπλατυφύλλων ειδών (μακκία) σε μίξη με χαρακτηριστικά είδη την αριά (*Q. ilex*), την κουμαριά (*Arbutus unedo*) , τη γκορτσιά (*Pirus amygdaliformis*) , το φυλίκι (*Phyllirea latifolia*), το ρεΐκι (Erica *verticillata*) και το πουρνάρι (*Quercus coccifera*). Επίσης, στις υπερκείμενες της πόλεως του Βόλου υπώρειες του Πηλίου σχηματίζεται ψευδομακία με κύρια είδη το κέδρο *Uniperus oxicedrus* και το πουρνάρι *Q. coccifera*.

Στις χαμηλότερες νότιες περιοχές επικρατεί η φρυγανώδης χλωρίδα με κύριους εκπροσώπους τη λαδανιά (*Cistus salvifolius*), το ρεΐκι (*Erica verticillata*) και την αστιβή (*Sarcopoterium spinosum*). Στα Β, ΒΑ χαμηλά υψόμετρα η ζώνη αυτή αντικαθίσταται από την *Ostryo-Carpinion* με κύριους εκπροσώπους τον γαύρο και την οστριά. Σε μέσα υψόμετρα από 300-400 m νότια ως και 600-1000 m ανατολικά επικρατεί η ζώνη *Quercion frainetto*, όπου επικρατούν τα δάση δρυός στο βορρά με κύριο εκπρόσωπο την Q. *frainetto* και εκτενείς αμιγείς συστάδες καστανιάς *Castanea sativa* στα νότια και ανατολικά. Ιδιαίτερα η καστανιά χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα γενετικής ποικιλότητας (από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη) και από υψηλό παραγωγικό δυναμικό. Στην ανώτερη ζώνη, από τα 1000 m νότια και τα 600 m βόρεια και ανατολικά επικρατεί η ζώνη Fagetalia με κυρίαρχο είδος την οξιά (*Fagus moesiaca*). Τα δάση οξιάς βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση από πλευράς δομής και διατήρησης. Ο οικότοπος χαρακτηρίζεται από την παρουσία ποωδών, όπως τα *Festuca drymeia, Silene multicaulis* και *Luzula sylvatica*. Το Πήλιο διατρέχεται από αρκετούς χειμάρρους και ρέματα, παροδικής ροής. Ωστόσο στις παρόχθιες περιοχές των χειμμάρων έχει αναπτυχθεί σημαντική βλάστηση αποτελούμενη κυρίως από πλατάνια *Platanus orientalis*, λεύκες *Populus tremula*, σκλήθρα *Alnus glutinosa* και ιτιές *Salix caprea*. Χαρακτηριστικά ενδημικά του Σπήλιου είναι τα *Alana Pella, Campanula incurve, Veronica urtifolia*, τα οποία είναι σπάνια και χαρακτηρίζονται ως απειλούμενα κατά IUCN. Πολύ σημαντικά ενδημικά είναι επίσης τα *Soldanella pelia* και *Diarthus haemnatocalyx*.

Π.Ε. Καρδίτσας

Χαρακτηριστική είναι επίσης η περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα. Στην παροχή εμφανίζονται ως επί το πλείστον εκτεταμένες αμιγείς συστάδες της *Abies borisii regis* (υβριδογενής ελάτη). Επίσης εμφανίζονται συστάδες της δρυός *Quercus frainetto* με παράλληλη παρουσία των ειδών δρυός *Quercus pubescens, Q. cerris* και *Q. dellechampii*. Απαντώνται επίσης συστάδες της *Pinus nigra Sp. pallasiana* (μαύρη πεύκη), και κατά θέσεις η *Castanea sativa* (καστανιά). Στα δάση της περιοχής εμφανίζονται με ασυνεχή εξάπλωση είδη σφενδάμου (*Acer campestre, A. pseudoplatanus*) , η οστριά (*Ostrya caprinifolia*) και ο γαύρος (*Carpinus betulus*). Σε υγρές θέσεις και κατά κύριο λόγο σε παραλίμνιες περιοχές εμφανίζεται ο *Platanus orientalis,* (πλατάνι) και η *Salix alba* (ιτιά). Η ιπποκαστανιά (*Aesculus hippocastanum*) και η αγριοτριανταφυλλιά (*Rosa arvensis*) αποτελούν δύο σχετικά σπάνια είδη της περιοχής με την τελευταία να βρίσκεται στον κατάλογο των απειλούμενων ειδών κατά IUCN (1993).

Στην ορεινή περιοχή των Αγράφων σε χαμηλότερα υψόμετρα κυριαρχούν τα δάση δρυός (*Quercus frainetto* και *Q. petraea*). Σε μεγαλύτερα υψόμετρα το κυρίαρχο είδος είναι η υβριδογενής ελάτη (*Abies borisii regis*). Σε διάκενα του δάσους εμφανίζονται λειμώνες της ορεινής υπερμεσογειακής ζώνης με κυρίαρχο είδος το *Nardus stricta*. Πάνω από τα δασο-όρια στην κατώτερη αλπική ζώνη επικρατεί η *Festuca varia* και περιλαμβάνονται ακανθώδεις θάμνοι, ενώ στην ανώτερη επικρατούν τα *Luzula spicata* και *Nardus stricta*. Εμφανίζονται επίσης ελώδεις εκτάσεις με *Blysmus compressus*, και οικότοποι βραχωδών σχηματισμών με πόες της φυτοκοινωνίας *Gallion degeni* και *Achillea pindicola*.

Π.Ε. Τρικάλων

Στην ορεινή περιοχή Κόζιακα, Περτουλίου, Ασπροποτάμου (όρη Κόζιακας, Μπουντούρα, Αυγό) κυριαρχεί η υβριδογενής ελάτη (*Abies alba* x *A. cephalonica* = *A. borisii regis*). Υπάρχουν επίσης δάση οξιάς (*Fagus moesiaca*), καθώς και περιορισμένα μεικτά δάση οξιάς - ελάτης, όπου η οξιά σε καλές ποιότητες τόπου εισχωρεί ως υπόροφος αρχικά σε συστάδες της πιο πρόσοπης ελάτης. Επίσης, υπάρχουν σε χαμηλότερα υψόμετρα αμιγείς συστάδες δρυός *Quercus cerris* και *Q. frainetto*. Εμφανίζονται επίσης εντός των συστάδων οι δρύες *Q. pubescens*, *Q. cerris*. Στην περιοχή απαντώνται και τεχνητές αναδασώσεις του υποείδους μαύρης

πεύκης *Pinus nigra Sp. pallasiana*. Στην κατώτερη ζώνη της δρυός υπάρχουν πολλές υποβαθμισμένες από τη βόσκηση εκτάσεις που χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα στην εντατική κτηνοτροφία. Περιλαμβάνουν αραιούς θαμνώνες με κύριο εκπρόσωπο το πουρνάρι (*Quercus coccifera*). Η παρόχθια βλάστηση των ποταμών συνεχούς ροής χαρακτηρίζεται από συστάδες *Platanus orientalis* (πλατάνου), *Alnus glutinosa* (σκλήθρου) και ειδών ιτιάς με πλέον χαρακτηριστικά τα *Salix caprea, S. incana* και *S. alba*. Άλλοι οικότοποι που απαντώνται είναι οι ελώδεις περιοχές με *Blysmus compressus*, οι περιοχές με πόες της φυτοκοινωνίας *Gallion degeni* και ο οικότοπος με *Geranium aristatum*. Πάνω από τα δασο-όρια εμφανίζονται ΟΙ φυτοκοινωνίες των αλπικών (*Daphno-Festucetalia*) και υποαλπικών (*Junipero-Daphnion*) λιβαδιών. Στην ευρύτερη περιοχή της Πίνδου απαντώνται ενδημικά, σπάνια και απειλούμενα είδη φυτών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα απειλούμενα και προστατευόμενα από διεθνείς συνθήκες και την ελληνική νομοθεσία *Thessium brachyphyllum, Barbarea sicula, Scuttelaria rupestis, Pincuicula crystalline, Geranium humpertii, Lithospermum gulaudriorum και Allium heldreichii.*

Το σύμπλεγμα των Αντιχάσιων Όρεων και η ευρύτερη περιοχή νότια της Καλαμπάκας εμφανίζει δασώδεις λόφους και κοιλάδες. Η περιοχή εγγύς της Καλαμπάκας εμφανίζει δασώδεις λόφους με εντυπωσιακούς απότομους βράχους (Μετέωρα) και κοιλάδα με παραποτάμιο δάσος ανατολικού πλατάνου (*Platanus orientalis*). Το δάσος πλατάνου υλοτομείται. Η κατάστασή του θεωρείται καλή με τάση αργής υποβάθμισης. Η δασική έκταση των Αντιχασίων καλύπτεται στα χαμηλά υψόμετρα από βλάστηση αειφύλλων πλατυφύλλων σε περισσότερο δένδρωση παρά θαμνώδη μορφή. Απαντώνται επίσης ξηρά πυριτικά λιβάδια, δάση φυλλοβόλων πλατυφύλλων κυρίως δρυός με κυρίαρχο είδος τη *Querqus frainetto*, που συχνά αναμειγνύεται με *Q. cerris , Q. pubescens, ή Q. cessiliflora*. Σε υψόμετρα, μεγαλύτερα της ζώνης της δρυός, εμφανίζεται η οξιά (*Fagus moesiaca*) η οποία επίσης σχηματίζει συστάδες. Στις κοιλάδες εμφανίζονται πολύ υγρά παρόχθια δάση με κυρίαρχα είδη το πλατάνι (*Platanus orientalis*) , την ιτιά (*Salix alba*), το σκλήθρο (*Alnus glutinosa*) και θάμνους. Το είδος *Anthemis cretica Sp. cretica* είναι ενδημικό των Βαλκανίων. Το γένος αυτό περιλαμβάνει επίσης το ενδημικό είδος *A. meteorica* το οποίο βρίσκεται στον Κατάλογο απειλούμενων ειδών της IUCN με τον χαρακτηρισμό "σπάνιο" και προστατεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81).

6.3.3 Πανίδα

Στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού του Ολύμπου έχουν καταγραφεί αρκετά προστατευόμενα είδη όπως το Αγριόγιδο (*Rupicarpa rupicarpa - balcanica*), το ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*), ο Γυπαετός (*Gypaetus barbatus*), ο χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), το όρνιο (*Gyps fulvus*), ο μαυρόγυπας (*Aegipius monachus*), ο μαύρος δρυοκολάπτης (*Dryocopus martius*) και η χιονάδα (*Eremophila alpestris*).

Επίσης, το κιρκινέζι (*Falco naumanni*) είναι ένα παγκοσμίως απειλούμενο είδος μικρού αρπακτικού πουλιού, που τρέφεται κυρίως με ακρίδες και άλλα μεγάλα έντομα. Περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Περί διατηρήσεως των αγρίων πτηνών». Το κιρκινέζι εξαρτάται αρκετά από τις ανθρώπινες δραστηριότητες εφόσον ζει και φωλιάζει σε χωριά ορισμένων αγροτικών περιοχών. Τέτοιοι οικισμοί βρίσκονται στις πεδινές εκτάσεις της νότιας και κεντρικής Θεσσαλίας και διατηρούν ακόμη παραδοσιακά αγροτικά κτίσματα, συνήθως πλινθόκτιστα, με σκεπές κατάλληλες για φώλιασμα και περιβάλλονται ή γειτονεύουν με καλλιεργούμενες εκτάσεις όπου το μικρό απειλούμενο γεράκι αναζητά την τροφή του (Hallmann 1995).

Στα παραποτάμια δάση του Πηνειού και των παραποτάμων του διατηρείται μια αξιόλογη πανίδα όπως είναι τα σαΐνια (*Accipiter brevipes*), μικρά μεταναστευτικά γεράκια που φωλιάζουν εκεί και θα εγκαταλείψουν την

περιοχή αν καταστραφούν αυτά τα δάση. Επίσης οι σπάνιοι μαυροπελαργοί (*Ciconia nigra*) φωλιάζουν και τρέφονται εκεί. Τα δύο αυτά είδη προστατεύονται από το παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Περί διατηρήσεως των αγρίων πτηνών». Άλλο αξιόλογο σπάνιο είδος πανίδας του οικοσυστήματος αυτού είναι η βίδρα (*Lutra lutra*), της οποίας οι τελευταίοι πληθυσμοί επιβιώνουν ακόμα στα καθαρότερα τμήματα των ποταμών αυτών. Εκτός από χώρο φωλιάσματος και διαβίωσης για πολλά είδη πανίδας οι στενές αυτές λωρίδες βλάστησης αποτελούν και διαδρόμους επικοινωνίας και εποικισμού (*corridors*). Επιπλέον τα σπονδυλωτά αντιπροσωπεύονται από μεγάλη ποικιλία πουλιών (σποροφάγα, εντομοφάγα, παμφάγα, ημερόβια και νυχτόβια αρπακτικά) και θηλαστικών (χειρόπτερα, εντομοφάγα, φυτοφάγα, τρωκτικά και μικρά σαρκοφάγα) στην έκταση της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Επίσης υπάρχουν πολλά είδη τρωκτικών και αμφιβίων. Τέλος, σημειώνεται η ύπαρξη αρκετών μεταναστευτικών ειδών σε όλο τον ορεινό όγκο του Πηλίου.

Ειδικότερα, απαντώνται όσον αφορά στα θηλαστικά: Λύκος (*Canis lupus*)-τρωτό, Αλεπού (*Vulpes vulpes*)-τρωτό, Σκαντζόχοιρος (*Erinaceus concolor*) , Τυφλοπόντικας, Λαγός (*Lepus europeus*) , Μαυροποντικός (*Rattus rattus*) , Πετροκούναβο (*Martes foina*) , Ασβός (*Meles meles*), Νυφίτσα (*Mustela nivalis*), Αγριογούρουνο (*Sus scrofa*), Ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*)-τρωτό, Νυχτερίδες, Βίδρα (*Lutra lutra*)-τρωτό, Σκίουρος (*Sciurus vulgaris*). Όσον αφορά στα ερπετά και τα αμφίβια, απαντώνται τρία είδη Φρύνου (Φρύνος ο κοινός, Χωματόφρυνος, Πρασινόφρυνος), Γραικοχελώνα, Ονυχοχελώνα, τρία είδη Βατράχου, τέσσερα είδη σαύρας, και φίδια Δενδρογαλιά, Τυφλίτης, Σαΐτα, Οχιά και δύο είδη Νερόφιδου.

Επίσης, στην περιοχή ο ανασχηματισμός ενός μέρους της λίμνης Κάρλας έχει δημιουργήσει καταφύγιο για πολλά είδη ορνιθοπανίδας. Πιο συγκεκριμένα στην περιοχή εντοπίζονται αποικίες των ειδών *Ardea cinerea* (Σταχτοτσικνιάς), *Egretta garzetta* (Λευκοτσικνιάς), *Nycticorax nycticorax* (Νυχτοκόρακας) και *Ardeola ralloides* (Κρυπτοτσικνιάς), καθώς και φωλιές των ειδών *Plegadis falcinellus (Χαλκόκοτα)*, *Platalea leucorodia* (Χουλιαρομύτα), *Himantopus himantopus* (Καλαμοκανάς) (η μεγαλύτερη συγκέντρωση στην Ελλάδα, περισσότερα από 500 ζεύγη), *Haematopus ostralegus* (Στρειδοφάγος), *Glareola pratincola* (Νεροχελίδονο). Επιπλέον, τα είδη *Tachybaptus ruficollis* (Νανοβουτηχτάρι), *Podiceps cristatus* (Σκουροβουτηχτάρι) και *Podiceps nigricollis* (Μαυροβουτηχτάρι) φωλεάζουν σε σημαντικούς αριθμούς, μαζί με *Anas platyrhynchos* (Πρασινοκέφαλη), *Aythya nyroca* (Βαλτόπαπια), *Anas acuta* (Ψαλίδα)*, Anas strepera* (Καπακλής), *Aythya ferina* (Γκισάρι) και *Tadorna tadorna* (Βαρβάρα). Άλλα σπάνια είδη περιλαμβάνουν τα *Buteo rufinus* (Αετογερακίνα), *Ardea purpurea* (Πορφυροτσικνιάς) και *Melanocorypha calandra* (Γαλιάντρα).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται κάποια από τα σημαντικότερα είδη πανίδας της περιοχής και η κατάσταση πληθυσμού τους στη χώρα.

Πίνακας 6.3.3-1: Σημαντικά είδη πανίδας στην περιοχή μελέτης, κατανομή και πληθυσμός

	Καφέ αρκούδα (Ursus arctos) Ο πληθυσμός της καφέ αρκούδας στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 350 - 400 περίπου. Ζουν σε δύο ανεξάρτητους πληθυσμούς, οι οποίοι δεν επικοινωνούν γεωγραφικά μεταξύ τους. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός ζει στην ευρύτερη περιοχή της οροσειράς της Πίνδου και ο δεύτερος ζει στην ευρύτερη περιοχή της οροσειράς της Ροδόπης. Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν σταθερές ενδείξεις για παρουσία αρκούδας στον ορεινό άξονα Βόρα-Ολύμπου και στη Στερεά Ελλάδα μέχρι και την ορεινή Ναυπακτία, περιοχές όπου το είδος δεν είχε καταγραφεί τα προηγούμενα 70 χρόνια.
	Βίδρα (Lutra lutra) Στην Ελλάδα θεωρείται ότι υπάρχει ένας από τους πυκνότερους και με μεγάλη εξάπλωση πληθυσμούς βίδρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Διάσπαση των πληθυσμών εμφανίζεται στην κεντρική Ελλάδα, ενώ μερικοί απομονωμένοι πληθυσμοί βρίσκονται στην Κέρκυρα και στην Εύβοια. Παρά την παρουσία της στους πιο κατάλληλους βιότοπους, περιλαμβάνεται στον κατάλογο των απειλούμενων ειδών της Ελλάδα στην κατηγορία τρωτό.
	Αγριογούρουνο (Sus scrofa) Σε μελέτη που έγινε για την κατανομή και την κατάσταση του πληθυσμού του αγριογούρουνο στην Ελλάδα κατά το 2004, εντοπίστηκαν οι εξής αριθμοί πληθυσμού: 915 στη Θράκη, 6.548 στη Μακεδονία, 3.395 στη Θεσσαλία, 1.935 στην Ήπειρο, 4.210 στη Στερεά Ελλάδα και 2.030 στη Πελοπόννησο. Efstathios P. TSACHALIDIS – Eleftherios HADJISTERKOTIS, «Current distribution and population status of wild boar (Sus scrofa L.) in Greece», Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, Vol. 5 (2009)
	Λύκος (Canis lupus) Στην Ελλάδα σήμερα υπολογίζεται ότι ζουν 700 λύκοι σε όλο σχεδόν το ηπειρωτικό ανάγλυφο της χώρας, βόρεια της Βοιωτίας. Στις περιοχές αυτές, ο λύκος επιβιώνει σε πολλές μικρές και απομονωμένες μεταξύ τους ομάδες, με εντονότερη παρουσία σε σημεία όπου υπάρχει νομαδική κτηνοτροφία ή όπου υφίστανται ακόμη μεγάλα ορεινά συγκροτήματα χωρίς έντονη ανθρώπινη παρουσία.

	Αγριόγιδο (Rupicapra rupicapra) Το αγριόγιδο ζει σήμερα σε επτά διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας: στη Βόρεια, Κεντρική-Νότια Πίνδο, στη Στερεά Ελλάδα, στον Όλυμπο, στη Ροδόπη, στη Τζένα-Πίνοβο και στα Νεμέρτσικα. Στις παραπάνω περιοχές το είδος συγκεντρώνει 19 πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες συνολικά αριθμούν περίπου 700 άτομα. Το είδος θεωρείται σπάνιο, ακόμη και στις περιοχές που συγκεντρώνει τις υψηλότερες πληθυσμιακές πυκνότητες για τα ελληνικά δεδομένα. Οι πληθυσμοί αυτοί δεν επικοινωνούν μεταξύ τους σχεδόν σε καμία περιοχή.
	Ζαρκάδι (Capreolus capreolus) Στην Ελλάδα, έχουν απομείνει μικροί πληθυσμοί ζαρκαδιών που απαντώνται στις ορεινές περιοχές της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Το είδος χαρακτηρίζεται τρωτό που σημαίνει ότι αν συνεχίσει να εξοντώνεται σύντομα θα απειλείται με εξαφάνιση.
	Αλεπού (Vulpes vulpes) Στη χώρα μας βρίσκεται σε ολόκληρη την ηπειρωτική Ελλάδα και στη νησιώτικη, εκτός κάποιων νησιών του Αιγαίου. Είδος με πολύ μεγάλο πληθυσμό ο οποίος υπολογίσθηκε σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία αμοιβών (παλαιότερα ήταν επικηρυγμένος ο φόνος της), στην Ελλάδα για την περίοδο 1974-78 σε 320.000 άτομα (Κλώσσας 1979), υπολογισμός που θεωρείται έγκυρος από επίσημες εκθέσεις τον Υπ. Γεωργίας κατά το 1993.
	Γυπαετός (Gypaetus barbatus) Στην Ελλάδα απαντά στα όρος Κρυονερίτης (1 ζεύγος αναπ.), Λευκά Όρη (2 ζεύγη αναπ.), Όρος Αστερουσία (Κοφινάς) (1 άτομο), Όρος Δίκτυ (2 ζεύγη αναπ.), Όρη Γκιώνας, Ρέκας, Λαζόρεμα και Βαθιά Λάκκα (1-2 ζεύγη αναπ.), Όρος Ίδη (2 ζεύγη αναπ.), Όρος Κέδρος και Κουρταλιώτικο φαράγγι (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), Όρος κουτρούλης, Όρος άγιος Δικαίος και οροπέδιο Μόδια (1 ζεύγος αναπ.), Όρος Όλυμπος (2 ζεύγη αναπ.), Όρος Θρύπτης (1 ζεύγος αναπ.), Όρος Βαρδουσία (1 ζεύγος αναπ.), Βόρεια και ανατολική πλευρά του όρους Παρνασσού (1 ζεύγος αναπ.)

	Μαυρόγυπας (Aegipius monachus) Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950 ήταν πολύ διαδεδομένο και πολυάριθμο, τόσο στην ηπειρωτική Ελλάδα όσο και στην Κρήτη. Στη συνέχεια ο πληθυσμός του συρρικνώθηκε δραματικά με αποτέλεσμα τη δεκαετία του 1980 η αναπαραγωγή του να περιοριστεί σε δύο περιοχές της Ελλάδας - τον Όλυμπο και στο Εθνικό Πάρκο Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου.
	Όρνιο (Gyps fulvus) Στην Ελλάδα απαντά στα Ακαρνανικά όρη (7-12 ζεύγη αναπ.), κοιλάδα ποταμού Φιλιούρι και όρη ανατολικής Ροδόπης, λίμνες Μεσολογγίου και Αιτωλικού (2-5 ζεύγη αναπ.), εκβολές Αχελώου και Ευήνου (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), Όρος Αστερουσία (Κοφινάς) (50-60 ζεύγη αναπ.), όρος Δίκτυ (65-80 ζεύγη αναπ.), όρος Ίδη (30-40 ζεύγη αναπ.), όρος Γιούχτα (25-30 ζεύγη αναπ.), όρος Παραμυθίας (10-15 ζεύγη αναπ.), όρη Κάτω Όλυμπος και Όσσα και κοιλάδα των Τεμπών (2 ζεύγη αναπ.), Φαράγγι του Νέστου (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), όρος Περιστέρι (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), Πρασσιανό Φαράγγι (40-45 ζεύγη αναπ.), Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου (40-60 ζεύγη αναπ.), και όρη Βάλτου (6-20 ζεύγη αναπ.).
	Αετός (Aquila chrysaetos) Στην Ελλάδα απαντά στα Ακαρνανικά όρη (2 ζεύγη αναπ.), κοιλάδα ποταμού Φιλιούρι και όρη ανατολικής Ροδόπης, λίμνες Μεσολογγίου και Αιτωλικού (2-4 ζεύγη αναπ.), Λευκά όρη (4 ζεύγη αναπ.), όρος Δίκτυ (4 ζεύγη αναπ.), Φαλακρό όρος (2-4 ζεύγη αναπ.), όρος Γράμμος (3-5 ζεύγη αναπ.), όρος Ίδη (3 ζεύγη αναπ.), όρος Παραμυθίας (3 ζεύγη αναπ.), όρη Τσαμαντάς, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι και Μεγάλη Ράχη (2-3 ζεύγη αναπ.), Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου (4-6 ζεύγη αναπ.), νότια δασική περιοχή Έβρου (3-4 ζεύγη αναπ.), νότια και ανατολική περιοχή όρους Παρνασσού (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός) και όρη Τύμφη (Γκαμήλας) και Σμόλικας (2-3 ζεύγη αναπ.)
	Κιρκινέζι (Falco naumanni) Στην Ελλάδα βρίσκεται το 2-3% του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Υπάρχουν σήμερα περίπου 3000 ζευγάρια σε ολόκληρη τη χώρα. Τα Κιρκινέζια σήμερα στην Ελλάδα φωλιάζουν σε μερικές περιοχές της Θεσσαλίας (Λάρισα, Καρδίτσα, Φάρσαλα). Το 75% του σημερινού πληθυσμού συναντάται στη Θεσσαλία. Αποικίες υπάρχουν ακόμη στην Ήπειρο, τη Μακεδονία, τη Θράκη, στη Δυτική Ελλάδα (Λεσίνι, Γαλαξίδι) στη Πελοπόννησο (Λεχαινά, Τρίπολη), σε ορισμένα μεγάλα νησιά, ιδιαίτερα του Ανατολικού Αιγαίου, (Λέσβος, Λήμνος).

	Μαύρος δρυοκολάπτης (Dryocopus martius) Στην Ελλάδα το είδος παρουσιάζει ευρεία κατανομή στις ορεινές περιοχές της χώρας ως τον Παρνασσό στα νότια και έχει καταγραφεί και στην Κεφαλονιά, το μόνο νησί της Μεσογείου όπου το είδος φωλιάζει (Handrinos & Akriotis 1997).
	Χιονάδα (Eremophila alpestris) Το καλοκαίρι το συναντάμε πάνω από τα 2000m σε αλπικά λιβάδια και είναι αρκετά δύσκολο να το εντοπίσουμε. Το χειμώνα τα πράγματα είναι λίγο ποιο εύκολα αφού για να αποφύγει τα χιόνια κατεβαίνει λίγο χαμηλότερα και τότε μπορούμε να το δούμε στις παρυφές "ψηλών" χωριών.
Πηγές: www.arcturos.gr, www.herpetofauna.gr, www.wildlife-archipelago.gr, www.grevena-fauna.blogspot.com, www.ornithologiki.gr, www.deskati.wordpress.com, www.birdlife.org, www.nyme.hu	

6.4 Ανθρωπογενές Περιβάλλον

6.4.1 Δημογραφικά Στοιχεία – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον

6.4.1.1 Διοικητική δομή

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας εκτείνεται στο μεγαλύτερο μέρος της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ενώ περιλαμβάνει ένα σημαντικό τμήμα της Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και ένα πολύ μικρό τμήμα των Περιφερειών Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Περιλαμβάνει εξ ολοκλήρου ή τμήματα που ανήκουν διοικητικά σε επτά (7) Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.), τέσσερεις (4) Περιφέρειες και τρεις (3) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (ΑΔ).

Χάρτης 6.4.1-1: ΥΔ Θεσσαλίας – Περιφερειακές Ενότητες

Πιο συγκεκριμένα οι Δήμοι και οι Δημοτικές Ενότητες που ανήκουν στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας φαίνονται στον πίνακα 6.4.1-1 που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4.1-1: Δημοτικές Ενότητες, Δήμοι και Περιφέρειες εντός του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Δημοτική Ενότητα	Δήμος	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρεια
Δ.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Δ.Ε. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Δ. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Δ.Ε. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΟΙΛΑΔΑΣ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΓΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΛΑΚΕΡΕΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Δημοτική Ενότητα	Δήμος	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρεια
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΡΥΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΝΙΚΑΙΑΣ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΡΜΕΝΙΟΥ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΙΛΕΛΕΡ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΡΑΝΝΩΝΟΣ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΓΟΝΝΩΝ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΝΕΣΣΩΝΟΣ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ	Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΕΝΙΠΠΕΑ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΙΤΑΜΟΥ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΛΛΙΦΩΝΟΥ (ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ)	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΜΠΟΥ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ	Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΙΘΩΜΗΣ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΑΜΙΣΟΥ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΑΛΑΜΑ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΣΕΛΛΑΝΩΝ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΦΥΛΛΟΥ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΒΟΛΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΓΡΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΙΣΩΝΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΙΩΛΚΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΗΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΛΜΥΡΟΥ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΝΑΒΡΑΣ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΣΟΥΡΠΗΣ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΖΑΓΟΡΑΣ	Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΦΕΤΩΝ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΗΛΕΩΝ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΣΗΠΙΑΔΟΣ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΦΕΡΩΝ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Δημοτική Ενότητα	Δήμος	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρεια
Δ.Ε. ΚΑΡΛΑΣ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΕΣΤΙΑΙΩΤΙΔΑΣ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΟΖΙΑΚΑ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΚΛΕΙΝΟΒΟΥ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΤΥΜΦΑΙΩΝ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΧΑΣΙΩΝ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΥΛΗΣ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΑΙΘΗΚΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΓΟΜΦΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΙΑΛΕΙΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΙΝΔΕΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΟΙΧΑΛΙΑΣ (ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ)	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΠΕΛΛΙΝΑΙΩΝ	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Δ.Ε. ΔΟΜΟΚΟΥ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Δ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Δ.Ε. ΞΥΝΙΑΔΟΣ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Δ.Ε. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	Δ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

6.4.1.2 Πληθυσμιακά στοιχεία

Μόνιμος Πληθυσμός

Με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται παρακάτω, εκτιμήθηκε ο πληθυσμός ενδιαφέροντος. Ο πληθυσμός ενδιαφέροντος για κάθε Δημοτική/Τοπική Κοινότητα αποτελείται από τους μόνιμους κατοίκους (πραγματικός πληθυσμός), τους διαμένοντες σε εξοχικές κατοικίες και τους τουρίστες. Αρχικά, η εκτίμηση πληθυσμού έγινε σε επίπεδο Δημοτικής/Τοπικής Κοινότητας και πραγματοποιήθηκε σύνδεση των πληθυσμών με τους οικισμούς (ΕΛΣΤΑΤ, ΟΠΕΚΕΠΕ, Ορθοφωτοχάρτες Κτηματολογίου).

Για την εκτίμηση του πληθυσμού για τα έτη 2011 και 2021 ελήφθησαν υπόψη στοιχεία πραγματικού πληθυσμού ανά Δ.Ε. και μόνιμου πληθυσμού ανά Δήμο από την Απογραφή 2011 της ΕΛΣΤΑΤ και στοιχεία μόνιμου πληθυσμού ανά Δήμο από την Απογραφή του 2021 της ΕΛΣΤΑΤ. Γίνεται προσέγγιση του πραγματικού πληθυσμού ανά Δήμο και Δ.Ε. για το 2021 χρησιμοποιώντας τα ποσοστά μεταβολής (τάσεις) του μόνιμου (αύξηση, μείωση ή καμία μεταβολή) που προκύπτουν για τα έτη 2011 και 2021 σε επίπεδο Δήμου. Με αυτό τον τρόπο λαμβάνονται υπόψη και τα πλέον πρόσφατα στοιχεία Απογραφής του 2021.

Ο πληθυσμός του διαμερίσματος, με βάση τα απογραφικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, το 1991 ήταν 730.945 κάτοικοι και το 2001 ήταν 750.445 κάτοικοι, παρουσιάζοντας αύξηση 2.7% (ο πληθυσμός του 2001 έχει υπολογιστεί κατ' εκτίμηση, από τον πληθυσμό των νομών του 2001 και σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής του κάθε νομού στο διαμέρισμα το 1991). Εφαρμόζοντας την ίδια μέθοδο για τους Καλλικρατικούς Δήμους ή τα τμήματά τους που ανήκουν στο Διαμέρισμα και με βάση τα στοιχεία της απογραφής 2011, η εκτίμηση του πληθυσμού είναι 726.728 κάτοικοι, μία αξιόλογη μείωση της τάξης του 3,6%. Αντίστοιχα, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, ο πληθυσμός του ΥΔ ανήλθε σε 686.845 παρουσιάζοντας μια μικρή μείωση της τάξης του 5,5% σε σχέση

με τον πληθυσμό του 2011. Αναλυτικότερα στοιχεία για την εξέλιξη του πληθυσμού στο ΥΔ Θεσσαλίας φαίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4.1-2: Πληθυσμιακά στοιχεία του ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) για τα έτη 2011 -2021

Δημοτική Ενότητα	Δήμος	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρεια	Πραγματικός Πληθυσμός 2011	Πραγματικός Πληθυσμός 2021	Μεταβολή Πληθυσμού 2011 - 2021 (%)
Δ.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4.866	4.358	-10,44
Δ.Ε. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Δ. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3.685	3.307	-10,26
Δ.Ε. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	145.867	148.560	1,85
Δ.Ε. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	12.280	12.634	2,88
Δ.Ε. ΚΟΙΛΑΔΑΣ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.192	3.203	0,34
Δ.Ε. ΑΓΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.873	5.490	-6,52
Δ.Ε. ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.961	1.817	-7,34
Δ.Ε. ΛΑΚΕΡΕΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.521	1.388	-8,74
Δ.Ε. ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.278	2.057	-9,70
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	10.965	9.224	-15,88
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.618	2.993	-17,27
Δ.Ε. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.251	1.882	-16,39
Δ.Ε. ΚΑΡΥΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	716	600	-16,20
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.662	2.233	-16,12
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.173	2.642	-16,73
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.089	3.497	-14,48
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.555	2.050	-19,77
Δ.Ε. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.015	1.703	-15,48
Δ.Ε. ΝΙΚΑΙΑΣ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6.529	5.777	-11,52
Δ.Ε. ΑΡΜΕΝΙΟΥ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.112	1.852	-12,31
Δ.Ε. ΚΙΛΕΛΕΡ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.007	1.801	-10,26
Δ.Ε. ΚΡΑΝΝΩΝΟΣ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.247	2.023	-9,97
Δ.Ε. ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	7.851	6.981	-11,08
Δ.Ε. ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.535	2.273	-10,34
Δ.Ε. ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	447	401	-10,29
Δ.Ε. ΓΟΝΝΩΝ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.425	2.191	-9,65
Δ.Ε. ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.577	3.112	-13,00
Δ.Ε. ΝΕΣΣΩΝΟΣ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.742	4.228	-10,84
Δ.Ε. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	16.745	15.300	-8,63
Δ.Ε. ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ	Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	8.012	7.259	-9,40
Δ.Ε. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	9.774	8.923	-8,71
Δ.Ε. ΕΝΙΠΠΕΑ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.127	2.871	-8,19
Δ.Ε. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.181	1.050	-11,09
Δ.Ε. ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.180	3.731	-10,74
Σύνολο Π.Ε. Λάρισσας			**282.507**		**271.746**	**-3,81**
Δ.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	41.519	43.919	5,78
Δ.Ε. ΙΤΑΜΟΥ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.304	2.029	-11,94
Δ.Ε. ΚΑΛΛΙΦΩΝΟΥ (ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ)	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.386	2.293	-3,90
Δ.Ε. ΚΑΜΠΟΥ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.310	4.247	-1,46
Δ.Ε. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.678	3.325	-9,60
Δ.Ε. ΠΛΑΣΤΗΡΑ	Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.936	2.682	-31,86
Δ.Ε. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	7.423	6.404	-13,73
Δ.Ε. ΙΘΩΜΗΣ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.543	1.795	-29,41
Δ.Ε. ΠΑΜΙΣΟΥ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.802	3.326	-12,52
Δ.Ε. ΠΑΛΑΜΑ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	9.006	7.489	-16,84
Δ.Ε. ΣΕΛΛΑΝΩΝ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.660	3.828	-17,85
Δ.Ε. ΦΥΛΛΟΥ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.332	2.752	-17,41
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	11.271	9.964	-11,60
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.638	2.326	-11,83
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.989	1.652	-16,94
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	316	263	-16,77

Δημοτική Ενότητα	Δήμος	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρεια	Πραγματικός Πληθυσμός 2011	Πραγματικός Πληθυσμός 2021	Μεταβολή Πληθυσμού 2011 - 2021 (%)
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.202	2.645	-17,40
Σύνολο Π.Ε. Καρδίτσας			**108.315**		**100.939**	**-6,81**
Δ.Ε. ΒΟΛΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	85.149	82.847	-2,70
Δ.Ε. ΑΓΡΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.590	5.422	-3,01
Δ.Ε. ΑΙΣΩΝΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.205	3.127	-2,43
Δ.Ε. ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.107	3.990	-2,85
Δ.Ε. ΙΩΛΚΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.132	2.058	-3,47
Δ.Ε. ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΗΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	694	668	-3,75
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	6.761	6.565	-2,90
Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	33.261	32.557	-2,12
Δ.Ε. ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.950	1.839	-5,69
Δ.Ε. ΑΛΜΥΡΟΥ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	11.841	10.558	-10,84
Δ.Ε. ΑΝΑΒΡΑΣ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	755	513	-32,05
Δ.Ε. ΣΟΥΡΠΗΣ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.875	2.520	-12,35
Δ.Ε. ΖΑΓΟΡΑΣ	Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.300	2.769	-16,09
Δ.Ε. ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.585	2.056	-20,46
Δ.Ε. ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.993	1.684	-15,50
Δ.Ε. ΑΦΕΤΩΝ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.814	1.482	-18,30
Δ.Ε. ΜΗΛΕΩΝ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.184	2.619	-17,74
Δ.Ε. ΣΗΠΙΑΔΟΣ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.025	1.737	-14,22
Δ.Ε. ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.382	1.148	-16,93
Δ.Ε. ΦΕΡΩΝ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.611	4.864	-13,31
Δ.Ε. ΚΑΡΛΑΣ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.603	4.014	-12,80
Δ.Ε. ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	433	357	-17,55
Δ.Ε. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	61.017	60.054	-1,58
Δ.Ε. ΕΣΤΙΑΙΩΤΙΔΑΣ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.720	2.636	-3,09
Δ.Ε. ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.208	2.118	-4,08
Δ.Ε. ΚΟΖΙΑΚΑ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.145	2.050	-4,43
Δ.Ε. ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.824	2.703	-4,28
Δ.Ε. ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.756	2.639	-4,25
Δ.Ε. ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.661	2.569	-3,46
Δ.Ε. ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.956	3.831	-3,16
Δ.Ε. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	12.700	10.707	-15,69
Δ.Ε. ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.264	1.962	-13,34
Δ.Ε. ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	995	774	-22,21
Δ.Ε. ΚΛΕΙΝΟΒΟΥ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.580	1.199	-24,11
Δ.Ε. ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.113	892	-19,86
Δ.Ε. ΤΥΜΦΑΙΩΝ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.417	1.157	-18,35
Δ.Ε. ΧΑΣΙΩΝ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.015	2.552	-15,36
Δ.Ε. ΠΥΛΗΣ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.596	3.210	-10,73
Δ.Ε. ΑΙΘΗΚΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	662	583	-11,93
Δ.Ε. ΓΟΜΦΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.821	4.352	-9,73
Δ.Ε. ΠΙΑΛΕΙΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.408	3.089	-9,36
Δ.Ε. ΠΙΝΔΕΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	604	516	-14,57
Δ.Ε. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.810	5.115	-11,96
Δ.Ε. ΟΙΧΑΛΙΑΣ (ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ)	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4.782	4.161	-12,99
Δ.Ε. ΠΕΛΛΙΝΑΙΩΝ	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.713	2.383	-12,16
Σύνολο Π.Ε. Τρικάλων			**315.017**		**296.646**	**-5,83**
Δ.Ε. ΔΟΜΟΚΟΥ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5.239	3.887	-25,81
Δ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.299	2.779	-15,76
Δ.Ε. ΞΥΝΙΑΔΟΣ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.567	2.977	-16,54
Δ.Ε. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	Δ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	233	206	-11,59
Σύνολο Π.Ε. Φθιώτιδας			**12.338**		**9.849**	**-20,17**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011, 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, στο σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων, των Δήμων και των περιφερειακών Ενοτήτων που βρίσκονται εντός του ΥΔ Θεσσαλίας ο πληθυσμός σημείωσε σημαντική μείωση. Τα μεγαλύτερα ποσοστά μείωσης της τάξης του 20% σημειώθηκαν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Θεσσαλίας σημειώθηκε μείωση της τάξης του 3,8 έως 6,8%.

Παραθεριστικός Πληθυσμός

Τα στοιχεία που αξιοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του παραθεριστικού πληθυσμού είναι τα εξής:

- Στοιχεία τουρισμού (διανυκτερεύσεις, πληρότητα ξενοδοχείων) σε επίπεδο Περιφέρειας, Π.Ε. και Δήμου για το έτος 2019 το οποίο είναι το πλέον αντιπροσωπευτικό των τελευταίων ετών δεδομένου ότι δεν υπήρχε η επιρροή της πανδημίας αλλά και οι ενδείξεις από την τουριστική κίνηση του 2022 συνηγορούν ότι είναι αντίστοιχη με εκείνη του 2019, (ΕΛΣΤΑΤ και Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ).

- Στοιχεία διανυκτερεύσεων τουριστών σε camping σε επίπεδο Π.Ε. για το έτος 2019, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

- Στοιχεία διανυκτερεύσεων σε ενοικιαζόμενα δωμάτια (σύντομης διαμονής) σε επίπεδο Περιφέρειας για το έτος 2019, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

- Στοιχεία όπως η δυναμικότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων και camping, η κατηγορία των καταλυμάτων (αστέρια) και η χωρική πληροφορία για τη θέση τους (στο πιο αναλυτικό διοικητικό επίπεδο) διαθέσιμα από τον ΕΟΤ και το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας.

- Από την βάση των τουριστικών καταλυμάτων έγινε αντιστοίχιση των κλινών ανά Δ.Ε. Οι οικισμοί που διαθέτουν τουριστικά καταλύματα κατηγοριοποιήθηκαν σε τέσσερις ομάδες υποπεριοχών, Ορεινό, Ενδοχώρα, Παραλιακός και Αστικός ανά Περιφέρεια. Τα ποσοστά πληρότητα σε οικισμούς των ομάδων «Ορεινός» και «Αστικός» που χρησιμοποιήθηκαν είναι με βάση την 1η Αναθεώρηση, ενώ για τους παραλιακούς οικισμούς και την ενδοχώρα χρησιμοποιήθηκε το μέγιστό ποσοστό πληρότητας της Περιφέρειας για το έτος 2019.

- Στοιχεία αριθμού «δευτερευουσών κατοικιών» από την απογραφή του 2011 της ΕΛΣΤΑΤ σε επίπεδο Δ.Ε.

- Παραδοχή ότι σε κάθε κατοικία παραθερίζουν άτομα ανάλογα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ του πίνακα Νοικοκυριά και μέλη αυτών κατά μέγεθος νοικοκυριού

- Διαμένοντες σε Β’ κατοικίες = (πληρότητα) × (αριθμός Β’ κατοικιών) × άτομα

- Προσδιορισμός συντελεστή ανά Δ.Ε. που προσδιορίζεται από τον λόγο των διαμενόντων σε εξοχικές κατοικίες προς τον πραγματικό πληθυσμό κατά το 2011, και παραδοχή ότι ο λόγος αυτός παραμένει σταθερός και στο 2021

- Γνωρίζοντας για κάθε Δ.Ε. τον πραγματικό πληθυσμό του 2011, υπολογίζονται με χρήση αυτού του συντελεστή και οι διαμένοντες σε εξοχικές κατοικίες κατά το έτος 2021.

Πίνακας 6.4.1-3: Πληθυσμιακή διάρθρωση του πραγματικού και του παραθεριστικού πληθυσμού για τα έτη 2011 και 2021.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ*	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΕΞΟΧΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ 2011	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΩΝ 2021 (60% Πληρότητα)	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ 2019
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	Δ. ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	4.866	4.358	4710	7614	9.769
Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	3.685	3.307	476	669	26
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	161.339	164.397	5.523	8.949	1.029
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΑΓΙΑΣ	11.633	10.752	6.390	9.501	1.985
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	32.044	26.824	3.487	4.900	116
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	20.746	18.434	1.510	2.345	0
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΤΕΜΠΩΝ	13.726	12.205	4.163	6.277	417
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ	24.757	22.559	817	1.404	15
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	18.262	16.575	1.707	2.575	33
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	54.197	55.813	3.727	5.922	291
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	3.936	2.682	353	623	68
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	13.768	11.525	2.863	3.850	122
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΠΑΛΑΜΑ	16.998	14.069	971	1.460	0
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ	19.416	16.850	2.012	3.078	372
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ. ΒΟΛΟΥ	142.849	139.073	12.210	17.941	4.283
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	15.471	13.591	2.100	3.114	813
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	5.885	4.825	2.857	3.745	2.877
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	10.398	8.670	6.322	8.183	4.624
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	10.647	9.235	950	1.480	11
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	80.287	78.600	5.398	8.573	323
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ	23.084	19.243	5.855	7.938	1.719
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ. ΠΥΛΗΣ	13.091	11.750	1.820	2.730	519
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	13305	11659	1.242	1.786	0
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	12.105	9.643	1.694	2.457	9
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	233	206	100	137	0

6.4.1.3 Κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας περιλαμβάνει την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, σχεδόν στο σύνολό της, πολύ μεγάλο μέρος των Περιφερειακών Ενοτήτων Μαγνησίας, Τρικάλων και Καρδίτσας και μικρά τμήματα των Π.Ε. Πιερίας, Γρεβενών και Φθιώτιδας.

Όπως παρουσιάζεται και στον πίνακα που ακολουθεί από το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού που αντιστοιχεί στην περιοχή μελέτης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, προσεγγιστικά περίπου ένα ποσοστό 33% αντιστοιχεί σε πληθυσμό Οικονομικά Ενεργό ηλικίας 15 έως 54 ετών, ενώ ένα ποσοστό προσεγγιστικά περίπου 46% αντιστοιχεί σε πληθυσμό Οικονομικά Μη Ενεργό ηλικίας 15 έως 64 ετών. Το ποσοστό ανεργίας στην περιοχή μελέτης μεταξύ του Οικονομικώς Ενεργού μόνιμου πληθυσμού ηλικίας 15 – 54 ετών ανέρχεται προσεγγιστικά περίπου στο 13%, μέγεθος το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο εθνικό ποσοστό ανεργίας (21,7% τον Απρίλιο του 2017).

Πίνακας 6.4.1-4:Οικονομικά ενεργός μόνιμος πληθυσμός στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής/ ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί			Οικονομικά μη ενεργοί		
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Σύνολο	Συνταξιούχοι	Λοιποί
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	4.586.636	3.727.633	859.003	6.229.650	2.407.222	3.822.428
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	284.325	112.522	92.713	19.809	171.803	67.282	104.521
0-14	44.701	0	0	0	44.701	0	44.701
15-34	69.840	39.726	28.399	11.327	30.114	0	30.114
35-54	79.778	60.081	52.803	7.278	19.697	3.483	16.214
55+	90.006	12.715	11.511	1.204	77.291	63.799	13.492
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	113.544	41.421	33.024	8.397	72.123	34.888	37.235
0-14	15.202	0	0	0	15.202	0	15.202
15-34	23.576	13.489	8.477	5.012	10.087	0	10.087
35-54	30.238	22.103	19.196	2.907	8.135	1.518	6.617
55+	44.528	5.829	5.351	478	38.699	33.370	5.329
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	131.085	49.122	39.382	9.740	81.963	37.744	44.219
0-14	18.252	0	0	0	18.252	0	18.252
15-34	26.738	15.932	10.278	5.654	10.806	0	10.806
35-54	35.607	26.275	22.829	3.446	9.332	1.430	7.902
55+	50.488	6.915	6.275	640	43.573	36.314	7.259
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	190.010	74.526	60.344	14.182	115.484	44.196	71.288
0-14	27.874	0	0	0	27.874	0	27.874
15-34	47.952	26.789	18.853	7.936	21.163	0	21.163
35-54	53.081	39.729	34.373	5.356	13.352	2.629	10.723
55+	61.103	8.008	7.118	890	53.095	41.567	11.528
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	158.231	60.535	49.322	11.213	97.696	43.801	53.895
0-14	21.516	0	0	0	21.516	0	21.516
15-34	36.026	20.639	14.142	6.497	15.387	0	15.387
35-54	44.062	32.695	28.605	4.090	11.367	2.145	9.222
55+	56.627	7.201	6.575	626	49.426	41.656	7.770
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	126.698	49.451	39.424	10.027	77.247	31.578	45.669
0-14	20.393	0	0	0	20.393	0	20.393
15-34	28.181	16.426	11.214	5.212	11.755	0	11.755
35-54	36.543	27.260	23.220	4.040	9.283	1.511	7.772
55+	41.581	5.765	4.990	775	35.816	30.067	5.749
Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	31.757	10.835	8.673	2.162	20.922	10.660	10.262
0-14	3.897	0	0	0	3.897	0	3.897
15-34	6.655	3.458	2.232	1.226	3.197	0	3.197

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής/ ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί			Οικονομικά μη ενεργοί		
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Σύνολο	Συνταξιούχοι	Λοιποί
35-54	8.156	5.900	5.094	806	2.256	351	1.905
55+	13.049	1.477	1.347	130	11.572	10.309	1.263

Πηγή: Απογραφή Πληθυσμού 2011. Μόνιμος Πληθυσμός, κατά ομάδες ηλικιών και κατάσταση ασχολίας, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

Πίνακας 6.4.1-5: Τομεακή Κατανομή της Απασχόλησης στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Δυτ. Θεσσαλίας (EL08)

Διοικητική διαίρεση	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο οικονομικών ενεργών	Απασχολούμενοι				Άνεργοι	
			Σύνολο απασχολούμενων	Πρωτ. Τομέας	Δευτ. Τομέας	Τριτ. Τομέας		
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	4.586.636	3.727.633	372.209	654.377	2.701.047	859.003	6.229.650
ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	732.762	283.427	230.405	41.954	40.351	148.100	53.022	449.335
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	284.325	112.522	92.713	17.222	15.562	59.929	19.809	171.803
Δ. ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	162.591	68.899	56.186	3.077	9.698	43.411	12.713	93.692
Δ. ΑΓΙΑΣ	11.470	3.883	3.346	1.543	406	1.397	537	7.587
Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	32.121	10.902	9.066	3.686	1.392	3.988	1.836	21.219
Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ	20.854	7.996	6.690	2.525	998	3.167	1.306	12.858
Δ.ΤΕΜΠΩΝ	13.712	4.508	3.751	1.184	820	1.747	757	9.204
Δ.ΤΥΡΝΑΒΟΥ	25.032	9.743	8.185	2.855	1.449	3.881	1.558	15.289
Δ.ΦΑΡΣΑΛΩΝ	18.545	6.591	5.489	2.352	799	2.338	1.102	11.954
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	113.544	41.421	33.024	9.512	4.596	18.916	8.397	72.123
Δ.ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	56.747	22.536	17.889	2.242	2.805	12.842	4.647	34.211
Δ. ΑΡΓΙΘΕΑΣ	3.450	802	572	206	123	243	230	2.648
Δ.ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	4.635	1.156	956	220	175	561	200	3.479
Δ.ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	13.122	4.230	3.322	1.244	520	1.558	908	8.892
Δ.ΠΑΛΑΜΑ	16.726	6.455	5.492	3.076	499	1.917	963	10.271
Δ.ΣΟΦΑΔΩΝ	18.864	6.242	4.793	2.524	474	1.795	1.449	12.622
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	131.085	49.122	39.382	7.669	6.990	24.723	9.740	81.963
Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	81.355	32.323	25.972	3.127	4.496	18.349	6.351	49.032
Δ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	21.991	7.217	5.754	1.570	1.061	3.123	1.463	14.774
Δ. ΠΥΛΗΣ	14.343	4.882	3.743	1.100	751	1.892	1.139	9.461
Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	13.396	4.700	3.913	1.872	682	1.359	787	8.696
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	**190.010**	**74.526**	**60.344**	**7.236**	**12.313**	**40.795**	**14.182**	**115.484**
Δ. ΒΟΛΟΥ	144.449	57.685	46.119	2.167	9.700	34.252	11.566	86.764
Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ	18.614	6.891	5.801	1.748	1.143	2.910	1.090	11.723

Διοικητική διαίρεση	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο οικονομικών ενεργών	Απασχολούμενοι				Άνεργοι	
			Σύνολο απασχολούμενων	Πρωτ. Τομέας	Δευτ. Τομέας	Τριτ. Τομέας		
Δ. ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	5.809	2.271	2.047	1.052	269	726	224	3.538
Δ. ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	10.216	3.592	3.080	1.160	540	1.380	512	6.624
Δ. ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	10.922	4.087	3.297	1.109	661	1.527	790	6.835
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	158.231	60.535	49.322	10.389	9.318	29.615	11.213	97.696
Δ. ΛΑΜΙΕΩΝ	75.315	30.266	24.326	2.267	4.562	17.497	5.940	45.049
Δ. ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ - ΕΛΑΤΕΙΑΣ	10.922	4.071	3.408	1.246	521	1.641	663	6.851
Δ. ΔΟΜΟΚΟΥ	11.495	4.158	3.673	1.807	433	1.433	485	7.337
Δ. ΛΟΚΡΩΝ	19.623	7.440	6.297	1.736	1.699	2.862	1.143	12.183
Δ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	16.036	5.245	3.988	976	785	2.227	1.257	10.791
Δ. ΜΩΛΟΥ - ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	12.090	4.479	3.655	1.023	593	2.039	824	7.611
Δ. ΣΤΥΛΙΔΟΣ	12.750	4.876	3.975	1.334	725	1.916	901	7.874
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	126.698	49.451	39.424	7.842	6.582	25.000	10.027	77.247
Δ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	85.851	34.848	27.504	4.244	4.487	18.773	7.344	51.003
Δ. ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	25.668	9.270	7.558	1.901	1.346	4.311	1.712	16.398
Δ. ΠΥΔΝΑΣ - ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	15.179	5.333	4.362	1.697	749	1.916	971	9.846
Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	31.757	10.835	8.673	1.892	1.432	5.349	2.162	20.922
Δ. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	25.905	8.860	7.140	1.298	1.239	4.603	1.720	17.045
Δ. ΔΕΣΚΑΤΗΣ	5.852	1.975	1.533	594	193	746	442	3.877

Πηγή: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, άνεργοι, 2011 Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας 6.4.1-6: Τομεακή Κατανομή της Απασχόλησης στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Διοικητική διαίρεση	Απασχολούμενοι							Άνεργοι
	Σύνολο απασχολού-μενων	Πρωτ. Τομέας	%	Δευτ. Τομέας	%	Τριτ. Τομέας	%	
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	3.727.633	372.209	10%	654.377	18%	2.701.047	72%	859.003
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	92.713	17.222	19%	15.562	17%	59.929	65%	19.809
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	33.024	9.512	29%	4.596	14%	18.916	57%	8.397
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	39.382	7.669	19%	6.990	18%	24.723	63%	9.740
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	60.344	7.236	12%	12.313	20%	40.795	68%	14.182
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	49.322	10.389	21%	9.318	19%	29.615	60%	11.213
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	39.424	7.842	20%	6.582	17%	25.000	63%	10.027

Διοικητική διαίρεση	Απασχολούμενοι							Άνεργοι
	Σύνολο απασχολού-μενων	Πρωτ. Τομέας	%	Δευτ. Τομέας	%	Τριτ. Τομέας	%	
Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	8.673	1.892	22%	1.432	17%	5.349	62%	2.162

Πηγή: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, άνεργοι, 2011 Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Στους Πίνακες 6.4.1-5 και 6.4.1-6 που προηγούνται παρουσιάζεται η κατανομή της απασχόλησης σε οικονομικούς τομείς παραγωγής στις Περιφερειακές ενότητες που καλύπτει το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας. Παρατηρείται πως η απασχόληση χαρακτηρίζεται κυρίως από τον τριτογενή τομέα, με το μεγαλύτερο ποσοστό (68% επί του συνόλου απασχολούμενων) στην Π.Ε. Μαγνησίας. Στον πρωτογενή τομέα αυξημένα ποσοστά εμφανίζονται στην Π.Ε. Καρδίτσας (29%), ενώ για σχεδόν όλες οι Περιφερειακές Ενότητες του υπό μελέτη ΥΔ τα εν λόγω ποσοστά απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα είναι μεγαλύτερα από το ποσοστό σε επίπεδο χώρας (10%).

Στον Πίνακα 6.4.1-7 που ακολουθεί παρουσιάζεται ο οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08).

Πίνακας 6.4.1-7: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) στις οποίες εμπίπτει το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

	ΣΥΝΟΛΟ	Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας																		
		Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	Δ. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ	ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ	Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Κ. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	3.727.633	372.209	341.418	31.335	19.655	254.081	651.739	192.871	291.589	90.743	102.307	200.963	102.192	359.779	294.359	236.831	47.401	70.721	51.586	15.854
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	92.713	17.222	8.647	427	508	5.914	15.266	2.992	5.308	870	1.436	4.291	1.617	9.987	8.906	6.378	781	1.566	386	211
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	33.024	9.512	1.927	222	199	2.207	4.814	872	2.057	234	450	1.243	417	2.719	2.958	2.016	272	660	176	69
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	39.382	7.669	3.386	188	238	3.121	6.405	1.058	2.843	328	566	1.728	493	3.431	3.859	2.516	376	829	255	93
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	60.344	7.236	7.298	322	344	4.138	9.886	2.611	4.337	658	932	2.980	1.190	6.691	5.668	3.551	623	1.067	514	298
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	49.322	10.389	4.846	300	257	3.665	7.557	2.094	2.937	569	917	1.932	835	4.758	3.871	2.496	350	871	404	274

	ΣΥΝΟΛΟ	Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας																	
		Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	Δ. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ	ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ	Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Κ. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	39.424	7.842	3.371	163	251	2.767	6.722	1.574	3.700	376	484	1.503	639	3.212	3.303	2.124	396	682	212	103
Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	8.673	1.892	677	61	39	635	1.115	234	620	83	143	309	123	1.164	739	540	75	179	24	21

Πηγή: Απογραφή Πληθυσμού 2011. Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας , ΕΛΣΤΑΤ.

6.4.2 Δραστηριότητες – Χρήσεις Γης

Στον Πίνακα 6.4.2-1 και στο χάρτη του Σχήματος 6.4.2-1 που ακολουθούν παρουσιάζονται οι χρήσεις γης για το ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ του έτους 2021.

Πίνακας 6.4.2-1:Ποσοστιαία κάλυψη χρήσεων γης στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Κατηγορίες χρήσεων γης	ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)	ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)
Αστικές	1,24%	1,35%
Βοσκότοποι	23,63%	12,28%
Καλλιέργειες	44,26%	33,98%
Δάσος	26,16%	49,74%
Δρόμοι/Νερά	4,70%	2,65%
Σύνολο	100,00%	100,00%

Πηγή: ΟΠΕΚΕΠΕ 2021

Παρατηρείται πως η μεγαλύτερη έκταση του ΥΔ Θεσσαλίας καλύπτεται από καλλιέργειες και δάση, ενώ ακολουθούν ως επί το πλείστον οι περιοχές με βοσκότοπους.

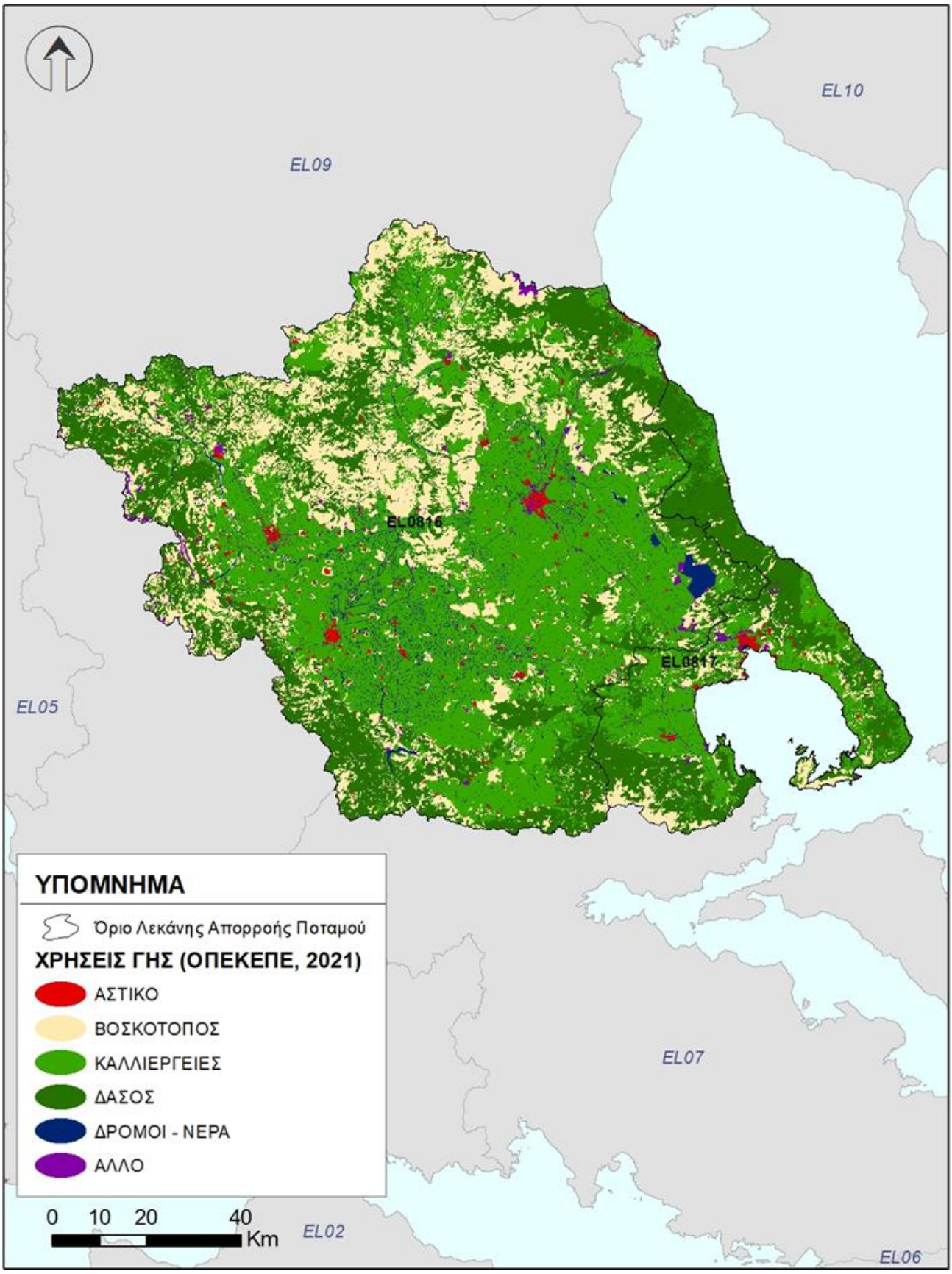

Χάρτης 6.4.2-1: Χάρτης χρήσεων γης ΥΔ Θεσσαλίας (EL08)

Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζονται οι κύριες ανθρωπογενείς δραστηριότητες – χρήσεις γης που εντοπίζονται στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας.

6.4.2.1 Αστικά Κέντρα

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας συμπίπτει σχεδόν με την Περιφέρεια Θεσσαλίας, που είναι μια από τις κεντρικές περιοχές της χώρας, και είναι σχετικά αναπτυγμένη.

Στο διαμέρισμα υπάρχει η μεγαλύτερη πεδινή περιοχή της χώρας. Στην περιοχή βρίσκεται επίσης το ιστορικό βιομηχανικό κέντρο Βόλου, με ειδίκευση στη μεταλλουργική βιομηχανία (σε κρίση σήμερα) και η βιομηχανική περιοχή Βόλου, από τις μεγαλύτερες και παλιότερες στη χώρα, ένα σημαντικό αστικό κέντρο που προσφέρει ανώτερου βαθμού υπηρεσίες και διεθνούς επιπέδου τεχνική υποδομή (οδικός και σιδηροδρομικός άξονας, λιμάνι).

Η Λάρισα, ο Βόλος, τα Τρίκαλα, η Καρδίτσα και ο Τύρναβος είναι τα αστικά κέντρα (με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους) του ΥΔ Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Πέρα από τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Λάρισας και του Βόλου, που αποτελούν μια σημαντική αγορά 300.000 κατοίκων, σημαντικής εισοδηματικής στάθμης, η Θεσσαλία έχει και μικρότερα δυναμικά αστικά κέντρα (Τρίκαλα, Καρδίτσα, Τύρναβος) και άλλους 30 οικισμούς με πληθυσμό (βάσει της Απογραφής του 2001) μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους, άμεσα συνδεδεμένους με τις εξελίξεις στον αγροτικό χώρο. Τα αστικά κέντρα και οι οικισμοί αυτοί παρουσιάζονται στο ακόλουθο σχήμα και πίνακα.

Χάρτης 6.4.2-2: Αστικά Κέντρα και οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας

Πίνακας 6.4.2-2: Αστικά κέντρα και οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων

Οικισμός	Δήμος	Πληθυσμός (Απογραφή 2011)
Λάρισα	Λάρισας	144.651
Βόλος	Βόλου	86.046
Τρίκαλα	Τρικάλων	61.653
Καρδίτσα	Καρδίτσας	38.554
Τύρναβος		11.069
Οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων		
Οικισμός	**Δήμος**	**Πληθυσμός (Απογραφή 2011)**
Φάρσαλα	Φαρσάλων	9.298

Οικισμός	Δήμος	Πληθυσμός (Απογραφή 2011)
Αλμυρός	Αλμυρού	7.955
Καλαμπάκα	Κλαμπάκας	8.330
Ελασσών	Ελασσόνας	7.338
Σοφάδες	Σοφάδων	5.556
Γιάννουλη	Λαρισαίων	7.847
Αμπελών	Τυρνάβου	6.083
Παλαμάς	Παλαμά	5.745
Νέα Αγχίαλος	Βόλου	5.132
Αγριά	Βόλου	5.191
Δεσκάτη	Δεσκάτης	3.508
Φάλαννα	Λαρισαίων	3.987
Βελεστίνον	Ρήγα Φεραίου	3.044
Νίκαια	Κιλελέρ	3.876
Αγιά	Αγιάς	3.169
Κρανέα Ελασσόνος	Ελασσόνας	2.691
Οιχαλία	Φαρκαδόνας	2.357
Λιβάδι	Ελασσόνας	2.244
Τσαρίτσανη	Ελασσόνας	2.040
Ευξεινούπολις	Αλμυρού	2.281
Ζαγορά	Ζαγοράς - Μουρεσίου	2.074
Φαρκαδών	Φαρκαδόνας	2.052
Συκούριον	Λαρισαίων	2.316
Καρδιτσομαγούλα	Καρδίτσας	2.063
Πλαταμών	Δίου - Ολύμπου	2.013
Διμήνιον	Βόλου	2.261

6.4.2.2 Γεωργία - Κτηνοτροφία

6.4.2.2.1 Γεωργία

Η έκταση της γεωργικής γης στο ΥΔ Θεσσαλίας αποτελεί το 12,3% της συνολικής γεωργικής έκτασης της χώρας. Το ποσοστό οφείλεται στη μορφολογία του εδάφους της περιοχής, η οποία δεν καλύπτεται ιδιαίτερα από ορεινούς όγκους και περιλαμβάνει το Θεσσαλικό κάμπο.

Από τη συνολική γεωργική έκταση στο ΥΔ Θεσσαλίας, η συντριπτική πλειοψηφία εκτάσεων αποτελείται από αροτραίες καλλιέργειες και πολύ μικρότερο ποσοστό ακολουθούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες. Οι αροτραίες καλλιέργειες αφορούν κυρίως σιτηρά, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανικά και κτηνοτροφικά φυτά, μποστανικά και πατάτες, ενώ οι δενδρώδεις καλλιέργειες αφορούν ελαιόδεντρα, εσπεριδοειδή, πυρηνόκαρπα, μηλοειδή, ακρόδρυα και καστανιές.

Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL0816)

Όπως φαίνεται και στο σχήμα που ακολουθεί η έκταση της λεκάνης απορροής Πηνειού, καλύπτεται σε ποσοστό 44% από καλλιέργειες, με τα βοσκοτόπια να ακολουθούν με ποσοστό 24% και τα δάση με ποσοστό 26% της συνολικής έκτασης.

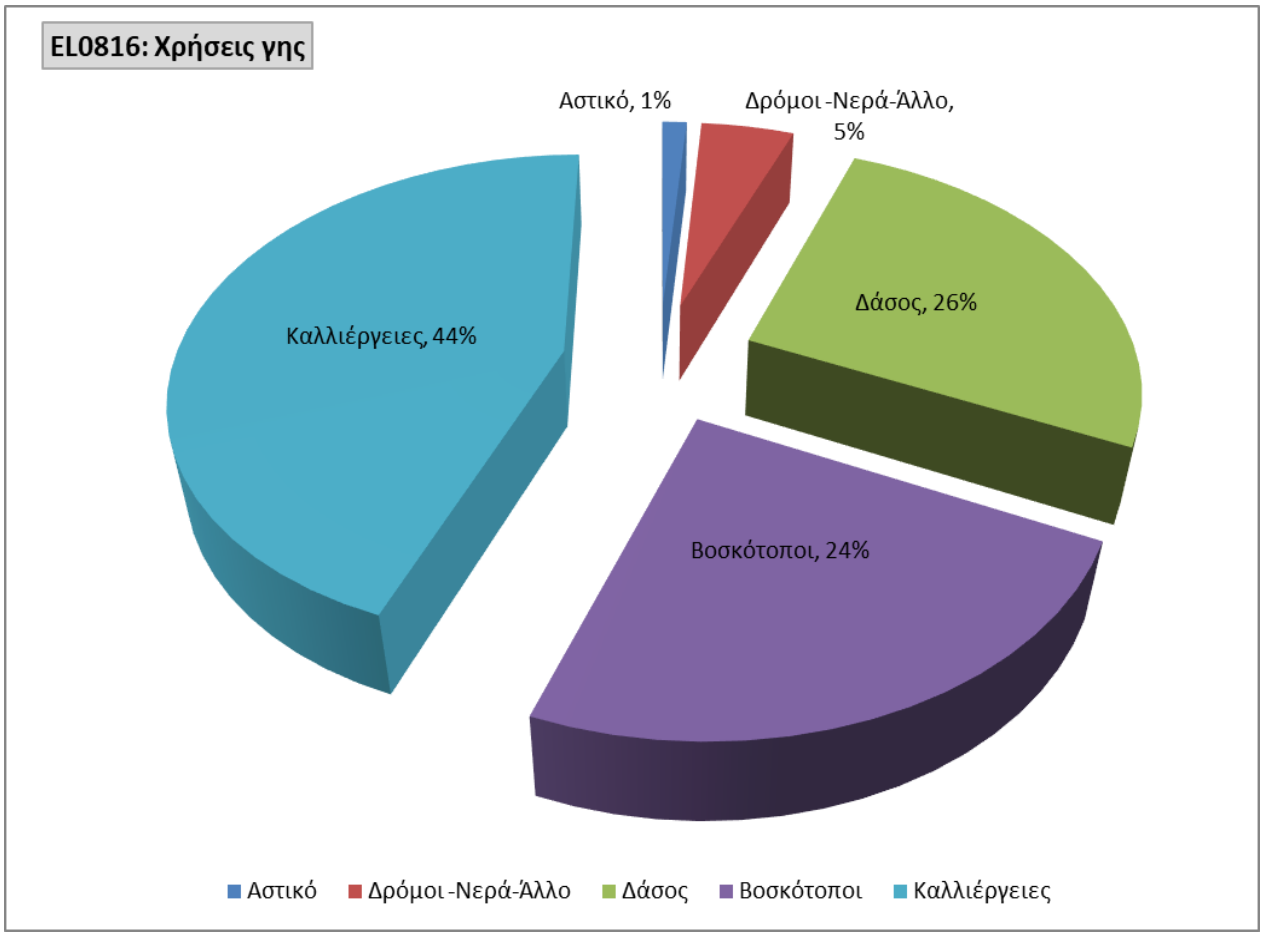

Σχήμα 6.4.2-1: Κατανομή χρήσεων γης στη λεκάνη απορροής Πηνειού (EL0816)

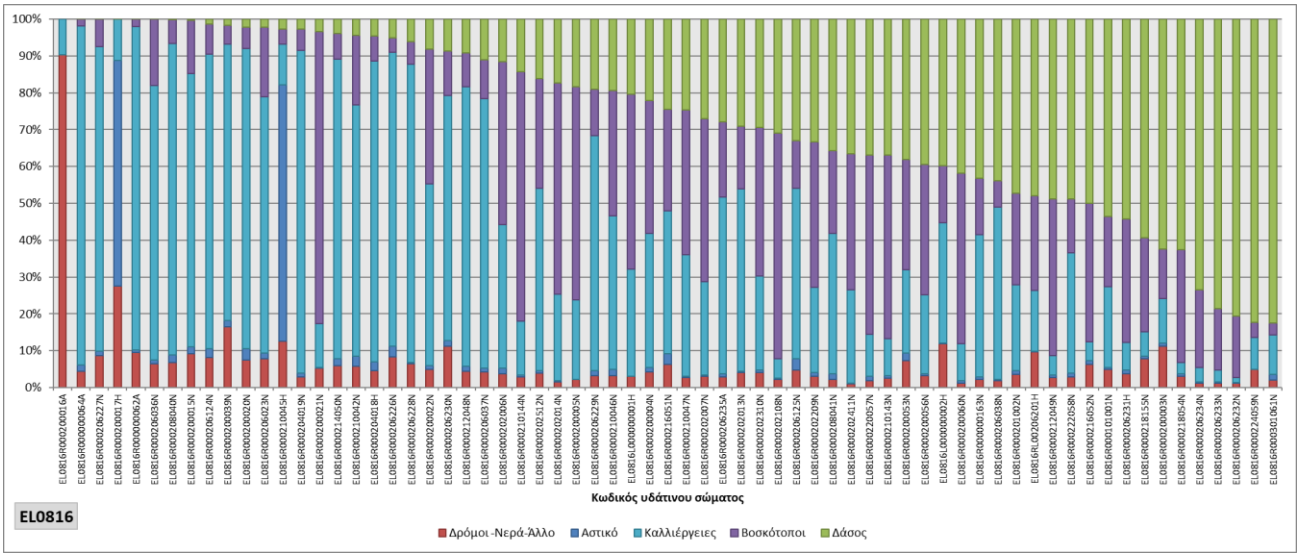

Σχήμα 6.4.2-2: Κατανομή χρήσεων γης στις υπολεκάνες των υδατικών συστημάτων της λεκάνης απορροής Πηνειού (EL0816)

Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)

Όπως φαίνεται και στο σχήμα που ακολουθεί, η έκταση της λεκάνης απορροής Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου, είναι σε μεγάλο ποσοστό δασώδης (περίπου 50% της συνολικής έκτασης), ενώ σημαντικό είναι το ποσοστό της λεκάνης που καλύπτεται από καλλιεργήσιμες εκτάσεις (περίπου 35% της συνολικής έκτασης) και μικρότερο το ποσοστό βοσκοτόπων, της τάξης του 12%.

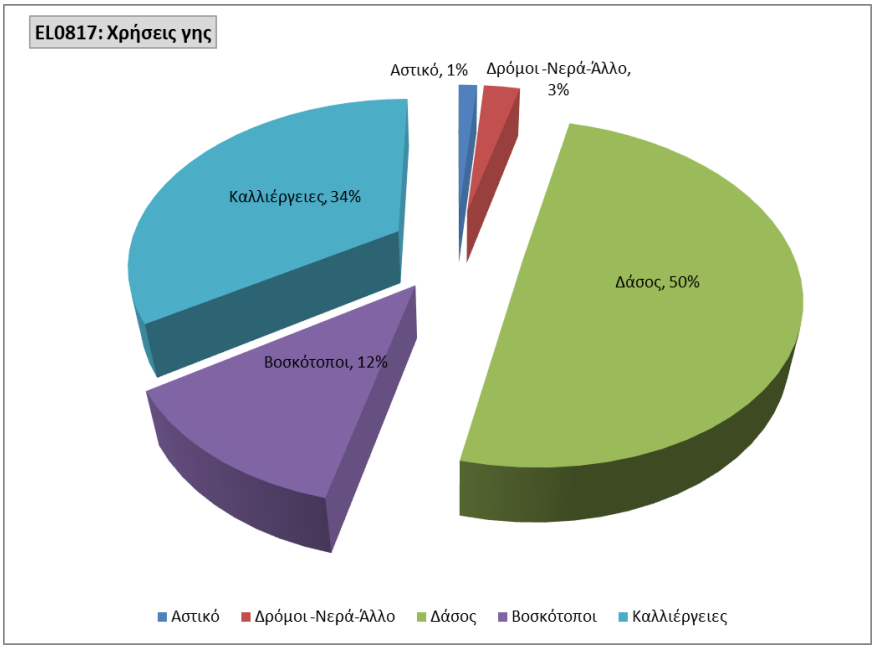

Σχήμα 6.4.2-3: Κατανομή χρήσεων γης στη λεκάνη απορροής Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)

Στις υπολεκάνες των αναγνωρισμένων υδατικών συστημάτων η κατανομή των χρήσεων γης παρουσιάζεται στο σχήμα που ακολουθεί, από το οποίο προκύπτει ότι σε έξι υπολεκάνες, το ποσοστό της δασώδους περιοχής

ξεπερνά το 50% της συνολικής έκτασης της υπολεκάνης, ενώ σε δύο μόνο περιπτώσεις το ποσοστό καλλιεργήσιμης έκτασης ξεπερνά το 50% της έκτασης της υπολεκάνης.

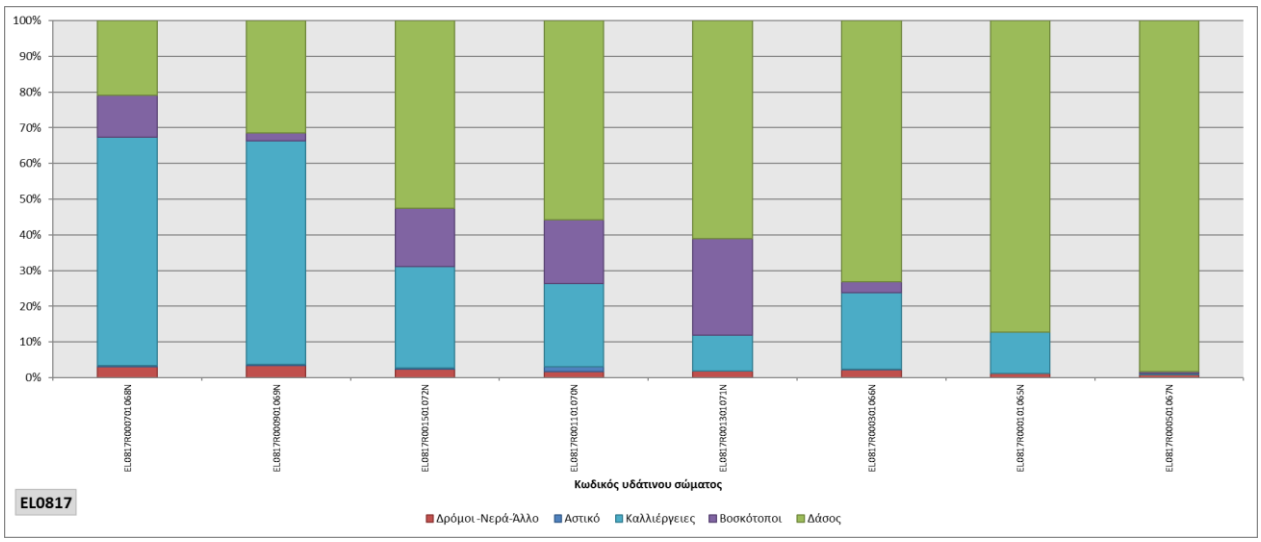

Σχήμα 6.4.2-4: Κατανομή χρήσεων γης στις υπολεκάνες των υδάτινων υδατικών συστημάτων της ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου (EL0817)

6.4.2.2.2 Κτηνοτροφία

Η κτηνοτροφία σε εσταυλισμένες εγκαταστάσεις αφορά στην εκτροφή χοίρων και πουλερικών και κατά περίπτωση βοοειδών και αιγοπροβάτων όπου έχουν δηλωθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ ως εσταυλισμένα ή μικτή. Αναφορικά, κατόπιν συγκέντρωσης και αξιολόγησης των απαραίτητων στοιχείων, για το σύνολο των κτηνοτροφικών μονάδων, που αφορούν στο εν λόγω Υδατικό Διαμέρισμα, ακολούθησε κατάταξή τους, σύμφωνα με την γεωχωρική τους πληροφορία, το είδος και τη δυναμικότητα σε πληθυσμό ζώων, καθώς και την επεξεργασία και τον τρόπο διάθεσης των υγρών αποβλήτων, όπου υπήρχαν πληροφορίες.

Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL0816)

Η κατανομή της εσταυλισμένης κτηνοτροφίας σε επίπεδο ΛΑΠ παρουσιάζεται γραφικά στον παρακάτω σχήμα. Όπως φαίνεται και στο σχήμα που ακολουθεί, στην λεκάνη απορροής ποταμού Πηνειού, από το σύνολο των κτηνοτροφικών μονάδων στην ΛΑΠ, κυριαρχούν οι μονάδες εκτροφής αιγοπροβάτων και βοοειδών σε ποσοστά 79,9% και 9,69% αντίστοιχα. Ακολουθούν με σημαντικά μικρότερο ποσοστό οι μονάδες εκτροφής χοίρων με ποσοστό 3.19%.

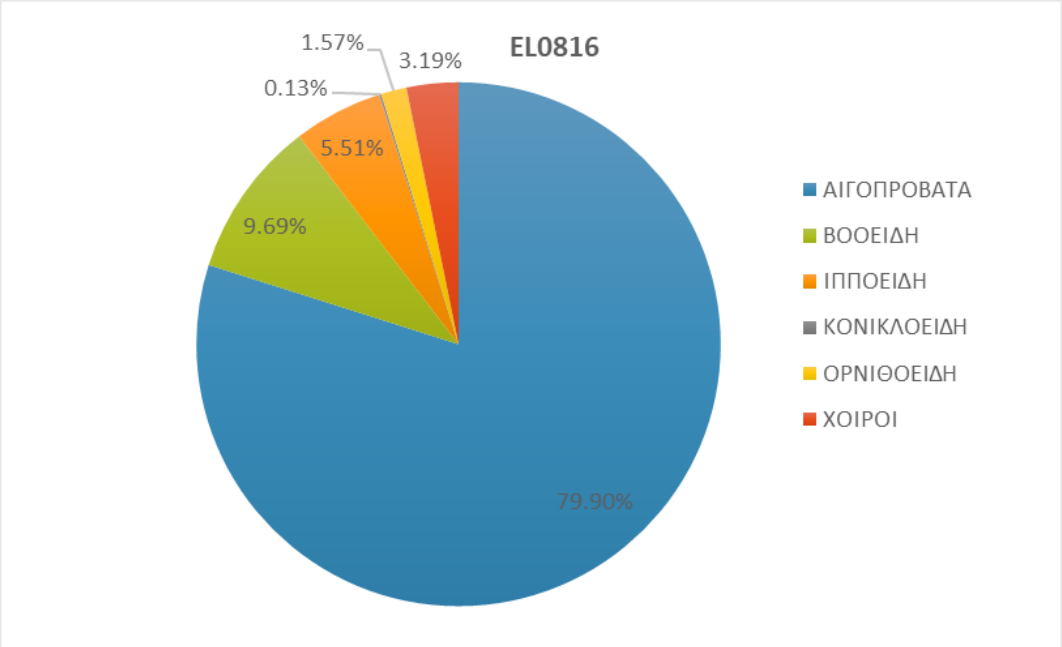

Σχήμα 6.4.2-5: Κατανομή εσταυλισμένης κτηνοτροφικής δραστηριότητας ανά είδος ζώου για την ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)

Η κατανομή της εσταυλισμένης κτηνοτροφίας σε επίπεδο ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού - Πηλίου παρουσιάζεται γραφικά στον παρακάτω στο σχήμα που ακολουθεί. Από το σύνολο των κτηνοτροφικών μονάδων στην ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου, κυριαρχούν οι μονάδες εκτροφής αιγοπροβάτων και ιπποειδών σε ποσοστά περίπου 84% και 6,9% αντίστοιχα. Ακολουθούν με σημαντικά μικρότερο ποσοστό οι μονάδες εκτροφής με βοοειδή με ποσοστό 5.38%.

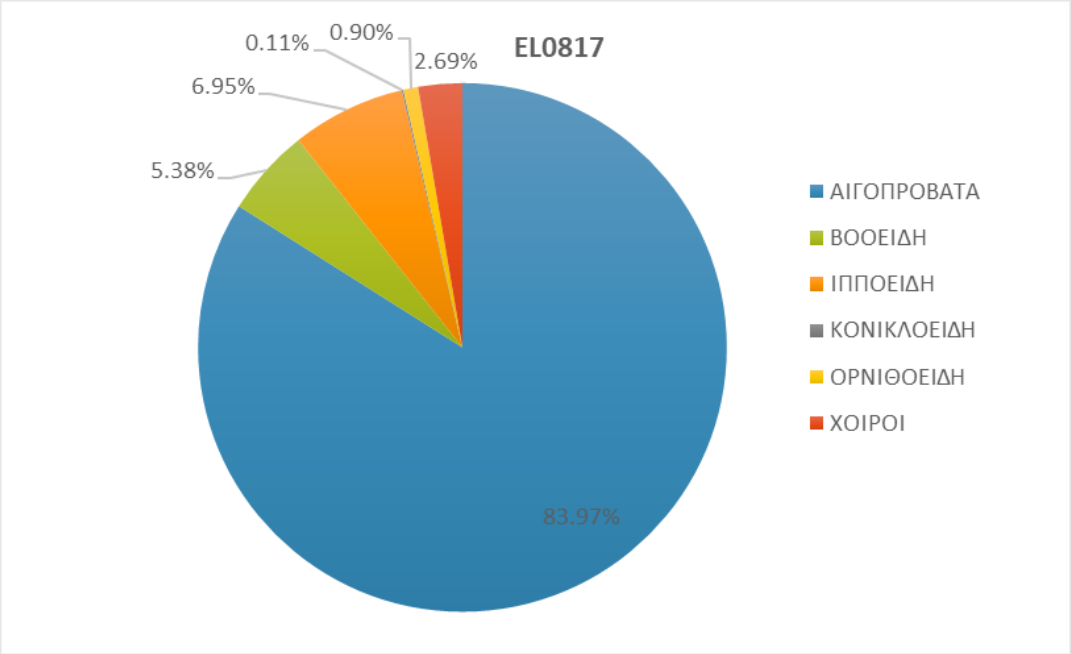

Σχήμα 6.4.2-6: Κατανομή κτηνοτροφικών μονάδων ανά κατηγορία για την ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817)

Ανάμεσα στις καταγεγραμμένες κτηνοτροφικές μονάδες, συμπεριλαμβάνονται 4, οι οποίες υπάγονται στην Οδηγία για τον Ολοκληρωμένο Έλεγχο και Πρόληψη της Ρύπανσης, γνωστές με την ονομασία «μονάδες IPPC».

Πίνακας 6.4.2-3: Βιομηχανικές Μονάδες IPPC

IPPC	
Επωνυμία	**Συντεταγμένες**
ΞΗΡΟΜΕΡΙΤΗΣ Β.Α	375548,22 4373686,92
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ/ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΤΡΩΤΣΙΟΣ ΟΕ	328393,14 4359822,7
ΚΑΡΑΠΛΙΑΓΓΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ	389467,45 4367210,71
ΡΕΒΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	390710,52 4359546,59

6.4.2.3 Ιχθυοκαλλιέργεια

Οι ιχθυοκαλλιέργειες αποτελούν τη συστηματική εκτροφή ψαριών σε ειδικές τεχνητές εγκαταστάσεις σε παράκτια ή εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και η χωροθέτηση των μονάδων τους εμπίπτει στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (υπ' αριθμό 31722/04.11.2011 Κ.Υ.Α. - ΦΕΚ 2505Β/04.11.2011).

Οι μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας διακρίνονται σε μονάδες πάχυνσης θαλασσινών ψαριών και μονάδες πάχυνσης εσωτερικών υδάτων (είδη γλυκού νερού). Για την καταγραφή των στοιχείων τους χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από το Μητρώο Υδατοκαλλιεργειών του ΥΠΑΑΤ (http://wwww.minagric.gr/ydatok/ydatok_menu.aspx) και πληροφορίες από τις Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων των αντίστοιχων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) καταγράφονται συνολικά πέντε (5) μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, η θέση των οποίων παρουσιάζεται στο χάρτη που ακολουθεί.

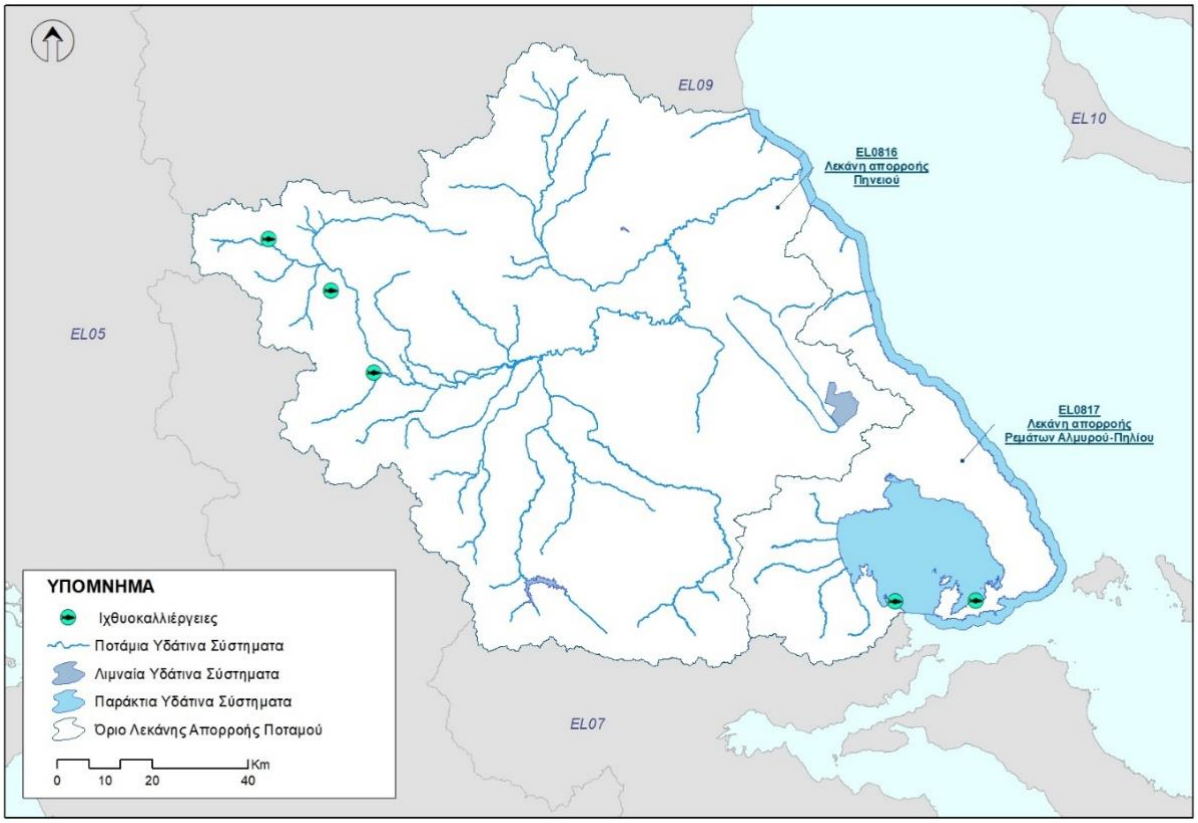

Χάρτης 6.4.2-3: Θέσεις μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας που λειτουργούν στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) δραστηριοποιούνται τρείς (3) μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίες εκτρέφουν είδη ψαριών γλυκού νερού, ενώ στη ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου (EL0817) δραστηριοποιούνται δύο (2) μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας

6.4.2.4 Βιομηχανία

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, ταυτίζεται εν πολλοίς με τα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Επίκεντρο της ανάπτυξης της μεταποίησης στη Θεσσαλία είναι οι περιοχές της Μαγνησίας και της Λάρισας (δίπολο Λάρισα – Βόλος), ιδίως για τις μεγαλύτερες μονάδες. Οι μικρομεσαίες παραγωγικές μονάδες όμως και κυρίως οι οικογενειακές που λειτουργούν σε παραδοσιακούς κλάδους είναι διάσπαρτες σε όλη τη Θεσσαλία και κυρίως στις μεγάλες αστικές συγκεντρώσεις και στους οδικούς άξονες.

Ένας μεγάλος αριθμός βιομηχανιών έχει εγκατασταθεί εντός καθορισμένων βιομηχανικών περιοχών και συγκεκριμένα στις ΒΙΠΕ Λάρισας και ΒΙΠΕ Βόλου (κύριο τμήμα και παράρτημα), το ΒΙΟΠΑ Βόλου και τη ΒΙΠΕ Καρδίτσας.

Η ΒΙΠΕ Καρδίτσας αναπτύσσεται σε απόσταση περίπου 11 km βορειο-ανατολικά της πόλης της Καρδίτσας. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 119144/04.09.2006 ΑΕΠΟ της ΒΙΠΕ, τα υγρά βιομηχανικά απόβλητα και λύματα των εγκατεστημένων δραστηριοτήτων προβλέπεται να οδηγούνται σε Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων εντός της ΒΙΠΕ. Η διάθεση στον αποδέκτη (Χείμαρρος Οργόζινος) γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 2460/30.04.1990 σχετικής Νομαρχιακής Απόφασης.

Η ΒΙΠΕ Λάρισας αναπτύσσεται σε απόσταση περίπου 15 km από την πόλη της Λάρισας. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. οικ. 124684/15.11.2006 ΑΕΠΟ της ΒΙΠΕ, τα υγρά βιομηχανικά απόβλητα και λύματα των εγκατεστημένων δραστηριοτήτων προβλέπεται να οδηγούνται σε Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων. Η Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων είναι τριτοβάθμιας επεξεργασίας και η δυναμικότητά της υπολογίζεται σε 3.500 m^3/ημέρα. Η διάθεση στον αποδέκτη (Θέση «Μαυρότοπος» του Πηνειού Ποταμού) γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 3424/24.02.1993 σχετικής Νομαρχιακής Απόφασης. Επίσης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 4864/23.02.2007 Άδεια Διάθεσης, η ΕΤΒΑ δεσμεύεται για τη συστηματική παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των αποβλήτων της.

Το ΒΙΟΠΑ Βόλου αναπτύσσεται σε απόσταση περίπου 6 km βορειοδυτικά της πόλης του Βόλου, στην περιοχή της κοινότητας Διμηνίου. Στην περιοχή του ΒΙΟΠΑ δραστηριοποιούνται περίπου τριάντα (30) επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης στον κλάδο της διατροφής και επεξεργασίας μετάλλου. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 107225/08.11.2011 ΑΕΠΟ του ΒΙΟΠΑ, οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις συνδέονται μέσω του δικτύου ακαθάρτων του ΒΙΟΠΑ με το δίκτυο αποχέτευσης της περιοχής αρμοδιότητας της ΔΕΥΑΜΒ. Η διάθεση των υγρών αποβλήτων και λυμάτων των επί μέρους μονάδων στο δίκτυο αποχέτευσης του ΒΙΟΠΑ γίνεται με τους όρους, τα όρια και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ και του Κανονισμού Λειτουργίας του δικτύου αποχέτευσης της ΔΕΥΑΜΒ.

Η Α' ΒΙΠΕ Βόλου αναπτύσσεται βορειοδυτικά της πόλης του Βόλου, στην περιοχή της κοινότητας Διμηνίου. Στην περιοχή της Α' ΒΙΠΕ Βόλου δύναται να εγκατασταθούν δραστηριότητες χαμηλής, μέσης και υψηλής όχλησης. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 147509/27.08.2015 ΑΕΠΟ, το ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων της Α' ΒΙΠΕ Βόλου συνδέεται με το δίκτυο αγωγών του Δήμου Βόλου, που οδηγεί τα υγρά απόβλητα στην ΕΕΛ Μείζονος Περιοχής Βόλου. Η διάθεση των υγρών αποβλήτων και λυμάτων των επί μέρους μονάδων γίνεται στο δίκτυο αποχέτευσης του ΒΙΟΠΑ με τους όρους και προϋποθέσεις του Κανονισμού Λειτουργίας της βιομηχανικής περιοχής και του Κανονισμού Λειτουργίας του δικτύου αποχέτευσης της ΔΕΥΑΜΒ. Αποδέκτης των ομβρίων υδάτων της ΒΙΠΕ είναι η δυτική πλευρά του λιμένα Βόλου (Παγασητικός Κόλπος) μέσω των ρεμάτων «Σεσκουλιώτης» και «Ξεριάς». Η Β' ΒΙΠΕ Βόλου αναπτύσσεται βορειοδυτικά της πόλης του Βόλου και εγκαθίστανται σε αυτήν συνολικά περίπου σαράντα δύο (42) επιχειρήσεις. Το είδος των

δραστηριοτήτων τους καλύπτει τους τομείς: παραγωγή και εμπορία ιχθυοτροφών, παραγωγή ρητινών, ειδών διατροφής, τυροκομικών προϊόντων, λιπασμάτων, βιοντήζελ, μεθυλεστέρων και λιπαρών οξέων, κατασκευή προϊόντων σιδήρου/κραμάτων, μηχανικών και μεταλλουργικών κατασκευών, επεξεργασία νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων. Επίσης, υπάρχουν 2 χαλυβουργίες, μια ασβεστοποιία και μια μονάδα διόγκωσης περλίτη. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 182762/29.04.2013 ΑΕΠΟ της ΒΙΠΕ, τα υγρά απόβλητα των μονάδων της ΒΙΠΕ οδηγούνται στην ΕΕΛ Βόλου. Η διάθεση των υγρών αποβλήτων και λυμάτων της ΒΙΠΕ οδηγούνται στο δίκτυο αγωγών που οδηγούν στην ΕΕΛ Βόλου για επεξεργασία και γίνεται με τους όρους, τα όρια και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού Λειτουργίας Δικτύων της ΔΕΥΑΜΒ και της ΑΕΠΟ σε συνδυασμό με τα καθοριζόμενα όρια εισόδου της ΕΕΛ Βόλου (ΚΥΑ 146933/03.08.2005).

Αποδέκτης για τη διάθεση της επεξεργασμένης εκροής από την ΕΕΛ Βόλου είναι ο Παγασητικός Κόλπος.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08), το οποίο αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Φθιώτιδας, Μαγνησίας Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Πιερίας. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες ως επί των πλείστων εντάσσονται στη κατηγορία παραγωγής φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών, αποτελούμενα κυρίως από ελαιοτριβεία.

Από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν ο συνολικός κατάλογος των βιομηχανιών στο ΥΔ08 περιλαμβάνει 517 μονάδες, εκ των οποίων η πλειοψηφία βρίσκεται στις Π.Ε. Μαγνησίας και Π.Ε. Λάρισας, που εντοπίζονται συνολικά 332 βιομηχανικές μονάδες, ενώ σημαντική είναι η βιομηχανική δραστηριότητα στην Π.Ε Τρικάλων που καταγράφηκαν 107 μονάδες. Αναλυτικά η απογράφη των βιομηχανιών σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-4: Βιομηχανικές Μονάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα που εμπίπτουν στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Περιφερειακές Ενότητες	Βιομηχανικές Μονάδες
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	161
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΣ	171
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	73
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	107
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	1
Σύνολο	**517**

Από τις 517 καταγεγραμμένες βιομηχανίες, οι 421 αποτελούν μονάδες που είχαν συμπεριληφθεί στα 1α Σχέδια Διαχείρισης της περιοχής μελέτης, τα στοιχεία των οποίων κατά περίπτωση επικαιροποιήθηκαν, ενώ οι 96, προστέθηκαν εκ νέου. Σε σχέση με το 1ο Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ για την εν λόγω περιοχή μελέτης, έχουν αφαιρεθεί μονάδες, που υπήρξε πληροφόρηση από τα αντίστοιχα εμπορικά επιμελητήρια, ότι η λειτουργία τους έχει διακοπεί ή παύσει. Από τις 517 βιομηχανίες, οι 199 σχετίζονται με δραστηριότητες που δε δύναται να προκαλέσουν ρύπους, σύμφωνα με την αναφερόμενη μεθοδολογία, καθώς δεν παράγονται υγρά απόβλητα.

Κατά περιπτώσεις, δεν ήταν εφικτή η συλλογή δεδομένων, σχετικά με στοιχεία δυναμικότητας των βιομηχανικών μονάδων. Οι ελλείψεις στα στοιχεία απόρριψης, αντιμετωπίστηκαν με χρήση συντελεστών εξαγωγής κατά WHO, οι οποίοι επιλέχθηκαν με βάση τον κλάδο δραστηριότητας (βλ. Παράρτημα V). Για τον

υπολογισμό των ετήσιων ρυπαντικών φορτίων των βιομηχανικών μονάδων θεωρήθηκε ότι οι ρύποι κατανέμονται ομοιόμορφα μέσα στο έτος και πως δεδομένου ότι οι μονάδες λειτουργούν νόμιμα, διαθέτουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, σε συμφωνία με τις αποφάσεις έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων.

Πίνακας 6.4.2-5: Βιομηχανικές Δραστηριότητες ανά κατηγοριοποίηση ΣΤΑΚΟΔ και ΛΑΠ

ΚΩΔ.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΤΑΚΟΔ 2008	EL0816	EL0817	ΣΥΝΟΛΟ
01.6	Υποστηρικτικές προς τη γεωργία δραστηριότητες και δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή	15	1	16
10.1	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	68	12	80
10.2	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων	3	2	5
10.3	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	44	11	55
10.4	Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	23	37	60
10.5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	75	4	79
10.6	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου	24	5	29
10.7	Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	5	0	5
10.8	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	4	2	6
10.9	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	10	2	12
11.0	Ποτοποιία	13	5	18
12.0	Παραγωγή προϊόντων καπνού	2	0	2
13.3	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων	1	0	1
15.1	Κατεργασία και δέψη δέρματος? κατασκευή ειδών ταξιδίου (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελλοποιίας και σαγματοποιίας κατεργασία και βαφή γουναρικών	0	1	1
16.1	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου	1	0	1
16.2	Κατασκευή προϊόντων από ξύλο καιφελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	1	0	1
17.1	Παραγωγή χαρτοπολτού κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού	4	1	5
19.1	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κωκοποίησης)	4	0	4
19.2	Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου	2	6	8
20.1	Παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων, πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές	9	3	12
20.3	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών	4	1	5

ΚΩΔ.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΤΑΚΟΔ 2008	EL0816	EL0817	ΣΥΝΟΛΟ
20.4	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης, αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού	2	2	4
20.5	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων	10	1	11
21.2	Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων	3	0	3
22.1	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)	0	1	1
22.2	Κατασκευή πλαστικών προϊόντων	4	3	7
23.3	Παραγωγή δομικών υλικών από άργιλο	4	0	4
23.5	Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου	5	2	7
23.6	Κατασκευή προϊόντων από σκυρόδεμα, τσιμέντο και γύψο	23	12	35
24.1	Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων	2	2	4
24.2	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων	0	1	1
24.3	Κατασκευή άλλων προϊόντων πρωτογενούς επεξεργασίας χάλυβα	3	1	4
24.4	Παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων	2	0	2
24.5	Χύτευση μετάλλων	1	1	2
25.1	Κατασκευή δομικών μεταλλικών προϊόντων	1	0	1
25.4	Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών	2	0	2
25.9	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων	1	0	1
29.3	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα	0	1	1
33.1	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων, μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	0	1	1
38.1	Συλλογή αποβλήτων	1	0	1
38.2	Επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων	6	4	10
52.1	Αποθήκευση	8	2	10

Η χωρική κατανομή της βιομηχανικής δραστηριότητας σε επίπεδο Λεκανών Απορροής του ΥΔ παρουσιάζεται στον Πίνακα και το Σχήμα που ακολουθούν. Οι περισσότερες από τις βιομηχανίες συγκεντρώνονται στη Λεκάνη Απορροής Πηνειού (EL0816), στην οποία βρίσκεται και η ΒΙΠΕ Λάρισας και το παράρτημα της ΒΙΠΕ Βόλου.

Πίνακας 6.4.2-6: Βιομηχανικές Μονάδες ανά ΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08)

ΛΑΠ	Βιομηχανικές Μονάδες	Καταγραφές εντός ΒΙΠΕ
Πηνειού (EL0816)	127	45
Αλμυρού- Πηλίου (EL0817)	517	24
Σύνολο	**390**	**69**

Σχήμα 6.4.2-7: Κατανομή βιομηχανικής δραστηριότητας ανά ΛΑΠ

Σε σχέση με το 1ο Σχέδιο Διαχείρισης για την εν λόγω περιοχή μελέτης, έχουν αφαιρεθεί μονάδες, που υπήρξε πληροφόρηση από τα αντίστοιχα εμπορικά επιμελητήρια, ότι η λειτουργία τους έχει διακοπεί ή παύσει, καθώς και κατηγορίες δραστηριοτήτων που δε δύναται να προκαλέσουν ρύπους, σύμφωνα με την αναφερόμενη μεθοδολογία, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που συμπεριλαμβάνονται στο Μητρώο Ύδατος, οι οποίες λόγο μεγέθους, παραμένουν στον κατάλογο.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα (EL08), εντοπίζονται δεκαοκτώ (18) μονάδες IED σύμφωνα με όσα ορίζονται στην σχετική οδηγία. Τα στοιχεία τους δίνονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-7: Βιομηχανικές Μονάδες IED

ΣΤΑΚΟΔ	Περιγραφή	Συντεταγμένες ΕΓΣΑ 87	
38.2	Επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων	400088.95	4334895.28
24.1	Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων	399794.03	4335846.39
17.1	Παραγωγή χαρτοπολτού κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού	403812.15	4358476.47
24.1	Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων	397088.95	4360459.15
22.2	Κατασκευή πλαστικών προϊόντων	396721.90	4360969.39
10.5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	303665.92	4377266.15

ΣΤΑΚΟΔ	Περιγραφή	Συντεταγμένες ΕΓΣΑ 87	
24.4	Παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων	367143.27	4383466.07
10.7	Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	366093.35	4383598.13
10.3	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	373867.00	4383945.00
10.,5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	369639.87	4401903.00
10.4	Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	354373.39	4347205.07
20.5	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων	397636.88	4361363.87
38.2	Επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων	370892.44	4402839.60
23.3	Παραγωγή δομικών υλικών από άργιλο	367347.82	4392180.61
01.6	Υποστηρικτικές προς τη γεωργία δραστηριότητες και δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή	349323.88	4352726.57
23.5	Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου	412544.37	4356186.00
23.,5	Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου	396824.96	4361338.67
20.5	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων	396976.98	4361098.20

Στο Υδατικό Διαμέρισμα (EL08), εντοπίζονται πέντε (5) μονάδες που εμπίπτουν στο καθεστώς των μονάδων SEVESO (ΚΥΑ 172058 (ΦΕΚ 354/Β/17-2-2016), γνωστή ως SEVESO III, «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών», σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου»). Τα στοιχεία των βιομηχανικών μονάδων SEVESO παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-8: Βιομηχανικές Μονάδες SEVESO

ΣΤΑΚΟΔ	Περιγραφή	Συντεταγμένες ΕΓΣΑ 87	
52.1	Αποθήκευση	314932.69	4382486.92
52.1	Αποθήκευση	304301.30	4386197.61
25.4	Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών	359705.15	4392345.85
52.1	Αποθήκευση	318759.97	4351968.37
52.1	Αποθήκευση	405384.66	4358352.28

Στο Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ08), εντοπίζονται τέσσερις (4) μονάδες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της με αρ. ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β’192). Τα στοιχεία των εν λόγω μονάδων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-9: Βιομηχανικές Μονάδες που υπάγονται στη ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β’192) στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08)

ΣΤΑΚΟΔ	Περιγραφή	Συντεταγμένες ΕΓΣΑ 87	
10.5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	400138.16	4368965.00
10.1	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	307373.00	4371254.00
10.,5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	303665.92	4377266.15
10.5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	344165.68	4415843.72

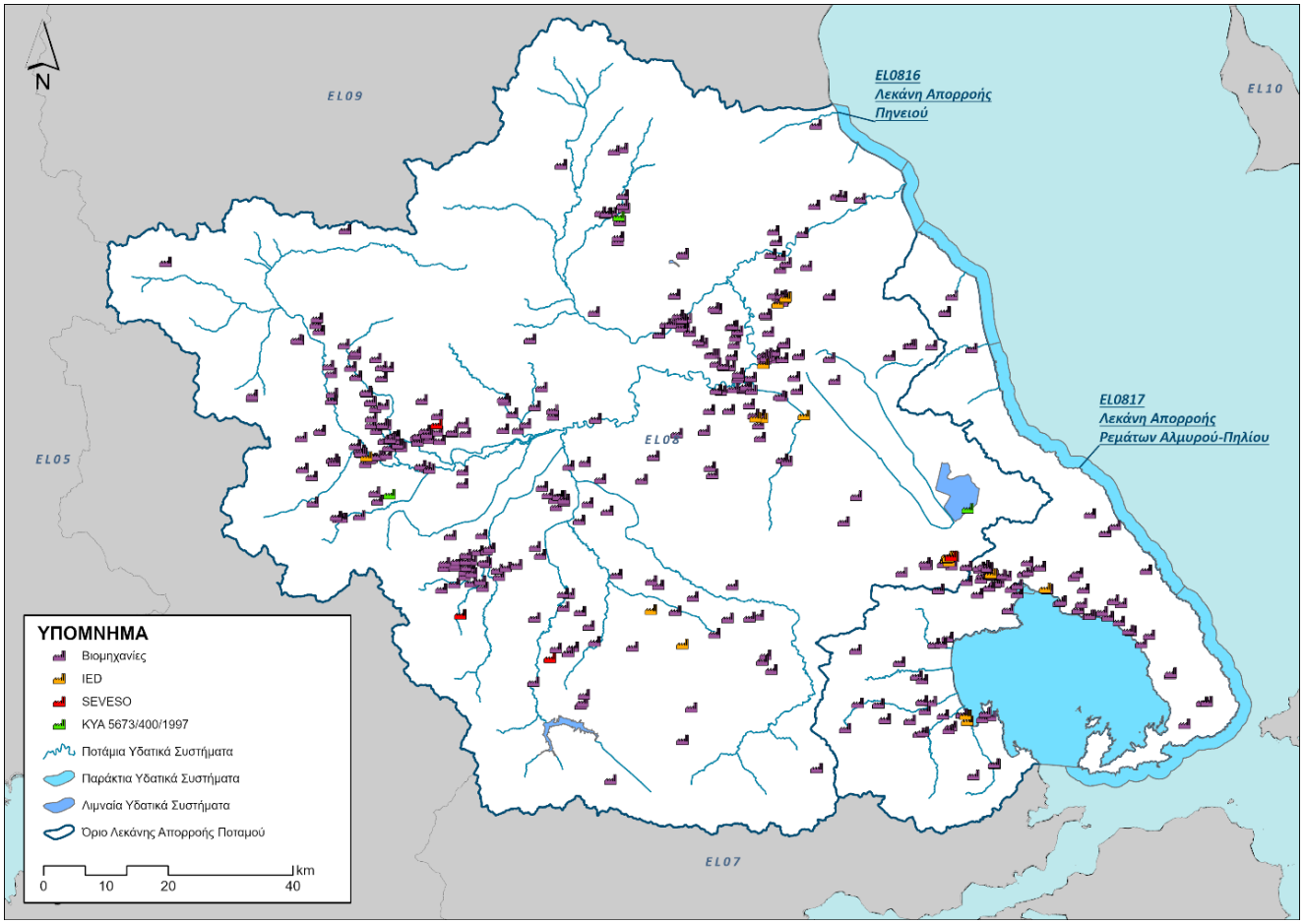

Χάρτης 6.4.2-4: Βιομηχανικές μονάδες στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας (EL08)

6.4.2.5 Μεταλλεία – Λατομεία

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) καταγράφονται συνολικά είκοσι τρείς (23) χώροι εξόρυξης, η θέση των οποίων παρουσιάζεται στον χάρτη που ακολουθεί.

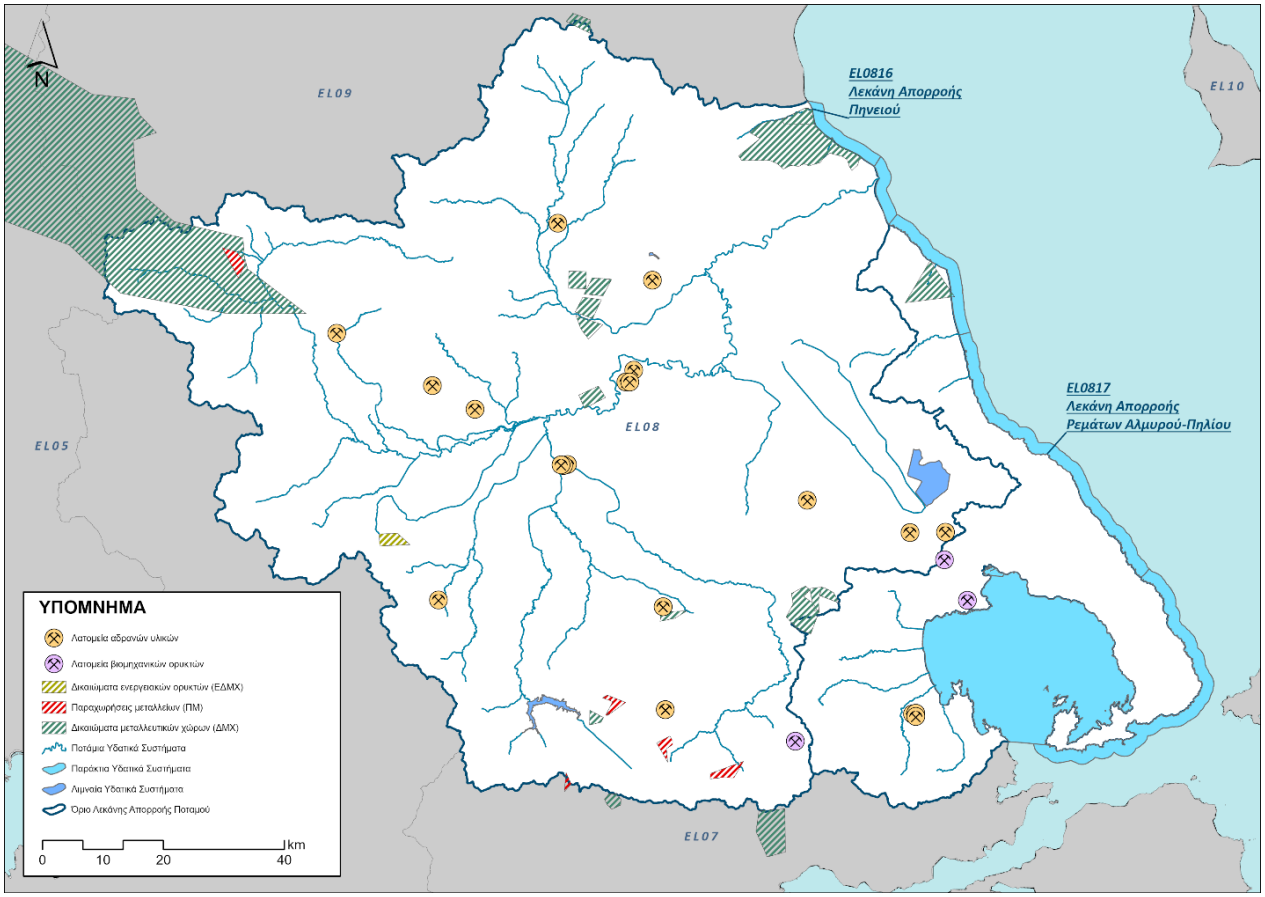

Χάρτης 6.4.2-5: Χώροι εξόρυξης που απαντώνται στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας

Το πλήθος των εξορυκτικών δραστηριοτήτων και το υλικό εξόρυξής τους παρουσιάζονται παρακάτω ανά ΛΑΠ.

ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

Στη ΛΑΠ Πηνειού λειτουργούν δέκα οκτώ (18) λατομεία βιομηχανικών υλικών και συγκεκριμένα λατομεία αδρανών υλικών μαρμαροψηφίδας και κερατόλιθου. Τα λατομεία της ΛΑΠ Πηνειού παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-10: Λατομεία στη ΛΑΠ Πηνειού

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ	Χ ΕΓΣΑ 87	Υ ΕΓΣΑ 87	ΥΛΙΚΟ
Βιομηχανικά ορυκτά	376435	4328004	Κερατόλιθος Τσιμεντοβιομηχανίας
Αδρανή υλικά	354963	4333266	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	317424	4351404	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	338756	4373797	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	338121	4373615	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	337714	4373722	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	337148	4413663	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	354581	4350265	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	349729	4389344	Δεν έχει οριστεί υλικό

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ	Χ ΕΓΣΑ 87	Υ ΕΓΣΑ 87	ΥΛΙΚΟ
Αδρανή υλικά	348423	4387396	Δεν έχει οριστεί υλικό
Αδρανή υλικά	349077	4387426	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	378432	4367835	Δεν έχει οριστεί υλικό
Αδρανή υλικά	352804	4404256	Μαρμαροψηφίδα - Μαρμαρόσκονη
Αδρανή υλικά	395394	4362512	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	401270	4362599	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	300567	4395479	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	323452	4382897	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	316440	4386816	Δεν έχει οριστεί υλικό

ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου (EL0817)

Στη ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου λειτουργούν πέντε (5) λατομεία βιομηχανικών υλικών και συγκεκριμένα λατομεία αργίλου και αδρανών υλικών. Τα λατομεία της ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6.4.2-11: Λατομεία στη ΛΑΠ Πηλίου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ	Χ ΕΓΣΑ 87	Υ ΕΓΣΑ 87	ΥΛΙΚΟ
Βιομηχανικά ορυκτά	404910	4351309	Άργιλος Τσιμεντοβιομηχανίας
Βιομηχανικά ορυκτά	401091	4357989	Άργιλος Τσιμεντοβιομηχανίας
Αδρανή υλικά	395817	4332515	Αδρανή υλικά (Γενικά)
Αδρανή υλικά	396353	4332624	Αδρανή Τσιμεντοβιομηχανίας
Αδρανή υλικά	396368	4332097	Αδρανή Τσιμεντοβιομηχανίας

6.4.3 Ιστορικό & Πολιτιστικό Περιβάλλον

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας διακρίνεται για τη σημαντική της πολιτιστική κληρονομιά, όπως αυτή αποδεικνύεται από τα ευρήματα της Νεολιθικής περιόδου, τα μνημεία της Κλασικής και της Ελληνιστικής περιόδου, τα ιστορικά μνημεία της Μεταβυζαντινής περιόδου, αλλά και τα Νεότερα Μνημεία. Εξάλλου, πολλές περιοχές της Θεσσαλίας σχετίζονται με την μυθολογία: ο Όλυμπος ως κατοικία του Δωδεκάθεου, το Πήλιο με τους Κενταύρους, η Ιωλκός με τον Ιάσωνα και την Αργοναυτική εκστρατεία, η Φθία με τον Αχιλλέα και τον Πάτροκλο, τα Τρίκαλα με τον Ασκληπιό και η Λάρισα με τον Ιπποκράτη.

Στην πολιτιστική κληρονομιά της Περιφέρειας συγκαταλέγονται:

Πληθώρα αρχαιολογικών χώρων και μνημεία, όπως στην:

(α) Π.Ε. Μαγνησίας: η αρχαία Άλος στην περιοχή του Αλμυρού, οι αρχαιολογικοί χώροι στη Δημητριάδα (αρχαίο θέατρο, ανάκτορο και υδραγωγείο), στο Διμήνι και στο Σέσκλο (δύο από τους παλαιότερους νεολιθικούς οικισμούς της Ευρώπης), στο Διμήνι (μυκηναϊκός οικισμός), στο λόφο της Γορίτσας (μακεδονική πόλη), στο Βελεστίνο και στη Νέα Αγχίαλο, τα δύο ναυάγια του 5ου αι. πΧ στην Αλόννησο (της Περιστέρας) και στις Βόρειες Σποράδες, στη Σκόπελο, το αρχαίο Ασκληπιείο στη θέση Αμπελική, τα «Σεντούκια» (αρχαίοι λαξευτοί τάφοι στο

βουνό Καρυά), τα τείχη της Ακρόπολης στο λόφο «Παλαιόκαστρο» και το Σπήλαιο του Κύκλωπα στη Γιούρα της Αλοωνήσου τα νεότερα μνημεία της Άνω Μονής Παναγίας Ξενιάς στους Κοκκωτούς, το Αρχοντικό Τοπάλη στη Μακρινίτσα, η Ιερά Μονή Ευαγγελίστριας Δαπόντε στη Σκόπελο, η Ιερά Μονή Ευαγγελίστριας στη Σκιάθο, η Νανοπούλειος Σχολή στην Τσαγκαράδα, η Οικία Κοντού (Μουσείο Θεόφιλου) στην Ανακασιά, η Οικία Παπαδιαμάντη στη Σκιάθο, η Τοξωτή Γέφυρα της Κερασιάς, το Τρενάκι του Πηλίου και ο Φούρνος του Βελέτζα στην Άλλη Μεριά στον κάμπο της Καρδίτσας, οι αρχαίες πόλεις Άρνη, Θητώνιο, Κιέριο, Αστέριο, οι αρχαιολογικοί χώροι στην περιοχή του Κέδρου, στη Ρεντίνα στο λόφο «Παλιόκαστρο», στην Άνω Κτημένη, στο Παλιούρι, καθώς και το κάστρο Φαναρίου στα Άγραφα.

(β) Π.Ε.Τρικάλων: το σπήλαιο της Θεόπετρας, οι τύμβοι του Εξάλοφου και της Αγρελιάς, το βυζαντινό Φρούριο της πόλης, τα ερείπια του περίφημου Ασκληπιείου (στο κέντρο της πόλης), καθώς και πολλές αρχαίες πόλεις (της Τρίκκης, της Πιάλειας, της Οιχαλίας, του Αιγίνιου - η σημερινή Καλαμπάκα - του Φαρκαδόνα, του Φαιστού κ.α.)

(γ)Π.Ε. Λάρισας: ο λόφος του Αγίου Αχίλλειου, το αρχαίο θέατρο στη νότια πλαγιά του λόφου «Φρούριο» (3ου αι.πΧ) και το μικρότερο θέατρο δίπλα του, η παλαιοχριστιανική τρίκλιτη βασιλική στο Φρούριο και ο τάφος του Ιπποκράτη κοντά στο πάρκο του Αλκαζάρ.

Μοναστήρια και εκκλησίες πολύ αξιόλογα και συγκεκριμένα, παρατηρείται η ίδρυση αρκετών μοναστηριών από τον 12ο αι. στο Πήλιο, ενώ τα Μετέωρα που βρίσκονται στην Καλαμπάκα έχουν χαρακτηριστεί ως το «δεύτερο Άγιο Όρος». Τα Μετέωρα (Π.Ε. Τρικάλων) είναι ένα σύμπλεγμα από τεράστιους σκοτεινόχρωμους βράχους που υψώνονται έξω από την Καλαμπάκα, μεταξύ των βουνών Κόζιακα και Αντιχασίων. Από τα τριάντα που υπήρξαν ιστορικά, σήμερα λειτουργούν μόνο έξι και τα οποία από το 1988 περιλαμβάνονται στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO οι οποίες είναι οι εξής: (α) η ανδρική μονή του Αγίου Νικολάου του Άσμενος ή Μονή του Αναπαυσά, (β) η Μονή Ρουσάνου ή Αρσάνη, (γ) η ανδρική μονή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, γνωστή και ως «Μεγάλο Μετέωρο», επί του υψηλότερου βράχου, (δ) η μονή των Αγίων Πάντων ή Μονή Βαρλαάμ, (ε) η Μονή Αγίας Τριάδος (Μετεώρων) και (στ) η γυναικεία Μονή Αγίου Στεφάνου (Μετεώρων).

Όσο αφορά την Π.Ε. Μαγνησίας ο μοναχισμός κάνει την εμφάνισή του στο Πήλιο από πολύ νωρίς, δηλαδή από τον 10ο αι. και ενώ το βουνό ήταν ακόμη ακατοίκητο και συνεχίζεται έως και τον 14ο αι. από μοναχούς που ήρθαν από το Άγιο Όρος. Έτσι, από την εποχή εκείνη παίρνει τον χαρακτήρα μοναστικού όρους σε σημείο να αναφέρεται σε έγγραφο της περιοχής ως «Όρος των Κελλίων». Λόγω του εύφορου εδάφους και του ήπιου κλίματος αλλά και της ασφάλειας που προσφερόταν, συγκεντρώθηκαν γύρω τους διωγμένοι κάτοικοι των πεδινών περιοχών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν τα σημερινά χωριά του Πηλίου, πολλά από τα οποία φέρουν την ονομασία τους, όπως Πορταριά από την Παναγία Πορταρέα, Άγιος Λαυρέντιος από τον Άγιο Λαυρέντιο, Μακρινίτσα από την Παναγία Μακρινίτσας κ.ά.

Στην Π.Ε. Καρδίτσας σημαντικά μοναστήρια και εκκλησίες είναι η Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Μαυρομματίου («Μονή Καραϊσκάκη») δίπλα στην έξοδο του στενού του Παμίσου, ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Γελάνθης στη Μαγουλίτσα, ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πορτής, η Ιερά Μονή Αγίας Τριάδας Δρακότρυπας και πολλές άλλες.

Όσο αφορά την Π.Ε. Λάρισας τον 11ο - 12ο αι. μεγάλη σημασία αποκτά το μοναστικό κέντρο του «όρους των Κελλίων» στις ανατολικές υπώρειες του Κισσάβου. Την παλαιολόγεια περίοδο ιδρύονται και ανακαινίζονται

πολλοί ναοί και μοναστήρια, σπουδαιότερο από τα οποία είναι η Μονή Ολυμπιώτισσας (τέλος 13ου αι.) στην Ελασσόνα.

Πληθώρα χαρακτηρισμένων παραδοσιακών οικισμών, με πλούσιο κτιριακό απόθεμα, που συνθέτουν την αρχιτεκτονική κληρονομιά της περιοχής. Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει το Πήλιο, όπου οι περισσότεροι παραδοσιακοί οικισμοί έχουν δημιουργηθεί από αρχικούς πυρήνες μοναστηριών ή πρόχειρες ερημικές οικήσεις και παραλιακούς συνοικισμούς που μεταφέρθηκαν στα ψηλώματα για ασφάλεια, των οποίων ο βασικός πολεοδομικός ιστός παραμένει αναλλοίωτος ως σήμερα. Χρονολογικά, οι πρώτες κατοικίες («πύργοι») τοποθετούνται στην περίοδο 1700-1750 και διασώζονται σήμερα επισκευασμένοι ή μισοκατεστραμμένοι στα Λεχώνια και στη Μακρινίτσα. Αργότερα, οι πυργόμορφες κατοικίες της περιόδου 1750-1830 χαρακτηρίζονται ως «σπίτια της ακμής» (π.χ. ο οχυρός πύργος του Καραγιάννη στα Άνω Λεχώνια, οι πύργοι της Κουκουράβας και του Κωνσταντινίδη στη Μακρινίτσα, ο κατεστραμμένος πύργος του Φορούλη στον Άνω Βόλο, το πυργόμορφο σπίτι του Τσουκνίδα στους Μπαξέδες, το πυργόσπιτο του Στεργίου στον Άγιο Λαυρέντιο κ.α.). Τα σπίτια της ακμής είναι πολυώροφα, πλούσια διακοσμημένα, θυμίζουν τη μορφολογική τους συγγένεια με τους πρώιμους πύργους και ταυτόχρονα, την κτιριολογική και διακοσμητική τους σχέση με το χώρο της Ανατολής. Οι πυργόμορφες κατοικίες εξελίσσονται μετέπειτα σε πρώιμα οχυρωμένα σπίτια, με καθαρά ορθογωνική κάτοψη και σημαντικά μικρότερο ύψος από εκείνο των πύργων (π.χ. τα σπίτια του Βεργή στο Ανήλιο, του Στέλλου στον Άγιο Λαυρέντιο και ο πύργος των Αξελών στη Μακρινίτσα).

Τα τοπία του δομημένου περιβάλλοντος σχετίζονται με τους παραδοσιακούς οικισμούς και τις πλατείες τους. Τα σημαντικότερα είναι οι γραφικές πηλιορείτικες πλατείες, που ξεκινώντας ως χώρος ανταλλαγών και έκθεσης προϊόντων, οργανώνονται κοντά στις κεντρικές εκκλησίες των οικισμών, αποτελώντας τελικά ένα χώρο συγκέντρωσης οικονομικών, κοινωνικών, διοικητικών και θρησκευτικών δραστηριοτήτων. Στα Αμπελάκια, τα απλά πετρόκτιστα σπίτια, τα αρχοντικά, τα σαχνισιά, τα λιθόστρωτα καλντερίμια και η πλατεία με τα πλατάνια και τη βρύση, στα Τρίκαλα, η συνοικία του Βαρουσίου με τις παραδοσιακές της κατοικίες. Στην Π.Ε. Τρικάλων τα Μετέωρα, που ουσιαστικά αποτελούν συνδυασμό μοναδικού φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και στη Λάρισα το αρχαίο θέατρο και το φρούριο.

6.4.4 Τεχνικές Υποδομές

6.4.4.1 Υγεία – Ιατρική Περίθαλψη

Όσον αφορά την υγεία, η δευτεροβάθμια φροντίδα στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας παρέχεται από πέντε συνολικά νοσοκομεία - κλινικές με συνολική δυναμικότητα 1.865 κλίνες. Σημειώνεται ότι στη Λάρισα υπάρχει πανεπιστημιακό νοσοκομείο, με ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης.

Τα Δημόσια Νοσοκομεία που υπάρχουν στην περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας είναι τα εξής:

- Γενικό Νοσοκομείο Βόλου
- Γενικό Νοσοκομείο Τρικάλων
- Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας
- Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

- Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το έτος 2009 στο Γεωγραφικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας υπήρχαν 32 Ιδιωτικές Κλινικές, ενώ υπήρχαν 17 Κέντρα Υγείας με συνολική δυναμικότητα 103 κλινών (συμπεριλαμβανομένων των ΚΥ της Σκιάθου και Σκοπέλου). Αναλυτικά τα Κέντρα Υγείας είναι τα εξής:

Στο Ν. Λαρίσης: Αγιάς, Γόννων, Τυρνάβου, Ελασσόνας και Φαρσάλων

Στο Ν. Μαγνησίας: Αργαλαστής, Βελεστίνου, Ζαγοράς και Αλμυρού

Στο Ν. Καρδίτσας: Παλαμά, Σοφάδων και Μουζακίου

Στο Ν. Τρικάλων: Καλαμπάκας, Φαρκαδόνας και Πύλης

6.4.4.2 Εκπαίδευση

Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής σχετικά με τις Στατιστικές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η κατάσταση των Ανώτερων/ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην περιοχή μελέτης παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4.4-1: Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Φοιτητές		
	2009/10	2014/15	Μεταβολή %
Σύνολο χώρας	173.256	190.835	10,1
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	6.201	9.353	50,8
ΑΤΕΙ Λάρισας *(Σύνολο χειμερινών εξαμήνων)*	9.093	8.343	-8,2

Όσον αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, βάσει στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2014/2015, ο αριθμός των γυμνάσιων και λυκείων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναφέρονται στο σύνολο της περιφέρειας Θεσσαλίας χωρίς να συμπεριλαμβάνουν το Νομό Φθιώτιδος που εμπίπτει κατά 17% εντός του ΥΔ Θεσσαλίας.

Πίνακας 6.4.4-2: Δευτεροβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

	Γυμνάσια	Λύκεια
Σύνολο Χώρας	1.725	1.269
Δημόσια Ημερήσια	1563	1107
Ιδιωτικά Ημερήσια	92	95
Δημόσια Εσπερινά	70	66
Ιδιωτικά Εσπερινά	0	1
Περιοχή Μελέτης ΥΔ Θεσσαλίας	123	87
Δημόσια Ημερήσια	117	81
Ιδιωτικά Ημερήσια	2	2

	Γυμνάσια	Λύκεια
Δημόσια Εσπερινά	4	4
Ιδιωτικά Εσπερινά	0	0

Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, βάσει στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015, ο αριθμός των δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναφέρονται στο σύνολο της περιφέρειας Θεσσαλίας χωρίς να συμπεριλαμβάνουν το Νομό Φθιώτιδος που εμπίπτει κατά 17% εντός του ΥΔ Θεσσαλίας.

Πίνακας 6.4.4-3: Πρωτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

	Νηπιαγωγεία		Δημοτικά	
	Λειτουργούντα	Μη Λειτουργούντα	Λειτουργούντα	Μη Λειτουργούντα
Σύνολο Χώρας	5687	202	4575	108
Δημόσια	5088	185	4254	92
Ιδιωτικά	599	17	321	16
Περιοχή Μελέτης ΥΔ Θεσσαλίας	482	19	365	3
Δημόσια	440	18	356	3
Ιδιωτικά	42	1	9	0

6.4.4.3 Μεταφορές

6.4.4.3.1 Οδικό Δίκτυο

Αυτοκινητόδρομος Α1

Ο κυριότερος αυτοκινητόδρομος που διασχίζει το ΥΔ Θεσσαλίας είναι ο Α1. Ο Αυτοκινητόδρομος (Α1) είναι κύριος αυτοκινητόδρομος με τμήματα που είναι ακόμα υπό κατασκευή ή μελέτη και αποτελεί το μεγαλύτερο σε μήκος αυτοκινητόδρομο στην Ελλάδα. Ο Α1 εντάσσεται στο Διεθνές Δίκτυο Εθνικών Οδών στο δίκτυο Βορρά-Νότου Τάξης Α’ και είναι τμήμα του ευρωπαϊκού αυτοκινητόδρομου Ε75 όσον αφορά το μέρος του που διασχίζει την Ελλάδα. Η Ε75 ξεκινά από το Βάρντο της Νορβηγίας στη Θάλασσα του Μπάρεντς, συνεχίζει νότια διασχίζοντας τη Φινλανδία, την Πολωνία, την Τσεχία, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία, τη Σερβία, την Π.Γ.Δ.Μ. και καταλήγει στη Σητεία της Κρήτης, στη Μεσόγειο θάλασσα.

Ο Α1 είναι οδός διοδίων και ξεκινάει από τη Λεωφόρο Κηφισού (λεκανοπέδιο Αττικής) και καταλήγει στο συνοριακό σταθμό Ευζώνων (σύνορα με Π.Γ.Δ.Μ.). Συγκεκριμένα, η διαδρομή που ακολουθεί είναι: Πειραιάς → Αθήνα → Λαμία → Λάρισα → Κατερίνη → Θεσσαλονίκη →Εύζωνοι. Τα τμήματα του Α1 παραδόθηκαν σε κυκλοφορία διαδοχικά ως εξής:

Χάρτης 6.4.4-1: Αυτοκινητόδρομος Α1

Το τμήμα Λάρισα - Κατερίνη εγκαινιάστηκε το Σεπτέμβριο του 1959 (με 13 μ. πλάτος σε όλο το μήκος του, με εξαίρεση την Κοιλάδα των Τεμπών όπου είχε 10 μ. πλάτος, λόγω του ανάγλυφου στην περιοχή).

Το τμήμα Αθήνα - Λαμία εγκαινιάστηκε τον Αύγουστο του 1962 (με 14 μ. πλάτος σχεδόν σε όλο το μήκος του).

Το τμήμα Λαμία - Λάρισα εγκαινιάστηκε τον Οκτώβριο του 1967 (με 14 μ. πλάτος σχεδόν σε όλο το μήκος του).

Το τμήμα Κατερίνη - Θεσσαλονίκη εγκαινιάστηκε το Σεπτέμβριο του 1973 (με 14 μ. πλάτος σχεδόν σε όλο το μήκος του).

Το τμήμα κόμβος Αξιού (Χαλάστρα) - Εύζωνοι εγκαινιάστηκε τον Ιούλιο του 1973 (με 14 μ. πλάτος στο υποτμήμα κόμβος Αξιού - Πολύκαστρο και πλήρη διατομή αυτοκινητοδρόμου (10+10 μ.) στο υποτμήμα Πολύκαστρο - Εύζωνοι).

Οι εργασίες για τη μετατροπή σε κλειστό αυτοκινητόδρομο ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του '80, με την κατασκευή των τμημάτων κόμβος Κλειδίου - Γαλλικός ποταμός (παραδόθηκε το 1988), Στρατόπεδο Μπογιατίου - κόμβος Κρυονερίου (παραδόθηκε το 1989) (4,5 χλμ.), κόμβος Οινοφύτων – κόμβος Σχηματαρίου (παραδόθηκε το 1989) (12,5 χλμ.), κόμβος Ριτσώνας – κόμβος Θήβας (παραδόθηκε το 1989) (14,8 χλμ.). Στις αρχές της δεκαετίας του '90 ξεκίνησαν οι εργασίες σε όλο το μήκος των τμημάτων Αθήνα - κόμβος Θήβας, και Κατερίνη - Κλειδί.

Από το 1995, η Εθνική Οδός 1 είχε διατομή αυτοκινητόδρομου στα τμήματα Αθήνα - Υλίκη, Κατερίνη - Κλειδί - Θεσσαλονίκη και Πολύκαστρο - Εύζωνοι, ενώ το 1998, είχε έξι λωρίδες στο τμήμα Αθήνα (Μεταμόρφωση)-

Θήβα και τέσσερις στο τμήμα Θήβα-Τέμπη, με εξαίρεση μερικά τμήματα στην Μαγνησία, τα οποία εξακολουθούσαν να έχουν δύο.

Το 2002 ολοκληρώθηκε το τμήμα Υλική-Άγιος Κωνσταντίνος και το 2004 κατασκευάστηκε η πρώτη σήραγγα του Α1, η σήραγγα Κατερίνης (σήραγγες Μέγας Αλέξανδρος και Φίλιππος), ενώ το ίδιο έτος παραδόθηκε η Λεωφόρος Κηφισού, η οποία είναι το τμήμα του δρόμου που ενώνει την Μεταμόρφωση με το Φάληρο, πάνω από τον Κηφισό ποταμό, εντός της Αθήνας. Το 2005, είχε ολοκληρωθεί σε όλο το μήκος, εκτός του Πετάλλου του Μαλιακού και των Τεμπών.

Το 2007 παραδόθηκαν στην κυκλοφορία τα πρώτα τμήματα του Πετάλου του Μαλιακού, η Παράκαμψη Αγίου Κωνσταντίνου, η Παράκαμψη Καμένων Βούρλων και το τμήμα Αγία Παρασκευή-Αγία Μαρίνα μήκους 4,5 χλμ.

Το 2008 παραδόθηκε το τμήμα Παράκαμψη Θερμοπυλών-Μπράλου.

Το 2014, ολοκληρώθηκε ο Α/Κ Βελεστίνου, ο οποίος συνδέει τον ΑΘΕ με τον Βόλο, ενώ το 2015 παραδόθηκε στην κυκλοφορία το τελευταίο τμήμα του Πετάλου του Μαλιακού Στυλίδα-Ράχες με τις σήραγγες της Στυλίδας, με τον αναβαθμισμένο Α/Κ Λαμίας και τη νέα γέφυρα του Σπερχειού (παράκαμψη Λαμίας).

Ακολούθησε το τμήμα Ευαγγελισμός - Σκοτίνα (παράκαμψη Τεμπών και Πλαταμώνα), μήκους 25 χιλιομέτρων και με τις μεγάλες σήραγγες στα Τέμπη τον Απρίλιο του 2017.

Αυτοκινητόδρομος Α2 - Εγνατία Οδός

Μικρό τμήμα της Εγνατίας Οδού διασχίζει το ΥΔ Θεσσαλίας στα βόρεια σύνορα του Νομού Τρικάλων. Η Εγνατία Οδός είναι κύριος αυτοκινητόδρομος και ακολουθεί την εξής διαδρομή: Ηγουμενίτσα → Ιωάννινα → Μέτσοβο → Γρεβενά → Κοζάνη → Βέροια → Θεσσαλονίκη → Καβάλα → Ξάνθη → Κομοτηνή → Αλεξανδρούπολη.

Η Εγνατία Οδός/Α2 εντάσσεται στο Διεθνές Δίκτυο Εθνικών Οδών στο δίκτυο Δύσης - Ανατολής Τάξης Α’ ως τμήμα του άξονα με αριθμό Ε90. Ο Ε90 έχει μήκος 4.770 χιλιόμετρα και ξεκινάει από τη Λισαβόνα, διέρχεται από Ισπανία και Ιταλία, μέσω Brindisi συνδέεται με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και την Εγνατία Οδό και καταλήγει στο Ιράκ μέσω Τουρκίας.

Στο τμήμα που συνδέει τα Γρεβενά με το Μέτσοβο η Εγνατία Οδός εισέρχεται εντός του Νομού Τρικάλων στα βόρεια του σύνορα, όπου εντός του ΥΔ Θεσσαλίας βρίσκεται ο Ανισόπεδος Κόμβος Παναγιάς.

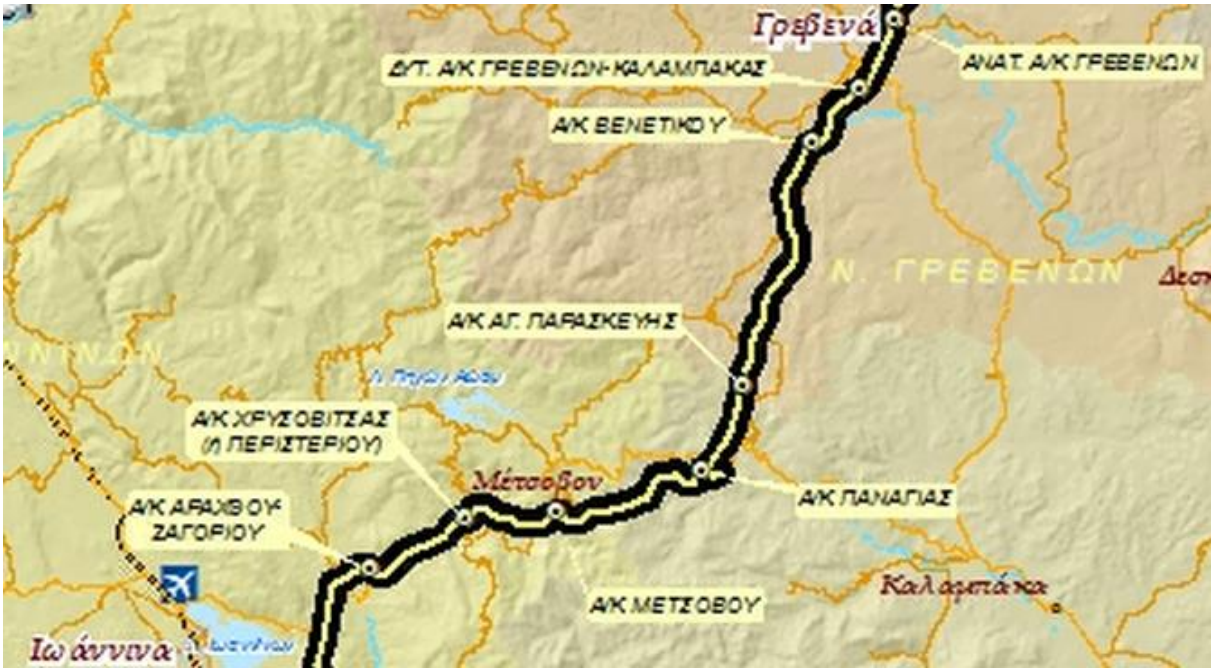

Χάρτης 6.4.4-2: Τμήμα Εγνατίας Οδού που εμπίπτει εντός του ΥΔ Θεσσαλίας

Αυτοκινητόδρομος Α3

Ο Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας (Αυτοκινητόδρομος 3, Α3 γνωστός και ως Ε65) είναι ένας μερικώς ολοκληρωμένος αυτοκινητόδρομος, ο οποίος θα συνδέει την Ανατολική με τη Δυτική Ελλάδα. Αναμένεται να αποτελέσει τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 65.

Σε πλήρη ολοκλήρωση, θα ξεκινά στα νότια από ημικόμβο επί του Αυτοκινητοδρόμου Α.Θ.Ε., στο ύψος της Ανθήλης, και θα καταλήγει σε ανισόπεδο κόμβο με την Εγνατία Οδό, στο Κηπουρείο Γρεβενών. Ξεκινώντας από την πεδιάδα της Φθιώτιδας, κοντά στη Λαμία, θα διασχίζει το όρος Όθρυς, τον Θεσσαλικό κάμπο και τα όρη Αντιχάσια και Χάσια μέχρι τη συμβολή του με την Εγνατία Οδό 15 χιλιόμετρα ΝΔ της πόλης των Γρεβενών.

Πρόκειται για έναν σύγχρονο αυτοκινητόδρομο ευρωπαϊκών προδιαγραφών με δύο λωρίδες σε κάθε κατεύθυνση και διαχωριστικό διάζωμα στη μέση, συνολικού μήκους 175 χιλιομέτρων.

Η επίσημη παράδοση στην κυκλοφορία του μεσαίου τμήματος Ξυνιάδα - Τρίκαλα πραγματοποιήθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 2017. Τον Οκτώβριο του 2018 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η χρηματοδότηση για την κατασκευή του νότιου τμήματος Ξυνιάδα - Λαμία, η οποία ξεκίνησε και επίσημα στις 22 Ιανουαρίου 2019 και το τμήμα αναμένεται να παραδοθεί στα τέλη του 2021. Το καλοκαίρι του 2020, μετά την ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων μελετών και οι διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έγινε γνωστό ότι εντός του 2021 θα ξεκινήσουν και οι εργασίες κατασκευής του βόρειου τμήματος.

Ο Αυτοκινητόδρομος 3 θα περνάει πλησίον των Γρεβενών, των Τρικάλων, της Καρδίτσας και της Λαμίας και χωρίζεται, κατασκευαστικά, σε τρία τμήματα:

1. Τρίκαλα - Κηπουρείο

Το βόρειο τμήμα ξεκινά από τον ανισόπεδο κόμβο στη συμβολή του αυτοκινητοδρόμου με την Εγνατία Οδό στο Κηπουρείο Γρεβενών και καταλήγει στον ανισόπεδο κόμβο Τρικάλων. Χωρίζεται σε δύο υποτμήματα, Κηπουρείο - Καλαμπάκα και Καλαμπάκα - Τρίκαλα.

Έχει συνολικό μήκος 70 χιλιομέτρων και κόστος 440 εκατομμυρίων ευρώ και περιλαμβάνει 3 τουλάχιστον ανισόπεδους κόμβους (Κηπουρείο, Αγιόφυλλο-Καρπερό, Οξύνεια) και ένα μετωπικό σταθμό διοδίων στην Οξύνεια.

Το βορειότερο υποτμήμα, Κηπουρείο - Καλαμπάκα, έχει μήκος 46 χιλιόμετρα και η αρχική χάραξή του άλλαξε, μετατοπιζόμενη ανατολικότερα, με αποτέλεσμα τη μείωση του συνολικού κόστους, τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και τη διέλευση του αυτοκινητοδρόμου εκτός της ζώνης μόνιμης παρουσίας της καφέ αρκούδας. Περιλαμβάνει δύο χώρους στάθμευσης και ένα Σταθμό Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών. Θα ολοκληρωθεί στα τέλη του 2024.

2. Ξυνιάδα - Τρίκαλα

Το μεσαίο τμήμα ξεκινά από τον ανισόπεδο κόμβο στα Τρίκαλα και καταλήγει στον ανισόπεδο κόμβο Ξυνιάδας. Παραδόθηκε επίσημα στην κυκλοφορία στις 22 Δεκεμβρίου 2017. Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου τμήματος, η χρονοαπόσταση της διαδρομής μεταξύ των Τρικάλων και της Ξυνιάδας μειώθηκε από 78 έως 39 λεπτά της ώρας, ενώ η αναβάθμιση του οδικού αναμένεται να επιφέρει μείωση των τροχαίων ατυχημάτων μεγαλύτερη από 30%.

Έχει μήκος 78,5 χιλιομέτρων και περιλαμβάνει 8 πλήρεις ανισόπεδους κόμβους και ημικόμβους (Τρικάλων, Λόγγου, Προαστίου, Καρδίτσας, Σοφάδων, Ανάβρας, Σμοκόβου, Ξυνιάδας) καθώς και δύο μετωπικούς σταθμούς διοδίων στους Σοφάδες και τα Τρίκαλα και ένα Σταθμό Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών στους Σοφάδες.

Τεχνικά, το έργο περιλαμβάνει δύο δίδυμες σήραγγες (Τ3 και Τ3Α, σήραγγες Δολοπίας) συνολικού μήκους 493 μέτρων και 13 γέφυρες, καθώς και 8 (4 ανά κατεύθυνση) χώρους στάθμευσης εξοπλισμένους με χώρους υγιεινής και 3 σταθμούς αποχιονισμού.

3. Λαμία - Ξυνιάδα

Το νότιο τμήμα ξεκινά από τον ανισόπεδο κόμβο στην Ξυνιάδα και καταλήγει στη συμβολή του αυτοκινητοδρόμου με τον Αυτοκινητόδρομο Α.Θ.Ε. νοτίως της Λαμίας, στο ύψος της Ανθήλης. Η κατασκευή του, μετά από μια παύση το 2011, ξεκίνησε εκ νέου στο τέλος του 2018 (επίσημα στις 22 Ιανουαρίου 2019) και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 3 χρόνων.

Έχει μήκος 32,5 χιλιομέτρων και κόστος 306 εκατομμυρίων ευρώ και περιλαμβάνει 7 γέφυρες και 5 ανισόπεδους κόμβους και ημικόμβους στη Λαμία, στην Ε.Ο Λαμίας-Καρπενησίου και στην Ξυνιάδα. Επίσης, θα κατασκευαστεί ένας μετωπικός σταθμός διοδίων και ένας Σταθμός Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) στο Λιανοκλάδι.

Στο τμήμα αυτό βρίσκεται και η μήκους 2.983 μέτρων δίδυμη Σήραγγα Όθρυος η οποία, έως τον Νοέμβριο του 2019, έχει διανοιχθεί σε μήκος 1000 μέτρων από κάθε κατεύθυνση.

Στις 15 Ιουλίου 2021 παραδόθηκαν στην κυκλοφορία 14 χιλιόμετρα από τον ημικόμβο Α.Θ.Ε. μέχρι τον Ανισόπεδο κόμβο Καρπενησίου.

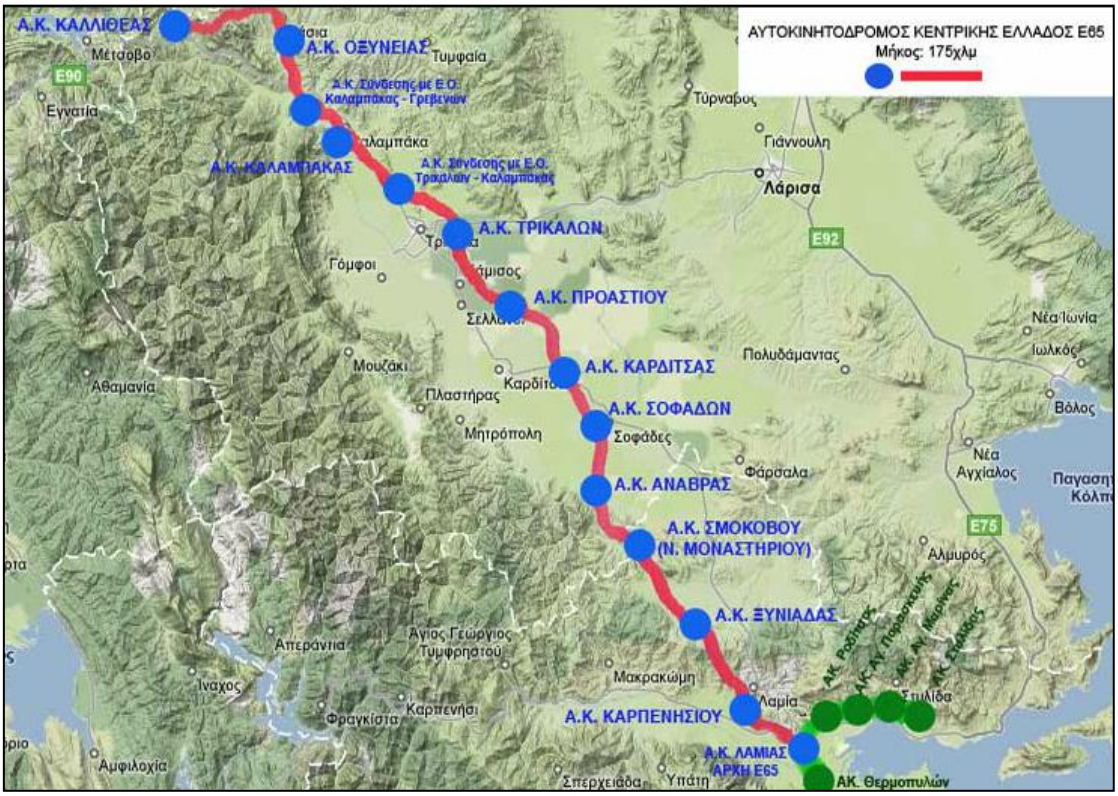

Χάρτης 6.4.4-3: Αυτοκινητόδρομος Α3 – Οδός Κεντρικής Ελλάδος

Αυτοκινητόδρομος 12

Ο Α12 είναι αυτοκινητόδρομος που συνδέει το Βελεστίνο με το Βόλο και σε αντίθεση με τους αυτοκινητόδρομους Α1, Α2 και Α3 που προαναφέρθηκαν είναι δευτερεύον αυτοκινητόδρομος. Ο Α12 κατασκευάστηκε προς αναβάθμιση της υπάρχουσας Εθνικής Οδού ΕΟ6.

Άλλες Κύριες Εθνικοί Οδοί

Πέραν των κύριων αυτοκινητόδρομων όπως αυτοί προαναφέρθηκαν, η περιοχή του ΥΔ Θεσσαλίας εξυπηρετείται από τις ακόλουθες Εθνικές Οδούς.

Σύμφωνα με τον κατάλογο των Εθνικών Οδών του 1963:

ΕΟ1: Αθήνα - Δεκέλεια - Αταλάντη - Καμένα Βούρλα - Θερμοπύλες - Λαμία - Στυλίδα - Αλμυρός - Βελεστίνο - Λάρισα - Τέμπη - Κατερίνη - Αλεξάνδρεια - Ν. Χαλκηδόνα - Γέφυρα - Πολύκαστρο - Εύζωνοι

ΕΟ3: Ελευσίνα - Θήβα - Λιβαδειά - Μπράλλος - Λαμία - Φάρσαλα - Λάρισα - Τύρναβος - Ελασσόνα - Σέρβια - Κοζάνη - Πτολεμαΐδα - Βεύη - Φλώρινα - Νίκη (σύνορα)

ΕΟ6: Βόλος - Λάρισα - Τρίκαλα - Καλαμπάκα - Γέφυρα Μουργκάνι - Κατάρα - Μέτσοβο - Ιωάννινα - Ηγουμενίτσα

ΕΟ13: Κατερίνη - Άγιος Δημήτριος - Ελασσόνα

ΕΟ15: Γέφυρα Μουργκάνι - Γρεβενά - Μπάρα - Νεάπολη - Καστοριά - Τρίγωνο - Άγιος Γερμανός

ΕΟ26: Ελασσόνα - Δεσκάτη – Καρπερό

ΕΟ28: Οδός Αεροδρομίου Λάρισας

ΕΟ30: Άρτα - Βουλγαρέλι - Τρίκαλα - Καρδίτσα - Νέο Μοναστήρι - Φάρσαλα - Μικροθήβες - Αγχίαλος – Βόλο

ΕΟ34: Βόλος - Νεοχώρι - Τσαγκαράδα – Χορευτό

ΕΟ71: Οδός Αεροδρομίου - Νέας Αγχιάλου

Σύμφωνα με το Μητρώο Εθνικών Οδών του 1998:

ΕΟ34α: Βόλος- Πορταριά- Χορευτό

6.4.4.3.2 Σιδηροδρομικές Μεταφορές

Το άρθρο 9 του ν.3891/2010, σχετικά με την «*Αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και άλλες διατάξεις για το σιδηροδρομικό τομέα*», περιγράφει τις κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζεται η Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, καθώς και τα κριτήρια ένταξης τμημάτων της στις κατηγορίες αυτές. Οι κατηγορίες αυτές είναι οι εξής:

α) Κατηγορία 1: Ενεργό Δίκτυο: το σιδηροδρομικό δίκτυο στο οποίο διενεργούνται σιδηροδρομικές μεταφορές.

β) Κατηγορία 2: Δίκτυο υπό Κατασκευή: το σιδηροδρομικό δίκτυο που βρίσκεται στο στάδιο της κατασκευής.

γ) Κατηγορία 3: Ενεργό Δίκτυο σε Προσωρινή Αναστολή Λειτουργίας: το σιδηροδρομικό δίκτυο στο οποίο αναστέλλεται η διενέργεια σιδηροδρομικών μεταφορών για διάρκεια όχι μεγαλύτερη του ενός έτους.

δ) Κατηγορία 4: Καταργημένο Δίκτυο: το σιδηροδρομικό δίκτυο στο οποίο οριστικά δεν διενεργούνται σιδηροδρομικές μεταφορές.

Σύμφωνα με αυτό το διαχωρισμό βάσει της Δήλωσης Δικτύου του ΟΣΕ για το 2022, όσον αφορά το *Ενεργό Δίκτυο*, το δίκτυο Κύριο ΠΑΘΕΠ (Πειραιάς – Αθήνα – Πλατύ – Θεσσαλονίκη/ Πλατύ – Πολύκαστρο – Ειδομένη) διασχίζει το ΥΔ Θεσσαλίας, οι διακλαδώσεις του οποίου, 'Παλαιοφάρσαλος – Καλαμπάκα', 'Λάρισα – Βόλος' και 'Άνω Λεχωνίων – Μηλεών' εμπίπτουν εξολοκλήρου εντός του ΥΔ Θεσσαλίας. Η διακλάδωση 'Άνω Λεχωνίων – Μηλεών' το 1971 σταμάτησε να λειτουργεί σαν επιβατική αρτηρία λόγω της ανάπτυξης του οδικού δικτύου στην περιοχή, αλλά έπειτα από προσπάθειες του ΟΣΕ για αναβίωση της γραφικής διαδρομής το 1996 το τμήμα 'Άνω Λεχωνίων – Μηλεών' επαναλειτούργησε πλέον σαν τουριστικός πόλος έλξης, το γνωστό «Τρενάκι του Πηλίου».

Σαν *Κατηργημένο Δίκτυο* συγκαταλέγονται τα παλαιά τμήματα 'Ραψάνη – Νέοι Πόροι' και 'Πλαταμώνας (παλαιός σταθμός) – Έξοδος υφιστάμενου Σ.Σ. Λιτοχώρου', τα οποία εμπίπτουν το πρώτο εξολοκλήρου και το δεύτερο κατά τμήμα εντός του ΥΔ Θεσσαλίας.

Το σιδηροδρομικό δίκτυο του ΟΣΕ, πριν αυτό διαχωριστεί στις ανωτέρω κατηγορίες, ήταν διαχωρισμένο σε τρεις μεγάλες Περιφέρειες, την Περιφέρεια Αθηνών, Περιφέρεια Πελοποννήσου και την Περιφέρεια Μακεδονίας – Θράκης.

Το τμήμα του σιδηροδρομικού δικτύου που διαπερνά το ΥΔ Θεσσαλίας υπάγεται στην εν λόγω προαναφερθείσα Περιφέρεια Αθηνών και αυτό παρουσιάζεται στον χάρτη του ακόλουθου σχήματος.

Χάρτης 6.4.4-4: Σιδηροδρομικό Δίκτυο στο ΥΔ Θεσσαλίας

Σύμφωνα με τη Δήλωση Δικτύου του ΟΣΕ για το 2022, στο τμήμα του σιδηροδρομικού δικτύου που εμπίπτει εντός των ορίων του ΥΔ Θεσσαλίας υπάρχουν 30 συγκοινωνιακοί κόμβοι εκ των οποίων οι 19 αποτελούν σταθμούς, ενώ οι υπόλοιποι 11 αποτελούν σημεία στα οποία κάνει στάση ο συρμός σε περίπτωση επιβατικής αμαξοστοιχίας. Από τους 19 σταθμούς, οι 10 αποτελούν τόσο εμπορευματικούς όσο και επιβατικούς σταθμούς, 8 είναι αποκλειστικά επιβατικοί σταθμοί, ενώ ένας είναι αποκλειστικά εμπορευματικός σταθμός. Ενδεικτικά αναφέρεται πως ο σταθμός στον Βόλο αποτελεί τερματικό σταθμό. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ονομασίες των σταθμών βάσει του διαχωρισμού που μόλις αναφέρθηκε.

Πίνακας 6.4.4-4: Συγκοινωνιακοί Κόμβοι / Σταθμοί Δικτύου ΟΣΕ εντός του ΥΔ Θεσσαλίας

		Σύνολο: 30
Επιβατικοί και Εμπορευματικοί Σταθμοί	Παλαιοφάρσαλος, Δοξαράς, Κραννών, Μεζούρλος, Λάρισα, Ευαγγελισμός, Τέμπη (στο Ν. Λαρίσης), Καρδίτσα (στο Ν. Καρδίτσας), Βελεστίνο, Βόλος (στο Ν. Μαγνησίας)	10
Αποκλειστικά Επιβατικοί Σταθμοί	Ορφανά, Ραψάνη, Πλαταμών, Χάλκη, Μελία, Κυψέλη, Αρμένιο (στο Ν. Λαρίσης), Λατομείο (στο Ν. Μαγνησίας)	8
Αποκλειστικά Εμπορευματικοί Σταθμοί	Εργ. Ζαχάρεως (στο Ν. Λαρίσης)	1
Κόμβοι στους οποίους κάνει στάση ο συρμός σε περίπτωση επιβατικής αμαξοστοιχίας (δεν αποτελεί σταθμό)	Υπέρεια, Εφύρα, Γυρτώνη, Αγία Παρασκευή, Στεφανοβίκιο (στο Ν. Λαρίσης), Σοφάδες, Φανάριον, Μαγούλα (στο Ν. Καρδίτσας), Ριζόμυλος, Άγιος Γεώργιος, Μελισσιάτικα (στο Ν. Μαγνησίας)	11

6.4.4.3.3 Αεροπορικές Μεταφορές

Στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Θεσσαλίας οι αεροπορικές μεταφορές γίνονται μέσω ενός Κρατικού Αερολιμένα στη Νέα Αγχίαλο στο Βόλο.

Κρατικός Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου

Ο Κρατικός Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου είναι κρατικός αερολιμένας στην Ελλάδα, κοντά στη Νέα Αγχίαλο Μαγνησίας. Η λειτουργία του ξεκίνησε το 1991. Βρίσκεται 26 km μακριά από την πόλη του Βόλου και είναι εύκολα προσβάσιμος από τον αυτοκινητόδρομο Ε75.

Το αεροδρόμιο έχει εξυπηρετήσει στο παρελθόν την αεροπορική σύνδεση Βόλου – Αθήνας, καθώς και πτήσεις τσάρτερ από πολλά μέρη της Ευρώπης.

Η ολοκλήρωση του νέου αεροσταθμού 9.000 m² τον Σεπτέμβριο του 2010, έδωσε ώθηση στην περαιτέρω ανάπτυξη του αερολιμένα και πλέον ο Βόλος διαθέτει ένα από τα πιο σύγχρονα περιφερειακά αεροδρόμια της Ελλάδας. Το αεροδρόμιο ανάμεσα από Νέα Αγχίαλο και Αλμυρό. Τα στοιχεία για την αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον αεροσταθμό από το 2011 έως το 2018 λήφθηκαν από Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4.4-5: Αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον Αερολιμένα Νέας Αγχιάλου

Έτος	Πτήσεις αεροσκαφών (εσωτ. – εξ.)	Επιβάτες		Εμπορεύματα και Ταχυδρομείο (τόνοι)
	Αναχωρήσεις-Αφίξεις	Επιβιβασθέντες	Αποβιβασθέντες	
2011	1.018	46.420	46.154	-
2012	814	38.257	39.340	-
2013	774	34.994	35.085	-
2014	744	32.927	32.556	-

Έτος	Πτήσεις αεροσκαφών (εσωτ. – εξ.)	Επιβάτες		Εμπορεύματα και Ταχυδρομείο (τόνοι)
	Αναχωρήσεις-Αφίξεις	Επιβιβασθέντες	Αποβιβασθέντες	
2015	484	12.177	12.520	-
2016	318	11.072	11.068	-
2017	370	15.182	15.206	-
2018	474	20.802	20.244	-

6.4.4.3.4 Θαλάσσιες Μεταφορές

Οι θαλάσσιες μεταφορές στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Θεσσαλίας πραγματοποιούνται από τον Λιμένα Βόλου, για τον οποίο γίνεται αναλυτική αναφορά στη συνέχεια. Πέραν του Λιμένα Βόλου, στην περιοχή υπάρχουν λιμενικές εγκαταστάσεις βιομηχανιών που βρίσκονται στη δυτική πλευρά του Παγασητικού κόλπου, ως ακολούθως:

- Το λιμάνι στη Σούρπη εγκατάστασης υπερσύγχρονου επιλιμένιου μύλου για παραγωγή και εμπορία αλεύρων από άλεση σίτου αλλά και σίκαλης, καλαμποκιού και κριθαριού. Το λιμάνι είναι εξοπλισμένο για την ταυτόχρονη φορτοεκφόρτωση τεσσάρων πλοίων με ρυθμό 300 τόνων την ώρα.

- Το λιμάνι στον Αλμυρό βιομηχανικού συγκροτήματος που περιλαμβάνει χαλυβουργείο, ελασματουργείο, μονάδα παραγωγής δομικού πλέγματος, σωληνουργείο και βοηθητικές μονάδες. Το λιμάνι είναι εξοπλισμένο με ένα περιστρεφόμενο γερανό δυναμικότητας 1.200 τόνων και δύο περιστρεφόμενους γερανούς δυναμικότητας 500 τόνων, κινούμενους σε ράγες για την διακίνηση των πρώτων υλών και των τελικών προϊόντων χάλυβα.

Λιμένας Βόλου

Το λιμάνι ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1893. Βρίσκεται μέσα στον ιστό της πόλης του Βόλου. Με την ανάπτυξη της βιομηχανίας και βιοτεχνίας στην περιοχή, χρόνο με το χρόνο, μετασχηματίστηκε σε ένα από τα σημαντικότερα μεταφορικά κέντρα της Ελλάδας.

Το λιμάνι κατέχει κεντροβαρή θέση στη χώρα και αποτελεί την ανατολική πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξυπηρετεί τόσο την επιβατική - τουριστική κίνηση όσο και την εμπορευματική.

Υπάρχει ακτοπλοϊκή σύνδεση με τις Β. Σποράδες και τα νησιά του ΒΑ Αιγαίου. Υποδέχεται μεγάλο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, έχοντας τις κατάλληλες υποδομές (επιβατικός σταθμός κ.λπ.). Παράλληλα στο μεγαλύτερό του μέρος εξυπηρετεί με τις υποδομές του την εμπορευματική κίνηση παίζοντας σημαντικό ρόλο στις θαλάσσιες μεταφορές και έχει τις δυνατότητες να δεχτεί πάσης φύσεως φορτία (εμπορευματο-κιβώτια, χύδην κ.λπ.).

Στο χώρο του Λιμανιού υπάρχουν εγκατεστημένοι εννέα ηλεκτροκίνητοι γερανοί δυναμικότητας από 8 έως και 40 τόνων, έντεκα περονοφόρα οχήματα από 2,5 έως και 15 τόνων, τρία οχήματα στοιβασίας και μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων (ΟΣΜΕ), ένας μηχανοκίνητος γερανός δυναμικότητας 140 τόνων και ένας εκσκαφέας δυναμικότητας 18 τόνων. Επιπλέον στο χώρο του λιμανιού βρίσκεται σιλό διακίνησης δημητριακών με πυλώνα

φορτοεκφόρτωσης δυναμικότητας 150 τόνους/ώρα. Στο λιμάνι υπάρχει επίσης δυνατότητα διαχείμασης σκαφών αναψυχής και αποθήκευσης διακινούμενων φορτίων.

Ο Οργανισμός Λιμένος Βόλου, σε πλήρη συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο τηρεί «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων» με την ανάθεση σε τρίτη εταιρεία την ολοκληρωμένη παροχή ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων στο λιμένα του Βόλου. Στο Λιμένα Βόλου υπάρχουν πλήρεις και οργανωμένες εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίων, δυνάμενες να εξυπηρετήσουν τις ακόλουθες κατηγορίες αποβλήτων: (α) σεντινόνερα, (β) κατάλοιπα πετρελαίου, (γ) πετρελαιοειδή αποπλύματα δεξαμενών, (δ) ακάθαρτο έρμα, (ε) υπολείμματα καθαρισμού δεξαμενών, (ε) πετρελαιοειδή μείγματα που περιέχουν επιβλαβείς χημικές ουσίες, (στ) επικίνδυνες και επιβλαβείς υγρές χημικές ουσίες (κατηγορίες X, Y, Z), (ζ) λύματα, (η) απορρίμματα, (θ) ουσίες που καταστρέφουν το όζον και (ι) υπολείμματα καθαρισμού αερίων.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν δίνονται στοιχεία σχετικά με την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του λιμένα Βόλου κατά την περίοδο 2000 - 2016.

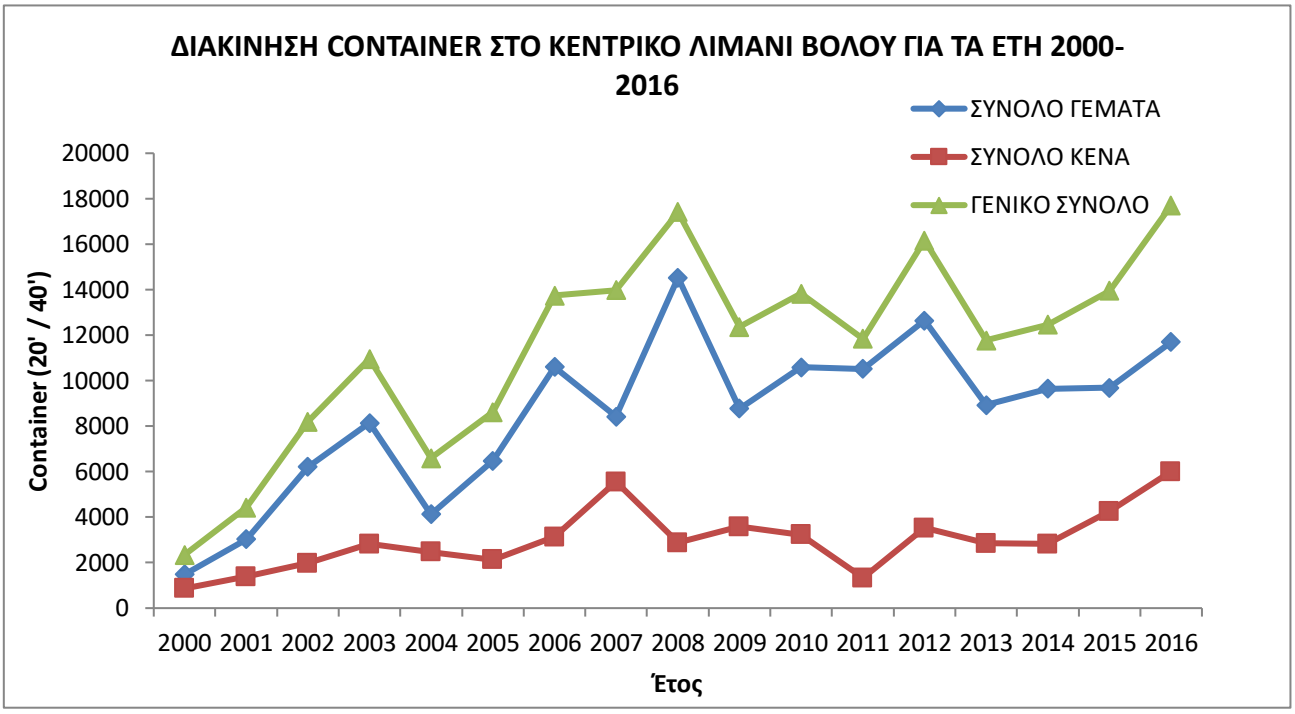

Σχήμα 6.4.4-1: Διακίνηση container στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016

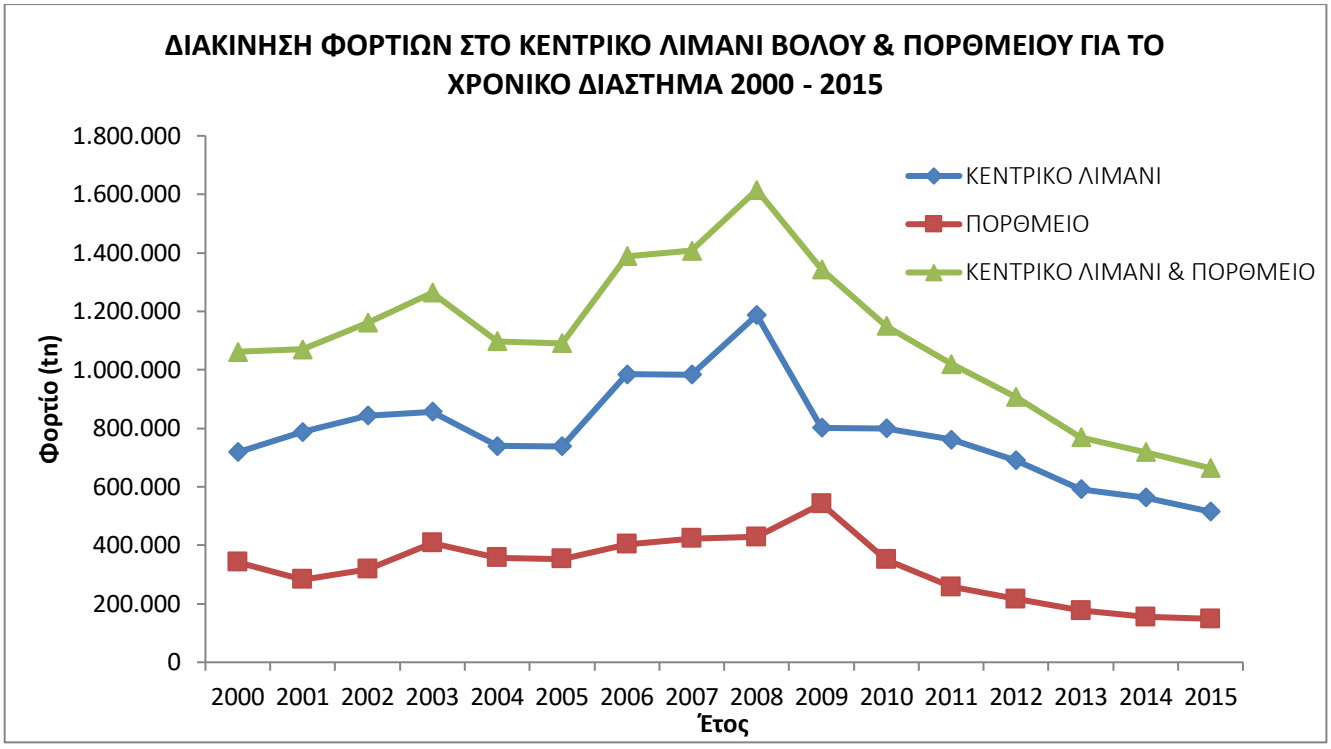

Σχήμα 6.4.4-2: Διακίνηση φορτίων στο Λιμάνι και Πορθμείο Βόλου για τα έτη 2000 – 2015

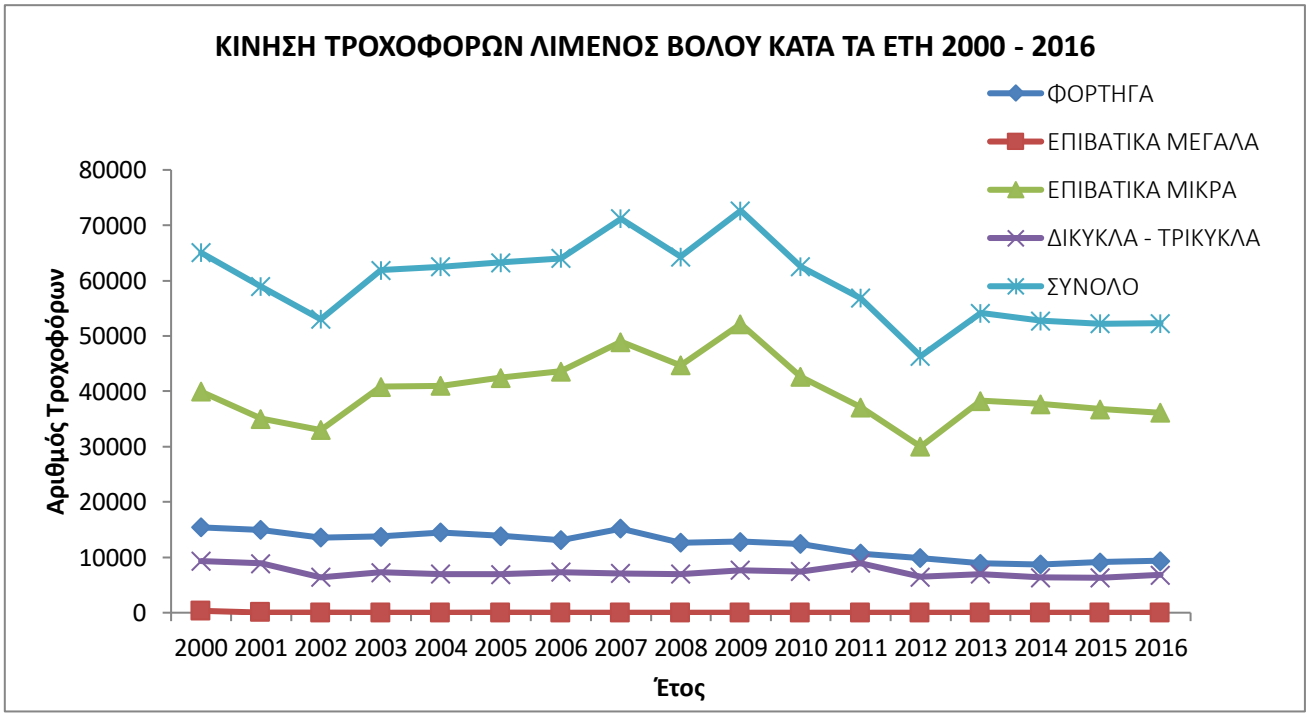

Σχήμα 6.4.4-3: Κίνηση τροχοφόρων οχημάτων στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016

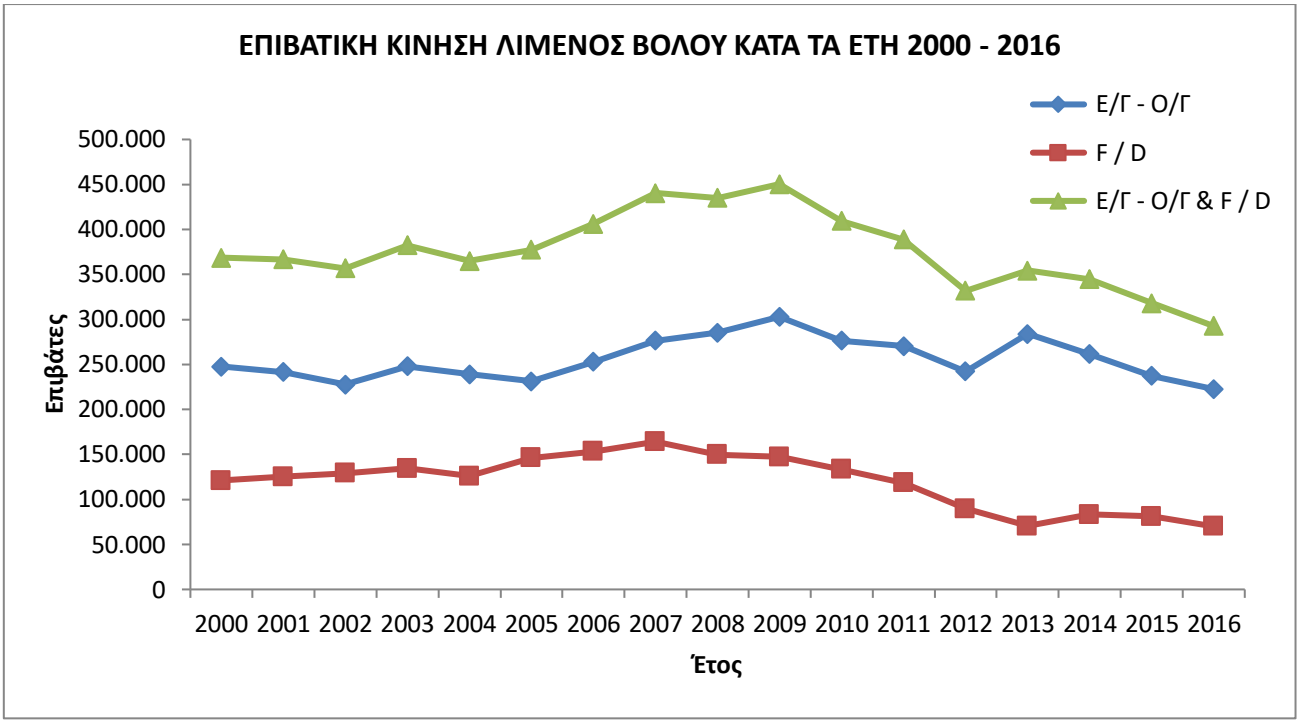

Σχήμα 6.4.4-4: Επιβατική κίνηση στο Λιμάνι Βόλου με Επιβατηγα/Οχηματαγωγά πλοία και Υδροπτέρυγα από & προς Β. Σποράδες και Μυτιλήνη για τα έτη 2000 – 2011

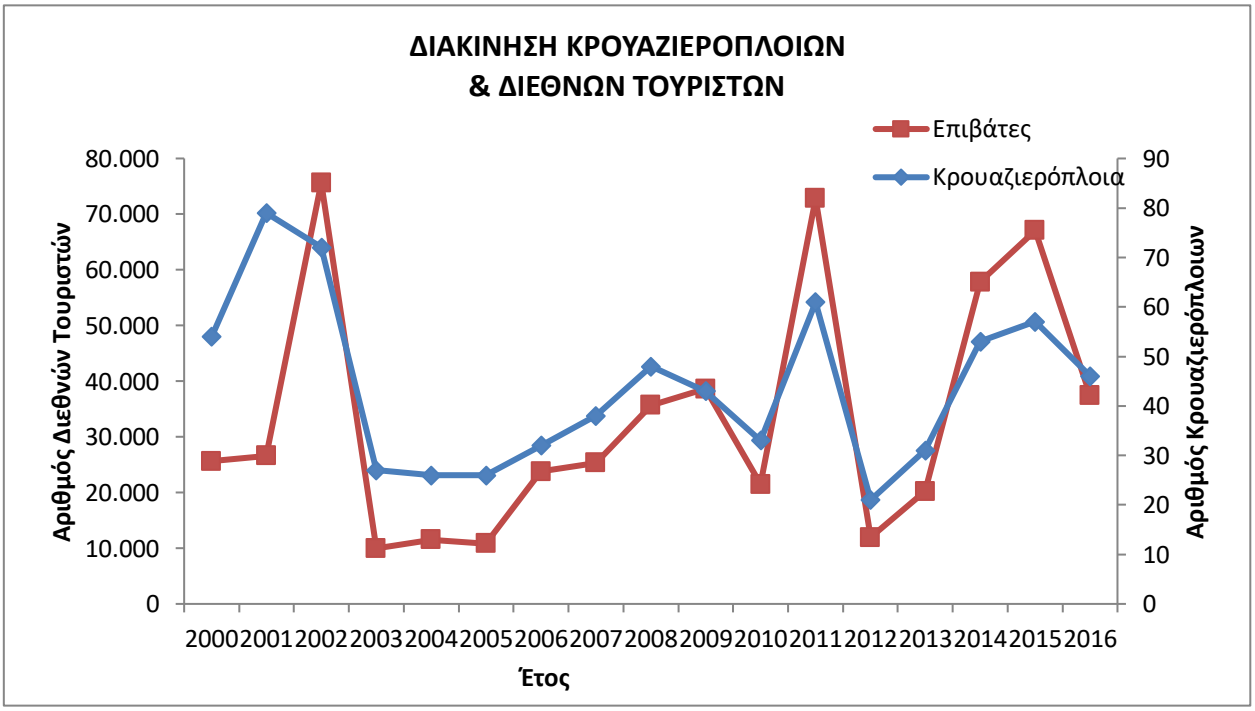

Σχήμα 6.4.4-5: Διακίνηση Κρουαζιερόπλοιων και διεθνών τουριστών στο Λιμάνι Βόλου για τα έτη 2000 – 2016

6.4.4.4 Ενέργεια

Οι ανάγκες σε ενέργεια της περιοχής που καλύπτει το ΥΔ Θεσσαλίας παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4.4-6: Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία χρήσης: 2012 (Πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Περιοχή/ περιφέρεια/ νομός	Σε χιλιάδες kWh						
	Σύνολο	Οικιακή χρήση	Εμπορική χρήση	Βιομηχανική χρήση [1]	Γεωργική χρήση	Δημόσιες & Δημοτικές Αρχές	Φωτισμός οδών
Σύνολο Ελλάδος	**51.168.377**	**18.454.589**	**14.782.312**	**12.202.237**	**2.727.453**	**2.118.450**	**883.335**
Περιφέρεια Θεσσαλίας	3.823.155	1.050.738	780.466	1.241.624	560.892	119.179	70.256
Π.Ε. Λάρισας	1.320.695	387.752	316.759	217.758	316.180	61.320	20.927
Π.Ε. Μαγνησίας	1.616.857	319.341	235.341	931.789	76.528	34.854	19.004
Π.Ε. Καρδίτσας	415.133	158.935	93.862	32.556	104.724	10.496	14.560
Π.Ε. Τρικάλων	470.470	184.710	134.505	59.521	63.459	12.509	15.766
Π.Ε. Φθιώτιδος	1.926.428	246.269	161.256	1.343.859	116.391	32.221	26.430
Σύνολο ΥΔ Θεσσαλίας	**5.749.583**	**1.297.007**	**941.723**	**2.585.483**	**677.282**	**151.400**	**96.687**
[1] Περιλαμβάνεται και η κατανάλωση για έλξη και λοιπές χρήσεις							

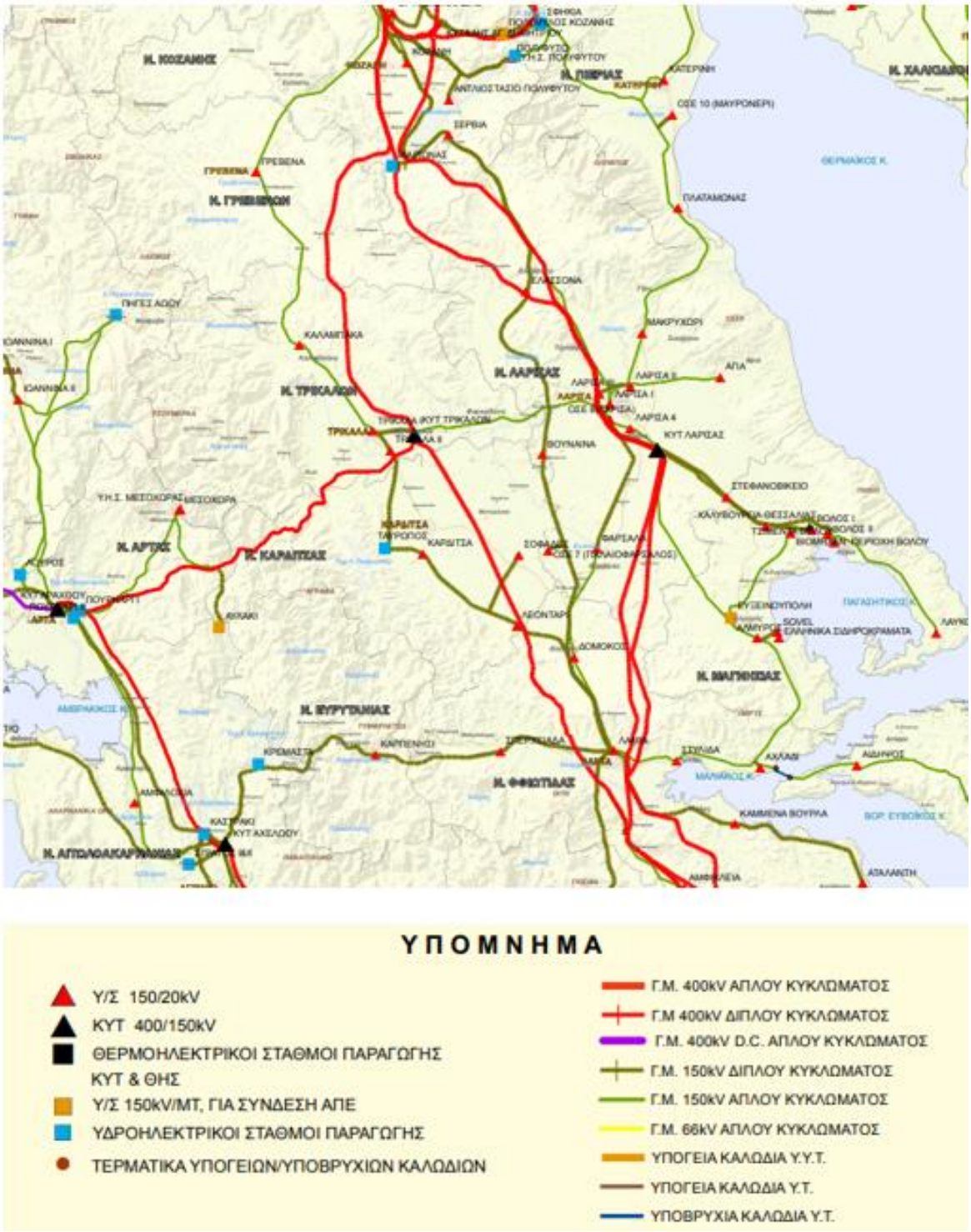

Χάρτης 6.4.4-5: Χάρτης με σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δικτύου ΔΕΗ

Στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Θεσσαλίας υπάρχει ένας σταθμός υδροηλεκτρικής ενέργειας στη Λίμνη Σμόκοβου με συνολική ισχύ 10,37 MW στα όρια της Τ.Κ. Κτιμένης της Δ.Ε. Ταμασίου και της Τ.Κ. Λουτροπηγής της Δ.Ε. Μενελαΐδος, του Δήμου Σοφάδων

Η τεχνητή λίμνη Σμοκόβου αποτελεί μέρος του συνόλου των έργων Σμοκόβου, στα οποία εκτός από τη δημιουργία της λίμνης, περιλαμβάνεται η κατασκευή του φράγματος της λίμνης, η υδροηλεκτρική

εκμετάλλευση από την πτώση των υδάτων στην περιοχή της Τ.Κ. Λεονταρίου και εγγειοβελτιωτικά έργα σε αγροτική έκταση 250.000 στρεμμάτων.

Το φράγμα Σμοκόβου βρίσκεται στην θέση «Παλιοσταλός» Λουτροπηγής, αμέσως μετά την συμβολή των ρεμάτων Ονόχωνου και Ρεντινιώτικου, σε απόσταση 30 km περίπου από την πόλη της Καρδίτσας και είναι λιθόριπτο. Ο ομώνυμος ταμιευτήρας εξυπηρετεί το πρόγραμμα αξιοποίησης της Θεσσαλικής πεδιάδας και εξασφαλίζει νερό για άρδευση έως και 250.000 στρεμμάτων των Π.Ε. Καρδίτσας (νοτιοδυτικό τμήμα του κάμπου της Καρδίτσας), Φθιώτιδας και Λάρισας, την ύδρευση οικισμών και τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα, από την κατάργηση αρδευτικών γεωτρήσεων. Η κατασκευή του φράγματος και των συναφών έργων (σήραγγα εκτροπής, σήραγγες προσπέλασης και αποστράγγισης, εκχειλιστής και εκκενωτής πυθμένα) έγινε από το 1985 έως το 1996. Η πλήρωση του ταμιευτήρα ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2002 και λόγω της υψηλής υδροφορίας της περιόδου εκείνης ολοκληρώθηκε σε διάστημα μερικών μηνών. Από τον πύργο υδροληψίας, που βρίσκεται λίγο κατάντη του αναχώματος Κτιμένης, ξεκινά μια σήραγγα μήκους 4.120 m που καταλήγει πάνω από το χωριό Λεοντάρι. Η σήραγγα έχει διάμετρο 3 m και μέγιστη παροχή λειτουργίας 25 m^3/s. Στην έξοδό της έχει κατασκευαστεί σταθμός παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένης ισχύος 10,4 MW περίπου, τον οποίο εκμεταλλεύεται η ΔΕΗ. Μετά τη διέλευσή του από τον υδροηλεκτρικό σταθμό, το νερό κατευθύνεται σε χαλύβδινο προσαγωγό αγωγό διαμέτρου Φ2000 mm, μέσω του οποίου διανέμεται στο αρδευτικό δίκτυο. Επισημαίνεται ότι η παραγωγή ενέργειας είναι πλήρως εξαρτώμενη από την εξυπηρέτηση των κατάντη αρδευτικών απολήψεων, συνεπώς δεν υπάρχει η δυνατότητα παραγωγής πρωτεύουσας ενέργειας από το σταθμό.

Σχήμα 6.4.4-6: Ο ταμιευτήρας Σμοκόβου

Πέραν του προαναφερθέντος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υπάρχουν ακόμη αρκετές Μονάδες ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας από τη ΡΑΕ, βάσει κατάστασης του Απριλίου του 2023.

Στον ακόλουθο πίνακα δίνονται οι σταθμοί ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας.

Πίνακας 6.4.4-7: Μονάδες ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Νομός	Δήμος	Θέση	Ισχύς (MW)
ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ				

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Νομός	Δήμος	Θέση	Ισχύς (MW)
CLAMWIND POWER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΓΙΘΕΑΣ, ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΖΥΓΟΥΡΟΛΙΒΑΔΟ-ΠΑΛΙΟ ΜΑΝΔΡΙ	432
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΓΙΘΕΑΣ, ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΑΕΡΑΣ	276
ΑΙΟΛΙΚΗ ΒΕΡΜΙΟΥ ΑΕ	ΚΟΖΑΝΗΣ,ΗΜΑΘΙΑΣ	ΕΟΡΔΑΙΑΣ,ΒΕΡΟΙΑΣ,ΗΡΩΙΚΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	ΚΡΥΟΝΕΡΙ	405
VIENTO ΠΟΥΝΕΝΤΕΣ Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ,ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΜΕΤΕΩΡΩΝ,ΜΕΤΣΟΒΟΥ	ΚΑΤΑΡΑ	3
Χ. ΡΟΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ,ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΑΛΜΥΡΟΥ,ΔΟΜΟΚΟΥ,ΣΤΥΛΙΔΟΣ	ΑΛΟΓΟΡΑΧΗ	17
ΜΙΚΡΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ (ΜΥΗΕ)				
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΗ ΙΤΕΑΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΡΕΜΑ ΑΣΠΡΟΣ	99
ΑΡΓΩ_ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ_ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ_ΕΥΘΥΝΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΜΕΛΙΣΣΙ	2
ΚΟΙΝ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡ ΕΠΙΧ ΒΑΤΣΟΥΝΙΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΣΕΜΕΙΚΟ ΣΚΑΜΙΑΣ ΑΓΡΑΦΩΝ Δ.Δ ΒΑΤΣΟΥΝΙΑΣ	6
ΥΔΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ_ΟΕ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ,ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ_ΜΑΝΔΡΙΑ	63
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΛΙΑΚΜΩΝΑΣ - ΜΟΝΗ ΙΛΑΡΙΩΝΑ	42
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΣΜΟΚΟΒΟ ΝΟ.2 ΣΤΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	32
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΕΞΟΔΟΣ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ	10
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΡΕΜΑ ΜΠΑΛΤΑ	999
ΔΗΜ. ΕΠΙΧ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ Μ.Π.ΒΟΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΣΑΡΑΚΗΝΟΣ	75
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΠΥΛΗΣ	ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΧΕΛΩΟΣ - ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΕΤΟΥ	16
ΥΔΡΟΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ ΡΕΜΑ	4177

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Νομός	Δήμος	Θέση	Ισχύς (MW)
ENEL GREEN POWER HELLAS Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΙΚΟ ΡΕΜΑ	195
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΙΣΣΑΒΟΥ ΟΕ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΓΙΑΣ	ΡΕΜΑ ΓΚΟΥΡΑΣ (ΚΑΛΥΨΩ) ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟ ΝΕΡΟ	5
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ,ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΡΕΜΑ ΚΕΡΑΣΙΩΤΙΚΟ	79
Γ. ΚΑΡΑΝΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ	ΔΗΜΗΤΡΑ	65
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΝΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ	ΡΕΜΑ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗΣ	75
ΚΟΡΥΦΗ Κ2 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΠΥΛΗΣ	ΒΑΘΥΡΕΜΑ	154
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΠΑΡΚΑ				
ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ ΙΚΕ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΑΛΑΜΑ	ΧΟΝΤΡΗ ΡΑΧΗ	816
ΕΓΝΑΤΙΑ WIND ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΓΙΑΣ	ΛΙΒΑΔΙ - ΠΑΛΙΟΜΥΛΟΣ	4134
ΑΚΤΙΝΑ_ΣΤΕΡΕΑΣ_ΜΟΝ_Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ	ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ	15
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΚΑΛΑΜΙΑ Δ.Δ. ΑΡΓΥΡΟΜΥΛΟΙ	10
ΕΓΝΑΤΙΑ WIND ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΝΟΤΗΤΑ ΒΡΥΟΤΟΠΟΥ	5988
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	8299
ΝΤΑΟΥΣΛΑΡ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΝΤΑΟΥΣΛΑΡ	199
ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Δ.Δ. ΑΕΡΙΝΟΥ)	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Δ.Δ. ΑΕΡΙΝΟΥ)	5497
ΚΡΕΒΑΤΙΑ Δ.Δ. ΑΓΡΟΚΗΠΙΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΡΕΒΑΤΙΑ Δ.Δ. ΑΓΡΟΚΗΠΙΟΥ	18
ΒΙ.ΠΕ. ΒΟΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΒΙ.ΠΕ. ΒΟΛΟΥ	1947
ΓΕΦΥΡΙΑ Ι	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΓΕΦΥΡΙΑ Ι	1771
ΗΜΕΡΟΚΛΗΜΑ ΠΑΛΙΟΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΗΜΕΡΟΚΛΗΜΑ ΠΑΛΙΟΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	198
ΑΓΡΟΤ. 122 Δ.Δ. ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΑΓΡΟΤ. 122 Δ.Δ. ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙΟΥ	1998
ΚΡΙΤΙΡΙ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΚΡΙΤΙΡΙ	1998
ΒΛΑΧΟΠΗΓΑΔΟ (Δ.ΔΧ.ΡΥΣΑΥΓΗΣ)	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΒΛΑΧΟΠΗΓΑΔΟ (Δ.ΔΧ.ΡΥΣΑΥΓΗΣ)	1995

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Νομός	Δήμος	Θέση	Ισχύς (MW)
ΔΔ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΔΔ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ	1998
ΛΥΚΟΡΡΕΜΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΑΛΑΜΑ	ΛΥΚΟΡΡΕΜΑ	1975
ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ	1952
ΓΡΑΙΚΙΑ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΓΡΑΙΚΙΑ	1068
ΠΑΛΙΟΥΡΕΣ, Δ.Δ. ΚΥΨΕΛΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΠΑΛΙΟΥΡΕΣ, Δ.Δ. ΚΥΨΕΛΗΣ	8999
ΑΝΩ ΓΕΝΤΖΕΛΗ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΑΛΜΥΡΟΥ	ΑΝΩ ΓΕΝΤΖΕΛΗ	1971
7ο ΧΛΜ ΛΑΡΙΣΑΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	7ο ΧΛΜ ΛΑΡΙΣΑΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	4
ΒΑΜΒΑΚΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΒΑΜΒΑΚΟΥ	999
ΓΕΦΥΡΙΑ ΙΙ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΓΕΦΥΡΙΑ ΙΙ	1771
ΒΙΠΕ ΒΟΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΒΙΠΕ ΒΟΛΟΥ	25
ΜΠΟΖΑΛΟ - ΜΠΙΣΔΕΪΚΑ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΑΛΜΥΡΟΥ	ΜΠΟΖΑΛΟ - ΜΠΙΣΔΕΪΚΑ	10
ΟΡΦΑΝΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΠΑΛΑΜΑ	ΟΡΦΑΝΑ	199
ΜΙΚΡΟΛΙΘΟΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΜΙΚΡΟΛΙΘΟΣ	1274
ΡΙΓΑΝΕΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΡΙΓΑΝΕΣ	4996
ΚΑΨΑΛΕΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΚΑΨΑΛΕΣ	1998
ΓΕΝΤΖΕΛΗ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΑΛΜΥΡΟΥ	ΓΕΝΤΖΕΛΗ	1904
ΖΟΥΡΝΑΔΙΑ 1	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΖΟΥΡΝΑΔΙΑ 1	4523
ΖΟΥΡΝΑΔΙΑ 2	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΖΟΥΡΝΑΔΙΑ 2	1975
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	9885
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	9885
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	9885
ΠΡΟΧΩΜΑ - ΑΡ. ΤΕΜ. 419 - ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΠΡΟΧΩΜΑ - ΑΡ. ΤΕΜ. 419 - ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ	3218
ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ / ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ				
ΛΗΘΑΙΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΛΑΚΚΑ	298
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΠΑΛΙΑΜΠΕΛΑ	299
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΕ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΧΥΤΑ ΒΟΛΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ	125

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Νομός	Δήμος	Θέση	Ισχύς (MW)
			ΚΑΚΚΑΒΟΣ Δ.Δ. ΔΙΜΗΝΙΟΥ	
ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ Β ΙΟΑΕΡΙΟ ΦΑΡΣΑΛΩΝ Α.Ε.	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΒΑΜΒΑΚΟΥ	5252
VIOPAR ENERGY Α.Ε.	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΒΙ.ΠΕ. ΒΟΛΟΥ	499
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΠΥΛΗΣ	ΒΑΜΠΟΥΛΟΥ	249
ΦΘΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΤΣΑΙΡΙ - ΠΟΛΥΓΩΝΙΚΟ	235

Όσον αφορά στα Μικρά Υδροηλεκτρικά (ΜΥΗΕ), η συντριπτική πλειοψηφία του επενδυτικού ενδιαφέροντος για ΜΥΗΕ εντοπίζεται στις περιοχές υψηλού υδάτινου δυναμικού όπως της Ηπείρου, Δυτικής Στερεάς, Δυτικής Θεσσαλίας, Δυτικής & Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής και Βόρειας Πελοποννήσου. Μέχρι σήμερα, το υδραυλικό δυναμικό της χώρας έχει σε μεγάλο ποσοστό αξιοποιηθεί, όσον αφορά τις παραπάνω περιοχές.

Αναφέρονται τα Μικρά Υδροηλεκτρικά έργα (ΜΥΗΕ) στα οποία η χρησιμοποιούμενη ποσότητα νερού επιστρέφει στο σύνολό της στο υδατόρευμα συνήθως σε σημείο ακριβώς κατάντη του φράγματος και επομένως η αξιοποιούμενη ποσότητα δεν αφαιρείται οριστικά από το υδατόρευμα.

Ο αριθμός των ΜΥΗΕ που εντοπίζονται στο ΥΔ EL08 παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί και στο αντίστοιχο σχήμα.

Πίνακας 6.4.4-8: ΥΣ που επηρεάζονται από ΜΥΗΕ στο ΥΔ EL08

Αριθμός έργων με άδεια λειτουργίας	Αριθμός έργων με άδεια παραγωγής	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Μήκος (km)
1	0	EL0816R000200005N	ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 4	10.15
0	1	EL0816R000206231H	ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3	10.63
0	1	EL0816R000206233N	ΤΣΑΤΣΟΡΡΕΜΑ	5.02
0	1	EL0816R000212049N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π. 2	5.48
0	2	EL0816R000216052N	ΠΟΡΤΑΙΚΟΣ Π. 2	8.39
3	4	EL0816R000218054N	ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΙΚΟ Ρ.	43.77
0	4	EL0816R000218155N	ΚΛΕΙΝΟΒΙΤΙΚΟΣ Π.	20.28

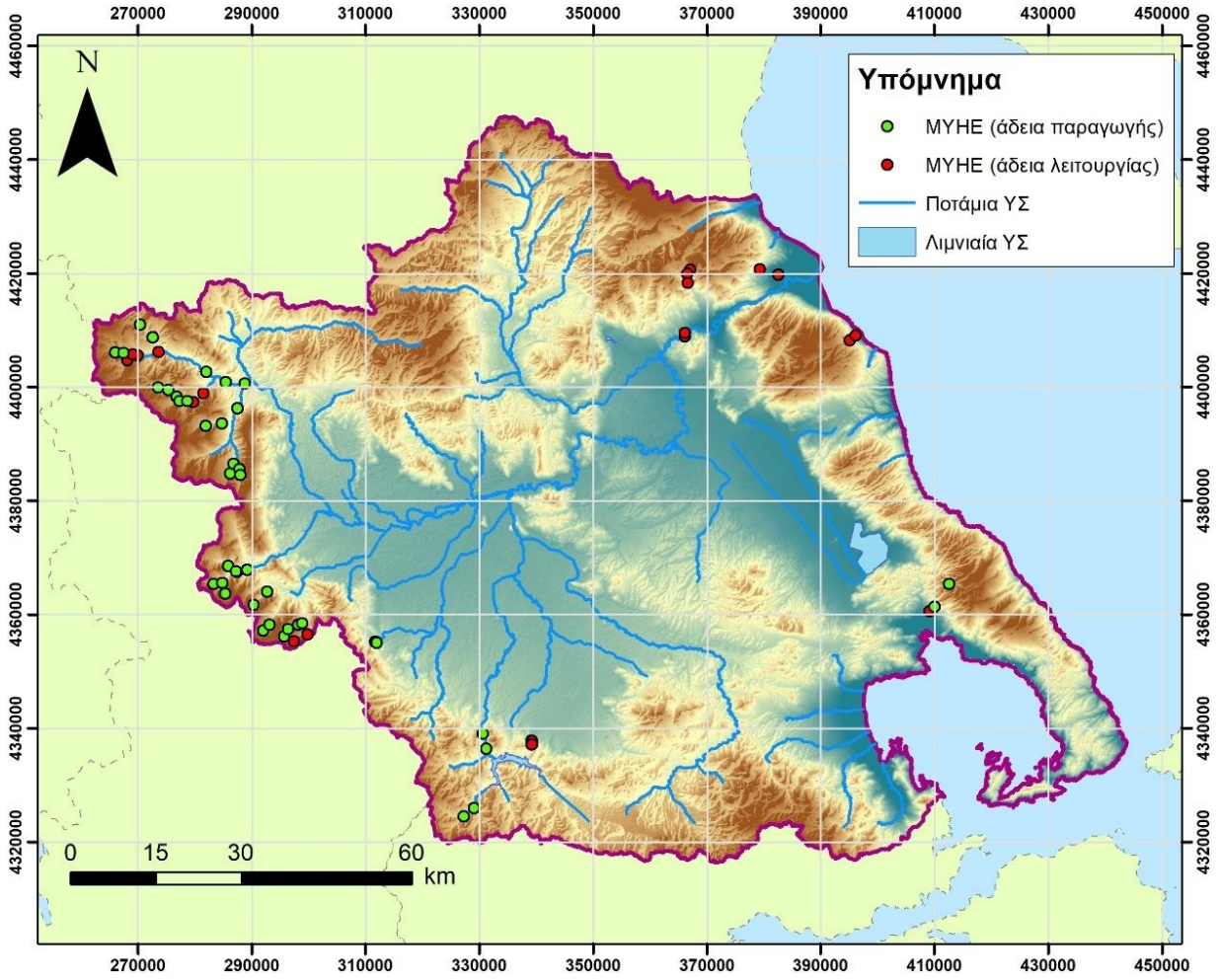

Χάρτης 6.4.4-6: Χάρτης ΜΥΗΕ στο ΥΔ08

Παράλληλα, από το 2011 ισχύει η Υ.Α. 196978 (ΦΕΚ 518/05.04.11) «Συμπλήρωση και εξειδίκευση λεπτομερειών κριτηρίων χωροθέτησης ΜΥΗΕ, που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, σύμφωνα με την παρ. 5 άρθ. 9 του Ν 3851/2010».

Τέλος, στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης του Θεσσαλίας προτείνεται ως μέτρο για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις, η έκδοση των απαραίτητων κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες θα περιέχουν τα βασικά κριτήρια προσδιορισμού των υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα εσωτερικά ύδατα και θα καθορίζουν τους όρους, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων σε εκείνα.

Μέχρι τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου και την εξειδίκευση των προαναφερθέντων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων στα υδατικά συστήματα εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως ύδατα αναψυχής, η Δ/νση Υδάτων μπορεί να επιτρέπει την εγκατάσταση έργων υδροληψίας και ΜΥΗΕ στις περιοχές αυτές, εφόσον τεκμηριωθεί ότι δεν επηρεάζεται η κατάσταση του υδατικού συστήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και συναξιολογηθεί η σκοπιμότητα του έργου σε σχέση με τις υφιστάμενες ή/και προγραμματιζόμενες

δραστηριότητες αναψυχής. Η εγκατάσταση νέων Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων και λοιπών έργων υδροληψίας που δεν υφίσταται η ανωτέρω τεκμηρίωση αναστέλλεται προσωρινά. Η αναστολή δεν αφορά σε έργα ύδρευσης.

6.4.4.5 Δίκτυα Άρδευσης και Ύδρευσης

6.4.4.5.1 Ύδρευση

Οι πάροχοι νερού για τις υπηρεσίες Παροχής Νερού Ύδρευσης - Διυλισμένου ή Καθαρού Πόσιμου Νερού και Αποχέτευσης (συλλογή και επεξεργασία λυμάτων μέχρι δευτεροβάθμια επεξεργασία) είναι κατά κανόνα Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης-Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) ή υπηρεσίες Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), όπου δεν έχουν δημιουργηθεί ΔΕΥΑ.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 135275/2017 (ΦΕΚ 1751/Β'/22-05-2017) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του», οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος είναι οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι Δημόσιοι Οργανισμοί, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, τα Ν.Π.Ι.Δ. και λοιποί φορείς, όπως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Πρωτευούσης (ΕΥΔΑΠ ΑΕ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ ΑΕ), η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΑΘ, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος είτε προς άλλους φορείς είτε προς τελικούς χρήστες. (Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα απόφαση έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση 2519/2022). Επειδή, όμως, με βάση το σκεπτικό της προαναφερθείσας απόφασης του ΣτΕ οι λόγοι ακύρωσης σχετίζονται με θέματα τιμολόγησης του νερού για διαφορετικές χρήσεις και των επιπέδων ανάκτησης του κόστους του και όχι με τον τρόπο και τη μεθοδολογία προσδιορισμού αυτού καθαυτού του κόστους, στο πλαίσιο του παρόντος Προσχεδίου και των σχετικών υποστηρικτικών κειμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις της απόφασης με αριθ. οικ. 135275/2017 (Β' 1751) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του»).

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας φαίνεται να λειτουργούν 28 ΔΕΥΑ ενώ για τις περιοχές που δεν καλύπτουν οι ΔΕΥΑ οι υπηρεσίες ύδρευσης παρέχονται από τους Δήμους (Καποδιστριακούς).

Η βασική υποδομή των ΔΕΥΑ περιλαμβάνει δύο στοιχεία: αφενός τα έργα κεφαλής για τη συλλογή και μεταφορά του νερού από το υδατικό σύστημα στο κεντρικό δίκτυο διανομής νερού της ΔΕΥΑ (π.χ., υδραγωγεία, φράγματα) και αφετέρου έργα δικτύου μεταφοράς νερού ύδρευσης στους τελικούς καταναλωτές (και μεταφοράς και 2βάθμιας επεξεργασίας λυμάτων).

- Αναλυτικότερα, τα έργα κεφαλής ή εξωτερικά υδραγωγεία διαφέρουν κατά περίπτωση σύμφωνα με τους εξής παράγοντες:
- την πηγή υδροληψίας (επιφανειακά ή υπόγεια νερά) και
- την απόσταση της πηγής υδροληψίας από το δίκτυο διανομής, η οποία επηρεάζει το συνολικό μήκος των έργων μεταφοράς.

Συνήθως τα έργα αυτά έχουν κατασκευαστεί από τις Νομαρχίες παλαιότερα και παραδόθηκαν στις ΔΕΥΑ.

Οι ενεργοί πάροχοι του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) στην υπηρεσία παροχής νερού ύδρευσης και υπηρεσία αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων αναφέρονται στον αμέσως επόμενο πίνακα. Σημειώνεται ότι ορισμένοι πάροχοι υπηρεσίας ύδρευσης, ενδέχεται να παρέχουν από το δίκτυο τους νερό και για αγροτική χρήση, η οποία αφορά κυρίως καλλιέργειες εντός κατοικιών π.χ. κήποι, το οποίο είτε καταγράφεται χωριστά ως αγροτική χρήση είτε εμπεριέχεται στις ποσότητες που καταγράφονται ως ύδρευση (οικιακή).

Πίνακας 6.4.4-9: ΥΔ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (EL08) – ΠΑΡΟΧΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΧΟΥ	ΠΑΡΟΧΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΑΓΙΑΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΑΛΜΥΡΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΒΟΛΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΜΕΤΕΩΡΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΚΙΛΕΛΕΡ	ΥΔΡΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΠΑΛΑΜΑ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΠΥΛΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ (Φερών)	ΥΔΡΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΣΟΦΑΔΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΤΕΜΠΩΝ (Νέσσωνος)	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α	ΜΕΤΈΩΡΩΝ	
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ [1]	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ [1]	ΥΔΡΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ [1]	ΥΔΡΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΥ – ΟΛΥΜΠΟΥ [1]	ΥΔΡΕΥΣΗ

Πηγή: ΥΠΕΝ/ΓΓΦΠΥ/Γενική Διεύθυνση Υδάτων και Μελετητές

[1] Ανήκει ένα μέρος του Δήμου στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.

6.4.4.5.2 Άρδευση

Η Υπηρεσία Άρδευσης – Αδιύλιστο μη Πόσιμο νερό, παρέχεται κυρίως από τους Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), οι οποίοι εκτείνονται στα όρια ενός ή περισσοτέρων Δήμων και τους Γενικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) με εποπτικό κυρίως ρόλο στη λειτουργία ορισμένων ΤΟΕΒ. Στην

περιοχή της Θεσσαλίας λειτουργούν περίπου 55 ΤΟΕΒ και ένας ΓΟΕΒ. Σε ελάχιστες εξαιρέσεις η υπηρεσία της άρδευσης παρέχεται και από ΔΕΥΑ.

Οι ενεργοί πάροχοι του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) στην υπηρεσία παροχής νερού αγροτικής χρήσης αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι εκτός από τους ΤΟΕΒ-ΓΟΕΒ, νερό αγροτικής χρήσης, παρέχουν και κάποιοι Δήμοι και ΔΕΥΑ.

Πίνακας 6.4.4-10: ΥΔ Θεσσαλιας (EL08) – Πάροχοι Υπηρεσίας Παροχής Ύδατος για Αγροτική Χρήση

ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΧΟΥ	ΠΑΡΟΧΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Γ.Ο.Ε.Β.	ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
Δ.Ε.Υ.Α.	ΔΕΥΑ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
Δ.Ε.Υ.Α.	ΔΕΥΑ ΤΕΜΠΩΝ (Νέσσωνος)	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΡΔΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	ΥΔΡΕΥΣΗ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ&ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΕΝΙΠΠΕΩΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΠΗΓΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΣΕΛΛΑΝΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΤΑΥΡΩΠΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΤΙΤΑΝΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΝΑΛΙΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΒΥΤΟΥΜΑ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΓΕΛΑΝΘΗΣ - ΛΑΖΑΡΙΝΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΓΟΜΦΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΑΜΑΣΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΕΝΔΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΕΥΑ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΙΠΟΤΑΜΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΔΡΟΣΕΡΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΖΑΡΚΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΘΕΟΠΕΤΡΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ

ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΧΟΥ	ΠΑΡΟΧΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΚΑΛΟΝΕΡΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΚΑΡΛΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΚΛΟΚΟΤΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΛΗΘΑΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΛΥΓΑΡΙΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΑΤΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΕΓ. ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΕΓ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΕΓΑΡΧΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ-ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΜΟΥΡΙΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΞΥΝΙΑΔΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΠΑΛΑΙΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΠΗΝΕΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΠΛΑΤΑΝΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΠΡΙΝΟΥΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΡΑΞΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΡΑΨΑΝΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΡΙΖΩΜΑΤΟΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΡΟΓΓΙΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΣΑΡΑΚΙΝΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΣΤΡΟΦΥΛΛΟΥ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	Τ.Ε.Α. ΠΥΛΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΑΟΥΣΑΝΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΤΟΕΒ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΦΗΚΗΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ
Τ.Ο.Ε.Β.	ΦΩΤΑΔΑΣ	ΑΡΔΕΥΣΗ

Πηγή: ΥΠΕΝ/ΓΓΦΠΥ/Γενική Διεύθυνση Υδάτων και Μελετητές

Κατά την μεταφορά του νερού από την υδροληψία μέχρι τον αγρό παρατηρούνται απώλειες ακόμη και στα καλά οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα με συνέπεια να χρειάζονται πρόσθετες ποσότητες νερού για την κάλυψη των καθαρών αναγκών σε νερό των καλλιεργειών. Οι θεωρητικές απώλειες στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ποικίλουν ανάλογα με τον τύπο αγωγού, το υλικό κατασκευής του αγωγού, την παλαιότητα του δικτύου και το βαθμό συντήρησής του. Επιπλέον, η αποδοτικότητα εφαρμογής του νερού στον αγρό επηρεάζεται από την εφαρμοζόμενη μέθοδο άρδευσης, την επιδεξιότητα των αγροτών και πρωτίστως από την διαθεσιμότητα μέσων και πληροφόρησης που έχει ο αγρότης για την αποτελεσματική άρδευση της καλλιέργειάς του.

Πέραν των οργανωμένων παρόχων ΔΕΥΑ και ΤΟΕΒ, σε πολλές περιπτώσεις ατομικές ανάγκες σε νερό, κυρίως για την άρδευση καλύπτονται με ιδιωτικές γεωτρήσεις. Σήμερα στο Υ.Δ. Θεσσαλίας οι απολήψεις επιφανειακών νερών για άρδευση από τους ιδιώτες καλλιεργητές γίνονται με περιορισμένο έλεγχο ή ορισμένες φορές χωρίς έλεγχο.

Οι διάσπαρτες πηγές υδροληψίας του υδατικού διαμερίσματος (πηγές, γεωτρήσεις) αρκετές φορές υφίστανται ρυπάνσεις εξαιτίας της μη λήψης μέτρων στον περιβάλλοντα χώρο της υδροληψίας.

Είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα προστασίας με τον καθορισμό ζωνών προστασίας γύρω από τις υδροληψίες άρδευσης με την απαγόρευση ή τον περιορισμό δραστηριοτήτων που δυνητικά μπορεί να επιφέρουν ρύπανση του υδροφορέα.

Είναι γνωστό, ότι στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας, τα οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα είναι ανοιχτά (διώρυγες), παλαιά δίκτυα που έχουν εντονότατη ανάγκη εκσυγχρονισμού και σοβαρών επισκευών. Οι δύο μεγαλύτεροι ΤΟΕΒ στην περιοχή είναι, ο ΤΟΕΒ Ταυρωπού με αρδεύσιμη έκταση ίση με 114.300 στρ. και πηγή υδροδότησης την τεχνητή λίμνη Πλαστήρα και ο ΤΟΕΒ Πηνειού με αρδεύσιμη έκταση ίση με 144.829 στρ. και πηγή υδροδότησης τον π. Πηνειό. Οι απαιτούμενες επενδύσεις δεν έχουν πραγματοποιηθεί με αποτέλεσμα τα δίκτυα να λειτουργούν συχνά σε οριακή κατάσταση με μεγάλες απώλειες νερού. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση του αρδευτικού νερού δεν γίνεται σύμφωνα με τις ορθές γεωργικές πρακτικές καλής διαχείρισης. Επομένως, η θεωρητική ζήτηση σε αρδευτικό νερό αναμένεται να είναι μικρότερη από την πραγματική κατανάλωση σε αρδευτικό νερό λόγω σημαντικών απωλειών του δικτύου μεταφοράς και διανομής.

Τα στοιχεία της Διεύθυνσης Υδροηλεκτρικής Παραγωγής της ΔΕΗ σχετικά με τη διάθεση αρδευτικού νερού από την Τεχνητή Λίμνη Πλαστήρα, αφορούν σε νερό που διατίθεται για άρδευση, αλλά εκρέει απευθείας στον π. Καλέντζη. Επομένως οι μετρήσεις της ΔΕΗ σε διατεθείσα ποσότητα για άρδευση, οι οποίες κυμαίνονται από 77 έως 137 hm^3 κατά την περίοδο 2006-2010, μπορεί να προσεγγίζουν ή ακόμη και να ξεπερνούν τις πραγματικές καταναλώσεις αρδευτικού νερού.

6.4.4.6 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων

Για τις ανάγκες καταγραφής και εκτίμησης του εξυπηρετούμενου πληθυσμού από τις ΕΕΛ, αναφέρεται η κατηγοριοποίηση των οικισμών σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και την ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ Β'192), σύμφωνα με την οποία οι οικισμοί με πληθυσμό 2.000 κατοίκων και άνω διακρίνονται στους εξής:

- Οικισμοί Α' προτεραιότητας: οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό >10.000 και εκροή σε «ευαίσθητο αποδέκτη».
- Οικισμοί Β' προτεραιότητας: οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό >15.000 και εκροή σε μη «ευαίσθητο αποδέκτη», δηλαδή σε «κανονικό αποδέκτη».
- Οικισμοί Γ' προτεραιότητας: οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό 2.000 έως 10.000 και εκροή σε οποιοδήποτε αποδέκτη και οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό μεταξύ 10.000 και 15.000 και εκροή σε κανονικό αποδέκτη.

Σύμφωνα με αυτή την κατηγοριοποίηση στο Υδατικό Διαμέρισμα αναγνωρίζονται συνολικά:

- τέσσερις (4) οικισμοί Β' προτεραιότητας, και
- τριάντα δύο (32) οικισμοί Γ' προτεραιότητας.

Συγκεκριμένα, στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 3-1) παρουσιάζονται τα ονόματα των οικισμών με βάση τον χαρακτηρισμό της προτεραιότητας τους.

Πίνακας 6.4.4-11: Κατάταξη αναγνωρισμένων οικισμών στο Υ.Δ. Θεσσαλίας σύμφωνα με την ΚΥΑ 5673/400/97 (192 Β')

	Οικισμοί
Β' Προτεραιότητας	Καρδίτσα, Λάρισα, Βόλος, Τρίκαλα
Γ΄ Προτεραιότητας	Καρδιτσομάγουλα, Παλαμάς, Σοφάδες, Αγιά, Γιάννουλη, Φαλάνη, Ελασσόνα, Τσαρίτσανη, Λιβάδι, Τύρναβος, Φάρσαλα, Καλαμπάκα, Οιχαλία, Δομοκός, Δεσκάτη, Μουζάκι, Αμπελώνας, Κρανέα Ελασσόνα, Νίκαια, Συκουριό, Αγιόκαμπος, Βελίκα, Κάτω Σωτηρίτσα, Αγριά, Βελεστίνο, Νέα Αγχίαλος, Πορταριά, Αλμυρός, Σούρπη, Πατητήρι, Ζαγορά, Βερδικούσα.

Ο Κατάλογος των «ευαίσθητων περιοχών για τη διάθεση των αστικών λυμάτων» καθορίζεται με την ΚΥΑ 19661/1982/1999 ΚΥΑ (Β'1811) και την ΚΥΑ 48392/939/2002.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08), δεν εντοπίζονται θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ό,τι αφορά στα αστικά λύματα.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) καταγράφεται ότι έχουν κατασκευασθεί συνολικά είκοσι δύο (22) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), εκ των οποίων είκοσι μία (21) από αυτές βρίσκονται σε λειτουργία και μία (1) η ΕΕΛ Οιχαλίας, η οποία δεν λειτουργούσε μέχρι το 2021. Δεκαεννέα (19) ΕΕΛ έχουν κατασκευασθεί για να εξυπηρετούν οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων, ενώ οι υπόλοιπες τρεις (3) ΕΕΛ για να εξυπηρετούν μικρότερους οικισμούς (Πυργετός, Μελιβοία και Σαραντάπορο). Η θέση όλων των κατασκευασμένων ΕΕΛ απεικονίζεται στον χάρτη που ακολουθεί.

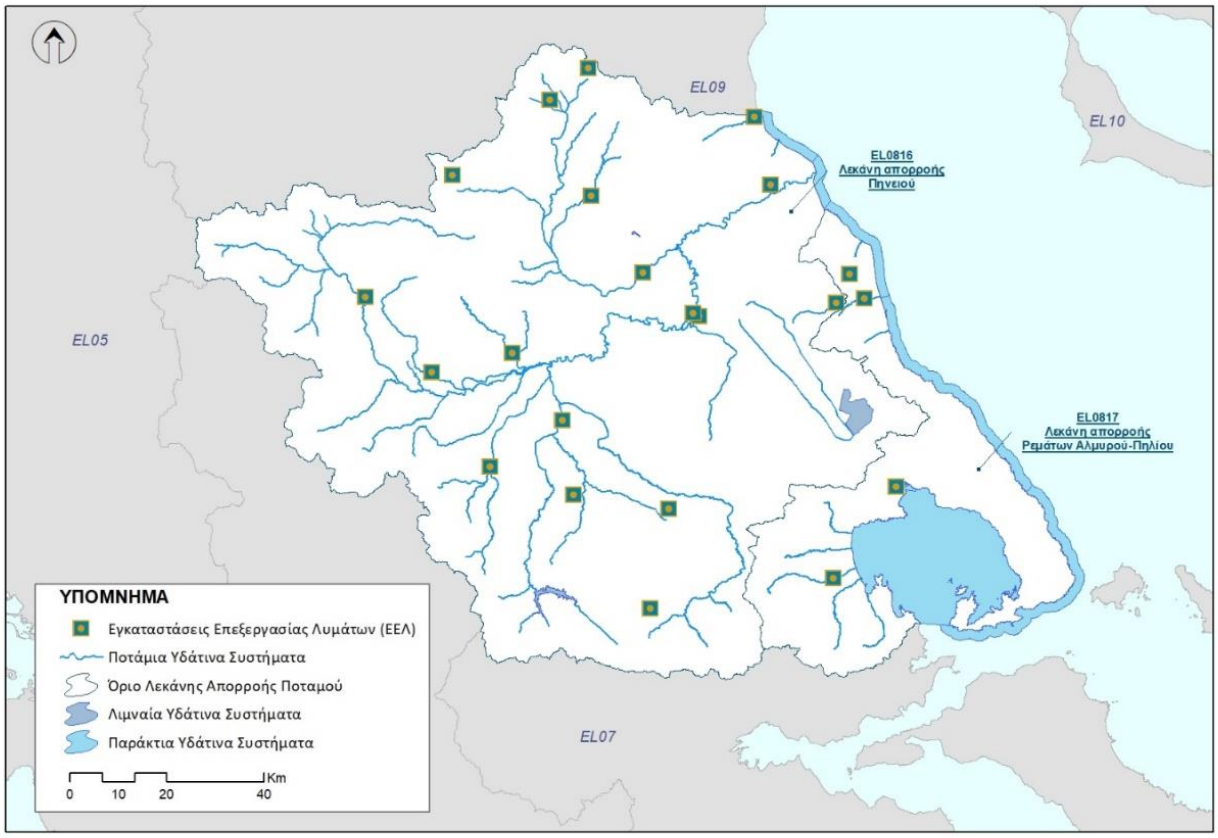

Χάρτης 6.4.4-7: Θέσεις ΕΕΛ που λειτουργούν στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Στα παρακάτω σχήματα παρουσιάζεται η συγκέντρωση του οργανικού φορτίου, του αζώτου και του φωσφόρου όπως μετρήθηκαν στην έξοδο από τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων που υπάρχουν μετρημένες τιμές. Τα διαγράμματα δείχνουν το εύρος των τιμών, τη μέση τιμή, το 95 ποσοστημόριο, καθώς και τον αριθμό των δειγμάτων που αξιολογήθηκαν για την περίοδο 2018-2020.

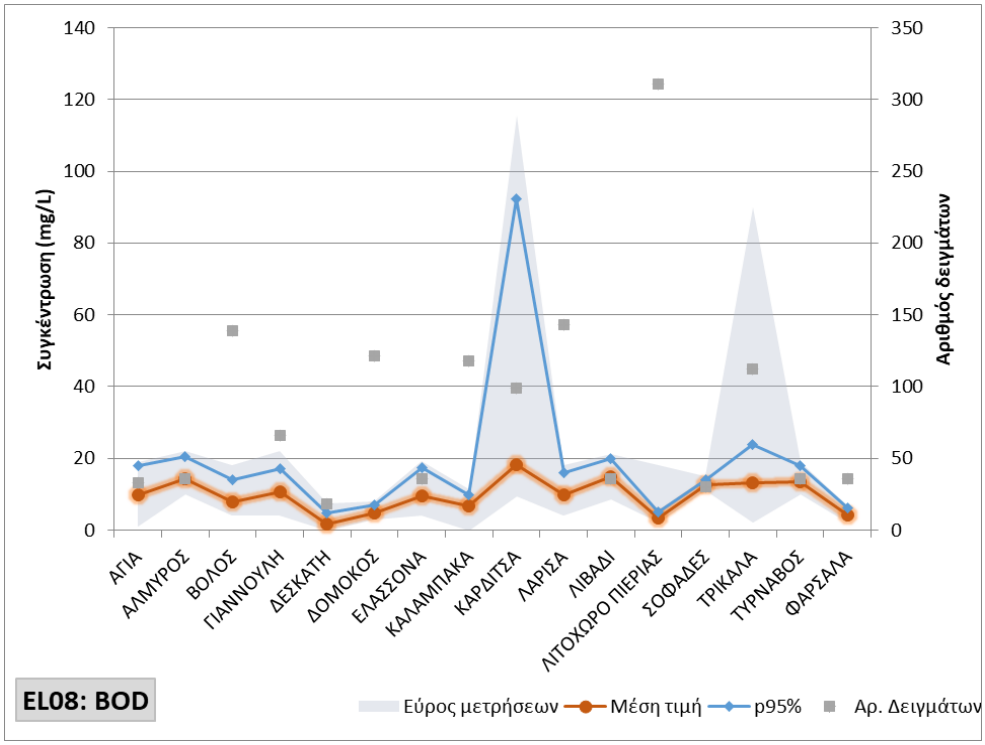

Σχήμα 6.4.4-7: Συγκέντρωση (mg/L) BOD ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08

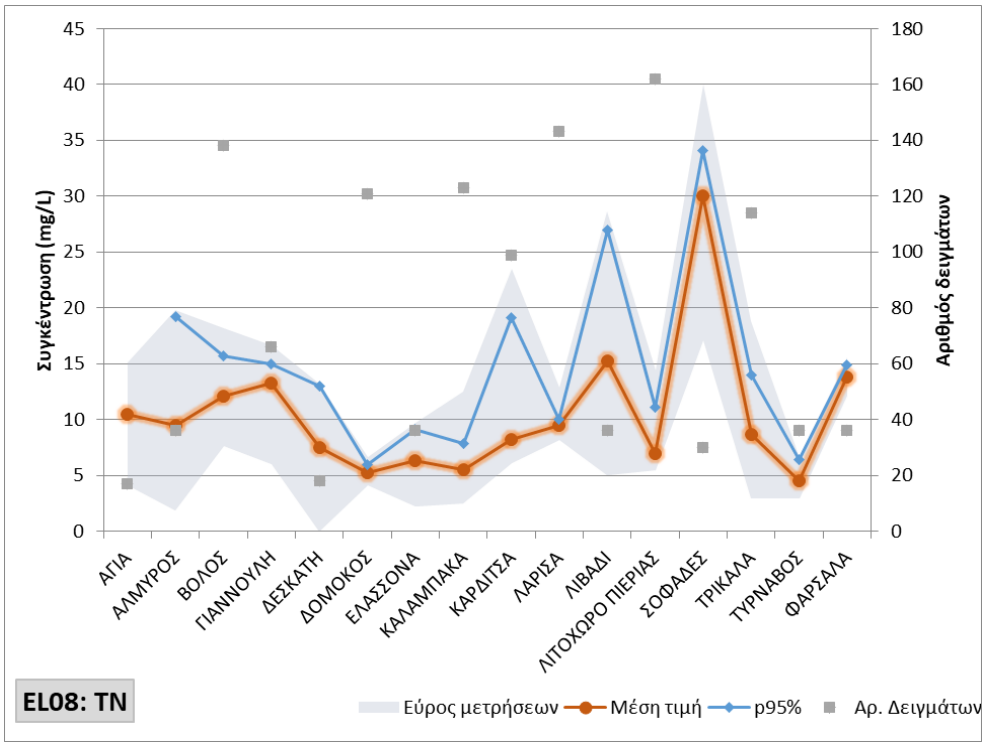

Σχήμα 6.4.4-8: Συγκέντρωση (mg/L) N ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08

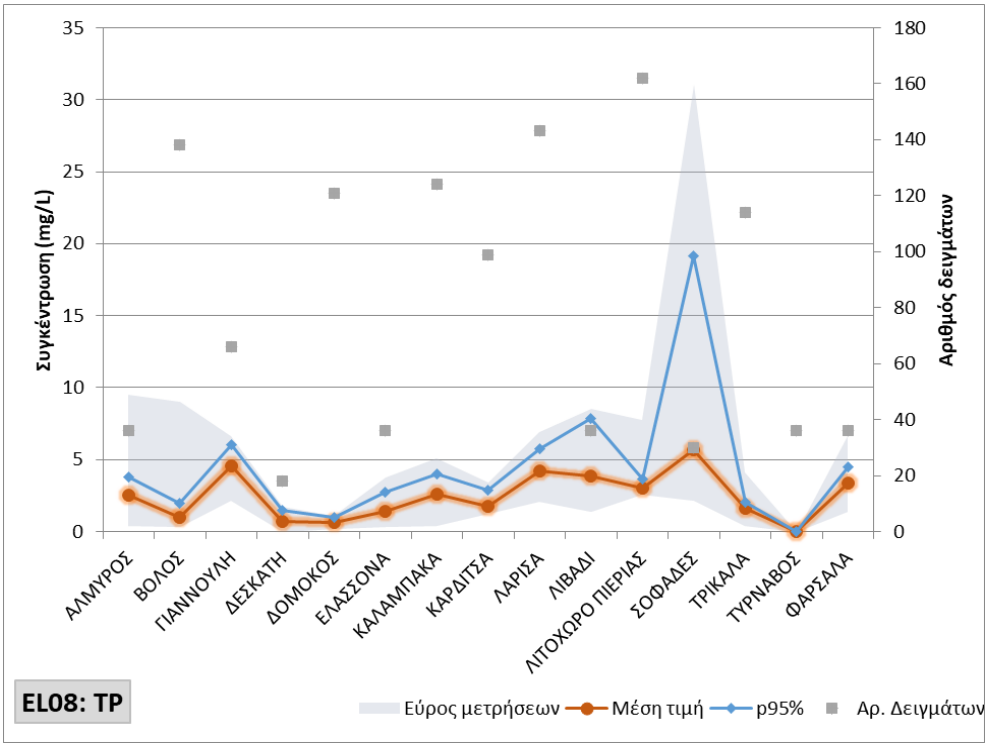

Σχήμα 6.4.4-9: Συγκέντρωση (mg/L) P ανά ΕΕΛ σύμφωνα με τα λειτουργικά δεδομένα της κάθε εγκατάστασης για το ΥΔ EL08

Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν διαθέσιμα λειτουργικά δεδομένα η αξιολόγηση βασίστηκε σε στοιχεία πληθυσμού και τα ανά κάτοικο παραγόμενα φορτία.

Λεκάνη Απορροής Πηνειού EL0816

Στην περιοχή της Λεκάνης Απορροής Πηνειού (EL0816) αναγνωρίζονται συνολικά:

- Τρεις (3) οικισμοί Β' προτεραιότητας: Καρδίτσα, Λάρισα, Τρίκαλα.
- Είκοσι (20) οικισμοί Γ' προτεραιότητας: Καρδιτσομάγουλα, Παλαμάς, Σοφάδες, Αγιά, Γιάννουλη, Φαλάνη, Ελασσόνα, Τσαρίτσανη, Λιβάδι, Τύρναβος, Φάρσαλα, Καλαμπάκα, Οιχαλία, Δομοκός, και Δεσκάτη. Επίσης είναι οι οικισμοί: Μουζάκι, Αμπελώνας, Κρανέα Ελασσόνα, Νίκαια, Συκουριό.

Στη Λεκάνη Απορροής Ποταμού Πηνειού (EL0816) καταγράφεται ότι έχουν κατασκευασθεί συνολικά δεκαοχτώ (18) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), εκ των οποίων δεκαεπτά (17) από αυτές βρίσκονται σε λειτουργία. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τις ΕΕΛ Λιτόχωρου Πιερίας, Καρδίτσας, Παλαμά, Σοφάδων, Λάρισας, Αγιάς, Γιάννουλη, Ελασσόνα, Λιβαδίου, Τυρνάβου, Φαρσάλων, Τρικάλων, Καλαμπάκας, Δομοκού, Πυργετού, Σαρανταπόρου, Δεσκάτης, οι οποίες βρίσκονται σε λειτουργία, ενώ η ΕΕΛ Οιχαλίας ακόμη δεν λειτουργεί. Ακολουθούν πληροφορίες για την κάθε εγκατάσταση και τους οικισμούς εξυπηρέτησής τους:

- Η ΕΕΛ Λιτόχωρου λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό του Λιτόχωρου που αποτελεί οικισμό Β' προτεραιότητας εκτός του Υ.Δ. Θεσσαλίας, και τους μικρότερους οικισμούς Λεπτοκαρυά, Νέος Παντελεήμων, Παραλία Παντελεήμονος, Παντελεήμων, Πλαταμών, Νέοι Πόροι, Άγιος Δημήτριος, Πόροι, Σκοτίνα, Παραλία Σκοτίνης και Άνω Σκοτίνα. Ωστόσο, επειδή η επεξεργασμένη εκροής της ΕΕΛ Λιτόχωρου οδηγείται σε παράκτιο Υδατικό Σύστημα του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό του ρυπαντικού φορτίου του εν λόγω Διαμερίσματος.

- Η ΕΕΛ Καρδίτσας λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό της Καρδίτσας, που αποτελεί οικισμό Β' Προτεραιότητας, τον οικισμό Καρδιτσομαγούλα που αποτελεί οικισμός Γ' Προτεραιότητας, και τους μικρότερους οικισμούς Αρτεσιανό, Ρούσσος, Αγιοπηγή και Παλαιοκκλήσι. Λαμβάνοντας υπόψη τα διαπιστωμένα προβλήματα στη λειτουργία της ΕΕΛ Καρδίτσας, έχει προταθεί και έχει ενταχθεί έργο σε πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους.
- Η ΕΕΛ Παλαμά ξεκίνησε να λειτουργεί το 2021 και εξυπηρετεί τον οικισμό του Παλαμά, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Σοφάδων λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό των Σοφάδων, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Λάρισας λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό της Λάρισας, που αποτελεί οικισμό Β' Προτεραιότητας και τον μικρότερο οικισμό της Τερψιθέας.
- Η ΕΕΛ Αγιάς λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό της Αγιάς, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Γιάννουλης λειτουργεί και εξυπηρετεί τους οικισμούς Γιανούλη και Φαλάνη που αποτελούν οικισμοί Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Ελασσόνας λειτουργεί και εξυπηρετεί τους οικισμούς της Ελασσόνας και της Τσαριτσάνης που αποτελούν οικισμούς Γ' Προτεραιότητας και τους μικρότερους οικισμούς Γαλανόβρυση, και Στεφανόβουνο. Συγκεκριμένα, ο οικισμός της Τσαριτσάνης ακόμη δεν εξυπηρετείται από την ΕΕΛ, καθώς βρίσκονται ακόμη σε εκκρεμότητα τα απαιτούμενα έργα για τη σύνδεση του με την ΕΕΛ Ελασσόνας.
- Η ΕΕΛ Λιβαδίου λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό του Λιβαδίου, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Τυρνάβου λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό Τυρνάβου, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Φαρσάλων λειτουργεί και έχει κατασκευασθεί για να εξυπηρετεί τον οικισμό Φαρσάλων, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας. Για την εν λόγω υπάρχει ενταγμένη ή υπό ένταξη σχετική πράξη στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με σχεδιασμό ολοκλήρωσης στην παρούσα προγραμματική περίοδο.
- Η ΕΕΛ Τρικάλων λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό Τρικάλων, που αποτελεί οικισμό Β' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Καλαμπάκας λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό της Καλαμπάκας, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας και τους μικρότερους οικισμούς Διάβα, Καστράκι και Ιερές Μονές Μετεώρων.
- Η ΕΕΛ Οιχαλίας έχει κατασκευασθεί για να εξυπηρετεί τον οικισμό της Οιχαλιάς, αλλά ακόμη δεν λειτουργεί.
- Η ΕΕΛ Δομοκού λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό του Δομοκού, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας. Για την εν λόγω υπάρχει ενταγμένη ή υπό ένταξη σχετική πράξη στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με σχεδιασμό ολοκλήρωσης στην παρούσα προγραμματική περίοδο.
- Η ΕΕΛ Πυργετού λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό του Πυργετού (<2.000 Ι.Κ.).
- Η ΕΕΛ Σαρανταπόρου λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό του Σαρανταπόρου.
- Η ΕΕΛ Δεσκάτης λειτουργεί και εξυπηρετεί τον οικισμό Δεσκάτης, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας.

Οι οικισμοί που οδηγούν προς το παρόν μόνο τα βοθρολύματά τους προς τις λειτουργούσες ΕΕΛ είναι από τον Δ. Τυρνάβου, οι εξής: Αμπελών, Δελέρια, Ροδιά, Αργυροπούλειον, Δαμάσιον και Δένδρα οδηγούνται προς την ΕΕΛ Τυρνάβου.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά πληροφορίες για τις εν λόγω ΕΕΛ.

ΕΕΛ ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: EL1250030180110
	Αποδέκτης: **Θερμαϊκός Κόλπος (EL0816C0001N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 3,38 mg/L** Μέση τιμή **TN: 6,93 mg/L** Μέση τιμή **TP: 3,05 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 7.546,8 kg/y** **N: 15.562,97 kg/y** **P: 6.824,95 kg/y**
ΕΕΛ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL141001015**
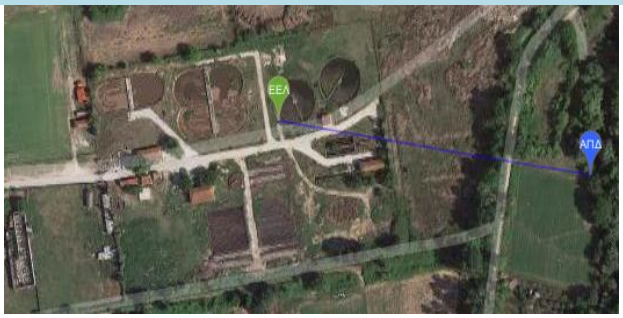	Αποδέκτης: **Καλέτζης Π.1 (EL0816R000206124N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Γεωργία-έδαφος** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 19,58 mg/L** Μέση τιμή **TN: 8,45 mg/L** Μέση τιμή **TP: 1,79 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 49.597,23 kg/y** **N: 22.444,71 kg/y** **P: 4854,87 kg/y**
ΕΕΛ ΠΑΛΑΜΑ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL1410130118**
	Αποδέκτης: **Σοφαδίτης Π. (EL0816R000206226N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020:	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό

Δεν είναι διαθέσιμα	φορτίο: Δεν είναι διαθέσιμα, η λειτουργία ξεκίνησε το 2021
ΕΕΛ ΣΟΦΆΔΕΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL1410180115**
	Αποδέκτης: **Μακρύρεμα (EL0816R000206228N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 12,67 mg/L** Μέση τιμή **TN: 30,02 mg/L** Μέση τιμή **TP: 5,40 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 1.724,63 kg/y** **N: 4.109,90 kg/y** **P: 774,07 kg/y**
ΕΕΛ ΛΑΡΙΣΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL142001011**
	Αποδέκτης: **Πηνειός Π. 5 (EL0816R000200015N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Γεωργία-έδαφος** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 9,85 mg/L** Μέση τιμή **TN: 9,51 mg/L** Μέση τιμή **TP: 4,18 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 78.485,29 kg/y** **N: 75.826,38 kg/y** **P: 33.325,03 kg/y**
ΕΕΛ ΑΓΙΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL142002017**
	Αποδέκτης: **Αλμυρός Π.(EL0816R000000163N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: Δεν είναι γνωστό

	Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 9,68 mg/L** Μέση τιμή **TN: -** Μέση τιμή **TP: -**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 1.957,19 kg/y** **N: 2.095,33 kg/y** **P: 664,85 kg/y**
ΕΕΛ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL142006019**
	Αποδέκτης: **Πηνειός Π. 5 (EL0816R000200015N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Γεωργία-έδαφος** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 10,56 mg/L** Μέση τιμή **TN: 13,29 mg/L** Μέση τιμή **TP: 4,58 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 6.724,39 kg/y** **N: 8.462,98 kg/y** **P: 2.913,39 kg/y**
ΕΕΛ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL142008018**
	Αποδέκτης: **Ελασσονίτικος Π. (EL0816R000202310N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **3** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 9,66 mg/L** Μέση τιμή **TN: 6,31 mg/L** Μέση τιμή **TP: 1,41 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 3.545,8 kg/y** **N: 2.316,12 kg/y** **P: 517,78 kg/y**

ΕΕΛ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: EL1420160110
	Αποδέκτης: **Τιταρήσιος Π. 4 - ΡΕΜΑ ΓΟΥΓΟΥΛΑΣ (EL0816R000202014N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **3** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 14,92 mg/L** Μέση τιμή **TN: 15,28 mg/L** Μέση τιμή **TP: 3,90 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 1.857,7 kg/y** **N: 1.901,79 kg/y** **P: 485,07 kg/y**
ΕΕΛ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL142027016**
	Αποδέκτης: **Τιταρήσιος Π. 1 (EL0816R000202006N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx#
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 13,44 mg/L** Μέση τιμή **TN: 4,52 mg/L** Μέση τιμή **TP: -**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 8.021,84 kg/y** **N: 2.696,60 kg/y** **P: 0 kg/y**
ΕΕΛ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL1420280111**
	Αποδέκτης: **Απιδανός Π. (EL0816R000206229N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020:	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό

Μέση τιμή **BOD_5: 4,10 mg/L** Μέση τιμή **TN: 13,79 mg/L** Μέση τιμή **TP: 3,94 mg/L**	φορτίο: **BOD: 2.097,99 kg/y** **N: 7.063,49 kg/y** **P: 1.710,97 kg/y**
ΕΕΛ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL144001014**
	Αποδέκτης: **Ληθαίος Π. 1 (EL0816R000210042N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 12,94 mg/L** Μέση τιμή **TN: 8,67 mg/L** Μέση τιμή **TP: 1,61 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 43.262,28 kg/y** **N: 28.467,12 kg/y** **P: 5.296,34 kg/y**
ΕΕΛ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL1440060114**
	Αποδέκτης: **Πηνειός Π. 12 (EL0816R000200053N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: Δεν είναι γνωστό Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 6,72 mg/L** Μέση τιμή **TN: 5,55 mg/L** Μέση τιμή **TP: 2,61 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 5.188,51 kg/y** **N: 4.223,75 kg/y** **P: 1.974,18 kg/y**
ΕΕΛ ΔΟΜΟΚΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL2440080131**
	Αποδέκτης: **Χείμαρρος Ξηρόσουδας – Παραπόταμος του Ενιπέα Π.4 (EL0816R000206038N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό**

	Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Δεν είναι διαθέσιμα	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 72,83 kg/y** **N: 81,23 kg/y** **P: 10,12 kg/y**
ΕΕΛ ΠΥΡΓΕΤΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: **WWTP08-20**
	Αποδέκτης: **Πηνειός Π. 1 (EL0816R000201002N)**
	Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό**
	Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Δεν είναι διαθέσιμα	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 658,70 kg/y** **N: 263,50 kg/y** **P: 54,9 kg/y**
ΕΕΛ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: **WWTP08-19**
	Αποδέκτης: **Τιταρήσιος Π. 4 (EL0816R000202014N)**
	Σχήμα Επεξεργασίας: **Τεχνητοί Υγροβιότοποι** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό**
	Διεύθυνση URL: -

Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Δεν είναι διαθέσιμα	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 10.183,70 kg/y** **N: 3.564,3 kg/y** **P: 1060,80 kg/y**
ΕΕΛ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL131004016**
	Αποδέκτης: **Τιταρήσιος Π. 2 - PEMA ΠΟΤΑΜΙΑΣ (EL0816R000202007N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Γεωργία-έδαφος** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: Μέση τιμή **BOD_5: 4,44 mg/L** Μέση τιμή **TN: 9,19 mg/L** Μέση τιμή **TP: 0,74 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 322,68 kg/y** **N: 1.456,90 kg/y** **P: 141,05 kg/y**

Το ρυπαντικό φορτίο των επεξεργασμένων λυμάτων που εξέρχονται από τις ΕΕΛ και διατίθενται σε αποδέκτες για τη συγκεκριμένη ΛΑΠ παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4.4-12: Εκτίμηση απορριπτόμενου ρυπαντικού φορτίου ανά ΕΕΛ στη ΛΑΠ Πηνειού

	BOD (kg/y)	N (kg/y)	P (kg/y)	Αποδέκτης	Σχετιζόμενο επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΕΕΛ ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ	7.546,8	15.562,97	6.824,95	Θερμαϊκός Κόλπος	EL0816C0001N
ΕΕΛ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	49.597,23	22.444,71	4854,87	Καλέτζης Π. 1	EL0816R000206124N
ΕΕΛ ΠΑΛΑΜΑ	-	-	-	Σοφαδίτης Π.	EL0816R000206226N
ΕΕΛ ΣΟΦΑΔΕΣ	1,724.63	4,109.90	774.07	Μακρύρεμα	EL0816R000206228N
ΕΕΛ ΛΑΡΙΣΑΣ	78.485,29	75.826,38	33.325,03	Πηνειός Π. 5	EL0816R000000163N
ΕΕΛ ΑΓΙΑΣ	1.957,19	2.095,33	664,85	Αλμυρός Π.	EL0816R000000163N
ΕΕΛ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	6.724,39	8.462,98	2.913,39	Πηνειός Π. 5	EL0816R000200015N
ΕΕΛ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	3.545,8	2.316,12	517,78	Ελασσονίτικος Π.	EL0816R000202310N
ΕΕΛ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.857,7	1.901,79	485,07	Τιταρήσιος Π. 4	EL0816R000202014N
ΕΕΛ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	8.021,84	2.696,60	0	Τιταρήσιος Π. 1	EL0816R000202006N
ΕΕΛ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	2.097,99	7.063,49	1.710,97	Απιδανός Π. 2	EL0816R000206229N
ΕΕΛ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	43.262,28	28.467,12	5.296,34	Ληθαίος Π. 1	EL0816R000210042N
ΕΕΛ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	5.188,51	4.223,75	1.974,18	Πηνειός Π. 12	EL0816R000200053N
ΕΕΛ ΔΟΜΟΚΟΥ	72.83	81.23	10.12	Χείμαρρος Ξηρόσουδας	

	BOD (kg/y)	N (kg/y)	P (kg/y)	Αποδέκτης	Σχετιζόμενο επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΕΕΛ ΠΥΡΓΕΤΟΥ	658.70	263.50	54.90	Πηνειός Π. 1	EL0816R000201002N
ΕΕΛ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	10,183.70	3,564.30	1,060.80	Τιταρήσιος Π. 4	EL0816R000202014N
ΕΕΛ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	322,68	1.456,90	141,05	Τιταρήσιος Π. 2	EL0816R000202007N
Συνολικά φορτία ΛΑΠ (EL0816)	**213.403,32 kg/y**	**177.795,07 kg/y**	**59.789,87 kg/y**		

Λεκάνη Απορροής Αλμυρού-Πηλίου EL0817

Σύμφωνα με την κατάταξη των οικισμών, όπως αυτή ορίζεται στην ΚΥΑ 5673/400/97, στη Λεκάνη Απορροής Αλμυρού - Πηλίου απαντώνται:

- ένας (1) οικισμός Β' προτεραιότητας: Βόλος.
- δώδεκα (12) οικισμοί Γ' προτεραιότητας: Αγιόκαμπος, Βελίκα, Κάτω Σωτηρίτσα, Αγριά, Βελεστίνο, Νέα Αγχίαλος, Πορταριά, Αλμυρός, Σούρπη, Πατητήρι, Ζαγορά, Βερδικούσα.

Στη Λεκάνη Απορροής Ποταμού Αλμυρού- Πηλίου (EL0817) καταγράφεται ότι έχουν κατασκευασθεί και λειτουργούν συνολικά τέσσερις (4) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ). Συγκεκριμένα, πρόκειται για τις ΕΕΛ Αγιόκαμπου, Βόλου, Αλμυρού και Μελιβοίας. Ακολουθούν πληροφορίες για την κάθε εγκατάσταση και τους οικισμούς εξυπηρέτησής τους:

- Η ΕΕΛ Αγιόκαμπου έχει ξεκινήσει να λειτουργεί από το 2021 και εξυπηρετεί τους οικισμούς Αγιόκαμπο, Βελίκα και Κάτω Σωτηρίτσα που αποτελούν οικισμούς Γ' Προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Βόλου εξυπηρετεί τους οικισμούς Βόλου που αποτελεί οικισμό Β΄ Προτεραιότητας, και τους οικισμούς Αγριά, Βελεστίνο και Πορταριά που αποτελούν οικισμοί Γ' προτεραιότητας. Επίσης, εξυπηρετεί τους μικρότερους οικισμούς Διμηνιό, Σέσκλο, Άνω Βόλος, Νέα Ιωνία, και Μακρινίτσα. Εντός της παρούσας προγραμματικής περιόδου πρόκειται να εξυπηρετηθεί και ο οικισμός της Νέας Αγχίαλου που αποτελεί οικισμό Γ' προτεραιότητας.
- Η ΕΕΛ Αλμυρού εξυπηρετεί τον οικισμό του Αλμυρού, που αποτελεί οικισμό Γ' Προτεραιότητας και τον μικρότερο οικισμό της Ευξεινούπολης.
- Η ΕΕΛ Μελίβοιας εξυπηρετεί τον οικισμό της Μελίβοιας.

Οι οικισμοί που οδηγούν προς το παρόν μόνο τα βοθρολύματά τους προς τις λειτουργούσες ΕΕΛ είναι από τον Δ. Αλμυρού: Πτελέο, Κρόκιο, Πλάτανος, Σούρπη, Αμαλιάπολη και Αχίλλειο οδηγούνται προς την ΕΕΛ Αλμυρού. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά πληροφορίες για τις εν λόγω ΕΕΛ.

ΕΕΛ ΑΓΙΟΚΑΜΠΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL14201803117**
	Αποδέκτης: **Ρέμα Πουρί (EL0817R000301066N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: **Δεν είναι διαθέσιμα**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 4,761.61 kg/y**

	N: 1,904.64 kg/y P: 396.80 kg/y
ΕΕΛ ΒΟΛΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL143001012**
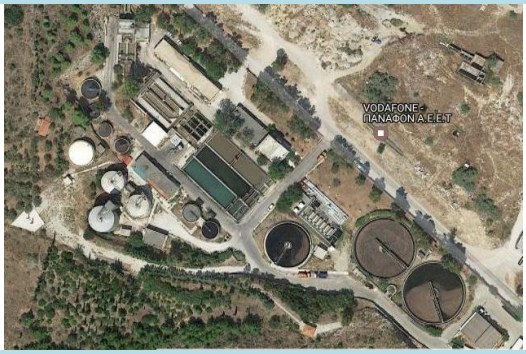	Αποδέκτης: **Παγασητικός Κόλπος (EL0817C0006N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: **Μέση τιμή BOD_5: 8,09 mg/L** **Μέση τιμή TN: 12,98 mg/L** **Μέση τιμή TP: 0,83 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 119.764,8 kg/y** **N: 185.774,29 kg/y** **P: 15.532,15 kg/y**
ΕΕΛ ΑΛΜΥΡΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: EL1430040113**
	Αποδέκτης: **Παγασητικός Κόλπος (EL0817C0006N)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/WtpViewApp.aspx
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: **Μέση τιμή BOD_5: 14,36 mg/L** **Μέση τιμή TN: 9,49 mg/L** **Μέση τιμή TP: 2,56 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 7.938,19 kg/y** **N: 5.247,5 kg/y** **P: 1.417,2 kg/y**
ΕΕΛ ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: WWTP08-11**
	Αποδέκτης: **Παρακείμενο ρέμα Βέλικας στην ΥΛ EL08177** Σχήμα Επεξεργασίας: **2+N+P** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστό** Διεύθυνση URL:-
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2018-2020: **Δεν είναι διαθέσιμα**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 2,271.90 kg/y** **N: 908.80 kg/y** **P: 189.30 kg/y**

Το ρυπαντικό φορτίο των επεξεργασμένων λυμάτων που εξέρχονται από τις ΕΕΛ και διατίθενται σε αποδέκτες για τη συγκεκριμένη ΛΑΠ παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4.4-13: Εκτίμηση απορριπτόμενου ρυπαντικού φορτίου ανά ΕΕΛ στη ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου

	BOD (kg/y)	N (kg/y)	P (kg/y)	Αποδέκτης	Σχετιζόμενο επιφανειακό Υδατικό Σύστημα
ΕΕΛ ΑΓΙΟΚΑΜΠΟΥ	4,761.61	1,904.64	396.80	Ρέμα Πουρί	EL0817R000301066N
ΕΕΛ ΒΟΛΟΥ	119.764,8	185.774,29	15.532,15	Παγασητικός Κόλπος	EL0817C0006N
ΕΕΛ ΑΛΜΥΡΟΥ	7.938,19	5.247,5	1.417,2	Παγασητικός Κόλπος	EL0817C0006N
ΕΕΛ ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	2,271.90	908.80	189.30	Παρακείμενο ρέμα Βέλικας	EL08177 (Υπολεκάνη)
Συνολικά ΛΑΠ (EL0817)	134,736.5	193,835.23	17,535.45		

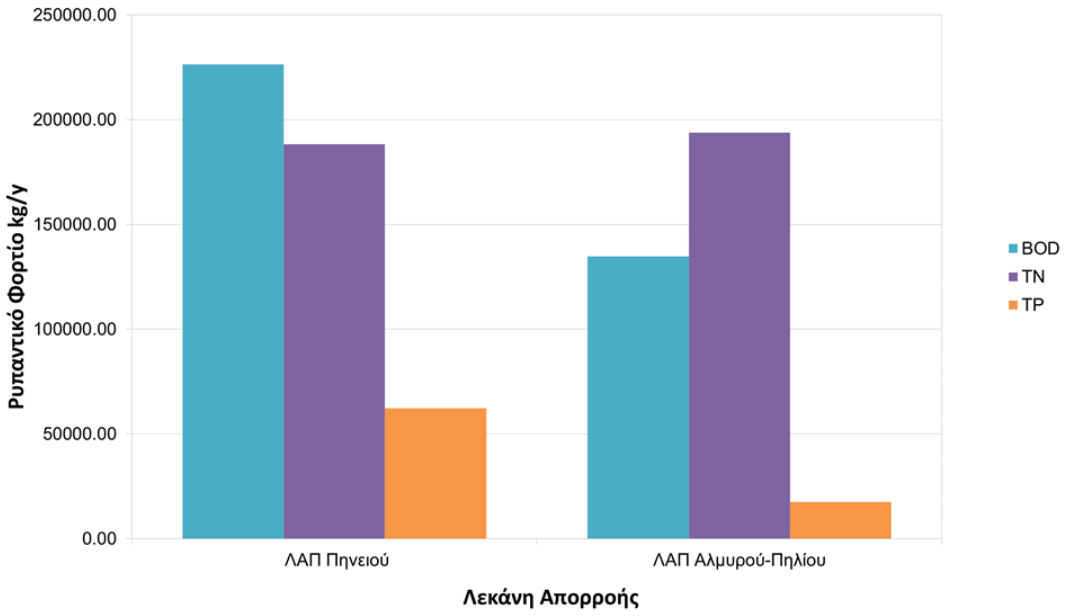

Σχήμα 6.4.4-10: Ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων από ΕΕΛ ανά ΛΑΠ

Συγκρίνοντας τις εκτιμήσεις της 2ης Αναθεώρησης, με τα αντίστοιχα στοιχεία της 1ης Αναθεώρησης Διαχείρισης ΛΑΠ, για το Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Έχει σημειωθεί πρόοδος ως προς την κατασκευή των ΕΕΛ, αλλά και το πλήθος των εξυπηρετούμενων οικισμών. Συγκεκριμένα, κατά την επικρατούσα κατάσταση έχουν κατασκευασθεί και λειτουργούν έξι (6) επιπλέον εγκαταστάσεις ΕΕΛ, οι ΕΕΛ Λιτόχωρου, Παλαμά, Σοφάδων, Πυργετού, Αγιόκαμπου και Οιχαλιάς. Με τη λειτουργία αυτών εξυπηρετούνται επιπλέον πέντε (5) οικισμοί Γ' Προτεραιότητας, οι οικισμοί Παλαμάς, Σοφάδες, Αγιόκαμπος και Οιχαλιά, συμπεριλαμβάνοντας και τον οικισμό του Λιτόχωρου που βρίσκεται εκτός του εν λόγω Υδατικού Διαμερίσματος και ένας (1) ακόμη μικρότερος οικισμός, ο οικισμός του Πυργετού.

- Ως προς τα απορριπτόμενα φορτία σε επιφανειακούς αποδέκτες από την σύγκριση μεταξύ της 1ης και 2ης Αναθεώρησης, προκύπτει ότι η ΛΑΠ Πηνειού παραμένει η λεκάνη με το υψηλότερο ρυπαντικό φορτίο, δεδομένης της μεγάλης έκτασης της περιοχής και του πλήθους των ΕΕΛ που λειτουργούν εντός αυτής. Συμπεραίνεται επίσης, ότι για τη ΛΑΠ Πηνειού, έχουν μειωθεί και τα τρία είδη ρυπαντικών φορτίων σε σχέση με την 1η αναθεώρηση. Στη ΛΑΠ Αλμυρού-Πηλίου ωστόσο παρατηρούνται υψηλότερα ρυπαντικά φορτία BOD και Ολικού Αζώτου (TN) στη 2η αναθεώρηση.
- Ως προς τη συμμόρφωση των οικισμών στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, συμπεραίνεται ότι:
  - ✓ οι τέσσερις (4) οικισμοί Β' Προτεραιότητας, και οι είκοσι δύο (22) οικισμοί Γ' προτεραιότητας να βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με την παραπάνω Οδηγία.
  - ✓ δέκα (10) οικισμοί Γ' Προτεραιότητας (Μουζάκι, Αμπελώνας, Κρανέα Ελασσόνα, Νίκαια, Συκουριό, Νέα Αγχίαλος, Σούρπη, Πατητήρι, Βερδικούσα και Ζαγορά) δεν βρίσκονται ακόμη σε πλήρη συμμόρφωση με την παραπάνω Οδηγία. Σύμφωνα με την τελευταία τετραμηνιαία αναφορά επιτελικής σύνοψης της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων (Σεπτέμβριος, 2022) και για τους οχτώ από αυτούς οικισμούς υπάρχουν ενταγμένα ή υπό ένταξη έργα στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με σχεδιασμό ολοκλήρωσης στην παρούσα προγραμματική περίοδο. Για τον οικισμό της Βερδικούσας υπάρχει ενταγμένη πράξη στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ, που όμως δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί εντός της παρούσας προγραμματικής περιόδου. Ενώ, για τον οικισμό της Ζαγοράς δεν έχει προγραμματισθεί χρηματοδότηση κατά την τρέχουσα περίοδο.

6.4.4.6.1 Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) καταγράφονται συνολικά επτά (7) οικισμοί που διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο που λειτουργεί χωρίς όμως να καταλήγει σε κάποια ΕΕΛ, οι θέσεις των οποίων παρουσιάζονται στον χάρτη του σχήματος που ακολουθεί.

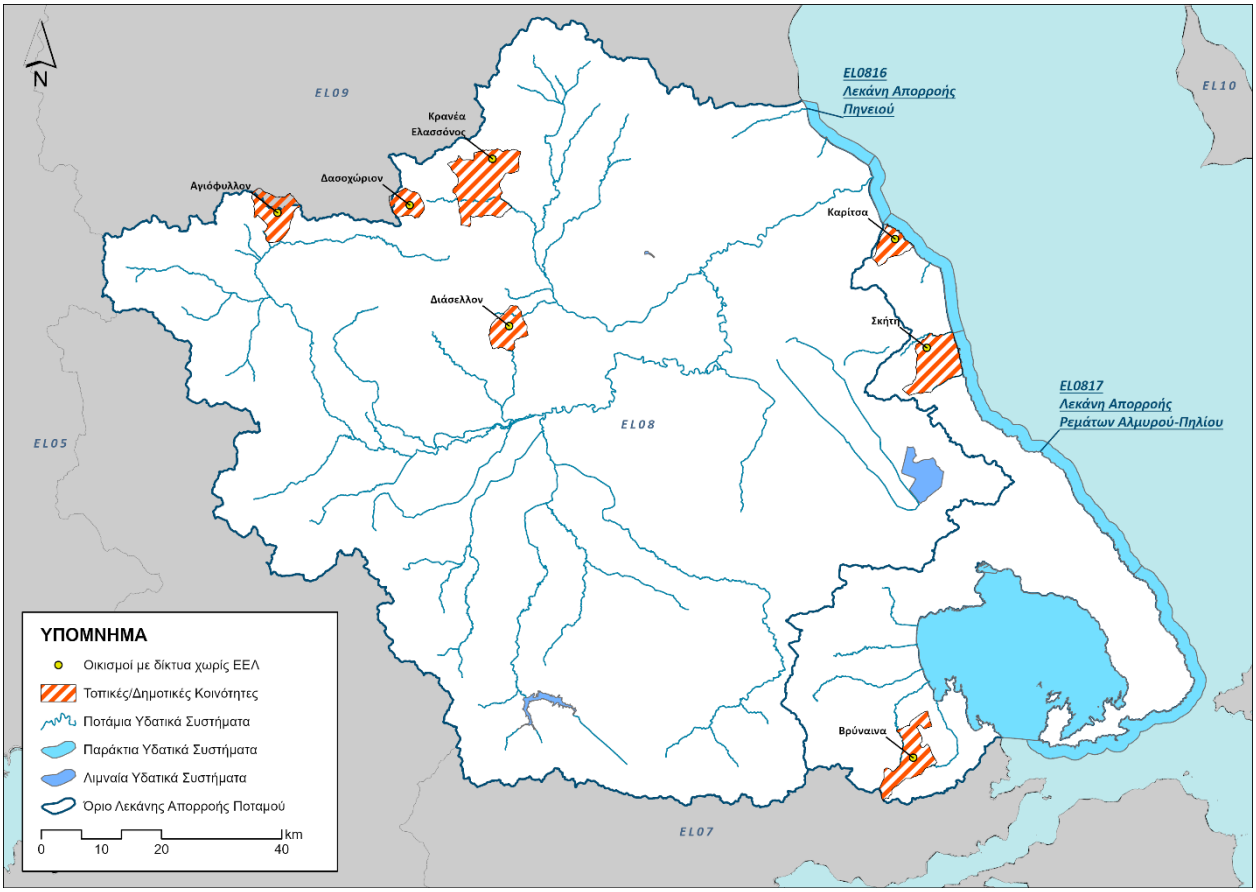

Χάρτης 6.4.4-8: Θέσεις οικισμών με δίκτυα αποχέτευσης που δεν εξυπηρετούνται από ΕΕΛ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

Στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816) απαντώνται τέσσερις (4) οικισμοί: Δασοχώρι, Κρανέα Ελάσσόνας, Αγιόφυλλο και Διάσελλο, τα αποχετευτικά δίκτυα των οποίων λειτουργούν αλλά δεν αποχετεύουν σε κάποια ΕΕΛ. Συγκεκριμένα στον οικισμό Δασοχωρίου λειτουργεί το 100% του αποχετευτικού δικτύου, στον οικισμό Κρανέα Ελάσσόνας λειτουργεί το 90% του αποχετευτικού δικτύου, στον οικισμό Αγιόφυλλο λειτουργεί το 20% του αποχετευτικού δικτύου και στον οικισμό Διάσελλο λειτουργεί το 100% του αποχετευτικού δικτύου.

Τα στοιχεία των οικισμών και τα ρυπαντικά φορτία (kg/y) των ανεπεξέργαστων λυμάτων που καταλήγουν σε ρέμα στη συγκεκριμένη ΛΑΠ παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6.4.4-14: Στοιχεία και ρυπαντικά φορτία των δικτύων των οικισμών που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ στη ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ	BOD (kg/year)	TN (kg/year)	TP (kg/year)
Τ.Κ. Δασοχωρίου	EL0816R000202411N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	3.131,70	626,34	130,49
Δ.Κ.Κρανέας Ελασσόνος	EL0816R000202007N	ΞΕΡΙΑΣ Ρ.	45.057,06	10.012,68	2.085,98
Τ.Κ. Αγιοφύλλου	EL0816R000200056N	ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	2.119,92	2.119,92	441,65

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ	BOD (kg/year)	TN (kg/year)	TP (kg/year)
Τ.Κ. Διασέλλου	EL0816R000210144N	ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.	5.387,40	1.077,48	224,48
		Συνολικό φορτίο:	**55.696,08**	**13.836,42**	**2.882,59**

ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου (EL0817)

Στη ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου (EL0817) απαντώνται τρείς (3) οικισμοί: Καρίτσης, Σκήτης και Βρυναίνης, τα αποχετευτικά δίκτυα των οποίων λειτουργούν, αλλά δεν αποχετεύουν σε κάποια ΕΕΛ. Συγκεκριμένα στον οικισμό Καρίτσης λειτουργεί το 90% του αποχετευτικού δικτύου, στον οικισμό Σκήτης λειτουργεί το 90% του αποχετευτικού δικτύου και στον οικισμό Βρυναίνης λειτουργεί το 80% του αποχετευτικού δικτύου.

Τα στοιχεία των οικισμών και τα ρυπαντικά φορτία (kg/y) των ανεπεξέργαστων λυμάτων που καταλήγουν σε ρέμα στη συγκεκριμένη ΛΑΠ παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6.4.4-15: Στοιχεία και ρυπαντικά φορτία των δικτύων των οικισμών που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ στη ΛΑΠ Αλμυρού Πηλίου (EL0817)

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ	BOD (kg/year)	TN (kg/year)	TP (kg/year)
Τ.Κ. Καρίτσης	GR08177 (Υπολεκάνη)		9717,03	2159,34	449,86
Τ.Κ. Σκήτης	EL0817R000301066N	ΠΟΥΡΙ Ρ.	10170,36	2260,08	470,85
Τ.Κ. Βρυναίνης	EL0817R001501072N	ΠΛΑΤΑΝΟΡΕΜΜΑ Ρ.	5185,92	1296,48	270,10
		Συνολικό φορτίο:	**25.073,31**	**5.715,90**	**1.190,81**

Στο σχήμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα ετήσια ρυπαντικά φορτία όπως εκτιμώνται από τα δίκτυα των οικισμών που λειτουργούν και καταλήγουν σε φυσικό αποδέκτη ανά ΛΑΠ.

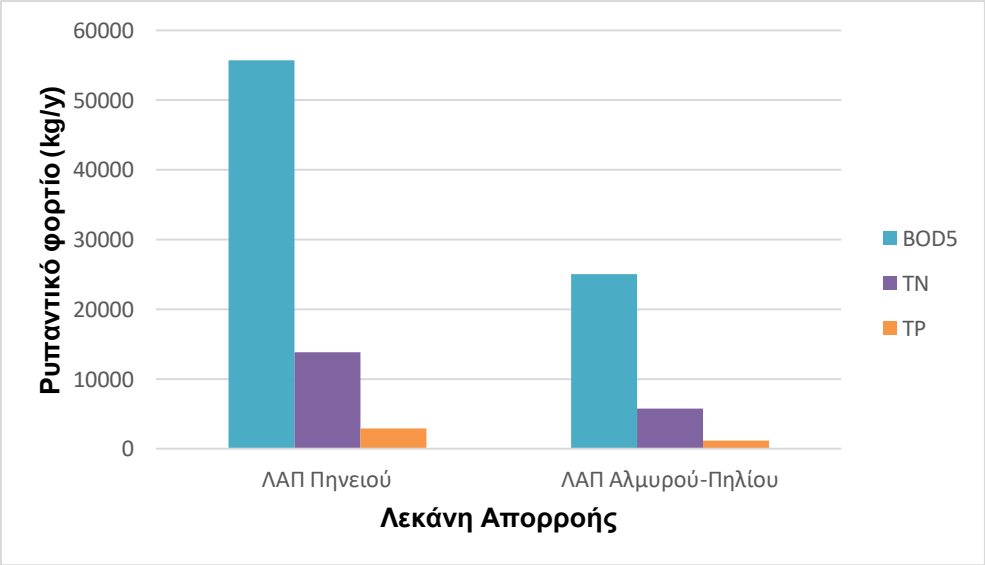

Σχήμα 6.4.4-11: Ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων από δίκτυα χωρίς ΕΕΛ ανά ΛΑΠ

Συγκρίνοντας τα στοιχεία της 1ης και της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, διαπιστώνεται ότι τα αποχετευτικά δίκτυα των ίδιων οικισμών εξακολουθούν να παραμένουν στην ίδια κατάσταση.

6.4.4.7 Επεξεργασία Αστικών Απορριμμάτων

Ως προς τους ΧΥΤΑ, αναφέρεται ότι στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) καταγράφονται συνολικά πέντε (5) Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων.

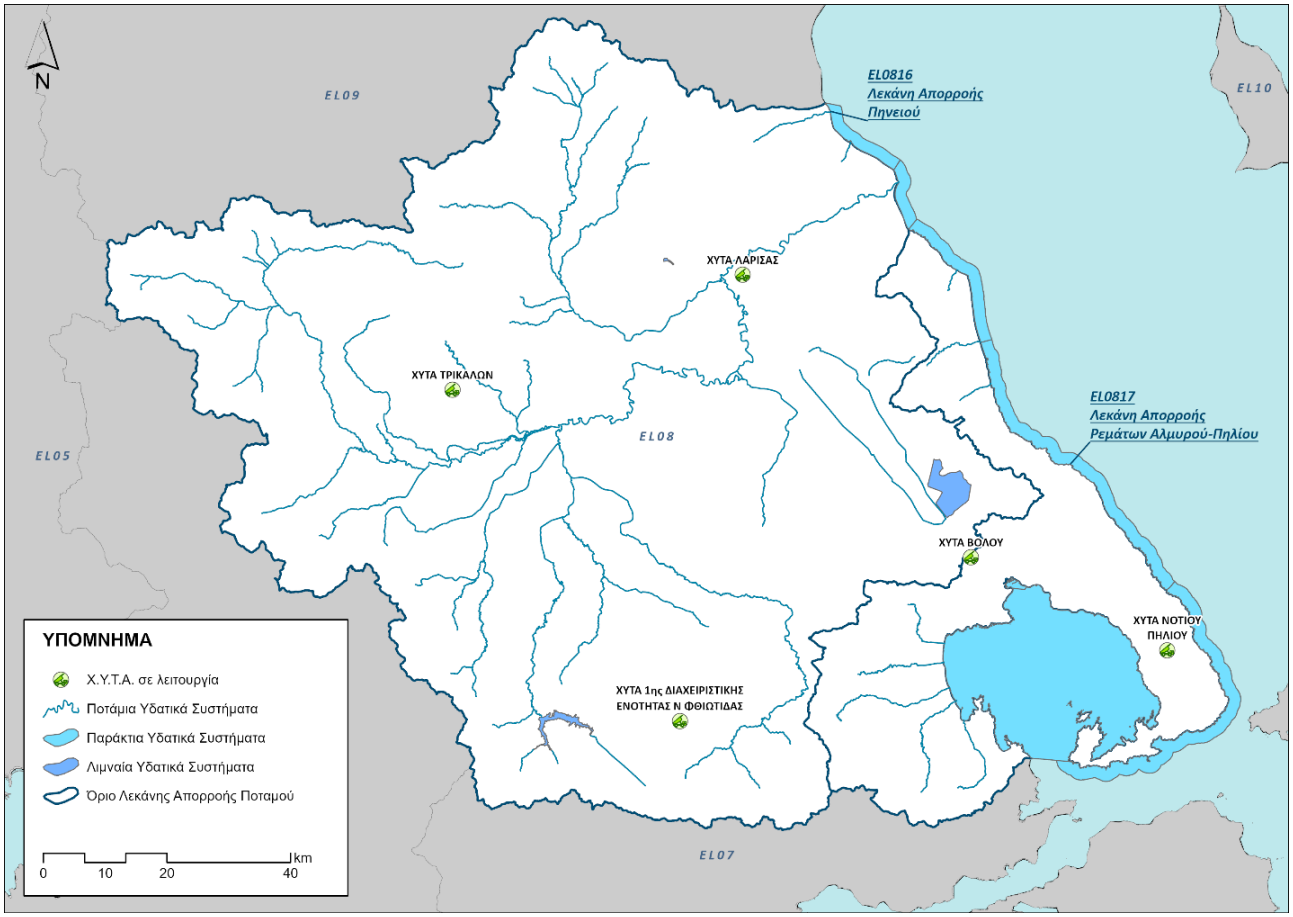

Χάρτης 6.4.4-9: Θέσεις ΧΥΤΑ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08)

Ως προς τους ΧΑΔΑ, αναφέρεται ότι στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) δεν καταγράφεται κανένας ενεργός Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων.

Το πλήθος των ΧΥΤΑ, η κατάσταση λειτουργίας τους, και τα εκτιμώμενα ρυπαντικά φορτία από αυτούς αναφέρονται παρακάτω ανά ΛΑΠ.

ΛΑΠ Πηνειού (EL0816)

Στη ΛΑΠ Πηνειού λειτουργούν ο ΧΥΤΑ Λαρίσης, ο ΧΥΤΑ Τρικάλων και ο ΧΥΤΑ Φωκίδας.

Ο ΧΥΤΑ Λαρίσης λειτουργεί από το έτος 1998 και διαθέτει ετήσια δυναμικότητα 113.337tn, εξυπηρετεί πληθυσμό 113.336 ατόμων και δέχεται τον όγκο απορριμμάτων ολόκληρου του Ν. Λαρίσης, καθώς επίσης τριών (3) νοσοκομειακών και δύο (2) στρατιωτικών μονάδων. Από την λειτουργία του ΧΥΤΑ παράγονται 18.250 m^3 στραγγισμάτων ετησίως, τα οποία διοχετεύονται στην Εγκατάσταση Προεπεξεργασίας Στραγγιδίων (ΕΠΣ).

Το λειτουργικό σύστημα της ΕΠΣ βασίζεται σε τρείς (3) σε σειρά αεριζόμενες δεξαμενές (lagoons) των 500m^3, μία (1) δεξαμενή καθίζησης (imhof), μία (1) δεξαμενή σταθεροποίησης των 800m^3 και μία (1) δεξαμενή αποθήκευσης των βροχοστραγγισμάτων των 3.300m^3.

Ο σχεδιασμός της εν λόγω Εγκατάστασης βασίστηκε στην απομάκρυνση με βιολογικές διεργασίες (μέθοδος ενεργούς ιλύος-παρατεταμένου αερισμού) του ανθρακούχου ρύπου των στραγγιδίων με έμφαση στα νιτρικά στραγγίσματα, επιτυγχάνοντας συγχρόνως νιτροποίηση και μερική απονιτροποίηση με την ιδιαιτερότητα του διακοπτόμενου αερισμού στις δεξαμενές αερισμού.

Τα φορτία σχεδιασμού της εν λόγω Εγκατάστασης είναι:

α) ημερήσια παροχή στραγγισμάτων: 50 m^3/ημέρα,

β) εισερχόμενα στραγγίδια: BOD_5: 2.350 kg/ημέρα,

γ) επεξεργασμένα στραγγίδια: BOD_5: 150 kg/ημέρα.

Ο ΧΥΤΑ Τρικάλων λειτουργεί από το έτος 2008 και διαθέτει ετήσια δυναμικότητα 82.690 tn, εξυπηρετεί πληθυσμό 244.629 ατόμων και δέχεται τον όγκο απορριμμάτων δέκα (10) ΟΤΑ, καθώς επίσης και δεκαεπτά (17) βιομηχανικών μονάδων και μίας (1) στρατιωτικής εγκατάστασης. Από την λειτουργία του ΧΥΤΑ παράγονται 32.731 m^3 στραγγισμάτων ετησίως, τα οποία οδηγούνται στην δεξαμενή εξισορρόπησης/αντλιοστάσιο συλλογής στραγγισμάτων. Στη συνέχεια, με προγραμματισμένη άντληση, τα στραγγίσματα οδηγούνται σε μια από τις δύο δεξαμενές αερισμού όπου πραγματοποιείται η βιολογική επεξεργασία των στραγγισμάτων για απομάκρυνση του φορτίου άνθρακα, αζώτου και φωσφόρου. Οι δεξαμενές αερισμού λειτουργούν ως αντιδραστήρες διαλείποντος έργου (SBR). Τα στραγγίσματα έπειτα από την βιολογική επεξεργασία οδηγούνται για τελική επεξεργασία σε μονάδα αντίστροφης όσμωσης.

Ο ΧΥΤΑ Φωκίδας επεξεργάζεται ετησίως 7.000 tn και εξυπηρετεί πληθυσμό 14.793 ατόμων από τρείς (3) ΟΤΑ. Τα παραγόμενα στραγγίσματα υποβάλονται σε βιολογική επεξεργασία και αντίστροφη όσμωση.

ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου (EL0817)

Στη ΛΑΠ Αλμυρού- Πηλίου λειτουργούν ο ΧΥΤΑ Νοτίου Πηλίου (Αργαλαστής) και ο ΧΥΤΑ Βόλου.

Ο ΧΥΤΑ Νοτίου Πηλίου επεξεργάζεται ετησίως 6.707tn απορριμμάτων και εξυπηρετεί πληθυσμό 6.678 ατόμων. Από την λειτουργία του ΧΥΤΑ παράγονται 12.250 m^3 στραγγισμάτων ετησίως, τα οποία υποβάλλονται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία και στην συνέχεια ανακυκλοφορούν στο σύστημα.

Ο ΧΥΤΑ Βόλου λειτουργεί από το έτος 1999, διαθέτει ετήσια δυναμικότητα 94.413 tn και εξυπηρετεί πληθυσμό 19.0010 ατόμων. Από την λειτουργία του ΧΥΤΑ παράγονται 44.550 m^3 στραγγισμάτων ετησίως, τα οποία υποβάλλονται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία και στην συνέχεια είτε ανακυκλοφορούν στο σύστημα είτε διατίθενται στην Ε.Ε.Λ Βόλου.

6.4.5 Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον

Το ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) στα τέλη του 2000 εγκατέστησε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ). Την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών έχουν οι κατά τόπους Περιφέρειες (πλην της Περιφέρειας Αττικής) σύμφωνα με το Ν. 2647/98. Οι Σταθμοί που εμπίπτουν εντός της περιοχής μελέτης του ΥΔ Θεσσαλίας βρίσκονται στη Λάρισα και το Βόλο.

Οι μετρήσεις στους προαναφερθέντες Σταθμούς αφορούν συγκεντρώσεις οξειδίων του αζώτου (NO_x), αιωρούμενων σωματιδίων PM_{10}, όζοντος (O_3), μονοξειδίου του άνθρακα (CO), βενζολίου (C_6H_6) και διοξειδίου του θείου (SO_2). Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά μετρήσεις για συγκεκριμένες παραμέτρους καθώς επίσης και τα αντίστοιχα θεσμοθετημένα όρια.

6.4.5.1 Αιωρούμενα Σωματίδια (PM_{10})

Φυσικές πηγές στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων είναι η ηφαιστειακή δραστηριότητα, η σκόνη από απογυμνωμένο έδαφος κ.α. Ανθρωπογενείς πηγές στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων είναι οι βιομηχανικές δραστηριότητες, η παραγωγή τσιμέντου, γύψου, τα χυτήρια μεταλλεύματος, η κίνηση των αυτοκινήτων, οι πυρκαγιές, οι αγροτικές δραστηριότητες και οι κατασκευές. Η συμμετοχή του αυτοκινήτου οφείλεται στην καύση του καυσίμου, στη φθορά των ελαστικών και στην επαναιώρηση. Μικρότερα σε μέγεθος σωματίδια δημιουργούνται στην ατμόσφαιρα από αντιδράσεις αερίων ρύπων. Οι αντιδράσεις αυτές επιταχύνονται παρουσία ηλιακής ακτινοβολίας και σε υψηλές θερμοκρασίες. Τα μικρότερα από 10 μm σωματίδια επηρεάζουν την αναπνοή και προκαλούν ασθένειες στο αναπνευστικό. Τα αιωρούμενα σωματίδια επηρεάζουν τις ηλεκτρικές ιδιότητες της ατμόσφαιρας συνεισφέροντας στη δημιουργία νεφών ως πυρήνας συμπύκνωσης και επιδρούν στο κλίμα μεταβάλλοντας το ισοζύγιο ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Ποιότητας της Ατμόσφαιρας 2021 και όπως φαίνεται από τους πίνακες που ακολουθούν, οι τιμές των αιωρούμενων σωματιδίων PM_{10} για τα έτη 2001, 2002, 2007 και 2008 ήταν εκτός των θεσμοθετημένων ορίων. Από το 2009 και έπειτα όμως η κατάσταση βελτιώθηκε και οι μέσες ετήσιες τιμές είναι εντός των θεσμοθετημένων ορίων εξαιρουμένης της τιμής του 2012 η οποία όμως δεν μπορεί να αξιολογηθεί καθώς αφορά μικρή πληρότητα μη ομοιόμορφα κατανεμημένη εντός τους έτους. Στους σταθμούς μέτρησης του ΕΔΠΑΡ που ελέγχονται από τις Περιφέρειες, στην πάροδο των ετών της τελευταίας δεκαετίας, παρατηρείται μία τάση μείωσης ή σταθεροποίησης των συγκεντρώσεων, τάση που προφανώς ακολουθείται και στο Σταθμό στην Λάρισα όσον αφορά τα αιωρούμενα σωματίδια PM10 αλλά και στο Σταθμό στο Βόλο από το 2004 και έπειτα.

Πίνακας 6.4.5-1: Μέσες ετήσιες τιμές για αιωρούμενα σωματίδια PM_{10}

	Μέση Ετήσια Τιμή PM_{10} ($\mu g/m^3$)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2001	45	52
2002	49	51
2003	49	-
2004	54	-
2005	50	-

	Μέση Ετήσια Τιμή PM_{10} ($\mu g/m^3$)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2006	55(3)	-
2007	44(2)	43(2)
2008	42(3)	43(1)
2009	36 (2)	31*(0)
2010	37 (4)	24*(3)
2011	35*(1)	33 (0)
2012	31(1)	44**(1)
2013	33(5)	38(4)
2014	31(5)	33(5)
2015	32(5)	38(4)
2016	25(4)	28(4)
2017	33	36
2018	32	35
2019	29	32
2020	27	31
2021	30	32

*Με μικρή πληρότητα μετρήσεων

**Δεν μπορεί να αξιολογηθεί καθώς αφορά μικρή πληρότητα μη ομοιόμορφα κατανεμημένη εντός τους έτους

- Σε παρένθεση εμφανίζεται η εκτιμώμενη συνεισφορά μεταφοράς σκόνης σε $\mu g/m^3$ από απομακρυσμένες ξηρές περιοχές (π.χ. Σαχάρα) στη μετρούμενη συγκέντρωση της μέσης τιμής PM_{10}

- Με κόκκινη γραφή σημειώνονται οι υπερβάσεις της οριακής τιμής

Πίνακας 6.4.5-2: Τιμές ορίων για αιωρούμενα σωματίδια PM_{10}

	Οριακή τιμή
Μέση ημερήσια τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές ανά έτος	50 $\mu g/m^3$
Μέση ετήσια τιμή	40 $\mu g/m^3$

6.4.5.2 Διοξείδιο του θείου

Πηγές, στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση του διοξειδίου του θείου είναι τα εργοστάσια παραγωγής ενέργειας, οι βιομηχανίες, οι κεντρικές θερμάνσεις, τα διυλιστήρια πετρελαίου, οι χημικές βιομηχανίες και οι χαρτοβιομηχανίες.

Το SO_2 επηρεάζει άτομα με αναπνευστικά προβλήματα από μόνο του ή ως συνέργεια με τα σωματίδια και προκαλεί αλλοιώσεις σε βλάστηση και μέταλλα. Μειώνει την ορατότητα και αυξάνει την οξύτητα λιμνών και ποταμών.

Αναφέρεται πως κατά τα έτη 2001 έως 2007 σε κανένα από τους δύο Σταθμούς δεν παρατηρήθηκε κάποια υπέρβαση των ορίων του διοξειδίου του θείου όπως παρουσιάζεται και στους πίνακες που ακολουθούν.

Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη Ετήσια Έκθεση Ποιότητας της Ατμόσφαιρας 2021, σε όλη την περιοχή που καλύπτει το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας δεν υπήρξαν εντός του έτους 2020 περισσότερες από 3 υπερβάσεις των οριακών τιμών.

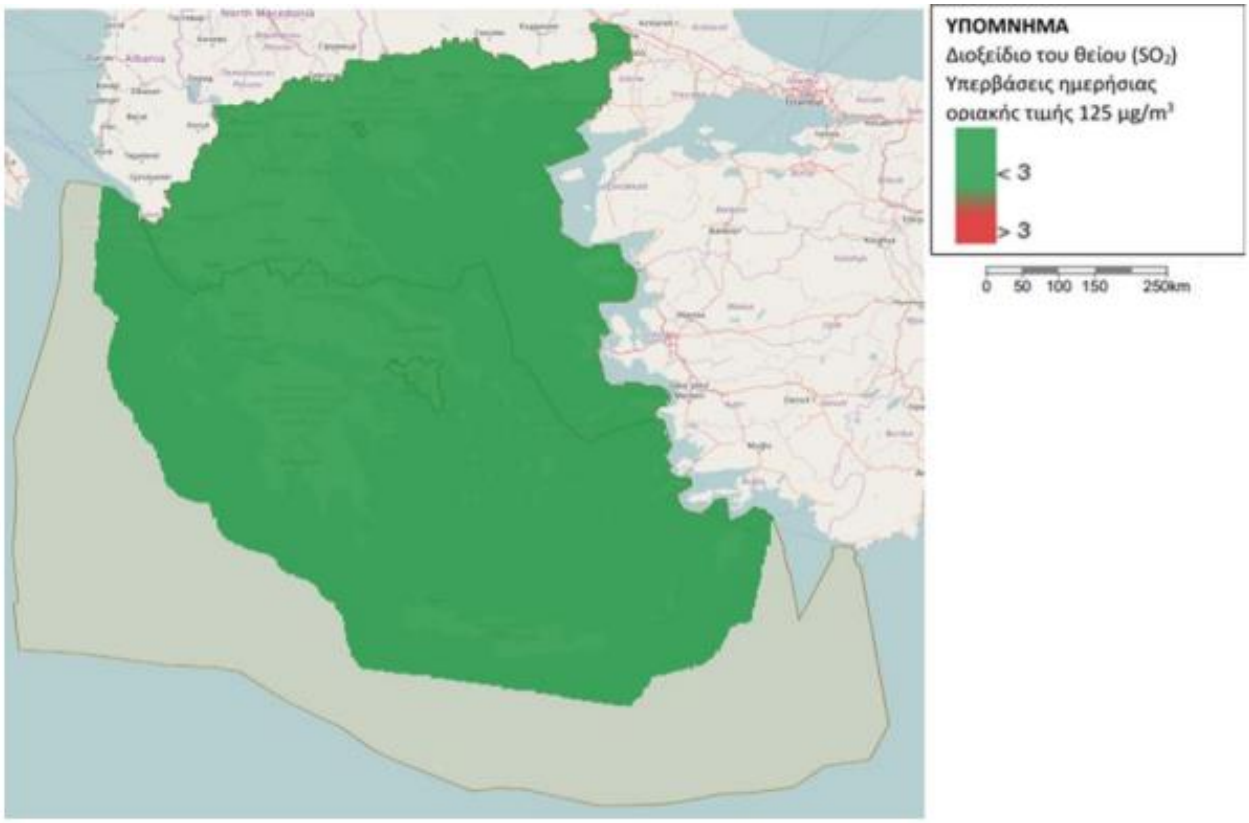

Χάρτης 6.4.5-1: Διοξείδιο του θείου (SO2) - Υπερβάσεις ημερήσιας οριακής τιμής 125 μg/m

Πίνακας 6.4.5-3: Τιμές ορίων για διοξείδιο του θείου, SO_2

	Οριακή τιμή
Μέση ωριαία τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 24 φορές το χρόνο	350 μg/m^3
Μέση ετήσια τιμή	125 μg/m^3
Όριο συναγερμού	Ωριαία τιμή μεγαλύτερη από 500 μg/m^3 για τρείς συνεχόμενες ώρες

6.4.5.3 Διοξείδιο του αζώτου

Η χρήση καυσίμων κυρίως σε αυτοκίνητα αλλά και σε βιομηχανικούς καυστήρες ή σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής παράγει μονοξείδιο του αζώτου. Αυτό με διάφορες χημικές αντιδράσεις που ενισχύονται με την παρουσία της ηλιακής ακτινοβολίας μετατρέπεται σε διοξείδιο του αζώτου.

Το NO_2 είναι σημαντικός ρύπος για τη δημιουργία όξινης βροχής. Σε υψηλές συγκεντρώσεις βλάπτει ανθρώπους και βλάστηση, συγκεκριμένα μπορεί να προκαλέσει αναπνευστικές ασθένειες στα παιδιά, ενώ προκαλεί δυσκολία στην αναπνοή στους ασθματικούς.

Όπως φαίνεται και από τους πίνακες που ακολουθούν οι μέσες ετήσιες τιμές των συγκεντρώσεων του διοξειδίου του αζώτου είναι εντός των ορίων με εξαίρεση το έτος 2001 για το σταθμό του Βόλου. Επίσης σημειώνεται πως κατά τα έτη 2001 έως 2020 στους Σταθμούς Βόλου και Λάρισας Δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις της οριακής τιμής (40μg/m^3).

Πίνακας 6.4.5-4: Τιμές ορίων για διοξείδιο του αζώτου, NO_2

	Οριακή τιμή
Μέση ωριαία τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές το χρόνο	200 μg/m^3
Μέση ετήσια τιμή	40 μg/m^3
Όριο συναγερμού	Ωριαία τιμή μεγαλύτερη από 400 μg/m^3 για τρείς συνεχόμενες ώρες

6.4.5.4 Όζον

Το όζον σχηματίζεται στην κατώτερη ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα αλυσίδας χημικών αντιδράσεων μεταξύ του οξυγόνου, πτητικών οργανικών ενώσεων (VOCs), και οξειδίων του αζώτου υπό συνθήκες έντονης ηλιακής ακτινοβολίας και υψηλών θερμοκρασιών. Πηγές των ρύπων που συντελούν στη δημιουργία του όζοντος είναι τα οχήματα, εργοστάσια, χωματερές, χημικά διαλυτικά και πολλές άλλες μικρές πηγές όπως βενζινάδικα, αγροτικός εξοπλισμός, κ.λπ.

Το όζον σε μεγάλες συγκεντρώσεις προκαλεί σημαντικά προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον όπου ζούμε. Προκαλεί ερεθισμό στην αναπνευστική οδό, διαταραχή της αναπνευστικής λειτουργίας, αίσθημα ξηρότητας στο λαιμό, πόνο στο στήθος, βήχα, άσθμα, φλεγμονή στους πνεύμονες, πιθανή επιδεκτικότητα σε μολύνσεις του αναπνευστικού και ερεθισμό των οφθαλμών. Το όζον είναι επίσης ο ρύπος με τις δυσμενέστερες επιδράσεις στα φυτά, μειώνει την παραγωγή στις αγροτικές καλλιέργειες και προκαλεί ζημιά στη δασική βλάστηση.

Αναφέρεται πως κατά τα έτη 2001 έως 2016 σε κανένα από τους δύο Σταθμούς δεν παρατηρήθηκε κάποια υπέρβαση των ορίων του όζοντος όπως παρουσιάζεται και στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 6.4.5-5: Μέσες ετήσιες τιμές για όζον O_3

	Μέση Ετήσια Τιμή O_3 (μg/m^3)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2001	59	67
2002	53	33
2003	56	-
2004	51	-
2005	58	-
2006	43	-
2007	39	29
2008	42	55

	Μέση Ετήσια Τιμή O_3 ($\mu g/m^3$)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2009	-	39
2010	-	-
2011	-	33
2012	-	27*
2013	-	-
2014	-	32
2015	-	-
2016	-	49
2017	-	-
2018		
2021	19	-

Πίνακας 6.4.5-6: Τιμές ορίων για όζον, O_3

		Οριακή τιμή
Όριο ενημέρωσης	Μέση ωριαία τιμή	180 $\mu g/m^3$
Όριο συναγερμού	Μέση ωριαία τιμή	240 $\mu g/m^3$
Τιμή – στόχος για την προστασία της ανθρώπινης υγείας Έτος έναρξης ισχύος 2010	Μέγιστη ημερήσια 8ωρη τιμή, της οποίας **δεν πρέπει** να σημειώνεται υπέρβαση περισσότερες από **25 φορές ανά έτος για διάστημα**	120 $\mu g/m^3$

6.4.5.5 Μονοξείδιο του άνθρακα

Κύρια πηγή παραγωγής του μονοξειδίου του άνθρακα είναι τα βενζινοκίνητα αυτοκίνητα. Υψηλές συγκεντρώσεις του μπορούν να βρεθούν σε κλειστά μέρη όπως χώροι στάθμευσης, ελλιπώς αεριζόμενες υπόγειες διαβάσεις, ή κατά μήκος των δρόμων σε περιόδους κυκλοφοριακής αιχμής.

Το μονοξείδιο του άνθρακα μειώνει την ικανότητα του αίματος να μεταφέρει οξυγόνο σε βασικούς ιστούς του οργανισμού, επιδρώντας κυρίως στο καρδιοαγγειακό και νευρικό σύστημα. Χαμηλές συγκεντρώσεις του επηρεάζουν δυσμενώς άτομα με καρδιακά προβλήματα και μειώνουν τις σωματικές επιδόσεις νεαρών και υγιών ατόμων. Υψηλότερες συγκεντρώσεις προκαλούν συμπτώματα όπως ζαλάδα, πονοκεφάλους και κόπωση.

Αναφέρεται πως κατά τα έτη 2001 έως 2016 σε κανένα από τους δύο Σταθμούς δεν παρατηρήθηκε κάποια υπέρβαση των ορίων του μονοξειδίου του άνθρακα όπως παρουσιάζεται και στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 6.4.5-7: Μέσες ετήσιες τιμές για μονοξείδιο του άνθρακα, CO

	Μέση Ετήσια Τιμή CO (mg/m^3)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2001	0,9	0,7

	Μέση Ετήσια Τιμή CO (mg/m^3)	
	Βόλος	**Λάρισα**
2002	0,6	0,4
2003	0,4	-
2004	0,3	-
2005	0,3	-
2006	0,3	-
2007	0,4	0,5
2008	0,2	0,3
2009	-	0,3
2010	-	0,3
2011	-	0,3
2012	-	0,4
2013	-	0,3
2014	-	0,2
2015	-	0,4
2016	-	0,3
2017	-	0,3
2018	-	-
2019	-	-
2020	-	-
2021	0,1	-

Πίνακας 6.4.5-8: Τιμές ορίων για μονοξείδιο του άνθρακα, CO

	Οριακή τιμή
Μέγιστη ημερήσια οκτάωρη τιμή	10 mg/m^3

6.4.5.6 Βενζόλιο

Το βενζόλιο εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα κυρίως από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η κύρια πηγή είναι τα βενζινοκίνητα οχήματα ενώ άλλες πηγές είναι η βιομηχανία (διυλιστήρια, χημική βιομηχανία), η διακίνηση καυσίμων και η οικιακή θέρμανση.

Το βενζόλιο προκαλεί ασθένειες του αίματος και έχει χαρακτηριστεί ως καρκινογόνος ένωση.

Η οριακή τιμή για το βενζόλιο παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί, ενώ από ενδεικτικές μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα προκύπτει ότι οι συγκεντρώσεις βενζολίου, είναι πολύ χαμηλότερες από το όριο.

Πίνακας 6.4.5-9: Τιμές ορίων για το βενζόλιο, C_6H_6

	Οριακή τιμή
Μέση Ετήσια Τιμή C_6H_6 (μg/m^3)	5

6.4.5.7 Μόλυβδος

Ο μόλυβδος, το αρσενικό, το κάδμιο και το νικέλιο είναι μέταλλα τα οποία βρίσκονται στην ατμόσφαιρα κυρίως στα σωματίδια είτε υπό στοιχειακή μορφή είτε υπό μορφή ενώσεων (οξειδίων, θειικών ή θειούχων).

Σαν φυσική πηγή προέλευσης ο μόλυβδος, βρίσκεται στο έδαφος ως αποτέλεσμα της αποσάθρωσης βράχων, της ηφαιστειακής δραστηριότητας, τις πυρκαγιές δασών κ.α. Όσον αφορά την παραγωγή του από ανθρωπογενείς δραστηριότητες ο μόλυβδος, εκπέμπεται κυρίως από τις διεργασίες παραγωγής του, από την απόρριψη στο περιβάλλον προϊόντων που περιέχουν μόλυβδο και από την καύση υγρών καυσίμων και ξύλων.

Ο μόλυβδος προκαλεί κυρίως αναιμία. Πρέπει να τονισθεί ότι τα μέταλλα αυτά επιδρούν στην υγεία κυρίως μέσω της τροφικής αλυσίδας εάν έχει μολυνθεί και λιγότερο με την εισπνοή.

Οι οριακές τιμές για τον μόλυβδο παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί ενώ από ενδεικτικές μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα προκύπτει ότι οι συγκεντρώσεις μολύβδου, είναι πολύ χαμηλότερες από το όριο.

Πίνακας 6.4.5-10: Τιμές ορίων για τον μόλυβδο, Pb

	Οριακή τιμή
Μέση ετήσια τιμή	0,5 μg/m^3

6.5 Υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και πιέσεις

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται εν συντομία, τα σημαντικότερα θέματα διαχείρισης για το Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, όπως αυτά αναδεικνύονται από τον προσδιορισμό του συνόλου και της έντασης των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους σε κάθε επιφανειακό και υπόγειο υδατικό σύστημα.

Ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

Οι σημαντικότερες πιέσεις που εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας σχετίζονται κυρίως με την γεωργική δραστηριότητα, την κτηνοτροφία και δευτερευόντως, την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής (εντός και εκτός ΒΙΠΕ).

Συγκεκριμένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις εκτιμώνται ότι καταλαμβάνουν πάνω από το 40% της έκτασης του υδατικού διαμερίσματος και υπολογίζεται ότι επιφέρει ποσοστό περίπου 22% επί του συνολικού Ν που εν δυνάμει καταλήγει στα επιφανειακά του ΥΣ. Καθώς επίσης, το σύνολο των μη εσταυλισμένων μονάδων αιγοπροβάτων και βοοειδών εκτιμάται να επιφέρει σημαντικό ποσοστό επί του συνολικού ρυπαντικού φορτίου.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας απαντώνται οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, ΒΙΠΕ Λάρισας και ΒΙΠΕ Βόλου (κύριο τμήμα και παράρτημα), η ΒΙΟ.ΠΑ Βόλου και η ΒΙΠΕ Καρδίτσας, οι οποίες φιλοξενούν συνολικά γύρω στις διακόσιες πενήντα επιχειρήσεις. Επιπλέον, έχουν καταγραφεί πάνω από τετρακόσιες επιχειρήσεις βιομηχανίας και μεταποίησης που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος οι οποίες χωροθετούνται εκτός των οργανωμένων αυτών περιοχών. Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα, αφορά στην αξιοποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (βιομηχανία τροφίμων).

Στη ΛΑΠ Αλμυρού – Πηλίου απαντάται μικρό σχετικά ποσοστό της κτηνοτροφικής και βιομηχανικής δραστηριότητας ενώ επιπλέον συγκεντρώνονται μικρός αριθμός μονάδων πάχυνσης θαλασσινών ψαριών στον Παγασητικό Κόλπο με τη συνολική τους δυναμικότητα να εκτιμάται περίπου σε 300 tn/y.

Απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες

Με βάση την εικόνα των πιέσεων απολήψεων που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα αλλά και την εξέταση των ισοζυγίων προσφοράς και ζήτησης, συμπεραίνονται τα παρακάτω:

- Πολλά επιφανειακά υδατικά συστήματα βρίσκονται σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι 7 υδατικά συστήματα υφίστανται υψηλή απόληψη και άλλα 13 μεσαία απόληψη σε ετήσια βάση, τα οποία μαζί αποτελούν περίπου το 28% του υδρογραφικού δικτύου της Θεσσαλίας.
- Η υπερεκμετάλλευση αυτή αφορά σε απολήψεις κατά την αρδευτική περίοδο, η οποία, σε μεγάλο βαθμό συμπίπτει με την περίοδο χαμηλών παροχών των ποταμών.
- Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές παροχές σε αρκετά ποτάμια ΥΣ κατά τη θερινή περίοδο, έτσι ώστε είναι αδύνατη η συντήρηση υγιών οικοσυστημάτων και γενικότερων περιβαλλοντικών απαιτήσεων.
- Στις χαμηλές αυτές παροχές αξίζει να σημειωθεί ότι συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών (υπεραντλήσεις από τα μόνιμα υπόγεια αποθέματα), δεδομένου ότι οι θερινές παροχές στα ποτάμια συστήματα της λεκάνης Πηνειού τροφοδοτούνται από εκφορτίσεις υπογείων συστημάτων.

- Η αρδευτική κατανάλωση είναι μικρότερη από τη ζήτηση. Αιτία είναι το μεγάλο κόστος σε περιοχές όπου η άντληση πρέπει να γίνει από μεγάλα βάθη λόγω της μείωσης των υπόγειων αποθεμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η μη άρδευση ή η ελλειμματική άρδευση παραγωγικών εκτάσεων.

Γενικά, στη Θεσσαλία εκτιμάται ότι, υπό τις σημερινές συνθήκες διαθεσιμότητας πόρων, δεν είναι δυνατόν να διατεθούν οι αναγκαίες ποσότητες νερού για την κάλυψη της αρδευτικής ζήτησης χωρίς μεγέθη απολήψεων επιφανειακών και υπόγειων νερών, τα οποία οδηγούν στην επιδείνωση της κατάστασης των ΥΣ και στη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας.

Στο Σχήμα 6.5-1 παρουσιάζονται σχηματικά οι επιμέρους συνιστώσες του ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης νερού. Με κόκκινο χρωματίζονται οι συνιστώσες που είναι έντονα ελλειμματικές.

Σχήμα 6.4.5-1: Ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στο ΥΔ Θεσσαλίας

Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις:

Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας συνίστανται σε επεμβάσεις που αφορούν υδροηλεκτρικά φράγματα απολήψεων, με τη συνεπαγόμενη ρύθμιση της ροής κατάντη αυτών, διευθετήσεις τμημάτων ποταμών και λιμνών, απολήψεις από λίμνες και ρύθμιση στάθμης λιμνών καθώς και επεμβάσεις σε ακτές.

Οι υπόψη επεμβάσεις, μεταβάλλουν ουσιαστικά το χαρακτήρα των υδατικών συστημάτων λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας που αφορά στην εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, αντιπλημμυρικής προστασίας και ναυσιπλοΐας (λιμενικές εγκαταστάσεις). Για αυτό το λόγο τα επιφανειακά συστήματα που υφίστανται τις επεμβάσεις αυτές προσδιορίζονται ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα και παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 4.2.2 του παρόντος.

Περιορισμοί – Δεσμεύσεις

Ορισμένες επεμβάσεις, όπως π.χ. ο εκσυγχρονισμός παλαιών αρδευτικών δικτύων αλλά και άλλες απαιτούν διάθεση οικονομικών πόρων που δεν είναι δεδομένοι στο σημερινό περιβάλλον περιορισμένων δημοσίων επενδύσεων.

Ποσοτική διαχείριση υπόγειων υδάτων

Το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας είναι πλούσιο σε υπόγεια νερά. Η γεωλογική δομή έχει συντελέσει στη δημιουργία εκτεταμένων υπόγειων υδροφοριών τόσο στις δύο κύριες πεδινές εκτάσεις (προσχωματικά πεδία) όσο και στους ορεινούς ανθρακικούς όγκους (ασβεστόλιθοι, μάρμαρα) που αναπτύσσονται στην περίμετρο της πεδινής έκτασης και στα πλέον ορεινά.

Μικρότερης επίσης έκτασης υπόγειες υδροφορίες αναπτύσσονται τόσο σε περιφερειακές πεδινές εκτάσεις όπως επίσης και σε ορεινές ή λοφώδεις εκτάσεις όπου οι μικρού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης.

Στο επίπεδο του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και επομένως σε κακή ποσοτική κατάσταση βρίσκονται τα παρακάτω 10 υπόγεια συστήματα:

- EL0800030 Σύστημα πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
- EL0800080 Σύστημα Φυλληΐου – Ορφανών
- EL0800100 Σύστημα Εκκαρας – Βελεσιωτών
- EL0800110 Σύστημα Λάρισας – Κάρλας
- EL0800130 Σύστημα Ταουσάνης – Καλού νερού
- EL0800140 Σύστημα Αλμυρού
- EL0800180 Σύστημα Ναρθακίου – Βρυσίων
- EL0800200 Σύστημα Ξυνιάδος
- EL0800220 Σύστημα κώνου Τιταρήσιου
- EL0800260 Σύστημα υδροφοριών Μακρυχωρίου – Συκουρίου

Επίσης τα συστήματα: πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας, Ταουσάνης – Καλού νερού, Αλμυρού και υδροφοριών άνω ρου Ενιπέα βρίσκονται σε κακή χημική κατάσταση. Στην περίπτωση του υδατικού συστήματος Αλμυρού η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από έντονη υφαλμύρινση λόγω διείσδυσης της θάλασσας.

Στα συστήματα αυτά πραγματοποιούνται υπεραντλήσεις για πολλά χρόνια που έχουν ως αποτέλεσμα την σταδιακή μείωση των μονίμων γεωλογικών αποθεμάτων της υπόγειας υδροφορίας. Σε κάποια μικρής έκτασης περιφερειακά καρστικά συστήματα τα υπόγεια αποθέματα έχουν ουσιαστικά φθάσει στα όρια της εξάντλησης των. Οι έντονες υπεραντλήσεις συνδέονται και με τη δυσκολία επαναπλήρωσης των αντλούμενων ποσοτήτων λόγω γεωλογικών αιτίων. Στα ανωτέρω συστήματα αναπτύσσονται υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υπόγειες υδροφορίες, εξαιτίας της παρεμβολής αργιλικών, μικρής διαπερατότητας, οριζόντων μεταξύ των αδρόκοκκων υδροφόρων αποθέσεων. Το γεγονός αυτό καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη και μακροχρόνια την επαναπλήρωση των αντλούμενων ποσοτήτων από τα μόνιμα αποθέματα. Μια ιδιαίτερη ιδιομορφία των υπεραντλήσεων στα

κοκκώδη υπόγεια υδατικά συστήματα της πεδιάδας της Θεσσαλίας είναι ότι σε κάποια από αυτά αντλούνται, σε απόλυτο αριθμό, ποσότητες μεγαλύτερες από την εκτιμώμενη ετήσια τροφοδοσία τους.

Από τα ανωτέρω συστήματα που βρίσκονται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης αντλούνται ετησίως περί τα 120-150x$10^6$$m^3$ από τα μόνιμα γεωλογικά αποθέματα. Με βάση τα διαθέσιμα, μακροχρόνια στοιχεία παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης εκτιμάται ότι έχουν αντληθεί περί τα 3 x$10^9$$m^3$ (τρία δισεκατομμύρια) από τα μόνιμα αποθέματα των κύριων κοκκωδών υδροφοριών της λεκάνης του Πηνειού.

Επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού

Όσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα επάρκειας των υδατικών πόρων, καθώς και ποιοτικά προβλήματα λόγω χημικής επιβάρυνσης των υπόγειων υδροφορέων.

Η ποιότητα του πόσιμου νερού όπως αυτή πιστοποιείται από την εφαρμογή της Οδηγίας ΕΕ 2020/2184 και της αντίστοιχης ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 και τις σχετικές εκθέσεις εφαρμογής, με πιο πρόσφατη την έκθεση εφαρμογής της περιόδου 2017-2019, κρίνεται ικανοποιητική, ενώ οι καταγεγραμμένες αστοχίες αφορούν κυρίως σε μικροβιολογικές παραμέτρους παρακολούθησης, για τις οποίες έχουν ληφθεί τα απαιτούμενα μέτρα ελέγχου και αποκατάστασης. Σπάνιες αστοχίες έχουν καταγραφεί στις παραμέτρους θολότητας (στις περιοχές Αγχιάλου και Βόλου) όπου καταγράφεται η αναγκαιότητα μεσοπρόθεσμων δράσεων αποκατάστασης των αστοχιών, του σιδήρου (Βόλος) των χλωριόντων (Αγριά, Αγχίαλος, Βόλος) και του υδραργύρου (Αγριά) για τα οποία αναφέρεται η αναγκαιότητα αναβάθμισης της παρεχόμενης επεξεργασίας ή και αντικατάστασης της πηγής υδροδότησης.

6.6 Πιθανή Εξέλιξη Περιβαλλοντικών Παραμέτρων σε περίπτωση μη Εφαρμογής του Σχεδίου

Το Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας πέρα από την μεγάλη σημασία του ως πρόγραμμα στρατηγικού επιπέδου, το οποίο στοχεύει στην προστασία και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, αποτελεί και θεσμική υποχρέωση της χώρας ως σημαντικό και ουσιαστικό βήμα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του ελληνικού θεσμικού πλαισίου εναρμόνισής της.

Όπως προαναφέρθηκε, το Σχέδιο Διαχείρισης των Νερών δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το παρόν σχέδιο, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της παρούσας μελέτης, αποτελεί το δεύτερο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2027, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συμπληρώνεται δυναμικά από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της επόμενης περιόδου μετά το 2027.

Το τελικό Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Τέλος αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Τα μέτρα που προτείνονται στοχεύουν στην ικανοποίηση των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, που στην ουσία είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης (ποιοτικής και ποσοτικής) όλων των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας. Επίσης, όπως διαφάνηκε και από τα αναγραφόμενα στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας μελέτης, η υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας σχετίζεται και με πολλούς άλλους στόχους Ευρωπαϊκών και Εθνικών Στρατηγικών, όπως για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal), Στρατηγικές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, την απερήμωση, την προστασία του εδάφους, το περιβάλλον και την υγεία, το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και με πλήθος άλλων Οδηγιών άμεσα σχετιζόμενων με το Σχέδιο.

Ειδικότερα, σε περίπτωση επιλογής μη εφαρμογής του προτεινόμενου Σχεδίου, η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και σε σχέση με άλλα συναφή περιβαλλοντικά προβλήματα που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται και με άλλα κύρια περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, καθώς και με την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, θα μείνει ως έχει. Παράλληλα, οι τάσεις εξέλιξης των διαφόρων παραμέτρων του περιβάλλοντος, που περιγράφονται στις προηγούμενες ενότητες του κεφαλαίου 6, θα παραμείνουν αμετάβλητες ή θα επιδεινωθούν. Τέλος, πέρα από την ουσιαστική συμβολή του Σχεδίου Διαχείρισης στην βελτίωση σημαντικών περιβαλλοντικών προβλημάτων και πιέσεων στους υδατικούς πόρους, η μη εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων συνεπάγεται και στη μη εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ, η οποία αποτελεί δεσμευτική θεσμική υποχρέωση για τη χώρα. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση μη εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης, η εξέλιξη των περιβαλλοντικών παραμέτρων στο ΥΔ Θεσσαλίας προβλέπεται ως εξής:

- Η υπερεκμετάλλευση των υπόγειων ΥΣ θα συνεχιστεί με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση των ανανεώσιμων πόρων, αλλά και των μόνιμων υπόγειων αποθεμάτων, με κίνδυνο την εξάντλησή τους, καθώς και την πιθανή υποβάθμιση και άλλων ΥΣ που συνδέονται με αυτά.

- Οι απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες θα συνεχίσουν στον ίδιο ρυθμό με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωση της ποσοτικής τους κατάστασης και της διαθεσιμότητας νερού. Αυτό θα έχει αντίκτυπο στους περιβαλλοντικούς στόχους των υδατικών αυτών συστημάτων και δύναται να οδηγήσει μελλοντικά και στην υποβάθμιση άλλων ΥΣ που συνδέονται με αυτά.

- Η έντονη εκμετάλλευση υπόγειων και επιφανειακών ΥΣ θα έχει άμεσο αποτέλεσμα την μη κάλυψη των απαιτήσεων νερού νερό για τη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων που άμεσα συνδέονται με τα ΥΣ.

- Η ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων νερών που σχετίζεται είτε με σημειακές πηγές, όπως ρυπαντικά φορτία από βιομηχανίες, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργειες, αστικά απόβλητα και στερεά απόβλητα, είτε με διάχυτες πηγές, όπως γεωργία, κτηνοτροφία θα συνεχίσει να επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα των υδατικών σωμάτων, αλλά και του εδάφους και των οικοσυστημάτων. Αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο και στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου, είτε επηρεάζοντας αρνητικά την υγεία του ή μειώνοντας άμεσα ή μακροπρόθεσμα τους διαθέσιμους πόρους για τις παραγωγικές δραστηριότητες, κ.λπ.

- Η σπατάλη νερού και η μη αειφόρος χρήση του μέσω των απωλειών στα δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης θα συνεχιστεί και περιοχές με θέμα επάρκειας πόσιμου νερού, όπως το πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου κατά τη θερινή περίοδο, θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα.

- Η περαιτέρω υποβάθμιση, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά, των υδατικών πόρων, καθώς και η μη αποκατάσταση αυτών που ήδη παρουσιάζουν προβλήματα, οδηγεί εν τέλει και στη μείωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

- Με τη συντελούμενη κλιματική αλλαγή και την συνέχιση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων χωρίς την λήψη μέτρων για την αειφόρο διαχείριση των ΥΣ και του περιβάλλοντος, η υγροτοπική βιοποικιλότητα του Υδατικού Διαμερίσματος, δηλαδή οι οικότοποι, τα είδη χλωρίδας και τα είδη πανίδας που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το νερό, δύναται να απειληθούν σοβαρά από τη μείωση των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού. Είναι πιθανό ο συνδυασμός των δύο αυτών παραγόντων να αυξήσει την ευαισθησία των οικοτόπων στις αλλαγές (ποιοτικές ή ποσοτικές) του δυναμικού των σχετικών ΥΣ.

- Διατήρηση του κινδύνου πλημμυρικών φαινομένων με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο δομημένο περιβάλλον, όσο και στη γεωργική παραγωγή.

Εν κατακλείδι:

Η μη εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου Διαχείρισης θα οδηγήσει σε συνθήκες μη αειφορικής χρήσης των υδάτινων πόρων στο ΥΔ της Θεσσαλίας, με συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον (περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας, προστατευόμενες περιοχές, τοπίο κ.λπ.), όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (ανθρώπινη υγεία, μείωση γεωργικής παραγωγής, επάρκεια πόσιμου νερού κ.λπ.)

7 ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

7.1 Εισαγωγή

Στην παρούσα μελέτη μέχρι το σημείο αυτό, έχουν αναλυθεί οι βασικές συνιστώσες που καθορίζουν τη βάση του κυρίου αντικειμένου της μελέτης που αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εξεταζόμενης 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Ειδικότερα, μέχρι του σημείου αυτού:

(α) Έχουν αρχικά αναλυθεί οι γενικοί στόχοι της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ και του αντίστοιχου Ελληνικού Θεσμικού Πλαισίου, ο σκοπός και η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, το Αντικείμενο, η Σκοπιμότητα και οι Στόχοι του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.

(β) Περιγράφηκε το αναθεωρημένο Σχέδιο και οι επιμέρους δράσεις του, οι οποίες καταλήγουν σε (i) ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων, (ii) καθορισμό περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και εξαιρέσεων από την επίτευξη των στόχων αυτών, και (iii) καθορισμό προκαταρκτικών Προγραμμάτων Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία, αειφόρο διαχείριση και την αποκατάσταση (όπου χρειάζεται) των Υδατικών Συστημάτων, το οποίο συνοδεύεται από τη συνολική αξιολόγηση των μέτρων αυτών βάσει ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητας τους.

(γ) Στη συνέχεια, έχουν εξεταστεί και αξιολογηθεί εναλλακτικές δυνατότητες και τεκμηριώνονται οι λόγοι επιλογής της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης έναντι άλλων εναλλακτικών λύσεων.

(δ) Τέλος, έχει παρουσιαστεί η υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος δίδοντας πληροφορίες για τα μη βιοτικά χαρακτηριστικά, το φυσικό περιβάλλον και το ανθρωπογενές περιβάλλον, και τις τάσεις εξελίξεις των χαρακτηριστικών αυτών, καθώς και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την υιοθέτηση του Σχεδίου.

Στο παρόν Κεφάλαιο, αξιολογώντας την πληροφορία που έχει συγκεντρωθεί και η οποία πλαισιώνεται και από όλες τις αναλύσεις που έχουν παραχθεί κατά την υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή της, και προτείνονται μέτρα για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένου και συστήματος παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου λαμβάνει υπόψη τα πιο κάτω σημαντικά του θέματα, τα οποία αντλούνται από τα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας μελέτης, και τα οποία καθορίζουν το γενικό πλαίσιο της εξέτασης που ακολουθεί:

Σκοπός της Οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής, είναι «η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και υπόγειων υδάτων, το οποίο να:

- αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων αλλά και των εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων,

- προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων,
- προωθεί την ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος,
- διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων,
- συμβάλλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία».

Από το πρώτο άρθρο της Οδηγίας, τονίζεται ο ***εγγενής περιβαλλοντικός χαρακτήρας*** που διέπει τόσο την Οδηγία όσο, και κατά συνέπεια, και τα όποια Σχέδια, Προγράμματα και Δράσεις σχεδιάζονται και εκπονούνται στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων αυτών.

Ο πρωτοποριακός χαρακτήρας της Οδηγίας σε ότι αφορά την αντίληψη του νερού ως πόρο όχι μόνο του ανθρώπου, αλλά και της φύσης, σε συνδυασμό με το ευρύ φάσμα δράσεων που περιλαμβάνει, καθιστούν την εφαρμογή της μια διαδικασία μακρόχρονη, με πολλά ενδιάμεσα βήματα που θα αξιολογούνται και θα επαναπροσδιορίζουν πιθανώς στην πορεία τον ακριβή τρόπο εφαρμογής της και όπου το ζητούμενο είναι η ομοιογένεια σε ένα εξαιρετικά ανομοιογενές περιβάλλον των κρατών μελών και των συνθηκών που επικρατούν σε αυτά.

Συμπεραίνεται λοιπόν ότι η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας συνιστά μια μακρόχρονη, πολυδιάστατη και πολύπλοκη διαδικασία, η εφαρμογή της οποίας συνοδεύεται από μηχανισμούς παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης της αποδοτικότητας της.

Α. Οι ειδικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που τίθενται από την Οδηγία είναι οι εξής:

για τα **επιφανειακά** Υ.Σ.:

- να αποτραπεί επιδείνωση στην κατάστασή τους,
- να αποκατασταθεί σε καλή, η κατάσταση επιφανειακών νερών μέχρι το 2027, και
- να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα με στόχο τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από τις Ουσίες Προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή κατάργηση των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών από τις Επικίνδυνες Ουσίες Προτεραιότητας.

για τα Ιδιαίτερα Τροποποιημένα και Τεχνητά Υ.Σ., η ΟΠΥ θέτει «ειδικούς στόχους», οι οποίοι είναι λιγότερο αυστηροί από τους στόχους των φυσικών ΥΣ.

για τα **υπόγεια** Υ.Σ.:

- να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα για να αποτρέψουν ή να περιορίσουν τη διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια νερά και για να αποτρέψουν την υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων νερών,
- να προστατευτούν, να αναβαθμιστούν και να αποκατασταθούν όλα τα υπόγεια Υ.Σ, να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων νερών, με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης έως το 2027 ή όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027, και

- να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα για να αναστραφεί οποιαδήποτε σημαντική και έμμονη ανοδική τάση στη συγκέντρωση οποιουδήποτε ρύπου, που οφείλεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα, προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση των υπόγειων νερών σταδιακά.

Β. Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4 της ΟΠΥ, είναι οι «εξαιρέσεις»:

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, πέραν των αναφορών σε επιθυμητές καταστάσεις και των ειδικών απαιτήσεων σε όρους παραμετρικών τιμών ρύπων, σχετίζονται και με τη χρονική στιγμή κατά την οποία θα επιτευχθούν. Ο απόλυτος, από άποψη επιθυμητού αποτελέσματος, χρόνος επίτευξης των στόχων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ήταν το έτος 2015, δηλαδή το έτος ολοκλήρωσης του πρώτου εξαετούς διαχειριστικού κύκλου. Ωστόσο, η ίδια η Οδηγία αναγνώριζε εγγενείς αδυναμίες που οδηγούν στην απομάκρυνση από το στόχο αυτό και στον καθορισμό δύο μελλοντικών οροσήμων που σχετίζονται με τον πρώτο και τον δεύτερο διαχειριστικό κύκλο και την ολοκλήρωσή τους τα έτη 2021 και 2027, αντίστοιχα. Το 2027 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των γενικών και ειδικών περιβαλλοντικών στόχων, με την επιφύλαξη των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οι στόχοι που τίθενται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας συνάδουν με τους στόχους που τίθενται από την ΟΠΥ όπως παρουσιάστηκαν πιο πάνω, με τις ακόλουθες όμως προτεινόμενες εξαιρέσεις:

Όσον αφορά στα επιφανειακά Υ.Σ.:

Για 45 εκ των 82 επιφανειακών υδατικών συστημάτων ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης έως το 2027 και για 30 ΥΣ η επίτευξη καλής χημικής κατάστασης ως το 2027. Επιπλέον, για 11 ΙΤΥΣ, από τα 12 συνολικά που ανήκουν στο ΥΔ, στόχος είναι η επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού έως το 2027. Τα παραπάνω ΥΣ υπάγονται στο Άρθρο 4.4 για παράταση προθεσμίας έως το 2027.

Όσον αφορά στα υπόγεια Υ.Σ.:

Για 10 εκ των 34 υπόγειων υδατικών συστημάτων ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής ποσοτικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027. Για 3 ΥΥΣ ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής χημικής κατάστασης όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027. Τα παραπάνω ΥΥΣ υπάγονται στο Άρθρο 4.4 για παράταση προθεσμίας όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027.

Όσον αφορά στις προστατευόμενες περιοχές:

Δεν προτείνονται οποιεσδήποτε εξαιρέσεις.

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας και ταυτόχρονα των Περιβαλλοντικών Στόχων των Σχεδίων Διαχείρισης, είναι η εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διακρίνεται σε βασικά μέτρα και – όπου απαιτείται – σε συμπληρωματικά μέτρα και που παρουσιάστηκε στο Κεφάλαιο 4.2.10 της παρούσας μελέτης, διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας και είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου, αφού καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Για το

λόγο αυτό, το πρόγραμμα μέτρων αποτελεί το βασικό αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης, το οποίο σχετίζεται με επιπτώσεις στο περιβάλλον και είναι το κύριο αντικείμενο αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παρούσας μελέτης.

Κατά την εκπόνηση του Προγράμματος Μέτρων λήφθηκαν σοβαρά υπόψη τα αποτελέσματα τριών κυρίως προπαρασκευαστικών δράσεων:

- την **Ανάλυση των Ανθρωπογενών Πιέσεων και των Επιπτώσεων** τους στα επιφανειακά και στα Υπόγεια Υδατικά Σώματα/ Συστήματα,

- την **Αξιολόγηση και Ταξινόμηση** της Ποιοτικής (Οικολογικής και Χημικής) Κατάστασης των **Επιφανειακών Υδατικών Σωμάτων** και

- την **Αξιολόγηση και Ταξινόμηση** της Ποιοτικής (Χημικής) και Ποσοτικής Κατάστασης των **Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων**.

Τα αποτελέσματα των δράσεων αυτών, τα οποία έχουν παρουσιαστεί στα προηγούμενα Κεφάλαια 4 και 6 της παρούσας μελέτης, σε σχέση με τους Περιβαλλοντικούς Στόχους που τίθενται για τα Υδατικά Συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, έχουν υποδείξει τόσο χωρικά, όσο και σε βάθος, τα κύρια προβλήματα και έχουν καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το πλαίσιο των Μέτρων που θα έπρεπε να τεθούν προς επίτευξη των Στόχων αυτών.

Όλα τα παραπάνω σημαντικά θέματα συνεκτιμώνται στη συνέχεια, με απώτερο στόχο την εκτίμηση, την αξιολόγηση και την προληπτική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που δύναται να προκληθούν από την υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Έτσι, στις επόμενες παραγράφους εξετάζονται το Πρόγραμμα Μέτρων, σε σχέση με το κατά πόσο αυτά παρουσιάζουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα.

7.2 Μεθοδολογία Εκτίμησης & Αξιολόγησης Επιπτώσεων

7.2.1 Γενικά Στοιχεία

Η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας εκτίμησης των επιπτώσεων ενός σχεδίου αποτελεί σημαντικό βήμα για την επίτευξη του στόχου της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ). Η ΣΠΕ αποτελεί ένα σχετικά νέο αντικείμενο μελέτης, με εφαρμογή σε ένα μεγάλο αριθμό και ποικίλης φύσης Σχεδίων και Προγραμμάτων, γεγονός που -τουλάχιστον μέχρι το στάδιο αυτό- έχει καταστήσει την τυποποίηση μεθοδολογιών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον προβληματική, κυρίως λόγω του μεγάλου εύρους θεματικής, αλλά και χωρικής αναφοράς των σχεδίων και προγραμμάτων.

Σε σχετικά κατευθυντήρια κείμενα εκπόνησης ΣΜΠΕ ωστόσο, αναφέρονται τόσο **ποσοτικές,** όσο **και ποιοτικές μέθοδοι Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Σχεδίων και Προγραμμάτων**, ενώ συχνότερος στην χρήση είναι ο συνδυασμός τους.

Στις **ποσοτικές μεθόδους**, οι οποίες αφορούν μεθόδους που χρησιμοποιούνται ευρέως κατά κύριο λόγο στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για ορισμένα έργα και δραστηριότητες, τα ζητήματα εκτίμησης των επιπτώσεων τίθενται συνήθως με τη μορφή «*Πόσο θα αλλάξει η περιβαλλοντική παράμετρος Χ από την υλοποίηση του μέρους Ψ του εξεταζόμενου Σχεδίου;*». Στις μεθόδους αυτές, που συνοδεύονται συνήθως και από ένα σημαντικό αριθμό παραδοχών, αναζητούνται απαντήσεις στα ερωτήματα της μορφής αυτής μέσω χρήσης υπολογιστικών εργαλείων, υπό τη βασική προϋπόθεση ότι για την συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο Χ, υπάρχουν διαθέσιμα ποσοτικά δεδομένα. Παράλληλα, μια ακόμη βασικότερη προϋπόθεση που πρέπει να συντρέχει για να είναι δυνατή η εξαγωγή ποσοτικής απάντησης είναι η συγκεκριμενοποίηση του μέρους Ψ του προγράμματος, δηλαδή τα χαρακτηριστικά των έργων και δράσεων και η κατανομή των πόρων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στις ΜΠΕ έργων που συνήθως εφαρμόζονται τέτοιου τύπου μέθοδοι είναι αναγκαία η προηγούμενη εκπόνηση τεχνικών μελετών σε επίπεδο τουλάχιστον προμελέτης ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων μέσω ποσοτικών εργαλείων.

Στις **ποιοτικές μεθόδους** αντί υπολογιστικών εργαλείων, χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ποιοτικών διαβαθμίσεων για τις ενδεχόμενες μεταβολές στις περιβαλλοντικές παραμέτρους. Η εγκυρότητα των εκτιμήσεων διασφαλίζεται με τη διεξοδική τους τεκμηρίωση, αλλά και το βάθος ανάλυσης της εκτίμησης. Οι ποιοτικές μέθοδοι επιλέγονται όταν η τρέχουσα περιβαλλοντική κατάσταση αποδίδεται κατά κύριο λόγο με περιγραφικούς όρους, χωρίς συστηματικές ποσοτικές καταγραφές που να παρέχουν ικανοποιητικές χρονοσειρές δεδομένων.

Στο στάδιο αυτό, στο οποίο είναι γνωστά μόνο τα είδη των έργων και δράσεων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, είναι εφικτός ο προσδιορισμός μιας σειράς ιδιοτήτων των μεταβολών αυτών, όπως η κατεύθυνση (θετική ή αρνητική), ή έκταση και η ένταση (συνήθως σε εκτιμήσεις τάξης μεγέθους), η δυνατότητα πρόληψης ή αναστροφής κ.λπ.

Αξιολογώντας λοιπόν:

α) το επίπεδο πληροφορίας που υπάρχει αναφορικά με τη ποσοτικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος σε επίπεδο περιβαλλοντικών παραμέτρων, καθώς και

β) τη μορφή του σχεδίου που κινείται στο επίπεδο διατύπωσης των ειδικότερων στόχων, της επιλογής του είδους και πλήθους των παρεμβάσεων που χρειάζονται για την επίτευξη των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων από τις παρεμβάσεις αυτές,

επιλέγεται να χρησιμοποιηθεί μια *αναλυτική και ενδελεχής ποιοτική μέθοδος*. Η μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί θα εντοπίζει και αξιολογεί σε στρατηγικό επίπεδο μεταβολές στις διάφορες περιβαλλοντικές παραμέτρους, εξετάζοντας όμως και αναλύοντας σε βάθος τη σχέση αιτίας και αιτιατού, με στόχο να αναδειχθούν τα μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα που δύναται να υπάρχουν.

Έτσι, αποφασίστηκε όπως χρησιμοποιηθεί μια **μεθοδολογία δύο σταδίων**, όπου:

(1) στο πρώτο στάδιο όλα τα μέρη του Σχεδίου που δύνανται να μπορούν να επηρεάσουν / μεταβάλουν μια περιβαλλοντική παράμετρο, διαπερνούν μέσω μιας **διαδικασίας προελέγχου (screening)** έτσι ώστε να προσδιοριστεί ή ύπαρξη μεταβολών περιβαλλοντικών παραμέτρων, και

(2) σε δεύτερο επίπεδο, για **όσες μεταβολές εκτιμήθηκαν ως πιθανές, αξιολογούνται με στόχο τον καθορισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους** σε σχέση με το αν πρόκειται για θετική ή αρνητική μεταβολή, μόνιμη ή περιορισμένη χρονικά, κ.λπ., με στόχο να αναδυθεί μέσω της ανάλυσης ο πραγματικός χαρακτήρας της μεταβολής, έτσι ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ανάλογο και κατάλληλο μέτρο αντιμετώπισης ή / και μετριασμού της.

Στη συνέχεια περιγράφονται τα δύο αυτά στάδια διεξοδικά με στόχο την πλήρη αποσαφήνισή τους.

7.2.2 Μεθοδολογία του σταδίου προσδιορισμού των περιβαλλοντικών μεταβολών

Όπως προαναφέρθηκε, το πρώτο στάδιο αφορά στον προσδιορισμό των μεταβολών, δηλαδή τον εντοπισμό των περιβαλλοντικών παραμέτρων που ενδέχεται να μεταβληθούν λόγω της υλοποίησης της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης. Ανάμεσα λοιπόν από μια σειρά διαθέσιμων και ευρέως χρησιμοποιούμενων μεθόδων, επιλέχθηκε αυτή των **κρίσιμων ερωτήσεων**, η οποία τυγχάνει κοινής αποδοχής και γενικά σύστασης από τα σημαντικότερα κατευθυντήρια κείμενα εκπόνησης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων Σχεδίων ή Προγραμμάτων. Οι κρίσιμες ερωτήσεις διαμορφώθηκαν με τρόπο που να αποσκοπούν στον εντοπισμό των μεταβολών των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Με τον τρόπο αυτό θεωρείται ότι διασφαλίζεται ο ολοκληρωμένος και στρατηγικός χαρακτήρας διαδικασίας εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αφού ένα συγκεκριμένο μέρος του σχεδίου θα μπορεί να αξιολογηθεί με συνολικό τρόπο για τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον.

Σημαντικό θέμα στο συγκεκριμένο βήμα αποτέλεσε η συγκεκριμενοποίηση των συνιστωσών των περιβαλλοντικών παραμέτρων που θα αξιολογηθούν αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβολής τους από την εφαρμογή ενός μέρος του Σχεδίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπως και στην προκειμένη περίπτωση, χρησιμοποιούνται ευρέως **κοινοί και δόκιμοι δείκτες αειφορίας**, όπως αυτοί που χρησιμοποιούνται σε Εκθέσεις Δεικτών Αειφορίας του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης με τίτλο «Περιβαλλοντικά Σήματα», η οποία διαβιβάζεται στο European Environmental Agency, αλλά και άλλοι ειδικοί δείκτες που άπτονται των τοπικών συνθηκών και των χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου Σχεδίου που εξετάζεται.

Εξίσου σημαντικό θέμα, αποτέλεσε και **η ανάλυση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου σε επιμέρους ενότητες** οι οποίες θα εξετάζονταν αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβολής των συγκεκριμένων περιβαλλοντικών συνιστωσών. Αποφεύγοντας τη μεγάλη λεπτομέρεια, αλλά και το επίπεδο συνολικής αξιολόγησης της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου, αποφασίστηκε **η ομαδοποίηση των μέτρων κοινού χαρακτήρα τα οποία είναι σχεδιασμένα για να εξυπηρετούν ένα κοινό στόχο και να επιλύουν ένα συγκεκριμένο πρόβλημα**.

Η προσέγγιση αυτή κατέληξε στην κατάρτιση ενός πίνακα **με τριάντα έξι κρίσιμες ερωτήσεις**, **διαρθρωμένες σε 15 περιβαλλοντικές παραμέτρους**. Ο πίνακας αυτός χρησιμοποιείται ως «στάδιο προελέγχου» (screening), ώστε να διαγνωσθούν οι περιβαλλοντικές συνιστώσες που ενδέχεται να μεταβληθούν –με θετικό ή αρνητικό τρόπο -, αλλά και αυτές που δεν πρόκειται να δεχθούν τάσεις αλλαγής. Οι πρώτες συλλέγονται και περνούν στο επόμενο στάδιο, αυτό του προσδιορισμού των ιδιοτήτων κάθε μεταβολής. Οι ερωτήσεις είναι σχεδιασμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε να δέχονται απαντήσεις ναι/όχι. Οι απαντήσεις αυτές συνοδεύονται από αιτιολόγηση, η οποία έχει τυποποιηθεί σε μια σειρά επιλογών.

7.2.3 Μεθοδολογία του σταδίου χαρακτηρισμού των πιθανών επιπτώσεων και της αξιολόγησης τους

Στο στάδιο αυτό εισέρχονται οι μεταβολές που εκτιμήθηκαν ως πιθανές.

(1) Στο πρώτο βήμα, **ομαδοποιούνται οι μεταβολές αυτές**, οι οποίες προέρχονται από διαφορετικές ομάδες παρεμβάσεων – δράσεων, **ανά περιβαλλοντική παράμετρο**. Το βήμα αυτό είναι ουσιαστικό για το στρατηγικό επίπεδο της μελέτης, διότι διαμορφώνει μια συνολική εικόνα της επίδρασης στη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο, η οποία θα ήταν ανέφικτο να διαμορφωθεί, αλλά και να αξιοποιηθεί σε επόμενα στάδια σχεδιασμού. Ουσιαστικά πρόκειται για τον έμπρακτο έλεγχο της σωρευτικότητας ή της συνέργειας των πολλαπλών επιπέδων των προτεινόμενων παρεμβάσεων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

(2) Στο επόμενο βήμα, για τη μεταβολή κάθε περιβαλλοντικής συνιστώσας, **προσδιορίζονται έξι ιδιότητες, οι οποίες συναποτελούν την «ταυτότητα» της επίπτωσης**. Οι ιδιότητες αυτές είναι:

1. η **κατεύθυνση της επίπτωσης**, δηλαδή εάν πρόκειται για θετική ή αρνητική μεταβολή, ιδίως για τις επιπτώσεις αυτές που συντίθενται από επιμέρους περιβαλλοντικές μεταβολές, οφειλόμενες σε διαφορετικές ομάδες παρεμβάσεων,

2. η **έκταση της επίπτωσης**, δηλαδή η εκτιμώμενη γεωγραφική της εξάπλωση,

3. η **ένταση της επίπτωσης** με όρους τάξης μεγέθους, δηλαδή εάν πρόκειται για μικρής, μέσης ή μεγάλης έντασης μεταβολή,

4. ο **μηχανισμός εμφάνισης**, δηλαδή εάν πρόκειται για πρωτογενή ή δευτερογενή επίπτωση,

5. ο **χρονικός ορίζοντας της μεταβολής**, δηλαδή εάν πρόκειται για βραχύ-, μέσο- ή μακροπρόθεσμη αλλαγή,

6. η **συσσώρευση ή/και η συνέργεια** που η υπό χαρακτηρισμό μεταβολή μπορεί να παρουσιάσει είτε με άλλες επιπτώσεις του Σχεδίου, είτε με άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα της περιοχής.

Η έκταση και η ένταση κάθε επίπτωσης, στο τρέχον στάδιο εξέτασης της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι εφικτό να εκτιμηθεί ως τάξη μεγέθους. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται αξιολογικές κλίμακες, οι οποίες όμως αποδίδουν μια σαφή εικόνα για τη σημασία της επίπτωσης.

(3) Στο τρίτο βήμα, εντοπίζονται οι δυνατότητες πρόληψης και εκ των υστέρων αναστροφής των επιπτώσεων, ώστε να διαμορφωθεί η κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να στρέφονται τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Στο βήμα αυτό, υιοθετείται η βασική αρχή του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου για την προτεραιότητα της πρόληψης και όχι της εκ των υστέρων αντίδρασης.

(4) Τέλος, στο τέταρτο βήμα, διερευνώνται λεπτομερέστερα τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων.

7.3 Προσδιορισμός των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

7.3.1 Εισαγωγή

Στις προηγούμενες παραγράφους παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι αρχές και η μεθοδολογία, βάσει των οποίων αναζητούνται οι πιθανές περιβαλλοντικές μεταβολές από την υλοποίηση της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Στις ακόλουθες παραγράφους, η μεθοδολογία αυτή εφαρμόζεται ξεχωριστά για κάθε μία ομάδα του Προγράμματος Μέτρων.

Για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα στη στήλη της αιτιολόγησης στους ακόλουθους πίνακες ισχύουν τα εξής:

A: Το εξεταζόμενο σχέδιο δεν έχει τη δυνατότητα να μεταβάλλει τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.

B: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η συμμόρφωση του σχεδίου με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.

Γ: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Οι επιπτώσεις είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

+: Αναμένεται βελτίωση.

-: Αναμένεται επιδείνωση.

Σημειώνεται ακόμα, πως στην αρχή κάθε παραγράφου, και για διευκόλυνση του αναγνώστη, παρατίθενται κωδικοποιημένα τα σχετικά μέτρα της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

7.3.2 Επιπτώσεις Βασικών Μέτρων

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες: α) Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων & β) Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Τα Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας ουσιαστικά αναφέρονται στην τήρηση των προβλέψεων των Κοινοτικών Οδηγιών σχετικών με την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό αποτελούν προγραμματιζόμενες δράσεις των σχετικών Οδηγιών και δεν περιλαμβάνονται σαν μέτρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ. Για το λόγο αυτό δεν εξετάζονται ως προς τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις στην παρούσα μελέτη.

Στην παρούσα αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Θεσσαλίας προτάθηκαν μέτρα που αφορούν στις παρακάτω κατηγορίες.

1.1.1.1 Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)

Η αρχή της ανάκτησης κόστους (συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου) για υπηρεσίες ύδατος εισάγεται στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η λογική της ανάκτησης κόστους εκφράζεται από τη ρητή διατύπωση της Οδηγίας ότι οι πολιτικές τιμολόγησης παρέχουν κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους, συμβάλλοντας έτσι στους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας. Εισάγοντας λοιπόν την αρχή της ανάκτησης κόστους, η Οδηγία δεν έχει ως άμεσο στόχο την οικονομική αποτελεσματικότητα στην παροχή υπηρεσιών υδάτων, αλλά την ορθολογική χρήση και αποφυγή της σπατάλης νερού.

Τα Μέτρα που προτείνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων με στόχο την εφαρμογή των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος είναι:

M08B0204: Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος) επί των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17).και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Γ
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα μέτρα της κατηγορίας αυτής έχουν έμμεσα θετικές επιπτώσεις σε ότι αφορά στην ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων ΥΣ καθώς η προσαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής στην αρχή ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος θα συμβάλλει στη μείωση της αλόγιστης χρήσης του κοινού πόρου.

1.1.1.2 Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)

Πολλά επιφανειακά υδατικά συστήματα βρίσκονται σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι 7 υδατικά συστήματα υφίστανται υψηλή απόληψη και άλλα

13 μεσαία απόληψη σε ετήσια βάση, τα οποία μαζί αποτελούν περίπου το 28% του υδρογραφικού δικτύου της Θεσσαλίας.

Η υπερεκμετάλλευση αυτή αφορά σε απολήψεις κατά την αρδευτική περίοδο, η οποία σε μεγάλο βαθμό συμπίπτει με την περίοδο χαμηλών παροχών των ποταμών.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές παροχές σε αρκετά ποτάμια ΥΣ κατά τη θερινή περίοδο, έτσι ώστε είναι αδύνατη η συντήρηση υγιών οικοσυστημάτων και γενικότερων περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

Στις χαμηλές αυτές παροχές αξίζει να σημειωθεί ότι συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών (υπεραντλήσεις από τα μόνιμα υπόγεια αποθέματα), δεδομένου ότι οι θερινές παροχές στα ποτάμια συστήματα της λεκάνης Πηνειού τροφοδοτούνται από εκφορτίσεις υπογείων συστημάτων.

Στο ΥΔ Θεσσαλίας προς υλοποίηση βρίσκονται τα Γενικά Σχέδια Ύδρευσης (Masterplan) των Σύνδεσμος Ύδρευσης Δήμου Καρδίτσας και λοιπών δήμων (ενταγμένο έργο στο ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ, αρ. πρωτ. 32631/18.05.2022 ΑΔΑ:ΨΓΨΛ46ΜΤΛ6-9ΧΒ), ΔΕΥΑ Κιλελέρ Ν. Λάρισας (ενταγμένο έργο στο ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ, αρ. πρωτ. 6541/03.02.2022 ΑΔΑ: 6Ο1Ω46ΜΤΛ6-ΚΛΜ), ΔΕΥΑ Λάρισας Ν. Λάρισας (ενταγμένο έργο στο ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ, αρ. πρωτ. 71094 ΑΔΑ:Λ6-Η1Θ) και ΔΕΥΑ Μείζονος Περιοχής Βόλου Ν. Μαγνησίας (ενταγμένο έργο στο ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ, αρ. πρωτ. 50291/5.7.2021 ΑΔΑ:9ΟΣΙ46ΜΤΛ6-64Π)

Τα Μέτρα που προτείνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων και που αποσκοπούν στην Αποδοτική και Αειφορική Χρήση του Νερού είναι τα εξής:

M08B0301: Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)

M08B0302: Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών

M08B0303: Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων

M08B0304: Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος

M08B0305: Καθορισμός ανωτάτων και κατωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες

M08B0308: Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	-
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17). και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Γ
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Οι επιπτώσεις που αναμένονται από την εφαρμογή των μέτρων αυτής της κατηγορίας βασικών μέτρων αναμένονται - σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού - θετικές σε όλες τις κατηγορίες. Πρόκειται για δράσεις που θα συμβάλλουν θετικά στην ποσοτική κατάσταση των υδάτων του ΥΔ και θα εξορθολογήσουν τη τομεακή ζήτηση του νερού στις διάφορες χρήσεις, κάνοντας αποδοτικότερη τη κατανάλωση νερού σε όλες τις χρήσεις του.

1.1.1.3 Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)

Η προστασία των υδροληπτικών έργων που προορίζονται για κάλυψη ανθρώπινων υδατικών αναγκών, συνίσταται, τόσο στην προστασία του έργου υδροληψίας όσο και εκτεταμένης περιοχής γύρω από αυτό. Η θέση, τα όρια και το μέγεθος των ζωνών προστασίας, εξαρτώνται κυρίως από τις γεωλογικές, υδρογεωλογικές, υδροδυναμικές και υδροχημικές συνθήκες που επικρατούν στη ζώνη τροφοδοσίας του υδροληπτικού έργου, τις χρήσεις γης και την τρωτότητα του υδροφορέα. Ως ζώνη προστασίας του υδροληπτικού έργου ορίζεται όλη η περιοχή που πρέπει να προστατευθεί έτσι ώστε να μη φθάσουν ρύποι σε επικίνδυνες συγκεντρώσεις στο χώρο αυτού και αντληθούν.

Τα μέτρα που προτείνονται στα πλαίσια αυτά είναι τα ακόλουθα:

M08B0401: Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

M08B0402: Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ανθρώπινης κατανάλωσης και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας

M08B0403: Προστασία υδροληπτικών έργων ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17). και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα μέτρα που προτείνονται στο πλαίσιο της κατηγορίας των βασικών μέτρων για τήρηση των απαιτήσεων του Άρθρου 7, αφορούν κυρίως την προστασία τόσο των ίδιων των υδροληπτικών έργων που προορίζονται για κάλυψη ανθρώπινων υδατικών αναγκών, όσο και την προστασία εκτεταμένης περιοχής γύρω από αυτά. Ως εκ τούτου αναμένονται θετικές επιπτώσεις σε θέματα ποιοτικής σύστασης εδαφών, αφού θα περιοριστούν οι ρυπογόνες δραστηριότητες γύρω από τα έργα υδροληψίας, με άμεσα οφέλη στην ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης. Τα μέτρα αυτά θα έχουν οφέλη και στη δημόσια υγεία, αφού θα μειωθεί ο κίνδυνος ρύπανσης των υδάτων που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, βελτιώνοντας εμμέσως και την ποιότητα ζωής. Η αύξηση του επιπέδου προστασίας γύρω από τα σημεία υδροληψίας αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στην χρήση γης των περιοχών αυτών, αλλαγές όμως που δεν αναμένονται να είναι σημαντικές, λόγω της ήδη ύπαρξης ενός επιπέδου προστασίας που ρύθμιζε τις δραστηριότητες των περιοχών αυτών.

1.1.1.4 Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού

Σημαντικό στοιχείο ελέγχου της ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και των υπογείων ΥΣ είναι ο προσδιορισμός των ποσοτήτων που αντλούνται από αυτά για τις διάφορες χρήσεις σε συνδυασμό πάντα με τη φυσική επανατροφοδότηση του ΥΣ και τις διαδικασίες φυσικής εκφόρτισης αυτών.

Στο επίπεδο του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και επομένως σε κακή ποσοτική κατάσταση βρίσκονται τα παρακάτω 10 υπόγεια συστήματα:

- EL0800030 Σύστημα πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας
- EL0800080 Σύστημα Φυλλήϊου – Ορφανών
- EL0800100 Σύστημα Εκκαρας – Βελεσιωτών
- EL0800110 Σύστημα Λάρισας – Κάρλας
- EL0800130 Σύστημα Ταουσάνης – Καλού νερού
- EL0800140 Σύστημα Αλμυρού
- EL0800180 Σύστημα Ναρθακίου – Βρυσίων
- EL0800200 Σύστημα Ξυνιάδος
- EL0800220 Σύστημα κώνου Τιταρήσιου
- EL0800260 Σύστημα υδροφοριών Μακρυχωρίου – Συκουρίου

Επίσης τα συστήματα: πεδιάδας Νοτιοδυτικής Θεσσαλίας, Ταουσάνης – Καλού νερού, Αλμυρού και υδροφοριών άνω ρου Ενιπέα βρίσκονται σε κακή χημική κατάσταση. Στην περίπτωση του υδατικού συστήματος Αλμυρού η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από έντονη υφαλμύρινση λόγω διείσδυσης της θάλασσας.

Από τα ανωτέρω συστήματα που βρίσκονται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης αντλούνται ετησίως περί τα 120-150x$10^6$$m^3$ από τα μόνιμα γεωλογικά αποθέματα. Με βάση τα διαθέσιμα, μακροχρόνια στοιχεία παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης εκτιμάται ότι έχουν αντληθεί περί τα 3 x$10^9$$m^3$ (τρία δισεκατομμύρια) από τα μόνιμα αποθέματα των κύριων κοκκωδών υδροφοριών της λεκάνης του Πηνειού.

Τα μέτρα που προτείνονται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

M08B0501: Περιορισμοί, όροι και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος σε: α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση, β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν Δήμοι, Σύνδεσμοι Δήμων, Δ.Ε.Υ.Α, Διαδημοτικές Ε.Υ.Α. και Εταιρείες Ύδρευσης, γ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων, δ) ΥΥΣ παράκτιας ζώνης με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτου προελεύσεως

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17). και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	περιοχής;		
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το μέτρο της κατηγορίας αυτής αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην υδατική επάρκεια των υπόγειων υδατικών συστημάτων ρυθμίζοντας την απόληψη νερού όπου ασκούνται έντονες σχετικές πιέσεις ή σε περιπτώσεις υδατικών συστημάτων που χρήζουν προστασίας, καθώς και στην ποιότητα των ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, καθώς η υφαλμύρινση με την επαναπλήρωση των αποθεμάτων των ΥΥΣ δύναται να υποχωρήσει.

1.1.1.5 Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ

Ο τεχνητός εμπλουτισμός δύναται να αποτελέσει ιδανικό εργαλείο για αύξηση της εκμεταλλεύσιμης ποσότητας υπόγειου νερού, δημιουργίας υπόγειας αποθήκευσης προς μελλοντική εκμετάλλευση, αποκατάστασης της υδρολογικής ισορροπίας που διαταράχθηκε λόγω υπερεκμετάλλευσης, ποιοτικής αναβάθμισης του υπόγειου νερού, σε περίπτωση υποβάθμισης, αντιμετώπισης πλημμυρικών παροχών κ.λπ. Σημειώνεται ότι δεν έχει εφαρμοσθεί έως σήμερα πρόγραμμα τεχνητού εμπλουτισμού στο Υδατικό Διαμέρισμα, έχει όμως ολοκληρωθεί η κατασκευή έργων τεχνητού εμπλουτισμού του καρστικού συστήματος Υπέρειας Ν.Λάρισας- Ορφανών Ν.Καρδίτσας..

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ, προτείνεται το ακόλουθο μέτρο:

M08B0601: Διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρινσης

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6	Η υλοποίηση της 2ηςΑναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17).και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το μέτρο M08B0601 αφορά στη διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων. Το μέτρο αυτό αναμένεται να βοηθήσει εμμέσως στην αναβάθμιση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των υπογείων ΥΣ που τυγχάνουν εμπλουτισμού. Δεν αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα σε καμία από τις εξεταζόμενες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

1.1.1.6 Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων

Οι σημειακές πηγές ρύπανσης σχετίζονται με απορροές ρυπαντικών φορτίων, κυρίως από τα αστικά υγρά απόβλητα από οικισμούς που εξυπηρετούνται από δίκτυα αποχέτευσης ή/και κεντρικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, την εσταυλισμένη κτηνοτροφία, τη βιομηχανία, τις μεταλλευτικές δραστηριότητες και τις ιχθυοκαλλιέργειες. Δευτερεύουσας σημασίας πηγές ρύπανσης είναι οι χώροι υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ) και οι εξορυκτικές δραστηριότητες.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τις σημειακές πηγές ρύπανσης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, καθίσταται προφανής η αυξημένη πίεση στα υδατικά συστήματα και των δύο ΛΑΠ του ΥΔ.

Το μέτρα που προτείνονται στην παρούσα κατηγορία στο Πρόγραμμα Μέτρων αποσκοπούν στην μείωση της πίεσης που προκαλείται από τις απορροές ρυπαντικών φορτίων των σημειακών πηγών ρύπανσης και στη βελτίωση του ελέγχου και της διαχείρισης της ρύπανσης αυτής. Τα μέτρα αυτά απαρτίζονται από τα εξής:

M08B0701: Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων

M08B0702: Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και ανάπτυξη εργαλείων για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων

M08B0704: Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας

M08B0705: Καταγραφή και κατάρτιση κανόνων προστασίας καταβοθρών

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17). και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Γ
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το σχετικό πακέτο μέτρων αναμένεται να επιφέρει γενικά, θετικές επιπτώσεις, σε πολλές περιβαλλοντικές παραμέτρους. Αυτό σχετίζεται άμεσα με την φύση των μέτρων, η οποία αποσκοπεί στη μείωση της ρύπανσης και στη βελτιωμένη προστασία του περιβάλλοντος. Τα μέτρα αυτά προωθούν επίσης τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους, τη βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, με συναφή οφέλη στην βιοποικιλότητα και στην έκθεση του πληθυσμού σε ρυπαντικές ουσίες. Επίσης, τα διάφορα μέτρα που προωθούνται και αφορούν στη βελτίωση της γνώσης των αρμόδιων αρχών σχετικά με την ποιοτική σύσταση των εκροών ρυπαντικών φορτίων στους διάφορους αποδέκτες, αλλά και την ύπαρξη δυνητικών πηγών ρύπανσης, αναμένεται να ενδυναμώσουν το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

1.1.1.7 Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων

Τα μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, ικανές να προκαλέσουν ρύπανση αποτελούν οριζόντια μέτρα και σχετίζονται με την σταδιακή, επιλεκτική μετατροπή συμβατικών καλλιεργειών σε βιολογικές

Στο πλαίσιο αυτό, στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας, προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα:

M08B0801: Βιολογική γεωργία

M08B0803: Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17). και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην ποιοτική σύσταση του εδάφους και των υδάτων, λόγω μείωσης των ρυπαντικών φορτίων από τις γεωργικές δραστηριότητες, που θα αποφέρουν οφέλη σε θέματα βιοποικιλότητας, χλωρίδας και πανίδας και ανθρώπινης υγείας.

1.1.1.8 Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις

Στα Βασικά Μέτρα, που είναι οι στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιέχονται και μέτρα, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 11 της ΟΠΥ 2000/60/ΕΚ, παράγραφος 2 & εδάφιο θ, «*για οποιεσδήποτε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση του ύδατος που έχουν προσδιοριστεί δυνάμει του Άρθρου 5 και του Παραρτήματος ΙΙ, ιδίως μέτρα που να εξασφαλίζουν ότι οι υδρομορφολογικές συνθήκες των ΥΣ αντιστοιχούν στην επιδίωξη της απαιτούμενης οικολογικής κατάστασης ή καλού οικολογικού δυναμικού για ΥΣ που χαρακτηρίζονται ως Τεχνητά ή Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα. Οι έλεγχοι προς το σκοπό αυτό μπορεί να λάβουν τη μορφή απαίτησης για προηγούμενη άδεια ή καταχώρηση βασιζόμενη σε γενικούς δεσμευτικούς κανόνες όταν η απαίτηση αυτή δεν προβλέπεται από άλλη κοινοτική νομοθεσία. Οι έλεγχοι αυτοί επανεξετάζονται περιοδικώς και εφόσον χρειάζεται, εκσυγχρονίζονται*».

Με βάση τα ανωτέρω προσδιορίστηκαν βασικά μέτρα στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

M08B0902: Προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων

M08B0905: Προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης φερτών υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων

M08B0907 : Μέτρα για τον προσδιορισμό και την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Γ
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 2ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τα παραπάνω εξεταζόμενα μέτρα στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων, που θα αποφέρουν στη συνέχεια οφέλη σε θέματα βιοποικιλότητας, χλωρίδας και πανίδας καθώς και στην αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος.

Ειδικότερα, ο προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων σκοπεύει να αντιμετωπίσει με ορθολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ένα από τα κύρια προβλήματα αυθαίρετων χρήσεων και παρεμβάσεων σε υδατορέματα σε όλη τη χώρα με στόχο την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων που υφίστανται. Με τον τρόπο αυτό θα επιτυγχάνεται η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων και ποταμών με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση του πόρου αυτού και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά ΥΣ και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση.

Η εφαρμογή των μέτρων που στοχεύουν στην προσδιορισμό της κατώτερης στάθμης ταμιευτήρων, των μέγιστων επιτρεπόμενων απολήψεων ύδατος ανά ΥΣ και τον καθορισμό του Καλού οικολογικού δυναμικού σε ΙΤΥΣ αναμένεται να δημιουργήσουν ένα ρυθμιστικό υπόβαθρο για την διαχείριση των υδατικών συστημάτων με στόχο την αποτροπή έντονων υδρομορφολογικών αλλοιώσεων και κατά συνέπεια την βελτίωση του οικολογικού τους δυναμικού.

Τα μέτρα μετριασμού των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων που προσδιορίστηκαν για το ΥΔ με βάση την προσέγγιση της Πράγας, περιλαμβάνουν έργα και παρεμβάσεις σχετικά με την υποβοήθηση της μετανάστευσης ιχθύων, την διασφάλιση περιβαλλοντικής ροής στα κατάντη φραγμάτων υδατικά συστήματα, την αναβάθμιση παρόχθιων οικοτόπων και την οικολογικά βελτιστοποιημένη συντήρηση διευθετημένων ρεμάτων, καθώς και μέτρα για την αποκατάσταση της φυσικοχημικής αλλοίωσης. Η εφαρμογή των μέτρων μετριασμού υδρομορφολογικών αλλοιώσεων είναι απαραίτητη για την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού στα υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα.

7.3.3 Επιπτώσεις Συμπληρωματικών Μέτρων

Στην παρούσα αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Θεσσαλίας προτάθηκαν συμπληρωματικά μέτρα που αφορούν στις παρακάτω κατηγορίες.

1.1.1.9 Διοικητικά μέτρα

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν επτά (7) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

Μ08Σ0201: Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος

Μ08Σ0202: Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων και δράσεων για την τήρηση της κατώτερης οικολογικής στάθμης του ταμιευτήρα της Κάρλας

Μ08Σ0203: Ανάληψη στοχευμένων δράσεων για την τήρηση μιας συνεχούς και ελάχιστης παροχής νερού, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην τάφρο 7Τ, μέσω της οποίας τροφοδοτείται και ο ταμιευτήρας της Κάρλας

Μ08Σ0204: Ενσωμάτωση μέτρων Ελληνικής Βιβλιοθήκης Μέτρων Μετριασμού (μέτρα ΚΟΔ) στις ΠΠΔ έργων και δραστηριοτήτων

Μ08Σ0205: Θεσμοθέτηση περιβαλλοντικής παροχής στο κατάντη του φράγματος Γυρτώνης τμήμα του ποτάμιου ΥΣ Πηνειός Π.5

Μ08Σ0206: Υποστηρικτικό πρόγραμμα διαχείρισης μη αξιολογημένων αιτημάτων χορήγησης άδειας χρήσης ύδατος

Μ08Σ0207: Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου καθορισμού των όρων προστασίας των εσωτερικών υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Προσωρινή ρύθμιση για νέα έργα στα υδατικά συστήματα εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται ως ύδατα αναψυχής στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Γ
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα μέτρα Μ08Σ0202, Μ08Σ0203 και Μ08Σ0205 περιλαμβάνουν δράσεις διοικητικού χαρακτήρα για την διατήρηση της περιβαλλοντικής ροής ή κατά περίπτωση της κατώτατης στάθμης σε επιφανειακά υδατικά συστήματα, με άμεσα θετικά αποτελέσματα στα ποσοτικά χαρακτηριστικά των συστημάτων, που θα αποφέρουν στη συνέχεια οφέλη σε θέματα βιοποικιλότητας, χλωρίδας και πανίδας καθώς και στην αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος.

Το μέτρο Μ08Σ0204 είναι μέτρο προληπτικού χαρακτήρα και έχει ως αντικείμενο την προσαρμογή των κανονιστικών πράξεων καθορισμού Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), στοχεύοντας στην πρόληψη και το περιορισμό της αλλοίωσης των υδατικών συστημάτων από νέα έργα τα οποία συνδέονται με υδρομορφολογικές αλλοιώσεις.

Όσον αφορά στα υπόλοιπα μέτρα που προτείνονται, λαμβάνοντας υπόψη την αμιγώς διοικητική φύση τους, δεν αναμένονται αξιοσημείωτες επιπτώσεις στα εξεταζόμενα περιβαλλοντικά μέσα.

1.1.1.10 Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκε ένα (1) μέτρο, για το οποίο εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση του:

M08Σ0401: Προώθηση εθελοντικών συμφωνιών με μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες και μεγάλους καταναλωτές (ΔΕΥΑ, συλλογικά αρδευτικά δίκτυα, βιομηχανίες) που καταναλώνουν πολύ νερό ή προκαλούν ρύπανση στα υδατικά συστήματα για υιοθέτηση πρωτοβουλιών και κωδίκων ορθής συμπεριφοράς

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το πιο πάνω μέτρο αφορά σε εθελοντική συμφωνία μεταξύ αρμόδιων αρχών φορέων και χρηστών ή δυνητικών πηγών ρύπανσης, με στόχο την βελτιστοποίηση της απόδοσής τους προς όφελος του περιβάλλοντος. Τα οφέλη που θα προκύψουν είναι σαφώς θετικά, χωρίς όμως να είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση τους και ο χρονικός ορίζοντας επίτευξης τους.

1.1.1.11 Έλεγχοι εκπομπής ρύπων

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν πέντε (5) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

Μ08Σ0501: Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν σε Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

Μ08Σ0503: Έλεγχοι τήρησης των ορίων διάθεσης από βιομηχανικές μεταποιητικές και κτηνο- πτηνοτροφικές μονάδες εντός λεκάνης απορροής του ΥΔ τουλάχιστον 2 φορές τον χρόνο

Μ08Σ0504: Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης τεχνικών και κανονιστικών μέτρων για την προστασία των υπογείων υδάτων της περιοχής Κιλελέρ (Στεφανοβίκειο κ.λπ.) από την παρουσία ολικού και εξασθενούς χρωμίου

Μ08Σ0505: Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος με στόχο την παρακολούθηση σημειακών απορρίψεων σε ΕΥΣ σχετιζόμενων με συγκεκριμένους ρύπους σύμφωνα με τα αποτελέσματα κατάρτισης του Μητρώου Ρυπαντών

Μ08Σ0506: Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά συστήματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η εφαρμογή των παραπάνω μέτρων στοχεύει στην βελτίωση της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης υπόγειων και επιφανειακών νερών. Τα παραπάνω μέτρα σχετίζονται αποκλειστικά με θετικές μεταβολές στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδατικών πόρων επηρεάζοντας θετικά την βιοποικιλότητα και μειώνοντας την έκθεση του πληθυσμού σε κίνδυνο.

1.1.1.12 Έλεγχος απολήψεων

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν οχτώ (8) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίησή τους:

Μ08Σ0801: Έλεγχος ποιοτικής κατάστασης αδειοδοτούμενων υδροληπτικών έργων σε συστήματα με υψηλές τιμές φυσικού υποβάθρου (χλωριόντα)

Μ08Σ0802: Έλεγχος αρτεσιανών γεωτρήσεων

Μ08Σ0803: Υλοποίηση προγράμματος υδρομετρήσεων σε ΕΥΣ με υψηλή πίεση απόληψης

Μ08Σ0804: Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος παρακολούθησης υπόγειας στάθμης (επανασύσταση παλαιού δικτύου παρακολούθησης της Δ/νσης Υδάτων Θεσσαλίας)

Μ08Σ0805: Οργάνωση και εκτέλεση προγράμματος ποιοτικής και ποσοτικής παρακολούθησης στο ΥΥΣ Εκβολών Πηνειού (EL0800330) και της ποιοτικής παρακολούθησης του ΕΥΣ Πηνειός Π.1 (EL0816R000201002N)

Μ08Σ0806: Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Εκβολών Πηνειού (EL0800330)

Μ08Σ0807: Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων απόληψης νερού στο Σύστημα Όρθρυος (EL0800160 } και Σύστημα υδροφοριών Ν. Αγχιάλου-Ν. Ιωνίας

(EL0800280)

Μ08Σ0808: Ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία της ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα παραπάνω μέτρα αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις κατά κύριο λόγο στην ποσοτική κατάσταση και εμμέσως στην ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων.

1.1.1.13 Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκε ένα (1) μέτρο, για το οποίο εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίησή του:

M08Σ0901: Μελέτη διαχείρισης του ύδατος Τ.Λ. Ταυρωπού

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η υλοποίηση του προτεινόμενου μέτρου θα επηρεάσει θετικά τα επιφανειακά νερά, βελτιώνοντας την ποσοτική και ποιοτική τους κατάσταση. Επίσης, αναβαθμίζεται η ασφάλεια ύδρευσης μερικών περιοχών τόσο ποσοτικά και ποιοτικά γεγονός που θα επιφέρει θετικές επιπτώσεις τόσο στη δημόσια υγεία όσο και στην ποιότητα ζωής.

1.1.1.14 Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκε ένα (1) μέτρο, για το οποίο εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση του:

M08Σ1001: Εκπόνηση μελετών επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για όλες τις υφιστάμενες ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η εφαρμογή του ανωτέρω μέτρου αναμένεται να έχει άμεση θετική επίδραση στα ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, μέσω της εξοικονόμησης νερού και του περιορισμού των αντλήσεων, ενώ παράλληλα θα υπάρξει θετική επίπτωση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ΥΥΣ που αντιμετωπίζουν προβλήματα υφαλμύρινσης.

1.1.1.15 Έργα δομικών κατασκευών

Τα μέτρα της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας που αποτελούν έργα δομικών κατασκευών περιλαμβάνουν

i) είκοσι (20) μέτρα που αφορούν τεχνικά έργα ταμίευσης νερού εντός του ΥΔ Θεσσαλίας και έργα κατασκευής δικτύων και λοιπών τεχνικών έργων διανομής νερού, και

ii) μια ομάδα τεσσάρων (4) διακριτών μέτρων σύμφωνα με τα οποία θα είναι δυνατή, υπό προϋποθέσεις, η μεταφορά 250 hm³ σε ετήσια βάση από τη λεκάνη του Αχελώου στη λεκάνη του Πηνειού και από το Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας.

Η υπό προϋποθέσεις δυνατότητα μεταφοράς 250 hm³ σε ετήσια βάση από τη λεκάνη του Αχελώου στη λεκάνη του Πηνειού, προτείνεται στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08), προκειμένου να καταστεί δυνατή η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά περί επίτευξης ή διατήρησης της καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας προκειμένου να συνεχίσουν να εξυπηρετούνται με βιώσιμο τρόπο οι υφιστάμενες χρήσεις γης και ύδατος στο ΥΔ Θεσσαλίας, χωρίς, όμως, να υπονομεύεται η επίτευξη ή διατήρηση της καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας.,

Η ένταξη της δυνατότητας μεταφοράς 250 hm³ ανά έτος από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού προτείνεται στα προγράμματα συμπληρωματικών μέτρων των δύο ΣΔΛΑΠ των ΥΔ Δυτικής Στερεάς και Θεσσαλίας ως ομάδα τεσσάρων διακριτών μέτρων, όπου η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου εκκινεί τις διαδικασίες υλοποίησης των ως παρουσιάζονται στην συνέχεια.

Μ08Σ1126: Ανασχεδιασμός ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 hm³. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού

Μ08Σ1127: Υλοποίηση ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς

Μ08Σ1128: Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού

Μ08Σ1129: Μελέτη και Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού

Το πρώτο μέτρο αφορά την εκπόνηση – επικαιροποίηση μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ταμίευσης στον Αχελώο που θα εξυπηρετεί τη μεταφορά νερού στον Πηνειό (ταμιευτήρας Συκιάς) και τα λοιπά τρία μέτρα αφορούν την υλοποίηση των τεχνικών έργων για τη μεταφορά των νερών του Αχελώου και την αξιοποίησή τους στο ΥΔ Θεσσαλίας. **Τα τρία αυτά μέτρα είναι υπό την αίρεση επιτυχούς ολοκλήρωσης του πρώτου προαναφερθέντος μέτρου και επομένως είναι δυνατό να ενεργοποιηθούν και υλοποιηθούν μόνο μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών και δράσεων επανανασχεδιασμού και επιτυχούς αδειοδότησης του έργο της Συκιάς**.

Κατά συνέπεια τα τρία μέτρα της ομάδας που αφορούν την υλοποίηση τεχνικών έργων (φράγμα και ταμιευτήρας Συκιάς, σήραγγα Πετρωτού-Δρακότρυπας και δίκτυα διανομής επιφανειακού νερού στη Θεσσαλία) δύνανται να ενεργοποιηθούν μόνον όταν ολοκληρωθούν επιτυχώς και εγκριθούν:

α) **οι τεχνικές μελέτες** (υδραυλικές, γεωτεχνικές, τοπογραφικές και τυχόν άλλες αναγκαίες) σε επίπεδο προμελέτης **για τον ανασχεδιασμό του έργου του ταμιευτήρα της Συκιάς στη βάση των αναγκών μεταφοράς 250 hm³**,

β) **νέα μελέτη κόστους – οφέλους** επί του ανασχεδιασμένου έργου του ταμιευτήρα της Συκιάς, καθώς και

γ) **η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)** που θα περιλαμβάνει τόσο Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) όσο και την μελέτη-ειδική έκθεση διερεύνησης της ανάλυσης συμβατότητας του ανασχεδιασμένου έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/ΕΚ) βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του ΥΠΕΝ.

Η ΜΕΟΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει εργασίες πεδίου σύμφωνα με τις εν ισχύ προδιαγραφές που έχουν εκδοθεί με ΥΑ κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011 έτσι ώστε η ΔΕΕ να αναλύσει, εκτιμήσει και αξιολογήσει επιπτώσεις στις εξής περιοχές του δικτύου Natura:

- GR2110002 ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΙΔΑ),
- GR2130013 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ και
- GR2110006 ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ

Η επανεξέταση της συμβατότητας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ κρίνεται αναγκαία για να εκτιμηθούν οι νέες συνθήκες που διαμορφώνουν νέα προγραμματιζόμενα έργα ταμίευσης στη ΛΑΠ Αχελώου ή και έργα που έχουν εν τω μεταξύ αδειοδοτηθεί και υλοποιούνται στη ΛΑΠ Αχελώου μετά τα πρώτα ΣΔΛΑΠ της περιόδου 2013-2014.

Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί κατά την εκπόνηση της ΜΠΕ και των εντασσόμενων σε αυτή ειδικών συνοδευτικών μελετών (ΜΕΟΑ, ΔΕΕ και έκθεση του άρθρου 4.7) στις συνεργιστικές επιπτώσεις από άλλα έργα ταμίευσης, υφιστάμενα ή αδειοδοτημένα στη ΛΑΠ Αχελώου και ιδιαίτερα στο τμήμα του άνω ρου αυτού.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να τονισθεί ότι τόσο οι τεχνικές μελέτες όσο και οι μελέτες αδειοδότησης θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη νομολογία που έχει παραχθεί για τα έργα ταμίευσης και μεταφοράς νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό μετά από σειρά σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα τελευταία 20 χρόνια.

Με βάση τα ανωτέρω, είναι σαφές ότι δεν είναι δυνατό να αξιολογηθούν οι πιθανές επιπτώσεις από την εφαρμογή των τριών υπό αίρεση μέτρων πριν την ολοκλήρωση της εφαρμογής του πρώτου μέτρου (Μ08Σ1126) δεδομένου ότι ελλείπουν στην παρούσα φάση καθοριστικές τεχνικές, περιβαλλοντικές και λοιπές μελέτες που καθιστούσαν δυνατή μια τέτοια αξιολόγηση. Θα πρέπει επιπρόσθετα να σημειωθεί ότι η υπό προϋποθέσεις ένταξη της ομάδας των τριών μέτρων (Μ08Σ1127, Μ08Σ1128 και Μ08Σ1129) στο πρόγραμμα συμπληρωματικών μέτρων των δύο Υδατικών Διαμερισμάτων δεν διαμορφώνει σε καμία περίπτωση συνθήκες τετελεσμένων σε ότι αφορά τα συγκεκριμένα έργα των μέτρων αυτών, αφού υπόκεινται εξαρχής στη ρητή αίρεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης του μέτρου Μ08Σ1126.

Στην συνέχεια εντοπίζονται οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση των λοιπών μέτρων της κατηγορίας των έργων δομικών κατασκευών, τα οποία περιλαμβάνουν:

Μ08Σ1101: Φράγμα Κακλιτζορέματος, Ν. Λάρισας στη θέση Δίλοφος

Μ08Σ1102: Φράγμα Ναρθακίου «Λουτζιακόρεμα», Ν. Λάρισας

Μ08Σ1103: Φράγμα Δελερίων, Ν. Λάρισας

Μ08Σ1106: Φράγμα Αγιονερίου, Ν. Λάρισας

Μ08Σ1108: Φράγμα Πύλης, Ν. Τρικάλων

Μ08Σ1109: Φραγμα Καλούδα

Μ08Σ1110: Χαμηλό Φράγμα Ταμίευσης Μουζακίου

Μ08Σ1111: Φράγμα Ενιπέα (Παλαιοδερλί) και αρδευτικό δίκτυο

Μ08Σ1112: Φράγμα Νεοχωρίτη, Ν. Τρικάλων

Μ08Σ1113: Φράγματα Καλό Νερό και Αγ. Αντώνιος

ΜΣ081114: Φράγμα –Λιβαδότοπος - Πουρνάρι Αμπελάκια

ΜΣ081115: Φράγμα Αγιόκαμπου

ΜΣ081116: Ταμιευτήρας Κοιλάδας

ΜΣ081117: Ταμιευτήρας Αγ. Αναργύρων Κρανώνα

ΜΣ081118: Φράγμα Μπελμά

ΜΣ081121: Ταμιευτήρας Κερασούλας Τρικάλων

ΜΣ081122: Ρουφράκτης Τιτάνου

Μ08Σ1123: Έργα ταμίευσης στις πεδινές εκτάσεις της ΛΑΠ Πηνειού

Μ08Σ1124: Κατασκευή σύγχρονων δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στην ΛΑΠ Πηνειού

Μ08Σ1125: Ανακαίνιση αντλιοστασίων Α1,Α2,Α3 και Α4 του ΓΟΕΒ στραγγιστικών έργων Θεσσαλίας

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	-
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Γ
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Γ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η υλοποίηση των μέτρων έργων δομικών κατασκευών της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Θεσσαλίας, θα επιφέρει θετικές επιπτώσεις τόσο στην ποσοτική κατάσταση των υπεραντλούμενων υπόγειων υδατικών συστημάτων όσο και στην ποιοτική κατάσταση, αφού οι αντλήσεις σε αυτά θα μειωθούν συμβάλλοντας έτσι και στο πρόβλημα της υφαλμύρινσης. Αναφορικά με τα επιφανειακά νερά, η διαχείριση τους μέσω μερικών μέτρων βελτιώνει την ποσοτική και την ποιοτική τους κατάσταση, αφού η δημιουργία των φραγμάτων, σε συνδυασμό με την θεσμοθέτηση και απόδοση οικολογικών παροχών, θα ρυθμίσει τις απολήψεις που γίνονται από τα ποτάμια κατά τους θερινούς μήνες όπου η ροή είναι λιγότερη. Η κατασκευή των φραγμάτων και η ταμίευση του νερού, θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών αυτών συστημάτων, προκαλώντας τοπικά και έμμεσα, πρόβλημα ισορρόπησης της βιοποικιλότητας με τη νέα τάξη πραγμάτων. Επίσης, αναβαθμίζεται η ασφάλεια ύδρευσης μερικών περιοχών τόσο ποσοτικά και ποιοτικά γεγονός που θα επιφέρει θετικές επιπτώσεις τόσο στη δημόσια υγεία όσο και στην ποιότητα ζωής.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονισθεί στο σημείο αυτό, ότι για τα προαναφερθέντα δομικά έργα -όπου εφαρμόζει- στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής τους αδειοδότησης – εκπόνησης ΜΠΕ θα πρέπει να εξετάζονται και υιοθετούνται οι κατάλληλοι περιβαλλοντικοί όροι, όπως π.χ. οικολογική παροχή κατάντη των φραγμάτων, ακριβής χωροθέτηση έργων, μέτρα για περιορισμό επιπτώσεων στη φάση κατασκευής κ.λπ., με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων που δύναται να προκληθούν. Τέτοιες επιπτώσεις δύναται να σχετίζονται με μείωση κατάντη απορροής, διακοπή φυσικής συνέχειας, κατάκλυση περιοχής κ.λπ. Οι επιπτώσεις αυτές αναμένονται προκαταρκτικά να μην είναι σημαντικές, κυρίως λόγω των χαμηλών απολήψεων σε σχέση με τις εκτιμήσεις των φυσικοποιημένων ετήσιων απορροών.

Παράλληλα, θα πρέπει να διασφαλίζεται – όπου εφαρμόζεται- ότι θα πρέπει να πληρούνται και οι προϋποθέσεις του Άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τις προστατευόμενες περιοχές Natura που θίγονται άμεσα ή έμμεσα από τα έργα αυτά. Οι πρόνοιες του Άρθρου αυτού αναφέρουν ότι: *«Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεόμενο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του»*.

1.1.1.16 Έργα αποκατάστασης

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν δύο (2) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

Μ08Σ1301: Λήψη μέτρων βελτίωσης της συνέχειας για την ιχθυοπανίδα στο ποτάμιο ΥΣ Σοφαδίτης Π.3

Μ08Σ1302: Μέτρα αποκατάστασης τεχνητής λίμνης Αργυροπουλίου

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Γ
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα ανωτέρω μέτρα αποκατάστασης στοχεύουν στον μετριασμό των επιπτώσεων από τις υδρομορφολογικές πιέσεις και στην επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού στα επηρεαζόμενα ΙΤΥΣ, με έμμεσα οφέλη στην βιοποικιλότητα, την χλωρίδα και την πανίδα. Παράλληλα, με την εφαρμογή των μέτρων θα υπάρξουν έμμεσες θετικές επιπτώσεις και στα λοιπά ΥΣ που συνδέονται και αλληλοεπιδρούν με τα εν λόγω ΙΤΥΣ.

1.1.1.17 Τεχνητός Εμπλουτισμός ΥΥΣ

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκε ένα μέτρο, για το οποίαο εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση του:

M08Σ1401: Τεχνητός Εμπλουτισμός Καρστικού Ασβεστολιθικού Συστήματος Τιταρησίου – Πηνειού ποταμού στην Περιοχή Τυρνάβου

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Από την υλοποίηση του ανωτέρω μέτρου αναμένονται οφέλη στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση του υπόγειου υδατικού συστήματος Τιταρησίου – Πηνειού ποταμού.

1.1.1.18 Εκπαιδευτικά Μέτρα

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν τρία (3) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

Μ08Σ1501: Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων

Μ08Σ1502: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα νερού

Μ08Σ1503: Ενίσχυση δράσεων περιβαλλοντικών προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η παρούσα δέσμη μέτρων αφορά εκπαιδευτικά μέτρα, η αποδοτικότητα των οποίων είναι δύσκολο να προεκτιμηθεί. Παρόλα αυτά, σε περίπτωση που τα μέτρα αυτά αποδειχτούν αποτελεσματικά, αναμένεται να αποφέρουν οφέλη α) στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδατικών πόρων, β) στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων και στην αύξηση της αποδοτικότητας των γεωργικών καλλιεργειών, αυξάνοντας έτσι το εισόδημα του γεωργού, γ) στη βελτίωση της ποιοτικής σύστασης του εδάφους από την ορθολογική χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κ.λπ., με παράλληλα οφέλη, δ) στην προστασία της βιοποικιλότητας και ε) στην προστασία της ανθρώπινης υγείας.

1.1.1.19 Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν τέσσερα (4) μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

M08Σ1601: Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας για τη μείωση της κατανάλωσης ύδατος

M08Σ1603: Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για τον κατ' αρχήν προσδιορισμό ΥΣ κατάντη φραγμάτων ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα

M08Σ1605: Ανάπτυξη δικτύου υδρομετρικών σταθμών

M08Σ1606: Περιφερειακό Πρόγραμμα παρακολούθησης σε ΕΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας που ταξινομούνται με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει της Κ.Υ.Α. 50743/2017 (ΦΕΚ Β' 4432/17) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ		
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ		
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ		
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα παραπάνω έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης αναμένεται να υποδείξουν και να αναδείξουν τρόπους, εργαλεία και μέτρα, αλλά και επιστημονική γνώση, η εφαρμογή των οποίων θα αποφέρει αποκλειστικά θετικές βελτιώσεις α) στην ποιοτική σύσταση του εδάφους, μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κ.λπ.), β) στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υπόγειων και επιφανειακών νερών, γ) στον εξορθολογισμό της ζήτησης αρδευτικού κυρίως νερού (μείωση ζήτησης), δ) στις επιπτώσεις από αλλοιώσεις υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών λόγω ρύθμισης ροής επιφανειακών νερών, με έμμεσα οφέλη στην βιοποικιλότητα και στην ποιότητα ζωής.

7.3.4 Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει βάσει της παραπάνω ανάλυσης, από την εφαρμογή του προτεινόμενου Προγράμματος Μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης αναμένονται σε συντριπτικό βαθμό θετικές περιβαλλοντικές μεταβολές στρατηγικού χαρακτήρα σχεδόν σε όλους τους τομείς.

Οι θετικές επιπτώσεις, μεταξύ άλλων αφορούν:

I. στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδάτων του ΥΔ,

II. στην αειφορική χρήση του νερού και την αποφυγή σπατάλης,

III. στην ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση των υδάτινων πόρων, με όσο το δυνατόν οικονομικά αποτελεσματικούς τρόπους,

IV. στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των παρόχθιων ζωνών,

V. στον εξορθολογισμό της τομεακής ζήτησης του νερού στις διάφορες χρήσεις, κάνοντας αποδοτικότερη και την κατανάλωση νερού σε όλες τις χρήσεις του,

VI. στην υδατική διαχείριση και στην αποκόμιση γνώσης αναφορικά με την κατάσταση των υδάτων έτσι ώστε να γίνει δυνατή η αποτελεσματικότερη επίλυση των διαφόρων ζητημάτων στους επόμενους διαχειριστικούς κύκλους,

VII. στην ποιότητα ζωής μέσω της μείωσης της έκθεσης σε ρύπους ή κινδύνους από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, βάσει της αρχής της πρόληψης, ή κατασκευής/ ολοκλήρωσης έργων υποδομής,

VIII. στην αποφυγή επιβλαβών επιπτώσεων στο έδαφος, στη γεωργική παραγωγή, στα ζώα και στην υγεία του ανθρώπου, από προληπτικές δράσεις ρύπανσης,

IX. στις κρίσιμες παραμέτρους για την προστασία και διατήρηση των οικοτόπων, όσο και στην ίδια την βιοποικιλότητα, στη συνοχή των οικοτόπων, και γενικά στην χλωρίδα και την πανίδα των περιοχών αυτών,

X. στην έμφαση της αντιληπτικότητας των περιοχών με φυσικό κάλλος,

XI. στην αειφορική διαχείριση των ομβρίων απορροών.

Οι αρνητικές μεταβολές που αναμένονται σχετίζονται με τα έργα που εντάσσονται στην κατηγορία μέτρων «Έργα δομικών κατασκευών» (ενότητα 7.3.3.7) όπου αναμένονται -σε τοπικό επίπεδο- αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση των υδάτων, υπό την μορφή κυρίως υδρομορφολογικών αλλοιώσεων ορισμένων υδατικών συστημάτων.

Στις παραγράφους που ακολουθούν εξετάζεται αναλυτικά κάθε περιβαλλοντική παράμετρος, ως προς τις συνεργιστικές επιπτώσεις που θα έχει σε αυτήν η εφαρμογή του συνόλου των προνοιών της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

7.4 Χαρακτηρισμός και Αξιολόγηση Επιπτώσεων

7.4.1 Εισαγωγή

Στη προηγούμενη παράγραφο 7.3 έγινε ο προσδιορισμός των επιπτώσεων, ώστε να διαφανεί επακριβώς ποιες περιβαλλοντικές παράμετροι ενδέχεται να επηρεαστούν από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, καθώς και ποια είναι τα μέτρα του Σχεδίου που προκαλούν τις επιπτώσεις αυτές. Σημειώνεται ότι, το τελικό συμπέρασμα από την παραπάνω ανάλυση είναι ότι το προτεινόμενο Σχέδιο δε δύναται να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς μεταβολές σε στρατηγικό επίπεδο σε καμία από τις εξεταζόμενες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Στο κείμενο που ακολουθεί, οι μεταβολές που έχουν εντοπιστεί, ανεξαρτήτως κατεύθυνσης και έντασης, εκτιμώνται και αξιολογούνται ανά περιβαλλοντική παράμετρο για το σύνολο των προτάσεων του Σχεδίου Διαχείρισης. Με τον τρόπο αυτό, πραγματοποιείται μια ουσιαστική αποτίμηση των ζητημάτων συνέργειας και αθροιστικότητας μεταξύ των διαφορετικών συνιστωσών του προτεινόμενου Σχεδίου.

7.4.2 Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα	
Αιτίες μεταβολής	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις Διοικητικά μέτρα • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Έργα δομικών κατασκευών• Έργα αποκατάστασης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης •	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Πλην της τοπικής αρνητικής επίπτωσης που προκαλεί η υλοποίηση έργων δομικών κατασκευών, όλες οι μεταβολές που προκύπτουν από την υλοποίηση των μέτρων του ΣΔΛΑΠ έχουν θετική κατεύθυνση
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Οι θετικές επιπτώσεις εντοπίζονται γενικά σε όλη την έκταση του ΥΔ, και οι όποιες αρνητικές πολύ τοπικά.
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι επιπτώσεις που προβλέπονται έχουν έμμεσο χαρακτήρα και έτσι προβλέπονται ως μέσης έντασης
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την εφαρμογή των μέτρων αυτών στην συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο αναμένονται να παρουσιαστούν μεσοπρόθεσμα, ενώ η παρουσία τους προβλέπεται να είναι μόνιμου χαρακτήρα νοουμένου ότι δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις

Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Επηρεάζεται άμεσα και έμμεσα από την κατάσταση άλλων περιβαλλοντικών παραμέτρων όπως ύδατα, χρήσεις γης, κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	Όχι	Οι μικρής κλίμακας και τοπικού χαρακτήρα αρνητικές επιπτώσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν αφορούν στην μη αναστρέψιμη αλλαγή των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών σωμάτων από την υλοποίηση έργων δομικών κατασκευών και έργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων δυνάμει των μέτρων της κατηγορίας «Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)» η οποία περιλαμβάνει την δυνατότητα υλοποίησης τεχνικών έργων προστασίας και ανάπτυξης υδατικών πόρων.
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Ναι	Με την λήψη κατάλληλων μέτρων, δύναται να περιοριστούν οι επιπτώσεις, κάτι που θα αποτελέσει αντικείμενο μελέτης των μεμονωμένων έργων
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται κυρίως θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του Υδατικού Διαμερίσματος, μέσης έντασης, μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, είτε λόγω μέτρων που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο ή ως έμμεσο αποτέλεσμα μέτρων που αφορούν άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους όπως τα ύδατα, τις χρήσεις γης, τη μείωση της ρύπανσης κτλ. Οι όποιες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη έργων δομικών κατασκευών ή τεχνικών έργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων θα έχουν μικρής κλίμακας και τοπικής σημασίας επιπτώσεις η αντιμετώπιση, ο μετριασμός και η αντιστάθμιση των οποίων αποτελεί αντικείμενο των ειδικών μελετών ανάπτυξης κάθε μεμονωμένου έργου.**	

7.4.3 Προστατευόμενες Περιοχές και σχετικά Προστατευτέα Αντικείμενα (τύποι φυσικών οικοτόπων και είδη πανίδας συμπεριλαμβανομένης της ορνιθοπανίδας)

Όπως προαναφέρθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης της Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμών όπως αυτό ορίζεται και περιγράφεται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ) αποτελεί εκ φύσεως μια ολοκληρωμένη σύνθεση μέτρων και δράσεων που αφορούν τη διαχείριση επιφανειακών και υπόγειων νερών και έχουν φιλοπεριβαλλοντικό πρόσημο τόσο για τα ίδια τα υδατικά συστήματα, αλλά και για τα οικοσυστήματα που συνδέονται με αυτά. Αυτό κατ' αρχήν θεμελιώνεται στο περιεχόμενο του άρθρου 1 της ίδιας της Οδηγίας (Σκοπός) όπου αναφέρονται τα εξής:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων, το οποίο:

α) να αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, ***να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων, καθώς και των αμέσως εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων σε ό,τι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό****·*

β) να προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδάτινων πόρων·

γ) να αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με ειδικά μέτρα για την προοδευτική μείωση των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών ουσιών προτεραιότητας και με την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών των επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας·

δ) να διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπογείων υδάτων και να αποτρέπει την περαιτέρω μόλυνσή τους και

ε) να συμβάλλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες,

και να συμβάλλει με αυτό τον τρόπο:

— στην εξασφάλιση επαρκούς παροχής επιφανειακού και υπόγειου νερού καλής ποιότητας που απαιτείται για τη βιώσιμη, ισόρροπη και δίκαιη χρήση ύδατος,

— σε σημαντική μείωση της ρύπανσης των υπογείων υδάτων,

— στην προστασία των χωρικών και θαλάσσιων υδάτων και

— στην επίτευξη των στόχων των σχετικών διεθνών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην πρόληψη και την εξάλειψη της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με κοινοτική δράση δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 3 για την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας, με απώτατο στόχο να επιτευχθούν συγκεντρώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον οι οποίες, για μεν τις φυσικώς απαντώμενες ουσίες να πλησιάζουν το φυσικό βασικό επίπεδο, για δε τις τεχνητές συνθετικές ουσίες να είναι σχεδόν μηδενικές».

Στο άρθρο 4 της Οδηγίας (Περιβαλλοντικοί στόχοι), ειδικά ως προς τις προστατευόμενες περιοχές, έτσι όπως ορίζονται στο άρθρο 6 (Μητρώο προστατευόμενων περιοχών) και στο Παράρτημα IV (Προστατευόμενες

περιοχές) αυτής και στις οποίες εμπίπτουν όλες οι ***«περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει την οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ (έχει αντικατασταθεί από την Οδηγία 2009/147/ΕΚ)»***, αναφέρονται τα εξής:

«…

γ) για τις προστατευόμενες περιοχές

Τα κράτη μέλη συμμορφούνται με όλα τα πρότυπα και τους στόχους το αργότερο δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, εκτός αν προβλέπεται άλλως στην κοινοτική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία έχουν καθοριστεί οι επιμέρους προστατευόμενες περιοχές.

…».

Από τα προαναφερθέντα προκύπτει κατ' αρχήν ότι η Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά και οι δύο βασικές Οδηγίες για την προστασία της βιοποικιλότητας (Οδηγία των οικοτόπων – 92/43/ΕΟΚ – και Οδηγία για την προστασία της Ορνιθοπανίδας – 2009/147/ΕΚ) συνδέονται στενά όχι μόνο βάσει των κοινών στόχων που υπηρετούν αλλά και λειτουργικά με τα κύρια «εργαλεία» εφαρμογής τους (Πρόγραμμα Μέτρων στην περίπτωση των νερών και Στόχοι Διαχείρισης στην περίπτωση των δύο Οδηγιών της φύσης) να συμμορφώνονται. Και μάλιστα στη διαδικασία της συμμόρφωσης αυτής είναι σαφές ότι οι προτεραιότητες προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος υπερτερούν.

Η επί της αρχής αυτή η συνοπτική ανάλυση σκοπών, στόχων και σχέσεων των βασικών θεσμικών κειμένων που διέπουν την προστασία και διαχείριση από την μια πλευρά των υδατικών συστημάτων και από την άλλη πλευρά των πιο σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος εκτιμάται ότι θέτει και τους όρους ανάλυσης της σχέσης εκτιμώμενων επιπτώσεων των προτεινόμενων από το υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ μέτρων σε οικολογικά σημαντικές προστατευόμενες περιοχές και τα προστατευτέα αντικείμενα αυτών.

Καθοριστικό ρόλο στην ανάλυση αυτή παίζουν από την πλευρά του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ αυτά που αφορούν σε παρεμβάσεις που βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας απαιτούν την εκπόνηση και έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και μάλιστα με τους ειδικούς πρόσθετους όρους που αυτή υλοποιείται όταν οι παρεμβάσεις χωροθετούνται εντός ή δύνανται να επηρεάσουν προστατευόμενες περιοχές. Με βάση τα στοιχεία του προγράμματος μέτρων του υπό μελέτη ΣΔΛΑΠ, όπως αυτά παρουσιάσθηκαν σε κεφάλαιο που προηγήθηκε, είναι σαφές ότι τέτοιου τύπου μέτρα είναι κατά κύριο λόγο αυτά που εντάσσονται στα έργα δομικών κατασκευών. Θα μπορούσαν και ορισμένες άλλες κατηγορίες μέτρων να περιλαμβάνουν πιθανά έργα που απαιτούν περιβαλλοντική αδειοδότηση όπως οι εγκαταστάσεις αφαλάτωσης ή εγγειοβελτιωτικά έργα που εντάσσονται στις κατηγορίες μέτρων διαχείρισης της ζήτησης ή μέτρων αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης. Από την περαιτέρω ανάλυση των μέτρων εκτιμάται ότι τα ακόλουθα θα μπορούσαν δυνητικά να εξετασθούν:

1. Βασικό Μέτρο M08B0303: Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων

Το εν λόγω μέτρο υλοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο κυρίως μέσω του υπομέτρου 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022. Το μέτρο συνεχίζεται μέχρι το 2027 με το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΣΚΓΠ) 2023-2027, μέσω της δράσης με κωδ. Π3-

73-1.1."Εργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων" και μέσω της δράσης με κωδ. Π3-73-1.1 "Ανειλημμένα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων που στοχεύουν στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας". Οι δράσεις που υποστηρίζονται αποσκοπούν (α) στη μείωση απωλειών και στην εφαρμογή μεθόδων άρδευσης υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. κλειστά δίκτυα σε συνδυασμό με στάγδην άρδευση) με αντικατάσταση υπαρχόντων πεπαλαιωμένων δικτύων άρδευσης. Τα έργα αυτά συμβάλλουν άμεσα στην αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του ύδατος στη γεωργία και (β) στη χρήση για άρδευση εναλλακτικών πηγών ύδατος (π.χ. ανακυκλωμένα /επαναχρησιμοποιούμενα ύδατα). Στην «ομπρέλα» του μέτρου περιλαμβάνονται τα εξής επιμέρους έργα (Αναφέρονται έργα που δεν έχουν ολοκληρωθεί):

- ΦΡΑΓΜΑ ΛΗΘΑΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ Ν.ΤΡΙΚΑΛΩΝ (Π.Κ.2009ΣΕ08180025), ΥΠΑΑΤ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΛΗΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΔΗΜΗΤΡΑΣ Δ. ΑΓΙΑΣ ΛΑΡΙΣΑΣ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΘΕΣΗ ΤΣΑΙΡΙΑ ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΙΚΡΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ Τ.Κ. ΜΕΓΑΛΟΒΡΥΣΟΥ - ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΟ Δ.Δ. ΚΛΕΙΝΟΥ Δ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ - ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Δ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ
- ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ Τ.Ο.Ε.Β ΣΕΛΛΑΝΩΝ Ν.ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ
- ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΡΔΕΥΣΗΣ Ν.ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ
- ΔΙΚΤΥΟ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΤΑΥΡΩΠΟΥ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ
- ΦΡΑΓΜΑ ΕΝΙΠΕΑ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΝΕΡΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ
- ΔΙΚΤΥΟ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΣΜΟΚΟΒΟΥ ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ Η ΜΕΛΕΤΗ (ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΜΠΕ)

Όπως προκύπτει από την παραπάνω λίστα η μεγάλη πλειοψηφία των έργων βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης, ενώ δεν σχετίζονται με πιθανές επιπτώσεις σε προστατευόμενες περιοχές και ευαίσθητα στοιχεία βιοποικιλότητας (τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της 92/43/ΕΟΚ, είδη χλωρίδας και πανίδας πλην ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της 92/43/ΕΟΚ και είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ), τόσο λόγω της χωροθέτησής τους (το σύνολο αυτών αφορούν σχεδόν αποκλειστικά γεωργικές εκτάσεις) όσο και λόγω της μη σύνδεσης τυχόν επιπτώσεων αυτών με τους στόχους διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών που θεσμοθετήθηκαν πρόσφατα[28] για τα προστατευτέα αντικείμενα κοινοτικής σημασίας των περιοχών Natura της χώρας.

Στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης παρατίθενται οι στόχοι διατήρησης των 19 περιοχών του δικτύου Natura 2000 εντός των οποίων συναντάται τουλάχιστον ένα από τα επιφανειακά υδατικά συστήματα του υπό μελέτη Υδατικού Διαμερίσματος.

2. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1101 Φράγμα Κακλιτζορέματος, Ν. Λάρισας στη θέση Δίλοφος**: Το μέτρο σχετίζεται με μέτρο του προηγούμενου ΣΔΛΑΠ και αφορά στην κατασκευή φράγματος ύψους 44 m με

[28] Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/22-03-2023) με την οποία θεσμοθετούνται στόχοι διατήρησης τύπων οικοτόπων και ειδών σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) του εθνικού οικολογικού δικτύου Natura 2000

ΦΕΚ 3118/Β/1-5-2023, Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 «Καθορισμός και έγκριση στόχων διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000».

μήκος στέψης 292 m και Α.Σ.Υ. +383. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 1.700.000 m³.

Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά, χωροθετείται εκτός περιοχής Natura και δεν σχετίζεται με πιθανές πρόσθετες επιπτώσεις, πέραν αυτών που έχουν προσδιορισθεί, εκτιμηθεί και αξιολογηθεί, σε προστατευόμενες περιοχές και ευαίσθητα στοιχεία βιοποικιλότητας (τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της 92/43/ΕΟΚ, είδη χλωρίδας και πανίδας πλην ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της 92/43/ΕΟΚ και είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ). Υλοποιείται από το ΥΠΑΑΤ, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης..

3. Συμπληρωματικό μέτρο **Μ08Σ1102 Φράγμα Ναρθακίου «Λουτζιακόρεμα», Ν. Λάρισας**: Το μέτρο σχετίζεται με μέτρο του πρώτου ΣΔΛΑΠ και αφορά φράγμα λιθόρριπτο με κεντρικό αργιλικό πυρήνα ύψους 28 m με μήκος στέψης 245,50 m και Α.Σ.Υ. +261. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 530.000 m³.

Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά, χωροθετείται εκτός περιοχής Natura και δεν σχετίζεται με πιθανές πρόσθετες επιπτώσεις, πέραν αυτών που έχουν προσδιορισθεί, εκτιμηθεί και αξιολογηθεί, σε προστατευόμενες περιοχές και ευαίσθητα στοιχεία βιοποικιλότητας (τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της 92/43/ΕΟΚ, είδη χλωρίδας και πανίδας πλην ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της 92/43/ΕΟΚ και είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ). Υλοποιείται από το ΥΠΑΑΤ, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης..

4. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1103 Φράγμα Δελερίων, Ν. Λάρισας**: Το μέτρο σχετίζεται με μέτρο του προηγούμενου ΣΔΛΑΠ και αφορά στην κατασκευή φράγματος βαρύτητας από σκληρό επίχωμα ύψους 62 m από την επιφάνεια θεμελίωσης, συνολικού ωφέλιμου όγκου ταμίευσης της τάξης των 6.214.300 m³ και αρδευόμενη έκταση περί τα 13.400 στρέμματα.

Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά, χωροθετείται εκτός περιοχής Natura και δεν σχετίζεται με πιθανές πρόσθετες επιπτώσεις, πέραν αυτών που έχουν προσδιορισθεί, εκτιμηθεί και αξιολογηθεί, σε προστατευόμενες περιοχές και ευαίσθητα στοιχεία βιοποικιλότητας (τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της 92/43/ΕΟΚ, είδη χλωρίδας και πανίδας πλην ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της 92/43/ΕΟΚ και είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ). Υλοποιείται από το ΥΠΑΑΤ.

5. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1106 Φράγμα Αγιονερίου, Ν. Λάρισας**: Το μέτρο σχετίζεται με μέτρο του προηγούμενου ΣΔΛΑΠ και αφορά στην κατασκευή φράγματος ύψους 48 m με μήκος στέψης 195 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 13,7 εκατ.m³ ΑΣΥ +250. Άρδευση 20.000 στρ. στις περιοχές Ελασσόνας και Τσαριτσάνης.

Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά και η σύμβαση για την κατασκευή του έργου έγινε τον Ιούνιο του 1999 με χρόνο αποπεράτωσης τον Δεκέμβριο του 2000. Οι εργασίες συνεχίστηκαν μέχρι τις αρχές του 2006, ενώ στη συνέχεια ο εργολάβος κηρύχθηκε έκπτωτος. Πρόσφατα ολοκληρώθηκε από την Περιφέρεια Θεσσαλία μελέτη σκοπιμότητας για τη συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου. Είναι πιθανό να απαιτηθεί επικαιροποίηση τεχνικού σχεδιασμού και εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η περιοχή χωροθέτησής του σχετίζεται χωρικά με την περιοχή ΖΕΠ «ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ» (GR1420014), οπότε σε περίπτωση επανασχεδιασμού και επαναδειοδότησης του έργου προτείνεται να εκπονηθεί και υποβληθεί προς έγκριση μαζί με τη ΜΠΕ του έργου και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4014/2011. Στη σχετική Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) που θα συμπεριληφθεί στην ΕΟΑ θα πρέπει να τεκμηριωθεί η μη σημαντική επίπτωση του σχεδιαζόμενου έργου στα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής ΖΕΠ βάσει των σχετικών στόχων διατήρησης ή επίτευξης των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης.

6. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1108 Φράγμα Πύλης, Ν. Τρικάλων**: Το μέτρο σχετίζεται με μέτρο του προηγούμενου ΣΔΛΑΠ και αφορά στην κατασκευή φράγματος χωμάτινου με κεντρικό αργιλικό πυρήνα ύψους 71 m, μήκους στέψης 325 m, και ωφέλιμο όγκο ταμιευτήρα 40 εκατ. m³ ΑΣΥ +326 για την άρδευση 80-100.000 στρ.. Η ασφαλής Ετήσια Αρδευτική Απόληψη εκτιμάται ίση με 40 εκατ. m³.

Το έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά (με την αριθμ. 166655/05-03-2013 ΑΔΑ: ΒΕΔΓ0-ΙΔΝ Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, Ενέργειες και Κλιματικής Αλλαγής). Είναι πιθανό να απαιτηθεί τροποποίηση ΑΕΠΟ. Η περιοχή χωροθέτησής του σχετίζεται χωρικά με την περιοχή ΕΖΔ «ΚΕΡΚΕΤΙΟ ΟΡΟΣ (ΚΟΖΙΑΚΑΣ)» (GR1440002), οπότε σε περίπτωση επαναδειοδότησης του έργου, προτείνεται να εξετασθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ η αναγκαιότητα εκπόνησης και υποβολής προς έγκριση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4014/2011. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η ΕΟΑ, στη σχετική Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) που θα συμπεριληφθεί σε αυτή θα πρέπει να τεκμηριωθεί η μη σημαντική επίπτωση του σχεδιαζόμενου έργου τόσο στους τύπους οικοτόπων όσο και στα είδη πανίδας της περιοχής ΕΖΔ βάσει των σχετικών στόχων διατήρησης ή επίτευξης των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης.

7. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1109 Φράγμα Καλούδα, Ν. Λάρισας**: Έργο με κύριο σκοπό την ύδρευση του Δήμου Λάρισας. Φράγμα ύψους 46 m με μήκος στέψης 199 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 30-32 * 10^6 m³. Ασφαλής Ετήσια Απόληψη ίση με 20 εκατ.m³..

Το έργο χωροθετείται εκτός περιοχής Natura και δεν σχετίζεται με πιθανές πρόσθετες επιπτώσεις, πέραν αυτών που έχουν προσδιορισθεί, εκτιμηθεί και αξιολογηθεί, σε προστατευόμενες περιοχές και ευαίσθητα στοιχεία βιοποικιλότητας (τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της 92/43/ΕΟΚ, είδη χλωρίδας και πανίδας πλην ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της 92/43/ΕΟΚ και είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ).

8. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1110 Χαμηλό Φράγμα Μουζακίου**: Έργο με κύριο σκοπό την άρδευση με ασφαλή Ετήσια Αρδευτική Απόληψη ίση περίπου με 20 εκατ.m³.

Το έργο είναι πιθανό να απαιτήσει επικαιροποίηση τεχνικών μελετών, χωροθετείται εκτός περιοχής Natura.

9. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1111 Φράγμα Ενιπέα (Παλαιοδερλί) και αρδευτικό δίκτυο**: Φράγμα λιθόρριπτο με αργιλικό πυρήνα, ύψους 77 m, μήκους στέψης 850 m, με ταμιευτήρα ωφέλιμης χωρητικότητας 115 εκατομμυρίων m³ και επιφάνεια λίμνης 5.000 στρεμμάτων περίπου. Έργο που χαρακτηρίσθηκε ως εθνικής σημασίας την 1η-3-2021, στις 25-05-2021 δόθηκε το πράσινο φως για υποβολή φακέλου προκειμένου να εκδοθεί απόφαση της Διυπουργικής Στρατηγικών/ΣΔΙΤ, στις 22/6/2022 εγκρίθηκε ο φάκελός του από την Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ και δημοπρατήθηκε τον Νοέμβριο του 2022.

Ο Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης (Ι.Φ.Σ.) θα υλοποιήσει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση του Φράγματος Ποταμού Ενιπέα Φαρσάλων (στη θέση Παλιοδερλί), Δικτύων Διανομής Νερού και λοιπών Συνοδών Έργων και συγκεκριμένα:

(α) του Φράγματος στον Ποταμό Ενιπέα, σε θέση περίπου 5 km ανατολικά της κοινότητας Σκοπιάς (θέση Παλιοδερλί).

(β) των έργων προσαγωγής του νερού του ταμιευτήρα στη θέση Παλιοδερλί του ποταμού Ενιπέα για την άρδευση των πεδινών περιοχών οι οποίες ανήκουν στους ΤΟΕΒ Φαρσάλων Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας και στους ΤΟΕΒ Θεσσαλιώτιδας και Τιτανίου Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας συνολικής έκτασης 107.500 στρ, καθαρής γεωργικής γης.

(γ) των έργων για την ύδρευση της πόλης των Φαρσάλων και τριάντα ενός (31) οικισμών της περιοχής Φαρσάλων, η οποία περιλαμβάνει τις δημοτικές ενότητες Φαρσάλων, Πολυδάμαντα, Ενιπέα και Ναρθακίου

Το έργο χωροθετείται εκτός περιοχής Natura είναι πιθανό να απαιτηθεί επικαιροποίηση τεχνικού σχεδιασμού και εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση.

10. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1112 Φράγμα Νεοχωρίτη, Ν. Τρικάλων**: Φράγμα ύψους 56,5 m από την κοίτη και 74,5 m από τη θεμελίωση, με μήκος στέψης 280 m και στέψη φράγματος αυχένα 110 m. Ο δημιουργούμενος ταμιευτήρας θα έχει ωφέλιμη χωρητικότητα 32.106 m³. Είναι φράγμα για την άρδευση 70.000-80.000 στρ. και την ύδρευση 11 οικισμών. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης Αγροπεριβαλλοντικών Υποδομών (ΕΣΑΑΥ) του ΥΠΑΑΤ είχε προγραμματισθεί να χρηματοδοτηθεί μέσω ΣΔΙΤ, ενώ στην παρούσα φάση εξετάζεται η ένταξή του στο νέο ΠΑΑ μεγάλων αρδευτικών έργων.

Είναι πιθανό να απαιτηθεί επικαιροποίηση τεχνικού σχεδιασμού και εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η περιοχή χωροθέτησής του σχετίζεται χωρικά με την περιοχή ΖΕΠ «ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ» (GR1440005), οπότε σε περίπτωση επανασχεδιασμού και επαναδειοδότησης του έργου προτείνεται να εκπονηθεί και υποβληθεί προς έγκριση μαζί με τη ΜΠΕ του έργου και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4014/2011. Στη σχετική Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) που θα συμπεριληφθεί στην ΕΟΑ θα πρέπει να τεκμηριωθεί η μη σημαντική επίπτωση του σχεδιαζόμενου έργου στα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής ΖΕΠ βάσει των σχετικών στόχων διατήρησης ή επίτευξης των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης.

11. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1113 Φράγματα Καλό Νερό και Αγ. Αντώνιος ν. Λάρισας**: Η θέση του φράγματος Αγίου Αντωνίου τοποθετείται σε ευθεία απόσταση περίπου 1,0 km βορειοανατολικά του ομώνυμου οικισμού, επί του Ρ. Κοτσιλόρρεμα. Προβλέπεται η κατασκευή λιθόρριπτου φράγματος ύψους 39 m από την επιφάνεια θεμελίωσης, συνολικού ωφέλιμου όγκου ταμίευσης της τάξης των 1.758.300 m³ και αρδευόμενη έκταση περί τα 2.440 στρέμματα. Η θέση του φράγματος Καλό Νερό τοποθετείται σε ευθεία απόσταση περίπου 4,4 km νότια του ομώνυμου οικισμού, στο ανάντη τμήμα του βόρειο κλάδου του Ρ. Πλατανόρρεμα και σε απόσταση περίπου 30,00 m κατάντη της συμβολής των δύο μεγαλύτερων κλάδων του. Προβλέπεται η κατασκευή λιθόρριπτου φράγματος ύψους 35 m από την επιφάνεια θεμελίωσης, συνολικού ωφέλιμου όγκου ταμίευσης της τάξης των 856.000 m³ και αρδευόμενη έκταση περί τα 1.100 στρέμματα. Έχουν εκπονηθεί σχετικές προμελέτες και οριστικές μελέτες από το ΥΠΑΑΤ. Τα έργα χωροθετούνται εκτός περιοχής Natura.

12. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1114 Φράγμα στη θέση "Λιβαδότοπος" Πουρναρίου – Αμπελακίων ν. Λάρισας**: Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή φράγματος, επί της κοίτης του ρέματος Λιβαδόρρεμα, το οποίο συμβάλλει στον π. Πηνειό λίγο ανάντη της κοιλάδας των Τεμπών, μέγιστου ύψους 20,0 m, συνολικού όγκου ταμίευσης 2,423 x 10^6 m^3, ωφέλιμου όγκου ταμίευσης 2,323 x 10^6 m³περίπου για άρδευση έκτασης περίπου 5.000 στρ. στις κοινότητες Πουρνάρι – Αμπελάκια. Το σύνολο του έργου (σώμα φράγματος, λεκάνη ταμιευτήρα και λεκάνη απορροής αυτού όπως άλλωστε και το υφιστάμενο φράγμα) βρίσκεται εντός της περιοχής ΕΖΔ του δικτύου Natura 2000, με κωδικό GR1420003 και ονομασία «ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΟΣΣΑ». Φέρει πρόσφατη ΑΕΠΟ και έχουν εκπονηθεί σχετικές μελέτες από το ΥΠΑΑΤ.

13. Συμπληρωματικό Μέτρο **Μ08Σ1115 Φράγμα Αγιόκαμπου**: Τα έργα του φράγματος στη θέση Αγιόκαμπος – Λιβαδότοπος θα κατασκευαστούν στην περιοχή του Αγιόκαμπου στο Ν. Λάρισας, στοχεύοντας στην κάλυψη των αναγκών άρδευσης, ύδρευσης, αλλά και των περιβαλλοντικών αναγκών της πεδιάδας Αγιάς – Ανάβρας. Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή φράγματος μέγιστου ύψους 37,50 m. από τη θεμελίωση, με όγκο 550.000 m³, μετωπικό υπερχειλιστή στο δεξί αντέρεισμα και σήραγγα εκτροπής-

υδροληψίας επίσης στο δεξί αντέρεισμα. Το φράγμα είναι λιθόρριπτο με κεντρικό αδιαπέραστο πυρήνα, σώματα στήριξης, μεταβατικές ζώνες (φίλτρο-στραγγιστήριο) και ζώνες προστασίας ανάντη και κατάντη πρανών. Αδειοδοτήθηκε περιβαλλοντικά το 2013, είναι ευθύνης του ΥΠΑΑΤ, δημοπρατήθηκε στα τέλη του 2022 και αναμένεται σύντομα να ξεκινήσει η κατασκευή του αφού έχει επιλεγεί ανάδοχος.

14. Συμπληρωματικά Μέτρα **M08Σ1116 Ταμιευτήρας Κοιλάδας και M08Σ1117 Ταμιευτήρας Αγ. Αναργύρων Κραννώνα**: Το έργο ανήκει στη μελέτη «ΑΝΤΛΗΣΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΠΗΝΕΙΟ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Τ.Κ. ΚΟΙΛΑΔΑΣ Δ.Ε. ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ & Τ.Κ. ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ Δ.Ε. ΚΡΑΝΝΩΝΑ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ», συνολικού προϋπολογισμού 1.692.600 €, η οποία υλοποιείται στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης μεταξύ Περιφέρειας Θεσσαλίας, Δικτύου Πόλεων ΔΕΠΑΝ, Δήμου Λαρισαίων και Δήμου Κιλελέρ (Ιούνιος 2022). Το αντικείμενο της μελέτης που είναι σε εξέλιξη περιλαμβάνει:
    - Ένα Αντλιοστάσιο στον Πηνειό ποταμό με σκοπό την τροφοδοσία με νερό των Ταμιευτήρων Κοιλάδας και Αγ. Αναργύρων Ν. Λάρισας. Η παροχή του Αντλιοστασίου είναι 1.100 m³/h.
    - Έναν Ταμιευτήρα στο Δ.Δ. Κοιλάδας, μικτής έκτασης 400 στρεμμάτων και χωρητικότητας 1.500.000 m³.
    - Έναν χαλύβδινο αγωγό μεταφοράς νερού Φ 600 μήκους 6.940 m περίπου από το Αντλιοστάσιο στον Πηνειό και έως τον Ταμιευτήρα για την πλήρωσή του.
    - Υπόγειο αρδευτικό δίκτυο στο Δ.Δ. Κοιλάδας, μήκους 4 km για άρδευση 4.000 στρεμμάτων περίπου.
    - Αντλιοστάσιο άρδευσης με παροχή 300 m³/h.
    - Έναν Ταμιευτήρα στο Δ.Δ. Αγ. Αναργύρων Δ. Κραννώνα, μικτής έκτασης 420 στρεμμάτων και χωρητικότητας 1.500.000 m³.
    - Ένα Αντλιοστάσιο πλήρωσης του Ταμιευτήρα (θέση παραπλεύρως Ταμιευτήρα Κοιλάδας) με παροχή 550 m³/h.
    - Ένα χαλύβδινο αγωγό μεταφοράς νερού Φ600 μήκους 7.680 m.
    - Υπόγειο αρδευτικό δίκτυο με χαλυβδοσωλήνα Φ400 μήκους 5 km για άρδευση 6.000 στρεμμάτων.
    - Αντλιοστάσιο άρδευσης με παροχή 300 m³/h.

Η περιοχή των έργων σχετίζεται χωρικά με την περιοχή ΖΕΠ «ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ» (GR1420011). Στη σχετική Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) που θα συμπεριληφθεί στην Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση της ΜΠΕ θα πρέπει να τεκμηριωθεί η μη σημαντική επίπτωση του σχεδιαζόμενου έργου στα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής ΖΕΠ βάσει των σχετικών στόχων διατήρησης ή επίτευξης των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης.

15. Συμπληρωματικό Μέτρο **M08Σ1118 Φράγμα Μπελμά, ν. Λάρισας**: Το έργο αφορά στην κατασκευή φράγματος Μπελμά για αρδευτική χρήση στο Δήμο Αγιάς του Νομού Λάρισας (10.380 στρ. στις Τ.Κ. Μελιβοίας και Καρίτσας του Δήμου Αγιάς).

Το φράγμα βρίσκεται εντός των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 ΕΖΔ: GR1420003 Αισθητικό δάσος Όσσα και ΖΕΠ: GR 1420007 ΟΡΟΣ ΟΣΣΑ. Ο συνολικός όγκος αποθήκευσης νερού θα είναι 5.047.100 m³ και η συνολική υδάτινη επιφάνεια του ταμιευτήρα θα είναι 395.277 m². Φέρει την από 26/5/2022 ΑΕΠΟ με αρ. πρωτ. 98820 ΑΕΠΟ της Αποκ. Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας (ΚΑΔΑ: 704282, ΑΔΑ: ΩΔΦΚΟΡ10-ΣΛΤ). Η εγκεκριμένη ΜΠΕ συνοδευόταν από Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

16. Συμπληρωματικό Μέτρο **M08Σ1121 Ταμιευτήρας Κερασούλας Τρικάλων**: Το έργο αφορά σε κατασκευή χωμάτινου φράγματος ύψους 20 m περίπου με ταμιευτήρα χωρητικότητας 12 εκ. m³. Συμπεριλήφθη στα πρτεινόμενα συμπληρωματικά μέτρα κατά την 1η Αναθεώρηση και αποτελέι έργο που χρήζει περαιτέρω τεχνικής ωρίμανσης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Η περιοχή των έργων σχετίζεται χωρικά με την περιοχή ΖΕΠ «ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΑ» (GR1440005). Στη σχετική Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) που θα συμπεριληφθεί στην Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση της ΜΠΕ θα πρέπει να τεκμηριωθεί η μη σημαντική επίπτωση του σχεδιαζόμενου έργου στα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής ΖΕΠ βάσει των σχετικών στόχων διατήρησης ή επίτευξης των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας μελέτης.

17. Συμπληρωματικό Μέτρο **M08Σ1122 Ρουφράκτης Τιτάνου**: Το έργο βρίσκεται στον ποταμό Πηνειό κατάντη της συμβολής του ποταμού Ενιπέα στο νομό Τρικάλων. Σκοπός του είναι η ταμίευση και ρύθμιση, νερών της λεκάνης απορροής του ποταμού και των παραποτάμων του ενώ υπάρχει δυνατότητα για ενεργειακή εκμετάλλευση. Το έργο περιλαμβάνει:
    - Διώρυγες προσαγωγής – απαγωγής, προς την υφιστάμενη κοίτη του Πηνειού.
    - Ρουφράκτη ύψους 17,00 m περίπου (8 θυροφράγματα πλάτους 8m το καθένα) με τα συνοδά έργα (τοίχοι αντιστηρίξεως, δίοδος ιχθύων, πλωτή κατασκευή συγκρατήσεως επιπλεόντων κλπ.). Ο ταμιευτήρας έχει όγκο 6,20 εκατ. m.
    - Μικρό Υδροηλεκτρικό Σταθμό (ΜΥΗΣ) ισχύος 2,73 MW περίπου με εκτιμώμενη ετήσια παραγωγή 7,50 GWh.

Με το ρουφράκτη Τιτάνου επιτυγχάνεται η ταμίευση στη χαμηλή μόνο κοίτη του ποταμού Πηνειού και των παραποτάμων του Νεοχωρίτη, Ενιπέα, κλπ. και παροχέτευση αρδευτικού νερού σε περιοχές του ν. Τρικάλων κυρίως, αλλά και του ν. Καρδίτσας. Ειδικότερα σε περιοχές που βρίσκονται στην αριστερή όχθη του Πηνειού στις κτηματικές περιοχές Γεωργανάδων, Κλοκοτού, Φαρκαδώνας, Ζάρκου και Πηνειάδας αλλά και πιθανόν της δεξιάς όχθης, στις κτηματικές περιοχές Κεραμιδίου, Βλοχού, Μεταμορφώσεως, Κοσκινά και Μαραθέας.

Ο ρουφράκτης Τιτάνου και το αρδευτικό δίκτυο Υπέρειας αποτελούν τα δύο υποέργα του έργου Αρδευτικό Δίκτυο Υπέρειας Ν. Λάρισας - Ορφανών Ν. Καρδίτσας, το οποίο ως έργο ΣΔΙΤ έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΑΔΑ: ΨΜΩ3Η-Χ4Ν - ΥΠΟΙΚ 27/04/2023 - Α. Π.: 65376 ΕΞ 2023, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ).

Το έργο χωροθετείται εκτός περιοχής Natura είναι πιθανό να απαιτηθεί επικαιροποίηση τεχνικού σχεδιασμού και εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση.

18. Συμπληρωματικό μέτρο M04Σ1101: Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD08S400 του πρώτου ΣΔΛΑΠ και αφορά στον ανασχεδιασμό του ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού. Η επιτυχής ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μέτρου αποτελεί προϋπόθεση για την υλοποίηση των εξής μέτρων:
    - M04Σ1102: Κατασκευή ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς
    - M04Σ1103: Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm^3 από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού
    - M04Σ1104: Μελέτη και Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού

Το έργο του ταμιευτήρα της Συκιάς ως έργο ταμίευσης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και πιθανώς για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας χρήζει επανασχεδιασμού αφού οι σχετικές τεχνικές μελέτες του είχαν εκπονηθεί περισσότερα από 20 χρόνια πριν με στόχο την εξυπηρέτηση ταμίευσης και μεταφοράς πολλαπλάσιων ποσοτήτων νερού (πάνω από 1 δις. κ.μ. ετησίως).

Το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση και έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες όλων των μελετών που είναι αναγκαίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του ταμιευτήρα, ήτοι τεχνικών μελετών σε επίπεδο

προμελέτης, μελέτης κόστους οφέλους καθώς και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που περιλαμβάνει τόσο ΜΕΟΑ και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων όσο και ειδική έκθεση συμβατότητας του έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά.

Ειδικότερα το μέτρο περιλαμβάνει την εκπόνηση και έγκριση των εξής:

α) Τεχνικών μελετών (υδραυλικές, γεωτεχνικές, τοπογραφικές και τυχόν άλλες αναγκαίες) σε επίπεδο προμελέτης για τον ανασχεδιασμό του έργου του ταμιευτήρα της Συκιάς στη βάση των αναγκών μεταφοράς 250 εκ. κ. μ.,

β) Μελέτης κόστους – οφέλους επί του ανασχεδιασμένου έργου, καθώς και

γ) Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που θα περιλαμβάνει τόσο Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) όσο και την μελέτη-ειδική έκθεση διερεύνησης της ανάλυσης συμβατότητας του ανασχεδιασμένου έργου με την Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά (2000/60/ΕΚ) βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του ΥΠΕΝ.

Η ΜΕΟΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει εργασίες πεδίου σύμφωνα με τις εν ισχύ προδιαγραφές που έχουν εκδοθεί με ΥΑ κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 4014/2011 έτσι ώστε η ΔΕΕ να αναλύσει, εκτιμήσει και αξιολογήσει επιπτώσεις στις εξής περιοχές του δικτύου Natura:

- GR2110002 ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΙΔΑ),
- GR2130013 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ και
- GR2110006 ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ

Η επανεξέταση της συμβατότητας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ κρίνεται αναγκαία για να εκτιμηθούν οι νέες συνθήκες που διαμορφώνουν νέα προγραμματιζόμενα έργα ταμίευσης στη ΛΑΠ Αχελώου ή και έργα που έχουν εν τω μεταξύ αδειοδοτηθεί και υλοποιούνται στη ΛΑΠ Αχελώου μετά τα πρώτα ΣΔΛΑΠ της περιόδου 2013-2014.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι παράμετροι προστατευτέων αντικειμένων (τύπων οικοτόπων ή/και ειδών) των τριών προαναφερθεισών περιοχών Natura για τις οποίες έχουν προσδιορισθεί τιμές στους εξειδικευμένους στόχους διατήρησης που έχουν εγκριθεί με τις Αποφάσεις α) ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/22-03-2023) με την οποία θεσμοθετούνται στόχοι διατήρησης τύπων οικοτόπων και ειδών σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) του εθνικού οικολογικού δικτύου Natura 2000 και β) ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 (ΦΕΚ 3118/Β/1-5-2023) «Καθορισμός και έγκριση στόχων διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000»:

Στόχοι διατήρησης για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΙΔΑ)» (GR2110002)

Πίνακας GR2110002_1. Τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ
Πίνακας GR2110002_1.1. Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του Paspalo-Agrostidion και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από *Salix* και *Populus alba* στις όχθες τους (3280)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	84,6	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.2. Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους (4090)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	2.465,6	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.3. Δενδροειδή *Juniperus* spp. (5210)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	1.937,6	Διατήρηση	
Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>40%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: *Juniperus* spp. στον θαμνώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία των χαρακτηριστικών ειδών στον θαμνώδη όροφο.

Πίνακας GR2110002_1.4. Χλοώδεις διαπλάσεις με *Nardus*, ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης) (6230)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	67,5	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.5. Λιθώνες της ανατολικής Μεσογείου (8140)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	1.271,8	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.6. Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση (8210)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	6.773,5	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.7. Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση (8310)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Επιφάνεια σπηλαίων	Εκτάρια	Τουλάχιστον 0,01	Διατήρηση	Το σπήλαιο Σταματάκη είναι πολύ μικρό. Το βάραθρο Α7 έχει βάθος 17 μ. κάτοψη λίγα τετραγωνικά μέτρα.
Αριθμός σπηλαίων	Συνολικός αριθμός	2	Διατήρηση	
Σπηλαιόβια πανίδα - "Στενοενδημικά" σπηλαιόβια είδη	Συνολικός αριθμός ειδών	Τουλάχιστον 1	Διατήρηση	Είδη: *Duvalius weiratheri* (σπήλαιο Σταματάκη και βάραθρο Α7).

Πίνακας GR2110002_1.8. Δάση οξιάς από Luzulo-Fagetum (9110)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	212,6	Διατήρηση	
Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>75%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: *Fagus* spp. στον δενδρώδη όροφο.

Πίνακας GR2110002_1.9. Παννωνικά-βαλκανικά δάση τουρκικής δρυός – κοινής δρυός (91M0)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	303,6	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.10. Ελληνικά δάση οξιάς με *Abies borisii-regis* (9270)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	3.653,7	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_1.11. Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (Platanion orientalis) (92C0)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	38,2	Διατήρηση	
Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: *Platanus orientalis* ή *Liquidambar orientalis* στον δενδρώδη όροφο

Πίνακας GR2110002_1.12. (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα (9530)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	69,3	Διατήρηση	
Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>50%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: *Pinus nigra* στον δενδρώδη όροφο.

Πίνακας GR2110002_1.13. Ενδημικά δάση με *Juniperus* spp. (9560)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εκταση	Εκτάρια	134,3	Διατήρηση	
Κάλυψη χαρακτηριστικών ειδών	% κάλυψη	>30%	Διατήρηση	Χαρακτηριστικά είδη: *Juniperus* spp. στον δενδρώδη όροφο. Σημειώνεται ότι ο στόχος αφορά κυριαρχία ή συγκυριαρχία των χαρακτηριστικών ειδών στον δενδρώδη όροφο. Το είδος μπορεί να συγκροτεί ανοιχτές συστάδες και ο στόχος διατήρησης μπορεί να αφορά τη διατήρηση αυτών των ανοιχτών συστάδων.

Πίνακας GR2110002_2. Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Πίνακας GR2110002_2.4. *Salmo farioides* (5350)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Αλλότοπα ξενικά είδη	% συμμετοχή σε δείγμα πληθυσμού	0	Διατήρηση	Είδη του γένους *Salmo*.
Κατάσταση επιφανειακών υδάτων Υδατικού Σώματος	Πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ	Καλή	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_2.6. *Bombina variegata* (1193)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	600	Διατήρηση	
Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ.)	38	Διατήρηση	
Ενδιαίτημα αναπαραγωγής	Αριθμός αναπαραγωγικών θέσεων	8	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_2.7. *Vipera ursinii* (1298)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων	600	Διατήρηση	
Εξάπλωση	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ.)	12	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_2.8. *Lutra lutra* (1355)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Πληθυσμός	Αριθμός κελιών (1 χλμ. x 1 χλμ.)	5	Διατήρηση	
Εξάπλωση	τ.χλμ.	92,7	Διατήρηση	
Ενδιαίτημα	τ.χλμ.	3,2	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_2.10. *Rhinolophus hipposideros* (1303)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Εξάπλωση	τ. χλμ.	189,13	Διατήρηση	Λόγω πτητικής ικανότητας, το είδος είνα παρόν σε όλη την έκταση της περιοχής.

Πίνακας GR2110002_2.11. *Rupicapra rupicapra balcanica* (1371)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Πληθυσμός	Αριθμός ενηλίκων ατόμων	250	Επίτευξη	
Εξάπλωση	τ.χλμ.	152,6	Διατήρηση	
Ενδιαίτημα	τ.χλμ.	137	Διατήρηση	Βέλτιστα ενδιαιτήματα για το είδος αποτελούν ορεινές περιοχές με τραχύ ανάγλυφο και εκτεταμένες ορθοπλαγιές. Διαχείμαση

				σε ορεινές κοιλάδες ή δασωμένες πλαγιές χαμηλότερου υψομέτρου με μικρή ανθρώπινη παρουσία.
Περιοχές χωρίς κατακερματισμό από δρόμους στο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	19,6	Διατήρηση	

Πίνακας GR2110002_2.12. *Ursus arctos* (1354)

Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος	Παρατηρήσεις
Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	6	Διατήρηση	
Αναπαραγωγική ικανότητα πληθυσμού	Αριθμός χωροκρατειών θηλυκών με μικρά	5	Διατήρηση	
Εξάπλωση	τ. χλμ.	189,1	Διατήρηση	
Ενδιαίτημα	τ. χλμ.	189,1	Διατήρηση	Το ενδιαίτημα του είδους χαρακτηρίζεται από έντονη δασοκάλυψη (δάση φυλλοβόλων και κωνοφόρων) έως ανοιχτές περιοχές με χαμηλότερη δασοκάλυψη και θαμνώδη βλάστηση.
Τομείς διαχείμασης	τ. χλμ.	26	Διατήρηση	
Περιοχές χωρίς κατακερματισμό από δρόμους στο ενδιαίτημα	τ.χλμ.	19,6	Διατήρηση	

Στόχοι διατήρησης για την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Ευρύτερη περιοχή Αθαμανικών Ορέων» (GR2130013)

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A255	Anthus campestris	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	470	Διατήρηση
A091	Aquila chrysaetos	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	4	Επίτευξη
A030	Ciconia nigra	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Διατήρηση
A080	Circaetus gallicus	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	8	Διατήρηση
A236	Dryocopus martius	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	102	Διατήρηση
A379	Emberiza hortulana	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	25	Διατήρηση
A103	Falco peregrinus	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Διατήρηση
A078	Gyps fulvus	p	Πληθυσμός	Άτομα	60	Επίτευξη
A338	Lanius collurio	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1260	Επίτευξη
A868	Leiopicus medius	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	10	Διατήρηση
A246	Lullula arborea	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	78	Διατήρηση
A280	Monticola saxatilis	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	100	Διατήρηση
A072	Pernis apivorus	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	20	Διατήρηση

Στόχοι διατήρησης για την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου» (GR2110006)

Κωδικός	Ονομασία	Τύπος	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης παραμέτρου	Τιμή στόχου	Εξειδικευμένος στόχος
A255	Anthus campestris	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	50	Διατήρηση
A091	Aquila chrysaetos	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Επίτευξη
A215	Bubo bubo	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	3	Διατήρηση
A080	Circaetus gallicus	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	6	Διατήρηση
A103	Falco peregrinus	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	2	Διατήρηση
A078	Gyps fulvus	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	10	Διατήρηση
A707	Hieraaetus fasciatus (Aquila fasciata)	p	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Επίτευξη
A092	Hieraaetus pennatus (Aquila pennata)	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Επίτευξη
A077	Neophron percnopterus	c	Πληθυσμός	Ζευγάρια	1	Επίτευξη
A210	Streptopelia turtur	r	Πληθυσμός	Ζευγάρια	53	Επίτευξη

Σημειώνεται ότι βάσει των διατάξεων του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ καθώς και βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 (ΦΕΚ 1807/Β/22-03-2023*) «Οι στόχοι διατήρησης σε επίπεδο περιοχής του εθνικού οικολογικού δικτύου Natura 2000 της παρούσας απόφασης λαμβάνονται υπόψη στην κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης των ΕΖΔ και ΤΚΣ του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4685/2020 (Α' 92), καθώς και κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και διενέργειας της δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και της περ. ιστ' της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92)».*

Επίσης οι στόχοι διατήρησης αποτελούν το μέτρο εκτίμησης και αξιολόγησης πιθανών επιπτώσεων ενός έργου σε μια περιοχή Natura, αφού όπως αναφέρεται στην με κωδικό Brussels, 21.11.2018 C(2018) 7621 final, Commission notice "Managing Natura 2000 sites The provisions of Article 6 of the 'Habitats' Directive 92/43/EEC" – σελ. 54 – παραθέτοντας σχετικό απόσπασμα απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (Ε.Δ.) *«όταν ένα σχέδιο ενδέχεται να επηρεάσει την επίτευξη των σκοπών της διατηρήσεως του συγκεκριμένου τόπου, πρέπει οπωσδήποτε να θεωρείται ως δυνάμενο να επηρεάσει τον τόπο αυτό κατά τρόπο σημαντικό»*. Αρκεί, δηλαδή, σύμφωνα με την απόφαση του Ε.Δ. και τις επίσημες κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους, η ενδεχόμενη επιρροή έργου στην επίτευξη των στόχων διατήρησης για να κριθεί η επίπτωση του έργου σημαντική και επομένως να καταστεί αδύνατη η έγκριση του έργου βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στην ίδια προαναφερθείσα

Ανακοίνωση της Ε.Ε. αναφέρεται ότι *«Κάθε συμβάν, δραστηριότητα ή διαδικασία που συμβάλλει στη μείωση του μεγέθους, εντός του τόπου, του τύπου οικοτόπου ή του οικοτόπου των ειδών βάσει των οποίων έχει οριστεί ο τόπος, θα πρέπει να θεωρείται υποβάθμιση»*.

Είναι σαφές ότι με βάση τα προαναφερθέντα η λειτουργία των στόχων διατήρησης ως εργαλείο αξιολόγησης πιθανών επιπτώσεων σχεδιαζόμενων έργων εντός περιοχών natura είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον χαρακτήρα και τις ιδιότητες των ίδιων των στόχων. Σε περιπτώσεις αυστηρά προσδιορισμένων ποσοτικών δεδομένων ως στόχων κάθε πιθανή επίπτωση μελλοντικού πιθανού έργου που ενδέχεται να προκαλέσει μείωση του ποσοτικού στόχου που έχει τεθεί θα πρέπει να εκτιμάται στη Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων (ΔΕΕ) ως σημαντική (Brussels, 28.9.2021 C(2021) 6913 final Commission notice "Assessment of plans and projects in relation to Natura 2000 sites – Methodological guidance on Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC").

Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί κατά την εκπόνηση της ΜΠΕ και των εντασσόμενων σε αυτή ειδικών συνοδευτικών μελετών (ΜΕΟΑ, ΔΕΕ και έκθεση του άρθρου 4.7) στις συνεργιστικές επιπτώσεις από άλλα έργα ταμίευσης, υφιστάμενα ή αδειοδοτημένα στη ΛΑΠ Αχελώου και ιδιαίτερα στο τμήμα του άνω ρου αυτού.

Τόσο οι τεχνικές μελέτες όσο και οι μελέτες αδειοδότησης θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη νομολογία που έχει παραχθεί για τα έργα ταμίευσης και μεταφοράς νερού από τον Αχελώο στον Πηνειό μετά από σειρά σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τα τελευταία 20 χρόνια.

Θα πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι στην παρούσα φάση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Μ04Σ1101 (ανασχεδιασμός του ταμιευτήρα Συκιάς σε επίπεδο προμελέτης για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς 250 εκ. κ.μ. από τη ΛΑΠ Αχελώου στη ΛΑΠ Πηνειού και αδειοδότηση αυτού ως προϋπόθεση για την υλοποίηση των μέτρων Μ04Σ1102: Κατασκευή ανασχεδιασμένου έργου ταμιευτήρα Συκιάς, Μ04Σ1103: Ολοκλήρωση Έργων σήραγγας Μεταφοράς Ποσότητας Νερού 250 hm³ από τον Αχελώο στη ΛΑΠ Πηνειού και Μ04Σ1104: Μελέτη και Κατασκευή δικτύων άρδευσης για την αντικατάσταση γεωτρήσεων στη ΛΑΠ Πηνειού) επιλέγεται να δοθούν λεπτομερείς κατευθύνσεις για τις ειδικές μελέτες και εκτεταμένες εργασίες πεδίου που πρέπει να προηγηθούν της επιτυχούς υλοποίησής του μέτρου παρά να επιχειρηθεί η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων ενός έργου με σημαντικότατες ελλείψεις σε τεχνικά στοιχεία, αφού το έργο δεν έχει μελετηθεί τεχνικά ούτε καν σε προκαταρκτικό επίπεδο, επιτείνοντας και πιθανώς καλλιεργώντας περαιτέρω την τάση για διατύπωση θέσεων και απόψεων χωρίς την αναγκαία για αυτό βάση. Στο πλαίσιο αυτό είναι πολύ σημαντικό να σημειωθεί ότι η επιλογή αυτή δεν παράγει κανένα τετελεσμένο αποτέλεσμα, αφού τα μέτρα Μ04Σ1102, Μ04Σ1103 και Μ04Σ1104 δεν δύνανται να υλοποιηθούν αν δεν ολοκληρωθεί προηγουμένως η επιτυχής υλοποίηση του Μ04Σ1101

7.4.4 Ύδατα

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Ύδατα (Επιφανειακά, Υπόγεια, Παράκτια, κτλ)	
Αιτίες μεταβολής	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις Διοικητικά μέτρα • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Έλεγχος απολήψεων • Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης • Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης • Έργα δομικών κατασκευών • Έργα αποκατάστασης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Εγγενής Στόχος του Σχεδίου είναι η βελτίωση της κατάστασης των υδατικών πόρων του ΥΔ, και όλα τα Μέτρα που προτείνονται έχουν αυτόν τον σκοπό
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε όλη την έκταση του ΥΔ
Ένταση της επίπτωσης	Ισχυρή	Στόχος του Σχεδίου είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων μέχρι το 2027 ή μετά το 2027 για τα ΥΥΣ εφόσον οι φυσικές συνθήκες το επιτρέπουν, με αποτέλεσμα τα μέτρα να λαμβάνουν ένα πολύ δραστικό χαρακτήρα.
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την εφαρμογή των μέτρων αυτών στην συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο αναμένονται να παρουσιαστούν μεσοπρόθεσμα, ενώ η παρουσία τους προβλέπεται να είναι μόνιμου χαρακτήρα νοουμένου ότι δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Επηρεάζει την κατάσταση, και επηρεάζεται από την κατάσταση, άμεσα και έμμεσα, άλλων περιβαλλοντικών παραμέτρων όπως βιοποικιλότητα, έδαφος - χρήσεις γης, δημόσια υγεία κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	Όχι	Οι μικρής κλίμακας και τοπικού χαρακτήρα αρνητικές επιπτώσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν αφορούν στην μη αναστρέψιμη αλλαγή των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών σωμάτων από την υλοποίηση έργων δομικών κατασκευών και έργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων. Σε

		κάθε περίπτωση τα περιβαλλοντικά οφέλη είναι σημαντικά περισσότερα.
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Όχι	Με την λήψη κατάλληλων μέτρων, δύναται να περιοριστούν οι επιπτώσεις επιμέρους δράσεων που θα υλοποιηθούν δυνάμει των προβλεπόμενων μέτρων του ΣΔΛΑΠ, κάτι που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο σχετικών μελετών που θα πρέπει να υλοποιηθούν
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, ισχυρής έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, αφού τα μέτρα που προτείνονται στο εν λόγω Σχέδιο εστιάζουν στην καλή κατάστασης της συγκεκριμένης περιβαλλοντικής παραμέτρου μέχρι το 2027 όπου αυτό είναι εφικτό (δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι φυσικής προέλευσης).**	

7.4.5 Ατμόσφαιρα – Κλίμα

Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στον περιβαλλοντικό αυτό τομέα μέσω της υλοποίησης του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

7.4.6 Έδαφος - Χρήσεις Γης

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Έδαφος - Χρήσεις Γης
Αιτίες μεταβολής	• Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

Ιδιότητες της επίπτωσης		Αιτιολόγηση
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Αναμένονται θετικές επιπτώσεις κυρίως στην ποιοτική σύσταση του εδάφους λόγω της φύσης των μέτρων που αποσκοπούν στη πρόληψη, στην μείωση της ρύπανσης ή στην αποκατάσταση εδαφών. Η αναβάθμιση των εδαφών θα έχει θετική επίπτωση και στη χρήση των γαιών αυτών αφού μακροπρόθεσμα θα μπορούν αν τεθούν προς παραγωγική χρήση. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η υφιστάμενη χρήση γης θα μεταβληθεί προς βελτίωση της κατάστασης των νερών της περιοχής, οι μεταβολές όμως αυτές αφορούν τοπικές αλλαγές και όχι στρατηγικού χαρακτήρα, δηλαδή είναι αντιμετωπίσιμες σε επίπεδου έργου και όχι σχεδίου
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Οι μεταβολές κυρίως στη ποιοτική σύσταση του εδάφους, εφαρμόζονται σε όλες σχεδόν της γεωργικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000, ζώνες προστασίας γεωτρήσεων, κτλ
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι μεταβολές ως προς την βελτίωση της ποιοτικής σύστασης του εδάφους υπερισχύουν των μεταβολών ως προς την αλλοίωση των υφιστάμενων χρήσεων γης, που δεν θεωρούνται στρατηγικού χαρακτήρα, και κρίνονται μέσης έντασης
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Η βελτίωση θα γίνει αισθητή μεσοπρόθεσμα από την έναρξη των αιτιατικών επεμβάσεων και παραμένει εάν δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Αναμένεται αλληλεπίδραση με μεταβολές με άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους όπως τα ύδατα κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	-	Δεν τίθεται θέμα πρόληψης αρνητικών επιπτώσεων
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	-	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, μέσης έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, αφού αρκετά από τα μέτρα που προτείνονται στο εν λόγω Σχέδιο εστιάζουν στην βελτίωση της ποιότητας του εδάφους ως το μέσο στο οποίο αναπτύσσονται δραστηριότητες οι οποίες δυνητικά μπορούν να αποτελέσουν πηγές ρύπανσης. Οι όποιες μεταβολές ως προς τις χρήσεις γης, θεωρούνται έμμεσες και τοπικής σημασίας, ενώ δεν παρουσιάζουν στρατηγικό χαρακτήρα. Αθροιστικά, οι επιπτώσεις θεωρούνται ως θετικές.**	

7.4.7 Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους	
Αιτίες μεταβολής	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις Διοικητικά μέτρα • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Έργα αποκατάστασης	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Τα μέτρα ανασύστασης και αποκατάστασης περιοχών υγροτόπων θα βοηθήσουν στην αντιληπτικότητα των περιοχών με φυσικό κάλλος και με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο, και συνοδεύονται από θετικές επιπτώσεις. Οι όποιες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις έχουν τοπικό χαρακτήρα και συνδέονται με την δυνατότητα υλοποίησης τεχνικών έργων
Έκταση της επίπτωσης	Μικρή	Τα μέτρα έχουν κατά κύριο λόγο τοπική σημασία
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Δεν αναμένονται εντατικές αλλαγές στο τοπίο
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μακροπρόθεσμος - Μόνιμος	Η θετική αλλαγή σε θέματα αντιληπτικότητας αναμένεται να σημειώσει βελτίωση μακροπρόθεσμα, η οποία θα παραμείνει εάν δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις.
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	-	-
Δυνατότητα πρόληψης	Ναι	Οι όποιες δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στις χρήσεις θα είναι μικρής κλίμακας και τοπικά περιορισμένες και θα αντιμετωπιστούν σε επίπεδο μεμονωμένου έργου
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Ναι	Οι όποιες δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στις χρήσεις θα είναι μικρής κλίμακας και τοπικά περιορισμένες και θα αντιμετωπιστούν σε επίπεδο μεμονωμένου έργου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα, που θα καλύπτουν τις προστατευόμενες περιοχές εντός του ΥΔ, μέσης έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών. Οι όποιες δυσμενείς επιπτώσεις αναμένεται να είναι αντιμετωπίσιμες σε επίπεδο εξέτασης μεμονωμένων έργων**	

7.4.8 Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία	
Αιτίες μεταβολής	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων •Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης • Έργα δομικών κατασκευών • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Η κατεύθυνση όλων των μεταβολών στρατηγικού χαρακτήρα που προκύπτουν από την υλοποίηση των παραπάνω μέτρων, είναι θετική
Έκταση της επίπτωσης	Μέση	Οι θετικές επιπτώσεις αναμένονται να καλύψουν όλο τον πληθυσμό όλου του Υδατικού Διαμερίσματος
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι θετικές επιπτώσεις έχουν μέση ένταση λόγω του κατά κύριο λόγο έμμεσου χαρακτήρα τους
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μακροπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της αναβάθμισης της δημόσιας υγείας αναμένεται να αρχίζουν να εμφανίζονται μακροπρόθεσμα και να παραμείνουν εάν δεν εμφανιστούν αντίρροπες τάσεις.
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Μη πιθανή	Λόγω της ασθενούς έντασης των επιπτώσεων, δεν αναμένεται οποιαδήποτε συνέργια ή αθροιστικότητα με άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους.
Δυνατότητα πρόληψης	Ναι	Διασφάλιση της σωστής λειτουργίας και συντήρησης των συστημάτων επεξεργασίας
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	-	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται γενικά θετικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, και θα έχουν μέση ένταση και μόνιμο χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών.**	

7.4.9 Υλικά Αγαθά- Οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον

Δεν εντοπίστηκαν μεταβολές στρατηγικού επιπέδου της συγκεκριμένης παραμέτρου.

7.4.10 Πολιτιστική / Αρχαιολογική / Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

Δεν εντοπίστηκαν μεταβολές στρατηγικού επιπέδου της συγκεκριμένης παραμέτρου.

7.4.11 Συνοπτική Αξιολόγηση Επιπτώσεων Σχεδίου Διαχείρισης Ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο Αναφοράς

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται συνοπτική αξιολόγηση των επιπτώσεων του προτεινόμενου Σχεδίου Διαχείρισης ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο Αναφοράς.

ΑΑ	Περιβαλλοντική Παράμετρος	Αξιολόγηση
1	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	x
2	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	x
3	ΕΔΑΦΟΣ	++
4	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ	+
5	ΥΔΑΤΑ	++
6	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	++
7	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ	++
8	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	~
9	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	~
10	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	x
11	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ	x

Ασθενής συσχέτιση, πιθανή θετική / αρνητική συνεισφορά	**+/-**
Ισχυρή συσχέτιση, πιθανή θετική / αρνητική συνεισφορά	++/--
Αβέβαιη συσχέτιση	~
Δεν υπάρχει συσχέτιση	x

Από τον παραπάνω πίνακα μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα, όσον αφορά την περιβαλλοντική αποτίμηση του Σχεδίου Διαχείρισης στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας:

Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.

Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου, στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού

κινδύνου, καθώς και στην αναβάθμιση της ζωής μέσω της εξασφάλισης καλής ποιότητας και επαρκούς ποσότητας υδατικών πόρων.

Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών συστημάτων στα οποία εντάσσονται τα τεχνικά έργα που δύναται να κατασκευαστούν για την προστασία και αξιοποίηση των υδατικών πόρων του ΥΔ δυνάμει των μέτρων της κατηγορίας έργα δομικών κατασκευών. Τα έργα αυτά αναμένεται να έχουν μικρή κλίμακα και τοπικό χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά στο στάδιο της περιβαλλοντικής μελέτης των εν δυνάμει έργων. Συνεπώς εκτιμάται ότι δεν αλλοιώνουν τα εν γένει φιλοπεριβαλλοντικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη σχεδίου.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

7.5 Σύστημα Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Η παρακολούθηση – έλεγχος (monitoring) με την έννοια που τίθεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και την Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006) για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων Σχεδίων/ Προγραμμάτων, χρησιμοποιείται για να εκτιμήσει κατά πόσο:

- οι προβλέψεις της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ήταν ακριβείς.
- η υλοποίηση των προνοιών του εξεταζόμενου Σχεδίου συμβάλλει στην επίτευξη των επιθυμητών περιβαλλοντικών στόχων.
- τα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης / πρόληψης είναι αποτελεσματικά.
- υπάρχουν οποιεσδήποτε δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες είναι εντός αποδεκτών ορίων ή απαιτείται η υιοθέτηση κάποιων διορθωτικών μέτρων.

Το άρθρο 10 της Οδηγίας (Έλεγχος) στοχεύει στην επέκταση της διάρκειας εφαρμογής της διαδικασίας εντοπισμού και εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων πέραν της φάσης ετοιμασίας του Σχεδίου και κατά την φάση υλοποίησης αυτού, θεσπίζοντας την υποχρέωση παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εντόπισε η ΣΜΠΕ σε θεωρητικό επίπεδο. Εφόσον η ΣΜΠΕ εντόπισε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, τότε θα πρέπει να έχουν προταθεί και μέτρα ελαχιστοποίησης τους. Έτσι, η παρακολούθηση παρέχει α) τη δυνατότητα σύγκρισης των θεωρητικών αποτελεσμάτων της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ΣΜΠΕ με τις πραγματικά προκαλούμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και β) την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων που εφαρμόστηκαν κατά την υλοποίηση του Σχεδίου.

Η Οδηγία, όπως και η εναρμονιστική Κ.Υ.Α., δεν προσδιορίζουν πώς πρέπει να παρακολουθούνται οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τον χρόνο και τη συχνότητα παρακολούθησης, ή τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Όμως, ορίζεται ο στόχος της παρακολούθησης, που είναι ο **έγκαιρος εντοπισμός απρόβλεπτων δυσμενών επιπτώσεων, έτσι ώστε να μπορεί να αναληφθεί κατάλληλη επανορθωτική δράση**.

Στην προκειμένη περίπτωση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας δεν έχει εντοπιστεί ρύθμιση, η οποία να αναμένεται ότι θα προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και που να χρήζει ιδιαίτερης και εντατικής παρακολούθησης. Οι αρνητικές επιπτώσεις που αναγνωρίστηκαν σχετίζονται με τα έργα που εντάσσονται στην κατηγορία μέτρων «Έργα δομικών κατασκευών» (ενότητα 7.3.3.7) όπου αναμένονται σε τοπικό επίπεδο αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση των υδάτων, υπό την μορφή κυρίως υδρομορφολογικών αλλοιώσεων ορισμένων υδατικών συστημάτων και οι οποίες δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα πραγματοποιείται κυρίως μέσω του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, όπως αυτό εγκρίθηκε με την ΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β/9.9.2011) και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444 (ΦΕΚ 5384/Β/19.9.2021).

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των υδάτων εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του Σχεδίου και έχει ως στόχο την αποτύπωση συνεκτικής και συνολικής εικόνας της κατάστασης των υδάτων σε κάθε ΥΔ και συνεπώς την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου. Η υφιστάμενη ταξινόμηση των υδάτων του ΥΔ Θεσσαλίας έχει παρουσιαστεί στην ενότητα 4.2.5

Σημειώνεται ότι το Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας είναι προσανατολισμένο και οριοθετημένο προς την επίτευξη συγκεκριμένων και προκαθορισμένων περιβαλλοντικών στόχων και εμπεριέχει το δικό του πρόγραμμα παρακολούθησης.

Συγκεκριμένα, στο πρόγραμμα μέτρων της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του ΥΔ της Θεσσαλίας προτείνεται η εφαρμογή περιφερειακών προγραμμάτων παρακολούθησης, τα οποία θα δρουν συμπληρωματικά του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης, όπως περιγράφεται στη συνέχεια:

Μ08Σ1605: Ανάπτυξη δικτύου υδρομετρικών σταθμών

Το μέτρο περιλαμβάνει: α) την εγκατάσταση νέων τηλεμετρικών/καταγραφικών σταθμών σε επιλεγμένες θέσεις επί των ΕΥΣ του ΥΔ, σε θέσεις πηγαίων απορροών και σε θέσεις μέτρησης της στάθμης φυσικών λιμνών ή ταμιευτήρων, β) την αποκατάσταση της λειτουργίας των υφιστάμενων υδρομετρικών υποδομών για την καταγραφή της παροχής με συστηματικό τρόπο, γ) την ανάπτυξη συστήματος συγκέντρωσης όλης της υδρομετρικής πληροφορίας στο ΥΔ για όλους τους φορείς που καταγράφουν παροχές ή/και στάθμες ή την αξιοποίηση υφιστάμενων συστημάτων συγκέντρωσης υδρομετεωρολογικής πληροφορίας.

Επισημαίνεται ότι στην παρούσα φάση η καταγραφή της παροχής πραγματοποιείται με συστηματικό τρόπο σε ελάχιστες θέσεις στο ΥΔ. Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση της υδρομετρικής πληροφορίας στο ΥΔ για τη βέλτιστη εκτίμηση των φυσικοποιημένων απορροών στα ΕΥΣ, των οικολογικών/περιβαλλαντικών παροχών, των αρδευτικών απολήψεων και την πληρέστερη εκπόνηση μελετών διαχείρισης υδάτινων πόρων ή μελετών που σχετίζονται με το υδάτινο περιβάλλον.

Η ακριβής εξειδίκευση των θέσεων εγκατάστασης των σταθμών και η ανάπτυξη του συστήματος συλλογής των δεδομένων (ή η αξιοποίηση υφιστάμενου συστήματος) προτείνεται να πραγματοποιηθεί κατόπιν ειδικής μελέτης εφαρμογής η οποία θα εγκρίνεται από την Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αξιοποιώντας υπάρχουσες μελέτες. Ενδεικτικά, αναφέρεται η μελέτη αξιολόγησης των υφιστάμενων υδρομετρικών εγκατάστασεων και προτάσεων για την ανάπτυξη υδρομετρικού δικτύου που πραγματοποιήθηκε για όλη τη χώρα στα πλαίσια του ερευνητικού έργου «Δίκτυο Ανοιχτής Πληροφορίας Υδροσυστημάτων (OpenHi.net)» (https://www.itia.ntua.gr/el/projinfo/194/) που αποτελεί υποέργο για την ανάπτυξη της εθνικής ερευνητικής υποδομής «Ελληνικό Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης, Πρόγνωσης και Τεχνολογίας των Θαλασσών και των Επιφανειακών Υδάτων» (HIMIOFoTS).

Μ08Σ1606: Περιφερειακό Πρόγραμμα παρακολούθησης σε ΕΥΣ του ΥΔ Θεσσαλίας που ταξινομούνται με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης

Το μέτρο περιλαμβάνει την εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης: α) βιολογικών ποιοτικών στοιχείων, β) γενικών φυσικοχημικών παραμέτρων, γ) ειδικών ρύπων και δ) ουσιών προτεραιότητας στα υδατικά συστήματα των ΛΑΠ του ΥΔ για τα οποία τα υφιστάμενα δεδομένα δεν είναι επαρκή για την ταξινόμησή τους (με έμφαση στα ΥΣ που ταξινομούνται με χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης, λόγω ταξινόμησης μέσω ομαδοποίησης/ κρίσης ειδικού και υψηλής ή μέτρια ένταση πίεσης), το οποίο θα λειτουργήσει συμπληρωματικά του ΕΔΠ.

Τα ΕΥΣ που προτείνονται να ενταχθούν στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Παρακολούθησης είναι:

Ποτάμια ΥΣ: EL0816R000000163N (ΑΜΥΡΟΣ Π.), EL0816R000200003N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 2), EL0816R000200017H (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 6), EL0816R000200021N (ΠΗΝΕΙΟΣ Π. 9), EL0816R000200060N (ΙΩΝ Π. 2), EL0816R000202013N

(ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. 3), EL0816R000202108N (ΣΜΟΛΙΩΤΙΚΟ Ρ.), EL0816R000202512N (ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΙΑΝΟΠΟΤΑΜΟΣ), EL0816R000204019N (ΚΟΥΣΜΠΑΣΑΝΙΩΤΙΚΟ Ρ. 2), EL0816R000206036N (ΕΝΙΠΕΥΣ Π. 2), EL0816R000206227H (ΦΑΡΣΑΛΙΩΤΗΣ Π. 1), EL0816R000206230N (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 2), EL0816R000206231H (ΣΟΦΑΔΙΤΗΣ Π. 3), EL0816R000208041N (ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ 2), EL0816R000210047N (ΛΗΘΑΙΟΣ Π. 4), EL0816R000220057N (ΤΡΑΝΟ ΠΟΤΑΜΙ), EL0816R000301061N (ΔΕΡΜΠΙΝΑΣ Ρ.), EL0817R000101065N (ΞΗΡΟΛΑΚΚΑΣ Ρ.), EL0817R000301066N (ΠΟΥΡΙ Ρ.), EL0817R000701068N (ΛΑΧΑΝΟΡΡΕΜΑ), EL0817R001501072N (ΞΗΡΟΡΕΜΜΑ Ρ.)

Λιμναία ΥΣ: EL0816L000000001H (ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ)

Η εφαρμογή του μέτρου θα γίνεται υπό την εποπτεία της Δ/νσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εφαρμόζονται από τους φορείς υλοποίησης του ΕΔΠ

8 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Το κεφάλαιο αυτό θα συμπληρωθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης.

9 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας με κωδικό EL08 (ή Υδατικό Διαμέρισμα 08) αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα (14) Υδατικά Διαμερίσματα στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Ν.1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α/1987), και τα οποία αντιστοιχούν στις Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών του άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007 που ορίσθηκαν στην υπ' αριθμ. οικ.706/16.7.2010 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β/2010) όπως αυτή διορθώθηκε στο ΦΕΚ 1572/Β/2010.

Εκτείνεται στο μεγαλύτερο τμήμα του εντός της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ενώ περιλαμβάνει μικρό μέρος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και ελάχιστο μέρος των Περιφερειών Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Τα γεωγραφικά του όρια αποτελούν το όρος Λάκμος προς τα βορειοδυτικά, ο ορεινός όγκος της Πίνδου, των Βαρδουσίων και της Γκιώνας προς τα ανατολικά, τα όρη Βάλτου και Αθαμανικά, ο Αμβρακικός Κόλπος και το Ιόνιο Πέλαγος προς τα δυτικά, ο Κορινθιακός Κόλπος και ο Πατραϊκός κόλπος προς τα νότια. Η συνολική χερσαία έκταση του διαμερίσματος είναι 13136,57 km² (τετραγωνικά χιλιόμετρα).

Το διαμέρισμα παρουσιάζει απλή γεωμορφολογική εικόνα, με τα ορεινά τμήματά του περιμετρικά και τα πεδινά στις κεντρικές περιοχές. Υπάρχουν πέντε ορεινοί όγκοι, μεταξύ των οποίων ο Όλυμπος, με υψόμετρο 2.917 m, το ψηλότερο στην Ελλάδα. Το πεδινό τμήμα σε ανατολική και δυτική περιοχή από τα χαμηλά Χαλκηδόνια Όρη. Το Θεσσαλικό Πεδίο που αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα του υδατικού διαμερίσματος, είναι τεκτονικό βύθισμα που περιβάλλεται από τις οροσειρές Ολύμπου - Καμβουνίων στα βόρεια, Πίνδου στα δυτικά, Όθρυος στα νότια και Πηλίου-Όσσας στα ανατολικά.

Το Υδατικό Διαμέρισμα περιλαμβάνει δύο (2) κύριες υδρολογικές λεκάνες: του Πηνειού και των ρεμάτων Αλμυρού-Πηλίου.

Α.2 Συνοπτική περιγραφή της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αναφέρεται στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας (EL08) σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007.

Στόχος του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων καθώς και των αμέσως εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός απαιτείται η εφαρμογή του Προγράμματος των Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων που προβλέπονται από την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, όπως τελικά αυτό εγκριθεί μετά την διαδικασία της Διαβούλευσης. Υπεύθυνα όργανα για την εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων είναι οι αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι αρμόδιες υπηρεσίες των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.).

Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα εξής:

- Καθορισμός και καταγραφή αρμόδιων αρχών και προσδιορισμός περιοχής άσκησης των αρμοδιοτήτων τους
- Γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών της περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (Υδατικού Διαμερίσματος)
- Επικαιροποίηση του προσδιορισμό και της οριοθέτησης των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων
- Επικαιροποίηση του χαρακτηρισμού, της τυπολογίας, των τυπο-χαρακτηριστικών συνθήκών αναφοράς και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων.
- Επικαιροποίηση του χαρακτηρισμού και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων.
- Επανεξέταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ) υδατικά συστήματα.
- Ανάλυση των σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες για την κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων (Άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)
- Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών
- Περιγραφή δικτύων παρακολούθησης
- Κατάλογο των περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και τις προστατευόμενες περιοχές, συμπεριλαμβανόμενων και των εξαιρέσεων
- Οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος και προσδιορισμός του υφιστάμενου βαθμού ανάκτησης κόστους για τις υπηρεσίες ύδατος
- Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους και ειδικές φόρμες Παρακολούθησης Εφαρμογής των μέτρων
- Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων.
- Μητρώο τυχόν λεπτομερέστερων προγραμμάτων και σχεδίων διαχείρισης
- Περίληψη μέτρων που λαμβάνονται για την πληροφόρηση του κοινού και τη διαβούλευση

Στα κεφάλαια της ΣΜΠΕ περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των ΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08). Επιπρόσθετα στη ΣΜΠΕ περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα:

- Η υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται τα αβιοτικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος (κλιματικά – μετεωρολογικά χαρακτηριστικά, μορφολογικά – τοπιολογικά χαρακτηριστικά – έδαφος, γεωλογικά χαρακτηριστικά – τεκτονική – σεισμικότητα, υπέδαφος – φυσικοί πόροι, υδατικοί πόροι), η κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος (προστατευόμενες φυσικές περιοχές, χλωρίδα, πανίδα), και το ανθρωπογενές περιβάλλον (Δημογραφικά Στοιχεία – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον, Δραστηριότητες – Χρήσεις Γης, Ιστορικό & Πολιτιστικό Περιβάλλον, Τεχνικές Υποδομές, Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον). Ακολουθεί επισκόπηση των σημαντικότερων υφιστάμενων περιβαλλοντικών προβλημάτων και των ανθρωπογενών πιέσεων που ασκούνται στους υδατικούς πόρους. Η επισκόπηση των πιέσεων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης δεδομένου ότι αφορά στον προσδιορισμό των ανθρωπογενών πιέσεων που δέχονται τα επιφανειακά και τα υπόγεια υδατικά συστήματα της περιοχής και ως εκ τούτου είναι δυνατό να προσδιοριστούν με σχετική ακρίβεια τα μέτρα που απαιτούνται για την αποκατάσταση της ποιοτικής και ποσοτικής τους κατάστασης.

- Ο τρόπος εφαρμογής της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου, δηλαδή το πρόγραμμα μέτρων και το δίκτυο παρακολούθησης.

- Αναλυτική εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου στο περιβάλλον.

- Τα κύρια θέματα που τέθηκαν κατά τη δημόσια διαβούλευση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου.

Αναλυτικότερα στη ΣΜΠΕ της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου παρουσιάζονται τα ακόλουθα βασικά στοιχεία.

Η συνολική έκταση του διαμερίσματος ανέρχεται σε 13136,57 km².

Στο ΥΔ Θεσσαλίας διακρίνονται δύο Λεκάνες Απορροής Ποταμών (ΛΑΠ), η ΛΑΠ Πηνειού (EL0816), έκτασης 11061,64 km² και η ΛΑΠ Ρεμάτων Αλμυρού – Πηλίου (EL0817), έκτασης 2074,93 km².

Στο ΥΔ Θεσσαλίας (EL08) προσδιορίσθηκαν συνολικά 82 επιφανειακά και 34 Υπόγεια υδατικά συστήματα.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής και χημικής κατάστασης, από τα 72 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Θεσσαλίας (EL08), 18 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 25%) βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση, 35 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 48,61%) βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση / κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό, 15 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 20,83%) βρίσκονται σε ελλιπή οικολογική κατάσταση, 4 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 5,56%) βρίσκονται σε κακή οικολογική κατάσταση, 48 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 66,67%) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και 24 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 33,33%) βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στα ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), το μοναδικό ΥΣ, βρίσκεται σε καλό και ανώτερο οικολογικό δυναμικό όσον αφορά την οικολογική του κατάσταση και κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στις φυσικές λίμνες του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08), όλα τα λιμναία ΥΣ, συνολικά δύο, βρίσκονται σε κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό όσον αφορά την οικολογική τους κατάσταση και σε καλή χημική κατάσταση.

Από τα 7 παράκτια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (EL08) το σύνολο των ΥΣ βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση, ενώ όσον αφορά την χημική τους κατάσταση, 2 παράκτια ΥΣ βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και τα υπόλοιπα 5 σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Από τα 34 υπόγεια ΥΣ, 3 υπόγεια ΥΣ ταξινομήθηκαν σε κακή χημική και κακή ποσοτική κατάσταση και επίσης 7 υπόγεια ΥΣ ταξινομήθηκαν μόνο σε κακή ποσοτική κατάσταση. Όλα τα υπόλοιπα έχουν καλή ποσοτική και ποιοτική κατάσταση.

Στα συστήματα αυτά πραγματοποιούνται υπεραντλήσεις για πολλά χρόνια που έχουν ως αποτέλεσμα την σταδιακή μείωση των μονίμων γεωλογικών αποθεμάτων της υπόγειας υδροφορίας. Σε κάποια μικρής έκτασης περιφερειακά καρστικά συστήματα τα υπόγεια αποθέματα έχουν ουσιαστικά φθάσει στα όρια της εξάντλησης των. Οι έντονες υπεραντλήσεις συνδέονται και με τη δυσκολία επαναπλήρωσης των αντλούμενων ποσοτήτων λόγω γεωλογικών αιτίων. Στα ανωτέρω συστήματα αναπτύσσονται υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υπόγειες υδροφορίες, εξαιτίας της παρεμβολής αργιλικών, μικρής διαπερατότητας, οριζόντων μεταξύ των αδρόκοκκων υδροφόρων αποθέσεων. Το γεγονός αυτό καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη και μακροχρόνια την επαναπλήρωση των αντλούμενων ποσοτήτων από τα μόνιμα αποθέματα. Μια ιδιαίτερη ιδιομορφία των υπεραντλήσεων στα κοκκώδη υπόγεια υδατικά συστήματα της πεδιάδας της Θεσσαλίας είναι ότι σε κάποια από αυτά αντλούνται, σε απόλυτο αριθμό, ποσότητες μεγαλύτερες από την εκτιμώμενη ετήσια τροφοδοσία τους.

Στα υπόλοιπα υπόγεια υδατικά συστήματα, πέραν τοπικών μόνο προβλημάτων, δεν παρατηρούνται προβλήματα υπερεκμετάλλευσης και οι απολήψεις αποτελούν μικρό μόνο ποσοστό της μέσης ετήσιας φυσικής τροφοδοσίας τους.

Όσον αφορά στις συγκεντρωτικές εκτιμώμενες απολήψεις ύδατος που πραγματοποιούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας για την κάλυψη αναγκών εντός του ΥΔ08, το μεγαλύτερο μέρος της απόληψης προορίζεται για άρδευση (91,2%), ένα σημαντικό μέρος για ύδρευση (7,4%), ενώ σαφώς μικρότερες είναι οι εκτιμώμενες απολήψεις για την κτηνοτροφία (1,0%) και τη βιομηχανία (0,5%).

Από αυτές εκτιμάται ότι περίπου 27% αφορούν απολήψεις από επιφανειακά υδατικά συστήματα και περίπου 73% από υπόγεια.

Σημειώνεται ότι στα παραπάνω δεν συμπεριλαμβάνονται η απόληψη των περίπου 128,5 hm^3 ετησίωςαπό την Τεχνητή Λίμνη του Ταυρωπού (ΥΔ04) για την κάλυψη υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών του ΥΔ08 (23,0 και 105,5 hm^3 αντίστοιχα).

Στο ΥΔ Θεσσαλίας δεν εντοπίζονται σημαντικά σε μέγεθος φράγματα και ταμιευτήρες, με την εξαίρεση του φράγματος Σμοκόβου, το οποίο εξυπηρετεί αρδευτικές ανάγκες, ενώ χρησιμοποιείται και για παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Με βάση την εικόνα των πιέσεων απολήψεων που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα αλλά και την εξέταση των ισοζυγίων προσφοράς και ζήτησης προκύπτει ότι πολλά επιφανειακά υδατικά συστήματα βρίσκονται σε καθεστώς υπερβολικής εκμετάλλευσης. Η υπερεκμετάλλευση αυτή αφορά σε απολήψεις κατά την αρδευτική περίοδο, η οποία, σε μεγάλο βαθμό συμπίπτει με την περίοδο χαμηλών παροχών των ποταμών.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές έως σχεδόν μηδενικές παροχές σε αρκετά ποτάμια ΥΣ κατά τη θερινή περίοδο, έτσι ώστε είναι αδύνατη η συντήρηση υγιών οικοσυστημάτων και γενικότερων περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

Στις χαμηλές αυτές παροχές αξίζει να σημειωθεί ότι συμβάλλει και η υπερεκμετάλλευση των υπογείων νερών (υπεραντλήσεις από τα μόνιμα υπόγεια αποθέματα), δεδομένου ότι οι θερινές παροχές στα ποτάμια συστήματα της λεκάνης Πηνειού τροφοδοτούνται από εκφορτίσεις υπογείων συστημάτων.

Η αρδευτική κατανάλωση είναι μικρότερη από τη ζήτηση. Αιτία είναι το μεγάλο κόστος σε περιοχές όπου η άντληση πρέπει να γίνει από μεγάλα βάθη λόγω της μείωσης των υπόγειων αποθεμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η μη άρδευση ή η ελλειμματική άρδευση παραγωγικών εκτάσεων.

Γενικά, στη Θεσσαλία εκτιμάται ότι, υπό τις σημερινές συνθήκες διαθεσιμότητας πόρων, δεν είναι δυνατόν να διατεθούν οι αναγκαίες ποσότητες νερού για την κάλυψη της αρδευτικής ζήτησης χωρίς μεγέθη απολήψεων επιφανειακών και υπόγειων νερών, τα οποία οδηγούν στην επιδείνωση της κατάστασης των ΥΣ και στη μη επίτευξη των στόχων της Οδηγίας.

Α.3 Στόχοι της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης καθορίζονται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο άρθρο 4 του ΠΔ 51/2007 και προσδιορίζονται αναλυτικά ανά επιφανειακό και ανά υπόγειο υδατικό σύστημα.

Ο καθορισμός των στόχων, σύμφωνα με την Οδηγία γίνεται βάσει των διαφορετικών επιλογών του άρθρου 4. Μέσα από τη διαδικασία καθορισμού των στόχων προσδιορίζεται όχι μόνο η κατάσταση όλων των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων, αλλά και το χρονικό πλαίσιο επίτευξης του στόχου της Οδηγίας. Σημειώνεται ότι ο ορισμός ενός υδατικού συστήματος ως ιδιαιτέρως τροποποιημένου ή τεχνητού (ΙΤΥΣ ή ΤΥΣ) δεν συνιστά ούτε συμβατικό στόχο ούτε εξαίρεση. Τα ΙΤΥΣ και ΤΥΣ αποτελούν κατηγορίες υδατικών συστημάτων με δική τους ταξινόμηση και δικούς τους στόχους. Τα μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων που δεν προσδιορίζονται ως επιφανειακά υδατικά συστήματα, προστατεύονται από τις κείμενες διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα και περιορισμοί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεμένα.

Κατά τον καθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων των επιμέρους υδατικών συστημάτων του ΥΔ, ακολουθούνται οι ακόλουθες γενικές αρχές:

- Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εάν ένα συγκεκριμένο υδατικό σύστημα το αφορούν δύο ή περισσότεροι περιβαλλοντικοί στόχοι, εφαρμόζεται ο αυστηρότερος.

- Για τα επιφανειακά υδατικά συστήματα με καλή ή υψηλή κατάσταση και τα υπόγεια υδατικά συστήματα με καλή κατάσταση, τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η μη υποβάθμιση της κατάστασης.

- Για τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα με κατάσταση γενικά κατώτερη της καλής, τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η αναβάθμιση της κατάστασης, μέσω της εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων. Επιπλέον, αξιολογείται, κατά περίπτωση, η πιθανότητα μη έγκαιρης επίτευξης των στόχων, συνεκτιμώντας την ένταση και το είδος της πίεσης που δέχονται, σε συνδυασμό με τις φυσικές συνθήκες και εξετάζεται η τήρηση των προϋποθέσεων για την υπαγωγή τους στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

- Για τα ΥΥΣ που βρίσκονται σε κακή χημική ή κακή ποσοτική κατάσταση εκτιμάται ότι δεν θα πετύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους έγκαιρα, καθώς, παρά τη θετική επίδραση του Προγράμματος Μέτρων, οι

απαιτούμενοι για την απόκρισή τους χρόνοι υπερβαίνουν την προθεσμία της παρούσας διαχειριστικής περιόδου, επομένως υπάγονται στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4, παράγραφος 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

- Για τα επιφανειακά ΥΣ, των οποίων τα χαρακτηριστικά πρόκειται να υποστούν νέες τροποποιήσεις εξετάζεται η τήρηση των προϋποθέσεων για την υπαγωγή τους στις εξαιρέσεις του Άρθρου 4, παράγραφος 7 της Οδηγίας, κατά περίπτωση.

- Για τις προστατευόμενες περιοχές, οι περιβαλλοντικοί στόχοι συνδέονται άμεσα με τους στόχους της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας για την προστασία των επιμέρους προστατευόμενων περιοχών.

Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των περιβαλλοντικών στόχων είναι δυνατός ο καθορισμός εξαιρέσεων οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Την παράταση της προθεσμίας: παράταση της προθεσμίας επίτευξης της καλής κατάστασης το αργότερο το 2027 ή όποτε το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες μετά το 2027 (παράγρ. 4.4).

- Τον καθορισμό λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως αν έχει αποδειχτεί ότι τα υδατικά συστήματα έχουν επηρεαστεί σε τέτοιο βαθμό από τις ανθρώπινες δραστηριότητες που η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων είναι ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή (παράγρ. 4.5).

- Την προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης που απορρέει από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία ή εξαιρετικές συνθήκες που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί και όταν ισχύουν όλες οι καθοριζόμενες στο Άρθρο 4 προϋποθέσεις (παράγρ. 4.6).

- Νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών ενός επιφανειακού συστήματος ή μεταβολές της στάθμης των υπογείων υδάτων σαν αποτέλεσμα μιας νέας βιώσιμης ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής από την υψηλή στην καλή κατάσταση (παράγρ. 4.7).

Α.4 Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος μέτρων

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του **Προγράμματος Μέτρων** για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας, είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου και καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Το πρόγραμμα μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας περιλαμβάνει **βασικά μέτρα** και – όπου απαιτείται –**συμπληρωματικά μέτρα**.

Τα **βασικά μέτρα**, σύμφωνα με την παρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 4 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007), αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται και περιλαμβάνουν:

I. Μέτρα για την εφαρμογή της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 10 και το Μέρος Α του Παραρτήματος VI της Οδηγίας (Άρθρο 9 και Τμήμα Α του

Παραρτήματος VIII του ΠΔ 51/2007) και ειδικότερα μέτρα που απαιτούνται από τις ακόλουθες Κοινοτικές Οδηγίες και την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία:

II. Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, σύμφωνα με τις αρχές του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 8 του ΠΔ 51/2007.

III. Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού, ώστε να αποφευχθεί η απόκλιση από τους περιβαλλοντικούς στόχους του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

IV. Μέτρα για ικανοποίηση του Άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 7 του ΠΔ 51/2007, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για διασφάλιση της ποιότητας του νερού, ώστε να μειωθούν οι απαιτήσεις καθαρισμού του, προς παραγωγή πόσιμου νερού.

V. Μέτρα ελέγχου της απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και της αποθήκευσης επιφανειακού νερού.

VI. Μέτρα για τον έλεγχο τεχνητού εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων, συμπεριλαμβανομένης και της σχετικής αδειοδότησης.

VII. Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση π.χ. περιβαλλοντικοί όροι, κλπ. και υποβολή πρότασης, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία, για κατάλληλα συστήματα ελέγχου των απορρίψεων στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα.

VIII. Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, ικανές να προκαλέσουν ρύπανση.

IX. Μέτρα για αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του ύδατος.

X. Μέτρα για αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, αλλά και προσδιορισμός των περιπτώσεων όπου επιτρέπεται απευθείας απόρριψη, όπως αναφέρονται στο Άρθρο 11, παρ. 3 (ι) της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο Άρθρο 12, παρ. 4 (ι έως ιζ) του ΠΔ 51/2007.

XI. Ειδικά μέτρα, κατ' εφαρμογή του Άρθρου 13 του ΠΔ 51/2007, για εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από ουσίες προτεραιότητας και τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από επικίνδυνες ή άλλες ουσίες που μπορεί να εμποδίσουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

XII. Μέτρα για πρόληψη της σημαντικής διαρροής ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις και για πρόληψη ή/και μείωση των επιπτώσεων των επεισοδίων ρύπανσης από ατύχημα ή ακραία φυσικά φαινόμενα.

Στη συνέχεια, όπου κρίνεται ότι τα βασικά μέτρα δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εξετάζονται και προτείνονται **συμπληρωματικά μέτρα**, σύμφωνα με τις παρ. 4 & 5 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 5 & 6 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007) στις περιπτώσεις όπου κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν καθορισθεί. Περιλαμβάνουν δε είτε εξειδικευμένες δράσεις για συγκεκριμένες πιέσεις, είτε δράσεις γενικού χαρακτήρα που δύνανται να εφαρμόζονται στο σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος ή και σε ομάδες υδατικών συστημάτων που εμφανίζουν παρόμοια προβλήματα.

Τα συμπληρωματικά αυτά μέτρα σχετίζονται κυρίως με τις εξής κατηγορίες μέτρων:

i. Νομοθετικά μέτρα

ii. Διοικητικά μέτρα

iii. Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα

iv. Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση

v. Έλεγχοι εκπομπής ρύπων

vi. Κώδικες Ορθών Πρακτικών

vii. Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων

viii. Έλεγχος άντλησης

ix. Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης

x. Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης

xi. Έργα δομικών κατασκευών

xii. Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης

xiii. Έργα αποκατάστασης

xiv. Τεχνητός εμπλουτισμός ΥΥΣ

xv. Εκπαιδευτικά μέτρα

xvi. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

xvii. Λοιπά μέτρα

Α.5 Μητρώο προστατευόμενων περιοχών

Το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών περιλαμβάνει όλα τα επιφανειακά και τα υπόγεια υδατικά συστήματα που προσδιορίζονται, δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2000/60 ΕΚ, και όλες τις προστατευόμενες περιοχές που καλύπτονται από το Παράρτημα IV του άρθρου 1 αυτής, όπως αυτές αναφέρονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ΣΜΠΕ (ενότητα 6.3.1) και στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης.

Β. ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η παράγραφος αυτή θα συμπληρωθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς, τα πορίσματα της οποίας θα συμπεριληφθούν στην παρούσα μελέτη.

Γ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας αποτελεί από μόνο του ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης κατέληξε στα εξής:

- Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.

- Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου και στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού κινδύνου.

- Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών συστημάτων, στα οποία εντάσσονται τα νέα έργα δομικών κατασκευών, αλλά και στα υδατικά σώματα κατάντη αυτών.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

Δ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ, ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ & ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στη συνέχεια αναφέρονται τα μέτρα (ανά κατηγορία μέτρων) της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, τα οποία κρίθηκαν ότι μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις - στρατηγικού επιπέδου - σε κάποιο περιβαλλοντικό μέσο και για τα οποία προτείνεται η λήψη επανορθωτικών μέτρων για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση αυτών των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Έργα δομικών κατασκευών

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην κατασκευή και λειτουργία των έργων αυτών να εφαρμοστούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προέκυψαν από την εξέταση των σχετικών ΜΠΕ, με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων που δύναται να προκληθούν, όπως μείωση κατάντη απορροής, διακοπή φυσικής συνέχειας, κατάκλυση περιοχής κτλ, παρόλο που αυτές αναμένονται προκαταρκτικά να μην είναι σημαντικές, λόγω κυρίως των χαμηλών απολήψεων σε σχέση με τις εκτιμήσεις των φυσικοποιημένων ετήσιων απορροών.

Παράλληλα θα πρέπει να υιοθετηθούν τα μέτρα και οι προϋποθέσεις που προτείνονται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Θεσσαλίας, όπως μεταξύ άλλων η υλοποίηση έργων που να επιτρέπουν

την ελευθεροεπικοινωνία της ιχθυοπανίδας, την εξασφάλιση οικολογικών παροχών που να επιτρέπουν και να μην αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά των κατάντη οικοσυστημάτων και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατασκευής για σκοπούς ελαχιστοποίησης των αρνητικών επιπτώσεων.

Σε περιπτώσεις όπου προτείνονται από την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης όροι για την υλοποίηση των έργων αυτών, οι οποίοι σχετίζονται με σημαντικές αλλαγές στα μεγέθη - τρόπο κατασκευής/ υλοποίησης ή ακριβούς χωροθέτησης, τότε προτείνεται να εξεταστεί η επαναϋποβολή των ΜΠΕ για τα έργα αυτά, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τους τις αλλαγές και προϋποθέσεις αυτές.

Τέλος, θα πρέπει να διασφαλίζεται –όπου εφαρμόζεται– ότι πληρούνται και οι προϋποθέσεις του Άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τις προστατευόμενες περιοχές Natura που θίγονται άμεσα ή έμμεσα από τα έργα αυτά. Οι πρόνοιες του Άρθρου αυτού αναφέρουν ότι: «*Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεόμενο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του*». Ο νόμος 4014 του 2011 περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων προσδιορίζει στο άρθρο 10 αυτού τη σχετική διαδικασία, ενώ συναφείς κατευθυντήριες οδηγίες έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ε. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Από την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας δεν έχει εντοπιστεί ρύθμιση, η οποία να αναμένεται ότι θα προκαλέσει σημαντικά αρνητικές επιπτώσεις και που να χρήζει ιδιαίτερης και εντατικής παρακολούθησης. Για το λόγο αυτό, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα πραγματοποιείται κυρίως μέσω του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, όπως αυτό εγκρίθηκε με την ΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β/9.9.2011) και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444 (ΦΕΚ 5384/Β/19.9.2021).

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των υδάτων εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του Σχεδίου και έχει ως στόχο την αποτύπωση συνεκτικής και συνολικής εικόνας της κατάστασης των υδάτων σε κάθε ΥΔ και συνεπώς την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου.

Σημειώνεται ότι το Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας είναι προσανατολισμένο και οριοθετημένο προς την επίτευξη συγκεκριμένων και προκαθορισμένων περιβαλλοντικών στόχων και εμπεριέχει το δικό του πρόγραμμα παρακολούθησης.

.

10 ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΜΠΕ

Η βασικότερη δυσκολία που ανέκυψε κατά την εκπόνηση τόσο της παρούσας ΣΜΠΕ, όσο και της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, σχετίζεται με την έλλειψη στοιχείων για την ισχυρή συσχέτιση της κατάστασης των σωμάτων με τις αιτίες υποβάθμισης αυτών.

Ποσοτικά στοιχεία διαφορετικών χρήσεων ύδατος, με την εξαίρεση της οικιακής, εξακολουθούν και στο πλαίσιο της παρούσας 2ης αναθεώρησης να παρουσιάζουν ελλείψεις ή δυσκολίες στον ακριβή υπολογισμό τους. Στο ίδιο πλαίσιο ακόμη και ποσοτικά ή/και οικονομικά στοιχεία για χρήσεις όπως η οικιακή και ο τουρισμός που θεωρητικά θα έπρεπε να αποστέλλονται από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος και να καταχωρούνται στη Βάση Δεδομένων του Μηχανισμού Παρακολούθησης Υπηρεσιών Ύδατος παρουσιάζουν σημαντικότατες ελλείψεις.

Επίσης υπήρχαν περιορισμοί στην καταγραφή των απορριπτόμενων ρυπαντικών φορτίων από τον κλάδο της βιομηχανίας και των τεχνολογιών αντιρρύπανσης που εφαρμόζονται.

Το προτεινόμενο Σχέδιο αποτελεί το τρίτο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2027, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Σημαντική βάση για την πρόταση κατάλληλων μέτρων αποτελεί η κατάταξη της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των ΥΣ μέσω των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης των ΥΣ. Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης, ο προσδιορισμός της κατάστασης των ΥΣ βασίστηκε στα αποτελέσματα του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης των υδατικών συστημάτων, τα οποία όμως ήταν περιορισμένα κυρίως σε ότι αφορά την παρακολούθηση παραμέτρων που επηρεάζουν την οικολογική κατάσταση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των ΕΥΣ των οποίων η οικολογική κατάσταση ταξινομείται με ομαδοποίηση ή κρίση ειδικού, που οδηγεί σε μειωμένη αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης.

Κατά τα άλλα, δεν αντιμετωπίστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα κατά τη φάση εκπόνησης της παρούσας μελέτης, πέραν των συνήθων δυσκολιών που ανακύπτουν για την εξασφάλιση επικαιροποιημένων στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη διεξοδική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος.

11 ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

Η παρούσα μελέτη προσδιορισμού, εκτίμησης και αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε στρατηγικό επίπεδο αφορά στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Νερών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας για την περίοδο 2022-2027, δηλαδή το τρίτο Σχέδιο Διαχείρισης σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο (2000/60/ΕΚ) για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης προέκυψε από αναλυτική μελέτη εφαρμογής όλων των άρθρων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά και έχει ως πυρήνα το Πρόγραμμα Μέτρων, Βασικών και Συμπληρωματικών.

Όπως διαπιστώνει κάποιος ανατρέχοντας τόσο στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης όσο και στην παρούσα μελέτη οι αναφορές σε μελέτες και έρευνες είναι πολλές και αφορούν τόσο σε μέτρα όσο και σε έργα που εξετάζονται ως εξαιρέσεις.

Στο πλαίσιο αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να επαναληφθούν στην παρούσα ενότητα όλες ή ορισμένες μελέτες και έρευνες από την πληθώρα των προτάσεων που περιλαμβάνονται στην 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης και οι οποίες υιοθετούνται από την παρούσα μελέτη. Ενδεικτικές βασικές μελέτες και έρευνες αφορούν γεωτεχνικές και υδρογεωλογικές μελέτες, υδραυλικές μελέτες, χωροταξικές μελέτες, ειδικές μελέτες ύδατος (επαναχρησιμοποίηση, εμπλουτισμός υπογείων υδατικών συστημάτων), μελέτες καταγραφής προστατευόμενων ειδών χλωρίδας πανίδας και ενδιαιτημάτων (οικολογική μελέτη βάσης).

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι οι προτάσεις μελετών και ερευνών που ενσωματώνονται στο προταθέν πρόγραμμα μέτρων καλύπτουν όλο το εύρος περιβαλλοντικών θεμάτων που έχει ως πεδίο αναφοράς η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενο από τη φύση των θεμελιωδών απαιτήσεων της Οδηγίας Πλαίσιο (μέτρα για την επίτευξη της καλής κατάστασης των νερών), τις οποίες καλύπτει το Σχέδιο Διαχείρισης Νερών.

Digitally signed by SPYRIDON PAPAGRIGORIOU
Date: 2023.11.09 12:28:17 +02'00'

12 ΒΑΣΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και Σχετικά Καθοδηγητικά Κείμενα Εφαρμογής της, καθώς και αντίστοιχο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο.

Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων και αντίστοιχο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο.

Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, με τίτλο «2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08), σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007», Έργου Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «ΚΞ Ένωση Εταιρειών Γ. Καραβοκύρης και Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. ENVECO Ανώνυμη Εταιρεία Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Α.Ε. ΕΜΒΗΣ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. και με το διακριτικό τίτλο «ΚΞ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ»

Κείμενα Τεκμηρίωσης που πραγματεύονται αναλυτικά επιμέρους θέματα του Σχεδίου και τα σχετικά Μεθοδολογικά Κείμενα για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας στο πλαίσιο του Έργου «2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και Θεσσαλίας (EL08)» ανατέθηκε από την Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων/Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Κοινοπραξία ΚΞ Ένωση Εταιρειών Γ. Καραβοκύρης και Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. ENVECO Ανώνυμη Εταιρεία Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Α.Ε. ΕΜΒΗΣ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. και με το διακριτικό τίτλο «ΚΞ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ».Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2014 -2020, Αθήνα, 2014.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» της περιόδου 2021-2027, ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΑ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2014 -2020, Αθήνα, 2014.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, Ιούλιος 2014, ΛΚΝ ΑΝΑΛΥΣΙΣ Ε.Π.Ε. – ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ENVIROPLAN Α.Ε.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020, Οκτώβριος 2014, INTRAWAY Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Θεσσαλίας 2014-2020, Ιούνιος 2014, Θ. ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. (EXPERT CONSULTING).

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες, Μάρτιος 2011, Σύμπραξη εταιρειών Alpha MENTOR και ΝΕΑΡΧΟΣ.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Φεβρουάριος 2007, ENVIROPLAN Α.Ε.

ΣΜΠΕ του ΠΕΠ Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου Προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013, Μάρτιος 2003

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την Επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Θεσσαλίας, Φεβρουάριος 2016, ΕΠΤΑ Α.Ε.

Τεχνική Υποστήριξη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για την «Κατάρτιση του μεσοχρόνιου προγράμματος προστασίας και διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της χώρας», Σύμβαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσιών Έργων, Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων, Αθήνα 2008, ΕΜΠ/Τομέα Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα» ΕΜΕΚΑ (2011)

ΥΠΕΝ, Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή (2016)

Ετήσια Έκθεση Ποιότητας της Ατμόσφαιρας 2016, Ιούνιος 2017, Γεν. Δ/νση Περιβάλλοντος, Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας» (ΦΕΚ Β΄1484)

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464/Β/03.12.2008)

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ) (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009)

Τα γεωθερμικά πεδία της χώρας, Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, Αθήνα 2007

Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance Document No. 20 Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives

Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance Document No. 11 Planning Process

Καθοδηγητικό Κείμενο GD37 "Στάδια για τον ορισμό και την αξιολόγηση του οικολογικού δυναμικού με σκοπό τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων"

Efstathios P. Tsacchalidis – Eleftherios Hadjisterkotis, Current distribution and population status of wild boar (Sus scrofa L.) in Greece, Acta Silv. Lign. Hung., Vol. 5 (2009) 153-157

5η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, http://www.dypethessaly.gr

Ελληνική Στατιστική Αρχή, http://www.statistics.gr

Μελέτη Αναδιάρθρωσης των Νοσοκομείων στην Ελλάδα του 2011, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας

Οργανισμός Λιμένος Βόλου, www.port-volos.gr

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, www.rae.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, www.hnms.gr

Αποκεντρωμένη διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας www.apdthest.gov.gr

Περιφέρεια Θεσσαλίας www.thessaly.gov.gr

Περιβαλλοντική Οργάνωση ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, www.arcturos.gr

Ελληνική Ερπετοπανίδα, www.herpetofauna.gr

Ψηφιακή βάση δεδομένων χλωρίδας και πανίδας της Ελλάδας, http://archipelago.gr/portfolio/wildlife/

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, www.ornithologiki.gr

Birdlife International, www.birdlife.org

ΦΙΛΟΤΗΣ – Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση, www.filotis.itia.ntua.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ NATURA ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ